UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK WUPPERTAL
BERGISCHE UNIVERSITÄT WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

Quatuor D. N. Jesu Christi Euangeliorum Versiones perantiquæ duæ, Gothica scil. et Anglo-Saxonica

Junius, Franciscus

Dordrechti, 1665

Alphabetum Gothicum, Runicum, &c.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-702

Visual Library

ALPHABETUM

Gothicum, Runicum, &c.

ARgenteus codex, qui reliquis omnibus Teutonicis antiquitatibus fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit nomenq; abstulit, Literis utitur viginti & quinque; quarum Figuram ac Potestatem pro virili Philoteutonibus tradere conabor, ne quid necessarii subsidii requirant lecturi Monumentum multorum antehac elogiis celebratum, plurium deinde votis expetitum, ac tandem nutu auspicioq; incomparabilis Herois, nomine ac re Magni, publici juris factum. Tu interim, Lector, benè precare tantæ Virtuti, & supplex ora Deum opt. max. ut Celsissimo viro animum publico addictum augeat, animoq; isti quem longissimum habet vita progressum largiatur.

Prædictas quinque & viginti Literas ita notat codex Argenteus : ᚨ. ᛒ. ᚴ. ᛅ. ᛖ. ᚠ. ᚵ. h. ı *vel* ï. ᚲ. ᛚ. ᛘ. ᚿ. ᛦ. ᛈ. ᛟ. ᚱ. ᛋ. ᛐ. ᛔ. ᚢ. ᛉ. ᚷ. ᛣ. *Et quoniam earum Nomina nusquam, quod sciam, tradidit Antiquitas, proximum est ut ab earum Notatione statim transeamus ad earum Potestatem investigandam ex collatione cum linguâ Græcâ nec non cum iis linguis quas ex Gothicâ traductas esse constat. Cum Græcâ quidem; quòd pleraque Gothici alphabeti Literas à Græcis petitas esse liqueat, quodq; longè maxima sermonis Gothici pars variam quandam antiquæ Græciæ dialectum præ se ferat. Cum aliis verò ex vetere Gothicâ traducibus, Anglosaxonicâ nempe, Cimbricâ, & Alamannicâ; quòd verisimile sit eas priscam avitæ linguæ pronuntiationem in multis retinuisse.*

ᚨ *respondet Latino* A. ᚨᛞᚨᛘ, Adam; *Luc.* III, 38. ᚨᛏᛏᚨ ᚿᚾ-ᛋᚨᚱ ᚨᛒᚱᚨhᚨᛘ ïᛋᛏ: Pater noster Abraham est; *Joh.* VIII, 39. ᚨᛒ-ᚵᚱᚿᚿᛞᛁᚠᚨ, Abyssum; *Luc.* VIII, 31. ᚨıh ᚠᚨᛚᚨᚿᛈNI: Habeo potestatem; *Joh.* XIX, 10. ᚨIᚵINIS ᛘ᛫INIS ᛋᚨ hᚨᛚᛒᚨᛐᚨ: Bonorum meorum dimidium; *Luc.* XIX, 8. ᚨIᚴᚿ ïᚿSᚨᚿᛞᚵᚨᚿᛞS:

Legationem mittens; *Luc.* XIV, 32. 𐌰𐌹𐌺 𐌽𐌷𐍄𐍅𐌾𐍂𐌽 𐌽𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃: Diluculo valdè ſurgens; *Marc.* I, 35. 𐌰𐌺𐌺𐍃 𐌱𐌻𐌾𐍈𐌹𐍃: Ager ſanguinis; *Matth.* XXVII, 8. 𐌰𐍄 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐍃𐌰𐌽𐍃: Adeſt meſſis; *Marc.* IV, 29.

𐌱 *reſpondet Latino* B. 𐌱𐌰𐌺𐌰𐌱𐌱𐌰𐍃, Barabbas; *Marc.* XV, 7. 𐌱𐌰𐌹-𐌰𐌹𐌻𐌶𐌰𐌱𐌽𐌰, Beëlzebul; *Matth.* X, 25. 𐌱𐌰𐌿𐌼𐍃 𐌽𐌱𐌹𐌻𐌰: Arbor mala; *Matth.* VII, 17. 𐌱𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 𐌰𐌺𐌺𐌰𐌽: Ferre fructum; *Joh.* XV, 4. 𐌱𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽, Parere; *Luc.* I, 57. 𐌱𐌰𐌺𐌼, Gremium, ſinus; *Luc.* VI, 38. 𐌱𐌰𐌺𐌽, Puer; *Luc.* I, 8. 𐌱𐌰𐌽𐌺𐌹𐍃, Civitas; *Matth.* V, 35. 𐌱𐌹𐌲𐌹-𐍄𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍅𐌰𐌺𐍈: Inventus eſt: *Luc.* XV, 24. 𐌱𐌹𐌳𐌲𐌰𐌽, Orare; *Matth.* VI, 5. 𐌱𐌰𐌹𐌽𐌳𐍃, Cœcus; *Joh.* IX, 20. 𐌱𐌺𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽, Adducere; *Joh.* X, 16. 𐌱𐌺𐌽𐌽𐌰 𐌱𐌻𐌾𐍈𐌹𐍃: Fons ſanguinis; *Marc.* V, 29.

𐌲 *reſpondet Græco* Γ *& figurâ & poteſtate, ſicuti videre eſt in* 𐌲𐌰𐌹𐌰𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Gehennam; *Matth.* V, 29. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌻𐌰𐌹𐌰, Galilæa; *Marc.* I, 39. 𐌲𐌰𐌶𐌰𐌽𐌵𐍅𐌻𐌰𐌺𐌹𐌾, Gazophylacio; *Joh.* VIII, 20. 𐌱𐌰𐌽𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐌺-𐌲𐌰𐌹𐍃, Boanerges; *Marc.* III, 17. 𐌰𐌲𐌲𐌹𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌱𐌺𐌹𐌴𐌻: Angelus Gabriël; *Luc.* I, 26. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ambulare; *Joh.* VII, 1. 𐌲𐌰𐌺𐌳𐍃, Domus; *Marc.* III, 25. 𐌲𐌰𐌽𐌺𐌰𐌹, Triſtes; *Matth.* VI, 16. 𐌲𐌾𐌳𐍃, Bonus, benignus; *Luc.* VI, 32. 𐌲𐌾𐌰𐌰𐌺𐌽𐌽𐌳𐍃, Nobilis; *Luc.* XIX, 12. 𐌲𐌺𐌴𐌹-𐌿𐌰𐌽, Comprehendere; *Marc.* XIV, 48. 𐌲𐌺𐌴𐍄𐌰𐌽, Flere; *Luc.* VI, 25. 𐌲𐌽𐌰𐌶𐌹, Sacerdos; *Luc.* I, 5. *Videtur autem hoc* 𐌲 *in Gothico alphabeto occupare locum quem* C *tenet in alphabeto Latino, propter ſingularem affinitatem literarem* C, G, K. *unde proprium nomen* Cajus *vel Gajus, Græcis eſt* Κάϊος. *Græcum quoque* κράββατος *Latinis eſt* Grabatum, *&c.*

𐌳 *reſpondet Latino* D. *ita* 𐌳𐌰𐍅𐌴𐌹𐌳 *eſt* David; *Marc.* XII, 36. 𐌳𐌰𐌹-𐌼𐌾𐌽𐌰𐌺𐌲𐌾𐍃, Dæmonia habentes; *Matth.* VIII, 28. 𐌳𐌹𐌰𐌱𐌽𐌻𐌰𐌽𐍃, Diabolus; *Luc.* IV, 3. 𐌳𐌹𐌳𐌹𐌼𐌽𐍃, Didymus; *Joh.* XI, 16. 𐌳𐌺𐌰𐌺𐌼𐌰𐌽𐍃, Drachmæ; *Luc.* XV, 8. 𐌳𐌰𐌲𐍃, Dies; *Joh.* IX, 4. 𐌳𐌰𐌽𐌷𐍄𐌰𐌺, Filia; *Matth.* IX, 18. 𐌳𐌰𐌽𐌽𐌴𐌹𐌽𐍃, Baptiſmus; *Luc.* XX, 4. 𐌳𐌰𐌽𐌺, Oſtium; *Joh.* X, 7. 𐌳𐌰𐌽𐍈𐍃, Mortuus; *Marc.* IX, 26. 𐌳𐌾𐌼𐌲𐌰𐌽 𐍃𐌹𐌺 𐌽𐍃-𐍅𐌰𐌽𐌺𐌷𐍄𐌰𐌽𐌰: Juſtificare ſemet ipſum; *Luc.* X, 29. 𐌳𐌺𐌰𐌲𐍄𐌺, Potus; *Joh.* VI, 55. 𐌳𐌺𐌰𐌽𐌷𐍃𐌽𐌾𐍃, Fragmenta; *Joh.* VI, 12. 𐌳𐌺𐌹𐌲𐍄𐌺𐌰𐌽, Bibere; *Marc.* X, 38. 𐌳𐌺𐌹𐌽𐍃𐌰𐌽, Cadere; *Luc.* XVI, 17. 𐌳𐌽𐌻𐍈𐍃, Feſtus dies; *Joh.* VI, 4. 𐌳𐌽𐌼𐌱𐍃, Mutus; *Luc.* I, 22.

𐌴 *reſpondet Latino* E. *ita* 𐌴𐍃𐌻𐌹̈𐌰𐍃 *eſt* Eſaïas; *Marci* VII, 6. *&, quod mirere, conſtanter eandem ubique ſcripturam retinet Argenteus codex quotieſcunque*

hujus

hujus prophetæ nomen occurrit: nam in aliis nominibus propriis ab E *inchoantibus, Gothi vel præmittunt* h, *vel* E *mutant in diphthongum* AI. *unde quoque* Elias *eidem codici est* hELIAS *Lucæ* IX, 8. *ac passim alibi. at pro* Helisæus *Lucæ* IV, 27. *scribitur* hAILEISAND: *pro* Elisabeth *Lucæ capite Primo pluries scribitur* AILEISABAIΨ: *in illâ denique genealogiâ quam D. Lucas habet capite Tertio manifesta passim Gothici hujus idiotismi vestigia elucent in* AINQS. AINQK. AIBAIK, *pro* Ἐνὰς, Ἐνὰχ, Ἐβὲρ, *&c. Declinavit nempe masculæ gens illud grandioris ac sonoræ pronuntiationis vitium, quod ob frequentiorem tenuis literæ concursum* πολυέψιλον *vocabant Grammatici veteres. Neque tantùm in propriis nominibus* AI *pro* E *substituerunt Gothi, verùm etiam in compluribus nominibus substantivis ac verbis retinuerunt* A *loco illius* E *quod Anglosaxonibus perfamiliare. Ita* AIGGIAIS *dixere pro Anglosaxonico* enȝel, Angelus. AIS *pro* eȝe, Timor. AAEVE *pro* ele, Oleum. ANDBAHTS *pro* embihtmon, Minister. ANDEIS *pro* ende, Finis. AKIAN *pro* epian, Arare. ASNEIS *pro* eȝne, Mercenarius, *&c.*

Þ *respondet Latino* F *vel* PH. *ita* ÞAAAIT *est* Phaleg; *Luc.* III, 35. ÞANNEA, Phanuël; *Luc.* II, 36. ÞAREISAIUS, Pharisæus; *Luc.* XVIII, 10. ÞILIPPUS, Philippus; *Joh.* VI, 7. ÞAGINQ, Gaudeo; *Joh.* XI, 15. ÞARK ïST: Utile est, conducit; *Luc.* XIV, 35. ÞAIHN, Divitiæ, possessiones; *Marc.* X, 22. ÞAIRGNGE, Mons; *Luc.* III, 5. ÞAN, Dominus; *Matth.* X, 25. ÞEKGANS, Insidiatores; *Luc.* XX, 20. ÞIGAN, Odisse; *Joh.* VII, 7. ÞIAHAN. GAÞIAHAN, Sepelire; *Matth.* VIII, 21 & 22 ÞIAIRKA GAIDEDGINS: Spelunca latronum; *Marc.* XI, 17. ÞQN, Ignis; *Marc.* IX, 44.

G *licet in plurimis Argentei codicis locis videri possit idem olim sonuisse quod tertium hujus Alphabeti elementum, frequenter tamen crediderim enuntiatum ut* J *consonum; quomodo & ipsum* G *ante* E *vel* I *pronuntiant Franco-Galli. neque enim fortè temerè factum dixerim, quòd Argenteo codici* GQTA *est* ἰῶτα. *Matth.* V, 8. AIWAGGELIQ, εὐαγγέλιον. *Marc.* I, 1. GUDAIEI, Ἰουδαῖοι. *Joh.* XI, 45. GUDAS, Ἰούδας. *Joh.* XII, 4. GAEIKNS, Ἰάειρος. *Marc.* V, 22. GANNINS, Ἰωαννά. *Luc.* III, 24. ïSKARGQTES, Ἰσκαριώτης. *Joh.* XIV, 22. KAGAÞAS, Καϊάφας. *Joh.* XVIII, 14. MARGA, Μαρία. *Marc.* XVI, 1. ASSARGAN, ἀσσαρίου. *Matth.* X, 29. SKANKNQQNQ, σκορπίων. *Luc.* X, 19. *Quibus adde quòd passim obviam terminationem Infinitivorum Gothicorum in* GAN *desinentium Anglosaxones plerumque mutant in* IAN: *cujus rei exempla passim occurrent Anglosaxonica monumenta non nisi leviter ac*

primis tantùm labiis delibantibus.

h *respondet Latino* H. *ita* **hELEI** *est* Heli; *Luc.* III, 23. **hER**, Her; *Luc.* III, 28. **hERRDES SA TAITRAKKES**: Herodes tetrarcha; *Luc.* III, 19. *Adspirationem interim omittunt Gothi in isthac solemnis acclamationis formulâ quam, servatâ voce Hebræâ,* Hosanna *dicunt Euangelistæ: legas enim Marci* XI, 9. **RSANNA** *pro* ὡσαννά. *Minimè tamen eos ab hac adspiratâ literâ abhorruisse discimus ex immensâ copiâ vocabulorum ab eâ inchoantium, adeò quidem ut eam quoque consonantibus* **A. N. R.** *juxta patriæ consuetudinis usum præmiserint: ita* **hAhGANDANS** *sunt* Ridentes; *Luc.* VI, 25. **hAIBS** *vel* **hAIFS**, Panis; *Luc.* IV, 3. *Joh.* VI, 33 *&* 35. **hAINE**, Collis; *Luc.* III, 5. **hAIWA**, Monumentum sepulchrale; *Matth.* XXVII, 60. **hANPANDAS. nshANPANDAS**, Exiliens; *Marc.* X, 50. **hANTS**, Sors; *Luc.* I, 9. **hEIBIDA**, Suscepit; *Luc.* I, 54. **hEIDNMEI**, Sinistra; *Matth.* VI, 3. **hEWRASTAKEINS**, Scenopegia; *Joh.* VII, 2. **hAIFTNS**, Fur; *Joh.* X, 1. **hAIGANS WRINS**: Tabernacula tria; *Marc.* IX, 5. **hAINMANS**, Aures; *Marc.* VII, 35. **hNAIWEIW SIK SIAUA**: Humiliat se ipsum; *Luc.* XVIII, 14. **hNASUGAIM WASTGRM**: Mollibus vestimentis; *Luc.* VII, 25. **hNEIWAN**, Declinare; *Luc.* IX, 12. **hRAINS**, Mundus, purus; *Matth.* VIII, 3. **hRAIWA ANBRNR RAGNK**: Turturum par; *Luc.* II, 24. **hRAMGIW**, Crucifigite; *Joh. XIX*, 6. **hRRPGAN**, Clamare; *Marc. X*, 47. **hRRT**, Tectum; *Matth. VIII*, 8. **hRNTRA**, Virgam; *Marc. VI*, 8. **hRNKIDA hANA**: Cantavit gallus; *Matth. XXVI*, 74. *Sed video me, pulchrâ quadam specie antiquitatis captum, ulteriùs processisse quàm instituti nostri ratio postulat; eoq; parciùs posthac istiusmodi exemplis insistam.*

ï *vel* **I** *referunt* Latinum I. *Sed prius illud* **ï**, *gemino in vertice puncto conspicuum, est litera initialis vel ipsius vocis, vel novæ in mediâ voce syllabæ: alterum verò* **I**, *in medio vel fine vocabulorum occurrens nullisq; supernotatum punctis, putandum est ad præcedentem aliquam Consonam vel Diphthongum arctè adeò adhærere, ut novæ syllabæ principium esse nequeat. Exempli gratiâ: Cum divus humani generis Sospitator dicit Johannis* XV, 1; **ïK ïM WEINATKIN WATA SNNGEINR**: Ego sum vitis illa vera; *prioris* **ï** *exempla præbent duo prima monosyllaba* **ïK ïM**. *alterius verò* **I** *exempla tria suppeditant tertium quintumq; hujus periodi vocabulum: & bis quidem pertinet ad Diphthongum* **EI**, *semel autem innexum est mediæ syllabæ* **TKIN**. *Ac punctati quidem* **ï** *plurima passim exempla in singulis ferè Argentei codicis paginis occurrunt, & valdè conspicuum est quotiescunque in primâ*

primâ vocabulorum fronte collocatur: medii verò, quod rariùs occurrit ac minùs emicat, exempla sunt ⱭƀⱭⱢïⱭⱠ, Vexati; *Matth.* IX, 36. ⱠⱠⱠⱭÏⅯ, Omnium; *Luc. IV*, 20. ψⱭÏƵⱹ, Qui; *Marc.* IX, 1. ГⱠÏⱰⱢϽⱭⱢⱭ ψⱢⱪ ⱭⱪψⱠⱠ: Æquabunt te solo; *Luc.* XIX, 44. ГⱠÏⱭⱭϽⱭ SIK ⅯⱭⱢГЄⅠ: Convenit turba; *Marc. III*, 20. ⱭTÏⱭⱭϽⱭ ⱭⱠⱠⱭψ: Descendit; *Matth. VII*, 25. ⱢSÏⱭⱭϽⱭ, Abiit, exivit; *Marc. II*, 12. ЄSⱭÏⱭS, Esaïas; *Marc. VII*, 6. ⱡⱡψⱡψ ⱭⱢ ⱭⱢⱭⱪⱠⱭÏⱢ: Dicit Andreæ; *Joh. XII*, 22. ЄSⱭЄÏÏⱢS, Esaïæ; *Joh.* XII, 38. ⱨⱠⱡⱭЄÏÏⱢS, Eliæ; *Luc. I*, 17. *Sed quoniam in duobus hisce Genitivis ingrato quodam hiatu concursus* I *geminati offendit aures, interposito* Ͻ *duritiem hanc emollire studuerunt. unde* ⱭƀⅠ-ϽⅠⱢ *pro Genitivo* Abiæ *occurrit Lucæ* I, 5. *imò & pro Dativo* Eliæ *legas* ⱨЄ-ⱠⅠϽⅠⱢ *Marci IX*, 5. *& Lucæ* IX, 33. *Quod verò hanc literæ* ï *punctationem à Græcis desumpserint Gothi, comprehendimus ex communi receptoq; scribendi usu quo etiamnum hodie* γριὶς *est* Anus. δαὶς, Fax, tæda. δμωὶς, Famula. ὄϊς, Ovis. ωρωὶ, Manè, *&c. nam longè se olim latiùs extendisse hanc punctandi rationem ostendunt propinqui mei Isaaci Vossii perantiquæ membranæ Glossarii Græcolatini, capitalibus Græcis literis exarati, in quibus* ÏⱠⱧΘϒÏⱭ *exponitur* Nixa. ⱧⱧⱣЄÏⱭЄS, Veneriæ. ÏΣIΣ, Isis. ÏⱭⱣΩΣ, Sudor. ÏЄⱣЄϒΣ, Sacerdos. ÏЄⱣΟⅯⱧⱧΟⅯ, Pontifex. ÏⱪTЄⱣΟΣ, Aurugo. ÏⱣⱣΟÏⱭTⱣΟΣ, Mulomedicus. ÏΣΟΣ, Æqualis. ÏΣTIⱭ, Vela. ÏXⱧΟΣ, Vestigium. ÏXΘϒЄΣ, Pisces. ⅯⱧTⱣϒÏⱭ, Noberca. ⅯϒÏⱭ, Musca. OÏΣTΟΣ, Sagitta. ϒÏΟΣ, Filius, *&c.*

Ⱪ *respondet Latino atque Anglosaxonico* C. *Omnes etenim voces quas Anglosaxones passim à* L, *rarissimè verò à* Ⱪ *inchoant, Gothi semper scribunt per* Ⱪ. *ita* ⱪⱠISⱠⱪ *codici Argenteo Lucæ II*, 1. *est* Cæsar. *item* ⱪⱠISⱠⱪIⱠ, Cæsarea; *Marc. VIII*, 27. ⱪⱠⱢⱠⱢЄITЄS, Cananæus; *Marc. III*, 18. ⱪⱭ-ƀⱠⱪⱢⱠⱢⅯ, Capharnaum; *Matth.* XI, 23. ⱪϒⱪЄⅠⱢⱠⅠⱢⅯ, Cyrenæum; *Marc.* XV, 21. ⱪⱠGⱭƀⱠS, Caïphas; *Joh. XVIII*, 14. ⱪⱠIⱭⱪⱣⱢ ψⱪ ⱪIⱢⱢⱣⱢ, Cedrum torrentem; *Joh. XVIII*, 1. *ita denique Anglosaxonicum* capa *est* ⱪⱠⱪ, Cura, sollicitudo. capcæpn *est* ⱪⱠⱣⱪⱠⱪ, Carcer. cann *est* ⱪⱠⱢⱢ, Novi, scio. ceac *est* ⱪⱠⱢⱪ, Urceus. cealð *est* ⱪⱠⱠⱭ, Frigus, frigidus. ceapian *est* ⱪⱠⱢⱢⱣⱢ, Negotiari. cinn *est* ⱪIⱢⱢ, Mentum. cynn *est* ⱪⱢⱢ, Genus, generatio. cyrran *est* ⱪⱢⱪGⱠⱢ, Osculari. cytel *est* ⱪⱠ-TIⱠ, Cacabus. cneop *est* ⱪⱢIψ, Genu. copn *est* ⱪⱠⱢⱪⱢⱣ, Granum. cuð *est* ⱪⱢⱢψS, Notus.

Ⱡ *& figurâ refert capitalem illam Græcorum literam quam* λάμβδα *nuncupant, ac potestate respondet eidem* Λ *& Latino* L. *Argenteo itaque codici* ⱠⱠIψϒI *est*

Levi; *Marc. II*, 14. ⲗⲗⲓⲅⲗⲓⲭⲛ, Legio; *Marc.* V, 9. ⲗⲗⲙⲗⲓⲕ, Lamech; *Luc. III*, 36. ⲗⲗⲍⲗⲕⲏⲥ, Lazarus; *Joh. XII*, 1. ⲗⲭⲇ, Lot; *Luc. XVII*, 29. ⲗⲩⲥⲗⲛⲓⲗⲛ, Lysaniâ. *Luc. III*, 1. ⲗⲗⲛⲫ, Folia; *Marc. XI*, 13. ⲗⲗⲛⲛ, Merces; *Matth. VI*, 1. ⲗⲉⲓⲕ, Corpus; *Matth.* V, 29. ⲗⲉⲓⲧⲓⲗ, Pusillus; *Luc.* XIX, 3. ⲗⲓⲃⲗⲓⲛⲥ, Vita; *Joh.* XIV, 6. ⲗⲓⲅⲕ, Lectus; *Matth.* IX, 2. ⲗⲓⲛⲃⲗ, Dilectus; *Marc.* I, 11. ⲗⲓⲛⲅⲛ, Mendacium; *Joh. VIII*, 44. ⲗⲓⲛⲏⲗⲫ, Lux, lumen; *Joh.* VIII, 12. ⲗⲛⲕⲗⲕⲛ, Lucerna; *Matth.* VI, 22. ⲗⲛⲥⲧⲫⲛⲥ, Concupiscentiæ, *Marc.* IV, 19.

ⲙ *respondet Latino* M. ⲙⲗⲗⲉⲓⲗⲓⲉⲗ, Malaleël; *Luc.* III, 37. ⲙⲗⲗⲕⲛⲥ, Malchus; *Joh.* XVIII, 10. ⲙⲗⲕⲫⲗ ⲥⲣ ⲙⲁⲅⲇⲗⲗⲉⲛⲉ: Maria Magdalene; *Matth.* XXVII, 56. ⲙⲗⲕⲫⲗ, Martha; *Joh.* XI, 20. ⲙⲗⲫⲫⲗⲓⲛ, Matthæum; *Matth.* IX, 9. ⲙⲭⲥⲉⲥ, Moses; *Matth.* VIII, 4. ⲙⲗⲅⲗⲫ, Virgo; *Luc.* I, 27. ⲙⲗⲅⲫⲗⲛ, Possum; *Matth.* IX, 28. ⲙⲗⲅⲛⲏⲗⲗ, Puerulus; *Joh.* VI, 9. ⲙⲗⲅⲛⲥ, Puer; *Luc.* II, 43. ⲙⲗⲏⲧⲥ, Potentia; *Matth.* VI, 13. ⲙⲗⲗⲙ, Arena; *Matth.* VII, 26. ⲙⲗⲙⲙⲭⲛⲓⲛ ⲥⲕⲗⲗⲕⲓⲛⲭⲛ: Mammonæ servire; *Matth.* VI, 24. ⲙⲗⲛⲛⲗ ⲙⲗⲧⲓⲇⲉⲇⲏⲛ: Manna manducaverunt; *Joh.* VI, 31. ⲙⲗⲛⲛⲗ, Homo; *Luc.* XX, 9. ⲙⲗⲩⲓ, Puella; *Luc.* VIII, 54. *&c.*

ⲛ *respondet Latino* N. ⲛⲗⲉⲛ *est* Naïn; *Luc.* VII, 11. ⲛⲗⲓⲙⲁⲛ ⲥⲗ ⲥⲗⲛⲕ: Naaman Syrus; *Luc.* IV, 37. ⲛⲗⲕⲭⲕ, Nachor; *Luc.* III, 34. ⲛⲗⲫⲗⲛ, Nathan; *Luc.* III, 31. ⲛⲗⲛⲉⲗ, Noë; *Luc.* XVII, 26. ⲛⲗⲍⲗⲕⲗⲓⲫ, Nazareth; *Marc.* I, 9. ⲛⲗⲍⲭⲕⲗⲓⲛⲥ, Nazaræus; *Marc. X*, 47. ⲛⲓⲕⲗⲛⲇⲉⲙⲛⲥ, Nicodemus; *Joh.* VII, 50. ⲛⲗⲗⲧ, Commissura vestis; *Luc.* V, 36. ⲛⲗⲏⲧⲥ, Nox, *Joh.* IX, 4. ⲛⲗⲙⲭ, Nomen; *Matth.* VI, 9. ⲛⲗⲕⲇⲗⲛⲥⲡⲓⲥⲧⲓⲕⲉⲓⲛⲓⲥ ⲃⲗⲗⲥⲗⲛⲓⲥ ⲡⲛⲛⲇ: Nardipistici unguenti libram; *Joh.* XII, 3. ⲛⲗⲥⲅⲗⲛⲇ, Salvator; *Luc.* II, 11. ⲛⲁⲧⲓ, Rete; *Marc.* I, 16. ⲛⲗⲩⲗⲫⲥ, Nudus; *Marc.* XIV, 52. ⲛⲗⲛⲥ, Mortuus; *Luc.* VII, 12. *&c.*

ⲫ *nunquam non respondet* O *Latino, sive sit Interjectio & solitariè ponatur, sive sit initialis litera Propriæ alicujus vel Appellativæ vocis. Interjectio* ⲫ *aliquando significat Indignationem, exprimitq; Græcum ὦ. ut* ⲫ ⲕⲛⲛⲛⲓ ⲛⲛⲅⲗⲗⲁⲛⲃⲅⲗⲛⲇⲫ: O generatio incredula; *Marc.* IX, 19. *Aliquando verò denotat Insultationem irrisionemq;, ac pro* ὀυὰ *usurpatur.* ⲫ ⲥⲗ ⲅⲁⲧⲗⲓⲕⲗⲛⲇⲥ ⲫⲣ ⲗⲗⲏ: Vah qui destruis templum; *Marc.* XV, 29. *Initiale verò* ⲫ *similiter valere*

lere O *Latinum, discimus ex sequentibus.* ᛟᚱᛒᛖᛁᛞ *est* Obed; *Luc.* III, 32. ᛟᛋᚨᚾᚾᚨ ᛁᚾ ᚺᚨᚾᚺᛁᛋᛏᚷᚨᛗ: Hosanna in excelsis; *Marc.* XI, 10. ᛟᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᚷᛟᚠ: Timens Deum; *Luc.* XVIII, 2. *Ut ut verò vetustissimi Gothorum innumeras voces concinnè satis in* ᛟ *terminaverint (quam eorum terminationem exinde retinuerunt Theotisci, ac secuti sunt Hispani atq; Itali) videntur tamen ipsum illud* ᛟ, *ut obscurum nimis, rarissimè in vocabulorum initiis adhibuisse, & initiale* ᛟ *juxta aversati atque* ᛖ. *nam, sicuti supra monuimus, omnia ferè vocabula Anglosaxonica,* ᛖ *initiale habentia, Gothis ut plurimùm ab* ᚨ *vel* ᚨᛁ *inchoari; ita quoque hoc in loco monendum iisdem Gothis ubique ferè* ᚾ, *sæpiùs tamen* ᚨᚾ *usurpari pro initiali* O *Anglosaxonico. Ita Anglosaxonum* oꝼep, Supra, *Argenteo codici est* ᚾᚠᚨᚱ. oꝼt, Sæpè, *est* ᚾᚠᛏᚱ. olꝼenb, Camelus, *est* ᚢᚨᛒᚨᚾᛞ. *At* ᚨᚾ *habes in* ᚨᚾᚺᚾ *pro* oꝼn, Clibanus, fornax. ᚨᚾᚺᛋ *pro* ox, Bos. ᚨᚾᚱᚴᚷᛖ *pro* opc, Genus vasis. ᚨᚾᚱᛏᛁᚩᚨᚱᛞᚨᛋ *pro* opceaꝼb *vel* opcᵹyꝼb, Hortus, *&c.*

ᛈ *& figurâ refert capitalem illam literam Græcam quam* Pi *appellant, & potestate respondet eidem, sicuti &* Latino P. *unde Argenteo codici* ᛈᚨᛁᛏᚴᚾᛋ *est* Petrus; *Marc.* III, 16. ᛈᚨᚾᚾᛏᛁᚨᚾ ᛈᛖᛁᚨᛚᚨᛏᚨᚾ ᚨᚾᚨᚠᚾᚨᚺᚺᚾᚾ ᛁᚾᚨ: Pontio Pilato tradiderunt eum; *Matth. XXVII,* 2. ᛈᚨᚱᚨᚴᚨᛖᛏᚾᛋ, Paracletus; *Joh. XIV,* 26. ᛈᚨᚱᚨᛋᚴᚨᛁᚹᛖ, Paraseeve; *Marc. XV,* 42. ᛈᚨᛋᚴᚨ, Pascha; *Luc.* II, 41. ᛈᚱᚨᚾᚠᛖᛏᛖᛋ, Propheta; *Marc.* VI, 15. ᛈᚨᚾᚱᛈᚨᚾᚱᚨᛁ ᚷᚨᚺ ᛒᚾᛋᛋᚨᚾᛗ ᚴᚨᚢᚨᛋᛁᛞᚨᛋ ᚴᚨᛋ: Purpurâ & byssо induebatur; *Luc.* XVI, 19. ᛈᚾᚾᚨ ᛒᚨᚨᛋᚨᚾᛁᛋ ᚠᛁᚨᚾᚴᚨᚨᚾᛒᛁᛋ: Libram unguenti pretiosi; *Joh.* XII, 3.

ⵔ *putatur exprimere illud* Q *quod Græci ignorant, & cujus loco Anglosaxones plurimùm usurpant* cp. *ita* cpacian *iis est* Tremere. cpealm, Pestilentia, lues. cpen, Mulier. cpencan, Extinguere. cpeꝑn *vel* cpẏꝑn, Mola. cpeꝺan, Dicere, loqui. cpic, Vivus. cpinan, Tabescere, *&c. quorum pleraque Cimbri exprimunt per* ᚹᚢ. *Latini, Franci, Franco-Galli, Itali, Hispani, Angli, Dani, superiores atq; inferiores Germani utuntur literâ* Ꝗ *ante* Ꝺ, *fatenturq; potestatem duarum literarum* Ꝯ *&* Ꝺ, *vel (quod eodem recidit)* Ꝁ *&* Ꝺ *complecti. Quamobrem quoque viri longè doctissimi censent perperam scribi* Quis, quia, quum, *pro* Qis, qia, qum: *supervacuum enim putant* V *adscribere literæ ipsum illud* V *comprehendenti; nisi fortè sequatur adhuc* V *alterum. Cæterùm nos hæc aliis discutienda relinquimus; contenti hoc in loco monuisse, quomodo* Latinum Qu *in Novo fœdere soleat reddi.* Quadrans *nimirum est* κοδράντης *Matth. V,* 26. *sicuti &* Marc. *XII,* 42. Quartus, *nomen proprium est* Κούαρτος, *Rom. XVI,* 23. *Plura id*

genus

genus in ſcriptoribus Græcis paſſim occurrunt, quæ referre ſupersedeo. Utrum verò Gothicum ⊙ *omni ex parte reſpondeat literæ* Q, *nondum ſatis mihi liquet; quoniam Argenteus codex non pauca legenti ſuppeditat vocabula quæ huic literæ non tam videntur tribuere duriorem illum ſonum quem* Q *habet, quàm leniorem aliquam aſpirationem qualis deprehenditur in Angloſaxonico* hp, *vel Anglico* **wh**. *Ita pro* ᛞᚪᚱᚪ⊙ᚪᛗᛗᛖh, Quotidie, *Angloſaxones dicunt* dæghpamlice. *atque ubi Argenteus codex Lucæ XIX, 47 habet,* ᛉᚪᛊ ᚪᚪᛁᛊᚷᚪᚾᛞᛊ ᛞᚪᚱᚪ⊙ᚪᛗᛗᛖh ïN ᛘIZᚪI ᚪᚪh: Erat docens quotidie in templo; *legas in tranſlatione Angloſaxonicâ*, he pær dæghpamlice on ðam temple læpende; *Pro* ⊙ᚪN, Quando, *Angloſaxones* hpænne *dicunt, Angli* **when**. *atque ubi Lucæ XVII, 20 legimus* ᚹᚱᚪIhᚪNᛞᛊ ᛘᚪN ᚹᚱᚪM ᚹᚪᚱᛖISᚪINM. ⊙ᚪN ᚢIMIᛘ ᛘINᛞᚪNᚴᚪᚱᛞI ᚴᚷᛘS: Interrogatus autem à Phariſæis, Quando venit regnum Dei? *Angloſaxonica verſio habet*, Ða acpodon hine ða Fapiſei hpænne Godes pice come. *Anglica*, **Then demanded of him the Phariſees when the kingdom of God ſhould come**. *Pro* ⊙ᚪᚱ, Ubi, *Angloſaxones* hpap, *Angli* **where** *dicunt. unde illud Argentei codicis Lucæ* XVII, 17; ᛘᚪI NIᚢN ⊙ᚪᚱ, Novem ubi? *Angloſaxonica tranſlatio reddit*, hpap pynd ða nigone. *Anglica*, **Where are the nine**? *Pro* ⊙ᚪᛘᚪᚱ, Quid *vel* Utrum, *de duobus, Angloſaxones* hpæðep *dicunt, Angli* **whether**. *unde Lucæ* V, 23; ⊙ᚪᛘᚪᚱ ïST ᚪZETIZᚷ ᚢIᛘᚪN: Quid eſt faciliùs dicere? *Angloſax.* hpæðep ip eðne to cpeðenne. *Angl.* **Whether is eaſier to ſay**? *Pro* ⊙IᚪEIKS, Quis, qualis, *quod habet Argenteus codex Matth.* VIII, 27; *Angloſaxones dicunt* hpilc. *Angli* **which**. *Pro* ⊙ᚪIT, Frumentum, *Angloſaxones dicunt* hpæt. *Angli* **wheat**. *Ita Johannis* XII, 24; ⊙ᚪITEIS KᚪNKNᚷ, Frumenti granum, *in tranſlatione Angloſaxonicâ redditur* hpætene copn. *in Anglicâ*, **wheat corn**. *Pro* ⊙EITᚪ, Albus, *quod occurrit Lucæ* IX, 29. *Angloſaxones dicunt* hpit *vel* hpita. *Angli* **white**. *Scoti* (*quod etiam huc facere videtur*) **quhyte** *ſcribunt. Ita Gawinus Douglas epiſcopus Dunkellenſis, uberrimi vir ingenii, in prologo* IX *Æneid. tranſlationis illius Virgilianæ quam edidit anno* MDLII. **The black craw thinkis his awin birdis quhyte**. *Iidem quoque Scoti pro Angloſaxonico* hpelp, Catulus, *ſcribunt* **quhalp**. *pro* hpiðep, Quò? **quhether**. *pro* hpæp, Ubi, **quhair**. *pro* hpæt, Quid? **quhat**. *pro* hpile, Dum, **quhile**. *pro* hpy, Quare? **quhy**. *pro* hpilc, Qualis? **quhilk**, *&c. Pro* ⊙EIᚪᚪ, Hora, ſpatium temporis, *quod paſſim habet Argenteus codex, Angloſaxones dicunt* hpile. *Angli* **while**. *Unde eidem quoque codici Argenteo Marci* IV, 17 ⊙EIᚪᚪ⊙ᚪIKᚱᚪI *vocantur* Temporales, *i. e. ad tempus tantùm credentes. Angloſaxonicæ verſioni iſthoc in loco* unpaðolfæpte, *alibi verò* hpil-

hpilpenðlice *dicuntur*. *atque ut* hpilpenðlic *iſtud eſt à* hpil, Momentum temporis, *&* penðan, Mutari, unde veneras redire: *ita quoque* ⊙ЄIΛΛKΛIKЬΛI *dicti à præcedente* ⊙ЄIΛΛ, *& illo* ⊙ΛKЬΛN *vel* ⊙ΛIKЬΛN *quod Argenteo codici eſt* Ire, præterire, tranſire. *& pro quo Angloſaxones* hpeopꝼan *vel* hpÿpꝼan, *Theotiſci* uuerben *vel* huuarben *dicunt. Ab eodem interim* ⊙ΛKЬΛN *ipſi quoque poſteriores Sueogothi (quod mihi hoc in loco palmarium eſt) deprehenduntur* Commune populi concilium warb *vel* warph *dixiſſe, & ipſi quoque priſcam hanc literam in* W *commutantes. Omnino vide Gloſſarium in* ⊙ΛIKЬΛN. *Cæterùm ut hæc, meo quidem judicio, ſatis evincunt Gothicum* ⊙ *in vocabulorum initio leniorem olim habuiſſe pronuntiationem, ita quoque eundem ei ſonum in medio vel fine vocabulorum tribuet, quiſquis animum ſuum intendet in verbum* SΛI-⊙ΛN *vel* ΓΛSΛI⊙ΛN, Videre, *ſicuti & in ejus Præt. perf.* ΓΛSΛ⊙, Vidit, *quod occurrit Marc.* I, 10. *& Luc.* I, 22. *ubi Angloſaxonica tranſlatio habet* ȝeſeah, *Theotiſca* giſah. *Belgica denique* ſach *vel* geſach. *neque enim leniorem hanc terminationem Præteriti perfecti ſervâſſent idiomata ex vetuſtiſſimâ linguâ tradućta, ſi finale illud* ⊙ *poteſtatem habuiſſet* Q *literæ, prout nunc eam pronuntiamus. Fortaſſè quoque antiquam literæ* Q *pronuntiationem vel poteſtatem nonnihil illuſtrat, quod Angloſaxonicum* cpic, Vivus *in gloſſis Alamannicis frequenter ſcribitur* quic / quec / chuich / qhuecc / *&c.* quicca ſe / Animalia; *gl Lipſii.* quecſelver / Humectum, quod vulgo vocant Argentum vivum; *gl D*, 14. archuicche / Refoveat; *gl B*, 46. auur erquhichit / Redivivum; *gl C*, 15. qhuec mardaro. fleiſc quecchaz / Caro viva; *gl B*, 11. *Plura his ſimilia mox adferemus in literâ* U.

K *reſpondet Latino* R. KΛЬЬΛNNEI, Rabboni; *Marc.* X, 51. KΛЬ-ЬEI KΛЬЬEI, Rabbi Rabbi; *Marc.* XIV, 45. KΛΓΛN, Ragau; *Luc.* III, 35. KΛΓINEIS ΓNΔS, Decurio nobilis; *Marc.* XV, 53. KΛhNEIW MΛNYI: Computat ſumptus; *Luc.* XIV, 38. KΛhNIWS ΨAS MIW NNSIЬGΛIM: Reputatus eſt cum iniquis; *Marc.* XV, 28. KΛIh-TΛЬΛ, Rectè; *Luc.* VII, 43. KΛKΛ, ῥακὰ, Convitium in ſtuporem; *Matth.* V, 22. KΛSTΛ ΛINΛ: Miliare unum; *Matth.* V, 41. KΛW-ΓΩN NSΓIꝼ: Rationem redde; *Luc.* XVI, 2. KΛWIZΩ ÏST: Facilius eſt; *Luc.* XVIII, 25. KΛNNGΛN ΛhSΛ: Vellere ſpicas; *Marc.* II, 2. KΛNS, Arundo; *Luc.* VII, 24. KΛZDΛ, Loquela, ſermo; *Matth.* XXVI, 73. KΛZN, Domus; *Marc.* XI, 17. KNꝼΛNS ΛTTΛN: Rufi patrem; *Marc.* XV, 21.

S *reſpondet Latino* S. SΛЬЬΛTΩ, Sabbatum; *Marc.* II, 17. SΛMΛ-

ᚴᛁᛅ, Samaria; *Luc.* XVII, 11. ᛋᚨᛏᚨᚾᚨᛋ, Satanas; *Marc.* III, 23. ᛋᚨᚿᛞᚨᚿᛘᚨ, Sodoma; *Luc.* XVII, 29. ᛋᚨᚿᛚᚨᚿᛘᛦᚿ, Salomon; *Matth.* VI, 29. ᛋᚨᚿᚴ, Syrus; *Luc.* IV, 27. ᛋᚿᛁᚴᚿᚨᚱᛏᛦᚱ, Spiculator; *Marc.* VI, 27. ᛋᛁᛦᚿ, Sion; *Joh.* XII, 15. ᛋᛘᚨᛁᛦᚿ, Simeon; *Luc.* II, 25. ᛋᚨᛞ ïᛏᚨᚿ: Implere ventrem; *Luc.* XV, 16. ᛋᚨᛁᚨᚿ, Serere; *Marc.* IV, 3. ᛋᚨᛁᛟᚨᚿ, Videre; *Luc.* VII, 24. ᛋᚨᛁᛘᚨᚨᚨ, Anima; *Luc.* I, 46. ᛋᚨᚨᛒᛦᚿ, Unguere; *Marc.* XIV, 8. ᛋᚨᚨᛏ, Sal; *Marc.* IX, 15. ᛋᚨᚿᛞᚷᚨᚿ, Mittere; *Luc.* XX, 11. ᛋᚨᚿᚿ, Redemptio; *Luc.* X, 45. ᛋᚨᚿᚴᚷᚨ, Dolor, triſtitia; *Joh.* XVI, 20. *&c.*

ᛏ *reſpondet Latino* T. ᛏᚨᛁᛏᚴᚨᚱᚴᛖᛋ, Tetrarcha; *Luc.* IX, 7. ᛏᚨ-ᛚᛖᛁᛘᚨ, Talitha; *Marc.* V, 41. ᛏᛖᛁᛒᚨᛁᚴᛁᚿᛋ, Tiberius; *Luc.* III, 1. ᛏᚨᚱᚨᚨ ᚺᚨᚿᛒᛁᛞᛁᛋ: Capilli capitis; *Matth.* X, 30. ᛏᚨᚱᚴᛁᛞᚨ, Lachrymatus eſt; *Joh.* XI, 35. ᛏᚨᚺᚷᚨᚿᛞᛋ ïᚿᚨ: Diſcerpens eum; *Marc.* IX, 26. ᛏᚨᛁᚺᛋᛦᚱ, Dextra; *Matth.* VI, 3. ᛏᚨᛁᚴᚿᛋ, Signum; *Luc.* II, 12. ᛏᚨᛁᚿᛋ, Palmes; *Joh.* XV, 4. ᛏᚨᚨᛉᚷᚨᚿᛞ, Præceptor; *Luc.* V, 5. ᛏᚨᚿᚷᚨᚿ, Agere, facere; *Matth.* VI, 1. *&c.*

ᚠ *reſpondet Latino* TH, *Græco* Θ, *Angloſaxonico* Ð. ᚠᚨᛞᛞᚨᛁᚿᛋ, Thaddæus; *Marc.* III, 18. ᚠᛁᚨᚿᚠᛖᛁᚨᚿᛋ, Theophilus; *Luc.* I, 3. ᚠᚨᚱᛁᚿᛋ ᛋᚿᚿᚨᚿᛋ: Tharæ filii; *Luc.* III, 34. ᚠᛦᛘᚨᛋ, Thomas; *Joh.* XI, 16. ᚠᛘᛁᚨᛘᛁᚿᛋ Θᛖᛁᚨᛚᛁ: Incenſi horâ; *Luc.* I, 10. ᚠᚨᚱᚴᚷᚨᚿ, Cogitare; *Luc.* V, 21. ᚠᚨᚺᚨᚿᛞᛋ, Tacens; *Luc.* I, 20. ᚠᚨᛁᚺ, Proficiebat; *Luc.* II, 52. ᚠᚨᛁᚱᚴᛋ ᚿᛖᚠᚨᛦᛋ: Foramen acus; *Marc.* X, 25. ᚠᚨᚱᚠ, Neceſſe habeo; *Luc.* XIV, 18. ᚠᚨᚿᚴᛒᚿᚿ ïᛞᚴᛖᛁᚱᛦᛋ: Indigent pœnitentiâ; *Luc.* XV, 7. ᚠᚨᚿᚴᚿᚷᚿᛋ, Spinæ; *Marc.* IV, 7. ᚠᚨᚿᚴᛋᛖᛁᚠ, Sitit; *Joh.* VI, 35. ᚠᚨᚿᚴᛋᚿᛋ, Aridus; *Luc.* VI, 6. *&c.*

ᚿ *reſpondet Latino* U. *Ita* ᚿᚠ *Gothis eſt* Sub: *unde* ᚿᚠ ᛋᚴᚨᛞᚨᚿ ïᛋ: Sub umbrâ ejus; *Marc.* IV, 32. ᚿᚠᚨᚱ *eſt* Super: *unde* ᚿᚠᚨᚱᚨᛋᛋᚨᚿ ᚺᚨᛒᚨᚿᛞ ᚺᚨᛚᛁᛒᛖ: Abundant panibus; *Luc.* XV, 17. ᚿᚠᚨᚱᚿᛞ-ᚷᚨᛘ ᚨᛏᛚᛒᚨᛞᚨ: Principibus ſacerdotum tradetur; *Marc.* X, 33. ᚿᚠᚨᚱᛘᛖᚨᛁ: Titulus; *Marc.* XV, 26. ᚿᚠᚨᚱᛋᛏᛁᚱᚿᚿ ᚠᚨᛁ ᚠᚨᚿᚴᚿ-ᚷᚿᛋ: Aſcenderunt ſpinæ; *Marc.* IV, 7. ᚿᚿ *in compoſitione eſt Negativum: unde* ᚿᚿᚨᚱᛖᛁᚿ *eſt* Sinè timore; *Luc.* I, 74. ᚿᚿᛒᚨᛁᚴᚨᚿᛞᛋ, Non ferens fructum; *Luc.* III, 9. ᚿᚿᛒᚨᚱᚿᚨᚺᛋ, Qui ſinè liberis eſt; *Luc.* XX, 28. ᚿᚿᛒᚿᚴᚿᚷᚨᛁ, Inutiles; *Luc.* XVII, 10. ᚿᚿᚺᚨᛁᚨᚨᚿᛋ, Malè habentes; *Luc.* V, 31. ᚿᚿᚴᚨᚱᚷᚨᚿᛋ, Securi; *Marc.* IV, 15. ᚿᚿᛚᛖᛞᚨᛁ, Pau-

Pauperes; *Matth.* XI, 5. ᚾᚾᛊ᛫ᛚ, Nequam; *Matth.* VI, 23. ᚾᚾᛊᚠ᛫ᚴᛊ, Sinè honore; *Marc.* VI, 4. ᚾᚾᚾᛊᛚᚨᛁᛊᛁᚠᛊ, Qui non didicit; *Joh.* VII, 15. *&c.*

ᚢ *Neſcio quod nomen priſca gens Gothorum indiderit huic literæ. Poteſtas verò ejus videtur eadem cum ſequente* ᚠ. *Niſi fortè aliud inter utramque diſcriminis in ſono putemus obſervâſſe Angloſaxones atque Alamannos; quorum hi pleraſque voces Gothicas ab hac literâ incipientes, ut plurimùm à* q *vel* qh *vel* ch *inchoant; illi verò à* cp. ᚢᛁᚾᚷ *certè, item* ᚢ᛫ᛁᚾᛊ *vel* ᚢ᛫ᚾᛊ *Argenteo codici paſſim vocatur* Mulier, femina. *Angloſaxones* cpen *dicunt; Alamanni* quena *vel* chuena. *ita legimus Hymno XIX,* 6; angil forachuuidit chuuenom / Angelus prædicit mulieribus. ᚢᛁᚠᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Dicere. *Angloſaxones* cpe᛫ðan *dicunt; Alamanni* queden / *ac ſæpiùs* chueden / qhueden / quheden *ſcribunt, initiale* q *diverſis modis adſpirantes.* Dicere, qhuuedan. Dicit, qhuuidit. Dicam, qhuidu. Dixi, qhuad ih. Dicat, qhuede. Dicens, qhuedanti. Dicto verſu, kachuetanu verſe / *&c. Kero.* Benedicimus te; uuelaquhedemes thih. *Hymn. XXVI,* 12. Refello, ferqhuido. Renuit, ferquhat. *gl* C, 15. Adſerit, qhuidit. feſtinot. *gl C,* 3. Condictum, ſamanqhuit. *gl B,* 7. Præfatus, foraquhetan. *gl C,* 11. Sententia, kaqhuit. *Kero.* Multifariè, manegen quhitin. *gl C,* 6. Tropus, meȝ quhitio. *gl C,* 20. Verborum tenus, ſo ſo quhidu. *gl C,* 21. Verbi gratiâ, ſo ſo quhido. *Appendix gloſſarii C.* ᚢᛁᛗᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Venire. *Angloſaxones* cuman *dicunt. Alamanni* comen / quemen / chuemen / qhumen / *ſimiliter variè.* Venire, qhuueman. Veni, qhuuam. Venerunt, qhuamun. Venite, qhuemat / *&c. Kero.* Pervenit, qhuam. *Hymn. XX,* 3. Veniſti, chuami. *Hymn.* VI, 4. Adveniat regnum tuum, aȝ quheme richi dinaȝ. *Hymn.* II, 7. Advena, chuuemaner. *gl B,* 1. Venturus, chumftiger. *Hymn.* I, 7. VI, 1. XXVI, 8. Poſteritas, aftarchumft. *gl B,* 38. naqhumft, Succeſſio. *gl B,* 49. Prodeunti, furiquhementi. *gl C,* 13. ᚢᛚᛁᚴᚾᛊ *Argenteo codici eſt* Mola. *Angloſaxones* cpe᛫n *dicunt. Alamanni* chuuern. ᚠᚱᚨᚢᛁᛊᛏᚷᚨᚾ *Argenteo codici eſt* Perdere, diſſipare, conſumere. *Teutones* quiſten / verquiſten *dicunt.*

Cæterùm ſicuti ex jam dictis manifeſtum eſt ᚢ *initiale Angloſaxonibus per* cp, *Alamannis verò per* ch *vel* q *aſpiratum exprimi, ita quoque diſcimus ex ſequentibus illud ipſum* ᚢ *quandoque etiam in medio vocum Angloſaxonibus perſæpè valere* c, *Alamannis verò* c *vel* ch. *Ita* ᚾᚨᚢᛚᚹᛊ, Nudus, *Angloſaxonibus eſt* nacod. *Alamannis* naccot / nachet / nahhut. *Similiter* ᚨᚢᛁᛉᛁ, Securis, *Angloſaxonibus dicitur* acaȝe. *Alamannis* acus / achus. *Manifeſtè quoque* ᚢ *illud in mediis vocibus refert poteſtatem duplicis* V. *neque enim video quomodo aliter aut accipi aut legi poſſint* ᚾᚨᚢᛚᚹᛊ *&* ᚨᚢᛁᛉᛁ. *item* ᚠᚴᚱᚨᛁᚢᚷ, Prava; *Luc.* III, 5.

ΓΛUIИИϚΔΛ, Revixit; *Luc.* XV, 35. ЅИΓUИИ, Mergebantur; *Luc.* V, 7. ЅTIΓUΛИ ΔИ ϒIΓΛИИΛ, Committere bellum, inire prælium; *Luc.* XIV, 31. ΓΛUИMΨΛ, Synagoga; *Joh.* XVIII, 20. *quod manifestè est ex* ΓΛUIMΛИ, Convenire, congregare.

ϒ *respondet Anglosaxonico* Þ, *vel duplici* V. *Aliquando etiam exprimit Græcum* υ ψιλὸν, V tenue. *Anglosaxonicum* Þ *exprimit in principio, medio, & fine quorundam vocabulorum Gothicorum. In principio: ut* ϒΛIΛΛ, Benè; *Marc.* VII, 6. ϒΛIKΨS, Dignus; *Matth.* VIII, 8. ϒΛИKKGΛИ, Operari; *Joh.* IX, 4. ϒЄΓS, Motus; *Matth. VIII*, 24. ϒЄIN, Vinum; *Luc.* V, 37. ϒIΓS, Via; *Joh.* XIV, 6. ϒILGΛ, Voluntas; *Matth.* VI, 10. ϒINΔS, Ventus; *Marc. IV*, 39. ϒINTKИS, Hyems; *Joh.* X, 22. ϒITΛИ, Scire; *Marc. VII*, 24. ϒRΔS, Dæmoniacus, *propriè* Rabidus, furibundus; *Marc.* 5, 18. ϒKRhGΛИ, Accusare; *Luc. VI*, 7. ϒИΛÞS, Lupus; *Joh.* X, 12. ϒИΛΨИS, Gloria; *Matth. VI*, 13. *Compluria quæ hoc in loco, prout occurrebant, congessi exempla, cum similibus atque idem significantibus vocabulis Anglosaxonicis contendam, ut ex earum comparatione liqueat Gothorum* ϒ *respondere Anglosaxonico* Þ, *ac simul etiam ex pauculis hisce deprehendat Lector miram Anglosaxonicæ linguæ cum Gothicâ vetere convenientiam: siquidem* pel *vel* pell *Anglosaxonibus est* Benè: peoꝛƀ. puꝛƀ. pyꝛƀ, Insignis, omni honore dignus. peoꝛcan. þyꝛcan, Operari. peȝan, Movere. þin, Vinum. peȝ, Via, þilla. Voluntas. þinð, Ventus. þinteꝛ, Hyems. þitan, Scire. poð, Insanus. þþeȝan, Accusare. pulꝛ, Lupus. puldoꝛ, Gloria, *&c. Locum quoque habet hæc litera in medio vocum Gothicarum, & in fine. In medio: ut* ΔΛϒЄIΔ, David; *Marc.* XII, 36. ΛΛIϒI, Levi; *Luc.* V, 27. ΒΛИΔϒGΛИ, Innuere; *Luc.* I, 22. MΛИϒGΛИ, Parare, præparare; *Luc.* I, 17. ΛΓΓϒИ ΔΛИK, Angusta porta; *Matth.* VII, 14. ЅIΓΓϒΛИ ΒRKRS: Legere librum; *Luc.* IV, 16. NI ΨΛTΛ ИS-ЅИΓΓϒИΔ: Nec hoc legistis? *Luc.* VI, 3. ЅϒИMSΛ, Natatorium; *Joh.* IX, 7. *In fine: ut* ΛIϒ, In æternum; *Joh.* X, 28. ÞKΛIϒ, Semen; *Marc.* IV, 27. ϒΛИKSTϒ, Opus; *Marc.* XIV, 16. *Joh.* VI, 29. *Restat nunc ut quibusdam quoque exemplis ostendamus Gothicum* ϒ *in mediis quandoque vocibus vim Græci* υ *obtinere. Ita* ΨИMIΛMINS *ponitur pro* θυμιάματα, *Luc.* I, 10. ΒϒSSΛMMI *pro* βύσσῳ, *Luc.* XVI, 19. ЅПϒKЄIΔΛИS *pro* πτυείδας, *Marc. VIII*, 8. KϒKЄINΛIΛИ *pro* Κυρηνίᾳ, *Luc.* II, 2. ΛϒSΛNIΛИS *pro* Λυσανίᾳ, *Luc.* III, 1. ЅϒMΛIRN *pro* Συμεὼν, *Luc.* II, 25. ЅϒNΛГRGЄN *pro* συναγωγὴν, *Marc.* I, 21. TϒKIM *pro* Τύρῳ. *Matth. XI*, 22. *Non est interim cur aliquis arbitretur Gothos penuriâ literarum adactos uni literæ duplicem tribuisse potestatem, quum*

quum ex allatis manifestum sit eos in patrii sermonis vocabulis constanter Y *pro* Vau *vel Anglosaxonico* Þ *usurpâsse: in exteris verò, Græcis præsertim, adhibuisse* Y *loco Græci* υ, *vel capitalis ejus* Y, *propterea quòd viderent figuram patrii* Y *quàm proximè accedere ad hanc Pythagoræ literam.*

X *codici Argenteo non est* X *Latinorum vel* Ξ *Græcorum, sed exprimit Græcum* χ, *ac figurâ proximè refert Latinum* X *capitale, nisi quod sit aliquantò exilius atque incultius. Occurrit passim in compendiosâ voce* Christus, *quæ constat literis duabus* XS, *superductâ lineolâ. & quamvis* Zacharias *codici Argenteo Lucæ capite Primo aliquoties scribatur* ZAKARIAS, *ejusdem tamen Euangelii cap. III, 2 legas* ZAXARIÏNS SNNAN. *quamvis etiam* Pascha *codici Argenteo sæpiùs dicatur* PASKA, *Johannis tamen VI, 4. sicuti & XVIII, 28 & 29* PASXA *scribitur. in quibus tamen locis illud ipsum* X *valde exile est ac solitò negligentius pingitur, tanquam alienum. nam pro suo Gothos non agnovisse, vel ex eo liquere potest, quòd* χ *Græcum alibi frequenter mutent in* K. *Ita* TAITKAKKOS *scribunt pro* τελώνης, *Luc.* IX, 7. ZAKKAINS *pro* Ζακχαῖος, *Luc.* XIX, 2. KANKAZEIN *pro* χωλάζειν, *Luc. XII*, 13. TKAKANNEITIDANS ANDAIS *pro* Τελωνίτιδος χώρας, *Luc. III*, 1. *Scripturi verò nomina in quibus necessarium videbatur* ξ *Græcum adhibere, omisso eo, usurpârunt* KS *ejus loco. quomodo* AKEAKSAD *Luc. III*, 3 *est* Ἀφαξάδ. *Marci quoque XV*, 21 ALAIKSANDRANS *est* Ἀλεξάνδρου.

Z *respondet Græco capitali* Ζ *& figurâ & potestate. unde & Lucæ capite Primo aliquoties occurrit* ZAKARIAS *pro* Ζαχαρίας. *Quamvis non tantùm peregrinum* Zachariæ *vocabulum, atque alia id genus nomina propria, ab hac literâ inchoaverint Gothi, sed eâ quoque utantur in medio vocabulorum merè Gothicorum. quomodo Argenteo codici* AIKZGANDS *est* Seductor; *Matth.* XXVII, 63. AZETIZA. AZITIZA, Facilius; *Matth.* IX, 5. *& Marc.* X, 25. BATIZA, Melius; *Luc.* V, 39. FRADAZANS, Prudentiores; *Luc.* XVI, 8. GNHIZA, Junior; *Luc.* XV, 12. HAZGAN, Laudare; *Luc.* XIX, 37. HNZA, Thesaurus; *Matth.* VI, 21. IZVIS, Vos; *Matth.* V, 30. MAIZA, Major; Luc. VII, 28. MANAGIZA, Plus, abundantius; *Marc.* XII, 33. *Joh.* X, 10. MAKZGAN, Scandalizare; *Matth.* V, 29. RAPIZA, Facilius; *Luc.* XVIII, 25. RAZDA, Loquela; *Matth.* XXVI, 23. RAZN, Domus; *Marc.* XI, 15. *&c.*

Anonymus quidam vir doctus, cujus commentariolum de Literis & linguâ Getarum sive Gothorum edidit Bon. Vulcanius Lugduni Batavorum anno CIↃ IↃ XCVII,

addit huic Alphabeto literam H, *veluti inventam sibi in Argenteo codice Marci XIV*, 51. *vultq; eam figurâ & potestate respondere Græco* ἦτα *capitali. Ego tamen & complures mecum viri oculati nusquam ibi, quod affirmat vir doctus,* ΓΚΗΠΕΝ *scriptum invenimus, sed* ΓΚΙΠΠΝ ΪS ΨΛΙ ϬΠΓΓΛΛΛΠΔЄIS. *Hoc obiter præmonendum putavi; quoniam interest meâ ne quis, viri docti authoritate inductus, arbitretur me nimis indiligenter, ne dicam oscitanter, Gothicarum literarum numerum ac potestatem ex Argenteo codice tradidisse.*

Injectâ interim Commentarioli hujus mentione, oportunè quoque venit in mentem ejus epistolæ quam super Authore præfati opusculi pluribusque aliis rebus huc spectantibus olim ad me dedit magnus ille ac multæ lectionis Antistes JACOBUS USSERIUS *Archiepiscopus Armachanus totiusq; Hiberniæ Primas, &c.*

Viro cl. Francisco Junio Franciſci filio Jacobus Armachanus ſalutem.

A Bonaventurâ Vulcanio editi habentur viri cujusdam docti Anonymi commentarioli duo: in literas Gothicas, ex vetustissimo quodam Codice argenteo (ut eum vocat) sumptas, unus; in alphabetum Gothicum (quod Gothicum tamen omnino non est) & Notas Lombardicas in alio quodã vetustissimo codice repertas, alter.

Argenteus ille codex membranaceus, qui quatuor Evangelia aureis & argenteis literis Gothicè descripta continebat, ad Werdeni sive Werdinensis monasterii bibliothecam pertinuit, in regione Bergensi quatuor ferè à Coloniâ Germanicis miliaribus distantis. Inde ex VI° Matthæi & I° Marci capitulo ab Arnoldo Mercatore nonnulla descripta, Inscriptionum suarum corpori (pag. CXLVII & CXLVIII) inseruit Gruterus.

In-

Indidemque Orationem Dominicam cum aliis quibuſdam particulis, ab Antonio Morillono tranſſcriptam, in Gotodanica ſua Joh. Goropius Becanus (Originum Antverpian. lib. VII, pag. 739. 740. & 750.) retulit: quorum cum iis, quæ à Vulcanio ſunt edita, collatione factâ, oborta mihi aliquando eſt ſuſpicio, non alium eruditi illius in literas Gothicas commentarioli authorem fuiſſe, quàm Antonium ipſum Morillonum, qui Antonio Perrenoto Cardinali Granvellano à bibliothecâ fuit & Latinis epiſtolis.

Neque verò ad alium quàm ad Cardinalem illum ea verba ſpectâſſe ſum opinatus, quæ in ſecundi Commentarioli principio leguntur: *Quemadmodum Dominatio veſtra monet, ita eſt. Omnino enim præſens opuſculum interpres eſt alterius operis, nempe Vocabularii*, &c. quamquam authorem ſimul cùm Domino ſuo plurimùm à vero hîc aberraviſſe, nullum ſit dubium: quum Codicem illum à Notarum, ſive Romanæ ſcripturæ compendiorum, collectaneis, quæ Tyronis ac Senecæ nominibus inſignita Gruterus poſtea in lucem edidit, nihil differre deprehenderimus. Ut fruſtra author hic ſibi perſuaſerit, ad aliud aliquod opus referenda iſta fuiſſe; *cujus uſus fuerit, aulicos legatos, qui Gothi erant, docere Lombardicè, ut intra Italiam cum principibus Italicis poſſent perorare.*

Codicem alium Gothicum aureis argenteiſq; characteribus papyro exaratum, & non Evangelia tantùm, ſed univerſum etiam Novum Teſtamentum, complectentem, in bibliothecâ Hermanni Comitis Newenarii extitiſſe, Philippus Marnixius

Do-

Dominus Sanct-Aldegundius (apud Sibrandum Lubberti de princip. Christianorum dogmatum lib. 3. cap. 7.) confirmat; in quo Orationis Dominicæ idem quod in libro Werdinensi habebatur initium; *Atta unsar thu in himina*, &c. Cujusmodi Novum Testamentum ad suas etiam manus perveniſſe Matalius Metellus Sequanus (apud Suffridum Petrum, Præfat. in Scriptor. Frisiæ Decad.) est testatus. Ubi & illud notandum; Orationem Dominicam Gothicam doxologia illâ concludi, quæ in vetere Latinâ Bibliorum editione desideratur. Ut ex Græco fonte Gothicam istam Novi Testamenti versionem derivatam esse appareat, & ex ipsius Wulfilæ primævâ traductione descriptam. Hunc enim primum literas apud Gothos inveniſſe, & Scripturas sacras in eorum linguam convertisse, Socrates, Sozomenus, Isidorus Hispalensis (in Gothorum Chronico) & Martyrii Nicetæ scriptor (apud Simeonem Metaphrastam, die 15° Septembris) nos docent: quorum postremus (cum Sixto Senense, libro IV° Bibliothecæ sanctæ) *ex Græco* translationem illam fuisse factam, expressè indicat.

Quò referendus est & ille Walafridi Strabi locus, De rebus Ecclesiasticis cap. 7°; *Et, ut Historiæ testantur, postmodum studiosi illius* [Gothorum] *gentis divinos libros in suæ locutionis proprietatem transtulerunt: quorum adhuc monumenta apud nonnullos habentur. Et fidelium fratrum relatione didicimus, apud quasdam Scytharum gentes, maximè Tomitanos, eâdem locutione divina hactenus celebrari officia.* Et quod à Josepho Scaligero est additum (Canon. Isagog. libro 3. pag. 138.) *Gothos etiamnum in iisdem regionibus degere*

sub

ſub Præcopenſi Tatarorum dynaſtâ, & utrumque Teſtamentum, iiſdem literis quas excogitavit Wulfila, conſcriptum, & eâdem linguâ quâ tempore Ovidii utebantur interpretatum, legere. Quæ eò à me adducta ſunt omnia, ut, quâ ratione Gothicam ex Græcâ ſcriptionem Wulfilas efformaverit, in priore illo Commentariolo declarari ſubindicarem. De quo integrum tamen tibi judicium relinquo. VALE.

Londini. v Nonas Julias, anno æræ
Chriſtianæ M DC LI.

Argenteus codex unico puncto denotat ſenſum imperfectum; at perfectum concludit punctis duobus.

Præcipuæ ejuſdem Codicis abbreviaturæ ſunt in vocibus ᚦᛚᚺ. ᚴᚱᛉ. ᛁᛚᛁ-ᛋᚾᛋ. ᚷᚱᛁᛋᛏᚾᛋ. *ſiquidem pro iis paſſim occurrit* ᚦᛚ. ᚴᛉ. IS. XS, *lineolâ omnibus ubique ſuperinductâ. Nos harum vocum rectos obliquóſq; caſus integrè damus, ne quid moretur legentes.*

Idem denique Codex lineolam ſuperſcribit literis, quibus numeros exprimunt Gothi. Nos, omiſſâ lineolâ, puncto hinc inde adjecto diſcernimus eas à reliquo contextu; ne ſingularum numeralium literarum, etiam earum quæ ſemel tantùm aut bis in toto Codice occurrunt, peculiares typi forent exſculpendi.

Atque hæc quidem potiſſima ſunt quæ de Gothico alphabeto præmonſtranda præmonendáq; videbantur. Proximum eſt ut nonnulla quoque de Runis addam ex Runicâ literaturâ Olai Wormii, nec non ex ejuſdem Faſtis Danicis.

RUnicarum literarum, *juxta Romani alphabeti ſeriem diſpoſitarum, Nomen, Figura, Poteſtas.*

Aar, *pingitur* ᛅ, *& valet A.*

Biarkan, *pingitur* B, *& valet B.*

Kneſol, *pingitur* ᛁ, *& valet C.*

Duſs, *pingitur* ᚦ *vel* ᛏ, *& valent D.*

Stungen Jis, *pingitur* ᛁ, *& valet E.*

Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet F.*

Stungen Kaun, *pingitur* ᚡ, *& valet G.*

Hagl, *pingitur* ᚼ, *& valet H.*

Jis, *pingitur* ᛁ, *& valet I.*

Kaun, *pingitur* ᚴ, *& valet K.*

Lagur, *pingitur* ᛚ, *& valet L.*

Madur, *pingitur* ᛘ, *& valet M.*

Naud, *pingitur* ᚾ, *& valet N.*

Oys, *pingitur* ᚬ, *& valet O.*

Stungen Birk, *pingitur* ᛒ, *& valet P.*

Kaun *in Runicis monumentis supplet locum Latini* Q; *sed rarissimè occurrit. Sæpiùs abhibent* ᚴᚢ *ejus loco.*

Ridhr, *pingitur* ᚱ *vel* ᛅ, *& valent R. Prior nota locum habet in vocabulorum principio & medio & fine quandoque, posterior verò in fine tantùm.*

Sol, *pingitur* ᛋ, *& valet S.*

Tyr, *pingitur* ᛏ *vel* ᛐ, *& valent T.*

Ur, *pingitur* ᚢ, *& valet U vocale.*

Stungen Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet V consonum; quod quidam* Vau *nuncupant. aliis est W.*

. . . . . *Runica monumenta* ᛭ᛋ *usurpant pro X.*

Stungen Ur, *pingitur* ᚤ, *& valet Y.*

Stungen Dufs, *pingitur* ᚦ, *& valet TH.*

Cimbri veteres omnes literas majusculo ductuum tenore delineabant, eóque nullas agnoscebant Capitales literas. In hujus verò Alphabeti notatione illas tantùm communes maximéq; receptas Runarum figuras, ex multiplici earum varietate, Lectori exhibuimus, quibus veterum Danorum Fasti ab Olao Worm editi consignantur; nisi quòd

quòd in literâ Kaun *denotandâ prætulimus antiquiorem illam Figuram, quam ipſe Wormius ſervavit in exprimendâ Poteſtate literæ* Q, *cujuſque genuinam ac verè antiquam delineationem exhibet nobis illud* Stungen Kaun *quod ipſe Wormius ait reſpondere Latino* G.

In iiſdem quoque Faſtis ac Runicâ literaturâ idem Wormius obſervat complures literas, aliquam Poteſtatis convenientiam habentes, frequenter ita permutari ut una ſuppleat vicem alterius; atque adeò duplex triplexve quandoque ſit valor unius literæ.

Latini certè C *perſæpè Poteſtatem habet* ᛚ, *ut in* ᚾᚢᛚᛁᛦᚢᛋ, Lucianus. ᚠᛦᚱᛋᚾᛁᚢᛋ, Marcellinus. ᚠᛁᚴᛋᚴᛁᚢᛋ, Vincentius. *Quandoque tamen & pro* T *ponitur, præſertim ubi* T *ut* C *pronuntiatur, quemadmodum patet ex penultimâ ſyllabâ nominis proximè præcedentis: pari quoque ratione ſcribebant* ᚠᚢᛁᚴ-ᛁᛦᚢᛋ, Quintianus. ᚠᛦᚱᛁᛦ ᚼᚠᛁᛒᛁᛦᚴᛦ, Maria Egiptiaca. *Nonnunquam pro* S *ponitur; ſicuti videmus in* ᚠᚢᛁ, gus, *i. Dei*

Sicuti verò hæc litera ᛚ *aliarum ſubinde literarum locum ſupplet, ita & aliæ hujus.* ᚠ *certè pro* ᛁ *ponitur in* ᚠᛦᚴᚢᛋᚢᛋ, Canutus. ᚠᛦᚱᛟᚴᛦ, Corona. ᚠᚾᛦᚱᛦ, Clara. *Item* ᚺ *pro* ᛁ *ponitur in* ᚠᚱᚢᚺᛁᚺ, Crucis; *nam Faſti in menſe Majo ſcribunt* ᚠᚱᚢᚺᛁᚺ ᚠᚼᚺᚾᛦ, Cruſis meſſa, *pro Crucis feſtum.*

D *ſortitum eſt duplicem Notationem.* ᛏ *ſcilicet &* ᚦ. *Ita* ᛏᛚᚼᚺ, dahs *eſt Dies.* ᚠᚢᛁᚴᚼᛁᚢᚠᛁᚺ, Quindilmis. ᚫᚱᚱᛁᛦᚴᚢᛋ, Adrianus. ᚪᚾᚼᚺᛁᛦᚴᚼᚺᚳ, Alexander.

Quamvis etiam T *duplicem invenerit Figuram,* ᛐ *videlicet ac* ᛏ, *aliquando tamen ejus loco* ᚦ *ponitur, ut in* ᚠᛁᚱᚦᚱᚢᚦᛁᚺ, Gertrudis. *quod punctatum valet* TH. *Ita* ᚫᚠᚫᚦᛦ *eſt* Agatha. ᚠᛦᚼᚢᛋ, Matheus, *&c.*

De ᛚ *quod quandoque pro* T *ponitur, ante diximus.*

ᚠ *maximâ ex parte Poteſtatem obtinet* Vau *Latini, ſive* V *conſoni: ita* ᚠᛁᛦᚢᛋ *eſt* Vitus. ᚠᛁᚱᚠᛦᚺᚢᛋ, Gervaſius.

X *Danis vetuſtioribus erat litera peregrina, non habens peculiarem Figuram vel Notam ſimplicem. Quotieſcunque tamen in vocibus Græcis Latiniſve occurrebat, exprimebant eam per* ᚼᚺ. *Ita* ᚺᛁᚼᚺᛋᛦᛚᚴ *ſcribebant pro* Siaxtan. ᚠᛁᚾᚼᚺ *pro* Felix, *&c.*

Nec prætereundum, quòd ᚳ *finale plerumque abſorbet Vocalem quam includit: ut in* ᚠᚢᚠᛒᚳ, Kumbr. *Cujus priſcæ conſuetudinis plura paſſim exempla ſuppe-*

ditat Runicum lexicon Wormii.

Quoniam tamen constat Runas olim fuisse pauciores, ac non nisi serò ad hunc Latini alphabeti modum fuisse redactas; pretium operæ facturus videor si earum quoque Runarum numerum atque ordinem radidero, qui in vetustissimarum Legum codicibus invenitur, quemque nobis Aureorum numerorum notæ sicuti & literarum Dominicalium progressus in antiquissimis Fastis exhibet, quem denique in veterum computatione servari videmus.

Priscæ igitur sexdecim Runæ constanter olim tenuerunt hanc Notationem, Appellationem, Seriem;

ᚠ.	Fie.	ᚢ.	Ur.	ᚦ.	Dusſ.	ᚨ.	Oys.
ᚱ.	Ridhr.	ᚲ.	Kaun.	ᚺ.	Hagl.	ᚾ.	Naud.
ᛁ.	Jis.	ᛅ.	Aar.	ᛋ.	Sol.	ᛏ.	Tyr.
ᛒ.	Biarkan.	ᛚ.	Lagur.	ᛦ.	Madur.	ᛆ.	Yr.

Unde & vetus numerandi ratio sexdecim primos numeros exprimit totidem Runis priscum ordinem servantibus: nam

ᚠ *veteribus Cimbris denotabat* I. *quod dicebant* ᛅᛅᛅ, Att.

ᚢ *denotabat* II. ᛅᚢ, Tu.

ᚦ *denotabat* III. ᚦᚱᚢ, Thry.

ᚨ *denotabat* IV. ᚠᛁᚢᚺᚢᛆ, Fiuhur.

ᚱ *denotabat* V. ᚠᛁᚠ, Fem.

ᚲ *denotabat* VI. ᚺᛁᛅᚼᚺ, Siax.

ᚺ *denotabat* VII. ᚺᛁᛅᚢ, Siau.

ᚾ *denotabat* VIII. ᛅᛅᛅᛅ, Atta.

ᛁ *denotabat* IX. ᚾᛁᚢ, Niu.

ᛅ *denotabat* X. ᛏᛁ *vel* ᛏᛁᚢ, Ti *vel* Tiu.

ᚺ *denotat* XI. ᛅᚾᚾᛁᚠᚢ, Allivu.

ᛏ *denotat* XII. ᛏᚢᛅᚠ, Tolf.

ᛒ *denotat* XIII. ᚦᚱᛁᛏᛏᛅᚾ, Threttan.

ᚾ *de-*

ᚠ *denotat* XIV. ᚠᛁᚢᚱᛏᚨᚾ, Fiurtan.

ᚠ *denotat* XV. ᚠᛁᚠᛏᚨᚾ, Femtan.

ᛋ *denotat* XVI. ᛋᛁᚨᚷᛋᛏᚨᚾ, Siaxtan.

De ſequentium numerorum Notis aliunde ſuppletis, vide Wormii Faſtos Danicos & Runicam literaturam: neque enim attinet plura hoc in loco ex eo tranſcribere, cum hactenus allata dilucidè ſatis expediant quæ de antiquiſſimarum Runarum numero atque ordine paullò ante tradidimus. Magis fortaſſè in rem Lectoris erit ex eodem Wormio monere præcellentiſſimos quoſque Runarum magiſtros uſque adeò mirabilem inter earum Nomina & Figuras harmoniam deprehendere, ut cenſeant primos hujus Literaturæ authores enixè in hoc incubuiſſe, ne literarum Figuræ longè abirent ab earum Nominibus certam aliquam ac vulgo notam rem ſignificantibus. Cujus rei veritas magis adhuc eluceſcet ſi præcipuos Runarum apices, à principaliore ipſius literæ recto ductu hàc illàc prominentes, accuratiùs aliquantò perluſtremus: illud interim præmonentes, primis harum inventoribus non tam fuiſſe propoſitum ut ſpeciem artis Pictoriæ in earum delineatione præberent, quàm ut nudas tantùm primorum elementorum Figuras, craſſas quidem, ipſis tamen Nominibus congruas, perfunctoriè deſcriberent ac priſcâ incultioris ævi ſimplicitate veluti adumbrarent; quò rudis ac vaga diſcentium Phantaſia, qualiſcunque ſimilitudinis adminiculo ſubnixa, firmiùs fideliuſq; memoriæ traderet prima Literarum elementa vulgo notæ rei ſimilitudine conſpicua, præcipuè tamen rei ipſo Elementi nomine ſignificatæ. Quod quàm benè prudentérq; olim excogitaverint homines cauti atque altâ præter cæteros mente præditi, nemo non videt.

ᚠ, *quod* Fie *nuncupant*, Armentum, peculium, divitias *dixerunt antiqui. Sed hodiernum idioma Danicum diſtinguit inter* fie *&* liggende fie. *illud enim* Pecus quodvis; *hoc verò* Pecuniam *vel* Peculium, *i. aurum, argentum, æs, atque alias quaſvis agrorum ædiúmq; immobiles (ut vocant) poſſeſſiones denotat. Repræſentat autem primi hujus elementi Notatio animal cornubus laſciviens; quandoquidem præcipuas antiquiſſimorum ſæculorum opes in armentis pecudibúſq; ſitas fuiſſe conſtat.*

ᚢ. Ur *denotat* Rivos aquarum impetuoſè ex alto delabentium; *ſicuti &* Nimbum guttis denſioribus ex alto proruentem; *atque inde quoque ad alia per quandam ſimilitudinem tranſfertur vocabulum, ad Scintillas nempe crebris ictibus ex ferro candente proſilientes. Aquas igitur cum impetu deorſum latas refert litera.*

ᚦ. Duſs *denotat* Spectrum montes ac loca devia incolens, *quod ſpecie pumilionis aut gigantis conſpiciendum ſe olim præbere ac fœminis pueriſq; terrorem incutere*

solebat. Linea recta, spectrum; curva, montem aut collem referebat.

ᛅ. Oys *est* Portus maris tutam navibus stationem præbens. *Exponitur &* Sinus maris promuntoriis acutioribus ac navigantibus infestis in mare excurrens : *quæ acceptio non abludit ab hujus literæ delineatione.*

ᚱ. Ridhr *est* Equitatio. *Eques divaricatis cruribus equitationi se accingens videtur hîc depingi.*

ᚴ. Kaun *est* Ulcus *vel* Prurigo ; *proinde quoque brachio ad scalpendum veluti elato exertóq; exprimitur litera Pruriginem significans.*

ᚼ. Hagl *est* Grando. *Unde & angulosæ grandinis floccorúmq; hirtæ nivis figuram præ se fert litera.*

ᚾ. Naud *est* Necessitas. *Minimè ergo mirandum est quòd antiqui ipsâ literæ hujus delineatione studuerunt exprimere veram Necessitatis naturam; quòd ea nimirum fulcro, quo sustentetur, indigeat.*

ᛁ. Jis *denotat* Glaciei planitiem, *vel* Stiriam frigore concretam atque à parietum projecturâ dependentem ; *quamobrem quoque litera repræsentat Stiriam, i. pendulam glaciem ex guttis inter stillandum frigore congelatis genitam, auctam, & in longum productam.*

ᛅ. Aar *significat* Uberem agrorum proventum. (*Vide quæ de hac voce habet Gothicum glossarium in* ϚϴΚ.) *Hinc litera præ se fert figuram Vomeris; quòd annonæ ubertatem præcipuè debeamus Vomeri, ob multiplicem frugem agrorum ritè cultorum ac proscissorum.*

ᛋ. Sol *est* Lumen solis. *Atq; inde videri possunt rectæ hujus elementi lineæ, quà quà versus veluti dispersæ, non incommodè effigiare solares radios hàc illàc diffusos.*

ᛏ. Tyr *est* Taurus. *Exprimitur ergo hac literâ Taurus terram cornubus fodicans. Quum verò hæc litera pingitur, quasi uno cornu truncata sit; videri potest ᛅ illud exprimere idolum Paganis olim* ᛏᚢᚱ, Tyr *dictum: siquidem id à lupo quodam alterâ manu privatum fabulatur Edda. unde postea* ᚢᚾᛋᛁᚾᚾᚢᚱ, Unimanus *dictus est hic Deus Asiaticus.*

ᛒ. Biarkan *est* Betula. *Litera quoque adumbrat betulam lætissimâ foliorum amplitudine ac latitudine diffusam.*

ᛚ. Laugr *est* Liquor. *Litera quoque repræsentat Liquorem à montis vertice delabentem.*

ᛘ. Ma-

ᚠ. Madur *eſt* Homo. *Exprimit ergo litera Hominem ſtatos aſtrorum curſus recurſúſque contemplantem, ac tantæ rei miraculum, protenſis ad cœlum manibus, cum quàdam veluti jubilatione proſequentem.*

ᚼ. Yr *eſt* Arcus intenſus inſtructúſq; ſagittâ. *quomodo legimus alibi,* ᚼ. ᚼᚼ ᛒᛁᚴᚦᚢᚼ ᛒᛅᚠᛁᚾ. ᛒᛅᚱᚦᛅᚠᛅ ᚠᛅᚠᚴ. ᛅᚠ ᚠᛁᚠᚠᚢ ᚠᚢᚱᛅᛁᚼ. Yr er bendur bogie, bardaga gagn, og fifvu flyter. *hoc eſt,* Yr eſt intenſus arcus, prælii commoditas, & ſagittæ delator. *Repræſentat hæc litera Arcum jam jam telum emittere paratum. Vide quoque Egilli ſkallagrimi Epinicium Claſſe* IV, *Intercalari* IV. *Runicum lexicon paginâ* 84. *pro* ᚠᚼᚼ, *quod* Virginem *denotat, legit* Mey.

Satis nunc ſtrenuè defunctus mihi viderer hac operâ quam poſui in tradendâ veteſtiſſimarum Runarum appellatione, notatione, ſerie; niſi jam dictis utiliter addi poſſe putarem antiquum Poëma ex archivis bibliothecæ Hafnienſis à Wormio depromptum & Runicæ literaturæ capite XIX *ſtudioſo Lectori exhibitum.*

Atque ita demum uberiorem ex hac rhythmicâ Poëſi fructum capiet Lector, ſi Runica diſticha cum illâ notiſſimarum literarum ſcripturâ, quam ſingulis diſtichis ſubjungimus, conferat: quo peracto, non Runas tantùm poſt brevem iſtiuſmodi lectionis collationiſq; uſum ſibi reddet familiares, ſed eâdem quoque operâ diſcet quantam vetuſta Gothorum, Angloſaxonum, Alamannorúmque idiomata cum hoc Cimbricæ linguæ ſpecimine habeant affinitatem.

In anteceſſum interim hujus operæ verbis Olai Worm præmonendus eſt Lector, Cujuſvis diſtichi verſum poſteriorem Literas non ſpectare; ſed addi tantùm, ut metro menſura ſua & debita conſonantia conſtet, útq; prior facilius memoriæ mandetur ac tenacius hæreat. Deinde, præter id quod verba exhibent, reconditum aliquid latet in unoquoque verſu, & ad vitam communem ſpectans; quod ſponte ſe ingeret, non verba ſolùm, verùm etiam ſenſum abſtruſiorem rimantibus.

Ipſum verò Poëma tale eſt.

ᚠ. ᚢᚾᚦᚢᚼ ᚠᚱᛅᚼᚴᚦᛅ ᚱᛅᚠᛁ.	Fie veldur fraenda rógi.
ᚠᛅᚦᛁᚾᛅ ᚢᚾᚠᚢᚼ ᛁ ᚼᚠᛅᚠᛁ.	Faediſt ulfur i ſkógi.

ᚠ. ᚢᚾᚦᚢᚼ. *Senſus eſt*; Divitiæ inter conſanguineos lites pariunt. *Indicat autem emblema, quòd in amplâ hæreditate herciſcundâ, frequenter admodum lites inter amicos & ſummâ neceſſitudine devinctos excitet Auri ſacra fames.*

ᚠᛅᚦᛁᚾᛅ. Nutritur in ſylvis lupus. *Sylvarum incola lupus. Vult quemque gaudere loco & ſocietate naturæ ſuæ congruâ. Ita Wormius. Ambigo tamen annon*

ſecun-

ſecundo verſui rectiùs tribuamus hunc ſenſum; Quemadmodum ſylvam annoſis arboribus denſam perambulantes plerumque incidunt in lupos, ita quoque avitam ac diu congeſtam hæreditatem quàm rariſſimè adeunt hæredes, quin eorum unum alius putet intempeſtivè atque odioſè interveniſſe, & tanquam Lupus in fabulâ. Notum eſt quæ inde naſcantur contentiones & quàm erectâ ex æquo cervice lites in longum trahant cohæredes.

ᚢ. ᚼᚺ ᛦᚠ ᚼᚨᛋᚢ ᛁᛦᚱᚴᛁ. Ur er af ellu jarni.
ᛟᛒᚴ ᚢᚾᚺᛒᚢᚺ ᚱᚪᚴᛁ ᛅ ᚼᛁᛦᚱᚴᛁ. Opt ſleipur rani a hiarni.

ᚢ. ᚼᚺ. Scintillat candens ferrum; *id eſt, Patientia læſa fit furor.* ᚢᚺ *vulgo vocatur omne quod guttatim ſtillat vel ſcintillat. Hîc ferro ignito attributum, non niſi de ſcintillis intelligi poteſt. Ex candenti etenim ferro ac malleis tuſo, exilientibus impurioribus ejus particulis, ſcintillæ undique ſolent emicare. Senſus eſt, Eos quì efferveſcunt irâ, ſi nimis irritentur, in furorem agi.*

ᛟᛒᚴ. Nive operta ligneis ſoleis commodiſſimè calcantur; *id eſt, Artes ſolertia monſtrat, aſt uſus nutrit.* ᚱᚪᚴᛁ *inſtrumentum ligneum eſt oblongum & planum; quo pedibus alligato incredibili celeritate montium juga nivibus rigentia curſu ſuperare ſolent Boreales. Hodie* ſkier *vocant. Ita Wormius. Ego tamen ſuſpicor alium eſſe hujus diſtichi ſenſum.*

ᚦ. ᚢᚾᚦᚢᚺ ᚹᚢᚾᚴᚾᚪ ᚹᚢᚾᚨᚢ. Duſs veldur kvenna kvellu.
ᚹᚪᚴᚢᚺ ᚢᚾᚱᚦᚢᚺ ᚠᚪᚪᚺ ᚪᚠ ᚼᚨᛋᚢ. Katur verdur faar af ellu.

ᚦ. ᚢᚾᚨᚦᚢᚺ. Spectra fœminis infeſta. *Submonet ne unquam patiamur nobis excidere illud Poëtæ,* Tu ne cede malis. *Veri Dei cultu deſtitutis frequenter olim objiciebantur Gigantum aut Pumilionum ſpectra, quæ non tam viris, quàm mulierculis & pueris erant terriculamento.*

ᚹᚪᚴᚢᚺ. In adverſis nemo lætatur. *Huc refer illud Comici;* Omnes, cum rectè valemus, ſana conſilia ægrotis damus. Tu, ſi hîc ſis, aliter ſentias. *Ita Wormius. Ego tamen commodiorem ſecundi hujus verſus quæro ſenſum.*

ᛅ. ᚼᚺ ᚹᚾᚺᚪᚱᚪ ᚠᛁᚱᚦᚪ. Oys er fleſtra ferda.
ᚼᚴ ᚺᚠᚪᚾᛒᚢᚺ ᚼᚺ ᚢᚢᛁᚱᚦᚪ. En ſkalpur er ſuerda.

ᛅ. ᚼᚺ. In oſtiis fluminum iter frequentiſſimum. *Huc ſpectat illud Naſonis;* Tuta frequénſque via eſt per amici fallere nomen. *Ut in maris ſinubus & fluminum oſtiis ob portus commoditatem frequentiſſimus eſt navium receptus, licet ibidem*

læ-

sæpissimè vel à piratis latitantibus opprimantur, vel in scopulos & promuntoria impingant, non sinè naufragii periculo; ita quoque in istis vitæ generibus quibus se maxima pars hominum addicit, pericula sæpè crebriora.

ᚼᚴ ᚢᚠᚱᚬᛒᚢᚴ. Gladius acutus esse solet. *Huc refer illud ejusdem*, Nil prodest, quod non lædere possit idem. *Sic Wormius. Fortassè tamen talis est sensus distichi; Naves in tutâ portuum statione consistunt, at in vaginâ gladius.*

R. ᚹᚢᚱᚼᚱ ᚱᚬᚢᚢᚢᚠ ᚢᛁᚢᚱᚱ.	Ridhr kvaeda rossum vista.
ᚱᚬᚠᛋᚴ ᚼᚴ ᚢᚢᛁᚱᚠᛁᚱ ᛒᚱᚬᚦᛁᚢᚱᚱ.	Raghn er sverdit bradista.

R. ᚹᚢᚱᚼᚱ. Equitatio equis ingrata. *Huc pertinet decantatum illud*, Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. *Hæc Wormius. at propriè magis exponas*, Equitatio malum equis pabulum.

ᚱᚬᚠᛋᚴ. Raghn est gladiorum latissimus. *De hoc gladio consule Eddam. Veteres námq; non equis tantùm, sed & gladiis nomina imponebant. Sic apud Saxonem libro Secundo*; Biarco utebatur præstantis acuminis inusitatæq; longitudinis gladio, quem LOUI vocabat. *& rursus libro Quarto*; Erat Regi inusitati acuminis gladius, SKREP dictus, qui quodlibet obstaculi genus, uno ferientis ictu, medium penetrando diffinderet. *iterum libro Septimo*; Haldanus avitos à matre gladios accepit; quorum alter LUISINGUS, alter HUVYTINGUS, ob collimati acuminis nitorem, vocabulum habuit. *Sic passim alibi. Quemadmodum igitur inter omnes gladios* RAGN *primatum obtinebat, & possessori suo longè fuit gratissimus; ita quoque in quolibet hominum genere* Pulchrum est digito monstrari & dicier; Hic est. *Ita Wormius.*

ᚠ. ᚼᚴ ᛒᛁᚠᚠᛁᚱ ᛒᚱᚱᚱ.	Kaun er beggia barna.
ᛒᚱᚴ ᚠᛁᚱᚱᚼᚴ ᚴᚱᚱᚴ ᚠᚱᚢᚢᚱᚱᚱ.	Ból giórer near folvarna.

ᚠ. ᚼᚴ. Sors eadem fratribus. Κοινὰ ἃ τῶν φίλων.

ᚠᚱᚢᚱ. Vulnus, ulcus, vibicem, pruriginem, scabiem *denotat; quâ facilius inficiuntur, qui ejusdem sunt familiæ & cognationis. Hìc latiùs pro quovis incommodo capi videtur, quod fratribus commune judicatur, cum alter alterius portare debeat onera.*

ᛒᚱᚴ. Qui inter cadavera versatur, cadaverosum quid spirat. ᚴᚱᚱᚴ *significat*, Cadaver. κακοῖς ὁμιλῶν κἀυτὸς ἐκβήσῃ κακός. *Qui picem tangit, inquinatur ab eâ. Ita Wormius. Ego verò nihil prorsus hìc video: nisi fortè* ᛒᛁᚠᚠᛁᚱ *idem sit*

cum Angloſaxonico beaȝ *vel* beȝ. *Alamannico* baug *vel* boug. *Belgico* bagge/ Monile, gemma. *ut ſit ſenſus; Ulcuſcula ſcabioſa eſſe veluti quædam inſignia ac monilia liberorum ejuſdem familiæ, ac levi contagio ad ſanguine junctiſſimos tranſire. Quo conceſſo, licet aliquid in primo hujus diſtichi verſu videre me putabo; ingenuè tamen fatebor me in ſecundo planè cœcutire.*

ᚼ. ᚼᚺ ᚠᚨᚾᚦᚨᚺᚨᚢᚺ ᚠᚨᚱᚴᚨ. Hagul er kaldaſtur korna.
ᚠᚱᛁᚾᚨᚢᚺ ᚺᚠᚨᛒ ᚼᚺᚠᛁᚴ ᚠᚨᚱᚴᚨ. Kriſtur ſkóp heimin forna.

ᚼ. ᚼᚺ. Grando gelidiſſima frugum. *Huc refer illud Propertii*; Naturæ ſequitur ſemina quiſque ſuæ.

ᚼᚨᚠᚾ *non* Grandinem *tantùm ſignificat, verùm etiam* Frumentum; *cum ob externam figuram, tum etiam quòd, cum cadit, inſtar ſeminum ſpargi videatur.*

ᚠᚱᛁᚾᚨᚢᚺ. Mundi creator Chriſtus. *Minimè ab hoc loco aliena ſunt hæc Ovidii verba,* ——— facilè eſt omnia poſſe Deo. *Ita Wormius. Magis interim propriè ita reddas hunc verſiculum,* Chriſtus creavit cœlum olim.

ᚴ. ᚠᛁᚨᚱᚾᚺ ᚴᚨᛒᛒᚨ ᚠᚨᚺᚨᛁ. Naud giórer nappa koſti.
ᚴᚨᚠᚨᚢᚢᚴ ᚠᛁᚺᚾᚺ ᛁ ᚠᚱᚨᚺᚨᛁ. Naktaun kiaeler í froſti.

ᚴ. ᚠᛁᚨᚱᚾᚺ. Cogit penuria nere. *quaſi diceret, Parſimoniam parit neceſſitas.*

ᚴᚨᚠᚨᚢᚢᚴ. Nudus frigore alget. *Huc refer illud Ovidii,* Pauper ubique jacet. *Ita Wormius. Neque ipſe quicquam de iſthoc prioris verſus ſenſu ſubdubitarem, ſi conſtaret illud* ᚴᚨᛒᛒᚨ ᚠᚨᚺᚨᛁ *aliquam Nendi ſignificationem in ſe complecti.*

ᛁ. ᚠᚨᚾᚢᚢᚹ BRᚢ BRᚺᛒᚨ. Jis kóllum bru breida.
Bᚢᚴᚦᚨᚴ ᚨᚱᚱᚠ ᚨᚨ ᚺᛒᚨ. Blindan tarf at leida.

ᛁ. ᚠᚨᚾᚢᚢᚹ. Glacies pontium latiſſimus. ἡ φύσις ἀπαύλων τῶν διδαγμάτων κρείττων. *Ingens naturæ vis eſt.*

Bᚢᚴᚦᚨᚴ. Cœcus indiget ductore. *Amicus re juvat, ubi re opus eſt. Ita Wormius. Mihi quoque non eſt dubium quin is verum diſtichi ſenſum in genere tetigerit; neſcio tamen an non primus verſus in illo* ᚠᚨᚾᚢᚢᚹ *(quod non intelligo) amplius quid dicat quàm expreſſit Wormius.*

ᚨ. ᚼᚺ ᚠᚢᚹᚴᚨ ᚠᚨᛒᛁ. Aar er gumna goodi.
ᚠᚼᚨ ᛁᚠ ᛚᚦᚨ ᚨᚺ ᚢᚨᚺ ᚠᚱᚨᚺᛁ. Get eg adt ór var Frodi.

ᚨ. ᚼᚺ.

ᚪ. ᚾᚼ. Anni proventus ingens. *Huc refer illud Tibulli*;

Annus in apricis maturat collibus uvas;
Annus agit certâ lucida signa vice.

ᚪᚪᚼ *significat* Annum *vel* Annonam. ᚠᚢᚹᚳᚪ *verò* Proventum, delicias, bona *denotat*.

ᚠᚻᚾ ᚼᚠ. Frotonis liberalitas ſumma. *Videtur Frotonem quartum innuere*; *quem Saxo libro Sexto tradit* ab eximiâ largitate cognomen mutuatum eſſe. adeò námq; liberalis exſtitit, ut recenti largitatis conſuetudine priſca militiæ ſtipendia duplicaret, opes in propatulo haberet, cæteros largiendo præcurreret, omnes humanitatis officiis anteveniret; &, quod difficilius eſt, virtute invidiam vincere contenderet. *Huc accedit, quòd author muneribus addit pondus*, Et majeſtatem res data dantis habet, *ut loquitur Ovidius*. *Hunc huic diſticho ſenſum tribuit Wormius*; *quem & ipſe in explicatione ſecundi verſus, nullâ ex parte mihi intellecti, ſequor. At primum verſum ita commodiùs reddi poſſe arbitror*, Anni proventus eſt hominum commoditas. *Quum enim* ᚪᚪᚼ *in Runico lexico exponatur* Anni proventus, *& ipſe quoque Wormius hoc in loco ſic explicet, non video cur eandem ſignificationem tribuat voci* ᚠᚢᚹᚳᚪ. *præſertim cum Cædmoni* ᚷuma *paſſim dicatur* Homo. *Argenteo codici* ᚴᚢᛗᚷᛁᚾᛋ *ſit* Mas, homo ſexus maſculini. *Tatiano denique* ᚷomman *denotet* Hominem, virum, marem, maritum. *de quibus vide Notas noſtras ad Tatiani* III, 1.

ᚻ. ᚾᚼ ᛗᚳᚦᚪ ᛗᚹᚠᛁ. Sol er landa liomi.
ᚢᚢᛏᛁ ᚼᚠ ᚣ ᛋᚻᛖᛚᚷᚢᛗ ᚦᚹᚠᛁ. Luti eg ad helgum domi.

ᚻ. ᚾᚼ. Sol (*nomen hujus literæ*) eſt terræ lumen. *Huc refer illud Virgilii* IV *Æneïd*. Sol, qui terrarum flammis opera omnia luſtrat. *unde & apud Ovidium* III *Faſt*. Nitidus Deus *dicitur*. *& rurſus* II *Metam*. Lux immenſi publica mundi. IV *denique Metam*. Author lucis. *&* Sidereâ qui temperat omnia luce. *ac tandem quoque* Mundi oculus *nuncupatur*.

ᚢᚢᛏᛁ ᚼᚠ. Sacra religioſè tractanda. *Huc pertinet illud Muſæi apud Juſtinum Martyrem*, θύρας δ' ἐπιθεῖσθε βεβήλοις. *Eodem planè ſenſu dixit Callimachus*, ἐκὰς ἐκὰς ὅσις ἀλιτρός. *& Virgilius*; Procul ô procul eſte prophani. ᚢᚢᚳᛁ, *id eſt*, Veneror, cernuus adoro, reverenter habeo. *Hæc Wormius*. *Primum interim verſum commodiùs reddas*, Solare lumen eſt terrarum jubar; ᛗᚹᚠᚪ *certè eſt* Splendor *Lexico Runico in* ᚻᚠᚢᚻ. *at Angloſaxonibus* leoma *exp.* Radius *vel* Jubar. *Beda* V, 24. *Æqu. vern.* XXXIII. *Gregor. magnus Dial.* II, 35. *gramm. Ælfrici*

cap. IX, *terminat.* 16. *Secundum quoque versum propriè magis transtuleris*, Summissi proniq; corporis inflexione veneror sacras ædes. *nam id quoque* lutan *vel* ahlutan *dicebant Angloſaxones. Vide annotata ad gl A*, 13. *in* luzzenter. *De voce* Dom *pro Templo, vide Spelmanni Archæologum in* Dominicum.

ᛏ. ᚦᚱ ᚼᛁᚴᚹᛁᚴᚦᚢᚱ ᛦᚢᛏ. Tyr er einhendur Aſa.
ᛟᛒᛏ ᚢᚾᚱᚦᚢᚱ ᚺᛉᛁᚦᚢᚱ ᛏᛏ ᛒᚱᛦᚢᛏ. Opt verdur ſmidur at blaſa.

ᛏ. ᚦᚱ. Tyr inter Aſianos unimanus. *De hoc Idolo conſulendus Edda. Fingunt námq; hunc Tyrum ex iis fuiſſe qui Diis erant proximi, atque ex Aſiâ unà cum Othino huc delati. Sed ab inſolitæ magnitudinis lupo, quem vincire aggreſſus eſt, manuum alterâ multatus, poſtea dictus eſt* Unimanus. *Appoſitè hìc applicaverit aliquis illud Horatii* —— Nihil eſt ab omni Parte beatum ——

ᛟᛒᛏ. Fabro ſæpè flandum. *Egregiè Horatius in hunc ſenſum* —— Nil ſinè magno Vita labore dedit mortalibus —— *Hæc Wormius.*

ᛒ. ᚦᚱ ᛦᛁᚢᚠ ᚠᚱᛟᚴᚺᛏ ᛦᛋᛏ. Biarkan er lauf gronſt lima.
ᛦᛅᚱᛁ ᛒᛟᚴ ᚠᛦᚱᚦᛟᚱ ᛏᛁᛋᛏ. Loki bar flerdar tima.

ᛒ. ᚦᚱ. Betula arborum viridiſſima. *inter primas enim foliorum viriditate luxuriare ſolet. Author videtur hoc innuere voluiſſe. Animos juvenilibus annis luxuriare.*

ᛦᛅᚱᛁ. Lochonis vafrities ſumma. *Et hic Edda conſulendus. Senſus eſt, Malum conſilium conſultori peſſimum. Ita Wormius. Ego non ſatis capio mentem verſus primi, niſi fortè* ᛦᛋ *Cimbris vetuſtioribus denotaverit* Arborem. ᛦᛋ-ᚱᚢᚾᛟᚴ *certè vocabant olim* Arboreas runas, *quemadmodum nos docet Runicum lexicon in* ᚱᚢᚾᛟᚴ. *Ad ſecundi verſus intellectum nonnihil quidem facit quòd* ſtærð *Iſlandis eſt* Verſutia, falſitas; *reliqua tamen necdum ſatis capio.*

ᚾ. ᚦᚱ ᚦᛟᚦ ᚦᚱ ᚠᛁᚾᚾᚢᚱ ᚢᚱ ᚠᛁᛅᛚᛚᛁ. Laugr er thad er fellur ur fialli.
ᚠᛟᛋᛏ ᛖᚾ ᚷᚢᛚ ᛖᚱᚢ ᚾᛅᛚᛚᛁ. Foſt en gul eru nalli.

ᚾ. ᚦᚱ. Liquor ſponte è præruptis ruit. *Simile quid habet Ovidius* III *Faſtorum*

—— Juvenilibus annis
Luxuriant animi, corporáq; ipſa vigent.

ᚠᛅᚺᛏ. Aurum peculium pretioſum. *Huc pertinet illud Mantuani poëtæ*

—— Quid

—— Quid non mortalia pectora cogis Auri ſacra fames? — *Hæc Wormius. Ad illuſtrationem primi verſus facit quòd Runico lexico* ᚺᚨᛚᛖᚼ ᚠᛁᚨᛚᚨ *exponitur* Palatium montanum. *Iſlandis quoque* fiall *eſt* Mons. fell, Acclivitas. *Vide plura in annotatis ad gl D, 22. in* Rupis, uels. *Ad ſecundum verſum pertinet quòd* gull *Iſlandis eſt* Aurum. gulur, Fulvus. *Sed reliqua non intelligo.*

ᚠ. ᚼR ᚠᚨᚦᚱᚼ ᚪᚢᚴᛁ. Madr er moldur auki.
ᚠᛁᚴᛁᛚ ᚼᚼ ᚠᚱᚼᛁᛒ ᚪ ᚼᚪᚢᚴᛁ. Mikil er greip a hauki.

ᚠ. ᚼR. Homo pulveris augmentum. *Senſui huic reſpondet eximius locus Pontii Paulini ex* III *ad Auſonium epiſtolâ;*

——— Stultus diverſa ſequentibus eſſe
Nil moror, æterno mea dum ſententia Regi
Sit ſapiens. Breve quicquid homo eſt, ut corporis ægri,
Temporis occidui, & ſinè Chriſto pulvis & umbra:
Quod probat aut damnat, tanti eſt, quanti arbiter ipſe.
Ipſe obit, atque illi ſuus eſt comitabilis error;
Cúmq; ſuo moriens ſententia judice tranſit.

ᚠᛁᚠᛁᚴ. Gryphus major accipitre. *Huc refer illam Dionyſii Catonis ſententiam, numero undecimam,* Majori cede. *Vide quoque ejuſdem Diſticha moralia libro Secundo, carm.* 11. *Hæc Wormius.*

ᚼ. ᚼR ᚢᚱᚪᚢᚼ ᚠᚱᚪᚴᚢᚪ ᚢᛁᚦᚪ. Yr er urtur grónſt vida.
ᚢᚪᚴᚪ ᚼᚼ ᚦᚪᚼ ᚼR ᛒᚱᚼᚴᚴᚼ ᚪᚹ ᚢᚢᛁᚦᚪ. Vant er thar er brennr at ſuida.

ᚼ. ᚼR. Arcus tam hyeme quàm æſtate flexibilis. *Egregiè Cerialis apud Tacitum Hiſtor. lib.* IV, *cap.* 74. Vitia erunt, donec homines. *Appoſitè quoque Horatius libro Secundo, Satyrâ* VII;

Pars hominum vitiis gaudet conſtanter, & urget
Propoſitum; pars multa natat, modò recta capeſſens,
Interdum pravis obnoxia ———

ᚢᚪᚴᚪ. Solet igne aduſtus dolere. *Senſus eſt; Miſeras cogitationes noſtras, cum omnia fecerimus, ſubinde recurrere ad indigniſſimarum calamitatum memoriam; non quia neceſſe eſt,* ſed quia naturale eſt, *ut loquitur Seneca Conſol. ad Helviam, cap. ult.* manum ſæpiùs ad id referre quod doleat. *Hæc Wormius.*

Atque hæc quoque ſuffecerint de Runarum appellatione, figurâ, poteſtate, ſerie. Reliquum eſt ut levi quoque obtutu Angloſaxonici, Francici, Danici, Iſlandici, Anglici, Belgicíq; alphabeti rationem Lectori ſtudioſo exhibeamus.

ANgloſaxonum majores minoréſq; literæ, abbreviaturæ, receptiſſimæ denique diſtinctiones ita notantur;

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. QU *vel* Qp *pro* Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z. Ð *vel* þ *eſt* TH. ⁊ *eſt* And.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. cu *vel* cp *pro* q. r. ſ. t. u. v. x. ÿ. z. ð *vel* þ *eſt* th. þ *eſt* þat *vel* þæt. ⁊ *denique* and.

Unico puncto denotabant Angloſaxones ſenſum imperfectum: at perfectum concludebant tribus punctis triangulari formâ conjunctis atque hunc in modum ∴ diſpoſitis.

FRancicum alphabetum, quod quidam Theotiſcum alii Alamannicum nuncupant, has habet majores minoréſq; literas;

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. V. W. X. Y. Z.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p. q. r. ſ. ſ. s. t. v. u. w. x. y. z.

Licet verò Francicum hoc Alphabetum ordine recto inſtar alphabeti Gothici, Cimbrici, Angloſaxonici videatur procedere; crebra tamen ac valde mirabilis Francicarum inter ſe literarum commutatio, literis affinibus in alias cognatas quâvis occaſione tranſeuntibus, totam quoque idiomatis Alamannici orthographiam non parum convellit ac turbat. Incertæ hujus incultæq; ſcriptionis rationem ipſis Francis imputat Otfridus in ſuâ ad Luitbertum Maguntiacenſem archiepiſcopum epiſtolâ, quam præmiſit rythmicæ tranſlationi Euangeliorum. Cæterùm de his alibi commodior erit dicendi locus.

DAnicum Iſlandicúmq; alphabetum vix quicquam à Francico diſcrepant; niſi quod Danis atque Iſlandis ø eſt o breve. Iſlandi adhæc expreſſuri literam

Thorn,

Thorn, *quæ valet* TH, *adhibent Cimbricum* Duſs, *ſcribúntq;* þ *non punctatum, contra quàm in Runicis monumentis fieri aſſolet, ubi* þ *eſt* TH.

ANglicas denique Belgicáſq; literas notamus characteribus, apud utramque gentem nunc & olim receptiſſimis;

𝔄. 𝔅. ℭ. 𝔇. 𝔈. 𝔉. 𝔊. ℌ. ℑ. 𝔎. 𝔏. 𝔐. 𝔑. 𝔒.
𝔓. 𝔔. 𝔎. 𝔖. 𝔗. 𝔘. 𝔘. 𝔚. 𝔛. 𝔜. ℨ.

𝔞. 𝔟. 𝔠. 𝔡. 𝔢. 𝔣. 𝔤. 𝔥. 𝔦. 𝔧. 𝔨. 𝔩. 𝔪. 𝔫. 𝔬. 𝔭.
𝔮. 𝔯. 𝔰. 𝔰. 𝔰. 𝔱. 𝔲. 𝔲. 𝔴. 𝔵. 𝔶. 𝔷.

Variarum literarum, quæ in hoc opere occurrunt, ratione quantum ſatis eſt expoſitâ, pergo nunc ad ipſum illud Gothicum gloſſarium quod ætate jam gravis atque affectus, poſthabitis aliis quæ operam typographi poſtulabant, feſtinantiùs quàm compoſitiùs deproperavi; non tantùm ut priſcæ Gothorum genti ac linguæ debitus tribueretur honor, ſed ut omnes quoque Philoteutones, in tam illuſtri venerandæ antiquitatis ſpecimine, genuina uberrimæ commendatiſſimæq; linguæ ſuæ primordia agnoſcentes, prono ſtudio hos meos tenues conatus exciperent ac ſtrenuè pro viribus adjutarent.

FINIS.

GLOSSARIUM GOTHICUM.

ᚨᛒ. ᚨᚱ.

ᛒᚨᚾ ᚾᛁ ᚲᚨᚾᚾ: Virum non cognoſco; *Luc.* 1: 34. ᚨᛁᛒᚨᚾᛞᛖᛁ ᛗᛁᚠ ᚨᛒᛁᚾ ᚷᛖᚱᚨ ᛊᛁᛒᚾᚾ: Vivens cum viro annis ſeptem; *Luc.* 2: 36. ᚷᚨ-ᛒᚨᛁ ᚢᛁᚾᚷ ᚨᚠᚨᛖᛏᛁᚠ ᚨᛒᚨᚾ ᛊᛖᛁᚾᚨᚾᚨ: Si uxor dimiſerit virum ſuum; *Marc.* 10: 12. ᚪᚾ ᛗᚨᚱᚨᚠᚨᛁ ᛁᚾ ᚠᚱᚨᚱᛁᛒᛏᛁᛗ ᚨᛒᛁᚾ: Ad virginem deſponſatam viro; *Luc.* 1: 27.

ᚨᛒᚱᛊ, Validus, vehemens. ᚨᛒᚱᚨᛒᚨ, Valdè, vehementer. ᚺᚾᚺᚱᚾᛊ ᚨᛒᚱᛊ: Fames valida; *Luc.* 15: 14. ᚷᚺᛏᛖᚪᚾᚾ ᚨᛒᚱᚨᛒᚨ: Timuerunt valdè; *Matth.* 27: 54. ᛗᛁᚲᛁᚨᛊ ᚨᛒᚱᚨᛒᚨ: Magnus valdè; *Marc.* 16: 4.

ᚨᛒᚾ ᚠᚾᛊ ᛊᛁᚨᛒᛁᚾ ᚠᚾ ᚠᚨᛏᚨ ᚢᛁᚠᛁᛊ: A temet ipſo hoc dicis? ἀφ' ἑαυτῦ σὺ τοῦτο λέγεις; *Joh.* 18: 34. ᚨᛒᚾ *hoc fecerunt ex* ᚨᚠ, *ſicuti* ᚾᛒᚺ *ex* ᚾᚠ. *quod vide ſuo loco.*

ᚨᚱᚱᛁᚨᚾᛊ, Angelus, *Luc.* 1: 11, 13, 19, 26, 28, 30, *&c.* ᚨᚱᚱᛁᚨᚷᚾᛊ, Angeli; *Marc.* 12: 25. *Luc.* 2: 15. ᚨᚱᚱᛁᚨᛖᛁᛊ, *Marc.* 1: 13. *Angloſax.* ængla. engla. *Alam.* engila. *Gall.* anges. *Ital.* angeli. *Hiſp.* angelos. *Dan.* engle. *Angl.* angels. *Belg.* engelen. *Græcis* ἄγγελοι. *Vide quæ diximus in annotatis ad Tatiani* II, 4.

ᚨᚱᚱᚤᚾ ᚪᚾᚴ, Anguſta porta; *Matth.* 7: 14. *Alamannis* einger / engi

eſt

eſt Arctus, anguſtus. *Belg.* **eng / enghe.** *Videtur eſſe ex* ἄγχειν, *quod non modò* Fauces conſtringere *ſignificat, verùm etiam quovis alio modo* Premere, elidere.

ᚩᚱᛁᛋ ᛞᛁᛋᛞᚱᚩᚾᛋ ᛁᚾᚩ: Timor irruit ſuper eum; *Luc.* 1: 12. **ᛞᛁᛋᛋᚩᛏ ᚩᚩᚩᚾᛋ ᚩᚱᛁᛋ**: Invaſit omnes timor; *Luc.* 7: 16. **ᛁᚾ ᚩᚱᛁᛋᛁᛋ ᛁᚾᛞᚩᛁᛖ**: Propter metum Judæorum; *Joh.* 7: 13. **ᚠᛖᛋᚾᚾ ᚾᛋᚩᚱᛁᛞᚩᛁ**: Erant metu perculſi; *Marc.* 9: 6. **ᚾᚾᚩᚱᛖᛁᚾ**: Sinè timore; *Luc.* 1: 74. *Videtur etiam huc facere illud Cædmonis* 40, 23; ic me onaȝen mæȝ, Metuendum eſt mihi. *Vide quæ de vocabuli origine dicimus in* **ᛟᚱᚩᚾ**, Metuere.

ᚩᚱᚩᛁᛏᛖᛁ, Impudicitiæ; ἀσέλγειαι. *Marc.* 7: 22.

ᚩᚱᚩᛟ, Tribulatio; *Marc.* 13: 19. **ᛒᛁ ᚠᛖ ᚢᛁᛗᛁᚠ ᚩᚱᚩᛟ ᚩᛁᚠᚠᚩᚾ ᛉᚱᚩᚳᚷᚩᛁ ᛁᚾ ᚠᛁᛋ ᛉᚩᚾᚳᛞᚩᛁᛋ**: Ortâ tribulatione aut perſecutione propter verbum; *Marc.* 4: 17. **ᛁᚾ ᚠᚩᛗᛗᚩ ᚦᚩᛁᚳᚩᚩᚾ ᚩ-ᚱᚩᛟᚾᛋ ᚻᚩᛒᚩᛁᛞ**: In mundo preſſuram habebitis; *Joh.* 16: 33. *Huc omnino refer Angloſaxonicum* eȝlian *vel* eȝlan, *Anglicum item* **to ail** / Moleſtum eſſe, nocere. *Quum enim Angloſaxones dicunt*, hpæt eȝleð ðe. *& Angli*, **What ayleth thee?** *videntur mihi ſatis manifeſtè exprimere Græcum* τί ἀλγεῖς; Quid tibi deeſt? quid ægrè te habet? quid te turbat? *ut* **ᚩᚱᚩᛟ** *&* eȝlian, *per uſitatiſſimam ac minimè duram literarum metatheſin, ſit ex* ἀλγεῖν, Dolere, moleſtiis cruciari.

ᚩᚱᚩᚾ ᛁᛋᛏ, Difficile eſt; *Marc.* 10; 24. **ᚩᚱᚩᚾᛒᚩ**, Difficulter; *Marc.* 10: 23. *Luc.* 18: 24. *Quemadmodum attento Lectori primo ſtatim intuitu perſpicuum fit hæc pertinere ad ea quæ diximus in* **ᚩᚱᚩᛟ**, Tribulatio, *ita &* ἀγλύεσθαι (*quod fortaſſè quoque huc facit*) *Heſychio exp.* βλάπτεσθαι, Damno affici, lædi.

ᚩᚦ, A, ab, abs; ἀπό. *Matth.* 5: 18. *Matth.* 7: 4, 28. **ᚩᚩᚾᛋᛖᛁ ᚾᚾᛋ ᚩᚦ ᚠᚩᛗᛗᚩ ᚾᛒᛁᚩᛁᚾ**: Libera nos à malo; *Matth.* 6: 13.
ᚩᚦ ᛁᛗ ᚱᚩᚦᚾᚩᚱᛁᚾ ᛉᚩᛋ: Ab eis abſconditum erat; *Luc.* 18: 34.
ᚩᚦ ᛗᛁᛋᛋᛁᚩᛒᛁᚾ: A me ipſo; *Joh.* 8: 28.
ᚩᚦ ᛋᛁᛋᛋᛁᚩᛒᛁᚾ: A ſemet ipſo; *Joh.* 15: 4. 16: 13.
ᚩᚦ ᚦᚩᛁᚳᚱᚾᚾᚷᚩ: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Matth.* 8: 1.
ᚩᚦᚾᛁᛗᚩᛞᚩ ᚩᚦ ᛁᛗᛗᚩ: Auferetur ab eo; *Luc.* 19: 26.
ᛉᚩᛁᚳᚠ ᚩᚦ ᚠᚾᛋ: Projice abs te; *Matth.* 5: 29, 30.
ᚩᚦ ᛋᚩᚾᚳᚷᛟᛗ: A ſollicitudinibus; ὑπὸ μεριμνῶν. *Luc.* 8: 14.
ᚩᚦ ᚻᚩᛁᚠᚷᚩᛁ: De agro; ἐκ τοῦ ἀγροῦ. *Luc.* 17: 7.
ᚩᚦ ᛏᚩᛁᚻᛋᛉᛟᛗ ᛋᛁᛏᚩᚾ: Ad dexteram ſedere; ἐκ δεξιῶν καθίσαι. *Marc.* 9: 40.

ᚩᚦ-

ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᚾ: Negare, abnegare. ᚪᚾᛚᚫᚾᚾ ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᚾ ᚷᚫᚻ ᛊᛉᚫᚴᚫᚾ: Cœpit anathemizare & jurare; *Marc.* 14: 71. Cœpit anathemizare, *i. cœpit notitiam Chriſti, caput ſuum diris execrationibus devovendo, abjurare.* ᚫᚠᚫᛁᚴᛁᛋ ᛗᛁᚴ ᚠᚴᛁᛗᛋᛁᚾᚠᚫᛗ: Negabis me ter; *Matth.* 26: 75. ᚷᚫᛒᚫᛁ ᛟᚫᛋ ᛉᛁᚫᛁ ᚫᚠᚫᚱ ᛗᛁᛋ ᚴᚫᛚᚴᚫᚾ. ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᛁ ᛋᛁᚴ ᛋᛁᚫᛒᚫᚾ: Si quis vult poſt me venire, abneget ſemet ipſum; *Luc.* 9: 23. ᚫᚠᚫᛁᚫᛁᚴ, Negavit; *Marc.* 14: 68. *Joh.* 18: 25 & 27. *Huic* ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᚾ *opponitur* ᚫᚾᛞᚻᚫᛁᛏᚫᚾ, *ſicuti videre eſt Matth.* 10: 32 & 33. *De origine verbi* ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᚾ *nihil etiamnum certi, quod ſtatuam, habeo: niſi quis fortè cenſeat veriſimiliter poſſe deduci ab* ᛁᛁᚴᚫᚾ, Habere, poſſidere. *ut* ᚫᚠᚫᛁᚴᚫᚾ *dictum ſit quaſi* ᚫᚠᚫᛁᛁᚴᚫᚾ, *Proprietatem vel poſſeſſionem alicujus rei abdicare ac teſtari nihil ad ſe rem iſtam pertinere.*

ᚫᚠᚫᛁᚴᛉᛁᛞᚫᛁ ᛋᛁᚷᚻᛋ: Seducti eſtis; πεπλάνησθε. *Joh.* 7: 47. ᚫᚠᚫᛁᚴᛉᚷᚫᚾ, Seducere; ἀποπλανᾶν. *Marc.* 13: 22. *Refer ad* ᚫᛁᚴᛉᚷᚫᚾ, Seducere.

ᚫᚠᚫᚱ, Poſt; μετά. ᚫᚠᚫᚱ ᛉᚱᛁᚾᛋ ᛞᚫᛁᚷᚫᚾᛋ ᚻᚴᚱᛖᛁᛋᚫ: Poſt tres dies reſurgam; *Matth.* 27: 63. *Marc.* 9: 2. *Luc.* 15: 13. ᚫᚠᚫᚱ ᚫᛖᛁᛏᛁᚫ, Poſt puſillum; *Matth.* 26: 73. ᚫᚠᚫᚱ ᛉᚫᛏᛖᛁ ᚫᛏᛁᚻᛞᚫᚾᛋ ᛉᚫᚴᛉ ᛁᛝᚻᚫᚾᚾᛖᛋ: Poſtquam traditus eſt Johannes; *Marc.* 1: 14. ᚫᚠᚫᚱ ᛉᚫᛏᚫ ᚢᚫᛉ ᛁᚾ ᛋᛁᛋ ᛋᛁᚫᛒᛁᚾ: Poſt hæc dixit intra ſe; *Luc.* 18: 4. *Joh.* 6: 1. ᚫᚠᚫᚱ ᛉᛝ ᚫᚴᚫ᝝ᚾ ᚷᚫᛁᚾᚫ: Poſt tribulationem illam; *Marc.* 13: 24. ᚫᚠᚫᚱ, Poſt, retrò; ὀπίσω. ᚻᛁᚱ ᚷᚫᛏᛋ ᚫᚠᚫᚱ ᛗᛁᛋ: Venite poſt me: *Marc.* 1: 17. ᛋᚫᛖᛁ ᛉᛁᚫᛁ ᚫᚠᚫᚱ ᛗᛁᛋ ᚫᚳᛁᛋᛏᚷᚫᚾ: Si quis vult me ſequi; *Marc.* 8: 34. ᛁᛞᚫᚷᚫ ᚫᚠᚫᚱ ᛁᛗᛗᚫ: Secutus eſt eum; *Matth.* 9: 9.
ᚫᚠᚫᚱ ᛉᚫᚾᚴᚫᚫ ᛉᛖᛁᚾᚫᛗᛗᚫ: In verbo tuo; ἐπὶ τῷ ῥήματί σου. *Luc.* 5: 5. ᚻᚫᛁᚻᚫᛁᛏᚻᚾ ᛁᚾᚫ ᚫᚠᚫᚱ ᚾᚫᛗᛁᚾ ᚫᛏᛏᛁᚾᛋ ᛁᛋ: Vocabant eum nomine patris ſui; ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. *Luc.* 1: 59.
ᚫᚠᚫᚱᚷᚫᛚᚷᚫᚾ, Sequi; *Marc.* 5: 37. *Vide* ᚷᚫᛚᚷᚫᚾ, Ire.
ᚫᚠᚫᚱᚫᚳᚫᛁᛋᛏᚷᚫᚾ, Sequi; *Marc.* 8: 34. *Vide* ᚫᚳᛁᛋᛏᚷᚫᚾ.

ᚫᚠᚫᚱ, Vices. ᚾᛋ ᚫᚠᚫᚱ ᚫᛒᛁᚷᛁᚾᛋ: De vice Abiâ; ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά. *Luc.* 1: 5. *Vide interim an non illud* ᚾᛋ ᚫᚠᚫᚱ ᚫᛒᛁᚷᛁᚾᛋ *tantundem ſit ac ſi dicas, De illâ vice quam Abiæ poſteri in ſuo ordine obſervant. Angloſaxonibus nempe* æfopan. eafopan. eofepan *dicebantur* Poſteri, ſucceſſores. *Ita Cain & Abel dicuntur Adami atque Evæ* æfopan. *Cædmon* 23, 21. *Enos quoque dicitur* eafopa *Caini.* 25, 17. *Abrahamus denique nuncupatur* Ðafer æfepa.

45, 10. *quibus adde illud Bedæ* III, 18; heolð Eaſt-engla ꝑice æftep Eoꝑꝑpalðe Rædꝑalðeꝛ eoꝛepan:· Præfuit orientalium Anglorum regno poſt Eorpwaldum Redwaldi ſucceſſorem. *Hæc nemo non referet ad antecedens* ᚫᚠᚫᚱ, Poſt.

ᚫᚠᚩᚱᚩᚱᚾᚫᚾᛋ, Deſcendentes, diſcedentes; ἀποβάντες. *Luc.* 5: 2. ᚫᚠïᚱᚫᚷᚫ ᛋᚾᚾᚫᚱᚷ: Receſſit ſeorſum; ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν. *Luc.* 9: 10. *Refer ad* ᚩᚱᚩᚱᚫᚾ.

ᚫᚠᚩᚫᚷᛁᚠᚾᚫᚾᚫᛗ ᚠᚫᛁᛗ ᚫᛁᚴᚾᛗ ïᚷhᚫᚾᚾᛖᛋ: Cum diſceſſiſſent nuntii Johannis; *Luc.* 7: 24. *Refer ad* ᚫᚷᛁᚠᚫᚾ.

ᚫᚠᚩᚱᚴᚾᚾᚫᛁᚠᚫ, Abyſſum; *Luc.* 8: 31. *Alamannis* afgrunde *vel* abcrunt *eſt* Abyſſus. *Belgis* afgrond. *Appellationis ratio ſatis eſt manifeſta.*

ᚫᚠᚫᚳᛁᛚᚷᚫ ᛏᚫᛁhᚾᚾᚫᚷᚾᚫᚳᛁ ᚫᚳᚳᚫᛁᛋ ᚠᛁᛉᛖ ᚩᚱᛋᛏᚳᚳᚫᚳ: Decimas do omnium quæ poſſideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18: 12. *Refer ad* ᚫᚳᛁᚳ, Pars, portio.

ᚫᚠᚫᚾïᚫᚳᛁ ᚸᛖᛋᚾᚾ ᚫᚾᚫ ᚠᚴᚫᚸᚾᚴᚷᚾᚫᚾᚳᛁ ᛋᚸᛖ ᚳᚫᛗᛒᚫ ᚾᛁ hᚫᛒᚫᚾᚫᚷᚾᚫ hᚫᛁᚴᚫᛖᛁᛋ: Vexati erant & projecti ſicuti oves non habentes paſtorem; *Matth.* 9: 36. *propriè Moribundi, languidi, viribus defecti. Danis certè* døe *eſt* Mori, *Anglis* die / *Alamannis verò* douuan. *Otfridus* IV, 23, 45;

Er ſcal irſterban thuruh not/
So uuizod unſer zeinot/
Joh douuan ſinen uuorton
An therero manno hanton.

& rurſus V, 12, 45;

Tho er bi unſih uuolta douuen/
Mit thiu thia uuorolt frouuen.

vide quoque III, 25, 51. *item* III, 26, 80.
Rhythmus de S. Annone, § 27;

Da mohte man ſin doũuuin
Durch helme uirhoũuuin/
Des richin Pompeiis man/
Da Ceſar den ſige nam.

ᚫᚠᚫᚳᚾᚸᚷᚳᚾ, Morti tradere; *Marc.* 14: 55. ᛖᛁ ᚫᚠᚫᚳᚾᚸᛁᛞᛖ-ᛞᛖᛁᚾᚫ ïᚾᚫ: Ut eum morti traderent; *Matth.* 27: 2. ᛞᚳᚾᚸᚳᚾ ᚫᚠᚫᚳᚾᚸᚷᚳᛁᛞᚫᚾ: Morte moriatur; *Marc.* 7: 10. *Refer ad* ᛞᚳᚾᚸᛋ, Mortuus. ᚫᚠ-

Forde / hinc: / Einn übel- / gehäuer / abhſum / in Buſch / abhſum

ΛΕΔΧΒΝ, Obmuteſce; *Luc.* 4: 35. *pro eo occurrit* ΛΕΔΝΜΒΝ *Marci* 4: 39. *quod poſtremum pronuntiatu difficilius eſt, ob concurſum plurium in fine vocis conſonantium: ita ut* ΛΕΔΧΒΝ *videri poſſint induxiſſe, qui duriorem verbi enuntiationem ſtudebant emollire. Refer utrumque ad* ΔΝΜΒΛ, Mutus.

ΛΕΔΧΜGΛΝ, Anathematizare, deteſtari; *Matth.* 26: 74. ΝΙ ΛΕΔΧΜGΛΙΔ. GΛΗ ΝΙ ΛΕΔΧΜGΛΝΔΛ: Nolite condemnare, & non condemnabimini; *Luc.* 6: 37. SΛ ΚΕΙΚS ΨΙS ΓΛΙΚΘΛΝS ΛΕΔΧΜΙΨS VΛΚΨ: Princeps hujus mundi judicatus eſt; *Joh.* 16: 11. *Refer ad* ΔΧΜGΛΝ, Judicare.

ΛΕΔΚΛΝSGΛΝ, Præcipitare. *vide* ΔΚΛΝSGΛΝ, Ex alto deorſum deturbare.

ΛΕΔΝΜΒΝ, Obmuteſce; *Marc.* 4: 39. *Refer ad* ΔΝΜΒΛ, Mutus.

ΛΕΕTGΛ, Vorax. ΜΛΝΝΛ ΛΕΕTGΛ: Homo vorax; *Matth.* 11: 19. ΜΛΝΝΛ ΛΕΕTΕΙ: Homo devorator; *Luc.* 7: 34. *Ex hac gemina voce compoſitâ videor mihi liquidò deprehendere Gothos vetuſtiores non tam* ΙΤΛΝ *quàm* ΕΤΛΝ *ſcripſiſſe; quandoquidem veteris orthographiæ ratio plerumque ſolet incorruptiùs ſervari in compoſitis. Atque adeò quoque credo hanc orthographiam perdurâſſe, uſque dum gens maſcula initiale illud* Ε *tenue ubique ferè commutavit in* Λ. ΛΙ. ΕΙ. *vel* Ι.

ΛΕΕΛΛΗΤ ΨΧ ΓΛΝΚΛ SΝΝΤΚΛΙΜ: Abſcondiſti hæc à ſapientibus; *Luc.* 10: 21. *Refer ad* ΓΝΛΓΙΝ, Occultum.

ΛΕΗΧΛΧΔΛ, Defraudavi; ἐστυκοφάντησα, *Luc.* 19: 8. *Vide* ΗΧΛΧΝ.

ΛΕΗΚΙSGΛΙΨ ΜΝΛΔΛ ΛΕ ΓΧΤΝΜ ΪΖVΛΚΛΙΜ: Excutite pulverem de pedibus veſtris; *Luc.* 9: 5. *Vide* ΗΚΙSGΛΝ.

ΛΕΛΛΓGΛΝ, Ponere, deponere; θεῖναι. *Joh.* 10: 18. *Refer ad* ΛΛΓGΛΝ.

ΛΕΛΛΙΛΧΤ ΪGΛ SΧ ΗΕΙΤΧ: Reliquit eam febris; *Matth.* 8: 15. ΛΕΛΛΙΛΧΤ ΛΗΜΛΝ: Emiſit ſpiritum; *Matth.* 27: 50. VΕΙS ΛΕΛΛΙΛΧΤΝΜ ΛΛΛΛ: Nos dimiſimus omnia; *Marc.* 10: 28. *Refer ad* ΛΕΤΛΝ, Linquere, ſinere, dimittere.

ΛΕΛΕΙΤΛΝ ΓΚΛVΛΝΚΗΤΙΝS, Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. *pro quo Marci* 2: 7. *& Lucæ* 5: 21 *habes* ΛΕΛΕΤΛΝ ΓΚΛVΛΝΚΗΤΙΝS. *&* ΛΕΛΕΤΛΝΔΛ ΨΝS ΓΚΛVΛΝΚΗΤΕΙS: Dimittuntur tibi peccata; *Matth.* 9: 5. ΛΕΛΕΤΙΨ, Dimittit; *Matth.* 6: 15. ΛΕΛΕΤΛΙS ΪΜ-

ΜΛ: Dimitte ei; *Luc.* 17: 4. ΛFΛETΛM, Dimittimus; *Matth.* 6: 12. ΔN ΛFΛΛTEINΛI FKΛYΛNKhTE: In remiſſionem peccatorum; *Marc.* 1: 4. *Angloſaxonibus* foplætan ȝýltaf *eſt* Dimittere delicta. foplætnýf fýnna, Remiſſio peccatorum. *Alamannis* furlazan ſunta *eſt* Remittere peccata. furlaznes ſuntono / Remiſſio peccatorum. *Propriùs igitur Gothi exprimunt Græcum* ἀφίημι *&* ἄφεσις. *at vett Belgæ propiùs accedebant ad Gothos, cùm* aflaeten *iis erat* Dimittere peccata. *unde adhuc remanſit* aflaet / aflaet-brief van den Paus / Indulgentiæ, *j. Romani pontificis litteræ veniales. Danis* afflad. *Dicebant tamen Gothi etiam* FKΛΛETΛN. *Ita legimus Lucæ* 6: 37; FKΛΛETΛIΔ ȝΛh FKΛΛETΛIΔΛ: Dimittite & dimittemini. *Iterum Lucæ* 17: 3; FKΛΛETΛIS ÏMMΛ: Dimitte illi. *denique Marci* 3: 29; NI hΛBΛIΨ ΛFΛET ΛIY: Non habet remiſſionem in æternum.

ΛFΛEIΨIΨ FΛIKKΛ MIS: Diſcedite à me; *Matth.* 7: 23. ΛFΛEIΨIΨ, Recedite; *Matth.* 9: 24. ΛFΛΛIΨ ΔN MΛREIN: Seceſſit ad mare; *Marc.* 3: 7. ΛFΛΛIΨ ΛΛȜΛΨ: Profectus eſt peregre; *Marc.* 12: 1. ΛFΛΛIΨ ȜEKΛ rΛNχhΛ: Peregre fuit annis multis; *Luc.* 20: 9. *Refer ad ea quæ fuſè dicimus in* ΛEIΨΛN.

ΛFΛEIΨΛNΔΛNS ΛΛΛΛTΛ: Relinquentes omnia; *Luc.* 5: 11. *Vide an non referri poſſit ad ea quæ diximus in* BIΛEIΨΛN, Relinquere.

ΛFΛETΛN UEN, Repudiare, dimittere uxorem; *Marc.* 10: 4. ΛFΛEITΛNΛ ΛINrΛIΨ: Dimiſſam à viro ducit; *Luc.* 16: 18.

ΛFΛIFNΛN, Reſtare, ſupereſſe, reſiduum eſſe, relinqui. SIΛBχ ΛFΛIFNIΨ ΛINΛTΛ: Ipſum manet ſolum; *Joh.* 12: 24. ΨΛTEI ΛFΛIFNχΔΛ ÏM: Quod ſuperfuit illis; *Luc.* 9: 17. ΛFΛIFNΛNΔEINS ΔKΛNhSNχS rΛΛISIΨ: Reliqua fragmenta colligite; *Joh.* 6: 12. *cui affine eſt illud Marci* 8: 8; ΛΛIBχS rΛBKNKχ NSNEMNN: Quod ſupererat de fragmentis ſuſtulerunt. rumeſ ðinȝeſ laſe, Reliquiæ; *gr Ælfrici, cap.* 13. aleibon / Reliquiæ; *gl Lipſii.* farleipter / Reliquum. aleiba / Reſidua; *gl B*, 46. ȝa leibu iſt / Reliquum eſt; *gl A*, 11. pilibe / Maneat. piliben / Remanent. ȝa leibu iſt / Reſtat; *Kero. Græcis* λείπειν, ἀπολείπειν *eſt* Linquere, relinquere. *Vide annotata ad Tatiani* CCXI, 1.

ΛFMΛIT Ψχ: Erue eam; *Matth.* 5: 30.
ΛFMΛIT Ψχ: Aſcinde illam; *Marc.* 9: 43.
ΛFMΛIMΛIT ÏMMΛ hΛNBIΨ ÏN KΛRKΛRΛI: Decollavit eum in carcere; *Marc.* 6: 27.

ᚫᚠᛗᚫᛁᛗᚫᛁᛏ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚾᛊᛉ ᛏᚫᛁᚻᛊᚣᛉ: Abſcidit ei auriculam dexteram; *Joh.* 18: 10. *Refer ad* ᛗᚫᛁᛏᚫᚾ, Concidere, conſcindere, præſecare.

ᚫᚠᛗᚫᚴᛉᚷᚫᚾ, Scandalizare. ᚫᚠᛗᚫᚴᛉᛖᛁᚾᛊ ᚱᚫᛒᛖᛁᚾᛊ: Deceptio divitiarum. *Vide quæ dicimus in* ᛗᚫᚴᛉᚷᚫᚾ.

ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᚾ ᛁᛞᚣᛖᛁᛏ: Auferre opprobrium; *Luc.* 1: 25.
ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᛞᚫ ᛁᛗᛗᚫ ᚠᚫᛏᛖᛁ ᚻᚫᛒᚫᛁᚠ: Auferetur ab eo quod habet; *Marc.* 4: 25. *Luc.* 8: 18.
ᚫᚠᚾᛁᛗᚫᚾᛞᚫᛊ ᛁᚾᚫ ᚫᚠ ᛗᚫᚾᚫᚱᛖᛁᚾ ᛊᚾᚾᛞᚫᚴᛉ: Apprehendens eum de turbâ ſeorſum; *Marc.* 7: 33. *Refer ad* ᚾᛁᛗᚫᚾ, Capere, apprehendere.

ᚫᚠᛟᚫᚢᚷᚫᚾ, Suffocare, exſtinguere.
ᚫᚠᛟᚫᚢᚷᚫᚾᛞ, Suffocant; *Marc.* 4: 19.
ᚫᚠᛟᚫᚢᚾᚾᚫᚾᛞ, Suffocantur; *Luc.* 8: 14.
ᚫᚠᛟᚫᚢᚾᛉᛞᛖᚫᚾᚾ ᛁᚾ ᛗᚫᚴᛖᛁᚾ: Suffocabantur in mari; *Marc.* 5: 13.
ᚫᚠᛟᚫᚢᛁᛞᛖᚫᚾᚾ, Suffocaverunt; *Marc.* 4: 7. ᚠᚫᚴᛖᛁ ᚠᚷᚾ ᚾᛁ ᚫᚠᛟᚫᚢᚾᛁᚠ: Ubi ignis non exſtinguitur; *Marc.* 9: 48. ᛁᚾ ᚠᚷᚾ ᚠᚫᛏᚫ ᚾᚾᛟᚫᚢᚾᚾᚫᚾᛞᚫᚷ: In ignem inexſtinguibilem; *Marc.* 9: 43 & 45.

ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᚾ, Amovere aliquem ab hac vel illâ functione. *Belgis* afſetten. ᛒᛁ ᚠᛖ ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᛁᛞᚫᚾ ᚾᛊ ᚠᚫᚾᚴᚫᚱᚱᚷᚫ: Cum amotus fuero à villicatione; *Luc.* 16: 4. *Refer ad* ᛊᚫᛏᚷᚫᚾ.

ᚫᚠᛊᚫᛏᚷᚫᚾ ᚢᛖᚾ, Dimittere uxorem; *Marc.* 10: 2. ᚫᚠᛊᚫᛏᛖᛁᚾᚫᛁᛊ ᛒᚷᚴᚷᛊ ᛗᛖᚫᚷᚫᚾ: Repudii libellum ſcribere; *Marc.* 10: 4.

ᚫᚠᛊᚫᚫᚻᚫᛗ ᛁᚾᚫ: Occidamus illum; *Luc.* 20: 14.
ᚫᚠᛊᚫᚷᚻᚢᚾ ᛁᚾᚫ: Occiderunt illum; *Marc.* 12: 5.
ᚫᚠᛊᚫᚷᚻ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚾᛊᛉ: Amputavit illi auriculam; *Marc.* 14: 47.
Refer ad ᛊᚫᚫᚻᚫᚾ, Percutere.

ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᚠᚹᚾᚷᛞᛖᚫᚾᚾ ᚫᚫᚫᛁ, Mirati ſunt omnes; *Marc.* 1: 27.
ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᚠᚹᚾᚷᛞᛖᚫᚾᚾ ᛁᚾ ᚠᚫᚾᚴᛞᛖ ᛁᛊ: Obſtupeſcebant in verbis ejus; *Marc.* 10: 24. ᚷᚫᚻ ᚠᚫᚱᚠ ᚫᚠᛊᚫᚫᚾᚠᚹᚾᚫᚾ ᚫᚫᚫᚾᛊ: Et factum eſt ut omnes expaveſcerent; *Luc.* 4: 36. *Videri poſſunt affinitatem aliquam habere cum* ᛊᚫᚠᚫᚾ, Tacere; *propter ſilentium illud intra quod ſe tenere ſolent formidine vel admiratione tacti.* Auferunt nobis vocem, quæ fieri poſſe non credimus; & ſilentium eſt admiratio ſubita miſerorum; *Quint. declam.* II. *Niſi quis fortè putabit propiùs accedere ad Angloſaxonicum* ꝛlapan *vel* aꝛlapan, In ſecuritatem ſegnitiémq; otio ſolvi. *unde* ꝛlæꝑ *vel* ꝛlepꝺ, Pigritia, inertia.

Anglis

Anglis sloth. *Solent enim homines admiratione vel metu externati in eodem veſtigio ac ſtatu aliquamdiu perdurare & immoti defixíq; veluti per inertiam torpere.*

ᚨᚠSTᚨNᛞᚨNᛞ ïN M᛫ᚨᛚ ᚠᚴᚨIST᛫BNGᛉS: Recedunt in tempore tentationis; *Luc.* 8: 13. ᚨᚠSTᛉᚠ ᚠᚨIKKᚨ ïMMᚨ ᛫NᛞA M᛫ᚨᛚ: Receſſit ab eo ad tempus; *Luc.* 4: 13.

ᚨᚠSTᚨSSᚨIS ᛒᛉKᛉS ᚴIBᚨI ïZᚨI: Repudii libellum det ei; *Matth.* 5: 31.

ᚨᚠSTEIT ᛞᚨᚨᚨᚠ: Deſcende; *Luc.* 19: 5. *Vide quæ in* STEIᚴᚨN *annotamus.*

ᚨᚠTᚨNᚨ, Retrò; ὀπισθεν. *Marc.* 5: 27.
ᚨᚠTᚨKᛉ, Retrò; ὀπισθεν. *Matth.* 9: 20.
᛫N ᚨᚠTᚨKᛉ; Retrò; ὀπισθεν. *Luc.* 8: 44.
ᚨᚠT᛫MISTS, Noviſſimus; ἔσχατος. *Marc.* 9: 35.
ᚨᚠT᛫MᚨNS, Noviſſimi; ἔσχατοι. *Marc.* 10: 31.
ᚨᚠT᛫MIST hᚨBᚨIᚠ ᛞᚨ᛫hTᚨK MEINᚨ: In extremis eſt filia mea; ἐσχάτως ἔχει τὸ θυγάτριόν μου. *Marc.* 5: 23.

ᚨᚠTᚨ᛫NKNIᛞ, Rumpit; *Luc.* 5: 36. *Vide* TᚨIKᚨN, Rumpere.

ᚨᚠTI᛫hᚨN, Reducere. hᚨIhᚨIT ïNᚨ ᚨᚠTI᛫hᚨN ᚠᚨIKKᚨ STᚨᚠᚨ ᚨGITIᚨ: Rogavit eum à terrâ reducere [*navem*] puſillùm; *Luc.* 5: 3. ᚨᚠTI᛫hᚨNᛞᚨS ïNᚨ ᛈᚨITK᛫NS: Apprehendens eum Petrus; *Marc.* 8: 32. *Pertinet ad* TI᛫hᚨN, Ducere, trahere.

ᚨᚠTKᚨ, Denuò, rurſus, iterum; πάλιν. *Matth.* 5: 33. *Marc.* 10: 1, 10. 12: 4. *Joh.* 9: 27. 11: 8. *Angloſaxonibus* eft *eſt* Iterum. *Cimbris* ᛫ABᚨᛈᚢ. *Alamannis* abur. aubr. auor. auar. *quæ videntur affinia Græco* ἄυ *vel* ἄυθι *vel* ἄυδις *vel* αὖδις. Rurſus. *Quemadmodum enim Theotiſcum* aubr *videri poteſt deſumpta ex* αὐ. *ita Angloſaxonicum* eft *& Gothicum* ᚨᚠTKᚨ *videri poſſunt factum ex* αὖδι. *ſiquidem antiquiores Græci putantur* ἀφδι *pronuntiâſſe pro* αὖδι.

ᚨᚠTKᚨhᚨITᚨN *eſt* Reinvitare, *i. rurſus invitare eum qui prior invitaverat. Luc.* 14: 12.

ᚨᚠᚠᚨIᛈhIᚠ, Fugit; *Joh.* 10: 13. *Refer ad* ᚠᚨIᛈhᚨN, Fugere.

ᚨᚠᚠᛉᚨhᚨN, Lavare, abluere; *Joh.* 9: 11. *Refer ad* ᚠᛉᚨhᚨN.

ᚨᚠUIᚠIᚠ ᚨᚨᚨ᛫MMᚨ ᚨIGINᚨ SEINᚨ᛫MMᚨ: Renuntiat omnibus

bus quæ possidet; ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν. *Luc.* 14: 33.

ᚫᚠᚹᚫᛁᚴᚨᚫᚾ ᛋᛏᚫᛁᚾᚫᛗ, Lapidare; λιθάσαι. *Joh.* 11: 8.
ᚫᚠᚹᚫᛁᚴᚨᚫᚾᛞᚫᛋ ᚹᚫᛋᛏᚷᚫᛁ ᛋᛖᛁᚾᚫᛁ: Projiciens vestimentum suum; *Marc.* 10: 50. *Refer ad* ᚹᚫᛁᚴᚨᚫᚾ, Mittere, projicere.

ᚫᚠᚹᚫᛚᚹᛁᚠᛋ ᛁᛋᛏ ᛋᚫ ᛋᛏᚫᛁᚾᛋ: Revolutus est lapis; *Marc.* 16: 4. *Refer ad* ᚹᚫᛚᚹᚷᚫᚾ, Volvere, revolvere.

ᚫᚷᚾᚴᚫᚾᚠ. ᚫᛁᛒᚫᛁᚠ ᛁᚾ ᚫᚷᚾᚴᚫᚾᚠ: Vivet in æternum; ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. *Joh.* 6: 51 & 58. *Anglis* age *est* Ætas. *Quisquis verò attendet ad ea quæ in Gothico nostro alphabeto diximus de affinitate literæ* ᚷ *cum* ᚠ *consono, facilè quoque concedet* ᚫᚷᚾᚴᚫᚾᚠ *&* age *referri posse ad* αἰών, Ævum.

ᚫᚻᚫᚴᛋ, Columba. ᚫᛏᛁᛞᛞᚷᚫ ᚫᚻᛗᚫ ᛋᚫ ᚹᛖᛁᚻᚫ ᛋᚹᛖ ᚫᚻᚫᚴᛋ ᚫᚾᚫ ᛁᚾᚫ: Descendit spiritus sanctus sicut columba in ipsum; *Luc.* 3: 22. ᚴᚫᛋᚫ᛭ ᚫᚻᛗᚫᚾ ᛋᚹᛖ ᚫᚻᚫᚴ ᚫᛏᚴᚫᚱᚴᚾᛞᚫᚾ ᚫᚾᚫ ᛁᚾᚫ: Vidit spiritum tanquam columbam descendentem in ipsum; *Marc.* 1: 10. ᛏᚹᚱᛋ ᚷᚻᚱᚱᚱᚾᛋ ᚫᚻᚫᚴᛖ: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2: 24. ᛋᛁᛏᚫᚾᛋ ᛈᛁᛉᛖ ᚠᚴᚫᛒᚻᚱᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛖ ᚫᚻᚫᚴᛁᛗ ᚾᛋᚹᚫᚫᛏᛁᛞᚫᚫ: Cathedras vendentium columbas evertit; *Marc.* 11: 15. *Videri potest* ᚫᚻᚫᚴᛋ *per quandam literarum transpositionem (priùs tamen anteriore* ᚴ *in aspirationem commutato) desumptum ex* ἄκακος, Minimè malus, innocens, simplex, ab omni fraude alienus. *Huc facit locus Otfridi* I, 25, 49. *ubi rationem reddit cur Sanctus spiritus specie columbæ descenderit in Christum baptizatum.*

Er uuas dubun gilih/
Thaz uuas so gilumphlih/
Thuruh ira guati
Joh thas mammunti.
Thar n' ist gallun ana uuiht/
Ouh bitteres na uuiht.
Mit snabilu ni uuinnit/
Ouh mit fuazin ni krimmit.
So ist ther heilego geist.
Thiu sconi ist al in imo meist.
Suaznissi inti guati/
Joh mammunti gimuati. *&c.*

ᚫᚻᚫᚾᚫ ᛁᚾᛏᚫᚾᛞᛖᛁᛉ ᚠᚾᚾᛁᚾ ᚾᚾ᛭ᚫᛚᚠᚾᚫᚾᛞᚫᛁᚾ: Paleas com-

buret igne inextinguibili; τὸ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. *Luc.* 3: 17. *Affine huic videtur illud Alamannici gloſſarii D*, 10; Feſtuca, agena. Ariſta, idem. *Fortaſſè quoque videbuntur aliquibus* ᚫhᚫNᚫ *&* agana *non ita multùm receſſiſſe ab* ἄχυρον.

ᚫhGᚫN, Arbitrari. NI ᚫhGᚫIᚹ ᚹᚫTEI UEMGᚫN ᚫᚱGᚫN ΓᚫᚠᚫIKᚹI ᚫNᚫ ᚫIKᚹᚫ: Nolite arbitrari quia pacem veni mittere in terram; *Matth.* 10: 34. *Angloſaxonibus* ehtian *eſt* Æſtimare, putare. *Alamannis* ahton. *Belgis* achten. ἡγέομαι, ἡγέμαι *Græcis eſt* Arbitror, puto.

ᚫhMᚫ, Spiritus; *Joh.* 6: 63. SᚠERNEIᛞ ᚫhMᚫ MEINS: Exultat ſpiritus meus; *Luc.* 1: 47. ᚫhMᚫ SᚢNGᚱS: Spiritus veritatis; *Joh.* 14: 17. ᚫhMᚫ Sᚫ UNhKᚫINGᚫ: Spiritus immundus; *Marc.* 1: 26. 5: 8. ᚫhMᚫ UNKᚱᛞᚫGᚫNᛞS: Spiritus mutus; *Marc.* 9: 25. ᚫhMᚫ Sᚫ ᚹEIhᚫ: Spiritus ſanctus; *Joh.* 7: 39. 14: 26. ᚫhMᚫ ᚹEIhS: Spiritus ſanctus; *Luc.* 1: 35. 2: 25. ᚫᚠᚫᛚIᛚᚱT ᚫhMᚫN: Emiſit ſpiritum; *Matth.* 27: 50. NIN ᚹITUᚹ ⊙IS ᚫhMᚫNS SIGUᚹ: Neſcitis cujus ſpiritus eſtis; *Luc.* 9: 55. *Græcis* ἄνεμος *eſt* Flatus, ſpiritus. *ab* ἄω *vel* ἄημι, Flo, ſpiro.

ᚫhS, Spica; *Marc.* 4: 28. ᚫhSᚫ KᚫNNGᚫN: Spicas vellere; *Marc.* 2: 23. KᚫNNIᛞEᛞNN ᚫhSᚫ: Vellebant ſpicas; *Luc.* 6: 1. *Angloſax.* eaꝑ. ahep. *Alam.* ăr. *Dan.* aꝛ. *Angl.* ear of corn. *Belg.* ader/ korn-ader. *Græcis eſt* ἀθήρ. *Plura vide in Obſervatis noſtris ad Willerami paginam* 73. *ſicuti & Voſſii etymologicum Latinum in* Ariſta.

ᚫhTᚫN ᛞᚫTᚱS, Octo dies; *Luc.* 9. 28. BI ᚹE NSᚠNᚫLᚫ-NᚱᛞᚫEᛞNN ᛞᚫTᚱS ᚫhTᚫN: Poſtquam conſummati ſunt dies octo; *Luc.* 2: 21. ᚹᚫKᚹ IN ᛞᚫTᚱᚫ ᚫhTNᛞIM: Factum eſt in die octavo; *Luc.* 1: 59. ᚹIᛞNᚹᚱ GEKE ᚫhTᚫNTEhNNᛞ GᚫH ᚠIᛞᚹᚱK: Vidua annorum octoginta quatuor; *Luc.* 2: 37. ᚫhTᚫNTEhNNᛞ, octoginta; *Luc.* 16: 7. *Cambrobritannis* wyth *eſt* octo. *Angloſaxonibus* eahta. *Alamannis* aht. *Cimbris* ΛΛΛΛ. *Danis* att. *Iſlandis* aatta. *Anglis* eight. *Belgis* acht. *Græcis* ὀκτώ.

ᚫIBRS, Munus; *Matth.* 5: 23.

ᚫIRᚫN, Habere, poſſidere. ᚹᚫᛚᛞNᚠNI ᚫIh: Poteſtatem habeo; *Joh.* 19: 10. GᚫH ᚫNᚹᚫRᚫ ᚫᛚMBᚫ ᚫIh: Et alias oves habeo; *Joh.* 10: 6. ᚫIRᚫNᛞS, Habens; *Marc.* 12: 6. *Luc.* 15: 4. 20: 28.

ᚫIhNM

ᚫᛁᚺᚿᛗ ᛉᛁᛏᚱᚹ: Habemus legem; *Joh.* 19: 7. ᚠᚫᚿᚺᚱᚿᛋ ᛚᚴᚱᛒᚱᛋ ᚫᛁᚴᚿ: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8: 20. ᚫᛁᚺᛏᚫ, Habebat; *Luc.* 15: 11. ᚫᛁᚺᛁᛞᚫ, Habebat; *Luc.* 16: 1. ᚿᛁ ᚫᛁᚺᛏᛖᛞᚪᛖᛁᛋ ᛉᚫᚫᚿᚦᛖᚿᚷᛖ ᚫᛁᚿᚺᚿᚿ ᚫᚿᚫ ᛗᛁᚴ: Non haberes poteſtatem ullam adverſum me; *Joh.* 19: 11. *Angloſax.* ᚪᚷan *eſt* Habere, poſſidere. *Alam.* eigan. *Cimbr.* ᚼᛁᚠᚫ. *Iſl.* eiga. *Nemo non videt quantam hæc habeant affinitatem cum Græco* ἔχειν, Habere. *Gothis quoque* ᚫᛁᚴᛁᚿ *vel* ᚫᛁᚺᚿ *eſt* Proprius, *item* Peculiaris ac propria poſſeſſio. *Angloſax.* ᚪᚷen. *Alam.* eigan. *Cimbr.* ᚼᛁᚠᚴ. *Dan.* eget. *Iſl.* eyga. *Angl.* own. *Belg.* eygen. *de quibus fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* XIII, 5.

ᚫᛁᚺᛏᚴᚱᚿ, Mendicare. ᛋᚫᛏ ᚠᚫᚿᚴ ᛉᛁᚱ ᚪᚿ ᚫᛁᚺᛏᚴᚱᚿ: Sedebat juxta viam ad mendicandum; *Marc.* 10: 46. *Luc.* 18: 35. ᛋᚫ ᛁᛋᛏ ᛋᚫᚷᛁ ᛋᚫᛏ ᚫᛁᚺᛏᚴᚱᚿᚫᛋ: Hic eſt qui ſedebat mendicans; *Joh.* 9: 8. ἐικτεὸς *Græcis eſt* Miſerandus, miſericordiâ vel commiſeratione dignus. οἶκτος, Miſericordia, commiſeratio. *Omnium nunc cogitationibus primo ſtatim intuitu liquere puto quantam inter ſe habeant affinitatem* ᚫᛁᚺᛏᚴᚱᚿᚫᛋ *&* ἐικτεός. *Omnes adhæc agnoſcent hanc* ἐικλεῶν *appellationem optimè competere iis qui ærumnoſam vitam alimentis quotidie petendis ac repetendis ſuſtentare coguntur, quíq; miſerabili planctu oſtiatim orant atque exorant exiguum quid quo fugientem animam in poſterum modò diem prorogent. Quod ſi quis tamen cenſeat* ᚫᛁᚺᛏᚴᚱᚿ *propiùs accedere ad* αἰτεῖν, Poſcere, poſtulare, *is pro ſe afferet compoſita quoque* ἐπαιτεῖν *&* προσαιτεῖν *Græcis uſurpata pro* Mendicare, *quodq; inde* αἴτης, ἐπαίτης, προσαίτης *dictus ſit* Mendicus. *atque adeò quoque ab eodem* αἰτεῖν (*quemadmodum author eſt Euſtathius in Odyſſ.* Z.) αἰτωλὸς, *nomen gentis, tecto ſcommate, tranſlatum ſit ad Mendicum. Huc etiam facit quòd Argenteo codici* ᛒᛁᛞᚪᚷᚫᚿ *eſt* Mendicare, *Luc.* 16: 3. *ac fortaſſe hinc etiam* ᛒᛁᛞᚫᛚᚷᚫ *dicitur* Cœcus, *Joh.* 9: 8. *Alamannis* betolon *vel* petlen *eſt* Mendicando inopiam propulſare. betolond / Mendicans. betalari / Mendicus. *Otfridus libro* III, *capp* 20 *&* 21. *Belgis* bedelen *eſt* Exiguam ſtipem emendicare. *verbum Frequentativum à* bede / Petitio, ſupplicatio. *ut propriè nihil aliud ſit* bedelen / *quàm Miſeram illam mendicantium cantilenam ſinè fine iterare. Italis* pezzente, pitocco, pitticco *fortaſſe dictus eſt Mendicus, à Teutonico* bidden *vel* pitten / Orare. *At Hiſpanica* picareár *vel* picardeár, *Mendicare.* Picaro, *Mendicus, deſumpta putant ex Teutonico* begeren / Poſcere, deſiderare, concupiſcere. *unde quoque promanâſſe cenſent Anglica* beg *&* begger / Mendicare *&* Mendicus. *Cæterùm de his vide etymologicum noſtrum Anglicum in* Beg.

ᚫᛁᚿᚠᚫᛚᚹ, Simplex. *Matth.* 6: 22. *Angloſax.* anfealo. *Alam.* einfalt.

Isl. einfalldur. *Dan.* enfoldig. *Belg.* eenvoudig/eenvuldig. *Facilè in his omnibus dignoscas Teutonicum* faldan/ Plicare. ΛINFΛΛΨ *itaque est Unius veluti plicæ. prorsus ut* Simplex *Latinis dicitur quasi Sinè plicâ*; Duplex, *duarum plicarum*; Triplex, *trium*, *&c.* ἁπλόω ἁπλοῦς *Græcis quoque est ab* ἁπλόω, Explico, *i. expandendo plicas omnes tollo. Huc etiam pertinet* MΛNΛRFΛΛΨ, Multò plura; *Luc.* 18: 30. FIΛNKFΛΛΨ, Quadruplum; *Luc.* 19: 8. TΛVIΛ ΛKKΛN TΛIHNTΛIHNΛFΛΛΨ: Fecit fructum centuplum; *Luc.* 8: 8.

ΛINS, Unus. εἷς. ΛINS ÏZVΛKΛ RΛΛEVEIΨ MIK: Unus ex vobis tradet me; *Joh.* 13: 21. FΛN RXΨ NNSΛK FΛN ΛINS ÏST: Dominus Deus noster Dominus unus est; *Marc.* 12: 29. GXTΛ ΛINS ΛIΨΨΛN ΛINS STRIKS NI NSΛEIΨIΨ ΛF YITXΛΛ: Jota unum aut unus apex non præteribit à lege; *Matth.* 5: 18. ΨΛNΛSEIΨS NI SINΛ TVΛ. ΛK ΛEIK ΛN: Jam non sunt duo, sed una caro; *Marc.* 10: 8. ΛINFΛΛΨ, Simplex; *Matth.* 6: 22. *quod vide suo loco.* ΛINΘΛKGΛNEH ÏZE hΛNΛNNS ΛNΛΛΛRGΛNΛS: Unicuique vel singulis illorum manus imponens; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθείς. *Luc.* 4: 40. 16: 5. ΛINShNN ΨΛNΛSEIΨS NI RΛΛΛNKSTΛ ÏNΛ FKΛIhNΛN: Nemo exinde audebat illum interrogare; *Marc.* 12: 34. ΛINShNN NI FΛIFΛh ÏNΛ: Nemo apprehendit eum; *Joh.* 8: 20. ΛINShNN NS ÏZVIS NI FKΛIhNIΨ MIK: Nemo ex vobis interrogat me; *Joh.* 16: 5. NIhΨΛN ΛINShNN SVEΨΛNh BΛΛΨΛBΛ KXΛIΛΛ BI ÏNΛ: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; *Joh.* 7: 13. NI ΨΛNΛSEIΨS ΛINXhNN RΛSEΘNN: Neminem amplius viderunt; *Marc.* 9: 8. NI FKΛUISTIΛΛ ÏZE ΛINNMMEhNN: Non perdidi eorum quemquam; *Joh.* 18: 9. NIΛINShNN MΛR UIMΛN ΛT MIS: Nemo potest venire ad me; *Joh.* 6: 65. *Plura vide suo loco. Anglosaxonibus* an *est* Unus. *Cambrobritannis* un. *Alamannis* ein. *Cimbris* HIK. *Danis* en. *Islandis* eynn. *Anglis* a/ an/ one. *Belgis* een. *Affinia sunt Græco* εἷς, ἑνός.

ΛINS, Solus; μόνος. *Luc.* 9: 36. *Joh.* 6: 15. MIK ΛINΛNΛ BIΛEIΨIΨ: Me solum relinquetis; *Joh.* 16: 32. NIBΛI KΛNKNX ΘΛITEIS RΛΛKINSΛNΛX ÏN ΛIKΨΛ RΛSVIΛTIΨ. SIΛBX ΛINΛTΛ ΛFΛIFNIΨ: Nisi granum frumenti cadens in terram moriatur, ipsum solum relinquitur; *Joh.* 12: 24. NSTΛNh ÏNS ΛNΛ FΛIKRNNI hΛNh SNNΛKX ΛINΛNS: Duxit illos in montem excelsum seor-

seorsim solos; *Marc.* 9: 2. ᚨᛁᚾᛚᚺᚨ ᛋᚢᚾᚾᛋ: Unicus filius; μονογενὴς υἱός. *Luc.* 7: 12. ᚨᛁᚾᛩᚺᛩ ᛞᚨᚾᚺᛏᚨᚱ: Unica filia; μονογενὴς θυγάτηρ. *Luc.* 8: 42. ᚹᚨᛏ ᚨᛁᚾᛩᛁ, Solùm; μόνον. *Matth.* 5: 47. 8: 8. 9: 21.

ᚨᛁᛞᚨᛏᚢᚾᛞᚨᚷᚨ, Rubus. βάτος. *Marc.* 12: 26. *Luc.* 6: 44. 20: 37. *Ab hac voce Gothicâ Æcentia videtur medii ævi scriptoribus Alamannicis usurpatum pro* Senticeto *vel* Vepribus. *Occurrit in illâ Goldasti chartâ Alamannicâ quæ est numero* XXXIX. *Initium interim Gothicæ vocis videtur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἀκὴ, Acies. *At* æcentia *videri quoque potest quàm proximè accedere ad* ἄκανθα, Spina.

ᚨᛁᚱ, Ante, priùs. *Anglosax.* æꝛ. *Alam.* er. *Angl.* ere. *Belg.* eer. ᚠᛁᚨᚾ ᚨᛁᚱ ᚹᛁᛋ ᛞᚨᛚᚷᛁᛋ: Valdè manè; *Marc.* 16: 2. ᚨᛁᚱ ᚾᚺᛏᚤᛩᚱᚾ ᚾᛋᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛞᚨᛋ: Diluculo valdè surgens; *Marc.* 1: 35. *Hæc & similia loca in Anglosaxonicis quoque Francicísq; monumentis frequenter occurrentia aliquando mihi injecerunt suspicionem hanc primam esse atque antiquissimam vocis* ᚨᛁᚱ *acceptionem, desumtámq; ex Græco* ἦῤ, Diluculum, tempus matutinum. *ut* æꝛ *olim de matutino h. e. priore vel anteriore diei tempore sit acceptum, postea verò latiùs extensum sit ad quodvis aliud antecedens tempus. Ab hoc interim* ᚨᛁᚱ Prisci mortales & qui temporibus antiquissimis vixerunt ᚨᛁᚱᛁᛉᚨᚾ *dicebantur.* ᚢᛁᚹᚨᚾ ᛁᛋᛏ ᚹᚨᛁᛘ ᚨᛁᚱᛁᛉᚨᛘ: Dictum est antiquis; *Matth.* 5: 21. *Inde quoque* ᚨᛁᚱᛁᛋᚹᚨᚾ *erat* Olim. ᚨᛁᚱᛁᛋᚹᚨᚾ ᛁᚾ ᛋᚨᚲᚲᚾᛘ ᚷᚨᚺ ᚨᛉᛚᚱᚾ ᛋᛁᛏᚨᚾᛞᚨᛁᚾᛋ ᚴᚨᛁᛞᚨᚲᛁᛁᚱᚷᚨᛞᚨᛁᚾᚨ: Olim in cilicio & cinere sedentes pœniterent. *Luc.* 10: 13.

ᚨᛁᚱᚹᚨ, Terra. *Anglosax.* eoꝛ᛫ðe. *Alam.* erda. herda. ertha. hertha. *Dan.* jord. *Belg.* aerde/eerde. Herthæ *meminit Tacitus de Germanorum moribus, cap.* 40; *ubi ait*; In commune Hertham, id est Terram matrem colunt, eámq; intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur. *Vocis etymologiam tradit Vossius in arduo opere de Origine & progressu idololatriæ, libro* II, *cap.* 62.

ᚨᛁᚱᚾ, Nuntii, legati. ᚨᚠᛚᚨᛁᚹᚨᚾᛞᚨᚾᛘ ᚹᚨᚾ ᚹᚨᛁᛘ ᚨᛁᚱᚾᛘ ᛁᛋᚺᚨᚾᚾᛖᛋ: Quum discessissent nuntii Johannis; *Luc.* 7: 24. ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᛁᛞᚨ ᚨᛁᚱᚾᚾᛋ ᚠᚨᚾᚴᚨ ᛋᛁᛋ: Misit nuntios ante conspectum suum; *Luc.* 9: 52. *Potissimus tamen locus est in parabolâ duorum Regum pugnam meditantium, Luc.* 14: 32; ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᚨᛁᚱᚾ. ᛒᛁᛞᚷᛁᚹ ᚴᚨᚤᚨᛁᚱᚹᚷᛁᛋ: Mittens legationem, rogat ea quæ pacis sunt; ἀποστείλας πρεσβείαν, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. *His valdè sunt affinia quæ habet Runicum lexicon in* ᚺᛁᚱᛚ,

Pax. ᚨᚨᚱᚦᚨᚱᛉᚨᚦᚢᚺ. ᚨᚨᚱᚢᛉᛁᚾᚾᚨ, Vir bellicosus, turbas ac discordias amans. ᚨᚦ ᚨᚨᚱᚨ, Paciſci. *Ac plura etiammum habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **Ambaſſadour**.

ᚨᛁᚴᛉᚷᚨᚾ, Seducere, in errorem inducere. **ᚨᛁᚴᛉᛖᛁᛒ ᛒᛉ ᛗᚨᚾᚨᛚᚱᛖᛁᚾ**: Seducit turbas; *Joh.* 7: 12. **ᚨᛁᚴᛉᚷᚨᚾᛞᚪᛋ**: Seductor; *Matth.* 27: 63. **ᚷᚢᛋ ᚦᛁᚨᚢ ᚨᛁᚴᛉᚷᚨᛁ ᛋᛁᚷᚢᛒ**: Vos multum erratis; *Marc.* 12: 27. **ᚨᛁᚴᛉᛁᛒᚨ**, Error; *Matth.* 27: 64. *Alamannis* irren / ge-irren *eſt* In errorem impellere, à rectâ viâ abducere. irre gen. irre faran / Errare, vagari. irrer / Vagus. irri muat / Vaga mens. irrido / irrituom / Error. *vett Belgis* **erren** *eſt* Errare. **erredom** / Error. *Anglis* **erre** *eſt Errare.* **Error** / *Error. Joſ. Scaliger in librum Quintum Varronis de* L L *derivat ab* ἐρρειν, Errare: *adducitq; verba Homeri ex Odyſſ.* Δ, *verſu* 367; ἡ μ' οἷῳ ἔρρουσι σαώτατα νόσφιν ἑταίρων,

Erranti à ſociis mihi quæ procul obvia facta eſt.

Vide interim Obſervata noſtra ad Willerami paginam 11. *ſicuti & Voſſii etymologicum Latinum in* Errare.

ᚨᛁᛋᛏᚨᚾ, Revereri. **ᚾᛁ ᚨᛁᛋᛏᚨ ᛗᚨᚾᚾᚨᚾ**: Non revereor hominem; *Luc.* 18: 2 & 4. **ᚨᛁᛋᛏᚨᚾᛞ ᛋᚾᚾᚾ ᛗᛖᛁᚾᚨᚾᚨ**: Reverebuntur filium meum; *Luc.* 20: 13. *pro quo* **ᚱᚨᚨᛁᛋᛏᚨᚾᛞ ᛋᚾᚾᚾ ᛗᛖᛁᚾᚨᚾᚨ** *ſcribitur Marci* 12: 6. **ᛋᛏᚨᚾᚨ ᚠᚨᛋ ᛋᚾᛗᛋ ᚱᚷᚠ ᚾᛁ ᚷᚱᚨᚾᛞᚪᛋ ᚷᚨᚺ ᛗᚨᚾᚾᚨᚾ ᚾᛁ ᚨᛁᛋᛏᚨᚾᛞᚪᛋ**: Judex quidam erat qui Deum non timebat, & hominem non reverebatur; *Luc.* 18: 2 & 4.

ᚨᛁᚠ, Juramentum. **ᚾᛋᚱᛁᛒᚨᛁᛋ ᚦᚨᚾᛁᚾ ᚨᛁᚠᚨᚾᛋ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᛋ**: Reddes Domino juramenta tua; *Matth.* 5: 33. **ᛁᚾ ᚠᛁᛉᛖ ᚨᛁᚠᛖ**; Propter juſjurandum; *Marc.* 6: 26. **ᚨᚦᛏᚴᚨ ᚨᚦᚨᛁᚨᛁᚴ ᛗᛁᚠ ᚨᛁᚠᚨ ᛋᚠᚨᚱᚨᚾᛞᚪᛋ**: Iterum negavit cum juramento; *Matth.* 26: 72. *Angloſax.* aꝺ. *Alam.* eid. *Cimbr.* ᚼᛒᚢᚺ. *Iſl.* eidur. *Danis & Belgis* **eed**. *Anglis* **oath** / **oth**. *Videtur autem Juſjurandum patribus noſtris* aꝺ *dictum à denominatione Eumenidum, quæ Græcis* ὅταϱ *nuncupabantur: nam jurantes olim Diris ſeſe devovebant ac jurijurando gravem plerumque execrationem addebant, circa finem juriſjurandi diſtinctè exprimentes explanantéſq; verba quibus caput ſuum totámq; adeò domum ſuam, ſi ſcientes fefelliſſent, Deorum iræ conſecrarent. Vide Barn. Briſſonium libro* VIII *de Formulis & ſolemnibus populi Romani verbis.*

ᚨᛁᚠᛖᛁ, Mater; *Matth.* 27: 5. *Marc.* 3: 31. *Luc.* 1: 43 & 60. *Vide* **ᚨᛏᛏᚨ**, Pater.

ᚨᛁᚠ-

ΛIΨΨΛN, Autem, δέ. *Joh.* 11: 46. *Matth.* 5: 37.

ΛIΨΨΛN, Aut; *Matth.* 5: 17, 18, 36. *Marc.* 4: 17. 8: 37. *Luc.* 14: 12. 18: 29. *Etiam* NΨΨΛN *occurrit Joh.* 9: 2. *Anglosaxonibus* oððe. *Alamannis* edo. *Græcis* ἤ *vel* ἤτοι *vel* ἤτοι *est* Aut.

ΛIY *vel* ΛIYΛ ΔΛΓE *vel* ΔN ΛIYΛ *vel* ÏN ΛIYIN, *item* NNΔ ΛIY *passim occurrunt in Argenteo codice pro* Semper, in æternum, in sæculum. *quemadmodum contra* ΛIY *vel* NI ÏN ΛIYΛ *exp.* Nunquam; *Marc.* 2: 12. *Matth.* 9: 33. ΛIYEINR ΛIBΛINS: Æterna vita; *Joh.* 17: 3. ΛIYEINRS hΛEIΨKRS: Æterna tabernacula; *Luc.* 16: 9. *Manifestè sunt ab* ἀιὼν, Sæculum, ætas. ἀιώνιος, Æternus. *Huc etiam refer Alamannicum* euuig. *Danicum* evig. *Belgicum* eeuwig. *Græcis* ἀιὼν *putant dictum quasi* ἀεὶ ὤν. *quomodo & Anglosaxonica* á *vel* á á, Semper *videri possunt detruncata ex* ἀεί.

ΛIYISKRN, *verbum est ignotæ mihi significationis; de quo tamen aliquid dicimus in* ΓΛΛIYISKRΔnΔnn.

ΛIZ, Æs. *Marc.* 6: 8. *Originem vocabuli tradit Vossii etymologicum Latinum. Anglosaxonibus quoque* áp *est* Æs. *etiam* æpen *vel* æpýnn, Æneus *adeò frequenter occurrunt in pervetustis monumentis, ut videri possint Teutonica esse. Olim certè Æris nomen complectebatur etiam Ferrum, Chalybem, atque aliam quamvis materiam armis fabricandis idoneam; quod ipsum quoque in Græco* χαλκὸς *locum habuisse pluribus antehac observatum. Antiquioribus nempe sæculis minor erat ferri, quàm æris usus; & arma, quæ nunc ex ferro & chalybe, tunc ex ære plerumque fiebant. unde mihi jam olim suspicio incidit, bellicosissimam Patrum nostrorum ætatem áp vel æpen desumsisse ex* ἀιρεῖν, *eâ notione quâ significat* ἀναιρεῖν. Occidere, interimere.

AK, Sed; *Matth.* 5: 39. 8: 8. *Luc.* 8: 16. *Joh.* 9: 3. *Anglosaxonibus quoque* ac *est* Sed. *Ælfrici grammatica cap.* XLIV; Sed, ac. Non ego, sed tu; na ic. ac ðu; Non bos est, sed equus; nıʃ hıt na oxa. ac hoɲʃ:.

AKEI, Sed; *Matth.* 9: 18. 11: 9. *Luc.* 7: 25, 26. *Joh.* 16: 12, 25.

ΛKEITIS ÞnΛLGΛnΔS: Aceto implens; *Matth.* 27: 48. *Marc.* 15: 36. *Anglosax.* æced. eced *est* Acetum. *Alam.* ezzech. *Belgis* edick / eeck. *Quemadmodum verò Anglosaxonicum* eced *est ab* ecge, Acies; *ita quoque* ΛKEIT *à simili aliquâ Aciei vel Acuminis denominatione desumi potuisse ostendit vox* ΛIΘΛTNNAGΛI *Luc.* 20: 37. *Adi quoque Vossii etymologicum Latinum in* Acidus.

AKKAN,

ΛKRΛN, Fructus. ΦINΦIΔR ΛKRΛN UIΦΛNS ΦEINIS: Benedictus fructus ventris tui; *Luc.* 1: 42. EI ȜNS ΛKRΛN BΛIRΛIΦ. ȜΛh ΛKRΛN ÍZYΛR ΔN ΛIYΛ SIȜΛI: Ut fructum feratis, & fructus veſter maneat; *Joh.* 15: 16. SIΛBR ΛIKΦΛ ΛKRΛN BΛIKIΦ: Ultrò terra fructum fert; *Marc.* 4: 28. SΛ NBIΛΛ BΛRMS ΛKRΛNΛ NBIΛΛ RΛTΛNȜIΦ: Mala arbor malos fructus facit; *Matth.* 7: 17. BI ΛKRΛNΛM ÍZE NÞKNNNΛIΦ ÏNS: Ex fructibus eorum cognoſcetis eos; *Ibidem*, *paragrapho* 20. ΛKRΛNΛΛΛNS YΛIKΦIΦ: Sinè fructu efficitur; *Marc.* 4: 19. *Origo vocis petendæ eſt ex illo* ΛNKΛN, Augere, *quod fuit infra. Theotiſcis profectò* (*qui vetus Gothorum idioma in pleriſque propiùs exprimunt*) **uuachar** *&* **uuocher** *ſunt* Fructus autumnales, *item* Fœnus. *Willerami abbatis paraphraſis in Cantici cantic.* VII, 12; **do wir thes wara of the wingardo bluoie / of nah themo bluothe thas wocher ſich geſcaphe.** Videamus ſi floruit vinea, ſi flores fructus parturiunt. **uuachar** / Fructum. **uuacharum** / Fruges; *Kero.* **uuachar** / Germen; *gl B*, 22. **uuackarhaft** / Fertilis; *gl B*, 21. **uuachar** / Quæſtum; *gl C*, 14. **ſiran uuacharun** / Uſuris; *gl B*, 55. *quaſi dicas*, *Improbis fructubus. Liquet igitur Patres noſtros unum idemq; nomen tribuiſſe Fœnori & Fructibus è terrâ enatis. ut* **uuachar** *ſit ab* **auchon** / Augere: *prorſus ut Angloſaxonica* eaca. okeþ. pokeþ. Fœnus, *ſunt ab* ican *vel* eacan, Addere, augere. *Belgicum quoque* **woecker** / Uſura, *eſt à veteri* **oecken** / Augere, accumulare. *Cambrobritannis quoque* occr *&* occraeth *eſt* Fœnus, uſura. *Plura huc pertinentia invenies in Obſervationibus noſtris ad Willerami paginam* 82.

ΛKRS, Ager; *Matth.* 27: 8. *Angloſax.* aceþ. æceþ. æcẏþ. *Alam.* accar. acker. achar. *Dan.* ager. *Iſl.* akur. *Belg.* **acker**. *Græcis eſt* ἀγρός. *Anglis* **acre** *eſt* Jugerum. *Vide nobiliſſimi Spelmanni Archæologum in* Acra.

ΛΛΛKGR *conjunctum cum* ΛΛΛΛI *videtur abundare. Exempla attulimus in* ΛΛΛΛI.

ΛΛΔINS ΛΛΔE, Generationes generationum; *Luc.* 1: 50. *Angloſaxonibus* ẏlð *eſt* Ætas, generatio. *Alamannis* altar *eſt* Ævum, ætas. *unde* nio in altere *iis eſt* Nunquam, *quaſi dicas*, *Nullâ unquam ætate, nullo unquam ſæculo. Vide annotata ad Tatiani* XLII, 3.

ΛΛEYΛ RΛSΛΛBRΔEΔNN: Oleo ungebant; *Marc.* 6: 13. ΛΛEYΛ hΛNBIΔ MEINΛTΛ NI SΛΛBRΔES: Oleo caput meum non unxiſti; *Luc.* 7: 46. ΛT ÞΛIKRNNGΛ ΛΛEYGIN: Ad montem oli-

olivarum; *Marc.* 11: 1. *Luc.* 9: 29. *Cambrobritannis* eli *vel* olew *eſt* Oleum. *Angloſax.* ele. *Alam.* oli. *Gall.* huile. *Ital.* oglio. *Hiſp.* olio. *Angl.* oyl. *Dan. & Belg.* olie. *Græcis* ἔλαιον.

ᚪᚳᚷᚪ, Sed; ἀλλά. *Marc.* 10: 40. *Joh.* 7: 49. ᚪᚳᚷᚪ, Niſi; εἰ μή. NI ᚩᚪSHNN ᚹINᚹEITS. ᚪᚳᚷᚪ ᚪINS ᚷᚷᚹ: Nemo bonus, niſi unus Deus; οὐδεὶς ἀγαθὸς. εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. *Marc.* 10: 18. 12: 32. *Luc.* 4: 26. 5: 21. ᚪᚳᚷᚪKNNᚷᚪ, Alienigena; ἀλλογενής. *Luc.* 17: 18. ᚪᚳᚷᚪᚹ: Aliò, aliorſum; ἄλλη, ἄλλοθι. ᚪᚠᚪᚳᚪᚹ ᚪᚪ-ᚷᚪᚹ: Profectus eſt peregre; ἀπεδήμησε. *Marc.* 12: 1. ᚪᚳᚷᚪᚹᚴᚷ, Aliunde; ἀλλαχόθεν. *Joh.* 10: 1.

ᚪᚳh, Templum. ïN ᚪᚳh: In templo; *Matth.* 27: 5. *item Marc.* 11: 11 & 15. ᚪᚳhS ᚠᚪNKhᚪh: Templi velum; *Matth.* 27: 51. *Vocabulo* alh *utitur Cædmon* 71, 6. *ubi agens de monte Sion & Salomonis templo in hoc monte poſtea exſtructo, etiam hæc addit,* þæp eꝼt ꝛe ꝛnottꝛa. ꝛunu Dauiþeꝛ. pulþoꝛꝼæꝛt cynin᷄g. pitᷣgan laꝛum. ᷣetimbꝛeþe. tempel Goþe. alhn halig᷄ne:. Ibi demum ſapiens filius Davidis, glorioſus Rex, monitu prophetarum conſtruxit templum Deo, templum ſanctum. heal *nimirum Angloſaxonibus olim non* Atrium *tantùm, ſed &* Prætorium, baſilicam, vel aliud quodvis majus atque illuſtrius ædificium *denotabat; neque tantùm* hæl. heal. *vel* heall, *ſed &* halh *vel* healh *ſcribebant. Ita pro* Streoneſhall *paſſim legas* Streoneſhalh *apud ven. Bedam* III, 24. IV, 23. *item* Streaneſhalch *apud eundem Bedam* IV, 27. *ubi tamen Angloſaxonica paraphraſis Alfredi regis ſcribit* Stꝛeoneꝛhealh. *Ab hoc igitur* halh, *abjectâ initiali aſpiratione (quam diverſæ ejuſdem gentis provinciæ pro arbitrio quandoque aſſumebant rejiciebántve) remanſerit* alh.

ᚪᚳᛁᛞᚪN STINK nᛈSNEIᚹIᚹ: Saginatum vitulum mactate; τὸν σιτευτὸν μόσχον θύσατε. *Luc.* 15: 23. *Quemadmodum* σιτευτὸς *Græcis propriè eſt* Farinâ & frugibus paſtus, *ita quoque* ᚪᚳᛁᛞᚪN STINK *puto dici Vitulum contuſis comminutiſq; frugibus ſaginatum. nam* ἀλοᾶν *eſt* Grana variis ictibus comminuere. ἀλοητὸς, Tritura, *&c.*

ᚪᚳᚳᚪI, Omnes; πάντες. *Refer ad* ᚪᚳᚳS, Omnis, totus. *Conjungitur ei quandoque* ᚪᚳᚪKᚷᚱ, *veluti ſuperfluum.* ᚪᚳᚳᚪI ᚪNK ᚪᚳᚪK-ᚷᚱ hᚪᛒᚪIᛞEᚪNN ïᚱhᚪNNEN. ᚹᚪTEI ᛒISNNᚷᚪI NKᚪN-ᚠETES ᚷᚪS: Omnes enim habebant Johannem, quia verè propheta eſſet; ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. *Marc.* 11: 32. ᚷᚪh ᚪᚳ-ᚳᚪI ᚪᚳᚪKᚷᚱ ᚷEITᚤᚱᛞIᛞEᚪNN ïMMᚪ: Et omnes teſtimonium

illi dabant; πᾶσι πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ. *Luc.* 4: 22.

ΛΛΛΛΨΛΚЬΛ, Omnium rerum inopiâ laborans. ΔΠΓΛΝΝ ΛΛΛΛΨΛΚЬΛ ΥΛΙΚΨΛΝ: Cœpit egere; *Luc.* 15: 14. *Vox eſt ab* ΛΛΛS, Omnis. *&* ΨΛΠΚЬΛΝ, Indigere. *quod vide in* ΨΛΚF.

ΛΛΛΛΨΚΧ ΪΔΔϚЄΔΠΝ ΔΠ ΪΜΜΛ: Undique veniebant ad eum; *Marc.* 1: 45. *Refer ad* ΛΛΛS, Omnis, totus.

ΛΛЬΚΠΝSTIM ΜΛΝΛΓΙΖΧ ΪST: Holocaumatibus majus eſt; *Marc.* 12: 33. *ab* ΛΛΛS, Omnis, *&* ЬΚΙΝΝΧΝ, Ardere. ЬΚΠNST, Incendium.

ΛΛΛЄΙΝΛ ΛΙΝΛ ΛΝΛΛΠΚΛΝ ΛΝΛ ΥΛhSTM SЄΙΝΛΝ: Cubitum unum adjicere ad ſtaturam ſuam; *Matth.* 6: 27. *Propriè de Flexurâ brachii accipitur vox, quæ inde ad Menſuram quoque tranſlata eſt. Cymr.* elyn. *Angloſax.* elin. eln. *Alam.* ele. elin. *Gall.* aulne. *Ital. & Hiſp.* alna. *Dan.* alne. *Angl. & Belg.* elle/ eline. *Omnia hæc manifeſtum præ ſe ferunt veſtigium Græci* ὠλένη, Ulna. *Curvatura verò ac veluti Arcus brachii Angloſaxonibus eſt* elboga. *Alamannis* ellenboge. *Danis* albue. *Anglis* elbow. *Belgis* ellebooge.

ΛΛΛIS, Omnino; ὅλως. *Matth.* 5: 34, 39. ΛΛΛIS, Enim; γάρ. *Luc.* 1: 44, 48. 9: 24, 25, 26. *Luc.* 19: 26. *Joh.* 5: 46.

ΛΛΛS, Totus; *Joh.* 9: 34. ΛΛΛS hIΠhMΛ ΜΛΝΛΓЄINS: Omnis multitudo populi; *Luc.* 1: 10. ΛΛΛ ΔΛΛЄI: ΛΛΛ ΓΛIKΓΠΠGЄ: Omnis vallis. Omnis mons; *Luc.* 3: 5. ΛΛΛ ΛЄIKЄ ΓΛSΛIΘIΨ ΝΛSЄIN ΓΧΨS: Omnis caro videbit ſalutare Dei; *Luc.* 3: 6. ΛΛΛ ΨΛTЄI ΛIh ΛTTΛ. ΜЄIN ΪST: Omnia quæcunque habet Pater, mea ſunt; *Joh.* 16: 15. ΛΛΛΛTΛ ϚN ΜΛNϒN ΪST: Omnia jam parata ſunt; *Luc.* 14: 17. ΛFΛЄIΨΛNΔΛNS ΛΛΛΛTΛ, Relinquentes omnia; *Luc.* 5: 11. *Marc.* 7: 37. 9: 23. *Joh.* 10: 41. 15: 21. ΛΛΛΛ ΚΠNGΛ: Omnes generationes; *Luc.* 1: 48. ΛΛΛΛÏM ΛΠΓΧNΛ: Omnium oculi; *Luc.* 4: 20. *Angloſaxonibus* eall *eſt* Omnis, totus. *Alamannis* al. *Danis* alle. *Anglis* all. *Belgis* al. *Cambrobritannis & Cimbris* oll *eſt* Omnis, totus. *manifeſto primæ originis argumento, ut ſit ab* ὅλος, Totus.

ΛMS, Humerus. ΠSΛΛΓϚIΨ ΛNΛ ΛMSΛNS SЄINΛNS: Imponit in humeros ſuos; ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ. *Luc.* 15: 5. *Cuivis primo ſtatim intuitu liquere puto, quanta ſit affinitas inter hoc vocabulum Gothicum & Græcum* ὦμος, Humerus.

ΛN *videtur aliquando præponi interrogationibus.* ΛN ⊙ΛS MΛΓ ΓΛNISΛN: Quis poteſt ſalvus fieri? *Luc.* 18: 26. ΛN ⊙ΛS ÏST ÞΛN: Quis eſt Domine? *Joh.* 9: 36. ΛN NNh ψINdΛNS ÏS ψN: Ergo rex es tu? *Joh.* 18: 37.

ΛNΛ, In, ſuper. ΛNΛ ΛNKΛRNΛSTΛΨIN: In candelabro; *Matth.* 5: 15. *vide quoque ejuſdem capitis paragraphum* 45. NI hnzd-ϑΛIψ ÏZϒIS hnzdΛ ΛNΛ ΛIRψΛI: Ne theſaurizate vobis theſauros in terrâ; *Matth.* 6: 19. ΓΛTIMRIdΛ RΛZN SEIN ΛNΛ STΛINΛ: Ædificavit domum ſuam ſuper petram; *Matth.* 7: 24. ΛNΛ MESΛ: In diſco; *Marc.* 6: 25. ΛNΛ ΛΛΛΛ: Super omnia; *Luc.* 3: 20. ΛNΛ ΓΛΓΓΛ: In plateis; *Marc.* 6: 56. ΛNΛ MΛKEIN, Ad mare; ἐπὶ τὴν θάλασσαν. *Joh.* 6: 16. ΛNΛ ΒΛΛSΛΓΓΛN ÏS: Circa collum ejus; *Marc.* 9: 42.

ΛNΛΛNKΛN, Adjicere; *Matth.* 6: 27. ΛNΛΛIΛNK ϑΛh ψΛTΛ ΛNΛ ΛΛΛΛ: Adjecit & hoc ſuper omnia; *Luc.* 3: 20. *Luc.* 20: 11, 12. *Refer ad* ΛNKΛN, Augere.

ΛNΛBNSNS, Mandatum, præceptum; *Marc.* 12: 29, 31, 32. ΛNΛ-BNSNINS MΛNNE ΛΛISϑΛNdΛNS, Præcepta hominum docentes; *Marc.* 7: 7. ÏK ψNS ΛNΛBINdΛ, Ego tibi præcipio; *Marc.* 9: 25. ΛNΛBINdΛNdS, Præcipiens; *Matth.* 11: 1. ΛNΛBΛNψ ÏM ÞIΛN, Præcepit illis vehementer; *Marc.* 5: 43. ϒΛRψ SϒE ΛNΛ-BΛNST, Factum eſt ut imperâſti; *Luc.* 14: 22. *Liquet igitur* ΛNΛ-BNSNS *eſſe ex* ΛNΛBINdΛN. *Ipſum verò* BINdΛN *vide ſuo loco.*

ΛNΛΓΛRdS, Atrium *vel* Aula. *Marc.* 15: 16.

ΛNΛÞIΛhΛN, Tradere, curæ vel cuſtodiæ alicujus commendare. ΛNΛ-ÞIΛh, Traditio. ΛNΛÞNΛIhNN ÏNΛ KINdINΛ: Tradiderunt eum præſidi; *Matth.* 27: 2. *Luc.* 1: 12. *Joh.* 18: 35. ΛNΛÞΛΛh ϒΛNKSTϒϑΛM ϒEINΓΛRd: Locavit colonis vineam; *Marc.* 12: 1. *Luc.* 20: 9. ΛNΛÞIΛh ψIZE SINISTΛNE hΛBΛNdΛNS: Traditionem ſeniorum tenentes; *Marc.* 7: 3. *& mox commate* 8; ΛNΛ-ÞNΛhNN MΛNNΛNS hΛBΛIψ: Traditionem hominum tenetis. *Hinc Franci retinuerunt ſuum* bevelen / befilen / pifelahen / Alicui rem aliquam concredere, committere, commendare. *Belg.* **bevelen.** *Quod verbum quum non minùs quàm* ΛNΛÞIΛhΛN *occulendi cuſtodiendiq; ſollicitudinem inſinuet, commodiſſimè videtur poſſe referri ad illa quæ dicemus in* ÞNΛΓIN, Occultum.

ad quæ pertinet etiam verbum ƑILhΛN, Sepelire. *quod vide ſuo loco.*

ΛNΛƑRTIIS. BIƑRTIIS GISΛKNΛ: Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *Ab* ΛNΛ, In. *&* ƑRTIIS, Pedes; *quòd injiciantur pedibus.*

ΛNΛhΛBΛIdΛ ΥΛS BKINNXN MIKIΛΛI: Tenebatur magnis febribus; *ὼ συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ. Luc.* 4:38. ΨΛI ΛNΛhΛBΛIdΛNS ƑKΛM ΛhMΛM IINhKΛINGΛIM: Qui vexabantur à ſpiritibus immundis; *οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων. Luc.* 6:18.

ΛNΛhNEIΥΛNdS, Procumbens; *Marc.* 1:7. *Vide* hNEIΥΛN, Inclinare.

ΛNΛKS, Statim; ἐξάπινα. *Marc.* 9:8. ΛNΛKS, Subitò; ἐξαίφνης. *Luc.* 2:13.

ΛNΛKIIMBGΛN ΛNΛ ΛIKΨΛI: Diſcumbere ſuper terram; *Marc.* 8:6. *Joh.* 6:10. *Uterque locus agit de diſcumbentibus ad cibum capiendum: atque ita quoque accipienda ſunt verba Matth.* 8:11; MΛNΛRΛI UIMΛNd GΛh ΛNΛKIIMBGΛNd MIΨ ΛBKΛhΛMΛ: Multi venient & recumbent cum Abrahamo: *Quum nimirum Gothis, rerum Wulphilæ ſæculo in Italiâ potitis, inſolens eſſet videre homines ad epulas in lectulis accumbentes, novum hunc & Romanum comedendi ritum Romano quoque verbo putaverunt exprimendum.* ΛNΛKIIMBGΛNd *enim quàm proximè accedit ad* accumbunt. *Simplex* KIIMBEI *pro* Recumbe *occurrit Lucæ* 17:7. *Vide quoque quæ infra dicimus in* KIIBITIIS ΛNΛKIIMBGΛN.

ΛNΛΛΛRGΛNdS hΛNdIIS: Imponens manus; *Luc.* 4:40. ΛNΛΛΛRGΛNdΛNS BΛNGXS: Imponentes plagas; *Luc.* 10:30. *Refer ad* ΛΛRGΛN.

ΛNΛΛΛIIRN ΥΛRΨ: Occultum eſt; *Marc.* 4:22. *Luc.* 8:17. ÏN ΛNΛΛΛIIRNEIN: In occulto; *Joh.* 7:4. *& mox commate* 10; NI ΛNdΛIIRGX. ΛK SUE ΛNΛΛΛIIRNIBΛ: Non manifeſtè, ſed quaſi in occulto. *Refer ad* ΛΛIIRNGΛN.

ΛNΛMΛhTGΛN, Alicui aliquid per vim extorquere, potentiæ ſuæ fiduciâ ad injurias minorum efferri. ΨIIdΛNRΛKdI hIMINE ΛNΛMΛhTGΛdΛ. GΛh ΛNΛMΛhTGΛNdΛNS ƑKΛYIΛYΛN ΨX: Regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud; *Matth.* 11:12. NI ΛNΛMΛhTGΛIS: Ne ſpoliaveris; *Marc.* 10:19. ΛNΛMΛhTGΛdΛ: Contumeliâ afficietur; *Luc.* 18:32. BIdGΛIΨ ƑKΛM

(*fortè*

(fortè ᚦᚫᚿᚴ) ᚠᚫᛁᛗ ᚫᚿᚫᛗᚫᚼᛏᚷᚫᚿᛞᚫᛗ ᛁᛉᚤᛁᛋ: Orate pro iis qui per violentiam incommodant vobis; *Luc.* 6: 28. ᚿᛁ ᛗᚫᚿᚿᚫᚼᚿᚿ ᚫᚿᚫᛗᚫᚼᛏᚷᚫᛁᚠ: Ne quemquam sycophanticè accusate; *Luc.* 3: 14. *Sunt à* ᛗᚫᚼᛏᛋ, Potentia. *quod vide in* ᛗᚫᚴᚫᚿ, Posse.

ᚫᚿᚫᛗᛖᚫᚷᚫᚿ, Describi; *Luc.* 2: 5. *Vide* ᛖᚫᚷᚫᚿ.

ᚫᚿᚫᚿᚫᚿᚠᚷᚫᚿᛞᚫᛋ ᚴᚫᚫᚫᛁᚠ ᛁᚿᚿ ᚫᚿ ᛈᛖᛁᚫᛏᚫᚿ: Audens introivit ad Pilatum; τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον. *Marc.* 15: 43. *Vide interim an aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem quòd Runico lexico* ᚠᚫᚱᚹᚺᚫᚫᚾ *exponitur* Ad multa efficienda promptus.

ᚫᚿᚫᚿᚫᚿᚠᚷᚫᚿ, Angariare. ᚷᚫᛒᚫᛁ ᛟᚫᛋ ᚠᚿᚴ ᚫᚿᚫ-ᚿᚫᚿᚠᚷᚫᛁ ᚴᚫᛋᛏᚫ ᛚᛁᚿᚫ: Si quis te angariaverit mille passus; *Matth.* 5: 41. *Refer ad* ᚿᚫᚿᚠᛖᛁ, Compelle.

ᚫᚿᚫᛋᛁᚫᚫᛁᛞᚫ ᛋᚫ ᚤᛁᚿᛞᛋ: Cessavit ventus; *Marc.* 4: 39. *Vide quæ infra annotamus in* ᛋᚫᚫᚤᚫᚿ.

ᚫᚿᚫᛋᚫᚫᚤᛁᛞᛖᚫᚿᚿ, Cessaverunt; *Luc.* 8: 24. *Vide* ᛋᚫᚫᚤᚫᚿ, Silere, tacere.

ᚫᚿᚫᛋᛏᚱᛞᛖᛁᚿᛋ ᚫᛁᚤᚫᚱᛚᛖᚫᚷᚱᚿᛋ: Initium euangelii; *Marc.* 1: 1. *confer cum Johannis* 8: 25. ᚫᚠ ᚫᚿᚫᛋᛏᚱᛞᛖᛁᚿᚫᛁ ᚴᚫᛋᚴᚫᚠᛏᚫᛁᛋ: Ab initio creaturæ; *Marc.* 10: 6. ᚦᚴᚫᛗ ᚫᚿᚫᛋᛏᚱᛞᛖᛁᚿᚫᛁ ᚴᚫ-ᛋᚴᚫᚠᛏᚫᛁᛋ ᚠᚱᛞᛖᛁ ᚴᚫᛋᚴᚱᚿ ᚴᚱᚠᚹ: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13: 19. ᚫᚿᚫᛋᛏᚱᛞᛖᛁᚹ, Incipit; *Titulus vel Inscriptio euangeliorum Marci & Lucæ. Nec tantùm* ᚫᚿᚫᛋᛏᚱᛞᚷᚫᚿ, *sed &* ᚫᚿ-ᛋᛏᚱᛞᚷᚫᚿ *dicebant. ita legimus Lucæ* 14: 30; ᛋᚫ ᛗᚫᚿᚿᚫ ᚫᚿ-ᛋᛏᚱᛞᚫᛁᛞᚫ ᛏᛁᛗᚴᚷᚫᚿ. ᚷᚫᚼ ᚿᛁ ᛗᚫᚼᛏᚫ ᚿᛋᛏᛁᚿᚼᚫᚿ: Hic homo cœpit ædificare, & non potuit consummare. *Aliquam cum hoc loquendi modo videtur habere affinitatem, quòd Belgis* den aenstaenden tijd *dicitur* Tempus instans, imminens. *nam hoc tantundem ferè est ac si dicas Tempus quod jam incipit.*

ᚫᚿᚫᛏᚴᚫᛗᚠ ᛁᚿᚫ ᛗᚫᚿᚫᚱᛖᛁ ᚫᚿ ᚼᚫᚿᛋᚷᚫᚿ ᚤᚫᚿᚴᚫ ᚱᚷᚠᛋ: Irruebant in eum turbæ ut audirent verbum Dei; *Luc.* 5: 1. *Danis* trampe *est* Incedere cum quâdam pedum supplosione. *Belgis* trampen / trampelen *est* Pedibus proculcare; *atque adeò putatur iis* Limen ædium, *ab assiduâ proculcatione,* ᛞᚱᛖᛗᛈᛖᛚ *vel* ᛞᚱᚢᛗᛈᛖᛚ *nuncupari.*

ᚫᚾᚳᚢᚫᛗ ïᚾᛋ ᚫᚱᚱᛁᚳᚾᛋ ᚦᚫᚾᛁᚾᛋ: Supervenit iis angelus Domini; *Luc.* 2: 9. *Refer ad* ᚢᛁᛗᚫᚾ, Venire.

ᚫᚾᚫᚠᚫᛁᚱᚳᚠᚷ, Quod futurum eſt, τὸ ἐρχόμενον. ᚠᚫᛏᚫ ᚫᚾᚫᚠᚫᛁᚱᚳᚠᚷ ᚱᚫᛏᛖᛁᚻᛁᚠ ïᛉᚠᛁᛋ: Quæ ventura ſunt annuntiabit vobis; *Joh.* 16: 13. ïᚾ ᚫᛁᚠᚫ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚫᚾᚫᚠᚫᛁᚱᚳᚠᛁᚾ: In ſæculo futuro; *Marc.* 10: 30. ᚠᚫᛁᚾᚻᚫᚾ ᚦᚫᚾᚴᚫ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚫᚾᚫᚠᚫᛁᚱᚳᚠᛁᚾ ᚻᚫᛏᛁᛉᚫ: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3: 7. *Refer ad* ᚠᚫᛁᚱᚳᚠᚫᚾ, Fieri.

ᚫᚾᛞ, In. ἐν, εἰς, ἐπὶ, κατά. ᚫᚾ ᛗᛖᚱᚷᚫᚾ ᚫᚾᛞ ᛒᚫᚾᚴᛚᛋ ïᛉᛖ: Ut prædicaret in civitatibus eorum; τῷ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. *Matth.* 11: 1. ᚠᚫᚱᚳᚠ ᚻᚾᚻᚴᚾᛋ ᛗᛁᚴᛁᚫᛋ ᚫᚾᛞ ᚫᚫᚫᚫ ᚫᛁᚱᚳᚠᚫ: Facta eſt fames magna in omni terrâ; ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. *Luc.* 4: 25. ᚾᛊïᛞᚫᚷᚫ ᛗᛖᚱᛁᚠᚫ ᛋᚱ ᚫᚾᛞ ᚫᚫᚫᚫ ᚷᚫᛁᚾᚫ ᚫᛁᚱᚳᚠᚫ: Exivit fama hæc in univerſam illam terram; ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλον τὸν τόπον ἐκεῖνον. *Matth.* 9: 26. *Marc.* 1: 28. ᚷᚫᚻ ᚢᚫᛗ ᚫᚾᛞ ᚫᚫ-ᚫᚾᛋ ᚱᚫᚾᚷᚫᚾᛋ ïᚫᚾᚴᚫᚾᚫᚾᛋ ᛗᛖᚱᚷᚫᚾᛞᛋ: Et venit in omnem regionem Jordanis prædicans; καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων. *Luc.* 3: 3. ᚠᚫᛁᚱᚻïᛞᚫᚷᛖᚫᚾᚾ ᚫᚾᛞ ᚻᚫᛁᛗᚱᛋ ᚠᚫᛁ-ᚫᚫᛗᛖᚱᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ: Circuibant per caſtella euangelizantes. διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι. *Luc.* 9: 6. ᚾᛊᚱᚫᚱᚱ ᚫᚾᛞ ᚠᛁᚱᚫᚾᛋ ᚷᚫᚻ ᚦᚫᚠᚱᛋ: Exi in vias & ſepes; ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς. *Luc.* 14: 23.

ᚫᚾᛞᚫᚫᚫ ᚠᚫᛁᚫᛗᛖᚱᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᚷᚫᚻ ᚫᛖᛁᚳᛁᚾᚱᚾᛞᚫᚾᛋ: Ubique euangelizantes & curantes; *Luc.* 9: 6. *Refer ad* ᚫᚫᚫᛋ, Omnis, totus.

ᚫᚾᛞᚫᚾᚾᚻᛏᚷᚫ ᚠᚫᚾ ᚠᚫᚾᚴᚠᚫᚾᚫᛗᛗᚫ. ᚠᚫᚾ ᚱᚫᛋᚫᚱ ᚷᚾ ᛋᚫ ᚿᛁᚫ: Veſpere igitur facto, quum jam Sol occidiſſet; *Marc.* 11: 19. *Vide infra* ᚫᛏᚫᚾᛞᚫᚾᚫᚻᛏᚷᚫ.

ᚫᚾᛞᚫᚾᚾᛗᚹᛏᚫᛁᛋ ᛞᚫᚱᚷᛋ, Aſſumptionis dies; *Luc.* 9: 51. *ab* ᚫᚾᛞᚾᛁᛗᚫᚾ, Recipere, aſſumere. *unde quoque* ᚫᚾᛞᚫᚾᛖᛗᛋ *eſt* Gratus, acceptus: *prorſus ut Græcorum* δεκτὸς *&* ἀπόδεκτος *eſt à* δέχομαι *&* ἀποδέχομαι, Accipio, recipio, admitto, probo. *Latinorum* Acceptus *ab* Accipio. *Belgarum* aen-genaem *ab* aennemen. *Vide quæ infra annotamus in* ᚫᚾᛞᚾᛁᛗᚫᚾ.

ᚫᚾᛞᚫᛋᛖᛏ, Abominatio; *Luc.* 16: 15. anðræte, Exoſus; *gr* Ælfrici xxxiii. anðræte, Exoſus vel peroſus; *gl* Ælfrici 52. anðræte, Abominatio; *Reg. Benedicti, cap.* 7.

ᚫᚾᛞᚫᛋᛏᚫᚠᛋ. Adverſarius. ᚦᚱᚫᚷᛖᛁᛏ ᛗᛁᚴ ᚫᚾᚫ ᚫᚾ-ᛞᚫ-

ᚫᛋTᚫᚠᚷᚫ MEINᚫMMᚫ: Vindica me de adverſario meo; *Luc.* 18: 3. *Refer ad* ᚫNᛞᚫSTᚫNᛞᚫN, Reſiſtere.

ᚫNᛞᚫSTᚫNᚫ, Adverſarius; *Matth.* 5: 25. *Vide quæ dicimus in* STᚱᚷᚫN, Judicare.

ᚫNᛞᚫᚢNᚷᚱ, Manifeſtè, palàm. NI MᚫHTᚫ ᚫNᛞᚫᚢNᚷᚱ ÏN ᛒᚫNKᚱ ᚴᚫᚫEIᚠᚫN: Non poterat manifeſtè in civitatem introire; *Marc.* 1: 45. ᚴᚫᚫᚢᚠ ÏN ᚠᚱ ᛞNᚫᚠ. NI ᚫNᛞᚫᚢNᚷᚱ. ᚫK SᚤE ᚫNᚫᚫᚫNᚱNIᛒᚫ: Aſcendit ad diem feſtum, non manifeſtè, ſed quaſi in occulto; *Joh.* 7: 10. ÏK ᚫNᛞᚫᚢNᚷᚱ ᚴᚱᛞᚫIᛞᚫ MᚫNᚫSEᛞᚫI: Ego palàm locutus ſum mundo; *Joh.* 18: 10. *Originem vocis vide in* ᚫNᚱᚷᚫN, Oſtendere, apparere. *Quoniam verò palàm atque in propatulo aliquid facientes oſtendunt quantam operis ſui fiduciam habeant, hinc* ᚫNᛞᚫNᚱIᛒᚫ *uſurpatur etiam pro* Palàm *ſignificante Fidenter, liberè, cum fiduciâ, quod in Græco textu eſt* παῤῥησίᾳ. SᚫI. ᚫNᛞᚫᚢNᚱIᛒᚫ ᚴᚱᛞᚫEIᚠ. ᚷᚫh ᚴᚫIHT ᛞN ÏMMᚫ NI ᚢIᚠᚫNᛞ: Ecce, palàm loquitur, & nihil ei dicunt; ἴδε, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. *Joh.* 7: 26. ᚢIᚠ NNSIS ᚫNᛞᚫᚢNᚱIᛒᚫ: Dic nobis palàm; εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. *Joh.* 10: 24. 16: 25.

ᚫNᛞᚫᚴᚫIKᚠI ᚠIS ᚴᚫIKᚠᚱᛞᚫINS ᚴᚫNEMNN: Pretium appretiati acceperunt; *Matth.* 27: 9. *Cambrobritannis* gwerth *eſt* Pretium. *Angloſax.* peoꝛð. puꝛð. *Alam.* uuerð. *Dan.* værd. *Angl.* worth. *Belg.* weerde. *Refer ad* ᚴᚫIKᚠS, Dignus. *prorſus ut Græcum quoque* ἀξία, Æſtimatio, pretium cujuſque rei, *eſt ab* ἄξιος, Dignus: *omnes enim pretium rebus pro earum dignitate ſtatuunt.*

ᚫNᛞᚫᚴᚫNKᛞ, Reſponſum. NSᚱEISNᚱᛞEᛞNN ᚫᚫᚫᚫI ᚫNᚫ ᚠKᚱᛞEIN ᚷᚫh ᚫNᛞᚫᚴᚫNKᛞᚷᚫM ÏS: Stupebant omnes ſuper prudentiâ & reſponſis ejus; *Luc.* 2: 47. ᚫNᛞᚫᚴᚫNKᛞI NI ᚴᚫᚠ ÏMMᚫ: Reſponſum non dedit ei; *Joh.* 19: 9. *Angloſaxonibus* anꝺpyꝛꝺ. *Alamannis* antuuort. *Anglis* anſwer. *Belgis* antwooꝛꝺ. *Manifeſtè ſunt ab* ᚫNᛞ *vel* ᚫNᛞᚫ, Adverſùm, contra, *&* ᚴᚫNKᛞ, Sermo; *propriè enim Reſponſum vocatur, quicquid regeritur vel reponitur ad interrogata. Recurre ad ea quæ ſupra diximus in* ᚫNᛞhᚫᚠᚷᚫN, *ubi fuſiùs veram verbi originem excutimus.*

ᚫNᛞᚫᚴᚫEIZ, Facies. ᛞKᚱNS ᚫNᚫ ᚫNᛞᚫᚴᚫEIZN: Cecidit in faciem; ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. *Luc.* 17: 16. *Vide* ᚴᚫITS, Facies.

ᚫNᛞ-

ΛNΔBΛhTS, Minister. ΛNΔBΛhTGΛN, Ministrare. SIGΛI ΛΛΛΛIM ΛNΔBΛhTS, Erit omnium minister; *Marc.* 9: 35. SΛ ⊙ΛZNh SΛEI ΥIΛI ΥΛIKΨΛN MIKIΛS ÏN ÏZΥIS. SIGΛI ÏZΥΛK ΛNΔBΛhTS: GΛh SΛEI ΥIΛI ÏZΥΛKΛ ΥΛIKΨΛN ÞKNMIST. SIGΛI ΛΛΛΛIM SKΛΛKS: Quicunque voluerit fieri major in vobis, erit vester minister. Et quicunque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus; *Marc.* 11: 43. STΧΨNN SKΛΛKΧS GΛh ΛNΔBΛhTΧS: Stabant servi & ministri; *Joh.* 18: 18. SNNS MΛNS NI ЧΛM ΛTΛNΔBΛhTGΛN. ΛK ΛNΔBΛhTGΛN: Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret; *Marc.* 10: 45.

Anglosaxonibus embiht & embihtmon *est* Minister. embihtan, Ministrare. *Alamannis* ambaht & ambahtan. *quæ tamen non de vilibus tantùm sordidisq; obsequiis, verùm etiam de ministeriis dignioribus olim accepta fuisse ostendimus in annotatis ad Tatiani* LXIII, 3. *Ad indagandam hujus vocabuli etymologiam præcipuè facit Cæsar de bello Gallico libro Sexto, cap.* 15; Equitum, ut quisque est genere copiisq; amplissimus, ita plurimos circum se ambactos clientésq; habet. *Festus*; Am, præpositio loquelaris, significat Circum; unde Servus dicitur Ambactus, id est circumactus. & *rursus*; Ambactus apud Ennium linguâ Gallicâ Servus dicitur. *ubi Ant. Augustinus, Scaliger, Salmasius, aliiq; homines longè doctissimi suspicantur τὸ* linguâ Gallicâ *à Paullo adsutum. Censétq; Scaliger Ambactorum denominationem apud Cæsarem esse originis Romanæ, apud Ennium verò Gallicæ; prout linguæ Gallicæ nomine promiscuè complectebantur omnes transalpinas Gallorum Celtarúmq; linguas. At contra disputat Cl. Salmasius paginâ* 436 *notarum in Augustæ historiæ scriptores. quem adi. Quod si tamen (ut arbitrantur viri magni) glossema istud à Paullo additum est, non video cur temerè adjectum dici mereatur; cum non sit vero simile hominem Longobardum usque adeò ignarum fuisse antiquæ linguæ Gallorum, ut iis falsa atque ab eorum linguâ prorsus aliena tribueret affingerétq;. In longè interim vetustissimâ Argentei codicis translatione Gothicâ, sicuti vidimus, nonnihil discrepat orthographia hujus vocabuli ab Anglosaxonico* embiht & *Theotisco* ambaht. *unde quoque suborta est mihi suspicio,* ΛNΔBΛhTS *antiquum esse ac genuinum; sed Romanos primùm in suo* Ambactus, *ac mox etiam Anglosaxones atque Alamannos, in suo* embÿht & ambaht/ *exemplo Romanorum,* ΛNΔ *istud mutâsse in* Am, *tanquam sit ab ἀμφὶ*, Circùm. *Quum adhæc manifestè liqueat ex priùs adductis Argentei codicis locis ingens esse discrimen inter* SKΛΛKS & ΛNΔBΛhTS (*illi enim in contextu Græco δοῦλοι, hi verò ὑπηρέται vel διάκονοι nuncupantur*) *cuivis quoque perspicuum fit* ΛNΔBΛhTS *fuisse Ministros honoratiores ac veluti per obsequium liberam præstantes*

tes operam: Assectlæ *Latinis: quales Græcis propriè dicebantur* ἀκόλουθοι, *ab* ἀκολουθεῖν, Sequi, comitari. *Dicebantur &* ὀπηδοὶ *vel* ὀπάονες, *ab* ὀπάζειν, *quod Eustathius exp.* κατόπιν διώκειν, Ponè sequi. *Latinum quoque* Socius *deductum volunt à Sequi. & Cimbricum* ᚹᛁᛗᚫᚹᚫ (*unde Anglicum* fellow *corruptum est*) *Wormius desumtum putat ex* ᚫᛋ ᚹᚱᚫᚹᛁ, Comitari. *pro quo Angloſaxones* ᚹẏlıan. ᚹẏlıȝean. ᚹẏlȝan. ᚹolȝan *dicunt. Pari prorsus ratione non obscuram priscæ vocis originem suppeditat nobis illud* indi bah/ *quod Theotisco glossario A*, 25 *exp.* Post tergum. *Cui quoque consentaneum est illud glossarii C*, 13 hint pacho, Pro tergum. *ubi tamen censeo reponendum* Post tergum, *vel* Ponè tergum. *Quum itaque Celtarum Gothorúmq; proceres Assectas suos olim* ᚫᚾᛞᚫᛒᚫᛚᚺᛏᛉᛋ *appellaverint, non injuriâ quoque videri potest Paullo suborta suspicio Romanos denominationem Ambactorum desumsisse ex* ᚫᚾᛞᚫᛒᚫᛚᚺᛏᛋ. *Quemadmodum interim ex jam allato Cæsaris loco satis supérq; liquet Ambactos olim nobilioribus viris minimè serviliter obnoxios fuisse, ita magis id cognoscas ex Tacito de Germanorum moribus capp* 13 *&* 14; Insignis nobilitas aut magna patrum merita, Principis dignationem etiam adolescentulis assignant: cæteri robustioribus ac jam pridem probatis aggregantur: nec rubor inter comites adspici. Gradus quinetiam & ipse comitatus habet, judicio ejus quem sectantur: magnáq; & comitum æmulatio, quibus primus apud Principem suum locus; & Principum, cui plurimi & acerrimi comites. Hæc dignitas, hæ vires, magno semper electorum juvenum globo circumdari: in pace, decus; in bello, præsidium. *& paullò post.* Cum ventum in aciem, turpe Principi, virtute vinci; turpe comitatui, virtutem Principis non adæquare. Jam verò infame in omnem vitam ac probrosum, superstitem Principi suo ex acie recessisse: illum defendere, tueri, sua quoque fortia facta ejus gloriæ assignare, præcipuum sacramentum est. *rursus*; Exigunt Principis sui liberalitate illum bellatorem equum, illam cruentam victricémq; frameam. nam epulæ &, quamquam inculti, largi tamen apparatus pro stipendio cedunt, *&c. Videmus hîc primam Ambactorum institutionem severam prorsus ac virtutis veræ feracissimam, ut consentaneam pertinacissimæ fidei Solduriorum: ita Galli appellabant homines Principibus suis devotos:* quorum hæc est conditio, *inquit Cæsar libro Tertio de bello Gallico, cap.* 22; ut omnibus in vitâ commodis unà cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderunt. Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum unà ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoriâ repertus est quisquam, qui, eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret. *Huc etiam pertinent Nicolai Damasceni verba apud Athenæum libro* VI, *cap.* 13. *Quamvis idem Deipnosophista ejusdem libri capite* 12 *nos quoque verbis Posidonii Apamensis doceat non semper apud omnes Celtarum principes laudabilem*

hanc obtinuisse consuetudinem, sed Principum nonnullos etiam Parasitos in convictu suo habuisse. Κελτοὶ, *inquit Posidonius*, περιάγονται μεθ' ἑαυτῶν, καὶ πολεμοῦντες, συμβιωτὰς, οὓς καλοῦσι παρασίτους. Celtæ circumducunt secum, etiam cum bella gerunt, convictores quos vocant parasitos. *ad quem locum vide animadv. Casauboni. quibus adde quæ de Principum scurris & bucconibus annotavit Cl. Salmasius ad Augustæ historiæ scriptores, paginâ* 238.

ᚨᚾᛞᚱᛖᛁᛏᚨᚾ, Increpare; *Marc.* 8: 32. **ᚨᚾᛞᚱᛁᛏᚾᚾ ᛁᚾᛊ**: Increpabant illos; *Luc.* 18: 15, 39. **ᚨᚾᛞᚱᚨᛁᛏ**: Comminatus est; *Marc.* 1: 25. 3: 12. 8: 33. *Videri potest affinitatem aliquam habere cùm Teutonico* **bitan** / Mordere; *quòd omnis increpatio ac reprehensio quædam sit veluti morsicatio. Terent. Eun.* III, 1; ——— Invidere omnes mihi,
Mordere clanculum; ego flocci pendere.
Notum quoque quis Latinis dicatur Mordax, *quid* Mordacitas. *Cicero pro Corn. Balbo*; More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. *Horatius lib.* I, *Satyrâ* 4 —— Absentem qui rodit amicum, *&c.*

ᚨᚾᛞᛒᛁᚾᛞᚨᚾ ᛊᚴᚱᚾᛞᚨᚱᚴᛁᛁᛗ: Solvere corrigiam calceorum; *Marc.* 1: 7. *Luc.* 3: 16. **ᚨᚾᛞᛒᚱᚾᛞ**, Differebat, dissolvebat, *i. explicabat quæ obscura erant ac difficilia*; *Marc.* 4: 34. **ᚨᚾᛞᛒᛁᚾᛞ ᚨᚾᛞᚨᚾᛊ ᚠᚾᚱᚨᚾ**: Solventes pullum; *Marc.* 11: 2. **ᚨᚾᛞᛒᚾᚾᛞᚨᚾᚷᛞᚨ ᛒᚱᚾ-ᛞᛁ ᛏᚾᛚᛚᚷᚾᛊ ᛁᛊ**: Solutum est vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7: 35. *Anglosaxonibus* unbindan. *Alamannis* **intpintan.** *Belgis* **ontbinden** *est* Solvere. *Atque ita quoque* **ontseggen** *est* **ᚨᚾᛞᚢᛁᚠᚨᚾ**, Renuntiare; *Luc.* 9: 61. **ontdecken** *est* **ᚨᚾᛞᚺᚾᚷᚨᚾ**, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. *&c.*

ᚨᚾᛞᛖᛁ, Finis; *Luc.* 1: 33. **ᚨᚾᛞᛁ ᚺᚨᛒᚨᛁᚠ**: Finem habet; *Marc.* 3: 26. **ᛁᚾ ᚨᚾᛞᛁ**: In novissimo; *Luc.* 18: 5. **ᚠᚴᚨᛗ ᚨᚾᛞᚷᚨᛗ ᚨᛁᚱᚠᚷᚱᛊ ᚾᚾᛞ ᚨᚾᛞᛁ ᚺᛁᛗᛁᚾᛁᛊ**: A finibus terræ usque ad finem cœli; *Marc.* 13: 27. *Anglosaxonibus* ende *est* Finis. *Alamannis* enti. *Cimbris* **ᚼᚱᚱᛁ**. *Anglis* **end.** *Danis, Islandis, Belgis* **ende.** *Videntur affinitatem habere cum Græco* ἀνύτειν, Perficere.

ᚨᚾᛞᚺᚨᚠᚷᚨᚾ *Argenteo codici passim est* Respondere. *ab* **ᚨᚾᛞ**, Contra, *&* **ᚺᚨᚠᚷᚨᚾ**, Tollere, attollere; *quasi dicas, Vocem ad respondendum contra tollere. Ita quoque* **antlengan** (*quo passim utitur Tatianus pro* Respondere.) *est ab illo* **ᚨᚾᛞ**, Contra, *&* **ᚨᚱᚷᚨᚾ**, Ponere; *ut* **antlengan** *Francis propriè sit, Reponere aliquid ad quæsita.* ἀμείβεσθαι *certè, quod Græcis est* Permutare, commutare, *nec non* Alternare *vel* Alternis vicibus aliquid agere, *sæpiùs quoque usurpatur*

patur pro Reſpondere, *hoc eſt Commutare ſermones & viciſſim aliquid ad interrogata reponere. Immò ipſum illud* ΛNDΨΛNKA, Reſponſum, *pro quo Angloſaxones* anbÿꝑꝺ, *Alamanni* antuuûrt / *Belgæ* antwooꝫd *dicunt, ad ſimilem pertinet originem. Licet enim* antwooꝫd *Kiliano videatur dici quaſi* ander wooꝫd/ *quòd ſit alter veluti ſermo quem reſpondens accommodat interrogantis percunctationi; commodiùs tamen ſtatuas compoſitum ex* ΛNA, Contra, *&* ΨΛNKA, Sermo: *ut* ΛNDΨΛNKA *propriè ſit Sermo quem reſpondens regerit percontanti. unde & antiquioribus Belgis* weder-rede *vel* weder-tael *dicebatur. Mirè denique huc faciunt, quæ de verbo* ἀντιφωνεῖν *affert Cl. Salmaſius de Modo uſurarum, pagina* 715.

ΛNAhΛITΛN, Confiteri. ΛNAhΛITA ΨNS ΛTTA: Confiteor tibi pater; *Luc.* 10:21. ΛNAhΛITΛNAΛNS ƑKΛΨΛNKhTIM SEINΛIM: Confitentes peccata ſua; *Marc.* 1:5. ΛNAhΛIhΛIT ƑΛNIN: Confitebatur Domino; *Luc.* 2:38. NI ΛNAhΛIhΛITNN: Non confitebantur; *Joh.* 12:42. *Angloſax.* anbettan. onbettan. *Compoſitum eſt verbum ab* ΛNA, Coràm *vel* Contra, *&* hΛITΛN, *eâ notione quâ accipitur in* ꝬΛhΛITΛN, *quod eſt* Promittere: *nam qui confitentur, publicè coram Deo atque hominibus proferre ſolent ea quæ non putant diutiùs continenda & à quibus promittunt ſe in poſterum velle abſtinere.*

Eſt & alterum ΛNAhΛITΛN, Confiteri *vel potiùs* Profiteri aliquem: *cujus contrarium* ΛƑΛIKΛN, Negare aliquem. *Sicuti enim* ΛƑΛIKΛN *dicitur is Qui non audet ſe alicujus amicum cultorémq; confiteri, exemplo Petri, Marc.* 14:71. *ita* ΛNAhΛITΛN *eſt Nomen amicitiámq; alicujus ita liberè audactérq; confiteri, ut non tam videamur confiteri quàm profiteri & profitendo veluti gloriari nos eſſe cultores atque amicos hominis publicè exoſi, & in cujus aſſeclas cum terrore & minis inquirunt Summæ poteſtates. Manifeſtiſſima eſt hæc oppoſitio verborum* ΛNAhΛITΛN *&* ΛƑΛIKΛN *Matth.* 10, 32 *&* 33. *vide locum. Atque adeò* ΛNAhΛITΛN, *acceptionis hujus reſpectu, non tam eſt ab* ΛNA *&* hΛITΛN, Promittere, *quàm ab* ΛNA *&* hΛITΛN, Appellare, vocare, nominare; *quòd alicujus cultum venerationémq; apertè atque ingenuè coràm omnibus profitentes, non ceſſent omnium auribus quavis occaſione ingerere nomen illius amici vel patroni cujus gratiam ſummâ obſervantiâ omnibuſque obſequiis conſequi ſtudent.*

ΛNAhΛNSGΛN, Exaudire. ΛNAhΛNSEIS MIS SINTEIꝬΨ ƑKΛΨΛNKhTΛIM NI NꝬ: Audis me ſemper; *Joh.* 11:42. ΛNAhΛNSEIΨ: Deus peccatores non audit; *Joh.* 9:31. ΛNAhΛNSIAΛ

SIΔΛ ÏST BIΔΛ ΨEINΛ: Exaudita est deprecatio tua; *Luc.* 1: 13.

ΛNΔHNΛGΛN, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. ΛNΔHNΛIΔEÐNN HKRT: Nudaverunt *vel* detexerunt tectum; *Marc.* 2: 4. ΛNΔHNΛGΛΔΛ SNNNS MΛNS: Revelabitur filius hominis; *Luc.* 17: 30. ΛKMS ÞΛNINS ⊙ΛMMΛ ΛNΔHNΛIΨS ΥΛKΨ: Brachium Domini cui revelatum est? *Joh.* 12: 38. *Compositum est verbum ex Gothico* ΛNΔ, *quod in compositione respondet Anglosaxonico* un. *Alamannico* int. *Belgico* ont/ & HNΛGΛN, Tegere, operire. *Vide similia in* ΛNΔBINΔΛN, Solvere.

ΛNΔNIMΛN, Recipere; *Luc.* 6: 34. ΛNΔNIMΛNΔ ΥΛNKΔ: Suscipiunt verbum; *Marc.* 4: 20. ΛNΔNIMΛNΔS ÏNS: Suscipiens eos; *Luc.* 9: 10. SΛ ΛNΔNIMΛNΔS ÏZVIS. MIK ΛNΔNIMIΨ: Qui recipit vos, me recipit; *Matth.* 10: 40. ΛNΔNΛM ÏNΛ ΛNΛ ΛKMINS SEINΛNS: Accepit eum in ulnas suas; *Luc.* 2: 28. EI ΛNΔNIMΛINΛ MIK ÏN ΓΛKΔINS SEINΛNS: Ut recipiant me in domos suas; *Luc.* 16: 4. ΛNΔNΛM ÏNΛ ÞΛFINXNΔS: Excepit illum gaudens; *Luc.* 19: 6. ΛNΔNEMNN MIZΔXN SEINΛ: Receperunt mercedem suam; *Matth.* 6: 2. *Vide simplex* NIMΛN, Capere, accipere, sumere, tollere. *Ab hoc interim* ΛNΔNIMΛN *est* ΛNΔΛNEMS, Gratus, acceptus. NIΛINSHNN ΠKΛNÞETE ΛNΔΛNEMS ÏST ÏN ΓΛBΛNKΨΛI SEINΛI: Nemo propheta acceptus est in patriâ suâ; *Luc.* 4: 24. MEKGΛN GEK ÞΛNINS ΛNΔΛNEM: Prædicare annum Domini acceptum; *Luc.* 4: 19. *Belgis* aengenaem *est* Gratus, acceptus. *Anglosaxonibus* anþfenge. *Alamannis* antphengi.

ΛNΔKNNNNN ΔN SIS MISSX ⊙ΛKGIS MΛISTS VESI: Disputaverant inter se, quis eorum major esset; διελέχθησαν πρὸς ἑαυτοὺς, τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. *Marc.* 9: 34. *Videtur interim* ΛNΔKINNΛN *istud verbo merè Teutonico exprimere Italicum* discorrere, *Gallicum* discourir, *Anglicum* discourse.

ΛNΔSΛIΘΛN ΛNΔΨΛIKΨI, Accipere *vel* respicere personam; *Luc.* 20: 21.

ΛNΔSΛKΛNΛI TΛIKNS, Signum cui contradicitur; σημεῖον ἀντιλεγόμενον. *Luc.* 2: 34. *Refer ad* SΛKΛN. ΓΛSΛKΛN, Arguere, corripere, increpare.

ΛNΔSTΛNΔΛN, Resistere; ἀνθίστημι. *Matth.* 5: 39. ΛNΔSTΛNΔIΨ KΛISΛRΛ: Contradicit Cæsari; ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. *Joh.* 19: 12. ÞKΛVEIT MIK ΛNΛ ΛNΔΛSTΛΨGΛ MEINΛMMΛ: Vindica me

me de adversario meo; ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. *Luc.* 18: 3.

ΛNDSTΛNKKΛIDEDNN ψR: Fremebant in eam; ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. *Marc.* 14: 5. *Puto propriè intelligendum de Fremitu acriter increpantium, corripientium, atque alios ab errore in rectam viam revocare satagentium; quod Anglosaxonibus erat* ꝩteopan *vel* ꝩtyꝛan. *Alamannis* **stiuran**. *Danis* **styre**. *Anglis* **steer**. *Belgis* **stieren**. *quæ cum olim propriè de navium gubernatione videantur usurpata, atq; inde per metaphoram ad meliorem salubris disciplinæ rationem translata sint, putantur esse à* στέγω *vel* στέρνον, Carina navis.

Fortassè tàmen (propter illud **KK**) *judicabunt aliqui propiùs accedere ad Anglicum* **stir** / *Movere, concitare, irritare. unde Anglis* **to keepe a foule stir** / *est Intempestivè atque immodicè in aliquem invehi, nimiâ sævidictorum atrocitate incessere aliquem. Vide Anglicum etymologicum in* **Stir**.

ΛNΔψΛHTΛ MIK ⊙Λ TΛNGΛN: Scio quid faciam; ἔγνων τί ποιήσω. *Luc.* 16: 4. *Gothicum verbum videtur accipiendum pro* Consideravi, perpendi, antè cùm animo meo peregi. *ut Belgæ dicunt,* **ik hebbe my bedacht**. *Refer ad* **ψΛIKGΛN**, Cogitare.

ΛNΔVΛIKψI ÏS hNΛGΛN: Faciem ejus velare; *Marc.* 14: 65. **VΛKψ SINNS ΛNΔVΛIKψGIS ÏS ΛNψΛKΛ**: Facta est species vultus ejus altera; *Luc.* 9: 29. **ΔKINSΛNΔS ΛNΛ ΛNΔVΛIKψI**: Procidens in faciem; *Luc.* 5: 12. **FKΛVΛNKΔGΛNΔ ΛNΔVΛIKψGΛ SEINΛ**: Exterminant facies suas; *Matth.* 6: 16. *Latiùs quoque accipitur pro ipsâ personâ (ut loquuntur vulgo) qui talem aut talem gerit vultum.* **NI SΛI⊙ΛIS ÏN ΛNΔVΛIKψGΛ MΛNNE**: Non vides in faciem hominum, *i. non respicis personam; Marc.* 12: 14. **NI ΛNΔSΛI⊙IS ΛNΔVΛIKψI**: Non respicis personam; *Luc.* 20: 21. *Refer hæc ad ea quæ mox dicimus in* **ΛNΔVΛIKψIS**.

ΛNΔVΛIKψIS, Contra; *Matth.* 27: 61. *Ita quoque legimus Luc.* 1: 9; **ÏN ΛNΔVΛIKψGΛ ꝩS**: Coram Deo; *item Matth.* 5: 16; **ÏN ΛNΔVΛIKψGΛ MΛNNE**: Coram hominibus; *Marci denique* 15: 39; **SΛ ΛTSTΛNΔΛNΔS ÏN ΛNΔVΛIKψGΛ ÏS**: Qui ex adverso stabat. *Anglosaxonibus quoque* anbpeapd *est* Præsens. *Alamannis etiam* **andward** *vel* **antwurt** *idem significat. quod vide in annotatis ad Willerami paginam* 51. *Nimirum* **ΛNΔ** *olim in compositione respondebat Græco* ἀντὶ, Adversus, contra. *ut vocabulum sit ab* **ΛNΔ**, Contra, & **VΛIKψΛN**, Esse; *quòd præsentes coram adstent & contra se sistant veluti ex adverso. Idem quoque vult Belgicum* **tegenwoz-**

woɀdig. *Ab hoc interim* **ᚫNᘔ** *etiam* **ᚫNᘔSTᚫNᘔᚫN** *eſt* Reſiſtere; *Matth.* 5 : 39. *unde* **ᚫNᘔᚫSTᚫᚠᘜᚫ**, Adverſarius; *Luc.* 18 : 3. *qui &* **ᚫNᘔᚫSTᚫNᚫ** *dicitur Matth.* 5 : 26. *Etiam Cimbris* **ᚫᚱᚦ** *eſt* Contra. *unde iis* **ᚫᚱᚦRᚫᚫ** *eſt* Conflictus, *q. d. contrarius impetus.* **ᚫᚱᚦᚫᚠ**, Remigatio in adverſum. **ᚫᚱᚦᚠHIᚠᚢ ᚠᚫᚦᚢᚺ**, Oblocutor. **ᚫᚱᚦᚯᚺIRIᚢ**, Adverſo crine. **ᚫᚱᚦᚠHᚢIᚢ**, Adverſo ſole, contra ſolem. **ᚫᚱᚦᚢIᚦRɨ**, Contrarius ventus, *&c.*

ᚫNᘔᚴᚫSIᘔЄᘔNN ïNᚫ ᚠIZᚫI ᚢᚫNᚴᚢNᚴᚫI: Exuerunt illum pur purâ; *Marc.* 15 : 20. *Refer ad* **ᚴᚫSᘜᚫN**, Veſtire.

ᚫNᘔᚴᚫNᚴᘔ, *vide* **ᚫNᘔᚫᚴᚫNᚴᘔ**, Reſponſum.

ᚫNᘔUIᚠᚫN, Renuntiare; ἀποτάξασθαι. *Luc.* 9 : 62. *Refer ad* **UIᚠᚫN**, Dicere.

ᚫNNᛉM ïZᚴᚫᚴᚫIM ᚴᚫᚫᘔᚫIᚠ: Stipendiis veſtris contenti eſtote; ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3 : 14. *Manifeſtè deſumptum eſt vocabulum ex* Annona, *de quo vide Voſſii etymologicum Latinum.*

ᚫNNNh ᚠINᘔᚫNS ïS ᚠN: Ergo rex es tu? *Joh.* 18. 37. *Suſpicor rectiùs diviſim legi* **ᚫN NNh ᚠINᘔᚫNS ïS ᚠN**. *Vide quæ diximus in* **ᚫN** *interrogativo.*

ᚫNSTS ᚴᛉᚠS ᚴᚫS ᚫNᚫ ïMMᚫ: Gratia Dei erat ſuper eum; *Luc.* 2 : 40. **ᚱIᚴᚫST ᚫNST ᚮKᚫM ᚴᛉᚠᚫ**: Inveniſti gratiam apud Deum; *Luc.* 1 : 30. **ᚮᚫᚴINᛉ ᚫNSTᚫIᚫNᘔᚫhᚫᚮTᚫ**: Ave gratiâ plena; *Luc.* 1 : 28. *In monumentis Alamannicis paſſim incidas in* anſt *vel* enſt/ Gratia, favor, benevolentia. *Vide annotata noſtra in Tatiani* CXCIX, 4.

ᚫNᚠᚫᚱ, Alius. **ᚫNᚠᚫᚱ nhᚠᚫN SIIᛉNGЄ ïS uᚫᚠ ᚫn ïMMᚫ**: Alius autem diſcipulorum ejus ait illi; *Matth.* 8 : 21. **ᚫNᚠᚫᚱᚫI uЄᚠIIN**: Alii dicebant; *Joh.* 7 : 12. *Cimbris* **ᚫᚱᚫᚫh** *eſt* Alius, alter. *quod occurrit in Epicedio regis Regneri Lodbrog, Strophâ* 5 *&* 28. *ſicuti & in iſthoc dicto proverbiali,* **ᚫIIᚢᚦ ᚮh ᚫᚱᚫᚫh ᚠᚫᚦᚢh**, Cereviſia eſt alius homo. *i. Poculis obrutus plurimùm à ſemet ipſo diſtat. Alamanni* antḫer/ ander/ andrer *dicunt. Dani* anden. *Iſlandi* annar. *Belgæ* **ander.** *Manifeſtè interim omnia hæc traxerunt ortum ex Dorico* ἄτερος *pro* ἕτερος, Alter. *atque adeò Angloſaxonicum quoque* oᛞeɼ, *ſicuti & Anglicum* **other** *proximiùs etiam ad hanc originem accedunt. nam Alamanni, Cimbri, Belgæ (Gothos imitantes) videntur peculiari quadam conſuetudine literam* N *interjeciſſe: prorſus ut pro Angloſaxonico* cuᛞ *dixerunt* cund/ Notus. *pro* muᛞ, mund/ Os. *pro* toᛞ, tand/ *&c. de quibus alibi plu-*

pluribus. Alterum, *inquit Festus*, Sinnius ait idem significare, quod apud Græcos ἕτερον. Quidam verò ex utroque esse compositum, ἄλλος & ἕτερος. *Cambrobritannorum* all, Alius, *manifestè detruncatum est ex* ἄλλος.

ᚫNZᚫ NI ᚴᚫᚢMGᚫNᚫS: Trabem non videns; *Luc.* 6: 42.

ᚫOᚱS uEMUN: Flumina venerunt; *Matth.* 7: 25 & 27. ᚫOᚱS ᛉᚫTINS ᚫIBᚫNᚫINS: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. ᚫᚫUUI-ᚫᚫI ᛉESUN ᚫᚫᚫᚫI ïN ïᚫNKᚫᚫNE ᚫOᚫI ᚦRᚫM ïMMᚫ: Baptizabantur omnes in Jordane flumine ab illo; *Marc.* 1: 5. *Anglosaxonibus* ea *est* Flumen. *Cimbris* ᚫ *vel* ᚫᚫ. *Danis & Islandis* ᚪᚪ. *Willeramo in Francicâ paraphrasi Cantici canticorum cap.* VIII, *versu* 7 aha *sunt* Flumina. thie aha ne berinnent sie / Flumina non obruent illam. *ad quæ verba vide nostras Observationes. Cæterùm ut ad Gothicam denominationem Fluminis redeamus, parùm abest quin credam* ᚫOᚱS *ejusdem esse originis cum Latino* Aqua, *quod Caninius à fusione dictum putabat, quasi ἀ χέω. nam Articulum quandoque Nomini jungunt Latini. quomodo etiam* Auca *vel* ocha *est ex* ὁ χὼ *vel* χὼν *Dorico*. Anas *ex* ἡ νῆσσα *vel* νᾶσσα, *item Dorico*. Temetum *ex* τὸ μέθυ. Obliquus *ex* ὁ πλάγιος. Dosinus *color, teste Isidoro, dictus est quòd sit color quasi de asino*. Ebur, *tanquam è barro*. Osiris *quibusdam olim, teste Plutarcho de Iside & Osiride, putabatur dictus quasi* ὁ σήριος. Tigala *dicitur Saccharum in Constantinopolitanis pigmentariorum officinis, ex* τὸ γάλα, *tanquam sit Lac concretum. Ita quoque* Olibanum *iisdem officinis est Thus, ex* ὁ λίβανος. *Vide Cl. Salmasii Plinianas exercitationes, paginâ* 1312. *Cimbris* ᚫIᚱIᛘ *dicebatur* Oceanus, *quod occurrit in Epicedio regis R. Lodbrog, strophâ secundâ. Cædmon quoque, describens Cataclysmum, utitur vocibus* eᵹ-ɾᵵɲeam. eᵹoɲ-ɾᵵɲeam. eᵹoɲ-heɲe, *&c. quasi dicas Maris vel Aquarum fluenta, Aquarum exercitus*.

ᚫᚴBᚫIᛞGᚫN, Laborare. NIh ᚫᚴBᚫIᛞGᚫNᛞ: Non laborant; *Matth.* 6: 28. ᚫᚫᚫᚫ NᚫhT ᛘᚫIKh ᚫᚴBᚫIᛞGᚫNᛞᚫNS ᛉᚫIhT NI NEMNM: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5: 5. *Alam.* arbeiten. *Dan.* arbeide. *Belg.* arbeyden. *Quidam Teutonicum* arbeiten *deduxerunt ex* erb *vel* arb / Hæreditas, & heissen *vel* heyten / Polliceri, promittere; *quòd magni laboris multæq; operæ homines certam sibi amplæ veluti hæreditatis aliorúmq; commodorum proventum spondere possint, juxta illud Appii Claudii apud Livium libro Quinto ab* UC; Nusquam nec opera sinè emolumento, nec emolumentum fermè sinè operâ est. Labor Voluptásq;, dissimillima naturâ, societate quadam inter se naturali sunt juncta. *Quum tamen hæc etymologia nequaquam animo meo satisfaceret, suspicarérq; originem verbi aliunde*

peten-

petendam, magis interim verisimilem etymologiam hæsitanti reddidit nobiliss. amplissimúsq; vir Georgius Ratallerus Doubletius, in supremâ Hollandiæ Seelandiæq; curiâ Senator quondam integerrimus, ac lubenti persuasit **arbeyden** *vel* **aerbeyden** *dici quasi* **aerd be-eyden** / Terram colere & glebas comminuere rastro, pectine, vel crate occatoriâ. *nam* **eyde** *vett. Frisiis & Hollandis borealibus etiamnum dicitur* Rastrum. *Bonaventura certè Vulcanius vocabulum* ἔργον *pari propemodum ratione deduxit* ἀπὸ τῆς ἔρας, *à tellure: tanquam olim* ἔργα *propriè sint dicta* τὰ κατὰ τὴν γεωργίαν, Opera agriculturam spectantia. *ita Callimachus;* σύες ἔργα, σύες φυτὰ λυμαίνονται. *& Leonidas libro Secundo anthologiæ* ἐργατίνας *dixit* Agricolas. *Cæterùm ut à Græco* πονεῖν, Laborare, πόνος *persæpè usurpabatur pro* Ærumnâ; *ita quoque ab hoc* **arbeiten** *Patribus nostris Francis* **arbeit** *vel* **arabeit** *frequenter denotabat* Gravem dolorem, tribulationem. *quâ de re plura habent annotata nostra ad Tatiani* LXXV, 2.

ᚪᚱᛒᚷᚪ, Hæres. **ᛟᚪ ᛏᚪᚾᚷᚪᚾ. ᛖᛁ ᚪᛁᛒᚪᛁᚾᚪᛁᛋ ᚪᛁᚹᛖᛁᚾᚱᚾᛋ ᚪᚱᛒᚷᚪ ᛉᚪᚾᚴᚠᚪᚾ**: Quid faciam, ut vitæ æternæ hæres fiam? *Marc.* 10: 17. *Luc.* 10: 25. 18: 18. **ᚪᚱᛒᛁ**, Hæreditas; *Marc.* 12: 7. *Luc.* 20: 14. **ᚪᚱᛒᛁᚾᚢᛗᚷᚪ**, Hæres; *Marc.* 12: 7. *Luc.* 20: 14. *Cimbris* ᚪᚱᚠ *est* Hæres. *ita Danicorum monumentorum paginâ* 153 ᚪᚱᚠ ᚢᛁᚺᚪᛏ *est* Hæres verus, certus, optimè cognitus. *Anglosaxonibus* ẏɲƿe *vel* ẏɲƿeeaɲᵭneꝛ *est* Hæreditas. ẏɲƿeeaɲᵭ *vel* ẏɲƿenuma, Hæres. ẏɲƿeeaɲᵭian, Hæreditare. *Alamannis* **erb** *est* Hæreditas. **eribun** / Hæredes. **gierũn sal** / Hæreditabit. **eruzerbe** / Exhæredet. *Islandis* **arffur** *est* Hæreditas. *Danis* **arffue** *est* Hæreditas. **arffueløs** / Exhæres. **arffving** / Hæres. *Belgis* **erve** / **erf** / **erfenis** *est* Hæreditas. **erveloos** / Exhæres. **erfgenaem** / Hærés. **onterven** / Exhæredare, *&c. Porro vide quæ de hoc vocabulo ejúsq; origine habent annotata nostra ad gl D*, 28. *in* Patrimonium.

ᚪᚱᛁᚪᚾᛞᚪᛗ ᛋᚴᚪᛚᚴ ᚪᛁᚷᚪᚾᛞᛋ: Arantem servum habens; *Luc.* 17: 7. *Anglosaxonibus* eɲʒean. eɲʒan. eɲan *est* Arare. *Alamannis* **erren**. *Cimbris* ᚼᚱᛁᚪ. *Islandis* **eria**. *Anglis* **eare**. *Belgis* **aeren** / **eren** / **erien**. *Legum Frisicarum* IX, 18 **era** *est* Arare. **schera** / Metere. *In exegetico tamen Danico* **erier** *exponitur* Metere. *Græcis* ἀρῶν *est* Arare. *unde* ἄρουρα, Rura, *&c. Vide Vossii etymologicum Latinum in* Aro.

ᚪᚴᚴᚪ ᚺᚪᛒᚪᛁᛞᚪ ᚷᚪᚺ ᚠᚪᛏᚪ ᛁᚾᚾᚹᚪᚾᚴᚢᚪᚾᚱ ᛒᚪᚴ: Loculos habebat & quod immittebatur portabat; *Joh.* 12: 6. *Anglosaxonibus* eaɲc. *vel* eɲk *est* Arca, cista, capsa. *Alamannis* **ark**. *Danis* **arck**. *Anglis* **ark**. *Affinia sunt Græco* εἴργειν, Includere. *item* Arcere. *Simillimam plurima-*

rum

rum etymologiarum rationem habet etymologicum noſtrum Anglicum in **Coffer**/ *Ciſta. Vide quoque Voſſii etymologicum Latinum in* Arca. *Ob ſimilitudinem deinde ad Noachi arcam tranſlatum eſt vocabulum.* **ΓΛΛΙΨ ΝΛΠЄΛ ΪΝ ΛΚΚΛ**: Intravit Noë in arcam; *Luc.* 17: 27.

ΛΚΜΛΝ, Miſereri. **ΛΚΜΛΙ ΜΙΚ**: Miſerere mei; *Marc.* 10: 48. **ΛΚΜΛΙ ΠΝSIS**: Miſerere noſtri; *Luc.* 17: 13. **ƑΛΝ ΓΛΛΚΜΙΔΛ ΨΠΚ**: Dominus miſertus eſt tui; *Marc.* 5: 19. **ΛΚΜΛhΛΙΚΤЄΙ ΪΝS ΪN ΛΛΔΙΝS ΛΛΔЄ**: Miſericordia ejus in progenies progenierum; *Luc.* 1: 50 & 54. **ΛΚΜΛhΛΙΚΤΙΨΛ ΥΙΛϾΛΝ. ϾΛh NI hΠNSΛ**: Miſericordiam volo, & non ſacrificium; *Matth.* 9: 13. **ΛΚΜΛΙЯN TΛΠ-ϾΛN**: Eleemoſynam facere; *Matth.* 6: 1. *& mox commate* 4; **ЄI SIϾΛI SЯ ΛΚΜΛhΛΙΚΤΙΨΛ ΨЄINΛ ΪN ƑΠΛhSNϾΛ**: Ut ſit eleemoſyna tua in abſcondito. *Ab hoc* **ΛΚΜΛΝ** *retinuerunt Angloſaxones* oꝼeapmian, Miſereri. eapmheopt, Miſericors, *&c. Ab* **ΛΚΜΛhΛΙΚΤΙΨΛ** *reſervârunt Franci illud* **armherzida**/ Miſericordia, *quod habent gloſſæ Keronis. Dani quoque ſuum* **barmhiertigheyd**/ *& Belgæ* **barmhertigheyd**. *nam* **barmen** (*unde* **erbarmen**/ Miſereri) *Kilianus vult dictum quaſi* **be-armen**/ *adjecto augmento ſyllabico Belgis familiariſſimo. Dubio procul Lector eruditus, tametſi nullus monerem, jam dudum perſpexerit quantopere hactenus allata illuſtrent locum D. Auguſtini epiſtolâ* CLXXVIII, *quæ eſt Altercatio inter Auguſtinum & Paſcentium præſide Laurentio*; Si licet dicere, non ſolùm Barbaris linguâ ſuâ, ſed etiam Romanis (*loquitur hîc Auguſtinus de ſæculo ſuo, quo Gothicam linguam Roma capta didicerat*) SIHORA ARMEN, quod interpretatur Domine miſerere; cur non liceret in conciliis patrum, in ipſâ terrâ Græcorum, unde ubique deſtinata eſt fides, linguâ propriâ ὁμόσσον confiteri? *Hoc tamen in loco* armai *reſtituendum eſſe pro* armen, *patet ex antecedentibus. Reſtat ut noſtram de* SIHORA *conjecturam in medium proferamus. Fuit quum ſuſpicarer* Sihora *iſtud corruptum ex* Senior, *quemadmodum & Italicum* ſignore, *Hiſpanicum* ſeñor, *Gallicum* ſeigneur, *quod multis adſtruit Goldaſtus Rerum Alamannicarum Tomo* I, *paginâ* 392. *nunc tamen amplector ſententiam Joh. Garſiæ Hiſpani, qui libro de Expenſis & meliorat. cap.* 12, *num.* 28 *& ſeqq contendit vocabulum eſſe merè Teutonicum:* nam ubique, *inquit*, qui Dominus appellatur, is **ſignor** à Germanis dictus reperitur. *De re igitur ipſâ planè cum Garſiâ ſentio, licet hanc ejus rationem ſatis perſpicere nequeam: fortaſſe enim inciderit Garſias in quoſdam Brabantinæ Flandricæve provinciæ negotiatores, quibus familiare eſt mutuò ſe honoris ergo Signoras appellare; peregrinâ quidem voce, quam tamen ille vernaculam iis eſſe putaverit. Ego* Sihor, *quatenus Deum opt. max. deſignat, per uſitatiſſimam*

literæ ȝ *in* h *commutationem, factum puto ex antiquâ voce* ᚹᛁȝᚩᚹ. *Quum enim* ᚹᛁȝᚩᚹ *Angloſaxonibus olim diceretur* Triumphus, *unde &* ᚹᛁȝᛖᚹᛁᚪᚾ *&* ᚹᛁȝᚹᛁᚪᚾ *iis erat* Triumphare, *à* ᚹᛁȝᛖ, Victoria; *non occurrebat noſtris patribus, Martis viris, & qui triumphos tantùm vindictámq; de hoſtibus ſpirabant ac ſperabant, nomen auguſtius quo Deum compellarent, quàm ſi ei à victoriâ triumphiſq;, votorum ſuorum ſummâ, nomen tribuerent. Quæ non ita velim accipi, ac ſi Angloſaxonibus quicquam hîc deberent Gothi; ſed quò cognata Gothorum, Cimbrorum, Angloſaxonum, & Francorum idiomata conſtet mutuò ſibi lucem afferre, quotieſcunque unum eorum deſtituunt monumenta è quibus aliquid comprobetur. Quamvis itaque codex Argenteus (in cujus reliquiis, ut ut valdè luculentis, nemo ſanus dixerit omnem priſcæ linguæ rationem contineri) nullum hîc nobis exemplum vocabulorum* ᚹᛁᛇᛖ *ac* ᚹᛁȝᚩᚹ *ſuppeditet, Cimbris tamen ea cum ſuis compoſitis in uſu fuiſſe diſcimus ex Runico lexico, quando* ᚺᛁᚠᚢᚨᚼ *ei exp.* Victoria. ᚺᛁᚠᚢᚱᚺᚾᚻᛗ ᚠᛁᚱᚠᛁ, Victorioſum vexillum. ᚺᛁᚠᚱᚢᚴᚨᚼ, Victoriales runæ, *&c. Francis adhæc* ſige / *Danis* ſejer / *Iſlandis* ſigur / *Belgis* ſege *eſt* Victoria. *Studioſus porro Lector diligenter animum advertat ad illa Cædmonis loca in quibus pervetuſto ſcriptori Deus dicitur* ᚹᛁȝᚩᚹᚪ cyninȝ: Triumphorum rex; *paginâ* 40, 7. ᚹᛁȝᚩᚹᚪ ᚦᚱihten: Triumphorum dominus; 25, 7. ᚹᛁȝᚩᚹᚪ ᚹettend: Triumphos diſponens, triumphorum arbiter; 82, 11. ᚹᛁȝᚩᚹᚪ ᚹaldend: Triumphorum potens; 3, 23. *Immo &, quod maximè huc facit, abſolutè* ᚹᛁȝᚩᚹᚪ, *ſive* Dominus; 72, 2. *Non prætermittendum interim hoc in loco illud Heſychii,* Σίοϛ, Θεός. Λάκωνες. *Quemadmodum neque illud Olai Wormii paginâ* 315 *Danicorum monumentorum:* Origo vocis ᚼᛁR, *inquit Wormius*, non uſque adeò magnam præ ſe fert antiquitatem, ſiquidem ejus loco ᚺᛁR vel ᚺᛁᚪR poſitum in antiquioribus invenio. Dominum verò notat.

ᚪᚱᛗS, Brachium. ᚦᚪᚾ. ⊙ᚪS ᚴᚪᚪᚾᛒᛁᛞᚪ ᚻᚪᚾSᛖᛁᚾᚪᛁ ᚾᚾSᚪᚱᚪᛁ. ᚷᚪᚻ ᚪᚱᛗS ᚦᚪᚾᛁᚾS ⊙ᚪᛗᛗᚪ ᚪᚾᛞᚻᚾᛁᛁᚹS ᚴᚪᚱᚹ: Domine, quis credidit auditui noſtro, & brachium Domini cui revelatum eſt? *Joh.* 12: 38. ᚴᚪTᚪᚴᛁᛞᚪ Sᚴᛁᚾᚹᛖᛁᚾ ïN ᚪᚱᛗᚪ Sᛖᛁᚾᚪᛗᛗᚪ: Fecit potentiam in brachio ſuo: *Luc.* 1: 51. *Angloſaxonibus* eapm *eſt* Brachium: *Alamannis* arm. *Danis, Anglis, Belgis* arm. *De vocis origine hæc habet Scaliger Conjectaneis in Varronem*; Armus, commiſſura brachiorum ab humeris; itaque ab ἀρμὸς dicta. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Armillæ.

ᚪᚱᚾIᛒᚪ, Cautè; ἀσφαλῶς. *Marc.* 14: 44. *Angloſaxonibus* papnian. papnigean *eſt* Cavere, præcavere. pæpne, Cautus, *&c.*

ᚪᚱᚾ-

ᚫᚱᚾᚷᚱ, Gratis; δωρεάν. *Joh.* 15: 25. *Videri potest affine Angloſaxonico* ᚪᚹᛖ, Honor; *ſiquidem Gratis fit, quicquid tribuitur alicujus Honori. Niſi malis referre ad illud* ᚪᚹᚩᚦ, *quod iiſdem Angloſaxonibus exponitur* Promptus; *quoniam nullâ ſupplicationis dilationiſq; morâ torqueri ſolent, quibus quid Gratis exhibetur.*

ᚫᛋᚫ, Meſſis; *Luc.* 10: 2. *pro eo ſcribitur &* ᚫᛋᚫᚾᛋ, *Matth.* 9: 37. *&* *Marc.* 4: 29. ᚫᛋᚫ, Æſtas; *Marc.* 13: 28. *Fortaſſe pertinet ad vocabuli originem, quòd Gothi* ᚫᚻᛋᚫ *dixerunt* Spicas, ariſtas; *quandoquidem circa eas potiſſimùm verſatur omnis occupatiſſimi temporis ſedulitas. Ab hoc interim* ᚫᛋᚫ *olim fortaſſe* ᚫᛋᚾᛖᛁᛋ *dictus eſt Mercenarius meſſis tempore operam ſuam locans.*

ᚫᛋᛁᚫᚾ ᛒᛁᚱᚫᛏ: Aſinum accepit; *Joh.* 12: 14. ᚫᛋᛁᚫᛚᚫᚾᛋ ᚠᛁᚾᚫᚾ ᛒᛁᚱᛁᛏᚫᛏᛋ: Aſinæ pullum invenietis; *Luc.* 19: 30. *Angloſaxonibus* aſal. aſalð. aſſa. aſſalð. eoſul. eſol *eſt* Aſinus. *Alamannis* eſel. *Danis* eſen. *Iſlandis* aſne. *Anglis* aſſe. *Belgis* eſel. *Aliquando viſa mihi ſunt affinia Græco* ἄισυλος, Iniquus. *nemo enim neſcit quàm malitioſè ignavum animal quamvis recalcitrandi occaſionem obſervet. Horatius libro Primo, Satyrâ* IX;

Demitto auriculas, ut iniquæ mentis aſellus,
Cum gravius dorſo ſubiit onus ——

ᚫᛋᛁᚫᚾ ᚢᚫᛁᚴᚾᚾᛋ: Aſinaria mola; *Marc.* 9: 42. *In textu Græco eſt* λίθος μυλικός, Lapis molaris. *unde colligo Gothos (quibus* ᚫᛋᛁᚫᚾ *eſt* Aſinus) *Lapidem molarem* ᚫᛋᛁᚫᚾ ᚢᚫᛁᚴᚾᛁᛋ *nuncupâſſe imitatione Græcorum, quibus* ὄνος *dicebatur* Superior lapis molaris.

ᚫᛋᚾᛖᛁᛋ, Mercenarius; *Joh.* 10: 12 & 13. ᚫᛋᚾᚷᛖ, Mercenarii; *Luc.* 15: 17. ᚴᚫᛏᚫᚠᛖᛁ ᛗᛁᚴ ᛋᚠᛖ ᚫᛁᚾᚫᚾᚫ ᚫᛋᚾᚷᛖ ᚠᛖᛁᚾᚾᚫᛁᛉᛖ: Fac me ſicut unum de mercenariis tuis; *Luc.* 15: 19. ᛗᛁᚠ ᚫᛋᚾᚷᚫᛗ: Cum mercenariis; *Marc.* 1: 20. *Angloſaxonibus* eſne *eſt* Servus, *ac peculiariore ſignificatu* Mercenarius, operam ſuam mercede locans. *In quâ tamen acceptione antiquiſſima quæq; monumenta frequentiùs ſcribunt* æſne *vel* æſnemonn. *unde mihi olim ſuſpicio ſuborta eſt,* æſne *eſſe ab* æſ, *Cibus; tanquam primò denotaverit* Hominem victûs quærendi gratiâ in mercedem miſſum. *Niſi quis fortè putabit ad vocabuli originem pertinere quòd Iſlandis ab* aſne/ Aſinus, eg aſnaſt *exponitur* Serviliter laboro. *Angloſaxonibus interim vox* eſne *etiam denotat* Juvenem, adoleſcentem, *atque adeò* Virum quemlibet: *de quo alibi fortaſſe commodiùs offeretur dicendi locus. Tertiam de vocabuli origine conjecturam attulimus paullò ante in* ᚫᛋᛚ, Meſſis.

ᚫSSᚫKGᚫN ʙᚾᚱGᚫNᛞᚫ ᛏᛘᚫI SΠᚫKᛘᚫNS: Asse væneunt duo passeres; *Matth.* 10: 29.

ᚫSTᚫᚠ, Veritas, certitudo indubiæ veritatis, ἀσφάλεια. *Luc.* 1: 4. ᛫ STᚫNᛞᚫN, Stare; *unde Anglosaxonibus* ᚹtaᛞol *est* Firmamentum, fundamentum. ᚹtaᛞelian, Fundare, firmare, stabilire. ᚹtaᛞolfæᚹt, Stabilis, firmus, *&c.*

ᚫSTS, Ramus; *Marc.* 13: 28. ᚫSTᚫNS MIKIᛚᚫNS ᚴᚫTᚫNGIᚠ: Ramos magnos facit; *Marc.* 4: 32. ᚫSTᚫNS MᚫIMᚫITᚢN ᚢS ʙᚫᚴMᚫM: Ramos amputabant de arboribus; *Marc.* 11: 8. ᚾEMᚢN ᚫSTᚫNS ΠEIKᚫʙᚫᚴME: Acceperunt ramos palmarum; *Joh.* 12: 13. *Hujus vocabuli usum diutissimè servaverunt Franci.* ast / Frutex; *gl D*, 32. astolohti / holzohti / Nemorosus; *gl C*, 7. *& rursus ejusdem glossarii pagina* 10; esti / sumarlota / Palmites. *Otfridus* IV, 4, 66; brah er thie esti / Frangebat ramos.

ᚫT ᚠᚫMMᚫ SᚫIᚠᚫ: Secùs stagnum; παρὰ τὴν λίμνην. *Luc.* 5: 1, 2. MᚫTGᚫNᛞᚫNS ᚠᚱ ᚫT ÏM: Manducantes quæ apud eos sunt; ἐσθίοντες τὰ παρ' αὐτῶν. *Luc.* 10: 7. ᚫT ÏZᚹIS ᚠISᚫNᛞS: Apud vos manens; παρ' ὑμῖν μένων. *Joh.* 14: 25. ᚫT ÏST ᚫSᚫNS: Adest messis; παρέστηκεν ὁ θερισμός. *Marc.* 4: 29. ᚫT ᚠᚢS UIMᚫN: Ad te venire; πρός σε ἐλθεῖν. *Luc.* 7: 7. ᚢNᛞ ⊙ᛚ ᚫT ÏZᚹIS SIGᚫN: Quamdiu apud vos ero? ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; *Marc.* 9: 19. ʙᚴᚫhTEᛞᚫNN ᚠᚫNᚫ ᚮᚢᚫᚫN ᚫT ÏᛚISᚢᚫ: Duxerunt pullum ad Jesum; ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν. *Marc.* 11: 7.

ᚫTᛚᚫᛞᚫNᛚhTGᚫ ᚠᚫN ᚴᚫNKᚠᚫNᚫMMᚫ: Vespere facto; *Matth.* 8: 16. ᚫNᛞᚫNᛚhTGᚫ ᚠᚫN ᚴᚫNKᚠᚫNᚫMMᚫ. ᚠᚫN ᚴᚱSᚫᚱ GN Sᚫ NÏᛚ: Vespere igitur facto, quum occidisset jam Sol; *Marc.* 1: 32. ʙI ᚠE ᚫNᛞᚫNᛚhTI ᚴᚫKᚠ: Cum vespera facta esset; *Marc.* 11: 19. *ab* ᚫNᛞEIS *vel* ᚫNᛞI, Finis; *&* NᛚhTS, Nox, vespera. *atque ita olim usurpata fuerit vox de vesperâ profundiore, q. d. circa finem vesperæ.*

ᚫTᛚᚫNᛞʙᛚhTGᚫN, Ministrari; *Marc.* 10: 45. *Vide* ᚫNᛞʙᛚhTS, Minister.

ᚫTᚫKᚢNGᚫN ᚴᚫNKᚠᚫNᚫI: Inundatione factâ; πλημμύρας γενομένης. *Luc.* 6: 48. *Refer ad* KINNᚫN, Venire, accurrere. *item* Fluere.

ᚫTᚫNTIᛞᚫ SIK hEᛚIᚫS: Apparuit Elias; Ηλίας ὤφθη. *Luc.* 9: 8.

Marc.

Marc. 9 : 4. *Refer ad* ANTGAN, Oſtendere.

ATBAIK TIBA, Offer munus; *Matth.* 8 : 4. *Luc.* 5 : 14. ATBAIKIΨ, Afferte; *Marc.* 12 : 15. ATBEKNN, Attulerunt; *Matth.* 8 : 16. *Marc.* 12 : 16. *Vide* BAIKAN, Ferre.

ATTATTANAS, Accedens; *Matth.* 27 : 58. ATTATTIΨ ANA ΨNK AHMA YEIHS: Superveniet in te Spiritus ſanctus; *Luc.* 1 : 35. ATTATTANA AATXS: Venient dies; *Marc.* 2 : 20. AAAAΨ ATTATTANAIN ÏMMA AF FAIKTNNGA: Deſcendente illo de monte; *Matth.* 8 : 1. ATÏAAGA AAAAΨ KITN: Deſcendit pluvia; *Matth.* 7 : 25. *Refer ad* TATTAN, Ire.

ATTAHANSGANAAM ÏM ΨATA: Audientibus illis hæc; *Luc.* 19 : 11. *Refer ad* HANSGAN, Audire.

ATTIBAN ÏST ÏZYIS: Datum eſt vobis; *Marc.* 4 : 11. *Luc.* 8 : 10. ATTIBADA SNNNS MANS: Tradetur filius hominis; *Marc.* 10 : 33. ATTAF ÏZYIS BIMAIT: Dedit vobis circumciſionem; *Joh.* 7 : 22. *Refer ad* TIBAN, Dare.

ATAKINSANAEI AN ÏMMA: Procidens ad pedes ejus; προσπεσὼν ἀυτῷ. *Luc.* 8 : 47. *Refer ad* AKINSAN, Cadere.

ATFAKIAEANN ÏN TAYI TAAAAKENE: Enavigaverunt ad regionem Gadarenorum; *Luc.* 8 : 26. *Refer ad* FAKAN, Ire, proficiſci.

ATHABAIAEANN SIK AN ÏMMA SNNGNS ZAIBAIDAIANS: Accedebant ad eum filii Zebedæi; *Marc.* 10 : 35. *Similis loquendi modus occurrit Marc.* 7 : 6; HABAIΨ SIK FAIKKA MIS HAIKTX ÏZE: Longè à me abeſt cor eorum.

ATHAFGAN. *Vide* HAFGAN, Levare, tollere.

ATHAIHIA ΨX NATGA ÏZYAKA AN FISKXN: Laxate retia veſtra in capturam; *Luc.* 5 : 4.

ATHAITANAS, Vocans, advocans; *Matth.* 10 : 1. *Marc.* 3 : 23. 7 : 14. 8 : 1 & 34. 10 : 42. *Luc.* 7 : 18. 16 : 5. 18 : 16. ATHAIHAIT ΨANZEI YILDA ÏS: Vocavit ad ſe quoſcunque voluit ipſe: *Marc.* 3 : 13. 6 : 7. *Refer ad* HAITAN, Appellare, vocare.

ATIHDANS, Traditus. AFAK ΨATEI ATIHDANS YAKΨ ÏX-

ïᛟhᚫᚾᚾᛖᛋ: Poſtquam traditus eſt Johannes; *Marc.* 1: 14. *Refer ad* ᛏiᚾhᚫᚾ, Ducere, trahere.

ᚫᛏiᛋᚴ, Sata; *Marc.* 2: 23. *Luc.* 6: 1. *Hinc* ebiſchen *vel* epſchen *Angloſaxonibus dicitur* Coturnix; *Pſ.* cIv, 38.

ᚫᛏᚳᚫᚱᚷᚫᚦᚫ ïᚾ ᚦᛟᚱᚾ: Mittetur in ignem; *Matth.* 7: 19. ᚫᛏᚳᚫᚱᚷᚫᚾᛞᚫᛋ ᚫᚾᚫ hᚫᚾᛞᚢᚾᚾᛋ ᛋᛖiᚾᛟᛋ: Imponens manus ſuas; *Marc.* 8: 23. ᚫᛏᚳᚫᚱᛖi hᚫᚾᛞᚫᚾ ᚠᛖiᚾᚫ ᚫᚾᚫ ïᚷᚫ: Impone manum tuam ſuper eam; *Matth.* 9: 18. ᚫᛏᚳᚫᚱiᛞᛖᛞᚢᚾᚾ ᚫᚾᚫ ïᚾᚫ ᚠᚫᚾᚴᚾᛖiᚾᚫ ᛃiᚾᚷᚫ: Impoſuerunt ei ſpineam coronam; *Marc.* 15: 17. ᚫᛏᚳᚫᚱiᛞᚫ ïᚾᚫ ᚦᚫᚠᛟᚱᛗ: Circumdedit ei ſepem; *Marc.* 12: 1. ᚫᛏᚳᚫᚱiᛞᛖᛞᚢᚾᚾ ᚦᚫᚾᚴ ᚠᛟ ᛗᚫᚾᚫᚱᛖiᚾ: Appoſuerunt turbæ; *Marc.* 8: 6. *Refer ad* ᚳᚫᚱᚷᚫᚾ, Mittere, ponere, collocare.

ᚫᛏᚳᚫᛁᛋᚷᚫᚾᛞᚫiᚾ ïᛗᛗᚫ ᚠᛟ ᛗᚫᚾᚫᚱᛖiᚾ ïᚾ ᚳᚳh: Docente illo populum in templo; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* ᚳᚫᛁᛋᚷᚫᚾ, Docere.

ᚫᛏᚾᛖᛟiᛞᚫ ᛋᚫ ᚳᛖᚾᚷᚫᚾᛞᛋ ᛗiᚴ: Propè eſt qui me tradet; *Marc.* 14: 42. ᚫᛏᚾᛖᛟiᛞᚫ ᛋiᚴ ᚠiᚾᛞᚫᚾᚱᚫᚴᛞi ᚱᚷᚠᛋ: Appropinquavit regnum Dei; *Marc.* 1: 15. *Luc.* 10: 9. *Refer ad* ᚾᛖᛟᚳ, Juxta, propè, ſecùs.

ᚫᛏᚴiᚾᚾᚫᚾᛞᚫᚳᚾᛋ, Accurrentes; *Luc.* 16: 21. *Vide* ᚴiᚾᚾᚫᚾ, Venire, accurrere.

ᚫᛏᛋᚫiᛟiᚠ, Attendite, cavete vobis; *Matth.* 6: 1. 7: 15. *Marc.* 8: 15. *Refer ad* ᛋᚫiᛟᚫᚾ, Videre.

ᚫᛏᛋᚫᛏᚷᚫᚾ ᚦᚫᚾᚴᚫ ᚦᚫᚾiᚾ: Siſtere coram Domino; *Luc.* 2: 22. *Vide* ᛋᚫᛏᚷᚫᚾ, Ponere, collocare.

ᚫᛏᛋᛏᚫᚾᛞᚫᚳᚾᛋ ïᚾ ᚫᚾᛞᚠᚫiᚱᚴᚠᚷᚫ ïᛋ: Adſtans ex adverſo; *Marc.* 15: 39. ᚫᛏᛋᛏᚱᚷᚠᚻᚾ ᚠᚫi ᚱᚾᛞᚷᚫᚾᛋ: Adſtiterunt ſacerdotes; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* ᛋᛏᚫᚾᛞᚫᚾ, Stare.

ᚫᛏᛋᛏᛖiᚱᚫᚾᛞᛋ ïᚾ ᛋᚴiᚠ: Aſcendens in naviculam; *Matth.* 9: 1. ᚫᛏᛋᛏᛖiᚱ ᚫᚦ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚱᚫᚫᚱiᚾ: Deſcende de cruce; *Marc.* 15: 30 & 32. ᛋᚫᛖi ᚫᛏᛋᛏᚫiᚱ ᚾᛋ hiᛗiᚾᚫ: Qui deſcendit de cœlo; *Joh.* 6: 33, 38, 48. *Vide* ᛋᛏᛖiᚱᚫᚾ.

ᚫᛏᛏᚫ, Pater. ᚫᛏᛏᚫᚾᛋ, Patres. *Cantabris* aita, *veteris quoque* lin-

linguæ Friſicæ tenacibus hayte / heyte / teyte *etiamnum hodie eſt* Pater. *immo &* Judices *iiſdem Friſiis dicuntur* atten. *Hinlopienſibus verò Friſiis* ate *peculiariter nuncupatur* Avus. *Huc refer illud Pompeii Feſti:* Attam pro reverentiâ ſeni cuilibet dicimus, quaſi eum Avi nomine appellemus. *Heſychius quoque author eſt* ἄτται *à Cretenſibus dictos* τὰς πατέρας. *Interim omnia hæc magnam habent affinitatem cum Græco* ἄττα. *quâ voce non modò ætate provectiores à junioribus, verùm etiam Altores ab Alumnis olim nuncupabantur. Vide quæ Henr. Stephanus de hac voce annotavit in Appendice ſui Theſauri. Vide quoque Voſſii etymologicum in* Tata. *Quod attinet ad Gothicum* ΛΙΨΕΙ, Mater, *parum abeſt quin credam factum ex* ΛΤΤΛ. *ſyllabâ primâ nonnihil immutatâ, & aſſumptâ in fine terminatione fœminina.*

ΛΤΤΕΚΛΝ, Tangere, attingere; *Luc.* 6: 19. ΛΤΤΛΙΤΧΚ, Tetigit, attigit; *Matth.* 8: 3. *Marc.* 5: 27. *Luc.* 5: 13. 7: 14. 8: 44. *Vide* ΤΕΚΛΝ, Tangere.

ΛΤΤΙΝΗΛ ΪΖΥΙS ΪΝΛ ΝΤ: Adduco vobis eum foras; *Joh.* 19: 4. ΛΤΤΙΝΗ ΗΙΔΚΕ: Adducito huc; *Luc.* 14: 21. ΛΤΤΛΝΗΝΝ ΪΝΛ ΛΝΛ ΓΛΝΛΓΛΝΨΛ ΣΤΛΨ: Perduxerunt eum in Golgotha locum; *Marc.* 15: 22. ΛΝ ΘΕ ΝΙ ΛΤΤΛΝΗΝΨ ΪΝΛ: Quare non adduxiſtis illum? *Joh.* 7: 45. *Vide* ΤΙΝΗΛΝ, Ducere.

ΛΤΨΙΝSGΛΝ. *Vide* ΨΙΝSGΛΝ, Trahere, attrahere.

ΛΤΝΚΚΙΝΝΛΝΔΙΝ SΝΝΙΝ: Oriente Sole; *Marc.* 16: 2. *Vide quæ annotamus in* ΝΚΚΝΝS, Oriens.

ΛΤΝSΤΛΝΗΛΝΛΙΜ ΨΛΙΜ ΔΛΓΛΜ: Conſummatis illis diebus; *Luc.* 4: 2. ΝSΤΛΝΗΛΝΛΙ *ſunt* Perfecti, conſummati; *Joh.* 17: 23. *ab* ΝSΤΙΝΗΛΝ, Perficere. *quod vide.*

ΛΤΥΛΙΚΠΛΝΔS ΨΛΙΜ SΙΛΝΒΚΛΜ ΪΝ ΛΛΗ: Projiciens argenteos in templo; *Matth.* 27: 5. ΛΤΥΛΚΠ ΪΝΛ GΛΗ ΪΝ ΕΧΝ GΛΗ ΪΝ ΥΛΤΧ: Miſit eum & in ignem & in aquam; *Marc.* 9: 22. ΛΤΥΛΝΚΠΛΝS ΥΛS ΛΝ ΔΛΝΚΛ ΪS: Projectus erat ad januam ejus; *Luc.* 16: 20. *Refer ad* ΥΛΙΚΠΛΝ, Mittere, projicere.

ΛΤΥΛΛΥΙΔΛ STΛΙΝ ΛΝ ΔΛΝΚΛ: Advolvit lapidem ad oſtium; *Marc.* 15: 46. *Vide* ΥΛΛΥGΛΝ, Volvere.

ΛΤΥΕΝGΛΝΔΕΙΝ ΜΛΝΛΓΕΙΝ: Exiſtimante populo; *Luc.* 3: 15.

Vide

Vide ᚠᛖᚾᚷᚨᚿ. ᚱᚨᚠᛖᚾᚷᚨᚿ, Putare.

ᚨᛏᚠᛁᛋᚨᚿᛞᚨᛁᚿ ᚲᛁᚿᛞᚨᛁᚿᚨ ᛋᚠᚴᛁᚨᛋ ᚴᚨᚱᛁᚿᚷᚿᛞᚨᛁᚿ ᛋᚨᚿᚴᛁᛗ ᚴᚠᚴᛖᛁᚿᚨᛁᚨᚿ: Præſide Syriæ Cyrino; *Luc.* 2: 2. *Refer* ad ᚠᛁᛋᚨᚿ, Eſſe, exiſtere.

ᚨᛏᚠᛁᛏᚨᛁᚿᛖᛁ, Obſervatio; *Luc.* 17: 20. *Refer ad* ᚠᛁᛏᚨᚿ, Obſervare, cuſtodire.

ᚨᛏᚠᚷᚱᚾᚷᚨᚿᛞᚨᛋ ᛁᚿᚨ: Vocans illum; *Luc.* 16: 2. ᚺᚨᛁᚺᚨᛁᛏ ᚨᛏᚠᚷᚱᚾᚷᚨᚿ ᛁᚿᚨ: Præcepit illum vocari; *Marc.* 10: 49. ᚨᛏᚠᚷᚱᚾᛁᛞᚨ ᛋᛁᚾᚷᚱᚾᚷᚨᚿᛋ ᛋᛖᛁᚿᚨᚿᛋ: Advocavit diſcipulos ſuos; *Luc.* 6: 13. ᚨᛏᚠᚷᚱᚾᛁᛞᛖᛞᚾᚾ ᚠᚨᚿᛋ ᚦᚨᛞᚨᛁᚾ ᛁᛋ: Vocaverunt parentes ejus; *Joh.* 9: 18. *Vide* ᚠᚷᚱᚾᚷᚨᚿ, Clamare.

ᚨᚠᚴᛁᛉᚨᚿᛋ ᛋᛁᚷᚾᚠ: Diſtatis, potiores eſtis. ᚾᛁᚾ ᚷᚾᛋ ᛗᚨᛁᛋᚠᛖ ᚨᚠᚴᛁᛉᚨᚿᛋ ᛋᛁᚷᚾᚠ ᚠᚨᛁᛗᚨ: Nonne vos multò potiores eſtis iſtis? *Matth.* 6: 26. *Videor mihi aliquod hujus Gothici vocabuli veſtigium deprehendere in hiſce verbis Cædmonis paginâ* 105, *lineâ* 10; ᛇ ᚠᚤᛚᚦ cynincg. ealna aðon. in ðæne ecan ᚷᛖᚱᚳᛖᚠᛏ. *Cæterùm in iſtiuſmodi vocabula dubiæ aut mihi penitùs ignotæ originis accuratiùs inquirere, non ſinit ratio operis properè ad exitum perducendi.*

ᚨᚠᚠᚨᚿ, Autem, enim, verò; ℵ. *Matth.* 5: 22, 28, 34, 44. 6: 16. *&c.* ᚨᚠᚠᚨᚿ, Ergo; ων. *Luc.* 20: 5, 17.

ᚨᚿᚱᚷᚨᚿ. ᚨᛏᚨᚿᚱᚷᚨᚿ, Oſtendere, apparere. ᚨᚿᚱᛖᛁ ᚿᚾ-ᛋᛁᛋ ᚠᚨᚿᚨ ᚨᛏᛏᚨᚿ: Oſtende nobis patrem; *Joh.* 14: 8. ᚱᚨᛚᛚ ᚠᚿᚴ ᛋᛁᚨᛒᚨᚿ ᚨᛏᚨᚿᚱᚷᚨᚿ ᚱᚿᛞᚷᛁᚾ: Vade te ipſum oſtendere ſacerdoti; *Marc.* 1: 44. ᚨᛏᚨᚿᚱᛁᛞᚨ ᛁᛉᚤᛋ: Oſtendi vobis; *Joh.* 10: 42. ᚨᛏᚨᚿᚱᛁᛞᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Oſtendit illi; *Luc.* 4: 5. ᚨᛏᚨᚿᚱᛁᛞᚨ ᛋᛁᚴ ᚺᛖᚨᛁᚨᛋ: Apparuit Elias; *Luc.* 9: 8. ᚨᛏᚨᚿᚱᛁᚠᛋ ᚤᚨᚱᚴᚠ ᛁᛗ ᚺᛖᚨᛁᚨᛋ: Apparuit illis Elias; *Marc.* 9: 4. ᚨᛏᚨᚿᚱᛖᛁ ᚠᚿᚴ ᛋᛁᚨ-ᚱᚨᚿ ᚱᚿᛞᚷᛁᚾ: Oſtende te ipſum ſacerdoti; *Matth.* 8: 4. ᚨᛏᚨᚿ-ᚱᛖᛁᚠ ᛗᛁᚴ ᛋᚴᚨᛏᛏ: Oſtendite mihi denarium; *Luc.* 20: 24. *Angloſaxonibus* eopan. eopian. ẏpan. æteopan. ætẏpan. oðeopan. oðẏpan *ſunt* Oſtendere, apparere. *Alamannis* augan / ougan / araugan / arougan / eraugan / erougan. *Quoniam verò Oſtendere & Manifeſtum facere nihil eſt aliud quàm Rem aliquam oculis hominum ſubjicere, cuivis quoque liquere puto* ᚨᚿᚱᚨᚿ *iſtud eſſe ab* ᚨᚿᚱᛉ, Oculus. *Vide annotata in Tatiani* CLXIII, 1. *Ejuſdem quoque ori-*

originis est ᚪᚾᛞᚪᚾᛚᚩᚱᚷᚱ, Manifestè, palàm; *quod occurrit Marc.* 1: 45. *Joh.* 7: 10. & 18: 20.

ᚪᚾᛚᚩᚱᚷᚱ, Oculus. *Anglosax.* eaᵹe. *Alam.* auga / ouga. *Cimbr.* ᚪᚢᚠ. *Dan.* øye. *Belg.* oog. *Angl.* eye. *Græcis* ἀυγὴ *est* Lux, splendor. *Immo, quod magis huc facit,* ἀυγαὶ *Nicandro in Alexipharmacis* (*ut* Lumina *apud Latinos*) *sunt* Oculi. *atque inde remansit* ἀυγάζειν, *quod scriptoribus Græcis passim denotat* Videre, inspicere, intueri. *Homerus Iliad.* Φ, *vers.* 458; ὅιϖ ἐγὼν ἵππους ἀυγάζομαι ἠὲ σὺ ὑμεῖς. *ubi Authori brevium Scholiorum* ἀυγάζομαι *exponitur* θεωρῶ. *Sophocles Philoctete*; ἄξενον ἀυγάζων ὄρμον. *quod Scholiasti exp.* δύσμορον τὸν λιμένα ὁρῶν. *Philo Judæus* III *de vitâ Mosis*; ἵνα καὶ αὐτὸς οἷον πρὸς κάτοπτρον ἀυγάζῃ τὸν ἴδιον νοῦν. Ut ipse, tanquam ad speculum, proprium animum inspiciat vel contempletur.

ᚪᚾᛞᚪᚱᛋ, Beatus; *Matth.* 11: 6. *Luc.* 7: 23. 14: 14. ᚪᚾᛞᚪᚱᛚ, Beata; *Luc.* 1: 45. ᚪᚾᛞᚪᚱᚷᚪᚾᛞ ᛗᛁᚳ ᚪᛚᚪᛚ ᚳᚾᚾᚷᚪ: Beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1: 48. *Anglosaxonibus* eadiᵹ *est* Beatus; *quod mihi olim videbatur affine Græco* ἀΐδιϖ, *vel* (*quod apud Hesiodum occurrit*) ἀείδιϖ, Perpetuus, sempiternus. *quoniam humanus animus nequit concipere ullam beatitatem ab æternitate sejunctam. Posteaquam verò incidi in Gothicum* ᚪᚾᛞᚪᚱᛋ, *statim quoque Anglosaxonicum* eadiᵹ (*omissâ priore conjecturâ*) *inde factum esse judicavi: atque adeò in isthoc* ᚪᚾᛞᚪᚱᛋ *videbar mihi deprehendere manifestissimum vestigium illius* ᚪᚾᚦᛁᚦ *quod Runico lexico exponitur* Fors, fortuna. *unde & Cimbris* ᚪᚾᚦᚢᚱᚢᚾᛏ *vel* ᚺᚪᛞᚱᚪᚾᚦᚢᚱᚢᚾᛏ *est* Opulentus. *Alamannis* odeᵹ *vel* otag *est* Dives. *Islandis* auður / Opulentia. *Ipsis denique Anglosaxonibus* eadiᵹ, *acceptione longè antiquissimâ, dicebatur* Dives. LL *polit. Canuti R* 1; heonan ƿop̄ð lætе manna ᵹehƿylcne. ᵹe eaƿme ᵹe eadiᵹne. ƿolcƿihteƿ ƿyƿðe. ⁊ him man ƿihte ðomeƿ ðeme:. *quæ sic reddit Jo. Bromton*; A modò omnis homo dignus publicâ rectitudine reputetur, pauper & dives, quicunque sit, & eis justa judicia judicentur. *Latinis quoque* Beatus *olim dicebatur is, quem Fortuna* (*ut vulgus loqui amat*) *donis suis beavit. prorsus ut* εὐδαίμων *Græcis est &* Fortunatus *&* Dives.

ᚪᚾᚦᛖᛏᚷ, Utique; πάντως. *Luc.* 4: 23. ᚷᛁ ᚪᚾᚦᛖᛏᚷ, Si fortè; εἰ ἄρα. *Marc.* 11: 13. ᛁᛒᚪᛁ ᚪᚾᚦᛖᛏᚷ, Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2: 22. ᛁᛒᚪᛁ ᚪᚾᚦᛖᛏᚷ, Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 14: 14. ᛁᛒᚪᛁ ᚪᚾᚦᛖᛏᚷ, Numquid; μήποτε. *Joh.* 7: 26.

ᚪᚾᚻᚷᚱᚾ, Turbare, turbari. ᚪᚾᚻᚷᚱᛞᛖ, Seditio. ᚴᚪᛋᚪᛁ-ᛟᚪᚾᛞᚪᛋ ᛗᚪᚾᚪᚴᛖᛁᚾ ᚪᚾᚻᚷᚱᚾᛞᚪᛖᛁᚾ: Videns turbam tumultuantem;

tem; *Matth.* 9: 23. ΘΛ ΛΗΗϚΧΨ ϚΛΗ ΓΚΕΤΙΨ: Quid turbamini & ploratis? *Marc.* 5: 39. ΨΛΙΕΙ ΙΝ ΛΗΗϚΧΔΛΝ ΜΛΝΚΨΚ ΓΛΤΛΥΙΔΕΔΝΝ: Qui in seditione homicidium fecerant; *Marc.* 15: 7. ΓΛSΛΘ ΛΗΗϚΧΔΝ: Vidit tumultum; *Marc.* 5: 38. *Mihi interim verbum* ΛΗΗϚΧΝ *usque adeò affine videtur illi* ΛΗΗΝ, *quod* Fornacem *significat, ut inde quoque Tumultui nomen videri possit impositum; quòd loca seditionibus infestata quovis camino ardentiùs flagrent atque exæstuent. Huc faciunt*, Primam certaminum facem Tib. Gracchus accendit. Gravis seditio exarserat. Deflagrante paullatim seditione, *&c. qualia multa occurrunt in historicis Latinis. Apud Siculum quoque Diodorum legimus* τάσιν ὀυ τλὼ τυχῶτων ἐξέκαυσαν *item* τάσιν ὀυ μικρὼν ἐξῆψαν, *&c. Immo* urheiz *olim quoque Theotiscis dicta est* Seditio, *ab* ur *intensivo, &* heizo / Ardor; *propter insignem tumultuantium ardorem. Vide annotata ad Tatiani* CCXXXII, 3. *ubi investigo originem Francici* urcundo.

ΛΗΗΝ, Clibanum, fornax; *Matth.* 6: 30. *Angloſaxonibus* ofen. ofn *est* Furnus, fornax. *Alamannis* ouan / ouen. *Danis* ofn. *Anglis & Belgis* oven. *Manifestè detruncata sunt ex* ἰπνὸς, Furnus, caminum.

ΛΗΗSΝΕ ϚΝΚΛ ΡΙΜΡ ΝSΒΛΗΤΛ: Boum juga quinque emi; *Luc.* 14: 19. *Angloſaxonibus* oxa *est* Bos. *Alamannis* ohso / osse. *Cimbris* ΛΠΚΗ. *Anglis, Danis, Islandis, vett Frisiis* ore. *Belgis* osse. *Videri possunt affinia Græco* ἄυξω *vel* ἀυξάνω, Augeo; *quòd proavi nostri, quorum opes in gregibus potissimùm atque armentis consistebant, rem suam familiarem ex frequentiore bubuli pecoris fœturâ ingens incrementum capere judicarent. Ex* ΛΗΗS *interim factum est* ox. *nam* HS *plerumque mutatur in* x. *ac deinde ex* ox *factum est* oſſ / *prout aliàs quoque* x *persæpè transit in* ss. *Vide annotata ad gl B, 6. in* Bos. *Vide quoque quæ annotavimus ad Keronis glossas in* Jumentum.

ΛΗΗΜΙSΤS ϒΕΙΗΛ: Pontifex, summus sacerdos; *Joh.* 18: 13. *pro quo* ΛΗΗΜΙSΤΛ ΓΝΔϚΛ *occurrit Marc.* 14: 61. *& Joh.* 18: 19. ΛΗΗΜΙSΤΛΝS ΓΝΔϚΛΝS: Principes sacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Matth.* 27: 62. *Marc.* 11: 27. ΒΚΛΗΤΕΔΝΝ ΪΝΛ ΝΝΔ ΛΗΗΜΙSΤΧ ΨΙS ΡΛΙΚΓΝΝϚΙS: Duxerunt illum usque ad supercilium montis; *Luc.* 4: 29. *Qui postremus locus efficit ut credam* ΛΗΗΜΙSΤS *dictum quasi* HΛΗΗΜΙSΤS, *ab* HΛΗΗΧ, Altum.

ΛΗΚ, Enim, etenim, etiam, quippe. *Matth.* 5: 18. 6: 21. 7: 29. 8: 9. *Marc.* 3: 21. *Joh.* 13: 13. *Angloſax.* eac. *Alam.* auh. *Dan.* og. *Angl.* eke. *Belg.* ook. *Non ita longè recedunt à* νὴ *inverso; rectiùs tamen videntur peti posse*

ex ᚪᚾᚴᚪᚾ. eacan. auchon / Augere; *quoniam primaria hujus particulæ acceptio manifestè satis insinuat incrementum.*

ᚪᚾᚴᚪᚾ. ᚪᚾᚪᚪᚾᚴᚪᚾ. ᛒᛁᚪᚾᚴᚪᚾ, Augere, addere, adjicere. ᛟᚪᛋ ᛁᛉᚣᚪᚱᚪ ᛗᚪᛚ ᚪᚾᚪᚪᚾᚴᚪᚾ ᚪᚪᛚᚷᛁᚾᚪ ᚪᛁᚾᚪ: Quis vestrum potest adjicere cubitum unum? *Matth.* 6: 27. ᚪᚾᚪᚪᛁᚪᚾᚴ, Adjecit; *Luc.* 3: 20. *item* 20: 11. ᛒᛁᚪᚾᚴ ᚾᚾᛋ ᚴᚪᚪᚾᚢᛒᚷᛁᚾ: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17: 5. ᛒᛁᚪᚾᚴᚪᚾᛞᚪᛋ, Adjiciens; *Luc.* 19: 11. *Anglosax.* æcan. eacan. ecan. ıean. æt ecan. ᚷᛖᛁᚳᛖᚪᚾ. *Alam.* auchon / auhhon / ouhhon / zuogiouhhon. *Dan.* øge. *Isl.* auka. *Angl.* eke. *vett Belgis* oecken. *Manifestè sunt ab* ἄυξειν *vel* ἀέξειν, Addere, adjicere, augere.

ᚪᚾᚴᚪᚻᚷᚱ, Monumenta; *Marc.* 5: 2, 3, 5.

ᚪᚾᚴᚪᚪᚷᚪ ᛒᛁᛒᚾᚾᛞᚪᚾᚾᛋ ᛃᚪᛁᛏᛋ ᛁᛋ: Sudario facies ejus ligata erat; *Joh.* 11: 44.

ᚪᚾᚴᚴᚷᛖ ᛞᚪᚾᚠᛖᛁᚾᛁᚾᛋ: Urceorum baptismata; *Marc.* 7: 4 & 8. *Anglosaxonicum glossarium R*, 25; Orca, orc. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Orca, *&* Urceus.

ᚪᚾᚴᛏᚷᚪᚾᛋ, Coloni, agricolæ; γεωργοί. *Luc.* 20: 10 & 14. *Anglosaxonibus* ᛃᚢᚦ *est* Seges. ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷ, Agricola, arator. ᛃᚢᚦ *habes apud ven. Bedam hist. eccles. libro* IV, *cap.* 28; ᚷᛁᚠ ᚦᚫᚱ ᚹᚫᚱᛏᛗᛖᚱ ᛃᚢᚦ ᚦᚫᚱ ma upᛃnenᚦe pæne, Si illius frugis ibi potiùs seges oriretur. *& mox ibidem*; ᚦa ᚷe-orn ᚦᚫᚱ rona up ᚷenihᛏrumlic ᛃᚢᚦ ᛁ ᚹᚫᚱᛏm, Mox exorta est copiosa seges. ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷ *exponitur* Mercenarius, *Lucæ* 15: 17 & 19. *magis tamen propriè* ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷ *dicitur* Agricola *vel* Arator. ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷc, Arator; *gl Ælfrici, pag.* 5. ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷ hᛁr, Arator illius; *gr Ælfrici, cap.* XLI. ᚱe ᛃᚢᚦᛚᛁᚾᚷ uᚱ ealle ᚠeᚦᛏ, Arator nos omnes pascit; *Colloquium monachicum*. ᚹᚫᚱᛏm aᚠuluᚦ unnᛃᛏᛏ ᛃᚢᚦᛚᛁᚾcᚷe. ᛁ mæᚷen ᚹnuᛏeᚱ unnᛃᛏᛏ Goᚦe :. Fructus putrefactus inutilis agricolæ, & virtus superbi inutilis Deo; *Liber scintillarum, titulo* XVII.

ᚪᚾᚴᛏᛁᚱᚪᚴᚪᛋ, Hortus; κῆπος. *Joh.* 18: 1 & 26. *Facilè deprehendas in hac voce manifestum vestigium proximè antecedentis* ᚪᚾᚴᛏᚷᚪ, Colonus. *Propriè itaque* ᚪᚾᚴᛏᛁᚱᚪᚴᚪᛋ *erit Locus aliquis sepimento ad hoc inclusus, ut sedulâ periti agricolæ operâ exerceatur atque ad frugem bonam perducatur. Anglis* orchard *est Fructetum, pomarium. Anglosaxonibus* orcyrd. orceard. orᛏᚷeaᚱᚦ *est* Hortus. *inter quæ* orᛏᚷeaᚱᚦ *antiquius videtur, tanquam quod propius accedat ad Gothicum* ᚪᚾᚴᛏᛁᚱᚪᚴᚪᛋ. *Occurrit autem* orᛏᚷeaᚱᚦ *illud in Regiâ paraphrasi Pastoralium magni Gregorii* XL, 3; ᚱe mæna lonᚦbeᚷenᚷea ranctuᚱ

Paulus unbeþþenȝ ða halȝan ȝeramnunȝa to plantianne ȝ to ymbhpeorþanne þpæ þe ceopl beð hiþ oþtȝeapð :· Magnus ille colonus divus Paulus ſuſcepit ſanctam eccleſiam, ut eam haud aliter plantaret exercerétq; ac ruſticus hortum. *& rurſus* XLIX, 2; ðu eapdaþt on oþtȝeapde :· Habitas in horto. *Plura huc pertinentia habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **orchard.**

ᚪᚾᛋᛉ, Auris. ᚪᚾᛋᛉᚾᚪ, Aures. ᚪᚾᛋᛉ ᛏᚪᛁhᛋᛉᛉ ᚪᚦᛗᚪᛁᛗᚪᛁᛏ ïᛗᛗᚪ: Auriculam dexteram abſcidit ei; *Joh.* 18: 10. ᛋᚪᛖᛁ hᚪᛒᚪᛁ ᚪᚾᛋᛉᚾᚪ hᚪᚾᛋᛏᚪᚾᛞᚪᛉᚾᚪ. ᚱᚪhᚪᚾᛋᛏᚪᛁ: Qui habet aures audiendi, audiat; *Matth.* 11: 15. *Interim in hoc* **ᚪᚾᛋᛉ** *nemo non deprehendit manifeſtiſſimum veſtigium Græci* οὖς, Auris. *Sicuti & evidentiſſimum eſt verbum* **hᚪᚾᛋᛏᚪᚾ** *vel* **hᚪᚾᛋᛏᛋᛉᚾ** *ab hac Auris denominatione deſumptum.*

ᚪᚾᚠᛁᛞ. Solitudo, deſertum, eremus. ᛉᚪᛋ ᛞᚪᚾᚾᛏᛋᚪᚾᛞᚪᛋ ïᚾ ᚪᚾᚠᛁᛞᚪᛁ: Erat baptizans in deſerto; *Marci* 1: 4. *item* 8: 4. ᚱᚪ-ᚪᚾᛁᚠ ᚪᚾᚪ ᚪᚾᚠᛋᛏᚪᚾᚪ ᛋᛏᚪᚠ: Abiit in deſertum locum; *Marc.* 1: 35. *Luc.* 4: 42. ᚾᛏᚪ ᚪᚾᚪ ᚪᚾᚠᛋᛏᚪᛁᛗ ᛋᛏᚪᛞᛁᛗ ᛉᚪᛋ: Foris in deſertis locis erat; *Marc.* 1: 45. *Iſlandis* **audur** *eſt* Vacuus. *Cimbris* **ıbı**, *Danis* **ode** / *vett Belgis* **oode** *ſunt* Teſqua, loca inculta multúmq; impedita. *Videntur hæc affinitatem aliquam habere cum* ἰώθεις, Deſolatus.

ᚪᚢᛁᛉᛁ, Securis; ἀξίνη. *Luc.* 3: 9. *Angloſaxonibus* acaȝ. acaȝe. *Alamannis* **acus**. *Vide annotata ad Tatiani* XIII, 15.

ᚪᛉᛁᚳᛁᚾᛞᚪᛉ ᚠᚾᛋ ᚱᚪᚠ: Gratias tibi ago Deus; *Luc.* 18: 11. *Joh.* 11: 41. **ᚪᛉᛁᚳᛁᚾᛞᚪᛉᚾᛞᚪᛋ ᚱᚪᛒᚴᚪᚴ**: Gratias agens fregit; *Marc.* 8: 6. *Luc.* 17: 16. *Joh.* 6: 11. **ᚪᛉᛁᚳᛁᚾᛞᚪᛉᚾᛞᚪᛋ ᚱᚪᚠᚪ**: Magnificans Deum; μεγάζων τὸν Θεόν. *Luc.* 18: 43. *Hæc ſecunda verbi acceptio videtur ex primâ illâ Gratias agendi ſignificatione profluxiſſe. Deum enim verè magnificant, qui ei pro acceptis beneficiis jugiter agunt gratias.*

ᚪᛉᛁᚱᚪ, Cinis; *Matth.* 11: 21. *Luc.* 10: 13. *Angloſaxonibus* acȝe. ahȝe. axan. axe. axȝa. aȝca. *Alam.* **aſca**. *Dan.* **aſke**. *Iſl.* **aſka**. *Angl.* **aſhes**. *Belg.* **aſche**. *Origo horum poteſt videri petita ex* ἄζα, *quod Heſychio non tantùm exp.* ἄσβολος, Fuligo, ſordes camino aut vaſi coquinario ex craſſiore fumo adhærentes; *verùm etiam* κόνις, Pulvis. *Quemadmodum igitur certum eſt Latinum* Cinis *derivatum eſſe ex* κόνις, Cinis. *ita quoque nemini mirum videri poteſt antecedentia hæc referri ad* ἄζα, Pulvis.

ᚪᛉᛖᛏᛁᛉᚱ. ᚪᛉᛁᛏᛁᛉᚱ. ᛋᚾᛏᛁᛉᚱ, Faciliùs. ᛟᚪᚠᚪᚱ ïᛋᛏ ᚪᛉᛖ-

ʌzetizʀ uiψʌn: Quid eſt faciliùs dicere? *Matth.* 9: 5. *Marc.* 2: 9. ʌzetizʀ ïst himin ꝯʌh ʌikψʌ hinɑʌkʌeiψʌn: Faciliùs eſt cœlum & terram præterire; *Luc.* 16: 17. ʌzitizʀ ïst nʌbʌnɑʌn ψʌikh ψʌikkʀ neψʌʀs rʌʌeiψʌn: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10: 25. ʌikψʌi sʌnɑʌnmge sntizʀ ꝯʌikψiψ ïn ɑʌrʌ stʌnʀs: Terræ Sodomorum remiſſiùs erit in die judicii; *Matth.* 11: 22 & 24. *Marc.* 6: 11. *Luc.* 10: 12. *Hujus priſcæ vocis veſtigium remanſit in Anglico* **eaſie**/ *&* *Gallico* aiſé, *Facilè factu. Atque ita quoque* **eaſe** *Anglis, &* aiſe *Gallis eſt Tenor vitæ tranquillus atque inconcuſſus, quum aliquis fruitur cumulatâ rerum bonarum complexione, ſecretis omnibus malis. Vide quæ de* **Eaſe** *&* **Eaſie** *diximus in Anglico etymologico.*

ƀ ʌ.

ʌ, Ambo; *Luc.* 1: 6, 7. ƀʌ ψʀ skipʌ rʌfnʌʌiɑeɑnn: Ambas naviculas impleverunt; *Luc.* 5: 7. ƀʌi ïn ɑʌʌrʌ ɑkinsʌnɑ: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6: 39. ƀʌim fkʌrʌf: Utriſque donavit; *Luc.* 7: 42. ƀʌrʀψnm rʌbʌikrʌɑʌ: Ambo conſervantur; *Matth.* 9: 17. *Angloſaxonibus* ba. ba tpa. butu. *Alamannis* **bediu / bedu / beidu.** *Cimbris* **Bʌþnh.** *Danis* **baade.** *Anglis* **both.** *Belgis* **beyde.** *Suſpicor* **ƀʌ** *&* **ƀʌi** *eſſe ex finali ſyllabâ Græci ἄμφω*, Ambo, *cum præſertim Cimbricum* **Bʌþh** *manifeſtiùs aliquanto videatur deſumtum ex ἀμφότεροι, ac reliqua deinde*, butu *nempe & bedu / facili negotio ex* **Bʌþh** *facta ſint. Vide plura in Annotatis ad Tatiani* 11, 2.

ƀʌrme. ƀʌrms, Arbor; *Matth.* 7: 17, 18, 19. *Luc.* 6: 43. ƀʌrmʌns, Arbores; *Marc.* 8: 24. ƀʌinʌbʌrms, Morus; *Luc.* 17: 6. smʌkkʌbʌrms, Ficus; *Marc.* 11: 21. *&c. Angloſaxonibus* beam *eſt* Arbor. *ita ſæpè accipit Cædmon. paſſim quoque ſic accipitur in compoſitis* cedepbeam. elebeam. þicbeam. hnutbeam. lapeybeam. mopbeam. *Alamannis* **boum / poum / paum.** *Belgis* **boom.** *Cujus vocabuli qualemcunque originem dedimus in monoſyllaborum Teutonicorum alphabeticâ ſerie quam inſeruimus Obſervationibus ad Willeramum. Angloſaxonicum interim* beam, *& Francicum* **boum** *manifeſtè facta ſunt ex Gothico* **ƀʌrms**, *cujus veram etymologiam adhuc quæro.*

ƀʌɑ, Lectus. ïnsʌiʌidɑeɑnn ψʌtʌ ƀʌɑi: Funibus demiſerunt grabatum; *Marc.* 2: 4. miψ ψʌmmʌ ƀʌɑgʌ: Cum lecto;

Luc. 5: 19. ᚢSHʌᚠGʌNᛞS ᚠʌTʌ ʙʌᛞI ᚠЄINʌTʌ: Tollens lectum tuum; *Luc.* 5: 24. ʌNʌ ʙʌᛞGʌM ᚠʌNS ᚢʙILHʌ-ʙʌNᛞʌNS ʙʌIKʌN: In grabbatis malè habentes circumferre; *Marc.* 6: 55. *Angloſax.* beƀ. *Alam.* beddé / bette / pett. *Angl.* **bed**. *Belg.* **bedde**. *Ego vocabulum* **bed** *olim deduxi à* bidan / Manere; *quòd in eo noctem perpetem, ad diſcutiendam totius diei laſſitudinem, remanere ſoleamus. De vocis origine hæc inter alia habet Martinius: Humi (πεδοῖ) veteres ſternebant locum ubi cibum, ſomnum, vel omnino quietem caperent: initiò rudibus calamis, ſicuti ſibi nidos ſtruunt aves; deinde herbis, calcando coactis aut tortis. Hinc illæ phraſes,* στρέσαι λέχος, στρῶσαι κλίνην, *& ſimpliciter* στρῶσαι, στορέσαι, *&* στρωννύειν, Sternere, humi expandere. *ita quoque* στρῶμα *dicebatur id* quo lectus inſternitur, *vel* quod dormituro ſubſternitur. *Erant autem ea veteribus Gramina, herbæ, arundines, junci, algæ, frondes, quæ peculiari nomine* στιβάδες *dicebantur; aut Tomenta, quæ* πίλωσι στρώμασι *nuncupabant: unde* στιβαδικοιτεῖν *iis erat* In ſtibadio cubare, *h. e. dormire in herbis humi ſtratis, in ulvis ſiccis, in ſtoreis, quæ* Budæ *etiam dicuntur, voce affini Theotiſco* **bedde**. *item* Terratoriæ. *Sed adhuc aliquid propius videtur haberi poſſe. nam* βεύδεα, *teſte Etymologo, Didymus exp.* δέρματα, *dicique ſcribit quaſi* βοευδέα, *ut ſint* βόεια δέρματα *in quibus eſt* εὕδειν. *Hactenus Martinius. De* budæ *interim vocabulo plura lectu digniſſima atque ab hoc loco minimè aliena habent propinqui mei Iſaaci Voſſii animadv. ad Melæ lib.* III, *cap.* 9. *Vide quoque Salmaſii Plinianas exercitat. paginâ* 1207. ῥῖπος, ἴδαφος πρὸς κοίτην; *Heſychius.* Tegeticulam *intelligit; Vide ejuſdem Plinianas exercitat. pag.* 587.

ʙʌI ÏN ᛅʌʌᚱʌ ᛅKINSʌNᛞ: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6: 39. *Vide* ʙʌ, Ambo.

ʙʌINʌʙʌᚱMS, Morus; συκάμινος. *Luc.* 17: 6.

ʙʌIKʌN, Ferre, portare, bajulare; *Marc.* 6: 55. ʙʌIKʌN ʌKKʌN: Ferre fructum; *Joh.* 15: 4. ʙʌIKʌNᛞS KʌS ᚠʌ-TINS: Bajulans vas aquæ; *Marc.* 14: 13. ʙʌIKʌNᛞS ᚠʌNʌ ᚠʌNKNЄINʌN ᚠʌIN: Portans coronam ſpineam; *Joh.* 19: 5. ʙʌK ᚠʌTʌ ÏNNᚠʌNKNʌNᚱ: Portabat quæ immittebantur; *Joh.* 12: 6. ʌTʙʌIK ᚴIʙʌ: Offer munus; *Joh.* 8: 4. *Angloſaxonibus* bæpan. beopan. bepan *eſt* Gerere, portare. *Alamannis* **beran**. *Danis* **bære**. *Iſlandis* bera. *Anglis* **bear**. *manifeſtè ſunt à* φέρειν, Gerere, ferre. *Hinc etiam retinuerunt Belgæ ſuum* **beuren** / Tollere. **berrie** / Vectula. **baere** / Feretrum, *&c. Ab hac proprietate verbi* ʙʌIKʌN *quæ occurrit in* ʌKKʌN ʙʌIKʌN, *frequenter adeò* ʙʌIKʌN *&* ᚴʌʙʌIKʌN *uſurpantur pro* Gignere, fœtum eniti,

eniti, *ut ſupervacuum ſit pluribus exemplis hanc acceptionem firmare aut illuſtrare.*

ʙʌIKΓ, Mons. *Licet Argenteo codici Mons paſſim dicatur* ƀʌIKΓnN-GƐ, *olim tamen vocabulum* ʙʌIKΓ *Gothis quoque notum fuiſſe diſcimus ex illo* ʙʌIKΓʌhƐIN, Montanus, *quod occurrit Luc.* 1:39 *&* 65. *Angloſaxonibus* beopʒ *vel* bypʒ *eſt* Mons. *Alamannis* berg. *Cimbris* BIARF. *Danis* bierg, *Belgis* berg. *Iones, teſte Suidâ, πέργαμον dixere τὸ πόλιν. at alii πάνυ τὸ ὑψηλὸν eo nomine accipiunt.*

ʙʌIKΓAN. ΓʌʙʌIKΓAN, Servare, cuſtodire. ʙʌIKΓIψ, Cuſtodit; *Joh.* 12:25. ʙIdGA Ɛi ʙʌIKΓʌIS ïM ƀʌNKA ψʌMMA nNSƐʌGIN: Rogo ut ſerves eos à malo; *Joh.* 17:15. ʙʌGRψnM ΓʌʙʌIKΓʌdA: Ambo conſervantur; *Matth.* 9:17. *Angloſax.* beopʒan. ʒebeopʒan. *Alam.* bergan. *Cimbr.* BIARFA. *Dan.* bierge. *Belg.* bergen. *Fortaſſè eſt à* ʙʌIKΓ, Mons; *quòd olim in montibus potiſſimùm habitaverint priſci mortales: vel quòd ſecura quædam receptacula ac veluti caſtra condituri, terram congeſſerint & caſas editiore loco collocaverint, ut qualiſcumque ſitûs præſidio raptores faciliùs arcerent.*

ʙʌIKhT, Clarus, lucidus, manifeſtus, ſplendidus. ʙʌIKhTAN, Manifeſtare. ʙʌIKhTʌʙA, Clarè, ſplendidè. SʌƐI SʌIΘIψ ïN ƀnʌhSNGA. nSTIBIψ ψnS ïN ʙʌIKhTƐIN: Qui videt in occulto, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6:6. ʙʌIKhTƐI ψnK SIʌ-ʙAN ψIZʌI MʌNʌSƐdʌI: Manifeſta te ipſum huic mundo; *Joh.* 7:4. ΓʌSʌΘ ʙʌIKhTʌʙA ʌʌʌʌNS: Videbat clarè omnes; *Marc.* 8:25. ƔʌS ƔʌIʌʌƔISʌNdS dʌΓʌΘʌMMƐh ʙʌIKhTʌʙA: Epulabatur quotidie ſplendidè; *Luc.* 16:19. *Angloſax.* beophτ. bypht. *Alam.* bereht / breht / berht / bert. *Cimbr.* BIART. *Iſl.* biartur. *Angl.* bright. *Magnam habent affinitatem cum illo βελθουσιν, quod Heſychius exp.* λάμπρυσιν, Splendentem, nitentem. *atque ita quoque interpretatur Phavorinus.*

ʙʌITKʌʙA, Amarè; *Matth.* 26:75. *Angloſaxonibus* biteplice *eſt* Amarè. bitepnyp, Amaritudo. bitep, Amarus. *Alamannis* bittar / pittar. *Danis, Anglis, Belgis* bitter *eſt* Amarus. *Deduxeram aliquando Angloſaxonicum* bitep *à* bitan, Mordere; *quòd amara palatum ingrato quodam ſapore veluti morſicare ſoleant. Nunc tamen videtur mihi Theotiſcum* bittar *vel* pittar *propiùs accedere ad* πικρὸς, Amarus; κ *in* τ *tranſeunte. prout nempe Dores* τῆνο *dicunt pro* κεῖνο. ἐπᾶν *pro* ἐκ τ. πυέλη *pro* κυψέλη. *Similiter ex* Λευκετία *eſt* Lutetia. *ex Siculo* κεμμὰς *pro* κεμμὰς *eſt* Tamma, *unde poſtea fuit* Damma, dama.

ʙʌʌ-

ƀƛƛrᵹis, Utres; *Matth.* 9: 17. *Marc.* 2: 22. *Luc.* 5: 37. mƛtiƀƛƛr, Pera; *Luc.* 9: 3. *Angloſaxonibus* bælıȝe *vel* bælȝe *ſunt* Utres. *Alamannis* belgi. *Cambrobritannis* bolgan. bwlgan. bylgan. bwlan *eſt* Bulga. *Feſtus tradit* Bulgæ *vocem origine Gallicam eſſe, & exponit* Sacculum ſcorteum. *at Nonio Marcello* Bulga eſt folliculus omnis vel ſacculus ad brachium pendens. *unde & Gallo-Celtis ab hoc* Bulga, *eliſo* L, *eſt* bouge, *& per diminutionem* bougette. *Vide Spelmannum in* Bulgia. *& Voſſium libro Primo de Vitiis ſerm. cap.* 2. *Quod verò Nonius in voce* Bulga *etiam citat hæc Lucilii verba ex libro* XXVII, Ita ut quiſque noſtrûm è bulgâ eſt matris in lucem editus, *manifeſtè ſatis evincit Celtas eddem quoque voce* Ventrem *vel* Uterum *olim deſignâſſe; atque adeò non eſſe mirandum ſi nonnullæ gentium Celticarum* Ventris *denominationem etiamnum ab hac voce retineant, ob quandam ejus ſimilitudinem cum ſacculo iſthoc ſcorteo qui Gallis dicebatur* Bulga. *Ita veteribus Cimbris* ƀiƝƥiƛ *erat* Venter. *Cambrobritannis* bol *vel* boly. *Anglis* **bellie.** *Belgis* **balg.** *Originem vocis* Bulga *tradit Voſſii etymologicum Latinum.*

ƀƛƛsƛrrƛN ïs: Collum ejus; τράχηλον αὐτοῦ. *Marc.* 9: 42.

ƀƛƛsƛN, Unguentum; *Marc.* 14: 5. *item Joh.* 12: 5. *ubi quoque paullò ante* ƀƛƛsƛnis ƥilƞrƛƛƛnƀis ƞnnƛ *eſt* Unguenti pretioſi libra; μύρου πολυτίμου λίτρα. *Angloſaxones* balȝam *dicebant.* balȝameȝ blæd, Carpo balſami. balȝameȝ tæȝ, Opobalſamum; *gl R*, 48. *ubi &* balȝminte *dicitur* Siſymbrium, *quod officinis* balſamita, *aliis* menta criſpa, *Belgis* **geltȝulde minte** *nuncupatur. Græcis* βάλσαμον *eſt* Balſamum. *Sed in Novo fœdere plerumque denotat* Unguentum quodvis magnificum ac minùs vulgare. *De origine vocabuli multa eximiè etymologicum Voſſii.*

ƀƛƛᵹƛN, Torquere. uƛmt heᴋ ƥƛnᴋ meƛ ƀƛƛᵹƛN ƞnsis: Veniſti huc ante tempus torquere nos? *Matth.* 8: 29. ni ƀƛƛᵹsis mis: Ne torqueas me; *Marc.* 5: 7. *Luc.* 8: 28. hƛᴋƛnƀƛ ƀƛƛᵹiᵹs: Graviter tortus; *Matth.* 8: 6. ᵹisƛndƛs ïN ƀƛƛᵹeinim: Conſtitutus in tormentis; *Luc.* 16: 23. *Liquet igitur ex hoc poſteriore loco, ſæpiùs olim de gehennæ pœnis uſurpatum fuiſſe vocabulum: quæ ſupplicia cum flagrantiſſimo in ſacrâ paginâ comparentur incendio, videri poſſunt originem traxiſſe à priſco aliquo vocabulo reſpondente Angloſaxonico* bæl, Rogus, incendium. *Hanc vocis acceptionem exhibent nobis verba Dei opt. max. injungentis Abrahamo ſacrificium unigeniti filii.* Ðu ȝcealt áƀ ȝeȝæƥƥan. bæl-ƥÿr beaƥne Ðinum. anƀ bloƀan ƥÿlf. ƥunu miƀ ƥeoƥƀeȝ ecȝe. ȝ Ðonne ƥeaƥtan liȝe. leoƥeȝ lic ƥoƥbæƥnan. anƀ me lac bebeoƀan:. *Cædm.* 61, 10. *& mox* 62, 13;

on-

ongan þa áð hlaðan. ælð peccan. ⁊ gefetefoðe. fet ⁊ honda. beafne finum. ⁊ þa on bæl ahof. Iſaac geongne:· *& rurſus* 71, 11 *de eodem Abrahamo filium ſacrificaturo*; polde done laftpeafð. lige gefyllan. in bæl-blyfe. beofna feloft. fpæfne funu. to figetibfe. *Idem Cædmon* 80, 3 *de Nabuchodonoſore tres pios adoleſcentes in caminum candentem conjiciente*; gebindan het. Babilone peafð. gfimi ⁊ gealhmod. Lodef fpel-bodan:· Het þa hif fcealcaf. fcufan da hyffaf. in bæl-blyfe. beofnaf geongе:· *denique* 84, 2 *iidem tres juvenes de ſemetipſis* fe dfe fyndon. geboden to bæle. in bynnende. fyfef leoman:· *Quibus adde illud gloſſarii Theotiſci E*, 6; beel *vel* aad. *Danis quoque* baal *eſt* Rogus. *at Iſlandis* baal *eſt* Incendium. *Eandem interim originationis rationem deprehendere mihi videor in Angloſaxonico* tintfegian, Torquere. tintegga *vel* tintfegga *ftop*, Locus tormentorum, *i. gehenna*. *tanquam ſit à* tendan, Accendere, inflammare. *unde* tendef *vel* tyndef *eſt* Fomes. *qui Alamannis* zundere/ *item* tundre *vel* tindre *nuncupatur*. *Cimbris* ᛏᛖᚾᛞᚱ. *Danis* tynder. *Anglis* tinder. *Præter ea quæ dixi, videndum porro numquid huc etiam pertineat illud* balûune/ Malitia, *quod habet Tatianus* xxxviii, 8. folle balunes/ Pleni malitia; *Otfr.* iv, 36, 7. palotati/ Maleficia; *gl B*, 31. balo *quoque denotat* Perniciem *apud Otfridum* ii, 6, 71. palo/ Pernicies; *gl B*, 43. *unde* palounes unarc *eſt* Tyrannus; *Hymn.* xxi, 6. *Nabuchodonoſor quoque dicitur Cædmoni* man bealef geofn. 76, 7. *& diabolus ei eſt* fe balepa hand-þegen helle. 101, 18. *item* bealofef gaft. 105, 19.

ʙʌndgʌ, Captivus, vinctus; *Matth.* 27:15, 16. *Refer ad* **ʙindʌn**, Vincire, ligare.

ʙʌndi, Vinculum; *Marc.* 7:35. **ʙʌndgʀs**, Vincula; *Luc.* 8:29. *Refer ad* **ʙindʌn**, Vincire, ligare.

ʙʌndygʌn, Significare, annuere, nutu ſignificare. **ʙʌndygʌnds**, Significans; *Joh.* 12:33. 18:32. **ʀʌzdʌ ψeinʌ ʙʌndyeiψ ψnk**: Loquela tua manifeſtum te facit; *Matth.* 26:73. **gʌf sʌ ʌeygʌnds ïm ʙʌndyʀn**: Dederat proditor iis ſignum; *Marc.* 14:44. **ʙʌndygʌnds**, Innuens; *Luc.* 1:22. **ʙʌndyideann gʌmʌnʌm**: Annuerunt ſociis; *Luc.* 5:7. **gʌbʌndyideann ʌttin ïs**: Innuebant patri ejus; *Luc.* 1:62. *De origine verbi nihildum certi ſtatuere habeo. Fieri tamen poteſt illud* Banda, *quod medii ſæculi ſcriptoribus denotabat Vexillum, ſignum militare, (unde &* Bandophorus *dicebatur iis Signifer) eſſe à* **ʙʌndyʀ**, Signum: *ut vox* Banda *origine & ſignificatione referat Græcum* σημεῖον *& Latinum* Signum.

ʙʌNGRS ʌNʌʌʌNGʌNdʌNS: Plagas imponentes; πληγὰς ἐπιθέντες. *Luc.* 10:30. *Cambrobritannis* ylbongc *eſt* Ictus, pulſus. *Danis* banke/ *Anglis* **bang** *eſt* Pulſare, percutere. *Belgis* **bengel** *eſt* Stipes, baculus. **bengelen**/ Fuſtibus cædere.

ʙʌNGRS, Ulcera; ἕλκη. hNNdRS ʙIʌʌIГYRdeдNN ʙʌNGRS ÏS: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *& commate proximè antecedente,* ʌTYʌNKNʌNS YʌS dN dʌNKʌ ÏS. ʙʌNGR FNʌʌS: Projectus erat ad januam ejus, ulceribus plenus.

ʙʌNSTʌ, Horreum. ʌISʌNd ÏN ʙʌNSTINS: Congregant in horrea; *Matth.* 6:26. ʙRIГГIΨ KʌNKN ÏN ʙʌNSTʌN SEINʌMMʌ: Defert triticum in horreum ſuum; *Luc.* 3:17.

ʙʌNYIdʌ MRSES: Indicavit Moſes; *Luc.* 20:37. *Refer ad illud* ʙʌNdYGʌN, Significare, *quod paullò ante fuit.*

ʙʌKIZEINʌNS hʌʌIʙʌNS FIMF: Hordeaceos panes quinque; κριθίνους ἄρτους πέντε. *Joh.* 6:9. *Anglis* **barley** *eſt* Hordeum. *Angloſaxonibus* bere *dicebatur. unde ſunt compoſita* bereflop *vel* beretun, Area, locus ubi deſectum frumentum teritur. bere ern. bereрn. bern, Horreum. beregaſol, Tributum hordeaceum. *Vide nobiliſſimi Spelmanni gloſſarium in* Bereuuica. *Gothica interim Hordei denominatio valde affinis eſt illi* בָּר *ex quo Cambrobritanni quoque putantur deſumpſiſſe ſuum* bara, Panis. *Belgis* **gerſte** *eſt* Hordeum. **gerſten bzood**/ Hordeaceus panis. *Alamannis* **gerſt** *vel* **girſt** *eſt* Hordeum. **girſtinu bzot**/ Hordeacei panes; *Otfr.* III, 6, 56. **gerſtun kornes hut**/ Hordeacei grani pellis; *Otfr.* III, 7, 50. *Sed de his alibi pleniùs.*

ʙʌKM, Sinus, gremium; *Luc.* 6:38. 16:22 *&* 23. YʌS ʌNʌKNMʙGʌNdS ÏN ʙʌKMʌ ÏʌISNÏS: Erat recumbens in ſinu Jeſu; *Luc.* 13:23. *Angloſaxonibus* beaрm. baрm *eſt* Sinus. *Alamannis* **barm**/ **parm.** *Danis* **barm**. *Cimbris* ʙʌRΨNʌ *eſt* Margo, ora, labrum. *Fuſè de hac voce agunt annotata noſtra ad Tatiani* XIII, 10.

ʙʌKN, Infans. βρέφος. *Lucæ* 1:41. 2:12. ʙʌKN, Puer, παιδίον. *Lucæ* 1:80. 18:17. *etiam de* Puellâ *vocabulum uſurpatur, Marci* 5:39 *&* 40. ʙʌKNG, Filius, τέκνον. *Luc.* 1:7. ʙʌKNʌ, Filii; *Joh.* 8:39. ʙʌKNIʌR, Fili. τέκνον. *in Vocandi caſu. Matth.* 9:2. *Marc.* 2:5. 15:31. GʌH ΨN ʙʌKNIʌR: Et tu puer. καὶ σὺ παιδίον. *Luc.* 1:46. ʙʌKNIʌRNʌ, Filioli. τέκνα. *Marc.* 10:24. NNʙʌKNʌhS, Qui non habet liberos. ἄτεκνος.

ἄπειρος. Luc. 20:29,30. ΠS ʙʌRNISKGʌ: Ab infantiâ; πεφιδόθεν. Marc. 9:21. *Angloſax.* beapn. *Alam.* barn / bern. *Cimbr.* BARI. *vett Friſ.* bern. *immo & Anglis borealibus ac Scotis quoque uſitatiſſimum eſt vocabulum. Nemo dubitat quin ſit à* beþan, Ferre, gignere, procreare. *Goldaſtus ad Winſbekii* § 34; baren / Gnati. *à libertate: unde &* Liberi *Latinis.* bar *eſt* Liber. *Sed fortaſſe reſpexerit Goldaſtus illud Keronis*; Liberorum, barono. *ad quæ Sangallenſis monachi verba nos plura de hac voce annotavimus. ſicuti & in Annotatis ad Tatiani* 111, 7.

ʙʌSGʌ. VEINʌʙʌSGʌ, Uvæ. ÏʙʌI ʌISʌNdʌ ʌÞ ψʌNKNNM VEINʌʙʌSGʌ: Numquid colligunt de ſpinis uvas? *Matth.* 7:16. *confer cum Lucæ* 6:44. *Belgis* wijn-beſie *etiamnum dicitur* Acinum, acinus vinaceus.

ʙʌTIZR ÏST ʌINʌNʌ MʌNNʌN ÞRʌUISTGʌN ÞʌNKMʌNʌRGEIN: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18:14. ʙʌTIZR ÏST ψNS: Expedit tibi; *Matth.* 5:29. ÞʌIRNGI ʙʌTIZR ÏST: Vetus melius eſt; *Luc.* 5:39. MʌNʌRʌIN SNʌRVʌM ʙʌTIZʌNS SIGNψ GNS: Multis paſſeribus meliores eſtis vos; *Matth.* 10:31. ʙʌTISTʌ ψʌIʌNÞEIʌN: Optime Theophile; *Luc.* 1:3. *ubi Tatianus*, thu bezziſto *Theophile*. Optimus *Angloſaxonibus eſt* beтрт. *Alamannis* bezzeſt. *Danis & Belgis* beſt. *Ac mihi quidem aliquando. (unde & de reliquis fieri poteſt conjectura) viſa ſunt Angloſaxonica* beт. beтeрa; beтрт, Meliùs, melior, optimus, *abjecto prius* λ, *abſciſſa vel deſumpta eſſe ex* βέλτιον, βελτίων, βέλτιστος.

ʙʌNʌN. rʌʙʌNʌN, Habitare, conſtruere ſedem ubi habites. MʌrNN NÞ SKʌdʌN ÏS ÞNrʌRS hIMINIS rʌʙʌNʌN: Poſſunt ſub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Marc.* 4:35. ʙʌNʌIN hʌʙʌIdʌ ÏN ʌNKʌhGRM: Domicilium habebat in monumentis; *Marc.* 5:3. *Angloſaxonibus* bÿa *eſt* Habitare. bÿe *vel* bÿinʒ, Domicilium. *Alamannis* bouuuen / buen / puan / Habitare. *Danis* boe *eſt* Habitare. boliġ / Manſio, domicilium. bygge / Ædificare. bygget / Fabricatus, conſtructus. bygge-meſter / Architectus. *Iſlandis* bua *eſt* Habitare. bу / Habito. bygd / Habitatio. bуr / Urbs. *Belgis* bouwen *eſt* Ædificare. gebouw / Structura, ædificium, *&c. Videntur affinia Græco* βόεσθαι, Obſtruere, obturare. *ac peculiari quadam ratione* Obſtruere rimas muſco, lino, ſtuppâ, *&c. nam prima olim cura erat habitaculum aliquod ſibi præparantium, ut contexta vimina diligenter oblinerent luto, atque eâ ratione omnem venti perflatum impedirent. Vide quæ annotavimus*

vimus ad Willerami paginam 29, *ubi investigamus originem Theotisci* wand *vel* want / Paries.

ʙʌnd, Insipidus, fatuus. *Vide* **ʙʌnψs**, Surdus.

ʙʌnɣʌn, Verrere. *Vide* **nsʙʌnɣʌn**.

ʙʌnkrs, Civitas; *Matth.* 5: 35. *Anglosax.* byrig. burug. burg. burh. *Alam.* burg / purg / purgisc kizimbri. *Gall.* bourg. *Ital.* burgo. *Danis* borg *est* Arx, castellum. *Belgis* burg / borg / burcht / borcht. *Ævi medii scriptoribus semibarbaris* Burgus. *Vide nobiliss. Spelmanni glossarium in* Burgus. *Pertinet ad vocabuli originem, quòd* burgos *olim dixerint* ὀχυρώματα, Arces, propugnacula validis turribus munita. *Glossæ tributæ Cyrillo;* πύργος, Turris, burgus. *Immo & in Alamannico sive Theotisco glossario D,* 23 burch *exponitur* Castrum, castellum turritum & muratum. *unde quoque cuivis liquere puto,* burg *esse ab isthoc* πύργος, Turris; *quæ pars arcium potissima est. Quoniam verò ad limitaneas populi Romani arces ingens plerumque hominum turba, securitatis ergò, confluere solebat atque ibi sedem figere, inde est quòd per universam superiorem inferiorémq; Germaniam tot nomina oppidorum in* burg *terminantur. Pari prorsus ratione urbium Anglicarum nomina in* caster *vel* chester *desinentia, sunt ab illo* ceaster *quod in monumentis Anglosaxonicis denotat* Civitatem. *Frequenter enim usu venisse constat, ut urbem eo in loco conderent Romani in quo aliquamdiu stativa habuerant. Testatur itaque Dio Cassius circa initium libri* LI, *quòd Augustus statim à victoriâ Actiacâ* πόλιν τινὰ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τούτῳ ᾠκισε, Νικόπολιν αὐτὴν ὄνομα θείς. Urbem quandam in castrorum loco statuit, Nicopolin eam vocans. *Strabo quoque libro Quarto ubi agit de Augustâ, apud Salassos ab Augusto conditâ,* τετραχίλιας ῥωμαίων πέμψας, ᾤκισε τὴν πόλιν Αὐγοῦστα ὁ Καῖσαρ, ἐν ᾧ στρατοπέδευσε χαράξ Ὀυάρρων. Missis Romanorum tribus millibus urbem condidit Cæsar, quo in loco castra habuerat Varro. *Non pauca hujus consuetudinis exempla occurrunt passim apud scriptores antiquos: neque aliunde usu venisse putandum quòd frequentes adeò Africæ, Hispaniæ, præcipuè tamen Britanniæ urbes Castri terminationem habeant. Huc etiam faciunt verba Servii ad versum* 775 *Sexti Æneidos:* Castrum civitas est: quod etiam diminutio ostendit, nam Castellum dicimus.

ʙʌnkd, Asser, tabula. *Hinc* **ɛɣtnʙʌnkd**, Scabellum; *Matth.* 5: 35. bord *sanè vel* bwrd *Cymræis est* Tabula, *immo &* Mensa; *quoniam rudibus sæculis latior quædam tabula pro mensâ erat. Cædmoni* bord *passim est* Asser *vel* tabula sectilis. *ita ei Arca Noachi vocatur* nægled bord. pægbord, *&c. Reliquis scriptoribus Anglosaxonicis* bræd *vel* bred *est* Asser. *Alamannis* bret.

Cimbris

Cimbris BRAÞ. *Danis* bret. *Belgis* bred *vel* berd. *Anglis* board. *quod ſicuti, per metatheſin literæ R, manifeſtè factum eſt ex* broad / *Latus, ita quoque reliquæ iſtæ Aſſeris denominationes à latitudine ſunt deſumptæ; quod Tabulæ fiant è trabibus in latum præſectis. Fuſiùs hæc proſequitur etymologicum noſtrum Anglicum in voce* Board.

BANKGANE SNMAMMA GAINIS RANGIS RAhAÞTIdA SIK: Civium alicui illius regionis adhæſit; ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης ἐκολλήθη. *Luc.* 15: 15. BANKGANS ÏS ÞIGAIdEANN ÏNA: Cives ejus oderant eum; *Luc.* 19: 14. *Refer ad* BANKRS, Civitas.

BAnΨS, Surdus; *Marc.* 9: 25. BAndAI, Surdi; *Matth.* 11: 5. *Luc.* 7: 22. BEKNN AN ÏMMA BANdANA STAMMANA: Adducunt ad eum ſurdum & mutum; *Marc.* 7: 32. *Cæterùm ut Latinis* Surdum *dicitur Quicquid odorem ſaporémq; perdidit, ita quoque Argenteo codici* BAnd *eſt* Inſipidus, fatuus. GABAI SALT BAnd VAIRΨIΨ: Si ſal evanuerit; *Luc.* 14: 34. *Angloſaxonicum etiam* deaf *ſimillimam admittit ſignificationem; ſiquidem ſequentia Gregorii magni verba,* Plus terram diligimus quæ poſt ſpinas exarata fructus uberes producit, quàm quæ nullas ſpinas habuit, ſed tamen exculta ſterilem ſegetem gignit; *hunc in modum reddit Rex paraphraſta;* pe piton dæt pe ma luſiað done æceſ þe æſ pæſ mið doſnum aſpoȝen. and æſteſ dæm þe ða doſnaſ beoð aheapene and ſe æker bið oneſed. bringð ȝodne pæſdm. ma pe luſiað done ſonne done þe ſtent on clænum lande and bið unpæſdmbæſe oðde unȝeſynde coſn bringð oðde deaf:. *Paſtoral.* LII, 9. *Vide interim an non ab hac poſtremâ vocabuli* BAnd *acceptione Angli deſumpſerint ſuum* bad / Malus, inutilis.

BEIdAN. nsBEIdAN, Exſpectare. ΨN ÏS SA UIMANdA. ΨAN ANΨAKIZNh BEIdAIMA: Tu es qui venturus es, an alium exſpectabimus? *Matth.* 11: 3. BEIdAndS, Exſpectans; *Marc.* 15: 43. *Luc.* 2: 15. VAS MANAIGI BEIdAndANS ZAKARIÏNS: Erat plebs exſpectans Zachariam; *Luc.* 1: 21. VESNN AAAI BEIdAndANS ÏS: Erant omnes exſpectantes eum; *Luc.* 8: 40. nsBEIdAndS ÏST ANA ÏM: Patiens eſt in illis; *Luc.* 18: 7. *Angloſaxonibus* bidan. onbidan. *Alamannis* beiton / peitan / pitan. *Cimbris* AÞ BIIÞA. *Dan.* bie. *Iſlandis* bidia. *Anglis* bide. *Belgis* beyden / beyen / verbeyen. *Vide annotata in Tatiani* 11, 10.

BEISTS, Fermentum. SAIOIΨ EI ATSAIOIΨ ÏZVIS

ψIS BEISTIS ƀΛKEISΛIE GΛh BEISTIS hEKRΔIS: Videte ut caveatis vobis à fermento Pharisæorum & fermento Herodis; *Marc.* 8: 15.

BEKNSGRS, Parentes; *Luc.* 2: 27. *Joh.* 9: 23. BIKNSGRS, *Luc.* 2: 41. *à* BΛIKΛN, Generare, progignere.

BI, In, ἐπί. *Luc.* 1: 29. *Matth.* 5: 39. BI, Pro. ὑπέρ. BIΔGΛIψ BI ψΛNS NSψKINTΛNΔΛNS ÏZVIS: Orate pro persequentibus vos; προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. *Matth.* 5: 44. BI ÏNS BIΔGΛ: Pro iis rogo; περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ. *Joh.* 17: 9. *Luc.* 4: 38. ГΛIГKRT BI ψR: Flevit super eam; ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ. *Luc.* 19: 41. BI, Cùm; μετά. *Luc.* 1: 58. BI, Adversùm, contra. κατά. GΛBΛI ГΛ-MNNEIS ψΛTEI BKRψΛK ψEINS hΛBΛIψ ΘΛ BI ψNK: Si recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversùm te; *Matth.* 5: 23. BI hIMINΛ SVΛKΛN: Per cœlum jurare; *Matth.* 5: 34. *Marc.* 5: 7. BI VΛNKΔΛ ψEINΛMMΛ: Secundùm verbum tuum; κατὰ τὸ ῥῆμά σου. *Luc.* 2: 29. BI BINhTGΛ ΔNΛψIS: Secundùm consuetudinem festi; κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. *Luc.* 2: 42. 4: 16. BI ΘE KNNNM ψΛTΛ: Unde sciam hoc? κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; *Luc.* 1: 18. BI VΛST-GRS ΘΛ SΛNKGΛIψ: De vestimento quid solliciti estis? περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; *Matth.* 6: 28. BI MIK ГΛMEΛIΔΛ: De me scripsit; περὶ ἐμοῦ ἔγραψε. *Joh.* 5: 46. BI SIK: Circum se; περὶ αὐτόν. *Matth.* 8: 18. *Marc.* 3: 34. 4: 10. BI hNN SEINΛNΛ: Circa lumbos suos; περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. *Marc.* 1: 6. BI ΘEIΛΛ NINNΔRN: Circa horam nonam; περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν. *Matth.* 27: 46. BI ψΛTEI NE-ΘΛ ÏΛIKNSΛΛEM VΛS: Quòd propè Jerusalem esset; διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὴν εἶναι Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 19: 11. BI ψKINS ΔΛГΛNS: Post tres dies; διὰ τριῶν ἡμερῶν. *Marc.* 14: 58. BI ψE, Cùm, postquàm; ὅτε. *Luc.* 2: 21, 22, 42. *Matth.* 11: 1. *Marc.* 4: 10. BI ψE ГΛΛIψNN ψΛI BKRψKGNS ÏS. ψΛNNh GΛh ÏS ГΛΛΛIψ: Ut ascenderunt fratres ejus, tunc & ipse ascendit; ὡς ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη. *Joh.* 7: 10. BI ψEh NEΘΛ VΛS: Cùm appropinquaret; ὡς ἤγγισε. *Luc.* 7: 12. BI ψE ƀΛSTΛIψ: Cùm jejunatis; ὅταν νηστεύητε. *Matth.* 6: 16. *Luc.* 16: 4. BI ψE ΛTГΛГГΛNΔS: Tunc veniens; τότε ἐλθών. *Matth.* 5: 24. BI ψE, Postea; ὕστερον. *Luc.* 4: 2. BI ψΛMMΛ: Secundùm hæc; κατὰ ταῦτα. *Luc.* 6: 23. 17: 30.

BIΛBKIΔEΔNN MΛNΛГEINS ΛNΛ ΛΛISEINΛI ÏS: Percellebantur *vel* præ admiratione stupebant turbæ super doctrinâ ejus; *Matth.* 7: 28.

Hoc

Hoc verbum habet ſignificationem animorum vehementer conſternatorum atque efficacis inſolitæq; doctrinæ miraculo veluti exhorreſcentium. atque adeò manifeſtè ſatis liquet factum eſſe ab ᚩᛒᚴᛋ, Validus, vehemens.

ʙiᚩnkᚩdᚩ ïzᚣis: Adjicietur vobis; *Marc.* 4: 24. ʙiᚩnk nns rᚩᚩᚩnʙein: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17: 5. ʙiᚩnkᚩndᚩs, Adjiciens; *Luc.* 19: 11. *Refer ad* ᚩnkᚩn.

ʙiʙnndᚩns ᚩnkᚩᚩgᚩ: Ligatus ſudario; *Joh.* 11: 44. *Vide* ʙindᚩn.

ʙirᚩnkdᚩns ᚩndᛒᚩihtei mis: Præcinctus miniſtra mihi; περιζωσάμενος διακόνει μοι. *Luc.* 17: 8. *Quod verò* ʙi *in compoſitione perſæpè exprimat Græcorum* περὶ, Circùm, *pluribus paullò poſt exemplis oſtendimus in* ʙimᚩitᚩn, Circumcidere.

ʙiritᚩn, Invenire. ïk ʙiritᚩ, Invenio; *Joh.* 18: 38. ʙiritᚩndᚩs ᚣᚩkᚠ: Inventus eſt; *Luc.* 15: 24. ʙiritᚩndᚩns ïnᚩ: Invenientes eum; *Marc.* 1: 37. ʙiritiᚠ ᚣinᚷᚩ: Invenit paſcua; *Joh.* 10: 9. ſᚷkeiᚠ mik ᚷᚩh ni ʙiritiᚠ: Quæretis me & non invenietis; *Joh.* 7: 34. ʙirᚩt, Inveni; *Matth.* 8: 10. ʙirᚩſt, Inveniſti; *Luc.* 1: 30. ʙirᚩt, Invenit; *Marc.* 7: 30. ʙirᛇtnn, Invenerunt; *Marc.* 11: 4. *atque ita* ʙirᚩtᚩn *Argenteo codici nunquam non uſurpatur pro* Invenire. *Angloſaxonibus verò* beᚷitan *vel* beᚷᛇtan *accipitur laxiùs pro* Acquirere, adipiſci, conſequi, nanciſci, obtinere, lucrari, invenire. *Anglis* get / *eſt* Lucrari, acquirere. beget *eſt* Gignere, procreare. *atque adeò ſimplex* get *Joh. Davies putat deſumtum ex Cambrobritannico* cêd, Commodum, beneficium. *Cæterùm ut de hoc nihil certi habeo ſtatuere, ita ſuſpicor Angloſaxones ex ſimplici* ᚷᛇtan *denominâſſe illam habendi vel acquirendi ſitim quam Avaritiam vel Concupiſcentiam dicimus. nam* ᚷᛇtrian *iis eſt* Concupiſcere. ᚷᛇtrefe, Avarus, cupidus. ᚷᛇtrunᚷ, Avaritia, cupiditas. *Niſi fortè malis* ᚷᛇtrian *derivare ab illo* ᚷᛇt *quod Angloſaxonibus eſt* Adhuc. *quandoquidem dirus ille hydrops Avaritiæ indeſinenter veluti clamat* ᚷᛇt. ᚷᛇt. *ut filiæ ſanguiſugæ ſinè fine vociferantur* ᚷᛇf. ᚷᛇf. *Proverb.* 30: 15.

ʙidᚩrᚣᚩ, Mendicus; *Joh.* 9: 8. *Refer ad* ʙidᚷᚩn. *Otfrido* betalari *dicitur. Belgis* bedelaer. *de quibus fuſè egimus in* ᚩihtrᚷn.

ʙidᚷᚩn, Orare; *Matth.* 6: 5. *Luc.* 6: 12. 9: 28. ᚩnrnnnnn ʙidᚷᚩn ïnᚩ rᚩᚩeiᚠᚩn hindᚩᚴ mᚩrkᚷs seinᚷs:

Cœ-

Cœperunt rogare eum ut discederet de finibus eorum; *Marc.* 5 : 17. ᛒIᛞ-ᚷᚨᚾ SKᚨᛗᚨ MIK: Mendicare erubesco; *Luc.* 16 : 3. ÏK ᛒI ÏNS ᛒIᛞᚷᚨ. NI ᛒI ᚠᚱ MᚨNᚨSEᚠ ᛒIᛞᚷᚨ: Ego pro eis rogo; non pro mundo rogo; *Joh.* 17 : 9. ᛜIS ᛒIᛞᚷᚨᚾ: Quid petam? *Marc.* 6 : 24. NI ᛉITNᚠS ᛜIS ᛒIᛞᚷᚨTS: Nescitis quid petatis; *Marc.* 10 : 38. ᛒEᛞNN ÏNᚨ: Rogabant eum; *Matth.* 8 : 31 & 34. ᛒᚨᛞ ÏNᚨ: Rogavit eum; *Luc.* 5 : 12. 8 : 41. ᛒᚨᚠ ÏNᚨ ᚦIᚨN: Deprecabatur eum multùm; *Marc.* 5 : 10 & 18. ᛒᚨᚠ ᚠIS ᚨEIKIS ÏᚨISNÏS: Petiit corpus Jesu; *Matth.* 27 : 58. ᛒIᛞEI MIK ᚠIS ᛜIZNhᚠEI ᛉIᚨEIS: Pete à me quod vis; *Marc.* 6 : 22. ᛒIᛞᚨ ᚠEINᚨ ᚨNᛞhᚨNSIᛞᚨ ÏST: Deprecatio tua exaudita est; *Luc.* 1 : 13. ᛒIᛞᚱS TᚨNᚷᚨNᛞ, Obsecrationes faciunt; *Luc.* 5 : 33. ᚴᚨKᚨS ᛒIᛞᚱ, Domus orationis; *Luc.* 19 : 46. KᚨZN ᛒIᛞᚱ: *Marc.* 11 : 17. *Angloſaxonibus* biddan *eſt* Orare, rogare, petere. *Alamannis* bitten / pitten / bedan. *Danis* bede. *Belgis* bidden. *Runico lexico* BIÞIN *eſt* Procus. *Originem verbi fortaſſè non incommodè petamus ex* πεθειν, Desiderare. *vel ex* πειθειν, Persuadere. *neque enim petiturum protervè loqui, ſed argumentis ac rationibus ad perſuadendum idoneis abundare oportet. Appoſitè Plinius junior libri Secundi epiſtolâ* 13; Extenderem preces, niſi & tu rogari diu nolles, & ego totâ hac epiſtolâ feciſſem. Rogat enim, & quidem efficaciſſimè, qui reddit cauſſas rogandi. *& rurſus libri Quarti epiſtolâ* 13; Ne quid feſtinationi meæ pereat, quod ſum præſens petiturus, hac quaſi præcurſoriâ epiſtolâ rogo. Sed prius accipe cauſſas rogandi, deinde ipſum quod peto.

ᛒIÞᚱTNNS. ᚨNᚨÞᚱTNNS GISᚨKNᚨ, Compedes ferreæ; *Marc.* 5 : 4. *à* ᛒI, Circum. *&* ÞᚱTNS, Pes; *quòd injiciantur vel circumjiciantur pedibus.*

ᛒIhᚨᚷhNN ÏNᚨ: Deridebant eum; *Matth.* 9 : 24. *Marc.* 5 : 40. *Luc.* 8 : 53. *Refer ad* hᚨᛚhᚷᚨN, Ridere.

ᛒIKNKᚷᚨN, Osculari. *Vide* KNKᚷᚨN.

ᛒIᚨᛚIᚱᛉᚱᚨEᚷNN ᛒᚨNᚷᚱS ÏS: Lingebant ulcera ejus. *Luc.* 16 : 21. *Vide* ᚨᛚIᚱᛉᚨN, Lingere.

ᛒIᚨᛚIKᚨN, Illudere; *Luc.* 14 : 29. ᛒIᚨᛚIKᚨNᛞ ÏNᚨ: Illudent ei; *Joh.* 10 : 24. ᛒIᚨᛚIᚨᛚIKNN ÏNᚨ: Illuserunt ei; *Marc.* 15 : 20 & 31. ᛒIᚨᛚIKᚨᛞᚨ, Illudetur; *Luc.* 18 : 32. *Non tam videtur eſſe à* hᚨᛚhᚷᚨN, Ridere, *quàm à* ᚨᛚIKᚨN, Saltare: *ut hoc in loco*

ᛒI-

BILAIKAN *propriè sit* Insultando illudere. *Islandis interim ad* leyka *est* Ludere. *Cimbris* AF MIFA. *unde iis* BARKA MIFNA *est* Puerilis ludus. FAAAMIFNA, Trochi ludus. MIFWARF, Vulnus, livor, sugillatio, *q. d. Nota quam aliquis reportat ex ludo gladiorum: nam* Prælium *Egillo Skallagrimo & regi Regnero Lodbrog passim nuncupatur* *IARMIF, Gladiorum ludus. IRK-MIF, Ferri ludus. HNIREAMIF, Ensium ludus. *Quibus omnibus respondet militaris ille modus loquendi quo utitur Abner* 2 *Sam.* 2: 14; Surgant pueri, & ludant coram nobis.

BILEIFAN, Relinquere. GAFLIKFI BILEIFA IZFIS: Pacem relinquo vobis; *Joh.* 14: 27. BILEIFANDS FAMMA AEINA: Relinquens sindonem; *Marc.* 14: 52. BILEIFIF, Relinquit; *Luc.* 15: 4. NI BILIFNN BAKNE: Non reliquerunt liberos; *Luc.* 20: 21. NI BILAIF MIS AINAMMA ATTA: Non reliquit me solum pater; *Joh.* 8: 29. AN OE MIS BILAIST: Cur me dereliquisti? *Matth.* 27: 46. *Marc.* 15: 34. *Nemo interim hîc non videt* AEIFAN *istud in* BI-AEIFAN *magnam habere affinitatem cum Græco* λείπειν, Linquere, relinquere. *Nisi fortè malis referre ad illud* AEIFAN, *unde* AFAEIFAN *est* Discedere. NSAEIFAN, Transire. HINDARAEIFAN, Præterire, *&c. atque ita* BILEIFAN *propriè fuerit Discedere ab aliquo, atque ita derelictui habere. Ipsum verò* AEIFAN *vide suo loco.*

BIMAITAN, Circumcidere. *Vide* MAITAN. *Obiter interim hîc observa, quòd* BI *in compositione persæpè est* περὶ, Circùm. BIKNNNN INA INDAIEIS: Circumdederunt eum Judæi; *Joh.* 10: 24. BISITANDS, Vicini, *propriè* Circumhabitantes, περίοικοι. *Luc.* 1: 58. BISKAIN INS: Circumfulsit eos; περιέλαμψεν αὐτούς. *Luc.* 2: 8. BITANH BANKRS AAAS: Circuibat civitates omnes; περιῆγε τὰς πόλεις πάσας. *Matth.* 9: 35. BIWAIBIFS AEINA: Amictus sindone; περιβεβλημένος σινδόνα. *Marc.* 14: 51. BIGANKADANS, Præcinctus; περιζωσάμενος. *Luc.* 17: 8. *unde & Anglosaxonibus* bigyrdel *est* zona, *&c.*

BIMAMINDEDNN INA: Deridebant illum; ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. *Luc.* 16: 14. *Fortassè traxerit aliquid verbum à petulantibus eorum ludibriis qui aliorum dicta factáq; mimicâ gesticulatione traducunt.*

BINDAN. GABINDAN, Ligare, vincire. BANDI, Vinculum. BANDGA, Captivus. GABINDAN NANDIBANDGUM EISARNEINAIM: Ligare catenis ferreis; *Marc.* 5: 3.

DANS,

ᛅᚴᚾᛋ, Vincientes; *Matth.* 27: 2. ᚴᛚᛅᛒᚴᚾᛅ, Vinxit; *Marc.* 6: 17. ᚴᛚᛅᛒᛁᚾᚾᛅᚴᚾᛋ, Vinctus; *Marc.* 15: 7. ᛒᛁᚾᚾᛅᚴᚾᛋ ᛘᛅᛋ, Vinciebatur; *Luc.* 8: 29. ᚾᚾᛅᛒᛁᚾᚾᛅᚾᚱᛅᛚ ᛒᚴᚾᛑᛁ ᛏᚼᛁᛏᛏᚱᚾᛋ ᛁᚾᛋ: Solutum eſt vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7: 35. ᛒᚴᚾᛑᚴᛚᛘ ᚴᛅᛏᛅᚴᚼᛁᛑᚴᚾᚴ ᚼᚴᛒᛚᛁᛑᛖᛑᚾᚾ: Captivum inſignem habebant; *Matth.* 27: 16. *Angloſax.* binban. ȝebinban. *Alam.* binden / pinten. *Cimbr.* BIKᚱᛅ. *Dan.* binde. *Iſl.* binda. *Angl.* **binde**. *Belg.* **binden**. *Origo verbi* (*mutato* Π *in B, & N interjecto*) *eſt à* πιδάω, Compedibus adſtringere. *Inde igitur factum eſt* pendan / bendan / bindan. *unde quoque veriſimile eſt* bindan *propriè olim uſurpatum pro* Pedicis vincire. *nam* πίδη *Græcis ſunt* Pedicæ, compedes. *Uſitatiſſimæ hujus epentheſios literæ N plurima olim congeſſimus exempla in annotatis ad Tatiani* XXVI, 2. *ubi tradimus originem Theotiſci* thing / Judicium. *Etiam ab antiquo verbo* μίω, Ligo (*pro quo* βίω *dicebant Æoles*) *fuit* μίτω, μίπω, *& Æolicè* βίπω. *atque inde per epentheſin τῦ* N, binttan / bindan.

ᛒᛁᚾᛁᛘᛅᚾ, Auferre, furari; *Matth.* 27: 64. *Refer ad* ᚾᛁᛘᛅᚾ.

ᛒᛁᛑᛚᛁᚴᛒᛅᚾᛑ ᚠᚾᚴ ᛘᛅᚾᛅᚱᛖᛁᚾᛋ: Conſtrictum tenent te turbæ; οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε. *Luc.* 8: 45. *Vide* ᛑᛚᛁᚴᛒᛅᚾ. *Angloſaxonibus* ymbhpeopꝑan *eſt* Circumcingere.

ᛒᛁᚴᛅᚾᛒᚱᛑᛖᚾᚾ ᛁᚾᛅ: Spoliaverunt eum; *Luc.* 10: 30. *Ab hoc priſco verbo manifeſtè retinuerunt Angli ſuum* **rob**. *Galli* robber, deſrobber. *Itali* robbare, rubbare. *Vide tamen & quæ de hiſce verbis habent annotata noſtra ad gl C*, 20. *in* Vaſtat.

ᛒᛁᚴᛖᚴᚵᛅᛁ ᛘᚾᚴᚠᚾᚾ, Periclitabantur; ἐκινδυνεύοντο. *Luc.* 8: 23.

ᛒᛁᚴᚱᛑᚵᚾ, Murmurare, obmurmurare, præclaræ aliorum famæ obſtrepere. ᚾᛁ ᛒᛁᚴᚱᛑᛖᛁᚠ ᛘᛁᚠ ᛁᛉᛘᛁᛋ ᛘᛁᛋᛋᚱ: Nolite murmurare inter vos; μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. *Joh.* 6: 43. ᛒᛁᚴᚱᛑᛁᑫᛖᑫᚾᚾ, Murmurabant; διεγόγγυζον. *Luc.* 15: 2. *Joh.* 6: 61. ᛒᛁᚴᚱᛑᛖᛁᚾᛋ, Murmur, obloquium; γογγυσμός. *Joh.* 7: 12. *Refer ad* ᚴᚱᛑᚵᚾ, Loqui. *Atque ita quoque* **beſpꝛeken** *vett Belgis erat* Clandeſtino murmure famam alicujus imminuere. *unde adhuc hodie* **een onbeſpꝛoken menſch** *dicitur Belgis* Homo integer atque inculpatus, qui ſic vitam inſtituit ut nullos malevolorum ſuſurros pertimeſcat.

ᛒᛁᚴᛁᚾᚾᚵᚾ, Circumdare, circumcurſare. ᛒᛁᚴᚾᚾᚾᚾ ᛁᚾᛅ ᛁᚾᑫᚵᛁᛖᛁᛋ: Circumdederunt eum Judæi; ἐκύκλωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι. *Joh.* 10: 24. *Vide quæ diximus in* ᛒᛁᛘᚵᛁᛏᚵᚾ, Circumcidere.

BIKINNANDANS ALLA ΨATA GAGI: Percurrentes universam illam regionem; *Marc.* 6: 56.

BISAIOANDAS BISNNGANE ΨANS BI SIK SITANDANS: Circumspiciens eos qui in conspectu ejus sedebant; *Marc.* 3: 34. BISAIOANDS ÏZE NNSELEIN: Considerans illorum vafritiem; *Luc.* 20: 23. *Refer ad* SAIOAN, Videre.

BISANDANDA ΨNK: Circumdabunt te; περικυκλώσουσί σε. *Luc.* 19: 43.

BISKAIN ÏN GNAΨS FANINS: Circumfulsit illos gloria Domini; *Luc.* 2: 9. *Refer ad* SKEINAN, Fulgere, splendere.

BISANANGAN, Contaminari, inquinari. NI ïddgedann ïN PRAITORIA. EI NI BISANANRDEDEINA: Non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur; *Joh.* 18: 28. *Anglosaxonibus* ꝑylian *est* Maculare, fœdare, polluere, contaminare. *Danis* ſylcke. *Anglis* **ſoil**. *Flandris* **ſoluwen / ſeuluwen**. *Gallis* ſouiller. *Multa de his fusè tradit etymologicum nostrum Anglicum in* **Soil** / Contaminare. *& in* **Sole** / Volutabrum. *Non sum veritus curiosum Lectorem ad utramque vocem Anglicam remittere: nam & plurima utrobique inveniet quæ horum omnium proprietatem atque originem valde illustrent, & mihi nunc operæ non est tam multa exscribere.*

BISITANDS, Vicini, *potissimùm tamen qui circumcirca in proximo habitant*; *Luc.* 1: 58. *item* 7: 17. *Marc.* 1: 28. *Refer ad* SITAN, Sedere. *Magnam tamen habet affinitatem cum illo* BISNNGANE *quod paullò post sequitur.*

BISMAIT MIS ANRNA: Unxit oculos meos; ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. *Joh.* 9: 11. *pro quo tamen paragrapho 6 fuit* GASMAIT.

BISPEIGALA, Conspuetur; ἐμπτυσθήσεται. *Luc.* 18: 32. BISPIGNN ÏNA: Conspuebant eum; ἐνέπτυον αὐτῷ. *Marc.* 15: 19. *Refer ad* SPEIGAN, Spuere.

BISTARNN AOA *vel* BISTARNN AOAFRADS BI GAINAMMA RAZNA: Illisa sunt flumina in illam domum; προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ. *Luc.* 6: 48 & 49. *pro quo Matth.* 7: 25 & 27 *fuit* AORS BISTNRUNN BI GAINAMMA RAZNA: *Refer ad* STIGAN, Ire, vadere.

BISTANDAN, Circumdare, circumstare. ÏN MANAREINS

ψIZXS ʙISTΛNΔΛNΔEINS: Propter populum circumſtantem; διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα. *Joh.* 11:32. *Ab hoc loquendi modo non longè recedit Anglo-ſaxonica verſio Joh.* 10:24; bertodon ða Iudeaſ hyne utan ⁊ cpædon to him. Hu lange ꝥælſt ðu upe liff. ſege uſ openlice hpæðer ðu Criſt ſy:. Circumdederunt eum Judæi & dicebant ei, Quouſque animam noſtram tollis? Si tu es Chriſtus, dic nobis palàm. *Quem ipſum locum ita quoque reddit Otfridus lib.* III, *cap.* 22, *verſ.* 17;

Thie Judeon 'nan biſtuantun/
Ni uueſtun uuaz ſie fuantun/
Sprahun zi imo in farun/
So ſie giuuon uuarun.
Vuio lango ſo firdragen uuir
Thaz thu unſih ſpeniſſus zi thir/
Sus ni miſeinizzen/
Vuildu jamer the uuir uuizzen
Oba Chriſtus ſi namo thin/
Thas laz thanne ofanaz ſin.
Thas gizel uns hiar nu ſar/
Thaz uuir uuizzin thas uuar.

ʙISNNGΛI, Verè; *Matth.* 26:73. 27:54. *Marc.* 11:32. *Joh.* 6:14 & 55. ʙISNNGΛI YIT ꝥXΦS ΛΛISEIS: In veritate viam Dei doces; *Marc.* 12:14. *Luc.* 20:21. *Poteſt verò* ʙISNNGΛI *videri primò diviſim enuntiatum* ʙI SNNGΛI, Secundùm veritatem, *at poſtea celeritate loquentium in unam vocem coaluiſſe. Simillimo loquendi modo* ÏN SNNGΛI *Lucæ* 1:75 *eſt* In ſanctitate. *Plura vide in* SNNGΛ, Veritas.

ʙISNNGΛNE, Quæ in proximo ac circumcirca ſunt ſita. ꝥΛTTΛM ΔN ψΛIM ʙISNNGΛNE hΛIMXN GΛh ʙΛNKTIM: Eamus in proximos vicos & civitates; *Marc.* 1:38. *Luc.* 9:12. ʙISΛIΘΛNΔS ʙISNNGΛNE ψΛNS ʙI SIK SITΛNΔΛNS: Circumſpiciens in circuitu apud ſe ſedentes; *Marc.* 3:34. ʙITΛNh YEIhSΛ ʙISNNGΛNE ΛΛISGΛNΔS: Circuibat caſtella in circuitu docens; *Marc.* 6:6.

ʙISYΛKΛ ψNK ʙI ꝥXΦΛ: Adjuro te per Deum; *Marc.* 5:7. *Refer ad* SYΛKΛN, Jurare.

ʙISYΛKʙ SKNÞTΛ SEINΛMMΛ ÞXTNNS MEINΛNS: Terſit capillis ſuis pedes meos; *Luc.* 7:44. *Joh.* 11:2. 12:3. ſiuerban mit ſã-

bane/

bane / Extergere linteo; *Tatianus* CLV, 2. ſmerben / Tergunt, ſcilicet manus ac pedes; *Kero*. *Iſlandis* ſverb *eſt* Limo. ſvarb / Limavi.

ƁITΛnh ïΛISnS ƁΛnkrS ΛΛΛXS GΛh hΛIMXS: Circuibat Jeſus omnes civitates & vicos; *Matth.* 9: 35. ƁITΛnh VEIhSΛ ƁISnnGΛnE ΛΛISGΛndS: Circumibat caſtella in circuitu docens; *Marc.* 6: 6. *quod tantundem eſt ac ſi dicas, Pertranſibat vel Proficiſcebatur Jeſus per omnes vicos circumjacentes. Quum verò* ƁITΛnh *iſtud ſit à* TInhΛN, Ducere, trahere, *videri quoque poteſt hæc loquendi formula deſumpta ex eorum conſuetudine qui grandem ſarcinarum molem plurimáq; impedimenta profecturi ſecum trahunt. unde Belgis quoque* trecken / vertrecken *eſt* Iter capeſſere, proficiſci aliquò. *Niſi putes nihil aliud hoc loquendi modo ſignificari quàm Subducere ſe ex uno loco in alium, ſiquidem & hoc Belgis eſt* vertrecken van d'eene plaets in d'ander. *Simillimam etiam phraſin videor mihi deprehendere in loco Matthæi* 10: 23; NI nSTInhiψ ƁΛnkrS ïSkΛEΛIS nnTE UIMIψ SΛ SnnnS MΛnS: Non pertranſibitis civitates Iſraël, donec veniat filius hominis.

ƁIψΛrkEIψ ïN hΛIkTΛM ïZVΛkΛMMΛ: Cogitatis in cordibus veſtris; *Luc.* 5: 22. *Refer ad* ψΛrkGΛn, Cogitare.

ƁIψkΛrGΛndS ƑΛnkΛ, Prærurrens; *Luc.* 19: 4. *Vide* ψkΛrGΛn, Videre.

ƁIψVΛhΛndS, Lavans. *Joh.* 9: 11. *Refer ad* ψVΛhΛn, Lavare.

ƁInd, Menſa. nndΛkX ƁInd Λ MΛTGΛnd Λƒ dkΛnhSnXM ƁΛkne: Sub menſâ comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7: 28. Λƒ ƁInd Λ ψIS rΛƁEIrInS: De menſâ divitis; *Luc.* 16: 21. *Angloſaxonibus* beod *eſt* Menſa. beod oððe mẏre, Menſa; *gl Ælfrici* 20. him pær hafen beod to, Appoſita eſt ei menſa; *Beda* III, 6. he ſæt æt beode, Aſſidebat menſæ; *Beda* III, 2. beodclað, Gauſape; *gr Ælfrici, cap.* IX, *terminat.* 2. beodnæȝl, Gauſape; *gl R*, 30. beoddeȝn oððe ȝeneorðunȝ huſ, Refectorium; *gl Ælfrici*, 20. beodſeȝnſ, Hymnus quo ante epulas divinas laudes celebrabant; *Greg. magnus Dialog.* 1, 9.

ƁInd Λn. ΛnΛƁInd Λn, Jubere, mandare, præcipere. ΛnΛ- ƁInd Λ IhMΛM ψΛIM nnhkΛInGΛM: Imperat ſpiritibus immundis; *Marc.* 1: 27. ψΛn TΛnGΛIψ ΛΛΛΛ ψX ΛnΛƁnd Λn XΛ ïZVIS: Cum feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis; *Luc.* 17: 19.

17 : 10. *Hinc eſt* ᚫᚾᚫᛒᚾᛋᚾᛋ, Mandatum, præceptum. *quod vide ſuo loco.* *Angloſax.* beodan *eſt* Jubere, imperare. *Alam.* fepeotan. *Cimbr.* ᛒᛁᚫᚹᚫ. *Dan.* byde. *Angl.* bid. *Belg.* bieden / gebieden. *Fortè ſunt à* βία, Vis. *unde* βιάζομαι *&* Æolicè βιάδομαι, Cogo; *quòd Summarum poteſtatum imperia quandam cogendi vim habeant.*

ʙᛁᚾᚺᛏᛁ ᛁᛉᚸᛁᛋ ᛁᛋᛏ: Conſuetudo vobis eſt; *Joh.* 18 : 39. ʙᛁ ʙᛁᚾᚺᛏᚷᚫ ᚴᚾᚫᚷᛁᚾᚫᛋᛋᚫᚾᛋ: Secundùm conſuetudinem ſacerdotii; *Luc.* 1 : 9. ʙᛁ ʙᛁᚾᚺᛏᚷᚫ ᛃᛁᛏᚱᚫᛁᛋ: Secundùm conſuetudinem legis. *& rurſus* ʙᛁ ʙᛁᚾᚺᛏᚷᚫ ᚫᚾᛚᚹᚫᛁᛋ: Secundùm conſuetudinem diei feſti; *Luc.* 2 : 27 *&* 42. ᛋᚸᛖ ʙᛁᚾᚺᛏᛋ: Sicut conſueverat; *Marc.* 10 : 1. ʙᛁᚾᚺᛏᛋ ᛃᚫᛋ ᛋᚫ ᚴᛁᚾᛞᚫᛁᚾᛋ ᚦᚱᚫᚫᛖᛏᚫᚾ ᚫᛁᚾᚫᚾᚫ ʙᚫᚾᛞ-ᚷᚫᚾ: Conſueverat Præſes dimittere unum vinctum; *Matth.* 27 : 15. ʙᛁ ʙᛁᚾᚺᛏᚷᚫ ᛋᛖᛁᚾᚫᛗᛗᚫ: Secundùm conſuetudinem ſuam; *Luc.* 4 : 16.

ʙᛁᛃᚫᛁʙᚷᚫᚾᛞ ᚠᚾᚴ: Coanguſtabunt te undique; συνέξουσί σε πάντοθεν. *Luc.* 19 : 43. *Quoniam verò veſtes quibus amicimur, undiquaque corpora noſtra conſtringunt & continent,* ʙᛁᛃᚫᛁʙᚷᚫᚾ *quoque pro* Amiciri *cæpit uſurpari.* ʙᛁᛃᚫᛁʙᛁᚠᛋ ᚫᛖᛁᚾᚫ ᚫᚾᚫ ᚾᚫᚢᛚᛞᚫᚾᚫ: Amictus ſindone ſuper nudo; ἐπιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνῷ. *Marc.* 14 : 51. ᚱᛃᛋᛖᛟᚾᚾ ᚷᚾᚱ-ᚱᚫᚫᚾᚠ ʙᛁᛃᚫᛁʙᛁᛞᚫᚾᚫ ᛃᚫᛋᛏᚷᚫᛁ ᛟᛖᛁᛏᚫᛁ: Viderunt juvenem coopertum ſtolâ candidâ; εἶδον νεανίσκον περιβεβλημένον στολὴν λευκήν. *Marc.* 16 : 5. ᚹᛖᚠ *Iſlandis eſt* Circumvolvo. ᚹᚫᚠᛞᛖ / Circumvolvi. *Libens interim ad hoc* ᛃᚫᛁʙᚷᚫᚾ *retulerim Angloſaxonicum* pæpelꝛ, Tegmen, velamen, pallium.

ʙᛁᛃᛖᛋᚫᚾ *vel* ʙᛁᛃᛁᛋᚫᚾ ᛗᛁᚠ ᚦᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚫᛗ ᛋᛖᛁᚾᚫᛗ: *idem eſt quod* ᛃᚫᛁᛚᚫᛃᛁᛋᚫᚾ, Epulari, tempus aliquod hilariter cum amicis tranſigere. ᛖᛁ ᛗᛁᚠ ᚦᚱᛁᚷᚱᚾᛞᚫᛗ ᛗᛖᛁᚾᛚᛁᛗ ʙᛁᛃᛖᛋᚷᚫᚾ: Ut cum amicis meis epularer; ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. *Luc.* 15 : 29.

ʙᛁᛃᛁᚾᛞᚫᚾ, Involvere. ʙᛁᛃᚫᚾᛞ ᛃᚫᛏᚫ ᚫᛖᛁᚴ ᛋᚫʙᚫᚾᚫ ᚺᚴᚫᛁᚾᚷᚫᛗᛗᚫ: Involvit corpus in ſindone mundâ; *Matth.* 27 : 59. ʙᛁᛃᚫᚾᛞ ᛁᚾᚫ: Pannis involvit eum; *Luc.* 2 : 7. *& mox ejuſdem capitis paragrapho* 12; ʙᛁᚱᛁᛏᛁᛞ ʙᚫᚴᚾ ʙᛁᛃᚾᚾᛞᚫᚾ ᚷᚫᚺ ᚱᚫᚫᚱᛁᛞ ᛁᚾ ᚾᛉᛖᛏᛁᚾ: Invenietis infantem pannis involutum & poſitum in præſepio. *Angloſax.* bepindan. *Alam.* piuuintan. *Belg.* bewinden. *Vide plura in* ᛃᛁᚾᛞᚫᚾ.

ʙᚫᚾᚺᚷᚫᚾ, Abrogare, antiquare, irritum reddere. ἀκυρόω. ʙᚫᚾᚺ-ᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᛃᚫᚾᚴᚫ ᚱᛉᚺᛋ: Reſcindentes verbum Dei; *Marc.* 7 : 13. *Huic interim* ʙᚫᚾᚺᚷᚫᚾ *admodùm affine eſt Anglicum* to blot / Delere.

blotted

blotted out / Deletus, expunctus. ἐκβλητος, ἀπόβλητος *Græcis est* Rejiciendus, repudiandus.

ʙʌɛiψs, Misericors. ϒʌiʀψʌid ʙʌɛiψgʌndʌns sϒʌ sϒɛ gʌh ʌttʌ ïzϒʌʀʌ ʙʌɛiψs ïst: Estote misericordes, sicuti & pater vester misericors est; *Luc.* 6: 36. gʌbʌi mʌrɛis. hiʌп nnsʌʀʌ. rʌbʌɛiψgʌndʌs nnsis: Si quid potes, adjuva nos, misertus nostri; *Marc.* 9: 22. *Angloſaxonibus* blīðe *est* Simplex, *item* Lætus, hilaris, *denique* Mitis, placidus, pacatus. *De origine vocis* blīðe, *ac variâ ejus apud pleraſque gentes ſeptentrionales acceptione, fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* II, 6.

ʙʌiɪɪϒʌn, Cædere, percutere, flagellare. ʙʌiɪɪϒʌndʌs sik stʌinʌm: Concidens ſe lapidibus; *Marc.* 5: 5. ʙʌiɪɪϒʌndʌ ïnʌ: Flagellabunt illum; *Marc.* 10: 34. 15: 15. ψʌi ʌnʀtgʌns nsʙʌiɪɪϒʌndʌns ïnʌ ïnsʌndidɛdʌnn ʌʌnsʌnʌ: Agricolæ cædentes eum dimiſerunt inanem; *Luc.* 20: 10. nsʙʌʌnr-ɪϒnn ψʌnʌ: Verberaverunt illum; *Marc.* 12: 3. nsʙʌʌrɪϒ, Flagellavit; *Joh.* 19: 1. *In hoc interim* ʙʌiɪɪϒʌn *videor mihi deprehendere veſtigium aliquod Græci* τύπτω, Ictus. *ac fortaſſè quoque ab hoc* ʙʌiɪɪϒʌn *retinuere Franci ſuum* bliuuan. *Belgæ* blouwen / Percutere. *de quibus fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* xiii, 18.

ʙʌindʌ. ʙʌindʌs, Cœcus. *Angloſax.* blind. *Alam.* blind / blint / blinter / blinto. *Cimbr.* ᛒᚾᛁᚴᚼ. *Dan.* blind. *Iſl.* blindur. *Angl.* blinde. *Belg.* blind. *Originem vocabuli olim retuli ad Angloſaxonicum* blinnan, Deſinere, ceſſare; *tanquam, propter mali magnitudinem, à Participio ejus* blinnend, *per quandam* συγκοπὴν, *peculiariter* blind *dictus ſit* Orbatus oculis, qui deſiit videre. *Ita Latinum* Lippus *quidam derivârunt à* λιπεῖν, *ob oculorum defectum. etiam* Surdus *quibuſdam videtur ex eo dictus, quòd ſit ſenſu aurium deminutus; hujus originationis occaſione fortaſſe arreptâ ex verbis A. Gellii, noct. Attic.* I, 12; Qui de Veſtali virgine capiendâ ſcripſerunt, negaverunt capi fas eſſe, quæ linguâ debili, ſenſu've aurium deminuta, alia've quâ corporis labe inſignita ſit. *Angloſaxonibus pari quoque modo* Talpa *dicitur* pand; *quaſi* paned, Imminutus, *à* panian, Imminuere. *Theotiſcis* unoond *dicebatur. item* ſkero / *à* ſceran *vel* piſkeran / Privare. *Nec malè quadrant hæc vocabula, quamvis primâ fronte videri poſſint nimis mollia, ac minùs ſignificanter exprimere animalculum defectiſſimum & perpetuâ nocte coopertum; cum conſtet antiquos res odioſas, graves, horribiles, levioribus ac minimè ingratis nominibus* κατ' εὐφημισμὸν *mitigâſſe. Vide plura in annotatis ad Tatiani* lxi, 1.

ʙʌχ-

ʙʌᛉᛗʌ, Flos. ᚴʌᚴᚢᚾᚾʌᛁᚠ ʙʌᛉᛗʌᚾᛊ hʌᛁᚠᚷᛉᛊ: Conſiderate flores agri; *Matth.* 6: 28. *Angloſax.* bloꝛtm. bloꝛma. *Alam.* bluom. *Dan.* bloꝛmſter. *Belg.* **bloem / blom.** *Olim deduxi Theotiſca* bluom / Flos, *&* bluoyen / Florere, *à* βλύειν, Scaturire, manare; *quòd ineffabilem florum ubertatem ſubtilitatémq; Natura laſciviens, & in magno gaudio fertilitatis variè ludens, è divite ſinu quaſi profundat: quoniam tamen Patribus noſtris* bluom *maximè de fructiferarum arborum floribus videtur uſurpatum;* thie wingardon bluoyent / ande thie bluom machot ſuozen ſtanᵏ / Vineæ florent, & flos reddit gratum odorem; *Willerami paraphraſis in Cant.* II, 13. *dubitare quoque cœpi an non* bluoyen *iſtud ſit à* φλύειν, Refertum eſſe, fructu abundare. τὸ πολυκαρπεῖν, *inquit Ælianus var. hiſt.* III, 41. οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον φλύειν. ὅθεν τὴν Διόνυσον ἐκφάλλειν Φλεῶνα.

ʙʌᚱᛉʌᚾ, Cultui divino vacare. ᛊᛉʌᚴᛖ ᛗᛁᚴ ʙʌᚱᛉʌᚾᛞ, In vanum me colunt; *Marc.* 7: 7. ᚦʌᛊᛏᚢʙᚾᚷʌᛗ ᚷʌh ʙᛁᛞᚷᛗ ʙʌᚱᛉʌᚾᛞᛖ ᚦʌᚾ ᚾʌhᛏʌᛗ ᚷʌh ᛞʌᚴʌᛗ: Jejuniis & obſecrationibus colens Dominum nocte ac die; *Luc.* 2: 37. ᚷʌʙʌᛁ ⊙ʌᛊ ᚴᚱᛉʙʌᚱᛊᛏᚴᛖᛁᛊ ïᛊᛏ: Si quis Dei cultor eſt; *Joh.* 9: 31. *Suſpicor interim verbum olim primâ ſuâ ſignificatione uſurpatum pro* Sacrificare, *poſtea verò ab hac præcipuâ divini cultus operatione ſignificatu laxiore accipi cœpiſſe pro* Deo debitum cultum quavis ratione exhibere. *Angloſaxonibus certè* blotan *eſt* Sacrificare, immolare. *Cimbris* ᛒᛗᛗᛗ *eſt* Immolare hoſtias. ᛒᛗᛗᛗ, Idolorum cultus. ᛒᛗᛗᛉᛚᚠᚢᚥ, Idolorum cultor. *Alamannis* blouſtar *vel* pluaſtar *eſt* Sacrificium. *Origo omnium eſt ex* ʙʌᚱᛉᛁ, Sanguis. *prorſus ut* ἅιμιον *Heſychio exp.* σφάγιον, Hoſtia, *ab* αἷμα, Sanguis, cruor. *Veteres profectò tunc demum ritè peragi putabant ſacrificium, quando morti dabatur Hoſtia. unde quoque uſu veniſſe crediderim, quòd* Mactare *non modò ſignificet Sacrificare, verùm etiam (ſignificatione nimirum à ſacrificiis ad alia tranſlatâ) Quovis modo interimere. Ita* θύειν *&* σφάττειν *diſtinguit Ammonius, ut appellationes generis & ſpeciei.* θύεσθ μὲν γάρ ἐστιν ἐπὶ τιμῇ θεοῦ. σφάττεσθ δὲ τὸ δι' ἡνιναῦν ἀιτίαν φονεύσασθ. *Plutarchus quoque teſtatur Gallis ac Scythis creditum* θεοὺς εἶναι χαίροντας ἀνθρώπων σφαττομένων αἵμασι, κ τούτῳ τελειοτάτῳ θυσίαν. *Erat iis igitur* θυσία ἐν τῇ σφάττεσθ, *In mactatione ſacrificium. neque alia in hac re eſt Sacræ paginæ phraſis: quandoquidem Abrahamus filium ſuum offerre juſſus Geneſ.* 22: 2. *parat eum occidere verſu* 10 *ejuſdem capitis. atque adeò, quia mactationem, etſi non manu, animo tamen jam peregerat, obtuliſſe filium dicitur Hebr.* 11: 27. *Ab* ᛚᛚ ᛒᛗᛗᛗ *quoque putant Undecimum menſem Cimbris olim* ᛒᛗᛗᛉᚥᚴᛚᛚ *dictum, propter frequentia temporis illius ſacrificia; vel quòd Septentrionales eâ præcipuè anni tempeſtate pecora in annuum familiæ ſuæ alimentum ſoleant mactare ac ſale condire, nec non fumo indurare. unde Belgis adhuc* ſlachtmaend

maend *nuncupatur. Aliquanto tamen aliter Cottonianum Faſtorum Angloſaxonicorum fragmentum.* þonne ꝛe monaþ biþ ᵹeendoþ þe pe nemnaþ pintepꝛẏlleþ. þonne biþ ꝛeo nihт xiiii тiba lonᵹ. ⁊ ꝛe dæᵹ тẏna:. On ðam endelẏꝛtan monðe on ᵹeaꝛe biþ xxx daᵹa:. Se monoþ iꝛ nemneþ on Læden November. ⁊ on uꝛe ᵹeðeoþe bloðmonaþ. ꝓopðon uꝛe ẏlþꝛan. þa hẏ hæðenne pæþon. on ðam monðe he bleoтon á. þ iꝛ. þæт hẏ beтæhтon anþ benæmþon hẏꝛa ðeoꝛolᵹẏlðon þa neaт þe hẏ polðon ꝛẏllan:. *Poſtrema interim hujus loci verba in altero eorundem Faſtorum fragmento, quod eſt Cantabrigiæ in Collegio S. Benedicti, hunc in modum ſcripta inveni;* ꝓopðan þe uꝛe ẏlþꝛan. þa hþẏle hiᵹ hæðene pæþon. on ðam monðe hiᵹ ableoтon. þ iꝛ. acenðon ⁊ benemðon heoꝛa ðeoꝛolᵹẏlðum ða neaт ða þe hiᵹ polðon ꝛlean:.

ʙᚣᚠᚿ ᛊᚿIKN ᚴᚣᚳᛊᚴᚣᚴᚣᚢᛊ: Sanguinem innoxium tradens; *Matth.* 27 : 4. **ʙᚣᚠᚿKINNᚣᚢᛊEI**, Mulier quæ ſanguinis profluvium patitur; *Matth.* 9 : 20. **ʙKIIIIᚣ ʙᚣᚠᚿIS**, Fons ſanguinis; *Marc.* 5 : 29. **ᚣKKS ʙᚣᚠᚿIS**: Ager ſanguinis; *Matth.* 27 : 8. *Angloſax.* blob. *Alam.* bluat / ꝑluat / bluot / plut. *Cimbr.* BLAÞ. *Dan.* blod. *Angl.* **blood.** *Belg.* **bloed.** *Angloſaxonicum* blob *jam olim conjectabam factum ex* ꝛlob, Flumen, fluxus; *quòd humor iſte vitalis continuo fluxu, ac veluti ſtato quodam æſtu ac receſſu, vel potiùs perpetuâ quadam circulatione (ut ſic loquar cum perſpicaciſſimo ac noſtri, dum vixit, amantiſſimo Guilj. Harvæo, Anglo, medico Regio; qui talem ſanguinis motum, edito hac de re libello, doctiſſimè adſtruxit) per omnes corporis partes feratur ac fluat.* Sanguinis curſu, *ut eſt apud Senecam* IV *de Benef. cap.* 6, vitalis continetur calor. *Ad hunc certè fluxum ſanguinis reſpexit Adr. Junius, quum* Cruor *ei dictus videtur, quaſi è corde ruens: quamquam in confeſſo eſt* Cruoris *vocabulum derivatum ex* κρύος, Frigus. *nam Cruor propriè eſt Sanguis concretus, ſive is in nobis eſt ſive extra nos. Non malè quoque vox* blob *videtur deduci poſſe à* βλύειν, Scaturire. *vel à* βλύδιον, *quod Suidæ exp.* ὑγρὸν, Humidum. *at Heſychio non modò exp.* ὑγρὸν, *verùm etiam* ζέον, Fervens. *Huc etiam pertinet* **ʙᚣᚳTᚣᚿ**, *quod vide ſuo loco.*

ʙNᚣᚿᚣᚢᚣᚿS hᚣᚿᚣᚿM, Confricantes manibus. ψώχοντες ταῖς χερσί. *Luc.* 6 : 1.

ʙᚣᚳ *vel* **ʙᚣᚴS**, Liber. *Angloſax.* boc *vel* boec. *Alam.* buach / puach / buoch / puoch. *Cimbr.* BAÞ. *Dan.* bog. *Iſl.* book. *Angl.* **book.** *Belg.* **boek.** *Olaus Wormius Runicæ literaturæ cap.* 1 *cenſet Cimbris Libros à materiâ denominatos, quandoquidem iis* BAÞ *propriè denotabat* Fagum arborem, *familiariſſimam Cimbris, ob earum in Septentrione frequentiam. Vide quæ annotavimus ad Tatiani*

5 : 1. *Ab hoc* BRK *Argenteo codici* BRKAREIS *est* Scriba. BRKARGRS, Scribæ. BRKRS AFSTASSAIS *vel* BRKRS AFSATEINAIS MEAGAN, Libellum repudii scribere. *Ab Alamannico* puach *inter alia* unbuokig *dictus est* Idiota. *Legimus enim in gl B*, 28 hunpuakkhic/ Idiota. *Cui vocabulo si aspirationem, quam rudiora sæcula initiis vocum à vocali aut diphthongo incipientium præmittebant, ademeris atque insuper duas tréfve literas in affines alias permutaveris, deprehendes quòd* Idiota *patribus nostris dictus est* unbuokig/ *q. d. Expers librorum & qui nihil unquam vitæ communi utile ex libris hausit. Ab Anglosaxonico quoque* boc *Patres nostri* boccpæftar *dixerunt* Studia liberalia. ropfrecnum bigengum ðæra boccpæfta, Despectis literarum studiis; *Greg. magnus in Proœmio libri* II *Dialogorum. Immo &* boclæden *dixerunt* Latinum sermonem, *præcipuè puriorem illum linguæ Latinæ usum quâ pleræque res gestæ artésq; bonæ, florente adhuc monarchiâ Romanâ, perscriptæ erant.* Ælfred kuning pær pealhstod ðisse bec. ⁊ hie of boclæðene on Englisc pende. Alvredus rex erat interpres hujus libri, cúmq; ex Latino sermone transtulit Anglicè. *Ita incipit Proœmium quod rex Alvredus præmisit translationi suæ Boëthianæ. Potest interim fieri Regem hoc in loco* boclæden *dixisse, ut huic suo labori commendationem ex operæ impensæ difficultate pararet. Postquam enim Roma primùm sub Odoacro, ac deinde sub aliis Gothorum regibus fuit, magnis adeò passibus in præceps abire cœpit antiquus nitor eloquentiæ Romanæ, ut proximo sesquisæculo pauciſſimi superfuerint qui Romanè scribere vel possent vel auderent. In Boëthio interim, qui claruit sub Gothorum rege Theoderico, enitescit genius verè Romanus, multúmq; supra vitiosum sæculi sui idiotismum assurgens. Hunc igitur stylum purum tersúmq; ac veterum quodammodo Romanorum in carmine æmulum, peculiari nomine rex Alvredus* boclæden *dixit, propterea quòd vera ejus interpretatio non petenda esset ex illâ sermonis Latini colluvie apud omnes tunc temporis in usu, sed ex illo veteris linguæ cultu qui nonnisi magno studio ex antiquis libris hauriebatur atque ob hoc minimè multis erat familiaris.*

BRTAN, Proficere, prodesse, juvare. *Pro eo* TABATNAN *occurrit Marc.* 7 : 11. *quod vide suo loco.* NIYAIhTAI BRTIdA : Nihil profecerat; *Marc.* 5 : 26. SAIOIY YATEI NI BRTEIY YAIhT : Videtis quia nihil proficitis; *Joh.* 12 : 19. OA BRTEIY MANNAN : Quid proderit homini? *Marc.* 8 : 36. YATA AEIK NI BRTEIY YAIhT : Caro non prodest quicquam; *Joh.* 6 : 63. *Angli dicerent,* **it booteth nothing.** *Belgæ,* **het en baet niet.** *Huic interim verbo affine videtur Ionicum* βωθέω, *quod Hesychius tradit poni solere pro* βοηθέω, Adjuvare, auxiliari. *Vide tamen etymologicum nostrum Anglicum in* **Boot** / Prodesse, juvare.

BRAID,

ƀƙʌıɑ, Spatiosus, vastus, latus; *Matth.* 7: 13. *Anglosax.* þpaþ. *Alam.* þreider / þreit. *Dan.* þred. *Angl.* broad. *Belg.* breed. *Martinius desumptum putat ex* βάρδω, Via. *Nescio tamen unde hauserit illud* βάρδω. *nisi fortè animum intenderit in illud Hesychii,* βαρδοὶ, αἱ ὁδοὶ παρὰ Γαλάταις. *ubi tamen viri docti pro* αἱ ὁδοὶ *felicissimè restituunt* ἀοιδοὶ, *ut de* Bardis, *cantoribus vatibúsq; Gallorum intelligatur locus. vide Festum, & Lucanum libro Primo, versu* 447. *Proinde quoque magis huc videtur facere, quòd Cimbris* BRAT *est* Via, semita. *nam si veteres Gothi similem aliquam Semitæ vel Plateæ denominationem (quod valdè est verisimile) agnoverunt, videri possunt ex eo suum* ƀƙʌıɑ *desumpsisse: prorsus ut Anglosaxonicum* þum, Spatiosus, amplus, *putatur esse à* ῥύμη, Vicus.

ƀƙʌnn *occurrit in* nɛƀƙʌnn, Exæstuavit; *Marc.* 4: 6. ïnƀƙʌn-ɢʌɑʌ, Ardet; *Joh.* 15: 6. *Vide* ƀƙınnɣ, Febris.

ƀƙıtʇʌn, Ferre, adducere. *Marc.* 6: 27. *Joh.* 10: 16. ni ƀƙıtʇʌıs nns ïn ɛƙʌıstnƀnɢʌı: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.* 6: 13. ʏıts sʌ ƀƙıtʇʌndʌ ïn ɛƙʌʌnstʌı: Via ducens in perditionem; *Matth.* 7: 13. ƀƙʌhtʌ snnn meinʌnʌ ɑn ψns: Attuli filium meum ad te; *Marc.* 9: 17. ƀƙʌhtɛɑnn ψʌnʌ ɛnʌʌn ʌt ïʌısnʌ: Duxerunt pullum ad Jesum; *Marc.* 11: 7. hʌnƀıψ ʏnnɑʌn ƀƙʌhtɛɑnn: In capite vulneraverunt; *Marc.* 12: 4. *Anglosax.* þpıngan. *Alam.* þringen / þringen. *Angl.* bring. *Belg.* brengen / bringen. *Helvigius arbitratur Teutonicum* þrengen / *per epenthesin literæ N, factum ex* παρέχειν, Præbere, afferre.

ƀƙıkʌn. ʇʌƀƙıkʌn, Rumpere, frangere. ʇʌƀƙıkʌndɣ ïnʌ: Dilanians eum; *Luc.* 9: 39. ʇʌƀƙʌk ψɣ ʌnʌɛɣtnn ɛısʌknʌ: Comminuebat ferreas compedes; *Marc.* 5: 4. ʇʌƀƙʌk hʌʌıƀʌns: Fregit panes; *Marc.* 8: 6. *Luc.* 9: 16. ʇʌƀƙnkɣ ʌʌıƀɣs: Fragmenta reliquiarum; *Marc.* 8: 8. *Joh.* 6: 13. nɛƀƙıkʌn *est* ἀθετῆσαι, Violatâ juramenti religione frustrari alicujus exspectationem; *Marc.* 6: 26. *Anglosax.* þnecan. *Alam.* þrechan. *Dan.* þrække. *Angl.* break. *Belg.* breken. *A* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Rumpo, *est* ῥηγὴ, Ruptio. *& Æolicè* βρηγή. *prorsus ut* βράκω *dixerunt pro* ῥάκω, Lacera vestis. βρήδιον *pro* ῥάδιον, Facilè. βρόδον *pro* ῥόδον, Rosa. βρίζα *pro* ῥίζα, Radix. *&c.*

ƀƙınnɣ, Febris. ʌɛʌʌıʌɣt ψɣ sɣ ƀƙınnɣ: Dimisit eam febris; *Marc.* 1: 31. *item Luc.* 4: 38 *& 39. Manifestè sic denominata est Febris ab igneo ardore; unde & πυρετὸς dicitur Græcis & πυρεξία, item πῦρ*

Hippocrati. *Dicitur & καύσιμος, καῦσος, καύσων, à καίω*, Uro, incendo. *item θέρμη vel θερμωλὴ à θερμὸς*, Calidus, ardens, fervens. *Omnino vide quæ de variis hujus morbi apud varias gentes appellationibus annotavimus ad Tatiani* XLVIII, 2. *Ab eodem interim themate unde* ʙʀɪɴɴᴙ *dicta est Febris, etiam est illud* ɪɴ-ʙʀᴧɴɢᴧᵭᴧ, Ardet, *καίεται*. *Joh.* 15 : 6. *&* ɴᴇʙʀᴧɴɴ, Exæstuavit, *ἐκαυματίσθη*. *Marc.* 4 : 6. ᴍᴧɴᴧɪᴢᴙ ɪ̈ST ᴧᴧᴧᴧɪᴍ ψᴧɪᴍ ᴧᴧᴧʙʀɴɴSTIᴍ : Majus est omnibus holocaumatibus ; *Marc.* 12 : 33. *Anglosaxonibus* bejnnan. bynnan *est* Ardere, comburere. *Alamannis* brennen / brinnen. *Danis* brende. *Islandis* brenne. *Anglis* **burn / bren.** *Belgis* **barnen / bernen / branden.** *Verbum autem* bynnen *quodammodo videtur affine Græco πυρῶ*, Incendere, igne injecto comburere. *at* **branden** / *per epenthesin literæ N, videri potest factum à πρήθειν*, Comburere, incendere.

ʙʀᴙψʀ. ʙʀᴙψᴧʀ, Frater ; *Marc.* 3 : 17 & 35. ʙʀᴙψʀɢɴs, Fratres ; *Marc.* 3 : 31. *Joh.* 7 : 3. *Anglosax.* bpeðep. bpoðep. bpoðop. bpoðup. *Alam.* bruoder / bruother / bruder / pruader. *Cambrobrit.* brawd. *Cimbr.* BRAÞᚼ. *Dan.* broder. *Angl.* **brother.** *Belg.* **broeder.** *Avenarius originem vocis petitam censet ab Hebræo* בְּרִית, Fœdus, pactum ; *quòd suavissimâ quadam commendatione Naturæ usque adeò arctum sit fraterni nominis vinculum, ut* etiam feras inter sese partus atque educatio, & natura ipsa conciliet ; *Cicero pro Roscio Amerino*. Certè quoties blandiri volumus his qui esse amici videntur, nulla adulatio procedere ultra hoc nomen potest, quàm ut Fratres vocemus ; *Quintil. Decl.* 321. *De origine vocis Frater hæc habet Scaliger de Causis* LL, *cap.* 26 ; *φράτωρ mutârunt Æoles, quod erat φρήτηρ, & integrum φρεάτηρ. non autem plagiariorum falsæ etymologiæ. Ita Scaliger : qui hoc in loco videtur notare originationem Nigidii apud A. Gellium & Nonium, sicuti & Isidori libro* IX, *cap.* 6. *Olim certè* magna erat societas inter eos, *ut ait Servius ad versum* 386 *Septimi Æneïdos*, qui uno puteo utebantur. unde & Fratrias dixerunt *ἀπὸ τοῦ φρέατος*, quas Tribus vocabant. *His quàm simillima habes etiam apud Græcos grammaticos. Fortassè quoque nonnihil huc facit, quòd Cymræis à* bro, Patria, brodorion *dicti sunt* Indigenæ, *ἐγχώριοι, nati in eâdem regione in quâ degunt. atque adeò nemini videri potest alienum, si suspicemur Patres nostros suum* bpoðop *olim de Popularibus potissimùm intellexisse, postea verò ad artissimam fraterni nominis necessitudinem transtulisse. Hesychius denique, Eustathius, & Suidas φράτορες inter alia exponunt συγγενεῖς*, Consanguineos. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Frater.

ʙʀnnᴧ ʙᴧᴙψɪS, Fons sanguinis ; *Marc.* 5 : 29. *Anglosax.* bopn. boupn. bpunna. bupna. *Alam.* brunno / prunno. *Cimbr.* BRᚢᚾᚾ. *Dan.* brynd.

ƀrynd. *Belg.* boꝛn / ƀꝛonn / buꝛn / ƀꝛunn. *vett Anglis* ƀꝛunn / buꝛn / *quæ in pluribus urbium pagorúmq; nominibus adhuc remanſerunt. Fidenter viri apprimè eruditi deduxerunt à* βρύειν, Scaturire; *quòd ſit aqua perennes habens venas ac jugiter ſcaturiens. Pari prorſus ratione* Fontem *Varro, Pompejus Feſtus, Iſidorus ex eo dictum putant quòd vivas aquas uberrimè fundat.*

ʁRnnST ΛΛΛʁRnnSTIM ΛΛΛΛIM MΛNΛrIZᛉ ÏST: Holocaumatibus omnibus majus eſt; *Marc.* 12: 33. *Vide quæ diximus in* ʁRINNᛉ, Febris.

ʁRnSTS, Pectus; *Luc.* 18: 13. *Angloſax.* bꝛeoꝛƀ. *Alam.* ƀꝛuſt / pꝛuſt / burſt. *Cimbr.* BRIAH4. *Dan.* bꝛyſt. *Angl.* ƀꝛeaſt. *Belg.* boꝛſt. *Videntur eſſe à* στέρνον, Anterior. *eâ notione quâ* στέρνοι πόδες *probatis ſcriptt dicuntur* Pedes anteriores, *&* στέρνα τραύματα, Adverſa vulnera, *i. vulnera quæ à fronte atque in ipſo pectore accipimus.*

ʁRnᚠ, Nurus, *i. filii uxor; Matth.* 10: 35. *Gallis quoque* bru *dicitur. Puto tamen quòd Gothis olim* ʁRnᚠ *denotaverit etiam* Sponſam: *ſiquidem Argenteo codici* ʁRnᚠÞΛᚠS *paſſim eſt* Sponſus. *Angloſax.* bꝛÿƀ *eſt* Sponſa. *Alam.* ƀꝛut. *Dan.* ƀꝛud. *Angl.* ƀꝛide. *Belg.* ƀꝛuꝺ. *De hujus vocabuli antiquiſſimâ acceptione atque origine fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* xxi, 6.

ʁnrGΛN, Emere. ΛnrΛNN nSVΛIKnΛN ᚠΛNS ÞRΛ-ʁnrGΛNΔΛNS GΛh ʁnrGΛNΔΛNS ÏN ΛΛh: Cœpit ejicere vendentes atque ementes in templo; *Marc.* 11: 15. *Luc.* 19: 45. TVΛI SnΛRVΛNS ΛSSΛRGΛN ʁnrGΛNΔΛ: Duo paſſeres aſſe væneunt; *Matth.* 10: 29. ⊙ΛᚠKᛉ ʁnrGΛM hΛΛIBΛNS: Unde ememus panes? *Joh.* 6: 5. ʁnrEI ᚠIZEI ᚠΛnRBEIMΛI Δn ΔnΛᚠΛI: Eme quæ opus habemus ad feſtum; *Joh.* 13: 29. GnKΛ ΛnhSNE nSBΛnhTΛ ÞIMÞ: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 19. BΛnhTEΔnn GΛh ÞRΛBΛnhTEΔnn: Emebant & vendebant; *Luc.* 17: 28. *Angloſax.* bycgan. ȝebycgan, Emere. *Gallis* biguer *eſt* Merces commutare atque ex iſtâ mercium permutatione lucrum captare. *quemadmodum conſtat Permutationem primis mortalibus, ante uſum pecuniæ, emptionis venditioniſq; loco uſurpatam. Nec tantùm* biguer *ſed &* troquer *dicunt Galli. De utroque agit Cl. Salmaſius paginâ* 379 *opuſculi de Uſuris:* Trocare *&* Bigare, *inquit Salmaſius, vulgo uſurpant pro* Permutare: *quibus verbis emptionis venditioniſq; nomina nullo modo conveniunt. Hæc ille. Inde liquet eum nunquam incidiſſe in Gothicum* ʁnrGΛN *&* *Angloſaxonicum* bycgan, *unde Angli habent ſuum* buꝩ / *Emere.*

ВУССЛИМ ГЛУЛСІДС УЛС: Induebatur byſſo; ἐνεδιδύσκετο βύσσον. *Luc.* 16:19. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 62; Byſſum, ƀ. papagen, ꝛꝛıðe hꝛıᴛ ꝑleax. *Alamannicum gloſſarium F*, 2; Biſſum in arbore naſcitur ad veſtimentum. Eſt & aliquid genus molliſſimi. i. papaten. *aliud item gloſſarium B*, 6; Biſſina, unizes cota uuebbes. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Byſſus.

Г Л.

ГЛІSTЛNД SNNN MEINЛNЛ: Reverebuntur filium meum; *Marc.* 12:6. *pro quo Luc.* 20:13, *omiſſo augmento ſyllabico, legimus* ЛІSTЛNД SNNN MEINЛNЛ. *Vide* ЛІSTЛN, Revereri.

ГЛЛІѰІSKЯДПДПП ѰЛNЛ STЛІNЛM ѶЛІКПЛNДЛNS: *Marc.* 12:4. *Suſpicabar primò Gothis olim in uſu fuiſſe* ЛІѰІSKЯN *affine Angloſaxonico* aðpæꝛcan, Exſtinguere, delere, perimere: *ut ſenſus ſit, ſceleratos agricolas ſecundum hunc famulum lapidibus interemiſſe; poſteaquam verò parabolâ penitiùs inſpectâ deprehendi etiam alterum hunc miniſtrum, lapidum quidem ictibus cruentatum, inanem tamen ad fundi dominum remiſſum, aliam quoque verbi* ГЛЛІѰІSKЯДПДПП *ſignificationem atque originem quærendam judicavi.*

ГЛЛКМЛІДЛ ѰПК ЕЛN: Miſertus eſt tui Dominus; *Marc.* 5:19. *Recurre ad* ЛКМЛN, Miſereri.

ГЛВЛІКГЛДЛ ВЛGЯѰПМ: Conſervantur ambo; *Matth.* 9:17. *Refer ad* ВЛІКГЛN. ГЛВЛІКГЛN, Servare, cuſtodire.

ГЛВЛІКhTGЛN, Illuminare, illuceſcere; ἐπιφᾶναι. *Luc.* 1:79. ГЛВЛІКhTGЛN, Manifeſtare, patefacere; ἐμφανίζειν. *Joh.* 14:22. ГЛВЛІКhTIДЛ ѰEINЛTЛ NЛMѮ MЛNNЛM: Manifeſtavi nomen tuum hominibus; ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα ἀνθρώποις. *Joh.* 17:6. *Refer ad* ВЛІКhT, Clarus, lucidus.

ГЛВЛІКІД SNNN ѰNS: Pariet filium tibi; *Luc.* 1:13. ГЛВЛІКІS SNNN: Paries filium; *Luc.* 1:31. ГЛВЛК SNNN SEINЛMЛ ѰЛNЛ ЕRNMЛВЛNKI: Peperit filium ſuum primogenitum; *Luc.* 2:7. *Refer ad* ВЛІКЛN, Ferre, portare. *item* Gignere, fœtum eniti.

ГЛВЛNДѰІДЕДПП ЛTTIN ЇS: Innuebant patri ejus; ἐνένευον τῷ πατρὶ

πατρὶ αὐτῆς. *Luc.* 1 : 62. *Refer ad* ΒΛΝΔΥGΛΝ, Annuere, nutu ſignificare.

ΓΛΒΛΤΝΛΝ, Proficere. ΨΙSΘΛΨΛΤΕΙ ΝS ΜΙS ΓΛΒΛΤΝΙS: Quodcunque ex me tibi profuerit; *Marc.* 7 : 11. *Refer ad* ΒΧΤΛΝ.

ΓΛΒΛΝΛΝ, Habitare, conſtruere ſedem ubi habites; κατασκηνῶ. *Marc.* 4 : 32. *Vide ſimplex* ΒΛΝΛΝ.

ΓΛΒΛΝΚΛΝS ΪΜ ΔΝ ΨΛΜΜΛ: Natus ſum ad hoc; *Joh.* 18 : 37. ΓΛΒΛΝΚΛΝS ΪST ΪZΥIS ΗΙΜΜΛ ΔΛΓΛ ΝΛSGΛΝΔS: Natus eſt vobis hodie Salvator; *Luc.* 2 : 11. ΓΛΒΛΝΚΛΝS ΥΛΚΨ ΜΛΝΝΛ ΪΝ ΕΛΙΚΘΛΝ: Natus eſt homo in mundo; *Joh.* 16 : 21. ΓΛΒΛΝΚΛΝΛΙ SIGΝΜ: Nati ſumus; *Joh.* 8 : 41. ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ SΛΝΚΛΙΕΥΝΙSΚΛ: Genere Syrophœniſſa; *Marc.* 7 : 26. ΪΝ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ ΨΙΖΛΙ ΗΧΚΙΝΧΝΔΕΙΝ: In generatione iſtâ adulterâ; *Marc.* 8 : 38. ΝS ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ: A nativitate; *Joh.* 9 : 1. ΜΕΛΛ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙS SΕΙΝΛΙΖΧS ΝΛΗΤΛΜΛΤ ΥΛΝΚΗΤΛ: Tempore natalis ſui cœnam fecit; *Marc.* 6 : 21. ΝIST ΠΚΛΝΕΕΤΝS ΝΝSΥΕΚS. ΝΙΒΛ ΪΝ ΓΛΒΛΝΚΨΛΙ SΕΙΝΛΙ: Non eſt propheta ſine honore, niſi in patriâ ſuâ; *Marc.* 6 : 4. *Refer ad* ΒΛΙΚΛΝ. ΓΛΒΛΙΚΛΝ, Gignere, fœtum eniti.

ΓΛΒΛΝΚGΛΒΛ ΪΜΜΛ ΛΝΔΗΛΝSΙΔΛ: Libenter eum audiebat; *Marc.* 6 : 20. *item* 12 : 37. ΛΕ ΓΛΒΛΝΚGΧΨΗΜ ΨΙΖΧS ΛΙΒΛΙΝΛΙS: A voluptatibus vitæ; *Luc.* 8 : 14. *Videtur eſſe ab antiquo aliquo verbo Gothico quod proprietatem ac vim habeat Angloſaxonici* bẏnʒan. bẏnʒan. ʒebẏnʒan, Guſtare. *prorſus ut Belgis* **ſmaketlick iet doen / hooren / of leſen** *eſt Facere, audire, vel legere aliquid libenter, ſuaviter, cùm ſingulari voluptate ac guſtu. Unde quoque illud Argentei codicis Marci* 14 : 65 ΓΛΒΛΝΚGΛΒΛ ΛΧΕΛΜ SΛΧΗΝΝ ΪΝΛ, *libens reddiderim* Oppidò quàm lubentes alapis cædebant eum.

ΓΛΒΕΙS. ΓΛΒΙS, Dives. ΜΛΝΝΛ ΓΛΒΙS, Homo dives; *Matth.* 27 : 57. *Luc.* 16 : 19. ΓΛΒΙΓΛΜΜΛ, Divitem; *Marc.* 10 : 25. ΥΛS ΓΛΒΕΙS ΕΙΛΝ: Erat dives valdè; *Luc.* 18 : 23. ΓΛΒΕΙΓΛΝS ΓΛΚΛΖΝΛΝS: Divites vicinos; *Luc.* 14 : 12. ΛΕ ΓΛΒΕΙΝ ΛΕΘΛΠΝΛΝΔ: A divitiis ſuffocantur; *Luc.* 8 : 14. *Marc.* 4 : 19. ΓΛΒΙΓΝΛΝΔΛΝS ΪΝSΛΝΔΙΔΛ ΛΛΝSΛΝS: Divites dimiſit inanes; *Luc.* 1 : 53.

ᚴᚬᛒᛁᚾᛑᚬᚾ, Ligare, vincire. *Vide* ᛒᛁᚾᛑᚬᚾ.

ᚴᚬᛒᚫᛁᛒᚷᚬᚾᛑᛋ ᛁᚾᚾᛁᛋ: Misertus nostri; σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. *Marc.* 9:22. *Refer ad* ᛒᚫᛁᛒᛋ, Misericors.

ᚴᚬᛒᚫᛁᚾᛑᛁᛑᚬ ïᛉᛁ ᚬᚾᚴᚷᚾᚬ: Excœcavit eorum oculos; *Joh.* 12:40. *Refer ad* ᛒᚫᛁᚾᛑᚬ *vel* ᛒᚫᛁᚾᛑᛋ, Cœcus.

ᚴᚬᛒᚷᛏᚬᚾ, Ad pristinam formam vel statum pristinum reducere; ἀποκαθιστᾶν. ᚼᛁᚫᛁᚬ ᚢᛁᛗᚬᚾᛑᛋ ᚬᚹᛏᚴᚬ ᚴᚬᛒᚷᛏᛁᛁᛒ ᚬᛚᛚᚬ: Elias veniens restituet omnia; *Marc.* 9:12. *Anglosaxonibus* ȝebetan *est* Emendare, resarcire. ȝebeteð beon, In integrum restitui, emendari. *Recurre ad ea quæ diximus in* ᛒᚷᛏᚬᚾ, Proficere, prodesse.

ᚴᚬᛒᚴᚢᚴᚷ ᚬᛚᛁᛒᚷᛋ: Fragmentorum reliquiæ; κλασμάτων περισσεύματα. *Marc.* 8:8. *Joh.* 6:13. *Refer ad* ᛒᚴᛁᚴᚬᚾ, Rumpere.

ᚴᚬᚴᚬᚴᛏᛁᛒ, Fit, evenit; γένηται. *Marc.* 11:23. *Ab hac verbi acceptione non abludit, quòd Anglis* it will goe well or ill / *Belgis* 't sal wel of qualick gaen / *tantundem sunt ac si dicas Benè vel malè procedet negotium: quòd item Runico lexico* ᚠᚼᛁᚴᚠᚼ *exponitur* Præstantia *vel* Secunda fortuna: *quòd denique Anglosaxonibus* ȝenȝe beon *est* Præpollere, multum posse ad promovendum felicem totius rei exitum. ðæȝ cyninȝeȝ bene mið þrihtne ȝriðoðe ⁊ ȝenȝe pæpe:. Preces regis apud Deum plurimùm valebant; *Beda* 111, 12. unc ȝeȝenȝe ne pæȝ. þ piᵹ him. on ðeȝnȝcipe ðeopian polðen. Non tanti nobis erat ut ei per obsequium serviremus; *Cædmon* 18, 19. ȝe unȝænȝe ȝeðýðon beboð Loðeȝ ȝop ȝetnisse eopȝum:. Inritum feciſtis mandatum Dei propter traditionem vestram. *R Matth.* 15:6.

ᚴᚬᚴᚴ, Platea. ᚬᚾᚬ ᚴᚬᚴᚴᚬ ᚬᚴᚴᛁᛑᛁᚫᚾᚾ ᛋᛁᚾᚴᚬᚾᛋ: In plateis ponebant infirmos; *Marc.* 6:56. ᚬᛏ ᛑᚬᚾᚴᚬ ᚾᛏᚬ ᚬᚾᚬ ᚴᚬᚴᚴᚬ: Ad januam foris in bivio; *Marc.* 11:4.

ᚴᚬᚴᚴᚬᚾ, Ire. *Joh.* 18:8. ᚴᚬᚴᚴ ïᚾ ᚼᛖᚠᚷᚱᚾ ᚠᛖᛁᚾᚬ: Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. ᚢᛁᚠᚬ ᚫᚾ ᚠᚬᛗᛗᚬ. ᚴᚬᚴᚴ. ᚷᚬᚼ ᚴᚬᚴᚴᛁᚠ: Dico huic, Vade, & vadit; *Matth.* 8:9. *Luc.* 7:8. ᚴᚬᚴᚴᚬᛏᛋ ïᚾ ᚠᚱ ᛒᚬᚾᚴᚴ: Ite in civitatem; *Marc.* 14:13. ᚴᚬᚴ-ᚴᚬᛋᛏ ᚬᚹᚬᚴ ᚠᚬᛗᛗᚬ: Sequimini eum; *Ibidem*. ᚴᚬᚴᚴᚬᛏᛋ ïᚾ ᚼᚬᛁᛗ ᚠᚱ ᛉᛁᚠᚴᚬᛉᚬᛁᚴᚠᚱᚾ ïᚴᚴᚢᛁᛋ: Ite in castellum quod contra vos est; *Marc.* 11:2. ᚴᚬᚴᚴᚬᛗ ᚫᚾ ᚠᚬᛁᛗ ᛒᛁᛋᚾᚾᚷᚬᚾᛖ ᚼᚬᛁᛗᚱᚾ: Eamus in proximos vicos; *Marc.* 1:38. ᚴᚬᚴᚴᛁᚫᚬ ᚬᚾ-

ᛑᛁᛋ:

ᚪᛁᛋ: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19: 12. *Angloſax.* ȝan. ȝanȝan. *Alam.* gan / gangan / giangan. *Cimbr.* ᚠᚪᚴᚠᚪᚴ. *Dan.* gaa. *Iſl.* ganga. *Angl.* goe. *Belg.* gaen. *Omnium origo videtur peti poſſe ab* εἶμι, Eo: *ut nempe ab ejus Infinitivo* ἰέναι, Ire, *primò fuerit* ien / *ac poſtmodum, mutato* J *conſono in* G, *factum ſit* gen / gan. *ac per reduplicationem, Gothis atque Angloſaxonibus perfamiliarem,* ȝanȝan. ᚵᚪᚱᚵᚪᚾ.

ᚵᚪᚱᛈᛁᚱᚵᚪᚾ, Lucrari. ᛟᚪ ᛒᚷᛏᛈᛁᚹ ᛗᚪᚾᚾᚪᚾ. ᚷᚪᛒᚪᛁ ᚵᚪᚱᛈᛁᚱᚵᚪᛁᚹ ᚹᚾᚪ ᚦᚪᛁᚴᛟᚾ ᚪᚪᚪᚪᛗᚪ: Quid prodeſt homini, ſi lucretur mundum totum? *Marc.* 8: 36. ᚵᚪᚱᛈᛁᚱᚵᚪᚾᛞᚪᛋ ᚹᚷ ᛗᚪᚾᚾᚪᛋᛈᛞ ᚪᚪᚪᚪ: Lucrifaciens mundum univerſum; *Luc.* 9: 25.

ᚵᚪᚱᚴᛈᚦᛏᛋ ᚾᚴᚱᚪᚾ, Edictum exiit; δόγμα ἐξῆλθε. *Luc.* 2: 1. *Græcis* γραφὴ *vel* ἀπογραφὴ *eſt Commentarius vel Index in quem ex decreto publico ſingulorum hominum cenſus atque agri perſcribuntur.*

ᚵᚪᛞᚪᛒᚪᚾ, Evenire. ᚪᚾᚵᚪᚾᚾ ᛁᛗ ᚢᛁᚹᚪᚾ ᚹᚷᛈᛁ ᚺᚪᛒᚪᛁᛞᛈᚪᚾᚾ ᛁᚾᚪ ᚵᚪᛞᚪᛒᚪᚾ: Cœpit illis dicere quæ eſſent ipſi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10: 32.

ᚵᚪᛞᚪᛁᛚᚪᚾᛋ, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5: 10. *Refer ad* ᚪᚪᛁᛚ, Pars, portio.

ᚵᚪᛞᚪᚾᛒᛁᛞᚪ ᛁᛉᛈ ᚺᚪᛁᚴᛏᚷᚾᚪ: Induravit corda eorum; πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 12: 40. *Plura vide in* ᚪᚪᚾᛒᚪᛏᚪ.

ᚵᚪᛞᚪᚾᚴᛋᛏᚪ, Audebat; *Marc.* 12: 34. *Angloſaxonibus* ðearfnan. ðýrfnan *eſt* Audere. ðýrfteȝ, Audax. ðýrfteȝneſ, Audacia, præſumptio. ȝeðýrfteȝan, Præſumere, audere. *pro quo tamen per metatheſin dixerunt etiam* ȝeðrifteȝan, Audere. ȝeðrifteȝlæcean, Præſumere. ðryðe, Audax, temerarius, *&c. Alamannis* durren *eſt* Audere. ſie thine *paſſionem* wole durren gebilethan / Paſſionem tuam ſtrenuè audent profiteri; *Willeramus* VIII, 2. ðer ni dorſti / Ipſe non audebat; *Rhythmus de S. Annone,* § 41. *Anglis* dare. *Belgis* derren / derben / dorben / durben. *Danis* jeg tørſt *eſt* Audeo. *Iſlandis* þor / Audacia. *Omnia manifeſtè ſunt affinia Græco* θαῤῥεῖν, Audere, fiduciam habere.

ᚵᚪᛞᚪᚾᚹᚾᚪᚾ, Mori. ᛒᚪᚾᛞᚹᚷᚪᚾᛞᚪᛋ ᛟᛁᚪᛈᛁᚴᚪᛗᛗᚪ ᛞᚪᚾᚹᚪᚾ ᛋᚴᚾᚪᛞᚪ ᚵᚪᛞᚪᚾᚹᚾᚪᚾ: Innuens quâ morte eſſet moriturus; *Joh.* 12: 33. ᛗᚪᚹᚪ ᛁᛉᛈ ᚾᛁ ᚵᚪᛞᚪᚾᚹᚾᛁᚹ: Vermis eorum non moritur; *Marc.* 9: 48. ᚵᚪᛞᚪᚾᚹᚾᚷᛞᚪ ᛞᚪᚾᚺᛏᚪᚴ ᚹᛈᛁᚾ: Mortua eſt filia tua; *Luc.* 8: 49. *Marc.* 5: 39. ᚵᚪᛞᚪᚾᚹᚾᚷ-

ДЕДПН ЇН УАТНАМ: Mortui ſunt in aquis; *Matth.* 8: 32. *Joh.* 6: 58. *Vide quæ dicimus in* **ДАПФС**, Mortuus.

ГАДІППІДА, Profundè effodit; ἐβάθυνε. *Luc.* 6: 48. *Refer ad* **ДІПП**, Profundus.

ГАДХМСАН, Condemnare. **ГАДХМІДЕДПН ЇНА СКНАЛН УІСАН ДАПФАН**: Condemnaverunt eum eſſe reum mortis; κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. *Marc.* 14: 64. *Aliter accipitur verbum Matth.* 11: 19. **ГАДХМІДА УАКФ НСУАНКНТА**: Juſtificata eſt; ἐδικαιώθη. *Matth.* 11: 19. *Refer ad* **ДХМСАН**.

ГАДКАБАН НС СТАІНА: Exciſus de petrâ; *Marc.* 15: 46. *Vide quæ dicimus in* **ДКЕІБАН**, Tundendo excavare.

ГАДКАГКЕІФ, Potum dedit; *Matth.* 10: 42. *Vide* **ДКІГГКАН**, Bibere.

ГАДКАННТЕІС, Milites; *Marc.* 15: 16. *Joh.* 19: 2. **ЇК МАННА ЇМ НАБАНДС НЕ УАЛДНЕНСА МЕІНАММА ГАДКАННТІНС**: Ego homo ſum habens ſub poteſtate meâ milites; *Matth.* 8: 9. **ГАДКАННТЕІС** *itaque dicti ſunt* Milites, *i. apta bello manus, multitudo hinc inde ad uſum belli collecta: nomine dubio procul deſumpto à priſco aliquo verbo reſpondente Teutonico* **gaderen** / Colligere, in unum cogere; *ita Græcis* λοχάδες, *abſolutè*; λοχάδες *item* νεανίαι *vel* ῥαπῶται *dicuntur* Selecti milites. *Latinis quoque* Legio *dicta eſt, teſte Varrone libro* IV *de* LL, quòd leguntur milites in dilectu. *Mirum itaque pluribus fortaſſè videbitur, quid moverit doctiſſimum antiſtitem Gothorum ut Lucæ* 3: 14 **МІЛІТХНАНС** *diceret* Milites, *vocabulo manifeſtè ſatis ex* Militantes *corrupto: ſed cogitandum Wulphilæ ſæculo Gothos, per totam Italiam Romanis permixtos, plurimas voces Romanis dediſſe, ac viciſſim ab iis accepiſſe; cujus rei plurima paſſim exempla ſuppeditat nobis Argenteus codex, maximum Arctoæ antiquitatis decus.*

ГАДКАНСАН, Præcipitare. *Vide* **ДКАНСАН**, Ex alto deorſum deturbare.

ГАДКІНСАН, Cadere. *Vide* **ДКІНСАН**.

ГАДХРЕНХАА ЗАКАРІАС: Turbatus eſt Zacharias; *Luc.* 1: 12. **НН САІУАЛА МЕІНА ГАДХРЕНХАА**: Nunc anima mea turbata eſt; *Joh.* 12: 27. *Refer ad* **ДХРЕГАН**, Turbare. *ac magis etiam vide quæ annotavimus in* **ДКАІБАН**, Vexare.

ᚴᚪᚠᚪhᚪᚾ, Capere, apprehendere; πιάσαι. *Joh.* 10: 39. *Vide* ᚠᚪhᚪᚾ, Capere.

ᚴᚪᚠᚪhᚴiᛞᚪ ᛗᚪᚾᚪᚴᛖiᚾ ᛗᚪᚾᚠᚷᚪᚾ ᚠᚪᚾiᚾ: Perfectam plebem parare Domino; κατεσκευασμένον λαὸν ἑτοιμάσαι Κυρίῳ. *Lucæ* 1: 17. *Suspicor autem* ᚴᚪᚠᚪhᚴiᛞᚪ *esse ex* ᚴᚪᚠᚪᚴᚴiᛞᚪ, *eo sensu quomodo* ᚪᚠæᚷᚢᚩᚦ *vel* ᚷᛖᚠæᚷᚢᚩᚦ *Anglosaxonibus est* Ornatus, venustatus, perpolitus. *vel ex illo* ᚠᚪᚴᚴ *quod Lucæ* 14: 35 *exponitur* Idoneus, utilis, aptus.

ᚴᚪᚠᚪᛋᛏᚪᚾ, Servare, conservare, observare, custodire. *Vide simplex* ᚠᚪᛋᛏᚪᚾ.

ᚴᚪᚠᚪᚾᚴᚪᛋ, Concilium, συνέδριον. *Marc.* 14: 55. *item* 15: 1. *Sicuti* ᚴᚪᚴᚢᚾᚾi *illud, quod Argenteo codici sæpiùs est* Concilium, *manifestè satis derivatur ex* ᚴiᚾᚾᚪᚾ *vel* ᚴᚪᚴiᚾᚾᚪᚾ, Convenire, congregari: *ita quoque simile vero est* ᚴᚪᚠᚪᚾᚴᚪᛋ *factum ex* ᚠᚪᚴᚪᚾ *vel* ᚴᚪᚠᚪᚴᚪᚾ, Ire, proficisci. *Huc omnino pertinent quæ infra dicimus in* ᚴᚪᚴᚢᚾᛋᚪ, Forum, vicus. *& in* ᚴᚪᚢᚾᛗᚠᚪ, Synagoga.

ᚴᚪᚠiᛚhᚪᚾ, Humare, sepelire. *Adi* ᚠiᛚhᚪᚾ.

ᚴᚪᚠᚴᚪᚾᚷiᚾᚷᚾᛞ ïᛗ: Dominantur eis; *Marc.* 10: 42. *Refer ad* ᚠᚴᚪᚾᚷᚪ, Dominus.

ᚴᚪᚠᚴᛖhᚢᚾ, Audiverunt, resciverunt, famâ & auditione acceperunt. ᚴᚪᚠᚴᛖhᚢᚾ ᚠᚪᛏᛖi ïᚾ ᚴᚪᚴᛞᚪ ïᛋᛏ: Auditum est quòd in domo esset; *Marc.* 2: 1. *Hunc Argentei codicis locum valdè illustrant sequentia.* ᚷᛖᚠᚠæᚷn ic, Resci vi, intellexi; *Cædmon* 43, 13. 49, 5. 54, 1. 55, 6. 69, 3. 75, 9. 85, 5. 90, 23. mine ᚠᚠæᚷe, Quantum ego famâ percipere potui; *Cædmon* 70, 20. ᚷᛖᚠᚠæᚷoᚱᛏ, Celeberrimus; *Cædmon* 71, 8. pe ᚷᛖᚠᚠiᚷen habaᚦ, Percepimus; *Cædmon* 63, 7. ᚷᛖᚠᚠiᚷen habbaᚦ, Intellexerunt; *Cædmon* 71, 5. 80, 7. ᚠᚠaᚷenᛞlic læceᛞom, Celebre medicamentum; *Herb.* CLV, 2. ᚣ ᚠᚱiᚠᚴᚪ *Cimbris est* Rumore percipere; *Vide Wormium ad epinicium Egilli Skallagrimi, Classis primæ Strophâ tertiâ.* ᚠᚱiᚺᚺᚺi, Audivit; *Runicum lexicon in* ᚾᛒᚺᚱᚠiᚺ. ᚠᚱiᚠᚢᚣ, Celebris; *Runicum lexicon in* ᚣᚠᚢᚱiᚠᚺ. ᚢᚢᚦᚠᚱiᚠᚢᚣ, Inclytus, longè latéq; celebris; *Runicum lexicon in* ᛒᚣᚱᚦᚣ. *Islandis* fretter *dicuntur* Rumores.

ᚴᚪᚠᚢᚪᛚᚱiᚾ ᚴᚪᛋ ᚠᚪᛏᚪ ᚴᚪᚢᚴᛞ ᚣᚠ ïᛗ: Absconditum erat istud verbum ab eis; *Luc.* 18: 34. ᚴᚪᚠᚪᚪᚪh ᛋiᚴ ᚠᚪᚢᚴᚪ ïᛗ: Abscondit se ab iis; *Joh.* 12: 36. *Refer ad* ᚠᚢᚪᛚᚱiᚾ, Occultum.

ᚴᛅᚠᚿᛚᛅᚵᛅᚿ, Implere. ᛋᚢᛅ ᛋᚢᛂ ïᛏᛅ ᚵᚿᚹᛅᚿ ᚴᛅᚠᚿᛚᛅᚿᚱᛏᛅᛅ: Ita ut jam impleretur; *Marc.* 4: 37. ᚴᛅᚠᚿᛚᛅᚵᛅᚿᛏᛅᛋ ᛋᚢᛅᛘ ᛅᚴᛂᛁᛏᛁᛋ: Implens ſpongiam aceto; *Marc.* 15: 36. ᛘᛂᛚᚵᛅᚿ ïᚿᛋᛚᚼᛏ ʙᛁ ᚹᚱᛋ ᚴᛅᚠᚿᛚᛅᛅᚢᛂᛁᛋᛁᛏᚱᚿᛋ ïᚿ ᚿᚿᛋ ᚢᛚᛁᚼᛏᛁᚿᛋ: Scribere narrationem rerum quæ in nobis completæ ſunt; *Luc.* 1: 1. *Refer ad* ᚠᚿᛚᛅᛋ, Plenus.

ᚴᛅᚵᛁᚿᚴᛚᛁᛏᛅ ᚹᛚᚿᛅ ᚠᛚᛁᚴᚮᚿ: Vici mundum. *propriè*, Subjugavi mundum. *Joh.* 16: 33. *Refer ad* ᚴᛅᚵᚿᚴ, Jugum.

ᚴᛅᚵᚿᚴ, Jugum, *item* Par quodvis rerum ſimilium: *nam binæ res ac pares, mutuo ſibi additæ, plurimarum gentium idiotiſmo* Jugum *vocantur. Ita Lucæ* 2: 24. ᚴᛅᚵᚿᚴ ᚼᚴᛚᛁᚢᛚᛅᚿᛒᚱᚿᚱ *eſt* Par turturum. ζεῦγος τρυγόνων. *ac Lucæ* 14: 19 ᚵᚿᚴᛅ ᛅᚿᚼᛋᚿᛂ ᚠᛁᛘᚠ *ſunt* Juga boum quinque. *Angloſaxonibus* ʒeoc. ioc *eſt* Jugum. *Alam.* ioch / ioh. *Dan.* aag. *Angl.* yoke. *Belg.* ioch. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Jugum. *Noſtrum item etymologicum Anglicum in* yoke *&* iuge.

ᚴᛅᚵᚿᚴᚱ, Parabola, ſimilitudo; *Luc.* 8: 9. *atque ita paſſim accipitur vox in Argenteo codice, intelligitúrq; de duabus rebus diverſis quidem, quæ tamen ob aliquam convenientiam componuntur comparantúrq;. nam* ᚴᛅᚵᚿᚴ *eſt* Jugum, *ſicuti proximè vidimus.*

ᚴᛚᚼᛚᛅᛒᛚᛅᚿ, Tenere; *Marc.* 3: 22. 6: 17. *Refer ad* ᚼᛚᛅᛒᛚᛅᚿ, Tenere, ſervare.

ᚴᛚᚼᛚᛅᚠᛏᚿᛚᚿᛞᛅᛚᛅᚿ ᚿᚿᛋᛁᛋ ᛋᛏᚿᛒᚵᚿ: Adhærentem nobis pulverem; τὸν κολληθέντα ἡμῖν τὸν κονιορτόν. *Luc.* 10: 11. ᚴᛚᚼᛚᛅᚠᛏᛁᛞᛅ ᛋᛁᚴ ᛋᚿᛘᛚᛘᛘᛅ ʙᛅᚿᚴᚵᛚᚿᛂ ᚵᛚᛁᚿᛁᛋ ᚴᛚᚿᚵᛁᛋ: Adhæſit uni civium regionis illius; ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. *Luc.* 15: 15.

ᚴᛚᚼᛚᚼᛚᛁᛞᛅ ᛚᛚᛚᛁ ᛘᛚᚿᛚᚴᛁ ᛅᚿ ᚼᛚᚿᛋᚵᛅᚿ ïᛘᛘᛅ: Omnis populus ſuſpenſus erat audiens illum; ὁ λαὸς ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων. *Luc.* 19: 48. ᚿᚿᛞ ᚮᛚ ᛋᛚᛁᚢᛚᛚᛅ ᚿᚿᛋᛚᚴᛅ ᚼᛚᚼᛁᛋ: Quouſque animam noſtram tollis? *i. Suſpendis, vel Suſpenſam tenes.* ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; *Joh.* 10: 24. *Vide quæ annotavimus in* ᚼᛚᚿᚼ, Altus.

ᚴᛚᚼᛚᚼᚵᚱ, Deinceps, ex ordine, conſequenter; καθεξῆς. *Luc.* 1: 3. *à* ᚼᛚᚼᛚᛅᚿ. ᚴᛚᚼᛚᚼᛚᛅᚿ, Pendere. *ac propriè uſurpatur de rebus continuatâ ſerie mutuo ſibi uſque adeò arctè adhærentibus, ut aliud ex alio veluti pendere videatur.*

ᚴᛚ-

ꝛʌhʌiʌgʌn, Curare, mederi, ſanare; *Luc.* 9: 1. ꝛʌhʌiʌidɇ-ʌnn, Sanabantur; *Marc.* 6: 13. ꝛʌhʌiʌidʌi ꝩʌnkꝓnn, Curabantur; *Luc.* 6: 18. ꝛʌhʌiʌnikꝓ, Sanabitur; *Matth.* 8: 8. *Refer ad* hʌiʌgʌn, Curare, ſanare.

ꝛʌhʌitʌn, Spondere, promittere. ꝛʌhʌihʌitnn ïmmʌ ƀʌihn ꝛibʌn: Promiſerunt ei pecuniam dare; *Marc.* 14: 11. *Angloſaxonibus* ȝehatan *eſt* Polliceri, vovere. ȝehaƀ, Votum, promiſſum. *Cimbris* ꝟiiʌʌ *eſt* Vovere. ꝟii4, Votum. *Alamannis* geheizen / ƀiheizen *eſt* Spondere. geheiz / Promiſſum. *Utebantur & ſimplici* heit. *gloſſæ Lipſii*; heitinga / Vota. *Etiam* heizen *occurrit apud Willeramum* 111, 10; thiu *divina eloquia* heizent thiu ſelua uuũnna. Divina eloquia ſpondent idem gaudium. *Huc etiam refer Gallicum* ſouhaiter, *Deſiderare, optare. Omnia quàm proximè accedunt ad* αἰτεῖν, Petere, poſtulare, poſcere.

ꝛʌhʌnsgʌn *vide* hʌnsgʌn, Audire.

ꝛʌhʌʌibʌi, Condiſcipuli. ꝩʌꝓ ꝓxmʌs ꝓʌim ꝛʌhʌʌi-ƀʌm seinʌim: Dixit Thomas condiſcipulis ſuis; *Joh.* 11: 16. *Neſcio an affine aliquid habeat cum Alamannico* liab / leib / lib / lieb / lief / lif / liob / liub / Carus, dilectus. *Alamannicum gl B*, 50; Sodalibus, ƀaleibom. *quod manifeſtè conſentit cum citato Argentei codicis loco. ac fortaſſè quoque cum ejuſdem codicis verbis Lucæ* 1: 54; hʌɇibidʌ ïskʌɇʌʌ ꝓinmʌrn seinʌm-mʌ: Suſcepit Iſraël puerum ſuum.

ꝛʌhnʌiridʌnʌ ïnsʌndidɇʌnn: Contumelioſè habitum dimiſerunt; *Marc.* 12: 4. *Huic affine eſt illud Bedæ libro Quarto hiſt. eccl. cap.* 15; ȝehnæȝƀe þa mæȝƀe mid heꝛiȝþan ƀeoꝛƀome, Subegit provinciam graviore ſervitio; *Alioqui* hniȝan *ut plurimùm denotat Angloſaxonibus Obedientiam ſubmiſſionémq; teſtari leni quadam capitis inclinatione & genuum totiúſve corporis incurvatione.* hniȝan to hehꝛelƀe, Ad thronum Dei reverenter incurvare ſe; *Cædmon* 96, 1. Loth hnah þam ȝieꝛtum to ꝓotum, Loth demiſit ſe ad pedes hoſpitum; *Cædmon* 53, 4. hniȝan mid heaꝛƀum, Demiſſis atque inclinatis capitibus obedientiam ſubmiſſionémq; teſtari; *Cædmon* 18, 18. onhniȝon to ƀam heꝛiȝe, Inclinabant ſe coràm delubro; *Cædmon* 79, 1. onhniȝendum heaꝛƀe ꝛymle hiꝛ ȝeꝛihƀa aƀune on eoꝛƀan beꝛette, Inclinato capite ſemper aſpectum in terram defigat; *Reg. Benedicti, cap.* 7. *Theotiſcis quoque minimè ignotum verbum.* hneigit / Vergit, inclinat; *gl B*, 55. ƀinikan uuerden / Incurventur; *gl B*, 24. ƀehneickente / Declinantes. ſi ƀehneigit / Declinetur;

Kero. kineigit / Proclivum. kinigene / Proni; *gl C*, 12. geneigich / Proclivis; *gl D*, 32. *Belgis* **geneyght / genegen / toe-genegen** *est* Pronus, propensus, proclinis ad aliquid. *Fœminæ quoque Belgis dicuntur* **nijgen** / *quum moderatâ genuum flexurâ honoris ergò salutant alios*. *Pro* **ΗΝΛΙΓΛΝ** *interim etiam* **ΗΝΛΙΥΛΝ** *vel* **ΗΝΕΙΥΛΝ** *videtur usurpâsse codex Argenteus: quæ valdè sunt affinia Græco* νεύειν.

ΓΛΗΝΛΙΥΙΔΛΝS ΝSΗΛΝΗΙΔΛ: Humiles exaltavit; *Luc.* 1: 52. **ΓΛΗΝΛΙΥϚΛΔΛ**, Humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. *Refer ad* **ΗΝΛΙΥϚΛΝ**, Humiliare. *quod habes in* **ΗΝΕΙΥΛΝ**, Inclinare, declinare.

ΓΛΗϗΚΙΝϗΔΛ ΪΖΛΙ ΪΝ ΗΛΙΚΤΙΝ SEINΛΜΜΛ: Mœchatus est eam in corde suo; *Matth.* 5: 28. *Refer ad* **ΗϗΚϗS**, Adulteri.

ΓΛΗΚΛΙΝϚΛΝ, Mundare. *Refer ad* **ΗΚΛΙΝS**, Mundus, purus.

ΓΛΗΝΓΔ, Cogitatio; *Marc.* 12: 30. *Luc.* 1: 51. *Refer ad* **ΗΝΓϚΛΝ**, Cogitare; *quod affine est Græco* ἡγέομαι, Duco, arbitror, existimo. *Vide annotata ad Tatiani* XVII, 1.

ΓΛΗΝΛΙΦ ϒΛΙΚΦΛΝ: Operiri; *Matth.* 8: 24. **ΝΙϒΛΙΗΤ ΪST ΓΛΗΝΛΙΦ. ΦΛΤΕΙ ΝΙ ΛΝΔΗΝΛϚΛΙΔΛΝ**: Nihil est opertum, quod non revelabitur; *Matth.* 10: 26. *Vide* **ΗΝΛϚΛΝ**, Operire, tegere, celare.

ΓΛΙΛΙΝΝΛ, Gehenna. *Græci ab Hebræis mutuati sunt suum* γέεννα *pro Valle quadam urbi Hierosolymitanæ vicinâ, quæ* גֵּי הִנֹּם *dicebatur*, Vallis Hinnom, *in quâ olim Israëlitæ, immanibus vicinarum gentium superstitionibus mancipati, liberos suos Idolis adolebant. Inde factum est ut vox postea translata sit ad Inferorum sedes cruciatui damnatorum destinatas. Gallis quoque* genne, gehenne *inde videtur dicta Machina pluribus intenta funibus vel fidiculis, quibus distenduntur facinorosi ad extorquendam commissi criminis confessionem. Anglis quoque* **ginnes** *sunt Laquei, pedicæ.*

ΓΛΪΒΝϚΛΝΔ ΨΝΚ ΛΙΚΦΛΙ: Æquabunt te solo; ἐδαφιοῦσί σε. *Luc.* 19: 44. *Refer ad* **ΪΒΝ**, Æqualis, planus.

ΓΛΪΔΔϚΛ SIK ΜΛΝΛΓΕΙ: Convenit turba; *Marc.* 3: 20. **ΓΛΪΔΔϚΕΔΝΝ ΛΠΛΝSΤΛΝΛΕΙS ΔΝ ΪΛΙSΝΛ**: Convenerunt apostoli ad Jesum; *Marc.* 6: 30. *Refer ad* **ΓΛUΙΜΛΝ**, Convenire, congregari.

ΓΛΪΔΔΚΕΙΓϗΔΕΔΕΙΝΛ, Pœnitentiam egissent; *Luc.* 10: 13. *Refer ad* **ΪΔΚΕΙΓϗ ΜΙΚ**: Pœnitet me.

ΓΛΙΚΔ,

ГАІКА, Zona. ГАІКАА ЂІЛЛЄІNА: Zonam pelliceam; *Marc.* 1:6. АІZ ЇN ГАКАZS: Æs in zonâ; *Marc.* 6:8. *Angloſaxonibus* ȝyɲbel *eſt* Zona, cinctorium, cingulum. *Alam.* gurdel. *Dan.* gyrdel. *Angl.* girdle. *Belg.* gozdel. *Angloſaxonibus* ȝyɲban *eſt* Cingere. *Alam.* gurten/ curten. *Dan.* gyrde. *Angl.* gird. *Belg.* gozden. γεφῶ *Græcis eſt* Colligere in gyrum.

ГАІКNАN, Deſiderare. ЂAN ψIS ГАІКNЄIψ: Dominus operam ejus deſiderat; ὁ κύριος ἀνθ' ἐργάτου ἔχει. *Matth.* 11:3. *Luc.* 19:31. ГАІКNIdA SAd ЇTAN: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15:16. & 16:21. ГАІКNЄIψ ГASAIΘAN: Cupietis videre; ἐπιθυμήσετε ἰδεῖν. *Luc.* 17:22.

ГAITЄIN ATTAЂT MIS: Hœdum dediſti mihi; ἔριφον ἔδωκας ἐμοί. *Luc.* 15:29. *Angloſaxonibus* ȝæt. ȝat, *eſt* Capra, capella. *Alamannis* geiz. *Danis* geed. *Iſlandis* geit. *Anglis* goat. *Belgis* geyt. *Quum animal hoc villis notabiliter ſit inſigne, præcipuè tamen capræ* in Ciliciâ circáq; Syrtes villo tonſili veſtiantur, *ut author eſt Plinius nat. hiſt.* VIII, 50. *parum quoque abeſt quin huic animali putem nomen inditum à* χαίτη, Juba, coma. *nam ſicuti capræ armis quàm villoſiſſimis maximè commendantur, ita prolixiores villi ab armis dependentes, jubam quodammodo referunt. De caprarum tonſurâ agit Varro ſub finem libri Secundi de Re ruſticâ. Alamannico interim* geiz *affine eſt Hebræum* עֵז, Capra. *ſicuti &* גְּדִי, Hœdus.

ГAKANNIdA NNSIS ЂAN: Oſtendit nobis Dominus; ἐγνώρισεν ἡμῖν ὁ Κύριος. *Luc.* 2:15. ГAKANNIdA ЇM NAMZ ψEINATA. gAh KNNNgA: Notum feci eis nomen tuum, & facio; ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω. *Joh.* 17:26. ГAKANNAdEdNN BI ψATA ƔANKA: Cognoverunt de verbo; διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος. *Luc.* 2:17.

ГAKKZTNdA, Conquaſſabitur; συνθλασθήσεται. *Luc.* 20:18. *Fortaſſè affine huic illud Theotiſci gloſſarii C*, 11; Perculſus, thurahcruzit. *quemadmodum & Anglicum* to cruſh in pieces / *Friare, in minutiſſimas partes confringere. quæ non ita longè videntur abire à* κρούω, Pulſo, collido. κρῦσις, Pulſatio, colliſio. *Belgis quoque* kzitſe *eſt* Palea, feſtuca. kzitſen ſierken / Minutiſſimæ rei exiguum fragmentum. *Niſi quis putet* kzitz *dici minutiſſimum quodque & quicquid ſcalpendo veluti corradi poteſt; à* kzatſen / Scalpere.

ГAKNNNAIψ BAZMANS hAIψGZS: Conſiderate lilia agri; κατανοήσατε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ. *Matth.* 6:28. NIN ГAKNNNAIdEdNψ: Non legiſtis?

legistis? οὐκ ἀνέγνωτε; *Marc.* 12:26. ΝΙΗ ΪST ÞNΛΓΙΝ. ΨΛΤΘΙ ΝΙ ΓΛΚΠΝΝΛΙΔΛΝ: Non est absconditum, quod non cognoscetur; οὐκ ἐστιν ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθήσεται. *Luc.* 8:17. *Refer ad* ΚΠΝΝΛΝ, Noscere, scire.

ΓΛΛΛΓϚΛΝ, Ponere, mittere, collocare. *Sæpissimè usurpatur pro simplici* ΛΛΓϚΛΝ. *quod vide.*

ΓΛΛΛΙSTΛΝS ϒΛΝΚΨΠΝ ΪΜΜΛ: Prosecuti sunt eum; *Marc.* 1:36. *Refer ad* ΛΛΙSTϚΛΝ, Sequi.

ΓΛΛΛΨΧΨ ÞΚΙϚΧΝΔS ϚΛh ΓΛΚΛΖΝΛΝS: Convocat amicos & vicinos; *Luc.*15:6. *Refer ad* ΛΛΨΧΝ, Vocare, ad se advocare, invitare.

ΓΛΛΛΠΒϚΛΝ, Credere. ΓΛΛΛΠΒϚΛΝΔΛΝS, Credentes. ΓΛΛΛΠΒΕΙΝS, Fides. *Angloſax.* Ϸeleaꝑa *vel* Ϸelẏꝑa *est* Fides. Ϸelẏꝑan, Credere. *Alam.* gilouba / kilauba / kilaupa *est* Fides. *Angl.* belief. *Belg.* geloove. *Cum nihil aliud sit* Credere *quàm Non repugnare iis quæ dicuntur quò minùs fidem consequantur (quomodo Priscianus libro Decimo vult* Credo *dictum, quasi* Cretum do; *accipiendo nempe* Cretum *pro Decretum certúmq;) planè videtur verbum* ΓΛΛΛΠΒϚΛΝ *referendum ad illud* ΛΛΠΒϚΛΝ *vel* ΠSΛΛΠΒϚΛΝ, Concedere, permittere, *quod occurrit Matth.* 8:21 & 31. *item Luc.* 8:32. *Vide annotata nostra ad Tatiani* CLX, 4. *ubi totam originationis hujus rationem fusiùs prosequimur.*

ΓΛΛΛΠΒϚΛΝ, Credere, fidei alicujus committere. ϚΛΒΛΙ ΪΝ ΪΝϒΙΝΔΛΜΜΛ ÞΛΙhΠΨΚΛΙhΝΛ ΤΚΙΓΓϒΛΙ ΝΙ ϒΛΝΚΨΠΨ. ΨΛΤΛ SΠΝϚΕΙΝΧ ⊙ΛS ΪZϒΙS ΓΛΛΛΠΒΕΙΨ: Si in iniquo mammonâ fideles non estis, quod verum est quis credet vobis? *Luc.* 16:11.

ΓΛΛΛΠΓΝϚΛΝ, Latere; *Marc.*7:24. *Vide* ΛΛΠΓΝϚΛΝ, Inficiari.

ΓΛΛΛΠSϚΛΝ, *vide* ΛΛΠSϚΛΝ, Liberare, solvere.

ΓΛΛΓΛ, Crux. *Matth.* 10:38. *Marc.* 8:34. 10:21. *Angloſax.* ϷalϷa. ϷealϷ. *Alam.* galge / kalgo. *Angl.* gallows. *Dan. Isl. Belg.* galge / *quod summus magister eruditiorum Vossius derivat à* Gabulus. *Vide ejus etymologicum in voce. Quidam Gabuli vocabulum derivant ab Hebræo* גָּבַהּ, Altus, celsus. *Cum quâ originatione mirè consonat quod Theotiscum* hahan *&* hangan / Suspendere, crucifigere, *videantur facta ex* hah *vel* hoh / *Altus. Vide Observata nostra ad Willerami paginam* 68. *ac magis etiam etymologicum nostrum Anglicum in* Gallows.

ΓΛ-

ГЛЛЄІКЛN. *vide* ЛЄІКЛN, Placere.

ГЛЛЄІКІNХN, Curari; θεραπεύω. *Refer ad* ЛЄІК, Medicus.

ГЛЛЄІКS. *vide* ЛЄІКS, Similis.

ГЛЛЄІѰЛN, Ire; *Matth.* 8:21 & 31. ЇВЛІ ҒЛh ҒNS ѰІЛЄІѰ ГЛЛЄІѰЛN: Numquid & vos vultis abire? *Joh.* 6:67. ЛZІTІZХ ЇST NЛЬЛNDЛN ѰЛІҚh ѰЛІҚКХ NЄѰЛХS ГЛЛЄІѰЛN: Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire; *Marc.* 10:25. ГЛЛЄІѰЛNDS ЇN SѴNЛГХГЄN: Ingreſſus in ſynagogam; *Marc.* 1:21. MNNГЛІ SIND ѰЛІ ЇNГЛЛЄІѰЛNDЛNS: Multi ſunt intrantes; *Matth.* 7:13. ГЛЛЛІѰ ЇN ГЛҚD SEINЛNЛ: Abiit in domum ſuam; *Matth.* 9:7. ГЛЛЄІѰЛN hINDЛҚ MЛҚEIN: Tranſfretare, ire trans fretum; *Matth.* 8:18. *Vide quæ annotamus in* ЛЄІѰЛN.

ГЛЛЄѴҒЛN, Offerre, exhibere, præbere. *item* Tradere, prodere. *Vide quæ dicimus in* ЛЄѴҒЛN, Tradere, prodere.

ГЛЛІSІѰ ѰЛNS ГЛѰЛЛІDЛNS SEINЛNS: Congregabit electos ſuos; *Marc.* 13:27. ГЛЛІSІѰ ѰХS ЛЮЛІЮNЛNDЄINS ДҚЛNhSNХS: Colligite quæ ſuperſunt fragmenta; *Joh.* 6:12. ГЛЛЄSNN SIK ДN ЇMMЛ MNNГЄINS ЮІЛN: Congregaverunt ſe ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Vide* ЛISЛN, Legere, colligere, congregare.

ГЛЛІNГЛІDЛ ѰХ: Uxorem duxerat eam; *Marc.* 6:17. *Refer ad* ЛINГЛN, Ducere uxorem.

ГЛЛІNГЛXKISTҒЛІS ҒЛh ГЛЛІNГЛПҚЛNЮЄTЄIS NҚҚЄISЛNd: Pſeudochriſti & pſeudoprophetæ exſurgent; *Marc.* 13:22. NI SIҒЛIS ГЛЛІNГЛѴЄITѴXDS: Ne eſto falſus teſtis; *Marc.* 10:19. *Luc.* 18:20. ГЛЛІNГѴЄITѴXDIDЄDNN ЛNЛ ЇNЛ: Falſum teſtimonium dicebant adverſus eum; *Marc.* 14:56. *Refer ad* ЛINГN, Mendacium.

ГЛЛNҚЛN. *vide* ЛNҚЛN, Claudere.

ГЛMЛIDЛNS, Debiles; ἀνάπηρος. *Luc.* 14:13. *at Lucæ* 4:18 ГЛMЛIDЛNS *codex Argenteus exponit* Confractos; πεφωσμένους. *Videtur referendum ad illud* MЛITЛN, *quod ſuo loco exponimus* Concidere, conſcindere, præſecare.

ГЛMЛINGЛIM hЛNDNM. ѰЛT ЇST NNѰѴЛIhЛNЛIM. MЛTҒЛNDЛNS: Communibus manibus, id eſt illotis, manducantes;

Marc. 7 : 2. *& mox ejuſdem capitis commate* 15 **ГАМАINGAN** *eſt* Coinquinare, polluere. *Interpres nimirum expreſſit Græcum* κοινὸς *&* κοινῶσαι. *nam* κοινὸν *in Novo fœdere nuncupatur, quicquid Profanum eſt atque immundum, quodq; omnes in promiſcuo habent uſu.*

ГАМАЛЧIDAINS hAIRTIN ГАNASGAN: Contritos corde ſanare; *Luc.* 4 : 18. *Fortaſſe affine eſt Græco* ἁμαλὸς, Tener, mollis, debilis, *vel* μαλακὸς, Mollis.

ГАМАNAM BANdvIdeANN: Sociis annuerunt; κατένευσαν τοῖς μετόχοις. *Luc.* 5 : 7. *Angloſaxonibus* ȝemana *eſt* Conſortium. *à* ȝemæn, Communis.

ГАМАNVGAN, Parare, præparare. *Vide ſimplex* **MANVGAN**.

ГАМАRZGAN, Scandalizare. *Vide ſimplex* **MARZGAN**.

ГАМАTIdeANN, Manducaverunt; *Marc.* 8 : 8. *Refer ad illud* **MATGAN**, Manducare. *quod habes in* **MATS**, Eſca, cibus.

ГАМАNdeIψ ÏZVIS ALLIS ψATEI uAψ an ÏZVIS: Suggeret vobis omnia quæcunque dixi vobis; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. *Joh.* 14 : 26.

ГАМАNKRIdA ψANS dAGANS: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13 : 20.

ГАМЄLEINS, Scriptura; *Joh.* 7 : 38. *item* **ψATA ГАМЄLIdR**, Scriptura, quod ſcriptum eſt; *Joh.* 10 : 35. *ſicuti & Joh.* 17 : 12. *Refer ad* **MELGAN**. **ГАМЄLGAN**, Scribere.

ГАMIKLIdA ÞAN AKMAhAIRTEIN SEINA BI ÏZAI: Magnificavit Dominus miſericordiam ſuam in illâ; *Luc.* 1 : 58. *Refer ad* **MIKILS**, Magnus.

ГАMRSTeANN *occurrit Marc.* 2 : 2; **SVA SVE NI ГАMRSTeANN NIh AT dANKA**: Ita ut ne quidem poſſent [accedere] ad januam. *Mihi certè* **ГАMRSTeANN** *illud videtur eſſe à* **MAGAN**, Poſſe; *ut Belgicum* **moſt** *& Plur.* **moſten** *eſt à* **mogen** / Poſſe. *atque ita mox commate* 4 *ſequitur*, **NI MAGANdANS NEOL UIMAN**.

ГАMRT, Capit; χωρεῖ. **ƿANKA MEIN NI ГАMRT ÏN ÏZVIS**: Sermo meus non capit in vobis; ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. *Joh.* 8 : 37.

ГАMRTGAN. *Vide* **MRTGAN**, Occurrere, obviam ire.

ГА-

ᚴᚬᛘᚢᚾᚬᚾ, Meminiſſe; *Luc.* 1:72. ᚾᛁ ᚴᚬᛘᚬᚾ ᚬᚴᚬᚱᚾᛋ: Non meminit preſſuræ; *Joh.* 16:21. ᚾᛁ ᚴᚬᛘᚢᚾᚢᚠ: Non recordamini; *Marc.* 8:18. ᚴᚬᛘᚢᚾᛖᛁᚠ, Mementote; *Joh.* 15:20. 16:4. ᚴᚬᛘᚢᚾᛞᚬ, Recordatus eſt; *Matth.* 26:75. ᚴᚬᛘᚢᚾᛞᛖᛞᚢᛘ, Recordati ſumus; *Matth.* 27:63. ᚴᚬᛘᚢᚾᛞᛖᛞᚢᚾ, Recordati ſunt; *Joh.* 12:16. ᚴᚬᛘᚢᚾᚬᚾᛞᛋ, Recordatus; *Marc.* 11:21. *Luc.* 1:54. ᚬᚾ ᚴᚬᛘᚢᚾᚷᚬᚾ ᛁᛉᚱᛋ: In memoriam ejus; *Marc.* 14:9. ᚾᛈᚬᚴᛘᚢᚾᚾᚱᛞᛖᛞᚢᚾ, Obliti ſunt; *Marc.* 8:14. *Angloſaxonibus* munan. ᚷemunan. ᚷemynan *eſt* Meminiſſe, recordari. ᚷemynd, Memoria. ᚷemyndiᚷ, Memor, *&c.* *Alamannis* gimuntigan *eſt* Meminiſſe. in mina gimunt / In meam memoriam. *Danis* eg mindis *eſt* Recordor, reminiſcor. *Iſlandis* eg man. *unde* eg munde *iis eſt* Recordatus ſum. *Anglis* to bee mindfull / to call to minde *eſt* Meminiſſe, *&c.* *Antiquum interim* munan *videri poteſt deſumptum ex* μνημονεύειν, Memorem eſſe, meminiſſe, *abjectâ primâ ſyllabâ: quum enim nulla uſpiam vox (quantum ego quidem memini) ab MN incipiens occurrat in Gothicis, Angloſaxonicis, Cimbricis, Alamannicis, ullíſve aliis Septentrionalium monumentis, veriſimile quoque eſt Patres noſtros primam ſyllabam in* μνημονεύειν *averſatos, ut inſolentiorem atque idiomati patrio minùs congruentem.*

ᚴᚬᚾᚢh ᛋᛁᛘᚱᚾᛁ ᚷᛁ ᛃᚢᛁᚴᚠᚢᛁ ᛋᛃᛖ ᚢᚢᛁᛋᚢᚴᛖᛁᛋ ᛁᛋ: Sufficit diſcipulo ut ſit ſicut magiſter ejus; *Matth.* 10:25. ᚴᚬᚾᚢh ᚾᚾᛋᛁᛋ: Sufficit nobis; *Joh.* 14:8. ᚢᚠᚢᛁᚠ ᚷᛖᚴᚢ ᚴᚬᚾᚱhᚢ: Peregre fuit multis temporibus; *Luc.* 20:9. *Angloſax.* ᚷenoh. *Alam.* ginuoh. *Angl.* enough. *Belg.* genoeg. *Cimbris* ᚠᚱᛗᚠᚢᚨ ᚠᚢᛒᚢᚻ *dicitur* Vir omnium rerum copiâ abundans: *Runicum lexicon in* ᚠᚢᛒᚢᚻ. *Inductus interim priſcâ codicis Argentei orthographiâ libens deduxerim* ᚴᚬᚾᚢh *à* γανύω, Lætitiâ afficio, voluptatem affero; *quòd nihil æquè miſeros mortales exhilaret, quàm rerum omnium ſatietas. Vide Regem prophetam Pſ.* IV, 8.

ᚴᚬᚾᚢᚾᚠᛁᛞᚢ ᚴᚱᚬᚷᚬᚾᛞᛋ, Ceſſavit loquens; ἐπαύσατο λαλῶν. *Luc.* 5:4.

ᚴᚬᚾᚢᛋᚷᚬᚾ, Sanare, ἰάσεως. ᛁᚾᛋᚬᚾᛞᛁᛞᚢ ᛘᛁᚴ ᚬᚾ ᚴᚬᚾᚢᛋᚷᚬᚾ ᚠᚬᚾᛋ ᚴᚬᛘᚢᛚᚢᛁᛞᚬᚾᛋ hᚢᛁᚴᛏᛁᚾ: Miſit me ſanare contritos corde; *Luc.* 4:18. *Ab hac Sanandi ſignificatione uſurpari cœpit verbum pro* Servare, σῶσαι. ᛋᚬᛖᛁ ᛃᛁᛚᛁ ᛋᚢᛁᚠᚢᚢᚢ ᛋᛖᛁᚾᚢ ᚴᚬᚾᚢᛋᚷᚬᚾ. ᚠᚱᚬᚢᛁᛋᛏᛖᛁᚠ ᛁᛉᚢᛁ: Qui voluerit animam ſuam ſalvam facere, perdet eam; *Marc.* 8:35. 15:31. *Luc.* 6:9. ᛋᚬᛖᛁ ᚠᚱᚬᚢᛁᛋᛏᛖᛁᚠ ᛋᚢᛁᚠᚢᚢᛁ ᛋᛖᛁᚾᚢᛁ ᛁᚾ ᛘᛖᛁᚾᚢ. ᚴᚬᚾᛁᛋᚷᛁᚠ ᚠᚷ: Qui perdiderit animam ſuam propter me, ſalvam faciet illam; *Luc.* 9:24. ᚴᚬᚾᛁᛋᚬᚾ,

Servari. σωθῆναι. ΘΛS ΜΛΓ ΓΛNISΛN: Quis poteſt ſalvus fieri? *Marc.* 10:26. *Luc.* 18:26. ΒΕΔΗΝ ΪΝΛ ΕΙ ΨΛΗ SKΛNTΛ ΫΛSTGΧS ΪS ΛTTΛITΧKEINΛ. GΛH SΫΛ ΜΛNΛΓΛI SΫΕ ΛTTΛITΧKNN ΪΜΜΛ ΓΛNESNN: Rogabant eum ut vel fimbriam veſtimenti ejus tangerent; & quotquot tangebant eum, ſervabantur. *Marc.* 6:56. *Ab hac verbi acceptione lucem accipit Willerami paraphraſis ad caput* II, *verſ.* 14 *Cantici canticorum*; Thiu dûua thie thar niſtelot in then ſteinlocheron ande in then hegge holeron / thiu mag geneſan uore themo haueko / ande hiro jungа thar inme zihen / *&c. Hinc etiam liquet unde Belgis* geneſen *accipiatur pro* Sanare, medicinam facere.

ΓΛNΛTIΔΛ ΜΕINΛNS ΕΧTNNS TΛΓΚΛΜ SEINΛIM: Rigavit pedes meos lachrymis ſuis; *Luc.* 7:44. *Belgis* nat *eſt* Madidus, humidus. *Alamannis* nazzi *eſt* Humor. nazzen / nezzen / Humore aliquo perfundere, humectare. *Græcis* νοτὶς *vel* νοτία *eſt* Humor. νότιος, Humidus. νοτίζω, Humecto, madefacio. *Alii tamen Alamannicum* nazz *malunt referre ad* νίζειν, Lavare, *vel ad* נָזָה, Aſperſus eſt.

ΓΛNIMEIS ΪN KILΨEIN: Concipies in utero; συλλήψῃ ἐν γαστρί. *Luc.* 1:31. ΕΛNKΨIZEI ΓΛNNMΛNS ΫESI ΪN ΫΛMBΛ: Priùs quàm in utero conciperetur; πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ. *Luc.* 2:21. ΓΛNIMΛN *etiam uſurpatur pro* Capere, percipere, intelligere, diſcere. *Vide quæ annotavimus in* NIMΛN.

ΓΛNIΠΠΛNΔS ΪN ΨIS ΫΛNKΔIS: Contriſtatus in verbo; συνλύπους ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10:22. *Videtur eſſe ab antiquo aliquo verbo reſpondente Teutonico* nüpen *vel Anglico* nipp / Vellicare. *Ita quoque Latinis dolor vel triſtitia dicitur* Fodicare, pungere, carpere, vellicare animum.

ΓΛNISΛN, Servari, ſalvum fieri. *Vide* ΓΛNΛSGΛN, Sanare.

ΓΛNIΨGΧS, Cognati; συγγενεῖς. *Luc.* 1:58. *Vide* NIΨGIS, Cognatus.

ΓΛNΧh, Multa. ΝΛNh ΓΛNΧh SKΛΛ UIΨΛN ΪZΫIS: Adhuc multa habeo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16:12. ΛFΛΛIΨ GEKΛ ΓΛNΧhΛ: Peregre fuit multis temporibus; ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. *Luc.* 20:9.

ΓΛNNTNN, Ceperant; *Luc.* 5:9. *Refer ad* NINTΛN, Aſſequi, conſequi, capere, nanciſci.

ΓΛΘEIΛΛIΨ SIK ΛNΛ ΪΜΜΛ ΓΛΫΛIKΨI ΪZΫΛK: Requieſcet ſuper

super illum pax vestra; ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν. *Luc.* 10:6. ΓΛΘΕΙΛΑΝ *itaque*, *quod significat* Manere, immorari, ad certum aliquod spatium temporis superquiescere, *referendum est ad* ΘΕΙΛΛ, Hora, tempus, spatium temporis.

ΓΛΘΕΙΤϚΑΝ, Candefacere, album facere; *Marc.* 9:3. *Refer ad* ΘΕΙΤ, Albus.

ΓΛΘΧΤϚΑΝ. *Vide* ΘΧΤϚΑΝ, Objurgare, increpare, comminari.

ΓΛΚΛΓΙΝΧΔΛ ΪΝΔΛΙΝΜ: Consilium dederat Judæis; *Joh.* 18:14. *Vide quæ diximus in* ΚΛΓΙΝΕΙS ΓΝΔS.

ΓΛΚΛΗΝΙΔΕΔΝΝ, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Vide* ΚΛΗΝΛΝ, Numerare, supputare, æstimare.

ΓΛΚΛΙΔ, Constitutus. ΝΙΨΛΙΗΤ ΝΕΛΚ ΨΛΤΕΙ ΓΛΚΛΙΔ SIϚΛΙ ΪZVIS ΛΛΝSϚΛΙΨ: Nihil amplius quàm quod constitutum est vobis faciatis; μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. *Luc.* 3:13. *Cum hoc loquendi modo congruit*, *quod* ȝeþaþ *Anglosaxonibus est* Conditio, lex alicui dicta. on ϸ ȝeþaþ, Eâ lege, hac conditione.

ΓΛΚΛΙΗΤϚΑΝ ΕΧΤΝΝS ΝΝSΛΚΛΝS ΪΝ VIΓ ΓΛVΛΙΚΨ-ϚIS: Dirigere pedes nostros in viâ pacis; *Luc.* 1:79. *Anglosax.* upe ȝet to ȝeþeccanne on ryhhe peȝ:. *Alam.* zi girihtene unsera fuozza in uuoȝ sibba. *Belg.* te richten onse voeten in den weg des vredes.

ΓΛΚΛΙΗΤS, Justus; *Luc.* 2:25. ΓΛΚΛΙΗΤΛΙ, Justi; *Luc.* 18:9. ΛΤΤΛ ΓΛΚΛΙΗΤΛ: Pater juste; *Joh.* 17:25. ΓΛΚΛΙΗΤΕΙΝS, Justitia; *Matth.* 5:20. ΓΛΚΛΙΗΤΙΨΛ: *Joh.* 16:8. ΓΛΚΛΙΗ-ΤΧΖΛΓΛΤΛΙΗΛΝS, Magis justificatus; *Luc.* 18:14. *Anglosax.* ꝑihtꝑr. *Alam.* reht man / rehtlicho man. *Dan.* retfardig. *Angl.* righteous. *Belg.* rechtvaerdig.

ΓΛΚΛΙΗΤΧΖΛΓΛΤΛΙΗΛΝS, Justificatus; *Luc.* 18:14. *quasi dicas* Justus declaratus, renuntiatus. *ut sit ab illo* ΓΛΤΙΝΗΛΝ, Declarare, nuntiare, referre, *quod paullò post sequitur.*

ΓΛΚΛΨΛΝΛ SINΔ ΛΛΛΛ ΪZVΛΚΛ TΛΓΛΛ HΛNBIDIS: Numerati sunt omnes vestri capilli capitis; *Matth.* 10:30. *Omnino referendum est verbum ad* ΚΛΨϚΧ, Numerus.

ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚿᛋ, Vicini. *Ita legimus Joh.* 9: 8; ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚿᛋ ᚢᛂᚠᚢᚿᚿ, Vicini dicebant. *& Luc.* 14: 12; ᚾᛁ ᚼᚬᛁᛏᚬᛁᛋ ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚿᛋ ᚴᚬᛒᛂᛁᚷᚬᚿᛋ, Noli vocare vicinos divites. *& mox ejuſdem Euangeliſtæ* 15: 9; ᚴᚬᚼᚬᛁᛏᛁᚠ ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚬᚷᚱᛋ ᚷᚬᚼ ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚱᚾᛋ, Convocat amicas & vicinas. *Angloſaxonibus* neahmen *vel* nehmen, nehbupa *vel* nehᵹibupa, *item* nehᵹehuſe *dicuntur* Vicini. *Alamannis* ꝼepure. *Belgis* **buereη/ gebureη.** *Ac quemadmodum olim* nehᵹehuſe *dicti ſunt* Vicini, *ab* huſ, Domus. *quemadmodum item* nehbupa *vel* nehᵹebupa (*ſicuti & Anglicum* **neighbour**) *nomen traxerunt ab illo* bup *quod quandoque pro* Caſâ *vel* Tugurio *accipi oſtendimus in annotatis ad gl E*, 9. *in* Mapalia. *ita quoque minimè eſt dubitandum quin* ᚴᚬᚴᚬᛉᚾᚬᚿᛋ *dicti ſint à* ᚴᚬᛉᚾ, Domus; *quòd Vicinia propriè ſit eorum, qui vel contiguas, vel non longè à ſe invicem diſſitas habent ædes. Fuſiùs de his egimus ad Keronem in* Vicinis.

ᚴᚬᚱᛋ, Domus; *Marc.* 3: 25. *Luc.* 19: 46. *Joh.* 12: 3. ᚳᛁᚴᛁᚠ ᛁᚿ ᚴᚬᚱᛑᚬ ᚿᛋᚳᛁᚠᚬ: Jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6. ᚾᛁ ᚠᚬᚱᚳᛁᚠ ᚿᛋ ᚴᚬᚱᛑᚬ ᛁᚿ ᚴᚬᚱᛑᚬ: Nolite tranſire de domo in domum; *Luc.* 10: 8. ᚴᚬᚱᛑᚬ ᚠᚳᚱᛑᚬᚿᛋ, Pater familias; *Luc.* 14: 21. ᚬᚿᚴᛏᛁᚴᚬᚱᛑᚬᛋ, Hortus; *Joh.* 18: 1. ᚠᚬᚱᚧᚢᚻ, Prædium, domus, agger *Cimbris. vide Runicum lexicon. Danis* gaard *eſt* Domus. ᚠᚬᚱᚧ *antiquitùs* Urbem, arcem, *vel* regionem *ſignificabat: unde & Ruſſia noſtratibus* (*inquit Wormius paginâ* 8 *addendorum ad Danica monumenta*) *dicta eſt* Oſtregard, *quòd ſita ſit Moſcorum regio ad ortum Solis. In eximio adhæc manuſcripto quatuor euangeliorum codice interlineato R, qui nunc in privatis manibus deliteſcit, inveni* ᵹeapꝺ *vel* heaᵹe *poſita pro* Sepimento; *Matth.* 21: 33. *Alamannis* gardo/ karto *eſt* Hortus. *Gall.* jardin. *Ital.* giardino. *Hiſp.* gardin. *Dan.* gaard. *Angl.* **garden.** *Belg.* **gaerde.** *Pertinet ad vocabuli originem, quòd* ᵹeapꝺe (*ſicuti paullò ante vidimus*) *denotavit* Sepem *vel* Munitionem claudens hortum, *atque ad ipſum deinde* Hortum *tranſlatum ſit nomen: prorſus ut à Græco* ἑρκὸς, Incluſus, ſeptus, *Latini primùm, ex doctiſſimorum hominum ſententiâ, fecerunt* horctus, *atque inde* Hortus. *Nonnullam adhæc affinitatem habet cum hac noſtrâ conjecturâ, quòd Joh. Davies Cymræorum* gardd, Hortus, *derivat ab Hebræo* גָּדֵר *vel* גָּדֶר, Maceria, paries, horti ſepimentum. *Punicâ certè linguâ* Gadir, *teſte Plinio, naturalis hiſtoriæ libro Quarto, cap.* 22, *ſignificat* Sepem. *In Olai denique Wormii Danicis monumentis, paginâ* 111, ᚼᚠ ᚠᛁᚱᚧᛁ *exp.* Ego ſepimento cinxi. *unde Danis etiamnum hodie* gierde *eſt* Sepimentum. *ſicuti at* gierde *iis eſt* Sepire, certam alicujus fundi proportionem ſepimento munire. ᚠᚬᚱᚧᚢᚻ *inter alia Cimbris quoque denotabat* Munimentum. *prorſus ut Angloſaxonicum* ᵹun *& Belgicum*

tuiη

ᛏᚢᛁᚿ *denotant* Villam, prædium, hortum, aut locum quemvis concluſum obſeptúmq;. *à* ᛏ᛫ynan, Claudere, ſepire. *unde Anglis quoque* **town** *eſt Oppidum, oppidulum, municipium.*

ᚴᚬᚱᚫᚿᚴᚬᚿᛏᚬᚱ, Paterfamiliâs; *Luc.* 14: 21. *Matth.* 10: 25. *Vocabulum eſt manifeſtè ſatis compoſitum ex* ᚴᚬᚱᛏᚬᚱ, Domus, *&* ᚿᚬᚿᛏᚬᚱ, Poteſtatem habens, dominium exercens. *Angloſaxonibus* pealdend *eſt* Præſul; *gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 10. heofonef paldend, Cœli dominus; *Cædmon* 7, 24.

ᚴᚬᚾᚾᚬᚿ, Concurrere, convenire, congregari; *Vide quæ mox annotamus in* ᚴᚬᚾᚾᛋᚬ, Forum.

ᚴᚬᚾᚾᛁ, Concilium, cœtus conſiliariorum congregatorum. *Vide quæ proximè dicimus in* ᚴᚬᚾᚾᛋᚬ, Forum.

ᚴᚬᚾᚾᛋᚬ, Forum *vel* Vicus. ᚴᚬᛚᚬᛁᚴᚬᛁ ᛋᛁᚿᛏ ᛒᚬᚴᚿᚬᛗ ᚠᚬᛁᛗ ᛁᚿ ᚴᚬᚾᚾᛋᚬᛁ ᛋᛁᛏᚬᚿᛏᚬᛗ: Similes ſunt pueris in foro ſedentibus; *Luc.* 7: 32. ᛁᚿ ᚴᚬᚢᚾᛗᚠᛁᛗ ᚷᚬᚻ ᛁᚿ ᚴᚬᚾᚾᛋᛁᛗ: In ſynagogis & in vicis; *Matth.* 6: 2. *Propriè videtur denotare Locum publicum ad quem multitudo hominum concurrit. à* ᚴᛁᚾᚾᚬᚿ. ᚴᚬᚴᛁᚾᚾᚬᚿ, Concurrere, convenire, congregari. ᚷᚬᚻ ᛋᚷ ᛒᚬᚿᚴᚴᛋ ᚬᚬᚬ ᚴᚬᚴᚾᚾᚬᚿᚬ ᚠᚬᛋ ᚬᛏ ᛏᚬᚿᚴᚬ: Et civitas omnis congregata erat ad januam; *Marc.* 1: 33. ᚴᚬᚴᚾᚾᚾᚾᚾ ᚬᚾᚻᚾᛗᛁᛋᛏᚬᚿᛋ ᚴᚾᛏᚷᚬᚿᛋ ᚬᚬᚬᚬᛁ: Convenerunt ſummi ſacerdotes omnes; *Marc.* 14: 53. ᚴᚬᚴᚾᚾᚾᚾᚾ ᚻᛁᚻᛗᚬᚿᛋ ᛗᚬᚿᚬᚴᛁ: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. *Simillimam derivationis rationem vide infra in* ᚴᚬᚢᚾᛗᚠᚬ, Synagoga. *Fortaſſè interim ab eodem* ᚴᚬᚴᛁᚾᚾᚬᚿ, Convenire, congregari, *eſt* ᚴᚬᚴᚾᚾᛁ, Concilium, cœtus conſiliariorum congregatorum; *Matth.* 27: 7. *Marc.* 3: 6. 15: 1.

ᚴᚬᛋᚬᚴ ᚷᚾ ᛋᚬ ᚿᛁᚬ: Occiderat jam Sol; *Marc.* 1: 32. *Refer ad* ᛋᛁᚴᚬᚿ. ᚴᚬᛋᛁᚴᚬᚿ, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere, occidere.

ᚴᚬᛋᚬᛁᚷᚬ ᛗᚬᚿᛋ: Video homines; *Marc.* 8: 24. ᚴᚬᛋᚬᛁᚷᚬᛗ ᚷᚾᚬᚠᚬᚴᚬ ᚻᛁᛗᛗᚬᛞᚬᚴᚬ: Vidimus mirabilia hodie; *Luc.* 5: 26. ᚷᛁᛚᛖᛁᛗᚬ ᛁᚬᛁᛋᚾ ᚴᚬᛋᚬᛁᚷᚬᚿ: Volumus Jeſum videre; *Joh.* 12: 21. *Refer ad* ᛋᚬᛁᚷᚬᚿ. *Obiter interim hoc in loco obſerva, quod Lucæ* 19: 37 ᚴᛖᛋᛖᚷᚾᚿ *eſt* Viderant: *Unde colligimus Gothis aliquando quoque* ᚴᛖ *uſurpatum loco Augmenti ſyllabici* ᚴᚬ, *quod verborum inflexionibus plerumque inſervit, atque*

atque Angloſaxonibus eſt ᚷᚽ. *Alamannis* ᚷᚽ *vel* ᚷᚤ. *item* ᚲᚬ/ᚲᚽ/ᚲᚤ. *Belgis* ᚷᚽ.

ᚴᚬᛋᚬᚲᚬᚿ, *vide* ᛋᚬᚲᚬᚿ, Arguere, corripere, increpare, objurgare, comminari.

ᚴᚬᛋᚬᚬᛒᚷᚿ, Ungere. *vide* ᛋᚬᚬᛒᚷᚿ.

ᚴᚬᛋᚬᛏᛁᛞᚬ ᚿᚬᛗᚷ, Impoſuit nomen; *Marc.* 3:16. *Refer ad* ᛋᚬᛏᚷᚬᚿ. ᚴᚬᛋᚬᛏᚷᚬᚿ, Ponere.

ᚴᚬᛋᚬᛏᛁᚠᛋ ᛉᚬᚲᚠ: Reſtitutus eſt; ἀπεκατεστάθη. *Marc.* 8:25. *Niſi fortè ſcriptum fuerit* ᚴᚬᛋᛏᚬᛏᛁᚠᛋ ᛉᚬᚲᚠ. *quomodo Marc.* 3:5 *legimus* ᚴᚬᛋᛏᚷᚠ ᚬᚮᛏᚲᚬ ᛋᚷ ᚼᚬᚿᛞᚬᚿᛋ ᛁᛋ: Reſtituta eſt manus ejus; ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶς αὐτοῦ.

ᚴᚬᛋᛁᛒᚷᚷᚱᚿ, Reconciliari; *Matth.* 5:24. *Vide* ᛋᛁᛒ, Pax.

ᚴᚬᛋᛁᚴᛚᛁᛞᚬ, Signavit; *Joh.* 6:27. *Vide* ᛋᛁᚴᚬᚷᚬᚿ, Sigillare.

ᚴᚬᛋᛁᚿᚠᚷᚬᛁ, Comitatus, itineris comites. ᚼᚿᚴᚷᚬᚿᛞᚷᚱᚿᚬ ᛁᚿ ᚴᚬᛋᛁᚿᚠᚷᚬᛗ ᛁᚿᚬ ᛉᛁᛋᚬᚿ: Exiſtimantes in comitatu illum eſſe; νομίσαντες ἐν τῇ συνοδίᾳ ἀνὴν εἶναι. *Luc.* 2:44. *Angloſaxonibus* ᚴᛁᚧ *eſt* Iter. ᚷᚽᚴᛁᚧ, Socius, comes itineris. *Alamannis* ſinda *ſunt* Itinera. giſinde/ſinde/ Itineris comites. *Vide quæ annotavimus ad Keronem in* Itinera, ſinda.

ᚴᚬᛋᛁᛏᚬᚿ, Sedere; *Marc.* 4:1. ᚴᚬᛋᛁᛏᚬᚿᛞᚬᛋ, Sedens; *Luc.* 5:3. 14:28 & 31. ᚴᚬᛋᚬᛏ, Sedit, ſedebat; *Marc.* 11:7. *Luc.* 4:20. *Joh.* 6:3. 12:14. *Vide* ᛋᛁᛏᚬᚿ, Sedere.

ᚴᚬᛋᚴᚬᚠᛏ ᚠᚬᛁᚴᛟᚬᚿᛋ: Conſtitutio mundi. ᚴᚬᛋᚴᚬᚿᚬᚿᛋ ᛉᚬᚲᚠ: Factus eſt. *Vide* ᛋᚴᚬᚠᛏᛁᛞᚬ ᛋᛁᚴ.

ᚴᚬᛋᚴᚬᚠᚷᚬᚿ, Nocere. ᚿᛁᛉᚬᛁᚼᛏᚬᛁ ᚴᚬᛋᚴᚬᚠᚷᚬᚿᛞᚬᛋ ᛁᛗᛗᚬ: Nihil nocens illi; *Luc.* 4:35. ᛉᚬᛁᚼᛏᚷ ᚬᛁᚿᚷᚼᚢᚿ ᛁᛉᛉᛁᛋ ᚿᛁ ᚴᚬᛋᚴᚬᚠᚷᛁᚠ: Nihil vobis nocebit; *Luc.* 10:19. *Angloſaxonibus* ᚴᚳᚪᚦᚪᚿ. ᚴᚳᛖᚪᚦᚪᚿ *eſt* Lædere, nocere. *Danis* ſkade. *Iſlandis* ſkada. *Anglis* ſcathe. *Belgis* ſchaeden. *Vide annotata ad gl B*, 12. *in* Damnum, ſcadun.

ᚴᚬᛋᚷᛖᛁᚴᛁᚠ, Interpretatum; *Marc.* 5:41. 15:22. ᚴᚬᛋᚷᛖᛁᚴᚷᚬᛞᚬ, Interpretatur; *Joh.* 9:7. *Facit ad inveſtigandam verbi originem, quòd* ᚴᚳᛁᚱ *Angloſaxonibus eſt* Purus, clarus, lucidus, limpidus. ᚴᚳᛁᚱ ᚹᛁᚿ; Limpidum vinum; *gl R*, 32. calic on honda ᚦᚹᚣᚻᛏᚾᛖᚱ ᚹᛁᚾᛖᚱ ᚴᚳᛁᚹᛖᚱ: Calix in manu Domini vini meri; *Pſ.* LXXIV, 7. *Alamannicum gloſſarium Lipſii*, ſcieri/

Lu-

Lucidum. ſilo ſcire / Præclarus. *Iſlandis* ſkyr *eſt* Perſpicuus. *Cum hoc igitur* ſcir *vel* ſcier / Clarus, perſpicuus, lucidus *manifeſtè convenit Gothicum* ᚴᚨᛋᚴᛖᛁᚱᚴᛁᚹ, Interpretatus, *quaſi dicas Elucidatus*.

ᚴᚨᛋᚴᚱh, Calceamenta; *Luc.* 15:22. ᚴᚨᛋᚴᚱhᚨᛁ ᛋᚢᚨᚷᚱᛗ: Calceari ſandaliis; *Marc.* 6:9. *Refer ad* ᛋᚴᚱh, Calceus.

ᚴᚨᛋᚨᛚᚹᚨᛁ. ᚨᚠᚫᚢᛖᛒᚢ: Tace, obmuteſce; σιώπα, πεφίμωσο. *Marc.* 4:39. *Vide* ᛋᚨᛚᚹᚨᚾ, Silere.

ᚴᚨᛋᚨᛈᛁᚹᚷᚨᚾ, Jacturam facere. ᛟᚨ ᛒᚱᛏᛈᛁᚹ ᛗᚨᚾᚾᚨᚾ ᚷᚨᛒᚨᛁ ᚴᚨᚴᛈᛁᚴᚨᛁᚹ ᚹᚨᚾᚨ ᚠᚨᛁᚴᛟᚢ ᚨᚨᚨᛗᚨ. ᚷᚨh ᚴᚨᛋᚨᛈᛁᚹᛈᛁᚹ ᛋᛁᚴ ᛋᚨᛁᚹᚨᚨᚨᛁ ᛋᛈᛁᚾᚨᛁ: Quid proderit homini ſi lucretur mundum univerſum, & jacturam animæ ſuæ faciat? *Marc.* 8:36. ᛋᛁᛋ ᛋᛁᚨᛒᛁᚾ ᚠᚴᚫᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᚨᛁᚹᚹᚨᚢ ᚴᚨᛋᚨᛈᛁᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ: Seipſum perdens & detrimentum ſui faciens; *Luc.* 9:25.

ᚴᚨᛋᛗᚨᛁᛏ. ᛒᛁᛋᛗᚨᛁᛏ, Linivit; ἐπέχρισε. *Joh.* 9:6 & 11.

ᚴᚨᛋᚱᚹᚷᚨᚾ, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* ᛋᚨᛞ ᛁᛏᚨᚾ, Implere ventrem.

ᚴᚨᛋᛈᚨᛁᚹ ᚨᚨᚨᚨᚹ: Exſpuit in terram; *Joh.* 9:6. *Vide* ᛋᛈᛖᛁᚹᚨᚾ, Spuere.

ᚴᚨᛋᛈᛁᚨᚨᚱ ᚹᛁᚾᛞᚨᚾᚴᚨᚴᛞᚨ ᚴᚱᚹᛋ: Annuntia regnum Dei; διάγγειλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. *Luc.* 9:60. *Vide* ᛋᛈᛁᚨᚨᚱᚾ, Narrare, euangelizare.

ᚴᚨᛋᛏ, Hoſpes, peregrinus; *Matth.* 27:7. *Cambrobrit.* gweſtai, gweſtwr. *Angloſax.* ᚷæᚴᛏ. ᚷeᚴᛏ. ᚷyᚴᛏ. *Alam.* caſt / gaſt / kaſt. *Cimbr.* ᚠᛁᚺᛏᚢᚻ. *Dan.* gieſt. *Iſl.* gieſtur. *Angl.* gueſt. *Belg.* gaſt. *Suſpicabar olim Belgicum* gaſt *detruncatum ex* χαρίζειν, Opiparè lautéq; excipere, ventrem ſaburrare atque explere. *nunc tamen ambigo an non Angloſaxonicum* ᚷeᚴᛏ *unà cum pleriſque aliis rectiùs deduci poſſint ab* ἑστιᾶν, Epulas præbere, excipere convivio. *Plura de hac voce diximus in annotatis ad Tatiani* v, 13.

ᚴᚨᛋᛏᚨᚨᛞᚨ, Poſſideo. ᚨᚠᛞᚨᛁᚨᚷᚨ ᛏᚨᛁᚺᚺᚾᛞᚨᚱᚾᛞᚨᛁ ᚨᚨᚨᚨᛁᛋ ᛉᛁᛉᛖ ᚴᚨᛋᛏᚨᚨᛞᚨ: Decimas do omnium quæ poſſideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18:12.

ᚴᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᚾ, Mânere. ᚷᚨᛒᚨᛁ ᚷᚾᛋ ᚴᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᛁᚹ ᛁᚾ ᚹᚨᚾᚴᛞᚨ ᛗᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Si vos mânſeritis in ſermone meo; *Joh.* 8:31, 44. ᚴᚨᛋᛏᚱᚹ ᛗᚨᚴᛁᚨᛗ ᛗᛁᚹ ᛁᛉᚨᛁ ᛋᚹᛖ ᛗᛖᚾᚱᚹᛋ ᛉᚴᛁᚾᛋ: Manſit

Maria

Maria cum illâ quasi mensibus tribus; *Luc.* 1: 56. ᚴᛚᛋᛏᚱᛟᚠ ïᛚᛁᛋᚢᛋ ᛋᛚ ᛗᛚᚱᚢᛋ ïᚴ ïᛚᛁᚴᚢᛋᛚᛚᛖᛗ: Remansit puer Jesus in Jerusalem; *Luc.* 2: 43.

ᚴᛚᛋᛏᛚᚢᚴᚴᚢᛁᚠ, Arescit; ξηραίνεται. *Marc.* 9: 18.

ᚴᛚᛋᛏᛚᛁᚱ ᚪᚢᛚ ᛋᛗᛚᚴᚴᛚᛒᛚᚴᛗ, Ascendit in sycomorum; *Luc.* 19: 4. ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚢᚢ ïᚢ ᛋᚴᛁᚠᛚ: Ascenderunt in naviculas; *Joh.* 6: 24. *Vide* ᛋᛏᛖᛁᚴᛚᚢ, Vadere, ire, venire. *item* Scandere.

ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚴᚢᛚᚢ, Offendere, *i. pedem in aliquam rem impingere atque ita cespitare.* ᚴᛚᛒᛚᛁ ᛟᛚᛋ ᚴᛚᚴᚴᛁᚠ ïᚢ ᛞᛚᚱ. ᚢᛁ ᚴᛚᛋᛏᛁᚴᚴᚢᛁᚠ: Si quis ambulaverit in die, non offendit; *Joh.* 11: 9 & 10. *cum quo loco confer illud Lucæ* 4: 11; ᛖᛁ ᛟᚢᚢ ᚢᛁ ᚴᛚᛋᛏᛚᚴᚢᚴᚢᛁᛋᛖᛁ ᛋᛏᛚᛁᚢᛚ ᚦᚱᛏᚢ ᚠᛖᛁᚢᛚᚢᛚ: Ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum. *Refer ad* ᛋᛏᛁᚴᚴᚠᛚᚢ, Pungere, ferire, offendere.

ᚴᛚᛋᛏᚱᛟᚠ ᛋᚱ ᚺᚢᚢᛚᚢᛋ ïᛋ ᛋᚠᛚ ᛋᚠᛖ ᛋᚱ ᚢᚢᚠᛚᚴᛚ: Restituta est manus ejus ut altera; ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. *Luc.* 6: 10.

ᚴᛚᛋᛏᚴᛚᚠᛁᚠ ᚴᛖᛚᛁᚴᚢ: Stratum cœnaculum; *Marc.* 14: 15. *Vide* ᛋᛏᚴᚢᚠᚢᚢ, Sternere.

ᚴᛚᛋᚢᛚᛁᚠ ᚠᛚᛋ ᚢᚢᛚ ᛋᛏᛚᛁᚢᛚ: Fundata erat super petram; *Matth.* 7: 25. ᚴᛚᛋᚢᛚᛁᚠ *tantundem est ac si dicas Columnarum substructionibus firmatus suffultúsq;. Anglosaxonibus nempe* ryl *est* Columna. *Alamannis* sule/ suule. *Belgis* ſuyle. *Immo Cambrobritannis quoque* sail *est* Basis, fundamentum, solum: *sed illud fortè, ut plurima illius linguæ, abscissum est à Latino* Solum. *cujus rei occasionem, unà cum pluribus exemplis vide Observationum nostrarum in Willeramum paginam* 284 *& seqq. Ipsum verò* sule *videri potest factum ex* ξύλον, Lignum, *vel ex* ὕλη, Lignea quævis materies struendis ædibus idonea. *Ut primâ suâ significatione accepta sit vox de Columnis sinè ullâ arte antiquitùs è ligno excisis. unde quoque ex hac ipsâ priscorum temporum simplicitate proveniſſe puto, quòd Alamannis (teste gl B,* 52.) sulin / Tabulas. kisulit / Tabulata *dixerunt. Saxones quoque truncum ligni non parvæ magnitudinis in altum erectum sub divo coluerunt, patriâ eum linguâ IRMINSUL appellantes, quod Latinè dicitur* Universalis columna; *Adamus Bremensis hist. eccles. cap.* 7.

ᚴᛚᛋᚢᚢᚱᛟᚪᛚ ᛘᚪᚴᚠ ᚺᚢᚢᚪᚢᚱᛖᛁ: Justificata est sapientia; ἐδικαιώθη ἡ σοφία. *Luc.* 7: 35. *Retuli ad* ᛋᚢᚢᚷᚪ *vel* ᛋᚢᚢᚱᛖᛁᚾᛋ.

ᚴᛚᛋᚢᚢᚪᚢ. *Vide* ᛋᚢᚢᚪᚢ, Condire.

ᚴᛚ-

ᚴᚬᛋᛘᛖᚴᚬᛁᚠᛋ ᛘᚬᛋ, Glorificatus eſt; *Joh.* 12:16. 13:31. *Vide* ᛋᛘᛖᚴᚬᚾ, Honorare.

ᚴᚬᛋᛘᛁᚴᚾᚾᚠᚷᚬᚾ, Manifeſtari; *Luc.* 19:11. *Refer ad* ᛋᛘᛁᚴᚾᚾᚠ, Manifeſtus.

ᚴᚬᛋᛘᛁᚬᛏᚬᚾ. *Vide* ᛋᛘᛁᚬᛏᚬᚾ, Mori.

ᚴᚬᛋᛘᚱᛁᛞᚬ, Ingemuit; *Marc.* 7:34. ᚾᚮᛋᛘᚱᚷᚬᚾᛞᚬᛋ ᚬhᛘᛁᚾ ᛋᛖᛁᚾᚬᛘᛘᚬ: Ingemiſcens ſpiritu ſuo; *Marc.* 8:12. *Angloſaxonibus* ᚱᚹᛖᚷ *eſt* Sonus. ᚱᚹᛖᚷᚪᚾ, Sonare. *Acres nimirum ac valdè ſonori ſunt gemitus qui è compreſſis nimio dolore vitalibus prorumpunt.*

ᚴᚬᛏᚬᛁhᚾᚾ, Nuntiaverunt, retulerunt; *Marc.* 5:14. *Vide* ᚴᚬᛏᛁᚾhᚬᚾ, Nuntiare, narrare.

ᚴᚬᛏᚬᛁᚴᚾᚷᚬᚾ, Oſtendere. ᛟᚬᛋ ᚴᚬᛏᚬᛁᚴᚾᛁᛞᚬ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚠᚬᛁᚾhᚬᚾ ᚮᚬᚾᚴᚬ ᚠᚬᛘᛘᚬ ᚬᚾᛞᚠᚬᛁᚴᚠᛁᚾ hᚬᛏᛁᛉᚬ: Quis oſtendit vobis fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3:7. *Vide* ᚴᚬᛁᚴᚾᚷᚬᚾ.

ᚴᚬᛏᚬᛁᚴᚬᚾ. ᛞᛁᛋᛏᚬᛁᚴᚬᚾ, Diſſolvere, dirumpere, diſcindere. ᚴᚬᛏᚬᚾᚴᚬ, Ruptura, ſciſſura. ᚾᛁ ᚢᚬᛘ ᚴᚬᛏᚬᛁᚴᚬᚾ ᚬᚴ ᚾᚮᚮᚾᚬᚳᚷᚬᚾ ᛉᛁᛏᚷᚠ: Non veni ſolvere ſed adimplere legem; *Matth.* 5:17. ᚾᛁ ᛘᚬhᛏ ᛁᛋᛏ ᚴᚬᛏᚬᛁᚴᚬᚾ ᚠᚬᛏᚬ ᚴᚬᛘᛖᚳᛁᛞᚷᚱ: Non poteſt ſolvi ſcriptura; *Joh.* 10:35. ᛉᚬᛁᚴᛉᛁᛋᚬ ᚴᚬᛏᚬᚾᚴᚬ ᛉᚬᛁᚴᚠᛁᚠ: Pejor ſciſſura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. *Angloſaxonibus* ᚹᛠᚹᚪᚾ. ᛏᚩᚹᛠᚹᚪᚾ *eſt* Rumpere. *Anglis* **teare.** *Vide annotata ad gl* Ƃ, 13. *in* Diſſuta, ꝛatꝛantiu.

ᚴᚬᛏᚬᛘᚷᚬᚾ, Domare; *Marc.* 5:4. *Vide* ᚴᚬᛏᚬᛘᚷᚬᚾ.

ᚴᚬᛏᚬᚴhᛁᛞᚬᚾᚬ ᛒᚬᚾᛞᚷᚬᚾ hᚬᛒᛒᛁᛞᛖᚬᚾᚾ: Inſignem vinctum habebant; *Matth.* 27:16.

ᚴᚬᛏᚬᚾᚷᚬᚾ. *Vide* ᚴᚬᚾᚷᚬᚾ, Facere.

ᚴᚬᛏᚬᚾhᚾᚾ ᚷᚬh ᚬᚾᚬᚠᚾᚬhᚾᚾ ᛁᚾᚬ ᚠᚬᚾᚾᛏᛁᚬᚾ ᚠᛖᛁᚬᚬᛏᚬᚾ ᚴᛁᚾᛞᛁᚾᚬ: Adduxerunt & tradiderunt eum Pontio Pilato præſidi; *Matth.* 27:2. *Joh.* 18:13. *Refer ad* ᚬᛏᛏᛁᚾhᚬᚾ, Adducere, pertrahere.

ᚴᚬᛏᛖᛁh ᛁᛘ: Annuntia illis; *Marc.* 5:19. ᚴᚬᛏᛖᛁhᛁᛉ ᛁᛉᚹᛁᛋ: Annuntiabit vobis; *Joh.* 16:13. ᚴᚬᛏᛖᛁhᚬ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚬᚾᛞᚬᚾᛏᛁᛒᚬ: Annuntiabo vobis palàm; *Joh.* 16:25. *Vide* ᚴᚬᛏᛁᚾhᚬᚾ, Nuntiare.

ГЛТІЛS ДЛГS, Opportunus dies; *Marc.* 6:21. **ГЛТІЛЛЬЛ**, Opportunè; *Marc.* 14:11. *Suspicor esse à priscâ voce quæ respondet isti* til *quod Cædmoni passim usurpatur pro* Bonus. þile þonne ȝeorceapian. þiltiȝe and unclæne. tile ȝ yrele. Tunc considerabit speciosos & impuros, bonos & malos; 104,7. he pæȝ selfa til, Ipse erat bonus, *de Japheto loquitur*; 36, 13. on ðære mæȝðe pæron men tile, In hac gente erant homines probi, *agit de posteris Semi*; 37,7. tilmodiȝ eorl *dicitur Abraham*; 42, 1. 47, 15. 60, 19. *atque ita* ἐυκαίρως & ἡμέρᾳ ἔυκαιρος *in duobus, quæ citantur, Argentei codicis locis aliquam etiam diei temporisq; bonitatem insinuant. Anglis quoque* **in good time** *est* Tempore oportuno.

ГЛТІМІД, Convenit; συμφωνεῖ. *Luc.* 5:36. *Angloſaxonibus* ȝetiman *vel* ȝetimian *est* Accidere, contingere, evenire. unȝetima, Incommoda, adversitates, *&c. Sed hæc aliena sunt ab hoc loco. Manifestè verò ex Gothico* **TIMAN** *vel* **ГЛТІМЛN** *reservârunt Alamanni suum* **zimet** / Decet, convenit. *pro quo Cimbri* **ИΨІД** *dicunt, Dani* **sømmer** / *Angli* **it beseemeth** / *Belgæ* **het betaemt.** *Willeramus* VII, 9; **Ther uuin ther zimet minemo drute ze drinchene.** Vinum dignum dilecto meo ad bibendum. *quale nimirum Græcis diceretur* τίμιον, ἔυκμον, πολύτιμον, πολυτίμητον, Magni pretii. *Otfridus libro* V, *cap.* 11, *vers.* 85 *de Christo discipulos suos post pedum ablutionem edocente quorsum id fecerit,*

Uuizit / quad er / thesa dat /
Thaz si in iuih gigat.
Thaz ir ni sit zi fravili /
Thaz zeigot ju this bilidi.
Ir heizet allas thas jar
Mih Druhtin inti Meistar.
Rehto sprechet ir thar:
Ih bin ouh so / thas ist uuar.
Nu ih sulih thultu
Uuidar thie th' ih uualtu /
Mit suslicheru redinu
Then minen mih sus nideru:
Uuio harto mer zimit ju /
Ir ginozon birut untar ju /
Thaz ein andremo
Fuazi uuasge gerno:
Joh untar ju mit guati
Irbeitit otmuati /

Mit

Mit mihilen minnon
Iz frammort zeigot mannon.

ΓΛTIMKGAN. *Vide* TIMKGAN, Ædificare.

ΓΛTINHAN, Nuntiare, referre, recenſere, narrare. ΓΛTEIh ÏM: Annuntia illis; *Marc.* 5: 19. ΓΛTEIhIΨ, Renuntiate; *Matth.* 11: 4. ΓΛTEIhΛ, Annuntiabo; *Joh.* 16: 25. ΓΛTΛIhNN, Narraverunt; *Matth.* 8: 33. *Marc.* 5: 14. 6: 30. *Luc.* 7: 18. ΥΛS ÏMMΛ ΓΛTΛIhAN ÞKAM ΛhMIN ΨΛMMΛ ΥEIhIN: Reſponſum acceperat à ſpiritu ſancto; *Luc.* 2: 26. ΓΛKΛIhTXZΛ-ΓΛTΛIhANS, Juſtificatus; *Luc.* 18: 14. *Eſt verò* ΓΛTINHAN *iſtud à* TINHAN, Ducere, trahere; *quòd aliquid nuntiantes narrantéſve totam rerum nuntiandarum ſeriem, eo quo geſtæ ſunt ordine, in longum veluti ducant ac trahant. quomodo & Belgis* vertzellen *eſt* Narrare. *Latini quoque dicunt* Producere *vel* Protrahere ſermones.

ΓΛTINHAN, Adducere, pertrahere. ΓΛTINHΛNΔ ÏNΛ ΔN ÞΛKEISAINM, Adducunt eum ad phariſæos; *Joh.* 9: 13. 18: 13. ΓΛTΛNhNN, Adduxerunt; *Matth.* 27: 2. ΓΛTINHΛNΔΛNS ΨX SKIMΛ ΛNΛ ΛIKΨΛ: Subducentes naves ad terram; *Luc.* 5: 11. *Refer ad* TINHAN, Ducere, trahere.

ΓΛTKNΔXN ΥΛKΨ: Concultatum eſt; *Luc.* 8: 5. *Vide* TKNΔAN, Calcare.

ΓΛTNΛRIΔΛ ΛNΔΥΛIKΨI SEINΛTΛ ΔN ΓΛRRAN ÏN ÏΛIKNSΛΛEM: Firmavit faciem ſuam, ut iret in Jeruſalem; αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 9: 51.

ΓΛTYX, Platea. NSRΛRR SNKΛNTX ÏN ΓΛTYXNS GΛh STΛIRXS ΒΛNKRS: Exi citò in plateas & vicos civitatis; *Luc.* 14: 21. *Alamannis* gazzen *ſunt* Plateæ. *Iſlandis* gata *eſt* Via. *vett Belgis* gatte *eſt* Vicus, platea.

ΓΛΨΛhΛIΔEΔNN, Tacuerunt; *Luc.* 20: 26. EI ΓΛΨΛhΛIΔEΔI: Ut taceret; *Marc.* 10: 48. *Vide* ΨΛhAN, Tacere.

ΓΛΨINΨGAN, Benedicere. *Vide* ΨINΨ, Bonum.

ΓΛΨΛΛhSNXΔΛ BI ÏNNSΛRΛhTΛI ÏS: Turbata eſt in ſermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ. *Luc.* 1: 29.

ΓΛΨΛΛIhΛNΔS ÏM: Amplectens eos; ἐναγκαλισάμενος αὐτά. *Marc.* 10: 16.

ΓΛΨΛΛΠΗΠΝ, Fugerunt; *Matth.* 8:33. *Marc.* 5:14. 14:50. *Vide* ΨΛΙΠΗΛΝ, Fugere.

ΓΛΨΚΛΕSTGΛΝ, Conſolari. ΘΙ ΓΛΨΚΛΕSTIΔΘΔΘΙΝΛ ΪGΧS: Ut conſolarentur eas; *Joh.* 11:19. *Vide* ΨΚΛΕSTGΛΝ, Conſolari.

ΓΛΨΚΛSK SEIN ΓΛΗΚΛΙΝΘΙΨ: Aream ſuam purgabit; *Luc.* 3:17. *Angloſaxonibus* Þæþrcan. Þaþrcan. Þeaþrcan. Þeþrcan *eſt* Tundere, pulſare, verberare. ȝeÞeþrc, Verbera. Þeþrcel, Tritorium. *Alamannis* dreſca *eſt* Tritura. *Danis* tærſke *eſt* Triturare, meſſem flagellis excutere. *Anglis* threſh. *Belgis* dorſchen. *Aliquam videntur affinitatem habere cum* πρώω, πρώσω, Ferio, frango. *Ab eodem interim* Þeþrcan *Angloſaxonibus* Limen *dicitur* ÞreſcpolÞ *vel* ÞreſcpalÞ. *q. d. Lignum quod introeuntium exeuntiúmq; pedibus aſſiduè pulſatur atque atteritur. prorſus ut Belgis quibuſdam* drempel *dicitur* Hypothyrum, *tanquam ſit à* tzampelen/ Calcare, proculcare. *Iſlandis* Þroſkulldur/ *Anglis* tzeſhold *eſt* Limen.

ΓΛΨΠΛΛΠΔΘΙ MΛΠΛΓ: Perpeſſa multa; *Marc.* 5:26. *Vide* ΨΠΛΛΠ, Pati, tolerare.

ΓΛΠ, Si; *ei. Marc.* 8:23. ȝΛΠ. *Marc.* 3:2.

ΓΛΠȝΕ, Ingens alicujus regionis tractus. ΪN ΓΛΠȝΛ ΓΛΙΚ-ΓΛISΛINΕ: In regionem Gergeſenorum; *Matth.* 8:28. ΒIKINNΛΠ-ΔΛNS ΛΛΛ ΨΛTΛ ΓΛΨI: Percurrentes univerſam illam regionem; *Marc.* 6:55. *Luc.* 15:14, 15. ΛNΔ ΛΛΛΛNS ΓΛΠȝΛNS ΪΛΠΚ-ΔΛNΛNS: In omnem regionem Jordanis; *Luc.* 3:3. *Theotiſcum gloſſarium B*, 38 Pagum *exponit* gauuimez. *Belgis quoque* gauw/ gew/ goÞ/ goo/ gouwe *eſt* Pagus, *i. certum ac definitum regionis alicujus ſpatium. Olim enim Pagi vocabulum ſic acceptum liquet ex iis quæ de Suevorum pagis tradit Cæſar. Vide Scaligeri Auſonianas lectiones lib.* I, *cap.* 23. *ſicuti & Marquardi Freiheri Palatinas origines, cap.* 5. *Veteris interim linguæ Friſicæ tenacibus* gæ *etiamnum hodie eſt* Pagus, vicus ruſticus. gæ-man/ Incola ejuſdem pagi. gæ-feynt/ Adoleſcens eundem pagum inhabitans. *atque adeò Friſicum* gæ *manifeſtè originem ſuam præ ſe fert, tanquam ſit à* γαῖα, γῆ, *quod non modò* Terram *in genere, verùm etiam quandoque* Ingentem aliquem terrarum tractum *ſignificat. Vide quoque Spelmannum in* Gobia.

ΓΛΠMȝΛΝ, Videre. ΘΛ ΓΛΠMEIS ΓΚΛMSTΛ ΪN ΛΠ-ΓIN ΒΚΧΨΚS ΨEINIS: Quid vides feſtucam in oculo fratris tui? *Luc.* 6:41.

ΓΛΠ-

ΓΑΝΜΙΔΑ ΜΑΝΝ ΒΑΙΝΔΑΜΜΑ: Vidit hominem cœcum; *Joh.* 9: 1. ΓΑΝΜΙΔΕΔΝΝ, Viderunt; *Marc.* 16: 4. ΓΑΝΜΓΑΝΔΑS, Videns; *Luc.* 5: 8. 6: 42. 17: 15. ΓΑΝΜΓΑΝΔΑΝS, Videntes; *Matth.* 9: 11. ΕΙ ΓΑΝΜΓΑΙΝΔΑΝ ΜΑΝΝΑΜ: Ut videantur hominibus; *Matth.* 6: 5. *Ab hoc* ΓΑΝΜΓΑΝ *Angloſaxonibus fortè verbum* ȝÿman *vel* beȝÿman *uſurpatum pro* Cuſtodire, obſervare, attentè & cum curâ ſervare: *nam inſpectio curam præſupponit, & cura aſſiduam inſpectionem poſtulat. unde quoque* ἐπίσκοποι *olim dicti, qui cuſtodiunt gregem Domini, q. d. inſpectores: quomodo &* λινόπται *Græcis dicebantur* Retia ſervantes. ὀινόπται, Vinearum cuſtodes, *&c. Latinis quoque* Tueri *pro Videre, accipiebatur olim etiam pro* Cuſtodire, ſervare: *unde* Æditui *&* Æditituentes *dicti. Multa in hanc rem habet Cl. Salmaſius in Trapezitico. Ab hac igitur propinquâ Curæ atque Inſpectionis ſignificatione Gothicum fortaſſe* ΓΑΝΜΓΑΝ *&* ȝÿman, *Alamannicum item* cauman/ couman / gouman *videri poſſunt valdè affinia Græco* κομεῖν, Curare, curam gerere. *Adi quoque annotata noſtra ad gl B*, 1. *in* Animadvertit, kaumun nam.

ΓΑΝΝΩΝ ΑΝΓΙΝΝΙΨ, Lugebitis; πενθήσετε. *Luc.* 6: 25. ΓΑΝΝΩΔΕΔΝΜ ΪΖΨΙS: Lamentavimus vobis; ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν. *Luc.* 7: 32. ΓΑΝΝΩΨ ΘΝS: Flebitis vos; θρηνήσετε ὑμεῖς. *Joh.* 16: 20. *Nonnihil habet affinitatis cum Græco* γόάω *vel* γόαμαι, Gemo, defleo, deploro. *unde* γόος *eſt* Luctus. γοερὸς, γοώδης, Flebilis, lugubris.

ΓΑΝΚS, Triſtis, mœrens. ΓΑΛΑΙΨ ΓΑΝΚS: Abiit mœrens; *Marc.* 10: 22. ΓΑSΑΙΘΑΝΔS ΪΝΑ ΓΑΝΚΑΝΑ ΨΑΝΚΨΑΝΑΝΑ: Videns illum triſtem factum; *Luc.* 18: 24. ΓΑΝΚS ΪΝ ΔΑΝΒΙΨΩS hΑΙΚΤΙNS ΪΖΕ: Contriſtatus ſuper cœcitate cordis eorum; *Marc.* 3: 5. ΓΑΝΚS ΨΑΝΚΨΑΝS SΑ ΨΙΝΔΑΝS: Contriſtatus eſt Rex; *Marc.* 6: 26. *Luc.* 18: 23. ΝΙ ΨΑΙΚΨΑΙΨ ΓΑΝΚΑΙ: Nolite fieri triſtes; *Matth.* 6: 16. ΓΑΝΚΙΨΑ ΓΑΔΑΝΒΙΔΑ ΪΖΨΑΡ hΑΙΚΤΩ: Triſtitia implevit cor veſtrum; *Joh.* 16: 6.

ΓΑΝSΤΑΝGΑΝΕ ΜΑΝΨΙΔS: Perfectus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6: 40. *Refer ad* ΝSΤΙΝhΑΝ, Perficere. *magis tamen vide* ΝSΤΑΝhΑΝΑΙ, Perfecti, conſummati.

ΓΑUΕΦΝΝ SIS ΪΝΔΑΙΕΙS: Conſpiraverant Judæi; *Joh.* 9: 22. *Fortaſſe verò* ΓΑUΕΦΝΝ SIS *tantundem eſt ac ſi dicas* Condixerant inter ſe: *ut ſit à* UΙΦΑΝ.

ΓΑUΙΝΝΩΔΑ, Revixit. *Vide quæ diximus in* UΙΨΑΙΖΕ ΓΩΦ.

ΓΑ-

ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᚬ, Synagoga. ᛁᚾ ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᛁᛘ ᚷᚬᚺ ᛁᚾ ᚴᚬᚱᚾᛋᛁᛘ: In ſynagogis & in vicis; *Matth.* 6:2. ᚾᛋ ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᛁᛘ ᛅᚱᛁᚦᚬᚾᛅ ᛁᛋᚤᛋ: E ſynagogis ejicient vos; *Joh.* 16:2. ᛁᚴ ᛋᛁᚾᛏᛁᚾᚴ ᚬᚴᚴᚬᛋᛁᛅᚬ ᛁᚾ ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᚬᛁ ᚷᚬᚺ ᛁᚾ ᚴᚾᛅᚺᚾᛋᚬ. ᚠᚬᚱᛁ ᛋᛁᚾᛏᛁᚾᚴ ᛁᚾᛅᚬᛁᛁᛋ ᚴᚬᚢᛁᛘᚬᚾᛅ: Ego ſemper docui in ſynagogâ & in templo, ubi continuò Judæi conveniunt; *Joh.* 18:20. *Ex hoc poſtremo loco patet* ᚴᚬᚢᚾᛘᚠᚬ *eſſe à* ᚴᚬᚢᛁᛘᚬᚾ, Convenire, congregare: *prorſus ut* συναγωγὴ *eſt à* συνάγω, Congrego. *Interim alibi quoque verbum* ᚴᚬᚢᛁᛘᚬᚾ *ſic accipitur.* ᚴᚬᚢᛁᛘᚾᚾ ᛘᚬᚾᚬᚱᚬᛁ: Convenerunt multi; *Marc.* 2:2. ᚴᚬᚢᚾᛘᚬᚾᚬᛁᛘ ᛁᛘ: Congregatis illis; *Matth.* 27:17. ᚴᚬᚢᚾᛘᚬᚾᚬᛁᛘ ᚠᚬᚾ ᚺᛁᚾᛘᚬᚾ ᛘᚬᚾᚬᚱᛁᛘ: Cùm autem turba plurima conveniret; *Luc.* 8:4. ᚴᛁᛋᚾᚾ ᚴᚬᚢᚾᛘᚬᚾᚬᛁ: Convenerant; *Luc.* 5:17. ᚴᚬᚢᛁᛘᚾᚾ ᛋᛁᚴ ᛘᚬᚾᚬᚱᛁᚾᛋ ᚦᛁᚬᚾ ᚢᚾ ᛁᛘᛘᚬ: Convenit turba multa ad eum; *Marc.* 5:21. 7:1. 10:1. *Simplex quoque* ᚢᛁᛘᚬᚾ *ſic olim accipi ſolitum, diſcimus ex Luc.* 17:37. *Simillimæ derivationis rationem vide ſupra in* ᚴᚬᚦᚬᚾᚴᚬᛋ, Concilium. *&* ᚴᚬᚱᚾᚾᛋᚬ, Forum *vel* Vicus. *&* ᛟᚬᛁᚴᚢᚬᚾ, Ire, venire. *Huc etiam refer illud Keronis*; Conventu, ᛉᚢᛘᚠᛏᛁ. *nam* ᛉᚢᛘᚠᛏᛁ *correptum puto ex* ᛉᚢᚢᚢᛘᚠᛏᛁ. *Vide Annotata in Tatiani* CLXXXIX, 2.

ᚴᚬᛘᚬᚱᚷᚬᚾ, Movere, σαλεῦσαι. *Luc.* 6:48. ᚴᚬᛘᚬᚱᚷᚬᚾᛅᚬ ᛘᚬᚺᛏᛁᛋ ᚠᚴᛋ ᛁᚾ ᚺᛁᛘᛁᚾᚬᛘ: Movebuntur virtutes quæ in cœlis ſunt; *Marc.* 13:25. *Refer ad* ᚷᚬᚱᛁᛅ, Agitatus, concuſſus.

ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚠᚬᚾ, Mitti, projici; *Marc.* 9:45. *Vide* ᚷᚬᛁᚴᚠᚬᚾ, Mittere, projicere.

ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚠᛁ, Pax; *Luc.* 2:14. 19:38. ᚾᛁ ᚢᚬᛘ ᚬᚬᚴᚷᚬᚾ ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚠᛁ. ᚬᚴ ᚺᚬᛁᚴᚾ: Non veni mittere pacem, ſed gladium; *Matth.* 10:34. ᚴᚬᚴᚴ ᛁᚾ ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚠᛁ: Vade in pace; *Marc.* 5:34. ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚠᛁᛁ ᚴᚬᚱᛁ ᛋᛁᚷᚬᛁᚠ ᛘᛁᚠ ᛁᛉᚤᛋ ᛘᛁᛋᛋᛉ: Pacem habete inter vos; *Marc.* 9:50. *Angloſaxonibus* pæpe *eſt* Pactum, fœdus. *Theotiſcum gloſſarium* C, 1; Abſque fœdere, ana uuara. *ubi vide annotata.*

ᚴᚬᛘᚬᛁᚴᚾᚬᚾᛅᚬᚾᛋ, Evigilantes; διαγρηγορήσαντες. *Luc.* 9:32. *Refer ad* ᚷᚬᚴᚬᚾ, Vigilare.

ᚴᚬᛘᚬᚬᚬᚾᛅ ᛁᛘ: Poteſtatem habent ipſorum; *Marc.* 10:42. *Vide* ᚷᚬᚬᚬᚾ, Dominari.

ᚴᚬ-

ᚴᚬᛘᚬᚾᛋ ᛋᛁᚾᚬᚾᛋ ᚴᚬᛦᛁᚴᚬᛁ ᚴᛟᚠ: Electos ſuos vindicabit Deus; *Luc.* 18:7. ᚪᚾ ᚮᚠᚢᛁᚴᛉᚷᚬᚾ ᚠᚬᚾᛋ ᚴᚬᛘᚬᚾᛋ: Ad ſeducendos electos; *Marc.* 13:22. ᛁᚴ ᛘᚬᛁᛏ ᛟᚬᚴᚷᚬᚾᛋ ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚬ: Ego ſcio quos elegerim; *Joh.* 13:18. ᚾᛁ ᚷᚾᛋ ᛘᛁᚴ ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᛁᛑᛁᚪᚾᚠ. ᚬᚴ ᛁᚴ ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚬ ᛁᛉᛘᛁᛋ: Non vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos; *Joh.* 15:16. *Refer ad* ᛘᚬᚾᚷᚬᚾ, Eligere.

ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚷᚬᚾ, Convertere, in rectam viam revocare, ad reſipiſcendum adducere. ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚷᚬᚾ ᚼᚬᛁᚴᛏᛟᚾᚬ ᚬᛏᛏᚬᚾᛁ ᚪᚾ ᛒᚬᚴᚾᚬᛘ: Convertere corda patrum in filios; *Luc.* 1:17. *vide & comma proximè antecedens.* ᚾᛁᛒᚬᛁ ᛟᚪᚾ ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚷᚬᛁᚾᚬ ᛋᛁᚴ ᚷᚬᚼ ᚬᚠᚢᛁᛏᚬᛁᚾᑫᚬᚾ ᛁᛘ ᚠᚴᚬᛘᚬᚾᚴᚼᛏᛁᛁᛋ: Ne quando convertantur & dimittantur eis peccata; *Marc.* 4:12. *Joh.* 12:40. *Sæpiùs tamen* ᚴᚬᛘᚬᚾᛑᚷᚬᚾ *eſt* Redire, reverti eò unde veneras. *Refer ad* ᛘᚬᚾᑫᚬᚾ, Vertere.

ᚴᚬᛘᚬᚴᚴᚷᚬᚾᑫ ᛁᚾᚬ ᑫᚬᚾᚠᚬᚾ: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Angloſaxonibus* peꝛꝛgan. þyꝛꝛgan. þiꝛꝛgan. þiꝛian *eſt* Maledicere, malignari, devotare, execrari.

ᚴᚬᛘᚬᛋᛁᚠᛋ ᛘᚬᛋ ᛁᛟᚼᚬᚾᚾᛁᛋ ᛏᚬᚴᚬᛘ ᚾᚬᛒᚬᚾᑫᚬᚾᛋ: Veſtitus erat Johannes pilis cameli; *Marc.* 1:6. ᛘᚬᛋᛏᚷᛟᛘ ᚾᛁ ᚴᚬᛘᚬᛋᛁᚠᛋ ᛘᚬᛋ: Veſtimento non induebatur; *Luc.* 8:27. ᚴᚬᛘᚬᛋᛁᑫᛋ ᛘᚬᛋ ᛈᚬᚾᚴᛈᚬᚾᚴᚬᛁ ᚷᚬᚼ ᛒᛘᛋᛋᚬᚾᛟ: Induebatur purpurâ & byſſo; *Luc.* 16:19. ᚴᚬᛘᚬᛋᛁᑫᛁᚪᚾᚾ ᛁᚾᚬ ᛈᚬᚾᚴᛈᚾᚴᚬᛁ: Induerunt eum purpurâ; *Marc.* 15:17. ᚴᚬᛘᚬᛋᛁᑫᚬ ᛋᛁᚴ: Veſtivit ſe; *Matth.* 6:29. ᚴᚬᛘᚬᛋᚷᛁᚾᛋ: Veſtimentum; *Luc.* 9:29. *Vide* ᛘᚬᛋᚷᚬᚾ, Veſtire.

ᚴᚬᛘᚬᛈ, Conjunxit. ᚠᚬᛏᚬ ᚴᛟᚠ ᚴᚬᛘᚬᛈ. ᛘᚬᚾᚾᚬ ᚾᛁ ᛋᚴᚬᛁᑫᚬᛁ: Quod Deus conjunxit, homo non ſeparet; *Marc.* 10:9.

ᚴᚬᛘᚬᚾᚴᚼᛏᚬ ᑫᚬᚾᚼᛏ ᛘᛁᚴᛁᚬᚬ: Fecit convivium magnum; *Luc.* 5:29. ᚴᚬᛘᚬᚾᚴᚼᛏᚬ ᚠᚬᚾᛁ: Fecit lutum; *Joh.* 9:6. *Refer ad* ᛘᚬᚾᚴᚴᚷᚬᚾ, Facere, operari.

ᚴᚬᛘᛁᚼᛁᑫᚬᚬ, Sanctificavit. *Joh.* 10:36. *Refer ad* ᛘᛁᚼᚬ *vel* ᛘᛁᚼᛋ, Sanctus.

ᚴᚬᛘᛁᛋᚷᛟ ᚾᚾᛋᚬᚴᚬ ᚾᚴᚴᚾᚾᛋ ᚾᛋ ᚼᚬᚾᚼᛁᛟᚬᛁ: Viſitat nos oriens ex alto; *Luc.* 1:78 & 68. ᚴᚬᛘᛁᛋᚷᑫᚬᚬ ᚴᚷᛟ ᛘᚬᚾᚬᚴᛁᚾᛋ ᛋᛁᚾᚬᛁᛉᚷᛋ: Viſitavit Deus plebem ſuam; *Luc.* 7:16. *Francicè*, Got uuiſota ſines folkes; *Tat.* XLIX, 5. *Atque ita quoque* uuiſon *Otfrido & Willeramo*

passim usurpatur. gauuisón/ Visitare; *Kero. Vide plura in annotatis ad Tatiani* IV, 14.

ΓΛΥΕΝΓΛ, Arbitror, æstimo, puto. ὑπολαμβάνω. *Luc.* 7: 43. *Vide* **ΥΕΝΓΛΝ**, Putare, existimare.

ΓΛΥΙΓΛΝΛ ΜΙΤΛΔS: Coagitatam mensuram; σεσαλευμένον μέτρον. *Luc.* 6: 38. *Refer ad* **ΥΛΓΙΔ**, Agitatus, concussus.

ΓΛΥΧΝΔΧΝΔΛΝS, Vulnerantes; *Luc.* 20: 12.

ΓΛΥΚΙΚΙΨ ΪNS SΠΚΛΝΤΧ: Faciet vindictam illorum citò; ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. *Luc.* 18: 8. *vide quoque proximè antecedens comma. Angloſaxonibus* ꝑꝑæcan. ꝑꝑecan, Ulciſci, vindicare. *Alamannis* rechen/ richen. *Belgis* **wreken**. *Noſtram de origine verbi conjecturam ac plura huc pertinentia vide in annotatis ad gl B*, 42. *in* Punirent.

ΓΛΥΚΙSUΛΝΔ, Referunt fructum; πλεοφορῶσι. *Luc.* 8: 14.

ΓΕSΕΘΠΝ, *Lucæ* 19: 37 *occurrit pro* **ΓΛSΕΘΠΝ**, Viderant: *manifeſto indicio Augmentum ſyllabicum* **ΓΛ**, *quod verborum inflexionibus paſſim adhibent Gothi, olim quoque* **ΓΕ** *fuiſſe. Vide quæ annotavimus in* **ΓΛSΛΙΘΛ**, Video.

ΓΙΒΛΝ, Dare. *Angloſax.* ȝyꝑan. *Alam.* geban / keban / kepan. *Cimbr.* ΛΛ ꝐIꝐΛ. *Dan.* giffue. *Angl.* **give**. *Belg.* **geven**. *Mericus Caſaubonus, Iſaaci filius, derivabat ab* ἐγχυᾶν, *quod propriè ſignificat* ἐγχυαλίζειν *vel* ἐγχειρίζειν, In manus tradere.

ΓΙΒΛΛ, Pinna, ſumma ſtructuræ totius extremitas, *vulgo* Pinnaculum. **ΓΛSΛΤΙΔΛ ΪNΛ ΛNΛ ΓΙΒΛΙN ΛΛhS**: Statuit eum ſuper pinnaculum templi; *Luc.* 4: 9. *Iſlandis* **gabl** *eſt* Terminus. *Danis* **gaffl**, *& Belgis* **gevel** *eſt* Faſtigium illud ſeu Cacumen quod in ædium frontiſpicio maximè incurrit in oculos. *Kilianus vult* **gevel** *dici quaſi* **gehevel**/ *ab* **heven** *vel* **heffen**/ In altum elevare, ſurſum attollere. *Mihi tamen ſatiùs videtur aliunde originem vocabuli mutuari, quòd antiquior ſit vox* **ΓΙΒΛΛ** *quàm ut referri debeat ad idioma Belgicum. Ac fortaſſè non incommodè referatur ad* κεφαλὴ, Caput; *quòd ejuſmodi* ἀκρωτήρια *ſive* Prominentiæ *in ſubſtructionibus emineant, ut caput in corpore humano.*

ΓΙΛΔ, Tributum, cenſus, mulcta, quævis denique exactio Summæ poteſtati quotannis perſolvenda. **ΓΙΛΔ ΓΙΒΛN**, Tributum dare; φόρον δοῦναι. *Luc.* 20: 22. **ΚΛISΛΚΛΓΙΛΔ ΓΙΒΛN ΚΛISΛΚΛ**: Cæſareum tributum dare Cæſari; *Marc.* 12: 14. **ΓΙΛSTΚΛMΕΛΕINS**, Deſcriptio;

ἀπογρα-

ἀπογραφή. *Luc.* 2: 2. *quod tamen intellige de Cenſus publici tabulis exactam reditum Principalium rationem continentibus. Videtur interim vocabulum* ᚴᛁᛚᛞ *tractu temporis generaliore acceptione uſurpatum de quavis ſolutione tributi, mulctæ, debiti, &. unde &* ᚾᛋᚴᛁᛚᛞᚨᚾ *eſt* Reddere, retribuere; ἀνταποδιδῶναι. *Luc.* 14: 12 *&* 14. *& rurſus Luc.* 19: 8; ᚷᚨᛒᚨᛁ ᛟᛁᛋ ᛟᚾ ᚨᚦᚻᚷᚨᚷᛞᚨᚾ. ᚦᛁᛞᚾᚴᚦᛖᚨᚾᚹ ᚦᚴᚨᚴᛁᛚᛞᚨᚾ: Si cui quid per fraudem eripui, quadruplum reddo. *Supervacuum foret hoc in loco rem cuivis perſpectam cognitámq; ſollicitè referre, quemadmodum nempe* Reddere, dare, ſolvere *Angloſaxones* ᚷᛖlᛞan *dixerint, Alamanni* gelten / kelten / *Belgæ* gelden / *&c. cum antiquitatem hujus acceptionis expeditiùs firmet unum illud medii ævi* Geldum, *de quo multa Spelmannus, Voſſius, alii ſinè numero. Ut igitur, ſuperfluis omiſſis, aliquid addam de origine Teutonici* gelden *&* geld *vel* kelt / *non pigebit ex noſtris in Tatianum annotatis adſcribere quæ olim ſuper eâ re venerunt in mentem. Videtur vox magnam affinitatem habere cum* κηλέω, Lenio, mulceo. *nam Heſychio* κήλει *exponitur* πραΰνει, θέλγει, Lenit, mulcet. *unde quoque* κήληθρα *eidem Grammatico ſunt* παραμύθια, Solatia. *&* κηλήτειρα *ſunt ei* ἡσυχάσεια, Placatoria. *Simillimam originationis rationem obſervare eſt in Belgico* payen / *quod propriè ſignificat* Iram alicujus prudenti obſequio exſtinguere, candidâ humanitate reſtituere eum qui præ iracundiâ apud ſe non erat. *eſtq; à* πάειν. *prout Græcis* πάειν τὴν ὀργὴν, πάειν τ᾽ χόλον *ſignificant* Reprimere, cohibere, ſedare iram. *Quoniam verò mora debitorum graviſſimè ſemper torquet creditores, nihilq; magis urit eorum animos quàm ſi debentium fidem vacillare ſuſpicentur; contra verò nihil iis poteſt accidere gratius quàm ſi præter ſpem hoc metu liberentur, & debitores maturâ ſolutione ad tempus reſpondeant: hinc* payen *à primâ iſtac ſignificatione tranſlatum eſt ad præſentiſſimam hanc placandi rationem, quæ fit expeditâ totius debiti ſolutione. Quemadmodum igitur ab hoc efficaci obiratarum mentium delinimento Belgis* payen *accipi cæpit pro* Perſolvere; *ita quoque Solvere Anglis eſt* pay / *Gallis* payer, *Italis* pagare, *Hiſpanis* apagar. *Ejuſdem quoque rationis intuitu ſæculum mixobarbarum* Quitare κατὰ συγκοπὴν *fecit ex* quietare *vel* acquietare; *ſic enim dicebant pro Condonare debitum, vel Satiſfactum fateri atque ita quietum reddere debitorem. unde Belgis* quijten *vel* quijt ſchelden *eſt* Remittere æs alienum. *Anglis* acquit. *Gallis* quitter. *Italis* quitare. *Hiſpanis* quitar. *& quæ dicebatur ævo ſemibarbaro* Quietantia, *Belgis nuncupatur* quitantie. *Anglis* acquittance. *Gallis* quittance. *Italis* quitanza. *Hiſpanis* quitacion. *Vide interim numquid huc faciat quod Runico lexico* ᚹᚢᛁᚾᚾᚨᚺ *exp.* Reconciliatus.

ᚴᛁᛚᚠᛋ, Falx. ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᛖᛁᚠ ᚴᛁᛚᚠᚨ: Mittit falcem; *Marc.* 4: 29.

ᚴᛁᛋᛏᚴᚨᛞᚨᚴᛁᛋ, Cras; *Matth.* 6: 30. *Angloſaxonibus* ᚷᛖᛟᚹᛏᛖᚾᛞᚫᚷ.

ᚷᚤᚹᚴᚪᚾᛞᛠᚷ. ᚷᛁᚴᚱᚩᚾᛞᛠᚷ. ᚷᛁᚴᚱᚩᚫ *est* Heri. *Alamannis* **gesteron**. *Danis* **gaar**. *Anglis* **ᵹesterdaᵹ**. *Belgis* **gisteren**. *Videri possunt per metathesin facta ex* χθὲς, Heri. *siquidem ex* χθ *fieri potuit* **gest / gester / gesteron**. *Unde verò Gothi* Cras *dixerint* **ᚴISTᚴᚫᛞᚫᚴIS** *nullâ adhuc conjecturâ potui assequi.*

ᚴINTᚫN, Fundere. **ᚴINTIᚹ**, Fundit; *Marc.* 2:22. **ᚴINTIᛞ**, *Luc.* 5:38. **ᚴINTᚫNᛞ ᚹEIN ÏN ᛒᚫᚫᚴINS**: Fundunt vinum in utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Anglosax.* ᚷeotan. *Alam.* **giezzen**. *Belg.* **gieten**. *Græcis* χέειν *vel* χεῦσαι *est* Fundere. *nam* χέω *facit* χεύσω, *ut* ῥέω ῥεύσω, πνέω πνεύσω.

ᚴᚫᚫᚴᚴᚤᚾᛒᚫ, Diligenter, accuratè; ἀκριβῶς. *Luc.* 1:3. **SᛟᚴEIᚹ ᚴᚫᚫᚴᚴᚤᚫᛒᚫ**: Quærit diligenter; ζητεῖ ἐπιμελῶς. *Luc.* 15:8. *Anglosaxonibus* ᚷlencᚷan *est* Ornare. ᚷlenᚷa, Ornamenta. ic ᚹmiceᚹe ᚷeᚷlenᚷce, Orno; *gl R*, 99. on mænᚷᚹealdᚹe ᚷlænᚷe ic ᚷlænᚷde mine lichaman. and mid ᚹeaᚹtum ᚹynnum mine ᚹaple aplætte. Multiplici ornamento exornavi corpus meum, & fœdis criminibus animam meam deturpavi; *Modus confitendi*, *cap.* I. ᚹe ᚹnoteᚹa peᚹ ne ᚷepilnaᚦ ᚦaᚹa poᚹulᚦ ᚷlenᚷa. Vir prudens non appetit hujus sæculi ornamenta; *Basil. reg.* VIII. ᚷlenᚷedᛖ poᚹᚦ, Composita verba; *Prov.* 17. ᚷlencaᚹ micle ᚷeᚹih, Ædificationes magnas vide; *Cottonianus codex interlineatus Marc.* 13:2.

ᚴᚫITMINᚾᚷᚫNᛞᛖ ᚹᚫNᚴᚹNN ᚹᚫSTᚷᚱS ÏS: Splendentia facta sunt vestimenta ejus; *Marc.* 9:3. ᚷlitinian *Anglosaxonibus est* Splendere, coruscare. ᚷlitenunᚷ, Coruscatio. *Alamannis* **glizzan / clizzan** *est* Micare, vibrare, coruscare. *Danis* **glindᚷe / gliᚹe** *est* Nitere, splendere. **eg gliᚹ / Niteo. gliᚹen** / Splendor. **gliᚹende** / Coruscans. *Anglis* **glister / glitter**. *Belgis* **glinsteren / glisteren**. *Olim visum est mihi* **glizan** *vel* **glizzan** *affinitatem aliquam habere cum* ἀγλαΐζεσθαι, Nitere, splendere. *nunc aliam commodiorem quæro originationem.*

ᚴᚱᛞᚫᚳNNᛞS, Nobilis; εὐγενὴς. *Luc.* 9:12. *à* **ᚴᚱᛞS** *vel* **ᚴᚱᛞᚫ**, Bonus. *&* **KNN**, Genus. *atque ita* **ᚴᚱᛞᚫᚳNNᛞS** *propriè erit Bono genere prognatus, benè natus atque educatus. de tali Plautus Persâ, Actu* IV, *Scend* 4;

Hæc erit bono genere nata, nihil scit nisi verum loqui.

ᚴᚱᛞS *vel* **ᚴᚱᛞᚫ**, Bonus. **ᚴᚱᛞ** *vel* **ᚴᚱᚹ**, Bonum. **ᛒᚫᚴMS ᚴᚱᛞS**: Arbor bona; *Luc.* 6:43. **ᚴᚱᛞS hᚫIᚳᛞEIS**, *& rursus* **hᚫIᚳᛞEIS Sᚫ ᚴᚱᛞᚫ**: Bonus pastor; *Joh.* 10:11 *&* 14. **ᚴᚱᛞS ÏST**: Bonus est; *Luc.* 6:35. **ᚴᚱᛞ SᚫᚫT**: Bonum sal; *Luc.* 14:34. **ᚴᚱᚹ SᚫᚫT**:

SAAT: Bonum sal; *Marc.* 9: 50. ГЯΨ ÏST: Bonum est; *Marc.* 9: 5, 42, 43, 45, 47. NI ГЯΨ ÏST: Non est bonum; *Marc.* 7: 27. ГЯΨ ЧANKSTY: Bonum opus; *Marc.* 14: 6. ГЯdA ЧANKSTYA: Bona opera; *Joh.* 10: 32. *Accumulavi hoc in loco aliquot exempla, ut ex iis liqueat* Bonum *rariùs* ГЯd, *sæpiùs verò* ГЯΨ *scribi: ac* Bona, *in plurium numero, semper scribi* ГЯdA. *Proinde quoque unicum ac summum bonum,* DEUS OPTIMUS MAXIMUS, ГЯΨ *dicitur: Dii verò,* ГПdA. *Ita legas Joh.* 10: 34; ÏK UAΨ. ГПdA SIGNΨ: Ego dixi, Dii estis. *Vocabulum interim* ГЯΨ, Deus, *nunquam integrè scribitur in Argenteo codice, sed pro eo passim occurrit* ГΨ, *ne sacrosanctum summi Numinis nomen simplices atque incauti temerè confundant cum nomine illius Boni quod nos promiscuè ad alias res creatas, potissimùm verò ad sordidos caducarum opum acervos referimus. Reverentius nempe visum est piæ antiquitati nomen Summi boni, ab iis quæ vulgo dicuntur censentúrq; Bona, distinguere peculiari quadam arcanioris abbreviaturæ notâ. Vide quæ de augusto summi Numinis nomine diximus in annotatis ad Tatiani* I, 1. *sicuti & in annotatis ad ejusdem Tatiani* XLI, 5.

ГЯAGINS, Salutatio; *Luc.* 1: 29, 41, 44. ГЯAGAN, Salutare; *Marc.* 15: 18. GABAI ГЯAGIΨ ΨANS ÞKIGXNAS ÏZYAKANS ΨATAINEI: Si salutatis amicos vestros tantùm; *Matth.* 5: 47. GAh ГЯAIdA AILGISABAIΨ: Et salutavit Elisabeth; *Luc.* 1: 40.

ГЯΨ, Deus. *Vide* ГЯdS *vel* ГЯdA, Bonus.

ГKABAN, Fodere. ГKABAN NI MAГ: Fodere non valeo; *Luc.* 16: 3. ΨIMBXS NÞГKABAND GAh hAIÞAND: Fures effodiunt ac furto auferunt; *Matth.* 6: 19. ГKXB, Fódit; *Luc.* 6: 48. NSГKXÞ, Fódit; *Marc.* 12: 1. ÞANhXNS ГKXBXS AIГNN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8: 20. *Alamannis* graeban *est* Fodere. *Islandis* grafa. *Danis* graffue. *Belgis* graben. *Runico lexico* ᚠᚱᚨᚠᚨᚾ *sunt* Fossilia instrumenta. *Martinius omnia hæc derivata putat ex Hebræo* כָּרָה, Fodere.

ГKAMSTA NSYAIKNAN: Festucam ejicere; τὸ κάρφος ἐκβαλεῖν. *Luc.* 6: 42.

ГKAS, Herba, olus; *Marc.* 4: 28, 32. *Anglosax.* ȝæꝛꝛ. ȝꝛæꝛ. *Alam.* graſt / gras / cras. *Dan.* græs. *Angl.* graſſe. *Belg.* gras / gars / gers. *Græcis* χόρτος *vel* γόρτος *est* Gramen. γόρτος, *teste Eustathio,* ἐστιν ὁ ἡμίξηρος χόρτος. παρὰ τὸ γέρω, ὃ ἐστιν ἐσθίω. *Isaacus Casaubonus ad Persii Satyram* VI *refert* γόρτος *illud ad originem Syriacam. vide eum.*

ᚴᚱᛖᛞᚫᛚᛏᛋ ᛘᚫᛋ, Esurivit; *Marc.* 2:25. & 11:12. ᚴᚱᛖᛞᚫᛚᚾᛋ ᚴᚫᛋᚱᚠᛁᛞᚫᛚ ᚠᛁᚾᚠᛖ: Esurientes implevit bonis; *Luc.* 1:53. ᚫᚾᛞᚫᛚᚴᚫᛁ ᚴᚱᛖᛞᚫᛚᚴᚫᚾᛋ: Beati esurientes; *Luc.* 6:21. *Anglosaxonibus* ᚷᚱᚫᛞᛁᚷ *est* Avidus, cupidus, esuriens. *Danis* graadig. *Islandis* graduger. *Anglis* greedy. *Belgis* gretig / graeg. *Valdè videntur affinia isti* γαστὴρ, Comedo, *quod habet Etymologicum magnum in* γάστρωνα & γάλη.

ᚴᚱᛖᛁᛗᚫᚾ. ᚦᚫᛁᚴᚱᛖᛁᛗᚫᚾ. ᚾᚾᛞᚫᚴᚱᛖᛁᛗᚫᚾ, Prehendere, apprehendere, comprehendere; *Marc.* 14:48. ᛋᚴᚱᛁᛞᛖᛞᚾᚾ ᛁᚾᚫ ᚾᚾᛞᚫᚴᚱᛖᛁᛗᚫᚾ: Quærebant eum apprehendere; *Marc.* 12:12. ᚦᚫᛁᚴᚱᚴᛖᛁᛗᚫᚾᛞᚫᛋ ᚺᚫᚾᛞᚫᚾ ᚠᛁᛋ ᛒᚫᛁᚾᛞᚫᛁᛋ: Apprehendens manum cœci; *Marc.* 8:23. ᚴᚱᛖᛁᛗᛁᚠ ᚠᚫᚾᚫ: Prehendite illum; *Marc.* 14:44. ᚴᚱᛁᛗᚾᚾ ᛁᛋ ᚠᚫᛁ ᚷᚾᚴᚱᚫᚫᚾᛞᛖᛁᛋ: Comprehenderunt eum juvenes; *Marc.* 14:51. ᚦᚫᛁᚴᚱᚴᚫᛁᛗ ᛒᛁ ᚺᚫᚾᛞᚫᚾ: Prehendebat manu; *Marc.* 5:41. *Anglosax.* ᚷᚱᛁᚹᚫᚾ. ᚷᚱᛁᚩᚹᚫᚾ. *Alam.* greifen. *Cimbr.* ᚠᚱᚺᛒᚫ. *Dan.* gribe. *Angl.* gripe. *Belg.* grypen. *Origo verbi putatur esse ex* γρίπος, Jactus retis. *unde* γρίπευς *est* Piscator. γριπίζειν, Piscari, *propriè: at per translationem*, Capere. *atque inde* δυσγρίπης *est* Avarus, tenax, qui nihil sibi patitur eripi. γρίπος, Rapax. γρῖφος *denique Græcis etiam nuncupatur* Rete: *unde &* γρῖφοι *sunt* Ænigmata, *i. perplexa tortuosáq; dicta, retis instar involuta atque implicata; vel quòd irretiant illos qui se non possunt ab his expedire. Vide Cl. Salmasium de Modo usurarum, cap.* IX, *pagina* 353.

ᚴᚱᛖᛁᛏᚫᚾ, Flere; *Marc.* 14:72. ᚴᚱᛖᛁᛏᛁᚠ ᚷᚫᚺ ᚴᚫᚾᚾᚷᚠ ᚷᚾᛋ: Flebitis & plorabitis vos; *Joh.* 16:20. ᚴᚱᛖᛏᚫᚾᛞᚫᚾᛋ, Flentes; *Marc.* 5:38. *Luc.* 6:21. ᚴᚱᛖᛏᚫᚾ ᚫᚾᛚᛁᚾᚾᛁᛞ: Flebitis; *Luc.* 6:25. ᚾᛁ ᚴᚱᛖᛏ: Noli flere; *Luc.* 7:13. ᛟᚫ ᚴᚱᛖᛁᛏᛁᚠ: Quid ploratis? *Marc.* 5:39. ᚴᚫᛋᚫᛁᛟᚫᚾᛞᚫᛋ ᚠᚷ ᛒᚫᚾᚴᛚ. ᚴᚫᛁᚴᚷᛏ ᛒᛁ ᚠᚷ: Videns civitatem, flevit super illam; *Luc.* 19:41. ᚴᚫᛁᚴᚷᛏᚾᚾ, Flebant; *Luc.* 8:52. ᚾᛁ ᚴᚫᛁᚴᚷᛏᚾᚠ: Non plorâstis; *Luc.* 7:32. ᚴᚱᛖᛏᛋ, Fletus; *Matth.* 8:12. *Cimbris* ᚠᚱᚫᚫᚫ *est* Flere, plorare. *Isl.* graata. *Dan.* grade. *Gall.* crier. *Ital.* gridare. *Hisp.* gridár, gritár. *Angl.* crie. *vett Flandris* kryte *est* Clamor. *reliquis Belgis* kryten / krysschen / schreyen *est* Flere. *Cimbris* ᚫᚱ ᚠᚱᚺᚫᚫᚫ *est* Hiscere. *Omnia sunt affinia Græco* κράζειν, Vehementer vociferari, cum acuto quodam stridore exclamare. *Jos. tamen Scaliger Notis in Priapeja derivat Italicum* gridare *à Quiritare, i. Quirites ciere, flebili voce Quiritium opem implorare. Cymræornm verò* cri, Clamor, & crio, Clamare, *Joh. Davies desumtum censet ex Hebræo* קָרָא, Clamare.

ᚴᚱᚱᛒᚱᛋ ᚫᛁᚴᚿᚿ: Foveas habent; *Matth.* 8: 20. *Refer ad* ᚴᚱᚫᛒᚫᚿ, Fodere.

ᚴᚴᚿᚿᚫ, Fundum, profunditas. *occurrit in compoſito* ᚫᚧᚴᚿᚿᚫᛁᚠᚫ, Abyſſus; *Luc.* 8: 31. *& quoniam jacturi firmum fundamentum, ſolum altiùs effodiunt,* Fundamentum *quoque dicitur* ᚴᚴᚿᚿᚫᚿᚠᚫᚫᚫᚷᚿ, *Luc.* 6: 48. 14: 29. *Angloſaxonibus* ᚷᚢᚿᚦ. *Alamannis* ᚷ:ᚢᚿᛏ. *Danis* ᚷ:ᚢᚿᚦ. *Anglis* ᚷ:ᛟᚢᚿᚦ. *Belgis* ᚷ:ᛟᚿᚦ. *Cimbris* ᚠᚱᚢᚢᚳᚳ *dicitur. Ita Egillo ſkallagrimo in Epinicii ſui concluſione* ᚠᚢᚳᚫᚽ ᚠᚱᚢᚢᚳᚳ *eſt* Intimus animi receſſus. *In Runico quoque lexico* ᚫᚠᚱᚫᚢᚳᚳ ᚠᛁᚫᚫᚽ *eſt* Immenſa pecunia, *q. d. Pecunia non habens fundum. Olim putaveram hæc affinitatis aliquid habere cum illo* χεῦσ& *quod lexicographis exponitur* Profundus. *Nunc verò ſuſpicor* ᚷᚢᚿᚦ *generaliore primùm ſignificatione acceptum pro illâ terræ ſuperficie, quam* Solum *dicimus. nam hunc priſcæ vocis uſum paſſim retinet Cædmon. cui quoque Terra peculiari ſæpè epitheto dicitur* ælᚷᚿene, Tota viridis. *tanquam* ᚷᚢᚿᚦ *vel* ᚷ:ᛟᚿᚦ *ſimili ratione dictum ſit quaſi* ᚷᚿopenᚦ, *à* ᚷᚿopan, Vireſcere, germinare.. *Vide etymologicum Anglicum in* Green/ Viridis.

ᚴᚿᚫᚳ, Dii; *Joh.* 10: 34. ᚴᚿᚫᚳᚧᚫᚿᚴhᛏᛋ, Deum timens; *Luc.* 2: 25. *propriè* Timidus Deorum, *ut loquitur Ovidius* v *Faſt. verſ.* 431. *&* v *Metam. verſ.* 100. *tanquam ſit à plurali* ᚴᚿᚫᚳ. *ut* ᚴᚿᚫᚳᚧᚫᚿᚴhᛏᛋ *ex Paganiſmo remanſiſſe dicamus. Item* ᚴᚿᚫhᚿᛋ, Templum; *Joh.* 18: 20.

ᚴᚿᚫᚷᛁ. ᚴᚿᚫᚷᚳ: Sacerdos. ᚴᚿᚫᚷᛁ ᚿᚳᛗᛁᚿ ᛉᚳᚫᚴᛁᚫᛋ: Sacerdos nomine Zacharias; *Luc.* 1: 5. ᚴᚿᚫᚷᚳᚿᛋ, Principes ſacerdotum; *Matth.* 27: 1. *Luc.* 20: 1. ᚳᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚳ ᚴᚿᚫᚷᚳ, Summus ſacerdos; *Marc.* 14: 61. *Joh.* 18: 19. ᚳᚿhᚿᛗᛁᛋᛏᚳᚿᛋ ᚴᚿᚫᚷᚳᚿᛋ: Principes ſacerdotum; *Matth.* 27: 62. *Marc.* 11: 27. ᚠᚳᛁ ᛗᚫᛁᛋᛏᚳᚿᛋ ᚴᚿᚫᚷᚳᚿᛋ: Summi ſacerdotes; *Joh.* 19: 6. ᛋᚠᚳh ᚿᚫᚦhᚫᚧᚷᛁᛋ ᚠᚳᛗᛗᚳ ᚴᛖᛁᚴᛁᛋᛏᛁᚿ ᚴᚿᚫᚷᛁᚿ: Sic reſpondes ſummo ſacerdoti? *Joh.* 18: 22. ᛋᚿᚿᚿᛋ ᛗᚳᚿᛋ ᚳᛏᚴᛁᛒᚳᚦᚫ ᚠᚳᛁᛗ ᚿᚧᚳᚴᚿᚫᚷᚳᛗ: Filius hominis tradetur principibus ſacerdotum; *Marc.* 10: 33. *Ab hoc* ᚴᚿᚫᚷᛁ *fecerunt* ᚴᚿᚫᚷᛁᚿᚷᚿ, Sacerdotali officio fungi. ᛗᛁᚠ ᚠᚳᚿᛖᛁ ᚴᚿᚫᚷᛁᚿᚷᚦᚫ ᛁᛋ ᛁᚿ ᚳᚿᚦᚠᚳᚴᚠᚷᚳ ᚴᚷᚠᛋ: Cum ſacerdotio fungeretur ante Deum; *Luc.* 1: 8. *item* ᚴᚿᚫᚷᛁᚿᚳᛋᛋᚿᛋ, Sacerdotium. ᛒᛁ ᛒᛁᚿhᛏᚷᚳ ᚴᚿᚫᚷᛁᚿᚳᛋᛋᚳᚿᛋ: Secundùm conſuetudinem ſacerdotii; *Luc.* 1: 9. *Ipſum verò* ᚴᚿᚫᚷᛁ *videri poteſt deſumtum ex* ᚴᚿᚫᛋ, Decorus, compoſitus; *quòd ſacrum ordinem oporteat omnia exequi compoſitè & cum quadam gravitate rebus divinis conſentaneâ. Fortaſſè quoque* ᚴᚿᚫᚷᚳ *non malè derivatum dixeris*

à ᚴᚿ-

à ᚱᚿᚫᚬ, Dii; *quod occurrit Joh.* 10:34. *ut paganorum temporibus Sacerdos dictus fuerit* ᚱᚿᚫᚷᚬ *à Diis quorum cultui vacabat: Templum denique iisdem temporibus dictum sit* ᚱᚿᚫᚺᚿᛋ, *q. d.* ᚱᚿᚫᚬ ᚺᚿᛋ, Deorum domus. *Pius denique ac Religiosus tum quoque nuncupatus sit* ᚱᚿᚫᚬᚠᚾᚢᚴᚺᛏᛋ, *q. d.* Deorum timidus. ᚱᚿᚫᚺᚿᛋ *est Joh.* 18:20. *at* ᚱᚿᚫᚬᚠᚾᚢᚴᚺᛏᛋ *Luc.* 2:25.

ᚱᚿᚫᛋ, Decorus, compositus, honestus. ᚱᚿᚫᛋ ᚴᚫᚱᛁᚿᚷᛁᛋ: Honestus consiliarius; *Marc.* 15:43. *Videtur per levissimam mediæ vocalis immutationem factum ex* ᚱᚷᚫᛋ, Bonus.

ᚱᚿᛗᚷᛁᚿ ᚷᚫᚺ ᚢᛁᚿᚷᛁᚿ ᚱᚬᛏᚫᚠᛁᚫᚬ ᚱᚷᚠ: Marem & fœminam fecit Deus; ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν ὁ θεός. *Marc.* 10:6. ⊙ᚫᛉᚿᚺ ᚱᚿᛗᚫᚴᚿᚿᚫᚬᛁᛉᚷᛖ: Omne masculinum; πᾶν ἄρσεν. *Luc.* 2:23. *Cimbris* ᚠᚢᚠᚫ, *& Anglosaxonibus* ᚷuma *est* Vir, homo. *Theotiscis* comman *vel* gomman *est* Homo sexus virilis, *vel* Maritus; *Vide annotata ad Tatiani* III, 1.

ᚫ ᚬ.

ᚫᚱᛋ, Dies; *Joh.* 9:4. ᚿᚫᚺᛏ ᚷᚫᚺ ᚫᚬᚱᚫ: Nocte & die; *Marc.* 4:27. ᛁᚿ ᚫᚬᚱᚫ ᛋᛏᚫᚿᚷᛋ: In die judicii; *Matth.* 11:24. ᚿᚿᚫ ᚺᛁᚿᚫ ᚫᚬᚱ: Usque in hanc diem; *Matth.* 27:8. ᚺᛁᛗᛗᚫ ᚫᚬᚱᚫ: Hodie; *Matth.* 6:11 & 30. ᚱᛁᛋᛏᚴᚫ ᚫᚬᚱᛁᛋ: Cras; *Matth.* 6:30. ᛁᚠᛏᚺᛗᛁᚿ ᚫᚬᚱᚫ: Alterâ die; τῇ ἐπαύριον. *Matth.* 27:62. *Marc.* 11:12. ᚫᚬᚱ⊙ᚢᚿᚷᚺ, Quotidie; *Luc.* 9:23. ᚫᚬᚱᚫ ⊙ᚢᛗᛗᛖᚺ: Quotidie; *Marc.* 14:49. *Luc.* 16:19. 19:47. ᚠᛁᚫᚿᚴᚫᚷᚱᛋ ᛁᛋᛏ: Quatriduanus est; *Joh.* 11:39. *Anglosax.* dæg. dag. *Alam.* dach/ dag/ tac/ tag. *Cimbr.* ᚠᚫᚴ. *Isl.* dagur. *Dan. & Belg.* dag. *Angl.* day. *Origo vocabuli videtur peti posse à* τάσσω, Ordino; *quòd* τεταγμένως *& quasi statis vicibus oriantur tempora & dies. Nisi malis referre ad* δαίομαι *vel* δαΐζω, Partior, divido; *quòd indefessum omnium dierum curriculum tempora æqualiter partiatur ac distribuat.*

ᚫᚬᚫᚷᚢᚿᚫᛖᛁ, Mulier lactans, infanti lac præbens. ᚴᚢᛁ ᛋᚫᛁᛗ ᚢᛁᛋᚺᚿᚺᚫᚠᛏᚷᛗ ᚷᚫᚺ ᚫᚬᚫᚷᚢᚿᚫᛖᛁᚿ ᛁᚿ ᚷᚫᛁᚿᚫᛁᛗ ᚫᚬᚱᚫᛗ: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; καὶ πᾶς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13:17. *Anglosaxonibus* ᛏᛁᛏᛏ *est* Mamma,

ma, papilla. *Anglis* **teate / dug.** *Belgis* **titte.** *Gallis* teton. *Italis & Hiſpanis* tetta. *Græcis* τίτθη *vel* τιτθὸς *eſt* Mamma. τιτθὶς, Nutrix.

ᚫᚬᛁᚬ, Pars, portio; *Luc.* 15: 12. ᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ, Dividere, dare. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᚷᚬᚾ ᚾᚾᚬᛖᚫᚬᛁᛗ ᛊᚬ ᚼᚬᚬᚮᚫᚬ ᚬᛁᚴᛁᚾᛁᛊ ᛗᛖᛁᚾᛁᛊ: Do pauperibus dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19: 8. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᛁᚫᚬ, Diſtribuit; *Joh.* 6: 11. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᛖᛁ ᚾᚾᚬᛖᚫᚬᛁᛗ: Da pauperibus; *Luc.* 18: 22. ᚴᚬᚫᚬᛁᚬᛁᛋ ᛉᚬᚱᛋ: Diſpertitus eſt; *Marc.* 3: 26. ᚬᚮᚫᚬᛁᚬᚷᚬ ᛏᚬᛁᚼᚾᚾᚫᚷᚾᚫᚬᛁ ᚬᚬᚬᚬᛁᛊ ᛋᛁᛉᛖ ᚴᚬᛊᛏᚬᚬᚫᚬ: Do decimas omnium quæ poſſideo; *Luc.* 18: 12. ᚫᛁᛊ-ᚫᚬᛁᚬᛁᚫᚬ ᛁᛗ ᛊᛉᛖᛊ ᛊᛖᛁᚾ: Diviſit illis ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 15: 12. ᚮᚱᚬᚫᚬᛁᚬᛁᛋ ᛉᛖᛊᛁ ᛋᚬᚱᛒᚬᛗ: Daretur egenis; *Joh.* 12: 5. ᚴᚬ-ᚫᚬᛁᚬᚬᚾᛋ, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5: 10. *Angloſaxonibus* dælan *eſt* Dividere. *Alamannis* teilen. *Cimbris* ᚬᚮ ᚮᚼᛁᛗ. *Danis* deele. *Anglis* **deal.** *Belgis* **deplen.** *Helvigius & Martinius deſumpta putant ex inuſitato* διιλεῖν, *pro* διαίρειν, Dividere, diſtribuere.

ᚫᚬᛁᚬᚱᛋ ᛏᚬᛁᚼᚾᚾ ᚬᛏᛏᚬᚮ ᛁᛗ: Minas decem dedit eis; μνᾶς δέκα ἔδωκεν αὐτοῖς. *Luc.* 19: 13. *Angloſaxonibus in re nummariâ* ᚴᛏᛉᚳ *vel* ᚴᛏᛉᚳᚷ *eſt* Minutum, minutia. *Cottonianus codex interlineatus Marc.* 12: 42; ᚴᛏᛉᚳᚬᚴ ᛏᚴᚬᚬᚷᛖ *vel* ᚴᛏᛉᚳᚷᛖ ᛏᚴᚬ. ᚦ ᛁᚴ ᚮᚬᚮᚦᚢᚾᚷ penᚾᚷᚬᚴ. Minuta duo, quod eſt quadrans.

ᚫᚬᛁᛗᚱᚾᚫᚴᛖᛁᛋ, Dæmoniacus, qui dæmonium habet; *Luc.* 8: 36. ᚬᛏ-ᛒᛖᚴᚾᚾ ᛁᛗᛗᚫ ᛗᚫᚾᚾᚫᚾ ᛒᚫᚾᛞᚫᚾᚫ ᚫᚬᛁᛗᚱᚾᚫᚴᛁ: Obtulerunt ei hominem mutum dæmonium habentem; *Matth.* 9: 32. ᚬᛏᛒᛖ-ᚴᚾᚾ ᚫᚾ ᛁᛗᛗᚫ ᚫᚬᛁᛗᚱᚾᚫᚴᚷᚫᚾᛋ ᛗᚫᚾᚫᛏᚫᚾᛋ: Obtulerunt ei multos dæmonia habentes; *Matth.* 8: 16. ᚴᚫᛗᚱᛏᛁᛞᛖᚫᚾᚾ ᛁᛗ-ᛗᚫ ᛏᛉᚬᛁ ᚫᚬᛁᛗᚱᚾᚫᚴᚷᚱᛋ: Occurrerunt ei duo habentes dæmonia; *Matth.* 8: 28. δαίμων *in Novo fœdere ſemper de ſpiritibus noxiis atque impuris intelligitur. &* δαιμονιζόμενος *dicitur is Quem ſpiritus immundi tenent ac poſſident. Vide etymologicum Voſſii in* Dæmon.

ᚫᚬᚬᚬᚮ ᚬᛏᛏᚫᛏᛏᚫᚾᛞᚫᛁᚾ ᛁᛗᛗᚫ ᚬᚮ ᚮᚬᛁᚴᛏᚾᚾᚷᚫ: Cum deſcendiſſet de monte; *Matth.* 8: 1. *Marc.* 9: 9. ᛁᚾᚾᚬᚮᚴᚱ ᚾᚾᚫ ᚫᚬ-ᚬᚬᚬᚮ: A ſummo uſque deorſum; *Matth.* 27: 51. ᚴᚬᛊᚾᚬᛁᛉ ᚫᚬᚬᚬᚮ: Exſpuit in terram; *Joh.* 9: 6. ᚴᚬᚫᚴᚾᛊᚾᚾ ᚫᚬᚬᚬᚮ: Ceciderunt in terram; *Joh.* 18: 6. ᚫᚬᚬᚬᚮᚫ, Deorſum; *Marc.* 14: 66. ᚷᚾᛋ ᚾᛋ ᚮᚬᛁᛗ ᚫᚬᚬᚬᚮᚴᚱ ᛊᛁᚷᚾᚮ. ᛁᚮ ᛁᚴ ᚾᛋ ᚮᚬᛁᛗ ᛁᚾᚾᚬᚮᚴᚱ ᛁᛗ: Vos de deorſum eſtis, at ego de ſupernis ſum; *Joh.* 8: 23. *Hinc Friſonum* **del.**

ut & Belgarum **dal / dalen** / *&c. Vide plura in* **ᚪᚫᚳᛖᛁ**, *Vallis.*

ᚪᚫᚫᚱ, Fovea. **ᛒᚫ ᛁᚾ ᚪᚫᚫᚱᚫ ᚪᚴᛁᚾᛊᚫᚾᚪ**: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6: 39. *Fortaſſè deſumptum eſt ex* **ᚪᚫᚫᚳᚹ**, Deorſum. *Ab hoc interim* **ᚪᚫᚫᚱ** *ſuſpicabar olim Belgas retinuiſſe ſuum* **verdelgen**/ Delere, diruere, ſolo æquare; *ut verbum olim fuerit intellectum de illâ urbium vel munimentorum everſione, quæ fit ſuffodiendo. nam Græcis quoque* κατασκάπτειν τείχη *eſt* Muros ſuffodiendo diruere; *&* κατασκαφὴ *eſt* Everſio quæ fit ſuffoſſione. *Angloſaxonicum interim* forðilgan *vel* forðilgian, *ſimplex etiam* ðilgian, Delere, diruere, exſtirpare, *manifeſtiorem præbent originem Belgico* **verdelgen.**

ᚪᚫᚳᛖᛁ, Vallis. **ᚫᚫᚫ ᚪᚫᚳᛖᛁ ᚾᛊᚹᚾᚫᚳᚷᚪᚫᚫ. ᚷᚪᚻ ᚫᚫᚫ ᚹᚫᛁᚴᚱᚾᚾᚷᛖ ᚷᚪᚻ ᚻᚫᚫᛁᚾᛖ ᚱᚫᚻᚾᚫᛁᚹᚷᚪᚫᚫ**: Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. *Alamannis* dal *vel* **tal** *eſt* Vallis. *Cimbris* ᚹᚫᚾᚢᚻ. *Danis* dall. *Iſlandis* dalur / dale. *Anglis* **dale.** *Belgis* **dal.** *Cymræis* dôl *&* doldir *eſt* Locus humilis, planus, cultus, fertilis, pratenſis, paſcuus. *Quod Angloſaxones attinet, licet iis* ðene *dicatur* Vallis, *agnoverunt tamen* ðal *&* ðæl. *ac* ðal *quidem pro* Barathro infernali *uſurpavit Cædmon* 8, 3 *&* 11, 3. ðæl *verò occurrit in Cott. & Ruſhw. codd* MSS *interlineatis Luc.* 19: 37; miꝺ ðý toȝineolicaꝺun to æfꝺæll *vel* ȝiȝniȝ moꝼeȝ:. Cum appropinquarent ad deſcenſum montis. *unde quoque regi Alvredo in paraphraſticâ verſione Paſtoralium* xxxix, 1. *ſicuti & in paraphraſi Boëthianâ* xxiv, 4. ofðæl *metaphoricè dicitur* Præcipitium illud vitiorum quod in proclive abripit mortales improvidos & ſe jam ſuſtinere amplius non valentes. *Plura de hac voce habet Etymologicum noſtrum Anglicum in* **Dale.**

ᚪᚫᚾᛒᚫᛏᚪ ᚻᚫᛒᚫᛁᚹ ᚻᚫᛁᚴᛏᛉ ᛁᛉᚷᚫᚴ: Cœcatum habetis cor veſtrum? πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; *Marc.* 8: 17. **ᚱᚫᚾᚴᛊ ᛁᚾ ᚪᚫᚾᛒᛁᚹᚷᛊ ᚻᚫᛁᚴᛏᛁᚾᛊ ᛁᛉᛖ**: Contriſtatus ſuper cœcitate cordis eorum; συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν. *Marc.* 3: 5. **ᚱᚫᛒᚫᛁᚾᚪᛁᚪᚫ ᛁᛉᛖ ᚫᚾᚱᚷᚾᚫ. ᚷᚪᚻ ᚱᚫᚪᚫᚾᛒᛁᚪᚫ ᛁᛉᛖ ᚻᚫᛁᚴᛏᚷᚾᚫ**: Excœcavit oculos eorum, & induravit corda eorum; πεπώρωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 12: 40. **ᚱᚫᚾᚴᛁᚹᚫ ᚱᚫᚪᚫᚾᛒᛁᚪᚫ ᛁᛉᚹᚫᚴ ᚻᚫᛁᚴᛏᚷ**: Triſtitia implevit cor veſtrum; ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 16: 6. *Fortaſſè tamen Græcus codex quem ſecutus eſt Wulphila ſcriptum habuit* πεπώρωκεν *pro* πεπλήρωκεν. *Hinc etiam deſumpſerunt Belgæ ſuum* **dubben**/ Dubitare, ſubdubitare; *quotquot enim addubitant, veluti cæcutientes incertâ ſpe & cæcâ exſpectatione ambigui eventûs torqueri ſolent.*

ᚪᚫᚾᚻᛏ, Epulum, convivium. **ᚱᚫᚹᚫᚾᚴᚻᛏᚫ ᚪᚫᚾᚻᛏ ᛗᛁᚴᛁᚳᚫ**:

ᚴᛁᛚᚨ: Fecit convivium magnum; ἐποίησε δοχὴν μεγάλην. *Luc.* 5: 29. ᚠᚨᚾ ᚠᚨᚾᚴᚴᚷᚨᛁᛋ ᚨᚾᚺᛏ: Cum facis convivium; ὅταν ποιῇς δοχήν. *Luc.* 14: 13. *Nemo non ex hiſce locis deprehendit Gothicum* ᚨᚾᚺᛏ *magnam habere affinitatem cum Græco* δοχὴ, Convivium; *quod eſt à* δέχομαι, Excipere convivas. δέχομαι ξένους, Suſcipere hoſpites. *Vide Martinii lexicon in* Tycta.

ᚨᚾᚺᛏᚨᚴ, Filia. *Angloſax.* ᚦohᛏep. ᚦohᛏop. ᚦohᛏup. *Alam.* ᚦoh-ter / tohter / thohter. *Cimbr.* ᚼᚨᚨᚨᚺ. *Dan.* ᚦaatter. *Iſl.* ᚦootter. *Angl.* daughter. *Belg.* ᚦochter. *Inter tot diverſas ſcribendi rationes, nulla eſt quæ non aliquod præ ſe ferat veſtigium Græci* θυγάτηρ, Filia.

ᚨᚾᛁᚨᚾᛁ, *vide* ᚳᚨᚨᚾᛁᚨᚾᛁ, Vexati. ἐκλελυμένοι. *Matth.* 9: 36.

ᚨᚾᚾᚨᛁᛋ ᚠᛁᛉᚷᛋ ᛋᚨᚨᛒᚱᚾᚨᛁᛋ ᛋᚨ ᚴᚨᚱᚨᛋ ᚦᚾᚨᚨᛋ ᚠᚨᚱᚠ: Ex odore unguenti domus impleta eſt; *Joh.* 12: 3. *Iſlandis* ᚦaun *eſt* Odor

ᚨᚾᚾᚷᚨᚾ, Baptizari; *Luc.* 3: 7 & 12. ᛁᚴ ᚨᚾᚾᚷᚨ: Baptizo; *Marc.* 1: 8. *Luc.* 3: 16. ᚨᚾᚾᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Baptizans, baptiſta; *Marc.* 6: 14. ᚨᚾᚾᛖᛁᚾᛋ, Baptiſmus; *Marc.* 11: 30. *Luc.* 20: 4. ᚨᚾᚾᛖᛁᚾᛁᚾᛋ ᛋᛏᛁᚴᚨᛖ: Baptiſmata calicum; *Marc.* 7: 4. *Angloſaxonibus* ᚦepan. ᚦÿppan *eſt* Baptizare. *Alamannis* taufan / toufan. *Danis* ᚦøbe. *Belgis* doopen. δύπτειν *Græcis eſt* Aquas ſubire, aquis immergere.

ᚨᚾᚴ, Oſtium, janua, porta. ᛁᚴ ᚨᛘ ᚨᚾᚴ ᛋᛁᛉᛖ ᚨᚾᛘᛒᛖ: Ego ſum oſtium ovium; *Joh.* 10: 7. ᚨᚱᚱᚷᚾ ᚨᚾᚴ: Auguſta porta; *Matth.* 7: 14. ᛒᛁ ᛋᚠᛖᚺ ᚾᛖᚩᚨ ᚷᚨᛋ ᚨᚾᚴᚨ ᛋᛁᛉᚱᛋ ᛒᚨᚾᚴᛚᛋ: Cùm appropinquaret portæ civitatis; *Luc.* 7: 12. ᚨᚾᚴᚨᚷᚨᚴᚨᛋ ᚾᛋ ᚨᚾᚴᛁᛋ: Oſtiarius aperit; *Joh.* 10: 3. ᛋᛁᚷᛁ ᛋᚱ ᚨᚾᚴᚨᚷᚨᚴᚨᚱ: Ancilla oſtiaria; *Joh.* 18: 17. ᚾᛋᚠᚨᚠᚠᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚨᚾᚨ ᚦᚨᚾᚴᚨ-ᚨᚾᚴᚷᚨ ᛁᛉᚱᛋ: Exeuntes in platéas ejus; *Luc.* 10: 10. *Cymr.* dôr. *Angloſax.* ᚦuꝑ *vel* ᚦupu. *Alam.* ᚦure / ᚦura / tura. *Cimbr.* ᚼᚱᚺ. *Dan.* ᚦør. *Angl.* door. *Belg.* deur. *Omnia maximam habent affinitatem cum Græco* θύρα, Janua.

ᚨᚾᚴᛋᛏᚨ. *Vide* ᚠᛚᛞᚨᚾᚴᛋᛏᚨ, Audebat.

ᚨᚾᚠᛋ, Mortuus. ᚨᚾᚠᚨᛁ, Mortui. ᚠᛚᛞᚨᚾᚠᚾᚨᚾ, Mori. ᚷᚨᚴᚠ ᛋᚹᛖ ᚨᚾᚠᛋ: Factus eſt ſicut mortuus; *Marc.* 9: 26. *item Luc.* 15: 32. ᚨᚾᚠᚨᛁ ᚾᚱᚱᛖᛁᛋᚨᚾᛞ: Mortui reſurgunt; *Matth.* 11: 5. ᚾᛁ ᚴᚨᚾᛋᚷᚨᚾᛞ ᚨᚾᚠᚨᚾᛋ: Non guſtabunt mortem; *Marc.* 9: 1. ᛒᚨᚾᛞᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ⊙ᛁᚨᛖᛁᚴᚨᛘᛘᚨ ᚨᚾᚠᚨᚾ ᛋᚴᚾᚨᛞᚨ ᚠᚨ-

ᚫᚾᚧᚾᚫᚾ: Innuens quâ morte eſſet moriturus; *Joh.* 12:33. ᛍᛁ ᚫᚹ-ᚫᚾᚧᛁᛞᛍᚫᛍᛁᚾᚫ ᛁᚾᚫ: Ut morti traderent eum; *Matth.* 27:1. ᚫᚾᚧᚾᚫᚾ ᚫᚹᚫᚾᚧᚷᚫᛁᛞᚫᚾ: Morte moriatur; *Marc.* 7:10. *Angloſaxonibus* ᛞᛍᚫᛞ *eſt* Mortuus. *Alamannis* ᛞᛟᛞᛍ/ ᛏᛟᛏ. *Cimbris* ᚦᚫᚢᚦᚫᚻ. *Iſlandis* ᛞᚫᚢ-ᛞᚢᚱ. *Danis* ᛞᛟᛞ. *Anglis* ᛞᛍᚫᛞ. *Belgis* ᛒᛟᛟᛞ. *Gothicum interim* ᚫᚾᚧᚾᚱ *fortaſſe deſumtum eſt ex* ἀθάνατος, Longævus, ſempiternus: *propter illam Septentrionalium perſuaſionem, quæ eos in quævis præliorum diſcrimina præcipites agebat, fiduciâ vitæ quam (Druïdibus authoribus) novam ſempiternámq; exſpectabant. Etenim Druïdes, ut author eſt Cæſar libro Sexto de bello Gallico, cap.* 14, imprimis hoc volunt perſuadere, Non interire animas, ſed ab aliis poſt mortem tranſire ad alios: atque hoc modo maximè ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto. *Lucanus libro Primo, verſu* 458.

—— Certè populi, quos deſpicit Arctos,
Felices errore ſuo, quos ille timorum
Maximus haud urget lethi metus; inde ruendi
In ferrum mens prona viris, animæq; capaces
Mortis, & ignavum redituræ parcere vitæ.

Præcipuè tamen Gothis ille, quem impenſè colunt, Xamolxis hanc olim inſevit opinionem: unde & præter cæteros feruntur fuiſſe vitæ ſuæ prodigi, ὐκ ἀποθνήσκειν, ἀλλὰ μετοικίζειν νομίζοντες, non mori, ſed migrare exiſtimantes; *ſicuti tradit Julianus in Cæſaribus. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani* XLIX, 4.

ᚫᛁᚻᛉ, Fera. ᛘᚫᛋ ᛗᛁᚠ ᚫᛁᚻᛉᚫᛗ: Erat cum feris; *Marc.* 1:13.

ᚫᛁᛋᛞᚫᛚᛁᛞᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᛘᚫᛋᛏᚷᚱᛋ ᛁᛋ: Dividentes veſtimenta ejus; *Marc.* 15:24. ᚫᛁᛋᛞᚫᛚᛁᛚᛁᛞᚫ ᛁᛗ ᛋᛘᛖᛋ ᛋᛍᛁᚾ: Diviſit illis ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 15:12. *Refer ad* ᚫᛚᛁᛚ, Pars, portio.

ᚫᛁᛋᚻᚫᛒᚫᛁᛞᚫ ᛁᚾᚫ ᛋᛁᛚᛞᚫᛚᚫᛍᛁᚴ: Circumdederat eum ſtupor; περιέσχεν αὐτὸν θάμβος. *Luc.* 5:9.

ᚫᛁᛋᚻᚾᚫᚢᚠᚠᚾᚷᛞᛍᛞᚫᚢᚾ ᚾᚫᛏᚷᚫ ᛁᛉᛍ: Rumpebatur rete eorum; διερρήγνυτο τὸ δίκτυον αὐτῶν. *Luc.* 5:6. ᚫᛁᛋᚻᚾᛁᚢᚠᚠᚫᚾᛞᚫᛋ ᛘᚷᛋ ᛒᚫᚾᛞ-ᚷᛋ: Rumpens vincula; διαῤῥήσσων δεσμά. *Luc.* 8:29. *Affine huic videtur quod Belgis* in twee ſtucken knappen *eſt* Cum ſubitâ quadam violentiâ crepitúq; dirumpi ac diſſilire. *In quo tamen facilè agnoſcas aliquam ſpeciem onomatopœias, ob fragorem.*

ᚫᛁᛋᛞᚴᚫᚾᛋ ᛁᚾᚫ ᚫᛚᛁᛋ: Irruit ſuper eum timor; φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. *Luc.* 1:12. *Refer ad* ᚫᚴᚫᚾᛋᚷᚫᚾ, Præcipitare. *vel* ᚫᚴᛁᚾᛋᚫᚾ, Cadere.

ᚫᛁᛋ-

AISSAT ALLANS NSFIAMEI: Apprehendit omnes ſtupor; ἔλαβεν ἅπαντας ἔκστασις. *Luc.* 5:26. AISSAT ALLANS AGIS: Invaſit omnes timor; ἔλαβεν ἅπαντας φόβος. *Luc.* 7:16. SAT ÏGRS KEIKR: Invaſerat eas tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16:8. *Vide quæ annotavimus in* SAT ÏGRS KEIKR: Invaſerat illas tremor.

AISHNAGIW ÏTA KASA: Operit eam vaſe; καλύπτει αὐτὴ σκεύει. *Luc.* 8:16. *Refer ad* HNAGAN, Tegere, operire.

AISSKREITAN, Scindere, diſſcindere. AISSKREITANDS VASTGRS SEINRS: Scindens veſtimenta ſua; *Marc.* 14:63. FAHRHAH ALHS AISSKRITNRDA ÏN TVA. GAH STAINRS AISSKRITNRDEDNN: Velum templi ſciſſum eſt in duas partes, & petræ ſciſſæ ſunt; *Matth.* 27:51.

AISTAHGAN, Diſpergere. SA VNAFS AISTAHGIW WR ALMBA: Lupus diſpergit oves; *Joh.* 10:12. AISTAHGADA OLKGIZNH AN SEINA: Diſpergemini unuſquiſque in propria; *Joh.* 16:32. AISTAHIDA MIKILWNHTANS GAHGRDAI HAIRTINS SEINIS: Diſperſit ſuperbos mente cordis ſui; *Luc.* 1:51. AISTAHIDA WATA SVES SEINATA: Diſſipavit ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 15:13. FRAVRHIWS VARW AN ÏMMA EI AISTAHIANDAI AIGAN ÏS: Diffamatus eſt apud illum quaſi diſſipâſſet bona ipſius; *Luc.* 16:1. ÏN AISTAHEIN WINDR: In diſperſionem gentium; *Joh.* 7:35. *Refer ad* TAHGAN, Trahere; *quomodo & Diſcerpere vel Diſtrahere Latinis unum idemq; ſignificant.*

AISTAIKAN, Diſſuere, diſſcindere. *à ſimplici* TAIKAN, *quod reſpondet Angloſaxonico* tæpan. totæpan. *& Anglico* teare. AISTAIKIDA WATA NIWR VEIN WANS BALGINS: Rumpit vinum novum utres; *Luc.* 5:37. AISTANKNANDA BALGEIS: Rumpuntur utres; *Matth.* 9:17. *Ad cujus etiam poſtremæ inflexionis orthographiam quàm proximè accedit Hollandicum* tornen / ont-tornen / Diſcindere ſuturam lineæ laneæ've veſtis. *pro quo reliqui Belgæ* terren / ternen / *vel* ont-ternen *dicunt.*

AISVIAVAI GARDA ÏS: Diripiet domum ejus; *Marc.* 3:27. VIAVAN *eſt* Rapere, diripere. *Vide* VIAVANS.

AISVINWEIW ÏNA: Comminuet illum; λικμήσει αὐτόν. *Luc.* 20:18. *Propriè intelligendum videtur verbum de Vanno, ventilabro, vel cribro res impoſitas*

multâ agitatione ſeparante, diſſiciente, purgante; unde & ᛘᛁᚾᚠᛁᛋᚴᚫᚾᚴᚫ *eſt* Vannus, ventilabrum, *Lucæ* 3:17. *quod vide ſuo loco.*

ᚫᛁᚾᚿ, Altus, profundus. ᚾᛁ ᚺᚫᛒᚫᛁᛞᚫ ᚫᛁᚾᚿᚫᛁᛉᚱᛋ ᚳᛁᚴᚠᚱᛋ: Non habebat altitudinem terræ; *Marc.* 4:5. ᛒᚴᛁᚴᚴ ᚫᚾᚫ ᚫᛁᚾᚿᛁᚠᚠᚫ: Duc in altum; *Luc.* 5:4. ᚴᚫᛁᚾᚿᛁᛞᚫ, Effodit in altum; *Luc.* 6:48. *Angloſaxonibus* ᚦeop *eſt* Altus, profundus. *Alamannis* tiuf. *Danis* ᚦyb. *Anglis* **ᚦeep.** *Belgis* **ᚦiep.** *Videri poſſunt abſciſſa ex* βυθὸς, Fundum. *primis nimirum tribus literis inverſis. Ita Angloſaxonicum* lıᚠ, Carus, dilectus, *eſt à* φίλος. læᚠ, Folium, *à* φύλλον. lem *vel* lım, Membrum, *à* μέλος. moᚦ, Animus, mens, *à* θυμός, *&c.*

ᚫᚱᛘᚷᚫᚾ ᛋᛁᚴ ᚿᛋᚹᚫᚿᚴᚺᛏᚫᚿᚫ: Juſtificare ſe ipſum; δικαιοῦν ἑαυτόν. *Luc.* 10:29. ᚷᚿᛋ ᛋᛁᚷᚿᚠ ᚷᚿᛉᛖᛁ ᚴᚫᚴᛚᛁᚺᛏᚫᚿᛋ ᚫᚱᛘᛖᛁᚠ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᛋᛁᚫᛒᚫᚿᛋ: Vos eſtis qui juſtificatis voſmet ipſos; ὑμεῖς ἐστὲ οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. *Angloſaxonibus* ᚦoeman *vel* ᚦeman *eſt* Judicare. unᚦome ᚷeᚦeman, Injuſtum judicium judicare. ᚦema, Judex. ᚦomeᚹe, Judices. ᚦom, Judicium. ᚦomhuᚹ, Curia. ᚦomeᚹn, Prætorium. ᚦom ᚹeᛏl, Tribunal. ᚦomeᚹ ᚦæᚷ, Dies judicii, *&c.* *Alamannis* duom *vel* tuom *eſt* Judicium. *Danis & Iſlandis* ᚦøm. *Anglis* **ᚦoom.** *vett Belgæ* **ᚦoem.** *unde remanſere* **verdoemen**/ Damnare, condemnare. **verdoemt**/ Damnatus, *&c.* *Aliqui originem Angloſaxonici* ᚦeman (*inducti fortaſſe mirâ verborum ſimilitudine*) *retulerunt ad Græcum* δέμειν, Ædificare, exſtruere; *quòd multâ religioſè judicantium authoritate univerſa reipublicæ compages præcipuè conſtituatur conſervetúrq;. Aliis* ᚦema *videtur eſſe* δημιῶν, *qui Heſychio eſt* ὁ τὸν δῆμον διοικῶν, Populi rector ſive gubernator, qui remp. adminiſtrat. *Alii volunt eſſe à* δέμω, Vinculum; *quòd licenter ac diſſolutè vitam inſtituentes, judiciorum ſeveritate, quaſi quodam ſalubri vinculo, ad certam rectámq; vivendi normam conſtringantur. Rectiùs fortaſſe ex* θέμις, Lex, inſtitutum; *nihil enim aliud eſt* Judicare, *quàm ſecundùm jus & æquum pronuntiare.*

ᚫᚴᚫᛚᛚᚴ, Potus; *Joh.* 6:55. ᚫᚴᚫᛚᛚᚴᚫᚿ. ᚴᛚᚫᚴᚫᛚᛚᚴᚫᚿ, Potum dare; *Matth.* 27:48. 10:42. *Angloſaxonibus* ᚦpenc *eſt* Potus, potio. ᚦpencan, Potare, potum dare. *Alamannis* ᛏranc/ ᛏrenc/ ᛏranh *eſt* Potus. zi trinchanne giban/ Dare potum. *Angl.* **ᚦrink**/ *Potus.* **ᚦrench**/ *Potio.* **ᚦrenche**/ *Potare, dare potum. Belg.* **ᚦranck**/ **ᚦronck**/ Potus. **ᚦrencken**/ Potare, dare potum. *Refer ad* ᚫᚴᛁᛚᛚᚴᚫᚿ.

ᚫᚴᚫᛁᛒᚫᚿ, Vexare, affligere, conturbare, negotium faceſſere. ᚾᛁ ᚫᚴᚫᛁᛒᛖᛁ ᚠᚿᚴ: Noli vexari; *Luc.* 7:6. ᚭᚫ ᚠᚫᚿᚫᛘᚫᛁᛋ ᚫᚴᚫᛁ-

ᛒᛖᛁᛋ

ƀeis ψana aaisari: Quid ultra vexas magiſtrum? *Marc.* 5: 35. rabnnaans miψ ψaim miψ ïmma arxbgandam: Vinctus cum iis qui unà cum ipſo ſeditionem turbáſq; excitaverant; *Marc.* 15: 7. ni ïnarxbnai ïzvar haikrx: Ne turbetur cor veſtrum; *Joh.* 14: 1. nn ƴaiƴaaa meina raarxbnxda: Nunc anima mea turbata eſt; *Joh.* 12: 27. raarxbnxda zakarias rasaiðands: Turbatus eſt Zacharias videns; *Luc.* 1: 12. *Angloſaxonibus* ðpeꝼan *eſt* Turbare, conturbare, tribulare. *Alamannis* truoben *eſt* Perturbare, contriſtare. *Cimbris* Aƀ ƀriba *eſt* Pulſare, percutere, occidere. *Danis* ðræbe/ *& Iſlandis* ðrepa *eſt* Interficere. *Gallis* troubler, *& Anglis* to trouble *ſignificant* Turbare, perturbare, confundere. *Vulgo poſtrema hæc derivata putant ex Turbare, Turbulare, vel Tribulare. Rectiùs tamen retuleris ad* truoben. ðpeꝼan. arkaiban. *quæ ipſa quoque magnam habent affinitatem cum Græco* θοεμβεῖν, Tumultuari, conturbare, perturbare.

aranhsnxs aƀlifnandeins: Fragmenta quæ ſuperaverunt; *Joh.* 6: 12. hnnaxs matgand aƀ aranhsnxm bakne: Catelli comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7: 28. raikniaa saψnan aranhsnx ψizx arinsandeinx aƀ binaa ψis rabeirins: Cupiebat ſaturari de micis quæ cadebant de menſâ divitis; *Luc.* 16: 21. *atque ex hoc poſtremo loco evidens eſt vocabulum hoc eſſe derivatum ex* arinsan, Cadere. *quod vide ſuo loco.*

aransgan. aƀaransgan. raaransgan, Ex alto deorſum præcipitare. brahteann ïna nna anhnmistx ψis ƀairrnngis ana ψammei sx bankrs ïze ratimkiaa yas. an aƀaransgan ïna ψaψrx: Duxerunt illum uſque ad ſupercilium montis, ſuper quem civitas eorum erat ædificata, ut præcipitarent eum; *Luc.* 4: 29. raaransiaa mahteirans aƀ stxaam: Deturbavit potentes de thronis; *Luc.* 1: 52. nna halga raaransgasai: Uſque ad infernum deduceris; *Luc.* 10: 15. *à* arinsan, Cadere, *eſt* arans, Caſus, ruina. *unde* aransgan. raaransgan, Ex alto præcipitare, ad ruinam impellere aliquem.

argeiban. nsargeiban, Agere, urgere, expellere, ejicere. argeibanda ïzvis ns raunmƴim: Ejicient vos è ſynagogis; *Joh.* 16: 2. araibiƴs yas ƀram ƴamma nnhnlaƴin ana anƴiaxs: Agebatur à dæmonio in deſerta; *Luc.* 8: 29. nsargeiban, Ejicere; *Marc.* 9: 28. *Luc.* 9: 43. nsargeibands allans nt:

ᛁᚾᛏ: Ejiciens omnes; *Luc.* 8: 54. *Angloſax.* ᵹᚦræᵹan. ᵹᚦiᵹan. *Alam.* ᵹriuan/ triban. *Dan.* ᵹriffue. *Angl.* ᵹᚱiᵹe. *Belg.* ᵹᚱiᵹen. *Omnia hæc quàm proximè accedunt ad illam verbi* πέμπειν *notionem, quâ ſcriptoribus Græcis uſurpatur pro* πέμπειν εἰς φυγὴν, In fugam vertere.

ᚫᚴᛖᛁᛒᚫᚾ, Tundendo excavare. ᚺᚫᛚᛁᛘᚫ ᚴᚫᛞᚴᚫᛒᚫᚾ ᚢᛋ ᛋᛏᚫᛁᚾᚫ: Monumentum exciſum ex petrâ; *Marc.* 15: 46. *Angloſaxonico gloſſario R*, 67 ᚫᛒᚱiᚷene ᚷatu *ſunt* Cælata vaſa. *Belgis* ᵹeᵹᚱeven werck *eſt* Toreuma, *item* Opus malleo ductum. *Danis* ᵹreffuen verck *dicitur: quomodo &* ᵹreffuet ᵹrickekar *iiſdem Danis ſunt* Pocula ſignis aſpera. *& quoniam vulgo Belgis receptâ conſuetudine* ᵹᚱeve *dicitur* Ictus *vel* Alapa, *videri quoque poteſt* ᵹᚱiᵹven *olim uſurpatum pro* Excuſſo verbere ferire.

ᚫᚴᛁᛁᛁᚴᚫᚾ, Bibere. ᚫᚴᚫᛁᛁᚴ, Potus. ᛘᚫᛁᚢᛏᛋ ᚫᚴᛁᛁᛁᚴᚫᚾ ᛋᛏᛁᚴᚫ ᚿᚫᚾᛖᛁ ᛁᚴ ᚫᚴᛁᛁᛁᚴᚫ: Poteſtis bibere calicem quem ego bibo; *Marc.* 10: 38. *& mox commate ſequ.* ᚫᚴᛁᛁᚴᚫᛏᛋ, Bibetis. *numero duorum.* ᛋᚫᛖᛁ ᛁᚫᚴᚫᛁᚫᚴᛖᛁᚿ ᚫᛁᚾᚫᚾᚫ ᚿᛁᛉᛖ ᛘᛁᚾ-ᚾᛁᛋᛏᚫᚾᛖ: Quicunque potum dederit uni ex minimis; *Matth.* 10: 42. ᚫᚴᚫᛁᛁᚴᛁᛞᚫᛚ ᛁᚾᚫ, *item* ᚫᚴᚫᛁᚴᛁᛞᚫᛚ ᛁᚾᚫ: Dabat ei potum; *Matth.* 27: 48. *& Marc.* 15: 36. ᛒᚫᚷᚿ ᛘᛖᛁᚾ ᛒᛁᛋᚢᚾᚷᚫᛁ ᛁᛋᛏ ᚫᚴᚫᛁᛁᚴ: Sanguis meus verè eſt potus; *Joh.* 6: 55. *Angloſax.* ᵹᚦincan. *Alam.* ᵹrinchan/ ᵹrinkan / trinkan. *Cimbr.* ᚦᚱᚿᚠᚫ. ᚦᚱᚿᚠᚠᚫ. ᚦᚱᚫᚠᛁᚫ. *Dan.* ᵹricke. *Iſl.* ᵹrecka. *Angl.* ᵹᚱiᚿk. *Belg.* ᵹᚱiᚿken. *Quod originem verbi attinet, Martinius arbitratur poſſe peti ex* ῥῆνος, Gutta; *liquida enim bibuntur, ut ait ille in* Poto. *Mericus Caſaubonus vult eſſe ex* ἀρδεῖν *vel* ἀρδύειν, Rigare, irrigare, adaquare. *Mihi tamen (uſque dum certior aliqua occurrat etymologia) ſatius videtur, per epentheſin* ᚴᚴ *vel* ᚿ, *deducere ex* πτελγάνω, *quod eſt à* τελχω, Strido; *ut verbo dederit originem inamabilis aſperitas illius ſtridoris quem edit guttur avidè ſe ingurgitantium. Nonnihil interim firmat hanc conjecturam quod in antiquiſſ. monumentis Angloſaxonicis aliquoties incidi in* ᵹᚦican *&* ᵹᚦᛁᵹcian *pro* ᵹᚦincan. *Et quoniam Iſlandis* ᵹreck *eſt* Bibo, ᵹrack / Bibi, *ſuſpicari quoque cœpi an non ſumpſerint ſuum* ᵹreck / Bibo, *ex* ᵹreg / Traho, ᵹroo / Traxi, ᵹraga / Trahere. *quomodo &* Trahere *Angloſaxones* ᵹᚦaᚷan *dicunt, Cimbri* ᚦᚱᚫᚠᚫ. *Dani* ᵹrage. *Belgæ* ᵹᚱecken / *Angli* ᵹᚱaw; *unde iiſdem quoque Anglis, quod maximè huc facit,* a ᵹᚱeat ᵹᚱaught *eſt* Ingens hauſtus. *Firmat hanc conjecturam quòd Græcis, quibus* πάω *eſt* Trahere, *bibentes quoque dicuntur* πάω, *quum potum ex cantharo ſpiritu ſuo veluti attrahunt atque exhauriunt: unde &* κατάω *Ariſtophani in Equitibus eſt* Deglutire, avidè faucibus exhaurire.

ᚫᚴᛁᚿ-

aknsan, Cadere; *Luc.* 16:17. aknsandas, Cadens; *Marc.* 9:20. akans, Procidit; *Marc.* 7:25. *Luc.* 5:8. 15:20. gaakans, Cecidit; *Matth.* 7:27. *Marc.* 4:4. gadknsiþ, Cadet; *Matth.* 10:29. gadknsnn allaþ: Ceciderunt in terram; *Joh.* 18:6. akans, Caſus, ruina; *Matth.* 7:27. *pro quo etiam* akns *occurrit Luc.* 2:34. *Angloſaxonibus* hneoran. hnyran *eſt* Cadere, corruere. *unde Belgis* rijſen / af-rijſen / Cadere, decidere, defluere. rijſende haar / Deflui capilli. *Videntur tamen Angloſaxones etiam* dneoran *dixiſſe pro* hneoran. *nam* dneorende pelan, Caducas opes *vocat regia paraphraſis Boëthii de Conſol. cap.* XII. *ubi Bodleianæ bibliothecæ codex*, ſpa ſpa ſigende ſond. done nen ſpýlgð. ſpa ſpýlgð reo gýtſung. þa dneorendan pelan. dirrer midban geander. *at in eximio Cottoniano codice legas*, Nender du æfre. þ te æniġ mon. on ſondbeorgar. rettan meahte. fæſte healle? Ne mæġ eac. ſipa nan. pirdom timbran. þæn þæn populd gitſung. beorg ofenbnæded:. Bapu ſond pilla ð. nen ſorſpelgan. Spa ded nicna nu. gnundleaf gitſung. gilper and æġda. gedrinced to dnýggum. dneorende pelan, *&c.* *Ab hoc denique* akinsan, Cadere, *vel* akans, Caſus, *Belgis etiamnum hodie* gedruyſch *eſt* Gravior ſtrepitus, *ac magis propriè* Immanis fragor magnæ alicujus molis ex improviſo diruptæ ac procidentis.

akabgan, Turbare. akabnan, Turbari. ýas gabnndans miþ þaim miþ immа akabgandam: Erat vinctus cum iis qui unà cum ipſo turbas excitaverant; *Marc.* 15:7. ni inakabnai izvar hairtа: Non turbetur cor veſtrum; *Joh.* 14:1. saivalа meinа gadkabnadа: Anima mea turbata eſt; *Joh.* 12:27. gadkabnadа zakarias: Turbatus eſt Zacharias; *Luc.* 1:12. *Magnam habet affinitatem cum verbo* akaiban, Vexare; *quod vide.*

an, Ad, πρὸς, ἐπὶ, *vel* εἰς. *Matth.* 6:1. an attin gagа: Ad patrem vado; πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι. *Joh.* 14:12, 23, 28. gabai bairais aiþk þein an hnnsaastadai: Si offers munus tuum ad altare; ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23. insaihiþ an fugalam himinis: Reſpicite volatilia cœli; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. *Matth.* 6:26. an þammei gns veneiþ: In quo vos ſperatis; εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. *Joh.* 5:45. galaubidedun managai an imma: Crediderunt multi in eum; ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν. *Joh.* 10:42. an aftaka: Retrò; ὀπίσω. *Luc.* 8:44. an aiva: In æternum; εἰς τὸν αἰῶνα. *Joh.* 14:16. an hƀ: Quid? τί;

Marc. 4:40. 16:6. *Joh.* 16:23. **ᚫᚾ ᛟᛈ**: Ut quid? ἵνα τί; *Matth.* 9:4. 27:46. **ᚫᚾ ᛟᛈ**: Quare? διατί; *Matth.* 9:11. *Joh.* 7:45. 8:43, 46. **ᚫᚾ ᚦᚫᛗᛗᚫ ᚢᚫᛗ ᛁᚾ ᚦᚫᛗᛗᚫ ᚦᚫᛁᚴᛟᚫᚾ**: Ad hoc veni in mundum; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον. *Joh.* 18:37. **ᚢᚫᚦ ᚱᚫᚷᚾᚴᚷᚾ ᛁᛗ. ᚫᚾ ᚦᚫᛗᛗᛖᛁ ᛋᛁᚾᛏᛖᛁᚾᚷ ᛋᚴᚾᚫᚾᛗ ᛒᛁᛞᚷᚫᚾ**: Dixit parabolam iis, quòd semper debeamus orare. ἔλεγε παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι. *Luc.* 18:1. **ᚱᚫᚢᚫᚾᚴᚺᛏᚫ ᛏᚢᛚᚫᛁᚦ. ᚫᚾ ᚢᛁᛋᚫᚾ ᛗᛁᚦ ᛋᛁᛋ**: Fecit duodecim, ut essent cum illo; ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ' αὐτοῦ. *Marc.* 3:14. **ᚫᚾ ᚦᛖ**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Luc.* 14:20. **ᚫᚾ ᚦᛖᚺ**: Ideò; διό. *Luc.* 1:35. **ᚫᚾᚺ ᚦᛖ**: Propterea; διὰ τοῦτο. *Joh.* 16:15. 19:11. **ᚫᚾᚦᚦᛖ**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Matth.* 6:25. *Joh.* 7:21. 12:39. **ᚫᚾ ᚦᛖᛖᛁ**: Pro eo quòd; ἀνθ' ὧν. *Luc.* 1:20. **ᚫᚾ ᚦᛖᛖᛁ**: Quoniam; διότι. *Luc.* 1:13. **ᚫᚾ ᚦᛖᛖᛁ ᛉᛚᛋ**, Eò quòd esset; διὰ τὸ εἶναι. *Luc.* 2:4.

ᚫᚾᚫᛏᛚᚫᚱᚷᚫᚾᛞᚫᛋ, Accedens; *Marc.* 12:28. **ᚫᚾᚫᛏᛚᚫᚱᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ**, Accedentes; *Matth.* 8:25. **ᚫᚾᚫᛏᛁᛞᚷᚫ ᛁᛗᛗᚫ ᚺᚾᚾᛞᚫᚦᚫᚦᛋ**: Accessit ad eum centurio; *Matth.* 8:5.

ᚫᚾᚫᛏᚴᛁᚾᚾᚫᚾᛞᚫᛋ, Accurrens; *Marc.* 10:17. *Vide* **ᚴᛁᚾᚾᚫᚾ**.

ᚫᚾᚫᛏᛋᚾᛁᛉᚾᚱ, Applicuerunt; *Marc.* 6:53. *Vide* **ᛋᚾᛁᛉᚫᚾ**.

ᚫᚾᛒᚷ, Columba. *Licet communiter* **ᚳᚺᚳᚴᛋ** *Gothis dicta sit* Columba; *sicuti vidimus suo loco: non tamen ignotum iis fuisse vocabulum* **ᚫᚾᛒᚷ**, *discimus ex eo quòd Argenteo codici* **ᚱᚫᚷᚾᚴ ᚺᚴᚫᛁᛉᚫᛞᚾᛒᚷᚾᚷ** *est* Par turturum; *Luc.* 2:24. *Alamannis* **ᚢᚢᛒᚫ / ᛏᚢᛒᚫ / ᛞᚢ̈ᚢᚫ / ᛞᚢ̈ᚢᛖ** *est* Columba. *Danis* **ᚢᚢᛖ**. *Islandis* **ᚢᚢᛋᚫ**. *Anglis* **ᛞᛟᚢᛖ**. *Belgis* **ᛞᚢᛉᚢᛖ**. *Quod ad horum originem attinet, quemadmodum Latinum* Columba *putatur esse à* κολυμβᾶν, Urinare, aquam subire, *propter gestum quem faciunt istæ volucres; ita quoque* **ᚫᚾᛒᚷ**, *una cùm reliquis, nomen acceperint à* δύπτειν, *quod Hesychio exp.* κολυμβᾶν, Urinare. *à quo* δύπτω, δύψα, *manifestè quoque descendunt Anglosaxonica* ᚢᚢᚹᛁᚫᚾ. ᚷᛖᛞᚢᚹᛁᚫᚾ, Immergere. *Cambrobritannis* colommen *est* Columba: *atque adeò cuivis perspicuum, hanc eorum vocem ab eâdem origine cum Latino* Columba *defluxisse. Anglosaxonibus denique etiam* ᚳᚢᛚᚹᚱᚫ *dicebatur, sicuti & quibusdam Anglis etiamnum* **ᚳᚢᛚᚢᛖᚱ** *nuncupatur; quæ videri quoque possunt, abjecto* μ, *desumpta è Græco* κολυμβὰς, Avis urinatrix.

ᚫᚾᚱᚫᛋᚫᛁᛟᚫᚾᛞᚫᛋ, Videns; *Marc.* 10:14. *Refer ad* **ᛋᚫᛁᛟᚫᚾ**.

ᚫᚾᚱᛁᚾᚾᚫᚾ, Aggredi, conari, incipere. **ᛗᚫᚾᚫᚱᚫᛁ ᚫᚾᚱᚦᚾᚾᚾᚾ ᛗᛖᚳᚷᚫᚾ**: Multi aggressi sunt scribere; *Luc.* 1:1. **ᚫᚾᚱᚦᚾᚾᚾᚾ**

ᚿᚿᚿ ᚴᚫᚿᚿᚷᚫᚿ ᚫᚻᛋᚫ: Cœperunt vellere ſpicas; *Marc.* 2: 23. ᚫᚿᚴᚿᚿᚿᚿᚿ ᚹᚫᚴᚢᛁᚠᚫᚿ ᚫᚫᚫᚫᛚᚫᛁ: Cœperunt exprobrare omnes; ᚫᚿᚴᚫᚿᚿ, Cœpit, incepit; *Matth.* 11: 7 & 20. ᚿᛁ ᚫᚿᚴᛁᚿᚿᚫᛚᚢᛁᚠ ᚢᛁᚠᚫᚿ: Ne cœperitis dicere; *Luc.* 3: 8. ᚴᚫᚿᚿᚷᚿ ᚷᚫᚻ ᚴᚱᛖᛏᚫᚿ ᚫᚿᚴᛁᚿᚿᛁᚫ: Lugebitis & flebitis; *Luc.* 6: 25. *In duobus tamen hiſce poſtremis locis verbum* ᚫᚿᚴᛁᚿᚿᚫᚿ *videtur abundare. Sicuti enim Iſaacus Caſaubonus ad Athenæi* XI, 1 *nos docet Græcos* ἄρχομαι ποιεῖν *pro* ποιεῖν, *Latinos quoque* Inſtituere agere *pro Agere frequenter uſurpâſſe; ita quoque pluribus in locis obſervavi Patres noſtros ſuum* onginnan *vel* beginnen *ſimiliter præfixiſſe verbis actionem aliquam ſignificantibus: ſed hoc relinquo curioſi Lectoris obſervationi, ne ſim nimius in congerendis authoritatibus. Angloſax.* anginnan. aginnan. onginnan. beginnan. *Alam.* beginnen / pikinnen. *Dan.* begynde. *Angl.* begin. *Belg.* beginnen. *Manifeſtè ſunt compoſita ex Gothico* ᚫᚿ, Ad. *Teutonico item* be *vel* bi / *ſimiliter* Ad *ſignificante; &* gan *vel* gen, Ire. *ut* beginnan *ad amuſſim reſpondeat Latino* Adgredi. *Dilucidum hujus originationis veſtigium deprehendas in illo* anageng / *quod in monumentis Theotiſcis quandoque occurrit pro* anagin / Initium. *nam* anageng *apertè ſatis exprimit vim compoſitionémq; Latini* Initium. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* I, 1.

ᚫᚿᚹᚴᛁᛋᚫᚻᛏᚫᛁ ᚫᛏᛏᚫᚹ ᛁᛉᚢᛁᛋ. ᛖᛁ ᛋᚢᚫ ᛋᚢᛖ ᛁᚴ ᚷᚫᛏᚫᚢᛁᚫᚫ ᛁᛉᚢᛁᛋ. ᛋᚢᚫ ᚷᚿᛋ ᛏᚫᚿᚷᚫᛁᚠ: Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis; ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. *Joh.* 13: 15. *Verba ſunt Chriſti poſteaquam diſcipulorum pedes abluiſſet. Hæreo interim utrum* ᚫᚿᚹᚴᛁᛋᚫᚻᛏᚫᛁ *conjunctim legendum ſit, an verò ſeparatim* ᚫᚿ ᚹᚴᛁᛋᚫᚻᛏᚫᛁ. *Vide quoque numquid in Obſervatis ad Willerami paginam* 17 *(ubi inquiro quid Willeramo ſit* geantfriſtot) *aliquid occurrat unde lucem accipiat hic locus.*

ᚫᚿᚫᛚᚴᛁᛋᚴᚿᚫᚿᚿᛋ ᛏᚢᚫᛁ ᚸᛖᛋᚿᚿ ᚫᚿᚫᛁᚫᚻᚫᛁᛏᚷᛁᚿ ᛋᚿᛗᚫᛗᛗᚫ: Duo debitores erant fœneratori cuidam; Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι. *Luc.* 7: 41. *Omnino putarem hæc affinia Cambrobritannicis* dylu, Debere, *&* dyled, Debitum, *ſi quis edoceat Cymræos eſſe originis Scythicæ, aut aliquid commercii habuiſſe cum gentium Gothicarum aliquâ.*

ᚫᚿᚫᛚᚸᛋ, Dies feſtus. ᚸᚫᛋ ᚿᛖᚩᚫ ᛈᚫᛋᚷᚫ. ᛋᚷ ᚫᚿᚫᛚᚸᛋ ᛁᚿᚫᚫᛁᛖ: Erat in propinquo Paſcha, dies feſtus Judæorum; *Joh.* 6: 4. ᚫᚿᚫᛚᚸᛋ ᛁᚿᚫᚫᛁᛖ. ᛋᚷ ᚻᚫᛖᚸᚴᚫᛋᛏᚫᚴᛖᛁᚿᛋ: Feſtum Judæorum, Scenopegia; *Joh.* 7: 2. ᚫᛏ ᚫᚿᚫᚸᛁ ᛈᚫᛋᚴᚫ: In die ſolenni Paſchæ; *Luc.* 2: 41. *& mox commate ſequenti,* ᛒᛁ ᛒᛁᚿᚻᛏᚷᚫ ᚫᚿᚫᚸᛁᚫᛁᛋ: Se-

cundùm consuetudinem diei festi. *Similiter Matth.* 27: 15; ᚫᚾᚫ ᚫᚾᛚᚹ ᛟᚫᚱᚷᚫᚾᚷᚺ ᛒᛁᚾᚺᛏᛊ ᛉᚫᛊ ᛊᚫ ᚴᛁᚾᛞᚫᛁᚾᛊ: Unoquoque die festo solebat Præses. *Hanc vocem retinuerunt Franci: ita legimus in Keronis glossis*; **tult** / Solemnitas. **tultlichiu** / Solenniter. **tuldim** / Festivitatibus. **si kituldit** / Celebretur. **ist duruhtuldit** / Percelebratur. *quibus adde illud glossarii B*, 48; Solemnitas, **tuld** / **kimali**. *Fortassè interim* ᚫᚾᛚᚹᛊ *non malè referas ad* συνδεῖν, Convivia florida agitare. *propriè, Sertis virentibus redimitum festiviter epulari. Seneca Agamemnone, Choro Actus tertii*;

Nunc omne lætâ fronde veletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos, *&c.*

ᚫᚾᛗᛒᛚ. ᚫᚾᛗᛒᛊ, Mutus, elinguis; *Matth.* 9: 33. *Luc.* 1: 22. *Anglosaxonibus* dumba. dumb. *Alamannis* **tumb**. *Cimbris* ᚦᚢᚠᛒᚼ. *Danis* dum. *Anglis* **dumb**. *Dignum interim observatu est quod in Cantabrigiensis publicæ bibliothecæ codice* MS *melioris notæ Matth.* 12: 22. *& Luc.* 1: 22 dum *scribitur: quandoquidem illud videri potest ortum traxisse ex Hebræo* דום, Obmutuit, siluit, tacuit. *Cambrobritannis* mûd *est* Mutus; *quod Jo. Davies censet ex eodem fonte Hebræo, inversis tantummodo literis, profluxisse. Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVI, 4.

ᚫᚾᛚᚫᛏ, Commissura; *Matth.* 9: 16. *coll. cum Marc.* 2: 21. *Græcis* ἐπιβλοὶς *est* Læna duplicata. *Cambrobritannis* dowbled *vel* dwbled, *Anglis* **doubled** *est Thorax*.

ᚫᚾᚴᛁᚾᚾᚫᚾᛞᚫᛊ, Veniens, accurrens; *Matth.* 8: 2. ᚫᚾᚴᛁᚾᚾᚫᚾᛞᚫᚾᛊ, Accurrentes; *Marc.* 9: 15. *Refer ad* ᚴᛁᚾᚾᚫᚾ, Venire, accurrere.

ᚫᚾᛊᛏᚷᚫᛁᛞᚫ ᛏᛁᛗᚴᚷᚫᚾ, Cœpit ædificare; ἤρξατο οἰκοδομεῖν. *Luc.* 14: 30. *Refer ad* ᚫᚾᚫᛊᛏᚷᚫᛖᛁᚾᛊ, Initium.

ᚫᛉᛚᚫᚫ, Stultus, fatuus; *Matth.* 5: 22. *Legimus etiam Matth.* 7: 26; ᚴᛚᚫᛖᛁᚴᚷᛞᚫ ᛗᚫᚾᚾ ᚫᛉᛚᚫᛗᛗᚫ, Similis erit viro stulto. *Ac fortassè huc quoque pertinet illud Joh.* 10: 20; ᚾᚾᚺᚾᚫᚹᚷᚾ ᚺᚫᛒᚫᛁᚹ ᚴᚫᚺ ᚫᛉᛚᚫᛗᚷᚹ, Dæmonium habet & insanit. *unde suspicor* ᚫᛉᛚᚫᚫ *olim denotâsse Hominem vago atque incerto passu oberrantem, veluti viæ non satis gnarum, aut insanum: postea verò translatum ad Minus cautum, aut Fatuum atque ita miserè simplicem ut se à quovis in errorem induci patiatur. Anglosaxonibus certè* dpolian *vel* dpelian *est* Errare, vagari, *item* Errare, in errorem incidere, errantium vestigiis insistere, errantes sequi. *Alamannis* duelen. *Belgis* **dwaelen**. *unde & aliquando videbatur mihi verbum hoc nonnihil affinitatis habere cum*

Græco

Græco ἀλάομαι *vel* ἀλαλάομαι, Vagor, pervagor. *Willeramo* **dualm** *eſt* Caligo mentis quodam veluti ſtupore correptæ. *Belgis* **bedwelmtheyd.** *Vide quæ annotavimus ad gl A, 15. in* Marcidus.

ЄІ.

Є I, Si, ut; *Marc.* 9:42. *Matth.* 5:29. *Marc.* 12:13. *Luc.* 6:7. 15:29. *Joh.* 8:22, 56. 14:31. 17:1, 2, 3. *Græcis* εἰ *exponitur* Si. *Gothicum interim* **ЄІ** *paſſim in novo Fœdere uſurpatur etiam pro* ἵνα *vel* ὅτι. *Joh.* 9:25, 31, 38. 11:11, 15, 16, *&c.* **ЄІΨΛΝ**, Alioqui; εἰ δὲ μή. *Luc.* 14:32.

ЄІ quòd Matth. 5, 29

ЄІS NI ƑЌЯΔNN ΨΛMMΛ ϒΛNЌΔΛ: Illi ignorabant verbum; *Marc.* 9:32. **ЄІS NSΛГIΔЄΔNN hΛNΔΛNS ΛNΛ ÏNΛ**: Illi manus injecerunt in eum; *Marc.* 14:46. *& rurſus commate* 64: **ЄІS ΛΛΛΛI ГΛΔЯMIΔЄΔNN ÏNΛ**: Illi omnes condemnaverunt illum.

ЄISΛЯN, Ferrum. **NΛNΔIBΛNΔGЯM ЄISΛЯNЄINΛIM ГΛBNNΔΛNS ϒΛS GΛh ΨЯ ΛNΛƑЯTNN ЄISΛЯNΛ ГΛBЯΛЯ**: Catenis ferreis vinctus erat & compedes ferreos comminuit; *Marc.* 5:4. *Cambrobritannis* haiarn *eſt* Ferrum. *Angloſaxonibus* ıɾɐɲn. ıɾen. ıɲen. *Alamannis* iſer. *unde &* iſinet ſteina *Otfrido ſunt* Lapides è quibus ferrum excoquunt. *Cimbris* IARK *eſt* Ferrum. *Danis* jern. *Anglis* **iron.** *Belgis* **ɲſer.** *Cambrobritannis quoque* iſarn *eſt* Longa ſecuris. *Originem interim Cambrobritannici* haiarn *videtur Joh. Davies retuliſſe ad* Ἄρης, Mars. *at pleræque aliæ Ferri denominationes videri poſſunt per quandam literarum tranſmutationem aliquid traxiſſe ex* σίδηρος, Ferrum.

ЄTΛN. ÏTΛN, Comedere, manducare. *Angloſaxonibus* etan. *Alamannis* ezen / ezzen. *Danis* ede. *Iſlandis* eta. *Anglis* **eat.** *Belgis* **eten.** *Omnia manifeſtiſſimam habent affinitatem cum Græco* ἔδω, Comedo. *Ut ut verò* **ÏTΛN** *occurrat Luc.* 15:16. *antiquius tamen* **ЄTΛN** *dixerim; non modò quòd propiùs accedat ad* ἔδω, *unde & reliqua ſumunt originem; quàm quòd genuinum antiquæ hujus orthographiæ veſtigium remanſerit in* **ΛƑЄTЄI** *&* **ΛƑЄTGΛ**, Vorax. *quæ vide.* **ЄTNN GΛh ΔKNTKNN**: Edebant & bibebant; *Luc.* 17:27 *&* 28.

ᚠ ᚣ.

ᚣᚱᛁᚾᚷᚾ, Gaudere. *Luc.* 15:32. ᚠᚣᚱᛁᚾᚷᛞᚣ, Lætatus est; *Joh.* 8:56. ᚠᚣᚱᛁᚾᚷ, Gaudeo; *Joh.* 11:15. ᚠᚣᚱᛁᚾᚷᚾᛞᛋ, Gaudens; *Luc.* 15:5. 19:6. ᚠᚣhᛖᛁᛞ ᛗᛁᚴᛁᚣᚣ ᛋᛗᛁᚣᚣ ᛁᛉᛩᛁᛋ: Gaudium magnum euangelizo vobis; *Luc.* 2:10. ᚠᚣhᛖᛞᚣᛋ, Gaudium; *Luc.* 1:14. 15:7. ᚠᚣhᛖᚹᛋ, Gaudium; *Joh.* 16:24. ᛗᛁᚹ ᚠᚣhᛖᛞᚣᛁ: Cum gaudio; *Marc.* 4:16. ᚠᚣᚾᚴᚣ ᚠᚣhᛖᛞᚣᛁ: Præ gaudio; *Joh.* 16:21. *Præcipuè tamen huc pertinet illud Angelicæ salutationis initium,* ᚠᚣᚱᛁᚾᚷ ᚣᚾᛋᛏᚣᛁᚾᛞᚣᚣhᚣᚠᛏᚣ: Ave gratiâ plena; *Luc.* 1:28. *nam hæc salutandi formula ad vivum exprimit Græcorum* χαῖρε. *sicuti & eorundem* χαίρειν τὸ εὖ πράττειν *expressit Horatius libro* I, *epistolâ* 8; Celso gaudere, & benè rem gerere Albinovano. *Anglosaxonibus* ᚠᚫᚷᚾᛁᚪᚾ *est* Gaudere, lætari. *item* Plaudere, applaudere, blandiri, blandè alludere. ᛁᚳ ᚠᚫᚷᚾᛁᚷᛖ oᚦᚦᛖ haᚠᛖᛏᛁᚷᛖ, Plaudo; *Ælfrici gramm. cap.* 28. *Alvredus rex explicans illud Boëthii* Stupet tergeminus novo Captus carmine janitor, *ita reddit hunc locum paraphrasios Anglosaxonicæ cap.* xxxv, §6; ᚦa onᚷan Lᛖᚹᚢᛖᚹᚢ ᚠᚫᚷᛖᚾᛁᚪᚾ mᚦ hᛁᚩ ᚩᛏᛖoᚹᛏᛖ anᚦ plᛖᚱᚷᚪᚾ *vel* pleᚷᛁᚪᚾ pᛁᚦ hᛁᚾᛖ: *Postremam hanc verbi* ᚠᚫᚷᚾᛁᚪᚾ *acceptionem antiquissimorum monumentorum authoritate firmavi, quoniam acceptionis hujus intuitu Anglosaxonicum* ᚠᚫᚷᚾᚢᚾᚷ, Gaudium, oblectatio, *olim derivaveram ex* παίγνιον, Lusus, oblectamentum, *præsertim tamen puerile. Nemini sanè potest esse obscurum quantâ lætitiâ pertentari atque expleri soleant animi puerulorum parentibus adblandientium aut innoxio alicui remissionis generi vacantium. Quum igitur Patres nostri perspicerent hæc lascivæ ludibundæq; ætatis gaudia non esse cunctantia, pigra, levia & quasi in summo pectore supernatantia (ut loquitur A. Gellius* IX, 9.) *sed gaudium eos gaudere genuinum & intimum, atque in ipso penetrali cordis animæq; vigens; cujusvis quoque exuberantis lætitiæ alacritatem ab hac securâ effusè gaudentium adblandientiúmq; puellorum hilaritate denominandam esse putaverunt. Cimbris* ᚠᚣᚱᚴᚣ *est* Lætari, hilariter excipere hospitem. ᚠᚣᚱᚴᚣᚱᚣᚴh ᚣᚾ, Potus quo lautè excipiuntur amici, *&c. Islandis* feigenn *est* Lætus. føgnudur/ Gaudium. *Suspicor interim ab hoc* ᚠᚣᚱᛁᚾᚷᚾ, Gaudere, *vel* ᚠᚣhᛖᛞᚣᛋ, Gaudium, *Gothis quoque* ᚠᚣhᚷᚣᚾ *usurpatum pro* Gaudio afficere, oblectare, omni obsequiorum genere exhilarare; *siquidem talem aliquam significationem videor mihi deprehendere in verbo* ᚦᚾᚳᚳᚣᚠᚣhᚷᚣᚾ, Satisfacere, *quod vide suo loco. ut* ᚦᚾᚳᚳᚣᚠᚣhᚷᚣᚾ *propriè sit, Penitus ac plenè exhilarare.*

ᚠᚣᚱᚴ,

ᚦᚣᚱᚴ, Idoneus, utilis, appositus, aptus. ᚾᛁᚻ ᚪᚾ ᚣᛁᚱᚴᚹᚣᛁ. ᚾᛁ ᚪᚾ ᛗᚣᛁᚻᛋᛏᚣᚾ ᚦᚣᚱᚴ ᛁᛋᛏ: Neque in terram, neque in sterquilinium utile est; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14: 35. *Ac fortasse huc etiam pertinet* ᚾᚾᚦᚣᛁᚱ, Ingratus; *nam Ingrati ad communis vitæ usum planè sunt inepti atque inutiles, propterea quòd ingrati animi crimen universam humanæ societatis rationem conturbet atque è medio tollat.* Mundus *quoque Gothis videri potest* ᚦᚣᛁᚴᛟᚾᛋ *dictus, ob illam aptissimæ luculentissimæq; structuræ concinnitatem, propter quam Latini* Mundum *à Munditie,* κόσμον *Græci* ἀπὸ τῆ κοσμότητο *denominârunt. nam inter innumera exempla literæ* ᚱ *in* ᛁ *transmutatæ, sufficerit hoc in loco quòd ex Anglosaxonico* ᚹæᚷᚹ, Pulcher, speciosus, venustus, *Angli fecerunt suum* **fair.**

ᚦᚣᚪᚴᛖᛁᚾ ᛁᛉᚱᛋ ᚾᛋᚱᛖᛁᛋᚾᚱᚪᛖᚪᚾᚾ: Parentes ejus stupuerunt; οἱ γονεῖς αὐτῆ ἐξέστησαν. *Luc.* 8: 56. *Joh.* 9: 2, 3, 18, 20, 22.

ᚦᚣᚪᚴᛖᛁᚾ, Familia. ᚪᚾ ᛠᛖᛖᛁ ᛘᚣᛋ ᚾᛋ ᚱᚣᚴᚪ ᚦᚣᚪᚴᛖᛁᚾᚣᛁᛋ ᚪᚣᛖᛁᚪᛁᛋ: Quòd esset de domo & familiâ David; διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ. *Luc.* 2: 4. 18: 29.

ᚦᚣᚪᛋ *vel* ᚦᚣᛟᛋ *in compositione nominibus postpositum, significat* Summam totius rei dispositionem, procurationem, curam. *Ita* ᚻᚻᚾᚪᛚᚦᚣᚪᛋ *est* Centurio; *Luc.* 7: 6. ᚻᚻᚾᚪᛚᚦᚣᚪᛟᛋ, *Matth.* 8: 5. *Marc.* 15: 39. ᛏᚻᚾᛋᚻᚾᚪᛁᚦᚣᚪᛟᛋ, Tribunus; *Joh.* 18: 12. ᛏᚻᚾᛋᚻᚾᚪᛁᚦᚣᚪᛁᛗ, Tribunis; *Marc.* 6: 21. ᛋᚣᚾᚪᚱᚷᚱᚪᚦᚣᚪᛋ, Archisynagogus; *Marc.* 5: 22 & 35. ᛒᚱᚾᛏᚦᚣᚪᛟᛋ, Sponsus; *Matth.* 9: 15. *Marc.* 2: 20. *Suspicor esse ex prisco aliquo verbo quod respondet Anglosaxonico* ᚦᚪᛒᛁᚪᚾ. ᚷᛖᚦᚪᛒᛁᚪᚾ, Ordinare, dispensare, disponere. ᚦᚪᛒᚢᚾᚷ, Dispositio. ᛗᛁᚱᚦᚪᛒᛁᚪᚾ, Malè disponere. ᛗᛁᚱᚦᚪᛒᚢᚾᚷ, Mala ordinatio, *&c. Cimbris* ᚪᚦ ᚠᚪᚦᚪ *est* Ornare, ordinare.

ᚦᚣᚻᛖᚪᛋ, Gaudium; *Luc.* 1: 14. *Joh.* 15: 11. ᚦᚣᚻᛖᛟᛋ: *Joh.* 16: 24. ᚦᚣᚾᚴᚣ ᚦᚣᚻᛖᚪᛁᚣᛁ, Præ gaudio; *Joh.* 16: 21. ᛗᛁᛟ ᚦᚣᚻᛖᚪᛁᚣᛁ, Cum gaudio; *Marc.* 4: 16. *Vide* ᚦᚣᛁᚾᛉᚱᚾ, Gaudere.

ᚦᚣᚻᚣᚾ. ᚱᚣᚦᚣᚻᚣᚾ, Capere, comprehendere. *ac* ᚦᚣᚻᚣᚾ *quidem occurrit Joh.* 7: 44. ᚱᚣᚦᚣᚻᚣᚾ *verò Luc.* 20: 26. *Joh.* 7: 30. 10: 39. ᚣᛁᚾᛋᚻᚾᚾ ᚾᛁ ᚦᚣᛁᚦᚣᚻ ᛁᚾᚣ: Nemo cepit eum; *Joh.* 8: 20. ᛖᛁ ᚱᚣᚦᚣᛁᚦᚣᚻᛖᛁᚾᚣ ᛁᚾᚣ: Ut apprehenderent eum; *Joh.* 7: 32. *Luc.* 20: 20. ᛁᚾ ᚱᚣᚦᚣᚻᛁᛋ ᛏᛁᛉᛖ ᚦᛁᛋᚴᛖ: In capturâ piscium; *Luc.* 5: 9. *Anglosaxones* ᚦᚩᚾ *vel* ᚦᚪᚾᚷᚪᚾ *dicunt. Alamanni* **fahan**. *Dani* **fange**. *Islandi* **faa**. *Belgæ* **vangen**. *Horum quædam per epenthesin literæ N facta sunt ex antiquo* ᚦᚣᚻᚣᚾ. *quædam verò ex eo contracta. Ipsum verò* ᚦᚣᚻᚣᚾ *videri potest affine isti* πάειν *quod*

quod Lexicographi adducunt pro communi πίζειν & Dorico πάζειν, Injectâ manu premere, capere, comprehendere.

ᚠᚨᛁᚠᚨᚾᚹ ᚹᛟᛋ ᛒᛟᚴᛟᛋ: Complicuit librum; *Luc.* 4: 20. *Refer ad* ᚠᚨᚾᛞᚨᚾ, Plicare, convolvere.

ᚠᚨᛁᚠᚨᛟᚴᚾᚾ ᚹᛟ: Plangebant eam; *Luc.* 8: 52.

Forte hinc derivabis pecunia. locorum finem v.g. Bundelfingen Rommelfingen Burbelfingen

ᚠᚨᛁᚺᚾ, Opes, poſſeſſiones. ᚹᚨᛋ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞᚨᛋ ᚠᚨᛁᚺᚾ ᛗᚨᚾᚨᚱ: Erat habens poſſeſſiones multas; *Marc.* 10: 22. ᚠᚨᛁᚺᚾ ᚱᛁᛒᚨᚾ: Pecuniam dare; *Marc.* 14: 11. ᚠᚨᛁᚺᚾ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: Pecuniam habentes; *Luc.* 18: 24. ᚠᚨᛁᚺᚾᚠᛁᚴᚨᚱ, Avari; *Luc.* 16: 14. ᚠᚨᛁᚺᚾ-ᚠᛁᚴᛖᛁᚾᛋ, Concupiſcentiæ; *Marc.* 7: 22. ᛏᚨᚾᚷᚨᛁᚹ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚠᛁᚴᚷᚱᚾᛞᚨᛋ ᚾᛋ ᚠᚨᛁᚺᚾᚹᚴᚨᛁᚺᚾᚨ ᛁᚾᚹᛁᚾᛞᚨᛁᚹᚷᛋ: Facite vobis amicos de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16: 9. ᚨᛏᚺᚨᛁᛏᚨᚾᛞᚨᛋ ᚨᛁᚾᛟᚱᚴᚨ-ᚾᚷᚺ ᚠᚨᛁᚺᚾᛋᚴᚾᚨᚾᛖ: Advocans unumquemque debitorum; *Luc.* 16: 5. *Angloſaxonibus* ƿeoh *non tantùm* Pecuniam, *verùm etiam* Pecus *ſignificat. Alamannicum quoque* fiȝ *vel* fihu / *ſicuti & Cimbricum* ᚠᚼ, *unà cum Danico* fæ *&* *Iſlandico* fie *utramque retinent acceptionem; quarum tamen dubio procul antiquior eſt Pecoris ſignificatio, cum liqueat vocabulum derivatum eſſe à* πᾶυ, Grex. *illud à* πάω *vel* πάομαι, Poſſideo; *propterea quòd omnis priſcorum hominum ſubſtantia, pecuniâ nondum inventâ, potiſſimùm in gregibus atque armentis conſtiterit. Vide Servium ad illud vatis Mantuani, Eclogâ* I; Nec ſpes libertatis erat, nec cura peculi. *Plura vide in annotatis ad gl Lipſii. in* fiȝ / Pecora.

ᚠᚨᛁᚴᚱᚴᛖᛁᛗᚨᚾᛞᚨᛋ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᛏᛁᛋ ᛒᚨᛁᚾᛞᚨᛁᛋ: Apprehendens manum cœci; *Marc.* 8: 23. ᚠᚨᛁᚴᚱᚴᚨᛁᛗ ᛒᛁ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᛏᚨᛏᚨ ᛒᚨᚱᚾ: Prehendebat manu puellam; *Marc.* 5: 41. *Refer ad* ᚱᚴᛖᛁᛗᚨᚾ, Prehendere.

ᚠᚨᛁᚴᚱᚾᚾᚷᛖ, Mons. ᚨᚨᚨ ᛞᚨᚨᛖᛁ ᚾᛋᚠᚾᚨᚨᚷᚨᛞᚨ. ᚷᚨᚺ ᚨᚨᚨ ᚠᚨᛁᚴᚱᚾᚾᚷᛖ ᚷᚨᚺ ᚺᚨᚨᛁᚾᛖ ᚱᚨᚺᚾᚨᛁᛉᚷᚨᛞᚨ: Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. ᚾᛋᛏᚨᚾᚺ ᛁᚾᛋ ᚨᚾᚨ ᚠᚨᛁᚴᚱᚾᚾᛁ ᚺᚨᚾᚺ ᛋᚾᚾᛞᚴᚱ ᚨᛁᚾᚨᚾᛋ: Eduxit illos in montem excelſum ſeorſum ſolos; *Marc.* 9: 2.

ᚠᚨᛁᚴᚺᚨᛁᛏᛖᛁ ᚹᚨᚾᚴᚷᚾᛋ: Habet gratiam, agit gratias; *Luc.* 17: 9. *Videtur eſſe ex obſoletâ quadam ſignificatione verbi* ᚺᚨᛁᛏᚨᚾ.

ᚠᚨᛁᚴᛁᚾᚱ ᚨᛁᚾᚱᚺᚾᚾ ᚾᛁ ᛒᛁᚱᛁᛏᚨ ᛁᚾ ᚹᚨᛗᛗᚨ: Cauſam nullam invenio in eo; *Joh.* 18: 38. ᚹᚨᛋ ᚾᛖᚨᚴᛗᛖᚨᛁ ᚠᚨᛁᚴᛁᚾᚱᛋ ᛁᛋ ᚾᛖᚨᚱ-

ᚿᚠᚫᚱᛗᛖᚳᚫᛁᛋ: Erat titulus cauſæ ejus inſcriptus; *Marc.* 15:26. ᛁᚿᚿᚻ ᚠᚫᛁᚱᛁᚿᚫ ᚳᚫᚫᚳᛁᚿᚫᛋᛋᚫᚿᛋ: Exceptâ cauſâ fornicationis; *Matth.* 5:32. *Angloſaxonibus* ᚠᛁᚹᚿ *eſt* Cauſa, crimen, peccatum. ᚠẏᚿᚿa ne cuᚦon. ᚠᛁᚹᚿena ᚠᚹemman, Peccatorum non noverant crimina patrare; *Cædmon* 1, 11. *de Adamo & Evâ ante lapſum.* ᚠẏᚹᚿenᚠull ᚦeoᚦ, Peccatrix gens; *Beda* I, 14. ᚦa onᚷon ᚠẏᚹᚿenluᚠᛏ peaxan, Tunc cœpit luxuria creſcere; *Ibidem.* pe ᚷeᚠẏᚹᚿenoᚦon miᚦ ᚠæᚦeᚹum uᚹum, Peccavimus cum patribus noſtris; *Pſ.* cv, 6. ic ᚠẏᚿᚷaᚦe *vel* ᚠᛁᚹᚿaᚦe, Peccavi; *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Matth.* 27:4. ne ᚠẏᚹᚿena ᚦu, Non mœchaberis; *Luc.* 18:20. ᚠẏᚹᚿenliᚷeᚹᚿeᚦon, Fornicati ſunt; *Pſ.* cv, 36. *Alamannis quoque vocabulum olim familiare fuit, ſicuti oſtendunt gloſſæ Theotiſcæ pluribus in locis.* firina / Scelus; *gl A*, 25. firintat / Crimen; *gl B*, 8. firan muacharum / Uſuris; *gl B*, 55. firinari / ȝolſlanari / Publicanus; *gl* C, 13. *Publicani certè, ob nimias exigendarum pecuniarum acerbitates, omnibus olim uſque adeò inteſtabiles inviſiq; erant, ut Publicanus, tanquam flagitioſorum flagitioſiſſimus, patribus noſtris olim dictus ſit* firnfoll *vel* firinari / Sceleratus, pravus, improbus. *Pari prorſus ratione in Angloſaxonicis euangeliis Publicanus paſſim dicitur* manᚠull *vel* manᚠulla, Nequam, flagitioſus, malus. *Etiam in euangeliis interlineatis Publicani paſſim dicuntur* æᚹᛁ ᚠᛁᚹᚿe, q. d. Legis tranſgreſſores. *Immò &* heh ᚠẏᚿᚿiᚷe. bæᚹᚠẏᚿᚿiᚷe. openᚠẏᚿᚿiᚷe, *quod tantundem eſt ac ſi* Extremè pravos *atque* Apertè fidentérq; delinquentes *dicas. Vide quæ hac de re diximus in annotatis ad Tatiani* XIII, 17.

ᚠᚫᛁᚱᚿᚷᛁ ᚸᛖᛁᚿ ᛒᚫᛏᛁᛉᚱ ᛁᛋᛏ: Vetus vinum melius eſt; *Luc.* 5:39. ᚠᚫᛁᚱᚿᚷᚫᚿᛋ ᛒᚫᚫᚱᛁᚿᛋ: Veteres utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Videtur factum ex* ᚠᚫᛁᚱᚱᚫ, Longè, procul. *quod mox ſequetur. Ita quoque Alamannis* forn / Olim, *eſt à* foran *vel* forna / Ante; *quod vide in annotatis ad Tatiani* LXV, 2.

ᚠᚫᛁᚱᛟᚿᛋ, Mundus. ᚠᚫᚿᚱᚹᛁᛉᛖᛁ ᛋᚫ ᚠᚫᛁᚱᛟᚿᛋ ᚸᛖᛋᛁ: Priùs quàm mundus eſſet; *Joh.* 17:5. ᛟᚫ ᛒᚷᛏᛖᛁᚹ ᛗᚫᚿᚿᚫᚿ ᚷᚫᛒᚫᛁ ᚱᚫᚱᛖᛁᚱᚫᛁᚹ ᚹᚫᚿᚫ ᚠᚫᛁᚱᛟᚿ ᚫᚫᚫᛗᚫ: Quid proderit homini ſi lucretur mundum totum; *Marc.* 8:36. ᚿᚿ ᛋᚫ ᚱᛖᛁᚴᛋ ᚹᛁᛋ ᚠᚫᛁᚱᛟᚫᚿᛋ ᚿᛋᚸᚫᛁᚱᚿᚠᚫᛞᚫ ᚿᛏ: Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras; *Joh.* 12:31. ᚠᚱᛁᛚᚷᛞᚫᛉᛋ ᛗᛁᚴ ᚠᚫᚿᚴ ᚱᚫᛋᚴᚫᚠᛏ ᚠᚫᛁᚱᛟᚫᚿᛋ: Dilexiſti me ante conſtitutionem mundi; *Joh.* 17:24. ᚷᚿᛋ ᚿᛋ ᚹᚫᛗᛗᚫ ᚠᚫᛁᚱᛟᚫᚿ ᛋᛁᚷᚿᚹ. ᛁᚴ ᚿᛁ ᛁᛗ ᚿᛋ ᚹᚫᛗᛗᚫ ᚠᚫᛁᚱᛟᚫᚿ: Vos de hoc mundo eſtis, ego non ſum de hoc mundo; *Joh.* 8:23. *Qualemcunque noſtram de vocabuli origine conjecturam attigimus in* ᚠᚫᚱᚴ, Idoneus, appoſitus, aptus.

ᚠᚨᛁᚱᚱᚨ ïᛗ: Longè ab illis; *Matth.* 8:30. ᚾᛁ ᚠᚨᛁᚱᚱᚨ ïᛋ ᚹᛁᚾᛞᚨᚾᚷᚨᚴᚨᚷᚨᛁ ᚷᛟᚹᛋ: Non longè es à regno Dei; *Marc.* 12:34. *Luc.* 7:6. ᚨᚠᚨᛖᛁᚹᛁᚹ ᚠᚨᛁᚱᚱᚨ ᛗᛁᛋ: Discedite à me; *Matth.* 7:23. *Luc.* 1:38. 2:15 & 37. 4:13 & 42. 5:3 & 8. ᚠᚨᛁᚱᚱᚨᚹᚱᚷ, A longè; *Matth.* 27:55. *Marc.* 11:13. *Luc.* 17:12. ᚠᚨᛁᚱᚱᚨᚹᚱᚷ ᚢᛖᛗᚾᚾ, De longè venerunt; *Marc.* 8:3. *Anglosax.* ꝼeop. ꝼeopp. ꝼyrr. *Alam.* ferro/ uerro. *Angl.* **farr.** *Belg.* **verre/ verde.** *Omnia manifestè sunt à πόρρω.*

ᚠᚨᛁᚴᚠᛖᛁᛏᚷᚨᚾᛞᚷᚾᚨ ᚴᛖᛋᚾᚾ ᚨᚨᚨᚨïᛗ ᚨᚾᛏᚷᚾᚨ ᚨᚾ ïᛗᛗᚨ: Intendentes erant omnium oculi in eum; *Luc.* 4:20. *Refer ad* ᚴᛁᛏᚨᚾ, Obsservare.

ᚠᚨᛁᚴᛉᚾᚨ ᛋᛖᛁᚾᚨ ᚾᛋᚺᚷᚠ ᚨᚾᚨ ᛗᛁᚴ: Levavit contra me calcaneum suum; ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὸν πτέρναν αὐτοῦ. *Joh.* 13:18. *Anglosaxonibus* ꝼeorn *est* Calx, calcaneum. *Alamannis* **fersn/ versana.** *Belgis* **verssen/ verssene.** *Videri potest per quandam literarum metathesin desumptum ex* σφυρὸν, Malleolus, calcaneum.

ᚠᚨᚨᛞᚨᚾ, Plicare, complicare. ᚠᚨᛁᚠᚨᚨᚹ ᚹᚷᛋ ᛒᚷᚴᚷᛋ: Complicuit librum; *Luc.* 4:20. *Inde quoque* ᚨᛁᚾᚠᚨᚨᚹ *est* Simplex; *Matth.* 6:22. ᛗᚨᚾᚨᚱᚠᚨᚨᚹ, Multiplex; *Luc.* 18:30, *&c.* *Anglosaxonibus* ꝼealdan *est* Plicare. *Alamannis* **faldan/ faltan.** *Danis* **folde.** *Anglis* **fold.** *Belgis* **vouden/ vouwen.** *Huc pertinet illud* ꝼealð *vel* ꝼalð, *quod Anglosaxonibus olim denotabat* Stabulum, *propriè verò* Septum ex stipitibus cratibúsq; in terram defixis complicatísq; factum, *&c.* *Vide nobilissimi Spelmanni Archæologum in* Falda. *Vide quoque quæ annotavimus ad gl D, 16. in* Voloctena.

ᚠᚨᚨᚹ *postpositum in compositione significat multiplicationem rei sæpiùs in se veluti plicatæ ac replicatæ.* *Vide* ᚨᛁᚾᚠᚨᚨᚹ, Simplex.

ᚠᚨᛗᛗᚨ *in compositione quandoque postponitur.* *Ita* ᚺᚨᚾᚠᚨᛗᛗᚨ *quasi* ᚺᚨᚾᛞᚨᚠᚨᛗᛗᚨ *videtur dictus* Debilis, mancus; *Marc.* 9:43. *nisi fortè putemus dictum, ut* ᚺᚨᚨᛏᚨᛗᛗᚨ *mox versu* 45. *&* ᚺᚨᛁᚺᚨᛗᛗᚨ *versu* 47.

ᚠᚨᚾ, Dominus. ᚷᚨᚾᚨᚺ ᛈᛁ ᚴᚨᛁᚴᚹᚨᛁ ᛋᚴᚨᚨᚴᛋ ᛊᚢᛈ ᚠᚨᚾ ïᛋ: Sufficit ut fiat servus sicut dominus ejus; *Matth.* 10:25. ᚠᚨᚾ ᚹᛁᛋ ᚴᛖᛁᚾᚨᚷᚨᚴᚨᛁᛋ: Dominus vineæ; *Marc.* 12:9. *& Luc.* 20:13. ᚠᚨᚾ ᚨᛋᚨᚾᚨᛁᛋ: Dominus messis; *Luc.* 10:2. *Sæpiùs tamen* Dominum dominorum *vox designat.* ᚠᚨᚾ ᚷᚱᚹ ᚾᚾᛋᚨᚴ ᚠᚨᚾ ᚨᛁᚾᛋ ïᛋᛏ: Dominus Deus noster Dominus unus est; *Marc.* 12:29. ᚠᚨᚾ ᛗᛁᚹ ᚹᚾᛋ: Dominus

minus tecum; *Luc.* 1:28. ᛗᛁᚴᛁᛚᛠᛁᛞ ᛋᚫᛁᚠᚫᚫᚫ ᛗᛠᛁᚾᚫ ᚦᚫᚾ: Magnificat anima mea Dominum; *Luc.* 1:46. ᛗᚫᚾᚫᚱᚫᛁ ᚢᛁᚠᚫᚾᛞ ᛗᛁᛋ ᛁᚾ ᚷᚫᛁᚾᚫᛗᛗᚫ ᛞᚫᚱᚷᚫ. ᚦᚫᚾ. ᚦᚫᚾ: Multi dicent mihi in illâ die, Domine, Domine; *Matth.* 7:22. *Quod attinet ad vocabuli etymologiam, olim videbar mihi magnam affinitatem inter hoc* ᚦᚫᚾ *& Cambrobritannorum* naf *deprehendere, ſuſpicabárq; Cymræos Getarum, aut Getas Cymræorum vocem tantùm invertiſſe. Cum tamen cogitarem nullum unquam inter ſe commercium habuiſſe gentes longiſſimè diſſitas, viſa eſt origo vocis* ᚦᚫᚾ *ex eo potiùs deducenda, quòd priſci Getæ (adhuc gentiles) cum non obſcuris indiciis inſignem aliquam divinæ mentis vim per univerſi Naturam diffundi perciperent, ipſam illam Naturæ melioris vim Univerſo infuſam Pana nuncupârunt. Vide Phurnutum, nec non Servium & Junium Philargyrium in Eclogam* II *poëtæ Mantuani. Maximè tamen huc facere videtur illud Plutarchi de Oraculorum defectu,* Πὰν ὁ μέγας τέθνηκεν. *unde quoque veriſimile eſt Getarum antiquiſſimos Dominum univerſi* ᚦᚫᚾ *à Græco* Πὰν *nuncupâſſe. Conſidera denique an non hîc quoque locum habeat illud Græcorum grammaticorum doctiſſimi,* βάνακας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις. οἱ δὲ, μέγιστον ἄρχων. *Hodierna Suecorum lingua venerabilem hanc Summi numinis appellationem tranſtulit ad Diabolum, quem vulgo Sueci* fan *dicunt. Vide quæ hac de re habet Loccenius Sueogothicarum antiquitatum cap.* III.

ᚦᚫᚾ, Domine. *Publicum verbum, quo honoris ergo mutuo ſe compellabant noti atque ignoti. Certè Gentiles illi qui Paſchali tempore Hieroſolymam venerant ad orandum, ita allocuti ſunt Philippum;* ᚦᚫᚾ. ᚢᛁᛚᛠᛁᛗᚫ ᛁᛚᛁᛋᚾ ᚴᚫᛋᚫᛁᛟᚫᚾ: Domine, volumus Jeſum videre; Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. *Joh.* 12:21. *Appoſitè Seneca epiſtolâ* III; Omnes candidatos, Bonos viros dicimus; quomodo obvios, ſi nomen non ſuccurrit, Dominos ſalutamus. *Cæterùm de hac omnium ferè gentium conſuetudine multa multi ſatis prolixè.*

ᚦᚫᚾᛁ ᚴᚫᚢᚫᚾᚱhᛏᚫ, Lutum fecit; *Joh.* 9:6 *&* 11. *Angloſaxones* Paludem, limum, lutum *vocant* ƿenn. *Alamannis* fenni ſtat *eſt* Locus paluſtris. *Anglis* fenn *eſt Palus. Belgis* veen / veene / vene *eſt* Palus, *item* Paluſtre paſcuum. veemen het land / Fœniſecio deputare agrum, in fœniſecium ſervare campum. *unde Petrus Nannius libro* x *Miſcell. cap.* 2 veene *ſuſpicatur dici à Fœnum. Aliam tamen originationem juxta mecum putabit inveſtigandam, quiſquis priſcam Gothici* ᚦᚫᚾᛁ *& Angloſaxonici* ƿenn *acceptionem nihil cum Fœno commune habere judicabit. Huc etiam refer Gallicum* fange, *& Italicum* fango, *Lutum, cœnum.*

ᚦᚫᚾᛁᚾᛋ ᚾᛁᚾᚷᛁᛋ ᛈᛚᚫᛏ: Panni rudis aſſumentum; *Marc.* 2:21. *Confer cum Marc.* 9:16.

ᚠᚨᚱᚨᚾ, Ire, proficiſci. ᚾᛁ ᚠᚨᚱᚨᛁᚹ ᚾᛋ ᚴᚨᚱᛞᚨ ᛁᚾ ᚴᚨᚱᛞ: Nolite tranſire de domo in domum; *Luc.* 10:7. 8:23,26. *Angloſaxonibus* ᚠᚫᚹᚪᚾ. ᚠᚪᚹᚪᚾ. *Alamannis* faren. *Cimbris* ᚠᚨᚱᚨ. *Danis* fare. *Anglis* fare. *Belgis* vaeren. *Magnam videntur affinitatem habere cum* πίρειν *vel* πεζὸν, Tranſire. πέρ⊙, Tranſitus, via. *Aliam interim hujus verbi originationem attigimus in Obſervatis ad Willerami paginam* 51. *ubi inquirimus in originem Theotiſci* cuman, Venire.

ᚠᚨᚴᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛋ, Remigantes; ἐλλακόπες. *Joh.* 6:19. *Omnino vide quæ annotavimus ad Tatiani* LIV, 1.

ᚠᚨᚴᛋᛉᚨᚱᚨᚾ, Perjurare; *Matth.* 5:33. *Refer ad* ᛋᛉᚨᚱᚨᚾ, Jurare.

ᚠᚨᛋᚴᚷᚨᛗ ᚴᚨᛒᚾᛞᚨᚾᛋ: Inſtitis ligatus; *Joh.* 11:44. *Suſpicor celeberrimum antiſtitem Gothorum expreſſiſſe Latinum* Faſciis.

ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Jejunare; *Marc.* 2:19. *Luc.* 5:34. ᚠᚨᛋᛏᚨ ᛏᛉᛁᛗ-ᛋᛁᚾᚹᚨᛗ ᛋᚨᛒᛒᚨᛏᚨᚾᛋ: Jejuno bis in ſabbatho; *Luc.* 18:12. ᛖᛁ ᚾᛁ ᚴᚨᛋᚨᛁᛟᛚᛁᛉᚨᚾ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ ᚠᚨᛋᛏᚨᚾᛞᚨᛋ: Ne videaris hominibus jejunans; *Matth.* 6:18. *Angloſaxonibus* ᚠᚫᚹᛏᚪᚾ *eſt* Jejunare. *Alamannis* faſten. *Danis* faſte. *Anglis* faſt. *Belgis* vaſten. *Græcis* ἄπυ⊙ *eſt* Nihil deguſtans atque ab omni cibo abſtinens. ἀπυσία, Jejunium.

faſt Faſtigium faſten faſt

ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ. ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Servare, conſervare, obſervare, cuſtodire. ᚨᚴᚴᛁᛚᚨᚾᛗ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛗ ᚨᚾᚨᛒᛁᚾᛞᚨᛁᚹ ᛒᛁ ᚹᚾᚴ ᛞᚨᚾ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᚨᚾ ᚹᚾᚴ: Angelis ſuis mandabit de te, ut conſervent te; *Luc.* 4:10. ᛉᚨᚾᚴᛞ ᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᚨ: Sermonem ejus ſervo; *Joh.* 8:55. ᛉᚨᚾᚴᛞᚨ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚾᛁ ᚠᚨᛋᛏᚨᛁᚹ: Sermones meos non ſervat; *Joh.* 14:24. ᛁᚴ ᚨᚾᚨ-ᛒᚱᚾᛋᚾᛁᚾᛋ ᚨᛏᛏᛁᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᛁᛞᚨ: Ego præcepta patris mei ſervavi; *Joh.* 15:10. ᚹᛚᛏᚨ ᚨᛚᛚᚨᛏᚨ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᛁᛞᚨ ᚾᛋ ᚷᚾᚾᛞᚨᛁ ᛗᛖᛁᚾᚨᛁ: Hæc omnia cuſtodivi à juventute meâ; *Luc.* 8:21. ᚨᛁᚹᛖᛁ ᛁᛋ ᚴᚨᚠᚨᛋᛏᛁᛞᚨ ᚹᛉ ᛉᚨᚾᚴᛞᚨ ᚨᛚᛚᚨ ᛁᚾ ᚺᚨᛁᚴ-ᛏᛁᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Mater ejus conſervabat omnia verba hæc in corde ſuo; *Luc.* 3:51. ᛁᚾ ᛞᚨᚴ ᚴᚨᚠᛖᛁᚺᛁᛋ ᛗᛖᛁᚾᛁᛋ ᚠᚨᛋᛏᛁᛞᚨ ᚹᚨᛏᚨ: In diem ſepulturæ meæ ſervavit illud; *Joh.* 12:7. ᚠᚨᛋᛏᚨᛁ ᛁᚾᛋ ᛁᚾ ᚾᚨᛗᛁᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Serva eos in nomine tuo; *Joh.* 17:11. ᚠᚷᛏᚾ-ᛒᚨᚾᛞᚷᛗ ᚠᚨᛋᛏᛁᚹᛋ ᛉᚨᛋ: Compedibus cuſtodiebatur; *Luc.* 8:29.

ᚠᚨᛋᛏᚷᛖᛁᛋ *poſtpoſitum in compoſitione, videri poteſt φύλαξ ſive Cuſtodem deſignare;* à ᚠᚨᛋᛏᚨᚾ, Servare, cuſtodire. ᛉᛁᛏᚷᛞᚨᚠᚨᛋᛏᚷᛖᛁᛋ ᛋᚾᛗᛋ:

SNMS: Legiſperitus quidam; νομικὸς τις. *Luc.* 10:25. ÝITRA ÞÞASTGRS, Legiſperiti; νομικοί. *Luc.* 7:30.

ÞAÞRM ATALAIDA, Sepem circumdedit; φραγμὸν περιέθηκε. *Marc.* 12:1. *Luc.* 14:23.

ÞAÞS *vel* ÞADS *in compoſitione nominibus poſtpoſitum, ſignificat* Summam totius rei diſpoſitionem, procurationem, curam. *vide* ÞADS.

ÞANhRNS TRRBRS AITNN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8:20. *Apud Tatianum* LI, 2 *legimus* fohun habent ſoh. *ubi vide annotata noſtra.*

ÞANK, Priuſquam; πρίν. *Matth.* 26:75. ÞANK. ÞANKA, Ante, pro, ad, juxta. *Marc.* 8:6. ÞANK MEA: Ante tempus; πρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. ÞANK ÏZVIS ÏST: Pro vobis eſt; ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. ÞANKÞIS, Priùs; πρῶτον. *Matth.* 5:24. *Marc.* 7:27. *Joh.* 7:51. ÞANKÞIZEI, Antequam; πρίν. *Joh.* 8:58. ÞANKÞIZEI, Priuſquam; πρὸ τοῦ. *Matth.* 6:8. ÞANK VIR: Juxta viam; παρὰ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:4. 10:46. ÞANK MARGEIN: Secùs mare; παρὰ τὴν θάλασσαν. *Marc.* 1:16. *pro quo Marci* 5:21 *occurrit* ÞANKA MARGEIN. *& Lucæ* 9:47; ÞAIKRGEIPANDS BARN. RASATIDA ÞANKA SIS: Apprehendens puerum, ſtatuit illum ſecùs ſe. ÞANKA ÞNS RAMANVEIÞ VIR ÞEINANA: Ante te præparabit viam tuam; ἔμπροσθέν σου κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου. *Matth.* 11:10. NI hANKNGAIS ÞANKA ÞNS: Noli tubâ canere ante te; *Matth.* 6:2. ÞANKA BIÞKARGANDS: Præcurrens; προδραμὼν ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:4. ÞANKA ÞR AMBA SAIVALA MEINA AIRGA: Pro ovibus animam meam pono; ὑπὲρ τῶν προβάτων τὴν ψυχήν μου τίθημι. *Joh.* 10:15. ÞANKA ÏM RAÞALh SIK: Abſcondit ſe ab eis; ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. *Joh.* 12:36. *confer cum Lucæ* 10:21. 19:42. ATSAIÞIÞ ÞANKA AINRNAPKANÞETNM: Attendite à falſis prophetis; προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν. *Matth.* 7:15.

ÞANKABAÞGA, Princeps. ÏN ÞANKABAÞGA NNhNAÞRNR NSARGIBIÞ NNhNAÞRNS: In principe dæmoniorum ejicit dæmones; *Matth.* 9:34. ÞANKABAÞGA *propriè Qui habet jus quidvis pro imperio mandandi vetandíq;.* à ÞANKABINDAN, Præcipere. ÞANKBANÞ ÏM GI VAIhT NI NEMEINA ÏN VIR: Præcepit eis ne quid ſumerent in viam; *Marc.* 6:8. *Refer ad* BINDAN, Jubere.

ÞANKARARRGA, Villicus. οἰκονόμος. ÞANKARARRGI, Villicatio,

catio, οἰκονομία. *Vide Lucæ* 16: 1, 2, 3, *&c. Denominationis ratio manifestè desumpta est ex eo quòd dispensator, cui universa rei familiaris administratio commissa est, primas ubique teneat, reliquíq; familiares totos se ad nutum præeuntis componere debeant.*

ᚠᚢᚴᚱᚢᚱᚢᚴᚢᚾᛋ ᛘᚢᚷᚢᛗᚴᛁᛞᛖᚾᚾ ïᚾᚢ: Prætereuntes blasphemabant illum; παραπορευόμενοι. *Marc.* 15: 29. *at Marci* 11: 20 παραπορευόμενοι *exponitur* ᚠᚢᚴᚱᚢᚱᚢᚴᚢᚾᛋ.

ᚠᚢᚴᚱᚢᛏᚢih ïᛉᛘᛁᛋ ᚢᚢᚢᛏᚢ: Prædixi vobis omnia; *Marc.* 13: 23. *Refer ad* ᚱᚢᛏᛁᚾhᚢᚾ, Referre, nuntiare, narrare.

ᚠᚢᚴᚢᛞᚢᚾᚴᚷᚢ, Plateæ, *q. d. Loca quæ sunt ante ædium fores*; *Luc.* 10: 10.

ᚠᚢᚴᚢhᚢh ᚢᚢhs, Velum templi; *Marc.* 15: 38. ᚠᚢᚴhᚢh ᚢᚢhs. *Matth.* 27: 51. *Vox est notissimæ compositionis, à* ᚠᚢᚴᚢ, Ante. *&* hᚢhᚢᚾ, Suspendere. *Vide* ᚠᚢᚴhᚢh.

ᚠᚢᚴᚢᚢᚢᚱᚷᚢᚾ, Apponere. ᛘᚢᛏᚷᚢᛁᛒ ᚠᚢᚴᚢ-ᚢᚢᚱᛁᛞᛉ ïᛉᛘᛁᛋ: Manducate quod apponitur vobis; *Luc.* 10: 8. hᚢᚢ-ᛒᚢᚾᛋ ᚠᚢᚴᚢᚢᚢᚱᛖᛁᚾᚢᛁᛋ ᛘᚢᛏᛁᛞᚢ: Panes propositionis manducavit; *Marc.* 2: 26. *pro quo tamen Lucæ* 6: 4 *occurrit* hᚢᚢᛁᛒᚢᚾᛋ ᚠᚢᚴ-ᚢᚢᚱᛖᛁᚾᚢᛁᛋ.

ᚠᚢᚴᚢᛘᚢᛒᚢᛖᛁᛋ ᛋᛘᚾᚢᚱᛉᚱᚢᛁᛋ: Princeps synagogæ; ἄρχων τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 8: 41 *&* 49. *Vide quæ annotamus in* ᛘᚢᛒᚢᛋ, Forum.

ᚠᚢᚴᚢᛋᛏᚢᚾᛞᚢᚾᛞᛋ, Qui præsens adstat. ᛞᚾᚱᚢᚾᚾ ᚢᛁᛒᚢᚾ ᛒᚢᛁᛘ ᚠᚢᚴᚢᛋᛏᚢᚾᛞᚢᚾᛞᚢᛘ: Cœpit dicere circumstantibus; *Marc.* 14: 69. ᛞᚾ ᛒᚢᛁᛘ ᚠᚢᚴᚢᛋᛏᚢᚾᛞᚢᚾᛞᚢᛘ ᚢᚢᛒ: Adstantibus dixit; *Luc.* 19: 24.

v. ə. ᚠᚢᚢᚴhᛏᚢᚾ ᚠᚢᚴᚢᛏᚢᚾᚷᚢ, Portenta. ᚱᛁᛒᚢᚾᛞ ᛏᚢᛁᚴᚾᛁᚾᛋ ᚷᚢh ᚠᚢᚴᚢᛏᚢᚾᚷᚢ: Dabunt signa & portenta; *Marc.* 13: 22. *Joh.* 6: 26.

ᚠᚢᚴᚢᚢᛖᛒhᚾᚾ, Prophetaverunt; *Matth.* 11: 13. *Pertinet ad* ᚢᛁ-ᛒᚢᚾ, Dicere.

ᚠᚢᚴᚱᛁᚱᚢᚱᚢᚾᛞᛋ ïᚾᛋ ïᚢᛁᛋhᛋ: Præcedens eos Jesus; *Marc.* 10: 32.

ᚠᚢᚴᚱᛁᚾᛞᚢᚾ, Denuntiare, præcipere: *item* Comminari. ᚠᚢᚴ-ᚱᚢᚾᛒ ïᛘ: Præcepit eis; *Marc.* 6: 8. ᚠᚢᚴᚱᚢᚾᛞ ïᛘᛘᚢ ᛖᛁ ᛘᚢᚾᚾ

MANN NI UEÞI: Præcepit illi ut nemini diceret; *Luc.* 5: 14. ÞANKBANÞ ÏM: Comminatus eſt eis; *Marc.* 8: 30. *Angloſaxonibus* ÞOÞBEODAN *eſt* Prohibere, vetare. *Danis* forbyde. *Anglis* forbid. *Belgis* verbieden.

ÞANKRARRANDANS, Tranſeuntes; *Marc.* 11: 20.

ÞANKHAH AHS: Velum templi; *Matth.* 27: 51. *Belgis* voorhang *eſt Velum*. *Danis* forheng.

ÞANKAARGAN, Apponere; *Luc.* 9: 16. HAIBANS ÞANKAARGEINAIS: Panes propoſitionis; *Luc.* 6: 4. *pro quo Marci* 2: 26 *ſcribitur* HAIBANS ÞANKAAARGEINAIS: *Vide* AARGAN, Ponere, collocare.

ÞANKHTAN, Formidare, pavere, timere. NI ÞANKHTEI: Noli timere; *Marc.* 5: 36. NI ÞANKHTEIÞ ÏZVIS: Nolite timere; *Marc.* 16: 6. ⊙A ÞANKHTEIÞ: Quid timetis? *Matth.* 8: 26. AN ⊙E ÞANKHTAI SIGNÞ SVA: Quid ita eſtis timidi? *Marc.* 4: 40. GUÞAÞANKHTS, Deum timens; *Luc.* 2: 25. *Angloſaxonibus* ÞOHTIAN. ÞOHTIGAN. ÞOHT beon *eſt* Formidare, pavere. ÞOHTNYÞ, Pavor. ÞOHT. ÞOHTÞULL, Pavidus, trepidus. ÞOHTLICE, Trepidè. *Alamannis* forahtan/ forhtan / furihtan *eſt* Trepidare, expaveſcere. forahta / forhta / Metus, ſtupor. forahtal / forhtal / Meticuloſus, timidus. forahtlicho / Pavidè. *Danis* fryete *eſt* Pertimeſcere. fryct / Pavor. fryctſom / Formidoloſus. *Belgis* vorchten/ vurchten / vrchten *eſt* Pavere. *Angloſaxonicum interim* ÞOHTIAN *olim retuli ad* ÞEOÞH *vel* ÞEÞH. *quæ vox quamvis latè pateat ac varias admittat ſignificationes, potiſſimùm tamen denotat* Animam *vel* Vitam: *ut* ÞOHTIAN *nihil aliud ſit quàm* Vitæ ſuæ timere. *Cimbri certè Animam quoque* ΨIAΔ *nuncupârunt*. *Alamanni* ferah. *Iſlandis* fiør *eſt Vita*. *Originem Angloſaxonici* ÞEOÞH *inveſtigamus in annotatis ad Tatiani* XXXVIII, 1.

ÞANKMAREI, Locus maritimus. AÞ ÞIZE ÞANKMAREIN TYRE GAH SEIDRNE: A maritimâ regione Tyri & Sidonis; ἀπὸ τῆς παραλίας Τύρου καὶ Σιδῶνος. *Luc.* 6: 17. *Refer ad* MAREI, Mare. *& confer hoc noſtrum* ÞANKMAREI *cum Marc.* 5: 21.

ÞANKSIGANDANS ÞANA STAIN: Obſignantes lapidem; *Matth.* 27: 66. *Refer ad* SIGAN, Sigillare.

ÞANKSNAN SAABRN MEIN AEIK AN NSÞILHA: Prævênit ungere corpus meum in ſepulturam; *Marc.* 14: 8. *Vide quæ congeſſimus in* SNIVAN, Ire.

ÞANK-

ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚨᚾ, Excuſare. ᚨᚾᚴᚾᚾᚾᚾ ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚨᚾ ᚨᚨ-ᚨᚨᛁ: Cœperunt excuſare omnes; *Luc.* 14: 18. *& rurſus*; ᛒᛁᛞᚷᚨ ᚠᚾᚴ. ᚺᚨᛒᚨᛁ ᛗᛁᚴ ᚠᚨᚾᚴᚢᛁᚠᚢᚾᚨ: Rogo te, habe me excuſatum.

ᚠᚨᚾᚴᚠᚨᚨᚠᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛋᛏᚨᛁᚾᚨ ᛗᛁᚴᛁᚨᛗᛗᚨ: Advolvens ſaxum magnum; *Matth.* 27: 60. *Vide* ᚠᚨᚨᚠᚷᚨᚾ, Volvere.

ᚠᚨᚠᚨᛁ, Pauci; *Matth.* 7: 14. 9: 37. *Angloſax.* ᚠea. ᚠeapa. *Alam.* fahe. *Cimbr.* ᚠᚨᚺ. *Dan.* faa / faie. *In omnibus his manifeſtum elucet veſtigium Græci* παῦρος. *nam* ϱ *ſæpè abjicitur. Ita* Artus *eſt ab* ἄρθρον. Centones *à* κέντρωνες. Fimus *à* φύρμα, *quod Heſychio exp.* κόπρος. Lectus *à* λέκτρον. Pedo *à* πέρδω, *&c. Cum Danico interim* faa *congruit, quòd Iſlandis* fatækur *eſt* Pauper, *q. d. Pauca capiens vel accipiens. Cimbris quoque* ᚠᚨᚠᚨᚨᛗᚢᚱᚢᚺ *eſt* Pauciloquus, taciturnus; *quod habet Runicum lexicon.*

ᚠᛖᚴᚨ, Partes, termini, limites. ᚢᚨᛗ ᚨᚾᚨ ᚠᛖᚴᚨ ᛗᚨᚷᛞᚨ-ᚨᚾᚾ: Venit in partes Magedan; ἦλθεν εἰς τὰ μέρη *vel* ὅρια Δαλμανουθὰ *vel* Μαδ-γαδά. *Marc.* 8: 10.

ᚠᛖᚴᚷᚨᚾᛋ ᛁᚾᛋᚨᚾᛞᚨᛁᛞᛖᚨᚾᚾ: Inſidiatores miſerunt; ἐγκαθέτους ἀπέστει-λαν. *Luc.* 20: 20. *Licet vox videri poſſit affinis Angloſaxonico* ᚠeoph *vel* ᚠeph, Anima, vita; *ut propriè denotet eum Qui vitæ alterius inſidiatur; commodiorem tamen aliam originationem quæro. Ac fortaſſè aliquam cum hac voce affinitatem habet, quòd* φερκάζει *Heſychio exp.* κλέπτει. *quum furtivum quid habeant Inſidiæ.*

ᚠᛁᚨᚾᛞ. ᚠᛁᚷᚨᚾᛞ, Inimicus. ᚠᛁᚨᛁᛋ ᚠᛁᚨᚾᛞ ᚠᛖᛁᚾᚨᚾᚨ: Odio habebis inimicum tuum; *Matth.* 5: 43. ᚠᛁᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛗᚨᚾᛋ ᛁᚾ-ᚾᚨᚴᚾᚾᛞᚨᛁ ᛁᛋ: Inimici hominis domeſtici ejus; *Matth.* 10: 36. *Angloſaxonibus* ᚠeonᛞ *vel* ᚠỳnᛞ *eſt* Hoſtis, inimicus. *Alamannis* fiant/ viende. *Cimbris* ᚠᛁᛗᚦ. *Danis* fiende. *Belgis* vyand. *Gothis* ᚠᛁᚷᚨᚾ. *Angloſaxonibus* ᚠeoᚷan. ᚠean. ᚠian. *Alamannis* fien *ſunt* Odiſſe. *unde* ᚠᛁᚷᚨᚾᛞ. ᚠeonᛞ. fiant. ᚾᛁ ᛗᚨᚱ ᛋᚱ ᛗᚨᚾᚨᛋᛖᚠᛋ ᚠᛁᚷᚨᚾ ᛁᛉᚢᛁᛋ: Non poteſt mundus odiſſe vos; *Joh.* 7: 7. *Cæterùm ut* ᚠeonᛞ *Angloſaxonibus quemvis Inimicum in genere denotat, ita perſæpè* Diabolus, *ob inſigne humani generis odium, peculiariter* ᚠeonᛞ *vocatur: &* Diaboli, ᚠỳnᛞ. *utrumque habet Cædmon paginæ octavæ lineis* 3 *&* 20. *quæ ipſa paſſim quoque in aliis Angloſaxonicis Alamannicíſq; monumentis occurrunt.*

ᚠᛁᚱᚱᚴ, Digitus. ᚨᚨᚱᛁᛞᚨ ᚠᛁᚱᚱᚴᚨᚾᛋ ᛋᛖᛁᚾᚨᚾᛋ ᛁᚾ ᚨᚾᛋᚷ-ᚾᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Miſit digitos ſuos in auriculas ejus; *Marc.* 7: 33. ᚠᛁᚱᚱᚴᚨ-ᚱᚾᚨᚠ

ᚴᚾᚨᚠ ᚴᛁᛒᛁᚠ: Annulum date; *Luc.* 15: 22. *Angloſax.* ᚠᛁᚾᚷᛖᚱ *eſt* Digitus. *Alam.* fingar/ vinger. *Cimbr.* ᚠᛁᚾᚠᚼ. *Dan.* finger. *Iſl.* fingur. *Angl.* **finger.** *Belg.* **vinger.** *Origo vocis putatur eſſe à* fangen / Capere, comprehendere. *ut* finger *dicatur quaſi* fanger; *quòd omnia prehendant corripiantq́; digiti. Fortaſſe tamen rectiùs, initiali* o *abjecto, derivaveris à* ὀφίγγειν, Stringere. *Ita* ὀφενδόνη *fit* Funda. ὀφόγγος, Fungus. ὀφάπτω, Fallo. στέγω, Tego, *&c.*

ᚠᛁᛞᛉᛦ. ᚠᛁᛞᚾᚴ, Quatuor. *Cambrobritannis* pedwar. *Angloſaxonibus* ꝓeoᵹeꝛ. ꝓýᵹeꝛ. ꝓeopeꝛ. *Alamannis* feor/ fior. *Cimbris* ᚠᛁᚢᚼᚢᚼ. *Danis* fire. *Iſlandis* fioorer. *Anglis* **four.** *Belgis* **vier.** *Æoles dicebant* πίπορες *pro* πίπλαρες Quatuor: *unde* ᚠᛁᛞᛉᛦ. pedwar, *&c. Vide etymologicum Voſſii in* Quatuor. ᚫᚠ ᚠᛁᛞᛉᛦ ᛉᛁᚾᛞᚫᛗ: A quatuor ventis; *Marc.* 13: 27. ᛊᚹᛖ ᚠᛁᛞᛉᛦ ᚠᚾᛊᚺᚾᛞᚫᚷᛦᛊ: Quaſi quatuor millia; *Marc.* 8: 9, 20. ᚺᚫᚠᚫᚾᛞᚫ ᚠᚴᚫᛗ ᚠᛁᛞᛉᛦᚴᛁᚾ: Portatum à quatuor; *Marc.* 2: 3. ᛒᛁᚱᚫᛏ ïᚾᚫ ᚷᚾᚠᚫᚾ ᚠᛁᛞᛉᛦᚴ ᛞᚫᛚᚱᚫᚾᛊ ᚺᚫᛒᛞᚫᚾᛞᚫᚾ ïᚾ ᚺᚫᛚᛁᛉᚫ: Invenit eum jam quatuor dies habentem in monumento; *Joh.* 11: 17. ᚷᚾ ᚠᚾᚫᛊ ïᛊᛏ. ᚠᛁᛞᚾᚴᛞᚷᚱᛏᛊ ᚫᚾᚴ ïᛊᛏ: Jam fœtet, quatriduanus enim eſt; *Joh.* 11: 39. ᛞᚫᛚᚱᛖ ᚠᛁᛞᛉᛦᚴᛏᛁᚱᚢᚾᚾᛊ ᛉᚫᛊ ïᚾ ᛏᚹᛁᛉᚫᛁ ᚫᚾᚠᛁᛞᚫᛁ: Diebus quadraginta erat in deſerto; *Marc.* 1: 13. *Luc.* 4: 2. ᚠᛁᛞᚾᚴᚠᚫᚫᚠ ᚠᚴᚫᚱᛁᛚᛞᚫᚫ: Quadruplum reddo; *Luc.* 19: 8. ᚠᛁᛞᚾᚴᚴᚫᚱᛁᚾᚷᚫ ᚠᛁᛊ ᚱᚫᚫᛁᛚᛖᛁᚫᛊ ᚺᛖᚴᚷᛞᛖᛊ: Tetrarchâ Galilææ Herode; *Luc.* 3: 1.

ᚠᛁᚷᚫᚾ, Odiſſe. *Vide* ᚠᛁᚫᚾᛞ, Inimicus.

ᚠᛁᚫᚺᚫᚾ. ᚱᚫᚠᛁᚫᚺᚫᚾ, Sepelire; *Matth.* 8: 21 *&* 22. ᚱᚫᚠᚾᚫ-ᚺᚫᚾᛊ ᛉᚫᚴᚠ: Sepultus eſt; *Luc.* 16: 22. ïᚾ ᛞᚫᚱ ᚱᚫᚠᛁᚫᚺᛁᛊ ᛗᛖᛁᚾᛁᛊ: In diem ſepulturæ meæ; *Joh.* 12: 7. *Qui poſtremus locus plurimùm affinitatis habet cum verbis Lucæ* 19: 42; ᚱᚫᚠᛁᚫᚺᛁᚾ ïᛊᛏ ᚠᚫᚾᚴᚫ ᚫᚾᛏᚱᚷᛗ ᛉᛖᛁᚾᛁᛗ: Abſcondita ſunt ab oculis tuis; *nihil enim aliud eſt Sepelire, quàm terrâ obruere atque occultare. Vetuſtioribus Friſiis* **bifellan** *erat* Sepelire. **bifelling** / Sepultura. *Priùs nempe dicebant* to der eerda bifellen/ Terræ tradere, committere, commendare. *Ita legimus* to der molde bifellen/ Pulveri vel humo mandare, commendare; LL *Friſ.* I, 59. *pro quo etiam* to der molda biſtedigia / Pulveri vel humo committere *occurrit* LL *Friſ.* VIII, 4.

ᚠᛁᛚᛏᚱᚴᚫ ᛉᛚᛁᛞᛖᚫᚷᛁᚾᛊ: Speluncâm latronum; *Marc.* 11: 17. *pro quo tamen* ᚠᛁᛚᛖᛏᚱᚴᚫ ᛉᛁᚢᛒᛖ *legimus Luc.* 19: 46. *Vide* ᚫᛁᛏᚱ.

ᚠᛁᛚᚫ, Pellis, cutis. ᚠᛁᚫᚫᛖᛁᚢᚫ ᛏᚫᛁᚴᛞᚫ: Pelliceam zonam;

Marc. 1:6. *Angloſaxonibus* ᚠell *eſt* Pellis. *Alam.* uell. *Dan.* fel. *Angl.* fell. *Belg.* vel. *Monuimus olim in annotatis ad Tatiani* XIII, 11 *viros doctos deduxiſſe* Pellis *à* φιλὸς, *quod Heſychio exp.* φλοιὸς δένδρου, Cortex arboris; *quòd Pellis haud aliter includat atque ambiat corpus humanum, quàm* Cortex *arborem. Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Pellis. *Immò ipſum illud* ᚠell *(quod hanc doctiſſimorum hominum conjecturam valdè firmat) videtur Angloſaxonibus olim quoque denotâſſe* Corticem; *ſiquidem in gl R*, 115 æᚠelle *vel* ᚹinðleaf *exponitur* Decorticatum. *Ab Alamannico interim* uel *eſt Belgicum* **villen** / Deglubere, pellem detrahere: *ut* **villen** *dicatur quaſi* **vellen**. *niſi fortè malis* **villen** *iſtud referre ad priſcam Gothorum orthographiam, qui à* φιλὸς *fecerunt* ᚠILA *non* ᚠELA, *tanquam declinantes* ε, *quod plerumque in* AI *vel* I *commutabant. Atque ita quoque ad eandem Gothorum orthographiam referendum putamus Francicum* fillen/ Flagellare, *q. d. crebro flagrorum ictu latera corio nudare. Tatianus* XLIV, 12; ſic ſcilent **iuuuich in iro thingon / inti in iro ſamanungon fillent ſie iuuuich.** Tradent vos in conciliis, & in ſynagogis ſuis flagellabunt vos. *ubi vide annotata noſtra. Angloſaxonibus quoque* beᚠylleð beon *eſt* Excoriari. *Oroſii tranſlatio libro Quarto cap.* 6, *ubi agitur de immaniſſimo ſerpente quem M. Attilius Regulus baliſtarum ictibus ægrè interemit*; Ða heo ᚷeᚠylleð pæᚱ. he het hy behyldan anð ða hyðe to Rome bringan. ⁊ hy þæᚱ to mæᚱðe aþenian. ᚹoᚱþon heo pæᚱ hund tpelftigeᚱ ᚠota lang:. *Verba Oroſii, quorum ſenſum Rex interpres paraphraſticè reddidit, inveniuntur libro* IV, *cap.* 6; Corium ejus Romam devectum (quod fuiſſe centum viginti pedum ſpatio ferunt) aliquamdiu cunctis miraculo fuit.

ᚠILA, Multus, multùm. MANAGEINS ᚠILA, Turba multa; ὄχλος πολύς. *Joh.* 12:12. ⊙AN ᚠILA SKALT: Quantùm debes? πόσον ὀφείλεις; *Luc.* 16:7. SᚤL ᚠILA SᚤE hABAIS ᚴRABNGEI: Quæcunque habes vende; ὅσα ἔχεις πώλησον. *Marc.* 10:21. ᚠILA MAIS hᚴRIDAL: Multò magis clamabat; πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν. *Marc.* 10:48. ᚠILA, Vehementer, valdè; λίαν, σφόδρα. *Matth.* 27:14. *Marc.* 16:2. *Luc.* 18:23. BIDGANDANS NI ᚠILAᚤLANKAGLIᚹ. SᚤL SᚤE ᚹLI ᚹINDAᚴ. ᚹNRKEIᚹ ÏM ANK EI ÏN ᚠILAᚤLANKAEIN SEINAI ANDhANSGLINDAN: Orantes nolite multum loqui, ſicut ethnici, putant enim quòd in multiloquio ſuo exaudientur; προσευχόμενοι μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί. δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. *Matth.* 6:7. ᚠILAᚱALANBIS BALSANIS ᚠᚢNA: Pretioſi unguenti libram; πολυτίμου μύρου λίτραν. *Joh.* 12:3. *Angloſaxonibus* ᚠeala. ᚠela. *Alamannis* filu / felo. *Belgis* **vele / veel.** *Nemo non videt omnia hæc ſingularem habere affinitatem cùm* πολὺς, Multus. πολὺ, Multùm.

ᚠIMF,

FIMF, Quinque. *Cambrobritannis* pump. *Angloſaxonibus* fif. *Alamannis* fimf / funf. *Cimbris* FIW. *Danis* fem. *Iſlandis* fimm. *Anglis* five. *Belgis* vijf. *Græcis* πέντε *eſt* Quinque. *Faciunt interim ad originem horum inveſtigandam, quæ habet Salmaſius paginâ* 386 *operis de Helleniſticâ: Conſtat antiquiores Græcos, quales Æoles fuere, qui in Theſſaliâ, poſt Hellenem ſub Æolo filio ejus regnârunt, dixiſſe* πίμπε *pro* πέντε. *pro utroque verò Dores pronuntiârunt* πέγκε *vel* πέγκα, *ut* πόκα *pro* ποτέ. *Inde Latinum* Quinque. *Hæc ibi Salmaſius. Nec minore cum ratione ab Æolico* πίμπε *deſumptum dixeris* FIMF, pump, *&c.* FIMF HLAIBANS RABRAK FIMF WNSNNAGRM: Quinque panes fregi quinque millibus; *Marc.* 8: 19. RLLANRNIAL SIK MENLWS FIMF: Occultavit ſe menſibus quinque; *Luc.* 1: 24. GNKA ANhSNE NSBANhTA FIMF: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 19. IN GEKA FIMFTAIhNNAIN WINAINASSANS TIBEKIANS KAISARIS: Anno quintodecimo imperii Tiberii Cæſaris; *Luc.* 3: 1. SWA SWE ANA SPANKAIM FIMFTAIhNNIM NEOL IAIKNSANLYMIAM: Quaſi ſtadiis quindecim propè Jeroſolymam; *Joh.* 11: 18. FIMFTIRNNS, Quinquaginta; *Luc.* 16: 6. AINS SKNLAL SKATTE FIMFhNNAL. IW ANWAK FIMFTIRNNS: Unus debebat denarios quingentos, alter verò quinquaginta; *Luc.* 7: 41. FIMFTIRNNS GEKE NANh NI hABAIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8: 57. FIMFTIRNNS, Quinquagenos; *Luc.* 9: 14.

FINWAN, Scire, cognoſcere. FINWANDS AT WAMMA hNNALFALA: Cognoſcens ex centurione; *Marc.* 15: 45. WRS MANARGEINS FINWANDEINS: Turbæ cognoſcentes; *Luc.* 9: 11. FANW WAN MANARGEINS FILAN INALAIE: Cognovit ergo turba multa Judæorum; *Joh.* 12: 9. ANABANW IM FILAN EI MANNA NI FNNWI WATA: Præcepit illis vehementer ut nemo reſciſceret hoc; *Marc.* 5: 43.

FISK, Piſcis. FISKANS FAWANS hABAIDEDNN: Piſces paucos habebant; *Marc.* 8: 7. FISKGANS, Piſcatores; *Marc.* 1: 16. *Luc.* 5: 2. ATh AIhIA WR NATGA IZWARA AN FISKRN: Laxate retia veſtra in capturam piſcium; *Luc.* 5: 4. *Angloſaxonibus* fiſc *eſt* Piſcis. fixaſ, Piſces. fiſcigan *&* fixian, Piſcari. fiſcere, Piſcator. *Alamannis* fiſg *eſt* Piſcis. fiſga / Piſces. fiſgare / Piſcator. fiſgon / Piſcari. *Cambrobritannis* pyſg *eſt* Piſcis. *Cimbris* FIWR. *Danis* fiſk. *Iſlandis* fiſkur. *Anglis* fiſh. *Belgis* viſch. *Gallis* poiſſon. *Italis* peſce. *Hiſpanis* peſce, peſcado. *Minimè dubium eſt quin hæc omnibus ferè Europæis gentibus communis Piſcium*

appellatio ejuſdem ſit originis cum Latino Piſcis. *Cujus nominis ratio valdè videtur obſcura. triplicem tamen de ejus origine conjecturam adfert Voſſii etymologicum: quod adi.*

ᚠᛚᛦᛞ, Fluxus aquarum, inundatio. ᛚᛟᚢᚠᛚᚢᚱᛞᚾᛋ ᛒᛁᛋᛏᚨᚱᚾᚾ ᛒᛁ ᚷᚨᛁᚾᚨᛗᛗᚨ ᚴᚨᛉᚾᚨ: Flumina illiſerunt in illam domum; *Luc.* 6:49. *Angloſaxonibus* flod. *Alamannis* ulout. *Danis & Iſlandis* flood. *Anglis* flood. *Belgis* vloed. *Angloſaxonibus* flopan *eſt* Fluere. *Alamannis* fliezen. *Danis* flyde. *Anglis* flow. *Belgis* vloeden / vloeyen. *Affinia ſunt Græco* ῥύειν, Manare, ſcaturire. *Vide etymologicum Voſſii in* Fluo.

ᚠᛞᚨᚾ, Paſcere, nutrire. ᚨᛏᛏᚨ ᛁᛉᛦᚨᚴ ᚠᛞᚨᛁᚹ ᛁᚾᛋ: Pater veſter paſcit illas; *Matth.* 6:26. ᚹᚨᚱᛖᛁ ᛦᚨᛋ ᚠᛞᚨᛁᚹᛋ: Ubi erat nutritus; *Luc.* 4:16. ᚹᚨᛁ ᛁᚾ ᚠᛞᚨᛖᛁᚾᚨᛁ ᛦᛁᛋᚾᛞᚨᚾᛋ: Qui in deliciis ſunt; *Luc.* 7:25. ᛋᚨᛁᚷᚨᚨᚨ ᛗᚨᛁᛋ ᛁᛋᛏ ᚠᛞᚨᛖᛁᚾᚨᛁ: Anima plus eſt eſcâ; *Matth.* 6:25. *Angloſax.* fedan. foedan. *Alam.* fuaten / fuotiren / fuotren. *Dan* føde. *Angl.* feed. *Belg.* voeden. *De origine Anglici* feed *hæc habet Mer. Caſaubonus:* Ἀφειδῶς *adverb.* Profuſè, liberaliter. ἀφειδῶς ἀφειδῶς, *vox ad liberaliorem compotationem exhortatoria; unde videtur Anglicum* to feed *mandâſſe. ut ex ſimili,* χάϊρε, *Gallicum* chere *pro Lautitiâ. Hactenus Caſaubonus. Ad* ᚠᛞᚨᚾ *interim &* foedan *videtur pertinere quòd* βοτεῖν *Heſychio exp.* βόσκειν, Paſcere: *unde* βοτάνη *eſt* Herba, gramen: βοτὸν, Pecus: βοτὴρ, Paſtor, *&c. Obſerva tamen verbum* føde *aliter quoque Danis uſurpari. nam* føder aff mig *iis eſt* Produco, gigno, parturio. føder-feyl / Abortus. føde-by / føde-ſted / Natale ſolum. fødſel / Nativitas, *&c. Neque nupera iis hæc acceptio; cum Runicum lexicon* ᚠᚢᚦ *exponat* Vulva, matrix. *atque inde derivet* ᛅᚦ ᚠᛅᚦᛅ, Parere, & ᚠᛅᚦᛁᚾᚱ, Partus. *& quemadmodum ab hac Cimbrici* ᚠᚢᚦ *acceptione veriſimile eſt promanâſſe Gall.* putain. *Ital.* potta, puttana. *Belg.* fotte / *&c. ita ipſum illud* ᚠᚢᚦ *crediderim factum ex* φυτεύειν, Plantare; *eâ nempe acceptione quâ* Futuo *viri longè doctiſſimi cenſent deſumptum ex* φυτεύω, *extrito nempe* ε, *ſicuti ex* νεύω *eſt* Nuo, *ex* πεύθω Puto, *ex* λευκὸς Lux, *ex* κέλεος Culus, *&c. Minimè quoque hîc prætereundum, quòd* βύπος *Heſychio exponitur* γυναικὸς αἰδοῖον.

ᚠᚢᚦᛖᚱ ᚠᚢᚦᛖᚱᛋᚨᚴ

ᚠᛞᚨᚴ, Vagina. ᛚᚨᚴᛖᛁ ᛦᚨᚾᚨ ᚺᚨᛁᚴᚢ ᛁᚾ ᚠᛞᚨᚴ: Mitte gladium in vaginam; βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην. *Joh.* 18:11. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 53; Theca, foddep. Coriti, bogefodder. *Danis* fodr / foer *eſt* Theca. *Belgis* voeder. *Gallis* fourreau. *Notum eſt Thecas lino lanâve duplicari, inſtar veſtium levidenſâ pellibúſve ſuffulturam: atque inde nomen hoc Vaginæ inditum. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad gl E*, 8. *in* Emblema, fodor.

ᚠᚱᚾ

ᚠᚱᚾ ni ᚨᚠᛟᚨᛖᚾᛁᚹ: Ignis non extinguitur; *Marc.* 9:44. ïn ᚠᚱᚾ ᚨᛏᚨᚨᚱᚷᚨᛞᚨ: In ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *pro quo etiam legas* ïn ᚠᚱᚾ ᚱᚨᚨᚱᚷᚨᛞᚨ *Lucæ* 3:9. ᚠᚾᚾᛁᚾ sᚨᚨᛏᚨᛞᚨ: Igne ſalietur; *Marc.* 9:49. ᚴᛁᚱᚾᛁᛞᚨ sᚣᛁᛒᚨᚨ ᚷᚨh ᚠᚾᚾᛁᚾ ns himinᚨ: Pluit ſulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Diſpice interim numquid* ᚠᚱᚾ *illud ſit deſumtum ex iſtâ vocis φᾶς acceptione quæ occurrit Lucæ* 22:56.

ᚠᚱᛏᚾs, Pes. ᚠᚱᛏᚾᚾs, Pedes; *Marc.* 9:45. ᚠᚱᛏᚾᛒᚨᚾᚴᛞ ïsᛏ ᚠᚱᛏᛁᚹᛖ ïs: Scabellum eſt pedum ejus; *Matth.* 5:35. *Marc.* 12:37. ᚨᚾᚨᚠᚱᛏᚾᚾs. ᛒᛁᚠᚱᛏᚾᚾs ᛖisᚨᚴᚾᚨ: Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *Angloſaxonibus* ꝑoꝺ *eſt* Pes. *Alamannis* fuaz/ fuoz/ fuot/ fůz/ uůz. *Danis* foed. *Iſlandis* footur. *Anglis* foot. *Belgis* voet. *Græcis* ποῦς.

ᚠᚱᚨᛒᚨᛁᚴᚨᚾ, Portare; *Joh.* 16:12. *Refer ad* ᛒᚨᛁᚴᚨᚾ.

ᚠᚱᚨᛒᚾᚴᚨᚾᛞᚨᚾs, Vendentes; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. ᚠᚱᚨᛒᚾᚴᛖi, Vende; *Marc.* 10:21. ᚠᚱᚨᛒᚨᚾhᛏᛖᚨᚾᚾ, Vendebant; *Luc.* 17:28. ᚠᚱᚨᛒᚨᚾhᛏ ᚣᚨs: Væniit; *Joh.* 12:5. *Refer ad* ᛒᚾᚴᚨᚾ, Emere.

ᚠᚱᚨᚱᚨᚾ. ᚠᚱᚨhᚨᚾ, Famâ indice ad notitiam rei alicujus perduci, reſciſcere aliquid ex populi rumore. *Quamvis videri poſſet affine illi* ᚠᚱᚨᚠᚷᚨᚾ, *de quo fuſè multa ſuo loco dicimus; peculiari tamen operâ copioſè de hoc verbo agimus in* ᚴᚨᚠᛖᚴᛖhᚾᚾ, *quoniam ambigo an non ad aliud thema pertineat.*

ᚠᚱᚨᚴᛁᚠᚨᚾ, Dare. ᚠᚱᚨᚴᛁᚠ, Da; *Marc.* 10:37. ᚠᚱᚨᚴᚨᚠ ᚠᚨᛏᚨ ᚨᛖᛁᚴ ïᚱsᛖᚠᚨ: Dedit corpus Joſephо; *Marc.* 15:45. ᛒᚨᛁᚾᛞᚨᛁᛗ ᚠᚱᚨᚴᚨᚠ sinn: Cœcis dedit viſum; *Luc.* 7:21. ᚪn mᚨᚴᚨᚠᚨi ïn ᚠᚱᚨᚴᛁᛒᛏᛁᛗ ᚨᛒᛁᚾ: Ad virginem deſponſatam viro; *Luc.* 1:27. sᛖi ïn ᚠᚱᚨᚴᛁᚠᛏᛁᛗ ᚣᚨs ïmmᚨ ᚢᛖᛁᚾs: Hæc deſponſata erat ejus uxor; *Luc.* 2:5. ᛒᚨᛁᛗ ᚠᚱᚨᚴᚨᚠ, Utriſque remiſit debitum; *Luc.* 7:42.

ᚠᚱᚨᚴᛁᛚᛞᚨ ᚠᛁᚪnᚱᚠᚨᛚᚨᚠ, Reddo quadruplum; *Luc.* 19:8. *Vide* ᚴᛁᛚᛞ, Tributum, cenſus.

ᚠᚱᚨᛞᚨᛚᛁᛚᛁᚠ ᚣᛖsi: Datum eſt; *Joh.* 12:5. *Refer ad* ᛞᚨᛚᛁᚨ.

ᚠᚱᚨhᚾᚾᚠᚨᚾᚨᛁs ᛗᛖᚱᚷᚨᚾ ᚠᚱᚨᚨᚷᛏ: Captivis prædicare remiſſionem; *Luc.* 5:19. *Huc facit quòd* Sunamitis (*quod exponunt Captiva*) *dicitur* uerhundeta *apud Willeramum* vi, 12. *Vide quæ de genuinâ proprietate atque origine vocabuli diximus in annotatis ad gl B*, 27. *in* Inicia predarum.

FKAIhNAN, Interrogare; *Marc.* 12:34. *Luc.* 9:45. *Joh.* 16:19. FKAh ïNA SA KINDAINS: Interrogavit eum præſes; *Matth.* 27:11. *Marc.* 5:9. 8:23. FKRh ïNS: Interrogavit eos; *Luc.* 9:18. FKAIhANDS, Interrogatus; *Luc.* 17:20. *Angloſax.* FPÆGNAN. FPAIGAN. FPICGEAN. FPIGNAN. FPINAN. *Alam.* FRAGAN / FRAGEN / FRAHEN. *Belg.* VRAGEN. *Vide quæ de hoc verbo fuſè annotavimus ad Tatiani* CLXXIV, 3.

forſøge

FKAISAN, Tentare. NI FKAISAIS: Non tentabis; *Luc.* 4:12. OA ME FKAISIP: Quid me tentatis? *Marc.* 12:15. FKAISANDS ïNA: Tentans eum; *Joh.* 6:6. *Luc.* 10:25. FKAISANdANS ïNA: Tentantes eum; *Marc.* 10:2. FKAISANS FKAM SATANIN: Tentatus à ſatanâ; *Marc.* 1:13. *Luc.* 4:2. NI BKIPPAIS NNS ïN FKAISTNBNGAI: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.* 6:13. *Danis* friſte *eſt* Tentare. friſtelſe / Tentatio. *Iſlandis* freiſting / Tentatio. *Quoniam verò interrogantes videntur ſciſcitando quaſi tentare atque explorare quæ ſit mens interrogati ſuper eo quod exquirunt, ipſum quoque* Interrogare (*fortaſſe ab hoc* FKAISAN) *Angloſaxones dixerunt* FPAIGAN. *Ita legimus Soliloquiorum cap.* VIII; ne gebelg ðu ðe piþ me. Þeah ic ðe fpaige ⁊ ðin fandige:. *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Joh.* 21:12; fpaiga *vel* gefpæna, Interrogare. *Idem codex Matth.* 2:4; geopne gefpaignade *vel* gefpaiade *vel* geacfade fpom him. Diligenter ſciſcitabatur ab eis.

Forde hine er derivaret giver fornøjen fornøjelig ved. ingen FKANGA FKIGAI FKIGANDS

FKAIV, Semen. NKKAN SA SAIANDS AN SAIAN FKAIVA SEINAMMA: Exiit ſeminans ad ſeminandum ſemen ſuum; *Marc.* 4:3 & 27. *Luc.* 8:11. SVA SVE KRAIDA AN ABRAhAMA GAh FKAIV ïS: Sicuti locutus eſt ad Abraham & ſemini ejus; *Luc.* 1:55. FKAIV ABRAhAMIS SIGNM: Semen Abrahæ ſumus; *Joh.* 8:33 & 37. FASVIATANDS NI BILAIP FKAIVA: Moriens non reliquit ſemen; *Marc.* 12:20. *Danis* frø *eſt* Semen. frøhuuſ / Siliqua *vel* Folliculus ſemen continens. *Anglis* fry *dicitur* Recens editum ſemen ranarum, piſcium, &c. *atque ita quoque Gallicum* fray *accipi tradit Ant. Oudinus. Iſlandis* freya *eſt* Rana. *Danis* frøe. *Ter maximo interim poëtæ Spencero in divino ac ſtupendæ artis poëmate, cui titulus* The faerie queene / *Ingens turba teneræ ætatis puerorum nuncupatur* fry of young childzen. *Vide eum lib.* 1, *Cant.* 12, § 7.

FKAKNNNAN, Contemnere, aſpernari. FKAKNNNANdANS PLAIM ANPARAIM: Aſpernantes cæteros; *Luc.* 18:9. EI MANAT VINNAI GAh FKAKNNPS VAIRPAI: Ut multa patiatur & contemnatur; *Marc.* 9:12. SAEI FKAKANN MIS: Qui ſpernit me; *Joh.* 12:48.

12:48. ᚫᚾᚹᚫᚱᚫᛗᛗᚫ Ƒᚱᚫᚴᚫᚾᚾ: Alterum contemnet; *Matth.* 6:24. *Gothis nimirum* ᛁᚴ ᚴᚫᚾᚾ *eſt* Novi. ᚴᚾᚾᚫᚾ, Noſcere, ſcire. *atque inde eſt* Ƒᚱᚫᚴᚾᚾᚫᚾ, Spernere, dedignari, notitiam alicujus veluti averſari. *Inde quoque Angloſaxonibus* ƥᚹᚫᚳᚩᚦ *vel* ƥᚹᚫᚳᚢᚦ *eſt* Contemnendus, turpis, abominabilis. *quod occurrit paſſim. Lipſii gloſſæ Alamannicæ*; ſra-ſuƫha / Abominabilis. *Ac fortaſſe hinc etiam* Contemtus, vilis, rejiculus, *Anglis dicitur* ṩṫṥṦṢ. *item* Res nullius pretii atque abjecta *vett Cimbris dicebatur* ᛋᚱᚫᚠ. *Danis* ṩṫṢṣ. *Belgis* ṩṫṢṣṢ. *unde &* ṩṫṢṣṢṢṢṢṢ *iiſdem Belgis eſt* Rejicere, repudiare. *Vide etymol. Anglicum in* ṩṫṥṦṢ.

Ƒᚱᚫᚳᛖᛏᚫᚾ, Remittere, dimittere, permittere. Ƒᚱᚫᚳᛖᛏ, Remiſſio. Ƒᚱᚫᚳᛖᛏᚫᚾ ᛒᚫᚾᛞᚷᚫᚾ: Dimittere vinctum; *Matth.* 27:15. ᛉᚳᚳᚫᚾƑᚾᛁ ᚳᛁᚼ Ƒᚱᚫᚳᛖᛏᚫᚾ ᚠᚾᚴ: Poteſtatem habeo dimittere te; *Joh.* 19:10. Ƒᚱᚫᚳᛖᛏᚳᛁᛞ. ᚷᚫᚼ Ƒᚱᚫᚳᛖᛏᚫᚾᛞᚫᛏ: Dimittite, & dimittemini; *Luc.* 6:37. Ƒᚱᚫᚳᛖᛏ, Sine, omitte; *Marc.* 1:24. ᚾᛁ Ƒᚱᚫᚳᚳᛁᚳᚱᛏ ᚴᛞᚫᚷᚫᚾ ᚠᚷᛋ ᚾᚾᚺᚾᚳᚠᚷᚾᛋ: Non ſinebat loqui dæmonia; *Marc.* 1:34. ᚾᛁ Ƒᚱᚫᚳᚳᛁᚳᚱᛏ ᚳᛁᚾᚷᚺᚾᚾ ᛁᛉᛉ ᛗᛁᚠ ᛋᛁᛋ ᚳƑᚫᚴᚱᚫᚱᛏᚫᚾ: Non permiſit quemquam eorum ſequi ſe; *Marc.* 5:37. Ƒᚱᚫᚳᚳᛁᚳᚱᛏ ᛁᚾᛋ: Dimiſit eos; *Marc.* 8:9. *Luc.* 8:38. Ƒᚱᚫᚳᚳᛁᚳᚱᛏ ᛒᚫᚴᚫᛒᛒᚫᛗ: Dimiſit Barabbam; *Marc.* 15:15. ᚾᛁ ᚺᚫᛒᚳᛁᚠ Ƒᚱᚫᚳᛖᛏ ᚳᛁᚠ: Non habet remiſſionem in æternum; *Marc.* 3:29. *Refer ad* ᚳᛖᛏᚫᚾ, Linquere, ſinere.

Ƒᚱᚫᚳᚳᛁᚾᛋᚫᚾ. *Vide* ᚳᛁᚾᛋᚫᚾ, Perdere.

Ƒᚱᚫᛗ ᚾᚴᚱᚾᚾᛋᚫ ᚷᚫᚼ ᛋᚫᛁᛏᛉᚫ ᚢᛁᛗᚫᚾᛞ: Ab Oriente & Occidente venient; ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι. *Matth.* 8:11. ᛁᛞᚫᚷᚫ Ƒᚱᚫᛗ: Præcedebat; ἐπορεύετο ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:28. Ƒᚱᚫᛗ ᛉᛁᚾᛞᚫ ᛉᚳᚳᛁᛞ: A vento agitatum; ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. *Luc.* 7:24. Ƒᚱᚫᛗ ᛗᚫᚾᚾᚫᛗ ᚾᚾ-ᛗᚳᚺᛏᛖᛁᚱ ᛁᛋᛏ. ᚾᛁ Ƒᚱᚫᛗ ᚴᚷᛋᚳ: Apud homines impoſſibile eſt, non apud Deum: παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ. *Marc.* 10:27. Ƒᚱᚫᛗ ᛋᚳᚫᛁᛗ ᚫᚾᚫᛗᚳᚺᛏᚷᚫᚾᛞᚫᛗ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᛒᛁᛞᚷᚳᛁᛞ: Pro calumniantibus vos orate; ὑπὲρ τῶν ὑπηρεαζόντων ὑμᾶς προσεύχεσθε. *Luc.* 6:28. Ƒᚱᚫᛗ ᚳᛏ-ᛏᛁᚾ ᛁᛉᚹᚳᚱᚫᛗᛗᚫ ᚳᚳᚾᚾ ᚾᛁ ᚺᚫᛒᚳᛁᛋ: Apud patrem veſtrum mercedem non habetis; παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν μισθὸν οὐκ ἔχετε. *Matth.* 6:1. ᛖᛁ ᚺᚫᚾᚺᚷᚳᛁᚾᛞᚫᚾ Ƒᚱᚫᛗ ᛗᚫᚾᚾᚫᛗ: Ut honorificentur ab hominibus; ὅπως δεξιωθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. *Matth.* 6:2. *Luc.* 4:15. ᚫᚾ ᚹᛖ ᚹᚳᛏᚫ ᚺᚫᚾᛋᚷᚫ Ƒᚱᚫᛗ ᚹᚾᛋ: Quid hoc audio de te? τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; *Luc.* 16:2. Ƒᚱᚫᛗ ᛗᛁᛋᛋᛁᚳᛒᛁᚾ ᚴᚷᛞᚷᚳ: A me ipſo loquor;

Joh.

Joh. 7 : 17. ᚠᚱᚨᛗ ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᛁᚾᚾᚨᛏᛁᛞᚨᚷᚨ : Ex quo ingreſſus ſum ; ἀφ' ἧς εἰσῆλθον. *Luc.* 7 : 45. ᚠᚱᚨᛗ ᚠᚱᚢᛗᚨ ᛗᛁᚹ ᛗᛁᛋ ᛋᛁᚷᚢᚹ : Ab initio mecum eſtis ; ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε. *Joh.* 15 : 27. 16 : 4. ᚠᚱᚨᛗ ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᛁᚾ : Ab initio ; ἀπ' ἀρχῆς. *Luc.* 1 : 2. ᚠᚱᚨᛗ ᚺᛁᛗ-ᛗᚨ : A modò ; ἀπ' ἄρτι. *Joh.* 13 : 19. 14 : 7. *Matth.* 9 : 22. ᚠᚱᚨᛗᛁᛋ-ᚨᛖᛁᛏᚨ ᛁᚾᚷᚨᛚᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᚷᚨᛁᚾᚹᚴᚱ : Puſillùm progreſſus inde ; προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1 : 19. ᚠᚱᚨᛗᚢᚺ ᚹᚨᛗᛗᚨ : Exinde ; ἐκ τότε. *Joh.* 19 : 12. ᚠᚱᚨᛗᚷᛁᚴᛁᛋ : Semper ; πάντοτε. *Joh.* 6 : 34.

ᚠᚱᚨᛗᚨᛚᛞᚨᚴᚱᚷᛖᛁ ᛁᚾ ᛞᚨᚷᚨᛗ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛗ ᚢᛖᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᚨ : Proceſſit in diebus ſuis uxor mea ; *Luc.* 1 : 18. *atque ita legimus aliquantò antè, paragrapho* 7 ; ᛒᚨ ᚠᚱᚨᛗ ᚨᛚᛞᚨᚴᚨ ᛞᚨᚷᚱᛖ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛉᛖ ᚷᛖᛋᚢᚾ : Ambo proceſſerant in diebus ſuis. *pro quo Tatianus* II, 2 ; beidu framgigiengun in iro tagun. *ſimiliter ejuſdem Secundi capitis commate* 8 ; min quena fram iſt gigangan in ira tagun / Uxor mea proceſſit in diebus ſuis. *ubi vide annotata. & confer hunc loquendi modum cum illo* ᛁᛞᚨᚷᚨ ᚠᚱᚨᛗ, *quod habet Argenteus codex Luc.* 19 : 28.

ᚠᚱᚨᛗᚨᛚᚹᚷᚨᚾᚨ ᚾᛁ ᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾᛞ. ᚢᚾᛏᛖ ᚾᛁ ᚴᚾᚾᚢᚢ ᚹᛁᛉᛖ ᚠᚱᚨᛗᚨᛚᚹᚷᚨᚾᛖ ᛋᛏᛁᛒᚾᚨ : Alienum non ſequuntur, quia non noverunt vocem alienorum ; *Joh.* 10 : 5. *Angloſaxonibus* ᚠᚱᛖᛗᛞ *vel* ᚠᚱᛖᛗᛞ *eſt* Alienus, peregrinus, hoſpes. *Alamannis* fremider. *Danis* fremmede. *Belgis* vremd. *quod Cornelius Kilianus dictum putat quaſi* verr-heymed. *à* verr / Procul. *&* heym / Domus. *ut propriè ſic dicatur Qui ſuos lares vel patriam ſedem longiuſculè diſſitam habet.*

ᚠᚱᚨᛗᛒᚨᚾ, Præſtare. ᚹᚨᛁᚴᚹᛋ ᛁᛋᛏ ᚹᚨᛗᛗᛖᛁ ᚠᚱᚨᛗᛒᛁᛋ ᚹᚨᛏᚨ : Dignus eſt cui præſtes hoc ; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7 : 4. *Angloſaxones* ᚠᚱᛖᛗᛁᚨᚾ. ᚠᚱᛖᚨᚾ. ᚠᚱᛖᛗᛗᚨᚾ *dicunt. Alamanni* fremen. *de his egimus in annotatis ad Tatiani* IV, 4.

ᚠᚱᚨᛗᚷᛁᚴᛁᛋ, Semper ; πάντοτε. *Joh.* 6 : 34. *Pari ferè compoſitionis ratione Anglis* alwaies *eſt* Perpetuò, ſemper, continuò, jugiter. *pro quo Belgæ ſimiliter* aller wege *vel* alweegs *dicunt.*

ᚠᚱᚨᚾᛁᛗᚨᚾ ᛋᛁᛋ ᚹᛁᚾᛞᚨᚾᚷᚨᚱᚨᚷᚨ : Accipere ſibi regnum ; *Luc.* 19 : 12.

ᚠᚱᚨᚱᚨᚾᚾ ᛁᚾ ᚹᚨᛁᛞᛖᚨᚷᚨᚾᛋ : Incidit in latrones ; περιέπεσε λῃσταῖς. *Luc.* 10 : 30.

ᚠᚱᚨᚹ-

FRAΨGAN, Scire, cognoscere, intelligere, sapere. NI FRAΨGIS ΨAIM ГRΨS: Non sapis quæ Dei sunt; *Marc.* 8:33. hANSEIΨ MIS AAAAI GAh FRAΨGAIΨ: Audite me omnes & intelligite; *Marc.* 7:14. FRAΨGANDS, Cognoscens; *Marc.* 8:17. ГASAI-ΘANA FRAΨGANDAN ΨANA hABAIDA AAIГAIXN: Vident sanæ mentis eum qui habuerat Legionem; *Marc.* 5:15. FRXΨNN, Cognoverunt; *Marc.* 12:12. *Luc.* 20:19. NS AAAAMMA FRAΨGA: Ex toto intellectu; *Marc.* 12:33. NSГEISNXDEDNN AAAAI ANA FRXDEIN ÏS: Stupebant omnes super prudentiâ ejus; *Luc.* 2:47. FNAAAI YANKΨNN NNFRXDEINS: Repleti sunt insipientiâ; *Luc.* 6:11. FRXDAZANS, Prudentiores; *Luc.* 16:8. ГAAEIKX ÏNA YAIKA FRXDAMMA: Assimilabo eum viro sapienti; *Matth.* 7:24. SNNTRAIM GAh FRXDAIM: Sapientibus & prudentibus; *Luc.* 10:21. FRXDABA, Prudenter; *Luc.* 16:8. FRXDABA, Sapienter; *Marc.* 12:24. *Nescio quidem an huc pertineat illud* ȝeꝼnedan *quod in monumentis Anglosaxonicis passim exp.* Sentire: *omnino tamen hujus loci est illud* ꝼnoƀ *quo persæpè utitur Cædmon. Ita dicitur ei Enochus senex,* ꝑine ꝼnoƀ ꝑintꝼeꝼ, 28, 9. *Mathusalem,* ꝼnoƀ hæle, 28, 23. *Sara grandæva,* ꝑintꝼum ꝼnoƀ, 51, 10. *& mox ejusdem paginæ lineâ* 24, *eadem Sara dicitur* ȝeapum ꝼnoƀ, *&c. Pro Anglosaxonico interim* ꝼnoƀ *Theotisci dicunt* fzuater. *Otfridus* I, 22, 21. *&* II, 12, 1. unfzuater / Stultus; *Kero.* unfzuati / Vecordia; *Otfr.* III, 22, 91. fzuatii / Gravitatem. mit fzuati / Cum gravitate; *Kero.* fzuatlihho / Prudenter; *gl B*, 36. *Islandis* fzoodur *est* Eruditus. fzoodleikur / Eruditio. *Belgis* wzoed *est* Sapiens, prudens. wzoedschap / Senatus, collegium senatorum urbis. wzoed zijn / Percipere, intelligere. wzoed maken / Persuadere, efficere ut quis intelligat. wzoedlicke / Prudenter. *Iisdem quoque Belgis* wzoed *est* Frugalis, parcus, ad rem attentus. *quasi dicas* ver-hoed / Cautus, providus; *quòd sit boni patris familiâs sedulò providere ne quid rerum necessariarum familiam destituat. Sed hoc alienum: illud verò proprium hujus loci, quòd valdè mirabilis affinitas eluceat inter Gothicum* FRAΨGAN *&* φράδη, Prudentia, cognitio. φραδής, Consultus, prudens. ἀφραδής, Inconsultus, imprudens. ἀφραδία, Inconsiderantia, inscitia, temeritas.

FRANGA, Dominus; *Joh.* 15:15. FRANGA, Domine; *Matth.* 27:63. FRANGANS, Domini; *Luc.* 19:33. UIΨAITS ΨAMMA heiYAFRANGIN: Dicite domino domûs; *Marc.* 14:14. NI MANNA MAГ TYAIM FRANGAM SKAAKINXN: Nemo potest duobus dominis servire; *Matth.* 6:24. NN FRAAETAIS SKAAK ΨEINANA FRANGINXNA FAN: Nunc dimittis servum tuum Domine;

Luc. 2:29. ᚴᚨᚠᚱᚨᚾᚷᛁᚾᚷᚾᛞ ᚠᛁᚾᛞᚨᚱᛗ: Dominantur gentibus; *Marc.* 10:42. *Cædmoni* ᚠᚹea *κατ' ἐξοχὴν est* Dominus Deus; 2, 23. 4, 1. 23, 8. 29, 20. *dicitur &* ᚠᚹea ælmihtiᵹ. 1, 3. 3, 18. 4, 10 & 22. 21, 10. ᚠᚹea ᚦᚱihten, 22, 1. liᚠ ᚠᚹea, 1, 10. 21, 18. 40, 13. 68, 21. 83, 18. heoᚠona ᚠᚹea, 32, 14. ᚠᚹea enᵹla, 4, 14. 38, 15. ᚠᚱumᚱceaᚹta ᚠᚹea, 68, 22. ᚠᚹea ᚠolca ᵹehᚹæᚱ, 83, 20. ᚦiᚱᚱe eoᚱᚦan aᵹenᚦ ᚠᚹea, 47, 20. *Princeps populi dicitur etiam* ᚠolc ᚠᚹea, 41, 10. ᚠᚹea leoᚦa, 46, 7. ᚹepa alᚦoᚱ ᚠᚹea, 76, 7. *Noachus quoque dicitur* ᚠloᵹ-monna ᚠᚹea, 33, 23. *Eva denique Adamum allocutura, sic eum compellat,* aᚦam ᚠᚹea min. 16, 18. *quemadmodum & Sara vocat Abrahamum* min ᚱᚹæᚱ ᚠᚹea, 60, 2. *Huc etiam pertinent Abimelechi principis Gerarensium Saram alloquentis verba,* ne ᚦeaᚱᚠ ᚦe on eᚦᚱiᵹ. abᚱaham ᚱettan. ᚦin ᚠᚹea ᚦᚱihten. ᚦ ᚦu ᚠlettᵹ paᚦaᚱ. mæᵹ-ælᚠ ᚱcieno. mine ᵹᚱæᚦe:. 58, 25. *Angloſaxonibus quoque* aᵹenᚦ ᚠᚹea *eſt* Poſſeſſor dominus, *i. dominus cui jus poſſeſſionis competit;* LL *Inæ R,* 54. LL *polit. Canuti R* 22. aᵹen ᚠᚢᵹea LL *Inæ R* 42. aᵹen ᚠᚢᵹa LL *Inæ R* 50. *Vide gloſſarium Spelmanni in* Agenfrida *vel* Agenfrie. *Cimbris* ᚼᚢᚢᚠᚱᛁᚢᚢ *eſt* Mater familias; *Runicum lexicon in* ᚴᛁᚠᚤ ᚢᚨᚨᚱᚨᚺ *& in* ᚢᚠᛁᚠᚠᛁᚨ. *Danis* frue *eſt* Hera, domina. *Iſlandis* fruu *eſt* Matrona. *Belgis* vrouwe *eſt* Mulier, fœmina, *& peculiariore ſignificatu* Hera, matrona, domina. *Vide quoque Henrici Spelmanni gloſſarium in* Frea.

F R ᚣ I M ᚣ N, Conſumere, perdere, erogare pecuniam. F R ᚣ I M ᚣ N ᚦ E I ᚣ ᚣ ᚣ M M ᚣ S E I N ᚣ M M ᚣ: Cùm erogâſſet omnia ſua; *Marc.* 5:26. ï N ᚣ E I K Q ᚣ N S F R ᚣ U ᚣ M ᚣ ᚣ ᚣ M M ᚣ ᚣ I h N ᚣ S E I N ᚣ M M ᚣ: In medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 8:43. *Ponitur & pro* Conſumere, perdere, delere, exſcindere. *ita legimus Lucæ* 9:54; F ᚣ N. ᛉ I ᚣ E I Z N E I U ᛁ Ψ ᚣ I M ᚣ F R N ᚣ T ᚱ ᚣ ᚱ ᚱ ᚣ I N S h I M I N ᚣ Q ᚣ h F R ᚣ U I M ᚣ I ï M: Domine, vis dicamus ut ignis deſcendat de cœlo & conſumat illos. *Atque hæc poſtrema verbi acceptio valdè affinis eſt illi* N S U I M ᚣ N, Occidere, *quod vide ſuo loco. Dicerem quoque ad priorem ſignificationem verbi* F R ᚣ U I M ᚣ N *pertinere locum Lucæ* 15:14; B I Ψ E F R ᚣ ᛉ ᚣ S ᚣ ᚣ ᚣ M M ᚣ, Poſtquam conſumpſiſſet omnia; *niſi videretur potiùs referri debere ad illud* F R ᚣ U I S T Q ᚣ N, Perdere; *de quo vide* U I S T Q ᚣ N.

F R ᚣ U I S T Q ᚣ N, Perdere, perire. *Vide* U I S T Q ᚣ N.

F R ᚣ U I Ψ ᚣ N, Maledicere. S M ᚣ K K ᚣ B ᚱ ᚱ M S Ψ ᚣ N E I F R ᚣ U ᚣ S T: Ficus cui maledixiſti; *Marc.* 11:21. Ψ I N Ψ Q ᚣ I Ψ Ψ ᚣ N S F R ᚣ U I Ψ ᚣ N ᚦ ᚣ N S ï Z ᛉ I S: Benedicite maledicentibus vobis; *Luc.* 6:28.

S R

SR MANAIGI ΨAIGI NI KNNNN VITRΨ. FRAUIΨANAI SINA: Hæ turbæ quæ non noverunt legem, maledictæ sunt; *Joh.* 7: 49. *Belgis* **verwaeten menſch** *est* Homo abdicatus ab ecclesiâ, excommunicatus. **verwaet / verwaetenis** / Excommunicatio. *Vide annotata nostra ad gl A*, 6. *in* Anathema, fraujaz.

FRAVANKAGANA ANAVAIKΨGA SEINA: Exterminant facies suas; ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. *Matth.* 6: 16 & 19. *Affine est Anglosaxonico* forpýndan, Interire, perire, corrumpi. *pro quo Alamanni* farnuertan / fernuerden / firnuerden / fornuerden / furnuerden *dicunt*. *Belgæ* **verworden / ontworden**. *Perspicit sinè dubio eruditus Lector in omnibus his quandam imitationem Græcorum, qui eodem planè modo dicebant* ἀπόλλυσθαι, *Romani veteres* Denasci. *ita Cassius Hemina, author antiquissimus, apud Nonium*; Quæ nata sunt, ea denasci ajunt. *Expressit nempe illud proverbiale Græcorum*, Πᾶν τοι γενόμενον καταθανεῖν ὀφείλεται.

FRAVANKKGAN, Peccare; ἁμαρτάνειν. *Luc.* 17: 3, 4. FRAVANKHTA MIS: Peccavi; *Matth.* 27: 4. MANNA FRAVANKHTS: Homo peccator; *Joh.* 9: 16. NI UAM LAΨRN NSVANKHTANS. AK FRAVANKHTANS: Non veni vocare justos, sed peccatores; *Matth.* 9: 13. FRAVANKHTS, Peccatum; *Joh.* 9: 41. AFLAGITAN FRAVANKHTINS: Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. ȝif hpa hiꝛ hýðe forpýnce, Si quis corium suum foriſfaciat; LL *Inæ R* 5. forpýncean ða bryc-ȝe, Destruere pontem; *Oros.* II, 5. forpophte rynt peȝaꝛ, Obstructæ sunt viæ; *Cædmon* 9, 22. forpophte ic haꝛa mineꝛ þeodneꝛ hýldo, Perdidi Domini mei favorem; *Cædmon* 21, 1. *sicuti &* 24, 25. forpýnht piþ cýninȝ, Majestatis reus; *gl R* 14. *Confer hæc cum iis quæ de* Foriſfacere *&* Foriſfactura *dixerunt Spelmannus, Vossius, alii*.

FRAVANKNANS VESI: Mittatur, projiciatur; *Marc.* 9: 42. FRAVANKNANAI SVE LAMBA NI HABANDANA HAIRDEIS: Jacentes sicut oves non habentes pastorem; *Matth.* 9: 36.

FRAVEIT MIK ANA ANDASTAΨGA MEINAMMA: Vindica me de adversario meo; ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. *Luc.* 18: 3 & 5.

FRAVRHIΨS VARΨ AN ÏMMA: Diffamatus est apud illum; διεβλήθη αὐτῷ. *Luc.* 16: 1. *Refer ad* VRHGAN, Accusare.

FRETAN, Comedere. FAIRAUS FRETUN: Aves comederunt; *Marc.* 4: 4. *Luc.* 8: 5. FRET ΨEIN SVES MIΨ KLAKGRM:

Devoravit ſubſtantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15:30. *Angloſax.* ᚠᚹæᛏan. ᚠᚹeᛏan. *Alam.* ᚠᚱeᛉᛉen. *Belgis* **vreten/freten.** *Videntur hæc magnam habere affinitatem cum illo* βεύπλειν *quod Heſychio exponitur* ἐσθίειν, Edere, manducare. *quomodo &* βεμπλειν *exponit idem Grammaticus; qui & illud ipſum* βεμπλειν *exponit* πλησθώειν, βαρυώειν, Implere, gravare. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* LXXI, 2.

ᚠᚱᛁᚪᚹᚣᚪ, Dilectio. *Vide* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ, Amicus.

ᚠᚱᛁᚷᚪᛁ ᛋᛁᚷᚾᚹ. ᚷᚫᛒᚪᛁ ᛋᚾᚾᚾᛋ ᛁᛉᚣᛁᛋ ᚠᚱᛁᚷᚪᚾᛋ ᛒᚱᛁᚠᚠᛁᚹ: Liberi eritis, ſi vos filius liberaverit; *Joh.* 8:36. *Vide annot. ad Keronem in* Ingenuus, **friger.**

ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ, Amicus. ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ ᛗᚱᛏᚪᚱᚴᚷᛖ ᚷᚪᚺ ᚠᚱᚪ-ᚣᚪᚾᚴᚺᛏᚪᛁᛉᚷᛖ: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7:34. ᚠᚱᛁ-ᚷᚱᚾᚫᛋ ᚾᚾᛋᚪᚱ: Amicus noſter; *Joh.* 11:11. ᚾᛁ ᛁᛋ ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ ᚴᚪᛁᛋᚪᚱᚪ: Non es amicus Cæſaris; *Joh.* 19:12. *Angloſaxonibus* ᚠᚹeonᚦ *eſt* Amicus. *Alamannis* **friunt/ frunt.** *Anglis* **friend.** *Belgis* **vriend.** *vett Friſiis* **frioen.** *Danis* frende *eſt* Cognatus, conſanguineus, neceſſitudine junctus. *Runico quoque lexico* ᚠᚱᛁᚾᚦᛁ *&* ᚾᚫᚠᚱᛁᚾᚦᛁ *exp.* Conſanguineus. ᚾᛁᚠᚱᚪ ᚠᚱᛁᚾᚠᚾᛁᚠᛁ, Propter conſanguinitatem. *Manifeſtè ſunt ab illo* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ, Amare, *quod occurrit Marci* 12:33. *Nam à participio* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ, Amans, diligens, *medio* ᚷ *liqueſcente, factum eſt* ᚠᚱᛁᚱᚾᚫᛋ. ᚠᚹeonᚦ. friunt/ *&c. Ipſum verò* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ *videtur eſſe à* ᚠᚱᛁᚷᛖ, Liber. *intellige tamen, non conditione tantùm ac ſorte, verùm etiam infucatâ integerrimi animi ingenuitate liberum: ſiquidem veriſimile eſt non minùs Gothicum* ᚠᚱᛁᚷᛖ *quàm Angloſaxonicum* ᚠᚹeoh *utramque ſignificationem admiſiſſe, ac voces* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾᚫᛋ *&* ᚠᚹeonᚦ, *duplicis hujus acceptionis intuitu, propriè olim denotâſſe eum Qui nunquam ipſe ad gratiam captandam loquitur, cujuſque nos viciſſim auribus nihil unquam dare ſolemus; ſed quicum, omni ſimulationum diſſimulationúmq; artificio remoto, liberrimè intima pectoris noſtri arcana miſcemus. Plura huc pertinentia vide in Obſervatis ad Willerami paginam* 159. *Ad hoc verbum* ᚠᚱᛁᚷᚱᚾ *refer quoque* ᚠᚱᚫᛁᚹᚣᚪ, Dilectio; *quod occurrit Joh.* 13:35. 15:13. 17:26. *Ac magis etiam nomen illius Idoli quod Sueonibus olim dicebatur* Fricco. *unde & Dies veneris Angloſaxonibus dictus eſt* ᚠᚹiᛉᛉedæᛉ. *Anglis* **frida.** *Belgis* **vrydag.** *Inſignia Adami Bremenſis de hoc Idolo verba deſcripſimus in* ᚣᚱᚫᛋ, Dæmoniacus.

ᚠᚱᛁᚴᚫᛁ, Avidi, cupidi. *Occurrit in compoſito* ᚠᚫᛁᚺᚾᚠᚱᛁᚴᚫᛁ, Avari, pecuniæ cupidi; φιλάργυροι. *Luc.* 16:14. *quomodo &* ᚠᚫᛁᚺᚾᚠᚱᛁᚴᛖᛁᚾᛋ *Marc.* 7:22 *dicuntur* Concupiſcentiæ, πλεονεξίαι. *Fortaſſe derivatum eſt vocabulum*

lum à ᚠᚱᛁᚷᚷᚨᚾ, Amare, diligere; *quòd nimius rei pecuniariæ amor humanos animos indomitis effrenatísq; cupiditatibus devincire ſoleat. Belgis* wreck *eſt* Homo perparcus atque avarè ſordidus. *Angloſaxonibus* ᚠᚹæc *vel* ᚠᚹec *plerumque dicitur* Vorax, guloſus. *Alamannicum denique gloſſarium B*, 3 ſzechi *exponit* Avaritia. *ubi quoque plura annotavimus.*

ᚠᚱᛁᛋᚳᚻᛏᚳᛁ. *Vide* ᚪᚢᚠᚱᛁᛋᚳᚻᛏᚳᛁ, Exemplum.

ᚠᚱᚷᚪᚳ, Sapiens. ᚠᚱᚷᚪᛖᛁᚾ, Sapientia. ᚠᚱᚷᚪᚳᚱᚳ, Sapienter. *Vide* ᚠᚳᚹᚷᚳᚾ, Scire, cognoſcere, ſapere.

ᚠᚱᚢᛗᚳ, Principium, initium. ᚠᚱᚳᛗ ᚠᚱᚢᛗᚳ ᛗᛁᚹ ᛗᛁᛋ ᛋᛁᚷᚢᚹ: Ab initio mecum eſtis; *Joh.* 15: 27. ᚠᚱᚳᛗ ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᛁᚾ: Ab initio; *Luc.* 1: 2. ᚠᚱᚳᛗ ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᚷᚳ, Ab initio; *Joh.* 8: 44. ᚢᛋ ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᚷᚳ: Ab initio; *Joh.* 6: 64. ᛗᚪᚾᚪᚱᚳᛁ ᚠᚱᚢᛗᚳᚾᛋ ᚤᚳᛁᚴᚹᚳᚾᛞ ᚳᚠᛏᚢᛗᚳᚾᛋ: Multi primi erunt noviſſimi; *Joh.* 10: 31. ᛁᛋᛏ ᛋᚷ ᛋᚢᛖᛁᛞᛁᛉᛖᛁ ᚳᛁᚴᛉᛁᚹᚳ ᚤᚳᛁᚴᛋᛁᛉᛖᛁ ᚹᛁᛉᚳᛁ ᚠᚱᚢᛗᛖᛁᚾ: Erit noviſſimus error pejor priore; *Matth.* 27: 64. ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏ, Primus; *Marc.* 10: 44. ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᛋ, *Marc.* 9: 35. ᛋᚳ ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏᚳ; *Joh.* 12: 20. ᚠᚱᚢᛗᛁᛋᛏ, Primùm; *Matth.* 8: 21. *Luc.* 14: 28. *Joh.* 10: 40. 12: 6. 18: 13. *Angloſaxonibus* ᚠᚹum *eſt* Initium. ᚠᚹuma, Principium, exordium, author, origo. ᚠᚹumbeapn. ᚠᚹum cenneð cilð, Primogenitus. ᚠᚹumſceate. ᚠᚹumpæꝛtmaꝛ, Primitiæ. *Alamannis* ſzumikiſt / ſzumimahſt / Primitiæ. ſzumiriſi / Præcoces uvæ, *&c.* *Vide interim numquid huc faciant quæ annotavimus ad gl A*, 14. *in* Eminentior, ſzambarino.

ᚠᚱᚢᛗᚳᚱᚳᚾᚳᛁ ᛋᚢᚢᚢ ᛋᛖᛁᚾᚳᛗᚳ ᚴᚳᚱᚳᚳ: Primogenitum filium ſuum peperit; *Luc.* 2: 7.

ᚠᚢᚴᚳᚷᛋ, Aves, volucres; *Matth.* 8: 20. ᛁᚾᛋᚳᛁᛟᛁᚹ ᚪᚢ ᚠᚢᚴᚳᚳᚳᛗ ᚻᛁᛗᛁᚾᛁᛋ: Reſpicite volatilia cœli; *Matth.* 6: 26. *Angloſaxonibus* ᚠᚢᚷel. ᚠᚢᚷl. ᚠuhl *eſt* Volucris. *Alamannis* fogal / fugal. *Cimbris* ᚠᚢᚠᚨ. *Danis & Iſlandis* fugl. *Anglis* foule / fowl. *Belgis* vogel. *Omnia ſunt à* ᚠleon, *quod non tantùm* Fugere, *ſed &* Volare *ſignificat. Sicuti enim à* ᚠleon, *ſignificante* Fugere, ᚠluᚷol *cap.* ix *terminat.* 60 *grammaticæ Ælfrici exponitur* Fugax; *ita quoque à* ᚠleon, *ſignificante* Volare, *olim fuit* ᚠluᚷol, Volatilis; *unde poſtea* ᚠuᚷol. ᚠuᚷl. ᚠuhl. *Plura huc pertinentia invenies in annotatis ad Tatiani* LI, 2.

ᚠᚢᛚᚳᚾ ᚳᛋᛁᚳᚳᚾᛋ ᛒᛁᚠᛁᛏᚳᚹᛋ: Pullum aſinæ invenietis; *Luc.* 19: 30. *Joh.* 12: 15. *Marc.* 11: 2. *Angloſaxonibus* ᚠola. ᚠole. *Alamannis* uole. *Danis*

fole/ føl. *Anglis* fole/ foal. *Belgis* veulen/ volen. *Græcis* πῶλος *eſt* Pullus, *maximè tamen equinus. Cambrobritannorum* ebol, Pullus, *manifeſtè eſt ab eodem* πῶλος. *ſicuti & Cimbricum* ΥΛΜ, Equus: *quod occurrit in epinicio Egilli ſkallagrimi, Claſſis tertiæ Strophâ* 1.

ÞNΛΓIN, Occultum. NIΨΛIhT ÏST ÞNΛΓIN ΨΛTEI NI NÞKNNNΛIdΛN: Nihil eſt occultum quod non ſcietur; *Matth.* 10: 26. *Luc.* 8: 17. NIh ÏST ⊙Λ ÞNΛΓINIS ΨΛTEI NI ΓΛBΛIRhTGΛIdΛN: Non eſt aliquid abſconditum quod non manifeſtetur; *Marc.* 4: 22. SΛEI SΛI⊙IΨ ÏN ÞNΛhSNGΛ. NSΓIBIΨ ΨNS ÏN BΛIRhTEIN: Qui videt in abſcondito, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6: 4, 6, 18. ΓΛÞÞΛLh SIK ÞΛNKΛ ÏM: Abſcondit ſe ab eis; *Joh.* 12: 36. ΓΛÞIΛΓIN ÏST ÞΛNKΛ ΛNΓXM ΨEINΛIM: Abſcondita ſunt ab oculis tuis; *Luc.* 19: 42. *Theotiſcum gloſſarium B*, 9; Condatur, fifolahan uuerde, Conderent, foluhin. *Iſlandis* eg fel *eſt* Occulto. ad fela/ Occultare. *Vide Runolphi Jonæ Iſlandi grammaticam Iſlandicam, paginâ* 135.

ÞNΛΛΛÞΛhGΛN, Satiſfacere. ΥIΛGΛNΔS ΨIZΛI MΛNΛΓEIN ÞNΛΛΛÞΛhGΛN: Volens populo ſatiſfacere; βυλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι. *Marc.* 15: 15. ÏMMΛ ΛINΛMMΛ ÞNΛΛΛÞΛhGΛIS: Illi ſoli ſervies; αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. *Luc.* 4: 8. *Vide quæ ſupra diximus in* ÞΛΓINXN, Gaudere.

ÞNΛΛΛTXGIS, Perfectus. *Vide* TΛNGΛN, Facere.

ÞNΛΛXN ΛÞNIMIΨ ΛÞ ΨΛMMΛ SNΛGIN: Supplementum tollit à veſtimento; *Matth.* 9: 16. *Marc.* 2: 21. *Tatiani harmonia euangelica ita locum hunc reddit* LVI, 7; fullida nimet fon themo alten. *ita ut* ÞNΛΛX & fullida *manifeſtè ſint à Gothico* ÞNΛΛGΛN *vel Alamannico* fullen/ Implere. *Vide proximè ſequens* ÞNΛΛS, Plenus.

ÞNΛΛS, Plenus; *Luc.* 4: 1. 5: 12. BΛNGX ÞNΛΛS: Ulceribus plenus; *Luc.* 16: 20. SΛ ΓΛKΔS ÞNΛΛS ΥΛKΨ: Domus impleta eſt; *Joh.* 12: 3. ÞNΛΛΛTXGIS, Perfectus; *Matth.* 5: 48. ÞNΛΛGΛNΔS, Implens; *Matth.* 27: 28. ÞNΛΛNΛNΔS, Impletus; *Luc.* 2: 40. ÞNΛΛEIΨ KΛNKNIS BΛIKIΨ ÏN ΨΛMMΛ ΛhSΛ: Plenum frumentum fert in ſpicâ; *Marc.* 4: 28. ÞNΛΛX, Supplementum; *Matth.* 9: 16. *Huc etiam pertinent* NSÞNΛΛGΛN. ΓΛÞNΛΛGΛN, *&c. Angloſaxonibus* full *eſt* Plenus. *Alamannis* fol. *Cimbris* ΥΠΛΛΠЋ. *Danis* fuld. *Iſlandis* fullur. *Anglis* full. *Belgis* vol. *Manifeſtam habent affinitatem cum* βυλδὸς,

Opple-

Oppletus, denſus, confertus. *nam Heſychius* βυκὰ *exponit* βεβυσμένα. *&* βεβυκῶσθαι *eidem Grammatico exponitur* βεβύσθαι. *eſtq;* βυκᾶ *à* βύω, Oppleo, denſo.

ÞNΛS, Putris, fœtidus. ϚN ÞNΛS ïST: Jam fœtet; ἤδη ὄζει. *Joh.* 11:39. *Angloſaxonibus* þúl *eſt* Putris. *Alamannis* fuler / vuler. *Affinia ſunt Græco* φαῦλος, Abjectus, vilis, malus.

Ϛ Λ.

Λ. ϚΛI, Sic, certè, ſanè, ita eſt. *Ac* ϚΛ *quidem habet Argenteus codex Matth.* 5:37; SIϚ ƴΛNKÀ ïZƴΛK. ϚΛ. Ϛ ϚΛ. NE. NE: Sit ſermo veſter, Etiam, etiam. Non, non. ϚΛI *verò occurrit Matth.* 9:28; ϚΛI ÞΛN: Etiam Domine. *Vide quoque Marc.* 6:28. *& Joh.* 11:27. *Cymræis* Je *eſt Adverbium affirmandi. Vide Jo. Davies. Angloſaxonibus* ȝea. ȝæ. ıa. ẏa *affirmant. Ac* ȝea *quidem occurrit Joh.* 21:15 *&* 16; ȝea ꝺɲıhten, Etiam Domine. *Beda libro Quinto hiſt. eccl. cap.* 2; ȝea eſt Anglorum linguâ verbum affirmandi & conſentiendi, id eſt, Etiam. ȝæ *eſt in Ruſhworthiano codice interlineato Matth.* 17:25. ıa *particulæ affirmativæ uſum tradit Ælfrici grammatica Angloſaxonica cap.* 28, *his verbis:* Etiam, ıa:. Manducâſti hodie? æt ꝺu to ꝺæȝ. Etiam feci. ıa ıc ꝺÿꝺe:. Bibiſti? ꝺɲunce ꝺu. Nequaquam, naꝛeꝛhpon. ẏa *denique occurrit pagina* 173, *partis primæ Monaſtici Anglicani, ubi dicitur homines S. Wilfridi in Ripponenſi monaſterio, quod erat in agro Eboracenſi, ex decreto Adelſtani regis credendos fuiſſe per ſuum* ẏa *&* na.

Theotiſcis ja *affirmat. Winſbekii Paræneſis ad filium* § 49;

Sun / zwei wozt eren wol den man/
Der ſich wil eren mit in zwein/
So daz er ſi behalten kan/
Daz eine iſt Ja / daz ander Nein.
Wie zieret golt daz edel geſtein/
Als tünt gewer ü wozt den lip: er iſt niht fleiſch unz uf daz bein/
Der alſo ſlipfic iſt der ſin/
Dar er ſin Ja genennet hat / daz er ſin Nein da ſchuſſet hin.

Anglorum þea *manifeſtè eſt ex Angloſaxonico* ȝea. *Danorum Belgarúmq;* ja *eſt ex Gothico* ϚΛ. *atque adeò particula hæc documento eſt literam* Ϛ *tranſire in* J *conſonum. Plures interim omnia hæc retulerunt ad Hebræum* יְהֹוָה, *quod unum eſt*

ex

ex nominibus Dei. Ego, quicquid hujus sit, neſcire me fateor. Hoc tantùm addo: Cimbros veteres uſos verbo ΙΛ *pro* Affirmare; *cujus acceptionis hoc exemplum affert Runicum lexicon,* ΙΛ ÞN ÞIN ᚼᛁᚴᚢ I ÞAᚱ. ᚼᚴ ÞN ᚢᛒᚱᚨᚢᚾᚾ ᛗ ᚨ ᚠᚨᚱᚦᚢᚴ. Affirma hoc ſolùm hodie, cujus te non pœniteat cras. jahen *quoque Theotiſcis paſſim eſt* Profiteri, confiteri. *Anglicum* ꝑeꝵ *videri poteſt contractum ex* ꝑea iꝵ. *Niſi malis factum ex illo* ȝẏre, *quod occurrit Matth.* 17:25. *Cymræis quoque* es *vel* ys *eſt affirmativum.*

ϚΛƀΛΙ, Si. ἐὰν *vel* εἰ. *Matth.* 5:23, 29, 30, 39, 41, *&c. Angloſax.* ȝif. ȝẏf. *Alam.* ibu/ ob/ oba/ iof. *Angl.* if. *Græcis* εἰ, εἴπερ, *vel* εἴπου.

ϚΛh, Et. *Pauciſſimæ ſunt periodi in quibus non occurrat; & affine eſt Græco* καί. *Neque dubium cuiquam eſſe poteſt quin ab hoc* ϚΛh *retinuerint Franci ſuum illud* joh *quod habent Willeramus, Otfridus, alii. Vide quæ annotavimus ad Keronis gloſſas, in* Et.

ϚΛhψΛn, Forſan, forſitan; ἄν. *Joh.* 8:19. *pro eo* ϚΛψΛn *ſcribitur Joh.* 5:46.

ϚΛΙ, Sic, certè, ita eſt. *Vide* ϚΛ.

ϚΛΙNΛK, Ibi, illic. ἐκεῖ. *Matth.* 5:23. 27:55. *Marc.* 1:35. *Luc.* 6:6. *Joh.* 10:40, 42. 11:15. 18:2. ϚΛΙNᛞ, Illuc; ἐκεῖ. ᚾᚾ ᛋᛦᚴᛁ-ᛞ᛫᛫ᚫᚾᚾ ψᚾᚴ ᚣᚹᛉᚴᚨᚾ ᛋᛏᚨᛁᚾᚨᛗ ïᚾᛞᚨᛁ᛫᛫ᛁᛋ. ϚΛh ᚣᚹᛏᚴᚨ ᚴᚨᚱᚱᛁᛋ ϚΛΙNᛞ: Nunc quærebant te lapidare Judæi, & iterum vadis illuc? *Joh.* 6:8. ϚΛΙNᛞẏᚨᛁᚴᚠᛋ, Illuc; ἐκεῖ. ïᛞᛞϚᚢh ϚΛΙNᛞẏᚨᛁᚴᚠᛋ ᛗᛁᚠ ᛋᚴ᛫᛫ᛁᛗᚨᛗ: Venit illuc cum laternis; *Joh.* 18:3. *Agnoſcas in his Belgica* gender/ ginder/ Illic, iſthic. gender-waerts/ ginder-waerts/ ginſwaerts/ Illorſum, iſtorſum.

ϚΛINS, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 5:46. 6:29. 7:11. 8:44. 16:14. *Affine eſt Græco* ἐκεῖνος. ϚΛINΛI, Illi; *Joh.* 7:45. ïN ϚΛINΛMMΛ ᛞΛ-ᚴΛ ᚦ᛫᛫ᛋᛏᚨᚾᛞ: In illis diebus jejunabunt; ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις νηστεύσουσι. *Marc.* 2:20.

ϚΛINᚠᚴᛉ, Inde; ἐκεῖθεν. *Matth.* 5:23. 9:9, 27. 11:1. *Marc.* 6:1, 10, 11. 11:1.

ϚΛψΛn, Forſan, forſitan; ἄν. *Joh.* 5:46. *pro eo &* ϚΛhψΛn *ſcribitur Joh.* 8:19.

ϚΛn, Si. εἰ. *Marc.* 3:2. ᚴΛn. *Marc.* 8:23. ᛋΛI ϚΛn ΛINS-

ΛINShNN ψIZϵ ϷϵIKϵ ΓΛΛΛNBIΔϵΔI ÏMMΛ: Vide num quis ex principibus crediderit in illum; *Joh.* 7:48.

ϛϵK ÞΛNINS ΛNΔΛNϵM MϵKϛΛN: Annum Domini acceptum prædicare; *Luc.* 4:19. ϛϵKΛ ⊙ΛMMϵh, Quotannis; *Luc.* 2:41. ÏN ϛϵKΛ ÞIMÞTΛIhNNΔIN: Anno decimoquinto; *Luc.* 3:1. ϛϵKΛ SIBNN ΛIBΛNΔϵI MIψ ΛBIN: Annis septem vivens cum marito; *Luc.* 2:36. ϒISΛNΔϵI ÏN ЌNNΛ BΛϗψIS ϛϵKΛ TϒΛΛIÞ: Constituta in profluvio sanguinis annis duodecim; *Marc.* 5:25. ÞIMÞTIГNNS ϛϵKϵ NΛNh NI hΛBΛIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. ΛÞΛΛIψ ϛϵKΛ ГΛNϗhΛ: Peregre fuit temporibus multis; *Luc.* 20:9. *Angloſaxonibus* ȝeaꝛ *eſt* Annus. *Alamannis* jar. *Cimbris* ΛΛđ. *Danis & Iſlandis* aar. *Anglis* ꝑear/ꝑeer. *Belgis* jaer. *Priſcâ interim Gothorum atque Angloſaxonum orthographiâ inducor ut credam* ȝeaꝛ *vel* ȝeꝛ *eſſe* ἀ γυρῶ, Gyrare, in orbem circumvolvere, *juxta illud Poëtæ principis* II *Georg.* 402;

Atque in ſe ſua per veſtigia volvitur annus.

unde & Annum idem Poëta I *Æneïd.* 273 Orbem *dixit*;

Triginta magnos volvendis menſibus orbes
Imperio explebit —— *ubi Servius*; Annus dictus quaſi Anus, id eſt Anulus; quòd in ſe redeat, *&c. Vide Varronem libro Quinto de* L L. *unde hæc hauſit Servius. Vide quoque inſignem atque huic loco accommodatiſſimam Ævi deſcriptionem apud Claudianum lib.* II *de Laudib. Stiliconis. Græcis profectò* ἐνιαυτὸς *pari prorſus ratione putatur dictus Annus,* ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ ἰέναι, *quòd in ſemet ipſum recurrat, veluti in circulum. unde & apud poëtas Græcos frequens eſt* περιτροπέων ἐνιαυτὸς, *& in Plurium numero* περιτελλόμενοι ἐνιαυτοί. *quorum locorum imitatione Latini quoque ſcriptores* Volventis anni *atque* Anni vertentis *ubique ferè meminerunt. Quò etiam reſpicit illud Senecæ Conſol. ad Marciam, cap.* 20; Ætates noſtras incredibili celeritate convolvi conſtat. *Cimbricum* ΛΛđ, *quod propriè* Annonam ac Proventum annuum *denotat, videri poteſt deſumptum ex Intenſivâ particulâ* ἄελ, *quæ Græcis in compoſitione denotat* πάνυ, μεγάλως, Valdè, vehementer. *Atque ab hac primariâ vocis* ΛΛđ *ſignificatione Annus quoque dictus eſt* ΛΛđ. *prorſus ut Græcis* τελειὼν *ſimillimâ etiam ratione nuncupabatur Annus.* τελειὼν ὁ ἐνιαυτὸς, *inquit Heſychius,* ἀπὸ τοῦ πάντας τοὺς καιροὺς τῆς γῆς συμπληροῦσθαι. *Vide quoque Theonem ad verſum* 254 φαινομένων *Arati.* ϛϚΤΛ Matth. XV, 29

ϛn, Jam, nunc; ἤδη. *Matth.* 5:28. *Luc.* 3:9. *Marc.* 1:32. 5:37. *Luc.* 14:17. *Joh.* 9:27. 11:39. 15:3. ϛnψΛN, Jam; ἤδη. *Marc.* 13:28. 15:42, 44. *Luc.* 19:37. *Joh.* 6:17. 7:14. 9:22. 11:17. ϛn ψΛ-

ᚾƛS᛫IᚹS ᚾI ÏM ᚠƛIᚴᚹS ᛫I hƛITƛIdƛᚾ SᚺᚾᚾS ᚠ᛫INS: Deinceps non ſum dignus ut vocer filius tuus; *Luc.* 15:19. 16:2.

Jüngling

ᚷᚺᚱᚱƛƛᚾᚹS, Adoleſcens. ᚷᚺᚱᚱƛƛᚾd᛫S, Adoleſcentes, juvenes; *Marc.* 14:51. ᚷᚺᚱᚱƛƛᚾd, Adoleſcens; *in vocandi caſu*; *Luc.* 7:14. TᚴᚱS ᚷᚺᚱᚱᚱᚾS ƛhƛK᛫: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2:24. ᚷᚺhIZƛ, Junior, adoleſcentior; *Luc.* 15:12. ᚾS ᚷᚺᚾdƛI M᛫INƛI: A juventute meâ; *Luc.* 18:21. ᚱINTIᚹ ᚴ᛫IN ᚷᚺᚱᚱƛTƛ ÏN BƛƛᚱINS: Fundit vinum novum in utres; *Marc.* 2:22. *ac fortaſſe huc quoque pertinet illud* ÏᚾᚾGᚱᚾS MƛᚾƛᚱᚱS, Turbæ multæ: *quod vide ſuo loco. Angloſaxonibus* ʒeonʒ. ʒiunʒ. iunʒ *eſt* Juvenis. *Alamannis* jung. *Cimbris* ᚿᚣ. *Dan.* ung. *Angl.* young. *Belg.* jong/ jonck. *Cambrobritanni* jeuangc *vel* jefangc *dicunt*; *quod Jo. Davies derivat ab Hebræo* יוֹנֵק, Lactens, infans nondum ablactatus.

ᚷᚾKƛ ƛᚾhSᚾ᛫ ᚾSBƛᚾhTƛ ᚮIMᚮ: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14:18. *Vide quæ ſupra diximus in* ᚱƛᚷᚾK, Jugum.

ᚷᚾS, Vos; *Marc.* 11:17. 13:23. *Luc.* 9:13. ᚷᚾS ᚮIƛᚾ ƛIKZ-ᚷƛI SIᚷᚾᚹ: Vos multùm erratis; *Marc.* 12:27. ᚷᚾS SIᚷᚾᚹ ᚷᚾ-Z᛫I ᚱƛKƛIhTƛᚾS ƋᚱM᛫Iᚹ ÏZᚹISSIƛBƛᚾS: Vos eſtis qui juſtificatis voſmet ipſos; *Luc.* 16:15. ᚷᚾS ᚾᚾSᚹ᛫KƛIᚹ MIK: Vos inhonoratis me; *Joh.* 8:49. ᚷᚾS SƛᚾKᚱƛᚾdƛᚾS ᚠƛIKᚹIᚹ: Vos contriſtabimini; *Joh.* 16:20.

ᚷᚾᚹƛᚾ. ᚷᚾᚹƛᚾƛ᛫ᚹS. *Vide* ᚷᚾ, Jam.

---

h ƛ.

ƛBƛᚾ, Habere. Sƛ᛫I hƛBƛIᚹ. ᚱIBƛdƛ ÏM-Mƛ. ᚷƛh Sƛ᛫I ᚾI hƛBƛIᚹ. ᚷƛh ᚹƛT᛫I ᚹᚾᚱ-K᛫Iᚹ hƛBƛᚾ ƛᚮᚾIMƛdƛ ƛᚮ ÏMMƛ: Qui habet, dabitur illi: & quicunque non habet, etiam quod putat ſe habere, auferetur ab illo; *Luc.* 8:18. ᚠƛƛdᚾᚮᚾI hƛBƛ: Poteſtatem habeo; *Joh.* 10:18. ᚮIMᚮTIᚱᚾS ᚷ᛫K᛫ ᚾƛᚾh ᚾI hƛBƛIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. ᚾᚮƛK᛫AS-Sƛᚾ hƛBƛᚾd hƛƛIB᛫: Abundant panibus; *Luc.* 15:17. ᚮƛI-hᚾ hƛBƛᚾdƛᚾS, Pecuniam habentes; *Luc.* 18:24. *Angloſax.* haban. hæbban. *Alam.* haben. *Cimbr.* ᛆᚮ ᛭ᛆᚠᛆ. *Dan.* haffue. *Iſl.* hafa. *Angl.* have.

have. *Belg.* **hebben.** *Fortaſſè facit ad verbi originem, quòd* ἄβεις *Heſychio exp.* ἔχῃς. *atque ita quoque Phavorinus, addens ita loqui Pamphylios. Aliam originem verbi* Habeo *tradit Salmaſius cap. 7 opuſculi de Uſuris. Cenſet enim Latinum* habere, *mutato* π *in* B, *deſumptum ex illo* ἀπέχω, *quod ponitur pro* ἔχω ἀπό τινος, Habere vel accipere ab aliquo. *Heſychio certè* ἀπίχης *exp.* λάβης *Græcis quoque ſcriptt* καρπὸν ἀπέχω *eſt* Fructum reportare. ἀπέχω χάριν, Reportare gratiam. ἀπέχω τὸ διδασκαλεῖα, Recipere docendi mercedem. *prorſus ut Matth.* 6:2; ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν, Receperuut mercedem ſuam. *&* *Luc.* 6:24; ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν, Habetis conſolationem veſtram. *Ab hac ſignificatione verbi* ἀπέχω *ortum quoque traxit* ἀποχὴ, Cautio, *i. Chirographum quo creditor teſtatur ſe pecuniam recepiſſe à debitore, ut idem Salmaſius ibidem docet. Huc etiam refer Belgicum* **have**/ Opes, facultates, ſubſtantia. *unde* **haveloos** *eſt* Inops. *Angloſaxonibus dicitur* hæfenleaſ. haſenleaſ. panhaſa. næfga. næfig. næfteg. *prorſus ut Græcis* ἄχρι *vel* ἄχης *eſt* Inops, egenus. *quaſi* ἀέχων *vel* ἀεχὴς.

hλBλN, Tenere, manum injicere; *Marc.* 7:3 *&* 4. **nSïddGe-dNN rλhλBλN ïNλ**: Exierunt tenere eum; *Marc.* 3:21. *Luc.* 4:42. **hλBλIdλ hλNdN ïZRS**: Tenuit manum ejus; *Matth.* 9:25. *Angloſaxonibus quoque* habban, *& Alamannis* haben *frequenter uſurpantur pro* Tenere. *atque adeò ab hac verbi acceptione* hæftneð *Angloſaxonibus eſt* Captivitas. **habunga** *verò Theotiſcis eſt* Detentio, *&c. Danis* hefte *vel* hegte *eſt* Fibula. hegte/ Connectere, alligare. *Belgis* **hachten/ hechten/ heften** *eſt* Apprehendere, detinere. **hachtenis/ hachting/ hechtnis/ heftnis**/ Detentio, captivitas, carcer. **hacht/ hecht/ heft**/ Manubrium, *&c.*

hλBλN, Servare, tenere, cuſtodire; *Marc.* 7:4. *eo nimirum ſenſu quo mox commate* 8 *dicitur*, **λfλETλNdλNS λNλBNSN rRψS. hλBλIψ ψλTEI λNλfNλhNN MλNNλNS**: Relinquentes mandatum Dei, tenetis quod tradiderunt homines.

hλBλN *verbo Infinito adjunctum inſervit Futuro tempori, ac denotat quid adhuc fieri debeat.* **λNrλNN ïM UIψλN ψREI hλBλIdEdNN ïNλ rλdλBλN**: Cœpit illis dicere quæ eſſent ipſi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10:32. **SIλBλ YISSλ ψλTEI hλBλIdλ TλNGλN**: Ipſe ſciebat quid eſſet facturus; αὐτὸς ἤδει τί ἔμελλε ποιεῖν. *Joh.* 6:6. **SλhλBλIdλ ïNλ rλλEYGλN**: Hic erat traditurus eum; οὗτος ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι. *Joh.* 6:71. **ψλREI ïM ïK. ψλRNh SλNdBλhTS MEINS YISλN hλBλIψ**: Ubi ſum ego, ibi & miniſter meus erit; ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. *Joh.* 12:26.

hʌʙʌiψ sik ƀʌikkʌ mis hʌikTʏ ïzɛ: Longè à me abeſt cor eorum; ἡ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει (*al.* ἄπεστι) ἀπ' ἐμοῦ. *Marc.* 7:6. *Non abſimilem loquendi modum obſerva Marc.* 10:35; ʌThʌʙʌidɛʌnn sik ʌn ïmmʌ: Accedunt ad illum.

hʌƀɛgʌn. ʌThʌƀɛgʌn. nƀhʌƀɛgʌn. nshʌƀɛgʌn, Levare, tollere. ʙʌikʌnʌʌns nsʌiψʌn hʌƀʌnʌnʌ ƀkʌm ƀiʌʏʏkin: Ferentes paralyticum ſublatum à quatuor; *Marc.* 2:3. sʌiΘʌm uimʌin hɛʌiʌs ʌThʌƀɛgʌn ïnʌ: Videamus veniatne Elias tollere eum; *Marc.* 15:36. ʌnʌ hʌnʌnn nƀhʌʙʌnʌ ψnk: Manibus tollent te; *Luc.* 4:11. nshʌƀɛgʌn ʌnrʏnʌ ʌn himinʌ: Levare oculos ad cœlum; *Luc.* 18:13. nshʏƀ ʌnrʏnʌ: Sublevavit oculos; *Joh.* 11:41. 17:1. nshʌƀɛgʌnʌs ʌnrʏnʌ seinʌ: Elevans oculos ſuos; *Luc.* 16:23. nshʌƀɛgʌnʌs ʙʌdi: Tollens grabatum; *Marc.* 2:12. nshʌƀʌn yʌkψ ψʌtei ʌƀʌiƀɛnʏdʌ ïm: Sublatum eſt quod ſuperfuit illis; *Luc.* 9:17. nshʏƀɛnn ψʌnʌ stʌin: Suſtulerunt lapidem; *Joh.* 11:41. nshʏƀʌnʌ mik ƀʌikznʌ seinʌ: Levavit contra me calcaneum ſuum; *Joh.* 13:18. nshʏƀ sik gʌinψkʏ: Diſceſſit inde; *Matth.* 11:1. nshʌƀei ψnk gʌh yʌikn ψns ïn mʌkein: Tolle te & projice te in mare; *Marc.* 11:23. *Angloſaxonibus* hæbban. hebban. ahebban. anðhebban. onhebban. upphebban. *Alamannis* heffen. *Iſlandis* hefia. *Anglis* heave. *Belgis* heffen/heven. *Huc refer Angloſaxonicum* hoƀeƀ, Gibbus, ſtruma. *Belgicum* heuvel/Collis. *item* heffe/Fæx, fermentum, *&c. Angloſaxonibus* hæƀ *eſt* Fermentum. ʒehaƀen, Fermentatus. *Alamannis* heffe & erhafanaʒ. *Theotiſcum* heffen *olim deduxi ab Angloſaxonico* hæƀiʒ *vel* heƀiʒ, Gravis, ponderoſus. *ut* heffen & hebban *propriè ſint* Grave onus alicui imponere, *vel* Gravi onere aliquem levare. *Pro* hæƀiʒ *Cimbri dicunt* ✱ʌnƤƤi. *quod videri poteſt factum ex* ✱ʌnƤ, Acervus, cumulus rerum congeſtarum. *Ad hoc* hʌƀgʌn *pertinet etiam* ʌndhʌƀgʌn, Reſpondere; *quod vide ſuo loco.*

hʌhʌn, *Suſpendere. Vide* hʌnh, Altus.

hʌiƀgʌn. rʌhʌiƀgʌn, Lamentari. hnƀnm ïzʏis. gʌh ni uʌinʏdɛʌnψ: Lamentavimus vobis, & non planxiſtis; *Matth.* 11:17. *Angloſaxonibus* heaƀ *eſt* Luctus. heoƀan *vel* heoƀiʒan, Lugere.

hʌihʌmmʌ, Luſcum, μυώψαλμον. *Marc.* 9:47. *Vide an aliquam cum hac*

hac voce affinitatem habeant quæ infra dicimus in hλnƀλmmλ, Debilem. *ſicuti & ſupra in* ƀλmmλ.

hλιλgλn. rλhλιλgλn, Curare, ſanare; *Marc.* 3:15. *Luc.* 5:17. 9:1. uemnn hλιλgλn sik sλnhte seinλizx. gλh rλhλιλidλi ylnkψnn: Venerant ut ſanarentur à languoribus ſuis, & ſanabantur; *Luc.* 6:18. hλιλgλndς λλλxs sλnhtins gλh λλλλ nnhλιλgλ: Curans omnem languorem & omnem infirmitatem; *Matth.* 9:35. *Angloſax.* hælan. *Alam.* heilen. *Dan.* heele. *Angl.* heal. *Belg.* heelen / heylen. *Refer ad ea quæ dicimus in* hλιλs, Salvus.

hλιλs, Ave, ſalve. hλιλs ψindλn ïndλie: Ave rex Judæorum; *Marc.* 15:18. *Joh.* 19:3. *Salutatio hæc deſumta eſt ab illo* hλιλs, Salvus, *quod proximè ſequitur. Angloſaxones interim dicebant* hal beo ðu *vel* hal þeꝛ ðu. *Alamanni* heil uuis thu. *Angli etiamnum ex antiquâ conſuetudine Angloſaxonum retinent ſuum* haile. *Dani verò ex Gothico* hλιλs *adhuc videntur reſervâſſe ſuum* helſe / Salutare. helſen / Salutatio. hilſe & hil vare / Ave. *Alamannis* heilizen *eſt* Salutare. *Vide annotata noſtra in Tatiani* III, 2.

hλιλs, Salvus. hλιλs ylnkψiψ: Salvus erit; *Joh.* 11:12. hλilλi, Sani. nnhλilλns, Ægroti; *Luc.* 5:31. nnhλilλi hλbλndλns: Qui infirmitates habent; *Matth.* 9:12. *Angloſaxonibus* hal *eſt* Salvus, ſanus. *Alamannis* heil. *Cimbris* ✻HIᚢ. *Anglis* whole. *Danis & Belgis* heel. *Putant eſſe ab* ὅυλος, Integer, ſanus. *vel ab* ὅλος, Totus, integer. *vel denique ab illo* ἴλις *quod Heſychio exp.* μόνος καὶ ὅλος, Solus & totus.

hλim, Ager; *Marc.* 5:14. hλimxψgλi, Agri; *Marc.* 10:29 & 30. *perſæpè item* hλim *denotat* Vicum, caſtellum; *Matth.* 9:35. *Marc.* 6:56. 11:2. *Luc.* 9:52. *Joh.* 11:1. *Alamannis* heim *eſt* Manſio, domus. *Cimbris* ✻HIᚠ. *Danis* hiemme. *Anglis* home. *Friſiis & Sicambris* hepm. *Angloſaxonibus* ham *non tantùm eſt* Domus, *verùm etiam* Poſſeſſio quævis, villa, prædium, *item* Vicus, civitas, monaſterium, *nec non* Communis quorumvis popularium patria *in genere*; *unde gloſſæ Angloſaxonicæ* hamꝛðian *exponunt* Repatriare. *Ex tam diverſis vocabuli* ham *acceptionibus colligo Ruricolas, cives, monachos, quoſvis denique hujus illiúſve terræ populares peculiarem ſibi ſedem ipſámq; adeò* Patriam ham *dixiſſe. Priſcæ interim orthographiæ hujus ratio videtur nos quadam veluti manu deducere ad veram vocabuli originem: tanquam Angloſaxonicum* ham *ſit ab* ἅμα, Simul, unà, pariter; *ac propriè ſignificet locum ubi ſimul eſſe ſolemus. Minimè interim prætereundum, quòd* ἑμάδες *Heſychio ſunt* ποιμένων ἐπαύλεις,

Pastoritiæ casæ, tuguria. *Gallis* hameaux. *neque incommodè ad hanc veluti originem retuleris Cimbricum* ✱ΗΨ, Domus. *Aliam hujus* ham *vel* heim *originationem habet nobilissimi Spelmanni Archæologus in* Ham. *Obiter interim hoc in loco monendum, in vetustissimo Norvegorum chronico, pag.* 8. (*citante Joh. Loccenio libro Primo cap.* 1 *Sueo-Gothicarum antiquitatum*) *Suediam olim* Manheim / *i. e. virorum sedem nuncupatam, ab incolis non solùm corpore sed & animo viris.*

hᛋIKdᛋ SVEINE: Grex porcorum; *Matth.* 8:30. hᛋIKdEIS: Pastor; *Joh.* 10:2, 11. ψᛋI hᛋIKdᛘNdS: Pastores; *Luc.* 2:20. *Anglosaxonibus* heopd *est* Grex. *Alamannis* herd *vel* herdnisse. *Danis* hiord. *Anglis* heard. *Belgis* herde. *Angloſaxonibus itidem* hỳpde *est* Pastor. *Alamannis* hirde/ hirte. *Danis* hyrde. *Belgis* herder. *Nimirum* hỳpdan *olim erat* Curare, custodire, tueri: *unde* hỳpde *quemvis olim Custodem primâ suâ significatione denotabat: quomodo* cpenhỳpde *veteribus dicebatur* Eunuchus, *cui demandata est mulierum custodia.* cỳlda-hỳpde, Pædagogus. ᚠeoph-hỳpde, Vitæ custos. *at postea restricta est vox ad* Custodem pecudum, *i. pastorem. gl. Ælfrici* 5; hỳpde, Custos *vel* pastor. *Confer cum iis quæ mox invenies in* hᛋldᛋN, Tenere, servare, custodire.

hᛋIKTᛘ, Cor. ψᛋKEI ïST hᛘZd ïZVᛋR. ψᛋKᛘh ïST GᛋH hᛋIKTᛘ ïZVᛋR: Ubi est thesaurus vester, ibi est & cor vestrum; *Matth.* 6:21. NI ïNdKᛘBNI ïZVᛋR hᛋIKTᛘ: Non turbetur cor vestrum; *Joh.* 14:1. ГᛘЧ KᛋNN hᛋIKTᛋNd ïZVᛋKd: Deus novit corda vestra; *Luc.* 16:15. ᛋKMAhᛋIKTEI: Misericordia; *Luc.* 1:50. ᛋKMAhᛋIKTIψᛋ, Eleemosyna; *Matth.* 6:4. hᛋKdᛘnhᛋIKTEI: Duritia cordis; *Marc.* 10:5. hᛘnhhᛋIKTEI: Superbia; *Marc.* 7:22. *Angloſaxonibus* heopte *est* Cor. *Alamannis* herza/ herze/ herte. *Cimbris* ✱IdR4I. *Danis* hierte. *Islandis* hiarta. *Anglis* heart. *Belgis* herte. *Videntur per quandam literarum transpositionem, spiritu solummodo mutato, facta ex* ἦτορ, Cor. *Possunt etiam deduci ex* κίαρ, κῆρ, καρδία, Cor, *mutato* κ *in spiritum asperum: prorsus ut Teutonicum* halm *est ex* καλάμη. hennep *ex* κάνναβις. hoeden *vel* hueden *ex* κεύθειν. hond *vel* hund *ex* κωλίδιον, *&c. Nec defuere qui Belgicum* hert *derivatum putarent ex* hert/ Durus; *quòd perpetuæ cordis motioni, ut loquitur Becanus, vitæ durationem debeamus, quodq; cor novissimè semper deficiat ac moriatur.* Solum hoc viscerum, *ut est apud Plinium libro* XI *naturalis historiæ, cap.* 37. vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit; læsúmq; mortem illicò affert. Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat. *Cymræis quoque Cor videri potest* calon *dictum, à* caled, Durus. *Huc etiam pertinet illud* her-

herthama *quod occurrit in Frisionum legibus, Tit.* 22, § 28; Si præcordia, id est, herthamon gladio tetigerit: *ubi Lindenbrogius reponit* hertalwond / *non dissentiente (sicuti videtur) nobilissimo Spelmanno. Sed nihil hîc mutandum juxta mecum judicabit, quisquis consideratione seriâ pertractabit sequentia verba Anglosaxonici glossarii R, paginâ* 75; Cor, heopte. Bucleamen, heopthama. *item paginâ* 76; ƿeaƿh hama, Cauliculus. cpiꝺ *vel* cilꝺhama, Matrix. *denique paginâ* 74; pipmannæƿ innoꝺ *vel* cilꝺhama, Matrix, uterus. cilꝺhama, Folliculus. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi fusè agimus de Theotisco* lichamo / Corpus.

hʌikns ψʌikhrʌrriψ ψeinʌsiʌbxns sʌiψʌʌʌ: Gladius pertransibit tuam ipsius animam; ῥομφαία διελεύσεται σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχήν. *Luc.* 2:35. ni uʌm ʌʌrçʌn rʌψʌikψi. ʌk hʌikn: Non veni mittere pacem, sed gladium; οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. *Matth.* 10:34. pʌitrns hʌbʌnds hʌikn: Petrus habens gladium; Πέτρος ἔχων μάχαιραν. *Joh.* 18:10. sve an ƿʌidedgin nkknnnnψ miψ hʌiknm: Tanquam ad latronem exîstis cum gladiis; ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν. *Marc.* 14:48. *In hoc novissimè adducto loco jam nunc inter describendum occurrebat postremum illud* μαχαιρῶν, *amputatâ syllabâ initiali, valde affine esse Gothico* hʌiknm. *Sed fortuitum hoc, nec meretur ut diutiùs ei insistamus: quandoquidem Islandis quoque* hiǫr *est* Gladius. *& in Cimbrico Epicedio, quod rex Regnerus Lodbrog inter morsus viperarum cecinit morti vicinus, singulæ ferè Strophæ hoc habent initium,* ᚼᚢᛁᚠᚠᚢᚹ ᚢᛁᚼᛅ ᚠᛁᚦ ᚼᛁᛅᚱᚢᛁ, Pugnavimus ensibus. *Sicuti* ᚼᛁᛅᚦ *istud olim affine mihi visum poëtico* ἄορ, Ensis; *ita Gothicum* hʌikns *quàm proximè videtur accedere ad* αἴρειν, *eâ notione quâ ponitur pro* ἀναιρεῖν, Occidere, interimere.

hʌitʌn, Appellare, nominare, vocare; *Luc.* 1:62. hʌitʌn ƿʌs nʌmƿ ïs ïʌisns: Vocatum est nomen ejus Jesus; *Luc.* 2:21. hʌitʌis nʌmƿ ïs: Vocabis nomen ejus; *Luc.* 1:13 & 31. çʌbʌi rʌkʌʌƿʌʌdʌnd bʌiʌiʌzʌbnʌ hʌihʌitnn: Si patremfamiliâs Beëlzebub vocaverunt; *Matth.* 10:25. hʌihʌitnn ïnʌ ʌƀʌk nʌmin ʌttins ïs: Vocabant eum nomine patris sui; *Luc.* 1:59. pkʌnƀetns hʌnhistins hʌitʌzʌ: Propheta altissimi vocaberis; *Luc.* 1:76. hʌitʌdʌ kʌzn bidʌ: Vocabitur domus orationis; *Marc.* 11:17. nʌmin hʌitʌns ʌʌzʌrns: Nomine Lazarus; *Luc.* 16:20. mʌnnʌ hʌitʌns ïʌisns: Homo qui dicitur Jesus; *Joh.* 9:11.

hʌi-

hAITAN. AThAITAN, Vocare, ad se advocare. hAIhAIT ÏNS: Vocavit illos; *Marc.* 1:20. AThAIhAIT, Vocavit ad se; *Marc.* 3:13. 6:7. AThAITANDS AAAA ΦR MANAIGIN: Advocans omnem turbam; *Marc.* 7:14. 8:34. AThAITANDS ÏNS: Ad se advocans eos; *Marc.* 10:42. *Luc.* 18:16. hAITIΦ BI NAMIN: Vocat nominatim; *Joh.* 10:3.

hAITAN, Jubere. hAIT VITAN ΦAMMA hAAIVA: Jube custodiri sepulchrum; *Marc.* 27:64. hAIhAIT, Jussit; *Joh.* 8:18. *Marc.* 5:43. hAIhAIT ÏNA AÞTINhAN ÞAIRRA STAΦA AEITIA: Rogavit eum reducere à ripâ pusillum; *Luc.* 5:3. *In contextu Græco est* ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. *quod addo, quia hæc acceptio verbi* ἐρωτᾶν, *pro* Rogare, precari, orare, *quodam modo firmare videtur nostram de origine verbi* hAITAN *conjecturam. Gothicum nempe* hAITAN *Anglosaxonibus est* haȝan, *Belgis* heeten. *quæ ego aliquot ab hinc annis deduxi ab* αἰτεῖν, Petere, poscere, postulare; *quòd hanc unam impetrandi rationem noverant prisci mortales, æquo jure nondum fugato: at postea quam homines quidam, importunissimâ præditi superbiâ, se super alios, exutâ omni æqualitate, cœperunt extollere, preces istæ mutatæ sunt in asperrimi imperii minas.* Preces erant, sed quibus contradici non posset; *ut loquitur Tacitus* IV *Hist. cap.* 46. *agens de postulatis armatæ concionis militaris.* Potestas enim non solùm, si invitet, *ut est apud Macrobium libro Secundo Saturnal. cap.* 7. sed &, si supplicet, cogit. *Vide quæ Kilianus in hanc sententiam annotavit in* bede *&* bede-geld.

hAIΦGR, Ager. BARMANS hAIΦGRS: Lilia *vel* flores agri; *item* hAVI hAIΦGRS: Fœnum agri; *Matth* 6:28 *&* 30. ÏNSANDIDA ÏNA hAIΦGRS SEINAISRS hAADAN SVEINA: Misit illum in villam suam pascere porcos; *Luc.* 15:15. UIMANDIM AÞ hAIΦGAI: Venienti ab agro; *Luc.* 17:7. MATIDA MILIΦ hAIΦIVISK: Edebat mel sylvestre; *Marc.* 1:6. *Danis* hæd *est* Campus. hædboe/ Campum incolentes. *Huc etiam faciunt verba Jo. Loccenii libro I rerum Suecicarum, in Brautamundo*; Acre prælium utrimque commissum est in campis Nericiæ editioribus, quos Hóghaheed vulgo vocant. *Anglosaxonibus* hæð. *Anglis* heath. *Belgis* heyde *est* Ager solitarius atque incultus & ericæ plenus. *vulgo* Ericetum *vocant. Theotiscis* heyd *est* Campus gramine ac floribus nitens. *ab* heyder/ Clarus, coruscus, resplendens. *ita Goldastus, quem vide in animadv. ad Winsbekiæ* § 11.

hAIΦN, Ethnicus. VINR hAIΦNR: Mulier ethnica; γυνὴ ἐθνικὴ. *Marc.*

Marc. 7 : 26. *Angloſaxonibus* hæðne *ſunt* Ethnici. *Alamannis* heidane. *Cimbris* ᚼᛁᛒᚱᚾᛁᚻ ᚠᛁᚾᚴ. *Danis* heydninge. *Anglis* heathens. *Belgis* heydenen. ἔθνη *Græcis dicuntur* Gentes, gentiles. *unde liquet* hæðne *quàm proximè accedere ad* ἔθνη. *neque enim novum eſt ſpiritum lenem commutari in aſperum; ſicuti obſervare eſt in* ἀφύειν, Haurire. ἀφρίζειν, Hirrire. ἐφρόδειν, Horrere, *&c. Aliter Kilianus. quem vide.*

hʌIZE, Faces; *Joh.* 18 : 3.

hʌʌb, Dimidius. ᚢᚾᛞ hʌʌbʌ ᚠᛁᚾᛞʌᚾᚴʌᚴᛞʌ ᛗEIᚾʌ: Uſque ad dimidium regni mei; *Marc.* 6 : 23. ᛊʌ hʌʌbʌtʌ ʌIᚴIᚾIS ᛗEINIS: Dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19 : 8. *Angloſax.* healf. *Alam.* half. *Danis* halff. *Angl.* half. *Belg.* half. *Helvigius arbitratur inverſum eſſe ab Hebræo* פָּלַח, Scidit, diviſit.

hʌʌdʌn ſvEINʌ: Paſcere porcos; *Luc.* 15 : 15. *Matth.* 8 : 30 & 33. *Marc.* 5 : 14. *Luc.* 17 : 7. *Propriè olim acceptum verbum pro* Tenere, ſervare, cuſtodire. *Angloſax.* halðan. healðan. heolðan. *Alam.* halten. *Cimbr.* ᚼᛅᛚᛏᛅᚾ. *Dan.* holde. *Angl.* hold. *Belg.* houden. *Unde verò verbum* hʌʌdʌn *ab hac primariâ acceptione ad hanc Paſcendi ſignificationem tranſlatum ſit, pleniùs demonſtramus in* hʌIᚴdʌ ſvEINE.

hʌʌgE, Inferorum ſedes, tartarus. ᚢᚾᛞ hʌʌgʌ ᚱʌdᚴʌnsgʌzʌI: Uſque ad infernum demergêris; *Luc.* 10 : 15. ïN hʌʌgʌI ᚠISʌᚾdS ïN ʙʌʌᚠEINIM: In inferno cum eſſet in tormentis; *Luc.* 16 : 23. *Angloſax.* hell. helle. *Alam.* hella cnap / hella fiur / hella uuizi. *Cimbr.* ᚼᛁᛚ. *Danis* helffuede. *Anglis* hell. *Belgis* helle. *Cæterùm ut Teutonicum* hel *putatur factum ex* helen / Occulere, operire: *quòd omnia, quæcunque haurit, occultet atque operiat: ita quoque Gothicum* hʌʌgE *videri poteſt derivatum ex* hᚢʌgʌn, Tegere, celare. *quod vide ſuo loco.*

hʌʌS, Collum; *Luc.* 15 : 20. *Alamannis, Danis, Iſlandis, Belgis* hals. *Olim ſentiebam vocabulum* hals *ſingularem habere affinitatem cum Græco* ἑλίσσειν, Volvere, verſare: *prorſus ut* τράχηλος *Græcis communi denominatione non modò* Cervicem, *verùm etiam* Vertebram *ſignificat. Sicuti & Belgicum* neck *vel* nick / Cervix, *eſt à* nicken / Prorſum retrorſúmq; obvertere atque in omnes partes facili motu circumagere. *Vide plura in Obſervatis ad Willerami paginam* 67.

hʌʌtʌI, Claudi; *Matth.* 11 : 5. *Luc.* 7 : 22. hʌʌtʌns ʌttIh hIdʌE: Claudos introduc huc; *Luc.* 14 : 21. ᚱᚷᚠ ïST ᚠᚢS ᚱʌʌEIᚠʌN ïN ʌIʙʌIN hʌʌtʌmmʌ: Bonum eſt tibi introire in

vitam claudum; *Marc.* 9: 45. *Angloſaxonibus* healt. *Alamannis* halzer. *Iſlandis* halltur. *Anglis* halt. *Origo vocis videri poteſt deſumpta ex* ἅλλομαι, Salto, ſalio; *quòd claudicantes inter incedendum veluti ſubſultent.* haldian *interim Cymræis quoque eſt* Succutere. hald, Succuſſio. *Fortaſſè tamen rectiùs retulerimus ad Angloſaxonicum* ꝑoꝛðhealð, Inclinatus, pronus, præceps.

hλNλ, Gallus gallinaceus. hλNλ hRnkidλ: Gallus cantavit; *Matth.* 26: 74. hλNλ ᛉRᛖidλ: Gallus cantavit; *Marc.* 14: 68 & 72. hλNλ ni hRnkeiᛒ: Gallus non cantabit; *Joh.* 13: 38. & 18: 27. *Angloſaxonibus* hana *eſt* Gallus. *Alamannis* hane *vel* hano. *Danis* hane. *Belgis* haen. *Quum igitur antiquiſſima duo Gothorum Angloſaxonúmq; idiomata eandem Avis notiſſimæ appellationem totidem ſcribant literis, ipſe quoque cœpi ſuſpicari priſcam vocem, mutato ſolùm ſpiritu, originem traxiſſe è Græco* ἄνα. *quod cum dupliciter accipi poſſit, utroque modo non incommodam originem vocabuli exhibet. Quod ſi enim* ἄνα *acceperis, prout eſt Vocativus nominis* ἄναξ, Rex; *non modò videri poſſunt generoſæ hujus avis altores hoc nomen gallinaceis indidiſſe à ſpectatiſſimo illo* inſigni (*ut loquitur Plinius* XI, 37.) ſerrato, *quod eorum verticem Regiæ coronæ modo exornat: ſed pugnaciſſimarum avium altores, exhilarati lucro, quod ad eos ex victoriâ gallinaceorum redibat, videri quoque poſſunt gallinaceos ſuos victores hoc nomine conſalutâſſe. Huc ſpectat illud Belgarum adagium,* ſijnen haen is koning/ *quum innuere volunt aliquem reliquis omnibus præripuiſſe palmam. Appoſitè itaque Plinius* XI, 21 *de gallis gallinaceis,* Imperitant ſuo generi, & regnum in quacunque ſunt domo exercent. Dimicatione paritur hoc quoque inter ipſos, velut ideò tela agnata cruribus ſuis intelligentes; nec finis ſæpè niſi commorientibus. Quod ſi palma contingit, ſtatim in victoriâ canunt, ſeque ipſi principes teſtantur. Victus occultatur ſilens, ægreque ſervitium patitur. *Ariſtophanes quoque in Avibus comparat Gallum gallinaceum Regi Medorum: ac Regi quidem, quia manè ad cantum galli de lecto deſilimus, haud ſecus atque ad Regis clamorem noſmet ipſos ex ejus conſpectu ſubducimus. Medorum verò regi, quòd criſtam gerat erectam: nam in eo præcipuè diſtinguitur rex Medorum à reliquis purpuratis, quòd ipſe* κυρβασίαν *ſive tiaram geſtet* ὀρθὴν, *h. e.* in ſublime erectam; *cæteri verò* κατακάμπτουσιν *ſive* κεκλιμένην, *h. e.* inflexam *vel* deorſum vergentem. *quâ de re conſule Barn. Briſſonium lib.* I *de Regno Perſarum. Gallorum interim gallinaceorum educatores, qui antiquiorum exemplo ferociſſimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparant, Belgis* haen-meeſters *&* hanen-melkers/ *Anglis* cock-maſters *dicuntur.* Rixoſarum avium laniſtæ, *ut eleganter Columella* VIII, 2. quorum plerumque totum patrimonium pignus aleæ victor gallinaceus pyctes abſtulit. *à quo loquendi modo non abludit illud Plinii eo ipſo in loco quem paullò ante citavimus;* Pergami

mi omnibus annis ſpectaculum gallorum publicè editur, ſeu gladiatorum. *Ob hunc interim pugnæ amorem Gallus gallinaceus Ariſtophani dictus eſt* ἄρεος νεοττὸς, Martis pullus. *vide quoque Ælianum var. hiſt. lib.* II, *cap.* 28. *& Philonem Judæum* πρὸς τ πάνυ ἀπρόβατον εἶναι ἐλλόβιον. *Quod ſi verò* ἄνα *acceperis, prout per apocopen (Heſychio teſte) ponitur pro* ἀνάστα, Surge; *nihil erit apertiùs quàm vocem* hλNλ *non poſſe meliùs aliunde deduci: quandoquidem Gallinacei ſunt, ut veriſſimè Plinius ibidem*, noſtri vigiles nocturni, quos excitandis in opera mortalibus, rumpendoque ſomno Natura genuit. Nôrunt ſidera, & ternas diſtinguunt horas interdiu cantu. Cùm Sole eunt cubitum, quartaque caſtrenſi vigiliâ ad curas laboremque revocant. nec Solis ortum incautis patiuntur obrepere, diemque venientem nuntiant cantu, ipſum verò cantum plauſu laterum. *Apud Athenæum quoque lib.* IX, *cap.* 4 *Gallum* ἀλέκτορα *dictum vult deipnoſophiſta quidam,* ὅτι ἐκ τ λέκτρων ἡμᾶς διεγείρει, *quia nos è lecto excitet. ad quem Athenæi locum pluribus quoque exequitur Caſaubonus cur Gallus gallicaneus olim dictus ſit* ἡμερόφωνος, ὀλόφωνος, ἀλιπόρφυρος ἔπαρος ὄρνις. *Multa quoque de Gallis gallinaceis ac matutino eorum cantu habet Prudentius* καθημερινῶν *Ode* II. *Cymræcis interim* ceiliog *dictus eſt* Gallus; *fortaſſe à* καλεῖν, Vocare; *prorſus ut* ἐγερσίδακος *&* ᾠδὸς ὄρνις *dicitur Græcis. Decantatiſſima certè eſt hæc* criſtatarum (*ut Poëtæ gallinaceos paſſim vocant*) lucis avium vigilantia; *unde & Quarta noctis vigilia, quæ incidit circa prima diluculi tempora, Anglo-Saxonibus* hancred *dicitur. confer Matth.* 14:25, *cum Marc.* 6:48. *apud Bedam quoque lib.* IV, *cap.* 23 *legimus*, ymb hancred utan heo onfeng pægnyrte ðære halgan gemænrumnyrre, Circa galli cantum percepit viaticum ſacroſanctæ Communionis. *Ab hac denique Gallinaceorum vigilantiâ poſterioris ævi Chriſtiani, ſubmonituri Epiſcopos atque omnes Chriſtiani gregis paſtores ut ſeduló pro ſibi commiſſis ovibus excubarent, ſummis ſacrarum ædium turribus impoſuere ferream æneamve bracteam in Galli gallinacei ſpeciem effigiatam; cùm Pagani antea Tritones, ventorum indices, ſummis turrium metis impoſuerint. Vide ſis quæ nos de Tritonib. iſtis annotavimus lib.* II, *cap.* 8 *opuſculi de Picturâ veterum.*

hλNðNrEI, Sapientia; *Matth.* 11:19. *Luc.* 7:35. ÞhMINS ÞNλLNλNðS ÇλH hλNðNrEINS: Spiritu plenus & ſapientiâ; *Luc.* 2:40. ΘRNR hλNðNrEINR SR rIBλNR ïMMλ: Quæ eſt ſapientia quæ data eſt illi? *Marc.* 6:2. *Parum abeſt quin ſuſpicer hanc Sapientiæ denominationem deſumptam ab* hλNðS, Manus; *ut primâ olim ſignificatione* hλNðNrEI *denotaverit Prudentiam ſive Scientiam illam quâ præclariſſima quæque ac vitæ communi utilia opera conficiunt Artifices.* Prudentia dicitur ſcientia cujuſdam artificii; *inquit Cornificius lib.* III *Rhetoricorum ad Herennium. Quivis etiam Artifex antiquioribus Græcis dicebatur* σοφὸς, *ut teſtantur Euſtathius & Au-*

thor brevium ſcholiorum ad verſum 392, *Iliad.* O.

hᚫnᛞᚢs, Manus. **hᚫnᛞᚢs ᚦᚫnins ᚠᚫs miᚹ ïmmᚫ**: Manus Domini erat cum illo; *Luc.* 1:66. **hᚫnᛞᚢs ïs sᛦ tᚫihsᚠᛦ ᚠᚫs ᚹᚫnᚴsns**: Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. **ïk gᚫtᚫikᚫ ᚫᚫh ᚹᛦ hᚫnᛞᚢᚹᚫnᚴhtᛦn**: Ego diſſolvam templum hoc manufactum; *Marc.* 14:58. *Angloſax.* hanᛞ *vel* honᛞ. *Alam.* hant. *Cimbr.* ✱ᛗᚦ. ✱ᛗᚦ. *Dan.* haan. *Iſl.* hønᛞ. *Angl.* hand. *Belg.* hand. *Quidam olim deduxerunt vocabulum ab antiquo verbo* hendo, *i. Capio: unde* Prehendo, apprehendo, *&c. Martinius derivat à* χανδάνω, Capio, capax ſum. *Ego antiquum* honᛞ *in annotatis ad Tatiani* IV, 13 *deduxi à* κόνδυλος, *quod ſignificat* Digitorum articulum, *vel* Nodum illum & curvaturam quam flexus digitorum efficit; *quoniam tota manus nihil aliud eſſe videtur quàm oſſea quædam firmiſſimorum articulorum nodorúmq; compages. atque ita* honᛞ *erit ex* κονδ, *mutato* κ (*quo nihil frequentius*) *in aſpiratam.*

Sæpe ſuffleminale

hᚫnᚦᚫmmᚫ, Debilem; κυλλόν. *Marc.* 9:43. *Neſcio an prius* **hᚫnᛞhᚫmmᚫ** *ac deinde* **hᚫnᛞᚦᚫmmᚫ** *&* **hᚫnᚦᚫmmᚫ** *dixerint Priores: nam* **hᚫmmᚫ** *olim Patribus noſtris dicebatur* Mancus, debilitate incurvatus. *Otfridus libro Tertio, cap.* 4, *verſ.* 16, *agens de Porticu probaticâ,*

Then biſiangun umbi
Porzicha fimſi/
Thie lagun fol al mannes
Sicches inti hammes.
Thie ſelbun beitoton thar/
Vuiziſt thaz in ala uar/
Th'es uuarun farenti
Thaz ſih thaz uuazar ruarti.

Ipſum verò hamma *affine eſt Græco* χαμαὶ, Humi. χαμαλὸς, Humilis, depreſſus, non multum à terrâ aſſurgens. *Vide interim an non huc etiam pertineat illud* **hᚫihᚫmmᚫ**, *quod fuit ſupra.*

hᚫnsᚫ *videtur olim primâ ſuâ ſignificatione* Quamlibet hominum frequentiam *denotâſſe, donec tandem ad* Militum cohortem *reſtrictum eſt vocabulum.* Cohortem *certè ſignificat Marc.* 15:16. *nec non Joh.* 18:3 *&* 12. *ac Francis quoque hanc vocabuli acceptionem fuiſſe familiarem, diſcimus ex Tat.* CC, 1. Multitudinem quamvis *denotat Luc.* 6:17; **gᚫh hᚫnsᚫ mikilᚫ mᚫnᚫgeins ᚫᚦ ᚫllᚫmmᚫ ïndᚫiᚫs**: Et multitudo ingens populi ab omni Judæâ. *Quem locum eò libentiùs adſcripſi, quòd mihi ſuſpicionem injecerit*

rit celeberrimis totius Germaniæ urbibus ab hoc vocabulo, propter inhabitantium frequentiam, Hanſeaticarum *olim nomen inditum: prorſus ut Angliæ celeberrimum emporium Guilj. Somnerus ob ſimilem rationem* Londinium *putat denominatum, à Cambrobritannico* llawn, Frequens, plenus, *&* dyn, Homo: *ut* llawndyn *tantundem ſit ac ſi dicas Urbs frequens & hominibus refertiſſima. Vide Somneri gloſſarium ad hiſtoriæ Anglicanæ ſcriptores antiquos.*

hᛦRᚫn ïST ᚠᛦTᛦ ᚴᛦnKᚫ: Durus eſt hic ſermo; *Joh.* 6: 60. **ᚴIᚠKᛦ hᛦRᚫnhᛦIKTEIN ïZᚴᛦKᛦ**: Adverſus duritiam cordis veſtri; *Marc.* 10: 5. **hᛦRᚫnBᛦ BᛦᛚᚴIᚠS**: Graviter tortus; *Matth.* 8: 6. *Angloſax.* heapd. *Alam.* hard / hart / hert. *Cimbr.* ᚼᛦRÞ. ᚼᛦRÞᚺ. ᚼᛦRÞnᚺ. *Dan.* haard. *Iſl.* hardradur. *Angl.* hard. *Belg.* hard / herd. *Fortaſſè ſunt ex* κρεπερὸς, Validus, potens. *item* Atrox. *prout nempè* κρεπερὸς μάχη *probatis ſcriptoribus paſſim eſt* Atrox pugna, durus conflictus. *nam* κ *uſque adeò frequenter tranſit in aſpiratam, ut multis moneri non debeat.*

hᛦRᚴIS, Legio; λεγεών. *Vide Lucæ* 8: 30. **hᛦRᚴIS hIMINᛦ-KnnᚫIS MᚫNᛦrEI**: Militiæ cæleſtis multitudo; στρατιᾶς οὐρανίου πλήθους. *Luc.* 2: 13. *Angloſaxonibus* hepe. hepiȝ. hepȝ *eſt* Exercitus. *Alamannis* heri / herig. *Cimbris* ᚼIᚺ. *Iſlandis* her. *Belgis* heyr. *Martinius cenſet Teutonicum* her *vel* heyr *derivatum ab* αἱρεῖν, Capere, ſubigere, expugnare; *quoniam eum in finem conſcribi ſoleat exercitus. Mihi tamen videtur eſſe originatio vocis univerſalior & quæ plurimis competat dialectis, ſi* hepiȝ *&* hepȝ *deducamus ab* ἔργειν, Arcere, prohibere; *quòd hoſtes finibus patriæ arceantur exercitu. neque enim novum eſt ſpiritum tenuem tranſire in aſperum; cum ex* ἀρῶ *manifeſtè ſatis factum ſit* Haurio. *item* Hirrire *ex* ἀρρεΐζειν. Horreo *ex* ὀρρωδέω. Humerus *ab* ὦμος, *&c.*

hᛦTᚴᛦN, Odiſſe, odio proſequi. **hᛦTᚴᛦNᛞᛦNS**, Qui oderunt; *Matth.* 5: 44. **hᛦTᛦNᛞᛦNS**, Odio proſequentes; *Luc.* 1: 71. 6: 27. *quibus adde illud Lucæ* 3: 7; **ᚠᛦInhᛦN ÞᛦnKᛦ ᚠᛦMMᛦ ᛦnᛦ-ᚴᛦIRᚠIN hᛦTIZᛦ**: Fugere à venturâ irâ. *& illud Joh.* 7: 23; **MIS hᛦTIZRᚠ**: Mihi indignamini. *Quæ duo loca ob hoc potiſſimùm addidi, ut ex iis liqueat non obſcurè hanc Odii appellationem ab Iræ nomine deſumptam, cum nihil aliud ſit Odium, quàm Ira diutiùs perdurans atque inveterata. Angloſaxonibus* hatian *eſt* Odiſſe. *Alam.* hazzon. *Gall.* haïr. *Cimbr.* Aþ ᚼᛦᛦᛚ. *Dan.* hade. *Angl.* hate. *Belg.* haeten. *Angloſaxones interim ab illo ipſo* hât, Calidus, (*unde* hatian *deſumptum puto*) *etiam fecerunt ſuum* hete, Odium, rancor, malitia. *item* hatheopt, Iracundus, *&* hatheoptnyȝ, Iracundia, excandeſcentia. *nam ab illo ardore animi æſtuantis irâ, Latinis gravem indignationem animo*

concipientes, dicuntur Incendi, inflammari, exardeſcere, excandeſcere. *Græcis* φλέγεσθαι, ἐκθερμαίνεσθαι, ἐμπίμπρασθαι, πυροῦσθαι. *Gallis* s'enflammer, *&c.*

hʌnʁiᛋ, Caput. *Angloſax.* heafod. heafud. heofod. hæfd. *Alam.* haubit / houbit / hoiued. *Cimbr.* ᚼᚪᚠᚢᚧ. *Iſl.* hoffud. *Dan.* hoffuit. *Angl.* **head**. *Belg.* **hoofd**. *Quod vocabuli originem ſpectat, ſicuti Nunneſius (non repugnante Voſſio) Latinum* Caput *derivat à* κεφαλὴ, Caput; *ita magis etiam* **hʌnʁiᛋ**. heafod, *&c. videri poſſunt deſumpta ex eodem* κεφαλή. *quum conſtet initiale* κ *perſæpè tranſire in aſpirationem.* φ *quoque frequenter commutari in B vel V conſonum. Niſi fortè arbitreris omnia hæc aptiùs peti poſſe ex* ὑπερῶ *pro* ὑπιερῶ, Summus. *Notum eſt illud Naſonis,* Os homini ſublime dedit, *&c.*

hʌnh, Altus. **hʌnhᛉ**, Altum. **hʌnhis**, Superiùs, altiùs. **hʌnheiᛋt**, Altiſſimus. **hʌnheins**. **hʌnhiᛋʌ**, Gloria. **ʌnʌ ᚠʌikrnni hʌnh**, In montem excelſum; *Marc.* 9: 2. **ᛋʌtʌ hʌnhᛉ ïn mʌnnʌm**. **ʌnʌset ïn ʌnʌᛋʌikᛋgʌ rᛉᛋ**: Quod altum hominibus, abominatio coram Deo; *Luc.* 16: 15. **nsrʌrr hʌnhis**: Aſcende ſuperiùs; *Luc.* 14: 10. **ynʌᛋns ïn hʌnhistgʌm**: Gloria in excelſis; *Luc.* 19: 38. **sᛉ hʌnheins meinʌ niᛋʌihts ïst**: Gloria mea nihil eſt; *Joh.* 8: 54. **rif hʌnhein rᛉᛋʌ**: Da gloriam Deo; *Joh.* 9: 24. **ïst ᛋns hʌnhiᛋʌ**: Erit tibi gloria; *Luc.* 14: 10. **nkknns ns hʌnhiᛋʌ**: Oriens ex alto; *Luc.* 1: 78. **gʌbʌi ïk hʌnhgʌ mik siʌbʌn**: Si ego glorifico me ipſum; *Joh.* 8: 54. **hʌnhei nʌmᛉ ᛋeinʌtʌ**: Glorifica nomen tuum; *Joh.* 12: 28. **ei hʌnhgʌindʌn ᚠrʌm mʌnnʌm**: Ut honorificentur ab hominibus; *Matth.* 6: 2. **hʌnhiᛋs ïm ïn ᛋʌim**: Clarificatus ſum in eis; *Joh.* 17: 10. **ïʌisns nʌnh ᛋʌnnh ni hʌnhiᛋs ᛘʌs**: Jeſus nondum glorificatus erat; *Joh.* 7: 39. *Angloſaxonibus* hea. heaᵹ. heah *eſt* Altus. heaop. hÿᵹp, Altior. heahrta. hehrta. hÿhrta, Altiſſimus. hihð. heanner, Altitudo. hean, Attollere, elevare, *&c. Alam.* houch / houg / hoer. *Cimbr.* ᚼᚢᚴ. ᚼᛅ. *Iſl.* haar. *Dan.* høi. *Angl.* **high**. *Belg.* **hoog**. *vett Friſiis* **hæᵹ**. *Cymræis* ucho *eſt* Supra. uchel, Altus; *quod Jo. Davies petit ex radice Hebræâ. Omnino interim hoc in loco addendum Francis* **haben** *&* **hangen** *accipi pro* Surſum tollere, in altum elevare, ſuſpendere. **haben** *tamen antiquius puto, atque* **hangen** *ex eo factum per epentheſin literæ N: quomodo & Angloſaxonicum* hanᵹan *vel* ahanᵹan *factum videtur. Nam Alamanni ſuum illud* **haben**/ *ſicuti & alia plurima, ab antiquiſſimâ Gothorum linguâ deſumpſerunt: à quâ ipſos quoque Saxonas ſermonem ſuum traduxiſſe certum eſt. Argenteus*

codex

codex Joh. 10: 24; ᚻᚾᛞ ᛟᛦ ᛋᚣᛦᚣᛦᛦ ᚻᚾᛋᚣᚱᚴᛦ ᚻᛦᚻᛁᛋ: Quouſque animam noſtram tollis? *i. Suſpendis vel Suſpenſam tenes. item Luc.* 19: 48; ᛗᛦᚾᚣᚱᛦᛁ ᛦᛦᛦᛁ ᚱᛦᚻᛦᚻᛚᛁᛞᛦ ᚪᚾ ᚻᛦᚾᛋᚷᛦᚾ ᛁᛗᛗᛦ: Omnis populus ſuſpenſus erat audiens illum. *denique Matth.* 27: 5; ᚾᛋᚻᛦᛁ-ᚻᛦᚻ ᛋᛁᚴ: Suſpendit ſe.

ᚻᚾᚻᚻᛦᛁᚱᛏᛖᛁ, Superbia; *Marc.* 7: 22. *ab* ᚻᚾᚻ, Altus. & ᚻᛦᛁᚱᛏᚱ, Cor. *Theotiſcum gloſſarium D*, 31; homudeger / Tumidus, elatus. *Belgis* hooghertig / hoogmoedig. *Danis* høimod *eſt* Celſitas animi.

ᚻᚾᚱᛞᛦᛦ, Oſtium. ᚱᛦᛦᚾᚴᚾᚪᛋ ᚻᚾᚱᛞᛦᛁ ᚿᛖᛁᚾᛦᛁ: Claudens oſtium tuum; *Matth.* 6: 6. *Proximè in monumentis Angloſaxonicis ad hoc* ᚻᚾᚱᛞ *vel* ᚻᚾᚱᛞᛦᛦ *accedit, quòd* hoꝛꝺ *vel* hoꝛꝺeꝛ *vel* hoꝛꝺꝛæꝺen *eſt* Cuſtodia. hoꝛꝺcleoꝛa, Armarium, promptuarium, cella penuaria. *Immò* hoꝛꝺ *aliquando quoque exponitur* Gazophylacium. ȝif pe habbaꝺ on hoꝛꝺe ȝolꝺ oꝺꝺe ꝛeolꝛoꝛ. Si habemus in gazophylacio aurum vel argentum; *Baſil. reg.* IV.

ᚻᚾᚱᚷᛦ ᛉᚾᚱᚴᚷᚾᛞᛦᚾᛋ, Focum facientes, *ac propriè quidem* Focum ex carbonibus concinnantes, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες. *Joh.* 18: 18. *Angloſaxonibus* heoꝛꝺ *eſt* Focus. *Alamannis* herth. *Anglis* hearth / herth. *Belgis* haert / heert. *Vide gloſſarium Spelmanni in* Harthpenny, *& in* Herthus. *quemadmodum & quæ habet gloſſarium noſtrum Anglicum in* Hearth.

ᚻᚾᚱᚾ, Cornu; *Luc.* 1: 69. ᚻᚾᚱᚾᚷᚾᚾ, Tubâ canere; *Matth.* 6: 2. 9: 23. *Propriè* Inflare cornu. *Cymræis* corn *eſt* Cornu. *Angloſax.* hoꝛn *vel* hẏꝛn. *Alam.* horn. *Gall.* corne. *Ital.* corno. *Hiſp.* cuerno. *Cimbr.* ᛋᚱᚱᛁᚠ. *Dan.* hoꝛn. *Angl.* horn. *Belg.* horen / hoꝛn. *Omnia ſunt ejuſdem originis cum Latino* Cornu. *de quo vide Voſſii etymologicum. Angloſaxonicum interim* hẏꝛn *videri quoque poteſt detruncatum ex* κιρνάω *vel* κίρνημι, Miſceo *vel* Infundo potum. *Sicuti enim* κέρας *Græcis non Cornu tantùm, ſed & Corneum poculum ſive Poculum in ſimilitudinem cornu effigiatum ſignificabat, ita quoque Septentrionis alumni tale poculum nuncupabant* hoꝛn. *Maxima certè adhuc exſtant in Iſlandiâ cornuum ex argento inaurato decora, quæ cum in honorem Dei & memoriam amicorum evacuantur, ab iis nuncupari ſolent* minnis hoꝛn / Amoris cornu. *quâ de re vide Wormii Danica monumenta paginâ* 309.

ᚻᚾᚱᚾᛖ ᛋᚣᛞ ᛁᛏᚪᚾ: Siliquis ventrem, implere; κερατίων γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15: 16.

ᚻᚾᛋᚷᚪᚾ *vel* ᚻᚾᛋᚷᛦᚱᚾ, Audire. *Ac* ᚻᚾᛋᚷᚪᚾ *quidem occurrit*

rit Luc. 15 : 1. *Joh.* 9 : 17. *&* ΓΛhΛNSGΛN *Marc.* 7 : 37. *At* hΛNSGRN *legas Marc.* 4 : 33. *&* *Joh.* 6 : 60. ΓΛhΛNSGΛNDS, Audiens; *Matth.* 9 : 12. *Marc.* 12 : 28. hΛNSEI, Audi; *Marc.* 12 : 29. hΛNSIDEDNψ, Audîstis; *Matth.* 5 : 43. ƁΛNDΛI ΓΛhΛNSGΛND : Surdi audiunt; *Matth.* 11 : 5. *& mox commate* 15; SΛEI hΛƁΛI ΛNSRNΛ hΛNSGΛNDRNΛ. ΓΛhΛNSGΛI : Qui habet aures audiendi, audiat. AN ΘE ψΛTΛ hΛNSGΛ FRΛM ψNS : Quid hoc audio de te? *Luc.* 16 : 2. *Manifestè interim* hΛNSGΛN *est ab* ΛNSR, Auris. *quod vide suo loco.*

hΛψI hΛIψGRS, Gramen vel fœnum agri; *Matth.* 6 : 30. *Anglosax.* hæʒ. heʒ. hiʒ. *Alam.* heûuui / hoûuui / hou. *Cimbr.* ✠H. *Dan.* høe. *Angl.* hay. *Belg.* hoy. *Mericus Casaubonus derivat Anglicum* hay *vel* hey / *ab* ἄω, Gramen. *Propiùs tamen videri potest desumptum ex Teutonico* heuwen / howen / Scindere, secare; *quòd communes herbæ defectæ siccatæq; in hybernum animalium pabulum reservari soleant. Anglosaxonibus verò perfamiliare est commutare quandoque* ʒ *in* p, *&* *vicissim* p *in* ʒ. *unde* hæʒ *vel* heʒ *dicunt pro* hΛψI.

hΛZGΛN ΓRψ : Laudare Deum; *Luc.* 19 : 37. hΛZGΛNDΛNS ΓRψ : Laudantes Deum; *Luc.* 2 : 20. hΛZIDΛ, Laudavit; *Luc.* 16 : 8. ΛΛΛΛ MΛNΛΓEI ΓΛF hΛZEIN ΓRψΛ : Omnis plebs dedit laudem Deo; *Luc.* 18 : 43. *Videri potest per quandam literarum transpositionem factum ex* ἁγιάζειν, Sanctificare, venerari.

hEITR, Febris. ΛFΛΛIΛRT ÏGR SR hEITR : Dimisit eam febris; *Matth.* 8 : 15. *αἶθω Græcis est* Calor, æstus. *Ita quoque* Febris, *quæ putatur nomen accepisse à Fervore, Hispanis dicitur* Calientura, *&c. Omnino vide quæ fusè annotavimus ad Tatiani* XLVIII, 2. *ubi investigamus originem Alamannici* fiebar *vel* fieuer.

hEIψΛ FRΛNΓΛ, Ædium dominus, pater familiâs; *Marc.* 14 : 14. *Anglosax.* hipiʒc-fæder. *Alam.* hiuuiskes fater. *Belg.* huys-vader. *Vocabulum interim Gothicum compositum est ex illo* FRΛNGΛ, Dominus. *quod fuit suo loco. &* hEIψΛ, Domus, familia. *de quo satis fusè multa diximus in annotatis ad Tatiani* V, 12. *sicuti & ad gl* C, 5. *in* Cæleps, ungihiuuit.

hEK, Hîc; ὧδε. UΛMT hEK FΛNK MEΛ : Venisti hîc ante tempus; *Matth.* 8 : 29. *Luc.* 7 : 8. SINΔ hEK ΛT NNSIS : Sunt hîc nobiscum; *Marc.* 6 : 3. ΓRψ ÏST NNSIS hEK ψISΛN : Bonum est nos hîc esse; *Marc.* 9 : 5. NIST hEK : Non est hîc; *Marc.* 16 : 6.

ƁRIΓ-

ᛒᚴᛁᚴᚴᛁᛘ ᚺᛖᚱ : Adducite huc; *Luc.* 19:27. *Angloſax.* hepꝑ. *Alam.* ḧiar. *Dan.* ḧer. *Angl.* ḧere. *Belg.* ḧier.

ᚺᛖᚠᚴᚱ, Cubiculum. ᚴᚣᛚᛚ ᛁᚾ ᚺᛖᚠᚴᚱᚾ ᚠᛖᛁᚾᚣ: Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. *Græcè eſt* ταμιεῖον. *unde* ᚺᛖᚠᚴᚱ *non tam videtur Cubiculum vel Conclave quodvis denotare, quàm Locum ædium remotiorem ac minùs frequentatum, qualem plerique cimeliis aſſervandis deſtinant & ſi quid arcaniùs parant.*

ᚺᛁᚦᚱᛖ, Huc; ὧδε. ᛋᚾᚾᛋᚣᛁᚠ ᛁᚾᚣ ᛁᚾᛋᚣᚾᚦᛖᛁᚠ ᚺᛁᚦᚱᛖ: Continuò mittet illum huc; *Marc.* 11:3. ᚺᚣᚣᛏᚣᚾᛋ ᚣᛏᛏᛁᚾᚺ ᚺᛁᚦᚱᛖ: Claudos introducito huc; *Luc.* 14:21. *Angloſax.* hiþeꝑ. *Angl.* ḧither. *Belg.* ḧier / ḧer / ḧerwaerds.

ᚺᛁᛚᚠᚣᚾ, Adjuvare; *Luc.* 5:7. ᚺᛁᛚᚠ ᚾᚾᛋᚣᚱᚣ: Adjuva nos; *Marc.* 9:22. *& mox commate* 24, ᚺᛁᛚᚠ ᛗᛖᛁᚾᚣᛁᛉᚱᛋ ᚾᚾᚴᚣᚣᚾᚦᛖᛁᚾᚣᛁᛋ: Adjuva incredulitatem meam. *Angloſaxonibus* helpan. hỳlpan *eſt* Adjuvare. *Alamannis* ḧelfen / ḧelpen. *Cimbris* ᚣᚠ ᚼᛁᚣᚱᚣ. *Danis* ḧielpe. *Anglis* ḧelp. *Belgis* ḧelpen. *Fortaſſe, ſibilo tantummodo in aſpirationem commutato, ſunt à* συλλαβεῖν, Opitulari, adjuvare. *Vide annotata ad Tatiani* LXIII, 3.

ᚺᛁᛘᛁᚾᛋ, Cœlum; *Matth.* 5:18. *Luc.* 3:21. 4:25. ᛋᛏᚣᛁᚴᚾᛉᚱᚾᛋ ᚺᛁᛘᛁᚾᛁᛋ: Stellæ cœli; *Marc.* 13:25. ᚠᚾᚴᚣᛉᚱᛋ ᚺᛁᛘᛁᚾᛁᛋ: Volucres cœli; *Matth.* 8:20. *Marc.* 4:32. *Luc.* 8:5. ᛁᚾᛋᚣᛁ⊙ᛁᚠ ᚣᚾ ᚠᚾᚴᚣᚣᛗ ᚺᛁᛘᛁᚾᛁᛋ: Reſpicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. ᛁᚾ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣ: In cœlo; *Matth.* 6:10, 20. *Luc.* 15:7. 19:38. ᚾᛋᚺᚣᚠᚷᚣᚾ ᚣᚾᚴᚾᚣ ᚣᚾ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣ: Attollere oculos ad cœlum; *Luc.* 18:13. ᚾᚠ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣ: Sub cœlo; *Luc.* 17:24. ᚾᛋ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣ: De cœlo; *Marc.* 8:11. 11:30, 31. *Luc.* 3:22. *Joh.* 6:31, 32, 33, 38. *&c.* ᛋᛉᚣᚱᚣᚾ ᛒᛁ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣ: Jurare per cœlum; *Matth.* 5:34. ᚴᚣᚣᛁᛈᚾᚾ ᛁᚾ ᚺᛁᛘᛁᚾ ᛈᚣᛁ ᚣᚴᚴᛁᚣᚷᚾᛋ: Diſceſſerunt in cœlum angeli; *Luc.* 2:15. ᛈᚾ ᚾᚾᚣ ᚺᛁᛘᛁᚾ ᚾᛋᚺᚣᚾᚺᛁᚣᚣ: Tu uſque in cœlum exaltata; *Matth.* 11:23. ᛈᛁᚾᚣᚣᚾᚴᚣᚱᚣᛁ ᚺᛁᛘᛁᚾᛖ: Regnum cœlorum; *Matth.* 11:12. *Luc.* 6:20. ᚾᛁᛈᚣᚾ ᚢᛁᛘᛁᛈ ᛁᚾ ᛈᛁᚾᚣᚣᚾᚴᚣᚱᚣᚷᚣ ᚺᛁᛘᛁᚾᛖ: Non intrabitis in regnum cœlorum; *Matth.* 5:20. 7:20. ᛁᚾ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣᛗ: In cœlis; *Matth.* 5:16, 45, 47. 6:9. 7:21. *Marc.* 12:25. *Luc.* 6:23. ᚾᛋ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣᛗ: De cœlis; *Marc.* 1:11. *Joh.* 6:50, 51. *&c.* ᚣᛏᛏᚣ ᛁᛉᚹᚣᚱ ᛋᚣ ᚾᚠᚣᚱ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣᛗ: Pater veſter cœleſtis, *i. qui ſuper cœlos eſt*; *Matth.* 6:14, 26, 32. ᚴᚱᛋᚣ⊙ ᚾᛋᚣᚾᚴᚾᚣᚾᛋ ᚺᛁᛘᛁᚾᚣᚾᛋ: Vidit apertos

 cœlos;

cœlos; *Marc.* 1: 10. *Angloſaxonibus* heoꝛen *vel* heoꝛon *eſt* Cœlum. *Alamannis* hemel/ himil/ himol *dicitur*. *Cimbris* ᚼᛁᚠᛁᚴ. *Iſlandis* himenn. *Danis* himmel. *Belgis* hemel. *Anglis* heaven. *Gothicum* HIMINS, *ac reliqua ei affinia, alibi deduximus ab* ἄμμα, Collocor, ſtatuor; *Cælo nomen hoc* κατ' ἐξοχὴν *promerente, ob miraculoſæ convexitatis poſituram*. *Kilianus Teutonicum* hemel/ himel *dictum vult quaſi* hemmel/ Locus abſconditus. *Angloſaxonicum denique* heoꝛen *putant affine Teutonico* heffen/ *quod reſpondet Gothico* HAFGAN, Levare, ſurſum attollere: *ſiquidem ipſam cœleſtis materiæ levitatem mortalium primi cenſuerunt altiùs evolâſſe ac ſe ſuper omnia extuliſſe*. *Notum eſt illud Ovidii Metamorph.* I, 26;

Ignea convexi vis & ſinè pondere cœli
Emicuit, ſummáq; locum ſibi legit in arce.

HIMMA DAGA, Hodie; *Matth.* 6: 11 *&* 30. *Luc.* 2: 11. FRAM HIMMA UIPA IZVIS: A modò dico vobis; *Joh.* 13: 19. FRAM HIMMA KNNNNP INA: A modò cognoſcetis eum; *Joh.* 14: 7. FRAM HIMMA NN ANAGGANA MIK AAAA KNNGA: Ex hoc beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1: 48. FRAM HIMMA NN MANNE SINA NNTANS: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5: 10. *Argenteus interim codex pro* HIMMA DAG *etiam ſcribit* HINA DAG. *ita legimus Matth.* 11: 23; EIS GESEINA NNA HINA DAG: Manſiſſent uſque in hanc diem. *& rurſus Matth.* 27: 8; NNA HINA DAG: Uſque in hodiernum diem. *Atque ab hoc* HINA DAG *primò contractè factum puto* HIN DAG, *ac poſtea* (D *in* T *commutato*) HIN TAG *&* HITA. *unde Alamannis* hiutu/ *& Belgis* hupden/ heden *eſt* Hodie. NNA HITA: Uſque nunc; ἕως τοῦ νῦν. *Marc.* 13: 19. NNA HITA: Uſque nunc; ἕως ἄρτι. *Matth.* 11: 12. NNA HITA: Uſque modò; ἕως ἄρτι. *Joh.* 16: 24.

HINA DAG *idem cum* HIMMA DAGA, *quod fuit paullò ante*.

Item Rehò A Marc. VIII, 35 Hinc Germ. Finden Finder

HINDANA. HINDAR, Trans. HINDANA ÏANKDANANS, Trans Jordanem; *Marc.* 3: 8. TAAEIPAN HINDAR MAKEIN: Ire trans fretum; *Matth.* 8: 18. *Marc.* 5: 21. NSAIP HINDAR MAKEIN: Abiit trans fretum; *Marc.* 8: 13. HINDAR ÏANKDANAN: Trans Jordanem; *Marc.* 10: 1. HINDAR MAKKRS SEINRS TAAEIPAN: De finibus eorum diſcedere; *Marc.* 5: 17. BEDNN EI NSAIPI HINDAR MAKKRS ÏZE: Rogabant ut tranſiret à finibus eorum; *Matth.* 8: 34. HINDAR ÏST *videtur etiam poni pro* Reliquum eſt, ſupereſt. NIST HINDAR NNS MAIZR FIMF HAAIBAM: Non ſunt nobis plus quàm quinque panes; *Luc.* 9: 13. HINDAR, Poſt.

TAGT

ΓΛΓΓ HINΔΛK MIK SATANΛ: Vade retro me Satana; ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ. *Marc.* 8: 33.

HINΔΛKΛEIΨΛN, Præterire. ΛZETIZ ÏST HIMIN GΛH ΛIKΨΛ HINΔΛKΛEIΨΛN: Faciliùs eſt cœlum & terram præterire. *Luc.* 16: 17.

HINΔNMISTR KIUIS: Extremæ tenebræ; *Matth.* 8: 12. *Ab* HINΔΛK *ſignificante* Retrò, poſt. ΓΛΓΓ HINΔΛK MIK SATΛNΛ: Vade retro me Satana; *Marc.* 8: 33. *Anglis* hindermoſt *vel* hindmoſt *eſt Poſtremus. Runico lexico* ᚼᛁᚴᚦᚢᚱᛗᛁᛋᛏ *vel* ᚼᛁᚴᚦᚢᚱᛗᛁᛋᛏ *eſt* Res nullius momenti. *Cui fortaſſe affine eſt quòd Saxonici occidentales, ſcilicet Exceſtrenſes, habuerunt in proverbio ſummi deſpectus* hindeplinG, *i. omni honeſtate dejecta vel recedens imago. Vide* LL. *Edovardi confeſſoris*, 35.

HIKI, Huc, δεῦρο. *Marc.* 10: 21. *Luc.* 18: 22. HIKI NT, Exi, veni foras, δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11: 43. HIKI GΛH SΛIO, Veni & vide, ἔρχου καὶ ἴδε. *Joh.* 11: 34. HIKGIΨ. NSUIMΛM ÏMMΛ: Venite, occidamus eum, δεῦτε. ἀποκτείνωμεν αὐτόν. *Marc.* 12: 7. HIKGΛTS ΛFΛR MIS: Venite poſt me, δεῦτε ὀπίσω μου. *Marc.* 1: 17. *Obſerva interim* HIKGIΨ *intelligendum de pluribus.* HIKGΛTS *de duobus. nam hanc eſſe terminationem numeri Dualis, manifeſtum fit ex verbis Chriſti ad filios Zebedæi, Marc.* 10: 38. NI ÝITNΨS OIS BIΔGΛTS. MΛRNTS ΔKIRRKΛN, *&c. ex ejuſdem quoque benedicti Soſpitatoris verbis ad Cæcos duos* (*Matth.* 9: 28 *&* 30. *Plura id genus exempla exhibet Argenteus codex, quæ induſtriæ curioſi Lectoris relinquo.*

HITΛ, Hodie. *Vide* HIMMΛ ΔΛΓΛ.

HINHMΛ. HINMΛ, Multitudo, turba populi. ΛΛΛS HINHMΛ MΛNΛΓEINS: Omnis multitudo populi; *Luc.* 1: 10. HINMΛ SIΠXNGE ÏS: Turba diſcipulorum ejus; *Luc.* 6: 17. 8: 4. ΓΛSΛIOΛNΔS MΛNΛΓΛNS HINHMΛNS BI SIK: Videns multas turbas circùm ſe; *Matth.* 8: 18. ΓΛKNNNN HINHMΛNS MΛNΛΓΛI: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. MIΨÏΔGEΔNN ÏMMΛ HINHMΛNS MΛNΛΓΛI: Comitabantur eum turbæ multæ; *Luc.* 14: 25.

HΛΛHGΛN, Ridere. HΛΛHGΛNΔΛNS, Ridentes; *Luc.* 6: 25. BIHΛXHNN ÏNΛ: Irridebant eum; *Marc.* 5: 40. *Angloſax.* hlihhan. *Alam.* lahhan. *Cimbr.* ᚼᛚᛁᚻᚨᚾ. *Dan.* le. *Iſl.* hlæja. *Angl.* laugh. *Belg.* lacchen. *Mericus Caſaubonus arbitratur Anglicum* laugh / *per quandam literarum tranſpoſitio-*

ſitionem, derivatum ex γελᾶν, Ridere. *Vide tamen an non Theotiſcum* lahhan *commodiùs peti poſſit ex* λακεῖν, Reſonare, qualemcunque ſonum vel ſtrepitum edere. *Quoniam tamen in monumentis Angloſaxonicis plerumque præfixum habeat* h, *atque hanc etiam orthographiam conſtanter teneant Gothi, rectiùs fortè* hλahgλn *vel* hlihhan *deducemus à* κλάζειν *vel* κλάγξειν, Clangere, ſtridere; *mutato nempe initiali* κ, *quod frequentiſſimum eſt, in* h. *&* γ, *quod non minùs uſitatum, in* hh.

hλλιʁs. hλλιᵽs, Panis. **uiψ ψλmmλ stλinλ ɛi ylikψλi hλλιʁs**: Dic huic lapidi ut fiat panis; *Luc.* 4:3. **hλλιʁλns ᵽλnkλλλrɛinλis mλtiλλ**: Panes propoſitionis manducabat; *Marc.* 2:26. **hλλιʁλns ʁλkizɛinλns**: Panes hordeaceos; *Joh.* 6:9. **hλλιᵽs rχψs**: Panis Dei; *Joh.* 6:33. **hλλιᵽs λiʁλinλis**: Panis vitæ; *Joh.* 6:35. **hλλιᵽ mλtgλn**: Panem manducare; *Marc.* 3:20. **nᵽλλnngλnλs ψλnλ hλλιᵽ**: Intingens buccellam; *Joh.* 13:26. *& mox commate ſequ.* **λᵽʌʀ ψλmmλ hλλιʁλ**: Poſt buccellam. *Angloſaxonibus* hlæf. hlaf. laf *eſt* Panis. *Alamannis* leib / leip. *Cimbris* ᚼᛚᚨᛁᚠ. *Anglis* loafe. *vett Friſiis* læf. *Origo vocabuli per quandam contractionem, priùs tamen mutato initiali* κ *in aſpiratam, videtur peti poſſe ex* Coliphium; *prout nempe Græcis* κωλίφια *dicebantur* Panes athletis in ſaginam dati. *Eos complures viri longè doctiſſimi putant denominatos, quòd* κῶλα, Membra, artus, *redderent* ἴφια, Valida, robuſta. *At ſi cui fortaſſè hæ originationes minùs arridebunt, non tamen inficias ibit* **hλλιᵽs** *&* κωλίφιον *magnam habere affinitatem cum Hebræo* חָלָה, Innovare, inſtaurare. *Huc faciunt illa Piſtoris verba in Colloquio monachico:* Ic ma3on pitoðlice þuþh þum þæc butan minne cþæþte liþ aðneo3an. ac na lanc3e. ne to pel:. Soðlice butan cþæþte minon ælc beoð æmti3 býð 3eþepen. and buton hlaþe ælc mete to plættan býð 3ehpýnþeð:. Ic heoptan manner 3ertpan3ie. ic mæ3en pepa eom. ⁊ þuþðon litlinc3aþ nellað þonbi3ean me:. Poteſtis quidem per aliquod ſpatium ſinè meâ arte vitam ducere, ſed non diu, nec adeò benè. Nam ſinè arte meâ omnis menſa vacua videtur eſſe, & ſinè pane omnis cibus in nauſeam convertitur. Ego cor hominis confirmo, ego robur virorum ſum, & nec parvuli volunt præterire me. *Atque hoc illud eſt quod* baculum panis *vocat ipſe Deus Levit.* 26:26. *item Ezech.* 4:16. *&* 5:16.

hλλinɛ, Collis; *Luc.* 3:5. κολωνὸς *vel* κολώνη *eſt* Collis, tumulus, locus editus in planitie campeſtri. *Mutato itaque initiali* κ *in aſpirationem, ac toto deinde vocabulo contracto,* **hλλinɛ** *videri poteſt deſumptum ex* κολώνη.

hλλiψ, Monumentum. *Marc.* 16:2, 3, 5. **rλλλriλλ ïn nin-**

3λm-

ᏀᎯᎷᎷᎯ ᏚᏋᏁᎯᎷᎷᎯ ᏂᎯᎯᏆᏉᎯ: Posuit in novo suo monumento; *Matth.* 27: 60. ᏒᎯᏒᏒᏆᏬ ᎯᏁ ᏬᎯᎷᎷᎯ ᏂᎯᎯᏆᏉᎯ: Venit ad monumentum; *Joh.* 11: 38. ᏁᏚ ᏂᎯᎯᏆᏉᎯᏚᏁᏒᎷ ᏦᏆᏁᏁᎯᏁᏧᎯᏁᏚ: Ex monumentis procurrentes; *Matth.* 8: 28. *Videtur esse à* κλαίω, Ploro, ejulo; *quòd monumenta recens mortuorum dies noctésq; propinquorum lamentis personare solebant. vide Joh.* 11: 31. Matrona quædam Ephesi, *inquit Arbiter*, cum virum extulisset, in conditorium etiam prosecuta est defunctum, positúmq; in hypogæo, Græco more, corpus custodire ac flere totis noctibus diebúsq; cœpit.

ᏂᎯᎯᏁᏁᎯᏁ, Saltare. ᏁᏚᏂᎯᎯᏁᏁᎯᏁᏧᎯᏚ, Exiliens; *Marc.* 10: 50. *Anglosaxonibus* hleapan *est* Saltare. ic hleape, Salio; *gr* Ælfrici, *cap.* 30. hleapeȝe, Saltator. hleapeꞇȝe, Saltatrix; *gl* Ælfrici 6. hleapeꞇꞇan, Exilire. hleapenᵹe, Exiliens; *Beda* v, 2. hlẏp, Saltus; *gl R*, 61. ic onbehleape, Insilio; *gr* Ælfrici, *cap.* 30. *Alamannis* louphen *est* Currere. *Cimbris* ✱ᛖᚨᛒ ᚢᛒ ᚨᚱᚢᚻ, Prosiliit irâ percitus. ✱ᚨᚴ ✱ᛖᚨᛒ ᚠᚢᚱᛁᚻ ᛒᚨᚱᚦ, Prosiliit è navi. ✱ᛁᚱᛁ✱ᛖᚢᛒ, Expeditio. ᚨ✱ᛖᚢᛒᛋ ᚠᛁᚴᚴ, Sicarii, grassatores; *quòd è latebris ex improviso prosiliant.* ᚺᛁᚴ✱ᛖᚢᛒᛁᚴᚠᚨᚻ, Cœlebs. *qui Belgis* een-loopig geselle. *Islandis* að hleypa. *Danis* løbe. *Belgis* loopen *est* Currere. *Anglis* leap *est Saltare. Vide interim numquid huc faciat quòd* λωφόζει *Hesychio exp.* σπεύδει, Festinat. *Plura habent annotata nostra ad Tatiani* CCXIX, 1.

ᏂᎯᎯᏁᏚ ᏆᎷᎷᎯ ᏁᏦᏦᎯᏁ ᎯᏁ ᏚᎯᎯᏀᎯᏁ, Sors in eum cecidit ut adoleret; *Luc.* 1: 9. ᏂᎯᎯᏁᏔ ᏩᎯᏆᏦᏁᎯᏁᏧᎯᏁᏚ: Sortem mittentes; *Marc.* 15: 24. *Anglosaxonibus* hlet. hlẏt. hlot. hlott *est* Sors. *Alamannis* loȝ. *Danis* lod. *Anglis & Belgis* lot. *Islandis* hlioota *est* Sortiri. hlẏt / Sortior. ᵹ hlaut / Sortitus sum. *Alamannicum* loȝ *contractum putarem ex* λάχω, Sors, *nisi Anglosaxonicum* hlet *vel* hlẏt *propiùs viderentur accedere ad* κλῆρω, Sors. *initiali primùm* κ *in* h *transeunte, & mutato* ᵹ *in* ð, *quomodo ex* λαμπρὸς *fit* Limpidus; *ex* κηρύκειον, Caduceus. *ex* κλῆρω *itaque principiò fuerit* hleð *vel* hlẏð, *ac mox* hlẏt, *propter cognationem literarum* ð *&* ꞇ.

ᏂᎯᎬᏆᏴᎥᎯᏔ ᏆᏚᏦᎯᎬᎯᏔ ᏬᏁᎷᎯᏒᏁ ᏚᏋᏁᎯᎷᎷᎯ: Suscepit Israël puerum suum; *Luc.* 1: 54. *Hinc fortè* ᏒᎯᏂᎯᎯᏆᏴᎯᏆ *dicti sunt* Condiscipuli. ᏧᎯᏬ ᏬᏦᎷᎯᏚ ᏬᎯᏆᎷ ᏒᎯᏂᎯᎯᏆᏴᎯᎷ ᏚᏋᏁᎯᏆᎷ: Dixit Thomas condiscipulis suis; *Joh.* 11: 16. *Vide quæ diximus in* ᏒᎯᏂᎯᎯᏆᏴᎯᏆ.

ᏂᎯᎬᎥᎯᏁᎷᎬᎥ, Sinistra. ᏁᏆ ᏩᏆᏔᏆ ᏂᎯᎬᎥᎯᏁᎷᎬᎥ ᏬᎬᏆᏁᎯ ⊙Ꭿ ᏔᎯᏁᎶᏆᏬ ᏔᎯᏆᏂᏚᏬᏦ ᏬᎬᏆᏁᎯ: Ne sciat sinistra tua quid faciat dextra tua; *Matth.* 6: 3. ᎯᏆᏁᎯᏁᎯ ᎯᏋ ᏔᎯᏆᏂᏚᏬᏦᏁ. ᎶᎯᏂ ᎯᏆᏁᎯᏁᎯ ᎯᏋ

AF hAEIANMEIN ÏS: Unum à dextris, & unum à ſiniſtris ejus; *Marc.* 15:27. 10:40.

hAEIΨKRS ΨKINS rAYAnKKGAIM: Tabernacula tria faciamus; *Luc.* 9:33. **EI ANANIMAINA ÏZVIS ÏN AIVEINRS hAEIΨKRS**: Ut recipiant vos in æterna tabernacula; *Luc.* 16:9. *Hinc Joh.* 7:2. **hAEΨKAST AKEINS**, σκηνοπηγία, *eſt Judæorum dies feſtus, à figendis tabernaculis dictus; quòd eo tempore ſeptem totos dies ſub tabernaculis agerent ex præſcripto Domini, Levit.* 23. *Angloſaxonibus nimirum* leðer *eſt* Tergus, corium. *Alamannis* leder. *Danis* lader/ ſedr/ ſeyr. *Iſlandis* ledur. *Anglis* **leather**. *Belgis* **leder / leer / leyr**. *Atque ita Gothis* **hAEIΨKA** *vel* **hAEΨKA** *dicta erunt* Tabernacula, *nomine deſumpto à priſcâ Corii appellatione: prorſus ut Latinis exercitus dicitur* ſub pellibus eſſe, *cùm agit in tentoriis*. In bello ita magna eſſe rei militaris occupatio ſolet, *ait Cicero libro Quarto Acad. quæſtionum*, ut non multum Imperatori ſub ipſis pellibus otii relinquatur. *Plura huc pertinentia vide in annotatis ad gl D, 2. in* Corium.

hAIFAN, Furari. **NI hAIFAIS**: Ne fureris; *Marc.* 10:19. *Luc.* 18:20. **ΨAKEI ΨINRRS NFTKARANA GAh hAIFANA**: Ubi fures effodiunt & furantur; *Matth.* 6:19. **hAIFTNS**, Fur; *Joh.* 10:1. *Quemadmodum* **hAIFTNS** *manifeſtè exprimit Græcum* κλέπτης, Fur; *ita* **hAIFAN** *non ita longè recedit à* κλοπεῦν *vel* κλοπύειν *pro* κλέπτειν, Furari. *Niſi fortè* **hAIFTNS** *ſit ex tali aliquâ origine Teutonicâ unde Anglis* **lift** / *& Belgis* **liften / lichten** *eſt* Levare, tollere. *prorſus ut* φὼρ *Græcis dictus eſt* Fur, *à* φέρειν, Ferre, auferre. *Author etymologici*; φὼρ ὁ τὴν ἀκόλεια φέρων. *Nonnullis interim ævi medii ſcriptoribus, nimirum Sidonio, Gregorio Turonenſi, & authori hiſtoriæ Gothicæ* Levare *uſurpatum pro Furari, oſtendit Savaro ad Sidonii librum Septimum, epiſt.* 2.

hAIGANS ΨKINS rAYAnKKGAM: Tabernacula tria faciamus; *Marc.* 9:5. *Alamannis* ligen *eſt* Jacére, cubare. *Vide annotata ad Tatiani* XLIV, 1.

hAInMANS, Aures; *Marc.* 7:35. *Luc.* 7:1. *Affine eſt Græco* κλύω, Audio. *à cujus inuſitato themate* κλῦμι *eſt Imperat.* κλῦθι, Audi.

hARhnn, Ridebant. **BIhARhnn ÏNA**: Irridebant eum; κατεγέλων αὐτοῦ. *Marc.* 5:40. *Vide* **hAlhGAN**, Ridere.

hNAIVGAN, Humiliare. *Vide* **hNEIVAN**, Inclinare, declinare.

hNASuGAIM VASTGRM rAYASIdAI: Mollibus veſtimentis ve-

veſtiti; *Matth.* 11: 8. *Luc.* 7: 25. *Angloſaxonibus* hnæɣc. hneɣc. hnÿɣc *eſt* Mollis, tener. *etiam* neɣc *occurrit apud Bedam libro* III, *cap.* 5. *Belgis* **neſs/ neſch/** *vel* **niſch ey** *eſt* Ovum ſorbile. *Kilianus arbitratur dici quaſi* **neſſ/ naſſ/** *vel* **natt/** Humidum. *Anglis* **neſh** *eſt Tener, frigoris impatiens. de quo vide etymologicum noſtrum Anglicum.*

hNEIᛉᚫN, Inclinare, declinare. **ᚫᚱS ᚷNᚹᚫN ᚫNᚱᚫNN hNEIᛉᚫN**: Dies jam cœperat declinare; *Luc.* 9: 12. **ᚫNᚫhNEIᛉᚫNᚫS**, Procumbens; *Marc.* 1: 7. **SNNNS MᚫNS NI hᚪBᚫIᚹ ⊙ᚫK hᚫNBIᚹ SEINᚫNᚫ hNᚫIᛉGᚫI**: Filius hominis non habet ubi caput ſuum reclinet; *Matth.* 8: 20. *Ab hac primariâ ſignificatione uſurpari quoque cœpit verbum pro* Humiliare. **SᚫEI hNᚫIᛉEIᚹ SIK SIᚫBᚫN. NShᚫNhGᚫdᚫ**: Qui humiliat ſemet ipſum, exaltabitur; *Luc.* 14: 11. 18: 14. **ᚫᚫᚫ ᚮᚫIKrNNGE Gᚫh hᚫᚫINE rᚫhNᚫIᛉGᚫdᚫ**: Omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. **ÏNSᚫNdIdEᚫNN rᚫhNᚫIrIdᚫNᚫ**: Dimiſerunt contumeliis affectum; *Marc.* 12: 4. **NShᚫNhIdᚫ rᚫhNᚫIᛉIdᚫNS**: Exaltavit humiles; *Luc.* 1: 52. **ÏNSᚫ⊙ dN hNᚫIᛉEINᚫI ᚹINGᚱS SEINᚫIZᚱS**: Reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ; *Luc.* 1: 48. *Angloſaxonibus* hnɣgan *eſt* Demittere, inclinare, proſternere ſe. *Alamannis* **hneigen**. *Danis* **neje**. *Belgis* **neigen**. *unde iiſdem quoque Belgis* **geneigt** *&* **genegen** *eſt* Proclivis, propenſus. *Iſlandis* hnyga *eſt* Decidere. eg hneig/ Decidi. *Valdè affine eſt hoc verbum Græco* νεύειν, Inclinare, propendere, vergere deorſum. *Vide quoque quæ ſupra diximus in* **rᚫhNᚫIrIdᚫNᚫ**.

hNINᚷᚫNdS, Rumpens. *Vide* **ᚫIShNᚫNᚷNᚱdEdNN**.

hᚱᚫᚱN, Sycophantæ inſtar alicui aliquid per calumniam eripere. *atque ita accipio illud Lucæ* 3: 14; **NIMᚫNNᚫhNN hᚱᚫᚱᚹ**. *propterea quòd hanc verbi ſignificationem apertiſſimè nobis exhibent verba Zachæi pœnitentis, Lucæ* 19: 8; **GᚫBᚫI ⊙IS ⊙ᚫ ᚫᚠhᚱᚫᚱdᚫ. ᚠIdNKᚠᚫᚫᚹ ᚠKᚫrIᚫdᚫ**: Si quid aliquem defraudavi, quadruplum reddo. εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, τετραπλοῦν ἀποδίδωμι. *Angloſaxonicum gloſſarium R, pagind* 15; holtihte *vel* teone, Calumnia.

hᚱKᚱS, Adulteri; *Luc.* 18: 11. **hᚱKINᚱN**, Mœchari; *Matth.* 5: 32. **NI hᚱKINᚱS**: Ne adulteres; *Marc.* 10: 19. **hᚱKINᚫSSGNS**, Fornicationes; *Marc.* 7: 21. **ᛉEIS NS hᚱKINᚫSSᚫN NI SIGNM rᚫBᚫNKᚫNᚫI**: Nos ex fornicatione non ſumus nati; *Joh.* 8: 41. **ÏN**

rᚫ-

ᚴᚣᚦᚴᚢᚣᛁ ᚿᛁᛉᚣᛁ hᛟᚱINᛟᚾᚪᛖIN: In generatione hac adulterâ; *Marc.* 8:38. *Angloſax.* hop *eſt* Meretrix. *Alam.* huar/huor. *Angl.* whore. *Belg.* hoere. *Dan.* hore. *Iſlandis* hoor *eſt* Adulterium. hoora / Meretrix. *Quod attinet ad originem vocabuli, omnes miro jam olim conſenſu deduxerunt ab* hueren / Mercede conducere; *prorſus ut Meretrix dicta eſt Græcis* πόρνη, *à* πέρνάω, Vendo. *Immo & Latinis Mulier vulgo quæſtum corpore faciens dicta eſt* Meretrix, *à merendo. Notum eſt illud Ovidii, 1 Amorum, Elegiâ 10.*

Stat meretrix certo cuivis mercabilis ære,
Et miſeras juſſo corpore quærit opes.

Vide interim an non Angloſaxonicum hop *potiùs videri poſſit detruncatum ex* ὠραῖα, Pulchra atque in primo etiamnum flore ætatis conſtituta, *quòd tales plerumque ſint mulieres quæſtuariæ, aut ſaltem videri laborent. unde quoque ſcortillo in omnibus ferè linguis nomen ab hac præcipuâ ejus commendatione inditur. ac Belgis appellatur* mope mept. *Anglis* prettie wench. *Gallis* belle fille, *&c. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani* XXIX, 2.

hᛕᚣINᛋ, Mundus, purus; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. ᚴᚣhᛕᚣINᚴᚪᚿ, Mundare, purgare; *Matth.* 8:2. *Marc.* 1:40. *Luc.* 5:12. ᛞᚣᚴᛋ hᛕᚣINᛖIMᚣIS: Dies purgationis; *Luc.* 2:22. *&* 5:14. *ubi tamen* ᚴᚣhᛕᚣINᛖINᚣI *ſcribitur. Alamannis* rein *eſt* Purus. *Cimbris* ✱RHIKK. *Iſlandis* hreinn. *Danis* reen. *Belgis* reyn. *Magnam habet vox affinitatem cum Græco* ῥαίνω, Aſpergo, aquâ perfundo; *ut propriè olim ſignificaverit* Aſperſione aquæ mundatum, luſtratum. *Homicidii certè atque aliorum id genus criminum labem fluvialibus aquis luſtrari atque elui poſſe credebat cæca Gentilitas. Ovid.* II *Faſt. verſ.* 35;

Omne nefas, omnémq; mali purgamine cauſſam
Credebant noſtri tollere poſſe ſenes.
Græcia principium moris dedit; illa nocentes
Impia luſtratos ponere facta putat.
Actoriden Peleus, ipſum quoque Pelea Phoci
Cæde per Hæmonias ſolvit Acaſtus aquas, *&c.*

Nobiliſſimus interim Germaniæ fluvius, quem Rhenum *dicunt, videri poteſt nomen ſuum à* rein *traxiſſe; vel ob generaliorem rationem, quia omnis aqua mundat; vel ob rationem celeberrimo amni peculiarem: ſiquidem priſci Germani puritatem integritatémq; tori ſui Rheno explorabant. unde & lib.* I *Anthol. epigr.* ἐλεγχίγαμος *appellatur. Vide quoque Nonnum* XXIII *Dionyſiacôn, & quæ ad eum Gerardus Falkenburgius ex Anthologiâ, Nazianzeno, & Juliano annotavit. Plura de voce* reyn *diximus in Obſervatis ad Willerami paginam* 17.

hᛕᚣI-

hʀʌiψʌanbʀnʀ ʀʌgnk: Turturum par; *Luc.* 2:24. *Ita videntur dicti Turtures à luctuosâ mœrentium gementiúmq; voce. Notum est illud poëtæ Mantuani, eclogâ* I;

Nec gemere aëreâ cessabit turtur ab ulmo.

Anglosaxonibus certè hpeopan *est* Pœnitere, dolere, tristari. *unde* hpeopiȝ mod *est* Animus in luctu positus; *Cædm.* 19, 11. me oɬhpiopð, Miseret me; *gr Ælfrici, cap.* xxxiii. *Alteram compositæ vocis partem, quæ est* anbʀ, Columba, *vide suo loco. Græcis* πεγὼν *dicitur, à* πύζω, *quod idem ferè cum* πίζω, Murmuro, susurro.

hʀʌmgʌn. nshʀʌmgʌn, Suspendere, crucifigere. nimiψ ïnʌ gns gʌh hʀʌmgiψ: Accipite eum vos & crucifigite; *Joh.* 19:6. ψʌʌanɬni ʌih nshʀʌmgʌn ψnk: Potestatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19:10. nshʀʌmei ïnʌ: Crucifige eum; *Marc.* 15:13, 14. *Joh.* 19:6. nshʀʌmidednn ïnʌ: Crucifigebant eum; *Marc.* 15:25. ψʌi ψʌidegʌnds ψʌi miψnshʀʌmidʌns ïmmʌ: Latrones qui crucifixi erant cum eo; *Matth.* 27:44. ïʌisn ʌtrʌɬ ei nshʀʌmiψs ψesi: Jesum tradidit ut crucifigeretur; *Marc.* 15:15. *Aliquoties monuimus Gothos* ʜ *Græcorum sæpè commutare in* h. *atque ita* hʀʌmgʌn *erit à* χρεμᾶν, Suspendere. *ut* hʌʌiψʌ, Monumentum sepulchrale, *à* κλαίειν. hʌʌine, Collis, *à* κολωνός. hʀnk hʌʌins, Cantus galli, *à* κρεκτή. *Anglosaxonicum quoque* healm *est à* κάλαμος. hænep *à* κάνναβις. hlinan *à* κλίνειν. hlud *à* κλυτός. *&c.*

hʀisgʌn. nshʀisgʌn, Excutere. nshʀisgʌiψ mnʌdʌ: Excutite pulverem; *Marc.* 6:11. ʌɬhʀisgʌiψ mnʌdʌ: *Luc.* 9:5. *atque ita quoque Luc.* 10:11 *legimus,* gʌh stnʀgn ʌɬhʀisgʌm ïzvis: Etiam pulverem excutimus in vos. *Anglosaxonibus* hnẏrian *est* Concutere. hnẏrienð, Concutiens; *Ps.* xxviii, 7. hnẏrod ic eom, Excussus sum; *Ps.* cviii, 22. *Cimbris* ✱RIИЧIЋ *est* Concussor. *Anglis* roist *est* Grassari. roister / Grassator. *Videntur interim hæc aliquam affinitatem habere cum Græcis* κρούω, Pulso. κρῦσις, Pulsatio. *præsertim si statuamus initiale* ʜ *mutatum in aspiratam; cujus mutationis plurima alibi attulimus exempla.*

hʀʀngʌn, Clamare; *Marc.* 10:47. hʀʀngʌnd, Clamabunt; *Luc.* 19:40. hʀʀnidednn, Clamaverunt; *Matth.* 8:29. hʀʀngʌnds, Clamans; *Matth.* 5:5 *&* 7. nɬhʀʀngʌnds, Clamans; *Luc.* 16:24. *Marc.* 9:24. nɬhʀʀngʌnds, Exclamans; *Luc.* 8:28. nɬhʀʀnidʌ stibnʌi mikiʌʌi: Clamavit voce magnâ; *Matth.*

27:46. *Alamannis* ruafan / ruofen *est* Clamare, vociferari. *Belgis* roepen. *Cimbris* ᚼᚱᚪᛒ. *Danis* raab. *Islandis* hroop *est* Clamor, probrum. *quibus fortassè affinia sunt Anglosaxonica* behpopan, Sugillare; *Luc.* 18:5. onhpope, Improbitas, importunitas; *Luc.* 11:8. *Reg. Bened. cap.* 52. *Cimbrico interim lexico* ᚼᚱᚪᛒ, *veluti primâ significatione, exponitur* Clamor, vociferatio: *suspicabárq; jam olim* ᚼᚱᚪᛒ *istud factum per contractionem ex* ᚼᛁᚱᚪᛒ, Clamor militaris, *q. d. Exercituum clamor: ut vox primùm denotaverit Acrem illam exercituum pugnam capessentium vociferationem, quæ Græcis* ἀλαλὴ *vel* ἀλαλαγμὸς *nuncupatur; ac postea demum translata sit ad quemvis alium enormem clamorem. De origine Cimbrici* ᚪᛒ *diximus ad Tatiani* XLIX, 3.

ᚼᚴᛉᛏ, Tectum, laquear, contignatio. ᚪᚾᛞᚺᚾᛚᛁᛞ᛫᛫ᛖᛞᚪᚾᚾ ᚼᚴᛉᛏ ᛦᚪᚴ᛫᛫ᛁ ᛦᚪᛋ: Nudaverunt tectum ubi erat; *Marc.* 2:4. ᚾᚹ ᚼᚴᛉᛏ ᛗ᛫᛫ᛁᚾ: Sub tectum meum; *Matth.* 8:8. ᚪᚾᛅ ᚼᚴᛉᛏᚪᛘ: In tecto; *Luc.* 17:31. ᚪᚾᛅ ᚼᚴᛉᛏᚪᛘ: Super tecta; *Matth.* 10:27. *Ad vocabulum hoc Gothicum proximè accedunt Anglosaxonicum* hpoꝛ. *Alamannicum* ruf. *Cimbricum* ᚱᚪᚠᚹ. *Anglicum* roof. *Belgicum* roef. *Omnia satis manifestè desumpta sunt è medio Græci* ὄροφος, Tectum. *sicuti* nÿt *ex* ὄντος, Utilis. ꝑeaꝺ *ex* ἐρευθος, Rubor. ꝑim *ex* ἀριθμὸς, Numerus. ꝛeoc, Ægrotus, *ex* σαθρὸς, Concussus. ꝛtæꝛ *ex* ἱστορία, Historia. *Plura id genus exempla congessimus alibi.*

ᚼᚴᚾᛏᛏ, Virga. ῥάβδος. *Marc.* 6:8. *Anglis* roꝺꝺe. *Belgis* roede.

ᚼᚴᚾᚴ ᚺᚪᚾᛁᚾᛋ: Cantus galli; *Matth.* 26:75. ᚺᚪᚾᚪ ᚾᛁ ᚼᚴᚾ-ᚴ᛫᛫ᛁᛦ: Gallus non cantabit; *Joh.* 13:38. ᚺᚪᚾᚪ ᚼᚴᚾᚴᛁᛞᚪᛚ: Gallus cantavit; *Matth.* 26:74. *Joh.* 17:27. *Gothicum interim* ᚼᚴᚾᚴ *valdè affine est Græco* κραυγὴ, Clamor, vociferatio: *frequentiùs enim occurrit, quàm ut multis moneri debeat, initiale* κ *solere commutari in* h.

ᚼᚾᚴᚴᚱᚴᚷᚪᚾ, Esurire. ᚼᚾᚺᚱᚾᛋ, Fames. ᛦᚪᚾᚪ ᚴᚪᚱ-ᚴᚪᚾᛞᚪᚾ ᛅᚾ ᛗᛁᛋ. ᚾᛁ ᚼᚾᚴᚴ᛫᛫ᛁᛦ: Qui venit ad me, non esuriet; *Joh.* 6:35. ᚼᚾᚺᚱᚾᛋ ᛗᛁᚴᛁᚪᛋ ᛦᚪᚱᛦ ᚪᚾᛞ ᚪᛚᚪᚪ ᚳᛁᚱᛦᚪ: Fames magna facta est in omni terrâ; *Luc.* 4:25. ᛦᚪᚱᛦ ᚼᚾᚺᚱᚾᛋ ᚪᛒᚱᛋ: Facta est fames valida; *Luc.* 15:14. *& mox commate* 17; ᛁᚴ ᚼᚾᚺᚱᚪᚾ ᚠᚱᚪᚢᛁᛋᛏᚾᚪ: Ego fame pereo. *Angloſaxonibus* hunʒeꝛ. hunʒoꝛ. hunʒuꝛ *est* Fames. *Alamannis* hungar. *Danis* hunger. *Anglis* hunger. *Belgis* honger. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Casaubonus;* κενὸς, Vacuus, inanis. κενὴ κοιλία, Vacuus venter. κενεωσίη *vel* κενωσία, Vacuitas vasorum: *Hippocrati*, Fames, inedia. *Unde fortè,* τὸ κ *in spiritum asperum transeunte,* hunger.

Ca-

Casaubonianam hanc originationem nonnihil firmat Latinum Jejuno, *quod viri docti deduxerunt ex* ἰνάω *vel* ἰνέω, Inanio, evacuo, expurgo. *Accedit ipsius Famis natura: nam ut ex Erasistrato tradit Aulus* Gellius XVI, 3; Esuritionem faciunt inanes patentésq; intestinorum fibræ & cava intus ventris ac stomachi vacua & hiantia. *unde ex eodem Erasistrato mox subdit idem* Gellius, Scythas, cum sit usus ut famem longiùs tolerent, fasciis ventrem strictissimè circumligare. Eâ ventris compressione esuritionem posse depelli, creditum est. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LXVIII, 1.

hnrgan, Cogitare, putare, arbitrari. **ni hnrgaiw**: Nolite putare; *Matth.* 5: 17. **hnridednn**, Putaverunt; *Joh.* 11: 13. **hnrgandarna**, Existimantes; *Luc.* 2: 44. **ƿlilahnrgands**, Benevolus, benè erga aliquem affectus; εὐνοῶν. *Matth.* 5: 25. **ns allai rlahnrdai ƿeinai**: Ex totâ mente tuâ; *Marc.* 12: 30. **aistahida mikilƿnhtans rlahnrdai hairtins seinis**: Dispersit superbos mente cordis sui; *Luc.* 1: 51. *Anglosaxonibus* ȝehyȝan *est* Meminisse, recordari. ȝehyȝd, Cogitatio. hyȝe, Mens, animus. *Alamannis* hugen/ erhugen/ gehugen / Meminisse, recordari. fihucti / Memoria. inhucti/ Conscientia. *Cimbris* ᚼᚢᚠᛅ *est* Animus; *Runicum lexicon suo loco.* ᚼᚢᚠᚠ ᛁᚠ, Memini; *Epicedium R Lodbrog Strophâ* 5. *& rursum Strophâ* 28, ᚠᛁᚴᚢᛅ ᚼᚢᚠᚦᛁ ᛁᚠ ᚠᛅᚴᚴᛅ, Minimè putavi, nemo hominum minùs putabat. *Danis* hu *vel* huff *est* Animus. hugse *vel* huffse / Intentus ad rem. eg huffster/ huosger/ huser. Recordor. huffsining/ Recordatio. hu-stifte/ Animus versatilis. *Islandis* hugur *est* Animus. *Belgis* **heuge/ hoge**/ Mens, animus. **heugen/ geheugen**/ Meminisse, recordari. *Omnia videntur singularem habere affinitatem cùm* ἡγέομαι, Duco, arbitror, existimo. *Fusiùs de hoc verbo egimus in annotatis ad Tatiani* XXVII, 1.

hnþm, Lamentavimus; *Matth.* 11: 17. *Vide* **hlaþgan**.

hnhrns, Fames; *Luc.* 4: 25. 15: 14 & 17. *Vide quæ diximus in* **hnrrkgan**, Esurire.

hnlgan, Tegere, operire, celare. **anrnnnnn snmai hnlgan andƿlaikƿi is**: Cœperunt quidam velare faciem ejus; *Marc.* 14: 65. **rlahnlaiƿ ƿlaikƿan þkam ƿerim**: Operiri fluctibus; *Matth.* 8: 24. **rlahnlaiƿ ƿas þankа im. ei ni þkƿeina immа**: Velatum erat ante eos, ut non sentirent illud; *Luc.* 9: 45. **niƿlaiht ist rlahnlaiƿ. ƿatei ni andahnlgaidan**: Nihil est opertum, quod non revelabitur; *Matth.* 10: 26. **andahnlgan**, Revelare; *Luc.*

10:22. ᚫᛁᚾᚻᛚᚹ ᚪᚾ ᚫᚾᛞᚻᚾᛚᛖᛁᚾᛞᛁ ᚠᛁᚾᛞᚱᛗ: Lumen ad revelationem gentium; *Luc.* 2:32. *Hinc* **hnlnndi** *videtur dicta* Spelunca; *Joh.* 11:38. *Ac fortaſſe quoque* **hllge**, Inferorum ſedes, tartarus, *nomen traxerit ab hoc* **hnlgan**. *ſicuti Theotiſcum* **hell** *ab* **helen** / Tegere, occultare. *de quo vide annotata noſtra in Tatiani* LXV, 4. *Angloſax.* helan *eſt* Celare. *Alam.* **helen**. *Dan.* hylle. *Belg.* **helen**. *Iſlandis* eg hil *eſt* Tego. hulde / Texi.

hnlᚹs, Propitius. **hnlᚹs sigᚪis mis ᚦkᚫᚠᚪnkhtᚫmmᚫ**: Propitius eſto mihi peccatori; *Luc.* 18:13. ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. *quæ Græci contextus verba hoc in loco Latinæ verſioni non addidiſſem, niſi manifeſtam expeditámq; Gothicæ vocis originem viderentur ſuggerere. ut* **hnlᚹs** *per contractionem factum ſit ab* ἱλαθεὶς, Placatus, propitius. *Ab hoc interim* **hnlᚹs** *Angloſaxonibus* holð *eſt* Amicus, benevolus, fidus. unholð, Inimicus, infidus. *Theotiſcis quoque* **huldi** *eſt* Gratia, favor, fides. *Danis* held. *Iſlandis* hille. *Belgis* **hulde**.

hnlnndi, Spelunca; *Joh.* 11:38. *Videri poteſt petitum ex* **hnlgan**, Celare, operire. *quod vide ſuo loco. Niſi malis* **hnlnndi** *intelligi de ſpeluncâ exciſâ ex petrâ, quomodo Matth.* 27:60 *Nicodemus dicitur corpus Domini impoſuiſſe ſepulchro ſuo novo,* **ᚹltei nshnlᚱdᚫ ᚫnᚫ stᚪinᚫ**: quod inciderat in petrâ.

hnnd, Centum, *aliquoties occurrit in Argenteo codice.* **ᚫins skndᚫ skᚫtte ᚠimᚠhnndᚫ**: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. **tᚹᚫim hnndᚫm skᚫtte hᚫliᛒᚱs ni gᚫnᚱhᚫi sind ᚹᚫim**: Ducentorum denariorum panes non ſufficiunt eis; *Joh.* 6:7. **mᚫrt ᚹesi ᚹᚫtᚫ bᚫᚫsᚫn ᚠkᚫbnrgᚫn ïn mᚫnᚫrizᚱ ᚹᚫn ᚹkigᚫhnndᚫ skᚫtte**: Poterat unguentum iſtud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.* 14:5. *Pro ſimplici tamen* **hnnd**, *primò dixerunt* **tᚫihnntᚫihnnd** *vel* **tᚫihnntehnnd**, *q. d. Decem decies. Ita legas* **tᚫihnntᚫihnnd kᚫse ᚫlevis**: Centum cados olei; *Luc.* 16:6. **tᚫihnntᚫihnnd mitᚫde kᚫnknis**: Centum coros tritici; *Luc.* 16:7. **ᚫirᚫnds tᚫihnntehnnd ᚫᚫmbe**: Habens centum oves; *Luc.* 15:4. *Sed quotidiani ſermonis uſus difficilem polyſyllabici vocabuli pronuntiationem averſatus, poſtremam longioris appellationis partem retinuit. Valdè quoque ſuſpicor poſterioris ævi ſcribas, non obſervatâ hujus reduplicationis cauſſâ, corruptè ſcripſiſſe* **tᚫihnntᚫi hnnd** *vel* **tᚫihnnte hnnd** *pro* **tᚫihnntᚫihnnd** *vel* **tᚫihnntehnnd**. *ac ſimiliter quoque pro* **ᚫhtᚫntehnnd** *vel* **nihntehnnd**.

ᴛᴇhᴎᴎᴅ *divisim scripsisse* ᚣhᴛᚣᚾᴛᴇ hᴎᴎᴅ *&* ᴎiᴎᴎᴛᴇ hᴎᴎᴅ. *atque adeò ex hac Gothicorum librariorum depravatâ scripturâ credo etiam Anglosaxones (quum non viderent quorsum Gothi postponerent* hᴎᴎᴅ *perperam ab integrâ Cardinalis numeri denominatione resectum) illud* hund *potiùs præposuisse majoribus numeris Cardinalibus, nec non ipsi quoque Centenario* hund ᴛeontiᴢ. *nam ut* ᴛeontiᴢ *per se denotet* Dena decies, *i. Centum, præposuerunt tamen ei, veluti ex supervacuo, illud* hund, *quod (prout jam nunc diximus) per Gothicorum amanuensium oscitantiam à numeris Cardinalibus avulsum postponebatur. Vide quæ de hoc* hund *habet Guiljelmi Somneri lexicon Saxonicolatinum. Ad hoc interim* hᴎᴎᴅ *arbitror quoque referendum* ψᴎsᴎᴎᴅ, Mille, *quod vide suo loco. Considerent porro Philoteutones numquid huc faciat locus Otfridi libro Secundo, cap. 4, versu 6;*

Er fasteta unnoto
Thar ni unhunt zito.

hᴎᴎᴅᚣᛋ ᴎᴎᴅᚣᚴᛉ ʙiᴎᴅᚣ mᚣᛏgᚣᴎᴅ ᚣᚠ ᚪᚴᚣᚢhsᴎᛉm ʙᚣkᴎᛉ: Catelli comedunt sub mensâ de micis puerorum; *Marc.* 7: 28. hᴎᴎᴅᚣᛉᴎs ᚣᛏkiᴎᴎᚣᴎᴅᚣᴎs ʙiᚣᚣiᚴᛉᚱᚪeᚪᴎᴎ ʙᚣᴎgᛉᴎs ïs: Canes accurrentes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16: 21. *Anglosaxonibus* hund *est* Canis. *Alamannis* hunt. *Cimbris* ᚼᚢᚾᚦ. *Islandis* hundur. *Danis* hund. *Anglis* hound. *Belgis* hond. *Videntur per Syncopen facta ex* κωνίδιον, Catellus. *mutato priùs* κ *initiali in aspirationem, quo nihil frequentius.* Propudium hominis *dicitur Danis* hundſ-fut. *Belgis* hondſ-fot. *quasi dicas Hominem spurcissimo canis fœminæ pudendo fœdiorem.*

hᴎᴎgᚣᴎ, Confidere. ⊙ᚣiᚴᚣ ᚣᚴᚣᴎ ïsᴛ ψᚣiᴍ hᴎᴎgᚣᴎᴅᚣᴍ ᚣᚠᚣᛕ ᚠᚣihᚣᴎ. ïᴎ ψihᴅᚣᴎᛏᚣᚴgᚣ ᛉᛋᚱᛋ ᛉᚣᴎᚴᛁᚱᚣᴎ: Quàm difficilè est confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire; πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. *Marc.* 10: 24.

hᴎᴎsᚣ, Sacrificium. ⊙ᚣkgᚣᛏᛋh hᴎᴎsᚣᴇ sᚣᚣᛏᚣ sᚣᚣᛏᚣᴅᚣ: Omnis victima sale salietur; *Marc.* 9: 49. ᚣkᴍᚣhᚣiᚴ-ᛏiψᚣ ᛉiᚣgᚣᴎ gᚣh ᴎi hᴎᴎsᚣ: Misericordiam volo & non sacrificium; *Matth.* 9: 13. ᴜiᴍiψ ⊙ᛖiᚣᚣ ᛖi sᚣ⊙ᚣᛉᴎh ïᛉᛖi ᴎsᴜiᴍiψ ïᛉᛉis. ψᴎᛚᛚkᛖiψ hᴎᴎsᚣᚣ sᚣᚣgᚣᴎ ᛚᛋᚱᛋ: Venit hora ut quilibet qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo. ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν θεῷ. *Joh.* 16: 2. hᴎᴎsᚣsᛏᚣψs, Altare; *Matth.* 5: 23. *Luc.* 1: 11. *Ab hoc* hᴎᴎsᚣ *suspicor, N abjecto, esse Anglosaxonicum* hurl, Sacrificium, eucharistia, Dominici corporis communio. hurᛋgᴎᴎᛉ, Eucharistiæ perceptio. hurᛋgᴎᴎᛉa, Pater familiâs

miliâs euchariſtiam percipiens. huſelfatu, Vaſa eccleſiæ ad miniſterium euchariſtiæ atque alios uſus pios conſecrata. huſlian, Euchariſtiam alicui exhibere, euchariſtiæ ſacro initiare.

ᚻᚾᚾᚠᚫᚾᚫᛁᛋ. ᚠᚴᚫᚻᚾᚾᚠᚫᚾᚫᛁᛋ, Captivis; *Luc.* 5: 19.

ᚻᚾᚷ, Lumbi, ilia. *Marc.* 1: 6. *ea dorſi pars quâ cingimur, quæq; inter omnes ſpinæ partes maximis validiſſimiſq; ſubnixa eſt vertebris. Angloſaxonibus* hỳpe *nuncupatur. Alam.* huffo. *Angl.* hip. *Belg.* heupe. *Denominatio fortaſſe deſumpta eſt ab illo* hỳpe, *quod Angloſaxonibus* Acervum *denotat; quandoquidem nuſquam alibi in toto corpore major eſt oſſeorum nodorum muſculorúmq; coacervatio. Vide annotata ad gl D, 2. in* Femur, hoffo.

ᚻᚾᛋ, Domus. *Angloſax.* huſ. *Alam.* hus. *Cimbr.* ᚼᚢᚾ. *Dan. & Iſl.* huus. *Angl.* houſe. *Belg.* huys. *Gothis quoque non ignotum fuiſſe vocabulum, evincit locus Joh.* 18: 20; **ᛁᚴ ᛋᛁᚾᛏ᛫ᛁᚾᚱ ᚳᚫᛁᛋᛁᛞᚫ ᛁᚾ ᚱᚫᚢᚾᛗᚠᚳᚫᛁ ᚷᚫᚻ ᛁᚾ ᚱᚾᛞᚫᚻᚾᛋᚫ**: Ego ſemper docui in ſynagogâ & in templo; ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ. *Vide quæ attingimus in* **ᚱᚾᛞᚷᛁ**, Sacerdos. *Ac de Teutonico* hus / *vide annotata in Tatiani* Lv, 8.

ᚻᚾᛉᛞ, Theſaurus. **ᚻᚾᛉᛞᚷᚫᚾ**, Theſaurizare. **ᚻᚾᛉᛞᚷᚫᛁᚠ ᛁᛉᚴᛁᛋ ᚻᚾᛉᛞᚫ ᛁᚾ ᚻᛁᛗᛁᚾᚫ. ᚠᚫᚴᛖᛁ ᚾᛁᚻ ᛗᚫᚫᚱ ᚾᛁᚻ ᚾᛁᛞᚴᚫ ᚠᚴᚫᚴᚴᚫᛞᛖᛁᚠ. ᚷᚫᚻ ᚠᚫᚴᛖᛁ ᚠᛁᚾᛒᚱᛋ ᚾᛁ ᚿᚠᚴᚫᛒᚫᚾᛞ ᚾᛁ ᛋᛏᛁᚫᚾᛞ. ᚠᚫᚴᛖᛁ ᚫᚾᚴ ᛁᛋᛏ ᚻᚾᛉᛞ ᛁᛉᚴᚫᚱ. ᚠᚫᚴᚾᚻ ᛁᛋᛏ ᚷᚫᚻ ᚻᚫᛁᚱᛏᚱ ᛁᛉᚴᚫᚱ**: Theſaurizate vobis theſauros in cœlo, ubi neque ærugo neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt neque furantur. Ubi enim eſt theſaurus veſter, ibi eſt & cor veſtrum. *Matth.* 6: 20, 21.

Ï **ᛒᚫ ᚠᚫᚾᚴᚷᚾᛋ ᚠᚫᛁᚴᚻᚫᛁᛏᛖᛁ ᛋᚴᚫᚫᚴᚫ ᚷᚫᛁᚾᚫᛗᛗᚫ**: Numquid gratias habet ſervo illi? μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ; *Luc.* 17: 9. **ᛁᛒᚫ ᚾᛁ ᛁᚾ ᚫᚾᛞᛁ ᚢᛁᛗᚫᚾᛞᛖᛁ**: Ne in noviſſimo veniens; ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐλθὼν. *Luc.* 18: 5.

ᛁᛒᚫᛁ ᚫᚾᚠᛏᚷ: Niſi fortè; μή ποτε. *Joh.* 7: 26. *Angloſax.* ȝỳf *eſt* Si. *Alam.* ibu / iof. *Angl.* if. *Græcis* εἰ. εἴ πε. **ᛁᛒᚫᛁ ᛗᚫᚱᚾᚾ ᛋᚾᚾᚷᚾᛋ ᛒᚱᚾᚠᚠᚫᛞᛁᛋ ᚢᚫᛁᚾᚷᚾ**: Numquid poſſunt filii ſponſi lugere? *Matth.* 9: 15. *Marc.* 4: 21. *Joh.* 7: 47, 51, 52. 9: 40. **ᛁᛒᚫᛁ ᚫᚾᚠᛏᚷ**: Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2: 22. **ᛁᛒᚫᛁ ᚫᚾᚠᛏᚷ**: Ne fortè; μή πολε. *Luc.* 14: 12.

14: 12. *pro quo* Matth. 27: 64 *ſcribitur* ïʙʌı nᵹtx. ïʙʌı ⊙ʌn: Ne fortè *vel* Ne quando; *Matth.* 5: 25. *pro quo tamen Marci* 4: 12 *occurrit* nıʙʌı ⊙ʌn. *quod rectiùs.*

ïʙʌıɢı mʌnʌrızɢeins tʌıknins tʌnɢʌı ψʌımɢı sʌ tʌγıdʌ: Numquid plura ſigna faciet quàm quæ hic fecit? *Joh.* 7: 31.

ïʙn, Æqualis, planus. ïʙnʌns ʌrrıʌnm sınd: Æquales angelis ſunt. ἰσάγγελοί εἰσι. *Luc.* 20: 36. rʌstxψ ʌnʌ stʌdʌ ïʙnʌmmʌ: Stetit in loco campeſtri; ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. *Luc.* 6: 17. ʌıkψʌı ψnk rʌïʙngʌnd: Solo te æquabunt; ἐδαφιοῦσί σε. *Luc.* 19: 44. *Angloſaxonibus* ɛɟɛn *vel* ɛɟn. *item* emne *vel* emn *eſt* Æqualis. *Alamannis* eban. *Cimbris* ıʌγk. *Danis* jeffn. *Iſlandis* jafn / jafnrade. *Anglis* even. *Belgis* even/effen. *Guichartus deduxit ab* אֶבֶן, *quod aliquando exponitur* Perpendiculum.

ïʙnkʌı, Retrò. mʌnʌrʌı rʌʌıψnn sınxngɛ ïs ïʙnkʌı: Multi diſcipulorum ejus abierunt retrò; *Joh.* 6: 66. rʌʌıψnn ïʙnkʌı: Abierunt retrorſum; *Joh.* 18: 6. ni rʌγʌndgʌı sık ïʙnkʌnʌ: Non redeat retrò; *Luc.* 17: 31. *Angloſaxonibus* bac *vel* bæc *eſt* Tergum. on bæc, Retrò, poſt. *Alamannicum gloſſarium A*, 25; Poſt tergum, indi bach. *pro quo in gl C*, 13 *poni puto illud* hint pacho / *quod exp.* Pro tergum. *Danis* bag. *Anglis* back *eſt* A tergo. *Iſlandis* back *eſt* Tergum.

ïrruis, Vobis. *de duobus.* ʙı rʌʌʌnʙeinʌı ïrruʌkʌı γʌıkψʌı ïrruis: Secundùm fidem veſtram fiat vobis; κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. *Matth.* 9: 29. *Marc.* 11: 2, 3. rʌtʌngʌ ïruis γʌıkψʌn nntʌns mʌnnɛ: Faciam vos fieri piſcatores hominum; ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. *Marc.* 1: 17. ⊙ʌ γıʌɛits tʌngʌn mık ïruis: Quid vultis facere me vobis? τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; *Marc.* 10: 36. 14: 13, 15. *Angloſaxonibus* inc.

ïddʌʌgʌ, Deſcenſus. ʌt ïddʌʌgın ψis ɟʌıkrnngis ʌʌɛγʌʙʌrmɛ: Ad deſcenſum montis oliveti; πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν. *Luc.* 19: 37. *Angloſaxonibus dicitur* æɟdæll *vel* ɾıgnıɾ moɲeɾ. *quod vide in* dʌʌɛı, Vallis.

ïddgʌ, Ambulabat; *Marc.* 5: 42. ïddgʌ ɟkʌm, Præcedebat; *Luc.* 19: 28. ïddgʌ ʌɟʌk ïmmʌ: Secutus eſt eum; *Matth.* 9: 9. ψʌıkh mıdgʌns ïns ïddgʌ: Per medium illorum ibat; *Luc.* 4: 30. *Similiter quoque occurrunt* ʌtïddgʌ. rʌïddgʌ. nsïddgʌ, *&c. Confer ea cum Angloſaxonico* eode, Ibat; *quod eſt Præteritum à* gan *vel* gangan, Ire.

ïd-

ïAKEITR MIK: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. ïAKEITRNAS, Pœnitentiâ ductus; *Matth.* 27:3. ïAKEITRAU GAh rALLANBEIU ïN AIUALTELGRN: Pœnitentiam agite & credite euangelio; *Marc.* 1:15. rAïAKEITRADEDEINA, Pœnitentiam egissent; *Luc.* 10:13. NI UAM ALAUR rAKAIhTANS. AK ÞKAUANKhTANS ïN ïAKEIrA: Non veni vocare justos, sed peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. MEKGANAS ALNNEIN ïAKEITRS: Prædicans baptismum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. UAIEI NI UANKBNN ïAKEITRS: Qui non indigent pœnitentiâ; *Luc.* 15:7. *Cimbris* ᚱᚨᚱᚨ *est* Pœnitere. *Adagium vetus*; IA ÞN ÞIN HIAN I ÞAÞ. ÞA ÞN ᚱᚨᚱᚨᚾᚨ H A UARÞNK: Affirma hoc solùm hodie, cujus te non pœniteat cras; *citat lexicon Runicum in* IA. mier idrar / Pœnitet me, *Islandis*. *Affinia sunt Græco* ὑδροῦσθαι *vel* ὑδρεύειν, Lavare, irrigare, aquâ perfundere.

ïAUEITGAN, Exprobrare; *Matth.* 11:20. ïAUEITIADEANN, Improperabant; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32. *Luc.* 6:22. ïAUEIT, Opprobrium; *Luc.* 1:25. *Angloſax.* eðpit. eðpitan. *Alam.* eðuuit / ituuiz / ituuizon. *Belg.* verwijt / verwijten / wijten. *Angloſaxonibus etiam* pitan *est* Imputare, exprobrare; *quod non longè recedit à Græco* ἀιτιᾶσθαι *vel* αἰτίαν ἔχειν, Culpare, criminis insimulare. *Anglis* to twit *est* Exprobrare. *Vide notas in Tatiani* II, 11.

ïÞTNMIN ALA: Posterâ *vel* craſtinâ die; *Matth.* 27:62. *Marc.* 11:12. *Joh.* 12:12. AÞTANA *est* Retrò, poſt; *Marc.* 5:27.

ïGA NI ÞKRÞNN UAMMA UANKAA UATEI KRAIDA AN ïM: Ipſi non intellexerunt verbum quod locutus eſt ad eos; ἀυτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. *Luc.* 2:50. *Ubi* ïGA *accipiendum de Joſepho ac Mariâ, parentibus Chriſti: at alibi ſæpiùs ad ſolas fœminas refertur.* AÞALAIART ïGA: Reliquit illam; ἀφῆκεν αὐτὴν. *Luc.* 4:39. rASAO ïGA rKEITANDEIN: Vidit eam flentem; εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν. *Joh.* 11:33. UKAÞSTGANDANS ïGA: Conſolantes eam; παραμυθούμενοι αὐτὴν. *Joh.* 11:31. ATSTANDANDS NÞAR ïGA: Stans ſuper illam; ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς. *Luc.* 4:39. UEUHN ïMMA BI ïGA: Dixerunt ei de illâ; λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. *Marc.* 1:30. SAT ïGRS KEIKR: Invaſerat eas tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16:8. EI rAUKAÞSTIADEDEINA ïGRS BI UANA BRKRUAR ïZR: Ut conſolarentur eas de fratre ſuo; ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. *Joh.* 11:19.

ïK, Ego; *Matth.* 5:22, 28, 32, 34, 39, 44, *&c. Angloſax.* ic. *Alam.* ich / ih. *Gall.*

Gall. je. *Ital.* io. *Hiſp.* yo. *Cimbr.* ıᚠ. *Dan.* jeg. *Iſl.* eg. *Angl.* I. *Belg.* ik. *Græcis* ἐγώ. *Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* I. *ſicuti & Annotata ad gloſſas Keronis in* Ego.

ïM, Sum. NI ïM ᛉᚣᛁᚴᚠᛊ: Non ſum dignus; *Matth.* 8:8. *Marc.* 1:7. ïK ïM hᚣᚴᚫᛖᛁᛊ ᚴᛉᛋᛊ: Ego ſum paſtor bonus; *Joh.* 10:11. 14:6. 15:1. *Legimus quoque* ïK ᚣM ᛫ᚣᚾᚴ ᛫ᛁᛉᛖ ᚣᚣMᛒ᛫: Ego ſum oſtium ovium; *Joh.* 10:7. *Angloſax.* eom. *Alam.* bin *vel* bim. *Cimbr.* ıᛁᛉ. *Dan.* er. *Iſl.* em. *Angl.* am. *Græcis* εἰμί. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* XIII, 21.

ïN, In. ïN ᚴᚣᛋᚢᚣ: In domo. ïN ᚣᚾ᛫ᛉᚣᛁᚴᚠᛉᚷᚣ MᚣN᛫: In præſentiâ hominum, coram hominibus. ïN hIMINᚣM: In cœlis. ïN ᚴᚣᚴᚴᚣᚴᚣ: In carcere. ïN ᚴᚣIᚣINNᚣN: In gehennam. ïN ᛉIᚴᚣ: In viâ. ïN hᚣIᚴTIN SEINᚣMMᚣ: In corde ſuo. *Hæc & his plura occurrunt Matthæi cap.* 5. *ut & paſſim alibi.* hᚣZᚷᚣN᛫ᚣNS ᚴᚱᛉᚠ ïN ᚣᚣᚣᚣIZ᛫ ᚠᚱ᛫᛫EI ᚴᚣhᚣNSI᛫᛫EᚣNN: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. ᚢIMᚣN᛫S ïN SIS: Reverſus in ſe, *i. reſipiſcens. Luc.* 15:17. Sᚣ ᚢIMᚣN᛫ᚣ ïN NᚣMIN ᚮᚣ-NINS: Qui venit in nomine Domini; *Luc.* 19:38. ïN, Ad; ᚣᚣᚠᚱN ᚮᚱᚣᛉᚣNᚴIhTᚣNS ïN ï᛫ᚴ᛫EITᚣ: Vocare peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. ïN, Per; ïN N᛫EIᚠIS: Per invidiam; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. ïN, Propter; *Marc.* 2:27. 6:17 & 26. *Joh.* 7:13. ïN ᚠIZ᛫EI NI hᚣBᚣI᛫ᚣ ᚢᚣᚴMMIᚠᚣ: Quia non habebat humorem; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. *Luc.* 8:6. ïN ᚠIZ᛫EI NI NᚮᚴNᚾᚠ᛫S ᚠᚣTᚣ M᛫Eᚣ: Eò quòd non cognoveris tempus; ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρόν. *Luc.* 19:44. ïN ᚠIZ᛫EI ᚴᚣSᚣᚣBᚱ᛫ᚣ MIK: Propter quod unxit me; οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με. *Luc.* 4:18. ïN ᚠIZ᛫EI NSᚠᚴINTIᚠ MIS: Quia moleſta eſt mihi; διὰ τὸ παρέχειν μοι κόπον. *Luc.* 18:5. ïNNh ᚠIS: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *Etiam* ïNNh *dicebant pro* ïN. *Vide* ïNNh.

ïNᚣTI᛫ᚣ ïNS: Comminatus eſt illis; *Matth.* 9:30. *Origo verbi eſt ab* ᚣTIS, Metus, terror; *quòd comminantes qualicunque ratione metum intentent iis quos à propoſito volunt dimovere.*

ïNBᚱᚣNG᛫ᚣᚣ, Ardet; *Joh.* 15:6. *Vide* BᚱINNᚷ, Febris.

ïNTᚣTTᚣN᛫S GᚣINᚠᚴᚷ ᚮᚱᚣMISᚣ᛫EITᚣ: Progreſſus inde puſillùm; προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1:19. *Refer ad* TᚣTTᚣN, Ire.

ïN᛫ᚣᚴᚷBNᚷ᛫ᚣ ᚣhMIN: Turbatus eſt ſpiritu; ἐταράχθη τῷ πνεύματι.

Joh. 13:21. NI ÏNAKRBNAI ÏZYAK hAIKTR: Ne turbetur cor veſtrum; μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. *Joh.* 14:1. *& mox ejuſdem capitis paragrapho* 27; NI ÏNAKRBNAINA ÏZYAKA hAIKTRNA: Ne turbentur corda veſtra. *Refer ad* AKAIBAN, Vexare, affligere.

ÏNÞEINANAS, Miſertus; *Marc.* 1:41. ÏNÞEINRAA AN ÞIZAI MANARGEIN: Miſereor ſuper hac turbâ; *Marc.* 8:2. ÏNÞEINRAA ÏN ÏZE: Miſericordiâ motus ſuper eos; *Matth.* 9:36. *Luc.* 7:13. 15:20. *Cæterùm ut in novo Fœdere* σπλαγχνίζεσθαι *eſt* Commoveri miſericordiâ vehemente atque ex intimis viſceribus profectâ, *à* σπλάγχνα, Viſcera; *ita quoque* ÏNÞEINAN *eſt ab* ÏNÞEINANAEIN, Viſcera. *quod occurrit Luc.* 1:78; ÞAIRH ÏNÞEINANAEIN ARMAhAIRTEIN: Per viſcera miſericordiæ.

ÏNIARNS NI hABANA BI ÞRAYANKhT SEINA: Excuſationem non habent de peccato ſuo; πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. *Joh.* 15:22.

ÏNMAIDAA SIK ÏN ANAYAIKÞGA ÏZE: Tranſfiguratus eſt coram ipſis; μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. *Marc.* 9:2. ⊙A RIBIÞ MANNA ÏNMAIDEIN SAIYARS SEINAIZRS: Quid dabit homo commutationis pro animâ ſuâ; τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; *Marc.* 8:37. *Singularem cum hujus verbi acceptione affinitatem habet, quòd Theotiſcum gl A,* 19 Diſſimulavi *exponit* farmeid. *ac majorem etiamnum, quòd* gemutos *in gl Lipſii exp.* Mutabis. *Vide porro annotata noſtra ad gl A,* 1; *in* Concidit, mutavit colorem vultus ſui. *ſicuti & etymologicum noſtrum Anglicum in* Mue; *voce in re Accipitrariâ notiſſimâ.*

ÏNNAKNNÞS, Domeſticus. ÏNNAKNNAI, Domeſtici. GABAI RAKAYAAANA BAIAIAZABNA hAIhAITNN NNA ⊙AN ÞILN MAIS ÞANS ÏNNAKNNANS ÏNS: Si patrem familiâs Beël-zebub vocaverunt, quanto magis domeſticos ejus; *Matth.* 10:25. *& mox commate* 36; ÞIGANAS MANS ÏNNAKNNAI ÏNS: Inimici hominis domeſtici ejus. *Vox eſt compoſita ex* ÏNN *vel* ÏNNA, Intus, interius, *&* KNNÞS, Notus. *Ita quoque* incunb ƿneonb *Angloſaxonibus eſt* Intimus amicus.

ÏNNATBERAN, Inferre; *Luc.* 5:18. *Refer ad* BAIRAN, Ferre. *Obſerva interim ex hoc loco veteres aliquando quoque* BERAN *ſcripſiſſe.*

ÏNNATRARRAN, Intrare; *Luc.* 14:23. ÏNNATRARRANAS, Ingreſſus; *Marc.* 5:39. ÞRAM ÞAMMEI ÏNNATÏDAGA: Ex quo ingreſſus ſum; *Luc.* 7:45.

ÏN-

ïNNATTAnhNN, Introducebant; *Luc.* 2:27.

ïNNAΨKX, Intrinſecus; ἔσωθεν. *Matth.* 7:15. ïNNAΨKX, Ab intus; ἔσωθεν. *Marc.* 7:21.

ïNNTATTAN, Introire; *Luc.* 15:28. ïNNTATTAIΨ ΨAIKh ATTYN dANK: Intrate per anguſtam portam; *Matth.* 7:13. *Refer ad* TATTAN.

ïNNINGIΨA, Encænia; *Joh.* 10:22. *Refer ad* NINGX, Novus. *quod vide ſuo loco.*

ïNNSATAhT, Sermo. TAΨAAhSNXdA BI ïNNSATAhTAI ïS: Turbata eſt in ſermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτ. *Luc.* 1:29. *Refer ad* ïNSAhT *quod mox ſequitur.*

ïNNYAIKPAN, Injicere, immittere. AKKA hABAIdA. GAh ΨATA ïNNYANKPANX BAK: Loculos habebat, & ea quæ immittebantur portabat; *Joh.* 12:6. *Refer ad* YAIKPAN.

ïNKAnhTIΨS ïN SIS SIABIN: Fremens in ſemet ipſo; ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ. *Joh.* 11:38. *& aliquantò antè paragrapho* 33; ïNKAnhTIdA AhMIN: Infremuit ſpiritu; ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι. *Neſcio an huc pertineat illud gloſſarii C*, 16; Rugitus, ruhin / leuuin.

ïNSAhT MEAGAN: Narrationem ordinare; διήγησιν ἀναπέξασθαι. *Luc.* 1:1. *Angloſaxonibus* ȝeræȝa. *Alamannis* ſaga *eſt* Narratio, relatio. *à* ræcȝan *vel* recȝan, Dicere, narrare. *quod verbum ejuſdem eſt originis cum illo* Seco *vel* Sequo, *quod pro Dico uſurpaverunt antiquiſſimi ſcriptores Latini. Vide Voſſii etymologicum Latinum, in* Seco.

ïNSAIAIdEAnN ΨATA BAdI GAh ÞKAAAIAXTNN ANA ΨAMMEI ALT SA NSAIΨA: Submiſerunt grabatum in quo paralyticus jacebat; *Marc.* 2:4. *Suſpicor hoc verbo denotari quòd funibus ac loris de pertuſo tecto demiſerint grabatum in conclave ubi Chriſtus erat.* ræl *certè Angloſaxonibus erat* Lorum, funis. *nam eximius ille Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Marci* 9:42 *conjungit* unbunden *&* unræled, *tanquam Synonyma. quomodo & in altero non contemnendo codice Ruſhworthiano, Matth.* 21:2 *legimus* ȝit moeteð eorul ȝerælde ȝ ȝolan mið hiþe. unræleð ȝ leðað to me:. Invenietis aſinam alligatam, & pullum cum eâ; ſolvite, & adducite ad me. *Alamannis quoque* ſele *vel* ſeil *eſt* Reſtis, funis. *Vide annotata ad gl B*, 21. *in* Funiculus. *etymologicum adhæc Anglicum, in* Sole to tie beaſts with

in their ſtall / Lorum vel Reſtis quo jumenta in ſtabulo ita alligantur, ut ſingula teneant aſſignatam ſibi ſtationem.

ÏNSAIOIΨ AN ÞNΓΛAM hIMINIS: Reſpicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. **ÏNSAIOANAS**: Intuens; *Marc.* 10:21, 27. **ÏNSAIOANAS AN hIMINA**: Reſpiciens in cœlum; *Luc.* 9:16. **ÏNSAIOANAANS**, Circumſpicientes; *Marc.* 9:8. **ÏNSAO**, Reſpexit; *Luc.* 1:25, 48. *Refer ad* **SAIOAN**, Videre.

ÏNSANAGAN, Mittere; *Marc.* 6:7. **ÏK ÏNSANAGA**: Mitto; *Marc.* 1:2. *Matth.* 11:10. **ÏNSANAGANAS**, Mittens; *Matth.* 11:2. **ÏNSANAIΨS ÏM**: Miſſus ſum; *Luc.* 1:19. *Refer ad* **SANAGAN**.

ÏNTANAEIΨ AhANA ÞNNIN NNOAΠNANAIN: Comburet paleas igne inexſtinguibili; *Luc.* 3:17. *Refer ad* **TANAGAN**, Accendere.

ÏNNh *idem cum* **ÏN**, In; ἐν. **ÏNNh GAINAMMA MEAA**: In illo tempore; ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. **ÏNNh ΨAMMA ΓAKAA YISAIΨ**: In illâ domo manete; ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ μένετε. *Luc.* 10:7. **ÏNNh ΨIS**: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *Ita quoque ſupra vidimus* **ÏN** *ſæpenumerò denotare* Propter. **ÏNNh**, Et; καὶ. *Joh.* 7:32. **ÏNNh**, Sinè; ἄνευ. *Matth.* 10:29. **ÏNNh ΓKNNANYAAAGAN**: Sinè fundamento; χωρὶς θεμελίου. *Luc.* 6:49. **ÏNNh MIK**: Sinè me; χωρὶς ἐμοῦ. *Joh.* 15:5. **ÏNNh ΓAGNKAM NI KAAIAA ÏM**: Sinè parabolis non loquebatur eis; χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. *Marc.* 4:34. **ÏNNh ÞAIKINA KAAKINASSANS**: Exceptâ fornicationis cauſâ; παρεκτὸς λόγου πορνείας. *Matth.* 5:32.

ÏNYATIAA SIK SIAÞAN: Conturbavit ſe ipſum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Joh.* 11:33. **ÏNYATIAEANN ΨR MANATEIN**: Concitaverunt turbam; ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον. *Marc.* 15:11. *Vide* **YATIA**, Agitatus, concuſſus.

ÏNYIAAN, Negare. **ÏNYIAAI SIK SIAÞAN**: Abneget ſemet ipſum; *Marc.* 8:34. **ÏNYIAIS MIK ΨKIMSINΨNM**: Abnegabis me ter; *Marc.* 14:72. *Ab hac ſignificatione poſtea uſurpari cœpit verbum pro* Irritum facere. **ÏNYIAIΨ ANAÞNSN TRΨS**: Irritum facitis præceptum Dei; *Marc.* 7:9. *Ab hac poſtremâ acceptione verbi* **ÏNYIAAN** *remanſere Anglica* **void**/ Caſſus, vacuus, irritus. **to make void**/ Irritum reddere. *Gallica item* vuide, vuider. *Italica* voto, votare.

ÏNYINAA, Injuſti; *Luc.* 18:11. **KITNEIΨ ANA TAKAIhTANS**

ᛏᚫᚾᛋ ᚷᚫh ᚫᚾᚫ ïᚾᚹïᚾᛞᚫᚾᛋ: Pluit ſuper juſtos & ſuper injuſtos; *Matth.* 5: 45. ïᚾᚹïᚾᛞᛁᚹᚫ ïᚾ ïᛗᛗᚫ ᚾïᛋᛏ: Injuſtitia in illo non eſt; *Joh.* 7: 18. ᛋᛏᚫᚾᚫ ïᚾᚹïᚾᛞᛁᚹᚱᛋ: Judex iniquitatis; *Luc.* 18: 6. *In vocis proprietatem atque originem inquirenti, nihil mihi veriſimilius viſum quàm derivatam eſſe à* ᚹïᚾᛞᚫᚾ, Plectere, torquere, involvere, implicare; *non tam quòd injuſti miris artibus improbitatem ſuam implicent atque involvant, quàm quòd Gothis ab hoc verbo in uſu fuiſſe putem aliquod vocabulum quod* Curvum *vel* Tortum *denotaret: quomodo Iſlandis* vindur *eſt* Curvus. *atque ita* ïᚾᚹïᚾᛞᚫ *vel* ïᚾᚹïᚾᛞᛁᚹᚫ *erit à tali aliquâ Curvitatis vel Curvæ rei denominatione: prorſus ut Gallis* droict *manifeſtè eſt à Directus, & contrarium ejus* tort *à Tortus. Anglicum interim* wrong / *Danicum* vrang / *Belgicum* wrong / Injuria, *apertè quoque deſumpta ſunt ex* wringen / Torquere. *Par aliarum quoque linguarum ratio. Sed hæc ſuffecerint.*

ïᚾᚹïᛋᚫᚾᛞᚫ ïᚾ ᛋᚫᛒᛒᚫᛏᛖᛞᚫ ᛚᚪᛏᛋ: Cùm tranſiſſet ſabbatum; *Marc.* 16: 1.

ïᚾᚹïᛏᚫᚾ, Adorare. ïᚾᚹïᛏᚺᚾ ïᚾᚫ: Adorabant eum; *Marc.* 15: 19. ïᚾᚹᚫᛁᛏ ïᚾᚫ: Adorabat eum; *Matth.* 8: 2. 9: 18. *Marc.* 5: 6. ᚦᚫᚾ ᚱᚷᚹ ᚠᛖïᚾᚫᚾᚫ ïᚾᚹᛖïᛏᚫᛁᛋ: Dominum Deum tuum adorabis; *Luc.* 4: 8. *Simplex* ᚹïᛏᚫᚾ *olim acceptum pro* Revereri, cum quadam veneratione obſervare; *quod proprium eſt adorantium.* ᚺᛖᚱᚷᚫᛖᛋ ᚷhᛏᚫ ᛋïᛋ ïᚷhᚫᚾᚾᛖᚾ. ᚷᚫh ᚹïᛏᚫᛁᛞᚫ ïᛗᛗᚫ. ᚷᚫh hᚫᚾᛋᚷᚫᚾᛞᛋ ïᛗᛗᚫ ᛗᚫᚾᚫᛚ ᚱᚫᛏᚫᚹïᛞᚫ: Herodes metuebat Johannem, & obſervabat eum, & audiens eum multa faciebat; *Marc.* 6: 20. *Ab hac priſcâ verbi acceptione Angloſaxonibus* oþpitan *erat* Revereri. *Ita legas in Ruſhworthiano quatuor Euangeliorum codice interlineato,* hio oþpitun ƿunu min, Reverebuntur filium meum; *Matth.* 21: 37. *Obſervatu quoque dignum eſt quòd* ïᚾᚹïᛏᚫᚾ *Argenteo codici exponitur etiam* Salutare. *nam Marci* 9: 15 ïᚾᚹïᛏᚺᚾ ïᚾᚫ *exponitur* Salutabant eum. ἠσπάζοντο αὐτόν. *haud aliter ac ſi hæc prior antiquiorq; verbi acceptio fuerit, deſumta ſimiliter à* ᚹïᛏᚫᚾ, Revereri; *ob humilem illam ſubmiſſæ venerationis ſpeciem ad quam ſeſe componunt ſalutaturi: poſtea verò, propter communem ſalutantium adorantiúmq; geſtum, uſurpatum ſit verbum pro* Adorare; *prorſus ut ipſum quoque* Adorare *putatur primò Latinis uſurpatum pro* Manu ad os admotâ ſalutare. *Vide etymologicum Voſſii in* Adorare. *Fortaſſè huc etiam pertinet Angloſaxonicum* pitnian, Obſecrare. þa ᵹehýþþaman ⁊ þa milðan ⁊ þa ᵹeðýldiᵹan he ƿceal pitnian ⁊ halƿian. þæt hi beᵹ ⁊ beᵹ ðon. Debet obedientes & mites & patientes obſecrare, ut in melius proficiant. *Regulæ Bened. cap.* 2.

ïS, Ille, αὐτός. *Marc.* 1: 8, 45. *Luc.* 1: 18, 63. ᚫᛁᚹᛖï ïS: Mater ejus;

Luc. 1:60. 2:43,48. ΛTTΛ ÏS: Pater ejus; *Luc.* 1:67. UEINS *vel* UENS ÏS: Uxor ejus; *Luc.* 1:5,24. MNNΨS ÏS: Os ejus. TNΓ-ΓR ÏS: Lingua ejus; *Luc.* 1:64. ΥΛS ÏMMΛ ΓΛTΛIhΛN ÞKΛM ΛhMIN ΨΛMMΛ ΥEIhIN, Erat ei renuntiatum à Spiritu ſancto; *Luc.* 2:26. SKΛΛKINRN ÏMMΛ: Servire illi; *Luc.* 1:74. NÞhΛNS-ÇΛNΔ ÏMMΛ: Obediunt illi; *Marc.* 1:27. UEΨNN ÏMMΛ BI ÏÇΛ: Dixerunt ei de illâ; *Marc.* 1:30,41. ΛhMΛ ÏNΛ NSTΛNh: Spiritus eum eduxit; *Marc.* 1:12. KNNΨEΔNN ÏNΛ: Noverant eum; *Marc.* 1:34. ΓΛΛΛΓIΔEΔΛ ÏNΛ ÏN NZETIN: Poſuit eum in præſepi; *Luc.* 2:7. SRKIΔEΔNN ÏNΛ: Quærebant illum; *Luc.* 2:44. ΓΛSΛIΘΛNΔΛNS ÏNΛ: Videntes eum; *Luc.* 2:48. UΛM ΛT ÏMMΛ: Venit ad eum; *Marc.* 1:40,45. BEKNN ΔN ÏMMΛ: Tulerunt ad illum; *Marc.* 1:32. ΛTTΛITRK ÏMMΛ: Tetigit eum; *Marc.* 1:41. ΓΛSΛK ÏMMΛ: Increpa illum; *Luc.* 17:3. ΛhMΛ ΥEIhS ΥΛS ΛNΛ ÏMMΛ: Spiritus ſanctus erat in eo; *Luc.* 2:25,40. NSÏΔΔÇΛ NS ÏMMΛ: Exivit ex eo; *Marc.* 1:26. ΛÞΛΛIΨ ΛÞ ÏMMΛ: Abſceſſit ab eo; *Marc.* 1:42. ΔΛNNIΔΛI ΥESNN ÞKΛM ÏMMΛ: Baptizabantur ab illo; *Marc.* 1:5. ΨREI KRΔIΔΛ ΥE-SNN BI ÏNΛ: Quæ dicebantur de illo; *Luc.* 2:33,38. EIS NSΛΛ-ΓIΔEΔNN hΛNΔΛNS ΛNΛ ÏNΛ: Illi injecerunt manus in eum; *Marc.* 14:46. EIS hKRNIΔEΔNN: Illi clamaverunt; *Marc.* 15:13,14. ΥEITYRΔIΨΛ ÏZE: Teſtimonium illorum; *Marc.* 14:59. UΛΨ ÏM ÏΛISNS: Dixit eis Jeſus; *Marc.* 1:17. ΛNΔBΛhTIΔΛ ÏM: Inſerviebat illis; *Marc.* 1:31. ΛNΛBΛNΨ ÏM MRSES: Præcepit eis Moſes; *Marc.* 1:44. ΥΛS NÞhΛNSÇΛNΔS ÏM: Erat obediens illis; *Luc.* 2:51. ΥΛS BΛNΔΥÇΛNΔS ÏM: Erat innuens illis; *Luc.* 1:22. ΥNΛΨNS ÞΛNINS BISKΛIN ÏNS: Claritas Dei circumfulſit illos; *Luc.* 2:9. hΛIhΛIT ÏNS: Vocavit illos; *Marc.* 1:20. ΛΛISIΔΛ ÏNS: Docebat illos; *Marc.* 1:21. BIΓETNN ÏNΛ ÞKΛIhNΛNΔΛN ÏNS: Invenerunt eum interrogantem eos; *Luc.* 2:46. ÏΔΔÇΛ MIΨ ÏM: Ivit cum eis; *Luc.* 2:51. ÏΔΔÇNh MIΨ ÏN: Ivit cum illis; *Luc.* 7:6. ΓΛΥΛΛÇΛNΔS NS ÏN TYΛΛIB: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13.

ÏTΛ. ΨΛN hΛNSÇΛNΔ ΨΛTΛ ΥΛNKΔ. SNNS MIΨ ÞΛhEΔΛI NIMΛNΔ ÏTΛ: Quum audierint verbum, ſtatim cum gaudio accipiunt illud; *Marc.* 4:16. NIMΛNΔS BΛKN ΓΛSΛTIΔΛ ÏTΛ ÏN MIÐÇΛIM ÏM: Accipiens puerum ſtatuit eum in medio eorum;

Marc.

Marc. 9:36. 15:46. ᵹᴇᴦᵪꜱ ᵹʌʌᴛıdᴇdʌnn ïn ꜱkıп. ꜱᵹʌ ꜱᵹᴇ ïᴛʌ ᵹnᵩʌn ᴦʌᴇnʌʌnᵪdʌ: Fluctus volutabantur in navigium, adeò ut illud jam impleretur. *Marc.* 4:37. *Angloſax.* hıᴛ. hẏᴛ. *Dan.* hit. *Iſl.* hıð *vel* hitt. *Angl.* it. *Belg.* het. *Sunt Neutr. generis.*

ïᴛʌn, Comedere. ᴦʌıknıdʌ ꜱʌd ïᴛʌn: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει χορτασθῆναι τῆς κοιλίας. *Luc.* 15:16. *Suſpicor tamen* ᴇᴛʌn *fuiſſe antiquius; quoniam veſtigium ejus remanſit in compoſitis* ʌᴇᴇᴛᴇı & ʌᴇᴇᴛᵹʌ, Vorax. *quæ vide. Angloſax.* etan *eſt* Comedere. *Alam.* ezen / ezzen. *Dan.* ede. *Iſl.* eta. *Angl.* eat. *Belg.* eten. *Græcis* ἔδω *eſt* Comedo.

ïᵩ, Autem, verò. *Vide Matth.* 5:19, 21, 22, 32, 33, 39, *&c.* ïᵩ ᵩʌn ꜱᴇıᵩn ẏʌʀᵩ: Cum autem ſerò factum eſſet; ὀψίας δὲ γενομένης. *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. ïᵩ, Ergo; οὖν. *Luc.* 15:28. ïᵩ, Si; εἰ. *Luc.* 19:42. *Joh.* 8:19, 39. 9:41. 11:21. ïᵩ, Et; καὶ. *Matth.* 6:24.

ïnnᵹᴚnꜱ mʌnʌᴦᴚꜱ ʌʌıꜱᴛıdᴇdʌnn ʌᴇʌʀ ïmmʌ: Turbæ multæ ſequebantur eum; *Matth.* 8:1. *Propriè Juvenes, vel Complures juvenilis ætatis homines denotavit olim vocabulum; poſtea tamen (ſicuti hoc in loco videre eſt) tranſlata eſt vox ad Multitudinem cujuſvis ſexus, ætatis, & conditionis.*

ïnп, Surſum. nznhhᴚᴇ ʌnᴦᴚnʌ ïnп: Elevavit oculos ſurſum; *Joh.* 11:41. ïnпʌᵩkᴚ nnd ɑʌʌʌᵩ: A ſummo uſque deorſum; *Matth.* 27:51. ᵹns ns ᵩʌım ɑʌʌʌᵩkᴚ ꜱıᵹnᵩ. ïᵩ ïk ns ᵩʌım ïnпʌᵩkᴚ ïm: Vos de deorſum eſtis, ego de ſupernis ſum; *Joh.* 8:23. ni ẏᴇꜱi ᵩns ʌᴛᴛıʙʌn ïnпʌᵩkᴚ: Niſi eſſet tibi datum deſuper; *Joh.* 19:11. *Angloſax.* up *eſt* Super, ſupra, ſurſum. *Alam.* uber / ubar / obana. *Cimbr.* ПB. *Dan.* op. *Iſl.* upp. *Angl.* up / upon. *Belg.* op. *Græcis* ὑπέρ.

ïzᴇı, Qui; ὅς. *Joh.* 8:40. 12:4. 19:12. ꜱʌïzᴇ ʌᴇꜱʌᴛıdʌ ʌınᴦʌᵩ: Qui repudiatam duxerit; *Matth.* 5:32. *Joh.* 11:37. ẏʌnkꜱᴛẏʌ ïzᴇ: Opera ejus; *Joh.* 7:7. ïzᴇ ᵩʌn hʌnꜱᵹʌnd: Qui cum audiverint; *Luc.* 8:13. ᵩʌïzᴇ ni kʌnꜱᵹʌnd: Qui non guſtabunt; *Marc.* 9:1. ïzᴇ, Eorum; *Matth.* 6:14. 8:34. 9:2, 4, 29. *Marc.* 1:39. ʙı ʌkkʌnım ïzᴇ nᴇknnnʌıᵩ ïns: Ex fructibus eorum cognoſcetis eos; *Matth.* 7:16 & 20. ïn ʌndẏʌıkᵩᵹʌ ïzᴇ: In conſpectu eorum; *Marc.* 9:2. ʌıns ïzᴇ: Unus eorum; *Matth.* 10:29. *Luc.* 15:12. ni ᴇkʌʌʌıʌᴚᴛ ʌınᵪhnn ïzᴇ mıᵩ ꜱıs ʌᴇʌkᴦʌᴦᴦʌn: Non permiſit quemquam eorum ſequi ſe; *Marc.* 5:37.

ʌᴛ-

ΛΤΤΛΝS ΪΖΕ: Patres eorum; *Luc.* 6:23, 26. ΜΙΚΙΛΛΝS ΪΖΕ: Magnates eorum; *Marc.* 10:42. ΗΛΙΚΤΧ ΪΖΕ: Cor eorum; *Marc.* 7:6. ΜΛΨΛ ΪΖΕ: Vermis eorum; *Marc.* 9:44. ΡΧΤΠΝS ΪΖΕ: Pedes eorum; *Joh.* 13:12. ΪΝΡΕΙΝΧΔΛ ΪΝ ΪΖΕ: Misertus eorum *vel* Misericordiâ motus in eos; *Matth.* 9:36. ΕΙ ΛΤΪΔΔϚΕΔΕΙΝΛ ΗΙΛΠΛΝ ΪΖΕ: Ut venirent adjuvare eos; *Luc.* 5:7. *Vide plura in* ΪS.

ΪΖΛΙ, ΪΖΧ, ΪΖΧS *ut plurimùm sunt fœminina.* SΥΧΚ ΪΖΛΙ, Juravit ei, *filiæ scilicet Herodiadis*; *Marc.* 6:23. ULΨ ΪΖΛΙ ΪΛΙSΠS: Dixit ei Jesus; *Marthæ nempe*; *Joh.* 11:40. *Matth.* 5:31. *Marc.* 5:43. 14:6. ΪΝ UΙΨΛΝ ΪΖΧS: In utero ejus; *Luc.* 1:41. ΓΛΨΛΝΚSΝΧΔΛ SΛ ΒΚΠΝΝΛ ΒΛΧΨIS ΪΖΧS: Siccatus est fons sanguinis ejus; *Marc.* 5:29. *Matth.* 9:25. *Marc.* 7:26. *Luc.* 8:44, 55, 56. ΓΛΛΕΙΨΛΝΔS ΪΝΝ ΔΝ ΪΖΛΙ: Ingressus ad eam; *Luc.* 1:28. ΪS ULΨ ΔΝ ΪΖΛΙ: Ille dixit ad eam; *Marc.* 5:34, 41. 7:27. *&* ULΨ ΔΝ ΪΖΛΙΖΕ: *Luc.* 1:35. ΓΛhΧΚΙΝΧΔΛ ΪΖΛΙ: Adulteravit illam; *Matth.* 5:28. ΨΛΤΕΙ SΥΛ ΨΙΠΨΙΔΛ ΪΖΛΙ: Quòd sic salutaret illam; *Luc.* 1:29. ΓΛSΛΙΘΛΝΔS ΥΛΚΨ ΡΚΛΜ ΪΖΛΙ: Visus est ab eâ; *Marc.* 16:11. ΕΙ ΓΛΨΚΛΡSΤΙΔΕΔΕΙΝΛ ΪGΧS ΒΙ ΨΛΝΛ ΒΚΧΨΛΚ ΪΖΧ: Ut consolarentur eas de fratre earum; *Joh.* 11:19. SΛΕΙ ΡΚΙGΧΨ SΛΙΥΛΛΛ SΕΙΝΛ. ΡΚΛΥΙSΤΕΙΨ ΪΖΛΙ: Qui amat animam suam, perdet eam; *Joh.* 12:25.

ΪΖΥΛΚ. ΪΖΥΛΚΛ, Vester; *Matth.* 5:16. ΛΤΤΛ ΪΖΥΛΚ: Pater vester; *Matth.* 5:48. 6:8, 26, 32. *Marc.* 6:26. *Joh.* 8:42. ΥΛΝΚΔ ΪΖΥΛΚ: Sermo vester; *Matth.* 5:37. ΗΝΖΔ ΪΖΥΛΚ: Thesaurus vester. ΗΛΙΚΤΧ ΪΖΥΛΚ, Cor vestrum; *Matth.* 6:21. SΛ ΛΛΙSΛΚΕΙS ΪΖΥΛΚ: Magister vester; *Matth.* 9:11. ΜΕΛ ΪΖΥΛΚ: Tempus vestrum; *Joh.* 7:6. ΛΤΤΛ ΪΖΥΛΚΛ: Pater vester; *Luc.* 6:36. ΓΛΛΛΠΒΕΙΝS ΪΖΥΛΚΛ: Fides vestra; *Luc.* 8:25. ΜΙΖΔΧ ΪΖΥΛΚΛ: Merces vestra; *Luc.* 6:23, 35. SΛΠΚΓΛ ΪΖΥΛΚΛ: Tristitia vestra; *Joh.* 16:20. ΡΛhΕΔ ΪΖΥΛΚΛ: Gaudium vestrum; *Joh.* 16:22. ΪΖΥΛΚΛ ΤΛΓΛΛ ΗΛΠΒΙΔΙS ΛΛΛΛ ΓΛΚΛΨΛΝΛ SΙΝΔ: Vestri capilli capitis omnes numerati sunt; *Matth.* 10:30. ΪΖΥΛΚΛ ΛΙΝS ΔΙΛΒΛΠΛΝS ΪST: Vestrûm unus diabolus est; *Joh.* 6:70. 13:21. ΘΛS ΪΖΥΛΚΛ: Quis vestrûm; *Matth.* 6:27. *Luc.* 14:28. *Joh.* 8:46. ΘΛΚGΙΖΠh ΪΖΥΛΚΛ SΛΕΙ ΝΙ ΛΡUΙΨΙΨ ΛΛΛΛΜΜΛ ΛΙΓΙΝΛ SΕΙΝΛΜΜΛ: Quilibet vestrûm qui non renuntiat omni-

omnibus quæ possidet; *Luc.* 14:33. NIAINSHNN ÏZVAKA TAN-GIW WATA VITXW: Nemo vestrûm facit legem; *Joh.* 7:19. FKI-GXW FIGANDS ÏZVAKANS: Diligite inimicos vestros; *Matth.* 5:44. GABAI GXAEIW WANS FKIGXNDS ÏZVAKANS: Si salutaveritis amicos vestros; *Matth.* 5:47. NNDAK FXTNM ÏZVAKAIM: Sub pedibus vestris; *Marc.* 6:11. ÏN HAIRTAN ÏZVAKAMMA: In cordibus vestris; *Luc.* 5:22. ÏZVAKAIZXS GAKAIHTEINS: Vestra justitia; *Matth.* 5:20.

ÏZVIS, Vos; *Matth.* 5:30. UIMAND AT ÏZVIS: Veniunt ad vos; *Matth.* 7:15. ÏK DANNGA ÏZVIS: Ego baptizo vos; *Marc.* 1:8. NIOANHNN KNNWA ÏZVIS: Nunquam novi vos; *Matth.* 7:23. NNA OA WNADAN ÏZVIS: Quamdiu vos tolerabo? *Marc.* 9:19. FIGAID ÏZVIS SX MANASEWS: Odit vos mundus; *Joh.* 15:19. SAEI NIST WIWKA ÏZVIS. FANK ÏZVIS ÏST: Qui non est adversûm vos, pro vobis est; *Marc.* 9:40. ÏZVIS UIWA: Vobis dico; *Matth.* 5:22,28, 34, 39. 6:2, 5, 16, *&c.* SPILLX ÏZVIS FLHEIA MIKILA: Nuntio vobis gaudium magnum. GABANKANS ÏST ÏZVIS HIM-MA DAGA NASGANDS: Natus est vobis hodie Salvator; *Luc.* 2:10, 11. DAGAOAMMEH WAS AT ÏZVIS ÏN ALH AISGANDS: Quotidie eram vobiscum in templo docens; *Marc.* 14:49. SVIGXDE-DNM ÏZVIS: Tibiâ cecinimus vobis. HNFNM ÏZVIS: Lamentavi-mus vobis; *Matth.* 11:17. OA ÏZVIS ANNE ÏST: Quæ vobis gratia est? *Luc.* 6:32, 33, 34. OA ÏZVIS ANABANW MXSES: Quid vobis præcepit Moises? *Marc.* 10:3. HNZAGAIW ÏZVIS HNZ-DA ÏN HIMINA: Thesaurizate vobis thezauros in cœlo; *Matth.* 6:20. WILEIW EI FKALETAN ÏZVIS BAKABBAN: Vultis dimittam vo-bis Barabbam? *Matth.* 27:17.

K A.

K AISAK *codici Argenteo passim dicitur* Cæsar. *Angloſaxonibus* cajepe *est* Cæsar *vel* Imperator. *Alamannis* keiſar/ keiſer/ keiſor. *Danis & Belgis* keyſer. *De vocabuli origine vide Voſſii etymologicum in* Cæſones.

KALD, Frigus; *Joh.* 18:18. STIKLA KALDIS WATINS: Calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10:42. *Angloſax.* cealð. *Alam.* chald/ kalt. *Cimbr.* KALT. *Dan.* kaald. *Angl.* cold. *Belgis* koud. *Suſpica-*

bar olim ab Angloſaxonico cỳle, Frigus, *fuiſſe* celan. cỳlan. ȝecelan. ȝecỳlan, Frigefieri; *atque inde profluxiſſe* cỳleð. celeð. cealð, Frigefactus, frigidus. *Ipſum verò* cỳle *poteſt eſſe à* κίλλω, *quod Heſychio inter alia exp.* πάχνη, Pruina.

ΚΛΛΚϚΕ, Meretrices. ÞRET ψEIN SVES MIψ ΚΛΛΚϚΡΜ: Devoravit ſubſtantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15: 30. ΚΛΛΚΙΝΛSSϚΝS, Adulteria; *Marc.* 7: 21. ÏNNh ÞΛIKINΛ ΚΛΛΚΙΝΛSSΛNS: Exceptâ cauſâ fornicationis; *Matth.* 5: 32. χαλκιδῖτις πόρνη *Joſepho eſt Vile ac triviale ſcortum quod vel æreo nummo ſe proſtituit: prorſus ut* διώβολοι *Græcis, &* diobolares meretrices *Latinis (teſte Feſto) quæ* duobus obolis ducuntur.

ΚΛNN ÏNΛ: Novi eum; *Joh.* 8: 55. ΚNNNϚΛ ÏM NΛMR ψEINΛTΛ: Notum faciam eis nomen tuum; *Joh.* 17: 26. *Vide* ΚNNNΛN, Noſcere.

ΚΛK, Cura, ſollicitudo. NI ΚΛK ÏST ÏNΛ ψIZE ΛΛMBE: Non eſt ei cura ovium; *Joh.* 10: 13. ⊙Λ ΚΛΚΛ NNSIS: Quid ad nos? *Matth.* 27: 4. NI ΚΛΚΛ ψNK MΛNShNN: Non curas quemquam; *Marc.* 12: 14. NIN ΚΛΚΛ ψNK ψIZ EI ÞRΛUISTNΛM: Non curas ſi perimus? *Marc.* 4: 38. NNKΛKϚΛNS, Securi; *Marc.* 4: 15. *Angloſax.* caꝑu. ceaꝑ. *Angl.* care. *Videri poſſunt affinitatem aliquam habere cum Græco* κῆρ, Cor; *quòd homines ea præcipuè curent, quæ maximè ipſis cordi ſunt: atque inde quoque* κηρύω *frequenter ſolet uſurpari pro* μελετῶ, φροντίζω.

ΚΛKΚΛK, Carcer; *Matth.* 5: 25. 11: 2. *ac paſſim alibi. Cymr.* carchar. *Angloſax.* caꝑceꝑn. *Alam.* carcar / charchar. *Belg.* kercker. *Heſychio* κάρκαρος *ſunt* δεσμοὶ, Vincula. *Valdè quoque affine eſt Græco* καρκαίρω, Reſono, pulſatus vibro & tremo. *Appoſitè Pompejus Feſtus*; Querqueram Opilius frigidam ait dici & cum horrore trementem. Santra etiam ex Græco deducit, qui Tremorem ejuſmodi κάρκαρον dicunt. unde dici etiam Carcerem. *Ita quoque viri doctiſſimi (inter quos Rhodiginus & Beroaldus) Gemonias ſcalas à gemitu nomen traxiſſe autumant. erat enim puteus in quem gradibus deſcendebant, & in quem facinoroſi unco pertracti præcipites dari ſolebant. Similitudo originationis (ut mihi quidem videtur) non prorſus ineptæ, quodam modo adigit me ut nonnihil hìc exſpatier. Quemadmodum enim certum habeo non paucos fore qui vocem* ΚΛKΚΛK *in Argenteo codice inventam ſtatim judicabunt ex Latinâ verſione in textum Gothicum irrepſiſſe, ita quoque nullus dubito quin plures adhuc ſint futuri qui* BRIИИΛR *illud quod Runicum lexicon Olai Wormii* Carcerem *exponit, à Gallico* priſon *deſump-*

ſumptum ſentient; quum tamen πρίειν ὀδόντας *Græcis ſit* Dentibus ſtridere. πρίσις ὀδόντων, Stridor dentium. *Fuſiùs de hac voce egimus in annotatis ad Tatiani* XXI, 2. *ubi quoque indago etymologiam illius* cpeapteɲn *vel* cpeoɲteɲn *vel* cpieɲteɲn *quod in antiquiſſimis quibuſque monumentis Angloſaxonicis frequenter occurrit: ſed ſatius puto remittere ad locum, quàm plura hîc repetere.*

ΚΛS, Vas. ΝΙ ΛΛΙΛΧΤ ЄΙ ⊙ΛS ΨΛΙΚhЬЄΚΙ ΚΛS ΨΛΙΚh ΨΧ ΛΛh: Non ſinebat ut quiſquam ferret vas per templum; *Marc.* 11:16. ΚΛS ϒΛTINS ЬΛΙΚΛNΔS: Vas aquæ bajulans; *Marc.* 14:13. ΝIMΛNNΛ ΛNKΛЖN TΛNΔϚΛNΔS ΔISHNΛϚIΨ ÏTΛ ΚΛSΛ: Nemo lucernam accendens operit eam vaſe; *Luc.* 8:16. ΚΛSΛ SϒINΨIS ϒIΛϒΛN: Vaſa fortis diripere; *Marc.* 3:27. ΚΛSϚINS ΛKK ΠSЬΛNhTЄΔNN: Figuli agrum emerunt; *Matth.* 27:7. *In originem vocis animum obiter tantùm intendenti, ſtatim viſum eſt vocabulum non ita longè recedere à poſtremâ parte Græci* ἄγγος, Vas: *vel à primâ parte illius* γάστρα, *quod Græcis olim denotabat* Ventrem *vel* Fundum vaſis.

ΚΛTIΛЄ ΔΛNNЄININS: Æramentorum baptiſmata; χαλκίων βαπτισμούς. *Marc.* 7:4. *Martinius derivat Teutonicum* **ketel** *à* κοτύλη, *quod aliquando* Vaſculum concavum, *aliàs verò* Menſuram liquidorum *ſignificat. Alias de vocabuli origine conjecturas habent annotata ad gl A*, 15. *in* Cacabus, **kezzili**.

ΚΛNNΛTϚΛN, Colaphos ingerere; κολαφίζειν. *Marc.* 14:65. *Anglis* **to cuffe** *idem vulgò ſignificat. Danis* **kiep** *eſt* Fuſtis. **kieps hag** / Fuſtuarium.

ΚΛNNXΨ ΠNTЄ ÏK ЦIMΛN: Negotiamini dum venio; πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. *Luc.* 19:13. *Angloſax.* ceapan. cypan, Emere, mercari. ceapman. cypman, Mercator. ceaprtop, Forum, emporium. cypinga, Nundinæ. *Alam.* **chauphen** / **caufen** / **coufen** / Emere. **caufman** / **coufman** / Emptor, mercator. **chaufo** / Redemptor. *Cimbr.* ΡΛПΒΛ, Emere. ΡΗΒΗ, Emit. ΔΡΗΒΙΝ, Gratis. ΨΛΛΡΛПΒ, Annonæ emptio. ΡΛПΒИΗΡΚΛ, Nundinæ. *Dan.* **kiøbe** / Emere, mercari. **kiøbman** / Mercator. **kiøbſted** / Emporium. *Iſl.* eg **kaupe** / Emo. **keipte** / Emi. *Angl.* **cheapen** / Commercari, licitari, diſceptare *vel* tranſigere de pretio. **ceapman** / **chapman** / Mercator. *Belg.* **koopen** / Emere. **koop** / Emptio. **koopman** / Mercator. **koopſtad** / Emporium. κάπηλος *Græcis eſt* Inſtitor, propola. *Multa de hac voce tradit Salmaſius de Uſuris, cap.* 12.

ΚΛNKIΔΛI SΛЄΠΛ: Gravati ſomno; βεβαρημένοι ὕπνῳ. *Luc.* 9:32. *Magnam habet hæc vox affinitatem cum illo* ΓΛNKIΨΛ, *quod Joh.* 16:6 *exponitur*

Triſtitia. *Ad ultimam nimirum perducti triſtitiam, poſteaquam nullum ægritudinis finem proſpicientes totos ſe dederunt dolori, ipſâ fatigati deſperantiſq; animi caligine, gravi perſæpè obruuntur ſomno. Arbiter*; Cùm Aſcyltos, gravatus tot malis, in ſomnum laberetur. *Terent. Andr.* II, 1; Ut animus in ſpe atque in timore uſque hàc attentus fuit: Ita, poſtquam adempta ſpes eſt, laſſus, curâ confectus ſtupet. *Seneca nat. quæſt.* III, 27; In extrema perductis hoc unum ſolatio fuit, quòd tranſierat in ſtuporem metus. non vacabat timere mirantibus; ne dolor quidem habebat locum: quippe vim ſuam perdit in eo, qui ultra ſenſum mali miſer eſt.

KANKNX, Fruges, frumentum, granum. **KANKNX SINAPIS**: Granum ſinapis; *Marc.* 4: 31. **KANKNX OLITEIS**: Granum frumenti; *Joh.* 12: 24. *Angloſax.* corn. *Alam.* corn/korn. *Dan. Iſl.* korn. *Angl.* corn. *Belg.* koren. *Omnia mirè ſunt affinia Græco* κρίω *vel* κρίννυμι, Satio, ſaturo.

KANSGAN, Probare, experiri, tentare. **GNKA ANhSNE NSBANhTA FIMF. GAh TATTA KANSGAN WANS**: Juga boum emi quinque, & eo probare illa; *Luc.* 14: 19. *Videri poteſt hæc acceptio promanâſſe ex receptâ ſignificatione proximi* **KANSGAN**, Guſtare; *quod vide*.

KANSGAN, Guſtare. **NI KANSGAND ANWANS**: Non guſtabunt mortem; *Marc.* 9: 1. *Luc.* 9: 27. **KANSEIW WIS NAhTAMATIS MEINIS**: Guſtabit cœnam meam; *Luc.* 14: 24. **NI KANSGAI ANWAN AIWADAGE**: Non guſtabit mortem in æternum; *Joh.* 8: 42. *Magnam hoc verbum affinitatem habet cum Græco* γεύω, γεύσω, Guſto, guſtabo.

KEINAN, Germinare. **FKAIW KEINIW GAh AINAIW**: Semen germinat & increſcit; *Marc.* 4: 27. **WAN NSKEINAND AANBOS**: Cum enaſcuntur folia; *Marc.* 13: 28. **NSKEINODA GAh TAWIDA AKRAN**: Exortum eſt & fecit fructum; *Luc.* 8: 8. *Hoc verbum diutiſſimè retinuere Franci. gl C, paginâ* 12; Promunt, frampringant / dhinint. *& mox paginâ ſequente*, Pullulat, dhinit.

KELIKN GATIMKIDA: Turrim ædificavit; πύργον ᾠκοδόμησε. *Marc.* 12: 1. **WILGANDS KELIKN TIMKGAN**: Volens turrim ædificare; θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι. *Luc.* 14: 28. **TAKNEIW IZWIS KELIKN MIKILATA**: Demonſtrabit vobis cœnaculum grande; δείξει ὑμῖν ἀνάγαιον μέγα. *Marc.* 14: 15.

KIGAN. *Vide quæ dicimus in* **NSKIGANATA**.

KILWEI, Venter, uterus. **GANIMIS IN KILWEIN**: Concipies in utero;

utero; *Luc.* 1:31. ïN KILΦR ΥΛRΦ ΛILƐISΛBΛIΦ: Concepit Eliſabeth; *Luc.* 1:24. MIΦ MΛRIïN ΥISΛNƋIN ïN KILΦRN: Cum Mariâ prægnante; *Luc.* 2:5. *Vide interim numquid huc pertineat, quòd Angloſaxonibus* cilðhama *eſt* Uterus. þipmanneƒ inno8 *vel* cilðhama, Uterus, matrix; *gl R*, 74. *Vide quoque an non ex initio hujus vocabuli (mutato priùs* K *in* U, *& eliſo* Λ) *deſumptum ſit illud* UIΦ, *quod ſuo loco exponitur* Uterus, vulva, matrix.

KINΔINS, Præſes; *Matth.* 27:11 *&* 15.

KINN, Maxilla. *Matth.* 5:39. *Luc.* 6:29. *Cambrobritannis* gên *eſt* Mentum, maxilla. *Angloſax.* cinn. *Alam.* kinno. *Cimbr.* KIΛΛ. *Dan.* kind. *Angl.* chinn. *Belg.* kinne. *Ex his Cymræorum* gên *videri poteſt detruncatum ex* γένυς *vel* γένειον, Maxilla, mentum. *Reliqua viri docti derivârunt à* κινεῖν, Movere; *quòd mentum ſermocinantium atque aliquid manducantium in perpetuo ſit motu. Prorſus ut Jovianus Pontanus* Mentum *vult dictum quaſi Movimentum, à movendo. Vide etymologicum Voſſii in* Mentum.

KINTN ΨΛNΛ MINNISTΛN: Quadrantem minimum; *Matth.* 5:26. *Pro* κῖνσος *etiam* κίνσος *dixere, ut ex Heſychio conſtat in* κῆνσος *&* κίνσος.

KINSΛN. *Occurrit in* NSKINSΛN, Reprobare.

KΛΛhΛIM ΛNΔhNΛIΔƐS, Parvulis revelâſti; νηπίοις ἀπεκάλυψας. *Luc.* 10:21. *Belgis* klaym *vel* kleyn *eſt* Parvus. *quod licet magnam videatur habere affinitatem cum hac voce Gothicâ: malim tamen remittere Lectorem ad ea quæ dixi in Obſerv. ad Willerami pag.* 46. *ſicuti & ad ea quæ annotavi ad gl B*, 13. *in* Diligenter, cleinlihho.

KNIΥ, Genu. KNIΥΛM KNNSSGΛNΔS, Procumbens in genua, genua ſolo illidens, γονυπετῶν. *Marc.* 1:40. ΔRΛNS ΔN KNIΥΛM ïΛISNïS: Procidit ad genua Jeſu; *Luc.* 5:8. *Angloſaxonibus* cneop *eſt* Genu. *Alamannis* kneu/knie. *Cimbris* ✱KH. *Danis* knæ. *Iſlandis* knie. *Anglis* knee. *Belgis* knie. *Græcis* γόνυ.

KNNSSGΛNΔS, Ad genua alicujus ſuppliciter accidens. γονυπετήσας αὐτόν. *Marc.* 10:17. *pro quo tamen Marci* 1:40 *occurrit* BIΔGΛNΔS ïNΛ GΛh KNIΥΛM KNNSSGΛNΔS: Orans eum & ad genua ejus accidens. παρεκάλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν. *Angloſaxonibus* cnyllan. cnyl|ran. cnyr|ran *eſt* Verberare, pulſare, quatere. *Vulgò Hollandis* knallen *eſt* Strenuè deverberare ac pugnos frequentes ingerere. *Cambrobritannis* cnîll *vel* cnûll *erat* Campanarum ſonus.

unde fortè Angloſaxones deſumpſerunt ſuum cnyllan, Impellere campanas. *atque inde Anglicum* knell / Sonitus campanarum; *maximè tamen campanarum, quibus aliquem jam jam moriturum aut recens mortuum eſſe ſignificatur. Cimbris* ᚼᚴᚢᚿᚠᚨᚳ *eſt* Agitatio, concuſſio. ᚨᚦ ᚼᚴᚢᚿᚠᚨᚳᚢᛏ, Manibus pugnare; *vide Runicum lexicon. Danis* knuſen *eſt* Elidere, conterere, frangere. *Belg.* kneuſen/knieſen.

ᚴᚴᛁᚿᛋᛏᛁᚠ ᛏᚢᚿᚠᚢᚿᛋ ᛋᛖᛁᚿᚨᚿᛋ: Collidit dentes ſuos; *Marc.* 9:18. ᚷᚨᛁᚿᚨᚱ ᚠᚨᛁᚴᚠᛁᚠ ᚴᚱᛖᛏᛋ ᚷᚨᚻ ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ ᛏᚢᚿᚠᛁᚠᛖ: Ibi erit fletus & ſtridor dentium; *Matth.* 8:12. *ubi Angloſaxonica tranſlatio,* þæp biþ pop ȝ toþa ȝniſtbitunȝ:. *Angloſaxonibus nempe* ȝniſtbitian *eſt* Frendere, *i. Crepitum ac ſtridorem dentibus inter ſe colliſis edere.* ic ȝniſtbitiȝe oþþe ic ceaſciȝe, Strido; *gr Ælfrici, cap.* 26. he ȝniſtbitaþ oſep hine mid toþum. Frendit ſuper eum dentibus; *Pſ.* 36:12. *Ex hac igitur priſcâ orthographiâ Gothici* ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ (*unde proculdubio Angloſaxonicum* ȝniſtbitunȝ *deſumptum eſt*) *cuivis perſpicuum fit ipſum illud* ᚴᚴᚿᛋᛏᛋ *nihil eſſe aliud quàm* τὸ κρουσικὸν τῶν ὀδόντων. *illud nempe quod in triſti luctuoſáq; dentium* συγκρόσει *maximè ferit aures. nempe à verbo* κρόω, *quod ſæpiſſimè pro* συγκρόω *uſurpatur, ſunt* κρόσις, κρουσικός, *&c. Ad hanc originem refer etiam Angloſaxonicum* ȝniſtle, Cartilago. *Vide annotata noſtra ad gl E,* 4. *in* Cartillago.

ᚴᚿᛒᛁᛏᚿᚿᛋ ᚨᚿᚨᚴᚿᛗᛒᚷᚨᚿ *videtur uſurpatum de iis qui cibum capientes cubito incumbebant.* Cubitus dictus, *inquit Iſidorus libro* x1 *Originum cap.* 1, quòd ad cibos ſumendos in ipſo cubamus. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Cubitus. *Niſi fortè de ſpatio diſtantiæ cubitalis inter ſingulos quinquagenos accipiendum putemus illud Lucæ* 9:14; ᚴᚨᚠᚨᚿᚴᚴᛖᛁᚠ ᛁᛗ ᚨᚿᚨ-ᚴᚿᛗᛒᚷᚨᚿ ᚴᚿᛒᛁᛏᚿᚿᛋ. ᚨᚿᚨ ᛟᚨᚴᚷᚨᛗᚷᚻ ᚦᛁᛗᚦᛏᛁᚷᚿᚿᛋ: Facite illos diſcumbere per convivia quinquagenos. *Confer hæc etiam cum iis quæ ſupra diximus in* ᚨᚿᚨᚴᚿᛗᛒᚷᚨᚿ.

ᚴᚿᚴᚷᚨᚿ, Oſculari. ᚿᛁ ᚴᚿᚴᛁᛞᛖᛋ ᛗᛁᛋ. ᛁᚠ ᛋᛁ ᚿᛁ ᛋᚠᚨᛁᚦ ᛒᛁᚴᚿᚴᚷᚨᚿ ᚦᚷᛏᚿᚿᛋ ᛗᛖᛁᚿᚨᚿᛋ: Non dediſti mihi oſculum, at hæc non ceſſavit oſculari pedes meos; *Luc.* 7:45. ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᚴᚿᚴᚷᚨᚿ. ᛋᚨ ᛁᛋᛏ: Quemcunque oſculatus fuero, is eſt; *Marc.* 14:44. ᛞᚴᚨᚿᛋ ᚨᚿᚨ ᚻᚨᚨᛋ ᛁᛋ. ᚷᚨᚻ ᚴᚿᚴᛁᛞᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Cecidit ſuper collum ejus & oſculatus eſt eum; *Luc.* 15:20. *Angloſaxonibus* cyrran: *Alamannis* cuſſan. *Cimbris* ᚴᚢᚿᚿ. *Danis* kyſſe. *Anglis* kiſſe. *Belgis* kuſſen. *Græcis à* κύω, Oſculor, *eſt* κύσσω, Baſiare. *pro quo tamen apud Homerum Odyſſ.* Ω, *verſ.* 234, *atque alibi paſſim, occurrit* κύσσω. *Cambrobritannis* cuſanu *eſt* Oſculari, ſuaviari; *quod tamen ab Hebræâ origine derivatum cenſet Jo. Davies, quem adi. Iſlandis* koſs *eſt* Oſculum.

ᚴᚿᛗ-

KNMBEI, Recumbe, *ad cibum capiendum ſcilicet*. *Luc.* 17: 7. *Vide quæ ſupra annotavimus in* ANAKNMBGAN.

KNN, Genus. ψATA KNN TAIKN SXKEIψ: Iſta generatio ſignum quærit; *Marc.* 8: 12. X KNNI NTFAAANBGANDX: O generatio incredula; *Marc.* 9: 19. KNNI NADKE: Genimina viperarum; *Luc.* 3: 7. AAAA KNNGA: Omnes generationes; *Luc.* 1: 48. IN KNNGA ψEINAMMA: In cognatione tuâ; *Luc.* 1: 61. ALGA-KNNGA, Alienigena; *Luc.* 17: 18. *Neſcio an & huc pertineat* FXDA-KNNAS, Nobilis; *Luc.* 19: 12. *Angloſaxonibus* cynn *eſt* Genus, generatio. *Alamannis* cunn / chunn. *Cimbris* FAK. *Danis* kiøn. *Iſlandis* kyn. *Anglis* kinde. *Belgis* kunne. *Sunt à* cennan, Gignere. *Græcis* γεννᾶν.

KNNA *poſtpoſitum in compoſitione*. *Hujus formæ ſunt* FXDAKNNAS. HIMINAKNNAS. FNMAKNNAS. *Ita* MANNA SNMS FXDAKNNAS *eſt* Homo quidam nobilis; *Luc.* 19: 12. MANAFEI HAKGIS HIMINAKNNAIS: Multitudo militiæ cœleſtis; *Luc.* 2: 13. OAZNH FNMAKNNAIZE: Omne maſculinum; *Luc.* 2: 23. *Quibus reſpondent Angloſaxonica* ȝoꝺcunꝺ, Divinus; *Cædmon* 50, 24. 60, 15. eoꝼꝺcunꝺ, Terrenus, terreſtris; *Idem Cædmon* 36, 24. utacunꝺe, Alieni, alienigenæ; *C Matth.* 17: 25. *rurſus Luc.* 16: 12. 17: 18. *denique Joh.* 10: 5. *Alamannis quoque* cotchundiu *eſt* Divinus. cotchundida / Divina. cotchundaz/ Divinum. cotchundlihho / Divinitùs; *Kero*. cotchuntliche / Divinitùs; *App. gloſſarii C*.

KNNNAN, Noſcere, ſcire. IZVIS ATTIBAN IST KNNNAN KNNA ψINDANFAKAGXS FXψS: Vobis datum eſt nôſſe myſterium regni Dei; *Marc.* 4: 11. *Luc.* 8: 10. OAIVA MAFNM ψANA VIT KNNNAN: Quomodo poſſumus viam ſcire? *Joh.* 14: 5. KANN ψNK OAS ψN IS: Scio qui ſis; *Marc.* 1: 24. KANN INA: Novi eum; *Joh.* 8: 55. ABAN NI KANN: Virum non cognoſco; *Luc.* 1: 34. FAKANNIDA IM NAMX ψEINATA. GAh KANNGA: Notum feci eis nomen tuum, & notum faciam; *Joh.* 17: 26. SA SIIXNEIS VAS KNNψS ψAMMA FNDGIN: Ille diſcipulus erat notus pontifici; *Joh.* 18: 15. AN FIBAN KNNψI NASEINAIS MANAFEIN IS: Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi ejus; *Luc.* 1: 77. *Angloſaxonibus* cnapan. cunnan. *Alamannis* kennen/ chennen. *Danis* kiende. *Iſlandis* kunna. *Anglis* know. *Belgis* kennen. κγινῶν *Heſychio eſt* σωιέναι, ἐπίστασθαι, Intelligere, ſcire. *Eidem quoque Grammatico* κγινῶσι *exponitur* γινώσκουσι, Noverunt.

AAFF,

ᚨ ᚨ.

ᚨ

ᚨᚱᚴ, Longus. ᚾᛁ ᛃᛁᛚᛞᚨ ᚨᚨᚱᚴᚨ ᛜᛖᛁᚨᚨᛁ: Noluit per multum tempus; *Luc.* 18:4. ᛊᛃᚨ ᚨᚨᚱᚴᚨ ᛜᛖᛁᚨᚨ ᛊᛃᛖ ᛗᛁᛒ ᛊᛁᛊ ᚺᚨᛒᚨᚾᛞ ᛒᚴᚿᚠᚦᚨᛞ: Quàm diu ſecum habent ſponſum; *Marc.* 2:19. *Angloſax.* lanᵹ. lonᵹ. *Alam.* lang. *Cimbr.* ᛗᛁᚨᚠ. *Angl.* long. *Dan. & Belg.* laug. *Cæſar Scaliger exercitat.* CIII, § 4, *ſicuti & Petrus Numeſius in Grammatiſtice originem vocabuli deſumptam volunt ex oblongâ figurâ Venabuli aut Lanceæ quam Græci* λόγχλω *vocant. Vide interim numquid huc faciat quòd* λοχάζει *Heſychio exp.* ἐκνεῖ, διατρίβει, Pigrè atque ignavè rem gerit, procraſtinat; *afferens itidem* λοχάζω *pro* ἐνδιατρίψω, Prolongare tempus. λαχάζει *denique vel* λαχεῖ *eidem Grammatico exponitur* ἐκνεῖ.

ᚨᚨᚱᚴᚨᚾ, Mittere, ponere, collocare. ᚾᛁ ᚢᚨᛗ ᚨᚨᚱᚴᚨᚾ ᚱᚨᛃᚨᛁᚴᚠᛁ. ᚨᚴ ᚺᚨᛁᚴᚿ: Non veni mittere pacem, ſed gladium; *Matth.* 10:34. ᚾᛁ ᛊᚴᚿᚨᛞ ᛁᛊᛏ ᚨᚨᚱᚴᚨᚾ ᚠᚨᚾᛊ ᛁᚿ ᚴᚨᚿᚴᛒᚨᚿᚨᚿᚿ: Non licet eos mittere in corbanam; *Matth.* 27:6. ᛊᚨᛁᛃᚨᚨᚨ ᛗᛖᛁᚿᚨ ᚨᚨᚱᚴᚨ ᚦᚨᚿᚴᚨ ᚠᚴ ᚨᚨᛗᛒᚨ: Animam meam pono pro ovibus; *Joh.* 10:15. & 13:37. ᚨᚨᚱᚴᛁᛃ ᚴᚿᛊ ᛁᚿ ᚨᚿᛊᚴᚿᚨ ᛁᛉᚴᚨᚴᚨ ᚠᚴ ᚴᚨᚿᚴᛞᚨᚨ: Ponite vos in auribus veſtris ſermones; *Luc.* 9:44. ᚨᚨᚱᚴᚨᚿᛞᚨᚾᛊ ᚴᚿᛁᚴᚨ ᛁᚿᚴᛁᛏᚿᚿ ᛁᚿᚨ: Ponentes genua adorabant eum; *Marc.* 15:19. ᚨᚨᚱᛁᛞᚨ ᚦᛁᛁᚱᚴᚨᚾᛊ ᛊᛖᛁᚿᚨᚾᛊ ᛁᚿ ᚨᚿᛊᚴᚿᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Miſit digitos ſuos in aures ejus; *Marc.* 7:33. ᚨᚨᚱᛖᛁ ᚠᚨᚿᚨ ᚺᚨᛁᚴᚿ ᛁᚿ ᚦᚴᛞᚨᚴ: Mitte gladium in vaginam; *Joh.* 18:11. *Etiam* ᚱᚨᚨᚨᚱᚴᚨᚾ *vel* ᚨᚦᚨᚨᚱᚴᚨᚾ *alibi ſæpè pro ſimplici* ᚨᚨᚱᚴᚨᚾ *uſurpantur. Angloſaxonibus* lecᵹian. *Alamannis* leccan / leggan. *Cimbris* ᚨᚦ ᛗᚦᛁᚨ. *Danis* legge. *Anglis* laie. *Belgis* leggen *eſt* Ponere, collocare. *Omnia videntur affinitatis aliquid habere cum Græco* λέγω, Cubo *vel* Cubare facio.

ᚨᚨᛁᛒᚴᛊ ᚱᚨᛒᚴᚿᚴᚴ ᚿᛊᛖᛗᚿᚿ: Quod ſupererat de fragmentis, ſuſtulerunt; *Marc.* 8:8. *Recurre ad ea quæ diximus in* ᚨᚦᚨᛁᚦᚿᚨᚾ, Reſtare, relinqui, reſiduum eſſe.

ᚨᚨᛁᚴᛃᚨᚾ. ᛒᛁᚨᚨᛁᚴᛃᚨᚾ, Lingere. ᚺᚿᚿᚨᚴᛊ ᛒᛁᚨᚨᛁᚴᛃᚴ ᚦᛖᚨᚿᚿ ᛒᚨᚿᚴᛊ ᛁᛊ: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *Angloſaxonibus* liccᵹan. liccian. liccan *eſt* Lingere, lambere. *Danis* licke. *Anglis* lick. *Belgis* lecken / licken. *Græcis* λείχω. *unde &* λιχανὸς *iis dicitur* Digitus index, *quòd eum lingere ſoleant exploraturi cibos. Hebræis* לָחַךְ *eſt* Lingere.

ᚨᚨᛁ-

ᚨᛚᛁᚲᚨᚾ, Exultare. ᚨᛚᛁᚲᚱᚨ, Exultate; *Luc.* 6:23. ᚨᛚᛁᚨᛚᛁᚲ ᛒᚨᚱᚾ ᛁᚾ ᚢᛁᚠᚨᚾ ᛁᛉᚱᛋ: Exultavit infans in utero ejus; *Luc.* 1: 41 & 44. *Vide quæ diximus in* ᛒᛁᚨᛚᛁᚲᚨᚾ.

ᚨᛚᛁᚨᚱᚢᚾ ᛁᛗᛗᚨ: Maledixerunt ei, convitiis ac probris infectati sunt eum; ἐλοιδόρησαν αὐτόν. *Joh.* 9:28. *Libenter præbebo me credulum, si quis urgeat hoc verbum Gothicum aliquam habere affinitatem cum Anglosaxonico* læl, Vibex, livor, suggillatio. *Nemo enim nescit illam famæ nostræ læsionem quam* verbera linguæ (*quomodo Horatius vocat Acres increpationes*) *infligunt, probatis authoribus passim* Suggillationem *nuncupari; pereleganti sanè metaphorâ. Omnino hîc author fuerim Lectori ut adeat Vossii etymologicum Latinum in* Suggillare.

ᚨᛚᛁᛋᚷᚨᚾ, Docere; *Matth.* 11:1. *Marc.* 4:1. 8:31. *Joh.* 7:35. ᚨᛚᛁᛋᚨᚲᛖᛁᛋ, Magister; *Matth.* 10:24. *Joh.* 13:14. ᚨᛚᛁᛋᚨᚲᛁᛋ, Magister; *Luc.* 6:40. ᚠᛁᛏᚱᚨ ᚨᛚᛚᚨᛁᛋᚨᚲᚷᚱᛋ, Legis doctores; *Luc.* 5:17. ᚨᛚᛁᛋᚷᛁᚾᛋ, Doctrina; *Joh.* 7:16. ᚨᛚᛁᛋᛁᚠᛋ, Eruditus, quem aliquis docuit. ᚾᚾᚾᛋᚨᛚᛁᛋᛁᚠᛋ, Indoctus, quem nemo docuit. ᚠᚨᛁᚲᚠᚨᚾᚱ ᚨᛚᛚᚨᛚᛁ ᚨᛚᛁᛋᛁᚱᚨᛚᛁ ᛚᚷᚠᛋ: Erunt omnes à Deo edocti; *Joh.* 6:45. ᚩᚨᛁᚠᚨ ᛋᚨ ᛒᚷᚲᚱᛋ ᚲᚨᚾᚾ ᚾᚾᚾᛋᚨᛚᛁᛋᛁᚠᛋ: Quomodo hic libros novit, cum non didicerit; *Joh.* 7:15. *Hinc Belgis* **leſen** *idem quod* **in 't openbaer leeren**/ Publicè in academiâ vel scholâ illustri legere, profiteri. **leſſe**/ Prælectio professoris publici. *Anglosaxonibus* lejan *est* Legere, colligere. *item* Legere libros, meditari, studere. *Vide annotata nostra ad Tatiani* XVIII, 1.

ᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾ. ᚨᚠᚨᚱᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾ, Sequi. ᚾᛁ ᛗᚨᛚᛏ ᛗᛁᚲ ᚾᚾ ᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾ. ᛁᚠ ᛒᛁ ᚠᛖ ᚨᛚᛁᛋᛏᛖᛁᛋ: Non potes me modò sequi, sed postea sequeris; *Joh.* 13:36. ᛋᚨᛖᛁ ᚠᛁᚨᛁ ᚨᚠᚨᚱ ᛗᛁᛋ ᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾ: Si quis vult me sequi; *Marc.* 8:34. ᚢᚨᚾᚠ ᚨᚾ ᚠᚨᛁᛗ ᚨᚠᚨᚱᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾᛞᚨᛗ: Dixit ad sequentes; *Matth.* 8:10. *Luc.* 1:3. 7:9. ᚨᛚᛁᛋᛏᛖᛁ ᛗᛁᚲ: Sequere me; *Luc.* 9:59. ᚨᛚᛁᛋᛏᛖᛁ ᚨᚠᚨᚱ ᛗᛁᛋ: Sequere post me; *Matth.* 8:22. *Ad investigandam verbi originem pertinet quòd in Anglosaxonico glossario R, paginâ* 9 *&* 28 lærtþýhta *exponitur* Caligarius. *rursus paginâ* 29, lærte, Calopodium vel mustricula. *paginâ denique* 75, lært, Solum. *In Theotisco quoque glossario D,* 24 *legas*, Kalepodia, **leiſt**. quasi ligneus pes. *Danis* **leſt**/ *Anglis* **laſt**/ *Belgis* **leeſt** *est* Mustricula, *i. lignea forma cui sutores calcearii superinducunt corium calcei consuendi. Ab hoc igitur* lært, *quod veteribus* Modulum *vel* Mensuram pedis *denotabat,* fotlært *etiam accipi cœpit pro* Vestigio. fotlært *vel* fraðu ðine ne beoð oncnapen:. Vestigia tua non cognoscentur; *Ps.* LXXVI, 19. *atque ita* ᚨᛚᛁᛋᛏᚷᚨᚾ *propriè fuerit Insistere*

veſtigiis ejus quem proſequendum imitandum've nobis proponimus.

ᚪᚫᛗᛒᚫ ᚾᛁ ᚻᚫᛒᚪᚾᛞᚪᚱᚾᚫ ᚻᚫᛁᚴᚪᛖᛁᛋ: Oves non habentes paſtorem; *Matth.* 9:36. **ᚹᚱ ᚪᚫᛗᛒᚫ ᛁᚾᚫ ᚪᚫᛁᛋᛏᚷᚫᚾᛞ**: Oves illum ſequuntur; *Joh.* 10:4. **ᛁᚾ ᚠᚫᛋᛏᚷᚱᛗ ᚪᚫᛗᛒᛖ**: In veſtimentis ovium; *Matth.* 7:15. **ᚻᚫᛁᚴᚪᛖᛁᛋ ᛁᛋᛏ ᚪᚫᛗᛒᛖ**: Paſtor eſt ovium; *Joh.* 10:2. **ᛒᛁᚪᛖᛁᚹᛁᚹ ᚹᚫᛁᛗ ᚪᚫᛗᛒᚫᛗ**: Deſerit oves; *Joh.* 10:12. *Angloſax.* lamb. *Alam.* lamb / lamp / lomb. *Dan.* ſam. *Iſl.* ſamb. *Angl.* **lamb.** *Belg.* **lam.** *Sunt ex initialibus literis Græci* ἀμνὸς, Agnus, *præfixo L. ſicùti Angloſaxonicum* læc, Medicus, *factum cenſent ex* ἀκέομαι, Sano, medeor. land, Arvum, ſolum, *ab* ἄνδηρον, Summitas vel extremitas rerum. *Latinum quoque* Lardum *vel* Laridum *putatur eſſe ab Aridum.* Labor *vel* Labos *ab* ἄπος, *quod Euſtathius Euripidi uſurpatum tradit pro* πόνος. Loligo *ab* ἕλος, *quod Galeno atque Heſychio exponitur* τὸ μέλαν τῆς σηπίας, Atramentum ſepiæ.

ᚪᚫᚾᛞ ᛒᚫᚾᚻᛏᚫ: Agrum emi; *Luc.* 14:18. **ᚠᚫᛋ ᚪᚾᚫ ᚪᚫᚾᛞᛖ**: Erat in agro; *Luc.* 15:25. **ᛁᚾᛞᚪᛁᚫ ᚪᚫᚾᛞ**: Judææ regio; *Marc.* 1:5. **ᚫᚠᚫᚪᛁᚹ ᛁᚾ ᚪᚫᚾᛞ ᚠᚫᛁᚴᚴᚫ ᚠᛁᛋᚪᚾᛞᚱ**: Peregrè profectus eſt in regionem longinquam; *Luc.* 15:13. **ᚴᚫᚷᚷᛁᛞᚫ ᚪᚫᚾᛞᛁᛋ**: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19:12. **ᚢᚫᛗ ᛁᚾ ᚪᚫᚾᛞᚫ ᛋᛖᛁᚾᚫᛗᛗᚫ**: Venit in patriam ſuam; *Marc.* 6:1. *Angloſaxonibus* land *eſt* Regio, terra, ager, ſolum, fundus. *Alamannis* **lant.** *Danis*, *Iſlandis*, *Anglis*, *Belgis* **land.** *Non longè abeunt à Poëtico* λήϊον *vel* λαῖον, Arvum ſegetum, campus ſegetibus veſtitus. *Vide quoque quæ de hujus vocabuli origine attigimus in proximè præcedenti* **ᚪᚫᛗᛒᚫ**.

ᚪᚫᛏᚷᚫᚾ, Tardare, morari. **ᛋᛁᚪᚫᚪᚫᛖᛁᚴᛁᛞᛖᛞᚫᚾᚾ ᛟᚫ ᚪᚫᛏᛁᛞᛖᛞᛁ ᛁᚾᚫ ᛁᚾ ᚹᛁᛉᚫᛁ ᚪᚫᚻ**: Mirabantur quid detineret eum in templo; *Luc.* 1:21. *Angloſaxonibus* latan *vel* latiȝan *eſt* Tardare. ic latiȝe on ȝumeȝe ȝtope oððe ic elciȝe, Moror; *gr* Ælfrici xxv. ðeað na latað, Mors non tardabit; *Scintill.* 51. *Angloſaxonibus* læt *eſt* Serus, tardus, ſegnis. *Alamannis* laȝ. *Danis* lad. *Iſlandis* latur. *Anglis* **late.** *Belgis* **laet.** *Suſpicabar aliquando* læt *videri poſſe deſumptum ex* πλευλᾶος, Ultimus, poſtremus. *alibi tamen Anglicum* **late** *derivavi à Dorico* λάθομαι *pro* λήθομαι, Oblitus ſum, non memini; *quòd nulli ſeriùs injuncta ſibi munia exſequantur, quàm qui mandatorum memoriam ex animo ſibi patiuntur effluere.* Ovidius II *Faſt. verſ.* 225. *ubi agit de Corvo odioſè ceſſante & Apollinis juſſa ſegniùs exequente,*

Immemor imperii ſediſſe ſub arbore fertur,
Dum fierent tardâ dulcia poma morâ.

Neu-

Neutra interim originatio ſatis placet, atque aliam requiro.

ᚳᚳᚠᚷᚱᚾ, Vocare, ad ſe invitare. ᚾᛁ ᚢᚳᛗ ᚳᚳᚠᚷᚱᚾ ᚾᛊᚠᚳᚿᚴᚺᛏᚳᚾᛊ ᚳᚴ ᚠᚴᚳᚠᚳᚿᚴᚺᛏᚳᚾᛊ: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *Luc.* 5:32. ᛒᛖᛁᛞᚳᚿᛞᚪᛊ ᚳᚳᚠᚷᚱᚾᚳᛁᛊ ᛁᛊᚴᚳᛖᚳᛁᛊ: Exſpectans conſolationem Iſraël; *Luc.* 1:25. *& mox tmemate* 38; ᚳᚳᚳᚳᛁᛗ ᚠᚳᛁᛗ ᚾᛊᛒᛖᛁᛞᚳᚿᛞᚳᛗ ᚳᚳᚠᚷᚱᚾ ᛁᚳᛁᚴᚱᚾᛊᚳᚿᚳᚠᛗᚷᛊ: Omnibus expectantibus redemtionem Jeruſalem. *Hoc verbum retinuerunt Alamanni: paſſim etenim gloſſatoribus Theotiſcis, Otfrido, Willeramo* laden *eſt* Vocare. lathot / gelathot / *item (quod in antiquiſſ. quoque monumentis legere memini)* gehlathot *eſt* Vocatus, evocatus. *atque adeò* hlathot *illud valdè videtur affine Græco* κλητός. *Priſcis certè* κ *ante* λ *frequenter commutabatur in aſpirationem. ita Gothicum* hᚳᛁᛈᛏᚾᛊ, Fur, *eſt ex* κλέπτης. *Alamannicum* hlud *ex* κλυτός, Sonorus, clarus, argutus. hlinen *ex* κλίνειν, Recumbere, inclinare, inniti, *&c.*

ᚳᚿᚴᚾᚷᚪᚾ, Inficiari, negare, diffiteri. ᚳᚿᚴᚾᚷᚪᚿᛞᚪᛗ ᚳᚳᚳᛁᛗ: Negantibus omnibus; *Luc.* 8:45. ᚳᚿᚴᚾᛁᛞᚳ, Negavit; *Marc.* 14:70. *Arbitror autem hanc verbi acceptionem promanâſſe ex antiquiore aliâ. nam* ᚳᚿᚴᚾᚷᚪᚾ *olim erat* Latere: *negamus enim quæ in publicum protrahi volumus.* ᚾᛁ ᛗᚳᚺᛏᚳ ᚴᚳᚳᚿᚴᚾᚷᚪᚾ: Non potuit latere; *Marc.* 7:24. ᚴᚳᚳᚿᚴᚾᛁᛞᚳ, Latuit; *Luc.* 8:47. ᚴᚳᚳᚿᚴᚾᛁᛞᚳ ᛊᛁᚴ: Occultabat ſe; *Luc.* 1:24. ᚪᚿᚳᚳᚿᚴᚾ ᚠᚳᚴᚠ: Occultum eſt; *Marc.* 4:22. *Græcis* λοχᾶν *eſt* Inſidiari, latere ad ſtruendas inſidias. λόχος, Inſidiæ. *Alamannis* lougnen *eſt* Negare. *Belgis* loochenen. *de quibus nonnihil diximus in annotatis ad Tatiani* CLXXXVIII, 3.

ᚳᚿᚴᚪ *poſtpoſitum Adverbiis aut Nominibus, videtur comparationem inſinuare; quemadmodum in* ᛊᚠᚳᚳᚿᚴᚪ. ᛊᚳᛗᚳᚳᚿᚴᚪ. ᚷᚺᚴᚴᚳᚳᚿᚴᚪ *videre eſt.* ᛊᚠᚳᚳᚿᚴᚪ ᛗᛖᚳᛁᛊ ᛗᛁᚹ ᛁᛉᚠᛁᛊ ᚠᚳᛊ. ᚷᚳᚺ ᚾᛁ ᚾᚴᚾᚾᚹᛖᛊ ᛗᛁᚴ: Tanto tempore vobiſcum ſum, & non cognoviſtis me? *Joh.* 14:9. ᚾᛁ ᛁᚿ ᛁᛊᚴᚳᛖᚳᚳᚪ ᛊᚠᚳᚳᚿᚴᚪ ᚴᚳᚳᚿᚴᛒᛖᛁᚿ ᛒᛁᚴᚳᛏ: Non in Iſraël tantam fidem inveni; *Matth.* 8:10. *Luc.* 7:9. ᚠᚴᚳᚠᚳᛁᚴᚺᛏᚳᛁ ᚠᚴᚳᚠᚳᛁᚴᚺᛏᚳᛁᛗ ᚳᛖᛁᚩᚳᚿᚴᚪ. ᛖᛁ ᚳᚿᚴᚳᚾᛁᛗᚳᛁᚿᚪ ᛊᚳᛗᚳᚳᚿᚴᚪ: Peccatores peccatoribus fœnerantur, ut recipiant æqualia; *Luc.* 6:34. ᚳᛁᚿᛊ ᛊᚾᛗᛊ ᚷᚾᚴᚴᚳᚳᚿᚹᛊ ᚳᛁᛊᛏᛁᛞᚳ ᚳᚠᚳᚴ ᛁᛗᛗᚳ. ᛒᛁᚹᚳᛁᛒᛁᛊ ᚳᛖᛁᚿᚪ ᚳᚿᚪ ᚿᚳᚢᚳᛞᚳᚿᚪ. ᚷᚳᚺ ᚴᚱᛁᚾᚾᚿ ᛁᛊ ᛊᚳᛁ ᚷᚾᚴᚴᚳᚳᚿᛞᛖᛁᛊ: Unus aliquis adoleſcens ſequebatur eum, amictus ſindone ſuper nudo, & prehenderunt eum adoleſcentes; *Luc.* 14:51.

ᚱᚨᛊ᛫ᚷᚢᚾᚾ ᚷᚢᚾᚱᚨᚾᚨᚠ ᛊᛁᛏᚨᚾᛞᚨᚾ: Viderunt juvenem ſedentem; *Marc.* 16:5. ᚷᚢᚾᚱᚨᚾᛞ. ᚪᚾ ᚠᚢᛊ ᚢᛁᚠᚨ. ᚢᚱᚱᚷᛁᛊ: Adoleſcens, tibi dico, ſurge; *Luc.* 7:14.

ᚨᚾᚠ, Folia; *Marc.* 11:13. ᚠᚨᚾ ᚢᛊᚲᛖᛁᚢᚨᚾᛞ ᚨᚾᚢᛒᚱᛊ: Quum enata fuerint folia: ὅταν ἐκφύῃ τὰ φύλλα. *Marc.* 13:28. *Angloſaxonibus* læf. leaf *eſt* Folium. *Alamannis* loub / louf. *Cimbris* ᛘᚢᚠ. *Danis* løff. *Anglis* leaf. *Belgis* loof. *Videtur poſſe referri ad* λωφάω, Reſpiro, interquieſco; *quòd patuli frondoſarum arborum rami flagrantiſſimi Solis ardorem gratâ umbræ ſuæ opacitate levent ac temperent. unde Maro* IV *Georg. verſu* 24.

Obviáq; hoſpitiis teneat frondentibus arbos.

Veriſimiliùs tamen eſt per non infrequentem literarum inverſionem factum eſſe ex tribus initialibus literis Græci φύλλον, Folium. *prorſus ut ex* φίλος *eſt* leof, Charus, amicus. *ex* θυμὸς, mod, Mens, animus. *ex* μέλος, lem *vel* lim, Membrum. *&c.*

ᚨᚾᚺᛗᚱᚾᛁ ᚨᚾᚺᚨᛏᚷᚨᚾᛞᛖᛁ: Fulgur coruſcans; *Luc.* 17:24. ᚱᚨᛊᚨᛟ ᛊᚨᛏᚨᚾᚨᚾ ᛊᚹᛖ ᚨᚾᚺᛗᚺᚾᚷᚨ ᛞᚲᛁᚾᛊᚨᚾᛞᚨᛗ ᚾᛊ ᚺᛁᛗᛁᚾᚨ: Videbam Satanam ſicut fulgur de cœlo cadentem; *Luc.* 10:18. lauga / Flamma; *Kero*. radum lauginem / Rotis flammeis; *Hymn.* II, 3. lauc-ſpiantaz / Flammivoma; *gl A*, 6. laucmedili / Fulmen; *gl A*, 24. laucmedili / Fulgura; *gl B*, 20. *Huc pertinent illa quæ mox annotamus in* ᛁᛁᚺᚨᛞ, Ignis.

ᚨᚾᚾᚾ; Merces, remuneratio, præmium. ᚨᚾᚾᚾ ᚾᛁ ᚺᚨᛒᛒᚨᛁᚠ: Mercedem non habebitis; *Matth.* 6:1. ᛟᚨ ᛁᛉᚹᛁᛊ ᚨᚾᚾᚾᛖ ᛁᛊᛏ: Quæ vobis gratia eſt? *Luc.* 6:32. *Angloſaxonibus* lean. *Alamannis* lon / loon / looth. *Cimbris* ᛚᚢᚾ. *Danis* løn. *Iſlandis* laun. *vett Friſiis* læn. *reliquis Belgis* loon. *Olim videbantur mihi omnia hæc affinia eſſe Græco* λῆνος, Lana; *ut ſtatuamus priſcos illos mortales (pecoribus ante pecuniæ uſum abundantes) lanam ad veſtiendum ſe mercedis loco tribuiſſe iis qui ſtrenuam aliquâ in re navaverant operam. Quod ſi tamen hæc originatio videbitur longiùs petita, neſcio quid obſtet quò minùs vocabuli originem referamus ad* λύειν, Solvere; *quòd liberalioris præmii lautioríſq; mercedis oblatione ſolvamur omni nexu debiti quod contraxeramus: nam ab hoc etiam* λύω *viri docti deducunt Latinum* Luo, *uſurpatum eâ notione quâ dicimus* Luere æs alienum, delicta, pœnas.

ᚨᚾᛊ, Liber, ſolutus, vacuus. ᛁᚾᛊᚨᚾᛞᚨᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᚨᚾᛊᚨᚾᚨ: Dimiſerunt inanem; *Luc.* 20:10. ᛁᚾᛊᚨᚾᛞᚨᛁᛞᚨ ᚨᚾᛊᚨᚾᛊ: Dimiſit inanes; *Luc.* 1:53. ᛁᚾᛊᚨᚾᛞᚨᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᚨᚾᛊᚺᚨᚾᛞᚷᚨᚾ: Dimiſerunt

ſerunt vacuum; *Marc.* 12: 3. **ᚨᚾᛋᚢᛁᚠᚴᚨᚾᛋ**, Jejuni; *Marc.* 8: 3. **ᚨᚴᚴᚨᚾᚨᚨᚾᛋ**, Fructuum expers; *Marc.* 4: 19. *Similis quoque in aliis linguis particula, quibuſdam vocabulis per compoſitionem annexa, Privationem vel Defectum denotat. Angloſaxonibus* ꝛcomleaꝛ *eſt* Impudens. ꝑeꝺeleaꝛ, Præceps. ȝymeleaꝛ, Negligens. eȝeleaꝛ, Impavidus. ꝛꝛeoꝑleaꝛ, Indiſciplinatus. *&c. Alamannis* **hulpilos** / Inops. **ſchaedlos** / Damni expers. **werloes** / Cui nulla intentata eſt lis. **fredloes** / Proſcriptus. *&ç. Cimbris* ᚱᚠᚠᚨᛗᚢᚾ, Securus. *Danis* **ſindeløß** / Amens. **raadløß** / Conſilii expers. **kraffteløß** / Viribus carens. **lydeløß** / Integer. **ſkægløß** / Imberbis. *&c. Anglis* **wittleſſe** / Amens, vecors. **ſhameleſſe** / Impudens. **friendleſſe** / Amicis deſtitutus. **fatherleſſe** / Patre orbatus. *Belgis* **godloos** / Impius. **eerloos** / Infamis. **trouweloos** / Infidus. **endeloos** / Infinitus. *&c. Originem hujus* **ᚨᚾᛋ** *refer ad ſequens* **ᚨᚾᛋᚴᚨᚾ**.

ᚨᚾᛋᚴᚨᚾ, Liberare, ſolvere. **ᚨᚾᛋᛖᛁ ᚾᚾᛋ ᚨᚠ ᛘᚨᛗᛗᚨ ᛗᛒᛁᚨᛁᚾ**: Libera nos à malo; *Matth.* 6: 13. **ᚨᚾᛋᚴᚨᛞᚨᚾ ᚾᚾ ᛁᚾᚨ**: Liberet eum nunc; *Matth.* 27: 43. **ᚴᚨᚨᚨᚾᛋᛁᛞᚨ ᚨᚠ ᛋᛁᛋ ᛘᚴᛋ ᚾᚨᚾᛞᛁᛒᚨᚾᛞᚴᛋ**: Diſrupit à ſe compedes; *Marc.* 5: 4. **ᚴᚨᚨᚨᚾᛋᛁᛞᚨᛁᛗ ᚾᛋ ᚺᚨᚾᛞᚨᚾ ᚠᛁᚷᚨᚾᛞᛖ ᚾᚾᛋᚨᚴᚨᛁᛉᛖ**: Liberatis de manu inimicorum noſtrorum; *Luc.* 1: 74. *Angloſax.* lyꝛan. loeꝛan. *Alam.* **løſen** / **arloſen**. *Cimbr.* ᚨᚠ ᚾᛁᚾᚨ. *Dan.* **løſe**. *Angl.* **looſe**. *Belg.* **loſſen** / **verloſſen**. *Græcis* λύειν, λῦσαι *eſt* Solvere.

ᚨᚾᛋᚴᚨᚾ, Exigere, repetere. **ᚨᚠ ᛘᚨᛗᛗᚨ ᚾᛁᛗᚨᚾᛞᚨᛁᚾ ᛘᛖᛁᚾ. ᚾᛁ ᚨᚾᛋᛖᛁ**: Ab auferente quæ tua ſunt, ne repetas; ἀπὸ τοῦ ἀίροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. *Luc.* 6: 30. *Atque ita quoque verbum* **ᚨᚾᛋᚴᚨᚾ** *Lucæ* 3: 13 *accipiendum, monuit me doctiſſ. Tho. Mareſchallus. Vide Obſerv. ejus ad prædictum locum.*

ᚨᚾᛋ. *Vide* **ᚨᚾᛞ** *in compoſitione additum.*

ᚨᛖᛞᛋ. *Occurrit in* **ᚾᚾᚨᛖᛞᛋ**, Pauper, mendicus.

ᚨᛖᛁᚴ, Caro, *item* Corpus, *ac denique etiam* Cadaver. Carnem *denotat Marc.* 10: 8; **ᛘᚨᚾᚨᛋᛖᛁᛘᛋ ᚾᛁ ᛋᛁᚾᛞ ᛏᚤᚨ. ᚨᚴ ᚨᛖᛁᚴ ᚨᛁᚾ**: Deinceps non ſunt duo, ſed caro una. *Joh.* 7: 63; **ᛘᚨᛏᚨ ᚨᛖᛁᚴ ᚾᛁ ᛒᚷᛏᛖᛁᛘ ᛉᚨᛁᚺᛏ**: Caro non prodeſt quicquam. *Joh.* 8: 15; **ᛏᚾᛋ ᛒᛁ ᚨᛖᛁᚴᚨ ᛋᛏᚱᚷᛁᛘ**: Vos ſecundùm carnem judicatis. *Luc.* 3: 6; **ᚴᚨᛋᚨᛁᛟᛁᛘ ᚨᚨᚨ ᚨᛖᛁᚴᛖ ᚾᚨᛋᛖᛁᚾ ᚴᚱᚷᛘᛋ**: Videbit omnis caro ſalutare Dei. Corpus *denotat Matth.* 5: 29; **ᚨᚨᚨᚨᛏᚨ ᚨᛖᛁᚴ ᛘᛖᛁᚾ**: Totum corpus tuum. *Matth.* 6: 25; **ᚾᛁᚺ ᛋᚨᛁᛉᚨᚨᚨ ᛗᚨᛁᛋ ᛁᛋᛏ ᚠᚷᚨᛖᛁᚾᚨᛁ. ᛏᚨᚺ ᚨᛖᛁᚴ**

ÆEIK ꝩÆSTGꝛM: Nonne anima plus eſt quàm eſca, & corpus quàm veſtimentum? *Luc.* 3:22; ÆEIKIS SINNEI: Corporali ſpecie. *Matth.* 27:52; ÆEIKÆ ꝩIZE ÆIꝛÆNÐÆNE ꝩEIhÆIZE NꝔKISNN: Corpora ſanctorum qui dormierant ſurrexerunt. Cadaver *denotat Marc.* 6:29; NSNEMNN ÆEIK ÏS: Tulerunt corpus ejus. *ubi codex Græcus habet* πτῶμα. *Angloſaxones tribus etiam modis accipiunt vocabulum* hic. Carnem *denotat apud Bedam hiſt. eccleſ. libro Quinto, cap.* 7. *ubi ſequentia venerabilis viri verba* Solutus eſt à carne, *hunc in modum reddit Rex paraphraſtes*, he pæꝛ ꝥpom hice onlẏꝛeð ⁊ ꝥopðꝥepeð:. *In eximio quoque Cottonianæ bibliothecæ euangeliorum codice interlineato, ſicuti & in Ruſhworthiano Matth.* 26:41 *legimus*, þe ȝaꝛt ȝeopo iꝛ. þ hic þonne iꝛ untꝛum. Spiritus promptus eſt, caro autem infirma. Corpus. *Iidem codices interlineati Matth.* 24:28; ꝛua hpæꝛ ꝛua biþ hic. þiðeꝛ ꝛomniȝaþ eaꝛneꝛ. Ubicunque fuerit corpus, ibi congregabuntur aquilæ. *gr Ælfrici cap.* 9. *terminat.* 32; hic oððe hichama, Corpus. *gl Ælfrici, paginâ* 26; Corpus; hic. æȝðeꝛ ȝe cuceꝛ ȝe beaðeꝛ. Cadaver *vel* Funus. *Marc.* 6:29; hẏꝛ hic namon, Cadaver ejus tulerunt. *nam ita legit codex collegii Benedicti, quod eſt Cantabrigiæ, pro eo quod alii codices habent* hichamon. *gl Ælfrici, paginâ* 26; hic oððe holb, Cadaver. hic oððe hꝛeap, Funus. *Alamanni, Cimbri, Dani, Belgæ priores duas acceptiones ignorant, tertiam agnoſcunt atque in frequenti uſu habent. Ad primam tamen ſecundámve ſignificationem videtur pertinere, quòd* Cicatrix *dicatur Belgis* lick-teyken / *quaſi dicas Nota vulneris in carne vel corpore, poſt plagam ſanatam, perdurans. de quo alibi. Quomodo verò ex* hic *fecerint* hichama *Angloſaxones, Franci, Belgæ, docuimus in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi quoque incides in alia multa minimè aliena ab iis quæ hoc in loco ſtrictim brevitérq; attigimus.*

ÆEIK. ÆEK, Medicus. ÆEIKINꝔN, Curari. ÆEIKINꝔN, Curare. NI ꝩÆNKBNN hÆIÆÆI ÆEKEIS: Non opus habent ſani medico; *Matth.* 9:12. ꝩN ÆEIKI. hÆIÆEI ꝩNK SIÆBÆN: Medice, cura te ipſum; *Luc.* 4:23. ÏN ÆEIKGÆNS ÞKÆUÆM ÆÆÆÆMMÆ ÆihNÆ SEINÆMMÆ: In medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 8:43. MÆNÆꝛ ꝛÆꝩNÆÆNÐEI ÞKÆM MÆNÆꝛÆIM ÆEKGÆM: Multa perpeſſa à compluribus medicis; *Marc.* 5:26. ÆEIKINꝔN, Curari, ſanari; *Luc.* 5:15. ÆEIKINꝔꝩ ꝩÆNS SINKÆNS: Curate infirmos; *Luc.* 10:9. *Angloſax.* læc. *Alam.* lachi. *Cimbr.* ᛗᚨᚴᛁ. *Dan.* læge. *Iſl.* lækna re. *Quidam contendunt Angloſaxones nomen hoc Medicis indidiſſe à ſuo* lac *vel* læc, Munus, donum; *quòd inſatiabilis medentium aviditas ingentibus plerumque muneribus inhiet. Notavit certè jam olim in medicis*

Pli-

Plinius XXIX, 1 Avaritiam rapacésq; nundinas impendentibus fatis, & dolorum indicaturam, ac mortis arram, aut arcana præcepta, Squamam in oculis amovendam potiùs quàm extrahendam. per quæ effectum eſt ut nihil magis prodeſſe videretur, quàm multitudo graſſantium: neque enim pudor, ſed æmuli pretia ſummittunt, *&c. vide locum, & plura invenies quæ à graviſſimo Scriptore dicuntur adverſus Artem in quâ, conditione inſidioſiſſimâ, authoritatem peſſimis boni faciunt. Mihi videtur* lac *vel* læc *detruncatum ex* ἀκέομαι, Sano, medeor, *præfixo tantummodò L, ſicuti factum videmus in* lam *vel* lamb, *ex* ἀμνὸς, Agnus. *in* land, *ex* ἄνδηρον, Summitas, extremitas rerum. *Quod ſi verò à priore etymologiâ non putemus diſcedendum, expediet tamen aliam ejus originationis afferre rationem. Sicuti enim Anglis* **midwife** *dicta eſt* Obſtetrix, *quaſi* **meedwife**/ *à* **meed**/ Præmium, merces; *quòd præmio vel mercede ſit digniſſima, ob utilem quam humano generi navat operam: ita quoque veriſimile eſt* Medicum læc *dictum à* lac, Munus; *quòd ſanitati priſtinæ reſtitutos atque ab Orci limine revocatos æquum ſit incolumitatis ſuæ authores luculentis præmiis remunerari.*

ΛƐIKΛN. ΓΛΛƐIKΛN, Placere. ÏK ΨΛTƐI ΛƐIKΛIΨ ÏMMΛ. TΛNGΛ SINTEINX: Ego quæ placita ſunt ei, facio ſemper; *Joh.* 8:29. ΓΛΛƐIKΛIDΛ GΛH MIS: Viſum eſt & mihi; *Luc.* 1:3. SVΛ VΛKΨ ΓΛΛƐIKΛIΨ ÏN ΛNDVΛIKΨGΛ ΨEINΛMMΛ: Sic placuit in conſpectu tuo; *Luc.* 10:21. ΨN ÏS SNNS MEINS SΛ ΛINBΛ. ÏN ΨNZEI VΛILΛΓΛΛƐIKΛIDΛ: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; *Luc.* 3:22. *Angloſaxonibus* lician. ȝelician *eſt* Placere. *Alam.* lichan/ gelichan. *Cimbr.* ᚴᛁᛒᛅ NIPA. *Angl.* **like**. *Belg.* **lijken**/ **gelijken**.

ΛƐIKS. ΓΛΛƐIKS, Similis. SIGΛN ΓΛΛƐIKS ÏZVIS: Ero ſimilis vobis; *Joh.* 8:55. ΓΛΛƐIKS ΨΛMMΛ ÏST: Similis eſt ei; *Joh.* 9:9. ΓΛΛƐIKS ÏST MΛNN TIMKGΛNDAIN KΛZN: Similis eſt homini ædificanti domum; *Luc.* 6:48, 49. KΛZDΛ ΨEINΛ ΓΛΛƐIKΛ ÏST: Loquela tua ſimilis eſt; *Marc.* 14:70. ΓΛΛƐIKΛI SINΔ BΛKNΛM: Similes ſunt pueris; *Luc.* 7:32. ΘIΛƐIKS ÏST SΛƐI: Qualis eſt hic; *Matth.* 8:27. GΛH NI SVΛ SΛMΛΛƐIKΛ VΛS VEITVRDIΨΛ ÏZE: Et ne ſic quidem conveniens erat teſtimonium eorum; *Marc.* 14:59. NI ΓΛΛƐIKRΨ ΨΛIM: Ne ſimiles eſtote illis; *Matth.* 6:8. ΓΛΛƐIKR ÏNΛ VΛIKΛ ÞKRDΛMMΛ: Aſſimilabo eum viro ſapienti; *Matth.* 7:24. *Angloſax.* lic. ȝelic *eſt* Similis. *Alam.* lih/ filih. *Dan.* lig. *Angl.* **like**. *Belg.* **lijk**/ **gelijk**. *Mericus Caſaubonus originem vocabuli petendam putabat ex* ἀλλήλων, Similis. *Diſpice interim an non*

per

per quandam literarum transpositionem, derivari possit ab ἕικελος, Similis.

ΛЄINΛ ЬIϒΛIЬIϕS ΛNΛ NΛUΛdΛNΛ: Sindone amictus super nudo; ἠμφιεσμένος σινδόνα ἐπὶ γυμνῷ. *Marc.* 14:51. **ΠSЬΠГϚΛNdS ΛЄIN**: Mercatus sindonem; ἀγοράσας σινδόνα. *Marc.* 15:46. *Sæpius laudatæ glossæ Rushworthianæ Matth.* 12:20; lín *vel* ꝑlæx ꝑmikenꝺe ne aꝺꝑæꝛceꝛ, Linum fumigans non exstinguet. *pro quo Tat.* LXIX, 9; **lín rioȟȟeuti ni leſkit.** *Græcis certè* λίνον *est* Linum. *Videntur autem veteres Lini vocabulo complexi, quicquid textrinæ aptum; sive id contusæ herbæ, vel frutices arboresq; humanis usibus ministrabant. Anglosaxonibus* linen hꝑæȝl. linene claꝺ *est* Linteum. linꝑæꝺa, Linteamina. *Alamannis* **linuuât lachan** *sunt* Linteamina. **linnen ꝺuch** / Lineus pannus. *Runico lexico paginâ* 31 ᛗᚣᚼ *exponitur* Lineum laneúmve cingulum. *Danis* **linnet klæd** *est* Vestis linea. **linvæffuer** / Linteorum textor. *Anglis* **lint**/ **linnen** / Linteum. **Linnen ꝺꝛaper** / Linteorum institor. **Linnen weaver**/ Textor panni linei. *&c. Belgis* **lijn** *vel* **vlaſch** *est* Linum. **lijnwaeꝺ** / **linnen** / Pannus lineus. **lijnwaeꝺtier** / Negotiator lintearius. **lijnweber** / Linteorum textor. **lijnꝺ** / **linꝺ** / **lint** / Fascia, *ac propriè quidem linea.*

ΛЄIΘΛN, Mutuare, fœnerari; *Matth.* 5:42. *Luc.* 6:34, 35. *Anglosax.* lænan. lihan. lenꝺan. alenꝺan. *Alam.* **lehen** / **lihen**. *Cimbr.* ᚫᚫ ᚾᛁᚠᛏ. *Dan.* laane. *Angl.* **lend**. *Belg.* **leenen**. *Hinc iisdem Belgis* **leen** *vel* **leengoed** *est* Prædium clientelare, ager feudalis. *Huc pertinet illud Theotisci glossarii D*, 22; Feodum, **len**. Feodalis, **len man**. *item illud glossarii F*, 15; Jus feodi, **leen recht**. *Runicum etiam lexicon* ᚾᚣ *exponit* Feudum. *vide locum. Anglosaxonicum glossarium R*, 14; læn, Commodum. lanꝺeꝛ læn, Precarium. *ubi tamen priore loco pro* Commodum *restitue* Commodatum. *Ab hac interim vocabuli* læn *vel* len *acceptione etiam illa dicuntur Anglosaxonibus* læne, *quæ* Fragilia, caduca, transitoria, ac veluti momentanea *sunt, quæq; mortalibus à Deo non mancipio sed usu dantur. Ita passim occurrunt in monumentis Anglosaxonicis* læne poꝛlꝺ. læne liꝑ. læne loꝑ. *&c. Cujus insignis metaphoræ vim ac rationem hunc in modum exponit rex Alvredus Soliloqu.* II; pe onȝeatan ꝥ uꝛ pæꝛ ꝑꝛemꝺe ⁊ lene ꝥ ꝺæt pe iuꝛeꝺon ꝥ uꝛe aȝen pæꝛe:. Intelleximus nobis alienum esse & commodatum, quod putabamus nobis proprium esse. *Videtur interim* **lehen** *istud, per usitatissimam literæ* ȝ *in* ȟ *commutationem, esse ab illo* **legen** *quod* Ponere, collocare *significat: prorsus ut in illo poëtæ Venusini;*

Dives agri, dives positis in fœnore nummis.

Verba enim ponere *&* collocare *pertinuerunt olim ad rem trapeziticam, sicuti multis docuit Cl. Salmasius de Usuris, cap.* 7.

ΛЄI-

ᚫᛈITIᚫ, Parvus. ᛉᚣhSTᚫI ᚫᛈITIᚫ ᛉᚫS: Staturâ puſillus erat; *Luc.* 19:3. ᚫᛈITIᚫ, Minùs; *Luc.* 7:47. ᚫᚦᚫᚱ ᚫᛈITIᚫ, Poſt puſillum; *Matth.* 26:73. ᚫᛈITIᚫ Mᛈᚫ, Modicùm; *Joh.* 13:33. NᚫnH ᚫᛈITIᚫ ᛟᛈIᛚᚫ: Adhuc modicum tempus; *Joh.* 7:33. ᚫᛈITIᚫ NᚫnH, Modicùm; *Joh.* 16:16. ᚫᛈITIᚫᚱᚫᚫnᛒᚷᚫnᛞᚫᚾS: Modicæ fidei; *Matth.* 6:30. 8:26. *Angloſax.* lytel. *Alam.* luzel/ luzzel/ luzzil. *Cimbr.* MIIN. *Dan.* liden. *Iſl.* litell. *Angl.* little. *Belg.* luttel. *Sunt valdè affinia Græco* λίτος, Simplex, tenuis, exilis. *Propiùs tamen accedunt ad* ἐλάσσων *vel* ἐλάττων, Minor.

ᚫᛈIᛉᚫN *paſſim occurrit in compoſitis.* ᚫᚦᚫᛈIᛉᚫN, Diſcedere; *Matth.* 7:23. ᚱᚫᚫᛈIᛉᚫN hInᛞᚫᚱ MᚫᚴᛈIN, Ire trans fretum; *Matth.* 8:18. hInᛞᚫᚴᚫᛈIᛉᚫN, Præterire; *Luc.* 16:17. ᛉᚫIᚴhᚫᛈI-ᛉᚫnᛞS, Tranſiens; *Matth.* 9:19. nᚦᚫᚴᚫᚫIᛉ, Tranſfretavit; *Matth.* 9:1. nSᚫᛈIᛉᚫN, Tranſire; *Matth.* 8:28. *& mox commate* 34; ᛒᛈ-ᛞnn ᛈI nSᚫIᛉI hInᛞᚫᚱ MᚫᚴᚴᚷS ïᛉᛈ, Rogabant ut tranſiret à finibus eorum. *Angloſaxonibus quoque* liðan. oᚦᛈIliðan. *&c. ſimiliter accipiuntur. quemadmodum & Alamannicum* lithan. *de quo nonnihil diximus in annotatis ad gl A*, 26; *in* Anteceſſores. *ubi quoque monemus omnia hæc magnam habere affinitatem cum iſthoc inuſitato themate* ἐλεύθω, *unde pleraque tempora mutuatur* ἔρχομαι, Eo, venio. *Ab hoc interim* liðan *Angloſaxonibus* labe *eſt* Iter, profectio; *Cædmon* 33, 8. *&* 41, 4. ᚱᚳylᚫbᛈ, Navale iter; *Beda* III, 15. liᚦ-labᛈ, Vita, vitæ iter; *Reg. Benedicti cap.* 1. *Belgis quoque* lyde *eſt* Via, tranſitus. lyden/ Præterire, tranſire, præterlabi, *de tempore potiſſimùm uſurpatur. unde* Tempus jam tranſactum ac præterlapſum *dicitur* verleden *vel* voorleden tyd. *atque inde quoque* overlyden *eſt* Mori. overleden/ Mortuus. *non tam à patiendo, quàm quòd è vitâ migrantes tranſeant ad ſolatia vitæ æternæ.* MI-MᚫH ᚼRᚢ Hᚫnᚫᚹᚼᚫ MIᚹH, Elapſæ ſunt horæ vitæ; *Epicedium R. Lodbrog, Strophâ* 29.

ᚫᛈIᛉᚢ NI ᚫᚴIᚱᚴIᛞ: Siceram non bibet; *Luc.* 1:15. *Angloſaxonibus* liðe *eſt* Lenis, mitis, mollis, blandus. *Immo* liᚦ *iiſdem eſt* Poculum.

ᚫᛈTᚫN, Linquere, ſinere, mittere, permittere. ᚫᚦᚫᛈTᚫN, Dimittere. ᚫᛈTᚫnᛞS STIᛒnᚫ MIKIᚫᚳ: Mittens vocem magnam; *Marc.* 15:37. ᚫᛈTIᛉ ᛉᚷ ᛒᚳᚴn ᚱᚳᚱᚱᚫn ᛞn MIS: Sinite pueros venire ad me; *Marc.* 10:14. ᚫᛈTIᛉ ᛉᚷ: Sinite eam; *Marc.* 14:6. NI ᚳᚳIᚳᚷT: Non ſinebat; *Marc.* 11:16. *Luc.* 4:41. ᚳᚳI-ᚳᚷTnn ïnS: Dimiſerunt eis; *Marc.* 11:6. ᚫᚦᚫᛈTᚫnᛞS ïnS:

Dimittens eos; *Marc.* 8:13. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ïᚾᚨ ᚴᛚᚹᛚᚨᚾᚺᚢᚾ ᚨᛚᚨᛚᚨᛁ: Relinquentes eum fugerunt omnes; *Marc.* 14:50. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾ, Dimittere uxorem; *Marc.* 10:4. ᚨᚠᚨᛈᛖᛁᛏᚨᚾᚨ: Uxor à marito dimissa; *Luc.* 16:18. ᚨᚠᚨᛈᛏᚨᚾ ᚠᚴᚨᚹᚨᚾᚴᚺᛏᛁᚾᛋ: Dimittere peccata; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. ᚨᚠᚨᛈᛖᛁᛏᚨᚾ ᚠᚴᚨᚹᚨᚾᚴᚺᛏᛁᚾᛋ, *Idem*; *Matth.* 9:6. ᚨᚠᚨᛈᛖᛁᚹᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚨᚨᚨᛏᚨ: Relinquentes omnia; *Luc.* 5:11. *Quod postremum planè idem est cum illo* ᛒᛁᛚᛖᛁᚹᚨᚾ, *quod Argenteo codici passim est* Relinquere. *de quo suo loco. Anglosaxonibus* lætan *est* Sinere, linquere. *Alamannis* lazen. *Gall.* laisser. *Ital.* lasciare. *Anglis* let. *Belgis* laeten. *Danis* lade. *Cimbris* ᛖᚨᚨ ᛖᛁᚠᛁᚱ *est* Vitâ privari, vitam linquere. ᚼᚨᚴ ᛖᚺᚾᚢᚺ ᚾᚠᚱᚾ ᚨᚠ, Non desinit, non cessat. ᛖᚨᚨ ᚦᚨ ᚨᚢᚾᚺᚱ ᚱᚨᚦᚨ, Fortunæ se committere. ᚨᚱ ᛖᚨᚨ ᚺᚢᚠᚨ ᛒᚱᚦᚨᚴ, Demittere supercilia, *i. fronte caperatâ ac torviore vultu intueri. Putabam olim Alamannicum* lazen / Sinere, demittere, *affinitatis aliquid habere cum* χαλάω, χαλάσω, *quòd dimissuri aliquem laxare soleant nexum illum quo veluti adstrictus tenebatur: sed commodiorem aliam verbi* letan *originationem quæro.*

ᚴᛖᚹᚷᚨᚾ. ᚴᛚᚨᛖᚹᚷᚨᚾ, Tradere, prodere. ᚴᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ. ᚴᛚᚨᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Traditor, proditor. ᛋᚨ ᚴᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛖᛁᚴ ᚨᛏᚾᛖᚩᛁᛞᚨ: Tradens me prope est; *Marc.* 14:42. *Joh.* 18:2. ᚴᛚᚨᛖᚹᚷᚨᚾ, Tradere, prodere; *Joh.* 12:4. ᚴᛚᚨᛖᚹᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Tradens, *item* Traditor, proditor; *Matth.* 27:3, 4. *Propriè verò* ᚴᛖᚹᚷᚨᚾ *vel* ᚴᛚᚨᛖᚹᚷᚨᚾ *est* Offerre, exhibere, præbere. ᚹᚨᛖᛖᚨ ᛋᛏᚨᚾᛏᚨᚾᛞᚨᛁᚾ ᚹᚺᛁᚴ ᛒᛁ ᚴᛁᚾᚾᚺ. ᚴᛚᚨᛖᚹᛁ ïᛖᛖᚨ ᚷᚨᚺ ᚨᚾᚹᚨᚴᚨ: Percutienti te in maxillam, præbe & alteram; *Luc.* 6:29. *Anglosaxonibus* belæpan *est* Tradere, prodere. læpa *vel* læpend, Traditor, proditor. *Huc etiam pertinet Anglicum* allow / Exhibere, præbere. *Gall.* allouër. *quod Menagius factum vult ex* Allaudare; *quoniam simplex ejus non rarò sic accipitur. sed manifestè sunt originis Gothicæ. sicuti & Belgicum* leveren / Tradere, in potestatem dare aliis. *Unde verò usu venerit quòd* Tradere *sequiore sæculo accipi cœperit pro Prodere, ostendit etymologicum nostrum Anglicum in* Betzay.

ᚨᛁᛒᚨᚾ, Vivere. ïᚴ ᚨᛁᛒᚨ: Ego vivo; *Joh.* 6:57. 14:19. ᚾᚨᚾᚺ ᚨᛁᛒᚨᚾᛞᚨᛋ: Adhuc vivens; *Matth.* 27:63. ᚨᛁᛒᚨᚾᛞᚨᛋ ᚾᛋᛋᛏᛁᚾᚴᛁᛒᚨ: Vivens luxuriosè; *Luc.* 15:13. ᚨᛁᛒᚨᛁᚾᛋ, Vita; *Luc.* 11:25. *Joh.* 14:6. ᚨᛁᚹᛖᛁᚾᚷ ᚨᛁᛒᚨᛁᚾᛋ: Æterna vita; *Joh.* 17:3. ᚨᚺᛖᚨ ïᛋᛏ ᛋᚨᛖᛁ ᚨᛁᛒᚨᚾᛏᚨᚾᚷᛁᚹ: Spiritus est qui vivificat; *Joh.* 6:63. *Anglosax.* libban. lyfian. lyfigan. lyfigean. *Alam.* leben. *Cimbr.* ᛖᛁᚠᚨ. *Dan.*

Dan. leffue. *Angl.* liue. *Belg.* leben. *Quod attinet ad originem verbi*; *Gothicum* ΛÞLIÞNΩN *&* *Angloſaxonicum* beliƿan (*unde Alamannicum* biliban / *Danicum* bliffue / *Belgicum* blijben) *ſunt* Remanere, ſupereſſe. *Græcis* λείπομαι, Sum reliquus, ſuperſum. *atque inde fortè originem traxere* libban *&* liƿian. *prorſus ut* ϖελεῖνειν *ſunt* ϖελείπειν *Græcis eſt* Supereſſe, ſuperſtitem eſſe. *item* ϖελὼν *vel* ϖελειπόμενος *eſt* Superſtes. *Latinis quoque* Superare *pro Supereſſe, ſicuti &* Superſtes *pari modo uſurpari notius eſt quàm ut multis moneri debeat.* laƿ oððe oƿeplibbende, Superſtes; *gr Ælfrici, cap.* 9, *terminat.* 26. *Eadem gramm. aliquantò ante, cap.* 24; ic beo ðo laƿe, Reſto. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CCXXVI, 2.

ΛIΓΛN, Jacére. ψINMΛΓNS MEINS ΛIΓIψ ÏN ΓΛKΔΛ NSΛIψΛ: Puer meus jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6 *&* 14. BIΓETNN ψΛTΛ ƀΛKN ΛIΓΛNΔƧ ÏN NZETIN: Invenerunt infantem jacentem in præſepio; *Luc.* 2: 16. ΛIΓK, Lectus; *Matth.* 9: 2. *Marc.* 4: 21. *Uſurpatur etiam* ΛIΓΛN *pro* Poſitum eſſe *vel* Situm eſſe; *ut Græcis* κεῖσθαι. ΛEIKΛ ψIZE ΛIΓΛNΔΛNE ƳEIhΛIZE: Corpora dormientium ſanctorum; *Matth.* 27: 52. *Angloſax.* liczan. *Alam.* ligen. *Cimbr.* NIPPIA. *Dan.* ligge. *Angl.* lie. *Belg.* liggen. *Videri poſſunt deſumta ex* λέχομαι *pro* κοιμῶμαι, Cubo, jaceo, dormio. *unde fiunt* λέχος *&* λέκτρον, Lectus, cubile. *Alii tamen putant eſſe à* λήθω, Ceſſare, deſinere, quieſcere. *Huc refer illud* leger *quod Belgis non modò* Luſtrum ferarum, *verùm etiam* Stratum *vel* Cubile hominis *denotabat. unde Heſychio* λαγεὼς *vel* λαγὼν *exponitur* κραββάτιον, Grabbatulus. *Superſedeo plura congerere; quoniam fuſiùs de Angloſaxonico* leȝer *agunt annotata noſtra ad gl Lipſii, in* legerſtede.

ΛIΓK, Lectus, cubile, *fuit in proximè præcedenti* ΛIΓΛN, Jacere. *Omnino interim veriſimile eſt ad eandem quoque originem pertinere* ÞIΛIΓK *vel* ÞIΛEΓK, Spelunca: *at* ÞIΛIΓK *dicatur quaſi* ÞΛIhNΛIΓK. *& nomen hoc acceperint Abactorum furúmq; antra temporibus antiquis, cùm præcipuæ potentiorum opes etiamnum in armentis gregibúſq; conſiſtebant, &* ÞΛIhN. ƿeoh. ſiȝu *primâ ſuâ ſignificatione adhuc denotabant* Pecus. *Atque ita* ÞIΛIΓK *nihil aliud fuerit, quàm Antrum vel Cubile pecudum abactarum. Exemplo eſt antrum celeberrimi illius Abigei, quem ob maleficia vocabant* Cacum; *prout Spelæum ejus deſcribunt Livius lib.* I *ab* UC. *Virgilius* VIII *Æneïd. Ovidius* I *Faſtorum. Propertius libro* V, *Eleg.* 10.

ΛIÞNΛN. *Vide* ΛÞΛIÞNΛN, Reſtare, ſupereſſe, relinqui.

ΛISΛN, Legere, colligere, congregare; *Luc.* 6: 44. NI SΛIΛNΔ.

NIh SNEIAND. NIh AISAND ÏN BANSTINS: Non ſerunt, neque metunt, neque congregant in horrea; *Matth.* 6:26. GALISIÞ ÞANS GAÞALIDANS SEINANS AF FIDVRK VINDAM: Congregabit electos ſuos à quatuor ventis; *Marc.* 13:27. GALISIÞ ÞRS AFLIF-NANDEINS AKANhSNRS: Colligite quæ ſuperſunt fragmenta; *Joh.* 6:12. GALESNN SIK AN ÏMMA MANAGEINS FILAN: Congregaverunt ſe ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Angloſax.* leſan. aleſan. *Alam.* leſen / ze ſamane leſen. *Belg.* leſen / t'ſaemen leſen. *Græcis* λέγω & συλλέγω *eſt* Legere, colligere.

AIÞA, Artus, membra. AINS AIÞIVE ÞEINAIZE: Unum membrorum tuorum; *Matth.* 5:29. *inde* NSAIÞA *eſt* Paralyticus; *Matth.* 8:6. & 9:2. *quaſi dicas Membrorum ſuorum uſu privatus, vel Membrorum expers. Angloſaxonibus* liþ. *Alamannis* lid. *Cimbris* MÞ *vel* M4. *Danis & Belgis* lid *eſt* Membrum. *Originem vocabuli petii aliquando à* κλειδόω, Claudo; *propter aptam articulorum membrorúmq; compagem ac commiſſuram. Non leviter interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd in monumentis Angloſaxonicis* hlid *perſæpè* Operculum *aut tale quid ſignificet.* ƿpa ƿpa hlidd ðu apendeſt hiz:· Sicut opertorium mutabis eos; *Pſ.* c1, 28. he toapỳlte mycelne ƿtan to hlide ðæne bỳrizenne:· Advolvit ſaxum magnum ad oſtium monumenti; *Matth.* 27:60. hlidgata, Valvæ; *gl R*, 29. ƿeo pæƿ zeþiſenlice zehlidad mid zelice ƿtane:· Aptiſſimè tectum erat operculo ſimilis lapidis; *Beda* 1v, 19. *Manifeſtè igitur* hlid, Operculum, & hlidan, Operculo tegere, *ſunt à* κλειδῶ. *nam* κ *initiale frequenter in aſpiratam tranſire, pluribus alibi docemus exemplis. & quoniam membrorum articulorúmq; ſibi mutuo immiſſorum junctura non obſcurè referunt aptam operculorum valvarúmq; commiſſuram, hinc autumo vocabulum* hlid *vel* lid *concinnæ artuum compagi olim quoque tributum. neque obſtat huic originationi vocum* AIÞ & liþ *orthographia, cum à* κλείω, Claudo, *etiam* κλεῖθρον, Clauſtrum *vel* Repagulum *dixerint Græci. Danis* lid *eſt* Clauſtrum. *Anglis verò* Operculum. *Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* lid.

AINBA SNNNS, Dilectus filius; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. *Angloſax.* leoƿ. leoƿa. *Alam.* leib / lief / liof / liobo / liob / liuber. *Belg.* lief. *Putantur per quandam primarum literarum tranſpoſitionem facta ex Græco* φίλος, Amicus.

AINGAN, Ducere uxorem. AINGAIÞ, Ducit; *Matth.* 5:32. NI AINGANDA: Neque nubent, neque nubentur; *Marc.* 12:25. ÞAI SNNGNS ÞIS AIVIS AINGAND GAh AINGANDA: Filii hujus ſæculi nubunt & traduntur ad nuptias; *Luc.* 20:34. UEN

AIN-

ΛINΓΛIΔΛ: Uxorem duxi; *Luc.* 14: 20. ΛINΓΛNΔS ΛNΨΛKΛ: Ducens alteram; *Luc.* 16: 18. ΛINΓΛIΔEANN GΛH ΛINΓΛIΔΧS ΥESNN: Uxores ducebant & dabantur ad nuptias; *Luc.* 17: 27. ΛINΓEIΨ: splendet *Matth.* V, 15

ΛINΓN, Mendacium; *Joh.* 8: 44. ΛINΓNGΛ, Mendax; *Joh.* 8: 44 & 45. ΛTSΛIΘIΨ ÞΛNKΛ ΛINΓNΛNKΛNÞETNM: Cavete à falsis prophetis; *Matth.* 7: 15. NKKEISΛNΔ ΓΛΛINΓΛXKISTGΛIS GΛH ΓΛΛINΓΛNKΛNÞETEIS: Exurgent pseudochristi & pseudoprophetæ; *Marc.* 13: 22. NI SIGΛIS ΓΛΛINΓΛΥEITΥXΔS: Non eris falsus testis; *Marc.* 10: 19. *Luc.* 18: 20. MΛNΛΓΛI ΓΛΛINΓΥEITΥXΔIΔEANN ΛNΛ ÏNΛ: Multi testimonium falsum dicebant adversùs eum; *Marc.* 14: 56. *Angloſaxonibus* leogan *est* Mentiri. leogepe, Mendax. lıge, Mendacium. *Alamannis* liogan/ lingan *est* Mentiri. luginare/ Mendax. lugine/ Mendacia. *Cimbris* ΝΔΓÞ *sunt* Mendacia. *Danis* liuffue *est* Fingere, mentiri. løgn/ Mendacium. løgnere/ Mendax. *Islandis* ligd *vel* lygd *est* Mendacium. eg lyg/ Mentior. laug/ Mentitus sum. linga/ Mentiri. *Anglis* ỳe *est* Mentiri. *Belgis* liegen. *unde* leugen *vel* logen *est* Mendacium. *quæ doctiſſ. Mericus Caſaubonus non improbabiliter deducit à* λέγω, *unde* λόγοι *Græcis ſunt* Nugæ, fabulæ, mendacia. *Plures de origine hujus verbi conjecturas congeſſimus in annotatis ad Tatiani* XLI, 1.

ΛINΔIΨ, Increſcit, longius fit; μηκύνεται. *Marc.* 4: 27. *Omnino huc pertinet illud* leotanter / Pullulans; *quod habet Alamannicum gloſſarium A*, 22. *ubi vide annotata.*

ΛINHΛΔ. ΛINHΛΨ, Lux, lumen, φῶς, φέγγος. MEN Λ NI ΓIΛINHTGΛI ΒIΨ ΛINHΛΨ SEIN: Luna non dabit ſplendorem ſuum; *Marc.* 13: 24. ccal *Matth.* V. 16 ÏK ÏM ΛINHΛΨ MΛNΛSEΔΛIS: Ego ſum lux mundi; *Joh.* 8: 12. ÏK ΛINHΛΔ ÏN ΨΛMMΛ ÞΛIKΘΛN UΛM: Ego lux in mundum veni; *Joh.* 12: 46. *Cambrobritannis* llûg *eſt* Lux. *Angloſaxonibus* leohт. *Alamannis* lioht. *Danis* liuß. *Islandis* lioos. *Anglis* light. *Belgis* licht. *Omnia habent aliquam affinitatem cum Græco* λύκη, Prima lux albeſcentis cœli ante Solis ortum. *Vide Macrobium* I *Saturnal. cap.* 17.

ΛINHΛΔ, Ignis. ΨΛS ΨΛKMGΛNΔS SIK ΛT ΛINHΛΔΛ: Erat calefaciens ſe ad ignem; ὡ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14: 54. *Quemadmodum euangeliſta vocabulum* φῶς, *quod propriè* Lucem *denotat, hoc in loco videtur tranſtuliſſe ad* Ignem, *propterea quòd luculenti foci flamma orientis Sideris inſtar diſcutiat nocturnas tenebras; ita quoque putarem celeberrimum Antiſtitem, exemplo contextûs Græci, vocabulum* ΛINHΛΔ, *quod propriè* Lucem *denotabat,*

tranſtuliſſe ad Ignem, *niſi crederem veteres Gothos peculiari quadam acceptione vocabulum* ᚨᛁᚾᚺᚨᛞ *uſurpâſſe de Igne. Siquidem non Angloſaxonibus tantùm* leg *vel* lig *eſt* Flamma. ligᚹærc, Coruſcatio. ligetᚨ, Fulmen; *verùm etiam Iſlandis* loge, *& Alamannis (qui plerumque propiùs veteres Gothos exprimunt)* lauge *eſt* Flamma. *gloſſæ Keronis*; Flamma, **lauga**. *ubi vide annotata; ſicuti & Obſervata ad Willerami paginam* 154. *Adi denique haſce noſtras gloſſas Gothicas in* ᚨᛚᚾᚺᛗᛟᚱᚾᛁ, Fulgur.

ᚨᛁᚾᛋᚨᚾ. ᚠᚱᚨᛚᚨᛁᚾᛋᚨᚾ, Perdere, peſſumdare, deſtruere; *item* Perdere, amittere; *quoniam ea quæ amittimus, nobis quaſi perierunt, uſque dum recuperemus.* ᚠᚱᚨᛚᚨᛁᚾᛋᛁᚹ, Perdit; *Luc.* 15: 8. ᚠᚱᚨᛚᚨᚾᛋᛞᚨᛚ, Perdideram; *Luc.* 15: 9. ᚠᚱᚨᛚᚨᛁᚾᛋᚨᚾᛞᚨᛋ, Perdens; *Luc.* 15: 4. ᚠᚱᚨᚾᛋᚨᚾᚨᚾ ᛗᚨᛏ ᚾᛁ ᛃᚨᚾᚴᚴᚷᚨᛁᚹ: Pereuntem cibum ne operamini; *Joh.* 6: 27. ᚠᚱᚨᚨᚾᛋᚨᚾᛋ ᛃᚨᛋ ᚷᚨᚺ ᛒᛁᚠᛁᛏᚨᚾᛋ ᛃᚨᚱᚹ: Perierat & inventus eſt; *Luc.* 15: 24. ᛃᛁᚠᛋ ᛋᚨ ᛒᚴᛁᚠᚷᚨᚾᛞᚨᛚ ᛁᚾ ᚠᚱᚨᚨᚾᛋᛏᚨᛁ: Via quæ ducit ad perditionem; *Matth.* 7: 13. ᛋᚨ ᛋᚾᚾᚾᛋ ᚠᚱᚨᚨᚾᛋᛏᚨᛁᛋ: Filius perditionis; *Joh.* 17: 12. *Angloſax.* loꝛian. ꝓoꝛleoꝛan. ꝓoꝛlyꝛan. ꝓoꝛleoꝛan. *Alam.* **forlioſan / furlioſen.** *Angl.* **leeſe/ loſe/ looſe.** *Belg.* **lieſen / verlieſen.** *Videor mihi in his deprehendere veſtigium aliquod Græci* ὀλέσαι *vel* ἀπολέσαι, Perdere. *Niſi fortè malis poſtremam verbi* ꝓoꝛleoꝛan *acceptionem referre ad* λιάζειν, Separare. λιάζεᛟᚷ, Abſcedere, ſecedere; *quoniam quoddam veluti divortium ad tempus eſt inter nos & res deperditas.*

ᚨᛁᚾᛏᛖᛁ, Dolus; *Marc.* 7: 22. ᚴᚨᛋᚨᛁᛟᚨᚾᛞᚨᛋ ᛁᛉᛖ ᚨᛁᚾᛏᛖᛁᚾ: Videns illorum verſutiam; *Marc.* 12: 15. ᚨᛁᚾᛏᚨᚾᛋ, Hypocritæ; *Matth.* 6: 2, 5, 16. ᚨᛁᚾᛏᚨ, Hypocrita, *in vocandi caſu*; *Luc.* 6: 42. *Magnam cum hoc Gothico* ᚨᛁᚾᛏᚨ *affinitatem habet Angloſaxonicum* lytig, Aſtutus, callidus, vafer. ꝑille ᚷe peꝛan ꝑꝑættiᚷa oððe ðuꝛenðhiꝑe. on leaꝛunᚷum lytiᚷe? Vultis eſſe verſipelles aut milleformes, in mendaciis aſtuti? *Colloqu. monachicum.* ða ðieᚷlan ꝛætinᚷa ðæꝛ lyteᚷan ꝓeonðeꝛ. Occultæ inſidiæ callidi hoſtis; *Paſtoral.* xxi, 5. lytigneſ, Aſtutia; *Paſt.* xxxv, 1. lyteliᴄ, Fallax; *Paſt.* xxxv, 5. lyteliᴄe, Vafrè; *Lupus ſerm.* III, 5. *Omnia deſcendunt ab aliquo verbo priſco, unde Belgæ habent ſuum* **laeten/ gelaeten** / Gerere ſe hoc vel illo modo, apparere, videri, ſimulare. *unde iiſdem Belgis* **gelaet** *eſt* Vultus, *quòd quivis eum pro arbitrio fingat & prout viſum eſt componat. nam & Latinos plerique cenſent* Vultum *à Voluntate denominâſſe, quòd eum homo qualem vult aſſumat. In grammaticâ Iſlandicâ Runolphi Jonæ Iſlandi, editâ Hafniæ* 1651, *etiam hæc ſequentia invenio:* lat / Pono, ſimulo, me gero. *in Præterito habet* eg lèt. *Infinitivus eſt* lata. *unde* late *Iſlandis eſt* Geſtus.

ᚨᚱ-

ᚫᛉᚮᚫᛗ ᛋᚫᛉhᚿᚿ ïᚿᚫ: Alapis cædebant eum; ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. *Marc.* 14:65. ᚴᚫᚮ ᛋᚫᚫhᚫᛉᚮïᚿ: Dedit alapam; ἔδωκε ῥάπισμα. *Joh.* 18:22. ᚴ᛫ᛒᚿᚿ ïᛗᛗᚫ ᛋᚫᚫhïᚿᛋᚫᛉᚮïᚿ: Dabant ei alapas; ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. *Joh.* 19:3. *Cimbris* ᛗᚠᚫᚴᚫ *sunt* Volæ manuum; *Vide Runicum lexicon in* ᚠᚱᚢᚹᛋᚻ. ᚫ ᛗᚠᚫ ᚱᛁᚿᚿᚫ, Volæ manus inscribere; *Idem lexicon in* ᚱᚢᚿᚴᚫᚻ. *ubi & paullò post hæc sequentia legas*, ᚼᚠᛁᛗ ᚿᚫᚠ ᚠᚴᚢᚠ ᚫᚠ ᚺᚿᚫᚠ ᛁ ᛗᚠᚫ, Egillus sumpsit cultrum & adegit in volam manus.

ᚫᚿᚫᚷᚫ ᛘ᛫ᛁᚿᚫ ᛘᚠᚫh: Faciem tuam lava; *Matth.* 6:17. *Ab hoc* ᚫᚿᚫᚷᚫ *suspicor Francos retinuisse suum* anlucce *vel* anluzze / Vultus, facies. *quæ vide in annotatis ad Tatiani* xxxv, 2.

ᚫᚿᚴᚫᚿ. ᚴᚫᚫᚿᚴᚫᚿ, Claudere. ᚿᛋᚫᚿᚴᚫᚿ, Aperire. ᚴᚫᚫᚿᚴᚿᚿ ᛘᚫᛏᚫ hᚫᚫᛁᚠ, Munierunt sepulchrum, *videlicet*, *Claudendo firmiter atque obsignando*; *Matth.* 27:66. ᚴᚫᚫᚿᚴᚫᚿᚫᛋ hᚫᚿᚴᚫᚫᛁ ᛘ᛫ᛁᚿᚫᛁ: Claudens ostium tuum; *Matth.* 6:6. ᚴᚫᚫᚫᚿᚴ ïᛯhᚫᚿ-ᚿ᛫ᚿ ïᚿ ᚴᚫᚱᚴᚫᚱᚫᛁ: Inclusit Johannem in carcerem; *Luc.* 3:20. ᚿᛋᚫᚿᚴᚫᚿ ᚫᚿᚴᛯᚿᚫ ᛒᚫᛁᚿᚫᚫᛁᛗ: Aperire oculos cœcorum; *Joh.* 10:21. ᚿᛋᚫᚫᚿᚴ ᚫᚿᚴᛯᚿᚫ ᛘᚫᛗᛗᚫ ᛒᚫᛁᚿᚫᛁᚿ: Aperuit oculos cœci; *Joh.* 11:37. ᚿᛋᚫᚿᚴᚿᛯᚫᚫ hïᛗᛁᚿᛋ: Apertum est cœlum; *Luc.* 3:21. ᚿᛋᚫᚿᚴᚿᛯᚫ᛫ᚫᚿᚿ ïᛗ ᚫᚿᚴᛯᚿᚫ: Aperti sunt eorum oculi; *Matth.* 9:30. ᚿᛋᚫᚿᚴᚿ, Adaperire, *modo Imperandi*; *Marc.* 7:34. ᚿᛋᚫᚿᚴᚫᚿᚫᛋ ᚢᛁᛘᚻ: Aperiens vulvam; *Luc.* 2:23. ᚿᛋᚫᚿᚴᚫᚿᚫᛋ ᛘᛯᛋ ᛒᛯᚴᛯᛋ: Aperiens libros; *Luc.* 4:17. *& quoniam gladium educentes, eum in vaginâ recluſum veluti aperiunt*, ᚿᛋᚫᚿᚴᚫᚿ hᚫᛁᚴᚿ *est* Stringere gladium; *Marc.* 14:47. *Joh.* 18:10. *Anglosaxonibus* lucan *&* belucan *est* Claudere. utalucan, Excludere. unlucan, Aperire. *Alamannis* biluchan *est* Claudere. inne bilochan uuesan / Includi. piloh *vel* pilohnissi / Clausura. loch *vel* loh / Fovea vel spelunca cui aliquid includitur. *Danis* lucke *est* Aperire. *Islandis* lúka. *Anglis* lock. *Belgis* luycken. *Runico lexico* ᛗᚠᛁᛗ *est* Clavis.

ᚫᚿᚴᚫᚱᚿ, Lucerna; *Matth.* 6:22. *Marc.* 4:21. ᚫᚿᚴᚫᚱᚿᚫ-ᛋᛏᚫᛘᛋ, Candelabrum; *Matth.* 5:15. *Græcis* λύχνος *est* Lucerna.

ᚫᚿᛋᛏᚷᚿᛋ, Concupiscentiæ. ᚫᚿᛋᛏᚠᚿ, Concupiscere. ᛋᚫ᛫ᛁ ᛋᚫᛁᛟᛁᛘ ᚢᛁᚿᚠᚿ ᚫᚿ ᚫᚿᛋᛏᚠᚿ ïᛉᚱᛋ: Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam; *Matth.* 5:28. ᚫᚿᛋᛏᚷᚿᛋ ïᚿᚿᚫᛏᚷᚫᛏᚷᚫᚿ-ᚫᚫᚿᛋ ᚫᚴᛟᚫᛖᚷᚫᚿᚫ ᛘᚫᛏᚫ ᛘᚫᚿᚴᚫ: Concupiscentiæ introeuntes suffocant verbum; *Marc.* 4:19. ᚫᚿᛋᛏᚿᚿᛋ ᛘᛁᛋ ᚫᛏᛏᛁᚿᛋ ïᛉ-

ᛘᚫ-

ᛉᛚᚴᛁᛊ ᛉᛁᛚᛖᛁᚹ ᛏᚨᚿᚷᚨᚿ: Desideria patris vestri vultis facere; *Joh.* 8:44. *Angloſaxonibus* luſt *eſt* Desiderium, delectatio, voluptas, luxus. *Alam.* luſt. *Dan.* luyſt. *Belg. & Angl.* luſt. *Origo horum videtur peti posse ex* λάϊς, λᾶς, Optimus; *quòd ea tantùm ſoleamus appetere quæ judicamus optima.* Quiſque naturæ ſuæ paret, *inquit Seneca de Benef.* v, 9; à quâ ad charitatem ſui compoſitus eſt: unde illi ſumma cura eſt nocitura vitandi, profutura appetendi. *Minimè interim hoc in loco prætereundum quòd vox* λύσσα *vel* λύττα, *quæ apud Græcos propriè de Caninâ rabie uſurpatur, ad alios quoque majores atque impotentiores amoris iræve affectus non rarò tranſferri ſolet: unde & vocem* luſt *inde nonnulli malunt deducere. Vide interim an non huc etiam referri poſſit, quòd* λάϛιμ *Heſychio ſunt* πόρναι, Scorta.

ᛗ ᛚ.

ᛚᚨᚿ, Posse. ᚾᛁ ᛗᚨᛏ ᚢᛁᛗᚨᚿ: Non possum venire; *Marc.* 14:20. ᚴᚱᚨᛒᚨᚿ ᚾᛁ ᛗᚨᛏ: Fodere non valeo; *Luc.* 16:3. ᚴᚨᚾᚾᛏᚢᚷᚨᛏᛊ ᚠᚨᛏᛖᛁ ᛗᚨᛏᚷᚨᚿ ᚠᚨᛏᚨ ᛏᚨᚿᚷᚨᚿ: Creditis quòd possum hoc facere? *Matth.* 9:28. ᛗᚨᛏ, Potes; *Matth.* 8:2. ᛗᚨᛏ, Potest; *Matth.* 6:24. ᛗᚨᛏᚢᛗ, Possumus; *Marc.* 10:39. ᛗᚨᛏᚢᚦ, Potestis; *Matth.* 6:24. ᛗᚨᛏᚢᚾ, Possunt; *Matth.* 9:15. ᚾᛁ ᛗᚨᚻᛏ ᛁᛊᛏ ᚴᚨᛏᚨᛁᚴᚨᚿ ᚠᚨᛏᚨ ᚴᚨᛗᛖᛚᛁᛞᚷ: Non potest solvi scriptura; *Joh.* 10:35. ᚾᛁ ᛗᚨᚻᛏᚨ ᛉᚨᛊ ᚴᚨᚾᚾᛖᛁᚴᛁᚾᚷᚾ: Non poterat sanari; *Luc.* 8:43. ᛗᚨᚻᛏᛊ, Potentia; *Matth.* 6:13. *Luc.* 1:35. 6:19. ᛊᚨ ᛗᚨᚻᛏᛖᛁᚴᚨ: Qui potens est; *Luc.* 1:49. ᚷᚨᛒᚨᛁ ᛗᚨᚻᛏᛖᛁᚴ ᛊᛁᚷᚨᛁ: Si fieri potest; *Marc.* 13:22. ᚠᚨᛏᚨ ᚢᚾᛗᚨᚻᛏᛖᛁᚷᚷ ᚨᛏ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ. ᛗᚨᚻᛏᛖᛁᚴ ᛁᛊᛏ ᚨᛏ ᚴᚷᚠᚨ: Quod impossibile apud homines, possibile est apud Deum; *Luc.* 18:27. *Marc.* 10:27. *Angloſaxonibus* maȝan *eſt* Posse. *Alam.* magen. *Cimbr.* ᛗᚨᚷᚨ. *Isl.* að meiga. *Dan.* maa. *Angl.* may. *Belg.* meugen / mogen. *Quod postremum valdè affine est Græco* μηχανή, Difficultates magno cum labore superare. *Nisi fortè censeas rectiùs derivari à* μῆχος, *quod idem cum* μηχανὴ, Adminiculum, commentum, artificium adhibitum ad efficiendum quod volumus: *quotquot enim id genus adminiculis abundè sunt instructi, nemo eos negaverit desiderata expeditiùs ad exitum posse perducere.*

ᛗᚨᚴᚨᚠ, Virgo; *Luc.* 1:27. ᛗᚨᚴᚨᚠᛖᛁ, Virginitas; *Luc.* 2:36. *Angloſax.* mæden. mæden man *eſt* Virgo. *Alam.* magad / magath. *Dan.* møe. *Angl.*

Angl. maid/maiden. *Belg.* maged/maegd. *Aliquot ab hinc annis, occasione priscæ hujus orthographiæ inductus, videbar mihi deprehendere manifestissimam affinitatem inter Gothicum* MΛΓΛΨ, *& Græcum* μέγεθος, Magnitudo, dignitas, majestas: *quòd magnam olim speciem, majorem dignitatem, maximam denique majestatem habuerit Virginitas: atque adeò, sicuti nos docet Servius ad versum* 601 *Sexti Æneïdos*, ignorantes usum Venereum, veteribus putabantur videre & Numina. *Notius adhæc est quàm ut multis firmari debeat, quantopere hanc Virginitatis dignationem in Vestalibus quondam suspexerint Gentiles.* Saluti publicæ dicata virginitas, *inquit Symmachus lib.* x, *epist.* 45, crescit merito, cùm caret præmio. *Complures quoque eximias Vestalium prærogativas, qui volet, petat ex Romanarum antiquitatum scriptoribus. Neque est quòd putemus eas Romæ tantùm habitas in honore, quum (ut de pluribus aliis populis nihil dicam) in ipsâ quondam Galliâ sacra quædam non nisi castissimis decerni solita sint; author est Spartianus in Pescennio Nigro. In virginibus verò Christo Domino dicatis tanti Virginitatem fecit Antiquitas, ut non veritus sit D. Hieronymus in sermone de Assumpt. affirmare;* Profectò in carne præter carnem vivere, non terrena vita est, sed cœlestis. unde in carne Angelicam gloriam acquirere, majoris est meriti, quàm habere. esse enim Angelum, felicitatis est; esse verò Virginem, virtutis: dum hoc obtinere nititur cùm gratiâ, quod habet Angelus ex naturâ. *Mirè interim firmat hanc nostram conjecturam, quòd Virgo tanti honoris nomen excelso constantiq; animo sustinens, Patribus nostris, voce merè Saxonicâ, dicebatur* hehꝛtalꝺ, *q. d. in sublimi statu collocata. quemadmodum & Virginitas iis dicebatur* hehꝛtalꝺhaꝺ. *Prius habet codex Cottonianus Matth.* 1:23; heonu hehꝛtalꝺ in hꝺiꝼ ꝛceal habba. Ecce virgo in utero habebit. *Rushworthianus quoque Luc.* 1:27; noma ꝺaꝼe hehꝛtalꝺe Maꝛia. Nomen virginis Maria. *Posterius verò occurrit in utroque codice Luc.* 2:36; ꝺioꝛ liꝼꝺe miꝺ peꝛ hiꝼe pintep ꝛioꝼune ꝼnom heꝛtalꝺhaꝺe hiꝼe. Hæc vixerat cum viro suo annis septem à virginitate suâ. *In opusculo denique de Peccatorum medicinâ, cap.* 15, hehꝛtealꝺ man *&* hæmeꝺ ceoꝛl *opponuntur inter se. Vide plura in annotatis ad Tatiani* v11, 9.

MΛΓΠS, Puer; παῖς. *ita dicitur Jesus annos natus duodecim; Luc.* 2:43. MΛΓΛΝ, Fili; τέκνον. *in Vocandi casu, occurrit mox ejusdem capitis tmemate* 48. MΛΓΠΛΛ, Puerulus; παιδάριον. *Joh.* 6:9. *Hinc* ΨΙΠMΛΓΠS *est* Famulus; *q. d. Servilis conditionis puer. quod vide suo loco.* mæȝ *interim vel* maȝa *in perantiquâ paraphrasi Cædmoniana plerumque significat* Puerum *vel* Filium. *Alamannos quoque vocabulum hoc sic accepisse, patet ex illo* mage-zogo/ *quod gl D*, 3 *exp.* Pædagogus. *Aliàs arctissimæ plerumque propinquitatis nomen est. unde & in antiquissimis Anglosaxonum reliquorúmq; Septentrionalium monumentis*

tis Cognationis ferè nomen eſt: atque adeò ab hoc nexu ſanguinis tandem quoque tranſlata eſt vox ad arctiorem amicitiæ ſocietatíſq; humanæ neceſſitudinem. Ita gloſſator Cottonianus ter quatérve mæg *vel* meg *conjunxit cum* ᵹneond, *ut ſynonyma. Cimbris quoque* ΨAᴩ *dicebatur* Socius. *Danis* magger. *Belgis* maeker.

MAihST, Fimetum, ſterquilinium. NIh an AIKΨAI. NI an MAihSTAN ᵹARK ÏST: Neque in terram, neque in ſterquilinium utile eſt; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14: 35. *Belgis* Fimetum *dicitur* **meſſie/miſſie/miſthoop/meſthoop/meſtput**; *quòd eo ſtercorentur agri. Nam iiſdem quoque Belgis* **'t land meſten** *eſt* Agrum ſtercorare, pabulare agrum fimo.

maist

MAISTS, Major; *Marc.* 9: 34. *Luc.* 9: 46. NAhTMAT YANKhTA ΨAIM MAISTAM SEINAIZE: Cœnam fecit Principibus ſuis; δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. *Marc.* 6: 21. ΨAI MAISTANS ᵹNAGANS, Pontifices, ſummi ſacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Joh.* 19: 6. MAIZA *ſimiliter Matth.* 11: 11. *Joh.* 8: 53 *atque alibi quoque uſurpatur pro* μείζων. *Unde cuivis primo ſtatim intuitu liquere poteſt quantam affinitatem habeant* MAIZA *&* μείζων.

mâitan
mâizan
maiþr

MAITAN, Concidere, conſcindere, præſecare. BIMAITAN, Circumcidere; *Luc.* 2: 21. *Joh.* 7: 22. BIMAIT, Circumciſio; *Joh.* 7: 22, 23. AFMAIT ΨA: Abſcinde illam; *Marc.* 9: 43. ASTANS MAIMAITUN US BAIRMAM: Ramos cædebant de arboribus; *Marc.* 11: 8. AFMAIMAIT ÏMMA hANBIΨ ÏN KARKARAI: Decollavit illum in carcere; *Marc.* 6: 27. USMAITADA, Excidetur; *Matth.* 7: 19. *Luc.* 3: 9. ᵹAMAIDANS *ſunt* Debiles; *Luc.* 14: 13. *item* Confracti; *Luc.* 4: 18. *Cimbris* IF ΨIIH *eſt* Lædo. AΨIIH4, Illæſus. *Origo verbi* MAITAN *videtur poſſe referri ad illud* ἄμητος, Meſſis, *unde Latinum* Meto *deduxit Angelus Caninius, abjectâ literâ primâ; quomodo ab* ἀμέλγω *eſt* Mulgeo. *ab* ἄρουρα, Rura *ſive* Rus. *Neque novum eſt (inquit Voſſius)* Meto *à verbali potiùs deduci, quàm verbo; cum* Fateor *ſimiliter factum ſit à* φατός, Statuo *à* στατός, Patior *à* παθητός.

MAIΨMS, Donum; *Marc.* 7: 11. *Idem vocabulum agnoſcunt etiam pervetuſta Angloſaxonum monumenta; in quibus tamen laxiore ſignificatu non modò* Inſigne aliquod donarium, *ſed &* Gazam *quandoque denotat. Ac primùm quidem Gothico iſti* MAIΨMS *egregiè reſpondet quòd in Angloſaxonicâ euangeliorum tranſlatione* maðmcyrte *dicitur* Corbana. nir hyt na alyfeð þ pe arendon hyt on upe maðmcyrte:. Non licet eos mittere in Corbanam noſtram; *Matth.* 27: 6. *Sed quemadmodum* maðmcyrt *hoc in loco denotat* Arcam piis uſibus deſtinata includentem, *ita gloſſator ille qui nobilem Cottonianum codicem euangeliorum interli-*

nea-

neavit, maðmaf *vocat* Vaſa privatas cujuſque opes adſervantia. ƿato *vel* maðmaf hiſ of ȝenimma. Vaſa ejus diripere; *Matth.* 12:29. *atque eâ ferè notione Noachi arcam* maðmhofð *dixit Cædmon* 70, 19. *Quæ verò venerabili Bedæ dicuntur* Ornamenta, *i. res pretioſæ ad ornatum ac magnificentiam comparatæ, ea* maðmaf *vocat rex Alvredus. Sequentia etenim verba*, Fidem ſuam, quæ omnibus ornamentis pretioſior eſt, amore pecuniæ perdere, *ita reddidit inclytus ille Rex*, hiſ ðreope ƿop ƿeoȝýðfunȝe ȝ luſan ƿopleoran. ȝeo þe ðýnƿuþðne pæne ȝ mane eallum maðmum:. *Beda* II, 12. *Alium item locum*, Promiſit ſe ei innumera & majora, quàm credi poteſt, ornamenta regia vel donaria in pretium pacis largiturum, *ſic tranſfert Regia paraphraſis*; he him ȝebeaþ piþ hiſ ſibbe ȝ ȝehet unnim maðma ȝ cýnelicna ȝýſena ma þonne ƿela manna ȝelýſan mæȝe:. *Beda* III, 24. maðmhuſ, Gazophylacium; *gl Ælfrici* 27. *pro quo* maðmhuſ *ſcribit gl R*, 81 & 109. maðmhýnð, Præpoſitus *vel* Procurator ærarii; *Boëthius* XXVII, 4. *ubi quoque Regia paraphraſis liquidò teſtatur* maðmhýnðaf *olim dictos* þe þ ƿeoh heolðon þe mon ðam ƿeþmonnum on ȝeare ȝellan ȝceolðe, Qui pecuniam curabant quæ militibus quotannis expendebatur. *Huc etiam facit illud Alamannici gloſſarii E*, 1; Exenia, **mathmas**. *ubi tamen* Exenia *ſcriptum pro* Xenia. *ſic enim appellabant Munuſcula quæ hoſpitibus atque amicis benevolentiæ ergo mittere ſolebant.*

MÆIZR ÆÆÆIM ÏST ÆTTÆ MEINS: Major omnibus eſt pater meus; *Joh.* 10:29. **MÆIZÆ ÏMMÆ ÏST**: Major illo eſt; *Luc.* 7:28. *Vide quæ diximus in* **MÆISTS**, Major.

MÆÆN, Molere. **TVÆI ÝÆIKΨÆNÆ MÆÆNÆNÆNS**: Duæ erunt molentes; *Luc.* 17:35. *Cambrobritannis* melin *eſt* Mola. *Angloſaxonibus* mylen. myln. *Alamannis* **mulen**. *Danis* **molle**. *Anglis* **mill**. *Belgis* **molen/meulen**. *Græcis* μύλη *quoque pro* Molâ *uſurpatur; licet peculiariter ſic dicatur* Inferior lapis molæ: *ſicuti* Lapis molæ ſuperior, *authore Heſychio, nuncupatur* ὀμφαξ. *Plura habet Voſſii etymologicum Latinum in* Mola.

MÆÆM, Arena. **ÞÆTIMKIÐÆ KÆZN SEIN ÆNÆ MÆÆMIN**: Ædificavit domum ſuam ſuper arenam; *Matth.* 7:26. melm / Pulvis; *gl Lipſii*. *vide quoque Tatiani* XLIV, 9. *Danis* **malm** *eſt* Metallum; *fortaſſe quòd ex arenâ & pulvere eruantur metalla.*

MÆÆR, Ærugo; *Matth.* 6:19 & 20. *Hoc vitium metalli videtur affinitatis aliquid habere cum Danico* **malm** / Metallum. *quod etiam occurrit in Epicedio R. Lodbrog ſtrophâ* 7; *adeò ut inde colligatur vocabulum* ΨÆNΨ *vett Cimbris non fuiſſe incognitum. Fortaſſe quoque pertinet huc quòd Runico lexico* ΨÆN *exponi-*

tur Stipendium militis. AÞ FALÞA A ΨAMA, Stipendio merere. *Veram interim vocabuli hujus originem petendam puto ex* MALAN, Molere; *quòd Ærugo & Tinea (quæ inde quoque Theotiscis* miliuua *dicitur) corrodant, consumant, ac veluti in pulverem redigant quicquid corripuerint. Hanc etymologiam videtur firmare Francica versio Tatiani* XXXVI, 1; ni curet ju trisiuuen treso in erdu / thar iz rost inti miliuua furmalent. trisiuuet ju treso in himile/ thar noh rost noh miliuua iz ni furmelit. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terrâ, ubi ærugo & tinea demolitur: thesaurizate vobis thesauros in cœlo, ubi neque ærugo neque tinea demolitur.

MAMMQN, Divitiæ. NI MAGNW GQWA SKALKINQN GAh MAMMQNIN: Non potestis Deo servire & Mammonæ; οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. *Matth.* 6:24. Mamon Syriaco sermone Divitiæ nuncupantur; *gl A*, 16. *Abundè multa de hac voce habent docti Commentatores in Novum fœdus. Hujus igitur Syriacæ acceptionis intuitu, Matthæi verba reddidit versio Angloſaxonica*, ne mazon ze Lode deopian] ponold pelan :. *Cottonianæ gloſſæ interlineatæ*, ne mazu zie Lode zehepa] dioble :. *Tatianus*, ni mugut ir Gote thionon inti uuerolt uuolun. *Atque ita* Mammon *Angloſaxonico interpreti & Tatiano denotaverit*, Divitias hujus seculi: *Cottoniano gloſſatori*, Diabolum, *i. e. Deum illum infernalem qui Paganis* Dis *vel* Pluto *nuncupabatur. Sacræ paginæ* Princeps hujus mundi, ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων. *Joh.* 14:30. *immo* Deus hujus seculi, ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου. 2 *Cor.* 4:4. *Observa tamen Argenteum codicem non ubique servare Syriacum* Mammon, *sed ejus loco aliquando usurpare vocabulum merè Gothicum.* TAN-GAIW ÏZVIS FKIGQNAS NS FAIhNWKAIhNA ÏNVINAIWQS: Facite vobis amicos de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16:9 & 11. *Quæ vox* FAI-hNWKAIhN *videtur mihi composita ex* FAIhN, Opes, divitiæ: & WKEI-hAN, Premere, comprimere, elidere, affligere; *propter multiplices illas curas quæ acquirendas acquisitásq; opes comitantur. Horatius Carminum lib.* III, *Odâ* 16;

Crescentem sequitur cura pecuniam,
Majorúmq; fames ——

Propertius libro III, *Elegiâ* 6;

Ergo sollicitæ tu causſa, Pecunia, vitæ es,
Per te immaturæ mortis adimus iter.
Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes,
Semina curarum de capite orta tuo.

Proinde neque immeritò Patrimonia maximam humanarum ærumnarum materiam *dixit Seneca de Tranqu. animi, cap.* 8; *ac porro addit*; Nam si omnia alia quibus angimur compares, mortes, ægrotationes, metus, desideria, dolorum laborúmq; patien-

patientiam, cum iis quæ nobis mala Pecunia noſtra exhibet, hæc pars multum prægravabit. *Multiplices illas curas ac ſollicitudines quibus dies noctéſq; divorſim trahuntur animi & habendo & egendo & cupiendo ardentes, graphicè prorſus depingit Anglorum poëtarum princeps Edmundus Spencer lib.* II, *Canto* 7 *ardui operis quod inſcripſit* **the Faerie queene**; *ubi abditum Mammonæ ſpecum, horrendámq; coacervatorum in eo ac ſitu ſqualentium muceſcentiúmq; theſaurorum faciem coràm veluti conſpiciendam præbet. Tantis profectò ac tam efficacibus veræ vivæq; phantaſiæ imaginibus omnes divini poëmatis partes præter cæteros implevit incomparabilis Artifex, ut exiſtimatores docti atque intelligentes non inviti fateantur eum omnes Lectoris affectus in poteſtate ſuâ habere. Quiſquis adhæc imagini huic Spencerianæ, ad quam Lectorem curioſum & Anglicæ linguæ peritum remittimus, coronidis loco adjecerit verba Doctoris gentium, acerbos pravæ cupiditatis fructus enumerantis, næ is pleniſſimè perſpiciet incredibilia anxiæ mentis tormenta quæ miſerrimos Mammonæ cultores ſinè fine mordent, pungunt, pervellunt, lancinant, conficiunt. Verba divi Pauli, quæ Lectori ponderanda relinquo, occurrunt capite* VI, *paragraphis* 9 *&* 10, *epiſtolæ primæ ad Timotheum.*

MANAR hAYI: Multum fœnum; *Joh.* 6: 10. **ASA MANARA**: Meſſis multa; *Luc.* 10: 2. **MANARISTRNS MAhTGIS ïS**: Plurimæ virtutes ejus; *Matth.* 11: 20. **MANARAI**, Multi; *Matth.* 7: 22. *Luc.* 1: 1. **hINhMANS MANARAI**: Turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. 14: 15. **MANARAI ΨIZRS MANARGINS rAAANBIdGdNN ïMMA**: Multi de turbâ crediderunt in eum; *Joh.* 7: 31 *&* 40. **MANARGI hAKGIS hIMINAKNNdIS**: Multitudo militiæ cœleſtis; *Luc.* 2: 13. **MANARÞALΨ**, Multò plura; *Luc.* 18: 30. **MANARIZR**, Abundantiùs; *Joh.* 10: 10. **MANARIZR ïST AAAAIM ΨAIM SANdIM**: Plus eſt omnibus ſacrificiis; *Marc.* 12: 33. **NIBAI MANARIZR YAIKΨIΨ ïZYAKAIZRS rAKAIhTGINS**: Niſi abundaverit veſtra juſtitia; *Matth.* 5: 20. *Angloſaxonibus* mænigc. manigc *ſunt* Multi. *Alamannis* manige/ menige. *Danis* mange. *Anglis* many. *Belgis* menige. *Videri poteſt vox* manige *deſumta ex* man/ Homo: *ac propriè de Hominum multitudine uſurpata.*

MANAAGIK. MANAGIK, Imago. **OIS ïST SA MANAAGIK GAh SR NÞAKMAGINS**: Cujus eſt hæc imago & inſcriptio; *Marc.* 12: 16. **ATANTGIΨ MIK SKATT. OIS hABAIΨ MANAGIKAN GAh NÞAKMAI**: Oſtendite mihi denarium. Cujus habet imaginem & inſcriptionem? **MANAAGIK** *manifeſtè compoſitum eſt ex* **MANA**, Homo. *&* **AGIKS**, Similis; *quod fuit ſuo loco. Appendix Theotiſci gloſſarii* D, *paginâ* 4; Statua, **manlich**. *Angloſaxonibus quoque* monlica *vel* manlica *de-*

notavit Statuam. *Ita Cædmon* 55, 18. *ubi agit de uxore Loth mutatâ in ſtatuam ſalis.* Se monlica. ꝥ ıꝛ mæne ꝛpell. ꝛtille punode. þæꝛ hie ꝛtꝛang. beȝeat pite. þæꝛ heo poꝛdum. puldneꝛ ðeȝna. hẏnan ne polde:. Hæc ſtatua, quæ celebris eſt hiſtoria, immota manſit ubi eam grave ſupplicium occupavit, propterea quòd verbis angeli obedire noluit. *& rurſus* 78, 22. *ubi deſcribit Nabucodonoſoris impios conatus.* ðæne bunȝe peaꝛð. anne manlican. oꝛeꝛ metodeꝛ eꝛt. ȝẏld oꝛ ȝolde. ȝumum aꝛnæꝛde:. Præſes urbis ſtatuam, præter Domini beneplacitum, idolum ex auro, hominibus erexit.

MANASEAS, Mundus; *Joh.* 12:19. 15:18. MANASEIΨS. *Joh.* 14:17. MANASEΨS. *Joh.* 7:7. 14:27. 16:20. *Videtur autem ita dictus hic Mundus, quòd eum Deus optimus maximus aſſignaverit mortalibus tanquam ſedem propriam ac peculiarem. unde contendunt Anſibarii apud Tacitum Anal.* XIII, *cap.* 55; Sicut cœlum Diis, ita terras generi mortalium datas; quæq; ſint vacuæ, eas communes eſſe.

MANhNN, Nemo; *Marc.* 9:9. *Sæpiùs* MANNhNN *ſcribitur: quod vide.*

MANNA, Mel aëreum, manna. ATTANS NNSAKAI MANNA MATIAEANN ANA ANΨIAAI. SYA SYE ÏST ꝛAMEAIΨ. hALIꝼ NS hIMINA ꝛAꝼ ÏM AN MATGAM: Patres noſtri manducaverunt manna in deſerto, ſicut ſcriptum eſt, Panem de cœlo dedit iis manducare; *Joh.* 6:31. *In confeſſo eſt vocabulum hoc Hebraïcum eſſe, ac proinde ubique terrarum integrum ſervari. Multa de hoc aëreo melle generis utriuſque, liquido nempe atque arido, accuratè propinquus meus Iſaacus Voſſius in* Obſervat. *ad Melæ lib.* III, *cap.* 7. *quem vide. Locum interim ex euangelio divi Johannis adductum, ita reddit eximius ille Cottonianæ bibliothecæ codex* MS *interlineatus,* ꝼaꝺno *vel* alꝺno uꝛeno manna ȝebnecon *vel* ȝeeton on ðæm uæꝛtenn. ꝛuæ uupitten ıꝛ. hlaꝼ *vel* ꝼoꝛtnaꝺ oꝼ heoꝼnum ꝛalde him eatta. *ubi nobiliſſimi codicis Gloſſator ad vocem* manna *in margine annotavit,* heoꝼoncunꝺ mett. *i.* huíð coꝼn ꝛonualꝺ ꝼoꝼ huætte cuom oꝼ heoꝼnum ȝ ꝼeoll on Moiꝛi miꝺ hiꝛ ꝼolce on ðæm moꝛe þeꝛ he uæꝛ:. Cœleſtis cibus, hoc eſt, candidum granum teres pro tritico venit de cœlo & cecidit ſuper Moiſen populúmq; ejus in monte ubi erat.

MANNA, Homo; *Luc.* 20:9. ÏK MANNA ÏM: Ego homo ſum; *Matth.* 8:9. MANNA ꝛABIꝛS: Homo dives; *Matth.* 27:57. MANNA SNMS ꝛRAAKNNAS: Homo quidam nobilis; *Luc.* 19:12. SA MANNA NIST ÞKAM ꝛRΨA: Hic homo non eſt à Deo; *Joh.* 9:16. MANS, Homines; *Matth.* 7:15. 8:27. ⊙ANA MIK UIΨAnd MANS

MANS VISAN: Quem me dicunt homines esse? *Marc.* 8:27. FIGRNA IZVIS MANS: Oderunt vos homines; *Luc.* 6:22. *Anglosax.* man. mon. mann. monn. *Alam.* man. *Cimbr.* ΨΑΚ. ΨΑΚΤΑ. ΨΑΡΠΑ. *Dan.* mand. *Isl.* madur. *Angl.* man. *Belg.* man. *Hujus vocabuli originem copiosè prosecuti sumus in annotatis ad Tatiani* CLXXIV, 5. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* Man / Vir, homo.

MANNHN, Nemo. SAIO EI MANNHN NI UIΨAIS: Vide nemini dixeris; *Marc.* 1:44. 8:26, 30. NI KAKA ΨNK MANSHN: Non curas quemquam; οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός. *Marc.* 12:14. *Scribitur &* MANHN, *Marc.* 9:9.

MANNISK, Homo. FRIGRAGANN MAIS HANHEIN MANNISKA. ΨAN HANHEIN RΨS: Dilexerunt magis gloriam hominum, quàm gloriam Dei; *Joh.* 12:43. *Anglosax.* mennisc. *Alam.* menniſko / mennisch. *Dan.* menniske. *Belg.* menſch. *Nimirum* man *vel* mann *Anglosaxonibus est* Homo; *& in Multitudinis numero* men *vel* menn, Homines. *Ab hoc Plurali* menn *est* mennisc, Humanus, ad homines pertinens, ab hominibus proficiscens. *Invenitúrq; passim Adjectivè positum: quomodo* mennisc ȝedanc, *est* Humana mens. mennisc hand, Humana manus. mennisc fultum, Humanum auxilium. mennisc cynn, Humanum genus. *Atque adeò Patres nostri* Humanum genus *vel* Hominem *tam diu* mennisc cynn *nuncupárunt, donec tandem simplex* mennisc, *Substantivè acceptum, invaluit. Fusiùs hæc prosecuti sumus in Observatis ad Willerami paginam* 139.

MANVGAN. RAMANVGAN, Parare, præparare; *Luc.* 1:17 *&* 76. 9:52. *Joh.* 14:2. MANVEIA VIR FANINS: Parate viam Domini; *Luc.* 3:4. RAMANVEIΨ VIR ΨEINANA FANKA ΨNS: Præparabit viam tuam ante te; *Matth.* 11:10. *Luc.* 7:27. MANVGANDANS NATGA: Componentes retia; *Marc.* 1:19. RANSTANGANE MANVIDS: Perfectè paratus; *Luc.* 6:40. MEA IZVAR SINTEINR IST MANVN: Tempus vestrum semper est paratum; *Joh.* 7:6. GN MANVN IST AAATA: Jam parata sunt omnia; *Luc.* 14:17. MANVEI OA AN NAHTMATGAN: Ministra mihi quod manducem; *Luc.* 17:8. *Nescio an sit à* μάνος *vel* μάνος, *quomodo olim vocabant* περιλαιμάχιον κόσμον, Monilia, segmenta, torques, & quicquid de collo in pectus propendet: *ut* MANVGAN *propriè olim usurpatum fuerit de molimine eorum, qui magno cultu instructi præparatiq; in publicum prodire satagunt.*

MAN-

MΛNYI, Sumptus. ΚΛhNEIΨ MΛNYI ΨR hΛBΛIN ΔN NS-TINhΛN: Computat ſumptus quos habere oportet ad perficiendum; *Luc.* 14:28.

MΛKEI, Mare; *Matth.* 8:27. *Marc.* 4:41. *Cymræis* môr *eſt* Mare. *Angloſaxonibus* mepe. *Alamannis* mere. *Belgis* **maer / mer / mepr.** *Olim deduxi à* μείρω, Divido. *juxta illud Horatii libro* I *Carm. Ode* 3;

Nequicquam Deus abſcidit
Prudens Oceano diſſociabili
Terras, ſi tamen impiæ
Non tangenda rates tranſiliunt vada.

Ita Græcum πέλαγος *viri docti deduxerunt à* פְּלֵג, Dividere, ſeparare. *vel à* פְּלָגָה, Diviſio; *quòd ingentia terrarum ſpatia pelago ſeparentur ac dividantur. Cambrobritannicum* môr *fortaſſe detruncatum eſt à* μόρος, Exitium, interitus, fatum. *prorſus ut Ægyptiorum ſacerdotes Mare vocabant Perniciem: quâ de re vide Kircheri Obeliſcum Pamphil. libro* III, *cap.* 6.

MΛKISΛIΨ, Stagnum; λίμνη. *Luc.* 8:23.

MΛKKΛN. NSMΛKKΛN, Deſignare; *Luc.* 10:1. *Angloſaxonibus* meapc *eſt* Nota, ſignum, character. *Alamannis* **march / merch.** *Danis* **mercke.** *Anglis* **marck.** *Belgis* **merck.** *Cambrobritannicum* marc, Character, *Joh. Davies derivat ab Hebræo* מָרַק, Imprimere, inurere. *Fortaſſe quoque huc faciunt, quæ mox dicimus in ſequenti* MΛKKRS.

MΛKKRS *ſunt* Limites *vel* Termini alicujus regionis; *Matth.* 8:34. *Marc.* 5:17. 7:24 & 31. 10:1. *Iſtiuſmodi limes regionis, à contiguâ ditione hac vel illâ notâ diſtinctæ, Angloſaxonibus dicitur* meapc. *Alamannis* **gemerch / marcha** lantes. *Cimbris* ΨARP. *Gallis* marche. *Italis* marca. *Hiſpanis* comárca. *Belgis* **marck.** *Videntur per quandam literarum tranſpoſitionem deſumta ex* πέρμας, Signum: *vel, quod magis huc facit, à* πέρμας *vetere Græcorum linguâ* Finem *vel* Terminum *denotante.* τὸ γὰρ πέρμας τὸ πέρας, *ut ait Ariſtoteles* I *Rhetoricorum,* πάντων ἐστὶ κατὰ τῶν ἀρχαίων γλῶτταν. *Cimbris interim* ΨARRΛΨIKΛ *videntur* Latrones prædonéſq; *dicti; quòd Sicarii maximè infeſtent limites regionum confinium. Prorſus ut* ΠIPIKΛΨh *iiſdem Cimbris dicebatur* Pirata, *à* ΠIP, Sinus maris; *quòd in iis plerumque deliteſcerent piratæ à tempeſtatibus tuti, vel prædæ intenti. Vide Wormium paginâ* 269 *Danicorum monumentorum.*

MΛKZGΛN. ΓΛMΛKZGΛN. ΛFMΛKZGΛN, Scandalizare. GΛBΛI ΛNIR ΨEIN MΛKZGΛI ΨNK: Si oculus tuus ſcandalizat te;

Matth.

Matth. 5:29. *Marc.* 9:43. SAOLZNH SAEI RAMARZGAI AINANA ΨIZE AEITILANE: Quiſquis ſcandalizaverit unum ex his puſillis; *Marc.* 9:42. ΨATA KRAIDA IZVIS EI NI AFMARZGAINDAN: Hæc locutus ſum vobis ut non ſcandalizemini; *Joh.* 16:1. AFMARZEINS RABEINS: Deceptio divitiarum; *Marc.* 4:19. *Angloſaxonibus* miſpan *eſt* Scandalizare. he ſcpencð ðone blindan. þe ðone ungerceadpiſan miſð. Is coram cœco ponit offendiculum, qui ſcandali occaſionem præbet non habenti lumen diſcretionis; *Paſtoral.* LIX, 6.

MATIBALAR, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. *Angloſax.* metbelig. *Danis* madpoſe. *Vox eſt compoſitionis manifeſtæ: à* MATS, Cibus; *&* BALAR, Bulga, ſaccus. *Danis quoque* mad *eſt* Cibus; poſe *verò*, Sacculus.

MATS, Eſca, cibus; *Joh.* 6:55. MATEINS, Cibi; *Marc.* 7:19. MATGAN, Manducare; *Marc.* 3:20. *Joh.* 6:31. MATIBALAR, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. NNDANKNI MAT, Prandium; *Luc.* 14:12. NAHTA MAT, Cœna; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Angloſax.* mæte. mete. met. *Alam.* muas/ muos. *Hiſp.* mueſo. *Cimbr.* ΨAA. *Dan.* mad. *Angl.* meat. *vett Belgis* moes. *Omnia hæc, ſi Mericum Caſaubonum audimus, deſumpta ſunt ex* μαπύη *vel* μαπύα, Lautitiæ, cibus delicatior. *Fortaſſè tamen non minùs commodè poſſunt deduci ex* μασάομαι *vel* μασσάομαι, Mandere, manducare. *vel ab illo* μήτεω, *quod vetuſtioribus olim Græcis* Edulem cibum *denotâſſe diſcimus ex Proœmio* δειπνοσοφιστῶν *ſcriptori præmiſſo. Dores interim, authore Etymologo, dicunt* μάδδα *pro* μάζα. *Suidas quoque teſtis eſt Megarenſes* τὴν μάζαν, *ſive* τὸν φλῶ, *vocare* μάδδαν. *Theotiſcum tamen* muos *videri poteſt abſciſſum ex* μυσσῶ, Pulmentum ex oleribus intritum ex allio, porro, caſeo, ovo, oleo, aceto. *Donatus in Terentii Phorm. Act.* II, *Sec.* 2 Alliatum moretarium *vocat. vide Joſ. Scaligerum in Moretum.*

MAΨA, Vermis; *Marc.* 9:44, 46, 48. *Angloſax.* maða. *Alam.* mado. *Cimbr.* ΨAFΨI. *Dan.* maddick. *Iſl.* madkur. *Angl.* maggot. *Belg.* made/ maye. *quod poſtremum Kilianus derivat à* mayen / Metere, depaſcere: *ſed* maye *uſitatiſſimâ Belgis deflexione factum eſt ex* made. *quod ipſum tamen videri poteſt originem traxiſſe ex* μαδαρὸς *vel* μαδὴς, Lævis, glaber, depilis. *Rationem etymologiæ continet, quòd in quotidiano ſermone dicant Angli* as naked as a worm/ *&* Belgæ ſo naeckt als een worm / *cùm innuere volunt aliquem eſſe Iro pauperiorem. quò etiam pertinet illud* γυμότερος λεβηλέος, *cujus meminere Heſychius & Suidas. Cæterùm ut vox* MAΨA *&* σκώληξ *hoc in loco uſurpantur de Conſcientiæ ſtimulis perpetuò recrudeſcentibus ac nunquam intermorientibus, ita quo-*

que Danis ſamvittigheds orm oc plage *de iiſdem perpetim vellicantis atque animum lancinantis conſcientiæ cruciatibus uſurpatur. Belgæ,* den wozm ſijnes gewetens knaeght hem onophoudelijk.

ΜΛΨΛS, Forum; *Marc.* 7:4. ÞIΛN NI ΜΛΨΛϚΛ MIΨ ÏZVIS: Multa non loquar vobiſcum; *Joh.* 14:30. ΜΛΨΛЄIN MЄINΛ NI ĸNNNNΨ: Loquelam meam non cognoſcitis; *Joh.* 8:43. ÞΛNĸΛ-ΜΛΨΛЄIS SYNΛГЯГΛIS ΥΛS: Princeps ſynagogæ erat; *Luc.* 8:41. mæðlan *Cædmoni eſt* Sermocinari, cauſſam agere. meðel, Sermo. *item* Concilium. *Alamannis* mahal *eſt* Curia, concio. *Danis* mæle *eſt* Oratio. *Iſlandis* maal / Sermo, loquela. *Huc etiam pertinet receptiſſima ſæculo ſemibarbaro vox* Mallus, *pro Conventu publico, vel Cœtu hominum convocato ad tranſigendum de negotiis publicis. Forum igitur Gothis* ΜΛΨΛS *dictum à* ΜΛΨΛϚΛN, Loqui, ſermonem habere; *quòd olim in Foro cauſſas egerint & publicas de ſummâ rerum orationes habuerint. Quam ob cauſſam quoque* Forum *Angloſaxonibus dicebatur.* ГРРÆCE, *à* ГРРЄCAN, Loqui. *Vide quæ annotavimus ad gl C, 5. in* Curia, mahal. *ubi quoque inveſtigamus originem vocis* Parlamentum.

ΜΛNΔЄIΨ. ГΛMΛNΔЄIΨ ÏZΥIS ΛΛΛIS: Suggeret vobis omnia; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα. *Joh.* 14:26.

ΜΛNĸГIΔΛ. ГΛMΛNĸГIΔΛ ΨΛNS ΔΛГΛNS: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13:20.

ΜΛNĸГINS ΥΛS: Manè erat; *Joh.* 18:28. ÏN ΜΛNĸГIN ÞΛNĸГΛГГΛNΔΛNS: Manè tranſeuntes; *Marc.* 11:20. *item* 15:1. ΛTMΛNĸГIN ΨΛN ΥΛNĸΨΛNΛNΛ ĸNNΛ NЄMNN: Manè autem facto conſilium inierunt; *Matth.* 27:1. *Angloſax.* mæpiȝen. mepiȝen. mopȝen. *Alam.* morgan. *Cimbr.* ΨΛRГNĸ. *Iſl.* morgun. *Dan. & Belg.* mergen. *Angl.* morrow. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Caſaubonus: Quis ad Græcorum verborum ſonos aures habet vel tantillum imbutas, qui cum audit ſolemne illud in omnium ore,* good morrow / *non Græcos audire ſe putet* χαῖρε ἡμέραν *dicentes? &c. Ego Angloſaxonicum* mæpiȝen *olim ſuſpicabar deſumptum ex* mape *vel* mæppe, Amplius; *quandoquidem Craſtinus dies, vel Manè craſtinum nihil eſt aliud quàm ſpatium vitæ ulterius adhuc, eoq; lucro apponendum. Ab hac etymologiâ non abludit illud Horatii lib.* I *Carm. Ode* 9;

Quid ſit futurum cras, fuge quærere; &
Quem ſors dierum cumque dabit, lucro
Appone —— *Obſerva interim quòd* ΜΛNĸГINS *Gothis*

non

non tam Cras *denotat, quàm* Manè *ſive* Tempus matutinum. *at Matth.* 6:30 ᚱᛁᛋᛏᚴᚫᚫᛚᚱᛁᛋ *eſt* Cras.

ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿ, Sollicitum eſſe, curis torqueri. ᚾᛁ ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᛁᚠ: Ne ſolliciti ſitis; *Matth.* 6:25, 31. *& mox tmemate* 27; ᛟᛚᛋ ᛁᛉᚣᚫᚴᚫ ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿᛞᚫᛋ ᛗᚫᚱ ᚫᚿᚫᚫᚿᚴᚫᚿ ᚫᚿᚫ ᚣᚫᚻᛋᛏᛗ ᛋᛖᛁᚿᚫᚿ ᚫᚫᚫᛖᛁᚿᚫ ᚫᛁᚿᚫ: Quis veſtrûm ſollicitè cogitans poteſt adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum? *Videtur quoque verbum* muᚿnan *ita uſurpâſſe Cædmon* 18, 14. *&* 74, 4. *atque adeò antiquiſſimæ hujus acceptionis intuitu* ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿ *&* muᚿnan *videntur valdè affinia Græco* μεριμνᾶν, Curare, curæ habere. *quumque* muᚿnan *aliquantò poſt Angloſaxones,* murnen *Alamanni,* mourn *Angli uſurpaverint pro* Dolere, lugere, *crediderim poſteriores verbum hoc à moleſtiſſimo ſollicitudinum cruciatu ad quaſvis alias mœrentis animi anxietates deflexiſſe. Ita poſt obſervamus* ᛋᚫᚿᚴᚷᚫᚿ *&* ᚹᚩᚱᚷan *olim accepta pro* Dolere; *at poſtea pro* Curare, curis macerari; *contra, quàm in* ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿ *videmus contigiſſe.*

ᛗᚫᚿᚴᚹᚴ, Cædes, latrocinium. ᛗᚫᚿᚴᚹᚴ ᚱᚫᛏᚫᚹᛁᛞᛖᚫᚾᚾ, Homicidium fecerant; *Marc.* 15:7. ᛗᚫᚾᚾᚫᛗᚫᚿᚴᚹᚴᚷᚫ, Homicida; *Joh.* 8:44. ᛗᚫᚿᚴᚹᚴᚫ, Homicidia; *Marc.* 6:21. ᚾᛁ ᛗᚫᚿᚴᚹᚴᚷᚫᛁᛋ, Non occides; *Matth.* 5:21. Cædes *vel* Homicidium *Angloſaxonibus dicitur* moᚱᚦ. moᚱᚦoᚱ. moᚱᚦuᚿ. *Belg.* moord. *Angl.* murder. *Gall.* meurtre. *Complures interim viri ſummi jam olim obſervârunt maximos quoſque Septentrionis legiſlatores* mordri *&* murdri *vocabula variè (pro ratione nimirum ſibi peculiaris dialecti) in legibus Latinis adhibuiſſe; unde poſtea plures quoque Europæi voces eaſdem deprompſiſſe atque in vernaculum ſibi ſermonem tranſtuliſſe judicantur. Quamvis & ab antiquiſſimâ Cymræorum ſive Cambrobritannorum linguâ receptam hanc Homicidii appellationem deſumptam putet Jo. Davies, quem vide in* Murn *&* Murndwrn.

ᛗᚫᚹᛁ, Puella; *Matth.* 9:24 *&* 25. *Marc.* 5:42. 6:28. ᛗᚫᚹᛁ *in Vocandi caſu; Luc.* 8:54. *pro quo legas* ᛗᚫᚹᛁᚫᚱ, *Marc.* 5:41. ᚢᚫᚠ ᚠᛁᚿᚫᚫᚿᛋ ᚫᚿ ᚠᛁᛉᚫᛁ ᛗᚫᚹᚷᚫᛁ: Dixit Rex puellæ; *Marc.* 6:22. *& mox ejuſdem capitis commate* 28; ᚫᛏᛏᚫᚦ ᛁᛏᚫ ᚠᛁᛉᛖ ᛗᚫᚿᚷᚫᛁ: Dedit illud puellæ. *Danis* møe *eſt* Virgo. *Iſlandis* mey / Virgo. meyar / Virgines.

ᛗᛖᛁᚿᛋ, Meus; *Marc.* 15:34. *Luc.* 9:35. ᚫᚻᛗᚫ ᛗᛖᛁᚿᛋ: Spiritus meus; *Luc.* 1:47. ᛋᚫᛁᚣᚫᚫᚫ ᛗᛖᛁᚿᚫ: Anima mea; *Luc.* 1:46. ᚫᛁᚠᛖᛁ ᛗᛖᛁᚿᚫ: Mater mea; *Luc.* 8:21. ᚫᚫᚫᚫ ᚠᚫᛏᚫ ᛗᛖᛁᚿ ᚠᛖᛁᚿ ᛁᛋᛏ: Omnia mea tua ſunt; πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. *Luc.* 15:31. *Joh.* 17:10.

17:10. ÞAN MEINS: Dominus meus; *Luc.* 16:3. ATTA MEINS: Pater meus; *Joh.* 8:28. 10:29.

MEL, Tempus, καιρὸς. MEL AN BAIRAN: Tempus pariendi; *Luc.* 1:57. IN STIKLA MELIS: In momento temporis; *Luc.* 4:5. SVALAND MELIS MIÞ IZVIS VAS: Tanto tempore vobiſcum fui? *Joh.* 14:9. ⊙AN LAIT MEL IST: Quantum temporis eſt? *Marc.* 9:21. MELA LAITA, Tempore multo; *Luc.* 8:27. BAIRNILAINA. NAHU LEITIL MEL MIÞ IZVIS IM: Filioli, adhuc modicùm vobiſcum ſum; *Joh.* 13:33. MANAT MEL ÞRAVALV INA: Multis temporibus arripiebat illum; *Luc.* 8:29. NIUHU ÞAMMEL MELA: Ex hoc; *Joh.* 6:66. MEL, Tempus, καιρὸς. MEL MEIN: Tempus meum. ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς. *Joh.* 7:6 & 8. USÞULNAIDA ÞATA MEL: Impletum eſt tempus. πεπλήρωται ὁ καιρὸς. *Marc.* 1:15. NU IN ÞAMMEL MELA: Nunc in tempore hoc. νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. *Marc.* 10:30. ÞAUK MEL: Ante tempus. πρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. AT MEL: In tempore. τῷ καιρῷ. *Marc.* 12:2. IN MELA: In tempore. ἐν καιρῷ. *Luc.* 20:10. AN MELA GALAUBJAND: Ad tempus credunt. πρὸς καιρὸν πιστεύουσι. *Luc.* 8:13. AÞSTAÞ ÞAIKKA IMMA UNDA MEL: Receſſit ab illo uſque ad tempus. ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. *Luc.* 4:13. *Valdè affine eſt Græco* μέλλειν, *prout ſcriptoribus Græcis* ὁ μέλλων χρόνος *eſt* Futurum tempus.

MELA, Modius; *Marc.* 4:21. *Non ita longè recedit à Græco* μόδιος, *ſi conſideremus* Δ *frequenter in* Λ *tranſire, ac plurima iſtius commutationis exempla producere viros longè doctiſſimos, qui ſcripſerunt de Literarum permutatione. Videntur interim Angloſaxones eandem quoque vocem uſurpâſſe de Vaſe continente vinum vel alia quævis liquida.* mele, Patera. melaſ, Karcheſia; *gl R*, 24. pæteſmæle, Pelvis; *gl Ælfrici* 26.

MELAN. GAMELAN, Scribere; *Marc.* 10:4. *Luc.* 1:1 & 3. *item* 2:1. MELIDA, Scripſit; *Luc.* 1:63. IDAGEDUN ALLAI EI MELIDAI VESEINA: Ibant omnes, ut deſcriberentur; *Luc.* 2:3. GAMELEI. MELEI, Scribe; *Luc.* 16:6, 7. GAMELIÞ IST: Scriptum eſt; *Matth.* 11:10. *Marc.* 1:2. GAINIS MELAM NI GALAUBEIÞ: Illius ſcriptis non creditis; *Joh.* 5:47. GAMELEINS, Scriptura; *Joh.* 7:38. ÞATA GAMELIDA, Quod ſcriptum eſt, ſcriptura; *Joh.* 10:35. *item* 17:12. MELA NI MAHT GAÞS NI KUNNANDANS: Scripturas nec potentiam Dei ſcientes; *Marc.* 12:24.

Luc.

Luc. 4 : 21. **ᚾᛈᚪᚱᛗᛖᚪᛈᛁᚾᛊ**, Inſcriptio; *Marc.* 12 : 16. **ᚾᛈᚪᚱ-ᛗᛖᚪᛚ**, Titulus; *Marc.* 15 : 26. **ᚴᛁᚪᛊᛏᚱᚪᛗᛖᚪᛈᛁᚾᛊ**, Indictio *vel* Deſcriptio tributi; *Luc.* 2 : 2. *Maximam habet hoc verbum affinitatem cum Græco* μέλαν, Atramentum.

ᛗᛖᚾᚪ, Luna; *Marc.* 13 : 23. *Angloſaxonibus* mona. *Alamannis* **mane**. *Danis* maane. *Anglis* **moon**. *Belgis* **maen**. *Græcis* μήνη, *& Doricè* μάνα.

ᛗᛖᚾᚪᚠ. **ᛗᛖᚾᚷᚠ**, Menſis. **ᛗᛖᚾᚪᚠᛊ ᚠᛁᛗᚠ**: Menſes quinque; *Luc.* 1 : 24. **ᛗᛖᚾᚷᚠᛊ ᚠᚴᛁᚾᛊ**: Menſes tres; *Luc.* 1 : 56. *Angloſaxonibus* monaᚦ. *Alamannis* **maneth**/ **manod**. *Cimbris* ᚠᚪᚴᚪᚪ. *Danis* **maaned**. *Iſlandis* **maanadur**. *Anglis* **moneth**. *Belgis* **maend**. *Græcis* μὴν *eſt* Menſis. *quod à* μήνη, Luna; *nihil enim aliud eſt Menſis, quàm menſura curriculi lunaris.*

ᛗᛖᚴᚷᚪᚾ, Prædicare; *Matth.* 11 : 1. *Marc.* 5 : 20. *Luc.* 4 : 19. **ᚠᚪᛁ-ᚪᚪᛗᛖᚴᚷᚪᚾ**, Euangelizare; *Luc.* 1 : 19. 4 : 43. **ᛗᛖᚴᛁᛞᚪᚪ ᚠᛖᛊᚾᚾ ᚪᚪᚪᚪ ᚠᛋ ᚠᚪᚾᚴᛞᚪᚪ**: Divulgabantur omnia hæc verba; *Luc.* 1 : 65. **ᛗᛖᚴᛁᚠᚪ**, Rumor, fama; *Marc.* 9 : 26. *Luc.* 4 : 14. *Alamannis* **maren** *eſt* Diffamare, divulgare. **maara** *vel* **marida**/ Rumor, fama. *vide Obſervata noſtra ad Willerami paginam* 99. *Belgis* **maere** *eſt* Rumor, celebritas famæ. **ber-maerd**/ Celebris. *Angloſaxonibus quoque* ᵹemæᵹed beon *eſt* Divulgari. *Propriè tamen* maᵹa *vel* mæᵹe *iis eſt* Magnus. mæᵹᵹe, Major. mæᵹiſt *vel* mæᵹt, Maximus. *unde &* mæᵹe *exp.* Celeber *in Ælfrici grammaticâ cap.* IX, *terminat.* 18. mæᵹe man, Vir illuſtris; *Beda* I, 13. IV, 28. V, 10. þiþ mæᵹe þeᵹn, Vir latè celebris; *Cædmon* 36, 25. 56, 19. mæᵹiſta hliſa, Celeberrima fama; *Beda* II, 13. Machabeuſ ſe mæᵹa Loþeſ cempa, Machabæus inclytus ille miles Dei; *Ælfricus de veteri teſtamento, pag.* 23. mæᵹᵹian, Magnificare, celebrare; *Beda* V, 22. him to mæᵹþe, In ſuam gloriam; *Cædmon* 37, 16. *Cimbris* ᚠᚪᚼᚱᚦ *eſt* Carmen encomiaſticum. ᚪᚦ ᚠᚪᚼᚱᚪ, Carmine celebrare. *vide Egilli ſkallagrimi epinicium Claſſis primæ Strophâ* 2. *Ad ea interim quæ de* **ᛗᛖᚴᚷᚪᚾ** *diximus, videtur etiam referri poſſe illud* **ᚾᛊᛗᛖᚴᚾᚷᛞᚪᚪ**, *quod occurrit Luc.* 5 : 15; **ᚾᛊᛗᛖᚴᚾᚷᛞᚪᚪ ᚠᚪᚾ ᚠᚪᛏᚪ ᚠᚪᚾᚴᛞ ᛗᚪᛁᛊ ᛒᛁ ᛁᚾᚪ**: Magis igitur pervaſit ſermo iſte de illo.

ᛗᛖᛊ, Diſcus, patina; *Marc.* 6 : 25 *&* 28. *Angloſaxonibus* meᵹe *vel* myᵹe *eſt* Menſa. *Alamannis* **mias**; *ita Kero. Varroni* Menſa, *dempto N, dicitur* Meſa; *à* μέσος, Medius, *quòd in medio poneretur. Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Menſa. *Fortaſſe quoque non malè huc referas Anglicum* **meſſe**/ Ferculum. *quomodo Anglis* **a meſſe of pottage or porredge** *eſt* Ferculum jurulentum: *niſi putes*

putes **meſſe** *factum ex illo* Miſſus, *quod de Cibis in menſam illatis uſurpavit ſæculum ſemibarbarum. Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* **Meſſe** / Ferculum. *Angloſaxones* ƒanb *dicebant.* ƒanb *vel* eƿtmete, Daps; *gr Ælfrici, cap.* IX, *terminat.* 54. *item gl Ælfrici, pag.* 21. ƒanb *vel* pyrta, Dapes, fercula; *gl R*, 30. ƿpa ȝeƿobene ryƿlian ƒanba, Duo cocta pulmentaria; *Regulæ Benedicti interlin. cap.* 39.

MESA SKATGANE NSVLATIDA: Menſas nummulariorum evertit; *Marc.* 11:15. *Vide proximè præcedens* MES.

MIDGA, Medius. ΨAIKhAEIΨANAS ΨAIKh MIDGANS ÏNS: Tranſiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. ΨAIKh MIDGA SAMAKIAN: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. ÏN MIDGAIM AAISAKGAM: In medio doctorum; *Luc.* 2:46. 4:35. 6:8. NKKEIS ÏN MIDNMAI: Surge in medium; *Marc.* 3:3. ÏN MIDNMAI ΨANKNIVE: In medio ſpinarum; *Luc.* 8:7. *Angloſaxonibus* on mÿddan *eſt* In medio. *Alamannis in* mittan. *Cimbris* I ΨIÞIN ÞNHID *eſt* In mediâ domo. ΨIÞNÞ ABAAK, Hora ſexta, *q. d. Media veſpera. Danis* midt *eſt* Medium, medius. *Anglis* **middle** *vel* **midſt**. *Belgis* **middel**. *Græcis* μέσος *& poëticè* μέσσος.

Gr. Anglo Sax. Matth. IV, 8 middan-eardes est κόσμου

MIDGNN RAKA *Gothi dixerunt* Orbem habitabilem, *q. d. illud totius Univerſi medium quod incolunt homines.* NKKANN RARKEÞTS RAMEAGAN AAAANA MIDGNN RAKA: Prodiit edictum ut deſcriberetur univerſus orbis; ἐξῆλθε δόγμα ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. *Luc.* 2:1. *Aliàs quoque Argenteo codici* MANASEDS *vel* MANASEΨS *nuncupatur, quaſi dicas Hominum ſedes. Angloſaxonibus* midban eapð *vel* midban ȝeapð. *Alamannis* **mittel gart**. *Ac fortaſſè huc etiam pertinet quòd* MIDGASVEINAINS *dicitur* Diluvium *Luc.* 17:27. *ut innuatur cataclyſmum homines Deo optimo maximo inviſos veluti ſcopis quibuſdam everriſſe. Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* **Sweep**.

MIK NI SINTEINR hABAIΨ: Me non ſemper habetis; *Marc.* 14:7. SAGI SANDIDA MIK. MIΨ MIS ÏST: Qui me miſit, mecum eſt; *Joh.* 8:29. ANDARGANA MIK AAAA KNNGA: Beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1:48. ÏNNh MIK NI MARNΨ TANGAN NIVAIhT: Sinè me nihil poteſtis facere; *Joh.* 15:5. ïDKEIRR MIK: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. ARMAI MIK: Miſerere mei; *Marc.* 10:48.

MI-

MIKIAS, Magnus; *Luc.* 1: 15, 32. *Angloſax.* micel. mycel. mucel. *Alam.* michil/ mihhil/ mikel. *Cimbris* ΨIPIᚴ. *Anglis & Scotis* **mickel** *vel* **muckel.** *Omnia ſunt* ἀπὸ τοῦ μεγάλου. **ÞKNS MIKIAS**, Ruina magna; *Matth.* 7: 27. **ΨIS MIKIA**, Tranquillitas magna; *Matth.* 8: 26. **MIKIAÞNS**, Principes; *Marc.* 10: 42. **ГÞTÞΨIÐÞ MIS MIKIÞEIN**, Fecit mihi magna; *Luc.* 1: 49. **MIKIÞΨnhTÞNS**, Superbi; *Luc.* 1: 51. **MIKIÞGÞNÐS ГRΨ**, Magnificans Deum; *Luc.* 5: 25. **MIKIÞIÐEÐNN ГRΨ**, Glorificaverunt Deum; *Matth.* 9: 8. **MIKIÞIÐS ÞKÞM ÞÞÞIM**: Magnificatus ab omnibus; *Luc.* 4: 15. *Cimbris* ΨIPIᚴNIRPᚢᚻ *eſt* Laborioſus. ΨIPIᚴᚢᚢIÞIᚻ ΨIÞᚴ, Magnæ æſtimationis viri. ΨIPIᚴ✱IPᚢᚻ, Magnificus. *Anglis olim Ethelredus comes Gainorum cognominabatur* mucel, *eo quod erat corpore magnus & prudentiâ grandævus. Simeon Dunelmenſis de Geſtis regum Anglorum, ad annum* 868.

MIÞhMÞ, Nubes. **ΨÞRΨ MIÞhMÞ nÞÞRSKÞÐΨGÞNÐS ÏM**: Facta eſt nubes obumbrans eos; *Marc.* 9: 7. **ГÞSÞIOÞNÐ SnNN MÞNS UIMÞNÐÞN ÏN MIÞhMÞM**: Videbunt filium hominis venientem in nubibus; *Marc.* 13: 26. *Omnino videntur Dani ab hac priſcâ voce reſervâſſe ſuum* **molm** / Nebula. *Belgis quoque* **molm** *eſt* Caries, *item* Ligni carioſi pulvis; *quòd majore aliquâ vi commotus atque agitatus, nebulæ inſtar officiat oculis.*

MIÞITRNÐÞNS, Milites; *Luc.* 3: 14. *Manifeſtè eſt ex* Militantes. *Vide quæ ſupra annotavimus in* **ГÞÐKÞNhTEIS**, Milites.

MIÞIΨ, Mel; *Marc.* 1: 6. *Cambrobritannis* mêl *eſt* Mel. *Gallis* miel. *Italis* mele. *Græcis* μέλι.

MINNIST. MINNISTÞ. MINNIZÞ, Minimus. *occurrunt paſſim. Alamannis* **mín** *&* **minniſt.** *Belg.* **minſt.** *Videntur eſſe à* μινυθὸς, *quod Atticum eſt pro* μικρὸς, Parvus, *ut ſcribit Euſtathius. unde* μινύθω, Minuo. *quod quoque* Minuo *à Græco* μινύθω *putant deſumptum.*

MIS, Me, mihi. **ГÞTÞΨIÐÞ MIS MIKIÞEIN SÞ MÞhTEIГÞ**: Fecit mihi magna qui potens eſt; *Luc.* 1: 49. **UIMIΨ SΨINΨRSÞ MIS ÞÞÞK MIS**: Venit fortior me poſt me; *Marc.* 1: 7, 17. **SÞEI SÞNÐIÐÞ MIK. MIΨ MIS ÏST. NI ВIÞÞIΨ MIS ÞINÞMMÞ ÞTTÞ**: Qui me miſit, mecum eſt; non reliquit me ſolum pater; ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ. *Joh.* 8: 29. **TÞITRK MIS SnMS. ÏK ÞnK nÞKnnΨÞ MÞhT nSГÞГГÞNÐEIN ÞÞ MIS**: Tetigit me aliquis, nam ego novi virtutem de me exiiſſe; ἥψατό μου τις. ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν

δυνάμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 8:46. ΑΤΒΛΙΚΙΨ MIS SKΛTT. ΘΙ ΓΛSΛΙΟΛΝ: Afferte mihi denarium, ut videam; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. *Marc.* 12:15. hΛNSΘΙΨ MIS ΛΛΛΛΙ: Audite me omnes; ἀκούετέ μου πάντες. *Marc.* 7:14. ΒΛΙΚΙΨ ÏNΛ ΔN MIS: Ferte illum ad me; φέρετε αὐτὸν πρός με. *Marc.* 9:19. ΘΛS ÏST MIS NΘΟNNΔGΛ: Quis est meus proximus? τίς ἐστί μου πλησίον; *Luc.* 10:29. ΛÞΛΘΙΨΙΨ ÞΛIKΚΛ MIS: Discedite à me; ἀπέχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ. *Matth.* 7:23. ΛÞ MIS SIΛΒΙN: A me ipso; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28. ÞΚΛΥΛNΚhTΛ MIS: Peccavi; ἥμαρτον. *Matth.* 27:4.

MISSΛ *Gothis, &* mir *Angloſaxonibus aliiſq; Septentrionalibus in compoſitione inſinuant* Defectum, errorem, corruptelam, diſſimilitudinem, *&c. Ita Gothis* MISSΛΔΘΔINS *ſunt* Offenſæ, delicta, peccata; *Matth.* 6:14 *&* 15. MISSΛΛΘΙKS, Varius, diverſus; *Marc.* 1:34. MISSΛUISS, Schiſma, diſſenſio; *Joh.* 7:43. 9:16. 10:19. *Angloſaxonibus* mirðæð *eſt* Maleficium, delictum. mirbojen cild, Abortus. mircpeðan, Malè dicere. mirþabian, Malè diſponere. mirþón, Labi, errare. mirláþ, Prava ſuggeſtio. mirlic *vel* mirþenlic, Diverſus, varius. mirlician, Diſplicere. mirhpeþþe cneojir, Perverſa generatio. *&c. Theotiſcis* miſſidat *eſt* Peccatum. miſſidati / Peccata. miſſifiangen / Errare in deligendo. miſſlichen / Diſplicere. miſſihellen / Diſcrepare, diſſonare. miſſiquedan / Perperam dicere. *&c. Gallis* meſcontent *dicitur Qui non eſt contentus & ægrè fert aliquid.* meſdiſant, Maledicus. *&c. Cimbris* ΨIUIΛΡΚΛ *eſt* Diſparare. ΨIUΨΛIN, Lapſus *vel* Error linguæ. *Danis* miß-brug *eſt* Abuſus. miſbeder / Maleficus. miſfødſel / Abortus. miſhage / Diſplicere. miſtroſte / Diffidere. *&c. Anglis* miſdeed / Delictum. miſbecome / Dedecere. miſcarrie / Perire, non aſſequi quod intenderas. miſlead / In errorem perducere. miſtruſt / Diffidere. *&c. Belgis* miſbruyck *eſt* Abuſus. miſdaed / Delictum. miſgeboorte / Abortus. miſhandelen / Malè tractare. miſleyden / Seducere. miſprijſen / Vituperare. miſtrouwen / Diffidere. *&c. Vide plura de Teutonico* mis *&* miſſen *in Obſervatis ad Willerami paginam* 14.

MISSΧ. ΔN SIS MISSΧ ΛNΔKNNNNN: Inter ſe diſputaverant; *Marc.* 9:34. UIΨΛNΔΛNS ΔN SIS MISSΧ: Dicentes ad ſemet ipſos; *Marc.* 10:26. 16:3. *Luc.* 2:15. 6:11. MIΨ SIS MISSΧ: Alter ad alterum; πρὸς ἀλλήλους. *Marc.* 15:31. ΘΛ ÏN ΓIΓΛ MIΨ ÏZVIS MISSΧ MITΧΔΘΔNΨ: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:33. ÞKIÇΧS NΘΟNNΔGΛN ΨΘINΛNΛ SVE ΨNS MISSΛN: Diliges proximum tuum ſicut te ipſum; *Luc.* 10:27. ΓΛΛΘIKΛI SINΔ ΒΛK-

NΛM

NAM YRNGANDAM SEINA MISSR: Similes sunt pueris loquentibus ad invicem; *Luc.* 7:32.

MITADAS, Mensura; *Luc.* 6:38. ÏN ΨIZAIGI MITAΨ MITIΨ. MITADA ÏZVIS: In quâ mensurâ mensi fueritis, remetietur vobis; *Marc.* 4:24. *Anglosax.* ȝemet. *Alam.* mez. *Dan.* maade. *Belg.* maete. *Græcis* μίτρον.

MITRN, Cogitare. AN ΘE ÇNS MITRΨ NBIAA ÏN HAIKTAM ÏZVAKAIM: Quid cogitatis mala in cordibus vestris? *Matth.* 9:4. ΘA ÏN VIRA MIΨ ÏZVIS MISSR MITRADEANΨ: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:33. MITRNS, Cogitatio; *Luc.* 9:46. MITRNEIS, Cogitationes; *Marc.* 7:21. *Luc.* 2:35. NFKNNANDAS MITRNINS ÏZE: Noscens cogitationes eorum; *Luc.* 5:22. ÏS VISSNH MITRNEINS ÏZE: Ipse sciebat cogitationes eorum; *Luc.* 6:8. *Matth.* 9:4. *Probatis scriptoribus Græcis* ΩΣ ΕΜΑΥΤ ΕΝΟΩ *est* Mecum cogito, cum animo meo considero.

MIΨ ÏMMA: Cum eo; μετ' αὐτ. *Matth.* 5:25 & 41. FAN MIΨ ΨNS: Dominus tecum; ὁ κύριος μετά σου. *Luc.* 1:28. SAEI SANDIDA MIK. MIΨ MIS ÏST: Qui me misit, mecum est; ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστι. *Joh.* 8:29. MIΨ MRDA: Cum irâ; μετ' ὀργῆς. *Marc.* 3:5. MIΨ ÏZVIS MISSR GAVAIKΨEIGAI SIGAIΨ: Inter vos pacem habete; ἐν ἀλλήλοις εἰρηνεύετε. *Marc.* 9:50. MIΨ SIS MISSR ΨAHTEANN: Intra se cogitabant; συνελογίσαντο ΩΣ ἑαυτούς. *Luc.* 20:5 & 14. MIΨ SIS HABANA BKNFFA: Secum habent sponsum; μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον. *Marc.* 2:19. MIΨ TVEIHNAIM MARKRM DAIKAPANAIRS: Inter medios fines Decapoleos; ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. *Marc.* 7:31. *Recurre ad ea quæ dicimus in* TVA, Duo. MIΨ ΨANEI ÏS KRDIDA ΨATA AN ÏM: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:18. *Luc.* 9:33, 36. MIΨ ΨANEI MANAGEI ANATKAMP ÏNA: Cùm turbæ irruerent in eum; ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ. *Luc.* 5:1. *Aliquando quoque* MIA *scribebant; sicuti videre est Luc.* 7:11. *Anglosaxones* mid *scribunt. Alamanni* mit. *Cimbri* Ψιþ. *Dani* med. *Angli* with. *Belgæ* met. *Græci* μετά.

MIΨANAKNMBIDEANN ÏAISNA: Discumbebant cum Jesu; συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 9:10. *Refer ad* ANAKNMBGAN:

MIΨFAGINRADEANN ÏZAI: Congratulabantur ei; *Luc.* 1:58. *Refer ad* FAGINRN, Gaudere.

MIΨÏÐÐRGÐNN ÏMMÐ: Comitabantur eum; *Marc.* 15:41. *Luc.* 14:25. *pro quo legas* MIÐÏÐÐGGÐNN ÏMMÐ, *Luc.* 7:11.

MIΨÏNNRÐÐÐIΨ MIΨ ÏÐISNÐ: Introivit cum Jesu; *Joh.* 18:15.

MIΨMÐTGIΨ ÏM, Manducat cum illis; συνεσθίει αὐτοῖς. *Luc.* 15:2.

MIΨKRÐIÐGÐNN ÏMMÐ YÐIKRS TYÐI: Loquebantur cum eo viri duo; ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ. *Luc.* 9:30.

MIΨSRKGÐN, Disquirere, rationes unà cum aliis conferre ad rei alicujus indagationem; συζητεῖν. *Marc.* 8:11. *Refer ad simplex* SRKGÐN, Quærere.

MIΨSTÐNDÐNDÐNS ÏMMÐ: Cum illo stantes; *Luc.* 9:32.

MIΨNShKÐMIÐÐNS, Unà crucifixi; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32.

MIΨNSKEINÐNDÐNS ΨÐI ΨÐNKNGNS: Simul exortæ spinæ; *Luc.* 8:7. *Vide* KEINÐN.

Midum mercede silvere Mideling mer enaris

MIZÐR, Merces. MIZÐR ÏZYÐRÐ MÐNÐRÐ ÏN hIMINÐM: Merces vestra multa in cœlis; *Luc.* 6:23 & 35. *atque alibi passim. Anglosax.* með. *Alam.* mieta. *Angl.* **meed**. *Belg.* **miede/miete**. *Manifestè interim* MIZÐR *est à* μισθὸς, Merces. *at Anglosaxonicum* með, *unà cum reliquis, videri potest factum ex* MIZÐR, *extrito* Z. *Vide observata nostra ad Willeramum, in Alphabeticâ serie monosyllaborum Anglosaxonicorum, voce* með.

MRÐ, Ira. MRÐÐRS, Iratus. *Quemadmodum interim Græcis* θυμὸς *non modò* Animum, *verùm etiam* Iram *atque* Excandescentiam *significat; ita codici Argenteo* MRÐ *tantummodò restringitur ad* Iracundiam. NSSÐIΘÐNÐS ÏNS MIÐ MRÐÐ: Circumspiciens eos cum irâ; *Marc.* 3:5. ÞNÐÐÐI YÐNKΨNN ÐÐÐÐI MRÐIS: Repleti sunt omnes irâ; *Luc.* 4:28. MRÐÐRS YÐKΨ, Indignatus est; *Luc.* 15:28. *Matth.* 5:22. *Ita quoque rex Regnerus Lodbrog Epinicii sui Strophâ* 27; HÐKNΨ ΨIKNΨ HIK ΨÐÞNÐ RÐÞIKK NIRÞÐ: Filiis meis sua ira rubescet. *Anglis quoque* **mood** *vel* **angzie mood** *est* Ira *vel* Animus gravi irâ incandescens. *Anglosaxonibus* með *est* Mens, animus. *Alamannis* **muat**. *Danis* **mod**. *Belgis* **moed/gemoed**. *De origine vocis* **mod** *sequentia hæc ferè habent Observationes nostræ in Willeramum.* **mod**/ Mens, animus, *videri potest detruncatum ex* μόθος, *prout Hesychio* μόθος *exp.* πόνος, Labor; *quandoquidem ea est præstantissimæ cujusque mentis natura, ut quemadmodum ignis sinè sui alimenti usu esse non potest; ita nequit sublimis hæc divinæ auræ particula diu subsistere sinè pabulo actuum sibi peculiarium, ingenitorum, cognato-*

natorum, aut certè cum ætate agnatorum. Similis etymologiæ rationem videntur agnoviſſe, qui Græcum θυμὸς deduxerunt ἀπὸ τῆ θύειν, quod eſt ὁρμᾶν, Cum impetu ferri, ſubitò commoveri. *Appoſitè Seneca Conſol. ad Helviam, cap. 6*; Homini mobilis & inquieta mens data eſt. nunquam ſe tenet. ſpargitur, & cogitationes ſuas in omnia nota atque ignota dimittit; vaga, quietis impatiens, & novitate rerum lætiſſima. Quod non miraberis, ſi primam ejus originem adſpexeris; non eſt ex terreno & gravi concreta corpore. Cœleſtium autem natura ſemper in motu eſt. *Quintilianus orat. inſtitut. lib.* I, *cap.* 1; Sicut aves ad volatum, equi ad curſum, ad ſævitiam feræ gignuntur; ita nobis propria eſt mentis agitatio atque ſolertia: unde origo animi cœleſtis creditur. Hebetes verò & indociles non magis ſecundùm naturam homines eduntur, quàm prodigioſa corpora & monſtris inſignia: ſed hi pauci admodum. *Mamertini Genethl. Maximiano Auguſto in Natali ejus dictum*; Quicquid Immortale eſt, ſtare neſcit; ſempiternóq; motu ſe ſervat Æternitas. *Quum igitur humanus animus laboris aſſiduitate quodammodo ſuſtentetur atque alatur, quumq; mens noſtra inter innumeras diurnarum nocturnarúmq; cogitationum imagines, ob occultam cum cœleſti ſpiritu cognationem, ſemper aliquid aut inquirere aut agere nata ſit; enixè nobis inter quotidiana animorum otia remiſſionéſq; elaborandum eſt, ut, ſpontaneum impetum ſequentes, hanc animi noſtri vim ad publicum privatúmq; commodum tranſferamus.* Quò magis pravitas eorum admiranda eſt, *inquit Salluſtius Jugurth.* qui dediti corporis gaudiis, per luxum atque ignaviam ætatem agunt: cæterùm ingenium, quo neque melius neque amplius aliud in naturâ mortalium eſt, incultu atque ſocordiâ torpeſcere ſinunt. *Ne igitur & ipſi quoque culpationem hujuſcemodi mereamur, irrequietum hunc atque indefatigabilem animi noſtri vigorem, animorum præcipuè cultui impendamus; qui tum demum ritè coli judicantur, quum veræ pietatis & liberalium artium præceptis imbuuntur. Quamobrem propria hæc munia humanæ mentis, antiquiſſimâ præcipuáq; curâ ſemper nobis exercenda judicemus.* μέγιστον γὰς ἐν ἐλαχίστῳ, νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπῳ σώματι, Maximum enim in minimo, mens bona in hominis corpore; *ut loquitur Iſocrates ad Demonicum. Immo ὁ νοῦς, ut in libello περὶ τῦ εἰς τὸ ψυχαγωγεῖν σωϊδὸς loquitur Philo Judæus*, κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ. *Locus ipſe meretur adſcribi. οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς γήινοις τ ἰσεργέτην ἐπαινεῖν διδασκόμεθα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ νῷ, ὃς κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ, κρείττων ἐν χείροσι, ἀθάνατος ἐν θνητοῖς.* Non ob terrena ſolùm Benefactorem laudare docemur, ſed & ob Mentem, quæ propriè homo eſt in homine, potior in deteriore, immortalis in mortali. *Per hanc certè diligentiorem animorum culturam, non modò vitia radicitùs extrahuntur, verùm etiam præparantur humanæ mentes ad ſatus accipiendos; eáq; iis mandantur, quæ adulta fructus cumulatiſſimos ferant ſublimioris illius doctrinæ, quâ nihil uberius,*

rius, nihil florentius, nihil præstantius hominum vitæ datum est. Hæc enim una nos, *inquit Tullius sub finem libri Primi de Legibus*, cum cæteras res omneis, tum (quod est difficillimum) docuit, ut nosmet ipsos nosceremus: cujus præcepti tanta vis, tanta sententia est, ut ea non homini cuipiam, sed Delphico Deo tribueretur. Nam qui se ipse nôrit, primùm aliquid sentiet se habere divinum; ingeniúmq; in se suum, sicut simulachrum aliquod, dedicatum putabit, tantóq; munere Deorum semper dignum aliquid & faciet & sentiet: & cùm se ipse perspexerit totúmq; tentârit, intelliget quemadmodum à Naturâ subornatus in vitam venerit, quantáq; instrumenta habeat ad adipiscendam Sapientiam: quoniam principiò rerum omnium quasi adumbratas intelligentias animo ac mente conceperit; quibus illustratus, Sapientiâ duce, bonum virum, & ob eam ipsam caussam cernat se beatum fore.

MRTA *vel* MRTASTAD, Telonium. ΓASAΘ MRTARI SITANDAN ANA MRTASTADA: Vidit publicanum sedentem ad telonium; *Luc.* 5:27. ΓASAΘ MANNAN SITANDAN AT MRTAI: Vidit hominem sedentem in telonio; *Matth.* 9:9. *Marc.* 2:14. *Hinc* MRTAREIS *est* Publicanus; *Luc.* 18:10, 11, 13. MRTARGRS, Publicani; *Matth.* 5:47. *Luc.* 3:12. ÞRIGRNDS MRTARGE GAh ÞRAVANKhTAIZE: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7:34. AN ΘE MIΨ MRTARGAM GAh ÞRAVANKhTAIM MATGIΨ SA ALISAREIS IZVAR: Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magister vester? *Matth.* 9:11. *Arbitrarer hæc affinitatem aliquam habere cum Anglosaxonico* mot *vel* ȝemot, Conventus, *propter frequentiam hominum assiduè confluentium ad telonium; nisi aliam suspicionem injecissent Cottonianæ quatuor interlineatorum Euangeliorum glossæ: siquidem verba Matth.* 22:19 Ostendite mihi numisma census, *hunc in modum reddidit pervetustus ille glossator*, æbepaſ me mynttre *vel* mót ðæſ cynin ȝ *vel* ðæſ ȝroefa:· *nam si* mót ðæſ cyninȝeſ *est* numisma census, *frustra profectò fuerit qui aliunde petendum putabit nomen Principalem censum redimentium exigentiúmq;*.

MRTGAN. ΓAMRTGAN, Occurrere, obviam ire. *Luc.* 14:31. *Joh.* 12:18. *ubi tamen aliquantò ante paragrapho* 13 *dicitur*, NKRNNNN ΨIΨKARAMRTGAN IMMA: Processerunt obviam ei. *Belgis* moeten/ gemoeten/ ontmoeten *est* Obviare, obviam procedere. *Anglis* meet. *de quo fusè agit etymologicum Anglicum. Mihi interim* MRTGAN *&* moeten *singularem videntur habere affinitatem cum Cimbrico* ΨAAI *& Danico* mod/ Adversùm, contra. *quæ derivatio ad amussim quoque respondebit verbis* ἀντάω, ἀντιάω, ἀντιάζω, ἀπαντάω, ὑπαντάω, Occurro, obviam procedo, *ab* ἀντίον, Ex adverso, contra: *nam*

sic

sic quoque ἀντίον ἐλθεῖν *Græcis erat* Obviam venire.

MNLdL NShKISGLIΨ: Pulverem excutite; *Marc.* 6:11. *pro quo legas Luc.* 9:5; LEhKISGLIΨ MNLdL: *Cui respondet illud Apuleji de Herbis cap.* 1, § 1; ahnyra þa molban oþ. Excute pulverem. *nam Anglosaxonibus* molb *est* Humus, pulvis. *Alamannis* molt. *Cimbris* ΨLNÞ. *Danis* muld. *Islandis* mold. *Anglis* mould. *Belgis* mul/gemul *est* Pulvis. *unde* turf-mul *Hollandis dicuntur* Minutissima bituminosorum cespitum fragmina in pulverem quodammodo redacta. *Hinc etiam* moele *Belgis, &* mould *Anglis est* Typus *vel* Forma ex gypso vel udo luto, in quâ metalla fundunt artifices. *Gallis quoque* moule, *& Hispanis* molde *dicitur*.

MNNLIdGdNN EI GLh LLZLKLN NSUEMGINL: Cogitaverunt ut & Lazarum interimerent; ἐβουλεύσαντο ἵνα καὶ Λάζαρον ἀποκτείνωσι. *Joh.* 12:10. *Sæpissimè quoque hæc hujusce verbi acceptio adhibetur ad Futurum tempus designandum.* ANd ΨLTL MNNLIdL ΨLIKhrLTTLN: Illac cogitabat transire, *vel* Illac erat transiturus; δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. *Luc.* 19:4. KhNNLNdS ΨLTEI MNNLIdGdNN NSTLTTLN: Cognoscens quia venturi essent; γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι. *Joh.* 6:15. NNSIS MNNLIS TLBLIKhTGLN ΨNK SILBLN: Nobis manifestaturus es te ipsum; ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτόν. *Joh.* 14:22. *Angli similiter dicunt,* he meaneth to goe this way. *Belgæ,* hy meynt desen weg henen te gaen/ Hàc transiturus est, *vel* Statuit hàc transire. *Maximè tamen huc facit illa Islandicæ linguæ proprietas quam tradit Runolphi Jonæ grammatica Islandica, paginâ* 109. *Duo verba defectiva, inquit Runolphus,* eg skal *&* eg mun / *sola nihil significant, sed in constructione cum aliis verbis Futuri temporis adjacentiam indicant, efficiúntq; orationis structuram non absimilem illi quam habet Græcorum* μέλλω. *ut* eg skal giøra/ *vel* eg mun giøra/ Faciam *vel* Facturus sum: *cum ipsa verba, sine eorum ope, Futuro tempori denotando inidonea sint. Hactenus Runolphus. Utrumque verbum defectivum inflectitur paginâ* 113. *Vide quoque pagg* 115 *&* 116 *ejusdem Grammaticæ Islandicæ, editæ Hafniæ.* 1651.

MNNdS ΨLS SNNNS ïRSEÞIS: Putabatur filius Josephi; ἐνομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ. *Luc.* 3:23. SNMLI MNNdGdNN: Quidam putabant; τινὲς ἐδέκοων. *Joh.* 13:29. NI MLN: Non puto; οὐ δοκῶ. *Luc.* 17:9. *Vide proximè præcedens* MNNLIdGdNN.

MNNΨS, Os, oris. NSLNKNRdL MNNΨS ïS SNNS: Apertum est os ejus ilicò; *Luc.* 1:64. NZNh NÞLKÞNLLEIN hLIK-

TINS KRAGIA MNNΨS ÏS: Ex abundantiâ cordis loquitur os ejus; *Luc.* 6:45. *Angloſaxones* mu᛫ð *dicunt*. *Alamanni* **munð**/**munt**. *Cimbri* ΨΠΛ-ΛΠΔ. *Dani* **mund**. *Iſlandi* **munnur**. *Angli* **mouth**. *Belgæ* **mond**. *Valdè ſunt affinia Græco* μῦθος, Oratio, ſermo: *quomodo & Latinum* Os *quidam deduxerunt ab* ὄστα, Vox. λογεῖον *denique veterum quibuſdam dictum eſt* Os, *teſte Julio Polluce libro Secundo, cap.* 4, § 22; *à* λόγος, Sermo. *Obſerva verò Gothos hoc in loco inſerere* N, *quod Angloſaxones non admittunt: quomodo & pro Gothico* KNNΨS, *Angloſaxones dicunt* cu᛫ð, Notus. *pro* TNNΨS, to᛫ð, Dens. *&c. Alibi tamen epentheſin literæ* N *veteribus fuiſſe familiariſſimam, evincunt* Mingo *ex* ὀμιχέω. Lingo *ex* λείχω. Scindo *ex* σχίζω. Tango *ex* θίγω. Pango *ex* πήγω, *vel Doricò* πάγω. Verrunco *ex* ἐρύκω. Denſus *à* δασύς. Pinguis *à* παχύς. Anguis *ab* ἔχις, *Doricè* ἄχις. *&c.*

N A.

ΛΛT, Aſſumentum, commiſſura. ἐπίβλημα. *Luc.* 5:36. *Vide quæ infra attingimus in* NEΨAS, Acus.

NΛΔK. *propriè* Hydrus, *ſed frequenter* Viperam *vel alium quemvis* Serpentem *denotat*. KNNI NΛΔKE, Genimina viperarum; γεννήματα ἐχιδνῶν. *Luc.* 3:7. *ubi verſio Angloſaxonica*, nædðpena cyn. *Alamannica*, **cunni natrono**. *Videri poſſunt hæc aliquid traxiſſe ex* νέω *vel* νάω, Fluo; *unde quoque* Nereus *&* Najades *putantur nomen accepiſſe. Aliam de vocabuli origine conjecturam vide in annotatis ad Tatiani* LXII, 10.

NΛhTΛMΛT, Cœna; δεῖπνον. *Marc.* 6:21. MΛNYEI ΘΛ ΔN NΛhTMΛTGΛN: Para quod cœnem; ἑτοίμασον τί δειπνήσω. *Luc.* 17:8. *Compoſita ſunt ex* NΛhTS, Nox, veſpera; *&* MΛTS, Cibus: *quaſi dicas, Veſpertinus cibus, i. e. Cœna. Vide* NΛhTS.

NΛhTS, Nox; *Joh.* 9:4. YΛS NΛhTS: Erat nox; *Joh.* 13:30. NΛhT GΛh ΔΛΓΛ: Nocte & die; νύκτα καὶ ἡμέραν. *Marc.* 4:27. NΛhTΛM GΛh ΔΛΓΛM: Nocte ac die; νυκτὸς καὶ ἡμέρας. *Marc.* 5:5. *Luc.* 2:37. 18:7. ΛΛΛΛ NΛhT ΨΛIKh ΛKBΛIΔGΛNΔΛNS: Per totam noctem laborantes; *Luc.* 5:5. NΛhTΛMΛT YΛNKhTΛ: Cœnam fecit; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Joh.* 12:2. BI ΨE ΛNΔΛ-NΛhTI YΛKΨ: Cùm veſpera facta eſſet; *Marc.* 11:19. ΛNΔΛ-NΛhTGΛ ΨΛN YΛNKΨΛNΛMMΛ: Veſpere autem facto; *Marc.* 1:32. ΛTΛNΔΛNΛhTGΛ GN ΨΛN YISΛNΔIN ΘEIΛΛI: Veſper-

Vesperinâ jam tum existente horâ; *Marc.* 11:11. *Anglosax.* niht. *Alam.* **nacht/nact/naht.** *Cimbr.* ᚾᚨᛏ. *Dan.* **nat.** *Isl.* **nott.** *Angl.* **night.** *Belg.* **nacht.** *Græcis* νὺξ *est* Nox. *& poëtæ* νύκτα *dicunt. unde remansit* νυχθήμερον, Spatium viginti quatuor horarum. *Hesychio quoque* νυχὸς *exp.* νὺξ, σκότος, Nox, tenebræ. *at Suidæ* νύκτος *est* Nox. *Martinio* νὺξ *est à* νύκτος. *ipsum verò* νύκτος *à* נוּחַ, Quies.

ᚾᚨᛁᛏᛖᛁᚾᛁᚾᛊ ᚴᚱᚨᛖᛁᚠ: Blasphemias loquitur; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. **ᚾᚨᛁᛏᛖᛁᚾᚷᛊ ᛊᛃᚨ ᛗᚨᚾᚨᛚᚷᛊ ᛊᛃᚨ ᛊᛃᛖ ᚴᚨᚷᚨᛗᛖᚴᚷᚨᚾᛞ**: Blasphemiæ omnes quibus blasphemaverunt; *Marc.* 3:28. *Fortassè est à* nið, Inimicitia, odium, invidia, iniquitas, malitia, rancor. *Iniquissimâ etenim malitiâ impellente solent in blasphemias prorumpere nequam homines; quomodo Judæi dicuntur Christum tradidisse Pilato* **ᛁᚾ ᚾᛖᛁᚠᛁᛊ**, Per invidiam; *Matth.* 27:18. *& Marc.* 15:10.

ᚾᚨᛗᚷ, Nomen. **ᚴᛖᛁhᚾᚨᛁ ᚾᚨᛗᚷ ᚠᛖᛁᚾ**: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. **ᛟᚨ ᚾᚨᛗᚷ ᚠᛖᛁᚾ**: Quod nomen tuum? *Marc.* 5:9. **ᚴᚨᛊᚨᛏᛁᛞᚨ ᚾᚨᛗᚷ**: Imposuit nomen; *Marc.* 3:16. **ᚾᚾᚨᛖᛞᚨᛊ ᛊᚾᛗᛊ ᚴᚨᛊ ᚾᚨᛗᛁᚾ hᚨᛁᛏᚨᚾᛊ ᚨᛚᛉᚨᚱᚴᚾᛊ**: Pauper quidam vocabatur Lazarus; *Luc.* 16:20. **ᚠᚷ ᛊᚴᛖᛊᚷᚾᚨ ᚨᛚᛗᛒᚨ hᚨᛁᛏᛁᚠ ᛒᛁ ᚾᚨᛗᛁᚾ**: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. **ᚾᚨᛗᚾᚨ**, Nomina; *Marc.* 3:17. **ᚾᚨᛗᚾᛁᛞᚨ**, Nominavit; *Luc.* 6:13, 14. *Anglosaxonibus* nama *vel* noma *est* Nomen. *Alam.* **namo.** *Gall.* nom. *Ital.* nome. *Hisp.* nombre. *Cimbr.* ᚾᚨᛗᚴ. *Dan. & Isl.* **nafn.** *Angl.* **name.** *Belg.* **name/naem.** *Græcis* ὄνομα *est* Nomen. *à* נָאַם, Dicere.

ᚾᚨᚾᚠᚷᚨᚾᛞᛊ *videtur contineri in* **ᚨᚾᚨᚾᚨᚾᚠᚷᚨᚾᛞᛊ**, Audaciam sumens; *Marc.* 15:43. *quod vide suo loco.*

ᚾᚨᚾᚠᛁᛞᚨ, *Occurrit in* **ᚴᚨᚾᚨᚾᚠᛁᛞᚨ**, Cessavit; *quod vide.*

ᚾᚨᛊᚷᚨᚾ, Salvare, servare; *Matth.* 27:49. *Marc.* 3:4. *Luc.* 9:24 *& 56. item* 19:10. **ᚾᚨᛊᛖᛁ ᛗᛁᚴ ᚾᛊ ᚠᛁᛉᚨᛁ ᛟᛖᛁᚨᚨᛁ**: Salvifica me ex hac horâ; *Joh.* 12:27. **ᚾᚨᛊᛖᛁ ᚾᚾᛊᛁᛊ· ᚮᚴᚨᚢᛁᛊᛏᚾᚨᛗ**: Salva nos: perimus; *Matth.* 8:25. **ᚴᚨᛒᚨᚾᚴᚨᚾᛊ ᛁᛊᛏ ᛁᛉᚷᛁᛊ hᛁᛗᛗᚨᛞᚨ-ᚴᚨ ᚾᚨᛊᚷᚨᚾᛞᛊ**: Natus est vobis hodie salvator; *Luc.* 2:11. **ᛊᛖᛟᚾᚾ ᚨᚾᛏᚱᚾᚨ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚾᚨᛊᛖᛁᚾ ᚠᛖᛁᚾᚨ**: Viderunt oculi mei salutare tuum; *Luc.* 2:30. 3:6. **hᛁᛗᛗᚨᛞᚨᛚᚴᚨ ᚾᚨᛊᛖᛁᚾᛊ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚴᚨᚴᛞᚨ ᛉᚨᚴᚠ**: Hodie salus huic domui facta est; *Luc.* 19:9. *Ut penitiùs aliquantò proprietatem atque originem hujus verbi capiamus, omnino recurrendum ad illud*

ᚴᚨ-

ᚴᚨᚾᚨᛋᚷᚨᚾ, *quod primâ ſuâ ſignificatione uſurpatur pro* Sanare, *& per conſequens* Servare, ex imminentibus periculis atque ex mediâ morte eripere.

ᚾᚨᛏᛁ, Rete; *Marc.* 1: 16. ᚾᚨᛏᚷᚨ, Retia; *Marc.* 1: 18, 19. *Luc.* 5: 2, 4. *Angloſax.* nett. nÿt. *Alam.* netze/ nezze. *Angl.* nett. *Belg.* nette. *Iſlandis* noot *eſt* Rete. natur/ Retia. *Valdè affinia ſunt Græco* νήθειν, Nere, contexere. *Vide plura in annot. ad Tatiani* CCXXXVII, 3.

ᚾᚨᛏᛁᛞᚨ. *Occurrit in* ᚴᚨᚾᚨᛏᛁᛞᚨ, Rigavit; *quod vide.*

ᚾᚨᚢᚨᚠᛋ, Nudus; *Marc.* 14: 52. *ſimiliter quoque in ejuſdem capitis commate proximè antecedente legimus,* ᛒᛁᚴᚨᛁᛒᛁᚠᛋ ᚨᛖᛁᚾᚨ ᚨᚾᚨ ᚾᚨᚢᚨ-ᛞᚨᚾᚨ: Amictus ſindone ſuper nudo. *Angloſaxonibus* nacod *eſt* Nudus. *Alamannis* naccot/ nachet/ nahhut. *Danis* nøgen. *Iſlandis* nakenn. *Anglis* naked. *Belgis* naeckt. *Horum pleraque poſſent videri derivata ex* νάκη *vel* νάκος, Pellis; *quoniam nudi ſolâ pelle ſunt conſpicui: niſi* næcud *manifeſtè videretur deſumptum ex* νεκύδαλος, *qui eſt* Vermis grandior per varias mutationes in bombycem tranſiens. *vide Ariſtot. hiſt. animal.* V, 19. *& Plinium nat. hiſt. lib.* XI, *cap.* 22. *Angli certè etiamnum hodie nuditatis exemplum à vermibus petentes, dicere ſolent,* as naked as a worm. *Belgæ,* ſo naeckt als een worm. *Græci denique,* γυμνότερος λεβηνίδος. *Originationis quàm ſimillimæ rationem vide ſupra in* ᛗᚨᚠᛚ, Vermis.

ᚾᚨᚾᚺ ᛚᛁᛒᚨᚾᛞᚨᛋ: Adhuc vivens; ἔτι ζῶν. *Matth.* 27: 63. *Luc.* 18: 22. *Joh.* 7: 33. 16: 12 & 16. ᚨᛖᛁᛏᛁᚨ ᚾᚨᚾᚺ: Modicùm; μικρόν. *Joh.* 16: 16, 17, 18, 19. ᚾᚨᚾᚺ ᛋᛏᚨᛞᛋ ᛁᛋᛏ: Adhuc locus eſt; ἔτι τόπος ἐστί. *Luc.* 14: 22. ᚾᛁᚾᚨᚾᚺ ᚺᚨᛒᚨᛁᚠ ᚴᚨᚨᚴᚾᚨᛒᛖᛁᚾ: Necdum habetis fidem? οὔπω ἔχετε πίστιν; *Marc.* 4: 40. *Joh.* 7: 6, 8. ᚾᚨᚾᚺᚠᚨᚾ, Adhuc; ἔτι. *Luc.* 1: 15. *Joh.* 6: 17. ᚾᚨᚾᚺᚠᚨᚾᚾᚺ ᛁᛗᛗᚨ ᚴᚷᚨᚷᚾᚨᚾᛞᚨᛁᚾ: Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5: 35. *Joh.* 7: 30, 39. 8: 20. 11: 30. ᚾᚨᚾᚺᚴᚨᚾᚷᚺ ᛋᚴᚨᚨ ᚢᛁᚠᚨᚾ ᛁᛉᚢᛁᛋ: Adhuc multa habeo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16: 12.

ᚾᚨᚾᛋ, Mortuus, defunctus; *Luc.* 7: 12 & 15. ᚾᚨᚠᛖᛁᛋ ᚾᚴᚴᛖᛁ-ᛋᚨᚾᛞᚨ: Mortui reſurgunt; *Luc.* 7: 22. ᚨᛖᛏ ᚠᚨᚾᛋ ᛞᚨᚾᚠᚨᚾᛋ ᚾᛋᚮᛁᛚᚺᚨᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨᚾᛋ ᚾᚨᚠᛁᚾᛋ: Sine mortuos ſepelire ſuos mortuos; *Luc.* 9: 60. ᚾᚨᚾᛋ *videri poteſt deſumptum ex* ᚾᚨᚢᚨᚠᛋ, Nudus: *nudi nimirum naſcimur, nudi morimur; Job* 1: 21. *Eccleſ.* 5: 15. 1 *Timoth.* 6: 7.

ᚾᚨᚾᚠᛖᛁ ᛁᚾᚾᚨᛏᚴᚨᚴᚴᚨᚾ: Compelle intrare; *Luc.* 14: 23. ᚠᛁᚾ-ᛞᚨᚾᚴᚨᚴᛞᛁ ᚴᚷᚠᛋ ᚴᚨᛁᛚᚨᛗᛖᚴᚷᚨᛞᚨ. ᚷᚨᚺ ⊙ᚨᛉᚾᚺ ᛁᚾ ᛁᛉᚨᛁ

ᛁᛉᛦᛚᛁ ᚾᚨᚢᚠᚷᛚᛅᚴ: Regnum Dei euangelizatur, & omnis in illud vim facit; *Luc.* 16:16. ᚷᚨᛒᛚᛁ ᛟᚱᛋ ᚠᚢᚴ ᚨᚾᚨᚾᚨᚢᚠᚷᛚᛁ: Si quis te angariaverit; *Matth.* 5:41. ᚾᚨᚢᛅᛁᛒᚨᚾᛅᚷᚱᛋ, Vincula quibus aliquis per vim conſtringitur; *Marc.* 5:3. *Runico lexico* ᚴᚨᚢᚦᚢᚼ *eſt* Gravis aliqua neceſſitas. ᚴᚨᚢᚦᚢᚴᚠᛚᚼ ᚺᚾᛋ, Coacta reconciliatio. ᚨᚴᚨᚢᚦ, Servitus. ᚨᚴᚨᚢᚦᚠᛁᚼ ᚠᛁᚴᚴ, Servi per vim ſubacti. *&c. Angloſaxonibus* neoð *vel* nýð *eſt* Neceſſitas. *Alam.* not. *Dan.* nød. *Angl.* need. *Belg.* nood. *Andreas Helvigius deduxit à* נָגַד, Impulit. *Angloſaxonicum interim* nýð *viſum eſt mihi aliquando affinitatem habere cùm* νύσσω *vel* νύττω, Pungo, impello; *quòd Neceſſitas nos ad aliquid agendum aut patiendum quibuſdam veluti ſtimulis adigat. Notum eſt illud Senecæ rhetoris lib.* IV, *Controv.* 4; Neceſſitas eſt, quæ navigia jactu exonerat. Neceſſitas eſt, quæ ruinis incendia opprimit. Neceſſitas eſt lex temporis.

ᚾᛁ, Non; *ἐυ. Matth.* 5:37. *Joh.* 7:12.

ᚾᛁᚢᛁᚠ, Invidia, rancor. ᛁᚾ ᚾᛁᚢᛁᚠᛁᛋ ᚨᛏᛏᛁᛒᚺᚾ ᛁᚾᚨ: Per invidiam tradiderant eum; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. *Angloſax.* niþ. *Alam.* niþ / niiþ. *Belg.* nijd. *Suſpicabar olim deſumpta è medio vocis* ὄνειδος, Probrum; *quòd invidi gaudeant opprobria jacere in eos quibus invident: ſiquidem ea nunc præcipua multorum virtus eſt, ut in quovis certamine laudis pulchrè cum æmulis ſævo tumultu atque invidioſo clamore tranſactum putent. Nimirum* Cœca invidia eſt; *ut luculentè ait C. Flaminius apud Livium libro* XXXVIII. nec quicquam aliud ſcit quàm detrectare virtutes, corrumpere honores & præmia earum. *Nec malè fortè vocabulum dixeris compoſitum ex νὶ intenſivo, &* εἶδειν, Videre; *quòd invidi propria delicta veluti cœcutientes præterire, aliena verò vitia intentiſſimis oculis rimari ſoleant.* Aliena vitia in oculis habemus, à tergo noſtra ſunt; *Seneca libro Secundo de Irâ, cap.* 28. *Horatius libro* I, *Satyrâ* 3;

Cùm tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutùm,
Quàm aut aquila, aut ſerpens Epidaurius ——

Catullus Carm. XXII;

Nimirum idem omnes fallimur: neque eſt quiſquam,
Quem non in aliquâ re videre Suffenum
Poſſis. Suus cuique adtributus eſt error.
Sed non videmus manticæ quid in tergo eſt.

ᚾᛖᛟᛚ, Juxta, propè, ſecùs. ᚾᛖᛟᛚ ᛁᛋᛏ ᚨᛋᚨᚾᛋ: Propè eſt æſtas; *Marc.* 13:28. ᚾᛖᛟᛚ ᛁᛚᛁᚱᚾᛋᚨᛚᛖᛘ ᛘᚨᛋ: Propè Jeruſalem erat; *Luc.* 19:11. ᛘᚨᛋ ᚾᛖᛟᛚ ᛅᚾᛚᚠᛋ: Propè erat dies feſtus; *Joh.* 7:2.

NEOA UIMAN: Appropinquare; *Marc.* 2:4. YESNN ÏMMA NEOGANDANS SIK ALLAI MATAKGAS: Erant appropinquantes ei omnes publicani; *Luc.* 15:1. FKIGAS NEONNDGAN ΨEINANA: Diliges proximum tuum; *Matth.* 5:43. *Marc.* 12:31. *Luc.* 10:27. OAS ÏST MIS NEONNDGA: Quis eſt meus proximus? *Luc.* 10:29. *Anglo-ſaxonibus* neah. neh. nih *vel* nyh *eſt* Propè. *Alamannis* nah. *Cimbris* KA. *Danis* na/ nar. *Anglis* **near/ nigh**. *Belgis* **nae/ naer**. *Helvigius derivat ex* נָגַשׁ, Accedere, appropinquare. *Fieri quoque poteſt deſumpta eſſe ex medio τῦ* ἐγγύς, *quod Lexicographi afferunt pro* ἐγγύς, Propè.

NEΨAS, Acus. AZITIZA ÏST NABANDAN ΨAIKh ΨAIKKA NEΨASAS GAAEIΨAN: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10:25. *Angloſaxonibus* nædl. nedl. *Alamannis* **nalde**. *Danis* **naael**. *Iſlandis* **naal**. *Belgis* **naelde**. *Anglis* **needle**. *quod Mer. Caſaubonus factum putat ex* βελόνη, Acus. *Rectiùs tamen ſtatuas* **needle** *dici quaſi* **nadle**/ *unde quoque Alamannicum* **nalde** *per leviſſimam metatheſin factum eſſe liquet. atque adeò* **nadle** *iſtud manifeſtè traxerit originem ex priſco aliquo verbo Teutonico quod reſponderit Belgico* **naeden**/ **naepen**/ Suere. *Veteribus enim tale aliquod verbum in uſu fuiſſe, diſcimus ex illo* **nauuit** / Suit, *quod habet Tatianus* LVI, 7. *quemadmodum & ex illo* **NAAT**, Aſſumentum, commiſſura, *quod occurrit in Argenteo codice Lucæ* 5:36.

NI *vel* **NIh** *ſunt particulæ Negativæ. Latinis* Ne *vel* Ni. *Græcis* νὴ *vel* νή. *de quibus vide Voſſii etymologicum in* Ne. **NI hATGAIΨ**: Nolite putare. **NI UAM**: Non veni. **GATA AINS NI NSAEIΨIΨ**: Jota unum non præteribit. **NI MANKΨKGAIS**: Non occides. **NI NSTARTIS GAINΨKA**: Non exibis inde. **NI hAKINAS**: Non mœchaberis. *Hæc omnia occurrunt Matthæi cap.* 5. *ubi quoque* **NI** *vel* **NIh** *frequenter promiſcuè pro* Non *uſurpantur. Vide quoque Matth.* 6:25, 26, *& ſeq.* **NI ÏM YAIKΨS**: Non ſum dignus; *Matth.* 8:8. **NI MAN**: Non puto; *Luc.* 17:9. *Etiam* **NIN** *uſurpabant pro* **NI** *vel* **NIh** *negativo.* **NIN FARSYARAIS**: Non perjurabis; *Matth.* 5:33. *Vide quoque quæ mox dicimus in* **NIh**.

NIAINShNN MAT UIMAN AT MIS: Nemo poteſt venire ad me; οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με. *Joh.* 6:65. *Luc.* 1:61. 18:19, 29. **NIAINAhNN TAIKNE GATAUIDA**: Nullum ſignum fecit; σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν. *Joh.* 10:41. *Refer ad* **AINS**, Unus.

NIAIY ATTAFT MIS GAITEIN: Nunquam dediſti mihi hœdum; οὐδέ-

οὐδέποτε ἔδωκας ἐμοὶ ἔριφον. *Luc.* 15:29. *Pro eo occurrit etiam* ΛΙΥ *vel* NI ÏN ΛΙΥ. *Vide quæ diximus in* ΛΙΥ.

NIBΛ, Nisi, εἰ μὴ, ἐὰν μή. *Marc.* 3:27. 6:4,5,8. 7:3,4. NIΨΛIHT BIΓΛT ΛNΛ ÏMMΛ NIBΛ ΛΛNÞ: Nihil invenit in eâ præter folia; οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα. *Marc.* 11:13. NIBΛ ΨΛN ΨΛTEI ΥEIS ΓΛΓΓΛNΔΛNS BNΓGΛIMΛ: Nisi fortè euntes nos emamus; εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν. *Luc.* 9:13. NIBΛ & NIBΛI *sunt ex* NI & ÏBΛ *vel* ÏBΛI. *quæ vide suo loco.*

NIBΛI, Nisi. *Matth.* 5:20. NIBΛI ⊙ΛN ΓΛΥΛNΔGΛINΛ SIK: Nequando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. NIBΛI NSUIMΛI SIS SIΛBIN: Numquid interficiet semet ipsum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Joh.* 8:22.

NIΔΥΛ, Tinea; *Matth.* 6:19,20.

NIh & NI *promiscuè usurpantur pro negativis* Ne, ni, non, neque. *Vide quæ paullo ante diximus in* NI. *Videntur tamen distingui Luc.* 18:13; NI ΥIΛΔΛ NIh ΛNΓXNΛ SEINΛ NShΛÞGΛN ΔN HIMINΛ: Nolebat nec oculos ad cœlum attollere. *Item Joh.* 6:24. 18:30. NIhΨΛN ΛINShNN SΥEΨΛNh BΛΛΨΛBΛ KXΔIΔΛ BI ÏNΛ: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Joh.* 7:13. NIhΨΛN ΛNK ÞKΛM MIS SIΛBIN NI UΛM: Neque enim à me ipso veni; οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα. *Joh.* 8:42. 12:47. NIΨΛNh, Non, minimè; οὐκ ἄν. *Joh.* 11:32. NIΨΨΛN NΛNh: Nondum; οὔπω. *Joh.* 11:30.

NIMΛN, Capere, accipere, sumere, tollere; *Luc.* 17:31. *Joh.* 6:21. 7:39. 14:17. *Item* Tollere, prehendere, abripere; *Matth.* 5:40. *Marc.* 7:27. *Etiam* NIMΛN *vel* ΓΛNIMΛN *occurrunt pro* Capere, percipere, intelligere. ΓΛNIMIΨ ⊙Λ SIGΛI: Discite quid sit; *Matth.* 9:13. ΛÞ SMΛKKΛBΛΓMΛ ΓΛNIMIΨ ΨX ΓΛGNKXN: A ficu discite parabolam; *Marc.* 13:28. ⊙ΛZNh SΛ ΓΛhΛNSGΛNΔS ΛT ΛTTIN GΛh ΓΛNΛM: Omnis qui audivit à patre & didicit; *Joh.* 6:45. GΛBΛI YIΛΔEΔEIΨ MIΨNIMΛN: Si velletis comprehendere; *Matth.* 11:14. *atque aliis quoque populis tertiam hanc acceptionem esse familiarem, ostendit Lat.* Capax. *pro quo Angloſaxones* numol *dicunt, à* niman. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 60; Capax, numol oððe ȝeþindiȝ: *Alamannicum glossarium A*, 9; farnemanter / Capax. *Appendix glossarii C*; fernumstigen / Capacibus. *Keronis glossæ*; Intellectus, farnufft. *ubi vide annotata nostra. Danis* nem

eſt Docilis. nemne / Docilitas. *Huc etiam facit illud regis Regneri Lodbrog, Epicedii ſui Strophâ* 28; ᚾᚱᚹᚢᚻ ᚴᛘᚠ ᚼᚠ ᛅᚱᚱ ᛋᛋ ᚱᛁᛋᚱᛅ. Juvenis didici mocronem rubefacere. *Sed ceſſo jam plura id genus, ac ſatis quidem ex jam dictis perſpicua, congerere, ut de verbi origine hoc tantùm adjiciam. Verbum* neman *vel* niman *valdè affine videri Græco* ἄνυμαι, *quod idem eſt cum* λαμβάνω *vel* αἱρέω, Sumo, capio.

NIMANNA MAT TVAIM ƐRANGAM SKALKINQN: Nemo poteſt duobus dominis ſervire; οὐδεὶς δυσὶν κυρίοις δουλεύειν. *Matth.* 6:24. *Marc.* 2:21, 22. *Joh.* 6:44. 7:4. *Sæpiùs diviſim atque inverſè.* **MANNA NI MAHTA ÏNA GATAMGAN**: Nemo poterat eum domare; οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι. *Marc.* 5:4. **NIMANNAHN ÏST**: Nemo eſt; οὐδείς ἐστι. *Marc.* 9:39.

NINAHN, Nondum; οὔπω. *Joh.* 7:6, 8. *Marc.* 4:40. 8:17, 21. *Vide quæ ſupra diximus in* **NAHN**, Adhuc.

NIPPANAS. GANIPPANAS ÏN ƿIS ƿANKAIS: Contriſtatus in verbo; συγκύσας ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10:22. *Vide* **GANIPPANAS**:

NIST *contractum eſt ex* **NI ÏST**: Non eſt. **NIST SIPONEIS ÞAR ANSIZKA**: Non eſt diſcipulus ſupra magiſtrum; *Matth.* 10:24. *vide quoque ejuſdem capitis commata* 37, 38. *Marc.* 6:4. 9:40. 12:27, 31, 32. *Luc.* 6:40. 9:13. *Joh.* 6:24. 8:44. 9:16. 10:12. 11:10. 14:24. 15:20. 18:36. *Alamannis quoque familiaris fuit iſtiuſmodi contractio.* ſi iuuar uuort / iſt iſt / niſt / niſt. Sit ſermo veſter, Eſt eſt, Non non; *Tatianus* XXX, 7. *& rurſus* XLIV, 16; niſt jungiro ubar meiſtar / Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum. *&c.*

NIOANHAN KANƿA ÏZƿIS: Nunquam novi vos; οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς. *Matth.* 7:23. *Joh.* 7:46. *Luc.* 15:29. **OANHAN**, Unquam, πώποτε. *Joh.* 6:35.

NIOASHAN ƿINƿEITS: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10:18. *Matth.* 9:16 *&* 29.

NIƿAN UIMIƿ ÏN ƿINDANGARDAGAI HIMINE: Non intrabitis in regnum cœlorum; οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τ῀ οὐρανῶν. *Matth.* 5:20. **NIƿAN**, Nec; οὐδέ. *Matth.* 6:15. **NIƿANH**, Non; οὐ μή. *Marc.* 10:15. **NIƿANH GASƿNATI MEINS BRÞAR**: Non eſſet mortuus meus frater; οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. *Joh.* 11:32. **NIƿƿAN UAM AÞƿN NSƿANKHTANS**: Non veni vocare juſtos; οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους. *Matth.* 9:13. **NIƿƿAN**, Neque; οὐδέ. *Matth.* 9:17. **NIƿƿAN NAHN**

NAH ΨANH UAM ÏAISNS ÏN YEIHSA: Nondum enim venerat Jesus in castellum; οὔπω γὰρ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην. *Joh.* 11:30.

NIΨGIS, Cognatus; *Joh.* 18:26. NI hAITAIS NIΨGANS ΨEINANS: Noli vocare cognatos tuos; *Luc.* 14:12. NIΨGR, Cognata; *Luc.* 1:36. BISITANDS GAh GANIΨGRS: Vicini & cognati; *Luc.* 1:58. ÏN GANIΨGAM: In cognatione; *Marc.* 6:4. *Luc.* 2:44. *Anglosaxonibus* nift *est* Neptis; *Beda* III, 9. *Alamannis* nift *est* Privigna; *gl* E, 8. niftele / Neptis; *gl* D, 3. *Belgis* nichte *est* Neptis, cognata.

NIN *usurpatur interrogativè, pro* Nonne? οὐχί; *Matth.* 5:46,47. 6:25. *Marc.* 4:38. 12:14,24,26. 14:60. 15:4. *Luc.* 2:49. *&c.*

NIN *invenitur etiam pro* NI *vel* NIh *negativis.* NIN ÞAKSVAKAIS: Non pejerabis; οὐκ ἐπιορκήσεις. *Matth.* 5:33. NIN YITH ΘIS AHMANE SIGNΨ: Nescitis cujus spiritûs estis; *Luc.* 9:55. NIN ANÞR: Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 3:15. *Dicebant &* NIh. *Luc.* 8:17. *quamvis ibi rectiùs fortè legas* NI hhΨAN, *pro* οὐ γάρ.

NINGR YEIN: Novum vinum; *Luc.* 5:37. NINGR AAISEINR: Nova doctrina; *Marc.* 1:27. NINGIS ÞANINS ΠΛΑΤ: Rudis panni assumentum; *Marc.* 2:21. ÏNNINGIΨA: Encænia; *Joh.* 10:22. *Cymræis* newyd *est* Novus. *Anglosaxonibus* neop. nip. niop. *Alamannis* niuuer. *Cimbris* NI. *Danis* ny/nyt. *Anglis* new. *Belgis* nieuw. *Græcis* νέος *vel* νεῶς *est* Novus. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Novus.

NIhSEINAIS ΨEINAZRS MEA NI NÞKNΨES: Visitationis tuæ tempus non cognovisti; οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. *Luc.* 19:44. *Anglosaxonica versio hoc in loco habet* Ðu ne oncneope þa tiðe ðinre ȝeneoȝunȝe: *Anglosaxonibus nempe* neoȝian *vel* ȝeneoȝian *est* Visitare. *Cambrobritannis* nês *est* Propior, propinquior. nessu *vel* nessau, Appropinquare, propiùs admovere.

NINN, Novem; *Luc.* 17:17. NINNTEhNNA GAh NINN: Nonaginta & novem; *Luc.* 15:4,7. *Cambrobritannis* naw *est* Novem. *Anglosaxonibus* nigone. *Alamannis* niun. *Cimbris* NIN. *Danis* ni. *Islandis* niu. *Anglis* nine. *Belgis* negen. *Græcis* ἔννεα.

NINTAN, Assequi, consequi, nanciscì. τυχεῖν. *Luc.* 20:35. ÞKAM HIMMA NN MANNE SINA NNTANS: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5:10. NNTANS MANNE: Piscatores hominum; *Marc.* 1:17. ÏN GAÞAHIS ΨIZE ÞISKE ΨANZEI GANNTNN: In captu-

capturâ piſcium quam ceperant; *Luc.* 5:9. ᛫᛫᛫

runt timore magno; *Luc.* 2: 9. **ᚢhᛏᛖᚩᚢᚾ**, Timebant; *Marc.* 11: 32. *Angloſaxonibus* **oᛉa** *eſt* Terror, metus, horror. *Dicebant &* **eᛉe. eᛉenyᚹ. eᛉra.** *unde* **oneᛉean. ᛉeeᛉeraᚦ beon**, *eſt* Formidare, metum habere. **eᛉeleaᚹ**, Impavidus. **eᛉerᛉpima**, Larva. **eᛉerᚠullic. eᛉerlic**, Terribilis. *Alamannis* **egiſo** *eſt* Horror, terror. **egeſlich /** Terribilis. **thurah egiſot /** Perculſus. *Vide Obſervat. in Willerami paginam* 12. *Cimbris ad* **ᚢᚠᚠᚨ** *eſt* Metuere, ſollicitum eſſe. **ᚢᚠᚠᚢᚻ**, Timor. **ᚢᚠᚠᚨᛗᚢᚢ**, Securus. **ᚢᚠᚠᚨᛗᚺᛁᚢᚩ**, Securitas. *In vet. quoque tranſlatione Apoſtolicorum actuum legas* **ᚢᚩᚢᚢ ᛒᚢᚺᚢ ᚩᚠᚨᚢᚹ ᚩᚠ ᚩᚢᚺᚢᚱᚩᚢᚢᚻ**, Saul ſpirabat minas & interitum. *Iſlandis* **iggur** *eſt* Metus. **oogn /** Terror vehementiſſimus. *Olim ſuſpicabar Angloſaxonicum* **eᛉe**, Timor, *eſſe ab* **eᛉe**, Acies, mucro; *quòd humana corda mucronis inſtar percellat penetretq́; Metus. at poſtquam ex Argenteo codice didici quòd veteribus Gothis* Metus *dicebatur* **ᚨᚴᛁᛋ**, *majorem viſa eſt vox affinitatem habere cum* ἀγωνία. *prout* ἀγωνία *ſcriptoribus Græcis propriè ſignificat* Æſtum trepidationémq; animi anxii, *potiſſimùm tamen* Horrorem qui pertentat animos in certamen jam jam deſcenſurorum. *Accepta deinde eſt vox pro* Timore quovis.

ᛟSᚨᚾᚾᚨ ïᚾ hᚨᚢhᛁSTᛉᚨᛗ: Hoſanna in excelſis; *Marc.* 11: 10. Oſanna, **heili / kehalt**; *gl C*, 9. Oſanna fili Davidis, **kahalt ſun Dauides**; *Hymn.* VII, 9.

ᛈ ᚨ.

ᚨIᛞᚨ ᚠEINᚨ NIMᚨᚾ: Tunicam tuam tollere; *Matth.* 5: 40. **Sᚨ hᚨᛒᚨᚾᛞᚨS TᛉᛟS ᛈᚨIᛞᛟS**: Habens duas tunicas; *Luc.* 3: 11. 9: 3. **NI ᛉᚨSᛉᚨIᚠ TᛉᚨIM ᛈᚨIᛞᛟM**: Ne induimini duabus tunicis; *Marc.* 6: 9.

ᛈᚨᚴᚨSKᚨIᚹE, Paraſceue; παρασκευή. *Marc.* 15: 42. *Angloſaxonica tranſlatio Joh.* 19: 14 & 31 *reddit* **ᛉeᛉeaᚹncunᛉ-ᚦæᛉ**. *à* **ᛉeᛉeaᚹcian**, *quod idem cum* **ᛉeᛉeaᚹᚹian**, Præparare. *Ita quoque* παρασκευὴ *eſt à* παρασκευάζω, Apparo, præparo.

ᛈᚨSKᚨ *eſt* Paſcha; *Marc.* 14: 12 & 14. *Luc.* 2: 41. *Scribitur &* **ᛈᚨSᛟᚴᚨ**, *Joh.* 6: 4. *item* 18: 28 & 29. *quæ ſcriptura refert Græcum* πάσχα. *Originem vocis tradit Voſſii etymologicum in* Paſcha.

ᛈᚨᚢᚴᛈᚨᚢᚴᚨI ᛉᚨh ᛒᚤSSᚨᚢᛗ ᚱᚨᚹᚨSIᚨS ᛉᚨS: Purpurâ & byſſo induebatur; *Luc.* 16: 19. **ᛉᚨSTᛉᚨI ᛈᚨᚢᚴᛈᚢᚢᚴᛟᚨᚨI ᚱᚨᚹᚨSIᚨᛞEᚨᚢᚢ ïᚾᚨ**: Veſte purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19: 2 & 5.

& 5. *Angloſaxonibus* puppup. *Alamannis* purper. *Anglis* purple. *Danis & Belgis* purpur. *Græcis eſt* πορφύρα. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Purpura.

ΠΕΙΚΛΒΛΓΜΕ ΛSTΛNS ΝΕΜΠΝ: Palmarum ramos acceperunt; ἔλαβον τὰ βάϊα τῶν φοινίκων. *Joh.* 12:13.

ΠΛΛΠϽΧ, Platearum. ƑRIϽΧNΔ ÏN ϒΛIhSTΛM ΠΛΛΠϽΧ STΛNDΛNDΛNS ΒIΔϽΛN: Amant in angulis platearum ſtantes orare; *Matth.* 6:5.

ΠΛΛT ƑΛNINS NIΠϽIS SIΠϽIψ ΛNΛ SNΛϽΛN ƑΛIRNϽΛNΛ: Aſſumentum panni rudis aſſuit veſtimento veteri; *Marc.* 2:21. *Confer cum Matth.* 9:16. *Harmonia euangelica Tatiani* LVI,7 *ita reddit hunc locum*, nioman blezza niuues duoches nauuit altremo giunate. *ubi vide à nobis annotata.*

ΠΛINSϽΛN, Saltare, tripudiare. ΛTTΛTTΛNΔEIN ÏNN ΔΛNhTΛR hERϽΔIΛΔINS ϽΛh ΠΛINSϽΛNΔEIN: Cùm introiſſet filia Herodiadis & ſaltâſſet; *Marc.* 6:22. NI ΠΛINSIΔEΔNψ: Non ſaltaſtis; *Matth.* 11:17. *Luc.* 7:32.

ΠƘΛITϽƘIΛ *vel* ΠƘΛITΛNƘIΛ, Prætorium; πραιτώριον. *Joh.* 18:28,33. *Ut Romanis* Quæſtorium *denominatum à Quæſtor, ita* Prætorium *eſt à Prætor. Prætorium verò dicebatur in provinciâ locus, in quo Prætor ſive Proconſul jus dicebat. Vide etymologicum Voſſii in* Prætor.

ΠƘΛNƑETES, Propheta; *Marc.* 6:15. 11:32. ΠƘΛNƑETNS, Propheta; *Luc.* 1:76. ΠƘΛNƑETEIS, Prophetiſſa; *Luc.* 2:36. ΠƘΛNƑETIΔEΔNM, Prophetavimus; *Matth.* 7:22. ΠƘΛNƑETEI, Prophetiza; *Marc.* 14:65. *Originem vocis tradit Voſſii etymologicum in* Propheta.

ΠNNΔ, Libra, pondo; *Joh.* 12:3. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 59; Pondus *vel* pondo, ȝepyht *vel* punð. Dipondius, ȝpeȝna punðna ȝepiht. *Alamannicum gl B*, 37; Pondus, funt. ſed Pondus, ferri; Libra, argenti. *Danis* fynd. *Anglis* pound. *Belgis* pond. *Putatur eſſe ex* Pendo, pendis, pendere. *prorſus ut* gewicht *eſt à* wegen / *quod itidem* Pendere *ſignificat. Operoſius tamen Latinum* Pondo *ab origine Græcâ petit Cl. Salmaſius.* Σπαῖρον, *inquit, appellárunt Græci* Nummum quatuor drachmarum, ἀπὸ τοῦ ἰσάνιμ, *quod eſt* Pendere. *unde* Σπαικὴ, Ponderaria. & Σπῶς *Heſychio* Pondus. *quod Æolibus* Σπαῶς & Σπῶς, *mutato (ut ſolent) A in O. & rejecto* Σ (*ut iis quoque moris eſt*) πῶς. *Hinc ſuum* Pondus & Pondo (*inſertâ N literâ*) *fecere Latini. Sic ex* λαίνης, Lunter. & *ex* θησαυρὸς, *ut olim ſcripſere, poſtea fuit* Thenſaurus. *Vide Salmaſium de Uſuris, pag.* 324.

ΘΛ,

ⵙ ᛣ.

ᛣ, Aliquid; ἀ. *Matth.* 5:23. *Marc.* 5:39. 8:36, 37. ⵙᛣ ᛗᚨᛏᚷᚨᛗ: Quid manducabimus? *Matth.* 6:31. *Luc.* 17:8. ⵙᛣ ᛏᚨᚾᚷᛁᚠ ᛏᚨᛁhsᛉᚱ: Quid faciat dextra; *Matth.* 6:3. ⵙᛣ ᚦᚨᚾᚴhᛏᛖᛁᚠ: Quid timidi estis? *Matth.* 8:26. ⵙᚨ ᚾᚾᛋ ᚷᚨh ᚠᚾᛋ: Quid nobis & tibi? *Matth.* 8:29. ⵙᛣ ᛁᛋᛏ ᚾᚨᛗᚱ ᚠᛖᛁᚾ: Quod est nomen tuum? *Luc.* 8:30. ⵙᛣ ᚴᚨᚴᚨ ᚾᚾᛋᛁᛋ: Quid ad nos? *Matth.* 27:4. ⵙᛣ ᚠᚢᚾᚨᛗᚨᛁᛋ ᛅᚴᚨᛁᛒᛖᛁᛋ ᚠᚢᚾᚨ ᚳᚨᛁᛋᚨᚴᛖᛁ: Quid ultra vexas magistrum? *Marc.* 5:35. ⵙᛣ ᚠᚨᚱᚴᛖᛁᚠ: Quid cogitatis? *Marc.* 8:17, 36, 37. ⵙᛣ ᛏᚨᚾᚷᚨᚾ: Quid faciam? *Marc.* 10:17. *Luc.* 3:12, 14. ⵙᛣ ᚢᛁᚠᛁᛋ: Quid dicis; *Matth.* 26:70. ᚠᚨᛏᛖᛁ ⵙᛣ ᛒᛁᛞᚷᛁᚠ ᛁᚾ ᚾᚨᛗᛁᚾ ᛗᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Quodcunque petieritis in nomine meo; *Joh.* 14:13. *cui simile* 15:7 *&* 16. ᚾᚾᛞ ⵙᛣ: Quamdiu? ἕως πότε; *Marc.* 9:19.

ⵙᚨᛞ ᚱᚨᚱᛏᛁᛋ: Quò vadis? ποῦ ὑπάγεις; *Joh.* 13:36. *Sæpiùs tamen scribunt* ⵙᚨᚠ. *quod vide.* ⵙᚨᛞᚴᛖ ᛋᚨ ᛋᚴᚾᚨᛁ ᚱᚨᚱᚱᚨᚾ: Quò hic iturus est? ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι; *Joh.* 7:35.

ⵙᚨᛁᚴᛒᚨᚾ. ⵙᚨᚴᛒᚨᚾ, Ire, præterire, transire. ⵙᚨᚴᛒᚷᚾᛞᚨᛋ, Præteriens; παριών. *Marc.* 1:16. ⵙᚨᚴᛒᚷᚾᛞᚨᛋ, Cùm præteriret; παραγών. *Marc.* 2:14. ⵙᚨᚴᛒᚷᛞᚨᚨ, Ambulabat; περιεπάτει. *Joh.* 7:1. 10:23. ⵙᚨᚴᛒᚷᛞᚨᚨ, Præteriit; παρῆλθε. *Joh.* 8:59. ᛗᚨᚾᚨᚱᛖᛁᚾᛋ ᛒᛁⵙᚨᚴᛒᚨᚾᛞ ᚠᚢᚴ ᚷᚨh ᚠᚴᛖᛁhᚨᚾᛞ: Turbæ te circumfluunt & comprimunt; *Luc.* 8:45. ⵙᛖᛁᚨⵙᚨᛁᚴᛒᚨᛁ ᛋᛁᚾᛞ: Temporales sunt; *Marc.* 4:17. ⵙᚨᚴᛒᚨᚾ *hoc respondet Anglosaxonico* hpeopꝑan *vel* hpẏpꝑan, *& Alamannico* uuerben *vel* huuarben/ *de quibus egimus in annotatis ad Tatiani* IV, 9. *Vide quoque Gothicum alphabetum in literâ* ⵙ. *Ab hoc ipso* ⵙᚨᚴᛒᚨᚾ *Sueogothi postea* Commune totius gentis concilium *nuncupârunt* uuarb. *derivatione consentaneâ cùm iis quæ suprà diximus in* ᚱᚨᚢᚾᛗᚠᚨ, Synagoga. *Adamus Bremensis historiæ ecclesiasticæ cap.* 229; Commune populorum concilium à Sueonibus warph/ (*Vossianus codex* MS *scribit* warb) à nobis thinc vocatur. LL *Frisic.* I, 29; dis tredda deyg aeghse di frana oen den werf to bringhen/ Tertio die debet eam Prætor sistere coram judicio *vel* conventu publico. *rursus* IV, 21 *&* 24; an da lpoda warue/ In populi conventu. *item* XII, 1. *ac passim alibi. Ab hoc interim* werf *vel* warue/ *reliquis Belgis* werf *vel* werbe *est* Actus *vel* Actio, *talis præsertim*

quæ fit ex decreto Conventus publici. **werben / ver-werben /** Nanciſci, acquirere cum labore, *qui non exiguus eſt quum quis Comitiorum publicorum conſenſum ad aliquid agendum ſtudet obtinere.* **volck werben /** Legere milites, conſcribere exercitum ex mandato Conſeſſus publici. *Poſtea tamen vox* **werf** *vel* **werve** *generaliore ſignificatu accipi cœpit pro* Diſtinctis agendæ rei vicibus. *ut cùm dicunt Belgæ* **een-werf / twee-werven / drij-werven /** Semel, bis, ter. *item* **eerſt-werf / leſt-werf /** Primâ vice, Ultimâ vice. *&c.*

⊙ᚣIKNEINS STᚣᚠS: Calvariæ locus; κρανίου τόπος. *Marc.* 16:22. *Cuivis attento Lectori hoc in loco ſtatim occurſurum puto,* **⊙ᚣIKN** *iſtud per levem pauciſſimarum literarum tranſpoſitionem eſſe à* κράνιον. *atque adeò Theotiſcos quoque ex Gothico* **⊙ᚣIKN** *retinuiſſe ſuum* **hirn.** *nam Appendix gloſſarii D,* 6 Calvaria *exponit* **hirnecob.** *& in ipſo gloſſario D,* 1 Cerebrum *exponitur* **hirne.** *ubi nos hæc annotavimus:* „ *Fortaſſe* **hirne** *eſt à* κράνιον, Caput; *mutato* κ *in adſpiratam.* „ *Niſi malis, poſt ſimilem commutationem & metatheſin literæ* ρ, *eſſe à* κράνιον, „ Calva, calvaria; *ut metonymicè contentum nomen acceperit à continente.* Cere- „ brum *Danis dicitur* **hierne.** *Sicambris* **hern** *vel* **hirn.**

⊙ᚣITEIS KᚣNKNᛉ: Frumenti granum; *Joh.* 10:24. *Angloſaxonibus* hpæte *eſt* Triticum, frumentum. *Alamannis* **huueizze / weiſte.** *Danis* **hvede.** *Anglis* **wheat.** *Belgis* **wept.** *Suſpicabar aliquando Angloſaxonicum* hpæt *eſſe ex* hpit, Albus: *ut diſtinguatur à Siligine aliiſq; granis minùs candidis. Atque ita Gothis quoque* **⊙EIT** *eſt* Albus. **⊙ᚣIT,** Triticum.

⊙ᚣIᚠᚣ, Quomodo; πῶς. *Marc.* 4:40. *Joh.* 8:33. 9:10,16,19,21,26. **⊙ᚣIᚠᚣ ᚠᚣhSGᚣNd:** Quomodo creſcunt; πῶς αὐξάνει. *Matth.* 6:28. **⊙ᚣIᚠᚣ nSSIIIᚠIS:** Quomodo legis? πῶς ἀναγινώσκεις; *Luc.* 10:26. **⊙ᚣIᚠᚣ Sᚣ BᛉKᛉS KᚣNN. nnnSᚣᚣISIᚠS:** Quomodo hic literas ſcit, quum non didicerit? πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; *Joh.* 7:15. **⊙ᚣIᚠᚣ,** Quemadmodum; ὡς. *Luc.* 8:47.

⊙ᚣMMᚣ. ïN ⊙ᚣMMᚣ ᚠᚣᚣdnÞNGE: In quâ poteſtate; ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ. *Marc.* 11:28,29,33. **dn ⊙ᚣMMᚣ IᚣᚣEIᚠᚣIMᚣ:** Ad quem ibimus? πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; *Joh.* 6:68.

⊙ᚣMMEh BIdGᚣNdᚣNE ᚠnK. IIÞ: Omni petenti à te, tribue; παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6:30. **GEKᚣ ⊙ᚣMMEh:** Quotannis; κατ' ἔτος. *Luc.* 2:41. **dᚣIᚣ ⊙ᚣMMEh:** Quotidie; καθ' ἡμέραν. *Marc.* 14:49. **ᚠᚣILᚣᚠISᚣNdS dᚣIᚣ ⊙ᚣMMEh BᚣIKhTᚣBᚣ:** Epulans quotidie ſplendidè. εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16:19. **ᚠᚣS ᚣIIS-**

ΛΛISGΛNΔS ΔΛΓΛ ⊙ΛMMEh ÏN ψIZΛI ΛΛh: Erat docens quotidie in templo; ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. *Luc.* 19:47. *Occurrit &* ΔΛΓ⊙ΛNXh *Lucæ* 9:23. ψIS⊙ΛMMEh SΛEI hΛЬΛIψ: Quicunque habuerit; ὃς ἂν ἔχῃ. *Marc.* 4:25. ψIS⊙ΛMMEh ψEI ƴIΛGΛn. ГIЬΛ ψΛTΛ: Cuicunque volo, do illa; ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτῷ. *Luc.* 4:6.

⊙ΛN, Quando? πότε; *Luc.* 17:20. *Joh.* 6:25. *Angloſax.* hpænne. *Alam.* huuenne? *Angl.* when? *Belg.* wan / wanneer. NIЬΛI ⊙ΛN ГΛ-ƴΛNΔGΛINΛ SIK: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. EI ⊙ΛN NI ГΛSTΛГnGΛISEI ÞXTn ψEINΛNΛ: Ne fortè offendas pedem tuum; μήποτε προσκόψῃς τὸν πόδα σου. *Luc.* 4:11.

⊙ΛN, Quia, quoniam; ὅτι. ⊙ΛN ΛГГƴn ψΛTΛ ΔΛnK: Quoniam anguſta porta; ὅτι στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7:14.

⊙ΛN ΛΛГГ MEΛ ÏST: Quantum temporis eſt? πόσου χρόνου ἐστι; *Marc.* 9:21. ⊙ΛN MΛNΛГXS TΛInGXnS: Quot cophinos? πόσους κοφίνους; *Marc.* 8:19 & 20. ⊙ΛN ÞIΛn: Quanta? ὅσα; *Marc.* 5:19. ⊙ΛN ÞIΛn: Quanti, quàm multi? πόλοι; *Luc.* 15:17. ⊙ΛN ÞIΛn: Quantùm? πόσον; *Matth.* 6:23. *Luc.* 16:5 & 7.

⊙ΛnhnN, Unquam; πώποτε. *Joh.* 6:35. NI⊙ΛnhnN KnNψΛ ÏZƴIS: Nunquam novi vos; *Matth.* 7:23. NIMΛNnhnN SKΛΛKI-NXΔEΔnM ΛIƴ ⊙ΛnhnN: Nemini ſervivimus unquam; *Joh.* 8:33.

⊙ΛПGΛN. *Vide* ΛÞ⊙ΛПGΛN, Suffocare, exſtinguere. *Iſlandis interim* kef *vel* kiæfe *eſt* Suffoco. kiæfde / Suffocavi.

⊙ΛK, Ubi; ποῦ. *Matth.* 8:20. *Marc.* 14:12, 14. *Luc.* 17:17 & 37. ⊙ΛK ÏST GΛInS: Ubi eſt ille? ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; *Joh.* 7:11. 8:19. 9:12. ⊙ΛK ΛΛГIΔEΔnn ÏnΛ: Ubi poſuiſtis eum? ποῦ τεθείκατε αὐτόν; *Joh.* 11:34. *Diverſam igitur lectionem ſecutus eſt antiſtes Gothorum. Dicebant &* ⊙ΛΔ *vel* ⊙ΛΨ. *utrumque vide ſuo loco.*

⊙ΛKЬΛN. *Vide* ⊙ΛIKЬΛN, Ire, præterire, tranſire.

⊙ΛRGΛ ÏST ΛΛΛΛIZX ΛnΛЬnSnE ÞKnMISTΛ: Quod eſt omnium mandatorum primum? ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολή; *Marc.* 12:28. ⊙ΛK-GΛMMΛ ÏZE ƴΛIKψIψ UENS: Cujus eorum erit uxor? τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; *Marc.* 12:23. ΛIN⊙ΛRGΛnnE ÏZE: Singulis illorum; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν. *Luc.* 4:40. ΛnΔ ΔnΛψ ⊙ΛKGX: In unoquoque die feſto;

κρέα ἐορτῶ. *Marc.* 15:6. ⊙ΛRGΛMMEh hΛBΛNdΛNE ГIBΛdΛ: Omni habenti dabitur; παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται. *Luc.* 19:26. ⊙ΛRGΛTRh hNNSΛE: Omnis victima; πᾶσα θυσία. *Marc.* 9:49. ⊙ΛRGIS MΛISTS YESI: Quis major esset; τίς μείζων. *Marc.* 9:34. ⊙ΛRGIZNh, Omnis; πᾶς. *Luc.* 6:40. ⊙ΛRGIZNh, Unusquisque eorum; ἕκαστος αὐτῶν. *Joh.* 6:7. 16:32. ⊙ΛRGIZNh, Singuli; ἕκαστος. *Luc.* 2:3.

⊙ΛS, Quis; τίς. *Matth.* 5:39,41. *Marc.* 2:7. 9:30 & 35. ⊙ΛS ÏZYΛKΛ: Quis vestrûm? τίς ἐξ ὑμῶν; *Matth.* 6:27. KΛNN ΨNK ⊙ΛS ΨN ÏS: Novi te quis es; οἶδά σε τίς εἶ. *Marc.* 1:24. *Luc.* 4:34. ⊙ΛS SIΛI SΛ: Quis, putas, hic est? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Luc.* 8:25. NI ΛΛIΛRT EI ⊙ΛS ΨΛIKhBEKI KΛS ΨΛIKh ΨR ΛΛh: Non sinebat ut quis transportaret vas per templum; οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. *Marc.* 11:16. ⊙ΛNΛ SRKEIΨ: Quem quæritis? τίνα ζητεῖτε; *Joh.* 18:4,7. ⊙ΛNΛ MIK UIΨΛNd MΛNS YISΛN: Quem me dicunt homines esse? τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; *Marc.* 8:27. ⊙ΛNΛ ΨNK SIΛBΛN TΛNGIS ΨN: Quem te ipsum facis? τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; *Joh.* 8:53. ⊙ΛShNN, Quisquam; τίς. NI ÞRΛYIΛYIΨ ⊙ΛShNN ΨR NS hΛNdΛN MEINΛI: Non rapiet eas quisquam de manu meâ; οὐχ ἁρπάσῃ τίς αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. *Joh.* 10:28. NI ⊙ΛShNN ΨINΨEIRS: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10:18. *Origo hujus* ⊙ΛS *non incommodè videtur ad ea posse referri quæ tradit Vossii etymologicum in* Quis.

⊙ΛΨ, Quò; ποῦ. *Joh.* 8:14. 12:35. 14:5. 16:5. *Dicebant etiam pro eo* ⊙Λd *&* ⊙ΛdRE. *de quibus paullò ante.*

⊙ΛΨΛR, Quid? τί; *interrogativè, de duobus*; *Matth.* 9:5. *Marc.* 2:9. *Luc.* 5:23. *Item* Quis? τίς; *similiter interrogativè, de duobus. Matth.* 21:31. *Luc.* 7:42. *Anglosaxones* hpæðer *dicunt. Angli verò* whether. *Vide Alphabetum in literâ* ⊙.

⊙ΛΨGΛN, Spumare. ⊙ΛΨGIΨ, Spumat; *Marc.* 9:18. *& mox commate* 20; dRINSΛNdS ΛNΛ ΛIRΨΛ YΛΛYINRdΛ ⊙ΛΨGΛNdS: Elisus in terram volutabatur spumans.

⊙ΛΨKR, Unde; πόθεν. ⊙ΛΨKR ΨΛMMΛ ΨΛTΛ: Unde huic hæc? *Marc.* 6:2. 12:37. ⊙ΛΨKR MIK ΨΛTΛ: Unde mihi hoc? *Luc.* 1:43. 20:7. ⊙ΛΨKR BNTGΛM hΛΛIBΛNS: Unde ememus panes? *Joh.* 6:5. 7:27. 8:14. ⊙ΛΨKR ÏS ΨN: Unde es tu? *Joh.* 19:9. NI hΛBΛNdΛM ΨΛN ⊙ΛΨKR NSTEBEINΛ. BΛIM ÞRΛГΛÞ:

ᚴᛚᚠ: Non habentibus igitur unde redderent; ambobus dimiſit; *Luc.* 7:42.

ⵙᛚᛉnh, Omnis; πᾶς. *Matth.* 5:22. *Marc.* 9:49. *Luc.* 16:16,18. *Joh.* 6:45. ᚢnᛞᚢᚱᛋ ïST ⵙᛚᛉnh SᛚᛂI NI ᚴᚣMᛚᚴZᚷᛚᛞᚢ ïN MIS: Beatus eſt qui non fuerit ſcandalizatus in me; μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. *Matth.* 11:6. Sᚢ ⵙᛚᛉnh SᛚᛂI ᛉIᛚI ᛉᚢIKᚠᚢN MIKIᛚS ïN ïZᛉIS: Quicunque voluerit fieri major in vobis; *Marc.* 10:43. ᚷᚢh ᚢnᚴᚢNN ïNS ïNSᚢnᛞᚷᚢN TᛉᚢNS ⵙᚢNᛉnh: Et cœpit eos mittere binos; *Marc.* 6:7.

ⵙⵒ MᚢNᚢᚴIZᚱ TᚢNᚷIᚠ: Quid amplius facitis? τί περισσὸν ποιεῖτε; *Matth.* 5:47. ⵙⵒ NN ᚴᚢᛚᛂIKᚱ ᚠᚢNS MᚢNS ᚠIS KNNᚷIS. ᚷᚢh ⵙⵒ SIᚷᚢINᚢ ᚴᚢᛚᛂIKᚢI: Cui ſimiles dicam homines generationis hujus, & cui ſimiles ſunt? τίνι οὖν ὁμοιώσω τὰς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; *Luc.* 7:31. *Marc.* 4:30. NI MᚢNKNIᚠ ᛂIKᚢ ïZᛉᚣᚱᚴMMᚢ ⵙⵒ ᛉᚢSᚷIᚠ: Ne ſolliciti ſitis corpori veſtro quid induamini; *Matth.* 6:25. ᚴᚢᛒI SᚢᚳT ᛒᚢnᛞ ᛉᚢIKᚠIᚠ. ⵙⵒ ᚴᚢSnᚷᚢᚳ: Si ſal evanuerit, in quo condietur? ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; *Luc.* 14:34. ᛒI ⵙⵒ: Unde, ex quo; πόθεν τί. *Luc.* 1:18. ᚢN ⵙⵒ: Quare; διὰ τί. *Matth.* 9:11.

ⵙⵒIᚳᚳ, Hora, tempus, ſpatium temporis, momentum. NIN TᛉᚢᚳIᚠ SINᛞ ⵙⵒIᚳᚱS ᚢᚳIS: Nonne duodecim ſunt horæ diei? *Joh.* 11:9. NᚢnH ᚳᛂITIᚢ ⵙⵒIᚳᚳ MIᚠ ïZᛉIS ïM: Adhuc modicum tempus vobiſcum ſum; *Joh.* 7:33. NI ᛉIᛚᛞᚢ ᚳᚳIᚴᚢ ⵙⵒIᚳᚳI: Nolebat per multum tempus; *Luc.* 18:4. nnᛞ ᚠᚳTᚢ ⵙⵒIᚳᚱS ᚠᛂI MIᚠ ïM ïST ᛒKNᚠᚴᚢS: Quamdiu cum illis eſt ſponſus; *Matth.* 9:15. *Angloſax.* hpil. hpile. *Alam.* uuila/huuila. *Angl.* while. *Belg.* wijle. *Suſpicabar olim Gothicum* ⵙⵒIᚳᚳ *vel Angloſaxonicum* hpile *referri poſſe ad illud* ἀκμὴς, Minimus, ſupra modum exiguus, inſecabilis; *unde optimis quibúſque ſcriptoribus* ἀκμὴς ὥρας *eſt* Momentum horæ, *&* ἐν ἀκμεῖ χρόνῳ *vel* ἐν ἀκμεῖῳ τοῦ χρόνου *eſt* Momento temporis, puncto temporis. *Nec longè nimis (abjecto prius* α *initiali) petita videbitur hæc originatio, ſi cogitemus* ϱ *Græcorum frequenter tranſire in L, ſicuti oſtendimus alibi. Gothorum quoque* ⵙ *idem poſſe quod Theotiſcum* chue *vel* qhue. *niſi malis reſpondere Cambrobritannico* chwe, *vel Angloſaxonico* hpe. *de quibus alibi.*

ⵙⵒIT, Albus; *Matth.* 5:36. *Luc.* 9:29. ᚴᚢⵙⵒITᚷᚢN, Candidum facere; *Marc.* 9:3. *Angloſax.* hpit. hpiᵭ. *Alam.* uuiz/wizz. *Cimbr.* ᚼᚢIᛋ. ᚢIᚱ. *Dan.* huit. *Angl.* white. *Belg.* wit. *Origo omnium videtur*

peti posse ex ἰδεῖν *vel* ἰδεῖν, Videre, *nam quòd* Vau *vel Æölicum digamma præfigi soleat verbis à vocali vel diphthongo incipientibus, toties monitum est ut ultra inculcari non debeat. Cymræis interim* cann, Albus, *&* cannaid, Candidus, *videri possunt pari modo derivata ex* canfod, Aspicere, videre. *Græcum quoque* λευκὸς, Albus, *sicuti fusè docet Cl. Salmasius paginâ* 256 *Plinianarum exercitationum, est à* λεύσσω, Video; *quòd candida maximè sint conspicua ac præcipuè in oculos incurrant. Appositè Jo. Grammaticus in Aristotelis librum Primum Meterolog.* εἰ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ λευκὸν θείης ἢ μέλαν, καὶ πόῤῥωθεν αὐτὰ θεωρήσαις, ἐκλύτερον εἶναι δόξει τὸ λευκὸν, τὸ δὲ μέλαν πορῥώτερον. Si in eodem plano album colloces aut nigrum, & è longinquo ea contempleris, propius esse album videbitur, nigrum verò remotius. *Plura hanc etymologiam firmantia, nec non alia quædam huc pertinentia vide in annotatis ad Tatiani* xxx, 6.

⊙ɛʟɛiks. ⊙ɪʟɛiks, Qualis, cujusmodi; οἷος. ποῖος. ⊙ɪʟɛiks ïsT sʟɛi: Qualis est hic? ποῖός ἐστιν οὗτος; *Matth.* 8:27. ψʟhTʟ sis ⊙ɛʟɛikʟ ɣɛsi sᛉ ɪᛉʟɛins: Cogitabat qualis esset illa salutatio; διελογίζετο ποῖος εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. *Luc.* 1:29. ʙʌndɣgʌndas ⊙ɪʟɛikʌmmʌ dʌnψʌn skhldʌ gʌdʌnψnʌn: Significans quâ morte esset moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33. *Hinc Anglosaxones habent suum* hpilc. *Alamanni* huuielich. *Angli* which. *Danis* huilk. *Belgæ* welk.

⊙ɪʌᚹTkgᛉm ʌTTʌɪTᛉk: Loculum tetigit; ἥψατο τῆς σοροῦ. *Luc.* 7:14.

⊙is ʙidgʌn: Quid petam? τί αἰτήσωμαι; *Marc.* 6:24. gʌbʌi ⊙is ʙidgiψ mik ïn nʌmin meinʌmmʌ. ïk Tʌngʌ: Si quid petieritis in nomine meo, ego faciam; ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. *Joh.* 14:14. ⊙is mik ᚠᚱʌihnis: Quid me interrogas? τί με ἐπερωτᾷς; *Joh.* 18:21.

⊙is *videtur etiam esse Genitivus à* ⊙ʌs, Quis. ⊙is ïsT sʌ mʌnʌʌeik: Cujus est hæc imago; τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη. *Marc.* 12:16. gʌbʌi ⊙is ⊙ʌ ʌᚠhᛉʌᛉdʌ: Si quid aliquem defraudavi; εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα. *Luc.* 19:8. gʌbʌi ⊙is bᛉᛉψʌᚱ gʌdʌnψnʌi: Si alicujus frater mortuus fuerit; ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ. *Luc.* 20:28. nin ɣitnψ ⊙is ʌhmʌne signψ: Nescitis cujus spiritûs estis; οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε. *Luc.* 9:55.

⊙ᛉ sᛉ ʌʌisginᛉ sᛉ ninguᛉ: Quænam doctrina hæc nova? τίς ἡ διδαχὴ καινὴ αὕτη; *Marc.* 1:27. ⊙ᛉ mizdᛉnᛉ hʌbʌiψ: Quam mer-

mercedem habetis? τίνα μισθὸν ἔχετε; *Matth.* 5:46. ΘR ΥKRhE BAIKIΨ ANA ΨANA MANNAN: Quam accusationem adfertis adversus hunc hominem? τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; *Joh.* 18:29. ΘR ΨANKETE GATANGIΨ SIS MANNA: Quid proficit homo? τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος; *Luc.* 9:25. ΘRNR hANAnTEINR SR TIBANR ÏMMA: Quæ est sapientia quæ data est illi? τίς ἡ σοφία ἡ δεδεῖσα αὐτῷ; *Marc.* 6:2.

ΘRTGAN. GAΘRTGAN, Objurgare, increpare, comminari. ΘRTIAEANN ÏMMA MANAGAI EI GAΨAhAIDEDI: Comminabantur ei turbæ ut taceret; *Marc.* 10:48. GAΘRTIDA ÏMMA ÏESUS: Increpavit eum Jesus; *Luc.* 4:35. *item* 9:42. GAΘRTGANDS ÏMMA: Comminatus ei, *vel* Graviter in eum infremens; *Marc.* 1:43. GAΘRTGANDS ÏM: Increpans illos; *Luc.* 9:21. *Arbitror cum his affinitatem aliquam habere illud Keronis*, Clamans, *qhuuedenti*. *ut* ΘRTGAN *propriè sit* Acriter & non sinè quadam vocis intentione aliquem incessere.

K A.

KARINEIS GNDS: Decurio nobilis; βασιλικὸς ἐνοχήμων. *Marc.* 15:43. GAKARINRDA ÏNDALINM: Consilium dederat Judæis; συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις. *Joh.* 18:14. KARINRNDAIN ΠΝΤΙΑΝ ΠΕΙΛΑΤΑΝ ÏNDALIA. GAh ÞIANKKARINGA ΨIS GALEILAIAS hEKRDES: Procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarchâ verò Galilææ Herode; ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου. *Luc.* 3:1. *vide quoque Luc.* 2:2.

KAhNAN. GAKAhNAN, Numerare, supputare, æstimare. KAhNEIΨ MANΥI: Computat sumptus; *Luc.* 14:28. NI MIK SIBAN ΥAIKΨANA KAhNIDA: Non me ipsum dignum reputavi; *Luc.* 7:7. MIΨ NNSIBGAIM KAhNIΨ ΥAS: Cum iniquis reputatus est; *Marc.* 15:28. GAKAhNIDEDANN, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Danis* regne. *Anglis* reckon. *Belgis* rekenen. *quod postremum alibi deduxi à Teutonico* reke / Ordo, series: *ut* rekenen *propriè sit Res complures secundùm propositam seriem recensere atque enumerare. Sed hoc nihil ad* KAhNAN.

KAIhTRS ΥANKKEIΨ STAIRS GRΨS NNSAKIS: Rectas facite semitas Dei nostri; *Marc.* 1:3. KAIhTABA STANÏDES: Rectè judicâsti; *Luc.* 7:43. KAIhTABA KRDIDA: Rectè loquebatur;

tur; *Marc.* 7:35. ᚴᚣihᛏᚣᛒᚣ ᚴᛉᛞᛖiᛋ ᚷᚣh ᚣᚣiᛋᚷiᛋ: Rectè dicis & doces; *Luc.* 20:21. *Angloſax.* ɲihᛏ. *Alam.* reht. *Gall.* droict. *Ital.* retto, dritto, diritto. *Hiſp.* direcho. *Dan.* ret. *Iſl.* rettur. *Angl.* right. *Belg.* recht. *Videri poſſunt affinitatem aliquam habere cum* ῥεχθεὶς, Rectus atque ad amuſſim factus. *à* ῥέζω, Facio. *Omnino tamen adi nobiliſſ. Spelmannum in* Dirittum. *item Bignonium in Marculphi lib.* I *Formularum, cap.* 24.

ᚴᚣiᚿ, Corrigia, vinculum. ᛋᚴᚣᚿᛞᚣᚴᚣiᚿ, Calceorum corrigia; *Marc.* 1:7. *Cambrobritannis* rhâff *eſt* Funis, reſtis. *Angloſaxonibus* ɲáp. *Cimbris* ᚱᚺiᛒ. *Danis* reeb. *Iſlandis* reip. *Anglis* rope. *Belgis* reep/roop. *Vide quæ de origine vocabuli, ex ſententiâ Merici Caſauboni, habet etymologicum noſtrum Anglicum in* Rope/ Funis.

ᚴᚣiᛋᚷᚣᚿ. *Occurrit in* ᚿᚴᚴᚣiᛋᚷᚣᚿ, Suſcitare, excitare.

ᚴᚣᚴᚣ, Raca; ῥακά. *Matth.* 5:22. *gr Ælfrici, cap.* 5; Racha ᵷeɼputela ð æbiliᵷnýɼɼe. *h. e.* Racha exprimit indignationem. *Angloſaxonico interpreti* ῥακὰ *hoc in loco exp.* ðu apoɒbena:. *Tatiano* racha *exp. itale.*

ᚴᚣᚴᚷᚣᚿ. ᚿᛈᚴᚣᚴᚷᚣᚿ, Tendere, extendere. ᚿᛈᚴᚣᚴᚷᚣᚿᛞᛋ ᚺᚣᚿᛞᚣᚿ: Extendens manum; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. ᚿᛈᚴᚣᚴᛖi ᚺᚣᚿᛞᚣᚿ ᚠᛖiᚿᚣ. ᚷᚣh ᚿᛈᚴᚣᚴiᛞᚣ: Extende manum tuam; & extendit; *Marc.* 3:5. *Luc.* 6:10. *Angloſax.* ɲæcan. *Alam.* reichan. *Dan.* recke. *Angl.* reach. *Belg.* recken/repken. ᚼᚣᚴᛈ ᚱiᚺᚺᚣi ᚼᚣᚴᛒᚢᚺ i ᚠᚣᚺᛁ. Ipſe extendit manus contra; *Runicum lexicon in* ᚺᚠiᚠᚠiᚣ. *Mericus Caſaubonus derivat Anglicum* reach *ab* ὀρέγω, *eo ſenſu quo Græcis* ὀρέγω τὰς χεῖρας *eſt* Manus porrigere, extendere.

ᚴᚣᛋᛏᚣ, Miliare. ᚷᚣᛒᚣi ⊙ᚣᛋ ᚠᚢᚴ ᚣᚢᚣᚢᚿᚠᚷᚣi ᚴᚣᛋᛏᚣ ᚣiᚢᚣ: Si quis te angariaverit mille paſſus; *Matth.* 5:41. *Runico lexico* ᚱᚣᚺᚣ *exponitur* Menſura viæ, ut miliare, leuca. *&c. B. Hieronymus in Joëlem*; Unaquæque gens certa viarum ſpatia ſuis appellat nominibus. nam & Latini Mille paſſus vocant, & Galli Leucas, & Perſæ Paraſangas, & Raſtas univerſa Germania. *Hinc ſequiore ſæculo* Raſta *ſignificabat certum viæ ſpatium quo confecto requieſcebant itinerantes. Miram habet affinitatem cum Græco* ῥαστώνη, *quod interdum ſignificat* Otium, quietem, animi relaxationem. *Vide Voſſium de Vitiis ſermonis, lib.* II, *cap.* 16.

ᚴᚣᚠᚷᚱᚿ ᛋᚢᚣ ᛋᚢᛖ ᚦiᛗᚦ ᚠᚿᛋᚿᚿᚣᚷᚱᛋ ᚠᚣiᚴᚱᛋ: Numero quaſi quinquies mille viri; *Joh.* 6:10. ᚿᛋᚴiᚦ ᚴᚣᚠᚷᚱᚿ ᚦᚣᚿᚴᚣ-

ᚴᚣᚴᚴ-

ΓΛΙΤΓΙS ΨΕΙΝΙS: Redde rationem villicationis tuæ; *Luc.* 16: 2. ΓΛΚΛΨΛΝΛ SINΔ ΛΛΛΛ ΪΖΥΛΚΛ ΤΛΓΛΛ hΛΝΒΙΔΙS: Numerati ſunt omnes veſtri capilli capitis; *Matth.* 10: 30. *Angloſaxonibus* ȝeɲaþ *eſt* Ratio, computatio. ȝeɲaþ ɲettan *item* ðyhtan ȝeɲað, Calculos ponere, rationes expedire, ſupputare cum aliquo rationes. *In Gothico interim* ΚΛΨGΧ *&* ΚΛΨΛΝ *vel* ΚΛΨGΛΝ *deprehendimus medias literas Græci* ἀριθμεῖν, Numerare. *Vide tamen numquid huc faciat, quod* rad *Danis eſt* Ordo, ſeries.

ΚΛΨΙΖΧ ΪST: Facilius eſt; εὐκοπώτερόν ἐστι. *Luc.* 18: 25. *Græcum* ῥᾴδιος, *Hinc forte* Kuft *contrahi* Facilis, *eſt à poëtico* ῥηΐδιος. *quod à* ῥέω, Facilè. *quod à* ῥίζω, Facio. *Ita quoque Latinis* Facilis *eſt à Facio*, Agilis *ab Ago*, *&c.*

ΚΛΝΒΧΔΕΔΝΝ. *Occurrit in* ΒΙΚΛΝΒΧΔΕΔΝΝ, Spoliaverunt.

ΚΛΝΠGΛΝ ΛhSΛ: Vellere ſpicas; *Marc.* 2: 23. ΚΛΝΠΙΔΕΔΝΝ ΛhSΛ: Vellebant ſpicas; *Luc.* 6: 1. *Angloſaxonibus* ɲipan. hɲiopan *eſt* Metere, demetere ſegetes. *Alamannis* ropphen. *Anglis* reap. *Belgis* reupen/roopen/ruppen. *pro quo in Francorum lege Salicâ* Reffare ſegetem *eſt Vellere. Anglicum interim* reap *Mericus Caſaubonus derivavit à* δρέπειν, Carpere, colligere. *ut à* δρέπω, *abjecto* δ, *fit* Ros. *à* σμίδαλις, Simila. *ab* ἐκδύω, Exuo. *&c. Plura de hujus verbi origine attulimus in annotatis ad Appendicem gl D*, 4. *in* Vellicare.

ΚΛΝS, Arundo; *Matth.* 11: 7. 27: 48. *Marc.* 15: 19. *Luc.* 7: 24. *Alamannis* ris / *Danis & Belgis* riis / *eſt* Virga, virgula, *tenuis nempe ac flexibilis inſtar arundinis. quamquam* riis *illud putent dictum à* riſen / In altum exſurgere, creſcere; *prorſus ut* Surculus *putatur dictus à Surgendo, quoniam ex arbore vel radice arboris ſurgat.*

ΚΛΖΔΛ, Loquela; *Matth.* 26: 73. *Marc.* 14: 70. *Græcis* ῥῆμα *&* ῥῆσις, Verbum, ſermo, oratio, *eſt à* ῥέω, Loquor, dico.

ΚΛΖΝ, Domus. ΚΛΖΝ MEIN ΚΛΖΝ ΒΙΔΧ hΛITΛΔΛ ΛΛΛΛIM ΨINΔΧM: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus; *Marc.* 11: 15. ΛINΓEIΨ ΛΛΛΛIM ΨΛIM ΪN ΨΛMMΛ ΚΛΖΝΛ: Lucet omnibus qui in domo ſunt; *Matth.* 5: 15. *Ab hoc* ΚΛΖΝ Vicini *dicuntur* ΓΛΚΛΖΝΛNS. *de quo ſuo loco.*

ΚEIKS, Princeps; *Matth.* 9: 18. *Joh.* 12: 31. 17: 11. ΨΛI ΚEIKS, Principes; *Joh.* 7: 26. ΪN ΨΛMMΛ ΚEIKISTIN ΠNhΠΛΨΧNΧ ΠSYΛIKΠIΨ ΨΛIM ΠNhΠΛΨΧM: In principe dæmoniorum ejicit dæ-

monia; *Marc.* 3:22. SVAh ANdhAFGIS ΨAMMA KEIKISTIN ΓNdGIN: Sic respondes pontifici? *Joh.* 18:22. EI ATTEBEINA ïNA KEIKGA GAh VALdANFNGA KINdINIS: Ut traderent illum principatui & potestati præsidis; *Luc.* 20:20. KEIKINXN ΨINdXM: Principari gentibus; *Marc.* 10:42. SAEI ΨIZAI MANASEdA KEIKINXΨ: Princeps hujus mundi; *Joh.* 14:30. *Anglosaxonibus* ꝑica *est* Princeps, homo præter cæteros dives, potens. ꝑiccetepe, Potentia. ꝑice *vel* ꝑicedom, Regnum. ꝑecan. ꝑeccan. ꝑeccean. ꝑicꝛian. ꝑixian, Regnare. *Alamannis* **reche** *est* Dives, potens. **riche** / Regnum. **richison** / Regnare. *Jam olim Anglosaxonicum* ꝑecan *vel* ꝑeccean *derivavi à* ꝑecan, Curare; *quandoquidem principio rerum hanc sibi præter cæteros legem dictam putabant imperantes, Curare ne quid subditi capiant detrimenti. Hoc ipsum interim* ꝑecan *videtur plurimum affinitatis habere cum illo* ἀρεσκιᾶν, *quod Eustathio exponitur* φροντίζειν, Curare.

KEIKAN, Moveri, concuti, tremere. KEIKX, Tremor. KEIKAIdA AIKΨA: Mota est terra; *Matth.* 27:51. UINX XrANdEI GAh KEIKANdEI: Mulier timens & tremens; *Marc.* 5:33. *Luc.* 8:47. SAT ïRS KEIKX GAh NSFIAMEI: Invasit eas tremor & pavor; *Marc.* 16:8. *Anglosaxonibus* hꝑeoꝑan. hꝑoeꝑan. *Alamannis* **ruaren**/ **kihruazren**/ **ruoren**. *Danis* **rore** *est* Tangere. *Belgis* **roeren**. *Origo verbi fortasse petita est à* ῥωθὸς, *quod Hesychio exp.* σφοδρὸς, Vehemens. *Alii tamen arbitrantur ortum traxisse ex* ὄρεσθαι *vel* ὀρώρειν, Excitare, concitare.

KEISAN. *Occurrit in* NKKEISAN, Surgere, resurgere.

KIRN, Pluvia. KIRNAN, Pluere. ATïdAGA dALAΨ KIRN: Descendit pluvia; *Matth.* 7:25 & 27. KIRNEIΨ ANA rAKAIhTANS GAh ANA ïNVINdANS: Pluit super justos & injustos; *Matth.* 5:45. KIRNIdA SVIBLA GAh FNNIN NS HIMINA: Pluit sulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Anglosaxonibus* ꝑen. ꝑenȝ. ꝑeȝn. ꝑæȝn *est* Pluvia. *Alam.* **regen**. *Cimbr.* **RIFF** *vel* **ꝟRIFF**. *Dan.* **regn**. *Isl.* **hregg** & **rign**. *Angl.* **rain**. *Belg.* **regen**. *vett Frisiis* **reyn**. *Ex his Frisicum* **repn**/ & *Anglicum* **rain** *videri possent desumpta ex* ῥαίνω, Aspergo, irroro; *nisi liqueret facta esse ex* ꝑeȝn *vel* ꝑæȝn, *per frequentissimam* ȝ *in* 1 *vel* ẏ *commutationem. Ipsum verò* ꝑeȝn *manifestè detruncatum est ex* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Frango, rumpo: *quòd cum quodam veluti ruptæ nubis fragore fundi videantur imbres. Lexicographis certè* ῥήγνυσθαι *peculiariter exponitur* Cum quadam fragoris vehementiâ elidi & supernè proruere, *ut procellosæ pluviæ & grandines solent. unde* ῥαγδαῖος *Pausaniæ est* Pluvia impetuosa & cum quadam violentiâ prorumpens. *Hanc ori-*

originationem firmat non absimilis etymologiæ ratio in Anglosaxonico ſcúp *vel* penſcúp, Imber improbior, *ut loquitur Seneca nat. quæst.* IV, 4. *Anglis* **ſhower**. *Belgis* **ſcheure** / *à* **ſcheuren** *vel* **ſchoren** / Rumpere. *Ita quoque Argenteo codici Marc.* 4:37 **SKNKA YINDIS** *est* Procella magna venti. λαίλαψ ἀνέμου. *nam Hesychius* λαίλαπι *dicit esse* ἀνέμου συσροφὴν μετ' ὄμβου, Venti vorticem cum imbre.

KIH *propriè est* Hirsutus, hispidus, villosus. *& quoniam panni etiamnum novi ac nondum, detritis villis, lævigati quodammodo rudes videntur, cœpit quoque vox* **KIH** *accipi pro* Novo. *Confer Matth.* 9:16 *cum Marc.* 2:21. *Anglosaxonibus* pih. puz. puh *est* Hispidus, villosus. *Alamannis* **ruher**. *Danis* **rug**. *Anglis* **rough** / **rugged**. *Belgis* **rouw** / **ruych**. *Fortassè, ablato initiali* τ, *sunt à* τριχώδης, Pilosus. τρίχες, Setæ, villi.

KINNAN, Venire, accurrere. **KINNANDANS NS HALIVASNUM**: Exeuntes è monumentis; *Matth.* 8:28. **KANN**, Cucurrit; *Marc.* 5:6 *&* 13. **UASIODANDS VATEI SAMVKANN MANUEI**: Videns quòd concurreret turba; *Marc.* 9:25. **ATKINNANDANS**, Advenientes; *Luc.* 16:21. **ANKINNANDS**, Veniens; *Matth.* 8:2. **ANKINNANDANS**, Accurrentes; *Marc.* 9:15. **UKKANN**, Exivit; *Marc.* 4:3. *Luc.* 2:1. 4:35. **UKKUNNUN**, Exierunt; *Marc.* 8:11. **UKKUNNUN YIVKARAMUTGAN IMMA**: Processerunt obviam ei; *Joh.* 12:13. *Alamannis* **rinnan** *est* Currere. *Cimbris* RIKKA. *Danis* **rende**. *Anglis* **run**. *Belgis* **rennen**. *unde iis* **renne** / **vogel-renne** / **haſen-renne** *est* Septum *vel* Cavea in quâ variæ volucres aut lepores hac illac discurrentes aluntur. *Anglosaxonibus* ænnan *vel* ynnan *est* Currere. *quamvis etiam videri possint* innan *vel* ynan *olim dixisse; quum in antiquissimis monumentis* yne *sit* Curriculum, cursus. ynel *vel* ynol, Cursor. ponepynel *vel* ponpynol, Præcursor. *&c.* **KINNAN** *interim Gothis quoque denotabat* Fluere. **AOUS NS YAMBAI IS KINNANDA YATINS AIBANDINS**: Flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ; *Joh.* 7:38. **UINU BAUVAKINNANDEI**, Mulier fluxu sanguinis laborans; *Matth.* 9:20. **KNNS BAUVIS**: Fluxus sanguinis; *Luc.* 8:44. **KINNU**, Torrens; *Joh.* 18:1. *Anglosaxonibus* yne pæteya *est* Decursus aquarum; *Ps.* 1:3. ynelar hir bpencenbe, Rivos ejus inebrians; *Ps.* LXIV, 11. ynnenbe éa *vel* flob, Flumen; *gl R*, 97. *Alamannis quoque* **rinnen** / *Cimbris* RIKKA, *Anglis* **runne** / *Belgis* **rennen** *accipiuntur de Cursu aquarum. Et sicuti* **rinnen** *hoc modo acceptum non malè fortè deduxeris cum Goldasto à* ῥέειν, ῥεῖν, Fluere; *unde & fluvium* Rhenum *putant denominatum: ita* **rinnan** / Currere, *desumtum censent à* ῥύμη, Impetus. *frequenter enim* μ *transire in* N, *plurimis nos docuerunt exemplis Salmasius, Vossius, alii. De significa-*

tione verbi ᚴᚪᚴᛁᚾᚾᚪᚾ, *quatenus usurpatur de Multitudine undiquaque confluente concurrentéq;, supra diximus in* ᚴᚪᚴᚢᚾᛋᚪ, Forum *vel* Vicus.

ᚴᛁᚢᛁᛉ, Tenebræ; *Matth.* 6:23. ᛁᚾ ᚴᛁᚢᛁᛉᚪ: In tenebris; *Matth.* 10:27. ᚢᛉᚠᚪᛁᚴᚠᚢᚾᛞᚪ ᛁᚾ ᚴᛁᚢᛁᛋ ᚠᚪᛏᚪ ᚺᛁᚾᛞᚢᛗᛁᛋᛏᛟ: Ejicientur in tenebras extremas; *Matth.* 8:12. ᚴᚪᚱᚠ ᚴᛁᚢᛁᛋ: Factæ sunt tenebræ; *Matth.* 27:45. *Marc.* 15:33. *Joh.* 6:17. ᚪᚪᚪᛏᚪ ᚪᚷᛁᚴ ᚠᛖᛁᚾ ᚴᛁᚢᛁᛉᛖᛁᚾ ᚴᚪᛁᚴᚠᛁᚠ: Totum corpus tuum tenebrosum erit; *Matth.* 6:23. ᛋᚪ ᚾᛁᚪ ᚴᛁᚢᛁᛉᛖᛁᚠ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13:24.

ᚴᛟᛞᚪᚾ, Loqui; *Marc.* 1:34. *Luc.* 1:19 & 20. *Joh.* 8:26. ᚴᚪᛏᚾᚪᚾᚷᛁᚠ ᚾᚾᚴᛟᛞᚪᚾᛞᚪᚾᛋ ᚴᛟᛞᚪᚾ: Facit mutos loqui; *Marc.* 7:37. ᛁᚴ ᚴᛟᛞᚪ, Loquor; *Joh.* 8:26. 14:10. ᚠᛏᚪ ᚴᛟᛞᚪᛁᛞᚪ ᛁᛉᚢᛁᛋ: Hæc locutus sum vobis; *Joh.* 16:1.

ᚴᛟᚺᛋᚾᚪ, Atrium. ἀυλή. *Marc.* 14:66. *Joh.* 18:15.

ᚴᚾᛗᛁᛋ, Locus. ᚾᛁ ᚠᚪᛋ ᛁᛗ ᚴᚾᛗᛁᛋ ᛁᚾ ᛋᛏᚪᛞᚪ ᚠᚪᛗᛗᚪ: Non erat eis locus in diversorio; *Luc.* 2:7. *Anglosaxonica versio*; hiꝛ nærꝺon þúm in cumena huꝛe:. *Danis* rom *est* Locus. *vett Belgis* ruyme. *Anglis etiamnum hodie* room *est* Locus, liberum loci spatium. several rooмes in a houꝛe/ Loca in ædibus distincta. „ *Mericus Casaubonus sequentia hæc, veluti ad originem vocabuli pertinentia, adducit paginâ* 328 *operis de Anglicâ linguâ vetere:* „ ῥῦμα, Tractus, distantia, intervallum loci. ῥύμη, Vicus, *i. liberum illud inter* „ *ædificia spatium ad ultro citróq; commeantium usum, quod vulgò* Stratas *dicimus.* „ ῥυμοτομέω, Per vicos partior aut seco. *Videtur itaque sensisse Casaubonus vocabulum primò intellectum de istiusmodi laxitate locorum, qualem in plateis aut vicis publicis deprehendimus: sed rectiùs fortè petemus originem vocabuli ex iis quæ mox dicimus in* ᚴᚾᛗᛋ, Laxus.

ᚴᚾᛗᛋ, Laxus, latus, spatiosus. *Anglosax.* þum. *Ita* Matth. 7:13 *in Argenteo codice* ᚴᚾᛗᛋ ᛉᛁᚱᛋ *est* Lata via; *pro quo Anglosaxonica versio habet* þum peᵹ. *Anglis quoque* roomthie *est* Laxus, spatiosus. *Belgis* ruym. *Theotiscis adhæc* rumer *est* Ulteriùs, longiùs. *Huc facit illud Tatiani* CCXXVIII, 1. her lichizera sih rumer faran / Ipse finxit se longiùs ire. *ubi vide annotata.* rumi / Spatium. rumin stat / Spatiosus locus; *gl B*, 47. rumin / uuitin / Capacitas; *gl C*, 5. rumen / Longinquis. rumana / Longè; *Kero*. *Non ita multum videntur abire ab* ἐυρὺς, Amplus, spatiosus. *Nisi tamen malis* ᚴᚾᛗᛋ *contractum esse ex* ᚴᚾᛗᛁᛋ, Locus; *quòd Spatium omne sit de naturâ Loci.*

ᚴᚾᚾᚪ, Mysterium. ᛁᛉᚢᛁᛋ ᚪᛏᛏᛁᛒᚪᚾ ᛁᛋᛏ ᚴᚾᚾᚾᚪᚾ ᚴᚾᚾᚪ ᚠᛁᚾᛞᚪᚾᛁᚴᚪᛞᚷᚱᛋ ᛉᚱᚠᛋ: Vobis datum est nôsse mysterium regni

regni Dei; *Marc.* 4: 11. ᚴᚢᚾᚾᚫᚾ ᚴᚢᚾᛦᛋ ᚠᛁᚢᛞᚫᚾᚫᛋᛋᚫᚾᛋ ᚱᛦᚠᛋ: Nôsse mysteria regni Dei; *Luc.* 8: 10. *Cambrobritannis* rhin *est* Arcanum, secretum, mysterium. rhegain, Susurrare, murmurare. rhiniau, Incantationes; *fortassè (ut loquitur Jo. Davies) quia sunt secretiores atque in occulto fiunt. Anglosaxonibus* ȝeᚹyne *sunt* Mysteria. ȝeᚹynelico ᚹoᚹð, Mystica verba. ᚹunian, Susurrare, *item* Incantare. ᚹunᚱᛏaᚱaᚱ, Magici characteres. ᚹuneᚳᚫᚱᛏiȝe men, Magi, Chaldæi. *Alamannis* **girunu** *sunt* Mysteria. **runen**/ Susurrare. **runazzari**/ Susurro. **runstaba**/ Occulti characteres. *Cimbris quoque* ᚱᚢᚾᚫ *erant* Arcaniora incantatorum carmina ac notæ secretiores, *sicuti videre est in illis Egilli skallagrimi modulis quos exhibuit nobis Olaus Wormius paginâ* 391 *Monumentorum Danicorum. atque ejus quidem Runographiæ sive Magiæ per runas expeditæ varias species recensèt Runicum lexicon paginâ* 109. *Sicambris* **reunen**/ **roenen**/ **runnen** *est* Obscuro murmure aliquid eloqui. *Anglis* **to rown in ones eare**/ *est* Alicui in aurem aliquid insusurrare. *Admodùm copiosè de his agimus in annotatis ad Theotiscum glossarium A*, 8. *in* Musanti, **runentemu.**

ᚴᚢᚾᚫ. ᚱᚫᚴᚢᚾᛁ, Consilium. ᚴᚢᚾᚫ ᚱᛦᚠᛋ ᚦᚴᚫᚴᚢᚾᚢᚠᛉᛞᚫᚢᚾ: Consilium Dei spreverunt; *Luc.* 7: 30. ᚴᚢᚾᚫ ᚾᛉᛗᚢᚾ ᚫᚫᚫᛁ ᚱᚢᛞᚷᚫᚾᛋ: Consilium inierunt omnes principes sacerdotum; *Matth.* 27: 1. *pro quo mox ejusdem capitis paragrapho* 7 *legas* ᚱᚫᚴᚢᚾᛁ ᚾᛁᛗᚫᚾᛞᚫᚾᛋ: Consilium ineuntes. *quod ipsum quoque occurrit Marc.* 3: 6. *&* 15: 1. *Fortassè interim* Confessum consiliariorum ᚴᚢᚾᚫ *dixerunt, nomine desumpto ab arcanis quæ mussitando in tali conventu agitantur: nisi fortè malis* ᚴᚢᚾᚫ *vel* ᚱᚫᚴᚢᚾᛁ *dictum ab illo* ᚱᚫᚴᛁᚾᚾᚫᚾ, Concurrere, convenire, congregari; *quod vide in* ᚱᚫᚴᚢᚾᛋᚫ, Forum. *Ab hac interim priscæ vocis acceptione, ut & hoc in transitu attingam, liquidò satis Campus ad Padum, non longè à Placentiâ, dictus est* Roncalia *vel* Runcalia, *ac patrum nostrorum idiomate* **rungalle**/ *ut est in Constitut. Caroli* III *Imp. cognomento Crassi de Feudis*; Si ad curiam Gallorum, hoc est in campum, qui vulgò **rungalle** dicitur, dominum suum non comitetur. *&c. unde discimus quòd nihil aliud sit* **rungalle**/ *quàm Concilium vel Curia Gallorum.*

S ᚫ.

ᚫ *vel* Sᚫh, Hic; ὅδε. *Matth.* 5: 19. 11: 10. *Luc.* 3: 16. 5: 21. 17: 18. 19: 9. *Joh.* 7: 18. 9: 2, 3. Sᚫ, Ipse; αὐτός. *Matth.* 8: 17. 11: 14. *Marc.* 14: 44. *Luc.* 17: 16. Sᚫ, Istud; αὐτὸ. *Marc.* 12: 11. Sᚫ, Qui; ὁ, ὅς. *Joh.* 7: 47. *Matth.* 11: 15. Sᚫ ᛒᚴᚢᚠᚦᚫᚠᛋ: Sponsus; ὁ νύμφιος. *Matth.* 9: 15. Sᚫ ᚫᚢᛗᛒᚫ, Mutus; ὁ κωφός. *Matth.* 9: 33. Sᚫ ᛉᛁᚢᛞᛋ,

ƴINAS, ὁ ἄνεμος. *Marc.* 4: 39. SA, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 9: 12. SA ƟA-ƵNH SAEI: Quiſquis; ὃς ἐάν. *Marc.* 9: 37, 42. *Luc.* 7: 23. 9: 48. *Joh.* 16: 2. SAEI, Qui; ὁ. *Matth.* 10: 37. SAEI, Qui; ὃς. *Matth.* 5: 19. *Marc.* 9: 40. *Luc.* 5: 21. 7: 2. SAN ïST SA SNNNS ïZƴAK: Hiccine eſt filius veſter? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9: 19. ƴIRS SA ƀKIRRANDA ïN ƑKALNSTAI: Via quæ ducit ad perniciem; ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν. *Matth.* 7: 13.

SABAN, Sindon; *Matth.* 17: 59. *Alamannis* ſaban *eſt* Linteum; *Tatianus* CLV, 2. *& rurſus* CCXII, 7; buntun inan mit ſabanon / Ligaverunt eum linteis. *Eidem tamen Tatiano* CLXXXV, 12 ſaban *eſt* Sindon. giwatit mit ſabane ubar naccot / Amictus ſindone ſuper nudo. *& porro,* her tho / formorphanemo ſabane / naccot floh fon in. At ille, rejectâ ſindone, profugit ab eis nudus. *Græcis* σάβανον *eſt* Linteum craſſius atque aſperius quo corpora ſiccabant detergebántq; à balneo. *In eâ interim euangelicæ hiſtoriæ narratione ubi Johannis* 13: 5 *legimus* λεντίῳ διεζωσμένος, *Clemens Alexandrinus lib.* II *Pædag. cap.* 3 *habet* τῷ μαθεῖ τὰς πόδας ἐνιπτε σεβάνῳ ὡζωσμένος. Sabanum, linteum ad balnea; *gl E,* 7. *Martinius vocabulum* σάβανον *putat mutuatum ab Arabibus, quibus* ſaban *eſt* Faſciola, ſudariolum.

SABBATS. SABBATSDAGS, Sabbatum. SABBATS ïN MANS ƴAKƟ GASKAPANS. NI MANNA ïN SABBATSDAGIS: Sabbatum propter hominem factum eſt, non homo propter ſabbatum; *Marc.* 2: 17. *Plutarchus* IV *Sympoſ. improbè deducit* σάββατον *à* σαβοῖ, *bacchantium voce. Vide etymologicum Voſſii in* Sabbatum. *Angloſaxonibus plerumque* ſeterdæg *dicitur. Alamannis* ſamſtirato raſt / *q. d. Septimo quóque die feriata requies. Vetus interpres Tatiani paſſim vertit* ſambaztag / *primo B in M permutato: cujus mutationis exempla aliquot ſuppeditat doctiſſimus Bochartus Geographiæ ſacræ parte* II, *lib.* II, *cap.* 17.

SAD ïTAN: Implere ventrem, ſatiari; *Luc.* 15: 16. AET ƑANKƟIS SADA ƴAIKƟAN BAKNA: Sine priùs ſaturari filios; *Marc.* 7: 27. 8: 8. SADANS, Saturi; *Luc.* 6: 25. SAƟNAN, Saturari; *Luc.* 16: 21. GASXƟGAN, Saturare; *Marc.* 8: 4. GKEDAGANS GASXƟIDA ƟINƟE: Eſurientes implevit bonis; *Luc.* 1: 53. *Alamannis* ſat uuerdan *eſt* Satiari. *Iſlandis* ſaddur *eſt* Saturatus. *Belgis* ſad. *Et hæc quidem ſcribendi ratio quàm proximè accedit ad illud ἄδω, quod* διασώματον (*Heſychio authore*) τὸ εἰς νόσον *ſignificat. unde & Latina* Sat, ſatis, ſatiare, ſatur *deducunt etymologiarum inveſtigatores, ſpiritu aſpero in S tranſeunte.*

SAEI,

SAEI, Qui; ὃς. *Matth.* 5: 19, 21, 22, *&c.* ⊙AZnh SAEI SAI⊙IΨ UINXN: Omnis qui viderit mulierem; πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα. *Matth.* 5: 28. *Vide quæ annotavimus in* SA.

SAh, Hic; ὅδε. *Matth.* 5: 19. *Vide* SA.

SAI, Ecce; *Matth.* 8: 2, 24, 29, 32, 34. 11: 8, 10. *&c.* *Refer ad* SAI⊙AN, Videre. ſe. ſehe. inu / Ecce; *Kero.*

SAIAN, Seminare. NKKAN SA SAIANAS an SAIAN FKAIVA SEINAMMA: Exiit ſeminans ad ſeminandum ſemen ſuum; *Marc.* 4: 3. *& mox commate ſequ.* MIΨ ΨANEI SA SX: Cum ille ſeminaret. *rurſus commate* 14; SA SAIGANAS VANKA SAIGIΨ: Seminans verbum ſeminat. *Vide plura huc facientia in eodem capite. Angloſaxonibus* ſapan *eſt* Serere. *Alamannis* ſauuen. *Danis & Iſlandis* ſaae. *Anglis* ſowe. *Belgis* ſaeyen. *Francicum* ſauuen / Serere, *&* ſamen / Semen, *olim deduxi ab* ἵημι, Mitto, jaculor, projicio. *circumſpicio tamen an non commodior alia originatio commentationibus hiſce vacanti occurrat.*

SAihS, Sex. *Cambrobritannis* chwêch. *Angloſaxonibus* ſix. *Alamannis* ſehs / ſex. *Cimbris* HIAKH. *Danis & Iſlandis* ſex. *Anglis* ſix. *Belgis* ſeſs. *Græcis* ἕξ. *Vide etymologicum Voſſii in* Sex. AFAR AARANS SAihS: Poſt dies ſex; *Marc.* 9: 2. RAANKNXAA himins an GEKAN ΨKIN GAh MENXΨS SAihS: Clauſum eſt cœlum annis tribus & menſibus ſex; *Luc.* 4: 25. BIΨE VAKΨ ⊙EILA SAihSTX: Cum facta eſſet hora ſexta; *Marc.* 15: 33. FKAM SAihSTXN ⊙EILA VAKΨ KIUIS: A ſextâ horâ factæ ſunt tenebræ; *Matth.* 27: 45. IN MENXΨ SAihSTIN INSANAIΨS VAS ARRIANS: In menſe ſexto miſſus eſt angelus; *Luc.* 1: 26.

SAI⊙AN, Videre; *Marc.* 5: 14, 32. *Luc.* 2: 26. 7: 25. AKMAIXN TANGAN IN ANAVAIKΨGA MANNE. an SAI⊙AN IM: Eleemoſynam facere coram hominibus, ut videamini ab eis; *Matth.* 6: 1. SAI⊙, Vide; *Joh.* 7: 52. hiki GAh SAI⊙: Veni & vide; *Joh.* 11: 34. SAI⊙ATS, Videte; *Matth.* 9: 30. *de duobus. Angloſaxonibus* ꝑeon. ȝeꝑeon *eſt* Videre. *Alamannis* ſehan / giſehan. *Cimbris* HIA. *Danis* ſee. *Anglis* ſee. *Belgis* ſien. *Omnia magnam habent affinitatem cum Æolico* θεάομαι *pro* θεάομαι, ὦμαι, Specto, video. *Æoles certè videntur & ſic eliquâſſe in pronuntiando atque ore blæſo ita extuliſſe, ut videretur potiùs ο quàm θ ſonare. atque adeò quoque dialectus (quæ non aliter ſcribebat voces quàm pronuntiabat) θ mutabat in ο. quâ de re vi-*

re vide Cl. Salmaſium paginâ 367 *de Helleniſticâ linguâ. ita pro* θέρψ *Æoles dicebant* σέρπος, *unde Latinum* Servus, *authore eodem Salmaſio de Uſuris, pag.* 256. *Quo etiam pertinent Heſychiana* Σερμοὶ, θερμοί. Σκύλακον, θύλακον. Σίας, θίασος Λάκωνες. Σίος, θεὸς Λάκωνες. Σεῖν, θεῖν Λάκωνες. Σέϊναι, θεῖναι Κρῆτες. *&c.*

SAITUS, Occaſus. MANAGAI FRAM NKKNNSA GAh SAITUA UIMANA: Multi ab oriente & occidente venient; *Matth.* 8:11. *Nimirum* SATGAN, Ponere *Gothis olim quoque de Sole occidente uſurpatum; quomodo & Occidens dicitur Italis* ponente. *Vide porro annotata noſtra ad gl Lipſii in* ſethelgangi / Occaſum.

SAIWALA, Anima; *Matth.* 6:25. *Luc.* 1:46. *Joh.* 12:27. *Angloſax.* ſapel. ſapul. ſapl. ſaul. *Alam.* ſela. *Iſl.* ſaal. *Dan.* ſiel. *Angl.* ſoule. *Belg.* ſiele. *Liquet ex his vocabulum Gothicum integrè ſcribi, ac reliqua paullatim ex eo per correptionem deflexa: unde mihi quandoque ſuſpicio ſuborta eſt vocabulum iſtud Gothicum, peculiari quadam elegantiſſimæ Græco-Gothicæ compoſitionis ratione,* Vitæ fontem *denotare; tanquam ſit à* ζάω, Vivo, *& Angloſaxonico* pala, Fons. *prorſus ut* Radicem *non abſimili, ſed merè Angloſaxonicâ compoſitione Patres noſtri dixere* wyrtpala, *q. d. Herbæ fons vel origo: quòd Herba exurgat ex radice tanquam fonte. nam* wyrt *eſt* Herba. pala *verò* Fons.

SAKAN. GASAKAN, Arguere, corripere, increpare, objurgare, comminari. SAK WAIM SIMXNGAM WEINAIM: Increpa diſcipulos tuos; *Luc.* 19:39. SXKNN WAIM BAIKANDAM: Increpabant offerentes; *Marc.* 10:13. GASAK IMMA: Increpa illum; *Luc.* 17:3. GASXK WINDAM: Increpavit ventos; *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *Luc.* 4:39. 9:55. GASAKANDAS IM: Objurgans eos; *Luc.* 4:41. OAS IZWARA GASAKIW MIK BI FRAWAUHT: Quis ex vobis arguit me de peccato? *Joh.* 8:46. 16:8. GASAKANS FRAM IMMA: Correptus ab eo; *Luc.* 3:19. SA AIGIW AN TAIKNI ANDSAKANAI: Hic poſitus eſt in ſignum cui contradicetur; *Luc.* 2:34. *Angloſaxonum monumenta oſtendunt eos uſum Gothici hujus verbi diutiſſimè reſervâſſe: quandoquidem Judas Iſcariotes Matth.* 26:14 *dicitur* widerwraca. *Legimus quoque Joh.* 19:12; ælc ðæna þe hyne to cyninge ded. yr ðær Caſeres widerwraca: Omnis qui ſe Regem facit, contradicit Cæſari. *item Luc.* 12:10; þe widerwraca ongean halizne Gaſt, Qui blaſphemaverit in Spiritum ſanctum. *Alamannis denique non ignotum fuiſſe verbum, indicant ſequentia:* unithersacco / Adverſarius; *gl Lipſii.* unidarſachandi / unidarfehtanti / Officiens; *gl C,* 8. ſecho / Rixæ. Fiſachan ſi / Objurgetur. ſakee / Suggerat; *Kero.* niheininga ſahha ni fant ih

in

in thiſemo manne / Nullam cauſam inveni in hoc homine; *Tatianus* CXCVI, 1. *ubi vide annotata noſtra.*

SAKK, Saccus, ſilicium. **ÏN SAKKAN GAH AZRXM ÏDREIRXDEDEINA**: In cilicio & cineribus pœnitentiam egiſſent; *Matth.* 11:21. *Luc.* 10:13. *Angloſax.* ræcc. racc. *Alam.* ſac. *Dan.* ſæck. *Angl.* **ſack.** *Belg.* **ſack.** *Gall.* ſac. *Ital. & Hiſp.* ſacco. *Græcis* σάκκος. *Hebr.* שַׂק. *Unde liquet vocabulum hoc in omnes ferè linguas olim fuiſſe tranſfuſum: quandoquidem (ut facetè Goropius Becanus) nemo ædificantium in ſubitâ linguarum confuſione oblitus eſt ſui ſacci. Vide quoque etymologicum Voſſii in* Saccus.

SALBXN, Ungere. **ÞANKSNAY SALBXN MEIN AEIK AN NSÞILHA**: Prævênit ungere corpus meum ad ſepulturam; *Marc.* 14:8. **RASALBXDEDANN ALEVA MANARANS SINKANS**: Ungebant oleo multos ægros; *Marc.* 6:13. **HANBID MEINATA NI SALBXDES**: Caput meum non unxiſti; *Luc.* 7:46. **RASALBXDA MIK**: Unxit me; *Luc.* 4:18. **SALBX HANBIÞ ÞEIN**: Unge caput tuum; *Matth.* 6:17. **SA RAKAS ÞNALS WAKÞ DANNAIS ÞIZXS SALBXNAIS**: Domus impleta eſt odore unguenti; *Joh.* 12:3. *Angloſaxonibus* realſan *eſt* Ungere. *Alamannis* ſalbon. *Danis* ſalffue. *Belgis* **ſalben.** *Nemo non videt omnia hæc ſingularem habere affinitatem cum* ἀλείφειν, Ungere, linere, illinere. *neque enim ſpiritus tantùm aſper Græcorum ſolet mutari in S, verùm etiam lenis quandoque. ita* Sagitta *eſt ab* ἀκὶς ἀκίδος. Saltus *à Dorico* ἅλδος *pro* ἅλσος. Sapor *ab* ὀπὸς, Succus: *unde &* Sapa *&* Sapio, *quum ad guſtum referuntur.* Serum *ab* ὀρὸς, *quatenus utrumque denotat Aqueum illud quod in lacte eſt. Plura habet Voſſius in tractatu de Literarum permutatione.*

SALGAN. NSSALGAN, Divertere, hoſpitari; *Luc.* 19:7. **ÞAR SALGAIÞ**: Illic manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. **EI RALEIÞANDANS ÏN ÞXS BISNNGANE HAIMXS SALGAINA**: Ut euntes in circumjecta caſtella divertant; *Luc.* 9:12. **SALIDA GAINAR**: Manſit illic; *Joh.* 10:40. **SALIDA ÏN ÞAMMEI WAS STADA**: Manſit in eodem loco; *Joh.* 11:6. **OAR SINA SALIÞXS**: Ubi eſt refectio. ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμά; *Marc.* 14:14. **SALIÞXS MANARXS**: Manſiones multæ; *Joh.* 14:2. *& mox ejuſdem capitis commate* 23; **SALIÞXS AT ÏMMA RATANGXS**: Manſionem apud eum faciemus. *Angloſaxonibus* ræl*ð vel* rel*ð eſt* Manſio, ſedes. *Alamannis* ſelitha *eſt* Tabernaculum. *Cimbris* ULMRUI, Atrium. ULMA, Cœnaculum. *Danis* ſal/ Atrium. *Belgis* **ſale.** *Vide notas ad Tatiani* LI, 2.

SALGAN hNNSAA rXΨA: Præstare obsequium Deo; θεοσεβέειν λατρείαν τῷ θεῷ. *Joh.* 16:2. hAAnTS ïMMA nKKAN an SALGAN: Sors in eum cecidit, ut adoleret; ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι. *Luc.* 1:9. ΨAN nASKA SAAIdeann: Quando pascha immolabant; ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον. *Marc.* 14:12. *Cùm interim Angloſaxonicum* ſellan *&* ſyllan, *Alamannicum item* ſelen / Dare, tradere, *omnino mihi deſumpta videantur ex hac priſcâ verbi* SALGAN *acceptione, valdè quoque ſuſpicor* ſyllan *&* ſelen *primâ ſuâ ſignificatione tantùm uſurpata de rebus quæ dabantur atque offerebantur Deo, & non niſi longè poſt accepta de qualicunque aliâ dandi tradidendiq; ratione. Cæterùm de hoc plura, Deo opt. max. vitam viréſq; largiente, alibi.*

SALT, Sal; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34. OAKGATXh hNNSAE SALTA SALTAdA: Omnis victima ſale ſalietur; *Marc.* 9:49. GABAI SALT NNSALTAN YAIKΨIΨ: Si ſal inſulſum fuerit; *Marc.* 9:50. *Angloſax.* realt. *Alam.* ſalz. *Dan.* ſalt. *Angl.* ſalt. *Belg.* ſout. *Cambrobritannis* halen *eſt* Sal. *vett quoque Germanis* halle *dicebatur* Salina, *i. locus ubi ſal excoquitur. Cyrilli gloſſæ,* ἅλαι, Salinæ. *Pleniùs tamen de vocabuli origine agit Voſſii etymologicum Latinum.*

SAMAAAnd, Æqualia; τὰ ἴσα. *Vide quæ ſupra annotavimus in* AAnd.

SAMAAEIKXS ΨXS YEITYXdIΨXS NI YESNN: Convenientia teſtimonia non erant; ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. *Marc.* 14:56, 59. SAMAAEIKX, Similiter; ὡσαύτως. *Marc.* 12:21. *Luc.* 20:31. ὁμοίως, *Marc.* 15:31. *Luc.* 3:11. 5:10. *Joh.* 6:11. *Ita ut* SAMX *iſtud videri poſſit deſumptum ex* ὁμοῖος, Similis. *prorſus ut ſequens* SAMAN *eſt ex* ἅμα, Unà, ſimul, pariter. *ſpiritu aſpero in S tranſeunte: ut ex* ἁγιος *eſt* Sacer. *ex* ἁρπῶ, Sarpo. *ex* ἡλικία, Seculum. *ex* ἑκὰς, Secus. ἕξ, Sex. *&c.*

SAMAN, Simul, unà, pariter. SAMANA BKAhTA AAAATA: Comportavit omnia; *Luc.* 15:13. SAMAΨKAnn MAnArEI: Concurrebat multitudo; *Marc.* 9:25. SAMASXKGAndAnS, Diſquirentes inter ſe; *Marc.* 12:28. *Angloſaxonibus* ramnian *eſt* Colligere. *Alamannis* ſamanon. *Danis* ſamle. *Belgis* ſamelen / verſamelen. *Originem horum attigimus in* SAMAAAnd. *Vide quoque annotata ad Tatiani* LXII, 7. *nec non etymologicum noſtrum Anglicum in* Aſſemble / Colligere, congregare.

SAMX, Ipſum. ΨATA SAMX: Hoc ipſum, idem. τὸ αὐτό. *Matth.* 5:46, 47. ïN ΨAMMA SAMIN AAndA: In eâ ipſâ regione; *Luc.* 2:8. ΨIZAI SAMXN MITAdGXN ΨIZAIEI MITAd. MITAdA ïZVIS: Eâdem menſurâ quâ menſi fueritis, remetietur vobis; *Luc.* 6:38.

SAnd-

SANDGAN, Mittere; *Luc.* 20: 11. *pro eo quoque occurrunt* INSANDGAN *&* NSSANDGAN. *Angloſax.* ꝛenban. *Alam.* ſenten. *Cimbr.* HIKPA. *Dan. & Iſl.* ſende. *Angl.* ſend. *Belg.* ſenden. *Varias de verbi origine conjecturas attulimus in annotatis ad Tatiani* XLIV, 23.

SAT IGRS KEIKR GAh NSFIAMEI: Invaſerat eas tremor & pavor; *Marc.* 16: 8. *ita quoque Lucæ* 5: 26 *legas*, NSFIAMEI AISSAT AAAANS: Stupor apprehendit omnes. *item Lucæ* 7: 16; AISSAT AAANS AGIS: Invaſit omnes timor. *In monumentis quoque Angloſaxonicis occurrunt quàm ſimillimæ loquendi formulæ.* mycel hungor onꝛæt on ðam Campania lande: Ingens fames incubuerat in Campaniæ regionem; *Greg. magnus Dialogorum libro Secundo, cap.* 21. ða yrmða þe ur on ꝛittað. Miſeriæ quæ nos premunt; *Lupus ſerm.* I, 3. Goder yrre ur hetelice onꝛit. Dei ira nos vehementer urget; *Lupus ſerm.* I, 12. *Ita Græcis quoque* ἐφίζεσθαι *&* καθίζεσθαι *uſurpantur pro* Incubare, urgere, hoſtilis exercitûs inſtar undiquaque obſidere ac premere.

SATANAS, Satanas, σατανᾶς. *Marc.* 3: 23, 26. 4: 15. *Hebræam hanc Maligni ſpiritûs appellationem omnes ferè S S paginæ tranſlationes in pleriſque linguis conſtanter retinuerunt.*

SATGAN. GASATGAN, Ponere, collocare. *ita* SATGIÞ *&* GASATGIÞ *eſt* Ponit; *Luc.* 8: 16. GASATIDA, Poſuit, ſtatuit; *Marc.* 9: 36. *Luc.* 4: 9. 9: 47. GASATIDA GRUNDAYLADAGAN: Poſuit fundamentum; *Luc.* 6: 48. 14: 29. GASATIDA NAMR: Impoſuit nomen; *Marc.* 3: 16 *&* 17. GASATIDS NI YLADNINGA: Conſtitutus ſub poteſtate; *Luc.* 7: 8. *Ab hoc* SATGAN *etiam* SAITUS *eſt* Occaſus. *quod vide ſuo loco. Angloſax.* ꝛettan *eſt* Ponere. *Alam.* ſezzen. *Dan.* ſette. *Angl.* ſet. *Belg.* ſetten. *Omnia (ſpiritu aſpero in S permutato) valdè ſunt affinia Græco* ἵζειν, Ponere, collocare.

SATIDEDUN, Plantabant; ἐφύτευον. *Luc.* 17: 28. MANNA NSSATIDA WEINAGARDA: Homo plantavit vineam; *Luc.* 20: 9. *Anglis* to ſet trees *eſt* Plantare arbores. *Refer ad* SATGAN.

SAWNAN DRANhSNR: Saturari de micis; χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων. *Luc.* 16: 21. *Vide quæ annotavimus in* SAD ITAN.

SAN IST SA SUNUS IZWAR: Hic eſt filius veſter? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9: 19.

SANDIM AAAIM MANAGIZR IST: Sacrificiis omnibus majus eſt; *Marc.* 12: 33. *Suſpicor hanc Sacrificii denominationem mutuatam à veteri*

SANA, Ovis; *quoniam nullum animal frequentiùs ſacrificabant. Iſlandis certè* ſaudur *eſt* Ovis. *Cimbris quoque* HAUFAWALI *dicebantur* Opiliones. *ſicuti nos docet Runicum lexicon in* FAFNIR. *Pari quoque ratione in Alamannico gloſſario B*, 54 friſcinc *exponitur* Victima. *Vocabuli acceptione fortaſſè deſumptâ ab antiquo* friſking / *quod* Porcum anniculum jam adultum, eóq; ad ſacrificia aptum *denotabat. Vide annotata noſtra ad gl D*, 8. *in* Recens caro.

SANHTINS NNSARAS NSBAR: Infirmitates noſtras tulit; *Matth.* 8:17. HAIAGANDAS ALLAS SANHTINS: Curans omnem languorem; *Matth.* 9:35. HAIAGAN SANHTINS: Curare infirmitates; *Marc.* 3:15. NBILHABANDANS MISSALEIKAIM SANHTIM: Qui vexabantur variis languoribus; *Marc.* 1:34. *Angloſax.* ruht. *Alam.* ſuht. *Cimbr.* HAAA. *Iſl.* ſoott. *Belg.* ſucht. *unde iis* ſieck en ſuchtig *eſt* Morbidus ac languens. ſuchten *verò iiſdem Belgis non tantùm eſt* Gemere, ſuſpirare, *verùm etiam* Languere; *ita ut ſignificatio Languoris non immeritò videri poſſit deſumpta ex priore ſignificatione Gemitûs. Ipſius verò* ſuchten / Gemere (*quod Angloſaxones* rican *&* ricettan, *Cimbri* HAAA, *Dani* ſucke / *Angli* ſigh *dicunt*) *originem inveſtigat etymologicum noſtrum Anglicum in* Sigh.

SANANGAN. *Vide* BISANANGAN, Contaminari.

SANN, Redemptionis pretium. λύτρον. RIBAN SAIWALA SEINA FANK MANAGAN SANN: Dare animam ſuam redemptionem pro multis; *Marc.* 10:45. *Cimbris* AB HAKA *eſt* Placare. *Alamannicum gloſſarium B*, 46; kaſuannan / Reconciliari. *Willeramus* VIII, 11; ther mit ſinemo dooth ſuona hauet gemachot / Qui morte ſuâ reconciliavit. *Tatianus* XXVII, 1; far er zi giſuonenne mit thinemo bruoder. Vade priùs reconciliari fratri tuo. *ubi vide annotata noſtra.*

SANKAN, Sollicitum eſſe. OA SANKAIP, Quid ſolliciti eſtis? *Matth.* 6:28. SANKAS PIZAS AIBAINAIS, Sollicitudines hujus ſæculi; *Marc.* 4:19. AF SANKAM PIZAS AIBAINAIS: A ſollicitudinibus hujus vitæ; *Luc.* 8:14. *Angloſax.* ſorgian. *Alam.* ſuorgen. *Belg.* ſorgen. *Cæterùm ut* SANKA *Gothis olim erat* Sollicitudo, *&* SANKAN, Sollicitum eſſe; *ita* SANKRA *iiſdem Gothis erat* Dolor, mœſtitia, *&* SANKRAN, Dolere, triſtari. UNS SANKRANDANS WAIKPIP. AKEI SA SANKRA IZWARA AN FAHEDAI WAIKPIP: Vos contriſtabimini, ſed triſtitia veſtra vertetur in gaudium; *Joh.* 16:20. *atque ita quoque* SANKRA *ſcribitur ibidem duobus paragraphis ſequentibus. Quum itaque*

Argen-

Argenteo codici ᛋᚫᚿᚴᚷᚫᚿ *ſit* Sollicitum eſſe, ᛋᚫᚿᚴᚱᚫᚿ *verò* Dolere, triſtari, *neſcio an diverſa hujus orthographiæ ratio diverſam quoque poſcat originationem: hoc tantùm ſcio Angloſaxonicum* ᚹᚩᚱᚷian, Sollicitum eſſe, *&* ᚹᚩᚱᚷian, Triſtari, (*unde Anglis* ſorrow *eſt* Mœror, triſtitia) *eâdem planè ratione ſcribi. Poſtremum tamen* ᚹᚩᚱᚷian *in Angloſaxonum vetuſtiſſimis monumentis frequenter ſcribitur* ᚹᚫᚱᚷian, ᚹᚫᚱᛁᚷan, *tanquam ſit à* ᚹᚫᚱ, Dolor, ᚹᚫᚱᛁᚷ, Mœſtus. *unde quoque hanc verbi acceptionem propemodùm dixerim priorem atque antiquiorem alterâ. Confer interim hæc, ſi vacabit, cum iis quæ ſupra in* ᛗᚫᚿᚴᚿᚫᚿ *diximus.*

ᛋᛖᛁ, Quæ; ὅπης. ïN ᛒᚫᚿᚴh ᛞᚫᚹᛖᛁᛞᛁᛋ. ᛋᛖᛁ hᚫᛁᛏᚫᛞᚫ ᛒᛖᚠᛚᚫᛁhᚫᛁᛗ: In civitatem David, quæ vocatur Bethlehem; εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ. *Luc.* 2:4. *& mox commate ſequ.* ᛗᛁᚠ ᛗᚫᚴïïᚿ ᛋᛖᛁ ïN ᚠᚴᚫᚱᛁᚠᛏᛁᛗ ᚠᚫᛋ ïᛗᛗᚫ ᚢᛖᛁᚿᛋ: Cum Mariâ deſponſatâ ſibi uxore; σὺν Μαριὰμ, τῇ μεμνηστευμένῃ ἀυτῷ γυναικί. *item Joh.* 12:17; ᛋᚷ ᛗᚫᚿᚫᚱᛖᛁ ᛋᛖᛁ ᚠᚫᛋ ᛗᛁᚠ ïᛗᛗᚫ: Turba quæ erat cum eo; ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' ἀυτ. *Vide quoque ejuſdem capitis comma* 29.

ᛋᛖᛁᚿ ᚱᚫᚠᚴᚫᛋᚴ ᚱᚫhᚴᚫᛁᚿᛖᛁᚠ: Suam aream purgabit; *Luc.* 3:17. ᛒᛁ ᛒᛁᚿhᛏᚷᚫ ᛋᛖᛁᚿᚫᛗᛗᚫ: Secundùm conſuetudinem ſuam; *Luc.* 4:16. ᚱᚫᚫᚫᛁᚠ ïᚿ ᚱᚫᚴᛞ ᛋᛖᛁᚿᚫᚿᚫ: Abiit in domum ſuam; *Luc.* 5:25. ᚫᚿᛞᚫᛖᛗᚿᚿ ᛗᛁᛉᛞᚷᚿ ᛋᛖᛁᚿᚫ: Receperunt mercedem ſuam; *Matth.* 6:2, 5, 16. ïᚿ ᚫᚫᚫᛗᛗᚫ ᚠᚿᚫᚠᚿ ᛋᛖᛁᚿᚫᛗᛗᚫ: In omni gloriâ ſuâ; *Matth.* 6:29. ᚱᚫᛏᛁᛗᚴᛁᛞᚫ ᚴᚫᛉᚿ ᛋᛖᛁᚿ: Ædificavit domum ſuam; *Matth.* 7:24, 26. ᚠᛁᚫhᚫᚿ ᛋᛖᛁᚿᚫᚿᛋ ᛞᚫᚿᚠᚫᚿᛋ: Sepelire ſuos mortuos; *Matth.* 8:22.

ᛋᛖᛁᚠᚿ ᚠᚫᚴᚠ: Serò factum eſt; *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. *Videri poteſt aliquid traxiſſe ex* ᛋᚫᛁᛏᚢᚫ, Occaſus. *quod occurrit Matth.* 8:11. *Cottoniano quoque quatuor Euangeliorum codici interlineato Matth.* 24:27 ᚱᚢᚿᚹᛖᛏ *vel* ᚹᛖᚱᛏᛞᛖᛚ *eſt* Occidens. *Cimbris* ᚦᚫᚱᚺᚾᚫᚢᛏ *eſt* Diei occaſus.

ᛋᛖᚫ, Bonus. ᚿᚿᛋᛖᚫ, Malus, pravus. ïᚿ hᚫᛁᚴᛏᛁᚿ ᚱᛉᛞᚫᛚᛗᛗᚫ ᚷᚫh ᛋᛖᚫᚷᚫᛗᛗᚫ: In corde bono & optimo; *Luc.* 8:15. ᚿᚿᛋᛖᚫ ᚫᚿᚱᛉ: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. ᛖᛁ ᛒᚫᛁᚴᚷᚫᛁᛋ ïᛗ ᚦᚫᚿᚴᚫ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚿᚿᛋᛖᚫᚷᛁᚿ: Ut ſerves eos à malo; *Joh.* 17:15. ᚫᚿᛞᚫᛋᛏᚫᚿᛞᚫᚿ ᚠᚫᛗᛗᚫ ᚿᚿᛋᛖᚫᚷᛁᚿ: Reſiſtere malo; *Matth.* 5:39. ᚱᛉᛞᛋ ïᛋᛏ ᚠᚫᛁᛗ ᚿᚿᚦᚫᛁᚴᚫᛗ ᚷᚫh ᚿᚿᛋᛖᚫᚷᚫᛗ: Benignus eſt ſuper ingratos & malos; *Luc.* 6:35. ᚿᚿᛋᛖᚫᛖᛁᚿᛋ, Nequitiæ; *Marc.* 7:22. ᚿᚿᛋᛖᚫᛖᛁᚿ ïᛉᛖ ᛒᛁᛋᚫᛁᛟᚫᚿᛞᚫᛋ: Nequitiam eorum conſiderans; *Luc.* 20:23. *Angloſaxonibus* ᚹᛖᛚᚩᚱᛏ *eſt* Optimus.

Ælfrici grammatica cap. 5; Bonus, ᵹoð. Melior, beteᵹe. Optimus, ᵹeloᵹt:. *quamquam &* ᵹelᵹe *dicebant pro* beteᵹe, *ut videre eſt Matth.* 6: 25 *&* 26. *Etiam* ᵹel *hoc ſenſu occurrit.* no ðy ᵹel ðyðe, Non eo melius ſe geſſit; *Cædmon* 85, 20. me ᵹel pæᵹ, Mihi melius erat; *Beda* v, 3 *&* 5. ᵹpa ᵹe man ᵹpyðeᵹ byð aᵹandoð. ᵹpa he ᵹelᵹa byð:. Quanto validius probatur homo, tanto melior erit; *Albinus vel Alcuinus reſp.* xl. ða Ɛᵹiptiᵹcean ᵹeloᵹt cunnon on ᵹimcᵹæᵹte:. Ægyptii optimè verſati ſunt in faſtis, i. *ratione ſupputandi tempora*; *Æqu. vernum* xv. ᵹeleᵹta Theophiluᵹ, Optime Theophile; *Luc.* 1: 3. ᵹeleᵹte pin, Falernum; *gl R*, 32. *Ab hoc interim* ᵹel *videtur Angloſaxonibus* Bona commodi temporis oportunitas ᵹel *&* ᵹæl *dici. unde* ᵹeᵹælan, Provenire, accidere, *in bonam plerumque partem. inde* ᵹælða *&* ᵹeᵹælða *ſunt* Res proſperæ. ᵹæliᵹ. ᵹeᵹæliᵹ, Felix, beatus. *&c. Runico quoque lexico* ᚠᚨᛚᚲᚢᚾᛁᚻ *dicuntur* Qui ſub bono rege beatè vivunt. *Alamannis, Danis, Belgis* ſælig *eſt* Beatus. *Vide annotata noſtra in Tatiani* iv, 6.

SI, Hæc, illa; *i. Luc.* 1: 29. *Marc.* 6: 24. SI, Hæc; *αὕτη. Luc.* 7: 44, 45. SI SIλᵹX, Ipſa; *αὕτη. Luc.* 7: 12.

SIB, Pax. *Angloſax.* ᵹibb. *Alam.* ſibba. *Vocabulum Gothis olim fuiſſe in uſu, diſcimus ex illo* ᚴλSIBᵹXN, Reconciliari, *quod occurrit Matth.* 5: 24. *item ex illo* ᚺNSIBᵹλ, Iniquus, improbus, *quod eſt Marc.* 15: 28. *& de quo agimus ſuo loco. De origine vocabuli* ſibba *fuſè egimus in annotatis ad Tatiani* v 1, 3.

SIBᚺN, Septem. *Cambrobritannis* ſaith. *Angloſaxonibus* ᵹeoᵹon. *Alamannis* ſibun. *Cimbris* ᚺIλᚢ. *Danis* ſiuff. *Iſlandis* ſiø. *Anglis & Belgis* ſeven. *Græcis* ἑπτά. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Septem. SIBᚺN hλλIBλNS, Septem panes; *Marc.* 8, 5, 6, 20. SIBᚺN SᚢᚴEIdλNS: Septem ſportas; *Marc.* 8: 8, 20. SIBᚺN BᚴXᚹᚴλhλNS: Septem fratres; *Marc.* 12: 20. *pro quo* SIBᚺN BᚴXᚹᚴᚲᚺS *eſt Luc.* 20: 29. ᚺNhᚺλᚹXNS SIBᚺN: Dæmonia ſeptem; *Luc.* 8: 2. λIBλNdEI MIᚹ λBIN ᚷEKλ SIBᚺN: Vivens cum marito annis ſeptem; *Luc.* 2: 36. SIBᚺNTIᚴᚺNS, Septuaginta; *Luc.* 11: 1, 17. SIBᚺNSINᚹλM, Septies; *Luc.* 17: 4.

SIᚴλN. ᚴλSIᚴλN, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere, occidere. ᚹλN ᚴλSλᚴ ᚷn SX nïλ: Cùm occidiſſet jam Sol; *Marc.* 1: 32. *pro quo Lucæ* 4: 40 *legimus* MIᚹ ᚹλNEI ᚹλN SλᚴᚺN SᚺNNX: *Benedicti regulæ Angloſaxonicè interlineatæ, cap.* 4; æᚹ nÿðeᚹᚸᵹe *vel* nÿðeᚹᚸanᵹe, Ante occaſum. *Boëth.* xxv; ᵹeah ᵹeo ᵹuhne oᵹeᚹ miðne ðæᵹ onᚸᵹe anð luᵹe to ðæᵹe eoᚹðan. Licet Sol inclinato jam in poſtmeridianum tempus die ſubſidat

& ver-

& vergat versus terram. LL *Friſicæ* I, 28, 2; als dyoe ſonne ſighende is/ Cùm Sol occidit. *Angloſaxonibus* ꝛıȝan. ȝeꝛıȝan, Cadere, labi. *Alamannis* geſigen. *Cimbris* ИПРА. *Iſlandis* ſyga. *Belgis* ſyghen / neder-ſyghen. *Plura Goldaſtus ad Winſbekii paræneſin*, § 31. *Ab hac acceptione verbi* ꝛıȝan *ſuſpicor Gothis quoque* SIꞔAN *vel* SIꞔUAN *uſurpatum pro* Mergere *vel* Mergi. *quoniam nihil aliud eſt* Mergi, *quàm Subſidere fundum verſus. Ita legimus Luciæ* 5:7; ꞔAÞNAAIdEdNN BA ψX SKIΠA. SYE SNꞔUNN: Impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur. ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. *atque ab hoc* SIꞔAN, *per epentheſin literæ N, Angloſaxones videntur feciſſe ſuum* ꝛencan. *Alamanni* ſenken. *Dani* ſyncke. *Angli* ſink. *Belgæ* ſincken. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LIII, 10.

SIꞔꞔYAN BXKXS: Legere libros; *Luc.* 4:16. ⊙AIYA NSSIꞔꞔYIS: Quomodo legis? *Luc.* 10:26. NIN NSSNꞔꞔYNψ AIY ⊙A ꞔATAYIdA dAYEId: Non legiſtis unquam quid fecerit David? *Marc.* 2:25. *Suſpicor hoc verbum olim iis tributum, qui cum quodam murmure aliquid legebant vel recitabant. unde quoque* erſingan *exponitur* Recitare *in Appendice gloſſarii C. atque adeò in Angloſaxonicis quoque monumentis frequenter incidas in hanc verbi* ꝛınȝan *acceptionem. Omnino igitur fatendum erit* ſingan *Patribus noſtris uſurpatum fuiſſe pro* Legere, recitare, *ob canorum legentium recitantiúmve murmur; vel dicendum erit hanc verbi acceptionem apud eos inoleviſſe imitatione veterum Græcorum, quibus (ut egregiè docet Strabo libro Primo)* τὸ ᾄδειν ἀντὶ τοῦ φράζειν ἐθέτην. *Verba ſummi Geographi, ſi cui libeat eum adire, magnam lucem afferent iis quæ jam nunc diximus. Locus eſt paginâ* 18 *editionis Caſauborianæ, anni* 1620. *Multa de origine verbi* ſingan/ Canere, *diximus in annotatis ad Tatiani* XXXIII, 2.

SIꞔAGAN, Sigillare. ÞANKSIꞔAGANdANS, Obſignantes; *Matth.* 27:66. ꞔASIꞔAIdA, Signavit; *Joh.* 6:27. *Angloſaxonibus* ꝛıȝel. ınꝛeȝel *eſt* Sigillum. *Alamannis* inſieghil. *Danis* indſegl. *Iſlandis* innſigle. *Cambrobritannis* ſêl. *Anglis* ſeal. *Gallis* ſeau, ſeel. *Italis* ſigillo. *Hiſpanis* ſello. *Belgis* ſegel. *Fuſè de hoc vocabulo agunt Obſervata noſtra in Willerami paginam* 72. Sigillum, *inquit Salmaſius de Modo uſurarum paginâ* 456, *diminutivum eſt ex Signum, ſicut* Ligillum *ex Lignum*, Tigillum *ex Tignum. &c. ubi vide alia multa huc pertinentia. Vide quoque ejuſdem Salmaſii Specimen confutationis animadverſionum Heraldi, paginâ* 336.

SIÞAIdA ABKAhAM EI ꞔASEOI dAꞔ MEINAN: Exultavit Abraham ut videret diem meum; ἠγαλλιάσατο Ἀβραὰμ ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν. *Joh.* 8:56. ꝛeoꝛian *Angloſaxonibus eſt* Ingemiſcere. *quæ multùm diſtant.*

SIK,

SIK, Se. ψΛNS ƑKIϚXNΔΛNS SIK ƑKIϚXNΔ: Diligentes ſe diligunt; *Luc.* 6:32. ULψ ÏN SIK: Dicebat intra ſe; *Matth.* 9:21. ϚΛBΛI ΓΛKΔS ϒIψKΛ SIK ΓΛΔΛILϚΛΔΛ: Si domus ſuper ſemetipſam diſpertiatur; ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ. *Marc.* 3:25. ΓΛϒΛSIΔΛ SIK: Veſtivit ſe; ἐνεβάλετο. *Matth.* 6:29. NIBΛI ΘΛN ΓΛϒΛNΔϚΛINΛ SIK: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. ΓΛϒΛNΔϚΛNΔS SIK ÏN MΛNΛΓEIN: Converſus ad turbam; ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ. *Marc.* 5:30. 8:33. hΛIKTX ÏZE ƑΛIKKΛ hΛBΛIψ SIK MIS: Cor eorum longè abeſt à me; ἡ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. *Marc.* 7:6. SNNS MΛNS SKΛMΛIψ SIK ÏS: Filium hominis pudebit ejus; ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν. *Marc.* 8:38. ΓΛÏΔΔϚΛ SIK MΛNΛΓEI: Convenit turba; συνέρχεται ὄχλος. *Marc.* 3:20. ΛTNEΘIΔΛ SIK ψINΔΛNΓΛKΔI ΓXψS: Appropinquavit regnum Dei; ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Marc.* 1:15. ÏNϒΛΓIΔΛ SIK SIΛBΛN: Conturbavit ſe ipſum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Joh.* 11:33.

SIΛBΛ, Ipſe. αὐτός. *Luc.* 1:17. *Joh.* 9:21. SΛEI ϚΛh SIΛBΛ SIPXNIΔΛ ÏΛISNΛ: Qui & ipſe diſcipulus erat Jeſu; *Matth.* 27:57. SIΛBΛNS, Ipſi; αὐτοί. *Luc.* 17:13. 18:9. SI SIΛBX: Ipſa; αὐτή. *Luc.* 7:12. SIΛBX, Illud; αὐτό. *Joh.* 12:24. SIΛBX, Ultrò; αὐτομάτη. *Marc.* 4:28. ΛƑ MISSIΛBIN: A me ipſo; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28. BΛIKhTEI ψNK SIΛBΛN: Manifeſta te ipſum; φανέρωσον σεαυτόν. *Joh.* 7:4. 8:53. ΛƑ SIS SIΛBIN: A ſe ipſo; ἀφ ἑαυτοῦ. *Joh.* 15:4. 16:13. ÏN SIS SIΛBΛM: Intra ſe; ἐν ἑαυτοῖς. *Matth.* 9:3. ϚNS SIϚNψ ϚNZEI ΓΛKΛIhTΛNS ΔXMEIψ ÏZϒIS SIΛBΛNS: Vos eſtis qui juſtificatis vos; ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. NIBΛI NSUIMΛI SIS SIΛBIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Joh.* 8:22. ϚΛBΛI SΛTΛNΛS STXψ ΛNΛ SIK SIΛBΛN: Si Satanas conſurrexerit in ſemet ipſum; εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν. *Marc.* 3:26. SIΛBΛSINNϚXS, Oculati teſtes; αὐτόπται. *Luc.* 1:2.

SIΛΔΛΛEIKϚΛN, Admirari. SIΛΔΛΛEIK, Stupor, *potiſſimùm tamen ſtupor eorum qui præ admiratione inſolitæ rei non ſunt apud ſe.* SIΛΔΛΛEIK ΔISHΛBΛIΔΛ ÏNΛ ÏN ΓΛƑΛhIS ψIZE ƑISKE ψΛNZEI ΓΛNÑTNN: Stupor circumdederat eum in capturâ piſcium quam ceperant; *Luc.* 5:9. ÏST SIΛΔΛΛEIKS ÏN ΛNΓΛM NNSΛKΛIM: Eſt mirabile in oculis noſtris; *Marc.* 12:11. ΛNK ÏN ψΛMMΛ SIΛΔΛΛEIK ÏST: Etiam in hoc mirabile eſt; *Joh.* 9:30. SIΛΔΛΛEIKϚΛN-

ᚷᚪᚾᛞᚪᚾᛊ, Mirati; *Luc.* 20: 26. ᛊᛁᛚᛞᚪ ᚳᚫᛖᛁᚴᛁᛞᚪᚳ, Miratus eſt; *Matth.* 8: 10. ᚹᚪᛁ ᛗᚪᚾᛊ ᛊᛁᛚᛞᚪ ᚳᚫᛖᛁᚴᛁᛞᚫᚷᚪᚾᚾ: Homines mirati ſunt; *Matth.* 8: 27. *Quod attinet ad verbi originem: omnino videri poteſt verbum* ᛊᛁᛚᛞᚪ ᚳᚫᛖᛁᚴᚷᚪᚾ *compoſitum ex aliquo Adverbio reſpondente Angloſaxonico* ꝛelþen, Rarò, *&* lican *vel* ᚳᛖᛁᚴᚷᚪᚾ, Placere. *ut* ᛊᛁᛚᛞᚪ ᚳᚫᛖᛁᚴᚷᚪᚾ *propriè olim uſurpatum ſit de iis qui præ admiratione confuſi & novitate alicujus rei attoniti obſtupeſcunt, atque oculos ſuos identidem interrogant an viderint quæ viſa ſibi gaudent nec tamen ſatis credunt. Ex hoc interim* ᛊᛁᛚᛞᚪ ᚳᚫᛖᛁᚳ *videntur Angloſaxones retinuiſſe ſuum* ꝛÿllic, Mirabilis. Ðа ꝛÿllican *vel* ꝛellican paṗeꝛ, Mirabiles pardi; *Hexaëm.* 1x. Þa ꝛenðe he him ðo ꝛillice ðacna. Tunc immiſit eis ſtupenda ſigna; *Ælfricus de N Teſtamento, pagina* 42. ꝛillice, Mirabiliter; *Medicina ex quadrup.* v1, 7.

ᛊᛁᛚᚹᚱ, Argentum. ᚱᚪᚹᚾᛞᛁᛞᚪᚳ ᚹᚱᛁᚾᛊᛏᛁᚠᚾᚾᛊ ᛊᛁᛚᚹᚱᛁᚾᚪᛁᛉᛖ ᚠᚾᛞᚷᚪᛗ: Retulit triginta argenteos principibus ſacerdotum; *Matth.* 27: 3, 6, 9. *Angloſax.* ꝛeolꝛeꝛ. ꝛeolꝛoꝛ. ꝛulꝛeꝛ. *Alam.* ſelueꝛ / ſilbar / ſiluar. *Cimbr.* ᚺᛁᚴᚠᛞ. *Dan.* ſølff. *Angl. & Belg.* ſilueꝛ. *Videntur eſſe à* σίλβω, Luceo, ſplendeo. *prorſus ut* ἄργυρος, Argentum, *viri docti putant derivatum ab* ἀργὸς, Albus. *quemadmodum quoque Lat.* Aurum *deducunt ab Hebræo* אור, Lux, lumen. *Neque novum eſt auferri* ρ *ex* σίλβω, *cum* Signum *ſimiliter deducatur ex* σημὴ. Perna *ex* πλίσνη. Bitumen *ex* πίσσωμα. Campus *ex* κάμπω. Pilus *ex* πῖλον. Remus *ex* ἐρετμός. Supinus *ex* ὕπτιος. Cædo *ex* σκέτνω. Clepo *ex* κλέπτω. Cubo *ex* κύπτω. Piſo *obſoletum pro* Pinſo *ex* πῖσσω.

ᛊᛁᚾᚫᛈᛁᛊ ᚳᚫᚾᚳᚾᛉ: Sinapis granum; *Marc.* 4: 31. *Angloſaxonibus* ꝛenap *eſt* Sinapi. *Alamannis* ſenaf / ſenef. *Cimbris* ᚺᛁᚴᚴᛁᛒ. *Danis* ſeneꝑ. *Belgis* ſennep. *Græcum* σίναπι *dictum volunt* παρὰ τὸ σίνεσθαι τὰς ὄπτας, *quòd lædat oculos. Huc facit illud Columellæ lib.* x; Séq; laceſſenti fletum factura ſinapis. *Latinum interim* Sinapi *trifariam enuntiant Græci;* νάπυ, σίναπυ, σίναπι. *atque inde fecerunt elegans verbum* σιναπιῶ, Vultum duco; *quod proprium eſt ægrè aliquid ferentium. Vide Caſauboni animadverſ. ad Athenæi lib.* 1x, *cap.* 1.

ᛊᛁᚾᛖᛁᚴᛊ, Senex, *Luc.* 1: 18. ᛊᛁᚾᛁᛊᛏᚪᚾᛊ, Seniores; *Marc.* 11: 27. ᛊᛁᚾᛁᛊᛏᚪᚾᛊ ᛗᚪᚾᚪᚴᛖᛁᚾᛊ: Seniores populi; *Matth.* 27: 1. ᛁᚾᛊᚪᚾᛞᛁᛞᚪ ᚪᚾ ᛁᛗᛗᚪ ᛊᛁᚾᛁᛊᛏᚪᚾᛊ ᛁᚾᚫᚳᛁᛖ: Miſit ad eum ſeniores Judæorum; *Luc.* 7: 3. *Videntur affinia Græco* σώφρων, Intelligentia, perſpicacia, prudentia. σωφὼς, Sciens, prudens, intelligens. *Huc facit illud Palladis apud Ovidium* v1 *Metam. verſ.* 28; —— Non omnia grandior ætas
Quæ fugiamus habet: ſeris venit uſus ab annis.

Non leviter firmat hanc noſtram conjecturam, quòd Angloſaxonibus quoque ꝑꝛta *vel* puta *dictus eſt* Senior, *à* ꝑꝛtan *vel* putan, Scire. *Ita legimus in* Cottoniano *quatuor euangeliorum codice interlineato Matth.* 21:23; uuto *vel* ælðo ðæꝛ ꝑolceꝛ, Seniores populi. *ac rurſus Luc.* 1:17; ꝓ te ȝeceꝑꝑe heaꝑta uutuna *vel* ælðꝑa in ꝑunum, Ut convertat corda patrum in filios. *Beda libro Quinto hiſt. eccleſiaſticæ, cap.* 20; ꝑoꝑþon he ȝe ꝑꝑam ðam ꝑꝛtum *vel* ꝑeoꝛtum ȝe ꝑꝑam hiꝛ eꝑenealðum mið ꝓihtꝑe luꝑan luꝑað pæꝛ:. Propter quod & à ſenioribus & coætaneis ſuis juſto colebatur affectu.

SINTEINX, Semper. SINTEINX ΒΙÐGAN: Semper orare; *Luc.* 18:1. SINTEINX NAHTAM GAH ÐAGAM ÏN ANKAHGRM GAH ÏN FAIKRINNGAM WAS: Semper nocte ac die in monumentis ac in montibus erat; *Marc.* 5:5. SINTEINX ΨANS NNEÐANS HABAIΨ MIΨ ÏZWIS ÏΨ MIK NI SINTEINX HABAIΨ: Semper pauperes habetis vobiſcum, me autem non ſemper habetis; *Marc.* 14:7. MEL MEIN NINAHT ÏST. ÏΨ MEL ÏZWAR SINTEINX ÏST MANWN: Tempus meum nondum eſt, ſed tempus veſtrum ſemper eſt paratum. *Joh.* 7:6. σωλέυειν *certè Græcis eſt* Gnaviter atque enixè pertendere in aliquâ re uſque dum perducatur ad exitum. *unde* σώλη, *Heſychio exponitur* ἰσχυρὸς, σφοδρὸς, σωιεχὴς, Acer, vehemens, continuus. *ac proinde quoque Gothicum* SINTEINX *eſt* Continuè, ſemper. *Ex jam dictis lucem capiunt illa Dominicæ orationis verba,* HLAIF UNSARANA ΨANA SINTEINAN GIF UNS HIMMLADAGA: Panem noſtrum perpetuum da nobis hodie; *quoniam enim ex antecedentibus patet* SINTEINX *exponi* Perpetuò, ſemper, *tranſtulimus quoque* HLAIF ΨANA SINTEINAN, Panem perpetuum *vel* ſempiternum, *i. e. Panem continuè inceſſantérq; petendum, ac petentibus jugiter tribuendum: immò Panem vitæ nobiſcum in hac vitâ perennantem, atque in euchariſtiâ ſacroſancti corporis ſui communionem benignè exhibentem omnibus qui à ſanctificatione ejus & corpore non recedunt. Claudius certè Salmaſius, ſi in hanc Argentei codicis verſionem incidiſſet, dubio procul utroque pollice laudâſſet eam. Mirum nempe videtur ei quòd omnium ferè gentium linguæ, veſtigiis antiquæ verſionis Latinæ inſiſtentes,* τ ἄρτον ἡμῶν τ ἐπιούσιον *tranſtulerunt* Panem noſtrum quotidianum; *atque inde queritur accidiſſe quòd non vulgo homines tantùm, ſed nonnulli quoque celebrioris famæ Theologi carnaliter verba hæc acceperint de Pane quotidiano, ac ſub nomine Panis cæteras quoque res ad hanc præſentem vitam neceſſarias comprehendi putaverint. Alia deinde compluria in hanc ſententiam diſſerens, Satius fuiſſet, inquit, ſequi plurimos Græcorum Latinorúmq; patrum qui verba hæc Dominicæ orationis intelligenda cenſent de Pane illo* ζωοποιὸ, *qui Chriſtus eſt. Hieronymum certè liquet*

non

non satis probâsse veterem illam versionem Latinam: ideóq; τ ἄρτον τ ἐπιούσιον noluit Panem quotidianum, *sed* Panem supersubstantialem *dicere. Accepit nempe ἐπιούσιον quasi ἐπὶ οὐσίαν*, Super substantiam; *ut ἐπίμετρον vocatur* Quod est supra mensuram. *Sed hoc Græcis esset ἐπούσιον, non ἐπιούσιον. Quod verò attinet ad ἐπιούσιος appellationem; vocabulum est juxta genuinam Græcæ linguæ analogiam formatum ex ἐπιών, quod idem est cum ἐπερχόμενος*, Venturus. *prorsus ut ex περιών est περιούσιος*, Superfluus, abundans. *ἐπιένα certè est* Advenire, supervenire. *ἐπιών igitur & ἐπιούσιος*, Qui debet advenire, qui venturus est. *Glossæ veteres; ἐπιὼν, ὁ μέλλων χρόνος*, Posterum tempus. *proinde quoque ἄρτος ἐπιούσιος non erit τ ἐπιούσης ἡμέρας*, Crastinæ diei, *ut quidam voluerunt; sed τῆ ἐπιόυσης χρόνου*, Venturi temporis. *intelligendúsq; hoc in loco Panis, non terrenus ille qui caducam hanc vitam sustentat, sed spiritualis ille qui est Christus Jesus in die judicii venturus, ut cum eo atque in eo resurgamus virtute ejusdem corporis quod discipulis suis omnibúsq; adeò credentibus in Eucharistiâ exhibet. Plerique Græcorum Latinorúmq; patrum rectè quidem viderunt hæc verba de Christo, qui noster est Panis, intelligenda; addunt tamen de Carnali quoque pane posse accipi: quod profectò non fecissent, si vim vocis ἐπιούσιος perspectam habuissent. Nam hoc in loco ἐπιούσιος voce non petimus panem materialem, atque alia vitæ huic necessaria; sed rogamus Patrem cœlestem, ut Christus, noster Panis, qui venturus est ut nos à morte ad vitam resuscitet, semper quoque nobiscum sit in hac vitâ. Primi certè Christiani non videntur verba hæc aliter accepisse; immo videntur ex eâ horum verborum acceptione quotidie Panem hunc sumpsisse. Atque adeò ad hunc veteris ecclesiæ ritum putandus est respexisse Tertullianus in opusculo de Oratione hunc in modum scribens;* PANEM NOSTRUM QUOTIDIANUM DA NOBIS HODIE, spiritaliter potiùs intelligamus. Christus enim Panis noster est, quia vita Christus, & vitæ panis. Ego sum, inquit, Panis vitæ. Et paullò supra; Panis & Sermo Dei vivi, qui descendit de cœlis. Tum quod & corpus ejus in pane censetur; Hoc est corpus meum. Itaque petendo Panem quotidianum, perpetuitatem postulamus in Christo, & individuitatem à corpore ejus. *Manifestiùs tamen hanc priscæ ecclesiæ consuetudinem ex sano verborum Domini intellectu profluxisse innuit Cyprianus in libello de Dominicâ oratione:* Panis vitæ, Christus est; & Panis hic omnium non est, sed Noster est. Et quomodo dicimus Pater noster, quia intelligentium & credentium pater est; sic & Panem nostrum vocamus, quia Christus noster (qui corpus ejus contingimus) Panis est. Hunc autem Panem dari nobis quotidie postulamus, ne, qui in Christo sumus & Eucharistiam quotidie ad cibum salutis accipimus, intercedente aliquo graviore delicto, dum abstenti & non communicantes à cœlesti Pane prohibemur, à Christi corpore separemur. *& aliquantò post:* Ideò

Panem noſtrum, id eſt Chriſtum dari nobis quotidie petimus, ut qui in Chriſto manemus & vivimus, à ſanctificatione ejus & corpore non recedamus. *Hæc, quæ fuſiùs de horum verborum ſenſu proſecutus eſt Salmaſius in Diſſertatione de Fœnore trapezitico, non attuliſſem, niſi facerent ad Dominicæ orationis illuſtrationem. Plura interim de hac ipſâ re habent annotata noſtra ad Tatiani* XXXIV, 6. *ubi & conjunctiſſimi affinis Gerardi Joh. Voſſii ſententiam, de ſano ſenſu horum Dominicæ orationis verborum, ex opuſculo hactenus inedito depromimus.*

SINΨA, *numeralibus poſtpoſitum, idem eſt cum Angloſaxonico* ꝛiðe, Vices. ÞASTA TVAIMSINΨAM SABBATANS: Jejuno bis in ſabbato; *Luc.* 18:12. ATVRNIDEDANN ΨAN ANΨAKAMMA SINΨA ΨANA MANNAN SAEI VAS BLINDS: Vocaverunt ergo rurſum hominem qui fuerat cœcus; *Joh.* 9:24. ÞANKΨIZE hANA hKNKGAI TVAIMSINΨAM. ÏNVIDIS MIK ΨKIMSINΨAM: Priuſquam gallus cantet bis, negabis me ter; *Marc.* 14:72. GABAI SIBNNSINΨAM ANA DAR ÞKAVANKKGAI AN ΨNS. GAh SIBNNSINΨAM ANA DAR ꝛAVANDGAI SIK: Si ſepties in die peccaverit, & ſepties in die converſus fuerit; *Luc.* 17:4. *ubi verſio Angloſaxonica;* ȝÿꝼ he on ðæȝ ꝛeoꝼan ꝛiðum ꝛÿnȝað. ⁊ ꝛeoꝼan ꝛiðum to ðe on ðæȝ ȝecÿnneð bÿð:. *Vide annotata noſtra ad gloſſas Keronis in* Itinera; *ubi non modò pluribus exemplis oſtendimus Angloſaxonicum* ꝛið *reſpondere Gothico* SINΨ, *verùm etiam totum hunc loquendi modum penitiùs excutimus. Hinc etiam* ꝛASINΨGAI *dicti ſunt* Comites itineris. hNRGANDRNA ÏN ꝛASINΨGAM ÏNA VISAN: Exiſtimantes in comitatu illum eſſe; νομίσαντες αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι. *Luc.* 2:44.

SIMRNEIS, Diſcipulus. SIMRNGRS, Diſcipuli. NIST SIMRNEIS NÞAR ALISAKGA: Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum; *Matth.* 10:24. Ψn ÏS SIMRNEIS ΨAMMA. ÏΨ VEIS MRSES SIMRNGRS SIGNM: Tu es diſcipulus ejus, at nos Moſis diſcipuli ſumus; *Joh.* 9:28. *Ab hoc* SIMRNEIS *verbum* SIMRNAN *Gothis erat* Dedere ſe in diſciplinam uni alicui doctori quem ſecteris. SAEI GAh SIABA SIMRNIDA ÏLISNA: Qui & ipſe diſcipulus erat Jeſu; *Matth.* 27:57. *Suſpicabar primò Diſcipulis nomen hoc inditum à priſco aliquo verbo reſpondente Belgico* ſijpen/ Stillatim veluti permanando proluere, humectare, mollire, macerare. *Cujus verbi veſtigium nobis exhibet Alvredi regis paraphraſis Boëthiana* XXXIII, 4; ꝑunðoꝑlic ıꝛ ꝑ ðæt ꝛeo eoꝑðe ꝑ hneꝛce ⁊ ꝼlopende pæteꝛ helt ⁊ be ꝛumum ðæle ꝛꝑilȝð. ⁊ ꝼoꝑ ðam ꝛÿpe heo bið ȝeleh ð ꝑ hio ȝneꝑð ⁊ bleꝑð ⁊ peꝛtmaꝛ bꝑinȝð. ꝼoꝑðam ȝiꝼ ꝑ pæteꝛ hi ne ȝeðpænde. ꝑonne ðꝑuȝoðe hio ⁊ puꝑ-

þuþe toþjuſen miþ ðam þinþe ſpa buſt oððe axe:. Admirabile eſt quòd terra mollem fluentémq; aquam continet atque aliquam ejus partem imbibit, humectationíſq; hujus virtute eatenùs irrigatur ut creſcat & floreat & fructus ferat: niſi enim rigaret eam aqua, propediem exſiccaretur & pulveris cineríſq; inſtar diſjiceretur. *Nimirum igitur ſolertiſſimus quiſque doctor & non paſſurus ingenia ſibi commiſſa in incultu atque ſocordiâ torpeſcere, tempeſtivè ea ſaluberrimis bonarum diſciplinarum laticibus altè perfundit atque imbuit; quò diſcipulorum animos irrigationis hujus oportunitate præparet ad ſatus accipiendos, eáq; iis mandet atque (ut ita dicam) ſerat, quæ adulta fructus uberrimos ferant. Hæc olim: nunc tamen, intuitu verbi* SIΠXNXN (*cui hæc originatio minùs convenit*) *viſa eſt mihi vox* SIΠXNGIS *rectiùs peti poſſe ex* ἕπω, Sequor; *tanquam ex ejus Participio* ἑπων (*cujus compoſitum* μεθέπων *exp.* Conſectator veluti per veſtigia proſequens aliquem) *primò fuerit* SGΠXN, *aſpiratione in* S *mutatâ, & mox* SIΠXN. SIΠXNGIS. *Doctiſſimus Thomas Mareſchallus ſuſpicatur hanc vocem affinitatem aliquam habere cum* ἀπαγῶν, Trahere, *vel* ἀποπαγῶν, Abſtrahere, abducere. *prout nempe* ἀποπαγῶν τὰς μαθητὰς *eſt* Abducere ac poſt ſe trahere diſcipulos, *Act.* 20:30.

SIS. STΛNdΛNdS SIS ψX BΛd: Stans hæc apud ſe orabat; *Luc.* 18:11. ψΛrKGΛNdΛNS SIS ïN hΛIKTΛM SGINΛIM: Cogitantes in cordibus ſuis; *Marc.* 2:6. *Luc.* 1:29. nFKnnNΛNdS ψΛTGI SγΛ ψΛI MITXdGdnn SIS: Cognoſcens quòd ſic cogitarent intra ſe; *Marc.* 2:8. XhTGdnn SIS ΛrIS MIKIΛ: Timuerunt timore magno; *Marc.* 4:41. ΛF SIS SIΛBIN: A ſemet ipſo; *Joh.* 15:4. rΛΛΛnSIdΛ ΛF SIS ψXS NΛndIBΛNdGXS: Dirupit catenas; *Marc.* 5:4, GI BnrGΛINΛ SIS MΛTINS: Ut emant ſibi cibos; *Luc.* 9:12. NI hΛBΛNd γΛnKTINS ïN SIS: Non habent radicem in ſe; *Marc.* 4:17. MIψ SIS hΛBΛNd BKnψFΛd: Secum habent ſponſum; *Marc.* 2:19. ïNKΛnhTIψS ïN SIS SIΛBIN: Fremens in ſemet ipſo; *Joh.* 11:38. NIBΛI nSuIMΛI SIS SIΛBIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? *Joh.* 8:22.

SITΛN. rΛSITΛN, Sedere; *Marc.* 4:1. & 10:40. SITΛNdS, Sedens; *Joh.* 12:15. rΛSITΛNdS, *Luc.* 5:3. 14:28. SIT, Sede; *Marc.* 12:36. SΛT, Sedit; *Marc.* 11:2. SGTnn BI ïNΛ MΛNΛrGI: Sedebant circa eum turbæ; *Marc.* 3:32. rΛSΛT, *Marc.* 11:7. *Luc.* 4:20. *Joh.* 6:3. & 12:14. SΛT ïGXS KGIKX: Invaſerat eas tremor. *vide* SΛT. *Ad* SITΛN *quoque pertinet* SITΛ, Cathedra. & SITΛ, Nidus. *Primum eſt Marc.* 11:15; SITΛΛNS nSγΛΛTIdΛ: Cathedras evertit. *Alterum eſt Matth.* 8:20. & *Luc.* 10:58; FnrΛXS hi-

HIMINIS ΛIГПN SITΛΛNS: Volucres cœli habent nidos. *Angloſax.* ȝittan *eſt* Sedere. *Alam.* ſiȝȝan. *Cimbr.* ИIAIA. *Dan.* ſidde. *Angl.* ſit. *Belg.* ſitten. *Affinia ſunt Græco* ἧσθαι, Sedere. *Græcarum etenim vocum aſpirationem in* s *plerumque tranſire, ita notum eſt ut multis non indigeat. Si quis tamen plura hujus mutationis expetat exempla, recurrat ad Obſervata noſtra in Willerami paginam* 8, *ubi inquirimus in originem vocabuli* ſalo.

SIПGIΨ, Suit; *Marc.* 2: 21. *Angloſaxonibus* ȝiȝan *eſt* Suere. *Alam.* ſiuuan. *Dan.* ſye. *Angl.* ſowe *vel* ſewe. *Originem verbi tradit Voſſii etymologicum Latinum in* Suo.

SIПKS, Infirmus, languens. *Joh.* 11: 1. SIПKS ÏST, Infirmatur; *Joh.* 11: 3 & 5. SX SIПKEI NIST ΔN ΔΛПΨΛN: Hæc infirmitas non eſt ad mortem; *Joh.* 11: 4. SIПKΛNΔS, Malè habens; *Luc.* 7: 2. *Angloſax.* ȝeoc. *Alam.* ſiech/ ſioh/ ſiuch. *Dan.* ſyg. *Iſl.* ſiukur. *Angl.* ſick. *Belg.* ſieckt. *Noſtram de vocabuli origine conjecturam tradidimus in Obſervatis ad Willerami paginam* 24.

SIПП ГΛSΛ⊙ ÏN ΛΛh: Viſionem vidit in templo; ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1: 22. NI STXGIΨ BI SIППΛI: Nolite judicare ſecundùm faciem; μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν. *Joh.* 7: 24. ΨΛRΨ ÏMMΛ ÏN SIПNΛ ΛГГIΛПS: Apparuit illi angelus; ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος. *Luc.* 1: 11. SIΛBΛSIППGXS, Qui viderunt ipſi, teſtes oculati; αὐτόπται. *Luc.* 1: 2. *Refer ad* SΛI⊙ΛN, Videre.

SIПП MERGΛN BΛIПΔΛIM: Viſum prædicare cœcis; ἀνάβλεψιν τυφλοῖς κηρύξαι. *Luc.* 4: 18. MΛNΛГΛIM BΛIПΔΛIM ÞRΛГΛÞ SIПП: Cœcis multis donavit viſum; *Luc.* 7: 21. *Angloſaxonibus* ȝiht. ȝeȝiht. *Alamannis* ſieh. *Danis* ſyn. *Anglis* ſight. *Belgis* ſicht/ geſicht.

SIППS ΛПΔΨΛIKΨGIS ÏS: Species vultûs ejus; τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ. *Luc.* 9: 29. SIПNΛI ΛGIKIS: Specie corporali *vel* corporis; εἴδει σωματικῷ. *Luc.* 3: 22.

SKΛΔΛП, Umbra. MΛГПN ПÞ SKΛΔΛП ÏS ÞПГΛXS HIMINIS ГΛBΛПΛN: Poſſunt ſub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Marc.* 4: 32. ÏN SKΛΔΛП ΔΛПΨΛПS SITΛПΔΛM: In umbrâ mortis ſedentibus; *Luc.* 1: 79. *Angloſax.* ſceadu. ſceadu. ſcua. *Alam.* ſcada/ ſciuue. *Dan.* ſkygge. *Iſl.* ſkugge. *Angl.* ſhade/ ſhadow. *Belg.* ſchade/ ſchaduwe/ ſchauwe/ ſchuwe/ ſcheye. *Hæc manifeſtiſſimam habent affinitatem cum Græco* σκιὰ, Umbra. *quod ipſum tamen à* סֻכָּה Tugurium *vel* Tabernaculum *derivat*

Jo.

Jo. Druſius Quæſtionum Ebraïcarum libro I, *quæſt.* LXXVI.

SKAÞTIDA SIK AN RAAEYGAN ÏNA: Traditurus erat eum; *Joh.* 12:4. *Propriè verò hæc verba accipio, tanquam ſit mens loci*, Parabat ſe ad tradendum eum. *ut* SKAÞTIDA *ſit ab illo* SKAPAN *vel* RASKAPAN, Facere, parare, *unde* RASKAPANS YAKΨ SABBATX *exponitur* Factum eſt ſabbathum, *Marc.* 2:27. ÞANK RASKAÞT ÞAIKOANS: Ante conſtitutionem mundi; *Joh.* 17:24. ÞKAM ANASTXDEINAI RASKAÞTAIS ΨXEI RASKXΠ RXΨ: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13:19. *Angloſaxonibus* ſcyppan *eſt* Formare, facere, parare. *Alamannis* ſcaphan. *Belgis* ſcheppen. *unde &* ſchaffen *iis eſt* Agere, exequi, curare, providere, *&c. Vide quæ de hoc verbo ejúſq; origine fuſè diximus in annotatis ad Tatiani* v, 7.

SKAIDAN, Separare, dirimere; *Matth.* 10:35. ΨATEI RXΨ RAYAΨ. MANNA ΨAMMA NI SKAIDAI: Quod Deus conjunxit, homo ne ſeparet; *Marc.* 10:9. MIΨΨANEI AÞSKAIDANN SIK AÞ ÏMMA: Cum diſcederent ab illo; *Luc.* 9:33. *Angloſaxonibus* ſceadan. *Alamannis* ſcheidan / ſkeithan. *Belgis* ſcheyden. *Videri poſſunt affinia Græco* σκεδᾶν, Diſpergere. *niſi fortè putes propiùs accedere ad* σχίζειν, Findere, ſcindere; *unde* σχίδη *vel* σχίδυξ *eſt* Aſſula, ſegmentum è ligno.

SKAA ΨNS OA UIΨAN: Habeo tibi aliquid dicere; ἔχω σοί τι εἰπεῖν. *Luc.* 7:40. *Joh.* 16:12. ÏK SKAA YANKKGAN: Me oportet operari; ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθ. *Joh.* 9:4. SKAA SNNS MANS MANAR YINNAN: Oportet filium hominis multa pati; δεῖ τ ὑὸν τ ἀνθρώπ πολλὰ παθεῖν. *Luc.* 9:22. 17:25. GAh ΨX SKAA BKITAN: Et illas oportet me adducere; κἀκείνά με δεῖ ἀγαγεῖν. *Joh.* 10:16. YAILAVISAN GAh ÞARINXN SKNAA YAS: Epulari & gaudere oportebat; εὐφραν θῆναι κ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. SKAA RASYIATAN: Debet mori; ὀφείλει ἀποθανεῖν. *Joh.* 19:7. *Etiam Futuri temporis nota eſt hoc verbo*, OA SKNAI ΨATA BAKN YAIKΨAN: Quis, putas, puer iſte erit? τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; *Luc.* 1:66. SAEI SKNADA UIMAN: Qui venturus eſt; ὁ μέλλων ἐρχεσθ. *Matth.* 11:14. OADRE SA SKNAI RARRAN: Quò hic iturus eſt? ποῦ οὗτ μέλλει πορεύεσθ; *Joh.* 7:35. BANDYGANDS OIAEIKAMMA ADANΨAN SKNADA RADANΨNAN: Significans quâ morte eſſet moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33. *Ad hanc poſtremam defectivi* SKAA *acceptionem refer illa Runolphi Jonæ verba, quæ ſupra Lectori exhibuimus in* MNNAIDEDANN.

SKAA-

SKΛΛGRS, Tegulas. *Luc.* 5: 19. *Belgis* **ſchalien** *dicuntur Scandulæ iſtæ, ſive Sectiles è ſaxo laminæ quæ tectis inſternuntur tegularum loco. Vide Anglicum etymologicum in* **Shell / ſhale.** Putamen, cortex, teſta.

SKΛΛKS, Servus. SKΛΛKINRN, Servire, miniſtrare. NIST SKΛΛKS NÞAR ÞANIN SEINAMMA: Non eſt ſervus ſuper dominum ſuum; *Matth.* 10: 24. SIGAI ΛΛΛIM SKΛΛKS: Erit omnium ſervus; *Marc.* 10: 44. SKΛΛKRS NNÞKNKGAI SIGNM: Servi inutiles ſumus; *Luc.* 17: 10. STRΨNN SKΛΛKRS GΛh ΛNÐÞΛhTRS hΛNKGA ΥΛNKKGΛNÐΛNS: Stabant ſervi & miniſtri focum facientes; *Joh.* 18: 18. *Angloſaxonibus quoque* ꝛcealc. *Alamannis* ſcalc / ſcalk / ſcalch. *vetuſtioribus Belgis* **ſchalk** *ſimiliter dicebatur* Servus; *ut ut nunc ſuperioribus inferioribúſq; Germanis, ac Danis quoque, in malam ſemper partem uſurpetur, denotétq;* Vafrum verſutúmq; nebulonem: *quod unde provenerit, fuſè docuimus in Obſervatis ad Willeramum. &c. Ipſum verò illud* SKΛΛKS, *de quo hìc agimus, videri poteſt ortum traxiſſe à* σκάπτω, Fodio, ſarrio; *quòd non alium ſervilis operæ uſum priſca mortalium gens noverat.*

SKΛMA MIK ÞIÐGAN: Erubeſco mendicare; *Luc.* 16: 3. SNNNS MΛNS SKΛMΛIΨ SIK ÏS: Filium hominis pudebit ejus; *Marc.* 8: 38. *Angloſaxonibus* ꝛcaman. ꝛcamian. ꝛceamian. ꝛceomian *eſt* Verecundari, erubeſcere, pudore ſuffundi. ꝛcamu. ꝛceamu. ꝛceomu, Pudor, verecundia. ꝛcamfæꝛt, Verecundus, pudens. ꝛcamleaꝛ, Impudens. ꝛoꝛ ꝛceome, Præ pudore. *Alamannis* ſcama / ſcamu *eſt* Pudor. *Danis* ſkam. *Iſlandis* ſkomm. *Anglis* **ſhame.** *Belgis* **ſchaemte.** *Originem verbi non malè fortè (præfixo S) referas ad Æölicum* καμμύειν *pro* καπαμύειν, Claudere oculos: *quum apud omnes in confeſſo ſit hunc eſſe verum frontis mollioris in juſto pudore vultum. Prorſus ut Græcis* δυσωπεῖσθαι *eſt* Pudore confundi, oculos præ pudore avertere, claudere, vel in ſolum defixos tenere. *Vide plura in annotatis noſtris ad Tatiani* XLIV, 22.

SKΛTT, Denarius; *Marc.* 12: 15. *Luc.* 7: 41. 20: 24. SKΛTT, Mna; *Luc.* 19: 24. NIh SKΛTTΛNS NIMΛIΨ ÏN ΥIT: Neque pecuniam tuleritis in viâ; *Luc.* 9: 3. MESA SKΛTTGΛNE NSΥΛΛTIÐA: Menſas nummulariorum evertit; *Marc.* 11: 15. *Angloſax.* ꝛceat. ꝛceot. *Alam.* ſcaz. *Cimbr.* ᚺᚠᛚᛋᛋ. *Dan.* ſkat. *Belg.* **ſchot** *plerumque* Cenſum *vel* Tributum *ſignificat. Fuſè de iis agit etymologicum noſtrum Anglicum in* **Shot** / *Cenſus, vectigal.*

SKΛΨGΛN. *Vide* ΓΛSKΛΨGΛN, Nocere.

SKΛN-

SKANAKAIN SKOHE ÏS ANABINDAN: Corrigiam calceorum ejus ſolvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Vide* **SKOHE**.

SKANKINGRNA, Scorpiones; *Luc.* 10:19. *Vox eſt apud pleraſque gentes Europæas recepta; de cujus origine vide etymologicum Voſſii in* Scorpius *vel* Scorpio.

SKANT, Fimbria. **SKANTA WASTOMS ÏS ATTAITOK**: Fimbriam veſtimenti ejus attigit; *Matth.* 9:20. *Luc.* 8:44. *Angloſaxonibus* ſceat. ſcet. ſcÿt, *ſicuti & Anglis* **ſheet** *propriè eſt* Lodix *vel* Linteum planum atque expanſum: *poſtea tamen à Linteaminis vel Sindonis intellectu tranſlata quoque eſt vox ad plures alias res in latum effuſas. ut Anglis* **a ſheet of lead/a ſheet of paper.** *&c. Danis* **ſkød paa klæde** *eſt* Lacinia veſtimenti. *Iiſdem quoque Danis* **ſkød** / *Iſlandis* **ſkaut** / *Belgis* **ſchoot** *eſt* Gremium, ſinus. *Variarum vocabuli* ſceat *acceptionum exempla, Deo vitam viréſq; largiente, Lectori ſuppeditabit lexicon noſtrum Angloſaxonicum. Videri autem poteſt* ſceat *vel* ſcet *denominatum, quòd ſit* κεπικὸν ἓν, *Vim habens continendi, retinendi, cohibendi.*

SKEIME, Laternæ; *Joh.* 18:3. *Vide quæ annotavimus ad gl Lipſii. in* **ſcimo** / Splendor.

SKEINAN, Fulgere, ſplendere. **ALAHMONI ALAHATGANDEI SKEINIP**: Fulgur coruſcans fulget; *Luc.* 17:24. **GAWASEINS ÏS OEITA SKEINANDEI**: Veſtitus ejus albus refulgens; *Luc.* 9:29. **WLAUPNS FRANINS BISKAIN ÏNS**: Gloria Domini circumfulſit eos; *Luc.* 2:9. *Angloſaxonibus* ſcinan. *Alamannis* **ſcinen.** *Cimbris* ЧРВЛА. *Danis* **ſkinne.** *Anglis* **ſhine.** *Belgis* **ſchynen.** *De verbi origine nihil etiamnum certi & in quo acquieſcam venit in mentem. Alibi tamen Angloſaxonicum* ſcinan, *præpoſito S, per conjecturam retuli ad illud* γανεῖν, *quod Heſychio exponitur* λευκαίνειν, Album reddere. *ſicuti &* γάνος *eidem doctiſſimo Grammatico non modò eſt* χάρμα, ἁδονὴ, Gaudium, lætitia geſtiens, *verùm etiam* φῶς, ἀυγὴ, λαμπηδὼν, λευκότης, Lux, ſplendor, ſcintilla, candor.

SKEIKIP. GASKEIKIP, Interpretatus. *Vide* **GASKEIKIP**.

SKEWGANDANS, Iter facientes; *Marc.* 2:23. σκευάζεσθ *Græcis activâ ſignificatione eſt* Accingere ſe ad iter, colligere σκεύη ſive Vaſa ad iter neceſſaria. *quomodo &* ἀνασκευὴ *dicitur* Sedula opera exercitûs caſtra moventis & vaſa colligentis. ἀποσκευὴ, Sarcinæ viatorum. *item* Impedimenta exercitûs.

SKIP, Navis. *Angloſax.* ſcip. *Alam.* **ſcip**/**ſceph.** *Cimbr.* ЧРІВ. *Dan.* **ſkib.** *Iſl.* **ſkip.** *Angl.* **ſhip.** *Belg.* **ſchip.** *Valdè ſunt affinia Græco* σκάφη, Scapha.

SKRhE ïS SKΛNΔΛKΛIN ΛNΔBINDΛN: Calceorum ejus corrigiam ſolvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Angloſaxonibus* rceo. rco. rcoe *eſt* Calceus. ȝerċy, Calcei. *Alam.* ſcû. *Dan.* ſkoe. *Angl.* ſhoe. *Belg.* ſchoe. *Videor mihi videre in his aliquid Græci* σκύτος, Corium; *præcipuè tamen tale, ex quo calcei crepidæve concinnantur. Omnino vide quæ nos fuſiùs de origine vocabuli diximus in Obſervatis ad Willerami paginam* 127.

SKRhSΛΛ, Dæmones; *Matth.* 8:31. *Luc.* 8:27. *Angloſaxonibus* rcucca *eſt* Dæmon. *Boëthius* xxxix, 6; rcuccena mirtlice lotppencar, Dæmonum varia ſollertia. *In veteris eccleſiæ Hymno, cui initium* Tibi Chriſte, ſplendor Patris, Vita, virtus cordium, *etiam hæc legas*; pe ramodhejna ð Michael heaȝodhebban heoronlicer hejrȝer. todpyttenð rcuccan on mihte Godes:. Conlaudamus Michaëlem, primatem cœleſtis exercitûs, conterentem zabulum in virtute Dei. *Poteſt interim* rcucca *iſtud videri affinitatem aliquam habere cum Angloſaxonico* rceacen, Latro. ἐκεῖνος γὰρ ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, Ille homicida erat ab initio; *Joh.* 8:44. *& quoniam ibidem additur,* καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἑστηκεν, Et in veritate non ſtetit; *fortaſſe quoque referri poteſt vox ad infelix illud Angeli apoſtatæ exilium, quod cœlo deturbatus tolerat in æternum: ſiquidem Runico lexico* NRARAᚼ RAᛒᚼ *exponitur* Exul in ſylvis latitans. *Danis quoque* ſkov-røffuere *eſt* Latro ſylvas infeſtans: *nam* ſkov *iis eſt* Sylva. *Iſlandis* ſkoogur. *Ad maleficarum etiam cultores artium (quod non prorſus ab hoc loco alienum) vocem hanc olim pertinuiſſe diſcimus ex illo* NRARNAᚼ RABA, *quod Wormius ad Stropham* 18 *epinicii Lodbrogiani exponit* Sagæ pallium. *Fieri denique poteſt Danis quoque* Meretricem, *à malis præſtigioſarum illecebrarum artibus,* ſkøger *dictam.*

SKRGITΛN. *Vide* ΔISSKRGITΛN, Scindere, diſſcindere.

SKNETA SGINAMMA BISVARB FRTNNS MGINANS: Capillis ſuis tergebat pedes meos; πταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξέ μου τοὺς πόδας. *Luc.* 7:44. *Joh.* 11:2. 12:3.

SKNΛΛ, Reus. *Angloſax.* rcyldiȝ. *Alam.* ſculdig. *Belg.* ſchuldig. *Ita legimus Marc.* 14:64; rΛΔRMIΔGANN ïNΛ SKNΛΛN VISΛN ΔΛNVΛN: Condemnaverunt eum eſſe reum mortis. *paſſim quoque alibi occurrunt* SKNΛΛ STΛNΛI: Reus judicio. SKNΛΛ rΛUNMVΛI: Reus concilio. *&c. Nimirum eſt ex illo* SKΛΛ *quod occurrit Joh.* 19:7; SKΛΛ rΛSVIATΛN, Debet mori. *Cujus acceptionis ut & aliarum quarundam exempla non inutiliter nobis hic videmur allaturi, ad illuſtrandum obvia quædam nobiliſſimi codicis loca.* ïK SKΛΛ VΛNKKGΛN, Me oportet ope-

operari; *Joh.* 9:4. SKAA SNNS MANS MANAT YINNAN: Oportet filium hominis multa pati; *Luc.* 9:22. SAEI SKNADA UI-MAN: Qui venturus eſt; *Matth.* 11:14. SNNS MANS SKNADS IST ATTIBAN IN HANANNS MANNE: Filius hominis futurum eſt ut tradatur in manus hominum; *Luc.* 9:44. OA SKNAI ΨATA BAKN YAIKΨAN: Quis, putas, puer iſte erit? *Luc.* 1:66. YAILAVI-SAN GAH FAGINΧN SKNAD YAS: Epulari & gaudere oportebat; *Luc.* 15:32. HIMMA DAGA ANA GAKDA ΨEINAMMA SKAA IK YISAN: Hodie in domo tuâ oportet me manere; *Luc.* 19:5. SKNA-AN IST NNSIS KAISAKAGILA GIBAN KAISAKA: Licet nobis dare tributum Cæſari Cæſari? *Marc.* 12:14. *&* *Luc.* 20:22. NI SKNAD IST ΨNS HABAN UEN BRΧΨRS ΨEINIS: Non licet tibi habere uxorem fratris tui; *Marc.* 6:18. NNSIS NI SKNAD IST NSUI-MAN MANNE AINNMMEHNN: Nobis non licet interficere quemquam; *Joh.* 18:31. AINS SKNADA SKATTE FIMF HNNDA: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. ΨATEI SKNADEDNM TANGAN GATAYIDEDNM: Quod debuimus facere, fecimus; *Luc.* 17:10. *Hæc ad percipiendam multiplicem vim verbi* SKAA *ſuffecerint; niſi quis fortè putabit hactenus allata etiam lucis aliquid poſſe mutuari ab iis, quæ de ſimili ac nonnihil quoque diverſâ acceptione Angloſaxonici* ɣceal *& Alamannici* ſcal *fuſè proſequimur in annotatis ad Tatiani* XIV, 2.

SKNKA YINDIS MIKILA: Procella magna venti; *Marc.* 4:37. *Angloſaxonibus* ɣcúꝑ *dicitur, Belgis* ſcheure. *De hac voce diximus in* KITN, Pluvia. *Quibus interim hoc in loco addo:* Fungum *Danis videri* ſturrehat *dictum, quòd pilei formam gerat ac pluviâ tempeſtate maximè proveniat. unde &* pluviales fungos *dixit Ovidius Metamorph.* VII, 394.

SALHAN, Percutere, verberare. AN OE MIK SALHIS: Quid me percutis? *Joh.* 18:23. SAΧH, Percutiebat; *Luc.* 18:13. *Joh.* 18:10. SALHAΧFIN GAF: Alapam dedit; *Joh.* 17:22. GEBNN IMMA SALHINSAΧFIN: Dabant ei alapas; *Joh.* 19:3. SALHA, Plaga; *μάστιξ. Marc.* 5:29 *&* 34. *ita in Novo fœdere nuncupatur Notabilis aliqua infirmitas, morbus gravior & qui videri poſſit ab irato Deo immiſſus. Angloſaxonibus* ɣlean *eſt* Percutere. *Alam.* ſlahon. *Dan. & Iſl.* ſlaa. *Belg.* ſlaen. *Omnia hæc mirè ſunt affinia Græco* σκλᾶν *vel* σκλεύειν, Quatere, concutere.

SALIHT, Planus. NSΨRNSTEIS YAIKΨIΨ AN YIRAM SALIHTAIM: Aſpera erunt in vias planas; *αἱ τραχεῖαι ἔσαι εἰς ὁδὺς λείας, Luc.* 3:5.

pro quo Tatianus XIII, 3; **uuerde unebanu in ſlehta uuega.** *Francis igitur* ſleht *eſt* Planus. *Cimbris* ЧИЧЧПЧ. *Danis* ſlett. *Iſlandis* ſlettur. *Belgis* **ſlecht/ ſlicht.** *unde iis* **ſlichten een ſtad** / Urbem ſolo æquare. *Angli dicunt* **to ſlight a citie.** *Ipſum verò* **SLAIHT** *arbitror eſſe à* **SLAHAN**, Percutere. *ut* **SLAIHT** *propriè olim acceptum ſit de Rebus crebro verbere lævigatis. nam & Alamannicum gl C, 6* **ſlihtan** *exponit* Mulcere, *i. ferrum aliáq; metalla ictibus aſſiduis emollire: unde & Vulcanus, authore Feſto, dictus eſt* Mulciber. *Angloſaxonibus* ꝑmeđ *vel* ꝑmoeđ *eſt* Planus. ꝑmeđnyꝑ, Planities. *ita ſupra citatum locum Lucæ* 3: 5 *verſio Angloſaxonica reddit,* unȝeꝑyđu beođ on ꝑmeđe peȝaꝑ. *quod non attigiſſem, niſi videretur hoc in loco monendum, eandem derivationis rationem deprehendi in Angloſaxonico* ꝑmeđ, *quæ fuit in* **SLAIHT**. *nam ut* **SLAIHT** *eſt à* **SLAHAN**, *ita quoque* ꝑmeđ *derivatum eſt à* ꝑmıtan *vel* ꝑmẏđan, Percutere, ferire, tundere. *unde &* ꝑmıđ *eſt* Ferrarius faber. *de quo vide annotata ad gl D,* 4. *in* Faber. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* **Smooth**/ Planus, politus.

SLAYAN. ГASLAYAN, Silere, tacere. **ȜABAI ΨAI SLAYANA. STAINAS HKRIȜANA**: Si hi tacuerint, lapides clamabunt; *Luc.* 19: 40. **SLAYAIDEDUN**, Tacebant; *Marc.* 9: 34. **ANASLAYAIDEDUN**, *Luc.* 8: 24. *cui affine videtur illud* **ANASIAIDA SA VINDS**, Ceſſavit ventus, *& illud* **ГASLAYAI. ÞDUMBN**: Tace, obmuteſce; *Marc.* 4: 39. *Poteſt interim* **SLAYAN** *iſtud videri traxiſſe aliquid ab eâdem origine unde Latinum* Silere *defluxit.*

SLEIDGAI ÞIAN: Sævi nimis. χαλεποὶ λίαν. *Matth.* 8: 28. *quod cùm de duobus dæmoniacis obvia quæque diſſicientibus dilacerantibúſq; dicatur, magnam videtur affinitatem habere cum Angloſaxonico* ꝑlıtan *vel* ꝑorlıtan, Lacerare, dirumpere. *Hujuſmodi violentia hominis immundo ſpiritu correpti deſcribitur Marci* 5: 3. *Nec minorem interim habet affinitatem cum Gothico* **SLEIΨGAN. ГASLEIΨGAN**, Detrimentum pati, facere jacturam. *Vide* **ГASLEIΨGAN.**

SLEPAN, Dormire. **SLEPANDS**, Dormiens; *Marc.* 4: 38. **SLEPIΨ**, Dormit; *Matth.* 9: 24. *Marc.* 5: 39. *Joh.* 11: 12. **ÏΨ ÏS SLEP**: Ipſe verò dormiebat; *Matth.* 8: 24. **SLEP**, Somnus; *Joh.* 11: 13. **VESUN KANKIDAI SLEPA**: Erant gravati ſomno; *Luc.* 9: 32. *Angloſax.* ꝑlæpan. ꝑlapan. *Alam.* ſlafen. *Angl.* **ſleep.** *Belg.* **ſlaepen.** *Alamannica* **ſlaf** *&* **ſlafen** *videri poſſunt facta ex illo* **ſlaff** / *quod* Inertem *ac* Remiſſum *denotat. nam ſpiritus vitales qui vigilantibus vividi, erecti, atque ad quævis opera exequenda præſtò ſunt, ſomno preſſos quodammodo videntur ad tempus deſtituere atque omnia corporis noſtri membra inerti quodam languore ſolvere. unde* λυπρελὴς ὕπνος *dici-*

dicitur Homero Odyss. ϒ, 57. *&* ψ, 343. *nam Authori brevium scholiorum* λυσιμελὴς *exponitur* ὁ τὰ μέλα *&* σώματα πωλούμενος. ἢ ἀμέλειαν. *quod ipsum fusiùs tradit Eustathius. Similia ferè habet Kilianus in* slaep.

SMAKKANS, Ficus; *Matth.* 7:16. *Luc.* 6:44. NI ƔAS MEL SMAKKANE: Non erat tempus ficorum; *Marc.* 11:13. SMAKKABARMS, Ficus arbor; *Marc.* 11:21. *Gratus atque amabilis ficuum sapor propemodum inducit me ut putem vocabuli originem non incommodè peti posse ex Anglosaxonico* ꝛmæccan, Sapere, gustare. *Belgis* smacken. *Danis* smag *est* Sapor, gustus. smage / Gustare. smacke / Ligurrire.

SMITAN, Ungere, linere. *Occurrit Joh.* 9:6 *&* 11. *in illo* GASMAIT *&* BISMAIT, *quod utrobique exponitur* ἐπέχρισε, Linivit, unxit. *Angloſaxonibus* ꝛmitan. beꝛmitan *est* Inquinare. ꝛmitta, Macula. *Unde quoque Macula ex illitis ſordibus Alamannis* piſmiz. *Danis* ſmitte. *Anglis* ſmutch. *Belgis* ſmette *nuncupatur.*

SMYRNA, Myrrha. ƦEBUN IMMA AKITKAN ƔEIN MIƀ SMYRNA: Dabant ei bibere vinum myrrhatum; ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον. *Marc.* 15:23. *Angloſaxonicum gloſſarium R*, 32; Mirratum vinum, ꝑin ꝛemenꝛeb mib myꝛꝑan:. *Alamannicum gloſſarium D*, 26; Mirra, mirre. Smirna, idem. Stactes, idem. *Vide Cl. Salmaſii Plinianas exercitationes, pag.* 709. *Vide quoque Voſſii etymologicum Latinum, in* Myrrha.

SNAGA, Veſtimentum. NIMANNA PLAT FANINS NINGIS SINGIƀ ANA SNAGAN FAIRNGANA: Nemo aſſumentum panni rudis aſſuit veſtimento veteri; *Marc.* 2:21 *coll. cum Matth.* 9:16. *&* *Luc.* 5:36.

SNAIƔS, Nix; *Marc.* 9:3. *Angloſax.* ꝛnap. *Alam.* ſné / ſneu / ſnio. *Dan.* ſnee. *Iſl.* ſnioor. *Angl.* snow. *Belg.* sneeuw. *Angloſaxonicum* ꝛnap *alibi deduximus à* ναύειν, *prout* ναύει *Heſychius exponit* ῥέει, βλύει, Fluit, manat. *Eorundem interim Angloſaxonum* ꝛnipan, Ningere, *rectiùs fortè derivaveris à* νίφειν, Ningere: *nihil enim frequentius quàm ut S præfigatur.*

SNEIAN, Metere; *Matth.* 6:26. *Willerami paraphraſis Francica in Cantici* v, 1; ich ſneyth minen mirran mit minen pimenton / Meſſui meam mirrham cum meis aromatibus. *ubi vide Obſervata noſtra. Vide porro quæ proximè dicimus in* SNEIƀAN.

SNEIƀAN. NESNEIƀAN, Mactare. ƀIUBS NI UIMIƀ NIBAI EI STIALAI GAH NESNEIƀAI: Fur non venit niſi ut furetur & mactet;

mactet; *Joh.* 10:10. STINK ᚠᛚᚨᚾᚷ ᚳᛚᚨᛞᚨᚾ ᚾᛈᛊᚾᛖᛁᚠᛁᚠ: Vitulum ſaginatum occidite; *Luc.* 15:23. *& mox commate* 30; ᚾᛈᛊᚾᚨᛁᛊᛏ ᛁᛗᛗᚨ STINK ᚠᛚᚨᚾᚷ ᚳᛚᚨᛞᚨᚾ: Occidiſti ei vitulum ſaginatum. *Huc facit illud Angloſaxonici gloſſarii R*, 35; ᚹᚾᛁᚦᚢᚾᚷ, Mactatio. *etiam illud Reg. Benedicti cap.* 7; pe ᚹᚣᚾᚦ ᛏᚩ ᚦᛖᚨᚦᛖ ᚷᛖᛏᛖᚨᛚᚦᛖ. ᚹᚠᚨ ᚹᚠᚨ ᚹᚳᛖᚨᚠ ᛏᚩ ᚷᛖᚠᚾᛁᚦᛖ:. Sumus ad mortem deputati, ſicut oves ad occiſionem. *Propriè interim* ᚹᚾᛁᚦᚨᚾ *Angloſaxonibus eſt* Scindere. *Alamannis* ſnidan. *&c. Sunt ex* χίζειν, Findere, ſcindere. *quamvis Latini non tantùm fecerunt ſuum* Scindo *ex* χίδω, *inſerto N; ſed ipſi quoque Græci* κινδυλμὸς *dixerunt pro* χίδω *vel* χίδαξ, Aſſula. *atque inde quoque* κινδύλησις *iis erat* Fiſſio in aſſulas. *Ab hoc interim* ſnidan *vel* ſnithan *apud Otfridum* IV, 12, 75 ſnit *eſt* Buccella. ſnita zit / Potationis tempus; *gl A*, 18. *Angloſaxonibus quoque* ᚹᚾᚫᚦ *eſt* Buccella; *ſicuti videre eſt Pſ.* CXLVII, 6. *item* ᚹᚾᚫᚦ, Offa; *gl* Ælfrici 21. ᚹᚾᚫᚦᛁᚾᚷ huᚹ, Popina; *gl R*, 108. *Aliquando etiam ſubiit animum ſuſpicio an non veteres Friſii diem Solis vulgo* ſnepn *dixerint, quòd non minimam illius diei partem comeſſationibus impendendam putarent. Cimbris denique, ut videre eſt in Runico lexico,* ᛋᚾᛒᚨ *olim erat* Prandium. ᚨᚦ ᛋᚾᛒᚨ, Cibum capere. *Euſtathius ſimiliter Græcum* κόρος, Satietas, *&* κορέω *vel* κορέννυμι, Satio, *derivat ab illo* κείρω, *quod aliquando annotat accipi ſolere pro* ἀπλήστως ἐσθίω, Inſatiabiliter comedo.

SNIᚾᛗᚷᚨᚾ, Properare, feſtinare. SNIᚾᛗᚷᚨᚾᛞᚨᛊ, Feſtinans; *Luc.* 19:5. SNIᚾᛗᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛊ, Feſtinantes; *Luc.* 2:16. SNIᚾᛗᚾᚾᛞᚱ, Cum feſtinatione; *Marc.* 6:25. *Luc.* 1:39. *Alamannis* ſliumo *vel* ſniumo *eſt* Properè, citò. *Mihi interim* ſniumo *rectius antiquiúſq; videtur, quàm* ſliumo, *ſiquidem* ᛋᚾᛁᚠᚠᚨ *in epicedio R. Lodbrog, Strophâ* 17, *exponitur* Maturè. *Runicum adhæc lexicon in* ᚼᚱᚠᛁᚼ *idem illud* ᛋᚾᛁᚠᚠᚨ *exponit* Subitò. *Omnium origo referenda ad* SNIᚠᚨᚾ, Strenuè ire, rem aliquam alacriter aggredi.

SNIᚠᚨᚾ, Ire, venire, ſtrenuè aggredi rem aliquam. ᛈᛁ ᚷᚾᛊ SNIᚠᚨᛚᛁᚠ ᚷᚨᚺ ᚨᚴᚴᚨᚾ ᛒᚨᛁᚴᚨᛁᚠ: Ut eatis & fructum feratis; *Joh.* 15:16. ᚷᚨᚺ ᚪᚾᚨᛏSNIᚠᚾᚾ: Et appulerunt; *Marc.* 6:53. ᚦᚨᚾᚴSᚾᚨᚾ Sᚨᚨᛒᚷᚾ ᛗᛖᛁᚾ ᚨᛖᛁᚴ ᚪᚾ ᚾSᚦᛁᚨᚺᚨ: Prævenit ungere corpus meum ad ſepulturam; *Marc.* 14:8.

Sᚾᚾᛏᚴᚨᛁᛗ ᚷᚨᚺ ᚦᚴᚷᚨᚨᛁᛗ, Sapientibus & prudentibus; *Luc.* 10:21. *Angloſaxonibus* ᚹᚾᛟᛏᛖᚹ. ᚹᚾᛟᛏᛟᚹ. ᚹᚾᚣᛏᛖᚹ *eſt* Sapiens, prudens; *Cimbris* ᚾᚨᚨᚾᚢᚺ *exponitur*, Prudens, callidus. *Iſlandis* ſnotur *eſt* Velox. *item* Alacer. σωφὴς *vel* σωφὸς *eſt* Sciens, perſpicax, intelligens. σωφρονεῖν, σωφρονιστὴς. *unde & à* σωφρονεῖν *contractè fuerit* ᚹᚾᛟᛏᛖᚹ. ᚹᚾᚣᛏᛖᚹ.

SR,

SX, Hæc; ἡ. ⊙X SX ᚣᚢISGINX SX NIИGX: Quænam doctrina hæc nova? *Marc.* 1:27. *Joh.* 7:16. SX UINX: Mulier; ἡ γυνή. *Matth.* 9:22. SX MᚣI: Puella; τὸ κοράσιον. *Matth.* 9:24,25. SX ᛒKIN-NX: Febris; ὁ πυρετός. *Marc.* 1:31. ᚣᚣᚣ SX ᛒᚣИKRS: Tota civitas; πᾶσα ἡ πόλις. *Matth.* 8:34. *Marc.* 1:33. SX hᚣИᛞS ÏS: Manus ejus; ἡ χεὶρ αὐτοῦ. *Marc.* 3:5. *Scribitur &* SXh, *Luc.* 2:2,36,37,38. SXh ψᚣN ÏST SX ᚣIVGINX ᚣIᛒᚣINS: Hæc autem est vita æterna; αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή. *Joh.* 17:3.

SXKGᚣN, Quærere; *Luc.* 19:10. SXKGIψ, Quærit; *Joh.* 7:4. SXKGᚣNᛞ, Quærunt; *Matth.* 6:32. *Anglosax.* recan. roecan. *Alam.* suachen / suochen. *Cimbr.* ИIRIᚣ. *Dan.* søge. *Angl.* seek. *Belg.* soecken. *Origo verbi potest videri desumpta ex* ἥκειν, Venire, accedere; *quandoquidem certum est* recan *primâ suâ significatione hoc ipsum olim denotâsse.* Ðu rcealt oðene eðel recean. þynlearnan pic:. Aliam sedem adibis, minùs jocundam mansionem; *Cædmon* 22, 24. ræðer Abrahamer. recean polde. Cananea land:. Pater Abrahami adire volebat terram Cananeam; *Idem* 39, 1. Cnihtene men rceolon recan cyncan gelome. ⁊ man ne mot rpellian ne rpræca ðpiȝan binnan Godes cyncan. ropðan þe heo ir gebedhur Gode gehalgod to ðam gaſtlicum rpræcum:. Christianos decet frequenter adire ecclesiam; neque debet quisquam in ecclesiâ Dei fabulari & sermones habere, propterea quòd ea est domus orationis consecrata Deo ad spiritualis loquelæ exercitia; *Ælfrici canones ad Wulfinum episcopum* § 35. *Plura hujus acceptionis exempla suppeditat nobis Bedæ historia ecclesiastica, siquidem rex Alvredus in elegantissimâ historiæ illius paraphrasi* recan *passim usurpat pro* Adire. *Aliis quoque Anglosaxonicorum scriptorum locis id ipsum firmarem, nisi hodiernus usus verbi* beſocken *evidentissimum antiquæ notionis vestigium exhiberet. Utimur enim hoc verbo, quotiescunque agimus de eo cujus nobis hospitium æquè notum est atque ipse; ut* beſocken *nihil aliud sit, quàm Videndi gratiâ adire. Observa interim veteribus quoque Cimbris* ИIRIᚣ *acceptum pro* Adire, frequentare. ИIRIᚣ ᚹᚱᚱIИᚻ RIИᚣᛗᚻ ψIᚣᚳ, Frequentant templa Christiani; *Runicum lexicon in* RIᚹ, Pax. ᚼИᚱ ИᚣRᚣᚼ ᛗIᚴ ᚣᚳᚳᚱᚢ ᚹᚣᚻ ИᚣᚹᚱᚱᚹRRIИᚻ ᚾᚱᚢ. Unusquisque alios adiit ubi compotationes erant; *Runicum lexicon in* ИᚣᚹᚱᚱᚹRRIИᚻ. *Videntur autem Majores nostri verbum* recan *ab hac primariâ significatione ad alteram illam deflexisse; propterea quòd aliquid quæsituri, omnes angulos adire & perreptare soleant, in quibus aliquod inquisitionis vestigium oblatum iri sperant.*

SXKGᚣN, Inquirere, disputare, controvertendo veritatem alicujus rei investigare; *Marc.* 9:14,16. *item Joh.* 6:52. *Vide quoque* MIψSXKGᚣN *suo loco.*

SXψ-

SRΨGAN. ΓASRΨGAN, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* SAÐ ÏTAN.

SΠAIKNAATNK, Spiculator; *Marc.* 6:27. *Secutus eſt Gothus interpres ſequentia Græci textûs verba*, ἀπεστειλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα. *Atque ita quoque Theophylacto, Suidæ, aliis* Spiculator *dicitur* σπεκκλάτωρ, *converſo* ι *in* ε. *unde & Spiculatorem cum Speculatore confudit Philoxenus in gloſſis Latinogræcis, cùm ſcribit*, Speculator, κατάσκοπος, ὁ ἀπεκεφαλίζων. *Prius Speculatori convenit, poſterius Spiculatori; de quo hoc in loco agimus. Quod attinet ad vocabuli originem; notiſſimum eſt quid in frugibus vocetur* Spica. *Hinc* Spicare *eſt Acuminare, ſpicæ ſimilem facere. Virgilius* I *Georg.* —— Ferróq; faces inſpicat acuto. *ubi Servius* Inſpicat *exponit* Incîdit ad ſpici & ariſtarum ſimilitudinem. *Ab hoc igitur* Spico *eſt* Spiculum; *ut à* Jacio, jaculum; *à* Noto, notaculum; *à* Signo, ſignaculum; *ab* Obſto, obſtaculum. *&c. Ipſum verò* Spica (*pro quo etiam* Spicus *&* Spicum *dicebant veteres*) *Nunneſius & Joſ. Scaliger derivârunt ab Æolico* σπάχος *pro* στάχυς, Spica; *quomodo & pro* στάδιον *iidem Æoles dicebant* σπάδιον, *unde* Spatium: *ut contra à* σπουδὴ *fecerunt Latini* Studium. *Fuſiùs de his agit Voſſii etymologicum in* Spica.

SΠAKYA, Paſſer. NIN TYAI SΠAKYANS ASSAKGAN BNRGANDA: Nonne duo paſſeres aſſe væneunt? *Matth.* 10:29. *& mox commate* 31; MANAGAIN SΠAKYAM BATIZANS SIGNΨ GNS: Multis paſſeribus meliores eſtis vos. *Angloſax.* ꝩpeapa. ꝩpeapꝑa. *Alam.* ſparo. *Dan.* ſpurre. *Angl.* **ſparrow.** *Sicambr.* **ſperling.** *Obſerva tamen hoc vocabulo veteres non Paſſerem tantùm, ſed & aliam quamvis minorem avem denotâſſe. Ælfrici gloſſæ paginâ* 11; Paſſer, ꝩpeapꝑa oꝺꝺe lytel ꝼuꝛel. σπαρώσιον *Heſychio eſt* ὄρνεον ἐμφερὲς στρουθῷ. ἔνιοι σκίψ.

[*] Sic etiam arab. pash ibr. צפור a quo ol Lad. Par- far ol Germ. Sperling ol Sparl Ikscendunt.

SNEIAIZEI AIKZIΨA: Noviſſimus error; *Matth.* 27:64. ÏN ΨAMMA SNEAISTAN AAGA: In noviſſimo die; *Joh.* 11:24. 12:48. AINANA SNNN ÏNSANDIDA AN ÏM SNEIAISTANA: Unicum filium miſit ad eos noviſſimum; *Marc.* 12:6. *& mox ejuſdem capitis commate* 22, SNEANMISTA AAAAIZE GASYAAT GAH SA UENS: Noviſſima omnium defuncta eſt & mulier. *Huc refer Belgicum* **ſpade/** *& Alamannicum* ſpato/ Serò, *apud Otfridum* I, 4, 149. ſpataz/ Serum; *gl A*, 23. ſpatigher/ Serotinus; *gl A*, 2. ſpattiu/ Serotina; *gl B*, 47. *Fortaſſè per leviculam tranſpoſitionem literarum facta fuerint ex* ὀψαίτερα, Seriſſimè, admodum ſerò.

SNEIYAN, Spuere. ANGNNNN SNMAI SNEIYAN ANA YAIT ÏS: Cœperunt quidam conſpuere eum; *Marc.* 14:65. SNEIYANDS, Exſpuens; *Marc.* 7:33. 8:23. SNEIYANDA ANA ÏNA: Con-

Conſpuent eum; *Marc.* 10: 34. ΓΛSΠΛIΨ ΑΛΛΛΨ. ϚΛh ΓΛ-ΨΛΠΚhΤΛ ÞΛNI ΠS ΨΛMMΛ SΠΛISKΠΛΑΚΛ: Exſpuit in terram, & fecit lutum ex ſputo; *Joh.* 9: 6. *Angloſaxonibus* ꝛpıpan. ꝛpætan. ꝛpætlan. ꝛpıttan. *Alamannis* ſpiuuan/ ſpittan. *Danis* ſpye/ ſpytte. *Anglis* **ſpew/ ſpue/ ſpitte.** *Belgis* **ſpouwen/ ſpuwen/ ſpÿen/ ſpÿgen/ ſpitten.** *Quidam deduxerunt ab illo* πτέσσω, *quod Heſychio exp.* ἐκχέω, Effundere. *Mihi tamen omnia per quandam literarum tranſpoſitionem, præfixo S, videntur facta ex* πλύειν, Spuere. *Minimè interim hoc in loco prætereundum, quòd Heſychio* ψύσθαι *exponitur* πλύειν. *&* ψυσθὸν, πλύσλον.

SΠIΛΔΛ SΧKϚΛNΔS: Pugillarem poſtulans; *Luc.* 1: 63. *Quoniam verò expenſarum ſubinde ratiunculas tabellis vel pugillaribus inſcribere ſolemus, omnino diſpiciendum videtur an non huc pertineat* **ðiſpildit uuard** / Expenſum eſt. *&* **farſpildita** / Expendi: *quæ occurrunt in Theotiſco gloſſario B, pagg* 17 *&* 18.

SΠIΛΛΧN, Narrare, euangelizare. **SΠIΛΛΧ ÏZYIS ÞΛhЄIΔ MIKIΛΛ**: Euangelizo vobis gaudium magnum; *Luc.* 2: 10. **SΠIΛΛΧN** *interim &* **ΠSSΠIΛΛΧN** *propriè ſignificant* Narrare. **SΠIΛΛΧΔЄΔΠN ÏM**: Narraverunt illis; *Marc.* 5: 16. **ΛNΛƀΛΠΨ ÏM Ɛ MΛNhΠN NI SΠIΛΛΧΔЄΔЄINΛ**: Præcepit illis ne cuiquam narrarent; *Marc.* 9: 9. **ΠSSΠIΛΛΧ ΘΛN ÞILΠ ΓΛTΛΨIΔΛ ΨΠS ΓΧΨ**: Narra quanta tibi fecit Deus; *Luc.* 8: 39. **ΠSSΠIΛΛΧΔЄΔΠN ÏMMΛ**: Narraverunt illi; *Luc.* 9: 10. *Ab hoc igitur* **SΠIΛΛΧN** *eſt* **ΨIΠΨSΠIΛΛΧN**, Euangelizare. *ita legimus Lucæ* 3: 18 **ΨIΠΨSΠIΛΛΧΔΛ MΛNΛГЄIN**, Euangelizabat populo. *atque adeò hoc ipſum* **ΨIΠΨSΠIΛΛΧN** *ad amuſſim reſpondet Angloſaxonico* **ȝoðrpellian** *&* *Alamannico* **gotſpellon.** *de quibus vide annotata ad Tatiani* XXII, 1. *Ac de origine quoque verborum* **SΠIΛΛΧN** *&* ꝛpellian *tradidimus conjecturam noſtram in annotatis ad gloſſas Lipſii, in* **ſpel** / Fabulatio.

SΠINNΛN, Nere; *Matth.* 6: 28. *Angloſax.* ꝛpınnan. *Alam.* **ſpinnen.** *Dan.* **ſpinde.** *Angl.* **ſpinne.** *Belg.* **ſpinnen.** *Sunt ex Teut.* **ſpindelen/ ſpinlen/ ſpinnen.** *Angloſaxonibus nimirum* ꝛpınl *eſt* Fuſus. *Alamannis* **ſpille.** *Danis* **ſpindel.** *Anglis* **ſpindle.** *Belgis* **ſpille.** *quæ omnia ſingularem habent affinitatem cum Græco* σπόνδυλος, Vertibulum, verticillum: *eſt enim* Fuſus *nihil aliud quàm inſtrumentum illud & quaſi ponduſculum quod nentes fœminæ addunt imæ parti fuſorum, ut eos facilius rapidiúſq; contorqueant. Hinc vett Belgis* **ſweerd-magen** *dicebantur, familiæ alicui per virilem cognationem innexi;* **ſpille-magen** *verò, per fœmineam: quoniam virorum eſt, enſes; fœminarum autem, fuſos tractare.*

SПКΛПТΧ, Citò. *Matth.* 5 : 26. *Marc.* 9 : 39. *Luc.* 14 : 21. 18 : 8. *Joh.* 11 : 29. 13 : 28. *Sicuti interim certum eſt mortalium antiquiſſimos plures loquendi formulas ab artium principe Agricultura ad quotidianum loquendi uſum tranſtuliſſe, ita quoque* **SПКΛПТΧ** *illud, quo celeritatem agendi vel exiſtendi denotabant, videntur mutuati à celeri germinum eruptione, cùm Vere novo per obſtantia eluctantur ſummámq; prementis ſoli cutem inſitâ ſibi vi perrumpunt.* ſpnÿtan *nimirum vel* ſpnÿttan *Angloſaxonibus eſt* Germinare, vernare, pullulare. *Anglis* **ſprout**. *Belgis* **ſpruyten**. *Iſlandis* ſprett *eſt* Germino, erumpo. ſpratt/ Germinavi.

SПVKEIΔΛNS SIBПN ПSNEMПN: Sportas ſeptem ſuſtulerunt; ἐπτὰ σπυρίδας ἦραν. *Marc.* 8 : 8 & 20. σπυρὶς *Martinio videtur dici* Corbis *vel* Fiſcella, *quoniam ex flexilibus virgis* σπιερῶτη.

Germ. Eine Stange

STΛΓΓΛN *videntur etiam dixiſſe Gothi veteres pro* **STIΓΓΛN**, Ferire, pungere. *Vide quæ dicimus in* **ПSSTΛΓΓ**.

STΛΔS, Locus. *Vide* **STΛΨS**.

STΛIΓS, Via, ſemita, vicus, platea. **ΚΛIhTΧS ΥΛПKKEIΨ STΛIΓΧS ΓΧΨS ПNSΛKIS**: Rectas facite ſemitas Dei noſtri; *Marc.* 1 : 3. **ПSΓΛΓΓ ÏN ΓΛTΥΧПS ϚΛh STΛIΓΧS ΒΛПKΓS**: Exi in plateas & vicos civitatis; *Luc.* 14 : 21. *Angloſaxonibus* ſtræt *ſunt* Viæ, ſemitæ. *ſimiliter quoque Cimbris & Alamannis.* **STΛIΓS** *interim eſt à* **STEIΓΛN**, Ire, vadere. *item* Aſcendere, deſcendere. *Vide* **STEIΓΛN**.

STΛINΛ, Lapis; *Joh.* 11 : 38. **STΛINS**, Lapis; *Marc.* 12 : 10. *Luc.* 20 : 17. **ΓΛSNΛIΨ ΥΛS ΛNΛ STΛINΛ**: Fundata erat ſuper petram; *Matth.* 7 : 25. **ΛNΛ STΛINΛhΛMMΛ SΛIΛNΛNS**: Super petroſâ ſeminati; *Marc.* 4 : 16. **STΛINϚΛN**, Lapidare, lapidibus obruere; *Joh.* 10 : 32 & 33. *Angloſaxonibus* ſtan *eſt* Lapis, petra. *Alam.* ſtein. *Cimbr.* ИΔHK. *Dan.* ſteen. *Iſl.* ſteirn. *Angl.* **ſtone**. *Belg.* **ſteen**. *Quod attinet ad vocabuli originem; non defuere qui derivarent ex* σθένος, Vis, firmitas, robur: *ratione quidem ſatis manifeſtâ, ſed longiùs petitâ. Notandum interim Sicyonios* Lapillum & Calculum σίων & σίον *dixiſſe. unde* σιώδης *Galeno eſt* Durus. σιάζω *denique exp. Heſychio* λίθοις βάλλω, Lapidibus peto. *Iſlandicum tamen* ſteirn *propiùs accedit ad* στερεὸς, Durus, firmus, rigidus.

STΛIKПΧS hIMINIS ΥΛIKΨΛNΔ ΔKIПSΛNΔEIПS: Stellæ cœli decident; *Marc.* 13 : 25. *Angloſaxonibus* ſteorra *eſt* Stella, ſidus. *Alamannis* ſterre. *Danis* ſtierne. *Iſlandis* ſtiarna. *Anglis* **ſtarre**. *Belgis* **ſterre**.

Græ-

Græcis ἀστὴρ. *ex quo etiam antecedentia videri possunt derivata: nisi quis contendat ipsum illud* ἀστὴρ *ab Orientalibus acceptum, quum Stella dicatur* ſter *Persis. unde* Esther *nomen traxit, sicuti ad Eusebium monet Scaliger. item* zoroastres, *quod* ἀστροθύτην, *sive* Sacerdotem astrorum *denotat, ut Dinon in Quinto historiarum, & ex eo Laërtius Diogenes. ac fortasse quoque* Astarte, *quam Lunam censet esse Lucianus de Syriâ deâ. Vide Vossii etymologicum in* Stella.

STAIKR VAS AILEISABAIΨ: Sterilis erat Elisabeth; στεῖρα ἦν Ελισάβετ. *Luc.* 1:7. στεῖρος *videtur Martinio dictus à* στερέω, Privo; *quoniam Sterilia fructu suo sunt privata.*

STAMMANA BANDANA, Mutum surdum; μογιλαλον κωφόν. *Marc.* 7:32. *Anglosaxonibus* ꝩtamep *vel* ꝩtamuþ *est* Balbus, blæsus. *Danis* ſtam. *Anglis* **ſtammerer**. *Belgis* **ſtamelaer**. *Olim derivavi à* τραυλεῖν *vel* τραυλίζειν, Nimiâ loquacitate alios offendere; *quòd impeditè loquentes libentissimè soleant garrire; vel quòd aliis nimii semper videantur, licet parcissimè loquantur.*

STANDAN, Stare. *Marc.* 3:25. *atque alibi passim. Anglosax.* ꝩtandan. ꝩtondan. *Alam.* ſtan/ſtantan. *Cimbr.* ИАИДА. *Dan.* ſtaa. *Isl.* ſtanda. *Angl.* **ſtand**. *Belg.* **ſtaen**. *Græcis* ἵστημι.

STAΨ, Ripa; *Marc.* 4:1 & 35. *Anglosax.* ꝩtæð. ꝩtaðe. *Alam.* ſtat/ſtath. *Vox fortasse detruncata est ex* σταθερὸς, Firmus, stabilis. *Vide annotata nostra ad Tatiani* CCXXXVI, 1.

STAΨS. STADS, Locus. **ΘAIKNEINS STAΨS**: Calvariæ locus; *Marc.* 15:22. **NANh STADS ÏST**: Adhuc locus est; *Luc.* 14:22. **ꝨATTA MANVGAN STAD ÏZVIS**: Vado parare locum vobis; *Joh.* 14:2. **NI VAS ÏM KNMIS ÏN STADA ΨAMMA**: Non erat eis locus in diversorio; *Luc.* 2:7. **BIꝨAT STAD ΨAKEI VAS ꝨAMEAID**: Invenit locum ubi scriptum erat; *Luc.* 4:17. *Huc etiam refer* **ANKAKNASTAΨS**, Candelabrum; λυχνία. *Matth.* 5:15. **HNNSAA-STADS**, Altare; θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23 & 24. **MXTASTADS**, Telonium; τελώνιον. *Luc.* 5:27. *Anglosaxonibus* ꝩteð *vel* ꝩtyð *est* Locus. *Alamannis* ſtat/ſted. *Danis* ſted. *Anglis* **ſted/ſtead**. *Belgis* **ſtad/ſtede**. *atque inde quoque* κατ' ἐξοχὴν *Islandis* ſtadur/ *Belgis* **ſtad** *est* Urbs. *Gothicum interim* **STAΨS** *videri potest magnam habere affinitatem cum* σταθερὸς, Stabilis, firmus.

STANA, Judex, *item* Judicium. **STANASTXA**, Tribunal. **AIꝨ STANXS**, Dies judicii. *Vide* **STXGAN**, Judicare.

 STANK-

STΛNKKNIΨ. *Occurrit in* ΓΛSTΛNKKNIΨ, Areſcit. *Marc.* 9:18.

STΛNTΛN, Percutere. ϚΛBΛI ΘΛS ΨNK STΛNTΛI BI TΛIhSYXN ΨEINΛ KINNH: Si quis te percuſſerit in dexteram tuam maxillam; *Matth.* 5:39. ΨΛMMΛ STΛNTΛNDAIN ΨNK BI KINNH. ΓΛΛEYI ÏMMΛ ϚΛh ΛNΨΛKΛ: Percutienti te in maxillam, præbe ei & alteram; *Luc.* 6:29. ſtozzit / ſcurgit / Inpulerunt; *gl B*, 26. ſtoziſer / Propugnatorium; *gl D*, 15. *Danis* ſtøde / *& Belgis* ſtooten *eſt* Trudere, impellere, quatere. *Martinius vult dici quaſi τὸ τὸν ὠθεῖν.*

STEIΓΛN *olim ſimpliciter pro* Vadere, ire, venire *uſurpatum fuiſſe, liquere poteſt ex* STΛIRS, Via, ſemita: *præterquam quòd verbum hoc planiſſimè refert Græcum* πίϛδν, Ire. *Angloſaxones* ɣtiʒan *dicunt. Alamanni* ſtigen. *Belgæ* ſtijgen. *Sæpiùs tamen eſt* Scandere, *deſignátq; Niſum aſcendentium deſcendentiúmve.* STΛIΓ ÏN ΛΛh: Aſcendit in templum; *Joh.* 7:14. ϚΛBΛI NN ΓΛSΛIΘIΨ SNNN MΛNS NSSTEIΓΛN ΨΛΔEI ϒΛS ÞΛNK ΨIS: Si videritis filium hominis aſcendentem ubi erat priùs; *Joh.* 6:62. ΛTSTEIΓΛNΔS ÏN SKIП: Aſcendens in naviculam; *Matth.* 9:1. SΛ ΛTSTEIΓΛNΔS NS hIMINΛ: Qui deſcendit de cœlo; *Joh.* 6:41. NSSTEIΓΛNΔΛNS ΛNΛ hKXT: Aſcendentes ſuper tectum; *Luc.* 5:19. NSSTΛIΓ ÏN ÞΛIKΓNNI: Aſcendit in montem; *Luc.* 3:13. ΓΛSTΛIΓ ΛNΛ BΛΓM: Aſcendit in arborem; *Luc.* 19:4. SΛEI ΛTSTΛIΓ NS hIMINΛ: Qui deſcendit de cœlo; *Joh.* 6:33 & 38. ΓΛSTΛIΓNN ÏN SKIПΛ: Aſcenderunt in naviculas; *Joh.* 6:24. ΛTSTEIΓ ΛÞ ΨΛMMΛ ΓΛΛΓIN: Deſcende de cruce; *Marc.* 15:30. ΛÞSTEIΓ ΔΛΛΛΨ: Deſcende; *Luc.* 19:5. *Vide plura in Obſervatis ad Willerami paginam* 40. *ſicuti & in annotatis ad Tatiani* XXII, 5.

STIBNΛ, Vox; *Marc.* 1:3. 9:7. *Luc.* 1:44. 3:4. *Angloſax.* ɣtefen. ɣtefn. ɣtemn. *Alam.* ſtemma / ſtimma. *Dan. & Belg.* ſtemme. *Quod etymologiam vocis attinet, quamvis Theotiſca* ſtemma *vel* ſtimma *ſingularem videantur affinitatem habere cum Græco* στόμα, Os oris: *Gothicum tamen* STIBNΛ, *ſicuti & Angloſaxonicum* ɣtefn *vel* ɣtemn *aliam poſtulant originationem. Ac fortaſſe, quemadmodum* ɣtemn *non malè videtur deduci à* τέμνω, Corona: *ita quoque* ɣtefn *&* STIBNΛ *non incongruè ſtatuemus eſſe contracta ex* στέφανη, *quod ejuſdem eſt ſignificationis cum priore* τέμνω. *Non latuit certè catos Teutonicæ linguæ authores, commendatiſſimas veræ pulchritudinis dotes ſuavidicâ jucundæ blandæq; vocis gratiâ quodammodo perfici ac veluti coronari. Appoſitè Athenæus* Deipnoſoph. XV, 5; τοὺς τῶν ὄψιν ἀμόρφους ἀναπληροῖ ἡ τοῦ λέγειν πιθανότης. Adſpectu deformes ſupplet ſuavis quæ-

quædam fandi gratia. *quod tamen hausisse videtur Athenæus ex eorum sententiâ qui apud Laërtium Diogenem in Zenone adstruunt* τὸν φωνὸν τῆς κόμης ἄνθος εἶναι, Vocem esse florem pulchritudinis. *Minimè profectò mirandum est si modulatum sonum edat linguæ plectrum benè ordinatâ dentium serie labiorúmq; concinnâ structurâ (quæ duo plurimùm quoque ad pulchritudinem conferunt) adjutum: sicuti contra præcipuam semper laudatissimæ cujusque formæ venustatem imminuit atque exstinguit inconditus absonæ vocis horror. Omnino vide ingeniosissimi poëtæ Bilbilici epigramma* 103 *libri Decimi. Quamobrem etiam rectè præcipit Tullius* I *de Officiis*; In voce duo sequamur; ut clara sit, ut suavis. Utrumque omnino à natura petendum est: verùm alterum, Exercitatio augebit; alterum, Imitatio presse loquentium & leniter. *Vide quoque Quintilianum libro* XI, *cap.* 3. *Atque hæ sunt Sirenes illæ quas in Laide suâ extollit Aristænetus libro Primo, epistolâ* I. νῦν ἡ Λαὶς φθέγξεται, *inquit*, βαβαὶ, ὅσαι τῆς ὁμιλίας αὐτῆς αἱ Σειρῆνες. ὅσον ἡ γλῶττα ψυχαγωγεῖ. At quando Laïs loquitur, quantæ (ô Dii) sermonis ejus dulcedines, quàm citata copiosáq; est lingua. *Ælianus quoque var. hist. libro Duodecimo cap.* 1, *de Aspasiâ*; φώνημα εἶχεν ἡδὺ καὶ ἁπαλόν. εἶπεν ἄν τις λαλούσης αὐλῆς ἀκούειν Σειρῆνος. Vocem habebat suavem & teneram; adeò ut, ipsâ loquente, diceret quispiam se audire Sirenem. *Suetonius in Julio, cap.* 55; Julius Cæsar pronuntiasse dicitur voce acutâ, ardenti motu gestúq;, non sinè venustate. *Præcipuè tamen huc facit, quod Dio Cassius libro* XLII *notat in Cleopatrâ*; ἄλλως τε ἀφελημένη γυναικῶν ἐγένετο, καὶ τότε τῆς ὥρας ἀκμῇ πολὺ διέφερε. τό, τε φθέγμα ἀσφαλῶς εἶχε, καὶ εὐσυμιλήτου παντὶ διὰ χαρίτων ἦπίστατο. ὥστε λαμπρά τε ἰδεῖν καὶ ἀκροᾶσθαι οὖσα, κἀκ τούτου πόλλ' ἂν καὶ δυσέρωτα καὶ ἀφηλικίστερον ἐξεργάσασθαι δυναμένη. Ipsa verò quemadmodum aliàs reliquis omnibus mulieribus formâ præstabat, ita tunc flore ætatis admodùm erat conspicua. habuit adhæc singularem venustatem festivitatémq; orationis; ita ut omnes, quibuscum sermonem habebat, gratiâ demulceret. Tantus denique aspectum ejus atque orationem splendor comitabatur, ut ad sui amorem facilè pelliceret ab amore vel naturâ vel ætate alienissimos. *Vide sis opusculum nostrum de Picturâ veterum libro Tertio, cap.* 10. *ubi plura de rectæ vocis dotibus.*

STIT ΛN, Ferire, pungere. *Vide* **NSST ΛTT**.

STITU ΛN, Ire, vadere, progredi, *ac fortasse magis peculiariter* Ordine militari & cum quadam violentiâ incedere. *nam ita Græcum* στείχειν (*unde* **STITU ΛN** *factum esse liquet*) *sæpissimè accipi solere tradunt Lexicographi. unde & vim verbi* **STITU ΛN** *aptissimè videtur exprimere Gallicum* marcher, *quod complures hodie gentes de gradu atque incessu militari usurpant. Anglis quoque* **march** *nuncupatur* Armatæ multitudinis compositus ordinatúsq; incessus; *quasi dicas Gradus vel passus Martius. Proinde quoque Argentei codicis verba Lucæ* 14: 31 **ΘΛS ψIN-**

ᚪᛚᚾᛋ ᚱᚪᚱᚱᚪᚾᚪᛋ ᛋᛏᛁᚱᚢᚪᚾ ᚠᛁᚹᚴᚪ ᚫᚾᚹᚪᚱᚴᚪᚾᚪ ᚹᛁᚾᛞᚪᚾ ᚪᚾ ᚠᛁᚱᚪᚾᚾᚪ, *sic reddo*, Quis rex militari ordine procedens adversùs alium regem ad belligerandum. *Igitur* ᚹᛁᚾᛞᚪᚾᛋ ᚱᚪᚱᚱᚪᚾᚪᛋ ᛋᛏᛁᚱᚢᚪᚾ *Gallis est* roy qui s'en va marcher. *Belgis* een koning die gaet op-trecken. *Pervetustus nimirum est hic usus verbi* ᚱᚪᚱᚱᚪᚾ. *Ælfrici grammatica cap.* 24; ic ᵹanᵹe ᵭrincan, Bibitum pergo. ᚹilt ᵭu ᵹan leornian? Vis tu doctum ire? he ᵹæᵭ ᚹæᵭan, Lectum pergit. *Ibidem quoque docet Ælfricus, Anglosaxones olim etiam* ᚠaran *simili loquendi modo pro* ᵹan *usurpásse. dicebant enim* ic ᚠare huntian, Venatum pergo. ᚹilt ᵭu ᚠaran luᚠian? Vis amatum ire? *Sed de his alibi pleniùs. Ad hanc verbi* ᛋᛏᛁᚱᚢᚪᚾ *acceptionem refer etiam locum Matth.* 7:25; ᚪᛟᚱᛋ ᚷᚪᚻ ᚠᛁᚾᛞᚪᚱᛋ ᛒᛁᛋᛏᚻ-ᚱᚢᚾᚾ ᛒᛁ ᚹᚫᛗᛗᚪ ᚴᚫᛉᚾᚪ ᚷᚪᛁᚾᚫᛗᛗᚪ: Flumina & venti irruerunt in domum illam. *Propriè satis* irruerunt; *siquidem omnis inundatio aliquam speciem hostilis irruptionis præ se fert. unde Cædmon paginâ* 32, 13. *&* 35, 4 *Aquas cataclysmi* ᵹoᵹ hepe *dixit.*

Hände hinc Germ. Nieder einen Stich Fallen kommen,

ᛋᛏᛁᚴ *vel* ᛋᛏᛁᚴᛋ, Punctum. ᛁᚾ ᛋᛏᛁᚴᚪ ᛗᛖᚪᛁᛋ: In momento temporis; ἐν στιγμῇ χρόνου. *Luc.* 4:5. *Refer ad* ᛋᛏᛁᚱᚱᚪᚾ, Ferire, pungere.

ᛋᛏᛁᚴᚪᛖ ᚫᚾᚻᚻᛁᚾᚷᛁᚾᛋ: Calicum baptismata; *Marc.* 7:4. ᛋᚫᛖᛁ ᚱᚪᛞᚴᚪᚱᚴᛖᛁᚹ ᚫᛁᚾᚫᚾᚪ ᚹᛁᛉᛖ ᛗᛁᚾᚾᛁᛋᛏᚫᚾᚷ ᛋᛏᛁᚴᚪᚪ ᚴᚪᚪᚪᛁᛋ ᚣᚫᛏᛁᚾᛋ: Quicunque potum dederit uni ex minimis istis calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10:42. ᛗᚫᚱᚾᛏᛋ ᚫᚴᛁᚱᚱᚴᚫᚾ ᛋᛏᛁᚴᚪ ᚹᚫ-ᚾᛖᛁ ᛁᚴ ᚫᚴᛁᚱᚱᚴᚪ: Potestis bibere calicem quem ego bibo? *Marc.* 10:38. *Ut ut affinitatis aliquid habere videatur Anglosaxonicum* ᚱᛏᛁᚳᚳᛖ, Cochlear, *alterius tamen originis esse manifestum est; siquidem* ᚱᛏᛁᚳᚳᚪ *Anglosaxonibus est* Bacillus, exiguum quodlibet lignum. *Ita & ipse quoque in illo tractu Hollandiæ ubi cespites bituminosos ad instruendum focum effodiunt, incidi in rusticas aliquot familias, quibus* Cochlear *quotidiano sermone* gaep-stock *dicebatur.* ᚠᛁᚠ ᚱᛏᛁᚳᚳᚪᚾ ᚠᚢᛚᛚᛖ ᛖᚳᛖᚦᛖᚱ, Quinque cochlearia aceti; *Herb.* XVIII, 4.

ᛋᛏᛁᛚᚫᚾ, Furari. ᚹᚫᚱᛖᛁ ᚹᛁᚾᛒᚱᛋ ᚾᛁ ᚾᛖᚱᚴᚫᛒᚫᚾᛞ ᚾᛁᚻ ᛋᛏᛁᛚᚫᚾᛞ: Ubi fures non effodiunt nec furantur; *Matth.* 6:20. ᚹᛁᚾᛒᛋ ᚾᛁ ᚢᛁᛗᛁᚹ ᚾᛁᛒᚫᛁ ᛖᛁ ᛋᛏᛁᛚᚫᛁ: Fur non venit nisi ut furetur; *Joh.* 10:10. *Anglosax.* ᚱᛏᛖlan. *Alam.* forstelan. *Isl.* stela. *Dan.* stiele. *Angl.* steal. *Belg.* stelen. *Origo verbi videri potest petita ex* στείλασθαι, Fallere, *id est* λανθάνειν, *ut Budæus exponit;* κρύπτειν, *ut Suidas. Mericus Casaubonus, Isaaci filius, censet esse ex* στερεῖν, Privare; *mutato, quod frequentissimum, R in L. ita ab* ἕλος *est* Lis. ῥαφὴ *fit* Lacero. λείριον, Lilium. μύριοι, Mile *& postea* Mille. παῦλον, Paulùm. *&c.*

Quod

Quod si malis referre ad originem Teutonicam, nihil occurrit oportunius quàm ut dicas esse à ᚴᛏille. ᚴᛏillice, Tacitus, tacitè: *ob rationem per se manifestam.*

ᛋTIᚿᚴ, Vitulus; μόσχος. *Luc.* 15:27. *Anglosaxonicum glossarium R*, 21; ᚴᛏeoᚱ, Juvencus vel vitula. ᚴᛏeoᚱ oxa, Anniculus vel trio. *Theotiscum quoque glossarium D*, 7; Juvencus, ſtier. *Olim itaque* ᚴᛏeoᚱ *propriè fuerit* στεῖρος βοῦς, Sterilis bos. *Postea tamen Belgis vocabulum etiam cœpit usurpari pro* Tauro. *Anglis* ſteer / ſteer ox *est* Bos junior, vitulus. *Sicambris* ſtierick. *Danis* tiur *est* Taurus. tiurkalff / Vitulus. *Sed hæc postrema videri possunt ejusdem originis esse cum Latino* Taurus; *de quo multa Vossius in etymologico.*

ᛋTIᚿᚴᚨᚿ, Regere, gubernare. *Anglosax.* ᚴᛏeoᚱan. ᚴᛏẏᚱan. *Alam.* ſtiuran. *Dan.* ſtyre. *Angl.* ſteer. *Belg.* ſtieren. *Huc etiam refer Cimbricum* ᚺᛏᛁᚱᚱᚺᚨᚠᚣ, Qui benè regit ſubditos; *ut exponitur in Runico lexico. Gothicum quoque* ᚿᛋᛋTIᚿᚴᛁᛒᚨ, *quod vide ſuo loco.*

ᛋTᛟᚷᚨᚿ, Judicare. ᛗᚨᚿᚨᚱ ᛋᚴᚨᛚ ᛒᛁ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚴᛟᛞᚷᚨᚿ ᚷᚨᚺ ᛋTᛟᚷᚨᚿ: Multa habeo de vobis loqui & judicare. *Joh.* 8:26. ᛁᚴ ᚿᛁ ᛋTᛟᚷᚨ ᛁᚿᚨ. ᚿᛁᚺ ᚠᚨᚿ ᚢᚨᛗ ᛖᛁ ᛋTᛟᚷᚨᚿ ᛗᚨᚿᚨ-ᛋᛖᛞ: Ego non judico eum, non enim veni ut judicem mundum; *Joh.* 12:47. ᚷᚿᛋ ᛒᛁ ᚨᛖᛁᚴᚨ ᛋTᛟᚷᛁᚠ. ᛁᚴ ᚿᛁ ᛋTᛟᚷᚨ ᚨᛁᚿᚿᛟᚺᚿ: Vos secundùm carnem judicatis; ego non judico quemquam; *Joh.* 8:15. *Ab hoc* ᛋTᛟᚷᚨᚿ *etiam* ᛋTᚨᚿᚨ *est* In judicio contendere; *Matth.* 5:40. *unde &* ᚨᚿᛞᚨᛋTᚨᚿᚨ *est* Adversarius in judicio cum aliquo contendens; *Matth.* 5:25. ᛋTᚨᚿᚨ *quoque est* Judex; *Luc.* 18:2. *Matth.* 5:25. *item* Judicium; *Joh.* 8:16. 12:31. ᛁᚿ ᛞᚨᛚᚨ ᛋTᚨᚿᛟᛋ: In die judicii; *Matth.* 11:24. ᚨᚿ ᛋTᚨᚿᚨᛁ ᛁᚴ ᛁᚿ ᚠᚨᛗᛗᚨ ᚦᚨᛁᚴᚴᚨᚿ ᚢᚨᛗ: In judicium ego in hunc mundum veni; *Joh.* 9:39. *Hinc* ᛋTᚨᚿᚨᛋTᚱᚨ *est* Tribunal; *Matth.* 27:19. *Fortassè denique etiam* ᛋTᚨᚿᚨ *dixerunt* Judicare; *nisi malis ad primum thema; quod fuit* ᛋTᛟᚷᚨᚿ, *referre illud Lucæ* 7:43; ᚱᚨᛁᚺTᚨᛒᚨ ᛋTᚨᚿᛁᛞᛖᛋ: Rectè judicâsti. *Harum Gothicarum vocum vestigia diutissimè, ut alia plurima, retinuerunt Alamanni, sicuti videre est in perantiquis Francicæ sive Theotiscæ linguæ glossis. Ita gl Lipsii*; ſtowingon / Increpatione. *gl B*, 24; Increpuit, erbalc ſih / ſtauuota. *Ac magis in rem præsentem facit quod ejusdem glossarii paginâ* 44 *legimus*, Querebatur, causabatur, ſtouota. Querellas, ſtaunga / ſecca. *Quòd si interim* ᛋTᛟᚷᚨᚿ *illud (sicuti ex* ᚨᚿᛞᚨᛋTᚨᚿᚨ *colligi posse videtur) olim primâ suâ significatione denotaverit* Accusare, criminari, *cujusvis quoque animo jam nunc obversari puto notabilem illam affinitatem quæ est inter* ᛋTᛟ-ᚷᚨᚿ & στυγεῖν, Odio prosequi.

ᛋTᛟᚨᛋ,

STRAS, Sedes, thronus. STRAS rRΨS: Thronus Dei; *Matth.* 5:34. rIBIΨ ÏMMA STRA dAYeIdIS: Dabit illi ſedem David; *Luc.* 1:32. SITANdIN ÏMMA ANA STANASTRAA: Sedente illo pro tribunali; *Matth.* 27:19. *Cymræis* yſtol. *Angloſax.* rtol. *Alam.* ſtůl. *Angl.* ſtool. *Dan. & Belg.* ſtoel. STRAS *videri poteſt contractum ex* στύλος, Columna; *quòd Sedile haud aliter ſuſtineat reſidentes, quàm columnæ totam ædificii ſtructuram.*

STRAYAN, Sternere. STRAYIdEdNN ANA YIrA: Stravenrunt in via; *Marc.* 11:8. nESTRAYIdEdNN, Subſternebant; *Luc.* 19:36. TAIKNEIΨ ÏZYIS KELIKN rASTRAYIΨ: Oſtendet vobis cœnaculum ſtratum; *Marc.* 14:15. *Angloſaxonibus* rtpeapiȝan. *Alamannis* ſtrecuan. *Danis* ſtrøe. *Anglis* ſtraw. *Belgis* ſtroyen. *Græcis* στρωνύω *vel* στρώννυμι *eſt* Sterno, expando humi vel in aliquo loco plano.

STRIKS, Apex; *Matth.* 5:18. *Anglorum* ſtroke / *Danorum* ſtreg. *Belgarum* ſtreke *videntur vim ac proprietatem hujus vocabuli exprimere, tanquam quæ derivata ſint ex Teutonico* ſtriken / Allinere, literarum apices tractim producere.

STNBGN AEhRISGAM ÏZYIS: Pulverem extergimus vobis; τὸν κονιορτὸν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν. *Luc.* 10:11. *Alamannis* ſtubbe. *Danis* ſtoff. *Belgis* ſtof. *Originem vocabuli olim petii ex* τείβω; Calco: *ut primitùs intellecta ſit vox de Pulvere quem ſurſum prorſum curſitantes excitant.*

SNrUNN SKIMA: Mergebantur naves; *Luc.* 5:7. *Vide quæ annotavimus in* SIrAN, Delabi, deorſum ferri, ſubſidere.

SNAGRM rASKRhAI: Sandaliis calceari; *Marc.* 6:9. *Angloſaxonibus* ról *eſt* Solea. *Danis* ſyld. *Anglis & Belgis* ſole. ὑλίαι *Græcis ſunt* Præſegmina corii. *Heſychius*; ὑλίαι, τὰ ποδὸς τοῖς κατυπόδαις δέρματα. *& mox*; ὑλίας, τὰς κατωτάτω πόρους. *Vide Cl. Salmaſium in ſcriptt hiſtoriæ Auguſtæ, paginâ* 290.

SNMS, Unus; εἷς. SNMS YISANAS ÏZEI: Qui unus erat ex ipſis; εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. *Joh.* 7:50. *item* 12:2. *Marc.* 14:43. *Luc.* 9:8. 10:25. SNMS, Alius; ἕτερος. *Luc.* 14:20. SNMS, Quidam; τὶς. MANNA SNMS rRAAKNNAS: Homo quidam nobilis; ἄνθρωπός τις εὐγενής. *Luc.* 19:12. 9:19,57. 14:15. *Joh.* 11:1. AINS SNMS: Unus aliquis; εἷς τις. *Marc.* 14:47,51. MANNE SNMS: Homo quidam; ἄνθρωπός τις. *Luc.* 15:11. 16:1,19. SNMA UINX: Quæ mulier; τὶς γυνή. *Luc.* 15:8. hNNAAEAdE SNMIS SKAAKS: Centurionis cujuſdam ſervus; ἑκατοντάρχου τινὸς δοῦλος. *Luc.* 7:2.

rA-

ᚴᚬᛋ᛫ ᛋᚢᛘᚬᚾᚬ: Vidimus quendam; εἴδομέν τινα. *Luc.* 9:49. *Marc.* 15:21. ᛋᚢᛘᚬᛁᚼ ᚢ᛫ᚠᚼᚾ: Quidam dicebant; οἱ μὲν ἔλεγον. *Marc.* 15:35. *Joh.* 7:12 & 44. 9:9, 16. ᚢᚬᚠ ᚪᚾ ᛋᚢᛘᚬᛁᛘ: Dixit ad quosdam; εἶπε πρός τινας. *Luc.* 18:9. ᚴᚬᚼᚬᚦᛏᛁᚪᚬ ᛋᛁᚴ ᛋᚢᛘᚬᛘᛘᚬ ᛒᚬᚢᚴ-ᚴᚬᚢ᛫: Adhæsit uni civium; ἐκολλήθη ἑνὶ τῶ πολίτ. *Luc.* 15:15. ᛁᚾ ᛋᚢ-ᛘᚬᛘᛘᚬ ᚪᚬᚴ ᚴᚬᛁᚾᚬᛁᛋ᛫: In unâ dierum illarum; ἐν μιᾷ τῶ ἡμερῶν ἐκείνων. *Luc.* 20:1.

ᛋᚢᚢᚪᚴᛦ, Segregatim, sejunctim, seorsum; κατ' ἰδίαν. *Marc.* 4:34. 9:2. *Luc.* 9:10. ᛒᛁ ᚠ᛫ ᚴᚬᚴᚠ ᛋᚢᚢᚪᚴᛦ: Cùm esset singularis; ὅτε ἐγένετο ἔμόνας. *Marc.* 4:10. *Anglosaxonibus* on sundpan. on sundpon. *Alamannis* suntrigo. *Anglis* asunder. *Belgis* in 't bysonder. *Anglosaxonibus* ꝑýndpian. aꝑýndpian *est* Separare. *Belgis* affonderen. *&c.*

ᛋᚢᚢᚴᚬ, Veritas. ᛁᚴ ᛁᛘ ᛋᚬ ᚴᛁᚱᛋ. ᚴᚬᚼ ᛋᚢᚢᚴᚬ. ᚴᚬᚼ ᚬᛁᛒᚬᛁᚾᛋ: Ego sum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14:6. 17:17. 18:38. ᚬᚼᛘᚬ ᛋᚢᚢᚴᛦᛋ: Spiritus veritatis; *Joh.* 14:17. ᛋᚢᚢᚴᚬ ᚴᛁᛏ-ᚴᛦᚪᛁᛋᚬ: Verum testimonium; *Joh.* 8:14. ᚢᚬᚠ ᛁᛘᛘᚬ ᚬᚬᚬᚬ ᛋᚢᚢᚴᚬ: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. *Joh.* 16:7. ᛒᛁ-ᛋᚢᚢᚴᚬᛁ, Verè, *quod vide suo loco.* ᛋᚢᚢᚴᛁᚾᛋ, Verus; *Marc.* 12:14. *Joh.* 7:12. 18:28. ᛋᚢᚢᚴᛁᚾᚬ ᛋᛏᚪᚾᚬ: Verum judicium; *Joh.* 8:16. ᛋᚢᚢᚴᛁᚾᛦ ᚴᛁᚾᚬᛏᚴᛁᚾ: Vera vitis; *Joh.* 15:1. *Cimbris* ᚢᚬᚬᚬ *est*, Verus. ᚢᚬᚬᚢᛁᚬᚠ, Veritas. ᚢᚬᚬᚢᛁᚪᚠᚢ, Veriloquium. *Danis* sand / Verus. sandhed / Veritas. sandsager / Veridicus. *Islandis* sannur / sannarlegur *est* Verus. sannsøgull / Verax.

ᛋᚢᚢᚴᚬ, Sanctitas. ᛁᚾ ᛋᚢᚢᚴᚬᛁ: In sanctitate. ἐν ὁσιότητι. *Luc.* 1:75.

ᛋᚢᚢᚴᛁᚾᛋ, Bonus, ἀγαθός. *Joh.* 7:12. *Cui quodammodo simile illud Lucæ* 7:35; ᚴᚬᛋᚢᚢᚴᛦᚪᚬ ᚴᚬᚴᚠ ᚼᚪᚾᚪᚢᚴᛁ: Justificata est sapientia. ἐδικαιώθη ἡ σοφία.

ᛋᚢᚢᚾᚾᛦ, Sol. *Anglosax.* sunna. sunne. *Alam.* sun / sunna / sunne. *Angl.* sun. *Belg.* son / sonne. *De vocabuli origine multa habet Cluverius Germaniæ antiquæ lib.* I, *cap.* 26. *etiam Vossii etymologicum in* Sol. *Ego commodiorem aliam originationem adhuc quæro.*

ᛋᚢᛚᛁᚠ. ᚴᚬᛋᚢᛚᛁᚠ ᚴᚬᛋ: Fundata erat: *Matth.* 7:25.

ᛋᚢᚾᛋ, Simul omnes; ἀπὸ μιᾶς. *Luc.* 14:18. ᛋᚢᚾᛋ, Ilicò; παραχρῆμα. *Luc.* 1:64. ᛋᚢᚾᛋ, Confestim; εὐθέως. *Matth.* 8:3. *Marc.* 4:15, 17.

SNNSAIY, Statim; ἐυθέως. *Marc.* 5:30. 6:25. 10:52. SNNS EI YAKψ STIBNA ΓΧΑΕINAIS ψEINAIZΧS ÏN ANSAM MEINAIM: Ut facta eſt vox ſalutationis tuæ in auribus meis; ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τῆς ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου. *Luc.* 1:44.

SNNNS, Filius. SNNGNS, Filii. *Angloſax.* ſuna. ſune. ſunu. *Alam.* ſun. *Cimbr.* HAK. *Dan.* ſøn. *Iſl.* ſonur. *Angl.* ſon. *Belg.* ſone. *Martinius cenſet Germanicum* ſohn *derivatum ex* ſaen / Seminare; *prorſus ut* Græcum σπέρμα, Semen, *frequenter* Prolem *ſignificat in ſacrâ paginâ. Mihi tamen antiqua* ſun *&* ſunu *longè commodiùs videntur peti ex* υἱὸς, Filius. *ut ex Accuſativo* υἱὸν (*ſpiritu aſpero in ſibilum commutato*) *primò fuerit* ſuon, *ac poſtea* ſun.

SNNAN. ΓASNNAN: Condire; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34.

SNTIZΧ. *Vide* AZETIZΧ, Faciliùs.

SYA, Sic; *Matth.* 5:16, 19. 6:9, 30. 7:12, 17. *&c.* AN OE FANKHTAI SIGNψ SYA: Quorſum ſic timetis? *Marc.* 4:40. *Etiam* SYAh *ſcribebant; ut videre eſt Joh.* 17:18. SYA SYE, Sicut; ὡς, ὥσπερ. *Matth.* 5:48. 6:2, 5, 7, 12, 16. 7:29. 8:13, 24, 28. *&c.* SYA SYE NSΓEISNΧAEANN AAAI: Ita ut mirarentur omnes; ὥστε ἐξίστασθαι πάντας. *Marc.* 2:12. 15:5. SYA SYE, Prout; καθώς. *Marc.* 4:33. SYAEI, Ita ut, itaque; ὥστε. *Marc.* 2:28. SYA FILN SYE hABAIS: Quæcunque habes; ὅσα ἔχεις. *Marc.* 10:21. SYAAAnA MEAIS MIψ ÏZYIS YAS: Tanto tempore vobiſcum ſum; *Joh.* 14:9. *Similia loca vide in* AAnAS. SYAAEIK, Talia; τοιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Marc.* 13:19. SYAAEIKATA YAAAnFNI: Talem poteſtatem; ἐξουσίαν τοιαύτην. *Matth.* 9:8. ψIZE SYAAEIKAIZE ÏST ψINAANΓAKAI ΓΧψS: Talium eſt regnum Dei; τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Luc.* 18:16.

Sic Joh. x. 6 SYA MANA TAI SYE 3604

SYAIF, Ceſſavit; *Luc.* 7:45. *Fortaſſè non incommodè ab hoc verbo deducas Angloſaxonicum* ſpæfian *vel* ſpefian, Dormire, ſomniare. ſpæfn *vel* ſpefn, Somnium. *unde quoque Danis* ſoffue *eſt* Dormire, ſomniare. ſoffn / Somnium. *Iſlandis etiam* ſofa *eſt* Dormire. ſvaf / Dormivi. eg ſef / Dormio. ſveffn / Somnus. *Cimbris* FNAMNNIMA *dicebatur* Qui circa veſperam ſomnolentus eſt. *Vide Runicum lexicon in* FNIMT, Veſpera. *Alamannis denique non incognitum fuiſſe verbum* ſueuen / *oſtendunt gloſſæ Lipſii in* beſueuet / Soporatus; *ubi tamen aliam vocabuli* ſpæfn *attulimus originationem.*

SYAihKA, Socer; *Joh.* 18:13. SYAihKX, Socrus; *Marc.* 1:30. *Luc.* 4:38. *Angloſaxonibus* ſpæger. ſpeger. ſpeop *eſt* Socer. ſpægre, Socrus.

Ala-

Alamannis ſuehur/ ſuer *eſt* Socer. ſuiger/ Socrus. *Danis* ſvoger. *Belgis* ſwager. *Suſpicabar olim Angloſaxonicum* ᚹᛈᛖᚷᛖᚱ *factum ex* ᛁᚲᚹᛖᚷᛋ, Socer. *ut primùm, aſpero ſpiritu in* ᚹ *tranſeunte, fuerit* ᚱᛖᚳᚢᚱ *vel* ᚱᛖᚷᚢᚱ. *ac deinceps, aſſumto* ᚹ, *fecerint* ᚹᛈᛖᚷᛖᚱ.

ᛊᚣᛚᚳᚢᚾᛞ, Tantus. *Vide* ᛚᚳᚢᚾᛞ *poſtpoſitum Adverbiis, &c.*

ᛊᚣᛚᛖᛁᚳ, Talia; ποιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Supra in* ᛊᚣᛚ.

ᛊᚣᛗᛗ, Spongia; *Matth.* 27:48. *Marc.* 15:36. *Angloſaxonibus* ᚱᚹᚪᛗ, *Alamannis* ſuam / *Belgis* ſwamme *eſt* Fungus. *at Danis* ſvomp *eſt* Spongia; *fortaſſe à* σωφὸς, Rarus, inanis, fungoſus.

ᛊᚣᚱᚳᚪᚾ, Jurare. ᚪᚾᚩᚪᚾᚾ ᚫᚦᚪᚱᛗᚷᚪᚾ ᚷᚪᚻ ᛊᚣᚱᚳᚪᚾ: Cœpit deteſtari & jurare; *Matth.* 26:74. *pro quo Marci* 14:71 *legas* ᛁᛊ ᚪᚾᚩᚪᚾᚾ ᚫᚦᚪᛁᚳᚪᚾ ᚷᚪᚻ ᛊᚣᚱᚳᚪᚾ. *Angloſaxonibus* ᚱᚹᛖᚱᚳᚪᚾ *eſt* Jurare. *Alamannis* ſuueren/ ſuuerren. *Danis* ſverge. *Anglis* ſwear. *Belgis* ſweeren/ ſwæren. *Iſlandis* eg ſver *eſt* Juro. ſoor/ Juravi. *Runico lexico* ᚺᚢᚪᚱᚦᚫᚱᚪᚻ *ſunt* Juramenta. *Quod ad verbi originem attinet; quum juſjurandum nihil ſit aliud quàm pia atque ingenua veri Dei invocatio, majorémq; Deo optimo maximo honorem nequeamus exhibere, quàm ſi eum ſolum agnoſcamus* κυριολογῶμεν *& perjuriorum vindicem, hinc juriſjurandi nomine* σωτικὸν χρῆμα *univerſus Dei cultus comprehenditur Eſaiæ* 45:23. *& paſſim alibi. atque adeò facilè inducor ut credam Patres noſtros ſuum* ſuueren / Jurare, *deſumpſiſſe ex Gothico* ᛊᚣᛖᚱᚳᚪᚾ, Honorare. *quod in Arg. codice paſſim occurrit.* ᛁᚳ ᛊᚣᛖᚱᚳᚪ ᚫᛏᛏᚪᚾ ᛗᛖᛁᚾᚪᚾᚪ. ᚷᚪᚻ ᚷᚾᛊ ᚾᚾᛊᚣᛖᚱᚳᚪᛁᚹ ᛗᛁᚳ: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonorificatis me; *Joh.* 8:49. ᛊᚱ ᛗᚪᚾᚪᚱᛖᛁ ᚣᚪᛁᚱᛁᚳᚫᚱᛗ ᛗᛁᚳ ᛊᚣᛖᚱᚳᚪᛁᚹ: Populus hic labiis me honorat; *Marc.* 7:6. *& mox ejuſdem capitis commate* 10; ᛊᚣᛖᚱᚳᚪᛁ ᚫᛏᛏᚪᚾ ᚹᛖᛁᚾᚪᚾᚪ ᚷᚪᚻ ᚳᛁᚹᛖᛁᚾ ᚹᛖᛁᚾᚪ: Honora patrem tuum & matrem tuam. *Non leviter interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd apud Lucianum* ὄρχου ἕνεκά τινί *ponitur pro Obſervari coliq; ab aliquo officioſiſſimè. Vide Iſ. Caſaubonum in Tranquilli Julium; cap.* 85.

ᛊᚣᚳᛖ, Temerè, abs re, ſinè cauſâ. ᛗᚱᚫᚳᛁᛋ ᛒᚱᚱᚹᚳ ᛋᛖᛁᚾᚫᛗᛗᚪ ᛊᚣᚳᛖ: Iratus fratri ſuo temerè; *Matth.* 5:22. ᛊᚣᚳᛖ ᛗᛁᚳ ᛒᚫᚱᚹᚪᚾᚫ: In vanum me colunt; *Marc.* 7:7.

ᛊᚣᚪᚱᛏ, Niger. *Angloſax.* ᚱᚹᛖᚪᚱᛏ. *Alam.* ſuarz. *Cimbr.* ᚺᚢᚪᚱᛋᚺ. *Dan.* ſort. *Iſl.* ſvartur. *Belg.* ſwart / ſwert. *Olim ſuſpicabar* ſuarz *affinitatis aliquid habere cùm* ζοφερὸς, Caliginoſus, tenebroſus, obſcurus. *nunc tamen diſpicio num quid commodiùs offeratur, unde derivem: præſertim cùm* ſuarz *aliam quoque, ac fortaſſe priorem habeat ſignificationem, cujus ratio ſit habenda vocabuli*

originem indagaturis. Alamannicum gloſſarium C, 20; ſuuarz/ Tetrum. *Angloſaxonicum itidem gloſſarium* R, 79; ꝛpeapꝛ, Ater, teter. blac, Niger. *Beda* v, 13; mænigeo ꝛpeapꝛna gaſta, Multitudo deformium ſpirituum. *& mox*; monige heapaſ ꝛpeapꝛna ligea, Crebri globi tetrarum flammarum. *Idem* v, 14; ꝛpeapꝛum ꝛtaſum ⁊ atollicum appitene, Tetris literis deſcripta. *Greg. magnus libro Primo dial. cap.* 12; ꝛpiðe ꝛpeapꝛa men, Valdè tetri homines.

SYE, Sicut; *Matth.* 6: 10. 7: 29. 10: 25. *&c. Perſæpè conjungitur cum* SYA, Sic. *quod vide.* SYE AhAK: Tanquam columbam; *Marc.* 1: 10. SYE BINhTS: Sicut conſueverat; ὡς εἰώθει. *Marc.* 10: 1. SYE UAΨ ÏM: Ut dixit iis; ὡς εἶπεν αὐτοῖς. *Joh.* 18: 6.

SYERNIΨA, Exultatio; *Luc.* 1: 14. ÏN SYIRNIΨAI: In gaudio; *Luc.* 1: 44. SYERNEIA AhMA MEINS: Exultavit ſpiritus meus; *Luc.* 1: 47. SYERNIAA AhMIN: Exultavit ſpiritu; *Luc.* 10: 21. *Originem horum diſces ex iis quæ mox dicemus in* SYIRAGANS, Tibicines.

SYEINA, Porci; *Luc.* 15: 16. hAIKAA SYEINE; Grex porcorum; *Matth.* 8: 30. *Angloſaxonibus* ꝛpÿn *eſt* Porcus. *Alamannis* ſuin. *Danis* ſuin. *Anglis* ſwine. *Belgis* ſwijn. *Angloſaxonibus item* heopð ꝛpina *eſt* Grex porcorum. *Alamannis* cutri ſuino. *Danis* ſuine-hiord. *Anglis* heard of ſwine. *Belgis* ſwijn-herde. *à* σῦς, Sus, porcus, *eſt* σύϊνος, Suillus, porcinus. *atque inde abſciſſum eſt* ꝛpin. *q. d. ſuilli generis animal.*

SYEKAN, Honorare. ÏK SYEKA ATTAN MEINANA. GAh GNS NNSYEKAIΨ MIK: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonoratis me; *Joh.* 8: 49. SA MANAIGI YAIKIASM MIK SYEKAIΨ: Hic populus labiis me honorat; *Marc.* 7: 6. SYEKAIΨ ÏMMA ATTA: Honorificabit eum pater; *Joh.* 12: 26. SYEKAI ATTAN ΨEINANA GAh AIΨEIN ΨEINA: Honora patrem tuum & matrem tuam; *Marc.* 7: 10. 10: 19. *Luc.* 18: 20. YAS ÏMMA SYEKS: Erat ei pretioſus, habebat illum in maximo pretio; *Luc.* 7: 2. NIST PRAPHETNS NNSYEKS. NIBA ÏN RAÞANKWAI SEINAI: Non eſt propheta ſinè honore, niſi in patriâ ſuâ; *Marc.* 6: 4. RASYEKAIPS YAS ÏAISNS: Glorificatus eſt Jeſus; *Joh.* 12: 16. 13: 31.

SYEKÞAN, Tergere. *Vide* BISYARÞ, Terſit.

SYEKS, Pretioſus. *Vide* SYEKAN, Honorare.

SYES, Subſtantia, opes, facultates, bona alicui propria; *vide Lucæ* 15: 12 & 13. SYESA AMBA, Propriæ oves; *Joh.* 10: 12. ΨA SYESNA

SYNA ALMBA hAITIÞ BI NAMIN: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. NS SVESAMMA AKKANA NSKNNÞS ÏST: Ex proprio fructu cognoscitur; *Luc.* 6:44. SVESAIM VASTGRM GAVASIDEDANN ÏNA: Propriis vestibus induerunt eum; *Marc.* 15:20. SR MANASEDS SVESANS FKIGRDEDI: Mundus proprios diligeret; *Joh.* 15:19. *Anglosaxonibus* ꝑpæꝛ *erat* Proprius: *nam sequentia venerabilis Bedæ verba libro Quarto hist. eccles. cap.* 17; Confitemur secundùm sanctos Patres propriè & veraciter, *ita reddidit Rex paraphrasta*, pe andettaþ æꝑtep halıgum fæðepum ꝑpæꝛlice ȝ ꝓoðlice:.

SVES *etiam videtur poni pro eo quod palàm est.* NINh ÏST FNAGIN ÞATEI NI GAKNNNAIDAN GAh ÏN SVESNNÞAMMA UIMAI: Neque absconditum, quod non cognoscatur & in palàm veniat; οὐδὲν ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. *Luc.* 8:17.

SVEÞAN, Verumtamen; πλήν. *Luc.* 6:35. 10:11, 14, 20. 19:27. NIhÞAN AINShNN SVEÞANh BALÞABA KRAIDA BI ÏNA: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Joh.* 7:13. ATSAIOIÞ SVEÞAN FANKA AINGNAIKANFETNM: Attendite à falsis prophetis; προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν. *Matth.* 7:15. *Ponitur & pro* Quidem; μέν. *Marc.* 10:39.

SVIGGANS, Tibicines; *Matth.* 9:23. SVIGRDEDANM ÏZVIS GAh NI PLAINSIDEDANÞ: Cecinimus vobis tibiâ, & non saltâstis; *Matth.* 11:17. *Luc.* 7:32. *Anglosaxonibus* ꝑpæȝ *vel* ꝑpeȝ *est* Sonus. ꝑpeȝan, Sonare, tinnire. *Magis tamen huc facit quòd* ꝑpeȝ *iisdem Anglosaxonibus etiam est* Instrumentum musicum, concentus musicus. unȝeꝑpeȝe ꝑanȝ, Diaphonia, *i. Vocum sive soni discrepantia. quòd item Cædmoni* ꝑpeȝleꝛ ȝamen *dicitur Læta hilaritas æternæ illius jubilationis quâ sedes beatorum jugiter mulcent myriades aliquot angelorum: vide Cædmonis paginam* 17, *lin.* 5. *atque adeò ipsum quoque* Cœlum *dicitur* ꝑpeȝl *Cædmoni* 32, 19. 39, 16. 61, 7. *&c.* ꝑpeȝl-boꝛmaꝛ, 1, 6. ꝑpeȝl-toꝑht pic, Luculentè sonora mansio; 1, 16. ꝑpeȝl-toꝑht ꝛelð, Luculentè sonora sedes; 3, 6. ꝑpeȝl-buan, Cœlicolæ; 2, 25. ꝑpeȝl cynınȝ, Deus; 57:14. ꝑpeȝleꝛ alðoꝛ, 55, 6. 60:14. 62, 1. *&c.* *Huc etiam facit illud Theotisci glossarii B*, 10; Calami, **swegalun**. *item gl C*, 19; **swegelara / pfifara /** Tibicines. *Sicambris* **swegel / swegel-pîpe** *est* Tibia. **swegeler / swegel-pîpper /** Tibicen. **swegelen /** Tibiâ canere. *Fortassè quoque ad antecedens illud* ꝑpeȝ, Sonus, *pertinet Islandicum* ſvaꝛ / Tumultus susurrantium. *ac manifestiùs aliquantò Gothicum* SVERNIÞA, Exultatio; *quoniam exultantium*

tium est instinctu atque imperio gaudii (nam gaudio quoque cogendi vis inest) veluti debacchari atque immodicam lætitiam cantu clamoribúsq; testari.

ᛋᛃᛁᚴᚾᛁᚹᚣᛚ, Gaudium. *Vide* ᛋᛃᛖᚴᚾᛁᚹᚣᛚ, Exultatio.

ᛋᛃᛁᚴᚾ ᛒᚣᚱᚹ ᚴᚣᚣᛖᛃᚴᚣᚾᛞᚱ, Innoxium sanguinem tradens; *Matth.* 27:4. *Nescio an* ᛋᛃᛁᚴᚾ *istud sit à* ᛋᛃᛁᚴᚾᚾᚹ, Manifestus, apertus, candidus, *i. qui nihil tecte, sed omnia apertè liberéq; agit. Hac enim Candoris atque integritatis laude nihil agnovisse veteres præstabilius, liquet ex illâ denominatione quam Christo Domino κατ' ἐξοχὴν tribuebant Cimbri antiquiores, quando eum à probitate & candore (sicuti nos docet Runicum lexicon) appellârunt* ᚼᚢᛁᛋᚣᚱᛁᚾᛏᚻ.

ᛋᛃᛁᚴᚾᚾᚹ ᛃᚣᚱᚹ ᚾᚣᛗᚱ ᛁᛋ: Manifestum factum est nomen ejus; *Marc.* 6:14. 4:22. *Luc.* 8:17. ᚹᚾᚻᛏᚣ ᛁᛗ ᛖᛁ ᛋᚾᚾᛋ ᛋᚴᚾᚣᚣᚣ ᛃᛖᛋᛁ ᚹᛁᚾᛞᚣᚾᚴᚣᚴᚣᛁ ᚴᚱᚹᛋ ᚴᚣᛋᛃᛁᚴᚾᚾᚹᚷᚣᚾ: Existimabant quòd confestim regnum Dei manifestaretur; *Luc.* 19:11. ᚼᛁᚣᚾ ᚣᚾᛞᛒᚣᛁᛏ ᛁᚾᛋ ᛖᛁ ᛁᚾᚣ ᚾᛁ ᚴᚣᛋᛃᛁᚴᚾᚾᚹᛁᛞᛖᛞᛖᛁᚾᚣ: Vehementer comminabatur illis ne se manifestarent; *Marc.* 3:12. ᛋᛃᛁᚴᚾᚾᚹᚣᛒᚣ ᚹᚣ-ᛏᚣ ᛃᚣᚾᚴᛞ ᚴᚱᚹᛁᛞᚣ: Palàm verbum loquebatur; παῤῥησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. *Marc.* 8:32. *Joh.* 11:14.

ᛋᛃᛁᚣᛏᚣᚾ. ᚴᚣᛋᛃᛁᚣᛏᚣᚾ, Mori. ᛋᛃᚣᚣᛏ, Moriebatur; *Luc.* 8:42. ᚣᚣᚻᛏᚣᚴ ᛗᛖᛁᚾᚣ ᚾᚾ ᚴᚣᛋᛃᚣᚣᛏ: Filia mea modò defuncta est; *Matth.* 9:18. *Marc.* 9:26. 12:22. *Luc.* 20:30. *Joh.* 11:14. ᛋᛃᚾᚣ-ᛏᚣ ᛃᚣᛁᚴᚹᛁᛞ: Erat moriturus; *Luc.* 7:2. ᚾᛁ ᚴᚣᛋᛃᚾᚣᛏᛁ ᛗᛖᛁᚾᛋ ᛒᚱᚷᚹᚣᚱ: Non mortuus esset frater meus; *Joh.* 11:32. ᚴᚣᛋᛃᚾᚣ-ᛏᚾᚾ, Mortui sunt; *Joh.* 6:49. ᚴᚣᛋᛃᛁᚣᛏᚣᚾ, Mori; *Luc.* 20:36. *Joh.* 18:32. 19:7. ᚴᚣᛋᛃᛁᚣᛏᚣᚾᛞᛋ, Moriens; *Marc.* 12:20. ᚴᚣ-ᛋᛃᛁᚣᛏᛁᚹ, Moritur; *Marc.* 9:44. ᚴᚣᛋᛃᛁᚣᛏᚣᛁᛗᚣ ᛗᛁᚹ ᛁᛗᛗᚣ: Moriamur cum eo; *Joh.* 11:16. *Anglosaxonibus* ꝼpeltan. apeltan. ȝeꝼpeltan *est* Mori. ꝼpealt, Moriebatur. ꝼpeltenðlic, Moribundus. ȝeꝼpolten, Exanimatus. *&c. Suspicabar aliquando Anglosaxonicum* ꝼpeltan *primâ suâ significatione intellectum de iis qui solvuntur inediâ, quoniam Islandis* ſuellta *est* Esurire. ſuallt / Esurivi. *Danis quoque* ſult *est* Fames. ſulte / Esurire. *Posteaquam verò di dici Cadaver animalis sub dio projecti ac tabo diffluentis vulgò Flandris* ſwelte *dici, ex hoc ipso nomine nata quoque suspicio* ſwelte *istud, nec non Anglosaxonicum* ꝼpeltan *esse à* ꝼpellan, Turgere, intumescere. ꝼpil. ȝeꝼpil, Tumor; *propterea quòd nimiâ putrescentium humorum copiâ plerumque distendi atque intumescere soleant cadavera, priùs quàm ruptâ cute solvantur atque in terram defluant.*

ᛋᛃᛁᚾ-

SYNΨΛI NI ΨΛNRBNN ΛEKEIS: Validi non opus habent medico; *Marc.* 2:17. KΛSΛ SYNΨIS YIΛYΛN: Vasa fortis diripere; *Marc.* 3:27. SYNΨEIN ГΛTΛYIDΛ ÏN ΛRMΛ SEINΛMMΛ: Potentiam fecit in brachio suo; *Luc.* 1:51. SYNΨNRΔΛ ΛhMIN ΨΛTΛ BΛKN: Confortabatur spiritu puer; *Luc.* 1:80. *item* 2:40. SYNΨRZΛ MIS UIMIΨ: Potentior me venit; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Quemadmodum supra in* SINΨΛ *ostendimus Anglosaxonicum* ꝩiðe *respondere Gothico* SINΨΛ, *ita & hîc monendum Anglosaxonicum* ꝩiðe *respondere Gothico* SYNΨΛ. *Anglosaxonibus nimirum* ꝩiðe *est* Multùm, valdè, nimis, vehementer. ꝩiðoꝩ, Magis, potiùs. ꝩiðoꝩt, Maximè, potissimùm. ꝩiðian *vel* ꝩiðꝩian, Invalescere, prævalere. *Vulgo Hollandis* **swijdig** *vel* **swindig** *est* Multus, magnus. **swijdig groot** / Valdè magnus. **swijdige menighte** / Ingens multitudo. **swindig volck** / Frequens populus. **swinde** / **geswinde** / Citus, vehemens, promptus. *Vide quæ annotavimus ad Alamannicum glossarium Justi Lipsii in* **suitho** / Nimis.

SYISTΛR, Soror; *Marc.* 3:35. *Joh.* 11:39. SYISTRGNS, Sorores; *Marc.* 6:3. *Joh.* 11:3. *Anglosaxonibus* ꝩeoꝩeꝩ. ꝩuꝩtoꝩ. ꝩuꝩtuꝩ. ꝩuꝩteꝩ. ꝩuꝩteꝩ *est* Soror. ȝeꝩuꝩtna. ȝeꝩeoꝩtna, Sorores. *Alamannis* **sueſter** / **soſter**. *Cimbris* ИПИАПД. *Danis* **syſter**. *Anglis* **ſiſter**. *Belgis* **ſuſter**. *Mericus Casaubonus derivat ex* ὑσίᾳ, Matrix. *sicuti & a* μήτης *dictum putat* ἀπὸ τ̃ μήσεως, *quod ejusdem est significationis. Videntur hæc primò generalia nomina fuisse, pro qualibet Fœminâ in genere; postea tamen usu facta propria: ut hoc de fœminâ Matre, seu quæ Mater esset; istud de fœminâ Sorore propriè diceretur. Hæc Casaubonus. Considera tamen an non sit satiùs vocabulum* ꝩuꝩteꝩ *vel* ꝩeoꝩteꝩ, *per levissimam literarum transpositionem, deducere ex* ꝩeȝe, Dulcis. *ut dicatur quasi* ꝩeȝeꝩȝe, Dulcissima; *propter illam blandioris mitioríq; indolis suavitatem, quâ fratribus plerumque Sorores videntur amabiliores gratioréq; quàm reliqui ex iisdem parentibus prognati fratres.*

SYR ÏMMΛ SR hERRΔIΛNΛI: Insidiabatur illi Herodias; ἐνεῖχεν αὐτῷ ἡ Ἡρῳδιάς. *Marc.* 6:19. *Omnino* SYR *istud, per levissimam literæ* R *metathesin, respondet illi* ꝩẏnꝩe *quod hoc in loco habet versio Anglosaxonica. nam* ꝩẏnꝩan *Anglosaxonibus est* Occultè aliquid moliri, struere insidias.

SYNMSΛ *&* SYNMÞSΛ, Piscina, natatorium; κολυμβήθρα. *Joh.* 9:7 *&* 11. ꝩẏmman *Anglosaxonibus est* Natare. *Alamannis* **suuimmen**. *Cimbris* ИПИΨΛ. *Danis* **svemme**. *Anglis* **swim**. *Belgis* **swemmen**. *Videntur affinitatis aliquid habere cum illo* σίμιον, *quod Hesychio exponitur* Litus, ora maritima.

Nihil

Nihil etenim æquè juventutem ad natandum invitat, quàm commodi atque amœni littoris oportunitas. Vide juniorem Plinium libro Nono, epistolâ 33.

ᛏ ᚪ.

ᚪᚴᚪᚪ, Capilli. ᛁᛉᚣᚪᚴᚪ ᚷᚪh ᛏᚪᚴᚪᚪ hᚪnᛒᛁᚪᛁᛋ ᚪᚪᚪᚪ ᚴᚪᚴᚪᚠᚣᚪᚾᚪ ᛋᛁᚾᚪ: Vestri etiam capilli capitis omnes numerati sunt; *Matth.* 10:30. ᚾᛁ ᛗᚪᚴᛏ ᚪᛁᚾ ᛏᚪᚴᚪ ⊙ᛖᛁᛏ ᚪᛁᚠᚠᚪᚾ ᛋᚣᚪᚴᛏ ᚴᚪᛏᚪᚾᚷᚪᚾ: Non potes unum capillum album aut nigrum facere; *Matth.* 5:36. ᚣᚪᛋ ᛁᛟhᚪᚾᚾᛖᛋ ᚴᚪᚣᚪᛋᛁᚠᛋ ᛏᚪᚴᚪᚪᛗ nᚪᛒᚪᚾᛞᚪᚾᛋ: Erat Johannes vestitus pilis cameli; *Marc.* 1:6. *Islandis* tagl *est* Cauda equina; *dubio procul ob densitatem pilorum. Atque adeò ab hoc ipso* ᛏᚪᚴᚪ *ob eandem quoque causam* Cauda *Anglosaxonibus dicta est* tægl. *Alamannis* zagel / *Cimbris* ᛏᚪᚠᛚ, *Anglis* tail.

ᛏᚪᚴᛟ, Lachryma. ᚪᛈhᛟᚱᚷᚾᚩᚪᚾᛞᚪᛋ ᛗᛁᚠ ᛏᚪᚴᛟᚪᛗ: Exclamans cum lachrymis; *Marc.* 10:24. ᛏᚪᚴᛟᛁᛞᚪᚴ ᛁᚪᛁᛋᚾᛋ: Lachrymatus est Jesus; *Joh.* 11:35. *Cambrobritannis* daigr *est* Lachryma. *Anglosax.* teap. *Alam.* zaher. *Cimbr.* ᛏᚪh. *Angl.* tear. *Belg.* traen. *Dan.* taar *est* Stilla aquæ. *Perspicuè interim in Gothico* ᛏᚪᚴᛟ *&* *Cambrobritannico* daigr *deprehendimus vestigium Græci* δάκρυον. *at in Anglosaxonico* teap *&* *Cimbrico* ᛏᚪh *contractio totam vocabulorum faciem immutavit, quam vetustior integriórq; vocis orthographia primo statim intuitu oculis subjicit: siquidem in proximè citato Argentei codicis loco interlineares glossæ Cottonianæ habent* tæhepenðe pæp þe hælenð. *In altero verò loco* (*Marc.* 9:24 *eædem glossæ Cottonianæ habent* mið tehepum. *& rursus Luc.* 7:38 mið tæhepum *vel* teapum:.

ᛏᚪhᚷᚪᚾ, Lacerare, laniare, discerpere. ᚠᛁᚪᚾ ᛏᚪhᚷᚪᚾᛞᚪᛋ ᛁᚾᚪ: Multùm discerpens eum; *Marc.* 9:26. ᛏᚪhᛁᛞᚪ ᛁᚾᚪ ᚪhᛗᚪ ᛋᚪ nnhᚴᚪᛁᚾᚷᚪ: Discerpebat eum spiritus immundus; *Marc.* 1:26. 9:20. *Luc.* 9:42. *Videtur huc pertinere Anglicum* Tugge / Vellere, vellicare, trahere. *Adi etymologicum nostrum Anglicum.*

ᛏᚪᛁhᛋᚣᚱ, Dextera; *Matth* 6:3. ᚪᚠ ᛏᚪᛁhᛋᚣᚱᚾ, A dextris; *Marc.* 15:27. hᚪᚾᛞᚾᛋ ᛏᚪᛁhᛋᚣᚱ, Manus dextra; *Matth.* 5:30. ᚪᚾᛚᚱ ᛏᚪᛁhᛋᚣᚱ, Oculus dexter; *Matth.* 5:29. ᚪᚾᛋᚱ ᛏᚪᛁhᛋᚣᚱ, Auris dextra; *Joh.* 18:10. *Indubium hujus vocis vestigium diutissimè servârunt Theotisci. nam Tatiano, Otfrido, Willeramo atque aliis Dextra passim dicitur* teſeuua *vel*

vel ᛉᛖᛊᚹᚩᚪ. *ita quoque legimus in gloſſis Lipſii*; ᛏᛖᛊᛖᚹᚩᚩᚾ / Dexteram. ᚦᛖᛊᛖᚢᚢᚾ̄ / Dexterâ. *Ipſum verò* ᛏᚨᛁᚻᛊᛉᚱ *videri poteſt factum ex* δεξιὰ, Dextera. *mutato* δ *in* τ. *ſicuti Æölicum* σπάδιον *pro* στάδιον, *fit* Spatium. σπυρὶς, σπυρίδος, Sporta. δαὶς, δαΐδος, Tæda, *& fortaſſe* Titio. δάσκια, Teſqua. δαῖα, Terra. δῖνος, Tina. δύσκις, Tuſſis. ὄδρος, Uterus. μῦδος, Mutus. *Græcorum quoque duplicem* ξ *ſæpenumerò diviſim ſcribi, atque in* CS, GS, HS, *vel* KS *tranſire, pluribus alibi docemus exemplis.*

ᛏᚨᛁᚻᚾᚾ, Decem; *Marc.* 10:41. ᚢᛁᚾᚱ ᛞᚱᚨᚴᛗᚨᚾᛊ ᚻᚨᛒᚨᚾᛞᛖᛁ ᛏᚨᛁᚻᚾᚾᚷᚨ: Mulier drachmas habens decem; *Luc.* 15:8. *Cambrobritannis* dêg *eſt* Decem. *Angloſaxonibus* tỳn. *Alamannis* zehan. *Cimbris* 4I *vel* 4IN. *Danis* ti. *Iſlandis* tyu. *Anglis* ten. *Belgis* tien. *Græcis* δέκα. *unde primitùs fortè fuerit* ᛞᚨᛁᚴᚨ, *& mutato* κ *in aſpiratam*, ᛞᚨᛁᚻᚨ. ᛏᚨᛁᚻᚨ. ᛏᚨᛁᚻᚾᚾ, *& contractè* tỳn. *Ac fortaſſè quoque ex* δέκα, *non modò* ᛏᚨᛁᚻᚾᚾ, *ſed &* ᛏᛁᚱ *olim dixerint Gothi; quod poſtea videri poſſunt potiſſimùm reſervâſſe in minoribus numeris Cardinalibus, i. e. principalioribus illis numeris in quibus vertitur omnis ratio numerandi, quum videlicet poſt unumquemque denarium ad unitatem recurrit ac revertitur omnis numeratio. Ita Gothis olim* ᛏᚤᚨᛁᛗᛏᛁᚱ *erat* Viginti, *q. d. bis decem.* ᚠᚴᛁᚾᛊᛏᛁᚱ *vel* ᚠᚴᛁᚷᚨᛏᛁᚱ, Triginta. ᚦᛁᛞᚤᚷᚱᚴᛏᛁᚱ, Quadraginta. ᚦᛁᛗᚦᛏᛁᚱ, Quinquaginta. ᛊᚨᛁᚻᛊᛏᛁᚱ, Sexaginta. ᛊᛁᛒᚾᚾᛏᛁᚱ, Septuaginta. *In majoribus verò numeris Cardinalibus* ᛏᚨᛁᚻᚾᚾᛞ *vel* ᛏᛖᚻᚾᚾᛞ *poſtponebant loco* ᛏᛁᚱ. *quomodo* ᚨᚻᛏᚨᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ *iis erat* Octoginta. ᚾᛁᚾᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ, Nonaginta. ᛏᚨᛁᚻᚾᚾᛏᚨᛁᚻᚾᚾᛞ *vel* ᛏᚨᛁᚻᚾᚾᛏᛖᚻᚾᚾᛞ, Centum. *quæ tantundem ſignificant ac ſi dicas, Octies dena, novies dena, decies dena: de quibus plura diximus in* ᚻᚾᚾᛞ, Centum.

ᛏᚨᛁᚴᚾᚷᚨᚾ. ᚷᚨᛏᚨᛁᚴᚾᚷᚨᚾ, Signare, deſignare, oſtendere. ᛊᚨ ᛁᛉᚹᛁᛊ ᛏᚨᛁᚴᚾᛖᛁᚠ ᚴᛖᚨᛁᚴᚾ ᛗᛁᚴᛁᚨᚨᛏᚨ: Ipſe vobis oſtendet cœnaculum grande; *Marc.* 14:15. ᛟᚨᛊ ᚷᚨᛏᚨᛁᚴᚾᛁᛞᚨ ᛁᛉᚹᛁᛊ ᚠᚤᛁᚾᚻᚨᚾ: Quis oſtendit vobis fugere? *Luc.* 3:7. ᚾᚾᛞ ᛞᚨᚷᚾᛊ ᛏᚨᛁᚴᚾᛖᛁᚾᚨᛁᛊ ᛊᛖᛁᚾᚨᛁᛉᚱᛊ: Uſque in diem oſtenſionis ſuæ; *Luc.* 1:80. ᚠᚤᚾᛊ ᚾᛊᚨᚾᛁᚷᛖᛁᚾ ᛏᚨᛁᚴᚾᚷᚨᚾᛞᚨᚾᛊ ᛊᛁᚴ ᚷᚨᚴᚨᛁᚻᛏᚨᚾᛊ ᚤᛁᛊᚨᚾ: Qui ſimularent ſe juſtos eſſe; *Luc.* 20:20. *Originem verbi attingimus in ſequenti* ᛏᚨᛁᚴᚾᛊ, Signum.

ᛏᚨᛁᚴᚾᛊ, Signum; *Luc.* 2:12. ᛏᚨᛁᚴᚾᛁᚾᛊ ᛏᚨᚾᚷᚨᚾ: Signa facere; *Job.* 9:16. ᚱᛁᛒᚨᚾᛞ ᛏᚨᛁᚴᚾᛁᚾᛊ ᚷᚨᚻ ᚦᚨᚾᚴᚨᛏᚨᚾᚷᚨ: Dabunt ſigna & portenta; *Marc.* 13:22. *Angloſaxonibus* tacen. tacon. tacun.

tacn. *Alamannis* zeichan / zeichn. *Danis* tegn. *Anglis* token. *Belgis* teecken / tepken. *Gothis interim* ΤΛΙΚΝϚΛΝ. *Angloſaxonibus* tæcan *vel* tacnian. *Alamannis* zeigan *ſunt* Signare, deſignare, oſtendere, demonſtrare. *atque inde* ΤΛΙΚΝS. tacn. zeichan. *Origo verò verborum* ΤΛΙΚΝϚΛΝ, tæcan, & zeigan *manifeſtè petita eſt ex* δείκνυμι, *quod ſumit tempora ab inuſitato* δείκω, Oſtendo.

ΤΛΙΝϚRNS, Cophini; *Marc.* 8:19. *Luc.* 9:17. *Joh.* 6:13. *Angloſaxonibus* tænel *eſt* Corbis, qualus. *Alamannis* ceina / zeinna. *Danis* tiene. *Belgis* teenen korfken. *Refer ad ſequens* ΤΛΙΝS.

ΤΛΙΝS, Palmes, *item* Virga, virgula, *maximè tamen Vitiginea, quæ* ϒΕΙΝΛΤΛΙΝS *dicitur Joh.* 15:4. *ubi vide antecedentia & ſequentia. Belgis quoque* teenen *vel* tienen *ſunt* Vimina. *Fortaſſè à* τείνω, Tendo, extendo; *quòd ea pro lubitu quaquà verſus flectere atque extendere ſoleamus. Græcis certè* τίνω *vel* τίννω *dicitur*, Quicquid in longum ducitur atque extenditur; *unde &* Faſcias & Laqueos *propriè ſic appellârunt.* τίνω & τίννω *idem ſunt, ut* χέω & χύω, *& ſimilia. atque inde* τενία & τενίδιον, Parva faſcia. *Occurrit &* Tenus *apud Plautum pro* Vinculo *vel* Laqueo, *quando apud Nonium Marcellum ait,*

Nunc ab tranſennâ turdus lumbricum petit:
Pendebit hodie pulcrè, ita intendi tenus.

Marcellus Laqueum *interpretatur, & dictum à Tendiculâ dicit. Sed purum putúmq; Græcum eſt* τὸ τένω *vel* τέννω. *hinc Tenues etiam virgulas ac Feſtucas dixere* Tenos, *ut* φιλύρεια *Græci. Ælianus*; Περσῶν βασιλεὺς ὁδοιπορῶν, ἵνα μὴ ἀλύῃ, φιλύρεον ἔιχε καὶ μαχαίριον ἵνα ξέῃ τοῦτο. *quo in loco* φιλύρεον *eſt* Tenus. *Unde & minutas ac tenues de virgâ præciſâ teſſeras, quibus ad ſortiendum utebantur*, Tenos *vocabant; quod occurrit in antiquis legibus Friſonum. Nimirum* Tenus *eſt* ξυλήφιον, κάρφιον, *i. Sorticula lignea & Feſtuca.* Sorticulæ buxeæ *mentio fit in libris Agrimenſorum. Hinc* κάρφια βάλλειν *pro* Sortes ducere, *occurrit apud Conſtantinum in libro de Imperio. Ac de iſthoc ſortium ducendarum genere accipiendum, quòd vulgò* Curtam feſtucam *appellamus. Vide Salmaſium in Tertullianum de Pallio. ut & Voſſium libro Secundo de Vitiis ſerm. cap.* 18. *Angloſaxonibus* tán *eſt* Sors. tán ȝenðan, Sortem mittere. tánhlẏta *vel* tánhlẏtere, Sortilegus. *&c.*

ΤΛΙϚΛΝ *occurrit in* ΓΛΤΛΙϚΛΝ. ΔISΤΛΙϚΛΝ, Diſſolvere, dirumpere, diſcindere. *ſicuti & in* ΛΕΤΛΠRNIΔ, Rumpit; *Luc.* 5:36. *Angloſax.* tæȝan. totæȝan. *Angl.* teare. *Vide quæ annotavimus ad gl B*, 13. *in* Diſſuta.

ΤΛΙΤRΛRKES, Tetrarcha; τετράρχης. *Luc.* 9:7. *Obſerva interim quòd* Tetrarcha *dicitur* ΓIΛNKRΛΓINEIS *Luc.* 3:1. *ac vide quæ habet Voſſii etymologicum in* Tetrarches.

ΤΛ-

ΤΛΛΛΝS. *Occurrit in* ΠΝΤΛΛΛΝS, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1:17.

ΤΛΛΖGΛΝΔ, Præceptor; ἐπιστάτα. *in vocandi casu. Luc.* 5:5. 8:24 & 45. 9:33 & 49. *Ab inusitato themate* πέλω, *quod Etymologico exponitur* ωθεσόσω, *est* ἐντέλλω *vel* ἐπιτέλλω, Mando, jubeo, injungo, præcipio: *unde quoque* ἐνθολὴ *vel* ἐντολμε *in Novo fœdere passim est* Mandatum, jussum, præceptum. *Euripidi quoque, Xenophonti, atque aliis &* ἐντελμένα *sunt* Jussa, mandata.

ΤΛΜGΛΝ. ΓΛΤΛΜGΛΝ, Domare. ΜΛΝΝΛ NI MΛhTΛ ÏNΛ ΓΛΤΛΜGΛΝ: Nemo poterat eum domare; *Marc.* 5:4. *Anglosax.* temian. temman, Domare. tam, Domitus. *Alam.* zeman. *Cimbr.* ΤΙΨΙΛ. *Dan.* tamme. *Isl.* temma. *Angl.* tame. *Belg.* tammen / temmen. *Græcis* δαμᾶν. *quod Martinius derivat a* דָּמַם, Silere. *item* Subigi, everti.

ΤΛΝΔGΛΝ, Accendere. ΤΛΝΔGΛΝΔS ΛΠKΛKΠ: Accendens lucernam; *Luc.* 8:16. ΤΛΝΔΕIΨ ΛΠKΛKΠ: Accendit lucernam; *Luc.* 15:8. ΛhΛΝΛ ÏNΤΛΝΔΕIΨ ÞΠΠIN ΠΠΘΛΠΠΛΝΔIN: Paleas comburet igne inexstinguibili; *Luc.* 3:17. *Cymræis* tân *est* Ignis, rogus. tandawd, Incendium. *Cimbris* ΤΙΛÞRΛ, Incendere. ΛΠΛÞΠΙΛ BΛΡ, Conflagraverunt prædia. *Anglosaxonibus* tendan, Accendere, inflammare. atendend, Inflammator. atendincg, Incentivum. tendep. týndep, Fomes. *Alamannis* tindre / tundre / zundere / zuntre / Fomes. *Danis* tende / Incendere. tynder / Fomes. *Anglis* tinder. *Vide plura in annotatis ad gl A*, 12. *in* Instigante. *ubi multa de hoc verbo ejusque origine invenies.*

ΤΛKhIΔΛΝΛ. ΓΛΤΛKhIΔΛΝΛ ΒΛΝΔGΛΝ hΛΒΛIΔΕΔΠΝ: Insignem vinctum habebant; εἶχον δέσμιον ἐπίσημον. *Matth.* 27:16.

ΤΛΠGΛΝ. ΓΛΤΛΠGΛΝ, Facere. *Ac* ΓΛΤΛΠGΛΝ *quidem occurrit Matth.* 5:36. *Ipsum verò* ΤΛΠGΛΝ *legas Matth.* 6:1. 9:28. *Joh.* 15:5. ÏK ΤΛΠGΛ, Facio; *Joh.* 8:29. 10:25. ΤΛΨIΔΛ, Fecit; *Joh.* 8:40. ΘΛ ΤΛΠGΛTS: Quid facitis? *de duobus. Marc.* 11:5. ΤΛΨΕI ΨΛΤΛ: Fac hoc; *Joh.* 8:9. ΨIΠΨΤΛΠGΛΝ, Benefacere. ΠΝΨIΠΨΤΛΠGΛΝ, Malefacere. *Marc.* 3:4. *Luc.* 6:9. *Ab hoc itidem* ΤΛΠGΛΝ Opera *dicta sunt* ΤΧGΛ. *ita legimus Joh.* 8:41; GΠS ΤΛΠGIΨ ΤΧGΛ ΛTTINS ÏZΨΛKIS: Vos facitis opera patris vestri. *unde &* ΠBIΛΤΧGIS *est* Malefactor; *Joh.* 18:30. ÞΠΛΛΛΤΧGIS, Perfectus; *Matth.* 5:58. *Ab hoc interim* ΤΛΠGΛΝ (*cujus medium* G *sæpissimè inter inflectendum liquescit*) *manifestè promanârunt Theotisca sive Alamannica* tuan / duan / duon / tuon. *Anglosaxonicum item* don, *Anglicum* doe / *Belgicum* doen *ab eddem*

quoque proveniunt origine. Absorpto enim, vel (quod frequens est) abjecto medio G, *nullo negotio* tuan *feceris ex reliquo* TΛNΛN. *Integrum verò* TΛNGΛN *liquidò satis desumptum est ex* τύχω, Facere, parare, fabricare, machinari. *Cujus postremi verbi mentione hîc inter explicandum injectâ, opportunè quoque revocor in memoriam Alamannorum* machen / *Anglosaxonum* macian, *Anglorum* make / *Belgarum* maecken *simillimâ prorsus ratione affinia esse Græco* μηχανάω, Machinari, moliri, facere, procurare aliquid.

TEKΛN. ΛTTEKΛN, Tangere, attingere. ΘΛS SΛ TEKΛNΔS MIS: Quis me tetigit? *Luc.* 8: 45. ΛΛΛΛ MΛNΛГEI SXKIΔEΔNN ΛTTEKΛN ÏMMΛ: Omnis turba quærebat tangere eum; *Luc.* 6: 19. TΛITXK MIS SNMS: Tetigit me aliquis; *Luc.* 8: 46. ΘΛS MIS TΛITXK VΛSTGXM: Quis tetigit vestimenta mea? *Marc.* 5: 30. ΛTTΛITXK VΛSTGΛI ÏS: Tetigit vestimentum ejus; *Marc.* 5: 27. ΛTTΛITXK ÏMMΛ: Tetigit eum; *Matth.* 8: 3. *Luc.* 8: 44 & 47. *Anglosaxonibus* ᚦicgean *est* Sumere, accipere. *Cimbris* TΛPΛ. ÞΛFFIΛ. *Danis* tage. *Anglis* take. *quod Mericus Casaubonus in opusculo de linguâ Anglosaxonicâ pag.* 262 *derivat à* δέχεσθαι, Capere, suscipere. *& rursus paginâ* 366; Τάω *vel* πάζω. *Præt.* πέπαχα. *Aor.* 2 *part. poët.* πεπαών *exponunt quidam* τένας, *alii* πνάξας, *alii denique* λαβών, Accipiens, prehendens; *quos Stephanus sequitur: cujus sententiam non parum confirmat Anglicum* to take. *Certè τῆ Imp. ex* πάω (*de quo tum alii, tum Auctor etymologici in* ἄτης *atque alibi*) *omnes exponunt* λάβε, Cape, accipe. *Quamquam neque illa inepta est Anglici verbi etymologia, quam primò adduximus. Hactenus Mer. Casaubonus. Obiter interim observa* TEKΛN *passim in Argenteo codice usurpari pro* Tangere; *adeò ut Angli non modò suum* take / *verùm etiam* touch *videri possint ex hoc verbo* TEKΛN *retinuisse. Galli quoque* toucher. *Itali* toccare. *Hispani* tocar. *Veteribus quoque Belgis* tucken *erat* Tangere; *cujus vestigium adhuc remansit in verbo* tuck-noten / Nuce nucem impetere: *quod puerilis ludi genus describit Ovidius de Nuce, versu* 77;

Per tabulæ clivum labi jubet alter, & optat
Tangat ut è multis quælibet una suam.

TIΛ *videtur poni pro* Aliquid, *Luc.* 6: 7. EI ΒIГETEINΛ TIΛ ΔN VXRhGΛN ÏNΛ: Ut invenirent unde accusarent eum. *Vide num aliquam cum hac particulâ habeat affinitatem illud* TIᚢIᚡᚦIᚡᚡ, *quod Runico lexico denotat* Procacem ac falsè contumeliosum derisorem; *i. e. virum multa comminiscentem spargentémq; ad alios in sermonem, invidiam, vituperationem hominum adducendos. Vide Runicum lexicon suo loco, & in* ᚦᚡRᚢIᚡᚡᚡBᚢᚢᚣ, Sarcasmus. *Quod si quis tamen*

tamen hanc hujus loci interpretationem non admittat, proximum erit ut TIA *hoc in loco accipiat pro* Occasione, *sicuti fieri videmus in* ГАТIAS *&* ГАТIAAbA. *atque ita sensus fuerit,* Ut invenirent occasionem ad accusandum eum.

TIMIA. ГАТIMIA, Convenit. συμφωνεῖ. *Luc.* 5:36.

TIMRGAN, Ædificare; *Luc.* 14:28 & 30. TIMRIAGANN, Ædificabant; *Luc.* 17:28. ГАТIMRIAA, Ædificavit; *Matth.* 7:24 & 26. ГАТIMRGA, Ædificabo; *Marc.* 14:28. ГАТIMRGANAS, Ædificans; *Marc.* 15:29. TIMRGANS, Ædificantes; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17. TIMRGA, Faber; *Marc.* 6:3. *Anglosax.* timbpian. timbpian. *Alam.* zimbron. *Belg.* timmeren. *Prorsus ut Latinis* Materiarius *dictus est à Materia, ita quoque Theotiscis* zimberman *dictus est* Faber, *&* zimbron/ Struere, ædificare, *à* zember *vel* zimber/ Materia. taz dhit/ scaffelosa zimber/ Informis materia; *Ruodepertus magister S. Galli, epistolâ* 7. zimbar/ Metallum auri, argenti, æris, ferri, stagni, plumbi; *gl B*, 31. *Anglosaxonibus quoque* Materia quævis unde aliquid efficitur, *dicebatur* timbep. *Danis* tømmer. *Anglis* timber. *Belgis* timmer. he ongeat þ te no mihton Lodar beon ða þe manna handum gepophte pæpon op eopðlicum timbpe. oððe op tpeopum. oððe op ptanum:. Intellexit Deos esse non posse, qui manibus hominum facti essent ex terrestri materiâ, ligno vel lapidibus; *Beda* III, 22. antimbep, Materies; *Ælfrici grammatica, cap.* 12. *pro quo tamen* anðtimbep *scriptum invenimus apud Bedam* IV, 21.

TInhAN, Ducere. ÏBAI MAГ BAINAS BAINAANA TInhAN: Numquid potest cœcus cœcum ducere? *Luc.* 6:39. *Usurpatur & pro* Adduci *vel* Pertrahi ad aliquem. hAIhAIT ÏNA TInhAN AN SIS: Jussit illum adduci ad se; *Luc.* 18:40. ГRGIIIIW ψANA GAh TInhIW AKNIBA: Prehendite illum & ducite *vel* abducite cautè; *Marc.* 14:44. TAnhANS VAS ÏN AhMIN ÏN ANψIAAI: Ductus est in spiritu in desertum; *Luc.* 4:1. ANOE NI ATTAnhnW ÏNA: Quare non adduxistis illum? *Joh.* 7:45. *atque ab hac secundariâ significatione verbi* TInhAN *est Anglosaxonicum* teon, *&* Alamannicum ziahan *vel* ziohan/ Trahere. *quam acceptionem à primâ puto defluxisse, propter importunam eorum tergiversationem qui aliquò perducuntur inviti. Ipsum verò* TInhAN, Ducere, *crediderim desumptum ex* ὀδηγεῖν, *abjecto initiali* ο. *quod novum non esse evincunt,* ὄνομα, Nomen. ὀδόντες, Dentes. ὄρμος, Ramus. ὀπισθε, Post. ὀρύω, Ruo. ὀρέγω, Rogo. ὀκέλλω, Cello. *ab* ὀμιχέω *denique est obsoletum* Migo, mingo.

ᛏᛟᛒᛕᛁᛚᛚ ᛃᚨᛋᛏᚷᚨ ᚠᛟ ᚦᚴᚢᛗᛁᛋᛏᛟᚱᚢ: Proferte ſtolam primam; ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην. *Luc.* 15: 22. *Refer ad* ᛒᛕᛁᛚᚷᚨᚾ.

ᛏᛟᚷᚨ, Opera. *Vide* ᛏᚨᚢᚷᚨᚾ, Facere.

ᛏᛕᚨᛗᛚ. *Occurrit in* ᚨᚢᚾᚨᛏᛕᚨᛗᛚ. *quod vide.*

ᛏᛕᚨᚴᚾᛁᛞᚨ ᚪᚢ ᚴᛟᚠᚨ: Fiduciam collocabat in Deum; *Matth.* 27: 43. ᚠᚨᛁᚷᛁ ᛋᛁᚨᛒᚨᚾᛋ ᛏᛕᚨᚴᛁᛞᛖᚪᚢᚢ ᛋᛁᛋ ᛖᛁ ᚴᛖᛋᛖᛁᚾᚨᛁ ᚴᚨᚴᚨᛁᚺᛏᚨᛁ: Qui in ſe confidebant ac ſi eſſent juſti; *Luc.* 18: 9. *Angloſaxonibus* ᚦᚱᛖᛟᚦᛁᚨᚾ. ᚷᛖᚦᚱᛖᛟᚦᛁᚨᚾ *eſt* Confidere. ᚦᚱᛖᛟᚦᚨ. ᚦᚢᚦᚨ, Fides. ᚦᚱᛖᛟᚦᚠᚫᚱᚦ. ᚦᚱᛖᛒᚠᚫᚱᚦ, Fidus. ᚦᚱᛖᛟᚦᚦᚨ, Fœdus, pactum. *Alamannis* ᛏᚱᚢᚢᚢᚨ *eſt* Fides. ᛏᚱᚢᚢᚺᚨᚠᛏ / Fidelis. *Cimbris* ᛏᚱᚫᚠ *vel* ᛏᚱᚫᚠᚠᚢᚢ *eſt* Fidus. ᛏᚱᚫᚠᚠ, Fides. ᛏᚱᚫᚠᚠᛁᚨ, Fidere. ᚪᚱᚨᚱᚫᚠᚠᛁᚨ, Diffidere. *Danis* ᛏᚱᛟ *eſt* Fidus. *Iſlandis* ᛏᚱᚢᚱ. *Anglis* **true**. *Belgis* **ᛏᛉᛟᚢᚹ**. *Gothis quoque* ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨ *eſt* Fidelis. ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨᛁ, Fideles; *Luc.* 16: 10, 11, 12. ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨᛒᚨ ᚱᚨᚨᚾᚢᛒᚷᚨᚾᛞ: Certò credunt; *Luc.* 20: 6. ᚱᚨᛗᚢᚢᚨᚾ ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚱᛋ: Meminiſſe teſtamenti; *Luc.* 1: 72. *trigd Iſlandis eſt* Fidelitas. *A Gothico interim* ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚱ, Pactum, fœdus, *manifeſtè deſumptum eſt illud* Treuga *quod ſæculo ſemibarbaro uſurpabant pro* Induciis, *quas Hiſpani* treguas *dicunt. Itali* tregua. *Galli* treves. *Angli* **truce**. *pro quo etiam* **treague** *habet Spencerus F. Q.* II, 2, 33. *Gothicum interim* ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨ *&* *Cimbricum* ᛏᚱᚫᚠ (*unde reliqua promanâſſe liquet*) *videri poſſunt deſumpta ex* τρυγὼν, Turtur; *propter decantatiſſimam iſtarum volucrum in compares fidem.*

ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨ, Fidus, fidelis. ᛏᚴᛁᚱᚱᚷᚨᛁ, Fideles. *&c. Vide proximè præcedens* ᛏᚴᚨᚷᚨᛁᛞᚨ.

ᛏᚴᛁᚾ, Arbor, lignum. ᚷᛖᛁᚾᚨᛏᚴᛁᚾ, Vitis; *Joh.* 15: 1. ᛗᛁᚠ ᚺᚨᛁᚴᚾᚢᛗ ᚷᚨᚺ ᛏᚴᛁᚹᚨᛗ: Cum gladiis & lignis; *Marc.* 14: 43 *&* 48. *Angloſaxonibus ſimiliter* ᚦᚱᛖᛟᚹ. ᚦᚱᛖᚹ. ᚦᚱᚤᚹ *exponitur* Arbor *vel* Lignum. *Alamannis* **dera** *vel* **dre** *dicebatur* Arbor, *ſicuti videre eſt in compoſito* **apheldera** / Malus arbor, *apud Willeramum* II, 3. **affoldre** / Malus; *gl. D*, 34. *Cimbris* ᛏᚱᚺ. *Danis* **træ**. *Iſlandis* **trie**. *Anglis* **tree**. *vett Belgis* **dære** / **dere** / **tere** / **tier** *dicebatur* Arbor. *unde in quibuſdam Belgii provinciis remanſerunt* **appeltære** / **miſpeltære** / **noteltære** / **eglentære** / *immo &* **eglentier**. *&c. Affinia ſunt Græco* δρῦς, *quod olim Arborem quamvis denotabat. Nonnihil interim firmat hanc originationem, quòd Angloſaxones non ſemper ſcribebant* ᚦᚱᛖᛟᚹ *&* ᚦᚱᛖᚹ, *verùm etiam* ᚦᚱᚤᚹ. *quod poſtremum propiùs accedit ad* δρῦς. *Olim certè* πάντα τὰ ξύλα δρύας ἐκάλουν κατ᾽ ἐξοχήν, *quemadmodum tradit Auctor etymologici in* Δρίφακι.

ᛏᚴᚾ-

TRnAAN nEARR yANKME: Calcare ſuper ſerpentes; *Luc.* 10: 19. rATRnAnn yARψ: Conculcatum eſt; *Luc.* 8: 5. *Angloſaxonibus* tpeban. *Alamannis* tretan. *Danis* trade. *Anglis* **tread**. *Belgis* **treden**/**terden**. *Cimbris* TRAPP *ſunt* Crebra pedum veſtigia. *unde remanſit Anglicum* **track**. *Alamannis* trotta *eſt* Torculare. *Origo omnium, per leviſſimam literæ* ę *metatheſin, peti poteſt ex Æolico* πεδὸς *pro* πεσὸς, Planta pedis *vel* Integer pes.

TRnAnAA yeinABASgAN: Vindemiant uvam; τρυγῶσι σταφυλὴν. *Luc.* 6: 44. *Pertinet ad proximè antecedens* TRnAAN.

TnrrR, Lingua; *Luc.* 1: 64. *Angloſaxonibus* tunge. *Alamannis* zunge. *Danis* tunge. *Anglis* **tongue**. *Belgis* **tonge**. *Græcis* φθόγ@ *eſt* Vox, ſonus. φθέγομαι, Loquor.

TnArIAA. rATnArIAA, Firmavit; ἐστήριξε. *Luc.* 9: 51.

TnnψS, Dens. TnnψN nnA TnnψAN: Dentem pro dente; *Matth.* 5: 38. KKInSTIψ TnnψnnS SeInAns: Cum ſtridore collidit dentes ſuos; *Marc.* 9: 18. rKeTS gAh KKnSTS TnnψIγe: Fletus & ſtridor dentium; *Matth.* 8: 12. *Cymræis* dant *eſt* Dens. *Angloſax.* toð. *Alam.* zan. *Gall.* dent. *Ital.* dente. *Hiſp.* diente. *Dan. & Belg.* **tand**. *Angl.* **tooth**. *Si hæc non ſint ex obliquis Græci* ὀδὰς, Dens; *proximum eſt ut putemus eſſe à* πίνδω *ſive* πίνω, Comedo, rodo, arrodo. *ſiquidem ipſum quoque* ὀδὰς *ab* ἔδω *dici volunt. Nam Æoles* ὀδόντας *dicunt pro* ὀδόντας. *& Iones pro* ὀδὰς *dicunt* ὀδὼν, *quaſi* ἔδων. *Vide Voſſii etymologicum in* Dens.

TnZyeRgAN, Hæſitare; διακρίνεσθαι. *Marc.* 11: 23.

TyA, Duo; δύο. *Marc.* 10: 8. *Cambrobritannis* dau, dwy. *Angloſaxonibus* tpa. tpezen. *Alamannis* zuuo. *Cimbris* TΠ. *Danis* tu. *Iſlandis* tueir. *Anglis* **two**. *Belgis* **twee**. *Affinia ſunt Græco* δύο. ÞAnRAhAh AAhS AISSKRITnRAA ïN TyA: Velum templi diſſciſſum eſt in duo; *Marc.* 15: 38. TyAI AAIMRnARgRS: Duo dæmoniaci; *Matth.* 8: 28. TyAI BAInAAns: Duo cœci; *Matth.* 9: 26. TyAI SPARyAns: Duo paſſeres; *Matth.* 10: 29. TyAI yAIRS: Duo viri; *Luc.* 9: 30. TyAAAge MAnne yeITyRAIψA: Duorum hominum teſtimonium; *Joh.* 8: 17. nIMAnnA MAr TyAIM ÞRAngAM SKAAKInRn: Nemo poteſt duobus dominis ſervire; *Matth.* 6: 24. TyAIMTIr, Viginti; *Luc.* 14: 31. *Vide* TAIhnn, Decem. rASA⊙ TyAI SKIΠA STAnAAnARnA AT ψAMMA SAIyA: Vidit duas naves ſtan-

ſtantes ſecùs ſtagnum; *Luc.* 5:2. ᚪᚢᚴᚫᚾᚾ ᛁᚾᛋ ᛁᚾᛋᚫᚾᛞᚷᚫᚾ ᛏᛃᚫᚾᛋ ᛟᚫᚾᛉᚢh: Cœpit eos mittere binos & binos; *Marc.* 6:7. *Luc.* 9:32. ᛁᚾᛋᚫᚾᛞᛁᛞᚫ ᛏᛃᚫᚾᛋ ᛋᛁᚠᚷᚾᚷᛖ ᛋᛖᛁᚾᚫᛁᛉᛖ: Miſit duos diſcipulorum ſuorum; *Marc.* 11:1. 14:13. ᛗᛁᚹ ᛁᛗᛗᚫ ᚢᛋhᚴᚫ-ᛗᛁᛞᛖᚫᚾᚾ ᛏᛃᚫᚾᛋ ᛃᚫᛁᛞᛖᛞᚷᚫᚾᛋ: Cum eo crucifixerunt duos latrones; *Marc.* 15:27. ᛖᛁ ᚴᛖᚱᛖᛁᚾᚫ ᛏᛃᚷᛋ ᚷᚢᚴᚴᚷᚾᛋ ᚫhᚫᚴᛖ: Ut darent duos pullos columbarum; *Luc.* 2:24. ᛋᚫᚫᛁᛞᚫ ᛁᚾ ᚹᚫᛗ-ᛗᛖᛁ ᚹᚫᛋ ᛋᛏᚫᛞᚫ ᛏᛃᚫᚾᛋ ᛞᚫᚴᚫᚾᛋ: Manſit in quo erat loco duobus diebus; *Joh.* 11:6. ᛏᛃᚫᛁᛗ ᛋᛁᚾᚹᚫᛗ: Bis; *Marc.* 14:72. *Luc.* 18:12. ᛏᛃᛖᛁhᚾᚷᛋ ᚷᚫᛁᛞᚷᛋ hᚫᛒᚫᚾ: Duas tunicas habere; *Luc.* 9:3. ᛗᛁᚹ ᛏᛃᛖᛁhᚾᚫᛁᛗ ᛗᚫᚴᚴᚷᛗ ᛞᚫᛁᚴᚫᚷᚫᚾᛞᚫᛁᚷᛋ: Inter medios fines Decapoleos; *Marc.* 7:31. *Angloſaxonibus* betweonan. betwýnan. betweoh. bетpih. betpix. betpuh. betpux *uſurpantur pro* Inter duo, in medio duorum. *Alam.* en zuiſchan. *Anglis* **between/ betwirt.** *Belgis* **twiſſchen/ tuſſchen.**

ᛏᛃᚫᛚᛁᛒ *vel* ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ, Duodecim. ᚱᚫᚹᚫᚫᚷᚫᚾᛞᛋ ᚾᛋ ᛁᚾ ᛏᛃᚫᚫᛁᛒ: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. ᚫᛁᚾᛋ ᚹᛁᛉᛖ ᛏᛃᚫ-ᚫᛁᛒᛖ: Unus de duodecim; *Marc.* 14:10,43. *Joh.* 6:71. ᛗᛁᚹ ᚹᚫᛁᛗ ᛏᛃᚫᚫᛁᛒᛁᚾ: Cum duodecim; *Marc.* 4:10. 11:11. ᚷᚫh ᚹᚫᛁ ᛏᛃᚫ-ᚫᛁᛒ ᛗᛁᚹ ᛁᛗᛗᚫ: Et duodecim cum illo; *Luc.* 8:1. ᚢᚫᚹ ᚫᚾ ᚹᚫᛁᛗ ᛏᛃᚫᚫᛁᛒᛁᛗ: Dixit ad duodecim; *Joh.* 6:67. ᛃᚫᛋ ᚷᛖᚴᛖ ᛏᛃᚫ-ᚫᛁᛒᛖ: Erat annorum duodecim; *Marc.* 5:42. ᛋᚹᛖ ᛃᛁᚾᛏᚴᚫᛁᚹᛖ ᛏᛃᚫᚫᛁᛒᛖ: Quaſi annorum duodecim; *Luc.* 8:42. ᛒᛁ ᚹᛖ ᛃᚫᚴᚹ ᛏᛃᚫᚫᛁᛒ ᛃᛁᚾᛏᚴᚾᛋ: Quum factus eſſet annorum duodecim; *Luc.* 2:42. ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ ᛋᛁᚾᚫ ᛟᛖᛁᚫᚷᛋ ᚫᚫᚱᛁᛋ: Duodecim ſunt horæ diei; *Joh.* 11:9. ᚫᛏhᚫᛁᛏᚫᚾᛞᚫᛋ ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ: Advocans duodecim; *Marc.* 6:7. 9:35. 10:32. *Luc.* 9:1, 12. ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ ᛏᚫᛁᚾᚷᚷᚾᛋ: Duodecim cophinos; *Marc.* 8:19. *Luc.* 9:17. ᚷᛖᚴᚫ ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ: Annis duodecim; *Marc.* 5:25. *Luc.* 8:43. ᚱᚫᚹᚫᚾᚴhᛏᚫ ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ ᚫᚾ ᛃᛁᛋᚫᚾ ᛗᛁᚹ ᛋᛁᛋ: Fecit duodecim ut eſſent ſecum; *Marc.* 3:14. *Cambrobritannis* deuddeg *eſt* Duodecim. *Cæterùm hoc, quemadmodum & Latinum* Duodecim, *ejuſdem eſt derivationis cum Græco* δώδεκα. *Longè verò diverſæ compoſitionis ſunt Angloſaxonicum* tpelf, *Alamannicum* zuelif / *Danicum* tolff / *Iſlandicum* toolf / *Anglicum* **twelve** / *Belgicum item* **tweelf** *vel* **twaelf.** *patet enim hæc omnia deſumpta eſſe ex Gothico* ᛏᛃᚫᚫᛁᛒ *vel* ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ. *atque adeò quoque ex hac priſcæ vocis orthographiâ cuivis liquere puto* ᛏᛃᚫᚫᛁᚠ *propriè accipiendum de numero in quo unitates duæ relinquuntur ſupra denarium, unde tota numerandi ratio de novo ſubinde reſumitur ac veluti redintegratur. Pari modo* enbluxon *vel* anluxon *Anglo-*

ſaxo-

ſaxonibus ſunt Undecim, *Alamannis* einilifin / *Danis* elleffue / *Iſlandis* ellefu / *Anglis* eleven. *Belgis* elf / elve.

ΤΥΘΙhNΧS ΠʌIdʌS hʌBʌN: Duas tunicas habere; *Luc.* 9:3. *Refer ad* ΤΥʌ, Duo.

ψ ʌ.

ψ

ʌΓKGʌN, Cogitare; *Luc.* 5:21. ψʌΓKGʌNdʌM ʌʌʌʌIM ÏN hʌIKTʌIM SEINʌIM: Cogitantibus omnibus in cordibus ſuis; *Luc.* 3:15. ψʌNKEIψ, Cogitat; *Luc.* 14:31. ψʌhTʌ SIS: Cogitabat; *Luc.* 1:29. ψʌhTEdNN dN SIS MISSX: Cogitabant ſecum; *Marc.* 11:31. *Luc.* 20:5 & 14. ψNΓKEIψ ÏM: Putant; *Matth.* 6:7. ψNΓΓKGʌNd KEIKINXN ψINdXM: Videntur principari gentibus; *Marc.* 10:42. ψʌTEI ψNΓKEIψ hʌBʌN: Quod putat ſe habere; *Luc.* 8:18. ⊙ʌ ÏZVIS ψNΓKEIψ: Quid vobis videtur? *Marc.* 14:64. MIKIʌψNhTʌNS dISTʌhIdʌ: Superbos diſperſit; *Luc.* 1:51. *Angloſaxonibus* ðincan. ðincean *eſt* Cogitare. me ðinceð, Videtur mihi. hpæt eop ðinceð, Quid vobis videtur? *Alamannis* thenken / thunken *eſt* Cogitare, putare. uuaz thunkit jûuuih / Quid videtur vobis? uns thunkit / Nobis videtur. *Cimbris* ÞIPPI ΨIHĦ RʌÞ, Videtur mihi conſultum. ÞIPPI ΨIHĦ ÞNRΨʌ, Videtur mihi neceſſarium. *Danis* tenke *eſt* Cogitare. *Anglis* think. *Belgis* denken / dunken. *Hoc interim* denken *olim ſuſpicabar, per epentheſin literæ N, factum ex* δοκεῖν, Videri. *prorſus ut* Lingo *eſt ex* λείχω. Tango *ex* θίγω. Scindo *ex* χίζω. Pango *ex* πήγω *vel Dorico* πέγω. Mingo *ex* ὀμιχέω. Verrunco *ex* ἐῤῥύκω. Denſus *ex* δασύς. Pinguis *ex* παχύς. Magnus *ex* μέγας. Anguis *ex* ἔχις *vel Dorico* ἄχις. *&c.*

ψʌdEI hʌNSIdEdNN EI ÏS YESI: Ubi audiebant eum eſſe; ὅπου ἄκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. *Marc.* 6:55. ψʌdEI ÏK ΓʌΓΓʌ. NI MʌΓT MIK NN ʌʌISTGʌN: Quò ego vado, non potes me modò ſequi; ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι. *Joh.* 13:36. 14:4. ψISOʌdNh ψʌdEI ΓʌΓΓIS: Quocunque iveris; ὅπου ἐὰν ἀπέρχη. *Matth.* 8:19. *Marc.* 6:56.

ψʌhʌN. ΓʌψʌhʌN, Tacere, obmuteſcere. ψʌhʌI, Obmuteſce; *Marc.* 1:25. ψʌhʌIdʌ, Tacebat; *Marc.* 14:61. ψʌhʌIdEdNN, Tacebant; *Marc.* 3:4. *Luc.* 9:36. ⊙XTIdEdNN ÏMMʌ EI ΓʌψʌhʌIdEdI: Comminabantur ei ut taceret; *Marc.* 10:48.

ΛΝΔΒΙΤΠΝ ΪΜΜΛ ΕΙ ψΛhΛΙΔΕΔΙ: *Luc.* 18:39. ΓΛψΛhΛΙΔΕΔΠΝ, Tacuerunt; *Luc.* 20:26. ψΛhΛΝΔS, Tacens; *Luc.* 1:20. *Runico lexico* ᚦᚨᚠᚳ *eſt* Silentium. *Iſlandis* ᚦogull *vel* ᚦagmælſtur *eſt* Taciturnus. ᚦeiga / Tacere. ᚦagde / Tacui. *Quemadmodum verò non ſemel monuimus Græcum* κ *ſæpè tranſire in aſpiratam, ita non malè fortè dixerimus* ψΛhΛN *ejuſdem originis eſſe cum* Taceo. *quod vide in Voſſii etymologico Latino.*

ψΛI ΛINTΛNS: Hypocritæ; οἱ ὑποκριταί. *Matth.* 6:2,5,16. ψΛI ψINΔϚ: Ethnici; οἱ ἐθνικοί. *Matth.* 6:7. ψΛI SNNGNS ψINΔΛNΓΛKΔGRS: Filii regni; οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας. *Matth.* 8:12. ψΛI MΛNS: Homines; οἱ ἄνθρωποι. *Matth.* 8:27. ψΛI ϒΛIKRS: Viri; οἱ ἄνδρες. *Luc.* 7:20. ψΛI. ψΛIEI, Qui; οἱ. *Luc.* 6:18. ψΛIÏZE, Qui; οἵτινες. *Marc.* 9:1.

ψΛIh, Proficiebat. ÏΛISNS ψΛIh ᚦRϚΔEIN: Jeſus proficiebat ſapientia; *Luc.* 2:52. *ubi verſio Angloſaxonica*; ꝑe Dælenð ðeah on þyrðome: *at Francica harmonia Tatiani* XII, 9; ther Heilant thég in ſpahidu. *Ad quæ Tatiani verba annotavimus nonnulla huc pertinentia. quibus tamen adde quæ diximus in Obſervatis ad Willerami paginam* 51.

ψΛIM, *Dativus plur. reſpondet Græco* τοῖς. *Matth.* 5:15,21,33,44. 6:8,12. *Marc.* 8:38. ψΛTΛ MΛNΛΓIZR ψΛIM: Quod his abundantius; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5:37. ψΛIMEI MΛNψIψ ϒΛS: Quibus paratum eſt; οἷς ἡτοίμασται. *Marc.* 10:40. ÏN ψΛIMEI ϒΛS MΛRϚΛ: Inter quas erat Maria; ἐν αἷς ἦν Μαρία. *Joh.* 27:56. ψΛIMÏZEI UIMΛNΔ ΛT ÏZψIS: Qui veniunt ad vos; οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς. *Matth.* 7:15. ÏST ψNS hΛNhIψΛ ᚦΛNRΛ ψΛIM MIψΛNΛKNMBϚΛNΔΛM ψNS: Erit tibi gloria coram ſimul accumbentibus; ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. *Luc.* 14:10. ᚦRΛKNNNΛNΔΛNS ψΛIM ΛNψΛKΛIM: Aſpernantes cæteros; ἐξουθενοῦντες τοὺς λοιποὺς. *Luc.* 18:9. NSUISTEIψ ΛNKTϚΛM ψΛIM: Perdet colonos iſtos; ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους. *Luc.* 20:16. NI ᚦRΛψϚIS ψΛIM ΓRψS. ΛK ψΛIM MΛNNE: Non ſapis quæ Dei ſunt, ſed quæ ſunt hominum; οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. *Marc.* 8:33.

ψΛIKh, Per; διά. ÏNNΓΛΓΓΛIψ ψΛIKh ΛΓΓϒN ΔΛNK: Intrate per anguſtam portam; *Matth.* 7:13. *Joh.* 10:9. ψΛIKh ψΛNΛ ϒIR ϚΛINΛNΛ: Per viam illam; *Matth.* 8:28. ψΛIKh ΛTISK ψΛIKhΓΛΓΓΛN: Per ſata tranſire; *Marc.* 2:23. ψΛIKh ψΛIKKR NEψΛRS ΓΛΛEIψΛN: Per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25.

18:25. ψλικh midgλ sλmλkiλn: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. ψλικh midgλns ïns nsλeiψλndas: Per medios illos egrediens; *Joh.* 8:59. *Luc.* 4:30. λλλλ nλht ψλikh λkbλidgλndλns γλiht ni nemnm: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5:5.

ψλikhbλikλn, Transferre. ni λλilλt ei ⊙λs ψλikhbeki kλs ψλikh ψλ λlh: Non sinebat ut quisquam transferret vas per templum; *Marc.* 11:16.

ψλikhrλrrλn, Transire; *Luc.* 19:4. ψλikhrλrrλndas, Præteriens; *Joh.* 9:1. ψλikhrλrrλimλ, Transeamus; *Luc.* 2:15. ψeinλ silbλns sλiγλλλ ψλikhrλrriψ hλikns: Tuam ipsius animam pertransibit gladius; *Luc.* 2:35. ïs ψλikhïdagλ ψλikh midgλ sλmλkiλn: Transibat per mediam Samariam; *Luc.* 17:11.

ψλikhlaeiψλn ψλikh ψλikkλ neψλλs: Transire per foramen acûs; *Luc.* 18:26. ψλikhlaeiψλndas gλinψkλ: Transiens inde; *Matth.* 9:9. ψλikhlaeiψλndas ψλikh midgλns ïns: Transiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. ψλikhlλiψ ïλikeikλ: Perambulabat Jericho; *Luc.* 19:1.

ψλikhγλkλndλns, Pervigilantes; *Luc.* 2:8. γλs nλht ψλikhγλkλndas ïn bidλi rλψs: Erat pernoctans in oratione Dei; *Luc.* 6:12. *Refer ad* γλkλn, Vigilare.

ψλikhγisλn, Manere. ƀkλγλnkhts ïzγλkλ ψλikhγisiψ: Peccatum vestrum manet; *Joh.* 9:41. *Vide* γisλn, Manere.

ψλikks neψλλs, Foramen acûs. λzitizλ ïst nλbλndλn ψλikh ψλikkλ neψλλs rλλeiψλn: Facilius est camelum per foramen acûs transire; *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25. *Anglosaxonibus* ðýþel *vel* ðýþl nædlep *est* Foramen acûs. *atque adeò sicuti Anglosaxonicum* ðýþl *est à* ðuþh *vel* ðýþh, *ita Gothicum* ψλikks *manifestè factum est ex* ψλikh, Per.

ψλmmλ hλnsgλiψ: Ipsum audite; ἀυτῦ ἀκούετε. *Luc.* 9:35. *Marc.* 9:7. ψλmmλ stλntλndin ψnk: Percutienti te; τῷ τύπτοντί σε. *Luc.* 6:29. ψλmmλ sλndgλndin mik: Eum qui misit me; τὸν ἀποστείλαντά με. *Luc.* 10:16. ψλmmλ λnzλ nsγλikn: Trabem

 ejice;

ejice; τὸν δοκὸν ἔκβαλε. *Luc.* 6:42. ψλMMλ ΓλKλλ: Huic domui; τῷ οἴκῳ τούτῳ. *Luc.* 9:9. uIψλ λn ψλMMλ: Dico huic; λέγω τούτῳ. *Luc.* 7:8. *Matth.* 8:9. uλψ ψλMMλ ƑKnMISTIN: Dicebat primo; ἔλεγε τῷ πρώτῳ. *Luc.* 16:5. *Matth.* 8:13. λƑ ψλMMλ ƑλIKrnn-ϛλ: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Luc.* 9:37. λNλ ψλMMλ λƑTn-MISTIN STλλλ: In noviſſimo loco; εἰς τὸ ἔσχατον τόπον. *Luc.* 14:10. 19:5. λNλ ψλMMλ STλINλ: Super petram; ἐπὶ τὴν πέτραν. *Luc.* 8:13. λNλ ψλMMλ STλINλ: Super petram; ἐπὶ τὴν πέτραν. *Luc.* 6:48. SIλλλλEIKIλEλnn λNλ ψλMMλ: Mirabantur ſuper eo; ἐθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. *Marc.* 12:17. BI ψλMMλ: Secundùm hæc; κατὰ ταῦτα. *Luc.* 17:30. ƑKλM ψλMMλ Knnϛλ: Ab hac generatione; ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. *Luc.* 17:25. ÏN ψλMMλ MELλ ϛλh ÏN λIψλ ψλMMλ uIMλNλIN: In hoc tempore & in ſæculo futuro; ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ. *Luc.* 18:13. 19:42. nS ψλMMλ MIλh-MIN: De nube; ἐκ τῆς νεφέλης. *Luc.* 9:35. nS ψλMMλ ϒEINλ-ΓλKλλ: Extra vineam; ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. *Luc.* 20:15. nSΓλΓΓ nS ψλMMλ MλNN: Exi ab homine; ἔξελθε ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. *Marc.* 5:8. 9:25. EIS NI ƑKXψnn ψλMMλ ϒλnKλλ: Illi ignorabant verbum iſtud; οἱ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο. *Luc.* 9:45. MλIS ψλMMλ EIS MEKIλE-λnn: Tantò magis plus prædicabant; μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. *Marc.* 7:36. ψλMMλ NI ƑλΓInXψ EI ψλI λhMλNS ÏZϒIS nƑhλNS-ϛλNλ. Ïψ ƑλΓInXλ ÏN ψλMMEI NλMNλ ÏZϒλKλ: In hoc nolite gaudere, quia ſpiritus vobis ſubjiciuntur; gaudete verò quòd nomina veſtra; ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται. χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα. *Luc.* 10:20. λn ψλMMλ uλM: Ad hoc veni; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα. *Joh.* 18:37. BI ψλMMλ ϒλIKψIψ ψλMMλ λλΓλ: Secundùm hæc erit quâ die; κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ. *Luc.* 17:30. *confer cum Lucæ* 6:23.

ψλMMEh BIλϛλNλλNE ψnK. ΓIƑ: Omni petenti te, tribue; παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6:30.

ψλMMEI ƑKλλλnSλ λKλKMIN: Quam perdideram drachmam; τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. *Luc.* 15:9. ψλMMEI λλΓλ nSÏλλ-ϛλ λXλ: Quâ die exiit Lot; ᾗ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λώτ. *Luc.* 17:29. ϒλIKψS ÏST ψλMMEI ƑKλMBIS ψλTλ: Dignus eſt ut hoc illi præſtes; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7:4, 43, 47. *item Luc.* 10:22. ϒλIK λƑ ψλM-MEI ψXS nnhnλψXnS nSÏλλϛEλnn: Vir à quo dæmonia exie-rant; ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια. *Luc.* 8:38. λNλ ψλMMEI NIλInShnn λIϒ MλNNE SλT: In quem nemo unquam hominum

inſe-

infedit; ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε. *Luc.* 19:30. **STΛINS ΨΛMMEI NSKNSNN TIMKGΛNS**: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes; λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. *Luc.* 20:17. **ƎKΛM ΨΛMMEI YENEIA ΛNΛNIMΛN**: A quibus ſperatis recipere; παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν. *Luc.* 6:34. **ΨΛMMEI YESINA ÏN ΓΛKΛΛ MEINΛMMΛ**: His qui domi ſunt; τοῖς εἰς τὸ οἶκόν μου. *Luc.* 9:61. **ÏN ΨΛMMEI NSƎNΛNXAEAHN ΛΛΓXS ΛNΛΛNHMƎTΛIS ÏS**: Dum complerentur dies aſſumptionis ejus; ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ. *Luc.* 9:51.

ΨΛMMEI, Quod, ὅτι. *Marc.* 16:4. **ƎKXΦHN ΨΛMMEI SIHN ΓΛSΛ⊙ ÏN ΛΛh**: Cognoverunt quòd viſionem vidiſſet in templo; ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:22. **ƎΛΓINXΦ MIΦ MIS. ΨΛMMEI BIΓΛT ΛΛMB MEIN**: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam; συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου. *Luc.* 15:6. **ΛINS ÏZE ΓΛNMGΛNAS ΨΛMMEI hKΛINS YΛKΦ**: Unus ex illis videns quia mundatus eſt; εἷς ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη. *Luc.* 17:15. *Joh.* 6:5. **ΔN ΨΛMMEI**: Quòd; πρὸς τό. *Luc.* 18:1. *Locum attulimus in* **ΔN**, Ad.

ΨΛMMNh ΔΛNKΛYΛKAS NSΛNKIΦ: Huic oſtiarius aperit; τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει. *Joh.* 10:3. *Fortaſſè eſt ex* **ΨΛMMEI Nh**, *ſicuti* **ΨΛNNh**, *Joh.* 6:27. *quod vide.*

ΨΛN, Cùm; ὅτε. **ΨΛN NSTΛNh ÏΛISNS ΨX YΛNKΔΛ**: Cùm conſummâſſet Jeſus hæc verba; ὅτε συνετέλεσεν ὁ ἰησοῦς τοὺς λόγους. *Matth.* 7:28. *Marc.* 1:32. *Joh.* 13:31. **ΨΛN**, Cùm; ὅταν. **ΨΛN BIΔGΛIS**: Cùm oras; ὅταν προσεύχῃ. *Matth.* 6:6. *Luc.* 14:10, 12, 13. *&c.* **ΨΛKNh ΨΛN ΓΛSΛ⊙ MΛNΛΓEI**: Cùm igitur videret multitudo; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος. *Joh.* 6:24. 8:44. 9:5. **ΨΛN**, Tum, tunc; τότε. **ΨΛN ΛNΔhΛITΛ ÏM**: Tunc confitebor illis; τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς. *Matth.* 7:23. **ΨΛN ƎΛSTΛNΔ**: Tunc jejunabunt; τότε νηστεύσουσι. *Matth.* 9:15. **ΨΛN**, Quàm; ἤ. *Luc.* 15:7. **ΨΛN**, Ergo; οὖν. *Matth.* 27:17. *Luc.* 3:10. *Joh.* 9:12, 15, 16, 18, 24. *&c.* **ΨΛNΛMΛIS**, Adhuc, ampliùs; ἔτι. *Marc.* 5:35. 14:63. 15:5. *item* **GN ΨΛNΛMΛIS**: *Luc.* 16:2. **ΨΛN**, Autem; δέ. *Matth.* 27:1, 19. *Luc.* 1:56. 3:11, 12, 14, 15. *&c.* **GΛh ΨΛN**: Etenim; καὶ γάρ. *Luc.* 1:66. **ΨΛNΛSEIΦS NI ÏM YΛIKΦS**: Ultrà non ſum dignus; οὐκέτι. *Luc.* 15:19 & 21. *Joh.* 14:19 & 30. **NI ΨΛNΛSEIΦS ΛINXhNN ΓΛSE⊙NN**: Neminem ampliùs viderunt; *Marc.* 9:8. **ΨΛNΔE**, Dum; ἕως. *Joh.* 12:36. **ΨΛNΔE**, Quia, quòd; ὅτι. *Luc.* 2:30. *Joh.* 9:16. **ΨΛNΔE NN. ΨΛNΔE**, Si

Si autem; εἰ δέ. *Joh.* 5:47. 8:46. 13:17. **GABAI ψANdE**: Si verò; εἰ δέ. *Matth.* 6:30. **ψANdEI**, Quia, ὅτι. **ΘA TANÇAN ψANdEI ÞAN MEINS AÞNIMIψ AÞ MIS**: Quid faciam quia dominus meus aufert à me. τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 16:3. **ψANdEI ABIN NI KANN**: Quoniam virum non cognoſco; ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. *Luc.* 1:34. **ψANEI**, Ut; ἵνα. **Ïψ ψANEI YITEIψ**: Ut autem ſciatis; ἵνα δὲ εἰδῆτε. *Luc.* 5:24. **MIψ ψANEI ÏS KRdidA ψTA dN ÏM**: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:18. **MIψ ψANEI YKRhITS YAS**: Cùm accuſaretur; ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν. *Matth.* 27:12. *Marc.* 4:4. **ψAN NN TANÇAIS AKMAIRN**: Cùm ergo facis eleëmoſynam. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην. *Matth.* 6:2. **ΘAS ψANNN SA SIGAI**: Quis igitur eſt iſte? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Marc.* 4:41. **ψANNN BI AKRANAM ÏZE NÞKNNNAIψ ÏNS**: Igitur ex fructibus eorum cognoſcetis eos; ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. *Matth.* 7:20. *Marc.* 14:6. **ψANNNh** *occurrit Luc.* 10:28.

ψANA hAITANAN ZEAXTEN: Qui vocatur Zelotes; τὸν καλούμενον Ζηλωτήν. *Luc.* 6:15. **ψANA SKAAK ÏS**: Servum ejus; τὸν δοῦλον αὐτοῦ. *Luc.* 7:3. **NI dKAIBEI ψANA AAISAKI**: Noli vexare magiſtrum; μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. *Luc.* 8:49. **NIMIψ AÞ ÏMMA ψANA SKATT**: Auferte ab illo mnam; ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν. *Luc.* 19:24.

ψANEI YIAdEdNN: Quem voluiſſent; ὃν ἤθελον. *Matth.* 27:15. **ψANEI BEdNN**: Quemcunque petîſſent; ὅντινα ἤτοῦντο. *Marc.* 15:6. **ψANEI GAh NAMNIdA ΠAITKN**: Quem cognominavit Petrum; ὃν καὶ ἐπωνόμασε Πέτρον. *Luc.* 6:14. **ANA ψANEI dKINSIψ**: Super quem ceciderit; ἐφ' ὃν ἂν πέσῃ. *Luc.* 20:18. **NNd ψANEI dAT rAAAIψ NANEA ÏN AKKA**: Uſque in diem quâ intravit Noë in arcam; ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. *Luc.* 17:27.

ψANIN ANdhNAIdES: Ea revelâſti; ἀπεκάλυψας αὐτά. *Luc.* 10:21.

ψANS ÞKIGRNdANS ÏZYIS: Diligentes vos; τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς. *Matth.* 5:46. *Luc.* 6:32. **ψANS NBIAhABANdANS rAhAIAIdA**: Malè habentes curavit; τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσε. *Matth.* 8:16, 22. **rATAIhNN AAA BI ψANS dAIMRNAKGANS**: Nuntiaverunt omnia de iis qui dæmonia habuerant; ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τοὺς τῶν δαιμονιζομένων. *Matth.* 8:33. **ψANS TYAAIÞ**: τοὺς δώδεκα. *Matth.* 10:1. **ψANS ÏNNAKNNdANS**: τοὺς οἰκιακούς. *Matth.* 10:25. **ψANZEI**, Quos; οὓς. *Marc.* 2:26. 3:13. *Luc.* 5:9. 6:4, 13. **ψANSEI** *occurrit Marc.* 13:20.

ψA-

ψᚣNnh ᚣnᴋ ᚣTTᚣ ᚴᚣSIᚴᛚIdᚣ ᚴᛟψ: Hunc enim Pater ſignavit Deus; τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. *Joh.* 6:27. *Videri autem poteſt* ψᚣNnh *iſtud poſitum pro* ψᚣNEI nh, *ſicuti* nh *iſtud paſſim additur quibuſdam verbis atque adverbiis (ut mihi quidem videtur) euphoniæ gratiâ. Similiter quoque* ψᚣMMnh, *Joh.* 10:3. *videtur eſſe ex* ψᚣMMEI nh.

ψᚣNnh, Ergo, igitur; οὖν. *Joh.* 6:13. 7:11. 8:21, 52, 59. 10:24. 11:12. ψᚣNnh, Cùm; ὅταν. *Marc.* 4:29. ψᚣNnh, Cùm; ὅτε. ψᚣNnh ψᚣN nSᚣIBᚣNᚣ ᛉᚣᚴψ Sᛟ MᚣNᚣIᚴEI: Cùm autem ejecta eſſet turba; ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος. *Matth.* 9:25. *Confer cum illo* ψᚣN NN, *quod fuit in illo* ψᚣN *quod præceſſit.* ψᚣNnh, Tunc; τότε. *Matth.* 8:26. 9:6, 14, 29, 37. 11:20. 27:3, 9, 13, 58. *Luc.* 14:10. Ïψ BIψE ᚴᚣᚣIψNN ψᚣI BᛟᚴᛟψᚴGNS ÏS. ψᚣNnh GᚣH ÏS ᚴᚣᚣᚣIψ ÏN ᚣnᚣψ: Ut autem aſcenderunt fratres ejus, tunc & ipſe aſcendit ad diem feſtum; ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν. *Joh.* 7:10. NᚣNh ψᚣNnh ÏMMᚣ ᛟᚣᚴGᚣNᚣIN: Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5:35. 14:43. *Luc.* 15:20.

ψᚣᛟ, Ibi; ἐκεῖ. ψᚣᛟ SᚣᚣGIψ: Ibi manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. *Angloſax.* ðæp. *Alam.* thar. *Dan.* der. *Angl.* there. *Belg.* daer.

ψᚣᚴEI, Ubi; ὅπου. ψᚣᚴEI ÏST hnZᚣ ÏZᛉᚣᛟ. ψᚣᚴnh ÏST GᚣH hᚣIᚴTᛟ ÏZᛉᚣᛟ: Ubi eſt theſaurus veſter, ibi eſt etiam cor veſtrum; *Matth.* 6:21. ψᚣᚴEI ÏM ÏK. ψᚣᚴnh Sᚣ ᚣnᚣ-BᚣhTS MEINS ᛉISᚣN hᚣBᚣIψ: Ubi ſum ego, ibi & miniſter meus erit; *Joh.* 12:26. & 14:3. *Angloſaxones* ðaꝑ ðaꝑ *dicunt.* þaꝑ þaꝑ biꝺ oꝼepmodiꝛnẏrr. þaꝑ bẏꝺ eac ᴛeona. Ubi fuerit ſuperbia, ibi erit & contumelia; *Scintillarius titulo* IV. *Vide quoque titulos* VI. XII. XIV. *Sæpiùs tamen ſimplex* ðæp *uſurpant, ſicuti videre eſt in jam nunc adductis verbis Matth.* 6:21. *Joh.* 12:26. 14:3. *atque alibi paſſim.*

ψᚣᚴᚴ, Neceſſe habeo; *Luc.* 14:18. NI ψᚣᚴᚴT EI ψnᴋ ⊙ᚣS ᚴᚣIhNᚣI: Non opus eſt ut quis te interroget; *Joh.* 16:30. ᚴᚣNIN ψᚣnᴋᚴTS ψIS ÏST: Dominus eo indiget; *Luc.* 19:34. ⊙ᚣ ψᚣnᴋᚴTE ᚴᚣTᚣNGIψ SIS MᚣNNᚣ: Quid proficit homo? *Luc.* 9:25. ψᚣnᴋBnψ, Indigetis; *Matth.* 6:8. ψᚣnᴋBnN, Indigent; *Matth.* 9:12. *Marc.* 2:17. *Luc.* 15:7. ψᚣnᴋBEIMᚣI, Opus habemus; *Joh.* 13:29. ψᚣnᴋᚴTᚣ, Indiguit; *Marc.* 2:25. ψᚣᴋ-Bᚣ, Pauper; *Luc.* 10:21. *Joh.* 12:5. ᚣnᚴᚣNN ᚣᚣᚣᛚψᚣᚴBᚣ ᛉᚣIᴋ-

ψλικψλn: Cœpit omnium rerum penuriâ laborare; *Luc.* 15: 14. *Anglo-Saxonibus* ðeapꝼ *eſt* Indigentia. ðeapꝼan, Egere. ðæpꝼa. ðapꝼa. ðeapꝼa. ðeapꝼende. ðopꝼende, Pauper, egenus. *Alamannis* thurft *eſt* Indigentia. tharben/Carere. thurftige/Egeni, pauperes. *Cimbris* ᚼᚠ ᚦᚱᚠ *eſt* Indigeo. ᚦᚱᚠ *vel* ᚦᚢᚱᚠᚨ, Indigentia. ᚼᚱᚠᛁᚢᚾ *vel* ᚼᛁᚱᚠᛁᚱᚠᚢᚾ, Omnium indigus. *Belgis* derven *eſt* Indigere. dorft/durft/Egeſtas. dorftig/durftig/Indigus, pauper. nood-durftig/*vulgo* nood-dꝛuftig/Neceſſarius.

ψλκnh, Ibi, illic; ἐκεῖ. *Vide* ψλκει, Ubi; ὅπου. ψλκnh, Autem; δέ. *Joh.* 6: 20. ψλκnh *uſurpatur pro* οὖν, Ergo; ψλκnh ψλn γλsλ⊙ mλnλγει: Cùm ergo videret turba; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος. *Joh.* 6: 14, 19, 24. 7: 6. ψλκnh *ponitur pro* Ecce, ἰδού. *Matth.* 9: 3 & 18.

ψλt ïst ylnksty γxψs: Hoc eſt opus Dei; τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. *Joh.* 6: 29. ψλt ulψ: Hoc dixit; εἶπε τοῦτο. *Joh.* 12: 6. ψλt λinei, Tantùm, hoc ſolum; μόνον. *Matth.* 5: 47. 8: 8. 9: 21. *Joh.* 9: 25.

ψλtλ, Hic; οὗτος. nin ψλtλ ïst sλ timkꝯλ: Nonne hic eſt faber? οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων; *Marc.* 6: 3. *Ita Belgæ*; is dat niet den timmerman? bikinnλndλns λλλ ψλtλ γλvi: Percurrentes univerſam illam regionem; περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην. *Marc.* 6: 55.

ψλtλ, Quod; ὅ. ψλtλ mλnλtizx ψλim: Quod abundantius eſt; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5: 37. *Luc.* 16: 15. nimnh ψλtλ bλdi ψein: Tolle grabatum tuum; ἆρον τὸν κράβαττόν σου. *Marc.* 2: 11. ψλtλ ⊙lh ψei ylεiψ: Quodcunque volueritis; ὃ ἐὰν θέλητε. *Joh.* 15: 7. & *mox commate* 16; ψλtλ⊙lhψei bidgλiψ: Quodcunque petieritis; ὅ, τι ἂν αἰτήσητε.

ψλtλ, Hoc; τοῦτο. tλγei ψλtλ: Fac hoc; ποίησον τοῦτο. *Matth.* 8: 9. ψλtλ sλmx tλngλnd: Hoc ipſum faciunt; τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. *Matth.* 5: 46. ψλtλ λnk ïst yitxψ gλh πkλnꝼetεis: Hæc enim eſt Lex & Prophetæ; οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. *Matth.* 7: 12. λrgn ψλtλ dλnk: Anguſta eſt porta; στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7: 14. *Dicebant &* ψλtnh, *quod vide ſuo loco.*

ψλtλ, Hæc; ταῦτα. ⊙lψkx ψλmmλ ψλtλ: Unde huic hæc? πόθεν τούτῳ ταῦτα; *Marc.* 6: 2.

ψλtει, Quòd; ὅτι. *Matth.* 5: 20, 21, 22, 27, 28, 31. *&c. Joh.* 6: 22, 24, 26, 46, 61, 65. *&c.* nnλ ψλtei ïs ïn yirλ: Dum es in viâ; *Matth.*

Matth. 5:25. ΥΛΚΨ ΒΙ ΨΕ ΛΕΛΚ ΨΛΤΛΕΙ: Factum eſt deinceps; ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς. *Luc.* 8:1.

ΨΛΤΕΙ, Quod; ὅ. *Matth.* 10:27. 27:60. ΨΛΤΕΙ ΝΝ ΓΧΨ ΓΛΥΛΨ. ΜΛΝΝΛ ΨΛΜΜΛ ΝΙ SΚΛΙdΛΙ: Quod ergo Deus conjunxit, homo non ſeparet; ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. *Marc.* 10:9. ΨΛΤΕΙ SΚΝΛdΕΛΝΜ ΤΛΝGΛΝ. ΓΛΤΛΥΙdΕΛΝΜ: Quod debuimus facere, fecimus; ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. *Luc.* 17:10.

ΨΛΤΕΙ ΥΛΙΚΨΛΙ SΙΝΛ GΛΙΝΙS ΛΙΥΙS ΝΙΝΤΛΝ: Qui digni ſunt habiti illo ſæculo frui; οἱ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνης τυχεῖν. *Luc.* 20:35.

ΨΛΤΕΙ, Quæ; ἅ. ΓΛΤΕΙhΛΤS ΪΧhΛΝΝΕΝ ΨΛΤΕΙ ΓΛSΕΟΝΤS; Renuntiate Johanni quæ vidiſtis; ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε. *Luc.* 7:22. ΨΙSΟΛΖΝh ΓΛΛΛΝΒGΛΙ ΨΛΤΛΕΙ ΨΛΤΕΙ UΙΦΙΨ ΓΛΓΛΓΓΙΨ: Quicunque crediderit quia quodcunque dixerit fiet; ὃς ἂν πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται. *Marc.* 11:23.

ΨΛΤΝh ΛΒΚΛhΛΜ ΝΙ ΤΛΥΙdΛ: Hoc Abraham non fecit; τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησε. *Joh.* 8:40. 14:8. *Ex ſimplici nempe* ΨΛΤ *vel* ΨΛΤΛ, Hoc, *fecerunt* ΨΛΤΝh, *adjiciendo illud* Nh, *quod attentus Lector obſervabit innumeris in locis euphoniæ (ut mihi quidem videtur) cauſâ additum verbis, adverbiis, &c.* ΨΛΤΝh SΛΜΧ: Id ipſum; τὸ αὐτό. *Matth.* 27:44.

ΨΛΨΚΧ, Hinc; ἐντεῦθεν. *adverbium loci. Joh.* 18:36. ΨΛΨΚΧh, Ex eo; ἀπὸ τότε. *adverb. temporis. Luc.* 16:16. ΨΛΨΚΧh, Deinde, poſthæc; εἶτα, ἔπειτα. *Marc.* 4:17, 28. 7:5. 8:25. *Joh.* 11:7.

ΨΛΝ *reſpondet Græco* ἄν. *Luc.* 9:46. 17:6. *Joh.* 8:42. ΓΛΨΛΝ, Forſitan; ἄν. *Joh.* 5:46. ΨΛΝhGΛΒΛ *ponitur pro* κἂν. SΛΕΙ ΓΛΛΝΒΕΙΨ dΝ MIS. ΨΛΝhGΛΒΛ dΛΝΨΝΙΨ. ΛΙΒΛΙΨ: Qui credit in me, etiamſi mortuus fuerit, vivet; *Joh.* 11:25. *Angloſaxones* ðeah *vel* ðeah þe *vel* ðeah hpæðepe *dicunt. Angli* though *vel* although.

ΨΛΝ, An? *interrogativè*; ἆρα; *Matth.* 11:3. *Luc.* 5:23. 6:9. 7:19. 20:22. *Joh.* 7:17. 18:34. *Scribitur &* ΨΛΝh, *Luc.* 20:4.

ΨΛΝ, Quàm; ἤ. *Matth.* 5:20. 9:5. 11:22, 24. *Marc.* 9:43, 45, 47. 14:5. ΝΙΨΛΝ, Nequaquam; *Matth.* 5:20. *confer cum Joh.* 8:42. *ubi tamen* ΝΙh ΨΛΝ *ſcribitur.* ΛΙΚΙSΨΛΝ, Olim; *Luc.* 10:13. SΥΕΨΛΝ, Verumtamen; *Matth.* 22:24.

ΨΛΠΚΝϚΠS, Spinæ; *Marc.* 4:7. *&* *Luc.* 8:7. ΪΒΛΙ ΛΙSΛΠΔΛ ΛΕ ΨΛΠΚΝΠΜ ϒϵΙΠΛΒΛSϚΛ: Numquid colligunt de ſpinis uvas? *Matth.* 7:16. ΠSϒΠΠΔΠΠ ϒΙΠΠϚΛ ΠS ΨΛΠΚΝΠΜ: Plexuerunt coronam de ſpinis; *Joh.* 19:2. ΨΛΠΚΝΕΙΠΛ ϒΙΠϚΛ ϒΙΠΔΛΠΔΛΠS: Spineam coronam plectentes; *Marc.* 15:17. *Angloſaxonibus* ᚦoɲn *vel* ᚦýɲn *eſt* Spina. *Alamannis* dorn / thorn. *Danis* torn *vel* tiørne. *Anglis* thorn. *Belgis* deurne / doorne. *Origo vocis videtur petenda ex* τυρὸς, Penetrans, acumine perfodiens. *Alii tamen potiùs habent deducere à* τύρω, *quod idem eſt cum* τείρω, Moleſtiâ afficere, cruciare, vexare. *Sic* τύρω *accepit is qui Argumentum ſcripſit Sophoclei Oedipodis tyranni, tanquam ex eo derivatum ſit* τυρεννος. *Dictus eſt* τύραννος, *inquit,* καὶ τὸ ἔπυμον, *quaſi* τύρων τὰς λαὰς ἢ ἀνίας ἐπιφέρων. *A ſpinæ interim ſimilitudine* deurne *vel* dorne van de geſpe *Belgis, quemadmodum &* ᚦARK *Cimbris, dicta eſt* Acicula fibulæ. *immo* ᚦorn *Iſlandis eſt* Fibula. *Belgarum adhæc* ſpelle / *ſicuti & Gallorum* eſpingle, *nec non Italorum* ſpillo, ſpilletto, *quæ* Aciculam *ſignificant, manifeſtè deſumta ſunt ex* Spinula; *quoniam rudior Patrum noſtrorum ætas acicularum loco ſpinas frequenter adhibere ſolebat. Appoſitè Tacitus de Germanorum moribus cap.* 17; Tegumen omnibus ſagum, fibulâ aut (ſi deſit) ſpinâ conſertum.

ΨΛΠΚSΠS, Aridus. ΨΛΠΚSϚΛΠ. ϒΛΨΛΠΚSϚΛΠ, Areſcere, ſiccari. ΗΛΠΔΠS ΪS SΧ ΤΛΙΗSΥΧ ϒΛS ΨΛΠΚSΠS: Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. ϒΛΨΛΠΚSΛΠΛ ΗΛΒΛΠΔS ΗΛΠΔΠ: Aridam habens manum; *Marc.* 3:1. ϒΛSϴΟΠΝ ΨΛΠΛ SΜΛΚΚΛΠΒΛΤΜ ΨΛΠΚSϚΛΠΛ ΠS ϒΛΠΚΤΙΜ: Viderunt ficum arefactam à radicibus; *Marc.* 11:20. ϒΛΨΛΠΚSΝΙΨ, Areſcit; *Joh.* 15:6. ϒΛΨΛΠΚSΝΧΔΛ, Exaruit; *Marc.* 4:6. 11:21. ϒΛΨΛΠΚSΝΧΔΛ SΛ ΒΚΠΝΝΛ ΒΛΧΨΙS ΪΖΧS: Siccatus eſt fons ſanguinis ejus; *Marc.* 5:29. *Ab hac vocis* ΨΛΠΚSΠS *ſignificatione* ΨΛΠΚSϚΛΝ *eſt* Sitire. ΝΙ ΨΛΠΚSΕΙΨ: Non ſitiet; *Joh.* 6:35. ϚΛΒΛΙ ΟΛΝΛ ΨΛΠΚSϚΛΙ: Si quis ſitit; *Joh.* 7:37. *Anglis ratione loquendi quàm ſimillimâ* I am drie *eſt* Sitio, *à* drie / Siccus. *Cambrobritannis quoque* ſyched *eſt* Sitis. *&* ſychedu, Sitire, *à* ſych, Siccus, aridus. *Gothica verò* ΨΛΠΚSΠS *&* ΨΛΠΚSϚΛΝ *valdè ſunt affinia Græco* θέρω *vel* θερσαίνω, Arefacio, ſicco. *Angloſaxonibus* ᚦýɲᚴt *vel* ᚦuɲᚴt *eſt* Sitis. *Alamannis* thruſt / thurſt. *Danis* tørſt. *Anglis* thirſt. *Belgis* dorſt. *Iſlandis* mier ᚦieſter *vel* ᚦierſter *eſt* Sitio.

ΨϴΕΙ, Quia; ὅτι. *Joh.* 12:6. ΨϴΕΙ, Ut; ἵνα. *Joh.* 6:38. *Dixerunt & contractè* ΨΕΙ. *quod ſequitur.*

ΨΕΙ,

ΨEI, *contractum est ex* ΨEEI, Ut; ἵνα. *Joh.* 6: 22. 13: 34. 16: 33. ΨEI, Quia; ὅτι. *Joh.* 7: 35. 13: 35, 38. 16: 20, 26. *Matth.* 6: 26. ΨEI, Quamdiu; ἐφ' ὅσον. *Matth.* 9: 15.

ΨEINS, Tuus; *Luc.* 2: 48. 15: 19, 27. ΒRΧΨΛR ΨEINS: Frater tuus; *Matth.* 5: 23. ΨEIN, Tua. ΛLLΛ ΨΛTΛ MEIN ΨEIN ÏST: Omnia mea tua sunt; πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. *Luc.* 15: 31. *Joh.* 17: 10. ΛNΓΧ ΨEIN: Oculus tuus. ΛEIK ΨEIN: Corpus tuum; *Matth.* 5: 29. 6: 22, 23. TΛihSΥΧ ΨEINΛ hΛNΔS: Dextra tua manus; *Matth.* 5: 30. 6: 3. ΛTTΛ ΨEINS: Pater tuus; *Matth.* 6: 4, 6, 18. NΛMΧ ΨEIN: Nomen tuum; *Matth.* 6: 9. ΨINΔINΛSSNS ΨEINS: Regnum tuum. ΥIΛGΛ ΨEINS: Voluntas tua; *Matth.* 6: 10. *Angloſax.* ðin. *Alam.* dín. *Angl.* thine. *Belg.* dijn. *Græcis* σὸς, *& Doricè* τός.

ΨEIΘΧNS SNNGNS, Tonitrui filii; *Marc.* 3: 17. MΛNΛΓEI UEΨNN ΨEIΘΧN ΥΛIKΨΛN: Turba dicebat tonitru esse factum; *Joh.* 12: 29. *Græcis* ψεῦον *est* Sulphur; *quod monendum putavi.*

ΨINSGΛN. ΛTΨINSGΛN, Trahere, attrahere. NIMΛNNΛ MΛΓ UIMΛN ΛT MIS. NIБΛI ΛTTΛ. SΛEI SΛNΔIΔΛ MIK. ΛTΨINSIΨ ÏNΛ: Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum; *Joh.* 6: 44. GΛБΛI NShΛnhGΛΔΛ ΛÞ ΛIKΨΛI. ΛLΛΛ ΛTΨINSΛ AN MIS: Si exaltatus fuero à terrâ, omnia traham ad me ipsum; *Joh.* 12: 32. *Verbum hoc retinuere Franci, qui aliàs Alamanni vel Theotisci nuncupantur.* afterthunſun / Detrahebant. aftrithunſunte / Detrahentes. thunſi / Extraxisti; *gl Lipſii.* thinſente thas nezzi fiſgo / Trahentes rete piscium; *Tatianus* CCXXXVI, 7.

ΨIS ΥΛNKΔIS ΛNΔБΛhTΧS: Sermonis ministri; τῦ λόγυ ὑπηρέτης. *Luc.* 1: 2. ÞΛN ΨIS ΥEINΛΓΛKΔIS: Dominus vineæ; ὁ κύριος τῦ ἀμπελῶνος. *Luc.* 20: 13, 15. ΨΛI SNNGNS ΨIS ΛIΥIS: Filii hujus sæculi; οἱ υἱοὶ τῦ αἰῶνος τύτυ. *Luc.* 20: 34. 7: 31. ÞΛN ΨIS ΓΛIKNEIΨ: Dominus operam ejus desiderat; ὁ κύριος αὐλῦ χρείαν ἔχει. *Luc.* 19: 31, 34. ÏN ΛNΔΥΛIKΨGΛ ΛTTINS MEINIS ΨIS SΛEI ÏN hIMINΛM ÏST: Coram patre meo qui in cœlis est; ἔμπροσθεν τῦ πατρός μυ τῦ ἐν οὐρανοῖς. *Matth.* 10: 33. ÏNNh ΨIS: Propter hoc; ἕνεκεν τύτυ. *Marc.* 10: 7.

ΨISΘΛΔNh ΨΛΔEI ΓΛΓΓIS: Quocunque iveris; ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. *Matth.* 8: 19. *Marc.* 8: 56. ΨISΘΛΔNh ΨEI ΓΛΓΓΛIΨ ÏN ΓΛKΔ: Quocunque introieritis in domum; ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν. *Marc.* 6: 10.

ψISOᛚhψEI BIᛞGᛚNᛞᛚNS SᛉKEIψ: Quæcunque orantes petitis; ὅστε ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε. *Marc.* 11:24. *Joh.* 11:22. ψISOᛚhψEI BIᛞGᛚIS MIK: Quicquid petieris à me; ὃ ἐάν με αἰτήσῃς. *Marc.* 6:23. *Joh.* 16:23. ψISOᛚMMEh SᛚEI hᛚBᛚIψ: Quicunque habet; ὃς ἂν ἔχῃ. *Marc.* 4:25. ψISOᛚMMEh ψEI YIᛚGᛚN: Cuicunque volo; ᾧ ἐὰν θέλω. *Luc.* 4:6. ψISOᛚNᛉh SᛚEI ᛚFᛚIKIψ MIK: Quicunque negaverit me; ὅστις ἂν ἀρνήσῃταί με. *Matth.* 10:33. ψISOᛚKRhψEI ÏNᛚ ΓᛚFᛚhIψ: Ubicunque eum apprehenderit; ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ. *Marc.* 9:18. ψISOᛚψᛚTEI, Quodcunque; ὃ ἐάν. *Marc.* 7:11. ψISOᛚ-ZNh EI uIψᛚI ᛞN ψᛚMMᛚ FᛚIKΓNNGᛚ: Quicunque dixerit huic monti; ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ. *Marc.* 11:23. ψISOIZNhψEI YIᛚEIS: Quodcunque vis; ὃ ἐὰν θέλῃς. *Marc.* 6:22.

ψINBS, Fur; κλέπτης. *Joh.* 10:10. 12:6. ψINBᛉS, Fures; κλέπται. *Matth.* 6:19. *Joh.* 10:8. ψINBGᛚ, Furta; κλοπαί. *Marc.* 7:22. ψINBGᛉ, Clanculum; λάθρᾳ. *Joh.* 11:28. ψINBGᛉ, In occulto; ἐν κρυπτῷ. *Joh.* 18:20. *Anglosaxonibus* ᚦeoᚠ *est* Fur. *Alamannis* thiob / thiub / thiup / dieph. *Cimbris* ᚦIᛅᚠ. *Danis* tyff. *Islandis* tioffur. *Anglis* theef / thief. *Belgis* dief. *Omnia singularem habent affinitatem cum* Græco διφᾶν, *quod Hesychio exponitur* ζητεῖν, ψηλαφᾶν, ἐρευνᾶν, Quærere, contrectando perscrutari, investigare. *unde* Græcis τοιχοδιφήτωρ *idem est cum* τοιχορύχος, Effractor parietum, fur nocturnus.

ψINᛞᛚ, Gens; ἔθνος. *Joh.* 18:35. ψINᛞᛉ, Gentes; *Matth.* 6:7. Græcè ἐθνικοί. ψINᛞᛉ, Gentiles; *Joh.* 12:20. Græcè Ἕλληνες. ψINᛞᛚ-NᛉN, Regnare; *Luc.* 19:27. ψINᛞᛚNS, Rex; *Matth.* 27:11. *Marc.* 6:14. & 15:2. *Luc.* 19:38. *Joh.* 18:37. ψINᛞINᛚSSNS, Regnum; *Matth.* 6:10. ψINᛞᛚNGᛚKᛞI, Regnum; *Matth.* 6:13. *Cimbris* ᚦIᛅᚠ *est* Gens. ᚦIᛅᚠ ᚠᛅᚴᚠᚢᚴ. ᚼIᚢᚢᛅᚱᚴᚢ ᚠᛅᚴᚠᚢᚴ, Monarcha. ᚦIᛅᚠ BRᛅᚢᛅ. ᚦIᛅᚠ ᛘIᚠ, Publica via. ᚦIᛅᚠ Rᛅᚢᚠ, Præsentissimum consilium. ᚦIᛅᚠ ✱ᛅ-ᚠᚢᚴ, Celeberrimus faber. ᚦIᛅᚠ ᚺᚠᛅᚱᚱᚠ, Præstantissimus poëta. ᛅᚱᚦᚦᚠᛅ, Vulgus. ᛁᚱᚱᚦᚢᚦᚠ, Malorum consortium. *Anglosaxonibus* ᚦeoᛞ *est* Gens. ᚦeoᛞa, Gentes. ᚦeoᛞa ᚠolc, Gentium populus. elᚦeoᛞiᛉ, Peregrinus. ᚦeoᛞlic nama, Gentile nomen. ᚦeoᛞpita, Philosophus, vir doctus & scientiâ suâ publico utilis. ᚦeoᛞ ᚳeaᚦa, Tyrannus, publicus omnium latro. ᚦeoᛞ ᚠeonᛞ, Publicus omnium hostis. ᚦeoᛞ loᛉan, Qui mendaciis totas gentes seducunt. ᚦeoᛞliceᚦeᚠe, Summus hypocrita. &c. *Alamannis sive Theotiscis* thiota *est* Gens. *Tatiani harmonia euangelica* CXCV, 3; thin thiota inti biſgoffa ſaltun thiḃ mir / Tua gens & pontifices tradiderunt te mihi. *ubi nos hæc annotavimus.* lant thiot *sunt* Populares *Otfrido* IV, 21, 23. thiat / Gens. thiade / Gente.

Gente. þeaðo/ Gentium. þiaðon/ Nationes. þiede/ Gentes. þiaðe kunni/ Generationes; *gloſſæ Lipſii*. ðeota/ Plebis; *Kero*. *Omnia videntur derivari poſſe ex veteri* ðeoðan *vel* ȝeðeoðan, Jungere ſe alicui, aſſociari. *unde* ðeoðþæden *vel* ȝeðeoðþæden *eſt* Conſortium, ſocietas. *Sequentia etenim verba Regulæ Benedicti cap.* 48, Neque frater ad fratrem jungatur horis incompetentibus, *hunc in modum paraphraſticè reddidit gloſſator Angloſaxonicis:* ne nan bꝛoðoꝛ þið oðeꝛne ne ðeoðe. ne miþ hiꝛ ȝeðeoðþæðenne ne lette on unðeꝛlicum timan:. *Huc etiam facit illud gl R*, 99; ȝeþaꝛenðlic ðeoðnẏꝛ, Habilis conjunctio. *& ſic originationis hujus reſpectu* ðeoð *propriè denotabit Multitudinem ſe in unum aliquod corpus conſociantem, ſeq; ad Principis alicujus ductum atque arbitrium applicantem. Similem etymologiæ rationem obſerva quoque in voce* ꝑolc, Populus: *eſtq; Multitudo in eo conſentiens ut hunc illúmve ducem communi conſenſu ſequatur. Ab hoc* þied *vel* diet (*nam ita quoque ſcribebant poſterioris ævi ſcriptores*) Diæta *patribus noſtris dicebatur* Conventus publicus, ſacri imperii comitia. *de quibus feſtivum Caroli* v *dictum*, Diæta diætam parit, & partus ſuffocat matrem. *Vide Goldaſti animadv. in Paræneſin Tyrolis Scotorum regis* § 24. *Ab hoc etiam* þeoð *factum eſt* þeotiſc/ Gentilis: *unde Francis ſive Alamannis omnes gentis ſuæ homines* Theotiſci *dicebantur; & lingua Francica ſive Alamannica nuncupabatur iis* Theotiſca, *quaſi dicas* Gentilis ſive vernacula. *Angloſaxonibus quoque* ȝeðeoð *vocabatur* Lingua vernacula. *unde frequenter in monumentis Angloſaxonicis occurrit* ꝥ iꝛ ȝeneht on upe ȝeðeoðe, Quod eſt interpretatum in noſtrâ linguâ. *In* LL *quoque Friſicis* **bithiaten** *eſt* Interpretari, explicare. *Belgæ etiammum* **bedichden** *vel* **bedunden** *dicunt. Hos interim loquendi modos ex eo natos arbitror, quòd gens latiſſimè diffuſa & ſtrenua, propriæ magnitudinis admiratione, ſibi potiſſimùm nomen* Gentis, *ac ſuæ præcipuè linguæ nomen* Gentilis linguæ *competere judicaret. Simillimum non ignobilis fidentiæ teſtimonium in vett Belgis obſervavimus in annotatis ad Tatiani* x, 1. *ubi inquirimus in originem verbi* belgan / Iraſci.

ψINMΛrnS, Puer; *Matth.* 8: 6, 8, 13. *Propriè accipiendum de ſervilis conditionis puero; nam qui Lucæ* 7: 7 ψINMΛrnS *dicitur, ejuſdem capitis tmemate* 2 *dictus eſt* SKΛΛKS. *Unde liquet* ψINMΛrnS *compoſitum eſſe ex illo* ψIN, *quod reſpondet Angloſaxonico* ðeop *vel* ðiop, Servus, famulus. *&* MΛrnS, Puer, filius. *quod vide ſuo loco.*

ψInψ, Bonum. ψInψEIrS, Bonus. ψInψEIrS MΛNNΛ nS ψInψEIrΛMMΛ hnzΔΛ hΛIKTInS SEInIS nSbΛIKIð ψInψ: Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonum; *Luc.* 6: 45. ⊙Λ MIK uIψIS ψInψEIrΛNΛ. NIΛInShnn ψInψEIrS NIbΛ ΛInS rXψ: Quid me dicis bonum? nemo bonus, niſi ſolus Deus; *Luc.*

18:19. ΒΑΓΜS ΨINΨEIGS: Arbor bona; *Matth.* 7:18. ΑΑΙSΑΚΙ ΨINΨEIGΑ: Magiſter bone; *Luc.* 18:18. ΨINΨE GΑSΧΨIΔΑ GΚEΔΑGΑNS: Bonis ſatiavit eſurientes; *Luc.* 1:53. *Hinc* ΨINΨTΑNGΑN, Benefacere. *&* ΠNΨINΨTΑNGΑN, Malefacere; *Marc.* 3:4. *Luc.* 6:9. *Hinc etiam* ΨINΨSΠIΑΑΧΝ *eſt* Euangelizare, *i. bonum afferre nuntium*; *Luc.* 3:18. *quod reſpondet Angloſaxonico* ȝoðȝpellian. *Vide quæ diximus in* SΠIΑΑΧΝ. ΨINΨEIGS *etiam eſt* Benedictus; ἐυλογητὸς. *Luc.* 1:68. ΨINΨIΔΑ, *itidem* Benedictus; ἐυλογημένος. *Marc.* 11:9. *Luc.* 19:38. ΨINΨGΑN *eſt* Benedicere. ΨINΨGΑIΨ ΨΑNS ΥKIKΑNΔΑNS ÏZΥIS: Benedicite perſequentes vos; *Matth.* 5:44. *Luc.* 6:28. ΨINΨGΑNΔS ΓΑΧΨ: Benedicens Deum; *Luc.* 1:64. ΓΑΨINΨGΑNΔS, Benedicens; *Marc.* 8:7. ΓΑΨINΨIΔΑ, Benedixit; *Luc.* 9:16.

ΨIΥE, Famulus; *Luc.* 16:13. ΨIΥI, Ancilla; *Joh.* 18:17. *Angloſaxonibus* ðeop *vel* ðiop *eſt* Servus. ðeopa *vel* ðipa, Ancilla. *Alamannis* thiu *eſt* Ancilla. *Cimbris* ÞΠ *eſt* Mancipium. *Omnia videntur eſſe ex* θέω, Curro. *vel ex* θύω, Impetuoſè feror; *quòd famulantes mirâ ſedulitate ultrò citróq; curſitare & commiſſa ſibi munia ſtrenuè obire ſoleant. Græci certè eandem ob cauſſam à* κονίω, Propero, feſtino, *fecerunt* κονίτης *&* διάκονος. *Servulo nomen* Dromonis *indidit Comicus.* Ambactus *denique dicebatur olim vocabulo merè Latino (ſi audimus Salmaſium in Auguſtæ hiſtoriæ ſcriptores paginâ* 486) *Servus mercenarius qui ſe mercedis gratiâ patiebatur hàc illàc circumduci atque circumagi.* Ambagere *enim veteribus erat Circumagere. Cæterùm de his vide* ΑNΔΒΑΗTS.

ΨIZ. ΨIZΑI. ΨIZE. ΨIZEI. *&c.* NIN KΑKΑ ΨNK ΨIZ EI ÞKΑUISTNΑM: Non ad te pertinet quia perimus? οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολύμεθα; *Marc.* 4:38.

ΨIZΑI. ΨIZΑI NΑHT: Illâ nocte; ταύτῃ τῇ νυκτί. *Luc.* 17:34. ΨIZΑI ΘEIΑΑI: Ipſâ horâ; αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. *Luc.* 2:38. 7:21. 10:21. 20:19. ΓΑSΧK ΨIZΑI ΒKINNΧN: Increpavit febrim; ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ. *Luc.* 4:39. ÏN ΨIZΑI ΒΑNKΓ: In civitate; ἐν τῇ πόλει. *Luc.* 7:37. 10:11, 12. 18:3. ÏN ΑINΑMMΑ ΨIZΑI ΔΑΓE: In unâ dierum; ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν. *Luc.* 8:22. ÏN ΨIZΑI NSSTΑSSΑI: In reſurrectione; ἐν τῇ ἀναστάσει. *Luc.* 20:33. ÏN ΨIZΑI ΑΑh: In templo; ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:21. 19:47. ÏN ΨIZΑI SYNΑΓΧΓEIN: In ſynagogâ; ἐν τῇ συναγωγῇ. *Luc.* 4:20. ÏN ΨIZΑIEI ÏNNΓΑΓΓΑNΔΑNS: In quod introeuntes; ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι. *Luc.* 19:30. UΑΨ ΔN ΨIZΑI ÞEKΑΑISTGΑNΔΑN SIS MΑNΑΓEIN: Dixit ſequentibus ſe turbis; εἶπε τῷ ἀκο-

τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ. *Luc.* 7:9. *& rursus commate* 44; ΓΛΥΛΠΔGΛΠΔS SIK ΔN ΨIZΛI UINΧN: Conversus ad mulierem; στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα. *vide quoque comma* 50. ΠSSTΛΠΔΛΠΔS ΠS ΨIZΛI SYNΛΓΧ-ΓΛI: Surgens de synagogâ; ἀναστὰς ἐκ τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 4:38. ΠSΓΛΓ-ΓΛΠΔΛΠS ΠS ΨIZΛI ΒΛΠKΓ GΛINΛI: Exeuntes de civitate illâ; ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆ πόλεως ἐκείνης. *Luc.* 9:5. SΠMΛI ÞΛKEISΛIE ΠS ΨI-ZΛI MΛNΛΓEIN: Quidam Phariſæorum de turbis; τινὲς τῶ φαρισαίων ἀπὸ τῦ ὄχλυ. *Luc.* 19:39. ΨIZΛI SΛMΧN MITΛΔGΧN ΨIZΛIEI MI-TΛΔ. MITΛΔΛ ÏZYIS: Eâdem menſurâ quâ menſi fueritis, remetietur vobis; τῷ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. *Luc.* 6:38. *Confer cum Marc.* 10:39. ΨIZΛI horum *Matth.* XV, 19

ΨIZE YΛNKΔE ΛSTΛΨ: Horum verborum veritatem; ὧν λόγων τὴν ἀσφάλειαν. *Luc.* 1:4, 45, 70, 71. 4:6. 5:3, 9. 9:8, 27. *&c.* ΨIZE SYΛΛEIKΛIZE ÏST ΨINΔΛNΓΛKΔI ΓΧΨS: Talium eſt regnum Dei; τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῦ Θεοῦ. *Luc.* 18:16. ÞΛNK ΨIZE SEOI XRISTN ÞΛNINS: Niſi priùs videret Chriſtum Domini; πρὶν ἢ ἰδῆ τὸν Χριστὸν κυρίυ. *Luc.* 2:26. *pro eo tamen ejuſdem capitis commate* 21 *legas* ÞΛNK ΨI-ZEI, ὡς τῦ. YΛIK ΨIZE NΛMX ÏΛEIKNS: Vir cui nomen Jairus; ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος. *Luc.* 8:41. *pro quo tamen Luc.* 1:27. *&* 2:25 *legimus* ΨIZEI NΛMX:

ΨIZEI NΛMX ÏXSEÞ: Cui nomen Joſeph; ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ. *Luc.* 1:27. ΨIZEI NΛMX SYMΛIXN: Cui nomen Simeon; ᾧ ὄνομα Συμεών. *Luc.* 2:25. *Pro iſthoc tamen* ΨIZEI, *ut proximè vidimus, ſcribitur etiam* ΨIZE, *Luc.* 8:41. ΨIZEI ÏK NI ÏM YΛIKΨS ΛNΔBINΔΛN SKΛNΔΛKΛIII SKXhIS ÏS: Cujus ego non ſum dignus ſolvere corrigiam calceamentorum ejus; οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτῦ. *Luc.* 3:16. ÏN ΨIZEI: Propter quod; οὗ ἕνεκεν. *Luc.* 4:18. οὗ χάριν. *Luc.* 7:47. διὰ τό. *Luc.* 7:47. *&* 18:5. δι' ὃν αἰτίαν. *Luc.* 8:47. ἀνθ' ὧν. *Luc.* 19:44. ÞΛNK ΨIZEI: Priuſquam; ἕως τῦ. *Luc.* 2:21. *Cum quo aliquam habet ſimilitudinem ejuſdem capitis commate* 26, ÞΛNK ΨIZE SEOI XRISTN ÞΛNINS: *quod fuit in proximè præcedente* ΨIZE.

ΨIZXS SΛΛBXNΛIS: Unguenti; τοῦ μύρυ. *Joh.* 12:3. ΨIZXS BΛNKΓS MΛNΛΓΛI ΓΛNXhΛI: Civitatis turbæ multæ; τῆ πόλεως ὄχλου ἱκανός. *Luc.* 7:12. NΛMX ΨIZXS MΛΓΛΨΛIS MΛKIΛM: Nomen virginis Maria; τὸ ὄνομα τῆ παρθένυ Μαριάμ. *Luc.* 1:27. UINX ΨIZX-ZEI ΔΛNHTΛK: Mulier cujus filia; γυνὴ ἧς θυγάτριον. *Marc.* 7:25. *Joh.* 11:2. NI ΔN ΛINΛIhNN ΨIZX ÏNSΛNΔIΨS YΛS hEΛIΛS: Ad nullam

lam illarum missus est Elias; οὐδὲ ἀυδεμίαν ἀυτῶν ἐπέμφθη Ηλίας. *Luc.* 4:26.

ψιzϩh *fortassè ponitur pro* ψιzɛ *vel* ψιzɛi ϩh, *ut supra observavimus in* ψλϩϩh *&* ψλϰϩh. sλɛi sϰλmλiψ sik mɛinλ. ψizϩh sϩϩns mλns sϰλmλid: Qui me erubuerit, hunc filius hominis erubescet; ὁς ἂν ἐπαιχυνθῇ με, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαιχυνθήσεται. *Luc.* 9:26.

ψλλhsnϰdλ. *Occurrit in* ϫλψλλhsnϰdλ, Turbata est; *Luc.* 1:29.

ψλλihλndλs. *Vide* ϫλψλλihλndλs, Amplectens; *Marc.* 10:16.

ψλλnns λsts: Tener ramus; *Marc.* 13:28. *Fortassè est à* θάλλω, Virens, germinans; *prout nempe* θάλλειν, Virere, pullulare, *propriè dicitur de plantarum stirpibus atque arboribus prima tenellâq; germina emittentibus.* θαλλὸς, Ramus virens.

ψλλns, Fuga. *Vide proximè sequens* ψλinhλn, Fugere.

ψλinhλn. ϫλψλinhλn, Fugere. ψλinhλn ƀλnϰλ ψλmmλ λnλψλiϰψin hλtizλ: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3:7. ψλinhiψ, Fugit; *Joh.* 10:12. ψλinhλiψ, Fugite; *Matth.* 10:23. λƀψλinhiψ, Fugit; *Joh.* 10:13. ϫλψλλnhnn, Fugerunt; *Matth.* 8:33. *Marc.* 5:14. 14:50. ψλλnhs, Fuga; *Marc.* 13:18. *Anglosaxonibus* ƿleon *est* Fugere. *Alamannis* fliohen. *Cimbris* ᚠᚠ ᚠᚢᚱᛚ. *Danis* flye. *Anglis* flie. *Belgis* vlieden / vlien. *Videntur esse ex Anglosaxonico* ƿleozan, Volare; *propter miram volandi fugiendiq; similitudinem. Notissimum est illud poëtæ Mantuani* —— pedibus timor addidit alas. *Alamannicum verò* fliogen *vel* fliughen *proximè accedit ad Gothicum* ψλinhλn. *facili commutatione literæ* θ *in* φ. *nam & Æöles olim pro* θλᾶττω, *dicebant* φλᾶττω. *pro* θλίβειν, φλίβειν. *pro* θὴς, φής. *&c.*

ψϰ sϰϩhsλλ: Dæmones; οἱ δαίμονες. *Matth.* 8:31. ψλi hλλdλndλns ψϰ sƴeinλ: Qui pascebant porcos; οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους. *Marc.* 5:14. *Luc.* 8:33. ψϰs mλnλrɛins: Turbæ; οἱ ὄχλοι. *Luc.* 9:11, 18. ϫλsλiΘλndλs ψϰs mλnλrλns: Videns turbas; ἰδὼν τοὺς ὄχλους. *Matth.* 9:36. ϫλsλiΘλndλns ψϰ ylnϰψlnϰ: Visis his quæ fiebant; ἰδόντες τὰ γενόμενα. *Matth.* 27:54. ψϰ tƴλ: Duo. οἱ δύο. *Marc.* 10:8. ϫλsλiΘλndλns ψϰ kɛikϰn: Videntes terræmotum; ἰδόντες τὸν σεισμόν. *Matth.* 27:54.

ψϰ *fœmininè pro* Eam, illam; αὐτὴν. *Matth.* 9:22. *Marc.* 1:31. 5:32. 6:17. 7:30. 12, 19, 21, 22, 23. *&c.* tλngiψ ψϰ hϰkinϰn: Facit eam

eam mœchari; *Matth.* 5:32. ULψ ïMMA ALLA ψR SMNGA: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. TRBKIIT VASTGA ψR ÞKNMISTRN: Proferte ſtolam primam; *Luc.* 15:22. ψRSEI, Quæ; αἵλινες. *Matth* 27:55. *Luc.* 10:13. *Pro quo etiam* ψRZE *ſcribitur*, *Marc.* 15:41.

ψR *neutrum ſingulariter*. *item* ψREI. ψR TAIKN: Hoc ſignum; τὸ σημεῖον. *Joh.* 12:18. ATBAIK ψR GIBA ψEINA: Offer munus tuum; *Matth.* 5:24. ATBAIK GIBA ψREI ANABANψ MRSES: Offer munus quod præcepit Moſes; *Matth.* 8:4.

ψR. ψREEI. ψREI *neutra pluraliter*. ψR ALLA NBIARNA: Omnia hæc mala; πάντα τοῦτα τὰ πονηρά. *Marc.* 7:23. ψR BAD: Hæc orabat; τοῦτα προσηύχετο. *Luc.* 18:11. ALLA ψR VANKAA: Omnia hæc verba; *Luc.* 1:65. 19:34. ψR VANKAA ψREI ïK KRAIDA ïZVIS: Verba quæ locutus ſum vobis; *Joh.* 6:63. hAZGANDANS RRψ ïN ALLAIZE ψREEI RAhANSIDEDANN: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. *at* ψREI *mox occurrit ejuſdem capitis tmemate* 33. *ſicuti & Luc.* 1:20. RIBIψ ψR KAISARIS KAISARA. GAh ψR RRψS RRψA: Reddite quæ ſunt Cæſaris, Cæſari; & quæ ſunt Dei, Deo; ἀπόδοτε τὰ καίσαρος καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. *Luc.* 20:25. *Marc.* 12:17.

ψKARGAN, Currere. ψKARGANDS, Currens; *Marc.* 15:36. *Luc.* 15:20. BIψKARGANDS ÞANKA: Præcurrens; *Luc.* 19:4. ψKARIDA AINS NS ïM: Currebat unus ex iis; *Matth.* 27:48. *atque adeò me poſtremus iſte locus oportunè monet hinc lucem accipere ſequentia venerabilis Bedæ verba libro Quinto, cap.* 6; Þa ȝeæþndon hi þume ðþaȝe þeȝt hpuþþon:. Tum ſæpiùs huc atque illuc concitatis in curſum equis revertebantur. þoðþaȝa, Furor, inſania; *Paſtoral.* xxvi, 6. *ac fortaſſè quoque ab hac origine eſt* ÞAIhnψKAIhN *iſtud, quod* Mammonam *denotat Luc.* 16:9 *&* 11. *ob inſanum præcipitémq; curſum divitias conſectantium. Notum eſt illud poëtæ Venuſini,*

Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

Aliam interim de origine compoſiti ÞAIhnψKAIhN *conjecturam vide in* MAMMRN. *Manifeſtè quoque huc pertinent* thrado *vel* thrato (*Belgæ* **ðraðe** *dicunt*) *quæ apud Tatianum ac Willeramum frequenter uſurpantur pro* Vehementer, valdè, nimis, citò. *videntúrq; potiſſimùm intelligi de rebus cum quodam impetu curſúq; veluti ex improviſò ingruentibus. Vide obſervata noſtra ad Willerami paginam* 46. *ſicuti & annotata in Tatiani* LX, 17. *Inſuper etiam hoc vide, an non aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem, quòd* θεμξέιτιν *Heſychio exp.* περιέτειν. *item* θεμκὺ-

χὸν, παρεῖδον. θαῤῥήσαντες denique, ἐλαφρῶς ἐπιλαβόντες.

ψRAFSTGAN, Hortari, consolari. MANAR ψRAFSTGANAS ψINψSПIAAXAA: Multa exhortans euangelizabat; *Luc.* 3:18. ψRAFSTGANAANS, Consolantes; *Joh.* 11:31. EI GAψRAFSTIAEAEINA ÏGXS: Ut consolarentur eas; *Joh.* 11:19. *Quoniam verò solatia nimio dolore confusis adhibituri, jubere solent ut quis fiduciam sumat bonúmq; habeat animum, accipi quoque cœpit verbum pro* Confidere, *i. erecto confirmatóq; animo qualemcunque rerum exitum opperiri.* ψRAFSTEI ψNK BARNIAX: Confide fili; *Matth.* 9:2. *Marc.* 10:49. ψRAFSTEIψ ÏZYIS: Confidite; *Joh.* 16:33. *Videtur interim* ψRAFSTGAN *affinitatem aliquam habere cum* θαῤῥωέειν *vel* θαῤσωέειν, Audacem reddere, fiduciâ implere: *unde quoque descendunt Theotisca* troſt / Solatium. troſtan / ketroſtan / Consolari. *de quibus vide gl* C, 10. *in* Paraclitum.

ψRAMSTEINS MATIAA: Locustas edebat; *Marc.* 1:6.

ψRASK. *Vide* GAψRASK, Area; *Luc.* 3:17.

ψREihANA ψNK MANAGEINS: Comprimunt te turbæ; *Luc.* 8:45. SAIOIS ψX MANAGEIN ψREihANAEIN ψNS: Vides turbam comprimentem te; *Marc.* 5:31. ψRAIhNN ÏNA: Comprimebant eum; *Marc.* 5:24. *Luc.* 8:42. EI NI ψRAIhEINAI ÏNA: Ne comprimerent eum; *Marc.* 3:9. ψRAIhANS YIRS: Arcta via; *Matth* 7:14. *Anglosax.* ðpiccan. ðpỳccan. *Alam.* thrucken. *Dan.* tryckꝛ. *Belg.* ðrucken *est* Comprimere. *Islandis* þraungur *est* Angustus. *Angl.* thronged. *Belg.* gedzongen. *Videntur affinitatem aliquam habere cum* τρύω, τρύχω, *vel* τρυχόω, Tero, attero, vexo. *Ad hoc interim* ψREihAN *retulimus etiam compositum* FAIhnψRAIhN, *quod vide in* MAMMXN.

ψRINS, Tres. *Cambrobritannis* dri. *Anglosaxonibus* ðpeo. ðpỳ. *Alamannis* dzio. *Cimbris* ᚦRᚢ. *Danis* tre. *Islandis* þryer. *Anglis* three. *Belgis* ðzy. *Græcis* τρεῖς. GAYANKKGAM hAIGANS ψRINS: Faciamus tria tabernacula; *Marc.* 9:5. *Luc.* 9:33. AFAR ψRINS DAGANS: Post tres dies; *Matth.* 27:63. *Marc.* 8:31. *Luc.* 2:46. BI ψRINS DAGANS: Trium dierum spatio; *Marc.* 15:29. SVE MENXψS ψRINS: Quasi mensibus tribus; *Luc.* 1:56. AN GEKAN ψRIN: Annis tribus; *Luc.* 4:25. YAS OEIAA ψRIDGX: Erat hora tertia; *Marc.* 15:25. NNA ψANA ψRIDGIN DAG: Usque in tertium diem; *Matth.* 27:64. ψRIM SINψAM: Ter; *Matth.* 26:75. *Marc.* 14:72.

14:72. *Joh.*13:38. ᛗᚣᚺᛏ ᛘᛖᛋᛁ ᚠᚣᛏᚣ ᛒᚣᚣᛋᚣᚾ ᚦᚱᚣᛒᚢᚴᚣᚾ ᛁᚾ ᛗᚣᚾᚣᚱᛁᛉᚱ ᚠᚣᚾ ᚠᚱᛁᚴᚣᚺᚺᚾᛞᚣ ᛋᚴᚣᛏᛏᛖ: Poterat unguentum iſtud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.*14:5. ᛋᚹᛖ ᚴᛖᚱᛖ ᚠᚱᛁᚴᛖᛏᛁᚱᛁᚹᛖ: Quaſi annorum triginta; *Luc.*3:23. ᚴᚣᚠᚣᚾ-ᛞᛁᛞᚣ ᚠᚱᛁᚾᛋᛏᛁᚱᚺᚾᛋ ᛋᛁᚾᛒᚱᛁᚾᚣᛁᛉᛖ: Retulit triginta argenteos; *Matth.*27:3.

ᚠᚱᛁᚾᛏᚣᚾ. *Occurrit in* ᚾᛋᚠᚱᛁᚾᛏᚣᚾ, Moleſtum eſſe.

ᚠᚱᚾᛏᛋᚦᛁᚣᚣ, Lepra; *Matth.*8:3. *Marc.*1:42. ᚠᚱᚾᛏᛋᚦᛁᚣᚣ ᚺᚣᛒᚣᚾᛞᛋ, Leproſus; *Marc.*1:40. ᚠᚱᚾᛏᛋᚦᛁᚣᚣᚣᛁ ᚺᚴᚣᛁᚾ-ᚴᚣᛁ ᚴᚣᛁᚴᚠᚣᚾᛞ: Leproſi mundantur; *Matth.*11:5. ᛏᚣᛁᚺᚾᚾ ᚠᚱᚾᛏᛋᚦᛁᚣᚣᚣᛁ ᛗᚣᚾᛋ: Decem viri leproſi; *Luc.*17:12. *Videtur autem Leproſis nomen hoc inditum à cutis aſpredine: ſiquidem* ᚠᚱᚾᛏᛋ *vel* ᚠᚱᚾᛋᛏ *habuiſſe aliquam ſignificationem aſpritudinis, colligo ex Lucæ* 3:5; ᚴᚣᛁᚴᚠᛁᚹ ᚾᛋᚠᚱᚾᛋᛏᛖᛁᛋ ᚣᚾ ᚴᛁᚱᚣᛗ ᛋᚣᚣᛁᚺᛏᚣᛁᛗ: Erunt aſpera in vias planas. *Angloſaxonibus certè* hneoꝛ. hneoꝛl. hneoꝛla. hneoꝛliȝ. hneoꝛol *eſt* Leproſus. *Alamannis* riob. *quæ liquet eſſe à* hneoh, Aſper. *Belgis quoque* laſerye / *& Gallis* ladrerie *dicta eſt* Lepra; *non à mendico illo euangelico ferâ ſcabie atque ulceribus fœdo; unde Italis* mal de ſan Lazaro *dicta eſt Lepra; ſed à* λάπω, Hirſutus, hiſpidus. *Græcis etiam* λέπρα *dicta eſt à* λέπω *vel* λεπὶς, Squama, *vel à* λέπω, Deſquamo; *quòd cutem reddat aſperam ſcabroſámq; accedentibus decedentibúſve, atque inæqualiter interim exſtantibus ſquamulis.* Elephantiaſis *denique dicitur Latinis, ob cutis aſperitatem non abſimilem corio elephanti. Vide tamen Voſſium libro Primo de Vitiis ſermonis, cap.*32. *ubi docet vulgò, immo & clari nominis lexicographis,* Lepram *cum* Elephantiaſi *perperam confundi.*

ᚠᚾ ᛁᛋ ᛋᚾᚾᚾᛋ ᛗᛖᛁᚾᛋ ᛋᚣ ᛚᛁᚾᛒᚣ. ᛁᚾ ᚠᚾᛉᛖᛁ ᚣᛚᛁᛚᚣᚱᚣ-ᛚᛖᛁᚴᛚᛁᛞᚣ: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠυδόκησα. *Luc.*3:22. ᚠᚾ ᚣᛖᛁᚴᛁ. ᚺᛚᛁᛚᛖᛁ ᚠᚾᚴ ᛋᛁᚣᛒᚣᚾ: Medice, cura te ipſum; ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν. *Luc.*4:23. *Marc.* 12:31. ᚠᚾ ᚣᚺᛗᚣ ᚠᚾ ᚾᚾᚴᚱᚣᚷᚣᚾᛞᛋ ᚷᚣ ᛒᚣᚾᚠᛋ. ᛁᚴ ᚠᚾᛋ ᚣᚾᚣᛒᛁᚾᛞᚣ. ᚾᛋᚱᚣᚱᚱ ᚾᛋ ᚠᚣᛗᛗᚣ: Surde & mute ſpiritus, ego præcipio tibi, Exi ab eo; τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, Ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. *Marc.*9:25. ᚣᚾ ᚠᚾᛋ ᚢᛁᚠᚣ: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Luc.*7:14. ᚠᚾᛋ ᚱᛁᛒᚣ: Tibi dabo; σοὶ δώσω. *Luc.*4:6. *Angloſax.* ᚦu. *Alam.* ᛞu. *Cimbr.* ᚺn. *Dan.* ᛞu. *Iſl.* ᚦu. *Sclav.* ᛏy. *Angl.* thou. *Belg.* ᛞu. *Originem hujus Pronominis tradit Voſſii etymologicum in* Tu.

ᚠᚾᚱᚴᛖᛁᚠ ᛁᛗ: Putant; *Matth.*6:7. ᚠᚾᚺᛏᚣ ᛁᛗ: Exiſtimabant; *Luc.*19:11. ᛟᚣ ᛁᛉᚹᛁᛋ ᚠᚾᚱᚴᛖᛁᚠ: Quid vobis videtur? *Marc.*14:64.

ψnΓΓKGΛNᛞ ᛕEIKINᛟN ψInᛞᛟM: Videntur principari gentibus; *Marc.* 10:42. MIKIΛψnhTΛNS ᛞISTΛhIᛞΛ: Superbos dispersit; *Luc.* 1:51. *Refer ad* ψΛΓKGΛN, Cogitare.

ψnΛΛN, Pati; *Luc.* 17:25. MΛNΛΓ ΓΛψnΛΛNᛞEI: Multa perpessa est; *Marc.* 5:26. nNᛞ ⊙Λ ψnΛᛞN ïZYIS: Quousque tolerabo vos? *Marc.* 9:19. ïN ψnΛᛞINΛI: In patientiâ; *Luc.* 8:15. *Angloſax.* ᚦolian. *Alam.* tholen / thulten. *Cimbr.* ᚦᛘᛚ. *Dan.* taale. *Belg.* dulden. *Iſl.* ᚦol *eſt* Tolerantia, patientia. *Omnino videntur eſſe ex* τλᾶναι, Perpeti, ſufferre, ſuſtinere. *à* τλάω *nempe fuit vetus* Tolo, *idem cùm Suſtineo; atque inde* Tolero. *ut ab antiquo* Geno *pro Gigno, factum eſt* Genero.

ψnS UIψΛ: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Marc.* 2:11. *pro quo* ᛞn ψnS UIψΛ *occurrit Lucæ* 7:14. NI hΛnKNGAIS ᚦΛnKΛ ψnS: Noli tubâ canere ante te; μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου. *Matth.* 6:2. ΛBn ψnS SIΛBIN ψn ψΛTΛ UIψIS. ψΛn ΛNψΛKΛI ψnS UEψnN BI MIK: A temet ipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? ἀφ' ἑαυτῆς σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοί σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; *Joh.* 18:34. *Refer ad* ψn, Tu.

ψnSnNᛞ *Argenteo codici paſſim eſt* Mille. *Angloſax.* ᚦuſenᚦ. *Alam.* thuſunt. *Cimbr.* ᚦnIᛘᛚᚾ. *Dan.* tuſind. *Iſl.* ᚦuſund. *Angl.* thouſand. *Belg.* duyſend. *Poteſt verò* ψnSnNᛞ *per multiplicem contractionem videri factum ex* TΛIhnNS *vel* TIΓRS hNNᛞ, Decies centum.

ψnZEI *videtur ſimili ratione factum ex* ψn, Tu, *quâ Lucæ* 16:15 GnZEI *factum eſt ex* GnS, Vos. ïN ψnZEI YΛIΛΓΛΛEIKΛIᛞΛ: In te complacuit mihi; ἐν σοὶ ἠυδόκησα. *Luc.* 3:22. *Marc.* 1:11.

ψYΛhΛN ᚦRTnNS: Lavare pedes; *Joh.* 13:14. ΓΛΓΓ ψYΛhΛN ïN SYnMSΛ SIΛRΛMIS: Vade lavare in natatoriâ Siloë; *Joh.* 9:7. *pro quo* ΓΛΓΓ ΛᚦψYΛhΛN *eſt tmemate* II *ejuſdem capitis.* ΛnᛞGΛ ψEINΛ ψYΛh: Faciem tuam lava; *Matth.* 6:17. nSψYRh ᚦRTnNS ïZE: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. nSψYRhnN NΛTGΛ: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. BIψYΛhΛNᛞS, Lavans; *Luc.* 9:11. *Angloſaxonibus* ᚦpean. ᚦpehan *eſt* Lavare. *Alamannis* thuuahan. *Iſlandis* eg ᚦuæ *eſt* Lavo. ᚦuoᛞe / Lavi. ᚦuo / Lavare. ᚦueigenn / Lotus. ᚦuætte / Lotio. *&c. Huc refer illud Keronis*; Mappula, duuahila. *& illud gl D*, 18; Linteum, duele. Linteolum, Mappa, idem. Mappula, diminutivum. Manutergium, hant tuele. *Quæ non attuliſſem, ſi non eluceret in iis origo Belgici* dwaele *vel* dweyl / *Anglici* towell / *Gallici* toüaille, *Italici* touaglia, *Hiſpanici* toualla.

ψYΛIKS,

ꝸꝹꞖIꝔS, Iratus; ὀργιθείς. *Luc.* 14: 21. *Angloſaxonibus* ðpeop. ðpỳp. ðpuþ *eſt* Gravis, iniquus, pravus, perverſus, contrarius. ðpeopian, Adverſari. ðam ðpỳþum ðeapum ꝛỳmle ðỳnceð ðuþhheꝼꝛ ꝛoðpa manna liꝼ. Pravis moribus ſemper gravis eſt vita bonorum; *Greg. magnus Dialog.* II, 3. on ðpeopum peꝛe, In viâ perverſâ; *Prov.* 22. he onꝛeaꝛ þ he heaꝼðe on ðpeopþ ꝛeðon, Intellexit ſe iniquè feciſſe; *Beda* III, 7. mæꝛðe ðpuþh, Generatio prava; *Pſ.* LXXVII, 10. ðpeopoðon ðaþa laþeopa ꝼopꝺ:. Arcebant doctorum acceſſum; *Beda* IV, 27. *Runico lexico* ᚦᚢᚱᛁ *eſt* Contrarius, rebellis. ᚦᚢᚱᚢᚦ, Diſcordia. *&c. Danis* tuer *eſt* Obliquus. *Anglis* **thwart** *eſt* Obliquus, adverſus, perverſus. *Belgis* **dwarſch/ dwerſch/ dweers.** δυερὸν *Suidæ exponitur* βλαβερὸν, ἐπιβλαβὲς, Noxium, damnoſum. *Heſychio quoque* δυερὸς *eſt* ἐπίπονος, Laborioſus, ærumnoſus, *à* δύη, *quod eidem Grammatico exp.* δυσχία, ἔνδεια, πόνος, πυλαιπωρία, Infortunium, inopia, labor, miſeria.

ꝸꝹMIꞖAMINS ΘEIꞖꞖI: Incenſi horâ; τῇ ὥρᾳ τῆ θυμιάματος. *Luc.* 1: 10. *& mox commate ſequenti,* ꝾTꞖNꝺꞖNꝺS ꞖF TꞖIhSꝸXN hNNSꞖꞖ-ꝾTꞖꝺIS ꝸNMIꞖAMINS: Stans à dextris altaris incenſi. ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τῆ θυσιαστηρίε τῆ θυμιάματος. *à* θύω, Sacrifico, adoleo, *eſt* θυμιάω, Suffio, incenſis odoribus aromaticis Deum placo. *inde* θυμίαμα, Odoramentum, ſuffimentum.

---

n.

vel **nh** *quandoque Verbis atque Adverbiis in fine adjicitur, Euphoniæ gratiâ. Vide quæ mox annotamus in* **nh**.

NBIꞖS MꞖNNꞖ NS NBIꞖꞖMMꞖ hNZꝺꞖ hꞖIꝔTINS SEINIS NSBꞖIꝔIꝺ NBIꞖ: Malus homo ex malo theſauro cordis ſui profert malum; *Luc.* 6: 45. NI MꞖꞖ BꞖꞖMS NBIꞖS ꞖKꝔꞖNꞖ ꝸINꝸEIꞖꞖ ꞖTꞖNGꞖN: Non poteſt arbor mala fructus bonos facere; *Matth.* 7: 18. NBIꞖꝔS MITNGIS: Malæ cogitationes; *Marc.* 7: 21. NBIꞖꞖBꞖ ꝔꝔꝺIꝺꞖ: Malè locutus ſum; *Joh.* 18: 23. NBIꞖꞖBꞖ hꞖBꞖNꝺꞖNS: Qui malè habent; *Marc.* 2: 17. *pro quo tamen* NBIꞖhꞖBꞖNꝺꞖNS *frequentiùs occurrit in Arg. codice.* NBIꞖTNGIS; Malefactor; *Joh.* 18: 30. NBIꞖ-ꝸꞖNKꝺGꞖN, Malè loqui; *Marc.* 9: 39. NBIꞖUIꝸꞖN, Maledicere; *Marc.* 7: 10. *Angloſaxonibus* ỳꝼel *eſt* Malus. *Alamannis* **ubil / ûuel.** *Belgis* **euel/ euuel/ oeuel.** *Anglis* **euill.** *Ac fortaſſe quoque ab hoc* **euill** *contraxerunt ſuum* **ill.** *quamvis & Cimbris* Iᛦᛚᚢ *vel* Iᛦᚨ *olim dictus ſit* Malus. *Danis hodie* **ilꝺ.** *Iſlandis* **illur.** *Angloſaxonicum interim* ỳꝼel *olim videbatur mihi ali-*

quam habere affinitatem cum ἀφελγώειν, Lædere, malo afficere. *Heſychio enim* ἀφελγόνησαι *exp.* κακῶσαι. *Poteſt quoque derivari ab* ὑπαλθ, *quod ſignificat* Vitium intus occultum ac latens, neque ullum ſui indicium extra præbens. *Quoniam tamen Cambrobritannis* yfall *eſt* Malum; *unde iis* plant yfall *ſunt* Filii Belial; *non malè quoque videmur ex antiquiſſimæ lingæ uſu* fall *ſcribentis, præmiſſo veluti articulo* y, (*quod* y *plurimis paſſim vocabulis Cymræci præfigebant*) *originem vocabuli derivare poſſe ex* φαῦλος, Malus. *Obiter denique obſerva viros doctiſſimos Teutonicum* **ebel / cubel / ubel** *jam dudum deduxiſſe ab* אֱוִיל, Stultus; *quòd malitia ſemper habeat quandam dementiæ mixturam. Ac pari propemodum ratione Angloſaxonicum* man, Pravus, perverſus, improbus *olim derivavi à* μανία, Furor, inſania. *quâ de re vide etymologicum noſtrum Anglicum in voce* **Man** / Homo.

ᚻᚱᛁᛉᛃᚣ, Porticus; στοά. *Joh.* 10:23.

ᚻᚱᚻᚺᛃᚱᚷᚠᛁᛞᚣ, Clamavit; ἐβόησε. *Luc.* 18:38. *pro eo Luc.* 1:42. & 8:8 *occurrit* **ᚻᚠᛃᚱᚷᚠᛁᛞᚣ**. *nam* **ᚻᚱᚻ** *dixerunt pro* **ᚻᚠ**, *quemadmodum &* **ᚣᚱᚻ** *pro* **ᚣᚠ**: *quod vide ſuo loco.*

ᚻᚠᚠᚴᛁᛋ, Noſtri. *de duobus.* **ᚣᚴᛗᚣᛁ ᚻᚠᚠᚴᛁᛋ ᛋᚻᚾᚣᚢ ᛞᚣ-ᛃᛖᛁᛞᛁᛋ**: Miſerere noſtri, fili David. *Vox eſt duorum Cæcorum Chriſti opem implorantium, Matth.* 9:27. *ubi tranſlatio Angloſaxonica*; La Dauiþeƿ ƿunu. ȝemiltra unc. *& mox commate* 29; **ᛒᛁ ᚴᚣᚣᚢᚻᛒᛖᛁᚾᚣᛁ ïᚠᚠᚢᚣᚴᚣᛁ ᚴᚣᛁᚴᚠᚣᛁ ïᚠᚠᚢᛁᛋ**, Secundùm fidem veſtram fiat vobis, *tranſl. Angloſaxonica*; Sy inc æfteƿ eopƿum ȝeleafan. **ᚧᚴᚣᚠᛁᚧ ᚻᚠᚴᛁᛋ**, Da nobis; *itidem de duobus*; *Marc.* 10:37. *tranſl. Angloſaxonica*; ƿyle unc:.

ᚻᚧ, Sub; ὑπό. *Luc.*7:8. **ᚻᚧ ᚻᚴᚷᛏ ᛗᛖᛁᚾ**: Sub tectum meum; *Matth.* 8:8. **ᚻᚧ ᛋᚴᚣᛞᚣᚢ ïᛋ**: Sub umbrâ ejus; *Marc.*4:32. **ᚻᚧ ᚣᛒᛁᚣᚠᚴᚣ**: Sub Abiathare; *Marc.* 2:26. *Etiam* **ᚻᚾᛞᚣᚴ** *dicebant*; *quod vide ſuo loco.*

ᚻᚧᚣᚴ, Super. ὑπέρ. *Luc.*10:19. *Matth.*10:37. 27:45. **ᚾᛁᛋᛏ ᛋᛁ-ᚠᚷᚾᛖᛁᛋ ᚻᚧᚣᚴ ᚣᚣᛁᛋᚣᚴᚳᚣ**: Non eſt diſcipulus ſuper magiſtrum; *Matth.* 10:24. **ᛋᛏᚣᛁᚾᚣ ᚻᚧᚴᚣᚣᚣᚱᛁᛞᚣ ᚳᚣᛋ ᚻᚧᚴᚷ**: Lapis ſuperimpoſitus erat; *Joh.* 11:38. **ᚳᛁᛏᚣᚾᛞᚣᚾᛋ ᚳᚣᚻᛏᚳᚷᛗ ᚾᚣᚻᛏᛋ ᚻᚧᚴ ᚻᚣᛁᚴᛞᚣᛁ ᛋᛖᛁᚾᚣᛁ**: Cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuum; *Luc.* 2:8. **ᚾᛁ ᚳᛁᚣᛞᛖᛞᚣᚻᚾ ᛗᛁᚴ ᚿᛁᚻᛞᚣᚾᚷᚾ ᚻᚧᚴ ᛋᛁᛋ**: Nolebant me regnare ſuper ſe; *Luc.* 19:27. *item* 1:33. **ᚻᚧᚴ ᚴᛁᚾᚾᚷᚾ**: Trans torrentem; πέραν τῦ χειμάῤῥω. *Joh.*18:1. **ᚻᚧᚴ ᛗᚣᚴᛖᛁᚾ**: Trans mare; *Joh.* 6:1, 17. *Angloſax.* ofer. *Alam.* **ubar / uber / ouir**. *Cimbr.* ᚨᚠᚢᚣ. *Dan.* **offuer**. *Angl. & Belg.* **ouer**.

ᚻᚧᚣ-

nEARASSAN hABANA hAIBE: Abundant panibus; περισσεύουσιν ἄρτων. *Luc.* 15: 17 nEARASSAN SIAAAEIKIAEANN: Eò ampliùs admirabantur; ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο. *Marc.* 7: 37. *Manifestè est ab* nEAR, Super: *eandem verò terminationem deprehendas in* rnAGINASSNS, Sacerdotium; *Luc.* 1: 9. hRKINASSNS, Adulterium; *Marc.* 7: 21. *Joh.* 8: 41. KAAKINASSNS, Fornicatio; *Matth.* 5: 32. *Marc.* 7: 21. ΨINAINASSNS, Regnum; *Matth.* 6: 10.

nEARrnAGAM ATTIBADA: Principibus ſacerdotum tradetur; *Marc.* 10: 33. *Vide* rnAGI, Sacerdos.

nEAREnAAEI, Abundantia; *Luc.* 6: 45. *Refer ad* EnAAS, Plenus.

nEARÏADAGA NIΘANhNN ANABNSN ΨEINA: Nunquam prætergreſſus ſum mandatum tuum; *Luc.* 15: 29. *Refer ad* GAGAN.

nEARAIΨ, Tranſfretavit; *Matth.* 9: 1. *Refer ad* AEIΨAN.

nEARMEAI, Inſcriptio, ſuperſcriptio; *Marc.* 15: 26. *Luc.* 20: 24. *Vide* MEAGAN, Scribere.

nEARMNNRAEANN NIMAN hAAIBANS: Obliti ſunt ſumere panes; *Marc.* 8: 14. *Vide* MNNAIAEANN.

nEARR, Super; ἐπάνω. ATGAE ÏZYIS YAADnENI TRnAAN nEARR YANKME GAh SKANKnGRNR: Dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes & ſcorpiones; δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων. *Luc.* 10: 19. *Refer ad* nEAR.

nEARSKAAYEIA ΨnS MAhTS hANhISTINS: Obumbrabit te virtus altiſſimi; *Luc.* 1: 35. MIAhMA nEARSKAAYGANAS ÏM: Nubes obumbrans eos; *Marc.* 9: 7. *Refer ad* SKADAN, Umbra.

nEARSTIGnN ΨAI ΨANKNGNS: Aſcenderunt ſpinæ; *Marc.* 4: 7. *Refer ad* STEIGAN.

nEBRANN, Exæſtuavit; *Marc.* 4: 6. *Vide quæ diximus in* BRINNR, Febris.

nEBRIKAN, Fruſtrari, irritum facere. ἀθετεῖσθαι. *Marc.* 6: 26. SAGI nEBRIKIΨ ÏZYIS. MIS nEBRIKIΨ: Qui vos ſpernit, me ſpernit; ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ. *Luc.* 10: 16. *Refer ad* BRIKAN.

nEGAKnnΨAI *occurrit Luc.* 3: 23. *Nondum ſatis perſpicio quid aut unde ſit.*

nEGRABANA, Effodiunt; *Matth.* 6: 19, 20. *Refer ad* GRABAN.

nE-

ᴨᴇᗅʌᴨᴨᏀʌᴎᗅᔑ ᔑʌᴎʌ ʜʌʌIᴇ: Intingens panem; *Joh.* 13:26. ᴨᴇᗅʌᴨᴨIᗅʌᴍᴍʌI ᏀʌH ʙIᗅᏀʌᴎᗅᴇIᴎ ïʌISᴎ: Baptizato & orante Jesu; *Luc.* 3:21. ᴨᴇᗅʌᴨᴨIᗅʌI ᗅʌᴨᴨᴇIᴎʌI ïXHʌᴎᴎIS: Baptizati baptismo Johannis; *Luc.* 7:29. *Refer ad* ᗅʌᴨᏀʌᴎ, Baptizari.

ᴨᴇHʌʙʌᴎᗅ ᔑᴨK ʌᴎʌ HʌᴎᗅHᴎ: Tollent te in manibus; *Luc.* 4:11. *Pertinet ad* Hʌʙʌᴎ, Custodire, servare, tenere. *Vide* HʌᴇᏀʌᴎ.

ᴨᴇHʌᴎSᏀʌᴎ, Auscultare, obedire. ᏀʌH ᖵIᴎᗅS ᏀʌH ᴍʌKᴇI ᴨᴇHʌᴎSᏀʌᴎᗅ ïᴍᴍʌ: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:41. ᖵʌS ᴨᴇHʌᴎSᏀʌᴎᗅS ïᴍ: Erat subditus illis; *Luc.* 2:51. *Sicuti Latinum* Obedio, *est* ob & audio. *Græcum* ὑπακούω, *ab* ὑπὸ & ἀκούω. *ita quoque* ᴨᴇHʌᴎSᏀʌᴎ *est ab* ᴨᴇ, Sub, & HʌᴎSᏀʌᴎ, Audire. *quod vide suo loco.*

ᴨᴇʌXHᏀʌᴎᗅʌ . . . . . Ridebitis; γελάσετε. *Luc.* 6:21. *Ego suppleveram* ᴨᴇHʌXHᏀʌᴎᗅʌ ᖵʌIKᖵIᖵ. *At doctiss. Mareschallus suspicatur scriptum fuisse* ᴨᴇHʌʌHᏀʌᴎ ᗅᴨIᴎᴎIᴎIᗅ. *prout ejusdem capitis paragrapho* 25 *legimus* ᖵʌᴎᴎXᴎ ᏀʌH ᖵᴋᴇTʌᴎ ᗅᴨIᴎᴎIᴎIᗅ: Lugebitis & flebitis; πενθήσετε καὶ κλαύσετε. *Huc etiam faciunt quæ nos de hac loquendi formulâ attigimus in* ᗅᴨIᴎᴎʌᴎ. *Ipsum verò* ᴨᴇHʌXHᏀʌᴎᗅʌ *refer ad* HʌʌHᏀʌᴎ, Ridere.

ᴨᴇHᴋXᴨᏀʌᴎᗅS, Exclamans; κράξας. *Marc.* 10:24. ἀναβοήσας. *Luc.* 8:28. φωνήσας. *Luc.* 16:24. ᴨᴇHᴋXᴨIᗅʌ ïʌISᴎS STIʙᴎʌI ᴍIKIʌʌI: Clamavit Jesus voce magnâ; ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ. *Matth.* 27:46. ᴨᴇHᴋXᴨIᗅʌ, Exclamavit; ἀνέκραξε. *Marc.* 1:23. *Refer ad* HᴋXᴨᏀʌᴎ, Clamare; *& confer cum* ᴨᴇᖵXᴨᏀʌᴎ, *quod paullò post occurret.*

ᴨᴇKᴎᴎᴎʌᴎᗅS ᴍITXᴎIᴎS ïZᴇ: Cognoscens cogitationes eorum; *Luc.* 5:22. ᴨᴇKᴎᴎᴎʌᴎᗅʌᴎS ïᴎʌ: Cognoscentes eum; *Marc.* 6:54. ᴨᴇKᴎᴎᖵʌ, Sensit, cognovit; *Marc.* 5:29, 30. ᴨᴇKᴎᴎᴎʌIᖵ ïᴎS ʙI ʌKKʌᴎʌᴍ ïZᴇ: Cognoscetis eos ex fructibus eorum; *Matth.* 7:20. ᴨᴇKᴎᴎᴎʌIᗅʌᴎ, Scietur, cognoscetur; *Matth.* 10:26. *Refer ad* Kᴎᴎᴎʌᴎ, Noscere, scire.

ᴨᴇʌIᏀʌᴎᗅ ʌᴎʌ ᖵIᏀʌ: Deficient in viâ; *Marc.* 8:3. ᖵʌᴎ ᴨᴇʌIᏀʌIᖵ: Cum defeceritis; *Luc.* 16:9. *Refer ad* ʌIᏀʌᴎ, Jacere.

ᴨᴇKʌKᴇI ᖵX HʌᴎᗅH ᖵᴇIᴎʌ: Extende manum tuam; *Marc.* 3:5. *Luc.* 6:10. ᴨᴇKʌKᏀʌᴎS HʌᴎᗅH: Extendens manum; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:41. *Luc.* 5:13. *Refer ad* KʌKᏀʌᴎ, Extendere.

ᴨᴇ-

ᚾᚮSNEIᛒIᛒ STINK ᛒᚨNᚨ ᚨᛚᛁᛞᚨN: Occidite vitulum ſaginatum; *Luc.* 15:23. ᛒINᛒS NI UIMIᛒ NIᛒᚨI EI STIᚨᚨI GᚨH ᚾᚮSNEIᛒᚨI: Fur non venit niſi ut furetur & mactet; *Joh.* 10:10. ᚾᚮSNᚨIST ÏMMᚨ STINK ᛒᚨNᚨ ᚨᛚᛁᛞᚨN: Occidiſti ei vitulum ſaginatum; *Luc.* 15:30. *Vide* SNEIᛒᚨN, Mactare.

ᚾᚮSTRᚨᛁᛞEᚨNN ᛒᚨSTGᚷM SEINᚨIM ᚨNᚨ ᛒIRᚨ: Subſtraverunt veſtimenta ſua in viâ; *Luc.* 19:36. *Refer ad* STRᚨᛒᚨN, Sternere.

ᚾᚮSᛒᚷRGᚨNᛞS ᚨhMIN SEINᚨMMᚨ: Ingemiſcens ſpiritu ſuo; *Marc.* 8:12. *Puto ad eandem originem pertinere, ad quam* SᛒEᚱNIᛒᚨ *retulimus: quemadmodum enim Exultatio, ita & Gemitus ſonorum quid habet.*

ᚾᚮTᚨ, Sæpè; πολλάκις. *Marc.* 5:4. 9:22. ᚾᚮTᚨ ᚱᚨÏᛞᚨGᚨ ÏᚨISNS GᚨINᚨᚴ: Frequenter convenerat Jeſus ibi; πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ. *Joh.* 18:2. NIᛒᚨ ᚾᚮTᚨ ᛒᛒᚨhᚨNᛞ hᚨNᛞNS: Niſi crebrò lavant manus; ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας. *Marc.* 7:3. ᚦᚨSTᚨNᛞ ᚾᚮTᚨ: Jejunant frequenter; νηστεύουσι πυκνά. *Luc.* 5:33. *Angloſaxonibus* oft *eſt* Frequenter, ſæpè. *Alam.* ofta/ofto. *Cimbr.* ᚨᚠT. ᚨBT. *Dan.* offte. *Angl.* often/often times. *Omnino vide annotata noſtra in Tatiani* LVI, 5.

ᚾᚮTᚷ, Forſitan; ἴσως. *Luc.* 20:13. ÏᛒᚨI ᚾᚮTᚷ UIMᚨNᛞᚨNS ᛒᚨI SIᚾᚷNGᚷS ÏS: Ne fortè venientes diſcipuli ejus; μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. *Matth.* 27:64. *Videtur poſſe referri ad illud* ὄπω *vel* ὄπθομαι, Video, conſidero, *ad quod Scaliger in Conjectaneis retulit verbum* Optare, *quod propriè olim acceptum pro Conſiderare, eligere. Atque ita* ᚾᚮTᚷ *primitùs expreſſerit vaga eorum vota, qui in alicujus rei eventum intenti ſperant multa, quæ provideri non poſſint, fortuitò in melius caſura.*

ᚾᚮᚷᚾGᚨN, Exclamare. ᚾᚮhᚷᚾGᚨN *fuit ſupra.* ᚾᚮᚷᚾIᚨᚨ STIᛒNᚨI MIKIᛚᚨI, Exclamavit voce magnâ; *Luc.* 1:42. 8:8. *Refer ad* ᚷᚾGᚨN, Clamare.

nh *vel* n *quandoque Verbis atque Adverbiis adjicitur Euphoniæ gratiâ.* UITᚨN ⊙ᚨ ᚱᚨTᚨᛚᛁᛞᚨ ÏᛉᛁS: *Joh.* 13:12. ᛁᛚEIᛞN NN: *Joh.* 8:39. ᛁᛚEIZN EI UIᛒᚨIMᚨ: *Luc.* 9:54. Uᚨᛒnh ᚨNK ÏN SIS: *Matth.* 9:21. *Marc.* 5:41. 8:1. 10:39. *Luc.* 18:21, 29. *Joh.* 6:5. 8:12. 9:35, 38. 13:25. 14:8. 18:22, 23. UEᛒnNNh ᛞN ÏMMᚨ: *Joh.* 6:25. 10:20. 16:18. 18:31. UIᛒIᛞnh ᛞN SIᚾᚷNGᚨM ÏS: *Marc.* 16:7. ÏᛞᚨGEᚨNNNh ᚾᚮᚨR MᚨKEIN: *Joh.* 6:17. 11:31. ÏᛞᚨGnh MIᛒ ÏN: *Luc.* 7:6. *Joh.* 18:3. NIMNh

ψΛTΛ ΒΛdI ψЄIN: *Marc.* 2:11. ϒITΛIdnh SϒΛ SϒЄ KnNNnψ: *Matth.* 27:65. ΛN NnH ψInΔΛNS ÏS ψn: *Joh.* 18:37. ÞKΛMnh rϰψΛ SIGΛI: *Joh.* 7:17. 19:12. ÏNNh GΛINΛMMΛ MЄLΛ: *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. ψΛTnh SΛMϰ: *Matth.* 27:44. nBnh ϒϰПIdΛ: *Luc.* 18:38. *Longum esset singula id genus referre, præsertim si hanc vocalarum productionem locum quoque habere judicemus in* ⊙ΛKGIZnh. ⊙ΛZnh. ψΛMnh. ψΛNnh. ψΛKnh. nZnh. *&c. Frequentissimâ interim atque adeò manifestâ tot verborum particularúmq; productione inductus, persæpè quoque* nh *istud finale quibusdam verbis particulisq; perperam adjeci. Ac primùm quidem fefellit ea res deproperantem Argentei codicis editionem, ac nihil sibi ad celeritatem reliqui facientem: eâ verò operâ propemodum ad finem perductâ, deprehendi hanc productionem* nh *pluribus in locis pertinere ad proximè sequens* nhψΛN, *neque ab eo avelli debuisse. Atque adeò, ubi editio nostra Matth.* 11:12 *habet,* ÞKΛMnh ψΛN ψΛIM dΛrΛM: *rescribe,* ÞKΛM nhψΛN ψΛIM dΛrΛM: *Similiter Marc.* 2:6, *ubi editum est* ϒЄSnNnh ψΛN SnMΛI: *repone,* ϒЄSnN nhψΛN SnMΛI: *Marci quoque* 14:44 *lege,* ΛT nhψΛN rΛÞ: *Marci verò* 15:7 *&* 27 *emenda* ϒΛS nhψΛN: *Itidem Lucæ* 1:6, 24, 26. 5:36. 6:7. 7:48. 9:27. 10:27. *Joh.* 6:4, 10, 11, 40, 71. 7:2, 9, 39. 8:28. 9:14. 11:1, 2, 5, 13, 18, 38. 13:24, 30. 18:5, 14.

nhTЄdnN, Timebant; *Marc.* 11:32. *Refer ad* ϰrΛN, Metuere.

nhTϒϰ, Manè. ΛIK nhTϒϰN nSSTΛNdΛNdS: Diluculo valdè surgens; *Marc.* 1:35. *Anglosaxonibus* uht tid. uhtentid. uhtu tid, Matutinum tempus. uht ȝebed, Preces matutinæ. uhtȝanȝ, Cantus antelucanus. uhtlic, Matutinus. uhtlic loþȝanȝ, Matutina laus. *&c. Runico lexico* ᛞᚾᚾᚨ *est* Vigilia matutina. ᛞᚾᚾᚢᚺᚾᚢᚳᚦ, Diluculum. ᛞᚾᚾᚢᚺᚨᚳᚱᚢᚻ, Cantus matutinus. *Belgis* uchten/ucht-stond. *Cambrobritannis* ucher *est Vesper.* ucheru, Adveserascere. *Hanc interim vespertini matutinive temporis denominationem suspicabar olim, ob vesperascentis diluculantísq; cœli humiditatem, affinitatis aliquid habere cum Teutonico* vucht *vel* vocht / Madidus.

nhψΛN, Enim; *&c. Joh.* 9:31. *Matth.* 8:21. *Marc.* 16:8. *pro quo mox commate* 12, *atque alibi quoque occurrit* nψψΛN. uЄψnN nhψΛN SnMΛI: Dicebant ergo quidam; ἔλεγον οὖν τινες. *Joh.* 7:25. ΒΛNdVIdnhψΛN ψΛMMΛ *videtur poni pro* ΒΛNdVIdΛ nhψΛN ψΛMMΛ: Innuit ergo huic; νεύει οὖν τούτῳ. *Joh.* 13:24. *Similia vide paullò ante in* nh.

nïΛ,

nïa, Sol. ψan ras ar gn sa nïa: Quum occidiſſet jam Sol; *Marc.* 1:32. sa nïa kiuizeiþ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13:24. *Poteſt autem videri* **nïa** *iſtud abſciſſum ex poëtico* ἠέλιος *pro* ἥλιος, Sol.

nabana, Camelus. þas ïohannes rawasiþs ta-rahm nabanahns: Erat Johannes veſtitus pilis cameli; *Marc.* 1:6. azitizo ïst nabanan þairh þairko neþaros ga-leiþan: Faciliùs eſt camelum per foramen acûs tranſire; *Marc.* 10:25. *Quoniam certum habeo plures judicii præcipitis homines magnum Gothorum præſulem imperitiæ inſimulaturos, tanquam errore vulgari confuderit denominationes belluarum ſolo tantùm nomine in Aquilone cognitarum; pretium quoque operæ facturus hîc videor, ſi demonſtravero Camelum (non per imperitiam, ſed ex deſtinato) hoc in loco* **nabana** *nuncupatum; ſiquidem non modò Angloſaxones, ſed Franci quoque deprehenduntur idem nomen Camelo tribuiſſe, cùm tamen Elephantum alio perculiari nomine deſignarent. Ita* **olbent** *vel* **oluûnd** *Theotiſcis eſt* Camelus. olbentono harirum / Camelorum pilis; *Tatianus* xiii, 11. oluûnd / Camelus; *gl D*, 5. *Angloſaxonibus quoque* olfend *eſt* Camelus; *Matth.* 3:4. 19:24. 23:24. *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25. olfendar gefeon j fram him fe þe hine gefrihð laðhetan. race hit getacnað:. Camelos videre & ab eis qui ſe viderit infeſtari, litem ſignificat; *Somn.* 56. olfend, Camelus; *gl Ælfrici p.* 13. olfend, Camelus *vel* dromeda; *gl R*, 19. *Quum itaque tanto conſenſu antiquiſſima, ſicuti vidimus, idiomata in hac appellatione Cameli conſentiant, ſtatuimus nihil quoque vitii ſubeſſe in hac verſione. præſertim quum Elephantum peculiari nomine Franci videantur* **elphend** *nuncupâſſe. ſiquidem* **helphantes bein** *eſt* Ebur, *apud Otfridum* I, 1, 32. **elphond bein** / Ebur, *&* **elphond beinin** / Eburneus; *Willeramus* v, 14. **elephandinin unigbus** / Eburnea turris; *Will.* vii, 4. *& mox*; ſic ſint **geliich elephantinemo unigbuſe** / Referunt eburneam turrim. *Angloſaxones itidem Elephantum peculiari appellatione à Græco* ἐλέφας *(ſervatis literis radicalibus)* ylp *dixerunt.* ylp gefrihð laðne oðde gramme. rume prohte hit getacnað:. Elephantum viderit infeſtum, aliquam accuſationem ſignificat; *Somn.* 95. ylper ban, Ebur; *Somn.* 95, 96. ylp, Elephas. ylperbile *vel* proc, Promuſcida; *gl R*, 18. *Immò* Cygnum *quoque Angloſaxonibus* ylfette *dictum puto ab eodem* ylp *vel* ylper ban, *ob colorem eburneum. quinetiam Theotiſcis inde* **albiz** *dictus eſt* Olor. *Alamannicum gloſſarium B*, 11; **ſiuana** / **albiz** / Cygnus. *Belgis* **elefen been** / **elffen been** / **elpen been** *etiamnum hodie vocatur* Ebur. *Sæpiùs tamen* **ivoor** *vel* **avoor.** *Gallis* ivoire. *Italis* avorio. *de quibus multa fuſiùs etymologicum noſtrum Anglicum in* **Ivorie** / Ebur.

nnarein, Sinè timore; ἀφόβως. *Luc.* 1:74. *Refer ad* **aris**, Timor.

nnbaikands, Sterilis, non ferens fructum. alla bairme nnbaikandane akkan rxa. nsmaitada: Omnis arbor non faciens fructum bonum, excidetur; πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται. Luc. 3:9. alla taine in mis nnbaikandane akkan rxþ. nsnimiþ ita: Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollit eum; πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπον, αἴρει αὐτό. Joh. 15:2. *Refer ad* baikan, Ferre. *item* Gignere.

nnbarnaihs, Qui non habet liberos; ἄτεκνος. Luc. 20:28. *Refer ad* barn, Puer, infans.

nnbrnkga, Inutilis. skalkrs nnbrnkgai signm: Servi inutiles sumus; Luc. 17:10. *Affine est illi* bnucan *quod passim occurrit in Cædmonis paraphrasi poëticâ*. Fruor, ic bnuce; *gr Ælfrici capp* xxix *&* xli.

nntalanbgandr knnni, Incredula generatio; Marc. 9:19. *Refer ad* galanbgan, Credere.

nna. nna þatei. nnte, Usque, usque ad, donec. nna himin. nna halga: Usque ad cœlum, usque ad infernum; Luc. 10:15. brahtedun ina nna anhnmistr þis þaikrnngis: Duxerunt illum usque ad supercilium montis; Luc. 4:29. *& mox paragrapho* 42; manageins uemnn nna ina: Turbæ venerunt ad eum. *Atque in his quidem locis* nna *denotat Locum vel quasi Locum; in sequentibus verò* nna. nna þatei. nnte *accipiuntur de Tempore.* nna o at izvis sigan. nna o þanan izvis: Quàm diu apud vos ero? quàm diu vos patiar? *Marc.* 9:19. nna mela: Usque ad tempus; *Luc.* 4:13. nna þatei: Donec; *Matth.* 5:18, 25. nna þata þeiaus þei miþ im ist brunþfaþs: Quàm diu cum illis est sponsus; *Matth.* 9:15. nna þana þridagin dat: Usque in diem tertium; *Matth.* 27:64. *Luc.* 1:80. 17:27. nna hina dat: Usque in hanc diem; *Matth.* 11:23. nna hita: Usque nunc; ἕως τοῦ νῦν. *Marc.* 13:19. nna hitah: Usque nunc; ἕως ἄρτι. *Matth.* 11:12. *Joh.* 16:24. nnte allah galaikþiþ: Donec omnia fiant; *Matth.* 5:18. nnte sa brunþfaþs miþ im is: Dum cum illis est sponsus; *Luc.* 5:34. nnte atgrniþedun þans faþrein is: Donec vocaverunt parentes ejus; *Joh.* 9:18. nnte nsiþis þana minnistan kinnn: Donec reddas minimum quadrantem; *Matth.* 5:26. *Alamannis est* unt / unte / untes / unz / unze / unzen / unzin / unzhin. *Anglis* untill. *Belgis* unt / unte.

nna,

ᚢᚾᛞ, Pro; ἀντί. ᚪᚢᛏᚷ ᚢᚾᛞ ᚪᚢᚱᛁᚾ. ᚷᚪᚻ ᛏᚢᚾᚠᚻ ᚢᚾᛞ ᛏᚢᚾᚠᚪᚢ: Oculum pro oculo, & dentem pro dente; ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. *Matth.* 5:38.

ᚢᚾᛞ *videtur abundare*, *Luc.* 18:39.

ᚢᚾᛞᚪᚱ ᚪᛁᛏᚱ: Sub lecto; ὑπὸ τὴν κλίνην. *Marc.* 4:21. ᚢᚾᛞᚪᚱ ᚠᚷᛏᚢᛗ ᛁᛉᚹᚪᚱᚪᛁᛗ: Sub pedibus veſtris; ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν. *Marc.* 6:11. ᚢᚾᛞᚪᚱᚷ ᛒᛁᚢᛞᚪᛚ: Sub menſâ; ὑποκάτω τῆς τραπέζης. *Marc.* 7:28. *Angloſax.* undeꝛ. *Alam.* untar. *Dan. & Iſl.* under. *Angl.* **under**. *Belg.* **onder**.

ᚢᚾᛞᚪᚢᚴᚾᛁᛗᚪᛏ, Prandium. ᚹᚪᚾ ᚣᚪᚢᚴᚴᚷᚪᛁᛋ ᚢᚾᛞᚪᚢᚴᚾᛁᛗᚪᛏ ᚪᛁᚹᚹᚪᚢ ᚾᚪᚻᛏᚪᛗᚪᛏ: Cùm facis prandium aut cœnam; ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον. *Luc.* 14:12. *Sicambris & Juliacenſibus* **onder** *vel* **ongher** *eſt* Meridies. *unde* **onderen / ongheren / er-onderen** *iiſdem eſt* Prandere, meridiari. *immò* **in-onderen** *quoque vel* **in-ongheren** *Sicambris, Juliacenſibus, Colonienſibus eſt* Capere ſomnum meridianum. *Qui omnes modi loquendi procul omni dubio remanſerunt ex Angloſaxonico* undeꝛn *vel* undeꝛntiᵹ, Hora diei tertia, *quæ nobis Nona eſt. Cambrobritannis hæc ipſa Hora tertia matutina dicebatur* anterth. *de quo vide Johannem Davies. Quod ſi tamen alicui diverſa temporis ratio aliquem hîc movebit ſcrupulum, is cogitet antiquos non diſtuliſſe Prandium in ipſum tempus meridianum, ſed temporiùs aliquantò prandere ſolitos: quâ de re vide Henrici Stephani Theſaurum in* ἄριστον. *atque ita videntur Sicambri veſtigium priſcæ vocis, etiam poſt mutatum prandii tempus, retinuiſſe.* undeꝛn *interim &* undeꝛntiᵹ *paſſim in Angloſaxonicis monumentis occurrunt. Ac* undeꝛn *quidem habet gl R*, 95; Matutinum, uhten tiᵹ. Diluculum, dæᵹhwil. Aurora, dæᵹhwima. Prima, fhim. Tertia, undeꝛn. Sexta, mid dæᵹ. Nona, non. Suprema, oꝛeꝛ non oððe ᵹeloten dæᵹ. Veſperum, æfen. Serum, bed tiᵹ. *Alibi quoque occurrit, ſed unus hic locus poteſt eſſe pro omnibus.* undeꝛn tiᵹ *verò legimus Matth.* 20:3; þa he uᵹ eode embe undeꝛntýde, Cùm exiret circa horam tertiam. *Marci quoque* 15:25; þa fæꝛ undeꝛntiᵹ. ⁊ hiᵹ ahenᵹon hýne, Erat hora tertia, & crucifixerunt eum. *venerabilis Beda hiſtoriæ eccleſiaſticæ libro* IV, *cap.* 22; oꝛtoꝛt hiꝛ benda toꝛlupan ⁊ onlýꝛede pæꝛon ꝛnam undeꝛne tide. þonne mon mæꝛꝛan oꝛtoꝛt ꝛinᵹeð. A tertiâ horâ, quando Miſſæ fieri ſolebant, ſæpiſſimè vincula ſolvebantur. *Atque hæc quidem ſuffecerint de tempore, quod* undeꝛn *vel* undeꝛntiᵹ *nuncupabant. Hoc verò tempus Patribus noſtris fuiſſe prandii tempus, diſcimus ex Bedæ lib.* III, *cap.* 6; ða he mid ðý ꝛoꝛeꝛꝛpecenan Biꝛceope ꝛæte æt hiꝛ undeꝛn ꝛꝛæꝛendum. Quum ipſe cum præfato Epiſcopo conſediſſet ad prandium. *atque ita quoque* undeꝛnᵹeꝛeoꝛð *exponitur* Prandium *in gl R*, 58.

pro quo invenitur etiam unbeɲn met, *apud Oroſium lib.* II, *cap.* 5. *ac denique* unbeɲn ȝiɼl, *Paſtoralium cap.* XLIV, § 3. *Quin etiam ipſe ille Cantus matutinus, quem circa hoc diei tempus majores noſtri frequentabant,* unbeɲn ranȝ *à tempore dicebatur. Septem nimirum erant Cantûs horarii* (reoɼon tıbranȝaɼ) *quos Eccleſia vetus, juxta Synodi conſtitutionem, quotidie tenebatur obſervare; videlicet,* uht ranȝ, Cantus antelucanus. ꝑꝑımranȝ, Cantus matutinus. unbeɲn ranȝ, Cantus tertianus. mıddæȝ ranȝ, Cantus meridianus. nón ranȝ, Cantus nonalis. æɼen ranȝ, Cantus veſpertinus. nıht ranȝ, Cantus nocturnus. *Vide Canones Ælfrici ad Wulfinum epiſcopum,* § 19.

nnaɼkeınan, Capere, prehendere, tenere. **sꝟkıdeadnn ïna nnaɼkeınan**: Quærebant eum prehendere; *Marc.* 12: 12. **nnaɼkeınandas**, Apprehendens; *Marc.* 1: 31. 9: 27. **nnaɼkeınandans**, Apprehendentes; *Marc.* 12: 8. **nsalaɼıdeadnn handans ana ïna ȝah nnaɼkınnn ïna**: Manus injecerunt in eum & tenuerunt eum; *Marc.* 14: 46. *Recurre ad* **ɼkeınan**.

nnaȝınnanein alıa aırınıs: Obvenientem mihi portionem ſubſtantiæ; τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. *Luc.* 15: 12. *Simillimo planè loquendi modo dicerent Belgæ* **het deel dat my toe-komt.**

nnƀaık, Ingratus. **ꝟȝas ïst ψaım nnƀaıkam**: Benignus eſt erga ingratos; χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους. *Luc.* 6: 35. *Vide* **ƀaɼk**.

nnƀkȝadeın, Inſipientia. **ƀnallai ȳankψnn nnƀkȝadeıns**: Repleti ſunt inſipientiâ; *Luc.* 6: 11. *Theotiſci reſervârunt hanc vocem. nam* unfruati *eſt* Vecordia *Otfrido* III, 22, 91. **fruatlihho** / Prudenter; *gl B*, 36. **unfruater** / Stultus; *Kero. Belgis* **onwoed** *eſt* Inſipiens. *Vide plura in* **ƀkaψgan**, Intelligere, ſcire.

nnhaƀandas, Qui non habet; *Luc.* 3: 11. 19: 26. *Refer ad* **haƀan**, Habere. *Angloſaxonibus* næƀȝa *vel* næƀıȝ *eſt* Mendicus, pauper, egenus. *à privativâ particulâ* ne, *&* hæƀıȝ, Habens, poſſidens.

nnhaıaans ψankbnn aeikis: Qui malè habent egent medico; *Luc.* 5: 31. **nnhaıaans ɼahaıagan**: Infirmos ſanare; *Luc.* 9: 2. **ψai nnhaıai haƀandans**: Malè habentes; *Matth.* 9: 12. **haıagandas alla nnhaıagа**: Curans omnem infirmitatem; *Matth.* 9: 35. *Refer ad* **haıagan**, Curare, ſanare.

nnhandnyankhta alah ɼatımkga: Non manufactum templum ædificabo; *Marc.* 14: 58.

nn-

ᚿᚿhᚴᚨᛁᚿᚷᚨ ᚨhᛗᚨ: Immundus ſpiritus; *Marc.* 1:26. 5:8. *Refer ad* hᚴᚨᛁᚿS, Mundus, purus.

ᚿᚿhᚿᚨᚠᛉᚱ, Dæmonium; *Marc.* 7:29. Sᚨ ᚿᚿhᚿᚨᚠᛋᚨ: *Luc.* 4:35. ᚿSᛉᚨᛁᚴᚠᚨᚿ ᚿᚿhᚿᚨᚠᛉᚱᚿS: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Anglo-ſaxonibus* holð *eſt* Fidus amicus, propitius. unholð, Inimicus. *Refer ad ea quæ diximus in* hᚿᚨᚠS, Propitius.

ᚿᚿKᚨᚱᚷᚨᚿS, Securi; *Marc.* 4:15. *Refer ad* Kᚨᚱ, Cura, ſollicitudo.

ᚿᚿᚨᛖ᛫ᚨS, Mendicus; *Luc.* 16:20. ᚿᚿᚨᛖ᛫ᚨᛁ, Pauperes; *Matth.* 11:5. *Luc.* 7:22. ᚠᚨᚿS ᚿᚿᚨᛖ᛫ᚨᚿS SINTEINᚱ hᚨᛒᚨᛁᚠ ᛗᛁᚠ ïZᛉIS: Pauperes ſemper habetis vobiſcum; *Joh.* 12:8. *Fortaſſè interim facit ad inveſtigandam vocabuli originem, quòd Runico lexico* ᛗᚨᚠ *eſt* Cumulus, acervus; *ut propriè olim* ᚿᚿᚨᛖ᛫ᚨᛁ *dicti ſint, Qui nullos habent accumulatarum opum acervos. Iſlandis quoque* ſaad *eſt* Solum. ſeðia / Lutum.

ᚿᚿᛗᚨhTEIᚱ ïST ᚠᚴᚨᛗ ᛗᚨᚿᚿᚨᛗ: Impoſſibile eſt apud homines; *Marc.* 10:27. ᚿᚿᛗᚨhTINS ᚿᚿSᚨᚱᚷS ᚿSᚿᚨᛗ: Infirmitates noſtras accepit; *Matth.* 8:17. *Vide* ᛗᚨᚱᚨᚿ, Poſſe.

ᚿᚿOᚨᛗᚿᚨᚿᛞᚨIᚿ ᚠᚿᚿIᚿ ïᚿTᚨᚿᛞᛖIᛒ ᚨhᚨᚿᚨ: Inextinguibili igne comburet paleas; *Luc.* 3:17. ᚴᚨᚨᛖIᛒᚨᚿ ïᚿ ᚠᚱᚿ ᚠᚨTᚨ ᚿᚿOᚨᛗᚿᚨᚿᛞᚨᚱ: Ire in ignem inexſtinguibilem; *Marc.* 9:43. *Refer ad* Oᚨᛗᚷᚨᚿ. ᚨᚠOᚨᛗᚷᚨᚿ, Suffocare, extinguere.

ᚿᚿKᚱᛞᚨᚷᚨᚿᛞᚨᚿS ᚴᚨTᚨᚿᚷIᛒ Kᚱᛞᚨᚷᚨᚿ: Mutos fecit loqui; *Marc.* 7:37. ᚿᚿKᚱᛞᚨᚷᚨᚿᛞS ᚨhᛗᚨ: Mute ſpiritus; *Marc.* 9:25. *Refer ad* Kᚱᛞᚨᚷᚨᚿ, Loqui.

ᚿᚿS, Nos, nobis. ᚷᚨᛒᚨᛁ ᚿSᛉᚨᛁᚴᛗIS ᚿᚿS. ᚿSᚨᚨᚿᛒᛖI ᚿᚿS ᚴᚨᚨᛖIᛒᚨᚿ: Si ejicis nos, ſine nos abire; *Matth.* 8:31. ᚿI ᛒKITᚴᚨIS ᚿᚿS ïᚿ ᚠᚴᚨISTᚿᛒᚿᚷᚨI. ᚨK ᚨᚨᚿSᛖI ᚿᚿS: Ne inducas nos in tentationem, ſed libera nos; *Matth.* 6:13. ᚨᚠᚨᛖT ᚿᚿS: Dimitte nobis; *Matth.* 6:12. ïᚿ ᚿᚿS: In nobis; *Luc.* 1:1.

ᚿᚿSᚨK, Noſter. ᚿᚿSᚨKᚨI, Noſtri. ᚨTTᚨ ᚿᚿSᚨK: Pater noſter; *Matth.* 6:9. hᚨᚨIᚠ ᚿᚿSᚨKᚨᚿᚨ: Panem noſtrum; *Matth.* 6:11. ᚿᚿSᚨKᚨI ᚨTTᚨᚿS: Noſtri patres; *Joh.* 6:31. ᚨᚠᚨᛖ-TᚨM ᚠᚨIM SKᚿᚨᚨM ᚿᚿSᚨKᚨIM: Dimittimus debitoribus noſtris; *Matth.* 6:12.

ᚿᚿSᚨIOᚨᚿᛞᚨᚿS, Non videntes; *Joh.* 9:39. *Refer ad* SᚨIOᚨᚿ.

ᚿᚿ-

NNSAATAN SAAT: Inſulſum ſal; *Marc.* 9:50. *Vide* SAAT, Sal.

NNSEA ANTR: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. TRAS ÏST ψAIM NNÞAIKAM GAh NNSEAGAM: Benignus eſt ſuper ingratos & malos; *Luc.* 6:35. ANdASTANdAN ψAMMA NNSEAGIN: Reſiſtere malo; *Matth.* 5:39. NNSEAEIN ÏZE BISAIΘANdS: Nequitiam eorum conſiderans; *Luc.* 20:23. NNSEAEINS, Nequitiæ; *Marc.* 7:22. *Vide quæ diximus in* SEA, Bonus.

NNSIBGA, Iniquus. MIψ NNSIBGAIM KAhNIψ YAS: Cum iniquis reputatus eſt; *Marc.* 15:28. AÞAEIψIψ ÞAIKKA MIS GNS YANKKGANdANS NNSIBGANA: Diſcedite à me vos operantes iniquitatem; *Matth.* 7:23. NNSIBGA *propriè olim videtur dictus Homo turbulentus & contentioſâ importunitate paci publicæ infeſtus. Angloſaxonibus certè* ᚹibb *eſt* Pax. unᚹibbe, Bellum, diſſenſio. unᚹibbe onᚹẏᚹian, Diſſenſiones excitare; *Cædmon* 97, 9. ᚹorlitniᚹ *vel* unᚹibb apoᚹden pæᚹ, Diſſenſio facta eſt; *Cottonianus codex interlineatus Joh.* 7:43. unᚹibbe ⁊ ᚷeᚹeohᚻ, Bellum; *Beda* II, 2. *Ex his cuivis liquere puto quòd* NNSIBGA *primò denotaverit Hominem pravè ſeditioſum & publico noxium, qualis olim Percennius apud Tacitum* I *Annal. cap.* 16. *poſtea verò uſurpata ſit vox de quovis homine pernicioſo atque improbo. Simillimum huic illud* unſtillida *quod exponitur* Improbitas *apud Tatianum* XL, 3. unſtilli iſt / Inſoleſcit; *gl E*, 10. unſtillemu / Inquieto. fiunſtille / Inquietet. unſtillida / fiantſkeffi / Diſſenſionis. unſtiller / Deſidioſus; *Kero. quamquam pro* Deſidioſus *ibi reſtituendum ſit* Diſſidioſus *vel* Diſſentioſus. *Quòd verò Gothis non ignota fuerit hæc acceptio vocabuli* SIBB, *patet ex illo* RASIBGRN, Reconciliari, *quod occurrit Matth.* 5:24.

NNSVEKAIψ MIK: Inhonoratis me; *Joh.* 8:49. NNSVEKANdANS GAh GAINANA: Contumeliâ afficientes etiam illum; *Luc.* 20:11. NNSVEKS, Inhonorus, qui non habetur in honore. *Vide* SVEKAN, Honorare.

NNTAAANS, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1:17. *Angloſaxonibus* ᛏala. ᛏeala. ᛏela *eſt* Benè. unᛏala. unᛏela, Malè. *item* ᛏela ᚦon, Benè facere. unᛏela ᚦon, Delinquere. *atque adeò* NNTAAANS *non tam dicendi ſunt* Increduli, *quàm* Immorigeri, contumaces, pravi. *Ipſum verò* ᛏala *vel* ᛏela *magnam habet affinitatem cum* πελέως *vel* πελέως, Plenè, perfectè, abſolutè.

NNTE, Uſque, uſque ad, donec. *Vide* NNA, Uſque.

NNTE, Quòd, quia, quoniam; ὅτι. *Matth.* 5:34, 35, 36 & 45. *Marc.* 4:29, 41. *Luc.* 1:48, 49. *Joh.* 6:38. 10:4. 12:6, 39. *&c.* NNTE NI hA-

hʌbʌidʌ ʏʌnktins. rʌψʌnksnʀdʌ: Eo quòd non habebat radicem, exaruit; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. *Marc.* 4:6. nnte kʌihtis mʌnʌrʌi ʌnrnnnnn mesgʌn: Quoniam quidem multi cœperunt ſcribere; ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι. *Luc.* 1:1. nnte gʌh sʌ snnns ʌbkʌhʌmis ïst: Eo quòd & ipſe filius Abrahæ eſt; καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστι. *Luc.* 19:9.

nnte, Enim; *Matth.* 9:16, 24. *Marc.* 7:27. *Luc.* 8:29. nnte gʌbʌi ʌƀetiψ mʌnnʌm missʌdedins ïze: Si enim dimiſeritis hominibus peccata eorum; ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. *Matth.* 6:14.

nnψinψtʌngʌn, Malefacere. ψinψtʌngʌn, Benefacere; *Marc.* 3:4. *Vide* ψinψ, Bonum.

nnψyʌhʌnʌim hʌndnm mʌtgʌnd hʌʌiƀ: Inlotis manibus manducant panem; *Marc.* 7:5. *Refer ad* ψyʌhʌn, Lavare.

nnnsʌʌisiψs, Qui literas non didicit; *Joh.* 7:15. *Refer ad* ʌʌisgʌn.

nnyʌhʌ, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1:6. póh *Cædmoni eſt* Malus. *Runico lexico* ᚾᛆᚠᛁᚻᛋᚢᚦ *exp.* Malus hoſpes. *item Paræmia*; ✱ᛆᚾᚢᛉ ᚼᚱ ᚢᛆ ᚠᚱᚱᛁᚦ ᚦᚱᚱᚢᛉ. Illi damnum imminet. *q. d. Damnum eſt ante januam.*

nnyekgʌn, Indignari; *Marc.* 11:41. nnyekidʌ, Indignè tulit; *ejuſdem capitis commate* 14. *Fortaſſe huic affine eſt* unpeþoƀ, Inſuavis, *quod occurrit Paſtoral.* lviii, 10. *quamvis illud rectiùs videri poſſit factum ex illo* þeþoƀ, Dulcis, *quod habet gr Ælfrici cap.* ix, *terminat.* 28.

nnyiti, Stultitia, inſcitia; *Marc.* 7:22. *Refer ad* yitʌn.

nkkʌisgʌn, Suſcitare, excitare. nkkʌisgʌn bʌknʌ ʌbkʌhʌmʌ ns stʌinʌm ψʌim: Suſcitare filios Abrahæ de lapidibus iſtis; *Luc.* 3:8. ïk nkkʌisgʌ ïnʌ ïn ψʌmmʌ sneʌistin ʌʌrʌ: Ego reſuſcitabo eum in noviſſimo die; *Joh.* 6:44. nkkʌisidednn ïnʌ: Excitaverunt eum; *Marc.* 4:38. *Matth.* 8:25. *Vide quæ dicemus in* nkkeisʌn, Reſurgere, ſurgere.

nkkʌnn ïmmʌ hʌʌnts ʌn sʌʌgʌn: Sors in eum cecidit ut adoleret; ἔλαχε τῷ θυμιάσαι. *Luc.* 1:9. *Refer ad* nkkinnʌn.

nkkeisʌn, Reſurgere, ſurgere. nkkeisʌn ψkidgin ʌʌrʌ: Reſurgere tertiâ die; *Luc.* 9:22. nist hek. nkkʌis: Non

est hîc, surrexit; *Marc.* 16:6. ᚾᚴᚱᛖᛁᛋᚨᚾᛞᚨᛋ ᚴᚨᛋᛟᚴ ᛃᛁᚾᛞᚨᛚ: Exurgens comminatus est vento; *Matth.* 8:26. 9:6 & 7. *Marc.* 4:39. ᚾᚴᚱᛖᛁᛋ, Surge; *Marc.* 10:49. ᚾᚴᚱᛖᛁᛋ ᛁᚾ ᛗᛁᛞᚾᛗᚨᛁ: Surge in medium; *Marc.* 3:3. ᚾᚴᚱᚨᛁᛋ ᚷᚨᚻ ᚨᚾᛞᚨᛒᚨᚻᛏᛁᛞᚨ ᛁᛗᛗᚨ: Surgebat & ministrabat ei; *Matth.* 8:15. ᚾᚴᚱᚨᛁᛋᛁᛞᚨ ᛃᚨᛋ ᛗᚨᚴᛖᛁᚾ: Exurgebat mare; *Joh.* 6:18. *Anglosaxonibus* ɲiɲan *est* Surgere. *Alamannis* reiſon. *Cimbris* RIMA. *Danis* reiſe. *Islandis* ryſe. *Belgis* **rijſen / op-rijſen.** *Anglis* **riſe / ariſe / rouſe / raiſe / reare** / Surgere, ſuſcitare, excitare, erigere. *Vide numquid origo horum peti possit ex iis quæ habet etymologicum nostrum Anglicum in* **Raiſe.**

ᚾᚴᚱᛁᚾᚾᚨᚾ, Exire, prodire. *est ab* ᚾᛏ, Extra, foris. *&* ᚴᛁᚾᚾᚨᚾ, Venire, currere. ᚾᚴᚱᚨᚾ ᛋᚨ ᛋᚨᛁᚨᚾᛞᚨᛋ ᚨᚾ ᛋᚨᛁᚨᚾ: Exiit seminans ad seminandum; *Marc.* 4:3. *Vide totum caput, & deprehendes verbum quoque usurpari de Sole oriente, & herbis è terrâ prorumpentibus succrescentibúsq;.* ᚾᚴᚱᚨᚾ ᚱᚨᛚᚴᛖᚠᛏᛋ: Exiit edictum; *Luc.* 2:1. ᛗᛖᚱᛁᛟᚨ ᚾᚴᚱᚨᚾ: Fama exiit; *Luc.* 4:14. ᚾᚴᚱᚾᚾᛖ *quoque usurpatur de* Exitu vitæ, *i. morte, Luc.* 9:31. ᛁᚴ ᚠᚱᚨᛗ ᚱᚷᛟᚨ ᚾᚴᚱᚨᚾ ᚷᚨᚻ ᚢᚨᛗ: Ego de Deo processi & veni; *Joh.* 8:42.

ᚾᚴᚱᛁᛟᛖ ᚢᛁᛗᛁᛟ ᛁᚾ ᛃᚾᚨᚠᚻ ᛋᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Quum venerit in majestate suâ; ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. *Luc.* 9:26.

ᚾᚴᚱᚾᚾᛋ, Oriens. ᛗᚨᚾᚨᚱᚨᛁ ᚠᚱᚨᛗ ᚾᚴᚱᚾᚾᛋᚨ ᚷᚨᚻ ᛋᚨᛁᛏᚢᚨ ᢉᛁᛗᚨᚾᛞ: Multi ab Oriente & Occidente venient; *Matth.* 8:11. ᚾᚴᚱᚾᚾᛋ ᚾᛋ ᚻᚨᚾᚻᛁᛟᚨᛁ: Oriens ex alto; *Luc.* 1:78. ᚨᛏ ᛋᚾᚾ-ᚾᛁᚾ ᚾᚴᚱᛁᚾᚾᚨᚾᛞᚨᛁᚾ: Sole oriente; *Marc.* 4:6. 16:2. ᛋᚻᚾᚾᚷᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨ ᚾᚴᚱᚨᚾᚾᛖᛁᛟ ᚨᚾᚨ ᚾᛒᛁᛚᚨᚾᛋ ᚷᚨᚻ ᚱᚷᛞᚨᚾᛋ: Solem suum oriri facit supra malos & bonos; *Matth.* 5:45. ᚴᛁᚾᚾᚨᚾ *est* Currere, fluere. *unde* ᚴᚾᚾᛋ ᛒᚨᚱᚷᛁᛋ, Fluxus sanguinis; *Luc.* 8:44. *atque ita* ᚾᚴᚱᚾᚾᛋ *est ab* ᚾᚴᚱᛁᚾᚾᚨᚾ, Oriri. *Anglosaxonibus* upɲyne *est* Ortus, oriens. *ab* upɣɲnan, Oriri. *Sclavinis* Oriens *dicitur* rano; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ πεντάξων *affert, tanquam mirè consonans cum* ἑῳνόν. *Alioquin affine quoque posset videri Gothico* ᚾᚴᚱᛁᚾᚾᚨᚾ. *prout nempe* ᚾᚴᚱᚨᚾ-ᚾᛖᛁᛟ *paullò ante exponitur* Oriri facit.

ᚾᛋ, Ex; ἐκ. *Marc.* 12:30. *Joh.* 7:38. ᚾᛋ ᚻᚨᚨᛁᛃᚨᛋᚾᚷᛗ ᚴᛁᚾ-ᚾᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: De monumentis exeuntes; ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι. *Matth.* 8:28. ᚾᛋ ᛃᚨᛗᛗᚨ ᛃᚨᛏᛁᚾ ᚾᛋᚱᚨᚱᚱᚨᚾᛞᚨᛋ: De aquâ ascendens; ἀναβαίνων ἀπὸ

ἀπὸ τ ὕδατος. *Marc.* 1 : 10. **NS HIMINAM**: De cœlis; ἐκ τ οὐρανῶν. *Marc.* 1 : 11. **NS ALANDA**: Extra regionem; ἔξω τ χώρας. *Marc.* 5 : 10. 11 : 19. **NS HAIKTIN NSTAITANDA**: De corde procedunt; ἐκ τ καρδίας ἐκπορεύονται. *Marc.* 7 : 21. *Joh.* 8 : 59. 10 : 39. **TAVLAGANDS NS ÏN TVALIB**: Eligens ex ipsis duodecim; ἐξελεξάμενος ἀπ' αὐτ δώδεκα. *Luc.* 6 : 13. **AINS NS ƿIZAI MANAGEIN**: Unus de turbâ; ἕις ἐκ τ ὄχλου. *Marc.* 9 : 17. **NS BAKNISKGA**: Ab infantiâ; παιδιόθεν. *Marc.* 9 : 21. **NS TABANKƿAI**: A nativitate; ἐκ γενετ. *Joh.* 9 : 1. **NS FRUMISTGA**: Ab initio. ἐξ ἀρχῆς. *Joh.* 6 : 64.

NSAGAGAN, Suggillare. **ÏBA NI ÏN ANDAI UIMANDEI NSAGAGAI MIS**: Ne in noviſſimo veniens ſuggillet me; *Luc.* 18 : 5.

NSAGIDAI ƿESUN: Timore gravi exterriti erant; *Marc.* 9 : 6. *Refer ad* **AGIS**, Metus, timor.

NSANIGEIN TAIKNGANDANS SIK GAKAIHTANS ƿISAN: Simulantes ſe juſtos eſſe; *Luc.* 20 : 20.

NSATBERUN AN ÏMMA NSAIƿAN: Extulerunt ad eum paralyticum; *Matth.* 9 : 2. *niſi fortè putes rectiùs diviſim legi*, **NS ATBERUN AN ÏMMA**. προσέφερον αὐτῷ.

NSBAIRANDS, Reſpondens; *Marc.* 11 : 14. *Quoniam* **BAIRAN** *&* **HAFGAN** *qualemcunque deprehenduntur habere ſimilitudinem ſignificationis*, **NSBAIRAN** *quoque videntur Gothi veteres uſurpâſſe pro* **NSHAFGAN**. *quod vide.*

NSBAR SAUHTINS UNSARAS: Portavit ægrotationes noſtras; *Matth.* 18 : 17. *Refer ad* **BAIRAN**, Ferre, portare.

NSBANGEIƿ RAZN: Everrit domum; *Luc.* 15 : 8.

NSBEIDANDS ÏST ANA ÏM: Patiens eſt in illis; *Luc.* 18 : 7. **ƿAIM NSBEIDANDAM ALƿAN ÏAIRUSALUMAS**: Exſpectantibus redemptionem Jeruſalem; *Luc.* 2 : 38. *Vide* **BEIDAN**.

NSBAIGGƿANDS, Flagellis cædens; *Marc.* 15 : 15. **NSBAIGGƿ**, Flagellavit; *Joh.* 19 : 1. **NSBAUGGUN**, Percuſſerunt, verberârunt; *Marc.* 12 : 2. *Refer ad* **BAIGGAN**, Cædere.

NSBUGANDS, Emens; *Marc.* 15 : 46. **NSBAUHTA**, Emi; *Luc.* 14 : 19. **NSBAUHTEDUN**, Emerunt; *Matth.* 27 : 7. *Vide* **BUGAN**.

nsrʌrrʌn, Exire; *Marc.* 9:29. **nsrʌrrʌnʌs nt**: Egressus foras; *Matth.* 26:75. *Luc.* 15:28. **nsrʌrrʌnʌʌns**, Exeuntes; *Luc.* 10:10. **nsïʌʌgʌ ns ʌʌh**: Exivit ex templo; *Joh.* 8:59. *Refer ad* **rʌrrʌn**, Ire.

nsrʌisiᵽs ïst: Insanit, extra se positus est; *Marc.* 3:21. **nsreisnᵪʌeʌnn ʌʌʌʌi**: Mirabantur omnes; *Marc.* 2:12. **nsreisnᵪʌeʌnn ɸʌnkhteini mikiʌʌi**: Obstupuerunt stupore magno; *Marc.* 6:42. **ʌʌʌʌi mʌnʌrei nsreisnᵪʌeʌnn**: Omnis populus stupefactus est; *Marc.* 9:15. *Luc.* 2:47. & 8:56. *Fieri potest* **nsreisnᵪʌeʌnn** *propriè olim intellectum de Notabili aliquo novæ repentinæq; rei miraculo, ad cujus conspectum homines veluti attoniti obstupescunt: ut sit ab illo* **ɸiiʌʌ**, *quod Runico lexico exponitur* Grassatio, *i. Vis aliqua repentina quæ, injecto mortis aut gravioris alicujus periculi metu, perculsum animum de statu suo demovet ac deturbat.*

nsribʌis ɸʌnin ʌiᵽʌns ᵽeinʌns: Reddes Domino juramenta tua; *Matth.* 5:33. **nsribiᵽ ᵽns**: Reddet tibi; *Matth.* 6:4. **nsrif kʌᵽgᵪn ɸʌnkʌrʌrris ᵽeinis**: Redde rationem villicationis tuæ; *Luc.* 16:2. *Refer ad* **ribʌn**.

nsrilʌʌn, Retribuere; *Luc.* 14:12 & 14. *Refer ad* **rilʌʌn**. *Vide* **rilʌ**, Tributum, census, mulcta.

nsrkʌbʌnʌʌns, Effodientes; *Marc.* 2:4. **nsrkᵪf**, Fodit; *Marc.* 12:1. *Vide* **rkʌbʌn**, Fodere.

nsrntniᵽ ᵽein, Effunditur vinum; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Vide* **rintʌn**, Fundere.

nsʌʌnʌᵪ, Sollicitè; σπουδαίως. *Luc.* 7:4. **nsʌʌnʌeʌideinʌ**, Decertarent; ἠγωνίζοντο. *Joh.* 18:36.

nsʌkeibʌn, Ejicere; *Marc.* 9:28. **nsʌkeibʌnʌs ʌʌʌʌns nt**: Ejiciens omnes; *Luc.* 8:54. *Refer ad* **ʌkeibʌn**.

nsɸilhʌn, Sepelire; *Luc.* 9:59. **ʌn nsɸilhʌ**: Ad sepulturam; *Marc.* 14:8. *Vide* **ɸilhʌn**, Sepelire.

nsɸiʌmei ʌissʌt ʌʌʌʌns: Stupor apprehendit omnes; *Luc.* 5:26. **nsɸiʌmʌns ᵽʌnkᵽnn**: Stupebant; *Marc.* 1:22. *Luc.* 9:43.

nsɸnʌʌgʌn ᵽitᵪᵽ: Adimplere legem; *Matth.* 5:17. *vide quoque Lucæ* 9:31. **ʌʌʌ ʌʌʌei nsɸnʌʌgʌʌʌ**: Omnis vallis implebitur;

bitur; *Luc.* 3:5. **MEINATA MEA NINAnh NSFNLLIW ÏST**: Meum tempus nondum impletum eſt; *Joh.* 7:8. **BIWE NSFNLLIDA ANABINDANAS WAIM SINXNGAM**: Quum conſummâſſet præcipiens diſcipulis; *Matth.* 11:1. **EI FAHEWS ÏZYAKA SIGAI NSFNLLIDA**: Ut gaudium veſtrum ſit plenum; *Joh.* 16:24. *Refer ad* **FNLLS**.

NSGA, Niſi, exceptò; εἰ μή. *Joh.* 6:22.

NSHAFGAN ANRXNA SEINA AN HIMINA: Levare oculos ſuos ad cœlum; *Luc.* 18:13. **NSHAFGANAS BADI**: Tollens grabatum; *Marc.* 2:12. **NSHAFGANAS ANRXNA SEINA**: Elevans oculos ſuos; *Luc.* 16:23. **NSHAFAN YAKW**: Sublatum eſt; *Luc.* 9:17. **NSHAFEI WNK**: Tollere; *Marc.* 11:23. **NSHXF ANRXNA**: Sublevavit oculos; *Joh.* 6:5. **NSHXF ANA MIK FAIKZNA SEINA**: Levavit contra me calcaneum ſuum; *Joh.* 13:19. **NSHXFNN WANA STAIN**: Suſtulerunt lapidem; *Joh.* 11:41. *Vide* **HAFGAN**, Levare.

NSHAIHAH SIK: Laqueo ſe ſuſpendit; ἀπήγξατο. *Matth.* 27:5. *Vide quæ diximus in* **HANH**, Altus.

NSHANHGAN, Exaltare, exaltari. **NSHANHIDA RAHNAIWIDANS**: Exaltavit humiles; *Luc.* 1:52. **SKNADS ÏST NSHANHGAN SNNS MANS**: Oportet exaltari filium hominis; *Joh.* 12:34. **WN NNA HIMIN NSHANHIDA**: Tu uſque ad cœlum exaltata; *Luc.* 10:15. **SAEI HNAIWEIW SIK SIABA. NSHANHGADA**: Qui humiliat ſemet ipſum, exaltabitur; *Luc.* 18:14. *Refer ad* **HANH**, Altus.

NSHALNNANDAS, Exiliens; *Marc.* 10:50. *Vide* **HALNNAN**, Saltare.

NSHKAMGAN, Crucifigere; *Joh.* 19:10. **NSHKAMEI ÏNA**: Crucifige eum; *Marc.* 15:13, 14. *Joh.* 15:6. *Vide* **HKAMGAN**, Suſpendere.

NSHKISGAIW MNADA: Excutite pulverem; *Marc.* 6:11. *Vide* **HKISGAN**, Excutere.

NSHNAXDA ANA STAINA: Exciderat in petrâ; *Matth.* 27:60. *Vide* **HNAGAN** & **HNANNDI**.

NSÏDDGA, Abiit, exivit; *Marc.* 2:12. *Præteritum eſt ab* **NSTAITAN**.

NSKEINXDA GAH TAWIDA AKKAN: Exortum eſt & fecit fructum; *Luc.* 8:8. **WAN NSKEINANDA ANBXS**: Cùm enaſcuntur folia;

Marc. 13 : 28. *Vide* KEINAN, Germinare. *Ac fortaſſe quoque huc facient quæ mox annotamus in* NSKIGANATA.

NSKIGANATA RAΨANKSNRDA: Natum aruit; φυὲν ἐξηράνθη. *Luc.* 8 : 6. *Si hoc à verbo* KIGAN *efformatum eſſe dicamus, proximum erit ut* KIGAN *iſtud ſtatuamus eſſe à κύειν vel κυεῖν*, Fœtum edere. *unde &* κῦμα, Cyma, *i. germen, ſurculus, frutex. Vide annotata noſtra ad gl Lipſii in* kimo / Germen.

NSKINSAN SKNADS ÏST ÞRAM ΨAIM SINISTAM: Reprobari debet à ſenioribus; *Marc.* 8 : 31. STAINS ΨAMMEI NSKNSNN TIMRGANDS: Lapis quem reprobaverunt ædificantes; *Luc.* 20 : 17. NSKINSADA ÞRAM ΨAMMA KNNGA: Reprobabitur ab hac generatione; *Luc.* 17 : 25. NSKNSNN ÏMMA NTNN BANKT: Ejecerunt illum extra civitatem; *Luc.* 4 : 29. SKAL SNNNS MANS NSKESANS WAIKWAN ÞRAM SINISTAM: Oportet filium hominis reprobari à ſenioribus; *Luc.* 9 : 22. *Cùm Angloſaxonibus* ceoſan *&* cyſan. *Alamannis* kieſen. *Cimbris* PIANA. *Iſlandis* kiooſa. *Anglis* chooſe. *Belgis* kieſen *ſit* Eligere; *valde mihi videtur veriſimile vett Gothos* KINSAN *dixiſſe: atque inde iiſdem Gothis* NSKINSAN *uſurpatum pro* Reprobare, rejicere, *q. d. poſt habitum delectum repudiare.*

NSKNNWS ÏST ⊙ARGIZNH BARME NS SWESAMMA AKRANA: Cognoſcitur unaquæque arbor ex proprio fructu; *Luc.* 6 : 44. NSKNNW WAS: Apparuit; *Matth.* 9 : 33. SXKEIW SIK NSKNNWANA WISAN: Quærit ut ipſe innoteſcat aliis; *Joh.* 7 : 4. *Refer ad* KNNNAN.

NSALGAN ANA ÏNA HANDANNS: Injicere in illum manus; *Luc.* 20 : 19. NSALGANDS HANDAN SEINA: Mittens manum ſuam; *Luc.* 9 : 62. *Refer ad* ALGAN, Mittere.

NSALANBGAN, Permittere, licentiam dare. NSALANBEI MIS RALEIWAN: Permitte me ire; *Matth.* 8 : 21. NSALANBEI NNS RALEIWAN: Permitte nos ire; *Matth.* 8 : 31. NSALANBIDA ÏN: Permiſit illis; *Luc.* 8 : 32. *Angloſaxonibus* alyfan. leaſe ſyllan *eſt* Veniam dare. *Alamannis* uerloûuuan. *Cimbris* AÞ FIFA MIFI. *Danis* forloff *eſt* Venia. *Belgis* verlof. *Anglis* leave. *quæ ego olim deduxeram à* λωφάω, Reſpiro. *tanquam nihil aliud ſit* Venia, *quàm Spatium reſpirandi. Heſychio certè* λωφᾷ *exp.* λήγει, παύει, Deſinit, ceſſat. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CLX, 4. *ubi multis inquirimus in originem Theotiſci* gilouba / Fides.

NSALANSEI ΨNK NS WANKTIM: Eradicare; ἐκριζώθητι. *Luc.* 17 : 6.

NS-

ΝSΛΛΝSΕΙΝ ΓΛΥΛΝΚhΤΛ ΜΛΝΛΓΕΙΝ SΕΙΝΛΙ: Fecit redemptionem plebi ſuæ; ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. *Luc.* 1:68. *Refer ad* ΛΛΝSGΛΝ, Liberare, ſolvere.

ΝSΛΕΙΨΛΝ ΨΛΙΚh ΨΛΝΛ ΥΙΓ GΛΙΝΛΝΛ: Tranſire per viam illam; *Matth.* 8:28. ΝSΛΛΙΨ hΙΝΔΛΚ ΜΛΚΕΙΝ: Abiit trans fretum; *Marc.* 8:13. ΝSΛΕΙΨΛΜ GΛΙΝΙS STΛΔIS: Tranſeamus in adverſam ripam; *Marc.* 4:35. ΝΝΔ ΨΛΤΕΙ ΝSΛΕΙΨΙΨ hΙΜΙΝS GΛh ΛΙΚΨΛ: Donec tranſeat cœlum & terra; *Matth.* 5:18. *Refer ad* ΛΕΙΨΛΝ.

ΝSΛΙΨΛ, Paralyticus; *Matth.* 8:6. 9:2. *Marc.* 2:4. *Luc.* 5:18. *Refer ad* ΛΙΨΛ, Artus, membra. *quod habes ſuo loco. tantundem enim eſt* ΝSΛΙΨΛ, *ac ſi dicas, Artuum vel Membrorum uſu deſtitutus. ita* ἐκμελὴς *Heſychio eſt* Viribus carens, invalidus.

ΝSΛΝΚΝΧΔΛ ΜΝΝΨS ΪS SΝΝS GΛh ΤΝΓΓΧ ΪS: Apertum eſt os ejus ilicò & lingua ejus; *Luc.* 1:64. *Recurre ad* ΛΝΚΛΝ. ΓΛΛΝΚΛΝ.

ΝSΜΛΙΤΛΔΛ GΛh ΪΝ ΓΧΝ ΛΤΛΛΓGΛΔΛ: Exſcindetur & in ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *Luc.* 3:9. *Vide* ΜΛΙΤΛΝ, Concidere.

ΝSΜΛΚΚΧΔΛ SIΒΝΝΤΙΓΝΝS: Deſignavit ſeptuaginta; *Luc.* 10:1. *Vide* ΜΛΚΚΛΝ. ΝSΜΛΚΚΛΝ, Deſignare.

ΝSΜΕΚGΛΝΔS ΔΛΝΠΕΙΝ ΪΔΚΕΙΓΧS: Prædicans baptiſmum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. ΝSΜΕΚΙΔΕΔΝΝ ΪΝΛ ΪΝ ΛΛΛΛΙ ΛΙΚΨΛΙ GΛΙΝΛΙ: Diffamaverunt illum in totâ terrâ illâ; *Matth.* 9:31. *Vide* ΜΕΚGΛΝ, Prædicare, divulgare.

ΝSΜΕΚΝΧΔΛ ΨΛΤΛ ΥΛΝΚΔ ΜΛΙS ΒΙ ΪΝΛ: Perambulabat magis ſermo de illo; *Luc.* 5:15. *Crediderim verbum pertinere ad eandem originem ad quam* ΝSΜΕΚGΛΝ *retulimus.*

ΝSΝΙΜΛΝΔS, Tollens; *Marc.* 15:46. ΝSΝΙΜΙΨ ΥΛΝΚΔ: Aufert verbum; *Marc.* 4:15. ΝSΝΕΜΝΝ ΛΛΙΒΧS ΓΛΒΚΝΚΧ SIΒΝΝ SΠΥΚΕΙΔΛΝS: Suſtulerunt quod ſuperaverat de fragmentis, ſeptem ſportas; *Marc.* 8:8. ΝSΝΛΜ ΝΝΜΛhΤΙΝS ΝΝSΛΚΧS: Accepit infirmitates noſtras; *Matth.* 8:17. *Vide* ΝΙΜΛΝ.

ΝSΝΝ, Ergo; οὖν. *Luc.* 20:25. *Niſi fortè olim ſcriptum fuerit* GΝS ΝΝ.

ΝSΚΛΙSΙΔΕΔΝΝ ΪΝΛ: Excitabant eum; *Luc.* 8:24. *Refer ad* ΚΛΙSGΛΝ, Excitare.

nssʌiOʌn, Videre; *Marc.* 8:25. **nssʌiOʌnʌs**, Circumspiciens; *Luc.* 6:10. **nssʌiOʌnʌs ʌn himinʌ**: Suspiciens in cœlum; *Marc.* 7:34. **nssʌO**, Vidit; *Marc.* 10:52. *Luc.* 18:43. **nssʌiO**, Respice; *Luc.* 18:42. *Refer ad* **sʌiOʌn**, Videre.

nssʌʌgʌn, Divertere, hospitari; *Luc.* 19:7. *Refer ad* **sʌʌgʌn**.

nssʌnʌgʌi ƴʌnkstƴgʌns ïn ʌsʌn seinʌ: Emittat operarios in messem suam; *Matth.* 9:38. *Refer ad* **sʌnʌgʌn**, Mittere.

nssʌt sʌ nʌns: Resedit qui erat mortuus; *Luc.* 7:15. *Refer ad* **sitʌn**, Sedere.

nssʌtiʌ ƴeinrʌkʌ: Pastinavit vineam; ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. *Marc.* 12:1. *item Luc.* 20:9. *confer etiam cum Lucæ* 17:6. *Transfertur quoque verbum ad sobolem humanam*; **ei nssʌtgʌi bʌrnʌ brƴþr seinʌmmʌ**: Ut propaget semen fratri suo; *Marc.* 12:19. *ad alia item*; **ei nssʌtgʌi ƴʌnkstƴgʌns ïn ʌsʌn seinʌmmʌ**: Ut mittat operarios in messem suam; *Luc.* 10:2. **nssʌtiʌeʌnn ïʌisn ʌnʌ ƿʌnʌ þnʌʌn**: Imposuerunt Jesum supra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* **sʌtgʌn**, Ponere, collocare.

nssirrƴʌn. *Vide* **sirrƴʌn**, Legere.

nssƴkei gʌh sʌiO, Scrutare & vide; *Joh.* 7:52. *Refer ad* **sƴkgʌn**.

nssmiʌʌƴn. *Vide* **smiʌʌƴn**, Narrare.

nsstʌrr ʌnrʌ: Erue oculum; *Matth.* 5:29. *Videtur idem cum* Expunge *vel* Exsculpe. *ut affine sit illi* rtýngan, *quod Anglosaxonibus est* Ferire, pungere. *Alamannis* stingen. *Danis*, *Islandis* stinge. *Anglis* **sting**. *Omnia videntur esse à* στίζειν, Pungere. *inserto N medio*, *& mutato ζ in G*. *quomodo* Lugeo *putant factum ex* λύζω, Singultio. *Harpago ex* ἁρπάζω, Rapio. *quomodo item ex* ζιγλίβειεν *Hispani fecerunt* gengevre, gengibre. *Itali* gengievi. *Galli* gingembre. *Angli* **ginger**. *Belgæ* **gengber/gember**. *Ex hoc tamen Argentei codicis loco facilè colligas vett Gothos non tantùm* **stirrʌn**, *sed &* **stʌrrʌn** *dixisse*; *quomodo & in Wormii lexico Runico* ᛅᚦ ᚿᛏᛅᚴᚱᛅ *exponitur*, Petere aliquem mucrone hastæ: *siquidem & rtænz Anglosaxonibus*, stang *Alamannis*, *Danis*, *Anglis*, *Belgis* Perticam, contum, lanceam, hastam *denotat*, *ab eodem* stingan/ Ferire, pungere. *unde & Danis* stanger *est* Cornupeta bos *vel* caper. *&c.*

nsstʌndʌn ʌþʌr ƿkins dʌrʌns: Resurgere post tres dies; *Joh.* 8:31. **ns dʌnƿʌim nsstʌndʌn**: E mortuis resurgere;

Joh.

Joh. 9 : 10. **nsstʌss**, Resurrectio; *Joh.* 11 : 25. **nsstʌssʌis snngns**: Resurrectionis filii; *Luc.* 20 : 36. **nsstʌndʌndas ʌik nhtyxn**: Surgens valdè manè; *Marc.* 1 : 35. **nsstxψ sirtyʌn bxkxs**: Surrexit legere libros; *Luc.* 4 : 16, 29. **sikʌntx nsstxψ gʌh nsïddgʌ**: Citò surrexit & exivit; *Joh.* 11 : 31. **nsstxψ gʌinψkx**: Egressus est inde; *Marc.* 6 : 1.

nsstgirʌn, Ascendere; *Joh.* 6 : 62. **nsstgirʌndʌns ʌnʌ hkxt**: Ascendentes supra tectum; *Luc.* 5 : 19. **nsstʌir ïn ƀʌikrnni**: Ascendit in montem; *Marc.* 3 : 13. **nsstirnn ïn skip**: Ascenderunt navim; *Joh.* 6 : 17. *Vide* **stgirʌn**.

nsstinkibʌ ʌibʌndas: Luxuriosè vivens; ἀσώτως ζῶν. *Luc.* 15 : 13. *Locum hîc habet Anglosaxonicum* **ꝛtgopan** *vel* **ꝛtýpan**, Gubernare. *pro quo Alamanni* **stiuran** *dicunt. Dani* **styre**. *Angli* **steere**. *Belgæ* **stieren/ stuyren**/ *quæ maximè olim de cursu navium usurpata: unde quoque putantur magnam affinitatem habere cum* **stéga** *vel* **stéwma**, Carina navis. *Confer cum iis quæ diximus in* **ʌndstʌnkkʌidgdnn**.

nstʌnhʌnʌi, Perfecti, consummati; τετελειωμένοι. *Joh.* 17 : 23. **gʌnstʌngʌne mʌnyids**: Perfectè paratus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6 : 40. *Videri possent desumpta ex* **tʌngʌn**, Facere; *nisi commodiùs referrentur ad sequens* **nstinhʌn**. *quod vide.*

nstinhʌn, Ducere, educere, perducere. **nstinhiψ ψx ʌʌmbʌ**: Educit oves; *Joh.* 10 : 3. **nstʌnh ïnʌ ʌhmʌ ïn ʌnψidʌ**: Eduxit eum spiritus in desertum; *Luc.* 1 : 12. **nstʌnh ïnʌ ntʌnʌ ygihsis**: Eduxit eum extra vicum; *Marc.* 8 : 23. **nstʌnh ïns ʌnʌ ƀʌikrnni hʌnh**: Perduxit illos in montem excelsum; *Luc.* 9 : 2. **nstinhʌn** *item ponitur pro* Perficere, consummare; *Luc.* 14 : 28, 29, 30. **nstinhʌdʌ ʌʌʌ ψʌtʌ rʌmeʌidx ψʌikh ikʌnƀetnns**: Consummabuntur omnia quæ scripta sunt per prophetas; *Luc.* 18 : 31. **yʌikψiψ nstʌnhts ψize kxdidʌne ïzʌi ƀʀʌm ƀʌnin**: Perficientur ea quæ dicta sunt ei à Domino; *Luc.* 1 : 45. **ψʌn nstʌnh ïʌisns ψx yʌnkdʌ**: Cùm consummâsset Jesus hæc verba; *Matth.* 7 : 28. **nstʌnh yʌnkstv ψʌtei ʌtrʌƀt mis ʌn yʌnkkgʌn**: Consummavi opus quod dedisti mihi ut faciam; *Joh.* 17 : 4. *& mox ejusdem capitis commate* 23, **nstʌnhʌnʌi**, Consummati, perfecti. **tinhʌn** *nimirum est* Ducere, trahere; *hinc* **nstinhʌn**. *quomodo Lat.* perducere ad finem. *Belg.* **voltzecken/ voltzocken** *vel* **voltogen werck**.

werckt. *Angloſax.* ðuphteon. *nam* teon *iis idem cum* TINhAN, Ducere. *quod vide ſuo loco.*

NSTKnAGAns yAIKψAN: Deficere; ἐκκακεῖν. *Luc.* 18:1. *Fortaſſe corruptum eſt ex illo* NSψKINTIψ *quod proximè ſequitur.*

NSψKINTAN, Moleſtum eſſe, negotium alicui faceſſere. AETIψ ψR. AN OE ïZAI NSψKINTIψ: Sinite illam, quid illi moleſti eſtis? *Marc.* 14:6. *Occurrit & Matth.* 5:44. NSψKINTIψ MIS SR yIANR: Moleſta eſt mihi hæc vidua; *Luc.* 18:5. *Agnoverunt hoc verbum etiam Angloſaxones.* me aðpýt, Faſtidio; *Ælfrici grammatica cap.* 30. *& mox cap.* 33; me aðpýt, Tædet me. *apud Bedam lib.* III, *cap.*7 aðpoten *eſt* Pertæſus. *Theotiſcis quoque fuit familiare.* mich thero werelde verthruzet/ Me tædet hujus mundi; *Willerami paraphraſis in Cantici* II, 5. *ubi vide Obſervat. noſtras. Ac magis etiam à nobis annotata ad gl D*, 27. *in* Aporia, urdruz.

NSψKNSTEIS yAIKψIψ AN yIrAM SAAIhTAIM: Aſpera erunt in vias planas; αἱ τραχεῖαι ἔσονται εἰς ὁδοὺς λείας. *Luc.* 3:5.

NSψyAhAN, Lavare, abluere. NSψyRh ÞRTnNS ïZE: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. NSψyRhnN NATGA: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. *Refer ad* ψyAhAN, Lavare.

NSUIMAN, Occidere. NI RrEIψ ïZyIS ψANS NSUIMANdANS AEIKA ψATAINEI. ïψ SAIyAAAI NI MArANdANS NSUIMAN: Nolite timere eos qui occidunt corpus tantùm, animam verò non poſſunt occidere; *Matth.* 10:28. SR hERRdIANAI yIAdA ïMMA NSUIMAN. GAh NI MAhTA: Herodias volebat eum occidere, & non poterat; *Marc.* 6:19. SRKIdEdnN ïNA ψAI ïNdAIEIS NSUIMAN: Quærebant eum Judæi interficere; *Joh.* 7:1. NSUIMAN, Occidi; *Marc.* 8:31. *Luc.* 9:22. *Affine huic eſt illud* ÞKAUIMAN, *quod occurrit Lucæ* 9:54; ÞAN. yIAEIZN EI UIψAIMA ÞRN ATAArAI NS hIMINA GAh ÞKAUIMAI ïM: Domine, vis dicamus ut ignis deſcendat de cœlo & conſumat illos. *Alibi tamen Argenteo codici* ÞKAUIMAN *eſt* Conſumere, perdere, diſſipare pecuniam; *ſicuti videre eſt Luc.* 8:43.

NSUISTGAN SAIyAAA: Perdere animam; *Marc.*3:4. *Luc.*6:9. 19:47. NSUISTEIψ ψANS yANKSTyGANS: Perdet colonos; *Marc.* 12:9. NSUISTIψS ψKIdGIN dArA NSSTAndIψ: Occiſus, tertiâ die reſurget; *Marc.* 9:31. *Vide* UISTGAN, Perdere, perire.

NSUIΨAN ΨATA YANKA: Diffamare ſermonem; piðmæþrian ða ſprǽce. διαφημίζειν τ λόγον. *Marc.* 1:45. *Refer ad* UIΨAN, Dicere.

NSYAhsANS ÏST: Ætatem habet; *Joh.* 9:21. *Refer ad* YAhSGAN.

NSYAIKPAN, Ejicere; *Marc.* 3:15. 11:15. *Luc.* 19:45. NSYAIKPANdANS YASTGRS SEINRS ANA ΨANA ÞNAAN: Injicientes veſtimenta ſua ſupra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* YAIKPAN, Mittere.

NSYAKGAN, Excitare. RATTAM EI NSYAKGAN ÏNA: Eamus ut è ſomno excitem illum; *Joh.* 11:11. *Vide* YAKAN, Vigilare.

NSYATTEINS ΨIS KAZNIS YARΨ MIKIAA: Ruina illius domûs facta eſt magna; *Luc.* 7:49. NSYATTIdA SITAANS: Evertit cathedras; *Marc.* 11:15. *Vide quæ dicimus in* YATTIdEdNN.

NSYANdGAN, Averti, avertere ſe. ΨAMMA YIAGANdIN AÞ ΨNS AEIΘAN SIS. NI NSYANdGAIS: Volenti à te mutuari, ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Refer ad* YANdGAN.

NSYANKhTS *eſt* Juſtus. ÞRAYANKhTS, Peccator. NI UAM AAΨRN NSYANKhTANS AK ÞRAYANKhTANS: Non veni vocare juſtos, ſed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *coll. cum Lucæ* 5:32. *ubi* RAKAIhTANS *dicuntur, qui in Matthæo & Marco* RAKAIhTANS *nuncupantur.* NSYANKhTA RAdRMidA YARΨ hANdnrEI: Juſtificata eſt ſapientia; *Matth.* 11:19. ÏS YIAGANS NSYANKhTANA SIK dRMGAN: Ille volens juſtificare ſe ipſum; *Luc.* 10:29. *Refer ad* YANKKGAN.

NSYENANS, Sperantes; *Luc.* 6:35. *Vide* YENGAN, Sperare.

NSYINdAAN, Plectere. NSYINdAAndANS ΨANKNEINA YIPGA: Plectentes ſpineam coronam; *Marc.* 15:17. ΨAI RAdKANhTEIS NSYNNdNN YIPPGA NS ΨANKNNM: Milites plectebant coronam de ſpinis; *Joh.* 19:2. *Vide plura in* YINdAN, Plectere.

NT. NTA, Ex; ἔξω. NSRATTANdS NT: Egreſſus foras; ἐξελθὼν ἔξω. *Matth.* 26:75. *Marc.* 11:19. HIKI NT: Veni foras; δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11:43. NTA ANA ANΨGAIM STAdIM YAS: Foris in deſertis locis erat; ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν. *Marc.* 1:45. GAINAIM ΨAIM NTA: Illis qui foris ſunt; ἐκείνοις τοῖς ἔξω. *Marc.* 4:11. NTA ANA RATTA: Foris in bivio; ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου. *Marc.* 11:4. NTANA

ᚠᛖᛁᚻᛊᛁᛊ: Extra vicum; ἔξω τ κώμης. *Marc.* 8:23. ᚿᛏᚻᚿ ᛒᚬᚿᚴᛚ ᚿᛊᚴᚿᛊᚻᚿ ᛁᛘᛘᚬ: Extra civitatem ejecerunt illum; ἔξω τ πόλεως ἐξέβαλον αὐτόν. *Luc.* 4:29. *Huc etiam pertinent* ᚿᛉᚻᚢ *&* ᚿᛉᚬᚠᚴᛉ, *quæ mox ſequentur. Angloſaxonibus* ut. uta. utan *eſt* Extra, foris. *Alamannis* uz/ uze/ uzze/ uzzi. *Cimbris* ᚢᛏ. *Danis* ud. *Iſlandis* ut. *Anglis* out. *Belgis* uit/ upt/ wt.

ᚿᛏᚬᚿᛊᚠᚿᚬᛚᚴᛚᚬᛁᛊ, Ejectus è ſynagogâ; ἀποσυνάγωγος. *Joh.* 9:22.

ᚿᛏᛒᚬᚿᚴᚬᚿᛊ ᚠᚬᛊ ᚿᚬᚿᛊ: Efferebatur defunctus; *Luc.* 7:12. *Refer ad* ᛒᚬᛁᚴᚬᚿ, Ferre, portare.

ᚿᛏᚿᛊᚴᚬᛚᚴᚬᚿ, Egredi. ᛒᛁ ᚠᛖ ᚿᛏᚿᛊᛁᛞᛞᚴᛖᛞᚿᚿ ᛖᛁᛊ: Egreſſis illis; *Matth.* 9:32. *Refer ad* ᚴᚬᛚᚴᚬᚿ, Ire.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Autem; ϑέ. *Marc.* 1:6. 4:5. 7:20. *Luc.* 15:11, 25. 16:1. 18:1, 3, 4. *Joh.* 12:6, 9. *&c. Niſi fortè in ſimilibus locis* ᚢᚬᚠ ᚿᚠᚠᚬᚿ *poſitum putes pro* ᚢᚬᚠᚿᚠ ᚠᚬᚿ *vel* ᚢᚬᚠᚿᚻ ᚠᚬᚿ. *Illud interim* ᚿᚻᚠᚬᚿ *quod Marc.* 16:8 *ponitur pro* ϑ, *ejuſdem capitis commate* 12 *ſcribitur* ᚿᚠᚠᚬᚿ.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Quidem; μὲν οὖν. *Luc.* 3:18.

ᚿᚠᚠᚬᚿ, Aut; *Joh.* 9:2. *Sæpiùs occurrit* ᚬᛁᚠᚠᚬᚿ. *quod vide.*

ᚿᛉᚬᚠᚴᛉ ᛘᚬᚿᛊ: Extra hominem; ἔξωθεν τ ἀνθρώπου. *Marc.* 7:15. *Refer ad* ᚿᛏ. ᚿᛏᚬ, Ex.

ᚿᛉᛖᛏᚬ, Præſepium. ᚴᚬᚬᚴᛁᛞᚬ ᛁᚿᚬ ᛁᚿ ᚿᛉᛖᛏᛁᚿ: Reclinavit eum in præſepio; *Luc.* 2:7, 12, 16. *Denominationis ratio ſatis eſt manifeſta: nam ita quoque Græcis* φάτνη *vel* φάτνη *nuncupatur. Ac* φάτνη *quidem derivant à* φάτνειν, Manducare. φάτνη *verò à* φαγεῖν, Comedere. *Anglis etiam Præſepe vocatur* manger/ *à Gallico* mangér, Comedere. *atque inde Gallis* mangeoire, *Italis* mangiatoja *eſt* Præſepe.

ᚿᛉᚱᚿ, Exſpiravit; ἐξέπνευσε. *Marc.* 15:37 *&* 39. *Anglis* to ſowne *eſt* Deficere, animi deliquium pati. *Vide etymol. Anglicum.*

ᚿᛉᚻ, E, ex; ἐκ, ἐξ. *Marc.* 11:30. *Luc.* 6:45. 20:4. ᚿᛉᚻ ᚠᚬᛘᛘᚬ ᛘᛖᚬᚬ: Ex hoc; ἐκ τούτου. *Joh.* 6:66. *Refer ad* ᚿᛏ, *quod fuit paullò ante.*

ᚿᛉᚻᚻᚱᚠ ᚬᚿᚴᚱᚿᚬ ᛁᚿᚿ: Elevavit oculos ſurſum; *Joh.* 11:41. ᚿᛉᚻᚻᚱᚠ ᚬᚿᚴᚱᚿᚬ ᛊᛖᛁᚿᚬ ᚬᚿ ᚻᛁᛘᛁᚿᚬ: Sublevavit oculos in cœlum; *Joh.* 17:1. *Refer ad* ᚻᚬᚠᚷᚬᚿ, Levare, tollere.

ᚿᛉᚻᛁᛞᚬᚷᚬ ᚠᚴᚬᛘ ᚬᛏᛏᛁᚿ: Exivi à patre; *Joh.* 16:28.

ᚢᚬᛁ-

ᚢᛇ.

ᛇᛁᚾᛉᚾ, Lugere, plangere; *Matth.* 9:15. ᚾᛁ ᚢᛇᛁᚾᛉ-ᛞᛖᚪᚾᚠ: Non planxiſtis; *Matth.* 11:17. *Angloſax.* panian. *Alam.* uueinon. *Angl.* **whine**. *Dan.* huine. *Belg.* **weenen**. *Non malè fortaſſe dixeris hæc deſumpta ex ejulantium comploratione: nam Gothis* ᚠᛇᛁ, *Angloſaxonibus* pa, *Belgis* **wee** *eſt illa Dolendi particula quæ Latinis dicitur* Væ, *& quam totiens iterant dolentes. Multa de hoc verbo fuſiùs habent annotata noſtra ad Tatiani* Lx, 12.

ᚢᛇᛁᚴᚾ, Mola. ᛇᛋᛁᛇᚾ ᚢᛇᛁᚴᚾᚾᛋ: Aſinaria mola; λίθος μυλικὸς. *Marc.* 9:42. *Angloſaxonibus* cpeapn. cpeopn. cpypn *eſt* Mola. *Danis* **quærn**. *Belgis* **queern / quern**. *Anglis* **quearn / quern**. *Vide Anglicum etymologicum in* **Quern**. *Angloſaxones à ſuo* cpeapn *denominârunt Animalculum inter quercus vitam ſuſtentans & fructus earum inſtar molæ frangens, comminuens, conterens. Angloſaxonicum gloſſarium R*, 19; Scirra, aquilinus, ſciurus; acpepn. *meridianâ etenim luce clarius eſt* acpepn *iſtud compoſitum ex* ac, Quercus, *&* cpeapn *vel* cpypn, Mola. *Ac fortaſſe quoque ab hoc* acpepn *corrupta ſunt Dan.* eggern / *& Belg.* **eykhorn** / Sciurus. *Huc etiam refer illud Theotiſci gloſſarii D*, 5; Squirius, **eichorn**. *& illud gloſſarii E*, 10; Scira, **acurria**. *Ipſa verò* Squirii, ſcirri, *&* ſciuri *vocabula, quemadmodum & Gall.* eſcurieu. *Ital.* ſchirivolo. *Hiſp.* eſquilo. *Angl.* **ſquirrell** / *corrupta ſunt ex* σκίουρος. *Vide etymologicum Voſſii in* Sciurus.

ᚢᛖᛁᚾᛋ. ᚢᛖᚾᛋ, Uxor. *Ac* ᚢᛖᛁᚾᛋ *quidem occurrit Lucæ* 1:5. *&* 2:5. ᚢᛖᚾᛋ *verò Matth.* 27:19. *Marc.* 12:22, 23. *Luc.* 1:13, 18. *Angloſaxonibus* cpen. *Alamannis* **quena**. *de quo multa diximus in Obſerv. ad Willeramum. quæ tamen quum minùs videantur convenire cum hoc* ᚢᛖᛁᚾᛋ, *commodiùs fortè ſtatuas* ᚢᛖᛁᚾᛋ *affine eſſe illi* ᚢᛁᚾᛉ *quod mox ſequitur.*

ᚢᛁᛗᛇᚾ. ᚴᛇᚢᛁᛗᛇᚾ, Venire. ᚢᛁᛗᛇᚾ *habes Marc.* 9:11. *& Luc.* 14:20. ᚾᛖᛟᛇ ᚢᛁᛗᛇᚾ: Appropinquare; *Marc.* 2:4. ᛇᛏ ᛒᚾᛋ ᚢᛁᛗᛇᚾ: Ad te venire; *Luc.* 7:7. ᚢᛁᛗᛇᚾᛞᛋ, Veniens; *Matth.* 8:7, 14. ᚢᛇᛗ, Veni; *Matth.* 5:17. ᚢᛇᛗᛏ, Veniſti; *Matth.* 8:29. ᚢᛖᛗᚾᚾ, Venerunt; *Matth.* 7:25. ᚢᛁᛗ, Veni; *Matth.* 8:9. *Luc.* 7:8. *At* ᚴᛇ-ᚢᛁᛗᛇᚾ *non tam eſt* Venire, *quàm* Convenire, congregari. *vide quæ diximus in* ᚴᛇᚢᚾᛗᛒᛇ, Synagoga. *Angloſaxonibus* cuman *eſt* Venire. *Alam.* co-man / cuman / queman. *Cimbr.* ᚴᛇᛒᛇ. *Dan.* komme. *Iſl.* koma. *Angl.* **come**. *Belg.* **komen / kommen**. *Olim deduxi ex* κομίζειν, *quod non modò* Portare *ac* Ferre, *verùm*

ᚢᛇᛗ Vaticin Matth. V, 17

verùm etiam Meare, ire, conferre ſe ad aliquem *ſignificat*. *prorſus ut ſcriptoribus Latinis paſſim* Afferre ſe *ponitur pro Accedere*: Auferre ſe *pro Abire*: Inferre ſe *pro Ingredi. &c. Vide Obſervationes noſtras ad Willerami paginam* 51. *Niſi quis fortè putabit Gothicum* ᚢIMᛇN *peculiarem aliam originem poſtulare, cenſeátq; non longè remotum eſſe ab* εἶμι, Eo, venio. ᚢ *tantùm præfixo*.

ᚢINᛉ, Mulier, uxor; *Marc.* 10: 12. ᚢINᛉ hᛇIᚠNᛉ: Mulier gentilis; *Marc.* 7: 26. ᚢINᛉ ᛒᛚᛉᚠᛋᛇKINNᛚNᛞEI: Mulier quæ patitur ſanguinis profluvium; *Matth.* 9: 20. ᚴᚢMEIN ᚷᛚh ᚢINEIN ᚴᛚ-ᛏᛚᚠIᛞᛚ ᚴᛉᚠ: Maſculum & fœminam fecit Deus; *Marc.* 10: 6. ᚢI-NᛉNS, Mulieres; *Matth.* 27: 55. *Marc.* 15: 40. ᚠINᚠIᛞᛉ ᚠᚢ ÏN ᚢINᛉM: Benedicta tu in mulieribus; *Luc.* 1: 28 & 42. *Olim in noſtris ad Tatiani* XLV, 2 *annotatis dixi Gothicum* ᚢINᛉ *videri poſſe deſumptum ex* ἐυνάζεσθαι, Concumbere: *quod ne cuiquam temerè dixiſſe videar, pretium operæ facturus videor ſi tranſcripſero quæ ibi de origine Angloſaxonici* piᚴ *fuſiùs proſequimur. Angloſaxones nimirum permulta monoſyllaba ex Græcis polyſyllabis à vocali vel diphthongo inchoantibus detruncárunt, præmiſſo tantùm* Vau. *ita ab Æölico* ἄλδος *pro* ἄλσος, Lucus, *fecerunt ſuum* palᵭ, Sylva. *ab* ἔργον, Opus, *fecerunt* peᚴc. *ab* ἴσημι, Scio, *fecerunt* piᚴ, Sciens, ſapiens. *ab* οἶκος, Manſio, ſecura ſtatio, *fecerunt* pic. *ab* οἶνος, Vinum, *fecerunt* pin. *ab* ὀφεῖν *denique*, Coire, rebus venereis operam dare, *fecerunt* piᚴ, Mulier, fœmina. *Notum eſt illud Claudiani libro Primo in Eutropium, verſu* 331;

Naſcitur ad fructum mulier prolémq; futuram.

Simillimâ quoque derivationis ratione Mulier *putatur dicta* ἀπὸ τοῦ μύλλειν, *quod idem eſt cum* πληπάζειν. *vel, ſi Martinium audimus, à* מָלֵא, Implere, *nempe, quòd concipiens impleatur; vel potiùs, quòd impleat mundum: unde & è ſacrâ paginâ diſcimus, quòd prima mulier dicta eſt* Eva, *i. e. mater viventium. Hebræis certè pari prorſus ratione* שֵׁנָל *eſt* Uxor, conjux. *à* שָׁגַל, Coire, cùm aliquâ rem habere. βάνα *item, & Bœoticè ſive Doricè* βάνα, *eſt* Mulier *vel* Filia; *Salmaſius paginâ* 402 *de Helleniſticâ*. βανῆκες *etiam Bœotis ſunt* γυναῖκες, Mulieres; *Caniſius paginâ* 17 *Helleniſmi editi Lutetiæ* 1555. *unde quoque Sclavinis* panna *dicitur* Virgo, domicella. *atque omnia hæc mirè ſunt affinia iſti* βινέω, Ineo, coëo, *ad quod referendum quoque illud* bini *apud Ciceronem lib.* X, *epiſt.* 22 *ad famil. Appoſitè quoque Jul. Scaliger cap.* 69 *de Cauſis* LL. Fœmina *à fœtu*. Fœtus *autem* παρὰ τὸ φοιλᾶν. *nam hoc verbum veteres pudenter accipiebant de uſu Veneris; ſicuti & Latini.* Coïre *vel* Congredi *dicebant: quid enim puriùs quàm Convenire*. Conſuetudinis *quoque vocabulum &* Conſueſcere *pleniſſima ſunt verecundiæ; ſicuti &* συνουσία, συνεῖναι,

σωθῆναι, συζῆναι. &c. *Hâc igitur principe significatione vocis* ᚢᛁᚾᛩ *satis firmatâ atque excussâ, monendum quoque puto Theotiscos vocabulum* uuine *&* uuinia/ *propter singularem plurium fœminarum amabilitatem, transtulisse ad alios quósvis amicos amicásve morum suavitate maximè commendabiles. Vide quæ de istâ vocabuli acceptione fusè diximus in Observatis ad Willerami paginam undecimam.*

ᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ. ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ. ᚾᛋᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ, Perdere, perire. ᛋᛁᚾᚾᛋ ᛗᚨᚾᛋ ᚾᛁ ᚢᚨᛗ ᛋᚨᛁᚠᚨᚨᚱᛗ ᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ. ᚨᚴ ᚾᚨᛋᚷᚨᚾ: Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare; *Luc.* 9: 56. ᚷᚨᚻ ᛋᚨᛁᚠᚨᚨᛁ ᚷᚨᚻ ᚨ᛫ᛁᚴᚨ ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ ᛁᚾ ᚴᚨᛁᚨᛁᚾᚾᚨᚾ: Et animam & corpus perdere in gehennam; *Matth.* 10: 28. *Marc.* 1: 24. *Luc.* 4: 34. ᛒᚨᛏᛁᛉᚱ ᛁᛋᛏ ᚨᛁᚾᚨᚾᚨ ᛗᚨᚾᚾᚨᚾ ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ ᚠᚨᚾᚴ ᛗᚨᚾᚨᛚᚷᛁᚾ: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18: 14. ᛁᚴ ᚻᚾᚻᚴᚨᚾ ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏᚾᚨ: Ego fame pereo; *Luc.* 15: 17. ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏ-ᚾᚨᛗ, Perimus; *Matth.* 8: 25. ᛋᚨᛁᚠᚨᚨ ᚾᛋᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ: Animam perdere; *Luc.* 6: 9. 19: 47. *Marc.* 3: 4. *in quibus tamen postremis euangelistæ Marci verbis Græcè est* ἀπολέσαι, *cum in Lucâ utrobique sit* ἀπολέσαι. ᚾᛁ ᚠᚱᚨ-ᚢᛁᛋᛏᛖᛁᚠ ᛗᛁᛉᚨᚱᚾ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁ: Non perdet mercedem suam; *Marc.* 9: 14. ᚠᛖᛁ ᚠᚨᛁᚻᛏᚨᛁ ᚾᛁ ᚠᚱᚨᚢᛁᛋᛏᚾᚨᛁ: Ut nihil pereat; *Joh.* 6: 12. *De origine verbi* ᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ *nihil etiamnum certi, quod statuam, habeo. Arbitror interim Belgas ab hoc* ᚢᛁᛋᛏᚷᚨᚾ *retinuisse suum* quisten/ verquisten/ Perdere, consumere; *quod tamen propriè de iis usurpant, qui opes à majoribus relictas dispergunt, dissipant, abligurriunt.*

ᚢᛁᚠ, Uterus, vulva, matrix. ᛟᚨᛉᚾᚻ ᚴᚾᛗᚨᚴᚻᚾᛞᚨᛁᛉᛖ ᚾᛋ-ᚨᚾᚴᚨᚾᛞᚨᛋ ᚢᛁᚠᚻ: Omnis masculæ proles adaperiens vulvam; πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν. *Luc.* 2: 23. ᚨᛁᛁᚨᛁᚴ ᛒᚨᚴᚾ ᛁᚾ ᚢᛁᚠᚨᚾ ᛁᛉᚱᛋ: Exultavit infans in utero ejus; ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. *Luc.* 1: 41. ᚠᚨᛁ ᚠᚨᛁᛗ ᚢᛁᚠᚻᚾᚨᚠᛏᚱᛗ ᚷᚨᚻ ᛞᚨᛁᛞᚨᚷᚨᚾᛞᛖᛁᚾ ᛁᚾ ᚷᚨᛁ-ᚾᚨᛁᛗ ᛞᚨᚴᚨᛗ: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13: 17. *Gothicum* ᚢᛁᚠ *Anglosaxones* cpiƿ *dicunt. prorsus ut* ᚢᛁᚾᛩ *vel* ᚢᛖᚾᛋ *iis est* cpen, Mulier, fœmina. ᚢᛁᛗᚨᚾ, cuman, Venire. ᚢᛁᚠᚨᚾ, cpeƿan, Dicere. ᚢᚨᛁᚴᚾ, cpeƿn *vel* cpẏƿn, Mola. *&c. Anglosaxonicum glossarium R*, 76; Matrix, cpiƿ *vel* cilƿhama. *Alamannicum glossarium B*, 54; Vulva, muater/ quiti. *Danis* quidur *est* Vulva. *Belgæ interim non tam ab Anglico* cutt/ Incisura, (*ut quidam volunt*) *quàm ab antiquo* cpiƿ *fecerunt suum* kutt. *pro quo etiam, per epenthesin literæ N,* kunt *vel* kont *dixerunt. prorsus ut* mund *vel* mond *fecerunt ex Anglosaxonico* muƿ, Os oris. kund *vel* kond *ex* cuƿ, Notus. tand *ex* toƿ,

Dens.

Dens. &c. Jef da kuntha alſo dulged wirt/ dat hio dae heren naet to tancke tienia mei/ ſo is dio bote ſioerteenſte hael merck. LL *Friſ.* XI, 36. *Qualemcunque interim conjecturam noſtram de origine vocabuli* ᚢᛁᚠ, *vide in* ᚴᛁᛚᚠᛖᛁ, Venter, uterus.

ᚢᛁᚠᛚᚨᚾ, Dicere; *Matth.* 11:7. *Joh.* 16:12. ᛁᚴ ᚢᛁᚠᛚ: Ego dico; *Matth.* 5:22. ᚢᛁᚠ ᚾᚾᛋᛁᛋ ᛚᚾᛞᚨᚾᚷᛁᛒᛚ: Dic nobis palàm; *Joh.* 10:24. ᚢᛁᚠᛚᛁᚠᛋ, Dicite; *de duobus. Joh.* 11:3. 14:14. ᚢᛁᚠᛚᛁᚠ, Dicite; *de pluribus*; *Luc.* 17:10. ᛁᚴ ᚢᛚᚠ: Dixi; *Joh.* 10:34. ᚢᛁᚠᛚᚾᛞᚨᛋ, Dicens; *Matth.* 8:6. ᚢᛁᚠᛚᚾᛞᚨᚾᛋ, Dicentes; *Matth.* 8:27. *Angloſaxonibus* cpeƀan. *Alamannis* quedan. *Cimbris* ᚴᚢᚦᚨ. *Anglis* **quoth** *in tertiâ perſonâ Imperfecti etiamnum uſurpatur. ac fortaſſe quoque huc pertinet eorum* **chat** / Fabulari, garrire; *ſicuti & Belgicum* **kouten**. *Olim tamen* **kouten** *videbatur mihi magnam affinitatem habere cum Græco* κωτίλλειν, Loqui, garrire. *At commodiorem aliam originationem Gothici* ᚢᛁᚠᛚᚨᚾ, *& Angloſaxonici* cpeƀan *inveſtigandam cenſeo.*

ᚢᛁᚠᚴ. ᛚᚨᚾᛋᚢᛁᚠᚴᚨᚾᛋ, Jejuni; *Marc.* 8:3.

ᚢᛁᚴᛚᛁᛉᛖ ᚴᛟᚠ: Vivorum Deus; *Marc.* 12:27. ᚴᛚᚢᛁᚾᚾᛟᛞᚨᛚ, Revixit; *Luc.* 15:24 & 32. *Videntur deflexa ex antiquo verbo* ᚢᛁᚴᛚᚨᚾ *vel* ᚢᛁᚴᛟᚾ, *quod valde affine eſt Græco* βιόω. *unde quoque Latinum* Vivere *deducunt accuratiores etymologi. ſicuti &* Vita *à* βιοτή. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Vita.

ϒ ʌ.

ᛚᚨᚴᚨᚱᚷᚨ, Cervical; *Marc.* 4:38. *Angloſax.* panᵹepe. ponᵹep. *Alam.* uuangcuſſen. *Belg.* **wangkuſſen / oorkuſſen**. *Sicambr.* **wengel**. *Angloſaxonibus* pænᵹ. panᵹ. penᵹ. ponᵹ *eſt* Mala, maxilla. *quod vide in annotatis ad Tatiani* XXXI, 3.

ϒ

ᛋᚨᚴᛁᛞ, Agitatus, concuſſus. ᚴᚨᚾᛋ ᚦᚱᚨᛗ ᛋᛁᚾᛞᚨᛚ ᛋᚨᚴᛁᛞ: Arundinem vento agitatam; *Luc.* 7:24. *Matth.* 11:7. ᛁᚾᛋᚨᚴᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᛃᚱ ᛗᚨᚾᚨᚴᛖᛁᚾ: Concitaverunt turbam; *Marc.* 15:11. ᛗᚨᚻᛏᛖᛁᛋ ᛃᚱᛋ ᛁᚾ ᚻᛁᛗᛁᚾᚨᛗ ᚴᚨᛋᚨᚴᚷᚨᚾᛞᚨ: Virtutes quæ in cœlis ſunt movebuntur; *Marc.* 13:25. ᛗᛁᛏᚨᛞᛋ ᚴᚨᛋᛁᚴᚨᚾᚨ ᚴᛁᚦᚨᛞᚨ ᛁᚾ ᚦᚨᚱᛗ ᛁᛉᛋᚨᚱᚨᚾᚨ: Menſuram coagitatam dabunt in ſinum veſtrum; *Luc.* 6:38. *Huc pertinet* ᛋᛖᚴᛋ, Motus. *&* ᛋᛖᚴᛃᛋ, Fluctus. *quæ vide ſuo loco. Angloſaxonibus* pæᵹan. paᵹan. peaᵹan. peᵹan *eſt* Movere, concutere. *Alamannis* uuegan. *Belgis* **waegen / gewaegen / bewegen / waggen**. *atque inde eſt Frequentativum* **waggelen**. *Anglis* **wagge**. *Hinc etiam*

nomen

nomen traxêre **waege** / Libra, trutina. **waegen** / Currus. *&c. Ipſum verò* **waegen** *videtur affine Græco* ἄγλη, *eâ notione quâ ſcriptoribus Græcis* ἄγλη τὸ φέρειν *eſt* Omnia loco movere, nihil integrum quietúmq; relinquere; *ut ſolent qui hoſtilem regionem quâvis ratione diripiunt, animata nempe agentes, inanima verò aſportantes. unde &* ἄγλη τε τὸ φέρειν *exponunt Grammatici veteres* διὰ πάσης ἰδίας λεηλατεῖν τὴν χώραν τὸ πορθεῖν. *Confirmant id verſu Homerico,* οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' ἐυήνορα οἶνον. *Annæus interim Cornutus egregiè olim explicavit, vim Græcæ locutionis commodiſſimè reddi poſſe gravi verbo* Vexandi. *Vide A. Gellii noct. Att.* II, 6.

ᚹᚨᛞᛞᚷᚢ *occurrit in illo* **ᚱᚲᚢᚢᚨᚢᚹᚨᛞᛞᚷᚢ**, *quod exponitur* Fundamentum, *Luc.* 6: 48. 14: 29. *Videriq; poſſet hæc poſtrema compoſitæ vocis pars affinitatem aliquam habere cum Angloſaxonico* paban, Vadare, fundum pertentare; *ſi ſtatuamus vocabulum primitùs uſurpatum de fundamento in loco paludinoſo vel ſub aquâ jacto.*

ᚹᚨᚷᚨᛗᛖᚲᛖᛁᚾᛋ, Blaſphemia; *Marc.* 7: 22. **ᚺᚨᚾᛋᛁᛞᛖᚨᚾᚦ ᚦᛟ ᚹᚨᚷᚨᛗᛖᚲᛖᛁᚾ ᛁᛋ**: Audîſtis blaſphemiam ejus; *Marc.* 14: 64. **ᛋᚨ ᚹᚨᚷᚨᛗᛖᚲᛖᛁᚦ**: Hic blaſphemat; *Matth.* 9: 3. **ᚹᚨᚷᚨᛗᛖᚲᛁᛞᛖᚨᚾᚾ ᛁᚾᚨ**: Blaſphemabant eum; *Marc.* 15: 29. *Cùm litera* **ᚷ** *apud Gothos idem ſæpè valeat quod* **J**, *videri quoque poteſt verbum* **ᚹᚨᚷᚨᛗᛖᚲᚷᚨᚾ** *compoſitum ex illo* **ᚹᚨᛁ** *quod* Miſeriam, dolorem, ægritudinémq; *ſignificat, &* **ᛗᛖᚲᚷᚨᚾ**, Prædicare, divulgare. *quomodo ab eodem* **ᛗᛖᚲᚷᚨᚾ**, *ſimillimæ compoſitionis ratione,* **ᚹᚨᛁᛚᚨᛗᛖᚲᚷᚨᚾ** *eſt* Bonum nuntium divulgare, euangelizare. *De* **ᚹᚨᛁ** *&* **ᛗᛖᚲᚷᚨᚾ** *agimus ſuis locis. Hiſce quoque videri poſſunt affinia, quæ diximus in* **ᚾᚾᚹᚨᚺᚨ**, Inculpabiles.

ᚹᚨᚺᚨ. *Occurrit in* **ᚾᚾᚹᚨᚺᚨ**, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1: 6.

ᚹᚨᚺᛋᚷᚨᚾ, Creſcere. **ᚱᚨᚲᚾᚾᚨᛁᚦ ᛟᛚᛁᚹᚨ ᚹᚨᚺᛋᚷᚨᚾᛞ**: Conſiderate quomodo creſcunt; *Matth.* 6: 28. **ᚱᚨᚦ ᚨᚲᚴᚨᚾ ᚾᚴᚱᛁᚾᚾᚨᚾᛞᚷ ᚷᚨᚺ ᚹᚨᚺᛋᚷᚨᚾᛞᚷ**: Dabat fructum aſcendentem & creſcentem; *Marc.* 4: 8. **ᚦᚨᛏᚨ ᛒᚨᚱᚾ ᚹᚷᚺᛋ**: Puer creſcebat; *Luc.* 1: 80. 2: 40. **ᛋᛁᚨᛒᚨ ᚾᛋᚹᚨᚺᛋᚨᚾᛋ ᛁᛋᛏ**: Ipſe ætatem habet; *Joh.* 9: 21. **ᚹᚨᚺᛋᛏᚨᛁ ᚨᛖᛁᛏᛁᚨ ᚹᚨᛋ**: Staturâ puſillus erat; *Luc.* 19: 3. **ᛁᚨᛁᛋᚾᛋ ᚦᚨᛁᚺ ᚠᚴᚷᚨᛖᛁᚾ ᚷᚨᚺ ᚹᚨᚺᛋᛏᚨᚾ ᚷᚨᚺ ᚨᚾᛋᛏᚨᛁ ᚨᛏ ᚷᚷᚦᚨ ᚷᚨᚺ ᛗᚨᚾᚾᚨᛗ**: Jeſus proficiebat ſapientiâ & ætate & gratiâ apud Deum & homines; *Luc.* 2: 52. **ᚨᚾᚨᚨᚾᚴᚨᚾ ᚨᚾᚨ ᚹᚨᚺᛋᛏᛗ ᛋᛖᛁᚾᚨᚾ ᚨᚨᚨᛖᛁᚾᚨ ᚨᛁᚾᚨ**: Adjicere ad ſtaturam ſuam cubitum unum; *Matth.* 6: 27. *Angloſaxonibus* peaxan. pexan *eſt* Creſcere, augeri, adolere. *Alam.* **uuahſen**. *Cimbr.* **ᚢᚨᚱᚺᚾ**. *Dan.* **voxe**. *Angl.* **wax**. *Belg.* **waſſen**. *Quod attinet ad*

verbi originem, quoniam in Alamannorum, Angloſaxonum, Gothorum denique monumentis paſſim obſervare eſt eos literam ξ in hs *commutare ſolitos, nemini quoque dubium eſſe poteſt quin vetus* waȝſan, *præfixo tantùm Æolico digamma vel* Vau *(quod nonnulli tanquam* v v *pronuntiant) factum ſit ex* ἄυξειν *vel* ἀίξειν, Augere.

ϒΛΙ, Væ; *dolendi particula. Cambrobritannis* gwae. *Angloſaxonibus* pa *vel* pæ. *Alamannis* uue. *Danis* vx. *Anglis* wo. *Belgis* wee. *Græcis* ἀαί.

ϒΛΙΛΝ, Flare, ſpirare. ϒΛΙϒRΠΝ ϒΙΝDRS: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. ϒΙΝDΛ ΜΙΚΙΛΛΜΜΛ ϒΛΙΛΝDΛΙΝ: Vento magno flante; *Joh.* 6:18. *Alamannis* uuaien. *Belg.* waepen. *Manifeſtè ſunt ab* ἄειν, Flare. *Ita quoque iiſdem Belgis* waren / bewaren *eſt ab* ἀρεῖν *vel* ἀφεῖν, Cum curâ cuſtodire. waſe *ab* ἄπις, Lutum, cœnum. weenen *ab* ὀνοωῶ, Lamentari. welken / ver-welken *ab* ὀλίκομαι, Pereo, intereo, morior. werk *ab* ἔργον, Opus. werre *ab* ἔρις, Diſſidium, concertatio. weſen *ab* ἴσταζ, Eſſe, fieri. wiel *ab* εἰλεῖν, Verſare, circumagere. wijken *ab* εἴκειν, Cedere, non repugnare.

ϒΛΙBGΛN. *Vide* BIϒΛΙBGΛNDA ΦΠK: Coanguſtabunt te.

ϒΛΙDEDGΛ, Latro; *Joh.* 10:1. *item* 18:40. ÏN ϒΛΙDEDGΛNS ÞRΛRΛNN: In latrones incidit; *Luc.* 10:30. ΦΛI ϒΛΙDEDGΛNS ÏDϒEITIDEDΠN ÏMMΛ ΦΛTΛ SΛMX: Latrones improperabant ei id ipſum; *Matth.* 27:44. *propriè verò* Maleficus *dictus eſt* ϒΛΙDEDGΛ, *minimè obſcurâ denominationis ratione.*

ϒΛΙÞΛΙKOGΛNDΛNS, Ejulantes; ἀλαλάζοντες. *Marc.* 5:38. *Hujus verbi veſtigium ſervârunt Angli in illâ dolentium exclamatione,* woe worth / *quâ utuntur novo infeſtæ calamitatis ictu confecti & lugubrem ſortem ſuam veluti commiſerantes.*

ϒΛΙhSTΛ, Angulus. ÞRIGXNA ÏN ϒΛΙhSTΛM ΠΛΠGX STΛNDΛNDΛNS BIDGΛN: Amant in angulis platearum ſtantes orare; *Matth.* 6:5. STΛINS ΦΛMMEI ΠSϒΛNKΠΠN ΦΛI TIMKGΛNDS. SΛ ϒΛRΦ ΔN hΛNBIDΛ ϒΛΙhSTINS: Lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17.

ϒΛΙhT, Res quævis, aliquid. ϒΛΙhTINS ΦXS ΓΛÞΠΛΛϒEISIDXNS ÏN ΠNS: Res quæ in nobis completæ ſunt; *Luc.* 1:1. EI ϒΛΙhT NI NEMEINΛ ÏN ϒIΓ: Ne quid ſumerent in viam; *Marc.* 6:8. ϒΛΙhTE ΛINXhΠN ÏZϒIS NI ΓΛSKΛΦGIΦ: Nihil vobis nocebit; *Luc.* 10:19. ΦΛTΛ KΠNI ÏN ϒΛΙhTΛI NI MΛΓ ΠSΓΛΓΓΛN: Hoc genus in nullo poteſt exire; *Marc.* 9:29. MIK NI ÞRΛIh-

NIΦ

NIΨ YAIhTAIS: Me non interrogabitis quicquam; *Joh.* 16:23. ÏN MIS NI BIGITIΨ YAIhT: In me non habet quicquam; *Joh.* 14:30. *In monumentis Angloſaxonicis* pıht *eſt* Res vel Creatura quævis. ealle cpıce pıhta, Omnes vivæ creaturæ; *Oroſ.* II, 1. *& rurſus*; ælc pıht mæg bet pıð cÿle ðonne pıð hæte, Omnis creatura patientior eſt frigoris quàm caloris. *Cottoniano quatuor Euangeliorum codici interlineato* ỳꝛel pıht *eſt* Phaſma, ſpectrum; *Matth.* 14:26. Satiri *vel* Fauni *vel* Sehni *vel* Fauni ficarii, unꝛæle men. pube paꝛan. unꝛæle pıhtu. *gl R*, 5. *Alamannicum* uuiht *pari modo de Quavis olim re vel creaturâ uſurpatum. ita* arm uuiht *eſt* Miſera creatura, miſer; *Otfr.* II, 20, 1. armu uuiht / Pauperes; *Otfr.* IV, 2, 66. ſ:umbu uuihti / Incurvati diſtortiq; corporis miſeriâ conſpicui; *Otfr.* III, 9, 10. arger / loſer wiht *eſt* Perverſus nequam. ualſcher uuiht / Subleſtæ fidei nebulo. wihtelin / Nebulunculus. *de quibus vide Goldaſti animadv. ad Winſbekii* § 5. *Ad hoc* YAIhT *pertinet* NIYAIhT, Nihil; *Marc.* 7:12. *Luc.* 3:13. *Joh.* 15:5. *unde ſunt Angloſaxonica* nopıht. napıht. napht. naht, Nihil. *item* Vilis, abjectus, malus. *Alamannica item* niouuiht / niemeht / nieht / niet. *Anglicum* naught / *&c. de quibus pleniùs agunt annotata noſtra ad gl Lipſii, in* nenuuiht.

YAIA, Benè, pulchrè, καλῶς. YAIA ΠRANÞETIdA ESAÏAS BI ÏZVIS: Benè prophetavit Eſaïas de vobis; *Marc.* 7:6. YAIA AAISAKI: Benè magiſter; *Marc.* 12:32. GABdI YAIA KRdIdA. dN ⊙E MIK SAAhIS: Si benè locutus ſum, quid me verbaras? *Joh.* 18:23. YAIAAGAEIKAIdA ÏN ΨNZEI: Complacui in te; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. YAIAAhnGANdS, Conſentiens, benevolus; εὐνοῶν. *Matth.* 5:25. YAIAMERGAN, Euangelizare; *Luc.* 1:19. 4:18. YAIATANGAN, Benefacere; *Marc.* 14:7. YAIAAYISAN GAh ÞAGINRN SKNA YAS: Epulari & gaudere oportet. εὐφραινθῆναι καὶ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. YAIAAYISANdS dAGA⊙AMMEh BAIKhTABA: Qui epulabatur quotidie ſplendidè; εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16:19. *Pro* YAIA YISAN *&* εὐφραινθῆναι *Galli dicunt* gaudir & faire grande chere. *Itali* godere & triomphare à távola. *&c. Angloſaxonibus* pell *eſt* Benè. *Alamannis* uuola. *Danis & Iſlandis* vel. *Anglis* well. *Belgis* wel. *Cambrobritannis* gwell, *quod Joh. Davies derivat à* κρείων, Pulchrior, melior, honeſtior.

YAIN ΨANKNEINAN BAIRANdS: Coronam ſpineam portans; φορῶν ἀκάνθινον στέφανον. *Joh.* 19:5. ATAAGIdEdUN ANA ÏNA ΨANKNEINA YINGA: Imponebant ei ſpineam coronam; περιτίθεσιν αὐτῷ ἀκάνθινον στέφανον. *Marc.* 15:17. NSYNNdUN YINGA NS ΨANKNUM: Plectebant

coronam de ſpinis; πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. *Joh.* 19:2. *Doctiſſimus Tho: Mareſchallus putat ab hac voce non omnino abludere Anglicum* **coife**/ Vitta, reticulum, crinale, capillare: *quippe quod & Græcis* κεκρύφαλος *dicatur, Gallis* coiffe, *Italis* cuffia, ſcuffia, *Belgis* **huyve**. *Quod tamen poſtremum referri quoque poteſt ad ea, quæ habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **Hive**.

ϒΛIK, Vir; *Luc.* 8:27, 38, 41. ϒΛIKE, Viri; *Luc.* 9:14. ϒΛIKRS TϒΛI: Viri duo; *Luc.* 9:30. *Joh.* 6:10. TϒΛNS ϒΛIKΛNS: Duos viros; *Luc.* 9:32. *Angloſaxonibus* pep *eſt* Vir. *quod licet videri poſſit ejuſdem eſſe originis cùm Latino* Vir, *quoniam tamen Cimbris olim* ᚿᚱᛁᛅᚼ *dicebantur Homines communem patriam non modò publicè ab incurſu hoſtili defendentes, verùm etiam exigente neceſſitate cum perditis & nimiâ inconſultæ plebis gratiâ elatis civibus pro libertate publicâ dimicantes; ſicuti videre eſt in Egilli Skallagrimi epinicio, Claſſis quintæ Strophâ primâ; rectiùs quoque arbitror* ϒΛIK *& pep derivari à Gothico* ϒΛRGΛN, Arcere, prohibere. *Angloſax.* pepȝan. pepian. *Alam.* wueren. *Cimbr.* ᚿᚱᛁᛅ. *Belg.* **weeren**/ **weyren**. ϒΛRGΛN *verò & pepȝan valdè affinia ſunt Græco* εἴργω, Arcere. *Huc etiam facit quòd primi Angloſaxonicæ linguæ authores Hominem ſexus virilis, ab hac tutelâ patrio ſolo debitâ,* þæpneð man *vel* pæpman *nuncupaverint; à* pæpn, Arma: *innuere quodammodo volentes, Prolem maſculam in hoc præcipuè natam videri, ut arma ſibi pro ſalute patriæ ſumenda meminerit. ita legimus Matth.* 19:4; he poþhte pæpmann ϳ pıȝmann. Maſculum & fœmellam fecit eos. *vide quoque Marc.* 10:6. *& Luc.* 2:23. *apud Bedam quoque libro* I, *cap.* 1, pæpneð cynn *eſt* Virile genus. *quemadmodum & ejuſdem libri cap.* 27 pæpneð beapn *eſt* Maſcula proles. *Ob eandem quoque cauſam videri poteſt* Vir *Græcis* ἄρσην *dictus, ab* Ἄρης, Mars. *&* ᚠIRÞAᚼ *vetuſtioribus Cimbris fuit appellatio Virorum, à* ᚠIRÞ, Exercitus, expeditio. *Epicedium regis Regneri Lodbrog, Strophâ* I; ÞAÞA ᚼᚺIᚿ ᚴIᚠ ᚠIRÞAᚼ. Ex hoc vocârunt me virum. *ad quem locum vide Olaum Worm. Eâdem quoque mente veteribus Belgis* **ſwoerd-magen** *dicebantur, Familiæ alicui per virilem cognationem innexi;* **ſpille-magen** *verò, per fœmineam: nam virorum eſt, enſes; fœminarum verò, fuſos tractare. Interim in his omnibus liquidò videor mihi deprehendere vim proprietatémq; Græci* ὁπλότερος. *nam* ὁπλότεροι *Homero paſſim dicuntur Juniores, quiq; jam ſunt ferendis armis idonei. Vide quæ hac de re in varia Principis poëtarum loca annotavit Euſtathius.* Juveneſtres, fortes viri; *gloſſæ Iſidori.*

ϒΛIKIΛRM MIK SϒEKΛIᛘ SR MΛNΛTGI: Labiis me honorat hic populus; *Marc.* 7:6. *Angloſaxonibus* pelep *eſt* Labium. pelepaȝ *vel* pelopaȝ, Labia. *& ab hoc plurali Angloſaxonico per leviſſimam literarum tranſpoſitionem (mutato priùs* p *in* b *vel* p *vel* f) *Franci videri poſſunt* Labia **leberen**/ **leperen**/ **leffen**

leffen *nuncupâſſe. unde poſtea Belg.* lippen. *Angl.* lippes. *&c. Alias interim de harum vocum origine conjecturas habet etymologicum noſtrum Anglicum in* Lip / Labium, labrum.

ϒΛIKΠΛN, Mittere, projicere. NIMΛN hΛΛIB BΛRNE. ϚΛh ϒΛIKΠΛN hNNdΛM: Sumere panem filiorum, & mittere canibus; *Marc.* 7:27. ϒΛIKΠΛNdΛNS hΛΛNTΛ: Mittentes ſortem; *Marc.* 15:24. SXKIdϚdNN ψNK ΛƑϒΛIKΠΛN STΛINΛM: Quærebant te lapidare; *Joh.* 11:8. *Luc.* 20:6. NSϒΛIKΠΛN, Ejicere; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. NSϒΛIKΠΛN NNhNΛψXNS: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Angloſax.* peopppân. þýppan. *Alam.* uuerphen / uuirfen. *Cimbr.* NIRΨA. *Belg.* werpen. *Quod attinet ad verbi originem: à* ῥίπτω, Abjicio, præcipito, *eſt* ῥιπὴ, Projectio, *impetus ille quo rem aliquam veluti repudiantes rejicimus. ab hoc* ῥιπὴ, *tranſpoſito* ῥ *&* præfixo p, *eſt* þýpp, Jactus, *&* þýppan, Jactare. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 3.

ϒΛIKSIZΛ ΓΛTΛNKΛ ϒΛIKψIψ: Pejor ſciſſura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. ÏST SX SNEIdIZEI ΛIKZIψΛ ϒΛIKSIZEI ψIZΛI ƑKNMEIN: Erit noviſſimus error pejor priore; *Matth.* 27:64. NIϒΛIhTΛI BXTIdΛ. ΛK MΛIS ϒΛIKS hΛBΛIdΛ: Nihil proficiebat, ſed magis deteriùs habebat; *Marc.* 5:26. *Angloſaxonibus* þýþ *eſt* Pejor. *Alamannis* uuirs. *Anglis* worſe. *Belgis* wers *&* *Danis* verſt *eſt* Malus. *De origine Gothici* ϒΛIKS *nihil etiamnum certi habeo quod ſtatuam. Angli quidam ſuum* wors *jam olim deduxerunt à* wear *vel Angloſaxonico* pepian, Gerere & gerendo deterere; *quomodo* woȝn *Anglis eſt* Detritus. *Ego tamen Anglicum* worſt *vel* wyrſt *per leviſſimam literarum tranſpoſitionem potiùs derivaverim à* wȝieſt / *comparativo à* wȝie *vel* awȝie / Tortus, obliquus: *ſicuti ipſum illud* wȝie *libens derivaverim ab illo* vrie *quod Danis eſt* Inflectere, torquere. *Simillimæ nempe ſunt originis Gall.* tort. *Angl.* wȝong / *&c. de quibus alibi.*

ϒΛIKψ *vel* ϒΛIKψS *vocibus in compoſitione poſtpoſitum, reſpondet Latino* Verſùs, contra: *ut in* Hàc illàc verſùs, Orientem Occidentem verſùs, *&c.* ϚΛINdϒΛIKψS, Illuc; *Joh.* 18:3. ϒIψKΛϒΛIKψ ΓΛΛIΛΛIΛ: Contra Galilæam; *Luc.* 8:26. ΓΛTTΛTS ÏN hΛIM ψX ϒIψKΛϒΛIKψXN ÏTTUIS: Ite in caſtellum quod contra vos eſt; *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. ΛNdϒΛIKψIS, Contra; *Matth.* 27:61. *Hujus particulæ rationem nonnihil illuſtrant quæ ſupra diximus in* ΛNdϒΛIKψIS. *Angloſaxonibus* eaſtpeapd. peſtpeapd *eſt* Orientem, Occidentem verſùm. nýdeppapd. nýdeppepd, Deorſum. on æg̃ðre healfe peapd, Utroque verſùm. *Alamannis*

heimmuartes *est* Domum versùs. uzuuert / Forinsecùs. inuuertes / Penitùs. *Cimbris* ᚼᛁᚾᚾᛁᚠ-ᚢᚨᚱᚦᚨ *est* Via lethum versùs. ᚢᛁᚦᚢR-ᚢᚨᚱᚦᚨ, ᚺᚨᚱᚨᚢᚠ-ᚢᚨᚱᚦᚨ, Quod versùs ventum vel fluctuum vim in navi est. *Angli similiter* **Eastward** *&* **Westward** *dicunt*, **forward** *&* **backward**/ **upward** *&* **downward**. *Belgæ* **oostwaerd**/ **westwaerd**/ **voorwaerd**/ **achterwaerd**/ **opwaerd** **nederwaerd**/ **ginswaerd**/ **herwaerds**/ **derwaerds**/ *&c.*

ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾ, Fieri; *Marc.* 1:17. 10:43,44. 13:29. *Joh.* 9:27. ᛟᚨ ᛋᚴᚢᚨᛁ ᚠᚾᚨ ᛒᚨᚱᚴ ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾ: Quis tandem puer iste erit? *Luc.* 1:66. *Anglosaxonibus* peoꝛðan. puꝛðan. þýꝛðan. *Islandis* **verda**. *Belgis* **werden**. *quod mihi olim videbatur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἔῤδειν, Facere: *præsertim quum hodiernus usus verbi* **gewerden** *satis evincat* **werden** *priscis non modò* Fieri, *verùm etiam* Facere *significâsse. adhuc enim dicunt Belgæ*, **laet my gewoꝛden**/ Sine me quod institueram facere, sine animum ut expleam meum. *Commodiorem interim originationem requiro.*

ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ ïᛋᛏ ᚠᚨᛗᛗᛖᛁ ᚦᚱᚨᛗᛒᛁᛋ ᚠᚨᛏᚨ: Dignus est cui præstes hoc; *Luc.* 7:4. ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ ïᛋᛏ ᚠᚨᚢᚴᛋᛏᚢᚷᚨ ᛗᛁᛉᚨᚱᚾᛋ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁᛉᚱᛋ: Dignus est operarius mercede suâ; *Luc.* 10:7. ᚾᛁ ïᛗ ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ: Non sum dignus; *Matth.* 8:8. ᚾᛁᛋᛏ ᛗᛖᛁᚾᚨ ᚠᚨᛁᚴᚠᛋ: Non est me dignus; *Matth.* 10:37. *Marc.* 1:7. ᚾᛁ ᛗᛁᚴ ᛋᛁᚨᛒᚨᚾ ᚠᚨᛁᚴᚠᚨᚾᚨ ᚴᚨᚺᚾᛁᛞᚨ ᚨᛏ ᚠᚾᛋ ᚢᛁᛗᚨᚾ: Non sum me ipsum dignum arbitratus ut ad te venirem; *Luc.* 7:7. *Anglosaxonibus* peoꝛðe. þýꝛðe. puꝛðe. *Alam.* **uuirdig**. *Cimbr.* ᚾᛁᚱᚦᚣ. *Isl.* verdur. *Dan.* vardig. *Angl.* **worthie**. *Belg.* **weerdigh**. *Sicuti Anglosaxonicum* peoꝛðe, Dignus, *olim deducebam ex* peoꝛð. þýꝛð. *vel* puꝛð, Pretium; *ita ipsum illud* peoꝛð *suspicabar affinitatis aliquid habere cum isthoc* ἰόχ῾ως, *quod Hesychius exp.* ἀρίστους, κεκλὰς, Gratas, pulchras. *quemadmodum &* ἴοχ῾τω *eidem Grammatico exp.* ἔδοξε, Visum est, placuit.

ᚠᚨᛁᛏᛖᛁ *est Interrogativum.* ᚠᚨᛁᛏᛖᛁ ïᚴ ïᚾᛞᚨᛁᚾᛋ ïᛗ: Numquid ego Judæus sum? Μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; *Joh.* 18:35. *ubi versio Anglosaxonica*, cþýꝛᛏ ðu eom ic Iuðeiꝛc? *pro quo alibi sæpè occurrunt* cpeðe ȝe. cþýðꝛᛏþu. cþýðꝛᛏþula. cþýꝛᛏþula. cþýꝛᛏula?

ᚠᚨᚴᚨᚾ, Vigilare. ᚠᚨᚺᛏᛋ, Vigilia. ᛋᚨᛁᚴᚺᚠᚨᚴᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚷᚨᚺ ᚠᛁᛏᚨᚾᛞᚨᚾᛋ ᚠᚨᚺᛏᚠᚱᛗ ᚾᚨᚺᛏᛋ ᚾᛈᚨᚱ ᚺᚨᛁᚴᛞᚨᛁ ᛋᛖᛁᚾᚨᛁ: Vigilantes & custodientes vigilias noctis super gregem suum; *Luc.* 2:8. *Anglosax.* pacian. paciȝan. *Alam.* **uuachen**/ **uuahhen**. *Cimbr.* ᚾᚨᚠᚨ. *Dan.* vacke. *Angl.* **wake**/ **watch**. *Belg.* **waecken**/ **waken**. *Olim deduxi ab* ἀχέω *vel*

vel ἀχεύω, Doleo, ægrè fero; *quòd moleſtiſſima ſit & languorem ægritudinémq; corpori pariter atque animo inducat inſomnia. Huc refer illud Plinii junioris libro Septimo, epiſt.* 17; Inhabitantibus triſtes diræq; noctes per metum vigilabantur; vigiliam morbus &, creſcente formidine, mors ſequebatur. *Nicod certè videtur Gallicum* travail, *quod Laborem denotat, pari prorſus ratione deduxiſſe à* treſveil. *nam* travailler *iis eſt Diligentem operam alicui rei impendere, ſedulò invigilare alicui operi. Facilis igitur mutatio fuerit, ſi* travailler *factum dicamus ex* treſveiller, *quod eſt Multùm vigilare, pervigilare. Appoſitè Martialis* IX, 70;

Nam vigilare, leve eſt; pervigilare, grave.

ϒΛΚϬΛΝ. *Occurrit in* ΝSϒΛΚϬΛΝ, Excitare è ſomno; ἐξυπνίζειν. ΓΛΓΓΛΜ ЄΙ ΝSϒΛΚϬΛΝ ΪΝΛ: Eamus ut expergefaciam eum; *Joh.* 11:11. *Refer ad proximè præcedens* ϒΛΚΛΝ.

ϒΛΛΔΛΙΨ ΛΝΝϞΜ ΪΖϒΛΚΛΙΜ: Contenti eſtote ſtipendiis veſtris; ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3:14.

ϒΛΛΔΛΝ. ΓΛϒΛΛΔΛΝ, Dominari, dominium exercere. ΨΛΙ ΜΙΚΙΛΛΝS ΪΖЄ ΓΛϒΛΛΔΛΝΔ ΪΜ: Principes eorum poteſtatem habent in ipſos; *Marc.* 10:42. ΓΛΚΔΛϒΛΛΔΛΝΔS, Paterfamiliâs; *Luc.* 14:21. ϒΛΛΔΝΓΝΙ ΛΙΗ ΝSΗΚΛΜϬΛΝ ΨΝΚ: Poteſtatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19:10. SϒЄ ϒΛΛΔΝΓΝΙ ΗΛΒΛΝΔS: Sicut poteſtatem habens; *Matth.* 7:29. ΗΛΒΛΝΔS ΝΓ ϒΛΛΔΝΓΝ-ϬΛ ΜЄΙΝΛΜΜΛ ΓΛΔΚΛΝΗΤΙΝS: Habens ſub poteſtate meâ milites; *Matth.* 8:9. ΜΙΨ ϒΛΛΔΝΓΝϬΛ ϬΛΗ ΛΗΜΛΜ ΨΛΙΜ ΝΝΗΚΛΙΝϬΛΜ ΛΝΛΒΙΝΔΙΨ: Cum poteſtate etiam ſpiritibus immundis imperat; *Marc.* 1:27. *Angloſaxonibus* pealdan *eſt* Dominari. *Alamannis* mualden. *Belgis* welden/geweldeu. *Danis* vold *eſt* Vis, potentia, *item* Violentia. veldig/Violentus. voldſmand/Effractor, violentus. *Iſlandis* eg vellð *exponitur* Levando oneri ſum. *Habet* vallð *in Præterito. Infinitivus eſt* vallda. *at* vellde *iis eſt* Potentia. *Olim deduxi ab* ἀλδεῖν *vel* ἀλδαίνειν, Incrementum addere, augere; *quandoquidem in ſummâ poteſtate conſtituti non modò providere debent nequid Reſpublica detrimenti capiat, verùm etiam ut magis magíſq; augeatur atque efflореſcat: unde & Octavius Cæſar, ac reliqui exinde Imperatores cognominati ſunt* Auguſti. *Vide notas ad Tatiani* XLIII, 4.

ϒΛϬΛΝ, Eligere. ΓΛϒΛΛϬΛΝΔS ΝS ΪΝ ΤϒΛΛΙΒ: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. ΪΚ ΪΖϒΙS. ΙΒ. ΓΛϒΛΛΙΔΛ: Ego vos duodecim elegi; *Joh.* 6:70. ΪΚ ϒΛΙΤ ⊙ΛΚϬΛΝS ΓΛϒΛΛΙ-ΔΛ:

ΔΛ: Scio quos elegerim; *Joh.* 13: 18. ΝΙ ϑΝS ΜΙΚ ΓΛϒΛΛΙΔΕΔΝΦ. ΛΚ ΪΚ ΓΛϒΛΛΙΔΔ ΪΖϒΙS: Non vos me elegistis, sed ego elegi vos; *Joh.* 15: 16. ΓΛϒΛΛΙΔΛΝS, Electi; *quod fuit suo loco. Alamannis* uuelen / eruuelen / iruuelen / eruuellen / iruuellen *est* Eligere. uuala / Electio. uuelere / Electores; *quæ vide in Observatis ad Willerami paginam* 50. *Danis* vaal / *vett Belgis* waele *est* Electio, delectus. *Islandis* valenn *est* Electus. valenkunnur / Vir eximius, perspectæ integritatis homo. *Sclavinis* woliti *est* Eligere. *Ipsa verò* uuelen / eruuelen / iruuellen *mihi olim visa sunt derivata ex* uuillen / Velle; *quòd omnis electio pendeat ex nostrâ voluntate, neque alia soleamus eligere quàm quæ omnibus votis dudum expetivimus atque optavimus. nam & Latinum* Opto *videtur olim primâ suâ significatione acceptum pro Eligo, considero; sicuti pulchrè nos docet etymologicum Vossii in* Opto.

ϒΛΛΤΙΔΕΔΝΝ ϒΕΓΧS ΪΝ SΚΙΠ: Impetum fecerunt fluctus in navem; *Marc.* 4: 37. *quod intelligendum puto de istiusmodi fluctibus de qualibus Ovidius* l *Trist. Elegiâ* 2; Quanti montes volvuntur aquarum. ΝSϒΛΛΤΙΔΛ SΙΤΛΛΝS: Cathedras evertit *vel* provolvit; *Marc.* 11: 15. *Refer ad ea quæ dicimus in mox subsecuturo* ϒΛΛϒGΛΝ.

ϒΛΛΠΝS ΪΝ ϒΙΓ ΝΙ ΝΙΜΛΙΦ: Virgas in viam ne tuleritis; μὴ ῥάβδους ἄιρεῖτε εἰς τὴν ὁδὸν. *Luc.* 9: 3.

ϒΛΛϒGΛΝ, Volvere, revolvere. ϒΛΛϒΙΝΧΔΛ, Volutabatur; *Marc.* 9: 20. ΡΛΝΚϒΛΛϒGΛΝΔS STΛΙΝΛ ΜΙΚΙΛΜΜΛ ΔΛΝΚΧΝS ϕIS hΛΛIϒIS: Advolvens saxum magnum ad ostium monumenti; *Matth.* 27: 60. *Anglosax.* palpian. *Angl.* wallow. *Videntur valdè affinia Græco* ἀλίω, Volvo, voluto. *Alamannicum verò* uualzan *vel* uuelzen. *Danicum* velte. *Islandicum* vellta. *Belgica* wallen / wellen / welteren *propiùs videntur accedere ad* εἰλεῖν, Versare, circumagere. *Belgicum item* woelteren in 't slijck / Cœno se immergere atque involvere.

ϒΛΜΒΛ, Venter. ΪΝ ϒΛΜΒΛΙ ΛΙϕΕΙΝS SΕΙΝΛΙΖΧS: In ventre matris suæ; *Luc.* 1: 15 & 44. ΡΛΝΚϕΙΖΕΙ ΓΛΝΝΜΛΝS ϒΕSΙ ΪΝ ϒΛΜΒΛ: Priùs quàm conciperetur in utero; *Luc.* 2: 21. ΛΘΧS ΝS ϒΛΜΒΛΙ ΪS ΚΙΝΝΛΝΔ ϒΛΤΙΝS ΛΙΒΛΝΔΙΝS: Flumina ex ventre ejus profluent aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. *Anglosaxonibus* pamb *vel* pomb *est* Venter. *Alamannis* uuamba / uuambo / huuamba. *Islandis* vomb. *Danis* vom *est* Abdomen. *Anglis acceptio vocis* womb *ad Uterum tantùm restringitur. Vocabulum interim* uuomb *in Observatis ad Willerami paginam* 29 *retuli ad* ὀμφαλὸς, Umbi-

Umbilicus; *quòd circa umbilicum deliteſcant pleraque vaſa generationi inſervientia. nec tamen ita multum etymologiæ huic tribuo, ut non commodiorem aliam inveſtigari poſſe putem.*

ᛉᚨᚾ *ſignificat* Defectum *atque* Indigentiam. ᚨᛁᚾᛁᛋ ᚦᚾᛋ ᛉᚨᚾ ᛁᛋᛏ: Unum tibi deeſt; *Marc.* 10:21. *Luc.* 18:22. *Hinc Anglis* **to want** *eſt* Opus habere, indigere. *Imò* pan *vel* pana *non Angloſaxonibus tantùm, ſed & Alamannis, Cimbris, Danis, Iſlandis, Belgis denotat* Defectum. *Vide quæ nos fuſè hac de re annotavimus ad illud Keronis*; Deeſſe, **uuan uueſan**. Deeſt, **uuan iſt**.

ᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾ. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾ. ᚾᛋᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾ, Vertere, mutari, reverti, reſtituere. ᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛋᛁᚴ: Converſus; *Luc.* 7:9. ᛉᚨᚾᛞᛖᛁ ᛁᛗᛗᚨ ᚷᚨᚺ ᚦᛦ ᚨᚾᚦᚨᚱᚨ: Præbe *vel* Obverte ei & alteram; *Matth.* 5:39. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾ, Convertere; *Luc.* 1:17. ᚪᚾ ᛁᛉ-ᛉᛁᛋ ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚷᚨᛁ: Ad vos revertatur; *Luc.* 10:6. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚨᛁᚦᛋ, Converſus; *Luc.* 10:21 & 23. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚷᚨᚾᛞᚨᛋ ᛋᛁᚴ: Converſus; *Matth.* 9:22. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚨᛁᛞᚨ ᛋᛁᚴ ᚪᚾ ᚱᚨᚴᛞᚨ ᛋᛖᛁᚾᚨᛗᛗᚨ: Reverſa eſt in domum ſuam; *Luc.* 1:56. ᚾᛁ ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚷᚨᛁ ᛋᛁᚴ ᛁᛒᚾ-ᚴᚨᚾᚨᛁ: Non redeat retro; *Luc.* 17:31. ᚱᚨᛉᚨᚾᛞᚨᛁᛞᚨ ᛉᚨᚾᛋ ᚦᚴᛁᚾᛋᛏᛁᚱᚾᚾᛋ ᛋᛁᚨᚾᛒᚴᛁᚾᚨᛁᛉᛖ: Retulit triginta argenteos; *Matth.* 27:3. ᚾᛁ ᚾᛋᛉᚨᚾᛞᚷᚨᛁᛋ: Ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Angloſaxones* pendan *dicebant. Alamanni* **wenden**. *Dani* **vende**. *Iſlandi* **vendan**. *Belgæ* **wenden**. *Omnia videri poſſunt deſumpta ab Æölico* ἀνδιϝεῖν *pro* ἀναδιϝεῖν, Revolvi.

ᛉᚨᚴᚱᚷᚨᚾ. ᚱᚨᛉᚨᚴᚱᚷᚨᚾ, Damnare. ᚱᚨᛉᚨᚴᚱᚷᚨᚾᛞ ᛁᚾᚨ ᚨ ᚨᚾᚦᚨᚾ: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Angloſaxonibus* pecgan. þýcgan. þiþigan. þiþian *eſt* Maledicere, execrari, devotare, malignari. *unde* apýcgede gaſtas *dixerunt* Diabolos, malignos vel maledictos ſpiritûs. apýcgednyſ, Maledictio. *Iſlandis* **vargur** *eſt* Furioſus. **hann giordiſt vargur i vie**/ Violavit *vel* Exuit ſacramentum. *Confer cum iſtis quæ paullò poſt dicemus in* ᛦᚴᚺᚷᚨᚾ, Accuſare.

ᛉᚨᚴᛞᚷᚨᚾ, Cuſtodire. ᚺᚨᛒᚨᛁᚦ ᛉᚨᚴᛞᚷᚨᚾᛋ: Habetis cuſtodiam; *Matth.* 27:65. ᛞᚨᚾᚴᚨᛉᚨᚴᛞᚨᛋ, Oſtiarius; *Joh.* 10:3. ᚦᛁᛉᛁ ᛋᛦ ᛞᚨᚾᚴᚨᛉᚨᚴᛞᚨᛦ: Ancilla oſtiaria; *Joh.* 18:17. *Angloſaxonibus* peapdian *eſt* Cuſtodire. peapd, Cuſtos, cuſtodia. ðuþepeapð, Oſtiarius. *&c. Alamannis* **uuarten** *eſt* Obſervare, cuſtodire. **uuart**/ Cuſtos. **duriuuart**/ Oſtiarius. **duriuuarta**/ Oſtiaria. *Cimbris* ᚢᚨᚱᚦᚢᚺ *eſt* Cuſtos, cuſtodia. *Quemadmodum interim ſuo loco oſtendimus acceptionem verbi* ᚢᛁᛏᚨᚾ *pro* Cuſtodire,

desumptam ex priore aliâ significatione, quâ Videre *denotabat; ita quoque hoc in loco monendum acceptionem verbi* peapdan *pro* Custodire *petitam ex aliâ vetustiore, cujus plurima etiamnum vestigia nobis exhibent longè antiquissima Anglosaxonum monumenta.* peapdan *etenim vel* peapdian *Anglosaxonibus olim pro* Videre, spectare *usurpatum docet nos glossarium Anglosaxonicum R, paginâ* 61; peapdɒ̀teal, Spectacula vel ludicra. *item paginâ* 101; peapdɒ̀teal, Specula vel conspicilium. *Orosius* IV, 11; ȝeꝑanȝen pæꝛ on peapde, Captus est dum explorat hostium actûs. *Theotiscum quoque glossarium A*, 1; **ȝua uuartonter**/ Intuitus, adtendens. *Willeramus* II, 9; **her sihet uz then venstron / ande wardet van then linebergon.** Despicit de fenestris, prospicit per cancellos. *Atque ab hac priscâ verbi significatione Galli reservârunt suum* regarder. *Itali suum* guardare. *nam Gallos Italósq;, duplici* V *carentes, ejus loco* G *vel* GV *adhibere, jamdudum aliis observatum est. Ab hac etiam significatione verbum* **uuarten** *usurpari cœpit pro* Custodire; *siquidem sæpiùs oculos reflectere solemus ad ea quæ sollicitè custodimus. Ita Latinis usurpatur* Observare; *de quo vide Vallam libro* IV *elegantiarum, cap.* 3. *Anglis* **to watch and ward** *est* Excubias agere. *vett Belgis* **waerden** *est* Custodire. **waerde**/ Custodia. *quæ inde Gallis* garde. *Italis* guardia *dicta est.*

ϒᚣRGᚣN, Prohibere. **NI ϒᚣRGᚣIS**: Noli prohibere; *Luc.* 6: 29. **NI ϒᚣRGIΨ ÏMMᚣ**: Nolite prohibere eum; *Marc.* 9: 39. 10: 14. *Luc.* 9: 50. 18: 16. **ϒᚣRIdEdnM ÏMMᚣ**: Prohibuimus eum; *Marc.* 9: 38. *Luc.* 9: 49. *Anglosaxonibus* pepian. pepiȝan. pepȝan *est* Arcere, prohibere. *Alamannis* **uueren.** *Belgis* **weren.** *Valdè interim affinia sunt* **ϒᚣRGᚣN** *&* pepȝan *Græco* ἔργω, Arcere, prohibere, excludere, vetare. *nam digamma Æölicum in tali derivatione præmitti solere verbis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus, multis exemplis demonstravimus paginâ* 13 *Observationum nostrarum in abbatem Merspurgensem.*

ϒᚣRMGᚣNdS SIK ᚣT ᚣInhᚣdᚣ: Calefaciens se ad ignem; θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14: 54. **NI hᚣBᚣIdᚣ ϒᚣRMMIΨᚣ**: Non habebat humorem; *Luc.* 8: 6. *Per* ἰκμάδα *sive* Humorem *intellige hoc in loco Humidum illum calorem qui fata mollit ac fovet. Anglosaxonibus* pæpm. peapm. pỳpm *est* Calidus. *Alamannis* **uuarm.** *Danis* **varm.** *Islandis* **varmur.** *Anglis* **warm.** *Belgis* **werm.** *quæ valdè affinia sunt Græco* θερμὸς, Calidus, *pro quo Æöles* φερμὸς *dicebant: unde &* Formus *veteribus Latinis dicebatur Calidus. Vide Vossium de Permutatione literarum, ubi agit de commutatione* TH *in* F. *Vide quoque quæ nos infra dicimus in* **ϒIᚣGᚣN**, Velle.

ϒᚣSGᚣN, Vestire. **GᚣBᚣI ΨᚣTᚣ hᚣϒI hᚣIΨGRS ΓRΨ SϒᚣN**

SVΛ ϒΛSGIΨ: Si fœnum agri Deus sic vestit; *Matth.* 6: 30. ⊙Λ ϒΛSGΛIMΛ: Quo operiemur? *Matth.* 6: 31. NIh SΛNΛΛNMXN ΓΛϒΛSIdΛ SIK SVE ΛINS ΨIZE: Nec Salomon coopertus est sicut unum ex istis; *Matth.* 6: 29. ΨΛEI hNΛSUGΛIM ϒΛSIdΛI SINd: Qui mollibus vestiuntur; *Matth.* 11: 8. ϒΛSTGΛI ΠΛNKΠNXdΛI ΓΛϒΛSIdEdNN ïNΛ: Veste purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19: 2. BI ϒΛSTGXS ⊙Λ SΛNKGΛIΨ: De vestimento quid solliciti estis? *Matth.* 6: 28. ΛÞΛET ïMMΛ GΛh ϒΛSTGΛ: Dimitte ei & pallium; *Matth.* 5: 40. *Anglosaxonibus* pæda *vel* ȝepæde *sunt* Indumenta, vestes. *Alamannis* **uuatt** *vel* **gemiede**. *Belgis* **waed/gewaed**. *Alibi interim dixi Gothicum* **ϒΛSTGX**, Vestis, *singularem habere affinitatem cum* ἑσθὴς *vel* ἕσθος, Vestis. *nam vel ipsum Latinorum* Vestis (*quod manifestè factum est ab* ἑσθὴς) *abundè ostendit vocabulis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus persæpè præfigi* Vau, *i.* υ *consonum vel* w. *Vide plura huc pertinentia in annotatis nostris ad Tatiani* XXXVIII, 5.

ϒΛTE, Aqua. ïK dΛNNGΛ ïZVIS ïN ϒΛTIN: Ego baptizo vos in aquâ; *Marc.* 1: 8. *Luc.* 3: 16. ΛOXS ϒΛTINS ΛIBΛNdINS: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. STIKΛΛ ϒΛTINS: Calicem aquæ; *Marc.* 9: 41. **ϒΛTX MIS NI ΓΛÞT**: Aquam mihi non dedisti; *Luc.* 7: 44. ΓΛdΛNΨNXdEdNN ïN ϒΛTNΛM: Mortui sunt in aquis; *Matth.* 8: 32. *Anglosaxonibus* pæter *est* Aqua. *Alamannis* **uuazzer**. *Cimbr.* ΠΛΛK. *Dan.* **vand**. *Angl.* **water**. *Belg.* **waeter**. *Anglosaxonicum* pæter *olim deduxi à* pæta, Humor, liquor, mador. *Ipsum verò* pæta *videtur esse ab* ὑετὸς, Pluvia; *ut primâ suâ significatione de Colluvie pluvialis aquæ intellectum sit vocabulum: prorsus ut Latinum* Humor *pari prorsus ratione putant dictum ab* ὑμὰς, Pluvia. *Græcum quoque* ὕδωρ *grammatici similiter deducunt ab* ὗω, Pluo. *Ab hoc ipso* ὑετὸς *veteribus quoque Cimbris* ✱ΠIΛΛ *dicta est* Pluvia. *unde Egillo skallagrimo Epinicii sui Classe* v, *Strophâ* 5. BΛF✱ΠIΛΛ *est* Arcûs pluvia. *ita enim vocabant Tela confertim in hostes nimbi instar effusa.*

ϒΛΨ. **ΓΛϒΛΨ**, Conjunxit; *Marc.* 10: 9. *Vide quæ de hoc* **ΓΛϒΛΨ** *& verbo* **ϒIΨΛN** *fusè dicemus in Addendorum appendiculâ.*

ϒΛNKΛ, Sermo, verbum. *Anglosax.* popd. *Alam.* **uuort**. *Cimbr.* ЯRÞ. *Dan.* **ord**. *Angl.* **word**. *Belg.* **woord**. *Magno doctissimorum hominum consensu origo vocis refertur ad* **ϒΛNKΨΛN**, Fieri. *Videri quidem posset vox, etymologiæ hujus respectu, magis* Rem gestam *quam* Dictum *designare; sed plurimarum linguarum idiotismus* Verbi *vocabulum pro* Re *accipit. Latinis profectò scriptori-*

toribus Dictum *quandoque eſt* Res. *Plautus Caſinâ Actu* v, *Scenâ* 4; Feci ego iſthæc dicta quæ vos dicitis. *Virgilius Ceiri*; Quæritur ex omni verborum injuria dicto. *ad quæ verba Scaliger*; Dictum *hîc accipitur ut Homero* ἔπος, *hoc eſt* Res. *Sic Hebræi dicunt Verbum pro Facto. Sic Latinum* Res; *eſt enim à* ῥῆσις. *& veteres dicebant* Reſes, *quod decurtatum eſt in* Res, *ut alia. Hæc Scaliger.*

ϒʌnkkgʌn, Operari. ïk skʌʌ ϒʌnkkgʌn ϒʌnkstϒʌ ψis sʌndgʌndins mik nntɛ dʌrs ïst. uimiψ nʌhts ψʌtɛi nimʌnnʌ mʌr ϒʌnkkgʌn: Me oportet operari opera ejus qui miſit me, donec dies eſt: venit nox, quando nemo poteſt operari; *Joh.* 9:4. ϒʌnkkgʌndʌns nnsibgʌnʌ: Qui operamini iniquitatem; *Matth.* 7:23. nʌhtʌmʌt ϒʌnkhtʌ, Cœnam fecit; *Marc.* 6:21. ψʌn ϒʌnkkgʌis nndʌnknimʌt ʌiψψʌn nʌhtʌmʌt: Cùm facis prandium aut cœnam; *Luc.* 14:12. rʌϒʌnkhtʌ dʌnht mikilʌ: Fecit convivium magnum; *Luc.* 5:29. rʌϒʌnkhtʌ ƀʌni: Fecit lutum; *Joh.* 9:6. rxψ ϒʌnkstϒ ϒʌnkhtʌ bi mis: Bonum opus operata eſt in me; *Marc.* 14:6. ϒʌnkstϒgʌ, Operarius; *Luc.* 10:7. *Joh.* 15:1. *Angloſax.* þýncan. þýncean. *Alam.* uuirchon. *Cimbr.* ᚢIRᚱIA. *Angl.* work. *Belg.* wercken. *Olim in Obſerv. ad Willerami paginam* 14 *deduxi* werk *ab* ἔργον, Opus, *pluribúſq; exemplis firmavi illam uſitatiſſimæ originationis rationem, quæ fit præponendo Æölicum digamma Græcis vocibus à vocali vel diphthongo incipientibus.*

ϒʌnkm, Serpens. ʌtrʌf ïzϒis ϒʌʌdnƀni trndʌn nƀʌkx ϒʌnkmg: Dedi vobis poteſtatem calcandi ſupra ſerpentes; δέδωκα ὑμῖν τὸ ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων. *Luc.* 10:19. *Angloſaxonibus* poꝑm. þýꝑm *eſt* Vermis, reptile. *Alamannis* uuûrm. *Danis* orm. *Anglis & Belgis* worm. *Cimbris olim* ᚱRᚠI *dicebatur: unde & ſextus menſis Danis etiamnum* ormemaanet *nuncupatur, à vermibus nempe atque inſectis tunc maximè infeſtantibus terræ fructûs. Suſpicabar aliquando* ᚱRᚠI *deſumptum ex* ὁρμή, Impetus; *quòd vermes nullis exteriorum membrorum adminiculis, aliorum inſtar animantium, ſed intrinſecâ vivaciſſimi impetûs virtute velociſſimè ferantur, totúmq; adeò corpus mirâ ſinuoſorum voluminum lubricitate in varias formas torqueant ac retorqueant. Arnobius adv. Gentes*; Serpens per terram reptans, cœno natis ut vermiculis mos eſt, ſolum mento radit & pectore, tortuoſis voluminibus ſe trahens, atque, ut pergere prorſus poſſit, partem ſui poſtremam conatibus prioris adducit. *At nunc rectiùs videtur vocabuli origo poſſe referri ad* ὁρμιὰ, Tenuis funiculus; *ob manifeſtiſſimam ſimilitudinem. Omnino interim vide quæ annotavimus ad gl D, 5. in* Baſiliſcus.

ϒʌnktins ni hʌƀʌidʌ: Radicem non habebat; *Marc.* 4:6 *&* 17.

ns

ns YANKTIM: A radicibus; *Marc.* 11:20. nsAAnsei ψnk ns YANKTIM: Eradicare; *Luc.* 17:6. gn sR AuizI AT YANKTIM BARme AIRIψ: Jam securis ad radicem arborum posita est; *Luc.* 3:9. *Alamannis* uuûrza / uuûrzale / uuûrzele / uuûrtele *est* Radix. *Belgis* wortel. *Denominationis hujus Belgicæ Alamannicæq; originem præ se fert prisca orthographia Anglosaxonici* pyrtpel *vel* pyrtpala, Radix. *item* pyrtpælean, Plantare. apurtpælan, Eradicare, exstirpare. *Siquidem hæc manifestè composita sunt ex* pyrt *vel* purt, Herba, olus; *&* pell. pyll. pælla, Fons, scaturigo: *quòd teneriora herbescentium plantarum ac stirpium germina ex hac veluti scaturigine prorumpant. Appositè Seneca de Benef.* III, 29; Tolle radicem; nemora non surgent, nec tanti montes vestientur. pyrtrume *quoque vel* pyrttruma *dicebatur iisdem Anglosaxonibus; à* pyrt, Herba; *&* trum, Firmus, validus; *quòd Radix præcipuum sit omnis herbæ firmamentum. Pari ferè derivationis ratione Græcis grammaticis* ῥίζα *videtur dicta quasi* ῥιϝζα, *quoniam per eam* ῥέει *&* ζῶ. *quandoquidem ipsius plantæ vita è radice quasi profluit ac per totam deinceps plantam diffunditur.*

YERRS, Undæ, fluctus; *Marc.* 4:37. *Matth.* 8:24. *Anglosaxonibus* pæg *est* Unda, fluctus. *Alamannis* uuag. *Belgis* waeg *vel* wage. *Anglis* wave. *Gallis* vague. *Islandis* vøgur *est* Fretum. *Sunt à* YARAN, Movere, concutere; *quod vide in* YARIA. *Pari prorsus ratione Græcis, Eustathio authore,* κῦμα *dicitur quasi* κύκημα. *à* κυκᾶν, Perturbare, agitando commiscere atque confundere. *siquidem Homero solemne est* κυκᾶν *&* κυκᾶσθαι *de commoto mari usurpare. Vide plura in annotatis ad gl D, 8. in* Katacliſmus.

YERS, Motus. YERS MIKIAS YARψ IN MARGIN: Motus magnus factus est in mari; *Matth.* 8:24. RASRK YINdA GAh ψAMMA YERA YATINS: Increpavit ventum & tumultum aquæ; *Luc.* 8:24. *Refer ad ea quæ diximus in* YARIA, Agitatus.

YEIhA *vel* YEIhS *est* Sanctus. YEIhAN, Sanctificare. SA YEIhA RRψS: Sanctus Dei; *Marc.* 1:24. *&* *Luc.* 4:34. AhmA SA YEIhA: Spiritus sanctus; *Luc.* 3:22. *&* *Joh.* 7:39. AhmA YEIhS: *idem*; *Luc.* 1:35. *&* 2:25. AnhnMISTS YEIhA: Pontifex; *Joh.* 18:13. ATTA YEIhA: Pater sancte; *Joh.* 17:18. YEIh NAMR IS: Sanctum nomen ejus; *Luc.* 1:49. YEIhNAI NAMR ψEIN: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. YEIhAI INS IN SNNGAI: Sanctifica eos in veritate; *Joh.* 17:17. *&* *mox commate* 19; FRAM IM IK YEIhA MIK SIABAN: Pro eis ego sanctifico me ipsum. *Anglosaxones*

non temerè ᚹᛁᚻ *vel* ᚹᛁᛉ *usurpant pro* Sanctus; *quia passim* ᚻᚨᛚᛁᛉ *dicunt: in voce tamen* ᚹᛖᛟᚠᛟᚦ. ᚹᛁᛖᛒᚦ. *vel (ut monumentorum antiquissima persæpè scribunt)* ᚹᛁᛉᛒᚦ *priscam acceptionem vocabuli* ᚹᛁᚻ *vel* ᚹᛁᛉ *retinuerunt: etenim* Ara *iis dicebatur* ᚹᛁᛉᛒᚦ, *quasi* ᚹᛁᛖᚦ *vel* ᚹᛁᚻᚦ ᛒᛖᛟᚦ, Sacra *vel* consecrata mensa: *Græcis patribus* ἁγία τράπεζα. *vide quæ annotavimus ad Tatiani* II, 4. *At Francis, qui antiquissimam Gothorum linguam in multis fidelius retinuerunt,* **uuihô** *est* Sacrum. **uuihaz**/ Sanctum. **uuihîda**/ Reliquiæ sanctorum; *Kero*. **uuih kiſchrip**/ Hagiographa; *gl C*, 2. **chirih uuihi**/ Neomenia; *gl C*, 7. **uruuihaz**/ Execrandum; *gl B*, 17. *Liquet igitur verbum* **uuihan** *primâ suâ significatione olim pro* Sanctificare, purgare, lustrare *acceptum; atque inde* **uuih** *vel* **uuihaz** *dictum,* Quicquid ritè purgatum lustratúmq; erat. *Hanc acceptionem insinuat quidem paullò ante adductum* **chirih uuihi**/ *sed pleniùs eam firmant verba Otfridi* v, 16, 66; **uuihit ſih mit doufu**/ Sanctificat vel lustrat se baptismo. *evidentissimum enim est hoc in loco agi de lustratione per aquam; unde &* Lustralis aqua *Danis* **viid vand**/ *Belgis* **wijwater** *nuncupatur. Vide paginam* 52 *Observationum nostrarum in Willeramum, ubi &* **uuihen**/ *ob receptissimam consuetudinem lustrandos leviter adspergendi vel irrorandi, deduximus ab* ὕειν, *quod non modò* Pluere, *verùm etiam* Pluviâ perfundere, *& simpliciter* βρέχειν *sive* Irrigare *significat. Quoniam tamen enormia crimina frequenter etiam lustrabant suffimentis quibusdam atque expiatoriis sacrificiis, quibus proximè præcedens originatio non competit; aliâ hîc opus est etymologiâ, & quæ istam quoque purgandi rationem comprehendat. Eam, præeunte Cl. Salmasio, sic expedio: Græcis* θῦω *idem cum* θυμίαμα. *inde Latinum* Thus; *ut* πῦον, Pus; γλοιὸς *vel* γλυὸς, Glus. *Græci veteres* θύειν *non pro* Sacrificare, *sed* ἀπλῶς *&* θυμιᾶν *ponebant. Æoles* φύω *dicebant: unde Latina* fuo *&* fio; *item composita* Suffio *&* Suffimen. *à* θύω *est* θυμὸς, *Æolicè* φυμὸς, *unde Latina* Fumus *&* Fumigare; *ut à Græco* θυμιᾶν, *&c. Vide Salmasium paginâ* 500 *Plinianarum exercitationum. Quum igitur ex Æolico* φύω *pro* θύω *Salmasius eximiè deduxerit Latinum* Fio *cum compositis* Suffio *&* Suffimen; *nemo certè iverit inficias Teutonicum* **uuihen** *vel Gothicum* **ᚹᛖᛁᚻᚨᚾ** *similiter ab eâdem origine potuisse derivari.*

ᚹᛖᛁᚻᛋ, Castellum, vicus; *Marc.* 6:6. 8:23, 26, 27. *Joh.* 7:42. 11:30. *Anglosaxonibus* ᚹᛁᚳ *est* Vicus, castellum. *Belgis quoque* **wijk** *est* Vicus. *item* Regio vel tractus urbis. *Islandis* **vigr** *est* Munimentum. *Alamannis* **uuighus** *est* Arx, castellum, munimentum. *Sed hæc videntur alterius originis: nempe, à* **uuig**/ Bellum. *cùm prius illud* **ᚹᛖᛁᚻᛋ**, *quemadmodum & Anglosaxonicum* ᚹᛁᚳ *ejusdem sint originis cum Latino* Vicus. *de quo vide Vossii etymologicum. Sclavinis* **wes** *est* Vicus; *quod Gelenii Lexicon Symphonum in ordine* διὰ πεσσάρων *consonare censet cum* οἶκος.

ᚹᛖᛁᚾ,

VEIN, Vinum. VEINATRIN, Vitis. VEINATAINS, Palmes. VEINABASGE, Uva. VEINARAKAS, Vinea. VEINAKRINKGA, Vini potator. *Cambrobritannis* gwin *eſt* Vinum. *Angloſax.* pin. *Alam.* win. *Gall.* vin. *Ital. & Hiſp.* vino. *Cimbr.* HIK. *Dan. & Iſl.* vyn. *Angl.* wine. *Belg.* wijn. *Omnia, præfixo* Vau, *abſciſſa ſunt ex* יין, Vinum. *Illud verò, ſicuti cenſet doctiſſimus Caninius, eſt ex Hebræo* יין, Vinum.

VEIS AFALIARTIM ALLA: Nos dimiſimus omnia; *Marc.* 10: 28. VEIS OA TANGAIMA: Nos quid faciemus? *Luc.* 3: 14. VEIS MASES SINANGAS SIGIM: Nos Moſis diſcipuli ſumus; *Joh.* 9: 28.

VEISAU. RAVEISAU, Viſitat; *Luc.* 1: 78. *quod vide ſuo loco.*

VEITVRAGAN, Teſtimonium perhibere. VEITVRAIPA, Teſtimonium. VEITVRAS, Teſtis. IK VEITVRAGA BI INS: Ego teſtimonium perhibeo de iis; *Joh.* 7: 7. IK VEITVRAGA BI MIK SIABAN: Ego teſtimonium perhibeo de me ipſo; *Joh.* 8: 14. VEITVRAGANA, Teſtimonium perhibent; *Joh.* 10: 25. TVADAGE MANNE VEITVRAIPA SINGA IST: Duorum hominum teſtimonium verum eſt; *Joh.* 8: 17. NI SIGAIS RALINRA VEITVRAS: Non eris falſus teſtis; *Marc.* 10: 19. *Angloſaxonibus* pitnerre. Zepitnyr. *item* pitrcip. Zepitrcip *eſt* Teſtimonium. Zepita, Teſtis. *Alamannis* giuuizſcaf *eſt* Teſtimonium. keuuizzida / Teſtimonia. *Cimbris* HIFA *eſt* Teſtimonium. *Danis* vidn *eſt* Teſtis. vidne / Teſtari. vidneßbyrd / Teſtimonium. *Iſlandis* vitnißburdur / Teſtimonium. *Anglis* to witneſſe *eſt* Teſtari. witneſs / Teſtimonium. *&c. Omnia ſunt à* pitan, Scire; *quoniam teſtes profiteri debent & ſanctè aſſeverare liquidò ſibi conſtare quicquid illud eſt de quo interrogantur.*

VENGAN. RAVENGAN, Putare, exiſtimare, arbitrari. RAVENGA, Arbitror; *Luc.* 7: 43. ATVENGANDEIN PAN ALLAI MANAREIN: Exiſtimante autem omni populo; *Luc.* 3: 15. *Angloſaxonibus* penan *eſt* Opinari. *Alamannis* uuanen. *Anglis* weene. *Belgis* waenen. *Angloſaxonicum interim* penan *derivavi aliquando ex* pen *vel* penunga, Forſitan; *quoniam qui rem nondum ſatis habent perſpectam, nunquam non in ore habent illud ſuum* pen, Fortaſſè. *quæ particula cùm ſit dubitantium propria, videri quoque poteſt inde ortum traxiſſe verbum de ambiguâ dubiáq; ſcientiâ primitùs uſurpatum.*

VENGAN, Sperare, exſpectare. PU IS SA UIMANDA. PAN ANPARANN VENGAIMA: Tu es qui venturus es, an alium exſpectamus? *Luc.* 7: 19, 20. GABAI AEIOIP FRAM PAMMEI VE-

NEID

ΝGIΔ ΛΝΔΝIMΛN: Si mutuum dederitis his à quibus ſperatis recipere; *Luc.* 6:34. ΔN ψΛMMEI GNS YENEIψ: In quo vos ſperatis; *Joh.* 5:45. ΛEIΘΛIΔ NIYΛIhTΛIS NSYENΛNS: Mutuum date nihil inde ſperantes; *Luc.* 6:35. *Hæc acceptio verbi* YENGΛN *promanavit ex priore Opinandi ſignificatione; quoniam Spes eſt quædam veluti certò adventantis proſperitatis opinio, quâ miſeri mortales in ſummis rerum adverſarum anguſtiis mentes cogitationéſq; ſuas ſuſtentant atque erigunt. Angloſax.* pena *eſt* Spes. penan, Sperare. oppenan, Deſperare. oþ unȝepenedum, Ex inſperato. *Alam.* uuan/ Spes. **uunan** / Deſperatio. **uuanen**/ Sperare. **faruuanen**/ Deſperare. *Iſlandis* von *eſt* Spes. *Danis* **went** *eſt* Inexſpectatus, inſperatus.

YEΠNΛ, Arma; *Joh.* 18:3. *Angloſax.* pæpnu. pæpna. poepna. popna. *Alam.* **uuaffana**. *Cimbr.* ΠΔBK. *Dan.* **vaaben**. *Iſl.* vopn. *Angl.* **weapons**. *Belg.* **waepenen**. *Ut ut Græcis uſitatiùs in plurali* ὅπλα *dicantur* Arma; *ab antiquo tamen ſingulari* ὅπλον, *abjecto* λ, *videtur primò fuiſſe* opon, *ac poſtea* popon. *Exempla verò abjecti* λ *ſuppeditari putant in* Cavo *ex* γλάφω. Tapes *ex* θάλαπς. *& ſimilibus.*

YEKGΛN. *Occurrit in* ΠNYEKGΛN, Indignari; *Luc.* 11:41.

YEψI ΛINΛ YΛIKψΛNΔ: Grex unus fiet; γενήσεται μία πόιμνη. *Joh.* 10:16. *Angloſaxonibus* eopu *eſt* Ovis fœta. eopð, Ovile *vel* grex. *Alamannis* **euuit** *vel* **eutti**. *Anglis* **ewe** *eſt* Ovis fœmina. *Belgis* **ope** *vel* **ouwe**. *Quemadmodum verò* eopu *&* **ope** *manifeſtè referunt Græcum* ὄϊς, Ovis; *ita quoque* ὀϊάλειος πόιμνη *reſpondet Angloſaxonico* eopð, *& Alamannico* **eutti**. *prorſus ut* ὀϊάλειον κρέας *Suidæ exponitur* ἀσθάλειον κρέας, Ovilla caro.

YIΓΛN, Bellum gerere, pugnam conſerere. ΓΛΓΓΛNΔS ΔN YIΓΛNNΛ: Procedens ad bellum gerendum; *Luc.* 14:31. *Angloſaxonibus* pɪȝ *eſt* Bellum, prælium. pɪȝcpæfȶ, Ars bellica. pɪȝmen, Bellatores. pɪȝa, Bellator. ɪunȝ pɪȝa, Tyro. *Alamannis* **uuige** *eſt* Prælium, bellum. **uuig hebigaz**/ Certamen grave. **ungeuuenit zi uuige**/ Nullum bellicæ rei habens uſum, imbellis. **uuigant**/ Pugnator. **uuichaft**/ **chuoni in uuige**/ Bellicoſus. **uuighus**/ Arx, propugnaculum. **uuidaruuigo** / Rebellio. **uuidaruuigun** / Rebelles. *&c. Cimbris* ΠF ΠIF *eſt* Occido. ΠIIF, Homicidium. ΠIIFΠΔ, Athleta. ΠIKΠIFI, Singulare certamen. *&c. Fortaſſè interim pertinet ad hunc locum, quòd* Pirata (*qui in aliis monumentis Angloſaxonicis plerumque* pɪcɪnȝ *dicitur*) *capite 7 eximiæ grammaticæ Latinoſaxonicæ, ab Ælfrico conſcriptæ, diſertim* pɪȝcynȝ *nuncupatur; quaſi Belli regem dicas, i. in quovis conflictu bellico dominatum veluti exercentem. Neque mira videri poteſt hæc vocabuli compoſitio iis qui animum refe-*

referent ad illam veterum Cimbrorum consuetudinem quam alibi ex Olao Worm adduximus. nam is author est priscos Danorum reges eorúmq; filios piraticam strenuè semper exercuisse, atque eos regno maximè idoneos vulgò Cimbris habitos, qui magna passim crebráq; intrepidæ mentis specimina popularibus suis exhibuerant.

ϒIΓS, Via; *Matth.* 7: 13, 14. ÏK ÏM SΛ ϒIΓS. ϬΛh SПN-ϬΛ. ϬΛh ΛIBΛINS: Ego sum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14: 6. *Anglosaxonibus* pæϬ: peϬ. poeϬ *est* Via. *Alamannis* uuec/ uuech/ uuoϬ. *Cimbris* ᛈᛁᚠᚢᚣ. *Islandis* vegur. *Danis* vej. *Anglis* way. *Belgis* weg. *Ex his* pæϬ *videri potest* (*prius tamen præfixo* Vau) *recisum ex* ἀγυὰ, Vicus, via. *vel ex* ἠέομαι, ἠγέομαι, Duco; *juxta illud Maronis Eclogâ* 1x; Quò te Mœri pedes, an quà via ducit in Urbem? *& illud ejusdem Primo Æneïdos, versu* 405; Perge modò, & quà te ducit via, dirige gressum. *Quidam derivârunt* peϬ *ex veteri* Veha, *quomodo rustici olim dicebant pro Via: Varro libro Primo de Re rustică, cap.* 2. *vide locum. At* poeϬ (*quod ubique ferè occurrit in optimo codice Cottoniano quatuor Euangeliorum interlineatorum*) *videri potest abscissum ex* ἴιχομαι, Abeo, discedo, proficiscor. *Hinc* ϒIΓΛᛞEINX *videntur dicti* Tribuli, *i. veprium genus vias obsidens atque obstruens.* ÏBΛI ΛISΛNᛞ ΛÞ ϒIΓΛᛞEINXM SMΛKKΛNS: Numquid colligunt de tribulis ficus? *Matth.* 7: 16.

ϒIΓS, Iter. ᚢEMПN ᛞΛГIS ϒIГ: Venerunt diei iter; *Luc.* 2: 44.

ϒIᛞXϒX, Vidua; *Luc.* 7: 12. ϒIᛞПϒX, *Luc.* 2: 37. 18: 3 & 5. NI ΛETΛ ÏZϒIS ϒIᛞПϒΛIKNΛNS: Non relinquam vos orphanos; *Joh.* 14: 18. *Anglosaxonibus* peoᚦepe. pyᚦepe. puᚦupe *est* Vidua. *Alamannis* uuituuua. *Anglis* widow. *Belgis* weduwe. *Quidam hæc ejusdem volunt originis esse cùm Latino* Vidua, *de quo vide Vossii etymologicum. Quoniam verò dispar est ratio Teutonum, & inclytarum quarundam gentium quæ linguam notholatinam usurpant; licet non iverim inficias Gallorum* vefue, *Italorum* vedoa, *Hispanorum* biuda *ortum traxisse ex Latino* Vidua, *minimè tamen inducor ut credam priscum Teutonicarum gentium sermonem indigenam multum debere nepotibus Romuli. unde quoque in hujus vocabuli originem sedulò inquirenti, visa est vox* peoᚦupe *nonnihil affinis Græco* οἰδάω *vel* οἰδέω, Tumeo; *ut ita olim Patres nostri appellaverint* Fœminam luctu ac mœrore confectam, οἰδανόωσαν ἔλι τ πεαγμάτων, *ut loquitur Herodotus, h. e.* adhuc extumescentibus fluctuantibúsq; rebus ejus, *ob nuperum scilicet mariti excessum. Cimbris antiquioribus pari modo* ᚼᚠᚠIᚢ *dicta est* Vidua, *ab* ἀχέω *vel* ἀχεύω, Doleo, mœrore ac tristitiâ conficior.

ϒIK, Ordo. ÏN ϒIKXN KПNGIS SEINIS: In ordine vicis suæ; ἐν τῇ τάξει τ ἐφημερίας αὐτ. *Luc.* 1: 8.

ᚠᛁᛚᚷᚨᚾ, Velle. ᚠᛁᛚᚷᚨᚾ, Volo; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:41. 6:25. *Luc.* 5:13. ᚠᛁᛚᚷᚨᚾᛞᚨᛋ, Volens; *Marc.* 15:15. *Luc.* 10:29. 14:28. ᚾᛁ ᚠᛁᛚᛞᚨᛚ: Noluit; *Luc.* 18:4 & 13. ᚠᛁᛚᛖᛁᛗᚨ, Volumus; *Marc.* 10:35. ᛟᚨ ᚠᛁᛚᛖᛁᛏᛋ: Quid vultis? *Marc.* 10:36. ᚠᛁᛚᚷᚨ, Voluntas; *Matth.* 6:10. *Angloſaxonibus* pillan *eſt* Velle. *Alam.* **uuillen**. *Dan.* **ville**. *Angl.* **will**. *Belg.* **willen**. *Deduci poſſent ab illo* βούλομαι *unde Latinum* volo *derivatum putant, niſi commodiùs peterentur ex* θέλειν, Velle. *mutato nempe* θ *in* w. *ſicuti Teutonicum* **wallen** *eſt ex* θάλλειν, Scaturire, pullulare. **wijen** *ex* θύειν, Adolere, ſacrificare. **werm** *vel* **warm** / *à* θερμὸς, Calidus. *unde & illud* Formus, *quod veteribus erat* Calidus.

ᚠᛁᛚᚠᚨᚾᛋ, Raptores; *Luc.* 18:11. ᚠᛁᛚᚠᚨᚾ, Diripere; *Marc.* 3:27. *ubi &* ᚨᛁᛋᚠᛁᛚᚠᚨᚾ *pro eo ſcribitur*. ᚠᛁᛚᚠᚨᚾ, Rapere; *Joh.* 6:15. ᛁᚾᚾᚨᚹᚱᚱ ᛋᛁᚾᛞ ᚠᚾᛚᚮᚱᛋ ᚠᛁᛚᚠᚨᚾᛞᚨᚾᛋ: Intrinſecùs ſunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. ᛋᚨ ᚠᚾᛚᚮᛋ ᚮᚱᚨᚠᛁᛚᚠᛁᚹ ᚹᚱ: Lupus rapit eas; *Joh.* 10:12. *ubi & mox commate* 29 ᚮᚱᚨᚠᛁᛚᚠᚨᚾ *eſt* Rapere. ᚮᚱᚨ-ᚠᚨᚾᚨᚠ ᛁᚾᚨ: Arripiebat illum; *Luc.* 8:29. *Fortaſſè eſt à* ᚠᚨᚾᚷᚨᚾ, Volvere; *quòd prædatores truculentis primùm clamoribus obvia quæque diſtrahant, proturbent, provolvant, ut ex temerè diſjectis diſperſiſq; opibus opimam prædam reportent domum*.

ᚠᛁᚾᛞᚨᚾ, Plectere, torquere, involvere, implicare. *Occurrit in compoſitis* ᛒᛁᚠᛁᚾᛞᚨᚾ. ᚾᛋᚠᛁᚾᛞᚨᚾ. *quæ vide*. *Angloſaxonibus* pindan *vel* pyndan *eſt* Contorquere, glomerare, verſare, plectere. *Alam.* **uuintan**. *Dan.* **vinde**. *Iſl.* **vinda**. *Angl.* **winde**. *Belg.* **winden**. *quod affine putant Teutonico* **wenden** / Vertere. *pro quo Argenteus codex* ᚠᚨᚾᛞᚷᚨᚾ *dicit, quod vide ſuo loco.*

ᚠᛁᚾᛞᚨᛋ, Ventus. ᚨᚾᚨᛋᛁᚨᚾᛁᛞᚨ ᛋᚨ ᚠᛁᚾᛞᚨᛋ: Ceſſavit ventus; *item*, ᚷᚨᚺ ᚠᛁᚾᛞᚨᛋ ᚷᚨᚺ ᛗᚨᚱᛖᛁ ᚾᚮᚺᚨᚾᛋᚷᚨᚾᛞ ᛁᛗᛗᚨ: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:39 & 41. ᛋᚴᚾᚴᚨ ᚠᛁᚾᛞᛁᛋ: Procella venti; *Luc.* 8:23. ᚠᛚᛁᚠᚱᚾᛗ ᚠᛁᚾᛞᚨᚱᛋ: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. *Angloſax.* pind. *Alam.* **uuint**. *Cimbr.* ᚾᛁᚴᚮᚾᛞ. *Dan.* **vind**. *Iſl.* **vindur**. *Angl.* **winde**. *Belg.* **wind**. *Quod attinet ad vocabuli originem; nihil eſt manifeſtiùs quàm quòd ex verbo* ᚠᛁᚨᚾ *fuerit Participium* ᚠᛁᚨᚾᛞᚨᛋ, Spirans. *atque inde* ᚠᛁᚾᛞᚨᛋ. ᚠᛁᚾᛞᚨᛋ. *Ita quoque Theotiſcum* **uuaien** *habuit in Participio* **uuaiend** *& contractè* **uuaind** / **uuind** / **uuint**. *Angelus Caninius vult Latinum* Ventus *factum ex* ἄνεμος *pro* ἄντης, *ab* ἄω, Spiro: *vel eſſe ab* ἀεὶς ἄεντος, *quod ab* ἄημι. *Homerus Odyſſ.* E, *verſ.* 478. *& Odyſſ.* T, *verſ.* 440;

——— ἀνέμων διάες μένος ὑγρὸν ἀέντων, Ventorum perflat vis humida ſpirantium.

ᚠᛁᚾ-

YINGA BITITIW: Pascua inveniet; νομὴν ἐυρήσει. *Joh.* 10:9. *Cædmoni* pang *vel* pong *passim est* Campus. *Cimbris dicitur* ΠΛΚΡ. *At* venge *in Danico exegetico exp.* Conseptum. *Hinc* neopxena pong *vel* neopxna pang *Anglosaxonibus dictus est* Paradisus: *quamvis enim de primâ compositæ vocis parte nihil adhuc certi possim statuere, posterior tamen satis manifestè desumpta est ex antecedenti* pong. *Atque adeò, si quis me doceat illud* neopxn *aliquam Gaudii aut Voluptatis acceptionem in se complecti, non verebor affirmare Anglosaxonici* neopxna pong *compositionem significationémq; ad amussim congruere cum Alamannico* uuûnnigarto/ *& Belgico* lusthof. *Quúmq; glossator Cottonianus Luc.* 23:43 *scribat* nepcyna pong, *subiit aliquando suspicio* nepcy *illud fortassè (per contractionem Anglosaxonibus perfamiliarem) factum ex* ne pepcy, Nullius laboris, *ut ipso nomine designetur locus ab omnibus ærumnis laboribúsq; vacuus.* nỳllan *certè iis erat* ne pllan. *item* næy *pro* ne pæy. nat *pro* ne pat. *&c.*

YINNAN, Pati, tolerare; *Marc.* 8:31. *Luc.* 9:22. *item* Dolere; SA ATTA WEINS GAh IK YINNANDRNA SRKIDEDNN WNK: Pater tuus & ego dolentes quærebamus te; *Luc.* 2:48. *Anglosaxonibus* pinnan *est* Laborare, pugnare. *item* Acquirere, consequi. *Alamannis* uuinnan *est* Pugnare, concertare. *Islandis* vinna *est* Laborare. *Danis* vinde / Vincere, victoriam reportare. *item* Acquirere, lucrari. *Belgis quoque* winnen / Vincere, superare. *item* Quæstum facere, lucrari. *Vide quæ de origine verbi attigimus in annotatis ad Tatiani* CXCV, 4.

YINTRNS, Hyems, bruma; *Joh.* 10:22. *Anglosax.* pintep. *Alam.* uuintar / uuinter. *Cimbr.* ΠΙΔh. *Dan.* vinter. *Isl.* vetur. *Angl.* winter. *Belg.* winter. *Origo vocabuli putatur esse, inserto N, ab* ὑέω, Pluvius, pluviosus: *prorsus ut eadem anni tempestas Græcis dicitur* χεῖμα *vel* χειμὼν, *à* χέειν, Fundere. YINTRNNS *quoque dicebantur* Anni. UINR BARWARINNANDEI. IB. YINTRNNS: Mulier sanguinis profluvium passa duodecim annis: *Matth.* 9:20. BI WE YARW TWLLIB YINTRNS: Cum factus esset annorum duodecim; *Luc.* 2:42. *Quòd verò Anglosaxones annorum numerum pari modo per hyemes denotaverint, discimus ex Matth.* 2:16. *Marc.* 5:25 *&* 42. *Luc.* 2:42. 3:23. 8:42. *Joh.* 2:20. 5:5. 8:57. *Ven. Beda in ipso statim initio libri Secundi hist. eccles. gentis Anglorum,* Dyrrum tidum þ ir fif pintep and fix hund pintra æfter dæne dnihtenlican mennifcnyrfe: His temporibus, id est, anno Dominicæ incarnationis sexcentesimo quinto. LL *Inæ R.* 7; tynpintpe cniht mæg beon deofde gepita. Puer decem annorum debet scire ne furtum faciat. *Hinc iisdem Anglosaxonibus* gepintpad *est* Grandis ætate; *apud Orosium libro Sexto, cap.* 31. gepintpod beon, Ad justam ætatem excrescere;

ſcere; LL *Inæ R.* 38. unᵹepintᵹeðe pɨfman, Immatura virgo; LL *polit. Alvredi R.* 25. ᵹɨf pintᵹa ᵹæc, Olympias; *gl R.* 16. *Receptiſſimâ etiam conſuetudine annos per hyemes computabant Cimbri veteres; fortaſſè quòd eos præcipuè juvaret meminiſſe quot jam hyemis moleſtias & frigoris acerbitates (quæ longè maximam anni partem apud eos perdurant) ſuperâſſent. vide Wormii Faſtos Danicos. quemadmodum & Lactantium in Statii Thebaïd.* IV, 653. *Hollandis* **enter** *vel* **enter rind** *dicitur* Hornus, *i. e. hujus ipſius anni bos, anniculus. tanquam* **enter** *contractum ſit ex* **een-winter.** *Veteris denique linguæ Friſicæ tenaciores etiamnum dicunt* **inter/ tweenter** *vel* **twinter/ trinter rier/** *pro* **een-winter/ twee-winter/ ðɼ̃-winter rind.** *In honorem certè Infernalium temporis ſpatia non per dies & annos, cæterarum Gentium ritu, ſed per noctes & hyemes boreales populos numerâſſe author eſt nobiliſſimus Spelmannus in* Herthus. *at vetuſtiores Romani per Æſtates intelligebant Annos. vide Servium in ultimum verſum Primi Æneïdos.*

ᚠINᚹEIᛇ. *Occurrit in* ᚨISᚠINᚹEIᛇ, Comminuet. *quod vide.*

ᚠINᚹISKᚨNKᛟ, Ventilabrum; *Luc.* 3:17. *Videtur vox compoſita ex illo* ᚠINᚹᛟN, *quod fuit in* ᚨISᚠINᚹEIᛇ, *&* SKᚨNKᛟN, Mundare. *atque adeò ex hujus vocabuli compoſitione perſpicuum eſt* SKᚨNKᛟN *veteribus acceptum pro* Purgare, quacunque ratione mundare. *Hodie verò ſtrictiùs accipitur verbum pro* Fricare, defricare, fricando mundare. *nam id Danis eſt* ſture. *Anglis* **ſcoure.** *Belgis* **ſchuren/ ſchuyren.** *Gallis* eſcurer. *Italis* ſgurare, ſcurare. *quæ fortaſſè deſumpta ſunt ex* σωρία, Scoria, *i. fæces ſive retrimentum metalli: ut* SKᚨNKᛟN *primitùs nihil aliud denotaverit, quàm Sordes hujus illiúſve metalli aſſiduè fricando detergere. Angloſaxonibus interim* Paleæ *dicuntur* pinnunᵹe, *& incorruptiùs* pinðunᵹe *vel* pinðpunᵹe. Ventilabrum, pinðpiᵹ ɏẏᵹe. pinðpiɼcoɼul. pinðpeɼonn. pinðɼone. pinðɼpinᵹla. *Iiſdem quoque Angloſaxonibus* pinðpian, *Anglis* **winnow** / *eſt* Vannare, eventilare, *i. Aceres & frumenti retrimenta ad ventulum vanno excutere. Nemo certè neſcit primas in hoc opere ruſtico eſſe partes venti: unde & in principio harum vocum manifeſtum habes veſtigium vocis* pinð, Ventus. *Ac Gothis fortè non tantùm* ᚠINᚨS, *ſed &* ᚠINᚹS *dictus eſt* Ventus. *Alamannis quoque* uuint ſcûula *eſt* Ventilabrum. *Vide etymologicum Anglicum in* **Winnow.**

ᚠIIᛈᚷ ᚹᚨNKNEINᚨ ᚨTᚨᚱIðEðNN ᚨNᚨ ïNᚨ: Coronam ſpineam imponebant ei; *Marc.* 15:17. *Joh.* 19:2. ᚠᚨIII ᚹᚨNKNEINᚨN ᛒᚨIKᚨNᚨS: Coronam ſpineam portans; *Joh.* 19:5. *Vide ſupra in* ᚠᚨIII.

ᚠIS, Tranquillitas. ᚠᚨKᚹ ᚠIS MIKIᚨ: Facta eſt tranquillitas magna; *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *Luc.* 8:24. *Subdubitavi aliquando an non (præfixo* Vau)

Vau) *videri possit abscissum ex* ἥσυχος, Sedatus, placidus, quietus, tranquillus.

ϒISAN, Esse, existere. ⊙ANA MIK UIΨANA MANS ϒISAN: Quem me dicunt homines esse; *Marc.* 8: 27 & 29. ΓRΨ ÏST NNSIS HEK ϒISAN: Bonum est nos hîc esse; *Marc.* 9: 5. SADDNKAIEIS UIΨANA NSSTASS NI ϒISAN: Sadducæi dicunt resurrectionem non esse; *Marc.* 12: 18. ΨN MANNA ϒISANDS TANGIS ΨNK SIAƀAN AN ΓRΨA: Tu, homo cùm sis, facis te ipsum Deum; *Joh.* 10: 33. ϒISANDS ÏN ƀALϒEINIM: Cùm esset in tormentis; *Luc.* 16: 23. ΨAI ÏN FRAGEINAI ϒISANDANS: Qui in delitiis sunt, *i. qui delicatè ac molliter vivunt*; οἱ ἐν τρυφῇ ὑπάρχοντες. *Luc.* 7: 25. ϒISAM ϒAIAA: Epulemur. εὐφρανθῶμεν. *Luc.* 15: 23. *& mox commate sequenti,* ANΓNNNN ϒAIAAϒISAN: Cœperunt epulari; ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. *commate denique* 29, EI MIΨ FRIGRNDAM MEINAIM BIϒESGAN: Ut cum amicis meis epularer. *Ita Græcis* εὐωχία *est* Convivium. εὐωχοῦμαι, Convivor, epulor. παρὰ τὸ ἓυ ἔχειν. *Plautus Menæchm. Actu* III, *Scend* Potin ut quiescas. *&c.* Minore nusquam benè fui dispendio. *Anglosaxonibus* peran *est* Esse. *Alamannis* uuesan. *Cimbris* AP NIRA. *Danis* vere. *Islandis* ad vera. *Belgis* wesen. *Græcis* ἐιναι.

ϒISAN, Manere; *Luc.* 19: 5. *Joh.* 6: 27, 56. 7: 9. 8: 35. 14: 17, 25. 15: 6, 7, 9, 10, 11, 16. ÏNNh ΨAMMA ΓAKDA ϒISAIΨ: In illâ domo manete; *Luc.* 10: 7. NI ΓAϒAS ÏN ΓAKDA: Non manebat in domo; *Luc.* 8: 27. FRAϒANKhTS ÏZϒARA ΨAIKhϒISIΨ: Peccatum vestrum manet; *Joh.* 10: 41.

ϒISSNhΨAN NS FRNMISTGA ÏAISNS: Sciebat autem ab initio Jesus; *Joh.* 6: 64. 16: 19. 18: 2. *Videtur autem* ϒISSNhTAN *ex* ϒISSA NhTAN *contractum.* ϒISSA, Sciebat; *Matth.* 27: 18. *Joh.* 6: 6. NI ϒISSA ⊙A RADAEDI: Non sciebat quid diceret; *Marc.* 9: 6. ÏK ϒISSA: Ego sciebam; *Joh.* 11: 42. ÏΨ ϒISSEDEIS: Si cognovisses; *Luc.* 19: 42. NI ϒILDA EI ⊙AS ϒISSEDI: Non volebat ut quis sciret; *Marc.* 9: 30. NIN ϒISSEDNΨ: Nesciebatis? *Luc.* 2: 49. ϒISSEDNN, Sciebant; *Luc.* 2: 43. 4: 41. ANDhRFNN EI NI ϒISSEDEINA: Responderunt quod nescirent; *Luc.* 20: 7. *Refer hæc ad* ϒITAN, Scire.

ϒISTKIS ΨIZA NI SINA: Ovilis hujus non sunt; οὐκ ἔστιν ἐκ τῆ αὐλῆς τουτης. *Joh.* 10: 16. *Vocabulum hoc Gothicum, nisi me valdè fallit conjectura, singularem habet affinitatem cum Anglosaxonico* pyrt, *& Alamannico* uuist / *quod utrisque* Epulas cibúmq; *denotat. Huc etiam facit quòd Suecici agricolæ Terram vulgari sermone vocant* Gudz wisthuus. *Uberiorem enim agrorum proventum divinitùs affluentem*

tem agnoſcentes, utuntur hoc vetere adagio, I Gudz wiſthuus êr mjckin maat/ In Dei cellâ penuariâ eſt multum cibi. *Vide quæ de voce* uuiſt *habent notæ noſtræ ad gl Lipſii, in* uuirſcapandis / Epulantis. *Ac fortaſſè quoque eidem* uuiſt *affine erit illud* ᚫᚾᛊᚢᛁᚠᚴᚫᚾᛊ, Jejuni; *Marci* 8:3. *ſi (quod nunc demum in mentem venit)* ᚫᚾᛊᛘᛁᛊᛏᚴᚫᚾᛊ *legendum pûtemus pro* ᚫᚾᛊᚢᛁᚠᚴᚫᚾᛊ. *Cæterùm hoc maturiore ac minùs deproperato indiget examine.*

ᚤIT, Nos, *de duobus*; *Joh.* 17:11, 22. *Angloſax.* þÿt. *Iſl.* vid.

ᚤITᚫᚾ, Scire; *Marc.* 7:24. ïᚴ ᚤᚫIT ⊙ᚫᚱᚷᚫᚾᛊ ᚴᚫᚤᚫ-ᛚᛁᛞᚫ: Scio quos elegerim; *Joh.* 13:18. ᚾI ᚤᚫIT: Neſcio; *Joh.* 9:12. ᚤᚫIT ᚫTTᚫ ïZᚤᚫᚱ: Scit pater veſter; *Matth.* 6:32. ᚤITᚢᛘ, Scimus; *Marc.* 12:14. ᚾI ᚤITᚢᛘ: Neſcimus; *Marc.* 11:33. ᚢᚢ-ᚤITI, Stultitia, inſcitia; *Marc.* 7:22. *Angloſax.* pitan *eſt* Scire. *Alam.* uuizan/ uuizzan. *Cimbr.* ᚢIᚫᚫ. *Dan.* vide. *Belg.* weten. *Angl. quoque* witte *olim fuiſſe in uſu pro* Scire, *liquet ex* to witt / Scilicet, videlicet. wittingly/ Sciens. had I wiſt / Si ſciviſſem. I wot not / Neſcio: *nam hæc ab antiquo hujus verbi uſu etiamnum reſervârunt Angli. Hæc interim omnia valdè ſunt affinia Græco* εἰδέναι, Scire. *nam Æölicum digamma (quod aliis* Vau *nuncupatur) præponi vocabulis à vocali vel diphthongo inchoantibus, toties monitum eſt ut non indigeat repetitione.*

ᚤITᚫᚾ, Videre. ᚤITᚫᚾᛞᚫᛊ ïᚫISᚢᛊ ᚠᚱᛊ ᛘITᚱᚾINᛊ ïZ᛫ Videns Jeſus cogitationes eorum; *Matth.* 9:4. ᚠᚢ ᚤIT᛫IS: Tu videris; *Matth.* 27:4. *Hæc verbi acceptio profluxit ex antecedente: quoniam ea quæ percipimus intellectu, videmur nobis coràm quaſi intueri.*

ᚤITᚫᚾ, Obſervare, cuſtodire, tueri, munire. hᚫIT ᚾᚢ ᚤITᚫᚾ ᚠᚫᛘᛘᚫ hᚫᛚIᚤᚫ: Jube cuſtodiri ſepulchrum; *Matth.* 27:64 & 65. ᚤᚫITIᛞ᛫ᛞᚫᚾᚢ ïᛘᛘᚫ ᚷᚫᚾ hᚫIᛚIᛞ᛫ᛞ᛫ᛞᚫI ïᚾ ᛊᚫᛒᛒᚫTᚱ ᛞᚫ-ᚴᚫ: Obſervabant eum ſi ſabbatho curaret; *Marc.* 3:2. *Luc.* 6:7. ᚤITᚫᚾ-ᛞᚫᚾᛊ ïᚫISᚢᚫ: Cuſtodientes Jeſum; *Matth.* 27:54. ᚤITᚫᚾᛞᚫᚾᛊ ᚤᚫhTᚤᚱᛘ ᚾᚫhTᛊ ᚢᛈᚫᚱ hᚫIᚴᛞᚫI ᛊ᛫IᚾᚫI: Cuſtodientes vigilias noctis ſuper gregem ſuum; *Luc.* 2:8. ᚾI ᚢIᛘIᚠ ᚠIᚾᛞᚫᚾᛁᚱᚴ-ᛞᚫI ᚴᚱᚠᛊ ᛘIᚠ ᚫTᚤITᚫIᚾᚫI: Non venit regnum Dei cum obſervatione; *Luc.* 17:20. ᚫᚫᚫᚫïᛘ ᚫᚾᛁᚱᚷᚾᚫ ᚤ᛫ᛊᚾᚾ ᚮᚫIᚴᚤ᛫IT-ᚷᚫᚾᛞᚫᚱᚾᚫ ᚫᚾ ïᛘᛘᚫ: Omnium oculi erant intendentes in eum; *Luc.* 4:20. *Tertia hæc ſignificatio verbi* ᚤITᚫᚾ *promanavit ex ſecundâ; propterea quòd non opus habeant oculos aliorſum deflectere, qui rem ſibi commiſſam ſedulò cuſtodire ſatagunt. unde & Græcis* ἐπίσκοποι *dicti* Dominici gregis cuſtodes. λινόπτης,

Retia

Retia ſervantes. ὀνόπτυ, Vinearum cuſtodes. *Latinis quoque* Æditui *vel* Ædituentes *dicebantur Sacrarum ædium cuſtodes. &c. Similia vide ſupra in* ϒΛRΔGΛN, Cuſtodire.

ϒITΛN, Obſervare, revereri. ϒITΛIÐΛ ÏMMΛ: Obſervabat eum; *Marc.* 6:20. SΛBBΛTE ÐΛΓΛ NI ϒITΛIΨ: Sabbathum non cuſtodit; *Joh.* 9:16. *Angloſaxonibus quoque non ignota fuit hæc verbi acceptio: Ruſhworthianus gloſſator Matth.* 21:37; hio oꝑitun ſunu min. Reverebuntur filium meum; ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. *Fortaſſe quoque huic acceptioni occaſionem dedit priſca eorum loquendi formula, qui* ane pitan *dicebant pro* Honorem exhibere. *Beda lib.* II, *cap.* 20; ne polde he æniȝe ane pitan on ðæne Lnihtenan æꝑeꝑtniſſe. Nec religioni Chriſtianæ aliquid impendebat honoris. *Similem loquendi modum habent Canuti regis* LL *eccleſ.* § 2.

ϒITRΨ, Lex; *Matth.* 7:12. *&* 11:13. *item Luc.* 16:16. ϒITRÐΛ-ΛΛISΛKGRS, Legis doctores; *Luc.* 5:17. ϒITRÐΛÞÞΛSTGRS, Legis periti; *Luc.* 7:30. ϒITRÐΛÞÞΛSTGEIS, Legiſperitus; *Luc.* 10:25. *Alamannis* uuitut *vel* uuizzod *eſt* Lex. *à* uizzan / Scire. *vel, quòd oporteat eam ſcire; vel, quòd feratur à peritis & variarum rerum ſcientiâ imbutis hominibus. unde quoque Angloſaxonum reges in ipſo legum ſuarum ingreſſu plerumque profitentur leges iſtas à ſe latas* mid pitena ȝeðeahte, Cum ſapientum conſilio.

ϒIΨΛN, Conjungere, colligare, copulare. *Vide quæ de hoc verbo habet Appendix addendorum ad paginam* 129, *in* ΓΛϒΛΨ, Conjunxit.

ϒIΨRNÐΛNS hΛNÐIÐΛ SEINΛ: Moventes capita ſua; *Marc.* 15:29. *Affine huic videtur quod* cpÿꝑan *Angloſaxonibus eſt* Quaſſare. ic tocpÿꝑe, Quaſſo; *gr Ælfrici* 28. ꝑoncpÿꝑðe heaꝑda maniȝna, Conquaſſabit capita multorum; *Pſ.* CIX, 7.

ϒIΨKΛ *ſæpenumero ſignificat* ὑπάντησιν, Occurſum; *tam in compoſitione, quàm extra eam.* ϒIΨKΛÏÐGΛ ÏNΛ: Occurrit ei; ὑπάντησεν αὐτῷ. *Joh.* 11:20. NRKNNNNN ϒIΨKΛΓΛMRTGΛN ÏMMΛ: Proceſſerunt obviam illi; ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ. *Joh.* 12:13. ΛΛΛΛ SR BΛNKTS NSÏÐÐGΛ ϒIΨKΛ ÏΛISN: Tota civitas exiit obviam Jeſu; πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 8:34. *Joh.* 12:13. *Atque adeò deſumptæ ſunt iſtiuſmodi loquendi formulæ ab illo* ϒIΨKΛ *quod ſignificat* Adverſùm, contra. SΛEI NIST ϒIΨKΛ ÏZϒIS. ÞΛNK ÏZϒIS ÏST: Qui non eſt adverſùm vos, pro vobis eſt; ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. *Luc.* 9:50. *Matth.* 10:35. *Luc.* 14:31. *unde quoque* ϒIΨKΛϒΛIKΨ *eſt* Contra; ἀντιπέρα. *Luc.* 8:26.

8:26. ïN hᛚIM ᚠᛟ ᛉIᚠKᛚᛉᛚIKᚠᛟN ïTTUIS: In caſtellum quod contra vos eſt; εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν. *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. *Angloſaxonicum* piᵭep, *Alamannicum* uuidar / *Belgicum* weder *idem ſignificant, atque eundem in multiplici compoſitione habent uſum.* ᛉIᚠKᛚ, Circa; περί. ᛉIᚠKᛚ ᛉITS: Circa viam; περὶ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:15. ᛉIᚠKᛚ, Ad; πρός. *Matth.* 27:14. ᚢNᚦhᛟᚮ ïᛚISNS ᛉIᚠKᛚ ïNᛚ: Reſpondit Jeſus ad illum; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν. *Luc.* 4:4. 6:3. SᛉᛟK ᛉIᚠKᛚ ᚣᚱKᛚ-hᛚMᛚ: Juravit ad Abraham; ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ. *Luc.* 1:73. ᛉIᚠKᛚ hᛚKᚢnhᛚIKTEIN ïZᛉᛚKᛚ ᚴᛚMEᛚIᚦᛚ ïZᛉIS ᚠᛟ ᛚNᛚ-ᚱNSN: Ad duritiam cordis veſtri ſcripſit vobis præceptum iſtud; πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. *Marc.* 10:5.

ᛉIᚠKᛚNS *occurrit in* ᛚᛚNSᛉIᚠKᛚNS, Jejuni; *Marc.* 8:3. *Qualemcunque noſtram de hac voce conjecturam vide in* ᛚᛚNS *&* ᛉISTKIS.

ᛉᛚITᛚN, Circumſpicere. ᛉᛚᛚITᛟᚦᛚ SᛚIΘᛚN ᚠᛟ ᚠᛚTᛚ TᛚNGᛚNᚦEIN: Circumſpiciebat videre eam quæ hoc fecerat; *Marc.* 5:32. *Angloſaxonibus nimirum* plitan *eſt* Videre, intueri. *Cædmon paginâ* 15, *lin.* 15. *paginâ item* 40, *lin.* 6 *&* 21. *Ælfrici grammatica cap.* 25; ic ymbplatiȝe, Contemplor. *ac rurſus cap.* 28; ymbplatunȝ, Aſpectus. *Genuinam denique priſci verbi acceptionem magis etiam firmat, quòd ſicuti Angloſaxonibus* anſyn *dicitur* Vultus, facies, *à* ſeon, Videre: *ita iiſdem quoque* Facies *nuncupatur* anᵭplita *vel* anᵭplite *ab hoc antiquo verbo* plitan. *Vide annotata ad gl Lipſii in* anliton / Vultus. *ſicuti & notas ad Tatiani* xxxv, 2.

ᛉᛚITS, Facies; ὄψις. *Joh.* 11:44. ᚢᚢᚱᚢᚢᚢᚢᚢ SᚢMᛚI SᚢEI-ᛉᛚN ᛚNᛚ ᛉᛚIT ïS: Cœperunt quidam inſpuere in faciem ejus; *Marc.* 14:65. *Huc etiam pertinet illud* ᚢNᛞᛚᛉᛚEIZ, Facies, *quod occurrit Lucæ* 17:16. *Angloſaxonibus quoque* anᵭplita, *& Alamannis* anlite *eſt* Facies. *Refer ad illud* ᛉᛚITᛚN *quod præceſſit.*

ᛉᚱᛞS, Dæmoniacus; *Marc.* 5:18. *Angloſaxonibus* poᵭ *non modò dicitur* Dæmoniacus, *ut videre eſt Joh.* 8:48 *&* 49. *item* 10:21. *verùm etiam* Amens, atrâ bile percitus. poᵭa, Amens; *Scintill.* xxiv. poᵭ, Rabidus vel inſanus. poᵭnẏr, Rabies. ᚹe þe ᚹoþ ᚹlepe apeᵭ; Freneticus; *gl R*, 78. poᵭᵭpaȝa, Furor; *Paſtoral.* xxvi, 2. poᵭeþirtle, Elleborum vel veratrum; *gl R*, 43. poᵭᚹeca peneþulᚹ, Diabolus; LL *eccleſ. Canuti R*, 26. ic peᵭe, Furo; *gr Ælfr.* 33. *Francis etiam vox nota eſt*; uuotniſſa / Dementia; *gl C*, 6. uuotagin / crimmin / Tyrannide; *App. gloſſarii C.* uuûdrich / Truculentus, atrox, funeſtus; *gl D*, 32. uuatage / Furioſi; *gl B*, 21. uuatanter / Peſtilens; *gl A*, 10. *Anglis* wood *eſt*

In-

Insanus, furiosus. *Belgis* **woedt / verwoedt.** *Islandis* **odur.** *Affinia possunt videri Græco* οὐλάω, Vulnerare, pugnis calcibúsq; concidere. *vel etiam isti* οἰδαίνειν, *quod exponunt* Intumescere irâ, *ut solent atrâ bile perciti. Huic interim* **ᚢᛟᚫᛋ** *admodum est affine nomen ejus Idoli quod antiquæ Sueonum genti* Wodan *dicebatur, & à quo diem hebdomadæ quartum (quem Romani tribuebant Mercurio) plerique Septentrionalium inscripsere Marti; quemadmodum diem Jovis referunt ad Jovem altitonantem,* Thor *dictum; diem verò Veneris ad Numen amores connubiáq; gubernans, quod* Fricco *nuncupabant. Pretium operæ facturus videor si ea, quæ dixi, firmem verbis Adami Bremensis, apud quem Historiæ ecclesiasticæ cap.* 233 *sequentia hæc leguntur:* Nobilissimum Sueonum gens templum habet, quod Ubsola dicitur; non longè positum à Sictoniâ civitate. In hoc templo, quod totum ex auro paratum est, statuas trium Deorum veneratur populus, ita ut potentissimus eorum Thor in medio solium habeat triclinio. Hinc & inde locum possident Wodan & Fricco, quorum significationes ejusmodi sunt. Thor, inquiunt, præsidet in aëre, qui tonitrus & fulmina, ventos imbrésq;, serena & fruges gubernat. Alter Wodan, id est Furor, bella regit, hominiq; ministrat virtutem contra inimicos. Tertius est Fricco, pacem voluptatémq; largiens mortalibus: cujus etiam simulacrum fingunt ingenti priapo. Wodanum verò sculpunt armatum, sicuti nostri Martem solent. Thor autem cum sceptro Jovem simulare videtur. *Hæc Bremensis. quem tamen locum ex Vossiano ejusdem Historiæ fragmento* MS^o *non nihil restitui in iis quæ ad rem facere videbantur. Idem interim Adamus capite proximè sequenti etiam hæc subjicit;* Si pestis & fames imminet, Thor idolo immolant; si bellum, Wodani; si nuptiæ celebrandæ sunt, Fricconi.

ᚢᚱᚾᛞ. *Vide* **ᚢᚾᚾᛞ,** Vulnus *vel* Ulcus.

ᚢᚱᛗᚷᚫᚾ, Clamare. **ᚫᛏᚤᚱᛗᚷᚫᚾ,** Ad se advocare. **ᛋᛏᛁᛒᚾᚫ ᚢᚱᛗᚷᚫᚾᛞᚫᛁᚾᛋ ᛁᚾ ᚫᚾᚦᛁᛞᚫᛁ:** Vox clamantis in deserto; *Marc.* 1:3. *Luc.* 3:4. **ᛁᚫᛁᛋᚾᛋ ᚻᚫᛁᚻᚫᛁᛏ ᚫᛏᚤᚱᛗᚷᚫᚾ ᛁᚾᚫ. ᚷᚫᚻ ᚢᚱᛗᛁᛞᛖᚫᚾᚾ ᚦᚫᚾᚫ ᛒᚫᛁᚾᛞᚫᚾ. ᚢᛁᚦᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᚫᚾ ᛁᛗᛗᚫ. ᚦᚴᚫᚠᛋᛏᛖᛁ ᚦᚾᚴ. ᚾᚴᚴᛖᛁᛋ. ᚢᚱᛗᛖᛁᚦ ᚦᚾᚴ:** Jesus præcepit illum advocari, & vocaverunt cœcum, dicentes ad eum; Confide, surge, vocat te. *Marc.* 10:49. **ᚻᚫᚾᚫ ᚢᚱᗰᛁᛞᚫ:** Gallus cantavit; *Marc.* 14:68. **ᚷᚾᛋ ᚢᚱᗰᛖᛁᛞ ᗰᛁᚴ ᚫᚫᛁᛋᚫᚴᛖᛁᛋ ᚷᚫᚻ ᚠᚫᚾ:** Vos vocatis me Magister & Domine; *Joh.* 13:13. **ᚢᚱᗰᚷᚫᚾᛞᚫᚾᛋ ᚫᚾ ᛋᛁᛋ ᛞᚫᚱᚫᗰ ᚷᚫᚻ ᚾᚫᚻᛏᚫᗰ:** Clamantes ad se die ac nocte; *Luc.* 18:7. *Anglosaxonibus* pepan. peopan. poepan *est* Flere, plorare. *Alamannis* wuofen. *Anglis* **weep:** *de quo vide etymologicum nostrum Anglicum. Iisdem quoque Anglis* **to whoop** *vel* **hoop** *est* Longiùs distantes elatâ voce ciere atque ad se advocare. *Præcipuè tamen Ve-*

natores dicuntur **hoop and hallow** / *cùm subjecta vallium ac resultantes saltus truci clamore complent, ad canes excitandos, feras è latibulis excutiendas, socios denique venationis commonefaciendos.*

YRAIUR YAIRΨIΨ AN RAIHTAMMA: Prava erunt in directa; τὰ σκολιὰ ἔσται εἰς εὐθεῖαν. *Luc.* 3 : 5. *Anglis* **wrie** *vel* **awrie** *est* Tortus, incurvatus, obliquus. *Ad cujus vocabuli originem pertinet quod pro Anglosaxonico* ꝑꝑinꝛan, Torquere, inflectere, *Dani contractè dicunt* vrie. *unde postea Angli mutuati sunt suum* **wrie** / **awrie**. *atque adeò quoque ex hoc Anglico* **wrie** *conjectare licet Gothicum* **YRAIUE** *similem aliquam contractionem passum.*

YRAKA, Persecutio. *Pertinet ad* **YRIKAN**, Persequi.

YRATRAEAHN GERAOAMMEH IN IAIRNSALEM: Ibant quotannis in Jerusalem; ἐπορεύοντο κατ' ἔτος εἰς Ιερουσαλήμ. *Luc.* 2 : 41. *Anglosaxonibus* ꝑꝑæcniꝛan. ꝑꝑæcꝛiðiꝛan *est* Peregrinari. ꝑꝑæclice, Peregre. ꝑoꝑꝑecen, *item* ꝑꝑecce. ꝑꝑæcca, Advena, peregrinus, exul. *de quibus nonnihil etiam mox dicemus in* **YRIKAN**, Persequi.

YRIKAN, Persequi. **GABAI MIK YREKNN. GAH IZVIS YRIKAND**: Si me persecuti sunt, & vos persequentur; *Joh.* 15 : 20. **BI ΨE UIMIΨ ARAR AIΨΨAN YRAKGAI IN ΨIS YANRDIS**: Ortâ tribulatione & persecutione propter verbum; *Marc.* 4 : 17. **MIΨ YRAKRM**: Cum persecutionibus; *Marc.* 10 : 30. *Ab hac priscâ verbi* **YRIKAN** *acceptione non multum videtur abire Anglosaxonicum* ꝑꝑeccan, Torquere, *quod occurrit in duobus codicibus interlineatis Marc.* 5 : 7. *ubi glossator Cottonianus habet* ðu mec ne puꝑæcce. *at Rushworthianus*, ne me ne ꝑꝑecce, Ne me torqueas. *Ac fortassè quoque ab hac antiquissimâ verbi* **YRIKAN** *acceptione* Exul *Anglosaxonibus dictus est* ꝑꝑæcca *vel* ꝑꝑecca. Exilium, ꝑꝑæcꝛiᵹ *vel* ꝑꝑecꝛiᵹ. Locus exilii, ꝑꝑæcꝛtop. Exulare, ꝑꝑacan. *&c. nam persecutoribus hoc maximè propositum, ut sibi præter cæteros invisos communi patriâ pellant foràsq; projiciant, atque extorres omnium rerum indigentiâ torqueant.*

YRIKAN, Execrari, diris devovere. **ΨINΨGAIΨ ΨANS YRIKANDANS IZVIS**: Benedicite iis qui vobis diras imprecantur; εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς. *Matth.* 5 : 44. *Ad hanc verbi* **YRIKAN** *acceptionem refer Anglosaxonicum* ꝑꝑohꝺ, Abominatio, execratio. *Belgicum item* **wraken**/**wraecken**/ Rejicere, repudiare, *atque alia plura, de quibus vide Anglicum etymologicum in* **Wrack.**

YRIKAN, Vindictam sumere. *nam ita quoque verbum olim acceptum fuisse, manifestum fit ex* **RAYRIKAN**, *quod vide suo loco.*

YRIS-

ᛉᚱISᚢᚪᚾᛞ *occurrit in illo* ᚩᚪᛉᚱISᚢᚪᚾᛞ, Referunt fructum; *quod vide in Appendice addendorum.*

ᛉᚱᚷhᚷᚪᚾ, Accuſare. ᛖI ᛒIᚩᛖᛏᛖINᚪ TIᚳ ᚪᚢ ᛉᚱᚷhᚷᚪᚾ Ïᚾᚪ: Ut invenirent unde accuſarent eum; *Luc.* 6:7. ᛉᚱᚷhIᛞᛖᚪᚷᚪᚾ ÏZᛉIS ᛒI ᚪTTIN: Accuſabo vos apud Patrem; *Joh.* 5:45. MIᛑ ᛑᚪᚾᛖI ᛉᚱᚷhIᛑS ᛉᚪS: Cùm accuſaretur; *Matth.* 27:12. ÏST SᚳᛖI ᛉᚱᚷhIᛞᚪ ÏZᛉIS MᚷSES: Eſt qui accuſat vos Moſes; *Joh.* 5:45. ᛉᚱᚷhIᛞᛖᚪᚾᚾ Ïᚾᚪ: Accuſabant eum; *Marc.* 15:3. ᛖI ᛉᚱᚷhIᛞᛖᚪᛖINᚪ Ïᚾᚪ: Ut accuſarent eum; *Marc.* 3:2. ᛟᚷ ᛉᚱᚷhᛖ ᛒᚪIKIᛑ ᚪᚾᚪ ᛑᚪᚾᚪ Mᚪᚾᚾᚪᚾ: Quam accuſationem affertis adverſus hunc hominem? *Joh.* 18:29. *Angloſaxonibus* ᚹᚹᛖᚷᚪᚾ. ᚹᚹᛖᚪᚾ *eſt* Accuſare. ᚷᛖᚹᚹᛟᛖᚷᛖᛞ beon, Accuſari. ᚹᚹᛖᚷIᚾᚷ. ᚹᚹᛟhᛏ, Accuſatio. ᚹᚹᛖᚷᛖᚹᛖ, Accuſator. *Ab hac interim antiquâ ſignificatione verbi* ᚹᚹᛖᚷᚪᚾ, *Anglis* to bewray himſelf *eſt* Turbatæ vellicantíſq; conſcientiæ ſtimulis prodere ſeipſum. *Ac fortaſſe hinc etiam deſumptum eſt Anglicum* rogue / Scurra, nebulo. *vide Anglicum etymologicum. Belgis* wroeging des gewetens *eſt* Vellicatio *vel* Stimulus conſcientiæ ſemet ipſam accuſantis condemnantíſq;. *Ipſum verò* ᚹᚹᛖᚷᚪᚾ *ſuſpicor factum ex* ᚹᛖᚹᛁᚷᛖᚪᚾ. ᚹᛁᛖᚹᚷIᚪᚾ. ᚹIᚹIᚷᚪᚾ. ᚹᛦᚹᚷᚪᚾ, Malignari, maledicere. *unde &* Diaboli, *ſæviſſimi accuſatores generis humani, dicuntur* ᚹᛖᚹIᚷᛖ ᚷᚪᚱᛏᚪᚱ *Cædmoni* 3, 4. *quomodo &* ᚹᛖᚹIᚪ ᚹᛖᚩᚾᛞ, Hoſtis malignus *idem ille Diabolus nuncupatur apud Bedam* III, 19. *Conſidera interim an non aliquam cum his affinitatem habeat illud* ῥώκομαι, *quod Laconibus, Heſychio authore, uſurpatur pro* ὀχλοῦμαι, λυποῦμαι, Iraſcor, dolore torqueor.

ᛉᚱᚾTᚪ ᚪINᚪᚾᚪ ᛉITᚷᚪIS: Apicem unum legis; κεραίαν μίαν τῦ γράμ. *Luc.* 16:17. *Affine huic eſt Angloſaxonicum* ᚹᚹITᚪᚾ, Scribere; *quod Cimbri* ᚮᚱ RITᚪ, *Angli* to write *dicunt.*

ᛉᚾᚳᚱS, Lupus. Sᚪ ᛉᚾᚳᚱS ᚱᚱᚪᛉIᚪᛉIᛑ ᛑᚷ: Lupus diſpergit eas; *Joh.* 10:12. Ïᚾᚾᚪᛑᚷᚱ SINᛞ ᛉᚾᚳᚱᚷS ᛉIᚪᛉᚷᚾᛞᚪᚳᚾS: Intrinſecus ſunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. *Angloſax.* pulꝛ. *Alam.* wolf. *Cimbr.* ᚢᚾᚹ. *Dan.* ulff. *Iſl.* ulfur. *Angl. & Belg.* wolf. *Quidam per metatheſin factum putant ex* φωλεύω, In luſtris latebriſq; deliteſco. *Rectiùs tamen referas ad Æolicum* ὔλκος *pro* λύκος. *nam & Sclavini inde retinuerunt ſuum* wlk. *Poſtea verò ab hoc* ὔλκος, *mutato* κ *in* π, *fuit* ὔλπος, *atque inde* ulꝛ *&* pulꝛ. *Latini ſimiliter mutaverunt* κ *in* π, *cùm* Lupus *fecerunt ex* λύκος. Spolio *ex* σκυλάω. Sepes *à* σηκός. *nam* σηκὸν *vett Græci dicebant qualemcunque* περίβολον. *Angloſaxonibus* ᚹᛖᚹᛖᚹᚢꝛ *eſt* Diabolus. ᛒIᚱᚳᚩᚹᚱ ᚩ mærꝛᚹᛖᚹᚱᚩᚱᛏᚪᚱ ᚱᚳᛦᛚᚪᚾ ᚷᚩᛞᚳᚢᚾᛞᛖ

heorda bepapian and bepeprian mid pirlican lapan. Þ re podþreca pepepulf to þriðe ne rlite. ne to þela ne abite of godcundre heapde:. Episcopi & sacerdotes gregem Domini sapienti doctrinâ debent custodire & defendere, ne Diabolica vesania vulneret eum vel occidat; LL *eccles. regis Canuti*, § 26. *Iisdem quoque Anglosaxonibus* pulfer heofod *olim dicebatur* Utlagatus, *i. e. ab omni legis patronicio excluſus; quiq;, ſi repertus fuerit & retineri poſſit, vivus Regi traditur; vel caput ejus, ſi ſe defenderit. Lupinum enim gerit caput, quod Anglicè* pulfer heofod *dicitur. Ita* LL *Edovardi Confeſſoris*, § 7. *quas adi. Vide quoque* Henr. *Knihton de Eventibus Angliæ, col.* 2356. *Cimbris* ᚢᚱᚠᛅᚱᚾ, Lupi cauda, *deſignat Hominem perditè improbum & à quo nihil exſpectandum quod non ſit pravum atque exitiabile. Runicum lexicon.*

ynlþns, Gloria; *Matth.* 6: 13. *Luc.* 2: 14. 19: 38. **þai in ystgrm ynlþanaim yisanda ans**: Qui in veſte pretioſâ ſunt; *Luc.* 7: 25. **rasiodam ynlþarа himmlda arа**: Vidimus mirabilia hodie; εἴδομεν παραδόξα σήμερον. *Luc.* 5: 26. *nam* παράδοξα *ſunt mirabilia, quæ inexſpectatâ novitate omnium oculos trahunt, magnámq; excitant famam. Angloſaxonibus* puldor *vel* puldor *eſt* Gloria. *quod nos olim derivabamus ab* ἔλδωρ, Cupido, deſiderium; *quoniam erectæ maximorum hominum mentes plerumque in laudis & gloriæ contemplatione cupiditatéq; verſantur.* Ea natura rerum eſt, *inquit Cicero Philippica* v, ut qui ſenſum veræ gloriæ ceperit, nihil cum hac gloriâ comparandum putet. *Idem circa initium libri Tertii Tuſcul. quæſtionum*; Eſt Gloria ſolida quædam res & expreſſa, non adumbrata. eſt conſentiens laus bonorum, incorrupta vox benè judicantium de excellente virtute. ea Virtuti reſonat, tanquam imago gloriæ; quæ quia rectè factorum plerumque comes eſt, non eſt à bonis viris repudianda. *Vide quoque juniorem Plinium libro Quinto, epiſtolâ* 8. *Hæc mea olim qualiſcunque de Angloſaxonico* puldor *conjectura; nunc aliam ejus originationem quæro, & quæ propiùs accedat ad Gothicum* **ynlþns**.

ynnd, Vulnus. **hanþiþ ynnd an þrahteann**: Capitis vulnera infligebant; *Marc.* 12: 4. *Videntur &* **yrnd** *dixiſſe: nam* **rayrndarndans** *exponitur* Vulnerantes; *Luc.* 20: 12. *Angloſaxonibus* pund *eſt* Vulnus. *Alamannis* **wunta/ wund**. *Cimbris* ᚢᚾᚦᛅ. *Anglis* **wound**. *Belgis* **wonde**. *Mericus Caſaubonus derivat ab* ὀυδάω, Vulnerò. *Magis tamen incoactè deſumptum dixeris ex* **winden**/ Involvere, obligare; *ſolent enim vulnera conſtringi atque alligari linteis multiplici nexu implicatis. Quoniam verò non tantùm convulneratæ, ſed & exulceratæ corporis partes iſtiuſmodi ligamentis obligari ſoleant ac foveri, hinc* pund *Angloſaxonibus non modò* Vulnus, *verùm etiam*

Ulcus

Ulcus *denotavit: quod ipſum quoque in Alamannico* uuunta *locum habere, mox docebimus.*

ᚠᚾᚾᚪᚾᚦᛈᚾᚷᚱᛋ ᚺᚪᛒᚪᛁᛞᛖᚪᚾᚾ: Plagas habebant; μώπγας ἔιχον. *Marc.* 3: 10. *Fortaſſè de* Ulceribus *intelligendum eſt vocabulum, ſiquidem priſca valdè eſt hæc acceptio. Alamannicum gl A*, 4, Ulcus, uuunta. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 32; punð, Vulnus, ulcus. *Utriuſque denominationis ratio manifeſtiſſima eſt; cùm non Vulnera tantùm, ſed & Ulcera obvolvi ſoleant linteis multiplici nexu implicatis.* ᚹoᚹᚹunðen, Ulceroſus; *Luc.* 16: 20. ᚹnam ᚹẏᚹᚱtum punðum bið ᚷerᚹencð. A peſſimis ulceribus fatigabitur; *Somn.* 105. Tiberiuſ pæſ ſpa unhal miþ mẏrlicum punðum þ he peaſð hneoxla, Tiberius ita infirmatus erat variis ulceribus, ut redderetur leproſus; *Nathan* 1. punðela ðuph hi ſẏlxe acænneðe, Ulcera ſuâ ſpontè nata; *Herb.* CLXXVI, 5. *Fortaſſè tamen* punð *iſtud propriè olim intellectum, de Ulceribus exardeſcentibus in aliquâ parte corporis graviore ictu contuſi ſugillatiq;; quomodo &* ᛒᚪᚾᚷᚱᛋ *Gothi primò* Plagas, *ac mox etiam* Ulcera *nuncupârunt.*

ᚠᚾᛋᚪᚪᚴᛖᛁᛋ, Fullo; *Marc.* 9: 3. *Licet codici Argenteo paſſim* ᚹᚹᚪᚺᚪᚾ *uſurpetur pro* Lavare, abluere; *ſuſpicor tamen Gothis vetuſtioribus in uſu quoque fuiſſe aliud verbum Lavandi ſignificationem habens, quódq; non longè abierit ab Angloſaxonico* pæſcan, *Alamannico* uuaſgan/ *Anglico* waſh/ *Belgico* waſſchen/ Lavare: *ut* ᚠᚾᛋᚪᚪᚴᛖᛁᛋ *inde nuncupetur* Fullo, *qui Græcis dictus eſt* πλυνεὺς, πλυντὴς, πλύτης, *à* πλύνω, Lavo, abluo; *quod plerumque de Veſtimentis dicitur, ſicut* λούω *de Corpore,* νίπτω *de Manibus ac pedibus.*

X K.

ᚴᛁᛋᛏᚾᛋ ᛋᚪ ᛋᚾᚾᚾᛋ ᚹᛁᛋ ᚹᛁᚾᚹᛖᛁᛁᚾᛋ: Chriſtus filius benedicti; *Marc.* 14: 61. ᚪᚾᚪᛋᛏᚱᚪᛖᛁᚾᛋ ᛁᚴᚹᚪᛏᛏᛖᚪᚷᚱᚾᛋ ᛁᛚᚪᛁᛋᚾᛁᛋ ᚷᚱᛁᛋᛏᚪᚾᛋ: Initium euangelii Jeſu Chriſti; *Marc.* 1: 1. ᚹᛁᛋᛋᛖᚪᚾᚾ ᛋᛁᚪᛒᚪᚾ ᚷᚱᛁᛋᛏᚾ ᛁᚾᚪ ᚹᛁᛋᚪᚾ: Sciebant ipſum eſſe Chriſtum; *Luc.* 4: 41. ᚾᚴᚱᛖᛁᛋᚪᚾᚪ ᚱᚪᚪᛁᚾᚱᚪᚷᚱᛁᛋᛏᚹᚪᛁᛋ ᚹᚪᚺ ᚱᚪᚪᛁᚾᚱᚪᚾᚴᚪᚾᚦᛖᛏᛖᛁᛋ: Exurgent pſeudochriſti & pſeudoprophetæ; *Marc.* 13: 22. *Angloſaxonibus* Cpiſt *eſt* Chriſtus. Cpiſtaſ, Chriſti, *numero plurium. Alamannis* Criſt. *Cimbris* ᚱᛁᚾᛏᚪ. *Huc facit illud Lexici Runici:* ᚴᚾᛁᚾᚪᚱᛁᚾᛏᚪ, Sic appellârunt veteres Chriſtum à probitate & candore. *Pari*

Pari prorsus ratione (ut verbis reverendi atque Orientalium linguarum elegantiarúmq; ſtudioſiſſimi Tho: Mareſchalli utar) Chriſti duodecim Apoſtoli ſæpiùs dicuntur Arabicè אלחואריון, *q. d.* Candidi, *ut à plæriſque explicatur. Hæcq; vox non ſolùm in Mohammedanorum ſcriptis reperitur; ut, Alcorani Surat.* v, *&c. verùm etiam aliquoties in ipſius N. Teſtamenti editione Erpeniana; ut, Act.* 1, 26. *&c. De cujus nominis primariâ impoſitione adferuntur conjecturæ ſatìs multæ, ſed diverſæ nimis & incertæ: quapropter, dum aliquid certi ſtatuerint Arabicarum literarum cultores, non videtur aſpernandum quod proponit Cl. Ludolfi Lexicon Æthiopicum in Rad.* חור. *Hæc Mareſchallus. Unum benedicti Soſpitatoris noſtri nomen, hanc habet literam initialem: nam* XKISTNS *codici Argenteo paſſim compendioſè ſcribitur* XS, *lineolâ ſuperinductâ. Aliquando in mediis quoque vocibus adhibetur hæc litera, ſed peregrinis tantùm, ut ſunt* ZΛXΛKIΛS *&* ΠΛSXΛ, *ſicuti monuit Gothicum alphabetum, in literâ* X.

Z Λ.

ΛЄΠ *videtur uno in loco poſitum pro* SΛЄΠ, Dormit. *Quemadmodum enim Matth.* 8:24, ΪΨ ΪS SΛI SΛЄΠ, *ponitur pro* Ipſe verò dormiebat; αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. *Lucæ itidem* 8:23, SΛI SΛЄIΠ, *exponitur* Obdormivit; ἀφύπνωσε. *ita quoque Joh.* 11:11 *ſequentia Euangeliſtæ verba,* ΛΛZΛKNS ÞKIGRNΔS ΠNSΛK ΓΛSΛIZΛЄΠ: Lazarus amicus noſter dormit; Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται. *ſuſpicabar olim ſcripta fuiſſe,* ΛΛZΛKNS ÞKIGRNΔS ΠNSΛKΓΛ SΛI SΛЄΠ: *putabámq; hanc eſſe mentem loci,* Lazarus amicus noſter ecce dormit. *Penitiùs tamen inſpectis excuſſiſq; duobus hiſce locis parallelis Matth.* 8:24. *& Lucæ* 8:23. *judicavi* SΛI *iſtud non poſſe utrobique accipi pro* Ecce. *Uno igitur iſthoc ſcrupulo etiamnum reſtante, oportunè mihi ſententiæ ſuæ copiam fecit amicus noſter juxta doctus ac reverendus. Putabat is* ΓΛSΛIZΛЄΠ *conjunctim legi debere; tanquam Gothi per uſitatiſſimam genti ſuæ reduplicationem fecerint Præteritum* SΛISΛЄΠ, *ex* SΛЄΠΛN, Dormire; *ac deinde, præmiſſo augmento ſyllabico, dixerint* ΓΛSΛISΛЄΠ. *Commodè reduplicationis hujus mentionem injecit vir ſummus: etenim lubens eam agnoſco in hoc loco ac duobus parallelis antea mihi non ſatis perſpectis: paſſim adhæc occurrit eadem reduplicatio in* ΛIΛNK *ex* ΛNKΛN, Augere. *in* BIΛΛIΛΛIKNN *ex* BIΛΛIKΛN, Illudere. *in* ΓΛIΓRΧTNN *ex* ΓRЄITΛN, Flere. *in* ÞΛIÞΛh *ex* ÞΛhΛN, Capere. *in* ÞΛIÞΛΛΨ *ex* ÞΛΛΔΛN, Plicare. *in* hΛIhΛIT *ex* hΛITΛN, Jubere. *in* hΛIhΛh *ex* hΛhΛN, Suſpendere. *in* MΛIMΛIT

ex

ex MAITAN, Concidere. *in* TAITRK *ex* TEKAN, Tangere. *in* SAISR *denique, quod eſt ex* SAIAN, Serere, *& peculiari magis ratione cum hoc noſtro* SAISAEN *convenit. Licet igitur de hac verbi reduplicatione non repugnem; augmentum tamen ſyllabicum, reduplicato verbo præmiſſum, videtur mihi neſcio quid inſolens ac durum habere: unde fit ut malim,* AAZAKNS FRIGRNAS NNSAKRA SAISAEN. *præſertim cùm videar mihi antehac ſimile quid iſti* NNSAKRA *in monumentis Angloſaxonicis obſervâſſe: immo aliquid adhuc manifeſtius quàm eſt hoc gloſſatoris Cottoniani Joh.* 11:11; Latzapur mét *vel* þpeonð uþeþþe *vel* uþa þlepeð:. *De quo, ulterius vitæ ſpatium viréſq; largiente Domino, aliàs fuſiùs.*

Nunc, laboribus hiſce meis, jam ſenex, juſtam ad tempus dabo miſſionem brevémq; requiem, quaſi ad ſpiritum recipiendum. Nihil enim æquè mihi eſt in votis, quàm ut recollectis viribus (dum vita ſupereſt) huic operæ, quâ perfunctus ſum hactenus, addere quoque poſſim Harmoniam euangelicam Tatiani atque alia id genus quæ prælum exſpectant. Video quidem, ut res dant ſeſe, integris malevolorum vel malè ingenioſorum hominum conciliabulis hos meos labores diſplicituros: mihi tamen fixum deſtinatúmq; manet importunos iniquorum clamores flocci facere, dummodo animum ſedatum ac Chriſto Domino mancipatum paratus ſim (ut par eſt) facilè conſtantérq; aggregare ad judicium voluntatémq; verorum divi Soſpitatoris aſſeclarum, h. e. hominum doctorum ac Pacis amantium.

